ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

ပြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၁ ခေါဇာ ခုနှစ် ခရစ် ၁၉۷۲

MHS ০০০০০৭৪

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၁ ကောဇာ ၁၃၂၉ ခရစ် ၁၉၆၇

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သျှီး-မကြင်ရွှေ, မကြင်မေ, မကြင်ထွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ အုပ်ရေ-၁၀၀၀)
အိမ်အမှတ် (၅၈) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

၁၉၆၇-ခု ဇွန်လိုင်လ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးဈာတိုက် — ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအမွေ ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဇမ္ဗူဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအမွေ ပဋိဝေယျကသံဃာအမွေက တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၂-ဆအနုသယတိန်ဒွေသဝဏ္ဏနာ	
	၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁
၁။	အနုသယတိ-ဟူသောပုဒ်၌ အနု-သဒ္ဒါ ဝိစ္ဆာအနုက်၌ ဖြစ်ကြောင်း, သတိ-သဒ္ဒါသည်လည်း အနု-သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်သော်လည်း အနုက်ထူးကို မဟောကြောင်းစသည်ကို ဖွင့်ပြချက်	၁
၂။	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ဗုဒ္ဓကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဟူရာ၌ ဗုဒ္ဓမည်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟံအစရှိသော ဂုဏ်တော်တို့ကိုသာလျှင် အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၂
၃။	နိဗ္ဗာန် သီလ စာဂ သဒ္ဓါစသည်တို့သည် ဓမ္မာနုဿတိ၌ အတွင်းဝင် သင့်ပါလျက် ဥပသမာနုဿတိ သီလာနုဿတိစသည်ဖြင့် အသီးအခြား ဆိုခြင်း၏အကြောင်း	၂
၄။	အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ-ပုဒ်၏အဖွင့်	၃
၅။	ပဋိသလ္လီနေန-ပုဒ်၏ အဖွင့်	၄
၆။	ဝါသနာဟူသည်မှာ ကိလေသာကင်းပြီးသော ကာလ၌လည်း ကိလေသာရှိစဉ်က ပြုနေကျဖြစ်၍ အသျှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆမထေရ်အားကဲ့သို့ အကျင့်ပါလာသော အမှုအရာမျိုး ဖြစ်ကြောင်း	၅
၇။	သာမညအားဖြင့် ပြဆိုခြင်းသည် ရည်ရွယ်ချက်အားလျှော်စွာ ဝိသေသ၌ တည်ကြောင်း	၆
၈။	ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဟူသည်မှာ ဘုရားတော်၏ ကြည်လင်ရာ ဌာန (၀ါ) ကာလဖြစ်ကြောင်း	၈-၁၆
၉။	အနုမတဂ္ဂ-ပုဒ်၏ အဖွင့်	၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀။	နိပ္ပါဒေတမ္ဗေ ဘုမ္မ-ဌ် အဆုံးအဖြတ်	၁၂
၁၁။	အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့ကို ကမ္မဝဋ်ဌ် ထည့်သွင်းရခြင်း၏အကြောင်း	၁၃
၁၂။	အကြောင်းတပါး၏ အကျိုးဖြစ်ပြားသော်လည်းအခြားတရား၏ ပစ္စယမည်သေးကြောင်း	၁၄
၁၃။	အရဟံ-ပုဒ်၏ အဖွင့် ဋီကာနည်း	၁၆
၁၄။	သဗ္ဗညုတညာဏ်နှင့် အနာဝရဏညာဏ် အရတူကြောင်း	၂၀
၁၅။	သဗ္ဗညုတညာဏ်သည် အလုံးစုံကို တကြိမ်တည်းဖြင့် သိသလောစသည် စိစစ်ချက်	၃၀
၁၆။	သမန္နာဂတနှင့် ပရိပုဏ္ဏတို့၏ ပြည့်စုံပုံချင်း အထူးအဆုံးအဖြတ်	၃၄
၁၇။	ဘုရားအလောင်းတော်၏ အကျင့်ကို မဟာပေါဓိယာန-ပဋိပဒါ-ဟု ဆိုထားခြင်း	၃၉
၁၈။	သုဂတ-ပုဒ်၏ အဖွင့်ဋီကာနည်း	၄၁
၁၉။	သတ္တ သခါရ ဩကာသလောကပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထ	၄၅
၂၀။	မဂ်ဖိုလ်တရားတို့သည် အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း လောက မမည်ကြောင်း	၄၈
၂၁။	အာသယ-၏ ဝစနတ္ထနှင့် အရကောက်တို့ကို ပြခြင်း	၄၉
၂၂။	သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အဆုံးအဖြတ်	၅၀
၂၃။	အနုသယကို အနာဂတ်ကိလေသာဟု ဆိုခြင်း	၅၁
၂၄။	ရေကို တဖက်သို့ရောက်အောင် ကျော်လွန်စေရုံဖြစ်၍ ကန္တာရမည်ကြောင်း	၆၆
၂၅။	မကောင်းမှု အပြစ်ပယောက်စေရန် ဆုတောင်းစကားကို အဃမရိသနဟု ဆိုကြောင်း	၇၆
၂၆။	ပိသောဒရာဒိ အဆုံးအဖြတ်	၈၀
၂၇။	ဝိပရိယေသာ အရာ၌ ဝိပရိယာသာ သင့်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်	၈၁
၂၈။	မာရ်ငါးပါးကို ပယ်ပုံနှင့် ၎င်းငါးပါးတို့ မာရမည်ခြင်း အကြောင်း	၈၃
၂၉။	ပီဌနဌ စသော သစ္ဆတ္ထ ၁၆-ပါးအဖွင့်	၈၈
၃၀။	ဒိဗ္ဗဝိဟာရစသော ဝိဟာရ ၃-ပါး	၉၀
၃၁။	ကာယဝိဝေကစသော ဝိဝေက ၃-ပါး	၉၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
၃၂။	ဘဂဝါ-ပုဒ်အဖွင့် ဋီကာနည်း	....	....	၉၁
၃၃။	အပရမ္ပနိယာ-ပုဒ်၏ အဆုံးအဖြတ်	....	....	၉၃
၃၄။	စွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး သရုပ်	....	....	၉၅
၃၅။	သမန္နာနေန္ဒြာ သမန္နာဟာရော သမန္နေသတိ သမန္နာဂတော သိမံ သမ္မန္တိ-ပုဒ်တို့၌ ရှုပ်ပြီးပုံ အဆုံးအဖြတ်	....	....	၉၈
၃၆။	ပဟာနသမ္ပဒါစသည်ကို ပြခြင်း	....	....	၁၀၄
၃၇။	တဏှာပညတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သဘောတရားကို ရှုသင့်ကြောင်း	....	....	၁၀၉
	၂-စမ္မာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၁၁၁
၃၈။	စမ္မာနုဿတိကထာ၌ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေန-ဟု မဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို စိစစ်ချက်		....	၁၁၁
၃၉။	သာသနပြဟူစရိယနှင့် မဂ္ဂပြဟူစရိယကို သရုပ်ဖော်ပြချက်	....	....	၁၁၉
၄၀။	သက်သာသနာ-စသည်တို့၏ အနက်အဖွင့်		....	၁၂၁
၄၁။	အကွေရ-ပဒ-စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ပြချက်		....	၁၂၃
၄၂။	အန္တဒွယ ၄-မျိုးကို ပြဆိုချက်	....	....	၁၃၁
၄၃။	ဝိညူဟိ-ဟု သာမညဆိုသော်လည်း အဝေါရဏအနက် နှင့်တကွ ယူသင့်သည်ကို သိစေလိုရှိ ဗာလာနံ ပန အဝိ-သယော စေသ-ဟု မိန့်ဆိုကြောင်း ဖွင့်ပြချက်		....	၁၃၄
	၃-သံဃာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၁၃၅
၄၄။	အရိယ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကိုပြဆိုချက်	....	....	၁၃၅
၄၅။	အရိယာတို့သည်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကအစစ်မည်ကြောင်း	....	....	၁၃၆
၄၆။	ဇိမ္ဘ, ဝက်, ကုဋ္ဌိလခေါ် အကောက်သုံးပါး		....	၁၃၇
၄၇။	အနုတ္တရ-ပုဒ်ဖြင့် အလွန်အကဲမရှိဟူ၍သာ အနက်ရသော်လည်း အတူလည်းမရှိဟု ဆိုလိုကြောင်း ပြဆိုချက်	....	....	၁၄၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၄-သီလာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၄၈။	တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်းဟူသည် ဝိဝဋ္ဋ။ပ-နိဿယအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း	၁၄၃
၄၉။	သဘာဝဝုတ္တိ-သဘောတူသောဖြစ်ခြင်း ရှိပုံကို ပြဆိုချက်	၁၄၄
	၅-စာဂါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၅၀။	ဒါနနှင့် သံဝိဘာဂကို ခွဲခြားပြချက်	၁၄၅
	၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၈
၅၁။	စာတုမဟာရာဇိကာ-စသော ဗုဒ္ဓတို့၏ ဝစနတ္ထကို ပြဆိုချက်	၁၄၉
	၇-ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
၅၂။	အတ္ထဝေဒ-စသည်၏ အဖွင့်	၁၅၁
၅၃။	သမ္ဘာဝေ ဩကာသာဒီဂမ-အဖွင့်	၁၅၃
	၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	မရဏဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၄
၅၄။	မရဏဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော သေခြင်းသည် စုတိခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ယောဂီတို့အား ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်ဖြင့် ထင်တတ်သောကြောင့် ဇီဝိတိန္ဒြိယသဏ္ဌာန ဥပစ္ဆေဒေါ-ဟု ဖွင့်ပြကြောင်း ရှင်းလင်းချက်	၁၅၄
၅၅။	သမုစ္ဆေဒမရဏသည် မျှားစွာမတွေ့ရသောကြောင့်, ခဏိကမရဏသည် ဉာဏ်၌ ထင်ခဲသောကြောင့်, သမ္မုတိမရဏသည် သံဝေ၏ အကြောင်း မဟုတ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို မရဏဿတိအရာ၌ မယူအပ်ကြောင်း	၁၅၅
၅၆။	အာဂုရေ-ဇော-ပုဒ်၏ အနက်အဆုံးအဖြတ်	၁၅၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၇။	အသောကမင်းတရားကြီး၏ နောက်ဆုံးပိုင်းကာလ၏ အကြောင်းအရာ	၁၆၁
၅၈။	လက္ခဏာငယ် (၈၀) မှ အချို့ကို ထုတ်ပြချက်	....၁၆၈
၅၉။	သခါရတို့၏ ခဏ လျင်မြန်ပုံကို ရင်ဆိုင်ပြေးလာသော နတ်သား နှစ်ယောက်တို့၏ ဦးခေါင်းခွံ ခြေခွံ ဖွဲ့ချည် ထားသော သင်ခုန်းသွားချင်းဆုံမိပြီး လွဲသွားသည့် ခဏထက် လျင်မြန်ကြောင်း ဥပမာပြခြင်း	၁၇၅
၆၀။	လောကုတ္တရာနှင့် အရှုပစ္စာန်တို့သည် သဘာဝမှုအာရုံ၌ အပွန်နာသို့ ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြချက်	၁၇၉
	ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၀
၆၁။	သာသနာပဋ္ဌ ပညာရှိရသော့တို့သည် ကိုယ်ကို အသုဘဟု သိကြသော်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ဖြင့်ကား မသိကြသောကြောင့် အညတြ ဗုဒ္ဓပုဗ္ပါဒါ-စသည်ကို ဆိုကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၈၀
၆၂။	ဓာတုမနသိကာရဖြင့် ဥပစာသမာဓိ ပြီးစီးပြားသော်လည်း သမ္မသနစာရ ပြခန်းသောကြောင့် ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗကို ဝိပဿနာဝသဖြင့် ဟောအပ်သည်ဟု ဆိုကြောင်း	၁၈၂
၆၃။	ဒွတ္တိံသာကာရ-ပုဒ်၌ အာကာရ-နှင့် ပကာရ-အနက်တူကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၈၄
၆၄။	ဒွတ္တိံသာကာရကို သရဏ္ဌာယ်ရင်းစွာန်ရ၍ ဝိပဿနာရှုသဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၈၅
၆၅။	အညတ္ထာပေါဟနသဘောကို ဖွင့်ပြခြင်း	၁၈၈
၆၆။	သုဘစသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းမိသော ကေသာစသည် သည်လည်း ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္မဏမည်ကြောင်း	၁၈၉
၆၇။	သက္ခိဘဗ္ဗော-ပုဒ်၏ အဖွင့်	၁၉၄
၆၈။	သတိ သတိ အာယတနေ-ဟူရာ၌ သတိ သတိ-ကို ဝိစ္ဆာ အနက်ဟု ဖွင့်ကြောင်း	၁၉၅
၆၉။	စိတ်ကို နှိပ်ခြင်း စသည်ပြုပုံကို ဖွင့်ပြချက်	၁၉၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ကောဋ္ဌာသဝဝတ္ထာဝဗုဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ	
၇၀။	အဒ္ဒါရိဋ္ဌက-ပုဒ်နှက် အဆုံးအဖြတ်	၁၉၇
၇၁။	အကြောင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ကာရဏဟု ခေါ်သင့်ကြောင်း	၂၀၁
၇၂။	အာစာမ-သဒ္ဒါ ထမင်းရည်ဟော ဖြစ်ကြောင်း	၂၀၄
၇၃။	ယဝနဃဋ-သဒ္ဒါ ရေစစ်အိုးဟော ဖြစ်ကြောင်းအဆုံးအဖြတ်	၂၀၆
၇၄။	သုတ္တန္တနယေန-အရာ၌ သုတ္တန္တတ္ထယေန-ဟု ရှိသင့်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်	၂၀၇
	အာနာပါနဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၀
၇၅။	ဘာဝနာ-ပုဒ်၏ အနက်သည် ဥပ္ပါဒနဝဍ္ဎနဖြစ်ကြောင်း	၂၁၂
၇၆။	အာနာပါနဿတိ သမာဓိသည် ပဋိပက္ခကို ပယ်ရာ၌ အခြားသမာဓိထက် ထူးကြောင်း	၂၁၆
၇၇။	အဝဝေရဏ မပါသော်လည်း သာဝဝေရဏအနက် ယူသင့်သော ပုဒ်များရှိကြောင်း	၂၁၈
၇၈။	အရည ရုက္ခမူလ သုညာဂါရတို့သည် ဥတု ၃-ပါး ဓာတ် ၃-ပါး စရိုက် ၃-ပါးတို့နှင့် လျော်ကြောင်း ရှင်းပြချက်	၂၂၁
၇၉။	အဿာသ-ဝင်သက်, ပဿာသ-ထွက်သက်-ဟု အနက်ပြန်ခြင်း၏ သာဓကပါဠိ	၂၂၅
၈၀။	ဧ-ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှိသည်ဟု ဆိုသော်လည်း တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်အား ၃-ပါးသော အခြင်းအရာကိုသာ ရကြောင်းပြဆိုချက်	၂၂၇
၈၁။	ကာယသင်္ခါရ-ပုဒ်၌ လိုအပ်သော ကာယသင်္ခါရနှင့် မလိုအပ်သော ကာယသင်္ခါရတို့ကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၃၅
၈၂။	စိတ်နှင့်ကိုယ် ငြိမ်သက်စွာဖြစ်လတ်၌ အဿာသ ပဿာသတို့ သာ၍ သာ၍ သိမ်မွေ့သွားကြကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၃၇
၈၃။	သံ+အနု+အာဟာရ-မှ သမန္နာဟာရ- ပြီးပုံကို ပြဆိုချက်	၂၃၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၄။	နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှစ၍ ဗလဝဝိပဿနာ မည်ကြောင်း, ထိုမှ ရှေးဦး ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ မည်ကြောင်း	၂၃၉
၈၅။	ရွှန်ရင်းသော ကာယသခါရတို့ကြောင့် ဖြစ်သော အာနုမန-စသည်ကို ဖွင့်ပြချက်	၂၄၀
၈၆။	အာနာပါနဒေသနာ၌ ပဌမစတုက္ကကိုသာလျှင် အာဒီကမ္မိက၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောသည် ဟူရာ၌ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ ရည်ကြောင်း, ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလိုအားဖြင့်မူ ကြွင်းသော စတုက္က ၃-ပါးတို့၌လည်း အာဒီကမ္မိက၏ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်သေးကြောင်း	၂၄၄
၈၇။	အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာသည် သလ္လက္ခဏာ မည်ကြောင်း	၂၄၇
၈၈။	ရေထဲနှစ်မြှုပ်နေသူ စသည်တို့အား ဝင်သက် ထွက်သက် မရှိခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြချက်	၂၆၁
၈၉။	ပါရိသုဒ္ဓိ ပတ္တုကာမော-ဟူသော ပါဠိ၌ ဖိုလ်ကို ရခြင်း ၄ခုရင်း ရောက်ခြင်း ဝင်စားခြင်း၄ခုရင်း အလိုရှိလတ်သော်-ဟူသော အနက်ကို ဖွင့်ပြပြီးလျှင် သလ္လက္ခဏာ ဝိဝဋ္ဋနာ ၂-ပါးလုံး၏ အလိုဖြင့် ရခြင်း၄ခု အလိုရှိသည်, သလ္လက္ခဏာသက်သက်ဖြင့် ဝင်စားခြင်း၄ခု အလိုရှိသည် ဟု ခွဲခြား၍ ယူအပ်ကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၂၆၂
၉၀။	အာနာပါနဒေသနာ ဒု-တ-စ-ဟူသော စတုက္ကသုံးခုတို့၌ သီးခြား ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာနည်းမရှိဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဆိုထားရာဝယ် ပဌမစတုက္ကအလိုအားဖြင့် စျာန်ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဝေဒနာနုပဿနာ စိတ္တာနုပဿနာ ဓမ္မာနုပဿနာတို့အရ ဟောထားသော ဒေသနာ ဖြစ်သောကြောင့်ဟု အကြောင်းပြထားခြင်း	၂၆၉
၉၁။	သံဝေဒီ-ဟု ဆိုလျှင်ပင် ပြီးသင့်ပါလျက် ပဋ္ဌိ-ကို ထည့်၍ ပဋ္ဌိသံဝေဒီ-ဟု ဆိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုပြခြင်း	၂၆၉
၉၂။	အာရုံဖြစ်သော ပဋ္ဌိဘာဝနိမိတ်ကို သိလျှင် အာရမ္မဏိက ပီတိကိုလည်း သိကြောင်း	၂၆၉
၉၃။	တစုံတခုသောပရမတ်တရား၏ သဘာဝလက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာကိုသိလျှင် ထိုပရမတ်တရားကို သိပြီးဖြစ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၂၇၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၄။	သညာနှင့် ဝေဒနာ ၂-ပါးလုံးပင် စိတ္တသခါရမည်ကြောင်း သော်လည်း ဝေဒနာနုပဿနာ၏ အရာဖြစ်သော ကြောင့် ဝေဒနာကိုသာ ဆိုလိုရကား သညာသမ္မယုတ္တာ ဝေဒနာ-ဟု သညာကို အပွဓာနပြု၍ဆိုကြောင်း	၂၂၅
၉၅။	ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ ဟူသည်မှာ ဝိပဿနာစိတ်၏ခဏ မျှတည်တံ့သော ခဏိကသမာဓိဖြစ်ကြောင်း, ထိုခဏိက သမာဓိသည် ရှုအပ်သောအာရုံ၌ တမျိုးတည်းသော တည်တံ့ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်အသပ်ထပ်ဆက်၍မပြတ် ဖြစ်နေလျှင် ဆန့်ကျင်ဖက်နီဝရဏတို့သည် မနှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍ အပွဓာစျာန်သို့ရောက်နေဘိသကဲ့သို့ပင် စိတ်ကို မတုန်မလှုပ်အောင် ထားနိုင်ကြောင်းပြဆိုချက်	၂၂၆-၇
၉၆။	ပျက်ခြင်း-ဘင်သည် အနိစ္စလက္ခဏာ၏ အလွန်အကဲဆုံး အဖျိုဖြစ်ကြောင်း, ထိုကြောင့် အပျက်ဘင်ကိုမြင်သော ယောဂီသည် အနိစ္စ-ဟု ရှုမြင်ကြောင်းစသည်ကို ဖွင့်ပြ ချက်	၂၂၂
၉၇။	နိရောဓေတိ-ပုဒ်၌ ရာဂကို ချုပ်စေ၏-ဟူသော အနက် နှင့် ပစ္စက္ခဘာဝ်ဖြင့် သခါရတရားအပေါင်း၏ ချုပ်ခြင်း ကို ရှုမြင်သကဲ့သို့ မျက်မှောက်မမြင်ရသည့်သခါရတရား အပေါင်းကိုလည်း ချုပ်သည်ဟုသာ အနုမာနဘာဝ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းရှုမြင်၏ဟူသောအနက်တို့ကိုဖွင့်ပြခြင်း	၂၂၂-ဂ
၉ဂ။	ပဋိနိဿဇ္ဇတိ-ပုဒ်၌ နှစ်ပါးသော ပဋိနိဿဂ္ဂတို့ဖြင့် ဖွင့် ပြခြင်း	၂၂ဂ
၉၉။	အနိစ္စာနုပဿနာစသော ၇-ပါးသော အနုပဿနာတို့ ၏အဖွင့်	၂၂ဂ-၉
၁၀၀။	ဥပါဒ ဝယ အညထတ္တ-တို့၏ အဖွင့်	၂ဂ၀
၁၀၁။	ခဏိကဇရာဟု ခေါ်သော ခဏိကဌီလည်း ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်	၂ဂ၀
၁၀၂။	ပါဂဘာဝ-မသင့် ပါဂဘာဝ-သာသင့်ကြောင်း အဆုံး အဖြတ်	၂ဂ၁
၁၀၃။	ခယဝိရာဂ အစ္စန္တဝိရာဂ ၂-ပါးလုံးဖြင့် ဝိရာဂါနုပဿနာ မည်ပုံ ဝိရာဂါနုပဿီ မည်ပုံတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၂ဂ၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၄။	မမြဲဟု မရှုမြင်နိုင်ပါမူ မြဲသည်ဟု ယူလျက် ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်နိုင်သော ကိလေသာတို့ကိုရင်း, ထိုကိလေသာတို့လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ အဘိသင်္ခါရတို့ကိုရင်း, ထိုကိလေသာ အဘိသင်္ခါရနှစ်ပါးလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကိုရင်း အနိစ္စာနုပဿနာက တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့်ပယ်ကြောင်း	၂၀၃
၁၀၅။	ဘဝစရိမက, ဈာနစရိမက, စုတိစရိမက ဖြစ်သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို ပြဆိုချက်	၂၀၅
	ဥပသမာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၁၀၆။	ပညတ်သည်လည်း ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်မှတ်အပ်သော ကြောင့် ဓမ္မမည်ရကား ထိုကို နှစ်စေရန်အလို့ငှါ ဓမ္မာပုဒ်ကို သဘာဝါ-ဟု ဖွင့်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၀၇
၁၀၇။	ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိခြင်းဟူသော ဘာဝနှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ်တရားသည် သဘာဝမည်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၀၇
၁၀၈။	နိဗ္ဗာန်၏ သစ္စာ အစရှိသောအမည်များအဖွင့်	၂၀၉
	၉-ပြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	မေတ္တာဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၉၃
၁၀၉။	မေတ္တာဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် အဒေါသစေတသိက်ဖြစ်ကြောင်း, ခန္ဓာ-သည်းခံခြင်းဟူသည် အဒေါသ ပြခန်းသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးဖြစ်ကြောင်း, ထိုကြောင့် မေတ္တာပြီးစီးလျှင် ခန္ဓာလည်း ပြီးစီးကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၂၉၃
၁၁၀။	အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျိုးမဆောင်သူ အကျိုးမဲ့ပြုသူ ဟူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် ၂-မျိုးရှိကြောင်း, ထိုတွင် မိမိနှင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုသူသည် ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်မည်ကြောင်း, မိမိနှင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အကျိုးကို မဆောင်သူ အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ဆောင်သူတို့သည် အပ္ပိယ-မုန်းအပ်သူမည်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၉၅
၁၁၁။	အနဝဇ္ဇသုခ အဗျာသေကသုခ စသည်ကို ပြဆိုချက်	၂၉၈
၁၁၂။	မိမိ၌ မေတ္တာပွါးခြင်းသည် အတ္တသိနေဟ ဟူသော	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဘေးရန်ကြောင့် အပ္ပနာကို မဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း	၃၀၀
၁၁၃။	အတ္တကာမ-မိမိကိုယ်ကို အလိုရှိသူဟူသည် မိမိ၏ စီးပွါး ချမ်းသာကို အလိုရှိသူပင် ဖြစ်ကြောင်း	၃၀၁
၁၁၄။	သီမာသမ္ဘေဒ ဟူသည်မှာ မိမိကိုယ်, ချစ်အပ်သူ, ရန်သူ, အလယ်အလတ်ဖြစ်သူဟု ခွဲခြားခြင်းမရှိပဲ ညီတူညီမျှ ချမ်းသာစေလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၀၂
၁၁၅။	ပိယဂရုဌာနိယပုဂ္ဂိုလ်၌ မေတ္တာပွါး၍ နိုင်နင်းသောအခါ အတိပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို ပိယပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ခံထား၍ ပွါးအပ်ကြောင်း, ထို၌ နိုင်နင်းပြန်သောအခါ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို ပိယပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ခံထား၍ ပွါးအပ်ကြောင်း, ထို၌ နိုင်နင်းပြန်သောအခါ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှေးဦးစွာ မဇ္ဈတ္တအဖြစ်ခံထားပြီးလျင် ထိုမှတဖန် ပိယပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ခံထား၍ မေတ္တာပွါးအပ်ကြောင်းမျှားကို ပြဆိုချက်	၃၀၃
၁၁၆။	ရှေးဦးစွာ အမျက်ထွက်သူကို တုန့်ပြန်၍ အမျက်ထွက်လျှင် ထိုတုန့်ပြန်၍ အမျက်ထွက်သောသူသည် ပဌမ အမျက်ထွက်သူထက် သာ၍ ယုတ်ညံ့ကြောင်း ရှင်းပြ ချက်	၃၀၅
၁၁၇။	အစ္စယ်ခံ့ အရောင်ခြောက်မျိုးရှိသောကြောင့် ဆဒ္ဒန်ဆင် မည်ကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၃၁၄
၁၁၈။	ဥဘတောဘုဗ္ဗဒ-ပုဒ်၏အနက်	၃၁၇
၁၁၉။	အတ္တ ပိယ မဇ္ဈတ္တ ဝေရီတို့သည် မေတ္တာမပွါးမီ၌ အသီးအသီး တည်ရှိနေကြသောကြောင့် အသီးအသီး သီမာ-နယ်ပယ်မည်ကြောင်း, ညီတူဖြစ်အောင် မေတ္တာကို ပွါးစေပြီးသောအခါ ထိုနယ်ပယ် ပျက်သွားသော ကြောင့် သီမာသမ္ဘေဒမည်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၂၁
၁၂၀။	သမန္နာဂတ-ပုဒ်ပြီးပုံကို ဖော်ပြချက်	၃၂၃
၁၂၁။	ဖရဏ္ဍရာဒိဌာန-ပုဒ်နှင့် ၎င်း၏အနက် အဆုံးအဖြတ်	၃၂၇
၁၂၂။	ဗျာပဇ္ဇ – အဗျာပဇ္ဇ – ပုဒ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်	၃၂၉
၁၂၃။	သတ္တ ပါဏ ပုဂ္ဂလ ဟူသော ဝေါဟာရတို့သည် ရှင်ဆို အားဖြင့် သတ္တဝါအားလုံးကိုပင် ဟောကြောင်း ပြဆို ချက်	၃၃၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၄။	ချမ်းသာစွာအိပ်ရသည်ဟူရာ၌ အိပ်ခြင်းသည် ကိုယ်ကို လဲလျောင်းကာမျှအိပ်ခြင်း, ဘဝင်ကျလျက် အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် အိပ်ခြင်းဟု ၂-မျိုးရှိရာ ထို ၂-မျိုးလုံး၌ပင် ချမ်းသာကြောင်းပြဆိုချက်	၃၃၆
၁၂၅။	အိပ်မက်ကောင်းကိုသာ မြင်မက်သည် ဟူသောစကားကို တွေ့ကြုံခံစားဘူးသည်ကို မြင်မက်ခြင်း, နတ်တို့ကဆောင်ပြသည်ကို မြင်မက်ခြင်းတို့ အလိုအားဖြင့် ဆိုကြောင်း, ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်လည်း အိပ်မက်ကောင်းကိုသာ အမျှားအားဖြင့် မြင်မက်တတ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၃၇
၁၂၆။	ဝိသာခမထေရ်သည် ရောက်လေရာရာကျောင်း၌ အာဂန္တုပင် ဖြစ်သော်လည်း အာဝါသိကတို့ကဲ့သို့ပင် ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်လျက်နေ၏၊ ၎င်းကို သမပ္ပဝတ္တဝါသဟု ဆိုကြောင်း, အပရေဆရာတို့အလိုအားဖြင့် မေတ္တာဝိဟာရဖြင့် အညီအမျှနေခြင်းကို ဆိုကြောင်း	၃၃၈
၁၂၇။	မေတ္တာစျာန်မှ တပါးသောစျာန်တို့၌ ချမ်းသာစွာအိပ်ရခြင်း အစရှိသော အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ရနိုင်ကြောင်း, သို့သော် ဤမေတ္တာစျာန်၌ အကျိုးအာနိသင်အလုံးစုံကို ရနိုင်သောကြောင့် ဤ၌ ၎င်းအကျိုးတို့ကို အထူးဖော်ပြကြောင်း	၃၃၉
	ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၃၄၀
၁၂၈။	သတ်ခြင်း ဖြတ်ခြင်း ဆုံးရှုံးစေခြင်း လာဘ်တိတ်အောင် အားထုတ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲသောသူအား လာဘ်မရခြင်း ရပြီးသောလာဘ်၏ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း မကောင်းသတင်းကျော်စောခြင်း စသော မျက်မှောက်၌ မကောင်းကျိုးများ ဖြစ်တတ်ကြောင်း, နောင်တမလွန်၌လည်း အပါယ်သို့ ကျရောက်တတ်ကြောင်း, လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာပြန်လျှင်လည်း အမျိုးညံ့ခြင်း အရွယ်ဆိုးခြင်း အနာများခြင်း အသက်တိုခြင်း ဥစ္စာမဲ့ခြင်း စသော မကောင်းကျိုးများကို ရတတ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို ဆင်ခြင်ပုံ	၃၄၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၃၄၇
၁၂၉။	ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည် ပိယဘာဝမတ္တမြင့်သာလျှင် မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန် မဖြစ်ဟု ဆိုရာ၌ ဝိသေသနိုဝတ္တိ အနက်ရှိသော မတ္တ-သဒ္ဒါဖြင့် သောမနဿပဋိသန္ဓေရှိခြင်း မျက်နှာအမြှင်ခြင်း ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုတတ်ခြင်း နှာဝင်ချိုသောစကားရှိခြင်း ပြေပြစ်သောစကားရှိခြင်း ဝမ်းမြောက်စေတတ်ခြင်း စသော မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဂုဏ်ထူးဝိသေသတို့မှ ကင်းသည်ကို ပြကြောင်း, ၈၀-(သာလျှင်) သဒ္ဒါဖြင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း စသည်ကိုလည်း မုဒိတာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်ခြင်းကိုလည်း နစ်စေကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၃၄၇
၁၃၀။	အတိတ် အနာဂတ် ဟူရာ၌ မျက်မှောက်ဘဝအတွင်း အတိတ် အနာဂတ်ကိုသာ ယူအပ်ကြောင်း, ဘဝတပါး၌ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ မသက်ရောက်ကြောင်း	၃၄၈
၁၃၁။	အနာဂတ်ချမ်းသာကို မြော်၍ မုဒိတာကို ပွါးစေရာ၌ အနာဂတ်ချမ်းသာရေးကို အာဒေသနာ-ခေါ် တင်ကြို၍ အတပ်ဟောခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း, အနုမာနဖြင့်လည်း သိနိုင်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၄၉
	ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၃၅၀
၁၃၂။	မကျေပြွန်သေးသောစျာန်သည် အထက်စျာန်၏ ပဒဋ္ဌာန် မဖြစ်သောကြောင့် ပဂုဏ၊ ဖြင့် အထူးပြု၍ ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနာ-ဟု ဆိုကြောင်း	၃၅၀
၁၃၃။	သန္တသဘာဝတော(တ္တာ)ဟူသောစကားသည် နည်းပြစကားမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း, သုခုမတာ ပဏီတတာ ဝိဒူရကိလေသတာ ဝိပုလဖလတာ စသည်တို့လည်း ဥပေက္ခာ၏ အကျိုးအာနိသင်မျှားဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၅၂
၁၃၄။	မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခြင်းအားကြီးသောကြောင့် ဝေရီကို လျှစ်လျူရှုရခြင်းထက် မိမိ၌ လျှစ်လျူရှုရခြင်းက သာ	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၍ ခဲယဉ်းသည်၊ ထိုကြောင့် ဥပေက္ခာကို ပွါးစေရာ၌ မိမိကိုယ်ကို နောက်ဆုံးထားရ၍ ပြုဆိုကြောင်း	၃၅၄
၁၃၅။	ကသိုဏ်းနိမိတ် အာနာပါနနိမိတ်တို့၌ဖြစ်သော တတိယ စျာန်သည်လည်း ဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရစျာန်နှင့် ရူပ စျာန် စသည်အဖြစ်ဖြင့် သဘာဝအဖြစ် ရှိပြားသော်လည်း ထိုသဘာဝအဖြစ်သည် အာရုံမတူသောကြောင့် ဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရစျာန်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်ပေ၊ ထိုကြောင့် အာရုံမူဏဝိသဘာဝတာယ-ဟု မိန့်ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၃၅၅
	ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၆
၁၃၆။	သမ္မုတိ ဥပပတ္တိ ဝိသုဒ္ဓိပြဟ္မာ ၃-မျိုးကို အကျယ်ပြခြင်း	၃၅၆
၁၃၇။	မြတ်စွာဘုရားသည်ပြဟ္မာ့တွေ့မ-ဥတ္တမပြဟ္မာမည်ကြောင်း	၃၅၇
၁၃၈။	မေတ္တာဟူသော ချစ်ခြင်းသည် အကျိုးစီးပွါးကိုပြုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း, ဆာလောင် တပ်မက်လျက်ဖြစ်သော တဏှာသိနေဟ ချစ်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း	၃၅၈
၁၃၉။	တဏှာသိနေဟသည် ဗျာပါဒနှင့် စိတ်တခုတည်း၌ မယှဉ်ပြားသော်လည်း ၎င်းကို မပယ်တတ်သောကြောင့် ဗျာပါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကား မဖြစ်ကြောင်း	၃၅၈
၁၄၀။	မောဒန္တိ တာယ-ဟူသော ကရုဏာဘာဝနိဒ္ဒေသနှင့် သယံ ဝါ မောဒတိ-ဟူသော ကတ္တုနိဒ္ဒေသတို့သည် ဥပစာ ဖြစ်ကြောင်း, ပရမတ်သဘောတရားတို့သည် အလိုဌ် မဖြစ်ခြင်း ၎င်းတို့ကို အလိုသို့မလိုက်စေနိုင်ခြင်းကြောင့် ဝသဝတ္တနကို နှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ မောဒန-မတ္တမေဝ ဝါ တံ-ဟု ဘာဝနိဒ္ဒေသကို ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၃၅၉
၁၄၁။	ရာဂသည် မေတ္တာယောင်ဆောင်၍ လှည့်စားတတ်ကြောင်း	၃၆၁
၁၄၂။	သောကသည် ကရုဏာယောင်ဆောင်၍ လှည့်စားတတ်ကြောင်း	၃၆၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၃။	ရာဂသည် မေတ္တာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၄
၁၄၄။	ဗျာပါဒသည် မေတ္တာနှင့် သဘောမတူသောကြောင့် မေတ္တာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၅
၁၄၅။	သောကသည် ကရုဏာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၆
၁၄၆။	ဝိဟိ သာသည် ကရုဏာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၆
၁၄၇။	ပဟာသဟု ခေါ်သော လောဘသဟဂုတ်သောမနုဿဖြင့် ရှင်မြူးခြင်းသည် မုဒိတာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၇
၁၄၈။	သူတပါးစည်းစိမ်၌ မပျော်မွေ့နိုင်သော အရတိသည် မုဒိတာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၇
၁၄၉။	ရှေ့ သာ နာတိဝတ္ထုတိ-အဆင်းရှုပါရုံတို့ကို ထိုဥပေက္ခာသည် မလွန်မြောက်နိုင်-ဟူရာ၌ အဆင်းရှုပါရုံလျှင်အာရုံရှိသော ကိလေသာတို့ကို မလွန်မြောက်နိုင်ဟု ဆိုလိုကြောင်း	၃၆၈
၁၅၀။	အညာဏုပေက္ခာသည် ထင်ရှားရှိနေသော ဂုဏ်နှင့် အပြစ်တို့ကို မကြံစည်မဆင်ခြင်မှု၍ သက်သက်လျစ်လျူရှုတတ်သောကြောင့် ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာနှင့် သဘောတူ၍ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၉
၁၅၁။	ရာဂနှင့် ပဋိဃတို့သည် ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာနှင့် သဘောမတူသောကြောင့် ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၉
၁၅၂။	သုခီတာ ဟောန္တု စသည်ဖြင့် ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို ပွါးစေရာ၌ သုခ စသော ပရမတ်ကို အာရုံပြုခြင်းရှိပြီးသော်လည်း ဌင်းပရမတ်ကို အာရုံပြုခြင်းသည် ဝိပဿနာရှုရာ၌ကဲ့သို့ မပြခဲန်း၊ သတ္တဝါပညတ်ကိုသာလျှင် ပဓာနအားဖြင့် အာရုံပြုကြောင်း	၃၇၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၃။	ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ပါရမီတော်အလုံးစုံတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပူးသောအားဖြင့် ပွါးစေအပ်ပြီးသောဂုဏ်ရှိတော်မူကြသောကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော် တို့သည် ဗြဟ္မာမည်ကြောင်း, ထိုအလောင်းတော်တို့သည် အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးကိုဆောင်ခြင်း စီးပွါးမဲ့ကို ပယ်ခြင်း ပြည့်စုံသည်၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်း အဂတိမလိုက်ပဲ အလယ်အလတ် သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့ဖြင့် အပြစ်ကင်းလွတ် နေကြရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဗြဟ္မဝိဟာရမည်ကြောင်းတို့ကို ပြဆိုချက်	၃၂၂
၁၅၄။	ဗျာပါဒါဒီနံ နိဿရဏတ္တာ-ဗျာပါဒ စသည်တို့၏ ထွက်သွားရာ ကုန်ရာ-ရင်းတို့မှ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သောကြောင့် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည် သောမနဿနှင့် အမြဲယှဉ်ကြသည်ဟူသောစကားထဲ၌ အပွနာဟောနိဿရဏကို ဆိုထားသောကြောင့် အပွနာမှ ရှေးအဖို့၌မူ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ခွင့်ပြုကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၂၆
၁၅၅။	ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမှ ယူ၍ ဆိုပုံကို ဖော်ပြချက်	၃၂၇
၁၅၆။	ရုခါစဖြစ်၍ မပွါးအပ်သေးသော သမာဓိသည် နောက်၌ ဖြစ်ပွါးလတ္တံသော သမာဓိတို့၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သောကြောင့် မူလသမာဓိမည်ကြောင်း, ၎င်းကို ခဏိကသမာဓိဟူ၍လည်း ခေါ်အပ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၂၉
၁၅၇။	အပွမညာတို့သည် သစ္စာ စာဂ ဥပသမ ပညာဟူသော ၄-ပါးသောအဓိဋ္ဌာန်တို့ကဲ့သို့ အလုံးစုံသောပါရမီတော်တို့ကို ထက်ဝန်းကျင် အကြင်းမဲ့ ပြည့်စုံအောင်ပြုတတ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ပြချက်	၃၀၆
၁၅၈။	ပါရမီတော်တို့၏ အဓိဋ္ဌာန် ၄-ပါးလျှင် တည်ရာရှိကြောင်း အကျယ်ပြဆိုချက်	၃၀၉

၁၀-အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ ၃၁၁

၁၅၉။	ဝက်ပက်ခံရ၍ ပြေးလေသောခွေးသည် ထမင်းအိုးကို ဝက်ထင်၍ လန့်သကဲ့သို့ရင်း, တစ္ဆေကြောက်တတ်သော	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သူသည် ထန်းပင်ငုတ်တို့ကို တစ္ဆေ ၏ လန့်သကဲ့သို့ ရင်း ပြဆိုသော ဥပမာတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၉၅
၁၆၀။	ယာနပ္ပတောဠိ-၌ ပတောဠိ-ပုဒ် အဆုံးအဖြတ်	၃၉၉
၁၆၁။	ပဋိဃသညာတို့ကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် ရူပစျာန်ကို ဝင်စားနေသောသူသည် အသံကြောင့် သမာပတ်မှ ထသည်၊ ရင်းတို့ကို ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးဖြစ်သော ကြောင့် အရူပစျာန်ကို ဝင်စားနေသောသူသည် ကြီးစွာ သောအသံကြောင့်သော်လည်း ထိုသမာပတ်မှ မထ ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၀၃
၁၆၂။	ကသိဏုဂ္ဂါဠိမာကာသသည် ဥပ္ပါဒ ဝယဟူသော အပိုင်း အခြားမရှိသောကြောင့် အနန္တမည်ကြောင်း ပြဆို ချက်	၄၀၄
၁၆၃။	ကသိဏုဂ္ဂါဠိမ်-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၄၀၅
၁၆၄။	ဘေသဇနောင် သကတ္ထ၌ ဏျ-ပစ္စည်းဖြင့် ဘေသဇ-ဟု ပြီးသကဲ့သို့ အာကာသာနန္တနောင် သကတ္ထ၌ ဏျ-ပစ္စည်း ဖြင့် အာကာသာနဉ္စ-ဟု ပြီးပုံကို ပြခြင်း	၄၀၅
	ဝိညာဏဉ္စာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၆
၁၆၅။	ဒုတိယာရုပ္ပစျာန်စိတ်သည် အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာ ဖြစ်သောကြောင့် သဘောတရားဌ၌သော်လည်း အပ္ပနာ အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၄၀၇
	အာကိဉ္စညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၀
၁၆၆။	ဝိနာသာဘာဝမေဝ ဒဿေတိ-၌ ဝိနာ အဘာဝမေဝ ဒဿေတိ-ဟူ၍သာ သင့်ကြောင်း	၄၁၂
	နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၅
၁၆၇။	သညာသည် ရောဂ ဂဏ္ဍ သလ္လတို့နှင့် တူကြောင်း ဖွင့်ပြခြင်း	၄၁၅
၁၆၈။	အာကိဉ္စညာယတန-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထအထူးဋီကာနည်း	၄၁၆
၁၆၉။	ထင်ရှားသော သညာကိစ္စမရှိခြင်းကြောင့် သညာဟူ၍ လည်း မဆိုထိုက် မှတ်သားခြင်းဟူသော သညာ၏

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့် သညာမဟုတ်ဟူ၍လည်း မဆိုထိုက်သောသညာရှိသည်ကို ပြဆိုချက်	၄၁၇
၁၇၀။	နေဝသညာ-ပုဒ်၌ နှ-သဒ္ဒါသည် အဘာဝအနက်ရှိကြောင်း, နာသည်-ပုဒ်၌ နှ-သဒ္ဒါသည် အညအနက်ရှိကြောင်း, အ-အက္ခရာသည် အဘာဝအနက်ရှိကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၄၂၀
၁၇၁။	စတုတ္ထဈာနဗဟုသညာသည် သညာပင်ဖြစ်သော်လည်း သခါရတို့၏ အကြင်းအကျန်သဘောဖြစ်၍ သိမ်မွေ့ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် ထင်ရှားသောသညာကိစ္စကို မပြုနိုင်ကြောင်း	၄၂၁
၁၇၂။	ခန္ဓာစသည်ကို အရင်းခံပြုကာ စ၍ ဝိပဿနာရှုပြီးလျှင် ဒုဒ္ဓိရအာရုံတို့နှင့်တကွ ဒုဒ္ဓိရ၌ ဖြစ်သောတရားတို့ကို ဝိပဿနာရှုသောသူသည် ပကတိဝိပဿကမည်ကြောင်း	၄၂၂
၁၇၃။	ဖဿအစရှိသောတရားတို့ကို အသီးအသီး မခွဲခြမ်းပဲ တပေါင်းတည်းယူ၍ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို နယဝိပဿနာဟူ၍ရင်း, ကလာပသမ္မသနဟူ၍ရင်း ခေါ်ကြောင်း	၄၂၂
၁၇၄။	ဖဿအစရှိသော တရားတို့ကို အသီးအသီးခွဲခြမ်းကာ သရုပ်အားဖြင့် အသီးအသီးယူ၍ အနိစ္စစသည်ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို အနုပဒမ္မဝိပဿနာဟု ခေါ်ကြောင်း	၄၂၂
၁၇၅။	အရက်ထည့်သောခွက်၌ အကြင်းအကျန် အကပ်အသပ်ရှိနေသောကြောင့် အရက်ရှိနေသည်ဟု ဆိုရသော်လည်း သောက်လောက်အောင်မရှိသောကြောင့် မရှိဟု ဆိုအပ်သော ဥပမာ	၄၂၃
၁၇၆။	နေဝသညာစျာန်ကိုပွါးစေရာ၌ သန္တိ-ဟူသော ဘာဝနာ-ကာရကို သုတ္တန်၌ မဟောမူ၍ ဝိဘင်းပါဠိ၌သာ ဟောခြင်းသည် ဝေနေယျဗျာသယ ဒေသနာဝိလာသတို့၏ အရာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြချက်	၄၂၃-၄
၁၇၇။	အစဉ် မထင်ရှားသော ကမ္မဋ္ဌာန်း, အလယ်၌, အဆုံး၌ မထင်ရှားသောကမ္မဋ္ဌာန်းများ	၄၃၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	အာဟာရေပဋိက္ကူလဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၄၃၅
၁၇၈။	ရှေးဦး ပြခဲ့ပြီးသော ဥဒ္ဒေသစကားသည် တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အရာသာ ဖြစ်၏၊ မုဒုပညာ မဇ္ဈိမပညာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုဥဒ္ဒေသစကားမျှဖြင့် နားမလည်နိုင်သေး၊ လောကဌ် မုဒုပညာ မဇ္ဈိမပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ များရကား ၎င်းတို့အတွက် ထိုဥဒ္ဒေသကို အကျယ်ဖွင့်ပြရန် တာဝန်သည် အဋ္ဌကထာဆရာ့ထံသို့ အစဉ်ကျသဖြင့် ရောက်လာ၏၊ ရောက်လာသော တာဝန်ကိုလည်း မချွတ်ကေန်ပင် ဆောင်ရွက်သင့်ပေ၏၊ ထို့ကြောင့် ကော သညာတိ-စသည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူကြောင်း အနုသန္ဓေ စပ်ပြခြင်း	၄၃၅
၁၇၉။	ကဗဠိကာရော-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၄၃၆
၁၈၀။	အာဟာရတို့ကို ၄-ပါးသာ ဟောခြင်း၏ အကြောင်း	၄၃၆
၁၈၁။	ကဗဠိကာရအာဟာရသည် ကလာပ်တူရုပ်တို့အား အာဟာရသတ္တိဖြင့် ထောက်ပံ့လျက်ပင်လျှင် သြဇဋ္ဌမကရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကြောင်း, ဖဿအာဟာရသည် သမ္ပယုတ်တရားတို့အား ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ကျေးဇူးပြုလျက်ပင်လျှင် ဝေဒနာ သုံးပါးကို ဆောင်တတ်ကြောင်း, စေတနာအာဟာရသည်လည်း နည်းတူပင် ကျေးဇူးပြုလျက် ပဋိသန္ဓေကို ဆောင်တတ်ကြောင်း, ဝိညာဏအာဟာရသည်လည်း နည်းတူပင် ကျေးဇူးပြုလျက် ပဋိသန္ဓေဏေ၌ နာမ်ရုပ်ကို ဆောင်တတ်ကြောင်း စသည်တို့ကို ပြဆိုခြင်း	၄၃၇
၁၈၂။	ဘူတကထနနှင့် ဗျဝဠေဒကဟူ၍ ဝိသေသန ၂-မျိုးရှိရာတွင် ဗျဝဠေဒကကိုသာ ဝိသေသနဟု ကျမ်းဆရာတို့က ဆိုလိုကြောင်း	၄၄၂
၁၈၃။	အသိတ-စသည်၌ တပစ္ဆည်းကို အနာမဋ္ဌကာလ်ကတပ္ပစ္ဆည်းဖြင့် ဖွင့်ခြင်းအကြောင်း	၄၄၂
၁၈၄။	စားအပ်သောအစာမှ ကွဲထွက်သော ငါးပါးသောအဖို့တို့တွင် လောင်စာ ပိုးစာနှင့် ရသဓာတ်ဖြစ်သော အဖို့တို့ကို မပြခြင်း၏ အကြောင်း	၄၅၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇၅။	ဒွါရ ၉-ပေါက်တို့မှ ယိုစီးထွက်သည် ဟူသော စကားမှာ ထင်ရှားသော ဒွါရတို့အလိုအားဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း, အမှန်အားဖြင့် မွေးညင်းတွင်းတို့မှလည်း ယိုးစီးထွက်သေးကြောင်း	၄၅၃
၁၇၆။	ကဗဠိကာဟာရဟူသော အမည်ပညတ်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ကြောင်း, ၎င်းအမည်ပညတ်၏ စွဲမှီရာဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တို့သာလျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း, ထိုကြောင့် အာဟာရေ ပဋိကူလသညာသည် ၎င်းပညတ်၏ စွဲမှီရာ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် ဟူသော သဘာဝမှကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၅၉
	စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၄၆၁
၁၇၇။	ပိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်အပ်သော အာရုံအလိုအားဖြင့် အကွဲအပြားရှိခြားသော်လည်း ဝဝတ္ထာနအဖြစ်ဖြင့် တမျိုးတည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ကေ ဝဝတ္ထာနံ-ဟု ဆိုကြောင်း, တနည်းအားဖြင့်မူ ရှေးအဖို့၌ အာရုံကွဲပြားသော်လည်း ကိစ္စပြီးသောအခါ၌ တအာရုံတည်းသာ ရှိသောကြောင့် ကေ ဝဝတ္ထာနံ-ဟု ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၄၆၁
၁၇၈။	သဘာဝသရသလက္ခဏတော-ဟူ၍ ယာထာဝသရသ-လက္ခဏတော-ဟု ရှိသင့်ကြောင်း	၄၆၂
၁၇၉။	စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ပထဝီကသိုဏ်း ကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့ကဲ့သို့ ပညတ်မျှကို မှတ်သောအားဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ နီလကသိုဏ်းကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့ကဲ့သို့ အညိုစသောအဆင်းကို မှတ်သောအားဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သမ္မသနစသော ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ အနိစ္စတာ စသော သာမညလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ပထဝီဓာတ်စသည်တို့၏ ကက္ခဋတ္တ စသော သဘာဝကို မှတ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ပေသည်၊ ထိုကြောင့် သဘာဝပလက္ခဏဝသေန-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်ဆိုကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၄၆၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၀။	သန္ဓိဋ္ဌာနဟူသည် ဉာဏဝိနိစ္ဆယဖြစ်ကြောင်း, ယေဝါပန-ကဝိနိစ္ဆယ ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယတို့ မဟုတ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၆၄
၁၉၁။	ကမ္မဋ္ဌာန-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၄၆၅
၁၉၂။	အဘယ်ကြောင့် ဓာတ်တို့အလို, မဟာဘုတ်တို့ အလို အားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ညွှန်ပြသနည်း-ဟူသောအမေးကို ဖြေရှင်းချက်	၄၆၆
၁၉၃။	ဓာတ်၏အနက်သည် သဘာဝ-သဘောပင်၊ ၎င်းသည်လည်း သုညတ-သတ္တအဖြစ်မှ ဆိတ်သည်ဟူသော အနက်ပင်၊ ၎င်းသည်လည်း နိဿတ္တ-သတ္တဝါမဟုတ်ဟူသောအနက်ပင်။ ထိုကြောင့် ပထဝီ ၀ေ ဓာတု ပထဝီဓာတု-ဟု ဝစနတ္ထ ပြုအပ်ကြောင်း	၄၆၆
၁၉၄။	ဗီလာ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့်ပုဒ်ပြီးပုံကို ပြခြင်း	၄၆၈
၁၉၅။	ကိုယ်တွင်းတရားဟူသမျှသည် ကမ္မဇ ဟုတ်သည် ဖြစ်စေ, မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဥပါဒိန္နမည်ကြောင်း	၄၇၂
၁၉၆။	မတ္ထလုင်ခေါ် ဦးနှောက်ကို အင်္ဂါမိဠ-ဖြင့် သိမ်းယူကြောင်း, တနည်းအားဖြင့်မူ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ-ဖြင့် သိမ်းယူကြောင်းပြဆိုချက်	၄၇၂
၁၉၇။	ကြေကျွန်းသောအစာမှ ရသဓာတ်ခေါ် အရည် ထိုမှ တဖန် အသွေး အသား အဆီ အကြော အရိုး ခြင်ဆီ သုက်ဓာတ်တို့ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပွါးပုံကို ပြဆိုချက်	၄၇၅
၁၉�>#	အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ-ဟူသောပါဠိ ဖြင့် အဿာသ ပဿာသတို့သည် ကိုယ်မှ အပြင်ဖက်၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိဟု ပြကြောင်း, စိတ္တဇရူပ်သည် ကိုယ်မှ အပြင်ပ၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိကြောင်း, ကိုယ်မှ အပြင်သို့ ထွက်သွားသော လေကို အဿာသဟုဆိုသည်မှာ စိတ္တဇရူပ်အစဉ်၌ ဖြစ်သော ဥတုဇရူပ် ဖြစ်၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ပြဆိုချက်	၄၇၆
၁၉۹။	ဓာတ်တို့ကိုရှုရာ၌ လက္ခဏာနှင့် ဥပဋ္ဌာနာကာရ ၂-ပါးလုံးကို အဘယ်ကြောင့် ပြပါသနည်း-ဟူသောအမေး၌ ဓာတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းလျှင် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်အား လက္ခဏာ	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ထင်ရှိ အချိုပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိ၏ကိစ္စကိုပြုသောအားဖြင့် ထင်သောကြောင့် ထိုနှစ်ပါးလုံးကို ပြကြောင်း ပြေ ရှင်းပြချက်	၄၈၁
၂၀၀။	ဥပစာ သမာဓိဟူသောအမည်ကို သဒ်ဿူပစာဟူသော အတင်ရှင်ကိုအလိုအားပြင့် ဤခေတု ဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း အရာ၌ ဆိုအပ်ကြောင်း, အမှန်အားဖြင့်မူ အပွနာ စျာန်၏ အနီးဌ ဖြစ်သော သမာဓိကိုသာလျှင် ဥပစာ သမာဓိအစစ်ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း, ဤခေတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ဌ်ကား အပွနာစျာန်မရှိပေ၊ ထိုကြောင့် အပွနာ၏ အနီးဌ် ကပ်၍ဖြစ်သော ဥပစာ သမာဓိအစစ်ကား မဖြစ်နိုင်ပေ၊ သို့သော် နိဝရဏတို့ကို ကင်းစေနိုင်သော လက္ခဏာအားဖြင့် ထိုဥပစာ သမာဓိအစစ်နှင့် တူသော ကြောင့် ဥပစာသမာဓိဟု ဆိုအပ်ကြောင်းကို ရှင်း ပြချက်	၄၈၆
၂၀၁။	ခေတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းဌ် အပွနာစျာန် မဖြစ်ခြင်းမှာ နက်နဲ သော သဘာဝမှကို အာရုံပြုသောကြောင့် စသည် ဖြင့် ရှင်းလင်းပြဆိုချက်	၄၈၆
၂၀၂။	သသမ္ဘာရ–ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြဆိုခြင်း	၄၉၀
၂၀၃။	တိကိုန္ဒြိယ တိကွပညာပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ပဌမနည်းကိုဝင်း မုဒိန္ဒြိယ တိကွပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဒုတိယနည်းကိုဝင်း နာတိတိကွပညာပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဝိသဒိန္ဒြိယ ဖြစ်လျှင် သသမ္ဘာရသခေါ်ပနည်းနှင့် သလက္ခဏ သခေါ်ပနည်းတို့ ကိုဝင်း နာတိဝိသဒိန္ဒြိယဖြစ်လျှင် သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိ နည်းနှင့် သလက္ခဏဝိဘတ္တိနည်းတို့ကိုဝင်း ညွှန်ပြအပ် ကြောင်း ဝေဘန်ပြချက်	၄၉၂
၂၀၄။	ဦးခေါင်းခွံနှင့် ဆံပင်တို့ အချင်းချင်းနှလုံးသွင်း ဆင် ခြင်မှုကင်းပုံကို ပြဆိုချက်	၄၉၃
၂၀၅။	သုညဂါမ–ရွာပျက်ကုန်းကို ဥပမာပြခြင်းသည် ကိုယ်၏ ခံစားတတ်သူမှကင်းခြင်းကို ပြခြင်းငှါ ဖြစ်ကြောင်း	၄၉၄
၂၀၆။	လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန် အညစ်အကြေး စသည်တို့ကို စွန့်သွန်ရာအရပ်ကို စန္ဒနီကာ-တံစီးတွင်း ခေါ်ကြောင်း	၄၉၆
၂၀၇။	မေဒ–အဆီခဲသည် အစိုင်အခဲ ဖြစ်ပြားသော်လည်း	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အသားကဲ့သို့ ခက်မာသောအစိုင်အခဲ မဟုတ်သော ကြောင့် ပြစ်ခွဲသောအရည်ဟု ဆိုကြောင်း	၄၉၇
၂၀၈။	ပထဝီ–ပုဒ် ပြီးပုံကို ပြဆိုခြင်း	၅၀၃
၂၀၉။	ဓာတု–ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၅၀၄
၂၁၀။	အဋ္ဌမမှကလာပမတ္တမေဝ–ဟူရာဝယ် ဆံပင်၌ ဝဏ္ဏရုပ် မျှားစွာ, ဂန္ဓရုပ်စသည်လည်း မျှားစွာပင် ပါဝင်နေပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် ရှစ်ပါးသော တရားအပေါင်းမျှ ဟု ဆိုပါသနည်းဟူသောအမေးကို ဝဏ္ဏစသည် အချင်း ချင်း အမျိုးတူသောကြောင့် ပေါင်းရှိ တခုစီသာ ရေ တွက်လျက် ဆိုထားကြောင်း ပြဆိုချက်	၅၀၆
၂၁၁။	ကေသမုဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသ ၆-ပါး ဒွိသမုဋ္ဌာန် ၄-ပါး စတု သမုဋ္ဌာန် ၃၂-ပါး ပေါင်း ၄၂-ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့ ကို ဝေဘန်ပြခြင်း	၅၀၇
၂၁၂။	၄၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ ရသင့်သော ကလာပ် ပေါင်း ၁၇၃-ပါး ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁-ပါးတို့ကိုရေတွက် ပြခြင်း	၅၀၈
၂၁၃။	တလက်သစ်မှ ပရမာဏုမြူတိုင်အောင် အသေးစိပ်ပုံ အရေအတွက် အပိုင်းအခြားကိုပြချက်	၅၀၉
၂၁၄။	၄-ဆုပ် ၁-ကုဋေ ၄-ကုဋေ ၁-ကွမ်းစား ၁၆-ကွမ်းစား ၁-စိတ် ၎င်းသည် မဂဓကွမ်းစားဖြင့် ၁၂-ကွမ်းစားရှိ ကြောင်းပြဆိုချက်	၅၁၀
၂၁၅။	စက်ရုပ်သည် ကြိုး၏အစွမ်းဖြင့် သွားခြင်း စသည်ဖြင့် ဖြစ်နေဘိသကဲ့သို့ ပြုလုပ်တတ်သော အတ္တမရှိသော် လည်း သွားလိုသော စိတ်စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဓာတ် ၄-ပါးဖြင့်ပြီးသော စက်ရုပ်သည် သွားခြင်း စသည်ဖြင့် မပြတ်ဖြစ်နေကြောင်း ပြဆိုချက်	၅၁၃
၂၁၆။	ကက္ခဋတ္တလကွဏာ–ခက်မာသည်၏ အဖြစ်လျင် မှတ် ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏–ဟူရာ၌ ကက္ခဋတ္တသည်ပင် လျှင် ပထဝီဓာတ်မဟုတ်ပါလော ဟူသောအမေးကို ဖြေရှင်းချက်	၅၁၄
၂၁၇။	လက္ခဏာဒီတော–ရှုနည်း၌ ပဒဋ္ဌာန်ကို မပြုခြင်း၏ အကြောင်း	၅၁၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၁၈။	သီတအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကြောင့် ရှေးရှုပ်အစဉ်နှင့်မတူပဲ နောက်ရှုပ်အစဉ်၏ တမျိုးတမည်ဖြစ်ခြင်းကို ရှုပွန – ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍ ၎င်း ရှေးရှုပ်အစဉ်၏ပင်လျှင် ထူးသောဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုရှုပွန – ဖောတ်ပြန်ခြင်းဟူ၍ ၎င်း ပြဆိုခြင်း	၅၁၇
၂၁၉။	မဟာဘူတာနိ-အစရှိသောပုဒ်တို့၏ဝစနတ္ထကို ပြဆိုခြင်း	၅၁၈
၂၂၀။	ကဋ္ဌမုခေန ဝါ – ဟူသောပါဠိ၌ ဝါ – သဒ္ဒါကို ဥပမာ အဝဓာရဏ အနိယမဟူသော အနက်တို့ဖြင့် အနက်ယောဇနာခြင်း	၅၂၀
၂၂၁။	ဋ္ဌိကာနည်းဖြင့် ပြသော မဟာဘူတ မည်ခြင်း၏ အကြောင်းများ	၅၂၂
၂၂၂။	ကာလော ဃသတိ ဘူတာနိ – ဂါထာ၏ အနက်	၅၂၄
၂၂၃။	သာမညကိုစွန့်သောဝိသေသသည်၎င်း ဝိသေသကို မငဲ့သော သာမညသည်၎င်း ဖြစ်ရှိမရှိကြောင်း	၅၂၅
၂၂၄။	လေးသောပထဝီကိုပင်လျှင် သူ့ထက်လေးသောပထဝီကို ထောက်၍ ပေါ့သည်ဟု ပရိယာယ်အားဖြင့်ဟောကြောင်း	၅၂၈
၂၂၅။	ပစ္စယတော – ရှုနည်းနှင့် ပစ္စယဝိဘာဂတော – ရှုနည်းတို့၏ အထူးကို ပြခြင်း	၅၃၁
၂၂၆။	ကမ္မမေဝ – ဟူသောပါဠိ၌ အဝဓာရဏသည် သမုဋ္ဌာန်တို့၏ မရောယှက်ခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုးရှိကြောင်း	၅၃၁
၂၂၇။	ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား ကံမှတပါးသောအထောက်အပံ့ အကြောင်းရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော၊ သို့ပါလျှက် အဘယ်ကြောင့် ကမ္မမေဝ – ဟု အဝဓာရဏဖြင့် ကန့်သတ်၍ ဆိုပါသနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေရှင်းချက်	၅၃၂
၂၂၈။	ပဌာန်း၌ နာမ်တရားတို့အားသာလျှင် ဥပနိဿယပစ္စည်းကိုဟောသောကြောင့် ရူပ်တရားတို့အား မုချအားဖြင့် ဥပနိဿယပစ္စည်း မရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ်ပရိယာယ်အားဖြင့်သာလျှင် ဥပနိဿယဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၂
၂၂၉။	ကမ္မဇပထဝီဓာတ်သည် သုံးပါးသော အခြားတဲ့ဖက်ဓာတ်တို့အား သဟဇာတသတ္တိစသည်ဖြင့်၎င်း တည်ရာ	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အဖြစ်ဖြင့်ရင်း ကျေးဇူးပြုကြောင်း, သို့သော် ကံက ဖြစ်စေသကဲ့သို့ ဇနကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုကြောင်းကို ပြဆိုခြင်း	၅၃၃
၂၃၀။	နိဿယပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းဖြင့်ပင် ပတိဋ္ဌာဘာဝ-တည်ရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟူသောအနက် ပြီးသင့်သော်လည်း ပထဝီဓာတ်၏ တပါးသောဓာတ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသောကိစ္စသည် ပတိဋ္ဌာဘာဝပင် ဖြစ်သည်ဟု ၎င်း၏ကိစ္စအထူးကို ပြခြင်းငှါ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ-ဟူ၍ ဆိုကြောင်း	၅၃၄
၂၃၁။	သဟဇာတာဒီ ပစ္စယဝသပ္ပဝတ္တာသု စ ပနေတာသု-ဟူသောပါဋ္ဌ စ-သဒ္ဒါသည် သမုစ္စည်း အနက်ရှိကြောင်း, ပန-သဒ္ဒါသည် ဝိသေသအနက်ရှိကြောင်းစသည်ကို ပြဆိုချက်	၅၃၄
၂၃၂။	ခြေကို မြေပြင်ခွဲတည်စေရာ ချန်ထားရာ၌ အာပေါဓာတ်မပြခန်းမှ၍ ပထဝီဓာတ်ပြခန်းကြောင်း, တည်ရာအဖြစ်၌ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့ ခြေကို တည်စေရာ ချထားရာ၌လည်း ပထဝီဓာတ်က ကျေးဇူးပြုတတ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၅၃၆
၂၃၃။	ခြေကို အောက်သို့ချရာ၌ အထူးသဖြင့် လေးသော သဘောရှိသော အာပေါဓာတ်၏ ဗျာပါရက သာလွန်သောကြောင့် ပဿဝိဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါ-ဓာတု-ဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၆
၂၃၄။	တေဇောဓာတ်သည် အသက်သို့ တက်သွားခြင်းသဘောရှိသောကြောင့် ခြေကိုကြွရာ၌ ဝါယောဓာတ်ကို ၎င်းတေဇော၏ နောက်လိုက်ဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၇
၂၃၅။	ဝါယောဓာတ်သည် ဖိလာသွားခြင်း ရွှေ့ရှားခြင်းသဘောရှိသောကြောင့် ခြေကိုရွှေ့သို့ဆောင်ခြင်း လှမ်းခြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော ဗျာပါရရှိ၏၊ ထိုကြောင့် တေဇောဓာတ်ကို ၎င်းဝါယော၏ နောက်လိုက်ဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၇
၂၃၆။	သမ္ဘာဝေ သြကာသာဓိဂမအဆုံးအဖြတ်	၅၄၁
၂၃၇။	ဘဝကို အထူးမတောင့်တသော်လည်း ကံကို ပြုပြီးဖြစ်လျှင် ဘဝပတ္ထနာကိစ္စပြီးကြောင်း	၅၄၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၇–ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁–ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၁၈] ၁၂၃။ အသုဘာနန္တရန္တိ၊ ရဲ–ဟူသည်ကား။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနန္တရဲ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အခြားမဲ့၌။ အနုဿတိသူတိ၊ ကား။ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ အန အန၊ အဖန်တလဲလဲ။ သတိ၊ အမှတ်ရခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အမှတ်ရသော သတိတည်း။ အနုဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ အမှတ်ရသောသတိ။ ကျေတိ၊ သို့။ ကျမ်း အတ္ထ၊ ဤအန–သဒ္ဒါ၏ ဝိစ္ဆာအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤအနုဿတိ–ဟူသော ပုဒ်၌။ အနုသဒ္ဒယောဂေန၊ အန–သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သတိ–သဒ္ဒေါ၊သည်။ အတ္ထန္တရဝါစကော၊ အနက်ထူးကိုဟောသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ကျေတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ သတိယေဝ အနုဿတီတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအဖွင့်စကားရပ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌ စပ်) အယံ အန–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပလဗ္ဘတီတိအာဒီသု၊ ပုဒ်တို့၌။ ဥပ–သဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနတ္ထကော၊ အနက်မရှိသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ သဠာနနံ ပဇာနနန္တိအာဒီသု၊ ပုဒ်တို့၌။ သံ–သဒ္ဒါဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အတ္ထန္တရဒီပကောပိ၊ အနက်ထူးအနက်တပါးကို ပြသည်လည်း။ နှ၊ မဟုတ်။ ကျေတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ (သီမူ၌ကား ကျမိနာဝ–ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် ဤသို့ အနက်ပေးရန်မလို) ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမ္ပိယေဝ ဝါ ပဝတ္တတ္တာတိ ကျမိနာ၊ ဟူသောအဖွင့်ဖြင့်။ (ဝုတ္တာ ဟောတိ–၌စပ်၊ သီမူအလိုအားဖြင့် "ကျမိနာဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်"–ဟု အနက်ပေး၊ စာစပ်နည်းတူပင်) အနုဿတိယာ၊ ၏။ အနုဿရိတဗ္ဗာနုရူပတာ၊ အောက်မေ့အပ်သော အရာအားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျေတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တကသေဝ၊ သတိကိုဖြစ်သော ကုလပုတ္တအားသာလျှင်။ အနုရူပတ်၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ကုလပုတ္တသ အနုရူပါတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတသ၊ ဖြစ်သော။ ကုလပုတ္တသ၊ အမျိုးသားအား။ (ဤနေရာ၌ ပုဒ်မပို့နေသည်) အနုရူပတာ နာမ၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ (ဟောတိ–၌ စပ်) ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနသ၊ သတိကို ဖြစ်စေသင့်သော၊ ဝါ၊ သတိဖြစ်သင့်သော အရာအား။ အနုရူပတာယ ဧဝ၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျေတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တကသေဝ၊ အားသာလျှင်။ အနုရူပတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥဘယသ၊ နှစ်ပါးစုံအား။ အနုရူပတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ အနုရူပါတိ၊ ကား။ ယုတ္တာ၊ သင့်လျော်၏။ ကျေတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယေ ဂုဏေ၊ အကြင်အရဟံ အစရှိသော အလုံးစုံသော ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ ပညတ္တိ၊ ဘုရားဟူသော အမည်ပညတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ ကေဠေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓ။ ပ။ ဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာရဗ္ဘာဘိ၊ ကား။ အာလမ္ဗိတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နဝဝိဓမ္မိ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန၊ ဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝက္ခတိ နနု၊ ဆိုလတံ့ မဟုတ်ပါလော။ (ကျေတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဩားအံ့။) ကိဉ္စာပိ ဝက္ခတိ၊ လတံ့။ ပန၊ သော်လည်း။ ဓမ္မဘာဝသာမညေန၊ ဓမ္မ၏အဖြစ် ဟူသော သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓမ္မအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကျေ၊ ဤအရာ၌။ ပါဠိယာ၊ ၌။ သင်္ဂီဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ တဿပိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ (ဂဟဏံ – ၌စပ်) ဓမ္မာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသင်္ခတာမတာဒိဘာဝေန၊ အသင်္ခတ, အမတ အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိသိဋ္ဌတာယ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန၊ ဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ (အနုဿတိဌာန–၌စပ်) အတ္တနော ဧဝ၊ ၏သာလျှင်။ သီလဿ စ၊ ၏ဝင်း။ စာဂဿ စ၊ ၏ဝင်း။ သဒ္ဓါဒီနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ (ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ–၌ တ္တ–သမ္ဗန်အဖြစ်ဖြင့် စပ်) အနုဿတိဌာနဘာဝေန၊ အောက်မေ့ရာ ဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်ယူသင့် ယူထိုက်ကုန်သည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလနုဿတိအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ အနုဿတီနံ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန။ ဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ရူပကာယံ ဂတာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ကရဇကာယံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ကာယေတိ၊ ကား။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာယေ၊ ရုပ်ကိုယ်၌။

ကောင္ဘာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ၊ ကား။ ကေသာဒိကောင္ဘာသေသု၊ ဆံပင်အစရှိ ကုန်သော ကောင်ဘာသတို့၌။ ပဋိက္ကူလနိမိတ္တာ ရမ္မဏာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ။ကျေတော၊ ဤကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ ပုရိမာသု၊ ကုန်သော။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတိသု၊ တို့၌။ နိမိတ္တာပ္ပတ္တိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကျေ၊ ဤကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကျေတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၂။ နိမိတ္တာဂုဟဏံ၊ နိမိတ္တ–သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) အဿာသပဿာ သနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ တူပင်တည်း။ ဥပသမ္ဓိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရူပသမံ၊ အလုံးစုံသော ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ ကျေတိ အတ္ထော၊ နက်။

[၂၁၉] ၁၂၄။ အဝေစ္စ၊ သက်ဝင်မြင်သိ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ဥပဂန္ဓော၊ သော။ ပသာဒေါ၊ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားသည်။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတပ္ပသာဒေါ၊ လာသော ယုံကြည်ခြင်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တံသဒိသောပိ၊ ထိုအရိယာမဂ်ဖြင့်လာသော ယုံကြည်ခြင်းနှင့်တူသော ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားကိုလည်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ယော၊ ယင်းသဒ္ဓါ တရားသည်။ (အစလော ဟောတိ–၌စပ်) ဒိဋ္ဌိဂတဝါတေဟိ၊ မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော လေတို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အသမ္မိ ယော၊ မတုန်လှုပ်စေအပ် မတုန်လှုပ်စေနိုင်သည် ဖြစ်၍။ အစလော၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုအဝေစ္စ ပ္ပသာဒနှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံသော ယောဂီသည်။ (ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တာဒိသသ ဟိ–ဟု ရှိသင့်၏) တာဒိသသ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၊ သည်။ ကျေ့ဖျတိ၊ ၏။ ကျေတရဿ၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေ (ကျေ့ဖျ တိ)၊ မပြည့်စုံ။ ပဋိရူပသေနာသနေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တအဋ္ဌာရသဒေါသဝဇ္ဇိတေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အပြစ်ဒေါသတို့သည် ကြဉ်အပ်သော။ ပဠဂ်ိသမန္နာဂတေ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ သေနာသနေ၊ ၌။ ရဟောဂတေနာတိ၊ ကား။ ရဟသိ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ ဂတေန၊ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုရဟောဂတေန – ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကာယဝိဝေ ကံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပဋိသလ္လီနေနာတိ၊ ကား။ နာနာရမ္မဏာတော၊ မှ။ ပဋိသလ္လီနေန၊ ဖဲစေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ကောင်းစွာ ကပ်ငြိစေအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏာတော၊ များစွာသော အာရုံမှ။ ပဋိက္ကမာပေတွာ၊ ဖဲစေ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သလ္လီနေန၊ ကောင်းစွာ ကပ်ငြိစေအပ်သော စိတ်ရှိသော။ သုသိလိဋ္ဌစိတ္တေန၊ ကောင်းစွာကပ်ငြိစေအပ်သော စိတ်ရှိသော။ (သံသိလိဋ္ဌ–စိတ္တေန–သီမှ) ကျေတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေဒ္ဓိ၊ ကား။ ကျေမာယ ပါဠိယာ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်။

သော ဘဂဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ သောတိ၊ ကား။ ယော သော၊ အကြင်မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သမတိ'သ ပါရမိ ယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီတော်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍၊ ဝါ၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူ၍။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ သဠေ ဋွာ၊ ချိုးဖျက်တော်မူ၍။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ'၊ ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသော အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အတိဒေဝေါ၊ လွန်ကဲသော နတ်မြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ တို့၏။ အတိဗြဟ္မာ၊ ၏။ လောကနာထော၊ လူတို့၏ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဘာဂျဝန္တ တာဒိဟိ၊ တာအစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ၌။ ဘဂဝါတိ၊ ၍။ ပတ္တဋ္ဌကိတ္တိ သဒ္ဒေါ။ ပျံ့နှံ့သော ကျော်စောသံ ရှိတော်မူ၏။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ။ဘဂဝါတိ ကျေ့ဒ၊ ပုဒ်သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ နာမကိတ္တန်၊ အမည်ကို ပြောကြားကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘဂဝါတိ။ပ။ ကဘန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရတော၊ ၌။ ဘဂဝါတိ ကျေ့ဒ ပန၊ ပုဒ်သည်ကား။ ဂုဏာကိတ္တန်၊ ဂုဏ်ကိုပြောကြားကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ အရဟန္တိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ နဝသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ ကျေတိပိ–သဒ္ဒံ၊ ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကျေတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကျေတိပိ အရဟံ။ ပ။ ကျေတိပိ ဘဂဝါတိ အနုဿရတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ "ဧတေ၊ ဤစကားသည်။ ကျေတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့် လည်း။ ဘူတံ၊ ဟုတ်၏။ ဧတေ၊ သည်။ ကျေတိပိ၊ လည်း။ တဿ၊ မှန်၏"။ ကျေတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ကျေတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာသန္နပစ္စက္ခကရဏတ္ထော၊ အနီးကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း အနက်ရှိ၏။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ – သဒ္ဒါဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုအကြောင်းတို့၏။ ဗဟုဘာဝေါ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ် ၏။ တာနိ စ ဂုဏသလ္လက္ခဏကာရဏာနိ၊ ထိုဂုဏ်တို့ကို မှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ (ကာတဗ္ဗာနိ–၌ ပကတိက် စပ်) ဘာဝေန္တေန၊ ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သမ္ဘုဒ်ဘူတာနိ၊ မျက်မှောက်၌ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ကျေတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကျေမိနာ စ။ ပ။ ဟောတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၂၅။ ဒုရတာ နာမ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ အာသန္နတာ ဝိယ၊ နီးသည်၏အဖြစ်ကို ကဲ့သို့။ ဥပါဒါယုပါ ဒါယ၊ ထောက်၍ ထောက်၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကျေတိ၊ ကြောင့်။ ပရမုက္ကံသဂတံ၊ အလွန်အကဲသို့ ရောက်သော၊ ဝါ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဒုရဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သုဝိဒူရဝိဒူရေတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုဠု၊ စွာ။ ဝိဒူရဘာဝေနေဝ၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဒူရေ၊ ဝေးသည်၌။ (ဌိတော၊ ၏။) ကျေတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ကိလေသတော၊ မှ။ သာ ဒုရတာ၊ ထို ဝေးသည်၏ အဖြစ်သည်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျေတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ မဂ္ဂေန။ ပ။ ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ "အညေသမ္မိ၊ ကုန်သော။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေ၊ ထိုကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ ဧဝ၊

ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ) နနု၊ လော"။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂ်၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ မနသိ ကတွာ၊ ၍။ သဝါသနာ နန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညေ၊ တပါးသော ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါသနာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဟာတုံ၊ ၄၊ နု သက္ကောန္တိ၊ နိုင်ကုန်။ ဧတေန၊ ဤဝါသနာနံ – ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ [၂၂၀] ဘဂဝ တော၊ ၏။ အရဟတ္တံ၊ အရဟံ မည်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော ရဟန္တာ တို့နှင့်။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဝါသနာ နာမ၊ ကား။ ကာ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ပဟီနကိလေသာပိ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော ရဟန္တာ၏လည်း။ (သာမတ္ထိယဝိ သေသော–၌ စပ်) အပ္ပဟီနကိလေသဿ၊ မပယ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ ကိလေသာကို မပယ်ရသေး သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပယောဂ။ ပ။ ဘူတော၊ အမှုအရာ ပယောဂနှင့် တူသော အမှုအရာပယောဂ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကိလေသနိဟိတော၊ ကိလေသာသည် သိုမှီးထားအပ်ခဲ့သော။ သာမတ္ထိယဝိသေသော၊ အစွမ်းသတ္တိအထူးတည်း။ (ကိမိ ပ၊ ကား။) အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ၊ ၏။ ဝသလသမုဒါစာရနိမိတ္တံ ဝိယ၊ သူယုတ်ဟု ပြောဆိုခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ကဲ့သို့ တည်း။ အာရကာတိ၊ ဝေးသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သာမည အားဖြင့် ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဆိုရာ၌။ ကိလေသေဟိတိ၊ ကိလေ သာတို့မှ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤထူးသောအနက်ကို။ ကထံ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးခြားအံ့။ သာမညဇောတနာယ၊ သာမညကို ပြဆိုခြင်း၏၊ ဝါ၊ သာမညကို ပြဆိုသောစကား၏။ ဝိသေသေ၊ အထူး ၌။ အဝဋ္ဌာနတော စ၊ တည်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝိသေသတ္ထိနာ၊ အထူးဖြင့် အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသေသဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အနုပယောဇေတဗ္ဗတော စ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ "အဿ၊ ထိပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရကာ၊ ဝေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏"။ ဣတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဥဒါဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ထုတ်ဆောင် ပြအပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အာရကာတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ အာ– ကာရဿ၊ ၏။ ရဿတ္တံ စ၊ ကိုဝင်း။ က–ကာရဿ၊ ၏။ သာနုသာရံ၊ အနုသာရဟုခေါ်သော နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်တကွ။ ဟ–ကာရံ စ၊ ကိုဝင်း။ ကတွာ၊ ၍။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ အရဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝုတ္တံ ဧဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ မှတ်ယူနိုင်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ သော။ ပ။ နာမာတိ၊ ဟူသော၊ ဝါ၊ အစရှိ သော။ ဂါထာဗန္ဓံ၊ ဂါထာအဖွဲ့ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ သမ္ဘူနသီလော၊ တကွဖြစ်လေ့ရှိသော သူသည်၊ ဝါ၊ တကွ လိမ်းကျံလေ့ရှိသော သူသည်၊ ဝါ၊ တကွရောနှောလေ့ ရှိသောသူသည်။ သမ်ဂီ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ်ဂီတာ၊ တာဟူသည်။ အသမန္နာဂမော၊ ကောင်းစွာတကွ မလာခြင်းတည်း။ အသဟဝုတ္တိတာ၊ တကွဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ် တည်း။

၁၂၆။ အနတ္ထစရဏေန၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ကိလေသာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ အရယော၊ ရန်သူတို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာရယော၊ ကိလေသာရိမည်ကုန်၏။ အရီနံ၊ ကိလေသာတည်း ဟူသော ရန်သူတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဟတတ္ထာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရိဟာတိ၊ အရိဟမည်၏ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ် လျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ အရဟန္တိ၊ ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၂၇။ ယဿ ဧတေ သံသာရစက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ မူလာဝယဝဘူတံ၊ မူလရင်း အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဒွယ်–၌စပ်) အန္တော စ၊ ၌ရင်း။ ဗဟိ စ၊ ၌ရင်း။ သမဝဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာသက်ဝင်၍ တည်သော။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယံ၊ တဏှာတိုဖြင့် ပြီးသော။ ဒွယံ၊ နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ရထစက္ကဿ၊ ရထားဘီး၏။ (မူလာဝယဝဘူတာ၊ သော။) နာဘိ ဝိယ၊ ပုံတောင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယဖလဘူတေဟိ၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဇရာမရဏေဟိ၊ ဏာတိုနှင့်။ သမ္ဗန္ဓာ၊ ဆက်စပ်ကုန်သော။ ပုညာဒိသင်္ခါရာ၊ ပုည အစရှိသော အဘိသင်္ခါရတို့သည်။ နာဘိယာ စ၊ ပုံတောင်းနှင့်ရင်း။ နေမိယာ စ၊ အကွပ်နှင့်ရင်း။ သမ္ဗန္ဓအရသဒိသာ၊ ဆက်စပ် သော ထောက်အကန့်နှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ၊ ၌။ ပရိယန္တဘာဝေန၊ အဆုံးစွန်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပါကဋံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဇရာမရဏကို။ နေမိဌာနိ ယံ၊ အကွပ်အရာ၌ တည်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဇရာမရဏနေမိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ရထစက္ကပဝတ္တိယာ၊ ရထား ဘီးလည်ခြင်း၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်းကား။ အက္ခော၊ ဝင်ရိုးသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သံသာရစက္ကပဝတ္တိယာ၊ သံသရာဘီးလည်ခြင်း၏။ (ပဓာနကာရဏံ၊ သည်။) အာသဝသမုဒယော၊ ယပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသဝ။ ပ။ တွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာသဝေါ ဧဝ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝသမုဒယော၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ၏။) ဝိပါကဝဋ္ဋတ္တာရူပပ္ပဘေဒေါ၊ ဝိပါက်ကဝဋ္ဋတ္တာရုပ် အပြားရှိသော။ ကာမဘဝါဒိကော၊ အစရှိသော။ တိဘဝေါ ဧဝ၊ သုံးပါးသော ဘဝသည်ပင်လျှင်။ ရထော၊ တည်း။ တသ္မိံ တိဘဝရထေ၊ ထိုဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော ရထား၌။ အတ္တ နော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယောဇိတံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာယောဇိတံ၊ မည်၏။ အာဒိရဟိတံ၊ အစကင်းသော။ ကာလံ၊ ပတ်လုံး။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ၊ မည်၏။

[၂၂၁] ခန္ဓာနဋ္ဌ၊ ခန္ဓာတို့၏ဝင်း။ ဓာတုအာယတနာနံ့ စ၊ တို့၏ဝင်း။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ့၊ မပြတ်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဋိ၊ အစဉ်ကို၊ သံသာရောတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။

ဝုတ္တသံသာရော၀၊ ဆိုအပ်သော သံသရာသည်သာလျှင်။ သံသာရစက္ကံ၊ မည်၏။ အနေနာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗောဓိ မဏ္ဍေတိ၊ ကား။ ဗောဓိသင်္ခါတသ၊ ဗောဓိဟု ဆိုအပ်သော။ ဉာဏသ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏။ မဏ္ဍဘာ၀ပ္ပတ္တေ၊ ကြည်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရာဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ကလေ၊ ၌။ ဝိရိယပါဒေဟိတိ၊ ကား။ သံကိလေသ၀ေါဒါနပက္ခိယေသု၊ ညစ်နွမ်းခြင်း ဖြူစင်ခြင်းအဖို့ရှိသော တရားတို့၌။ သန္ဓိရုမ္ဘန သန္ဓိကို့ပနကိစ္စတာယ၊ ဖိနှင်းခြင်း ချထားခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သန္ဓိကို့ပန – အရာ၌ သမုက္ခိပန–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ဖိနှင်းခြင်း မြှောက်ချီခြင်းကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်–ဟု အနက်ပေး) ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ပ၀တ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိရိယသင်္ခါတေဟိ၊ ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သီလပထ၀ိယန္တိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ သီလမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ ပထ၀ီ၊ မည်၏။ တသ်၊ ထိုသီလဟူသော မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ သမ္ဘာနဝေသေန၊ ပြည့်စုံစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပတိဋ္ဌဟိတ္တာ၊ ကြံ့ကြံ့တည်၍။ သဒ္ဓါဟတ္ထေနာတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇမ္ဘောဒါနသာ၀ေနတော၊ အပြစ်ကင်းသော ကုသိုလ်တရားကို ယူခြင်းကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓါ၀၊ သည်ပင်လျှင်။ ဟတ္ထော၊ လက်မည်၏။ တေန၊ ထို သဒ္ဓါတည်းဟူသော လက်ဖြင့်။ ကမ္မကွယကရန္တိ၊ ကား။ ကာယာကမ္မာဒိဘေဒဿ၊ ကာယကံ အစရှိသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗဿပိ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ခယကရဏတော၊ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ ကမ္မကွယကရံ၊ မည်၏။ ဉာဏဖရသုန္တိ၊ ကား။ သမာဓိသိလာယံ၊ သမာဓိတည်းဟူသော ကျောက်၌။ သုနိသိတမဂ္ဂဉာဏဖရသုံ၊ ကောင်းစွာ သွေးအပ်သော မဂ်ဉာဏ်တည်း ဟူသော ပုဆိန်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။

၁၂၈။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားဖြင့်။ အရာနံ့ ဟတတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤသခေါ်ပပါ၌၌။ ဝုတ္တအရဃာတေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ထောက်အကန့်တို့ကို ခုတ်ဖြတ်ခြင်း၌။ သံသာရံ၊ (ဂဟေတွာ–၌စပ်) စက္ကံ ဝိယ၊ ဘီးနှင့် တူသည်ဖြစ်၍။ စက္ကန္တိ၊ ဘီးဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အတ္ထယောဇနံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာဣဒေသနာ၀ိဘ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာအစဉ် အားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုသံသရာစက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎ါ။ အထ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အနမတ္ဂ သံသာရ၀ဋ္ဋန္တိ၊ ကား။ အနုအန၊ အဆင့်ဆင့်လိုက်၍။ အမတဂ္ဂ အ၀ိညာတကောဋိက်၊ မသိအပ်သော အစွန်းရှိသော။ သံသာရမဏ္ဍလံ၊ သံသရာအ၀န်းအ၀ိုင်းကို။ ။သေသာ၊ ကုန်သော။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတိပရိယောသာနာ၊ ဧတိအဆုံး ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရာ၊ ထောက်အကန့်မည်ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ကား။ မူလတော၊ အရင်းမူလ အားဖြင့်။ အ၀ိဇ္ဇာယ၊ ဟူသော။ နာဘိယာ၊ ပုံတောင်းနှင့်ရင်း။ အန္တတော၊ အဆုံးအားဖြင့်။ ဧရာမရဏေန၊ ဟူသော။ နေမိယာ၊ အကွပ်နှင့်ရင်း။ သမ္ဘန္ဓတ္တာ၊ စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အ၀ိဇ္ဇာ။ပ။ ပရိယန္တတ္တာ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခာဒီသူတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသမုဒယနိရောဓမဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုကေ္ခ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းသည်။ တဒဇ္ဇောခဝတ္ထော စ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌ အကျုံးဝင် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒနတော စ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) သေသေသု၊ ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါးတို့၌။ ပဋိစ္စာ့ဇတောဝ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို။ ကာမဘ၀ါဒိ၀သေန၊ ဖြင့်။ တိ၀ေ၊ ဖြင့်။ ဘိန္ဒတွာ၊ ခွဲ၍ရင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ သုံးပါးအပြားအားဖြင့် ခွဲ၍။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒိကံ၊ ထိုကာမဘ၀စသည်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အ၀ိဇ္ဇံ စ၊ ကိုရင်း။ အ၀ိဇ္ဇာဒိပစ္စယေ၊ အ၀ိဇ္ဇာစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ တီသု ဘ၀ေသု၊ တို့၌။ သခ်ါရာဒိကေ စ၊ သခ်ါရအစရှိသည်တို့ကိုရင်း။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကာမဘ၀ေ စ အ၀ိဇ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာမဘ၀ေ စ အ၀ိဇ္ဇာ–စသောပါ၌၌။ ကာမဘ၀ေ အ၀ိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ကာမဘ၀ေ၊ ၌။ အာဒီနဝပ္ပဋိစ္စာဒိကာ၊ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အ၀ိဇ္ဇာ၊ သည်။ ရူပဘ၀ေ အရူပဘ၀ေ အ၀ိဇ္ဇာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ကာမဘ၀ေ သခ်ါရာနန္တိ၊ ကား။ ကာမဘူမိပရိယာပန္နာနံ့၊ ကာမဘုံ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သခ်ါရာနံ့ တို့အား။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမဘ၀ေ၊ ကို။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗာ–ကား မသင့်၊ တနည်း) နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ကာမဘ၀ေ၊ ၌။ ယေ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ ကာမဘ၀ူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တကသခ်ါရာနံ့၊ ထိုကာမဘ၀၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သခ်ါရတို့အား။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ကား။ ပုညာဘိသခ်ါရာနံ့၊ တို့အား။ တာ၀၊ စွာ။ အာရမ္မဏပစ္စယတ္တိဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့်ရင်း။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပုညာဘိသခ်ါရေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ တို့တွင်။ သဟဇာ

တသ၊ တကွဖြစ်သော အပုညာဘိသခ်ါရအား။ [၂၂၂] သဟဇာတာဒိ၀သေန၊ ဖြင့်။ အသဟဇာတသ၊ တကွမဖြစ်သော အပုညာဘိသခ်ါရအား။ အနန္တရသမနန္တရာဒိ၀သန၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) နာနန္တရသ ပန၊ အခြားမဲ့ မဟုတ်သော အပုညာဘိသခ်ါရအားမူကား။ အာရမ္မဏ၀သေန စေ၀၊ ဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယ၀သေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘ၀ေ သခ်ါရာနန္တိ၊ ကား။ အာနေ့ဉာဘိသခ်ါရာနံ့၊ တို့အား၊ ဥပနိဿယ၀သေန၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤကျေးဇူးပြုပုံအနက်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ စိတ္တာရိယမာနေ၊ ချဲ့.အပ်သည်ရှိသော်။ အတိပ္ပပဉ္စော၊ အလွန်ကျယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သယမေ၀၊ အလိုလို

ပင်လျှင်။ ပရတော၊ နောက် (ပညာဘူမိ နိဒ္ဒေသ)၌။ အာဂမိသတိ၊ လတ့်။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုကျေးဇူးပြုပုံ အနက်ကို။ နေ ဝိတ္ထာရယာမ၊ ကုန်အံ့။

တိဏ္ဏံ အာယတနာနန္တိ၊ ကား။ စက္ခုသောတမနာယတနာနံ၊ တို့အား။ ကေသာယတနသာတိ၊ ကား။ မနာယတနသ၊ အား။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဖဿာဒီနမ္မိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိဘာဝေါ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ တတ္ထ သာ သာ တဏှာတိ၊ ကား။ ရူပတဏှာဒိဘေဒေါ၊ ရူပတဏှာစသည် အပြားရှိသော။ ကာမဘဝါဒီသု၊ ကာမဘဝစသည် တို့တွင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ဘဝ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ၊ ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။

တဏှာဒိမူလိကာ၊ တဏှာစသည်လျှင်မူလရှိသော။ ကထာ၊ စကားကို။ အတိသံခိတ္တာ၊ အလွန်ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ စ၊ ထိုစကားကိုရင်း။ ဥပါဒါနဘဝေ စ၊ ဥပါဒါန်နှင့် ဘဝတို့ကိုရင်း။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိသမီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ ကာမတဏှာပဝတ္တိ၊ ကာမတဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ သဂ္ဂသမ္ဘတ္တိ' အနုဘဝိသာမီတိအာဒီဟိ၊ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ (ကာမတဏှာပဝတ္တိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗတဏှာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘုသံ၊ မြဲမြဲစွာ။ အာဒါနဝသေန၊ ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ကာမုပါဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထေဝါတိ၊ ကား။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဧဝ၊ ကာမုပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။

ဗြဟ္မလောကသမ္ဘတ္တိန္တိ၊ ကား။ ရူပိဗြဟ္မလောကေ၊ ရူပဗြဟ္မာလောကဌ်။ သမ္ဘတ္တိ' စည်းစိမ်ချမ်းသာကို။ "သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံးသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကာမနီယဋ္ဌေန၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမ၊ မည်ကုန်၏။" ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဘဝရာဂေါပိ၊ သည်လည်း။ ကာမုပါဒါနမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဧဝ မေတ္တံ ဘာဝေတီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသုပါဒါနမူလိကာသုပိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ "ပရော၊ မျက်မှောက်လောကမှ တပါးသော။ လောကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။" ဣတိ၊ သို့။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ' ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနပစ္စယာ၊ ဒိဋ္ဌိပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ပြုကျင့်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ "အသုကသ္မိ' သော။ သမ္ဘတ္တိဘဝေ၊ ၌။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ' ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ "ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသည်။ မနောမယော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ ဤသို့ယူ၍။ ရူပူပပတ္တိယာ၊ ရူပဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရော၊ သည်။ "အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏" ဣတိ ဤသို့ယူ၍။ အရူပူပပတ္တိယာ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အရူပဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတာဟိယေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ယောဇနာတို့ဖြင့်ပင်လျှင်။ အတ္တာဝါဒုပါဒါနမူလိကာပိ၊ အတ္တာဝါဒုပါဒါန်မူလ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ယောဇနာ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏိတာ၊ ဖွင့်ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ [၂၂၃] ဒိဋ္ဌမမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝသေနာပိ၊ ဝါဒ၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အပရော၊ သည်။ သီလေန၊ အလေ့အကျင့်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိတိ၊ စင်ကြယ်၏ဟူ၍။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း မဟုတ်သော နည်းလမ်းကို။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း နည်းလမ်းဟူ၍။ ပရာမသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနပစ္စယာ၊ ဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ သံသာရစက္ကံ၊ ကို။ ဒဿေဏ္ဍေန၊ ပြတော်မူသော အဌကထာဆရာသည်။ (ဒဿိတော–ဌ်စပ်) ကာမဘဝေ။ ပ။ ဟောတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ယွာယံ–ယော အယံ ပစ္စယဘာဝေါ စ၊ အကြင်ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ယွာယံ–ယော အယံ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ စ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ တမေဝ၊ ထိုပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ' ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ နိဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေဏ္ဍော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော အဌကထာဆရာသည်။ ဧဝံ အယန္တိအာဒိ' ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဟေတုနိဗ္ဗတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ ကာမာသဝါဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟေတုကာ ဧဝ၊ အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘောပေတေ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေတိ၊ ကား။ နာမရူပသ၊ ၏။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟဏော၊ ယူခြင်း၌။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ပညာတိ၊ ကား။ ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသခ်ါတာ၊ သော။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဇာနနာ၊

သိခြင်းတည်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဝေဟာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသောဉာဏ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါတ္တယေ၊ အခွန်ကာလသုံးပါး အပေါင်း၌။ ကခ်ါမလဝိတရဏဝသေန၊ ယုံမှားဟူသော အညစ်အကြေးကို လွန်မြောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတီတမ္မိ အဒ္ဓါနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတေနေဝ နယေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ ဟေတူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယံ၊ ၌။ ဧတေန ဝုတ္တေန နယေန၊ ဖြင့်။ သခ်ါရာ ဟေတု၊ ဝိညာဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္နန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဇ္ဇ၊ ဤတရားအပေါင်း၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ စသည်တို့ကိုဂင်း။ ဝိညာဏာဒယော စ၊ တို့ကိုဂင်း။ သံခိပ္ပန္တိ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ သခ်ေပေါ၊ မည်၏။ ဟေတု စ၊ အကြောင်းအပေါင်းကိုဂင်း၊ ဝိပါကော စ၊ အကျိုးအပေါင်းကိုဂင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ဟေတု ဣဒံ၊ အကြောင်းဟူ၍ဂင်း။ ဝိပါကော ဣဒံ၊ အကျိုးဟူ၍ဂင်း၊ သံခိပ္ပတိ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ သခ်ေပေါ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့ကိုဂင်း။ ဝိညာဏာဒယော စ၊ တို့ကိုဂင်း။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။ သခ်ေပဘာဝသာမညေန၊ သခ်ေပအဖြစ် ဟူသော သာမညအားဖြင့်။ ဧကေဝစနံ၊ ဧကဝုစ်ဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ သခ်ေပါ၊ တို့သည်။ အတီတေ၊ ၌။ ဟေတု၊ အကြောင်းသခ်ေပဂင်း။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဝိပါကော၊ အကျိုး သခ်ေပဂင်း။ ဧတရတိ၊ ၌။ ဟေတု၊ ဂင်း။ အာယတိ၊ နောင်အနာဂတ်ဘဝ၌။ ဝိပါကော၊ ဂင်း။ ဣဒံ ဧဝံ၊ သို့။ ကာလဝိဘာဂေန၊ ကာလကို ဝေဘန်သော အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကာလအပြားအားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဧတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိမသခ်ေပေါ။ ပ။ အဒ္ဓါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သခ်ေပ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘာဂါဓိဝစနံ၊ အဖို့ကို ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ အတီတော၊ သော။ ဟေတုဘာဂေါ၊ အကြောင်းအဖို့ သည်။ ပဌမော သခ်ေပေါ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော သခ်ေပတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ကိလေသကမ္မဘာဝသာမညတော စ၊ ကိလေသာအဖြစ် ကဲ့အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂင်း။ တေဟိ၊ ထိတဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သကိစ္စာကရဏတော စ၊ မိမိ၏ကိစ္စကို မပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်ဂင်း။ တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣမေ ပဌ ဓမ္မာ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ သခ်ါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝဟူသော ငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှယူ၍ တုလျတ်ပုဒ်ထည့်သည်၊ ဂင်းကို ကမ္မဝဋ္ဋ–၌စပ်) ကမ္မံ စ၊ ကဲ့သည်ဂင်း။ တသ၊ ထိုကဲ့၏။ သဟကာရီကာရဏံ စ၊ တကွပြုလေ့ရှိသော အကြောင်းသည်ဂင်း၊ ဝါ၊ တကွပြုဖော်ပြုဖက် အဖော်သဟဲ သည်ဂင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝဋ္ဋနတ္ထေန၊ လည်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။

ဝိညာဏနာမရူပသဠာယတနဖဿဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဧတိဧရာဘဂ်ါဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း ပျက်ခြင်း အခိုက်အတန့်ကို၊ ဝါ၊ ဥပါဒ်ဌိဘင် အခိုက်အတန့်ကို။ ဧတိဧရာမရဏန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတိဧရာ။ပ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၂၂၄] ဣမေတိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒယော၊ တို့တည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုတော၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းကြောင့်။ ဘာဝီနံ၊ မုချဖြစ်လတ့ဲ ကုန်သော။ အနာဂတာနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော အကျိုးတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာယတိ၊ နောင်အနာဂတ်ကာလ၌။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ တေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့တည်း။ အာကာရတောတိ၊ ကား။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ အဝုတ္ထာပိ၊ သော်လည်း။ တသ္မိံ တသ္မိံ သဂ်ဟေ၊ ထိုထို အစု၌၊ ဝါ၊ ထိုထိုအလွှာ၌။ အာကိရီယန္တိ၊ ထည့်သွင်း အပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရဒိဋ္ဌဟဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရအစ ရှိသည်တို့ကို ယူခြင်းတို့ဖြင့်။ ပကာသီယန္တိ၊ ပြအပ်ကုန်၏၊ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အတီတဟေတုအာဒီနံ၊ အတိတ်အကြောင်း စသည်တို့၏။ ပကာရာ၊ အပြားတို့သည်။ အာကာရာ၊ ကုန်၏။ တတော အာကာရတော၊ ထိုအခြင်းအရာ သရုပ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့်။ အတီတေ၊ ၌။ ဟေတုပဋ္ဌာကာဒိဘေဒတော၊ အကြောင်းငါးခု အပေါင်းစသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဝိသတိဝိဓာ၊ နှစ်ဆယ်သော အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သခ်ါရ။ပ။ သန္ဓိတိ၊ ကား။ ဟေတုတော၊ အကြောင်းမှ။ ဖလသ၊ အကျိုး၏။ အဝိဇ္ဇေဒပ္ပဝတ္တိဘာဝတော၊ ပြတ်စဲခြင်းမရှိသော ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓဘူတော၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၏ အဆက်အစပ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဧကော၊ တခုသော။ သန္ဓိ၊ အစပ်မည်၏။ ဘဝဇာတိနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌၊ ဝါ၊ အကြားသည်။ တထာ၊ တူပင်တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဝေဒနာတဏှာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ သည်။ ဖလတော၊ မှ။ ဟေတုနော၊ ၏။ အဝိဇ္ဇေဒပ္ပဝတ္တိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဖလဟေတုသမ္ဗန္ဓဘူတော၊ သော။ ဧကော၊ သော။ သန္ဓိ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဖလဘူတောပိ၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်ကြားသော်လည်း။ ဓမ္မော၊ သည်။ အညသ၊ တပါးသော အနာဂတ်အကျိုး၏။ ဟေတုသဘာဝသ၊ အကြောင်းသဘောရှိသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဣတိတိ၊ ဣတိ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စတုသခ်ေပန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရတောတိ၊ ကား။ ဣဒ၊ ဤအရဟံ ပုဒ်၏ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တောဟိ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝုတ္တောဟိ စ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (အာကာရေဟိ–၌စပ်) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင် စ၊ ၌ဂင်း။ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနာဒီသု စ၊ အနန္တနယမည်သော သမန္တပဋ္ဌာန်းကျန်းစသည်တို့၌ဂင်း။ အာဂတေဟိ၊ လာကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧနာတိတိ၊ ကား။ အဝဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ပဿတီတိ၊ ကား။ ဒဿနဘူတေန၊ မြင်တတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခ

တော၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူသော နှစ်ပုဒ်သည်။ တေသံယေဝ၊ ထိုဇာနာတိ, ပဿတိ–ဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ဇာနနံ၊ ထိုသိခြင်းသည်။ ဉာတဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ယထာသဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောအားဖြင့်။ ဇာနနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပဇာနနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။

ကွဒါနိ၊ ၌။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ ကွဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ကွ၀၊ ဤအရာ၌။ အာနိတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကွမိနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တေ ဧမ္မေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိကေ၊ ကုန်သော။ တေ ဧမ္မေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ ဥတ္တာတိ၊ ကား။ မဟာဝဂ်ိရညာဏေန၊ ဖြင့်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ။ ဇာနိတ္တာ၊ သိတော်မူ၍။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့တော်မူသည် ဖြစ်၍။ အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်မက်ကင်းတော်မူသည် ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်မြောက်တော် မူသည်ဖြစ်၍။ အရေ၊ သံသရာစက်၏ ထောက်အကန့်တို့ကို။ ဟနိ၊ ခုတ်ဖျက်တော်မူပြီ။ ကွတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယဒါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အရေ၊ တို့ကို။ ဟနတိ နာမ၊ ခုတ်ဖျက်ဆဲမည်၏။ တတော ပရံ ပန၊ ၌ကား။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈကွဏ်း၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသော ခဏကို၊ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသော ခဏကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဟနိ ဝိဟနိ ဝိဒ္ဓံ သေသီတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၂၉။ စက္ကဝတ္တိနော၊ စကြဝတေးမင်း၏၊ ဝါ၊ အား။ အစေတနေ၊ စေတနာ မရှိသော။ စက္ကရတနေ၊ စကြာရတနာသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစကြာရတနာ၌သာလျှင်။ လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ စကြာရတနာမှ တပါးသော အရပ်၌။ ပူဇာဝိသေသာ၊ ပူဇော်အထူး တို့သည်။ ပစ္စိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်စဲကုန်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ပွင့်လတ်သော်။ ကိမင်္ဂ ပန၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ကွတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကော ပန။ ပ။ ပူဇာဝိသေသာနန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပူဇော်ခြင်း အထူးမှ။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ (ပူဇာဝိသေသာနံ–၌ စပ်) အမဟေသက္ခေဟိ၊ တန်ခိုးမကြီးကုန်သော။ ဒေဝမနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ ကရိယမာနာနံ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ နာတိဥဋ္ဌာရာနံ၊ အလွန်မကြီးကျယ်လှကုန်သော။ ပူဇာဝိသေသာနံ၊ တို့ကို။ [၂၂၅] အရဟာဘာဝေ၊ ခံထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌။ ကထာ နာမ၊ ဆိုဖွယ်မည်သည်။ ကာ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ အတ္ထာနရူပန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တတ္ထသ၊ အရဟ်၏အဖြစ် ဟူသောအနက်အား။ အနရူပ်၊ လျော်သော။ အနတ္ထံ၊ အနတ္ထ ဖြစ်သော (အမည်တည်း)။

၁၃၀။ အသိလောကဘာယေနာတိ၊ ကား။ အကိတ္တိဘာယေန၊ အကျော်စော မဲ့ခြင်းမှ ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ငါပြုသော ထိုမကောင်းမှုကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ မာ ဇညာ၊ မသိပါစေသတည်း။ ကွတိ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍။ (ဗာလာ၊ လူမိုက်တို့သည်။) ရဟေ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ ပါပံ၊ ကို။ ကရောန္တိ (ယထာ)၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) ဧသ ဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပါပဟေတူနံ၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့၏။ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဧဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ပင်လျှင်။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်သတ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌မျှ။ (ရဟေ၊ ၌။ ပါပံ၊ ကို။) နံ ကရောတိ၊ ပြုတော်မမူ။

အပရော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော။ နယော၊ နည်းသစ်ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) အာရကာ၊ ဝေးတော်မူ၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ သုဝိဒူရဘာဝတော၊ အလွန်ဝေးတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကွစ္ဆေ၀၊ ဤသို့သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။ သုဝိဒူရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (အရဟံ၊ သနည်း။) ကွတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဘာဝိတကာယာ၊ ပွါးအပ်ပြီးသော ကိုယ်အမူအရာ ကာယိန္ဒြေမရှိကုန်သည်။ အဘာဝိတသီလာ၊ သော သီလ အကျင့်မရှိကုန်သည်။ အဘာဝိတစိတ္တာ၊ သော စိတ်မရှိကုန်သည်။ အဘာဝိတပညာ၊ သော ပညာမရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတော ဧ၀၊ ထိုသို့ ပွါးအပ်ပြီးသော ကာယစသည်မရှိခြင်းကြောင့် ပင်လျှင်။ အပ္ပဟီနရာဂဒေါသမောဟာ၊ မပယ်အပ်သေးသော ရာဂဒေါသမောဟ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရိယမဗ္ဗသ၊ အရိယာတရား၌။ အကောဝိဒါ၊ မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာကုန်။ အရိယမဗ္ဗေ၊ ၌။ အဝိနီတာ၊ မဆုံးမအပ်သေး၍ မယဉ်ကျေးကုန်။ အရိယမဗ္ဗသ၊ ကို။ အဒဿဝိနော၊ မြင်လေ့မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိပန္နာ စ၊ မှန်စွာ မကျင့်ကုန်သည်ရင်း၊ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ စ၊ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတော၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ။ သုဝိဒူရဘာဝတော၊ လွန်စွာဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အရဟံ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သဃံဘိဋ္ဌကဏ္ဍေ။ ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေ၊ ၏။ သဃံဘိဋ္ဌကဏ္ဍေ၊ သင်္ကန်းစွန်း၌။ ဂဟေတွာ၊ စွဲကိုင်၍။ ပါဒေ၊ ငါ၏ခြေရာ၌။ ပါဒံ၊ သူ၏ခြေကို။ နိက္ခိပန္တော၊ ချနင်းလျက်။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်မှ နောက်မှ။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်လိုက်သည်။ စေပိ အသ၊ အကယ်၍ဖြစ်စေကာမူ။ သော စ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ အဘိဏှာလု၊ သူ့ပစ္စည်း

ကို ရလိုသမျှ ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း အဘိဇ္ဈာ အဖြစ်များသည်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ တိဗ္ဗသာ ရာဂေါ၊ ထူထဲပြင်းထန်သော တပ်မက်ခြင်း ရှိသည်။ ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဗျာပါဒဖြင့် ပျက်စီး သော စိတ်ရှိသည်။ ပဒုဋ္ဌမနသက်ပ္ပေါ၊ ပြစ်မှားသော စိတ်အကြံအစည်ရှိသည်။ မုဋ္ဌသ တိ၊ လွတ်သောသတိ ရှိသည်။ အသမ္ဘဝနော၊ သမ္ဘဝဥာဏ် မရှိသည်။ အသမာဟိ တော၊ ကောင်းစွာ စိတ်မတည်တံ့သည်။ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တော၊ ထိုထိုဤဤ လှည့်လည် ပျံ့လွင့် သော စိတ်ရှိသည်။ ပါကတိန္ဒြိယော၊ ပြုပြင်ပိတ်ဆို့ခြင်း မရှိ ပကတိအတိုင်း ဣန္ဒြေရှိ သည်။ (စေ) ဟောတိ၊ အုံ့။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ သော၊ ထိုရဟန်း သည်။ မယုံ၊ ငါမှ။ အာရကာဝ၊ ဝေးသည်သာလျှင်တည်း။ အဟဋ္ဌ၊ ငါသည်လည်း။ တသ၊ ထိုရဟန်းမှ။ (အာရကာဝ၊ သာလျှင်တည်း။) တံ၊ ထိုသို့ ဝေးခြင်းသည်။ ကိသ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ နိ ပဿတိ၊ မမြင်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ နိ ပဿတိ၊ မမြင်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်ပေတည်း။)]

ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလာ၊ ရှေ့စကားဌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သာယံ၊ ညနေချမ်းဌင်း။ ပါတံ၊ နံနက် ခင်းဌင်း။ သတ္ထု၊ ၏။ သန္တိကာဝစရာဝ၊ အနီးဌ ကျက်စားကုန်သည်သာလျှင်။ သစေပိ သိယုံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်သော် လည်း။ တေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဝသ၊ ထိုသို့ အနီးဌကျက်စားရုံမျှဖြင့်။ သတ္ထု၊ နှင့်။ သန္တိကာတိ၊ နီးကုန်သည်ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ တထာ၊ တူ။ သတ္ထာပိ၊ ကိုလည်း။ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့နှင့်။ (သန္တိကေတိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ အပ်။) ဣတိ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့မှ။ အာရကာ ဒူရေ၊ ဝေးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မူ၏။

နိဟီနာသယာ၊ ယုတ်ညံ့သော အလိုအဖျာသယရှိကုန်သော။ ယေ နရာ၊ အကြင် လူတို့သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ နိ ပဋ္ဌပ္ဒန္တိ၊ ကုန်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုကောင်းစွာ မကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ။ အာရကာ ဒူရေ၊ ဝေးတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ဘဂဝါ၊ ကို။) အရဟံ၊ ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား သင်္ဂါဟဂါထာတည်း။

တထာ၊ တူ။ နီးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ အာသန္နဘာဝတော၊ နီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကုတော၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ အာသန္နဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (အရဟံ၊ မည်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအုံ့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာဝိတကာယာ၊ ပွါးအပ်ပြီးသော ကိုယ်အမူအရာ ကာယိန္ဒြေရှိကုန် သည်။ ဘာဝိတသီလာ၊ ကုန်သည်။ ဘာဝိတစိတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဘာဝိတပညာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ ပွါးအပ်ပြီးသော ကာယစသည် ရှိသောကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဟီနရာဂဒေါသမောဟာ၊ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရိယမ္မေသ၊ ဌ။ ကောဝိဒါ၊ ကုန်၏။ အရိယမ္မေ၊ ဌ။ သုဝိနီတာ၊ ကုန်၏။ အရိယမ္မသ၊ ကို။ ဒဿဝိနော၊ ကုန်၏။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ကောင်းစွာကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အာသန္နဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (အရဟံ၊ ၏။) စ၊ မှန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယောဇနသတေ။ ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဧတ်ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၂၂၆] [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ယောဇနသတေ၊ ယူဇနာတရာ ဝေးကွာသော အရပ်ဌ။ စေပိ ဝိဟရေယျ၊ အကယ်၍ နေစေကာမူ။ သော စ၊ ထိုရဟန်း သည်လည်း။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ သူ့ပစ္စည်းကို ရလိုသမျှ ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း အဘိဇ္ဈာဖြစ်ခြင်း မများသည်။ ကာမေသု၊ တို့ဌ။ နိ တိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ သည်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ သည်။ အပ္ပ ဒုဋ္ဌမနသက်ပ္ပေါ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ သည်။ သမ္ဘဝနော၊ သည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ စိတ်တည်တံ့သည်။ ဧကဂ္ဂစိတ္တော၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်။ သံဝုတိန္ဒြေ ယော၊ ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသည်။ (စေ ဟောတိ၊ အုံ့။) အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မယုံ၊ ငါနှင့်။ သန္တိကေ၊ နီးသည်သာလျှင် တည်း။ အဟဋ္ဌ၊ ငါသည်လည်း။ တသ၊ ထိုရဟန်းနှင့်။ (သန္တိကေ၊ တည်း။) တံ၊ ထိုသို့နီးခြင်းသည်။ ကိသ ဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်ပေတည်း။)]

ဟိ၊ မှန်။ တထာရူပါ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ ယောဇနသဟဿန္တိရိကာပိ၊ ယူဇနာ တထောင် ခြားသော အရပ်ဌ တည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဝတာ၊ ထိုသို့ အရပ်ဒေသဝေးကွာ ရုံမျှ

ဖြင့်။ သတ္တု၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ ဒုရစာရိနောတိ၊ ဝေးသောအရပ်၌ နေကုန်သည် ဟူ၍။ နှ ဝတ္တာဗျာ၊ ကုန်။ တထာ၊ တူ။ သတ္ထာပိ၊ ကိုလည်း။ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့မှ၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ (ဒုရစာရီတိ၊ ၍။ နှ ဝတ္တာဗျော၊ အပ်။) ဣတိ၊ သို့။ သပ္ပုရိသာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ အာရကာ အာသန္နေ၊ နီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

သုပ္ပဏ္ဏီတာဓိမုတ္တိကာ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော နလုံးသွင်းခြင်း ရှိကုန်သော။ ယေ နရာ၊ တို့သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ (ဒိနော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) အာရကာ အာသန္နေ၊ နီးတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒိနော၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိကုန်သော။ ယေ ဣမေ ပါပဓမ္မာ၊ အကြင် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည်။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသန္တာန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္မိ အနတ္ထာ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ကိုရင်း။ သမ္မရာယိကမ္မိ အနတ္ထာ၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ကိုရင်း။ အာဝဟန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားရောက်သော၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၏။ ဧကဲသေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒုဝိပစ္စနီကဘူတာ စ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရာဂအစရှိသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (ရဟာ နာမ–၌ စပ်) အတ္တာဟိတံ စ၊ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးကိုရင်း။ ပရဟိတဉ္စ၊ သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွါးကိုရင်း။ ပရိပူရေတုံ၊ ၄၊ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တေဟိ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော။ သာရုဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဒုရတော၊ ဝေးစွာ။ ရဟိတဗ္ဗာ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ၊ စွန့်အပ်ကုန်၏။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရဟာ နာမ၊ ရဟ မည်ကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုစွန့်ပယ်အပ်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ (သာဓက ပါဠိနှင့် ညီစေရန် ဆဋ္ဌမနှင့်ဆိုသည်) ဗောဓိမူလေယေဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ပင်လျှင်။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဟီနာ၊ ကုန်ပြီ။ သမုစ္ဆိန္နာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ယထာဟ၊ မူကား။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏား။ တထာဂတသ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဒေါသော၊ ကို။ မောဟော၊ ကို။ (ပဟီနော၊ ပြီ။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ၊ ကုန်ပြီ။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်းရှိကုန်၏။ တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ထန်းပင်၏ အရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါ၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ အနဘာဝံကတာ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးသောကြောင့်။ ဧတဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ ရဟာ၊ ပယ်စွန့်အပ် ပယ်စွန့်ထိုက်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နှ သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟောတိ၊ ဟောဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဩကာရဿ၊ ၏။ သာနုသာရံ၊ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် တကွသော။ အ–ကာရာဒေသံ၊ အ–အက္ခရာဟူသော အာဒေသကို။ ကတွာ၊ ၍။ အရဟန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သာရုဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရဟိတဗ္ဗတော၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရဟာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သုဠု၊ စွာ။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ အရဟံ၊ မည်၏ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။

သဗ္ဗသော၊ သိမ်း၊ ပရိညာတက္ခန္ဓာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသော ခန္ဓာရှိကုန်သော။ ပဟီနကိလေသာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သော။ ဘာဝိတမဂ္ဂါ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော မဂ်ရှိကုန်သော။ သစ္ဆိကတနိရောဓာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ် ပြီးသော နိရောဓသစ္စာရှိကုန်သော။ ခီဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော။ ယေ တေ အရဟန္တော၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အပ္ပတ္တမာနသာ၊ မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော။ ယေ စ သေက္ခာ၊ တို့သည်လည်း [၂၂၇] အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးသော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္ထယမာနာ၊ တောင့်တကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိသုဒ္ဓပယောဂါ၊ စင်ကြယ်သော ကိယ်နှုတ်အမှုအရာ ပယောဂရှိကုန်သော။ ကလျာဏဇ္ဈာသယာ၊ ကောင်းသော အလိုအဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါသီလသုတာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုရဟန္တာအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နှ ရဟိတဗ္ဗော နှ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗော၊ မစွန့်အပ်။ တေ စ၊ ထိုရဟန္တာစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (နှ ရဟိတဗ္ဗာ နှ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ ထို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသ၊ မြင်အပ်ပြီးသောတရားကို။ ပစ္စက္ခကရဏတော၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်။ သတ္ထု၊ ၏။

ဓမ္မသရီရေန၊ တရားတည်းဟူသော ကိုယ်တော်နှင့်၊ ဝါ၊ ကိုယ်တော်သည်။ အဝိရဟိတာ ဧ၀၊ မကင်းကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မစွန့်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (အဟ်၊ သည်။ ဗြူမိ ယထာ၊ ဆိုသကဲ့သို့။) အာယသ္မာ ပိ"ဂိ"ယော၊ ယမထေရ်သည်။ ပဿမိ။ ပ။ နတောဟမသ္မီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

[ဗြဟ္မာဏ၊ ဆရာဖြစ်သော ဗာရဝီပုဏ္ဏား။ (အဟ်၊ သည်။) စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿာမိ ဣ၀၊ ရှုမြင်နေသကဲ့သို့။ နံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ ရတ္တိန္ဒိ၀ံ၊ နေရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ပဿာမိ၊ ရှုမြင်နေပါ၏။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ (နံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။) နမဿမာနော၊ ရှိခိုးလျက်။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်ကို။ ဝိ၀သေမိ၊ ကုန်လွန်စေပါ၏။ တေနေ၀၊ ပင်လျှင်။ (အဟ်၊ သည်။) အ၀ိပ္ပ၀ါသံ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့် မကွေမကွာ နေခြင်းကို။ မညာမိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ပါ၏။ (မေ၊ ၏။) သဒ္ဒါ စ၊ သည်ဂင်း။ ပီတိ စ၊ သည်ဂင်း။ မနော စ၊ သည်ဂင်း။ သတိ စ၊ သည်ဂင်း။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဂေါတမသာသနမှာ၊ ဂေါတမဘုရား၏ အဆုံးအမမှ။ နာပေန္တိ–နအပေန္တိ၊ မဖဲ့ခွါပါကုန်။ ဘူရိပညော၊ မြေကြီးအလား ကြီးမားသော ပညာရှိတောမူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံ ယံ ဒိသံ၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့။ ဝဇတိ၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ သ–သော အဟ်၊ ထိုအကျွန်ပ်သည်။ တေန တေနေ၀၊ ထိုထို အရပ်ဖြင့်သာလျှင်။ နတော၊ ညွတ်ကိုင်းသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်ပါ၏။]

စ၊ ဆက်။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အည်။ မြတ်စွာဘုရားမှတပါးသော။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာကို။ နေ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ မိမိ၏ ဆရာဟု မရည်ညွှန်းကုန်။ ယထာဟ၊ မူကား။

ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုလတ့်သော အကြောင်းသည်။ အဌာနံ၊ ဖြစ်သင့်သော အကြောင်းမဟုတ်၊ ဧသော သြကာသော၊ ဤ ဆိုလတ့်သော အခွင့်သည်။ အနဝကာသော၊ ဖြစ်သင့်သော အခွင်းမဟုတ်။ ယံယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သောတာပတ္တိမဂ် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အည်၊ တပါးသော။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ရည်ညွှန်းရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ယေဘုယျန၊ ဖြင့်။ သတ္ထာရိ၊ ၌။ နိစ္စလသဒ္ဓါ ဧ၀၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းသော ယုံကြည်ခြင်း ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မလှုပ်ရှားသော သဒ္ဓါတရား ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုပ္ပဋိပန္နေဟိ၊ ကုန်သော။ ပုရိသဝိသေသေဟိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည်။ အ၀ိရဟိတဗ္ဗတော စ၊ မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ အ၀ိရဟနတော စ၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဧတေသု၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ ရဟာ ပရိစ္စဇနကာ၊ စွန့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေသု၊ အား။ သာ၀ဟိ၊ တို့သည်။ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗတာ၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရဟော၊ စွန့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။

သစ္ဆိကတသဒ္ဓမ္မာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော သူတော်ကောင်းတရား ရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓဂေါစရာ၊ စင်ကြယ်သော ကျက်စားရာရှိကုန်သော။ ယေ အရိယာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (နာထော၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို။) ရဟိတော၊ စွန့်အပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အရဟံ၊ မည်၏ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။

စ၊ တပါး။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ရဟောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂ၀တော စ၊ အားလည်း။ ကမ္မက္ခယကရေန၊ ကံ၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဗောဓိမူလေယေ၀၊ ၌သာလျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သသမ္ဘာရသ၊ အကြောင်းအဆောက်အဦးနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ကမ္မ၀ဋ္ဋသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည် အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဂတီသု၊ တို့၌။ ပရိဗ္ဗမနသင်္ခါတံ၊ လှည့်လည်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သံသာရေ၊ ၌။ ဂမနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယထာဟ၊ မူကား။

ယေန၊ အကြင်ကိလေသာ ကံဟူသော အာသ၀ေါတရားကြောင့်။ ဒေ၀ူပပတ္တိ၊ နတ်ပြည်လောကဌ် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ နတ်ပဋိသန္ဓေသည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိဟင်္ဂေ၊ ကောင်းကင်၌ သွားလာကျက်စားသော။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်မူလည်း။ အသ၊ ရာ၏။ ယေန၊ အကြင်ကိလေသာကံဟူသော အာသ၀ေါတရားကြောင့်။ ယက္ခတ္တံ၊

ဘီလူး၏ အဖြစ်သို့။ (အဟ်၊ သည်။) ဂဠေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မနုဿတ္တဠ၊ လူ၏ အဖြစ်သို့လည်း။ အဗ္ဘဇေ၊ ပြန်လာရာ၏။ မယ့်၊ ငါ၏သန္တာန်၌။ တေ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခီဏာ၊ ကုန်လေကုန်ပြီ။ (တေ၊ ထို အာသဝေါတရားတို့ကို။ မယ့်၊ သည်။) ဝိဒ္ဓသ္တာ၊ ဖျက်ဆီး အပ်ကုန်ပြီ။ ဝိနဋ္ဌကတာ၊ အညာတ် အဖွဲ့ကင်းသည်ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

[၂၂၈] ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဧတသ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ ဂတီသု၊ တို့၌။ ပစ္စာဇာတိ၊ တဖန် ပြန်လည်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အရဟ်၊ မည်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ယသ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား။ သံသာရေ၊ ၌။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ရဟော ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဖြစ်ခြင်း သေခြင်း ရှိတော်မူသော။ သုဂတော၊ ကို။ အရဟ်၊ မည်၏ဟူ၍။ မတော၊ ၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ပါသံသတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ် ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟ်၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အက္ခရစိန္တကာ၊ အက္ခရာကို ကြံဆလေ့ရှိကုန်သော ဗျာကရဏားဆရာတို့သည်။ အရဟ–သဒ္ဒ၊ ကို။ ပသံသာယံ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၌။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အနညသာဓာရဏော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ယထာ ဘုစ္စဂုဏာမိဂတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော ပုဒ်တို့ဖြင့် ရအပ်သော။ ပါသံသဘာဝေါ စ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောက၊ ၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာ တည်ပေ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ ဧသ–ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုတ္တရေန၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သီလေန၊ ဖြင့်ရင်း။ အနုတ္တရေန၊ သော။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဝိမုတ္တိဖြင့်ရင်း။ အသမော၊ တူတော်မမူ။ အသမသမော၊ မတူသော ရှေးဘုရားတို့နှင့်သာ တူတော်မူ၏။ အပ္ပဋိမော၊ တူသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ အပ္ပဋိဘာဂေါ၊ တူသော အဖို့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ တူသောယှဉ်ပြိုင်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တသ္မိံ၊ တသ္မိံ ဂုဏေ၊ ထိုထိုဂုဏ်ကို။ ဝိဘာဇိတွာ၊ ၍။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ပဏ္ဍိတပုရိသေဟိ၊ ပညာရှိလူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ရင်း။ ဒေဝေဟိ၊ တို့သည်ရင်း။ ဗြဟ္မေဟိ၊ တို့သည်ရင်း။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ဘဂဝတာ၊ သည်ရင်း။ ပရိယောသာပေတုံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျရူပေါ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါသံသတ္တာပိ၊ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟ်၊ မည်၏။

(ယသ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား။) သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ၌။ ဂုဏေဟိ၊ သီလစသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ သဒိသော၊ တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိပဒုတ္တမော၊ ခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သူတို့တွင် မြတ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ သူတို့ထက်မြတ်တော်မူသော။ (သော ဘဂဝါ၊ သည်။) ပါသံသိယတ္တာပိ၊ ချီးမွမ်းအပ် ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟ်၊ မည်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း –

ဒိနော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) မန္ဒဗုဒ္ဓိနံ၊ ပညာနုံ့သော သူမိုက်တို့မှ။ အာရကာ၊ ပေးတော်မူ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်ရင်း။ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။) ဝိဇာနတံ၊ ပညာရှိတို့နှင့်။ အာရကာ၊ နီးတော်မူ၏။ (တသ္မာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။) ရဟာနံ၊ ပယ်စွန့်အပ်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ဝါ၊ တို့ကို။ သုပ္ပဟီနတ္တာ စ၊ ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိဒူနံ၊ ပညာရှိတို့သည်၊ အရဟေယျ တော စ၊ မစွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ရဟာဘာဝါ စ၊ သွားခြင်း ကျင်လည်ခြင်း၏ အရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပါသံသာ စ၊ ချီးမွမ်းအပ်ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣနော၊ သည်။ အရဟ်၊ မည်တော်မူ၏။

၁၃၁။ သမ္မာတိ၊ ကား။ အဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်စွာ။ သာမန္တိ၊ ကား။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင် သာလျှင်။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ သံ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗော–ဌ်စပ်) သယန္တိ ဧတသ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ အတ္ထသ၊ ကို။ ဗောဓေကော၊ သိစေတတ်သည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ အနိဝသေသာနံ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ ဥယျဓမ္မာနံ၊ သိအပ်သိသင့် သိထိုက်သော တရားတို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓ

ဓော၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဧကဒေသသ၊ တစိတ်ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ပဒေသဂ္ဂဟဏော၊ တစိတ်ကို ယူခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်၊ ဂဟေတဗ္ဗသ၊ ယူအပ်သော အနက်၏။ နိပ္ပဿေတာဝ၊ အကြွင်းမဲ့၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ကိမိ၀ဝ၊ မူကား။) ဒိဋ္ဌိတော၊ ဦးပြည်းသည်။ နဒါတိ၊ မပေးလျှ။ ဣတိ ယထာ၊ ဤစကားရပ် ကဲ့သို့တည်း။ ဧ၀ဠ္ဍ ကတ္တာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အတ္ထဝိသေသာနပေက္ခာ၊ အနက်အထူးကို ငဲ့ခြင်း မရှိသော။ (သိဒ္ဓိ–ဌ္ဌစပ်) ကတ္တာရိ ဧ၀၊ ဌ္ဌသာလျှင်။ ဗုဒ္ဓသဒ္ဒသိဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓ–သဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကမ္မ၀စနိစ္ဆာယ၊ ကဲ့ကိုဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ–သစ္ဆံ၊ ၏။ သမ္မာ၊ မှန်စွာ။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂ္ဂကမေ၀၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဣဒ၊ ဤသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–ဟူသောပုဒ်၌။ သဒ္ဒတော၊ အားဖြင့်။ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ လဇ္ဇမာနံ၊ ရအပ်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗမ္ဘာနဏ္ဍိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓနကိရိယာ၊ သိခြင်းကိရိယာသည်။ အ၀ိသယာ၊ သိအပ်သောအာရုံဟူသော ကဲမရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) နဒ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ တနည်း။ ဗုဒ္ဓနကိရိယာ၊ ကို။ အ၀ိသယာ၊ ကဲမရှိပဲ။ နဒ ယုဇ္ဇတိ၊ မယှဉ်အပ်–မယှဉ်သင့်ပေ။

[၂၂၉] ဣဒါနိ၊ ဌ္ဌ။ တသ္မာ၊ ထိုသိခြင်းကိရိယာ၏။ ဝိသယံ၊ အာရုံဖြစ်သော။ (ဝုတ္တံ–ဌ္ဌစပ်) သဗ္ဗဓမ္မေတိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော အနက်ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အဘိညေယ္ယေ ဓမ္မေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဘိညေယျေတိ၊ ကား။ အဘိ၀ိသိဋ္ဌေန၊ ထူးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗေ၊ သိအပ်သော တရားတို့ကို။ ။တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ စတုသစ္စဓမ္မေ၊ လေးပါးသော သစ္စာတရားတို့ကိုတည်း။ အဘိညေယျတော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အဘိညေယျဘာ၀တော၊ ယျ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓို၊ သိတော်မူပြီ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဌ္ဌ။ ဝိ၀သဿနာ၀ဿာယ၊ ဖြင့်။ အဓိဂမကွဏော၊ တရားထူးကို ရသောခဏ၌။ မဂ္ဂ၀ဿာယ၊ ဖြင့်။ အ၀ရဘာဂေ၊ ဌ္ဌ။ သဗ္ဗညုတညာဏာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အညာသိ၊ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတော၊ ဤပုဒ်မှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ပရိညေယျေ ဓမ္မေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဟာတဗ္ဗေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သမုဒယပက္ခိယေ၊ သမုဒယအဖို့ရှိသော တရားတို့ကို။ (အာဟ၊ ၏။) သစ္ဆိကာတဗ္ဗေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ နိဗ္ဗာန၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ဗဟုဝုစ်ဖြင့်ညွှန်ခြင်းကို။ (ကတောဌ္ဌစပ်) သောပါဒိသေ သာဒိကံ၊ သဉ္ဇပါဒိသေသအစရှိသော။ ပရိယာယသိဒ္ဓံ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ပြီးသော။ ဘေဒံ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အပြားကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အယံ၊ ဤအဘိညေယျ–စသည်ဖြင့် ပြဆိုခြင်းသည်။ စတုသစ္စဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းပြခြင်းတည်း။ (ကျတိ–ပိနေသည်) တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခု ဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော အကျယ်ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ စ၊ ဆက်။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းဥဒ္ဒေသကို။ အ၀ိနိစ္ဆိတတ္ထပရိစ္ဆေဒသ၊ အဆုံးဖြတ်အပ်သော သော အနက်၏အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ ဝ၀ေန၊ ဖြင့်။ ကရီယတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုစ္စတိ–ဌ္ဌစပ်) ဥဒ္ဒိသိယမာနာနံ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိတာမတ္တံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်မျှကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဣ (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အ၀ရိစ္ဆေ၀ေန၊ အ၀ိုင်းအခြားမရှိသော။ ဗဟုဝ၀ေနေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အ၀ပ္ပစ္ဆယာ ဓမ္မာ အသခ်ံတာ ဓမ္မာတိ ယထာ၊ ဟူသော ဒေသနာတို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဖလ၀ိမုတ္တိနမ္မိ၊ ဖိုလ်ဝိမုတ္တိတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိဗ္ဗာနသ၀ေ၀ံ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) နဒ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဝ၀ေနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဧတဿ သတိ၊ ဤသို့ယူသည်ရှိသော်။ (တနည်း) စ၊ ဆက်။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဘာ၀ေတဗ္ဗေတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ ဈာနာနမ္မိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂါထာယံ၊ ဌ္ဌ။ ဘာ၀ေတဗ္ဗဠာတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်ဌ္ဌ။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အ၀ုတ္ထသမုစ္စယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သည်ကို ဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုစ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗသ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မီတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ သစ္စ၀ိနိ၀ုတ္တံ၊ သစ္စာလေးပါးမလွတ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဥ၀ယျူ၊ သိအပ်သောတရားသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အဟံ၊ သည်။) သဗ္ဗဗ္ဗိ၊ သော။ ဥ၀ယျံ၊ သိအပ် သိသင့်သောတရားကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိပြီးသော သူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗညာသီ၊ သိခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (ဗုဒ္ဓေါသ္မိ–ဟူသော ပါဠိ၏) အနက်တည်း။

၁၃၂။ ဧ၀ံ၊ သို့။ သစ္စ၀သေန၊ ဖြင့်။ သာမညတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို၊ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ ဒွါရ၀ပ္ပ၀တ္တာ၀ေမေဟိ စ၊ ဒွါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ဖြင့်ရင်း။ ခန္ဓာဒီဟိ စ၊ ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ သစ္စ၀သေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အ၀ိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဌ္ဌ။ မူလကာရဏာဘာ၀ေနာတိ၊ ကား။ အ၀ိဇ္ဇာဒီသု၊ ကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ကာရဏေသု၊ တို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအ၀ိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့၏လည်း။ မူလဘူတကာရဏာဘာ၀ေန၊ မူလရင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တဏှာ၊ သည်။ ကမ္မသ၊ ၏။ ဝိစိတ္တဘာ၀ဟေတုတော စ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ သဘာ၀ူပဂမနတော စ၊ အဖော်သဟဲ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခ၀ိစိတ္တာတယ၊ ဒုက္ခ၏ ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဓာန်းသော အကြောင်းပေတည်း။ သမုဋ္ဌာ၀ိကာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိကာ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။

ပုရိမတဏှာတိ၊ ကား။ ပုရိမာဘဝသိဒ္ဓါ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးစီးခဲ့သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဥဘိန္နန္တိ၊ ကား။ စက္ခုသေ၊ ၏ဝင်း။ တဲ့သမုဒယသေ စ၊ ထိုစက္ခု၏ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၏ဝင်း။ အပ္ပဝတ္တိတိ၊ ကား။ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တ၊ မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း တရားတည်း။ နိရောဓပဇာနနာတိ၊ ကား။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ ယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နဓိရောဓသေ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနာ၊ ထိုးထွင်း၍သိသော။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေနာတိ၊ ကား။ စက္ခုံ၊ စက္ခုဝင်း။ စက္ခုသမုဒယော၊ စက္ခု၏ ဖြစ်ကြောင်း တရားဝင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ [၂၃၀] ဧကေကကောဋ္ဌာသနိဒ္ဓါရဏေန၊ တခုတခုသော အဖို့ကို ထုတ်သဖြင့်။ ။တဏှာယပိ၏လည်း။ ပရိညေယျဘာဝသဗ္ဗဝတော စ၊ ပရိညေယျအဖြစ်၏ ရှိခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓောဝတ္ထော စ၊ ၌အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း၊ ဒုကသစ္စသင်္ခါ၊ ဒုက္ခသစ္စာဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ရူပတဏှာဒယော ဆ တဏှာကာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကသိဏာနီတိ၊ ကား။ ကသိဏဈာနာနိ၊ ကသိဏ်းစျာန်တို့ကို။ ဒွတ္တိ သာကာရာတိ၊ ကား။ ဒွတ္တိသ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသာ စ၊ အဖို့အစုတို့ကိုဝင်း။ တဒါရမ္မဏဈာနာနိ စ၊ ထိုကောဋ္ဌာသလျှင် အာရုံရှိသော စျာန်တို့ကိုဝင်း။ နဝ ဘဝါတိ၊ ကား။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကာမဘဝအစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသော ဘဝတို့ဝင်း။ သညီဘဝါဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့ဝင်း။ ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ ဘဝါ၊ ဘဝတို့ကို။ စတ္တာရိ စျာနာနီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဟိတာရမ္မဏဝိသေသာနိ၊ မယူအပ်သေးသော အာရုံအထူး ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဈာနာနိ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိပါကဈာနာနံ၊ ဝိပါက်စျာန်တို့ကို။ ဇော်ဂဟဏော၊ ဤစတ္တာရိ စျာနာနိ–ဟူသော ပါဠိဖြင့်ယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဇော်ဟု ဤဆိုခဲ့ပြီးသော တရားတို့တွင်။ ကုသလမ္မာနံ၊ တို့၏။ (ပုရိမတဏှာ၌ ပဓာနအားဖြင့်စပ်) ဥပနိဿယဘူတာ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ကိရိယာမမ္မောနံ၊ တို့၏။ (ပုရိမတဏှာ–၌ပင်စပ်) ယတ္တ၊ အကြင်အတ္တဘောဝ၌။ တေ၊ ထိုကိရိယာ တရားတို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ အတ္တဘာဝသ၊ ထိုအတ္တဘော၏။ ကာရဏဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (တဏှာ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

အနုဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗေမမ္မသ၊ သိအပ်သောတရားအား။ အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လျော်စွာ။ ဗုဒ္ဓေါ။ သိတော်မူပြီ။ တေနာတိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမညတော စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဝိသေသတော စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေန၊ သဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မူပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ (ဣတိ–တပုဒ်ကြေသည်) သမ္မာ။ ပ။ ဗုဒ္ဓတ္တာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗသာပိ၊ သော။ ဥေယျသ၊ သိအပ်သောတရား၏။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အားဖြင့်။ (အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ–၌စပ်) အဝိပရီတံ၊ စွာ။ သယမေဝ၊ သာလျှင်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဣမိနာ၊ ဤသမ္မာသာမဋ္ဌ ဗုဒ္ဓတ္တာ–ဟူသော ဝစနတ္ထ အဖွင့်ဖြင့်။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ (အဓိဂမော–၌စပ်) ပရောပဒေသရဟိတသ၊ သူတပါး၏ ညွှန်ပြခြင်းမှကင်းသော။ (သဗ္ဗညုတညာဏသ–၌စပ်) သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓနသမတ္ထသ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၄ါ စွမ်းနိုင်သော။ အာကခ်ပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိနော၊ အလိုနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနာဝရဏညာဏသခ်ါတသ၊ ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏသ၊ ကို။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ၏။

စ၊ စောဒနာဉီးအုံ့။ အနာဝရဏညာဏံ၊ သည်။ အဗ္ဗညုတညာဏတော၊ မှ။ အည်၊ အခြားတပါးသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ပါလော။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) "ဆ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏညာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓ ဉာဏာနိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)" ဣတိ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ ဆန့်ကျင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအုံ့။ နု ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသယပဝတ္တိဘေဒဝသေန၊ အာရုံ၌ဖြစ်ခြင်း အပြားအား၏ အစွမ်းဖြင့်။ အညေဟိ၊ ဘုရားမှတပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဧကသေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒ္ဝိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာတ္တာ၊ ကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကမေဝ၊ သော။ တံ ဉာဏံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) အနဝသေသသခ်ံတာသခ်ံတသမ္ဘုတိမမ္ဘဝိသယတာယ၊ အကြွင်းမရှိသော သခ်ံတတရား, အသခ်ံတတရား, ပညတ် တရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏ဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏန္တိ စ၊ ဉာဏ်ဟူ၍ဝင်း။ တတ္ထ၊ ထိုအကြွင်းမရှိသော တရားတို့၌။ အာဝရဏာဘာဝတော၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ နိဿင်စာရံ၊ အငြိအတွယ် ကင်းသော ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ အနာဝရဏညာဏန္တိ စ၊ ၍ဝင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏ ယထာဟ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ သဗ္ဗံ။ ပ။ အနာဝရဏညာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။)

[သဗ္ဗံ၊ သော။ သခ်ံတံ၊ တရားကို။ အသခ်ံတံ၊ တရားကို။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားကို သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနာဝရဏညာဏံ၊ မည်၏။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်, အနာဝရဏဉာဏ်တို့၏။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရား ကိုယ်သဘော အားဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဧကဋ္ဌေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားဖြင့် ဣဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏာနံ။ ဉာဏ်တို့၏။ သာဝရဏတာ စ၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏာတာ စ၊ အလုံးစုံသော တရားလျှင် အာရုံမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဖြစ်လေရာ၏၊ ဝါ၊ ရောက်လေရာ၏။ (သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် သာဝရဏဖြစ်ရာ၏၊ အနာဝရဏဉာဏ်သည် အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏ ဖြစ်ရာ၏–ဟု ဆိုလိုသည်) ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဉာဏသ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ အဏုမတ္တမ္ပိ၊ အဏုမြူမျှသော်လည်း။ အာဝရဏံ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အနာဝရဏဉာဏသ စ၊ ဉာဏ်၏လည်း။ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏဘာဝေ၊ အလုံးစုံသော တရားလျှင် အာရုံမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ယတ္ထ၊ အကြင်အာရုံ၌။ တံ၊ ထိုအနာဝရဏဉာဏ်သည်။ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုဏာရုံ၌။ အာဝရဏသဘ္ဘာဝတော၊ အာဝရဏ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ အနာဝရဏဘာဝေါ ယေဝ၊ အနာဝရဏ၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ နသိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ အထ ဝါ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်မူကား။ [၂၃၁] အနာဝရဏဉာဏံ၊ သည်။ အဗ္ဗညုတညာဏတော၊ မှ။ အညမေဝ၊ တပါးသည်သာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤသမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ–ဟူသောပုဒ်၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ အပ္ပဋိဟတဝုတ္တိတာယ၊ အထိ အငြိ အဆီးအတားကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဝရဏဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ၊ ဉာဏ်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဓိဂမေန၊ ရခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ သဗ္ဗညူတိ စ၊ ညူဟူ၍ရင်း။ သဗ္ဗဝိဒူတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သကိ'ယေဝ၊ တကြိမ်တည်း သာလျှင်။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓေတော၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ နေ (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ တထာ စ–တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓေါ–ဟူသော။ ယဒိဒံ–ယာ အယံ ပညတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ ဝိမောက္ခမည်သော အရဟတ္တဖိုလ်၏ အဆုံး၌ ရအပ်သော အမည်ပေတည်း။ ဟေဓိယာ၊ ၏။ မူလေ၊ အရင်း၌၊ ဝါ၊ အနီး၌။ သဗ္ဗညုတညာဏသ၊ ကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရသည်နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ သစ္ဆိကာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်ပြီးသော၊ ဝါ၊ မျက်မှောက် အားဖြင့်ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ အမည် ပညတ်ပေတည်း။]

ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓနသမတ္ထဉာဏသမဓိဂမေန၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်ကိုရခြင်းကြောင့်။ (သမတ္ထတာ–၌စပ်) ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ (သမတ္ထတာ အဟောသိ–၌စပ်) အနဝသေ သမ္ဘေ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ငါ။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (ဌတ္ဝာ စောဒကော စောဒနံ) အာဟ၊ ၏။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤသဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော်။ သကိ'ယေဝ၊ သာလျှင်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့ မဟုတ်။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) ဧတ္ထ၊ ဤစောဒနာစကားရပ်၌။ ကိဉ္စိ၊ အနည်း ငယ်ဆိုဖွယ် ရှိသေး၏။ တာဝ၊ စွာ။ သကိ'ယေဝ၊ သာလျှင်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ဝိသယေ၊ ၌။ ယဒိ ပဝတ္တတိ၊ ငြားအုံ့။ အတီတာနာဂတ။ပ။ ဘိန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အဖျတ္တ ဗဟိဒ္ဓအစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ သခံတဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ အသခံတသမ္ဘုတိဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ ကေဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဒုရတော၊ အဝေးမှ။ စိတ္တပဋ္ဌံ၊ ဆန်းကြယ်သော အဝတ်ပုဆိုးကို၊ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကားကို။ ပေက္ခန္တသ ဝိယ၊ ကြည့်ရှုသော သူအားကဲ့သို့။ ပဋိဝိဘာဝေန၊ အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဘန်သောအားဖြင့်။ အဝဗောဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တထာ၊ ထိုသို့ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ တိ၊ အနတ္တာဟူ၍။ ဝိပဿတေ၊ ဝိပဿနာရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနတ္တာကာရေန ဝိယ၊ အနတ္တဟူသော အခြင်းအရာ ဖြင့်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည်။ အနိရုပိတရူပေန၊ သရုပ်တရားကိုယ် မထင်ရှားသော သဘောအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ဝိသယာ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ရာ၏။ ယေပိ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်လည်း။ (ဝဒန္တိ–၌ စပ်) "သဗ္ဗညေယ္ယဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ ဌိတလက္ခဏဝိသယံ၊ တည်သော၊ ဝါ၊ တည်ဆဲသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝိကပ္ပရဟိတံ၊ ကြံစည်ခြင်းမှကင်းသော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ သဗ္ဗဝိဒူတိ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကို သိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ 'နာဂေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စရံ–စရန္တောပိ၊ ကြွသွားတော်မူသော်လည်း။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တိဋ္ဌန္တောပိ၊ ရပ်တော်မူသော်လည်း။ သမာဟိတော၊ ကြည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)' ဣတိ၊

သို့။ ဣဒမ္မိ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ သုဝုတ္တ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္မိ၊ ထိုဆရာတို့၏လည်း။ (တံ၊ ထိုစကားသည်။) ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်ကို မလွန်နိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ အကြောင်းကား၊ ဝါ၊ စ-သစ္ဒံ၊ ၏။ ဌိတလက္ခဏာရမ္မဏာတာယ၊ တည်ဆဲသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အတီတာနာဂတသမ္ဘုတိမဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုတည်ဆဲသော လက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဧကဒေသဝိသယမေဝ။ တစိတ်တဒေသအာရုံရှိသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သကိ'ယေဝ၊ တကြိမ်တည်းသာလျှင်။ ဥာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။

အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗသ္မိ'၊ အလုံးစုံသော။ ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။ ဥာဏံ၊ သည်။ (ယဒိ) ပဝတ္တတိ၊ အုံ့။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကတိဘူမိသဘာဝါဒိဝသေန စ၊ ဧကတ် ဘုံသဘော စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒိသာဒေသကာလာဒိဝသေန စ၊ ဒိသာ ဒေသ ကာလ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အနေကဘေဒဘိန္နေ၊ များသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ဥေ ယျေ၊ ဥေ ယျျတရားကို။ ကမေန၊ ဖြင့်။ ဂယှမာနေ၊ သော်။ တသ၊ ထို ဥာဏ်၏၊ ဝါ၊ ထိုဥေ ယျျတရားကို။ အနဝသေသပဋိဝေဓ၊ အကြွင်းမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥေ ယျျသ၊ တရား၏။ အပရိယန္တဘာဝတော၊ အပိုင်းအခြား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဝါဒအထူး။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ–၌စပ်) "အတ္ထသ၊ အနက်ကို။ အဝိသံဝါဒနတော၊ မချွတ်မယွင်းစေသောအားဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာပနေန–၌စပ်) ဥေ ယျျသ၊ တရား၏။ ဧကဒေသံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသော တရားတို့ကိုလည်း။ (အဓိမုစ္စိတ္တာ–၌စပ်) ဧဝန္တိ၊ ဤအတူပင်ဟူ၍။ အဓိမုစ္စိတ္တာ၊ နှလုံး သွင်း၍။ ဝဝတ္ထာပနေန၊ ပိုင်းခြားခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗညူ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူ၏။ တဋ္ဌ ဥာဏံ၊ ထိုသိသော ဥာဏ်သည်လည်း။ သံသယာဘာဝတော၊ သံသယ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုမာနိကံ၊ အနုမာနအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ နမဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ လောကေ၊ ၌။ အနုမာနဥာဏံ၊ ဥာဏ်ကို။ သံသယာနုဗဒ္ဓံ၊ သံသယသည် အစဉ်လိုက်အပ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္မိ၊ ထိုဆရာတို့၏လည်း။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ–ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ (ဤ၌ ဟိ–ပိနေဟန်တူသည်) တဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံသော တရား၏။ အပ္ပစ္စက္ခဘာဝေ၊ မျက်မှောက်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) (အဓိမုစ္စိတ္တာ–၌စပ်) အတ္ထာဝိသံဝါဒနေန၊ အားဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာပနသ–၌စပ်၊ သီမူ၌ အတ္ထသ အဝိသံဝါဒနေန–ဟု ဝါကျနှင့် ရှိ၏) ဥေ ယျျသ၊ တရား၏။ ဧကဒေသံ၊ ကို [၂၃] ပစ္စက္ခံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသော တရားတို့ကိုလည်း။ ဧဝန္တိ၊ ဤအတူပင်ဟူ၍။ အဓိမုစ္စိတ္တာ၊ ၍။ ဝဝတ္ထာပနသ၊ ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ တံ၊ အကြင်တရားသည်။ သေသံ၊ ကြွင်း၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ အပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက် မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ တမ္မိ၊ ထိုကြွင်းကျန်သော တရားသည်လည်း။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အုံ့။) တသ၊ ထိုတရား၏။ သေသဘာဝေါ ဧဝ၊ ကြွင်းသော တရား၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ နသိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အဝိသယဝိစာရဏဘာဝတော၊ အရာမဟုတ်သည်၌ စီစစ်မှု၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓဝိသယော။ ပ။ အသာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ဘုရား၏အရာကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံအပ် မကြံကောင်း။ နစိန္တေတဗ္ဗော၊ မကြံစည်အပ်။ ယော၊ သည်။ စိန္တေယျ၊ အုံ့။ (သော၊ သည်။) ဥမ္မာဒဿ၊ ရူးသွပ်ခြင်း၏။ ဝိဃာတသ၊ ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။] ဣဒံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သော စကားသည်ကား။ ဘိက္ခ၊ ဤအရာ၌။ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ မြဲမြဲခိုင်ခံ့သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သကလံ ဝါ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ ဧကဒေသော ဝါ၊ သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ ဥတ္တုံ၊ ၄ါ။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအလိုရှိရာ တရားကို။ ဥတ္တုံ၊ ၄ါ။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအလိုရှိရာတရား၌။ အပ္ပဋိဃတဝုတ္တိတာယ၊ အထိအငြိ အဆီးအတား ကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဥာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ၏။ နိစ္စ သမာဓနဋ္ဌ၊ အမြဲတန်း တည်ကြည်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ အပြစ်။ ဥတ္တုံ၊ ၄ါ။ ဣစ္ဆတသ၊ အလိုရှိအပ်သော။ သကလသ၊ အလုံးစုံသော တရား၏။ အဝိသယဘာဝေ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) တသ၊ ထိုဥာဏ်၏။ အာကခံပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာ၊ အလိုနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဧကေ ဧနေ၊ သာလျှင်။ သာ၊ ထိုအလိုနှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတ္ထ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် စပ်ကုန်၏။ အာကခံပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ အလိုတော်နှင့် စပ်ကုန်၏၊ မနသိကာရပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ နှလုံးသွင်းမှုနှင့် စပ်ကုန်၏။ စိတ္တာပ္ပါဒပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ္တာပ္ပါဒ်နှင့်စပ်ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အတီတာနာဂတဝိသယမ္ပိ၊ အတိတ်အရာဂတ် အာရုံ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဥာဏံ၊ သည်။ အနုမာနာဂမတက္ကဂ္ဂဟဏဝိရဟိတတ္တာ၊ အနုမာနဖြင့် ယူခြင်း အာဂုမ်ဖြင့် ကြံဆခြင်းဖြင့် ယူခြင်းတို့မှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခမေဝ၊ မျက်မှောက်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

စ၊ စောဒနာ။ ဧတသ္မိမ္မိ ပက္ခေ၊ အလိုနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ဟူသော ဤအဖို့၌လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ သကလ၊ ကို။ ဥတုံ၊ ၄ါ။ ဣစ္ဆိတံ၊ အပ်၏။ တဒါ၊ ၌။ သကိ'ယေဝ၊ သာလျှင်။ သကလဝိသယတာယ၊ အလုံးစုံသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝတေဝ၊ ၏။ ဥဏ္ဏ၊ သည်။ အနိရုပိတရူပေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တဒေါသာနတိ ဝတ္တိယေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြစ်ကို မလွန်နိုင်သည်သာလျှင်။ သိယာ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသ၏။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သေ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသကို။ ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယ္ယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသောဓိတော၊ ပြီ။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ပစုရဇနဉ္ဉာ သမာနဝုတ္တိတာယ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ ဉာဏ်နှင့် တူမျှသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝဂ္ဂေါနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဥဏ္ဏသ၊ ၏။ အစိန္တေယျတာ၊ အစိန္တေယျ၏ အဖြစ်သည်။ နနု သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကလဓမ္မာရမ္မဏမ္မိ၊ အလုံးစုံသော တရားလျှင် အာရုံရှိငြားသော်လည်း။ တံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ ဧကဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိယ၊ တခုသောတရားလျှင် အာရုံရှိသော ဉာဏ်ကဲ့သို့။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သုဝဝတ္ထာပိတေယေဝ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြားအပ်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇဏ္ဍ၊ ဤသဗ္ဗညုတဉာဏ်အရာ၌။ အစိန္တေယ္ယံ၊ မကြံစည်အပ် မကြံစည်ကောင်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယာဝတက်။ပ။ ဥေယျန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဇေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဥေယျ၊ ဥေယျတရားသည်။ ယာဝတက်၊ အကြင်မျှလောက် ရှိ၏။ ဥဏ္ဏ၊ သည်။ တာဝတက်၊ ထိုမျှလောက် ရှိ၏။ ဥဏ္ဏ၊ သည်။ ယာဝတက်၊ ၏။ ဥဏ္ဏ၊ သည်။ ဥေယျပရိယန္တိက်၊ ဥေယျတရားလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိ၏။ ဥေယျ၊ သည်။ ဥဏ္ဏပရိယန္တိက်၊ ၏။]

ဇေ၊ ဤသို့။ ဧကဿ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းသော်၎င်း။ ဝိသုံ ဝါ၊ အသီးအသီးသော်၎င်း။ သကိ'ဝါ၊ သော်၎င်း။ ကမေန ဝါ၊ သော်၎င်း၊ ဣစ္ဆာနုရူပ်၊ အလိုအားလျော်စွာ။ သမ္ဘာ စ၊ ၎င်း။ သမဠ–ဝင်း၊ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။

၁၃၃။ ဝိဇ္ဇာဟီတိ ဇေတ္ထ၊ ဟူသော ပါဌ်၌။ ဝိဇ္ဇိယံ၊ ရအပ် ရသင့် ရထိုက်သော တရားကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထေ၊ ဝိဇ္ဇိယံ–ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဝါ၊ တနည်ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပဋိပက္ခဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ခွဲတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ တမောက္ခန္ဓာဒိကဿ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်တုံး စသည်ကို။ ပဒါလနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ခွဲတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တတော ဇေ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဝိပယဿ၊ အာရုံကို။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနပိ၊ ထင်ရှားသည်ကို ပြုခြင်းအနက်ကြောင့်လည်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်သည်ကို ပြုခြင်းအနက်ကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ သမ္ဘဇ္ဇတ္တာတိ၊ ကား။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ စပ်လျက်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိကလတ္တာ၊ မချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တိသဒ္ဒေ စ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဒ္ဓဒ္ဒေ စ၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့ကို။ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္ထေ၊ ထိုထိုသုတ်၌။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း ဟောခြင်းသည်။ [၂၃၃] ဝိနေယျဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဝေနေယျတို့၏အလို အဇ္ဈာသယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဒ္ဒါ၊ သည်ရင်း။ ပ။ ပညာ စ၊ သည်ရင်း။ သတ္တာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ၊ ယင်း သဒ္ဒမ္မ ခုနစ်ပါးတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဓ ဘိက္ခု သဒ္ဒေါ ဟောတီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတ္တာရိ ဗျာနာနိတိ၊ ကား။ ယာနိ ကာနိစိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ ဗျာန်တို့တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ပန္နရသေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ စရဏန္တိ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣမေယေဝ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသီလအစရှိသော တဆယ့်ငါးပါးသော တရားတို့၏။ (သာဓနဘာဝ–၌စပ်) သိဒ္ဓတ္တာ ယသင်္ဂဟတော၊ သိဒ္ဓာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနပဝမနေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကပ်ရောက်ရာ၌။ ဇော်သတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သာဓနဘာဝ၊ ပြီးစေကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဒတ္ထသာဓနာယ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ။ အာဂမ၊ အာဂုမ်ပါဠိကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ နိဂမဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ စောဒနာအံ့။ အယံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘဒါ၊ ဤဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို။ သာဝကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ လဗ္ဘတိနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ ကိဉ္စာပိ လဗ္ဘတိ၊ အပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ အား၊ ဝါ၊ ၏ သန္ဓာန်၌။ (လဗ္ဘတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ နု လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘဒါတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ စရဏဓမ္မပရိယာပန္နတ္တာ၊ စရဏဓမ္မတို့၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်ဂင်း။ (အာဟ–၌စပ်) သော စ၊ ထိုကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရသည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တသာ ဧရုဏသဘာဝေါ၊ မဟဂ္ဂုတ် အဖြစ်သို့ရောက်သော အသာဓာရဏ သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်ဂင်း။ စရဏသမ္ပဒါ။ပ။ ဌိတာပိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ဤအရာ၌ သာရတ္ထဒီပနီ အဖွင့်က သာ၍ရှင်းသည်) သတ္တာနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ အတ္ထေ၊ ၌။ နိယောဇနံ၊ ယှဉ်စေခြင်းသည်။ ပညာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧवं၊ ဤအတူ။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ အတ္ထာနတ္ထဇာနနံ၊ အကျိုးရှိအကျိုးမဲ့ကို သိခြင်းသည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကရုဏာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယမ္မိ၊ ပညာ ကရုဏာနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသော အဖို့တို့၌။ သကိစ္စကမေဝ၊ မိမိကိစ္စ ရှိသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိစ္စ၌။ ယဿ၊ အကြင်တရား၏။ ပဓာနဘာဝေါ၊ ပြဓာန်းသည်၏ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုကိစ္စ၌ ထိုပြဓာန်းသော တရားကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သော သဗ္ဗညုတာယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယထာ တံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နေ၊ နှင့်ပြည့်စုံသော။ အညောပိ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (နိယောဇေတိ) ယထာ၊ ယှဉ်စေသကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌စပ်) အယံ၊ ဤအကျင့် ပဋိပတ်သည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နသေဝ၊ နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကာ၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ ပဋိပတ္တိ၊ အကျင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ သတ္ထု၊ ၏။ သာ အယံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊ သည်။ သာသနဿ၊ ၏။ နိယျာနိကတာယ၊ ကား၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိပတ်၏။ ဧကန္တကာရဏံ၊ စင်စစ်အကြောင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ တေနဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည် သာလျှင်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော သမ္ဘဒါတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘဒါဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပညာမဟတ္တံ၊ ပညာတော်၏ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စရဏသမ္ဘဒါယ၊ ဖြင့်။ ကရုဏာမဟတ္တံ၊ ကရုဏာတော်၏ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ပကာသိတံ ဟောတိ။) တေသု၊ ထိုမဟတ္တနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မရဇ္ဇုပ္ပတ္တိ၊ တရားမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ (ပကာသိတံ ဟောတိ–ကို အပိုဒ်တိုင်း၌ ယှဉ်၍ပေးလေ) ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ၊ တရားကို ဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သံသာရဒုက္ခနိဗ္ဗိဒါ၊ သံသရာဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ သံသာရဒုက္ခသဟနံ၊ ရဲကိုသည်းခံခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရဒုက္ခပရိဇာနနံ၊ သူတပါးတို့၏ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား သိခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရဒုက္ခပတိကာရရမ္ဘော၊ ရဲကိုကုစားခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာနာဘိမုခဘာဝေါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ တဒဓိဂမော၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ တရဏံ၊ ကူးမြောက်တော်မူခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရေသံ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့ကို။ တာရဏံ၊ ကူးမြောက်စေခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တဘူမိတံ၊ ဘုရားလောင်းအဆင့်၌၊ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်စဉ် ကာလ၌။ သံသာရာဘိမုခဘာဝေါ၊ သံသရာသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသံသရာ၌။ အနဘိရတိ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းကို။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရေသံ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့အား။ အဘိသမ္ဘဝနံ၊ မကြောက်စေခြင်းကို၊ ဝါ၊ မချောက်လှန့်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သယံ၊ တိုင်။ ပရေဟိ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့မှ။ အဘာယနံ၊ မကြောက်ခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ရက္ခန္တော၊ စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ရက္ခတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရက္ခန္တော၊ ၍။ ပရံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ ၏။ တထာ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ အပရန္တပေါ၊ သူတပါးတို့ကို မပူပန်စေခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနတ္တန္တပေါ၊ မိမိကိုယ်ကို မပူပန်စေခြင်း မနှိပ်စက်ခြင်းကို။ တေန၊ ကြောင့်။ (သိဒ္ဓေါဟောတိ–၌စပ်) အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒီသု၊ မိမိအကျိုးငှါ ကျင့်သောသူ အစရှိကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်။ စတုတ္ထပုဂ္ဂလဘာဝေါ၊ စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ လောကနာထတာ၊ လောက၏ ကိုးကွယ်ရာ၏ အဖြစ်ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တနာတတာ၊ မိမိ၏ အားကိုးရာ၏အဖြစ်ကို။ စ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ အသေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ နိန္ဒတာဘာဝေါ၊ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ် နှိမ့်ကျသည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဥန္နမာဘာဝေါ၊ မြင့်မောက်တက်ကြွခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ တထာ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ဧနိတာနုဂ္ဂဟော စ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ချီးမြှောက်ခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏) ပညာနုဂတတ္တာ၊ ပညာသည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို့၌။ ဝိရတ္တစိတ္တော စ၊ မတပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်လည်း။ နနု (ဟောတိ။)၊ မဖြစ်သည် မဟုတ်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗမေ့သု၊ တို့၌။ ဝိရတ္တစိတ္တော စ၊ ရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကရုဏာနုဂတတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနုဂ္ဂဟာယ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။ နနု ပဝတ္တော စ၊ မဖြစ်သည်လည်း။ နနု၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကရုဏာ၊ သည်။ သိနေဟသောကဝိရဟိတာ၊ ချစ်ခြင်း စိုးရိမ်ခြင်းမှ ကင်းသည်၊ ဝါ၊ ချစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော စိုးရိမ်ခြင်းမှ ကင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧवံ၊ ဤအတူ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဟံကာရ, မမံကာရဝိနိမုတ္တာ၊ ငါဟု နှလုံးသွင်းသော ဒိဋ္ဌိ, ငါ့ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းသော တဏှာတို့မှ လွတ်ကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အညမညဝိသေသဓိတာ၊ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်သုတ်သင် စင်ကြယ်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရမဝိသုဒ္ဓါ၊

အလွန်အကဲ စင်ကြယ်ကုန်သော။ ဂုဏ်ဝိသေသာ၊ တို့ကို။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသိတာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၃၄။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဂတေ ဌိတေတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဂမနမ္မိ၊ သွားခြင်းကိုလည်း။ ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သောဘနန္တိ၊ ကား။ သုဘံ၊ သော။ သုဘဘာဝေါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓတာယ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိသုဒ္ဓတာ၊ သည်။ ဒေါသဝိဂမေန၊ အပြစ်ဒေါသ၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓမနဝဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂမနဠ္ဆ နာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်လည်း။ ဗဟုဝိဓံ၊ များသောအပြား ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ သော။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အရိယမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအရိယာမဂ်သည်။ နိဗ္ဗာနသ၊ သို့။ ဂတိ၊ တည်။ အဓိဂမော၊ ရောက်ခြင်း ပေတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဂတန္တိ စ၊ ဂတဟူ၍ဝင်း။ ဂမနန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တသ္မေ၊ ထိုအရိယာမဂ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏေ၊ ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ဆာနဟေသာဒိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခေမံ ဒိသန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အသင်္ခေါ့ကာနောတိ၊ ကား။ ပရိပန္ထာဘာဝေန၊ ဘေးရန်မရှိသဖြင့်။ သုဂတိဂမနေပိ၊ သုဂတိသို့သွားခြင်း၌သော်လည်း။ အသင်္ခေါ့ဿေ၊ မင်ြမတွယ်မူ၍။ သင်ံ၊ ငြိတွယ်ခြင်းကို။ အကရောန္တော၊ ၍။ ဣတရတ္ထ၊ ဤမှတပါးသော ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့သွားခြင်း၌။ ပဂေဝ၊ နည်း။ အထ ဝါ၊ သော်ကား။ ဧကာသနေ၊ ထထိုင်တည်း၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ခိပ္ပါဘိညာဝသေနေဝ၊ လျင်သောအဘိညာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ စတုန္နမ္ပိ၊ သော။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓဘာဝတော၊ ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ခေါ့ကာနော–အသင်္ခေါ့ဿေ၊ မင်ြမတွယ်မူ၍။ ဣတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ယံ ဣမနံ၊ အကြင်သို့သော သွားခြင်းကို။ ဣဒ္ဓန္တော၊ သွားသောသူသည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အနတ္ထံ၊ ကို။ အပဟရတိ၊ ပယ်ရှားနိုင်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အနုတ္ထရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သမ္ဗတ္တိ' စ၊ စည်းစိမ် ချမ်းသာကိုလည်း။ အာဟဝတိ၊ ဆောင်နိုင်၏။ တဒေဝ၊ ထိုသွားခြင်းသည်သာလျှင်။ သောဘနံ နာမ၊ ၏။ ဘဂဝါစ၊ သည်လည်း။ တေန၊ ထိုသို့သွားခြင်းဖြင့်။ ဣတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သု–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သောဘနတ္ထော၊ တင့်တယ်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ သောဘနဂမနတ္ထာ သုဂတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ၏။)

အသုန္ဒရာနံ၊ မကောင်းကုန်သော။ ဒုက္ခာနံ၊ ဆင်းရဲတို့၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ သခ်ါရပ္ပဝတ္တီနံ၊ သခ်ါရဖြစ်စဉ်တို့၏၊ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်သော သခ်ါရတို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသောအားဖြင့်။ အစ္ဆဋ္ဌသုခတ္တာ၊ အပိုင်းအခြားကို လွန်သော ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ စင်စစ်ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သုန္ဒရံ နာမ၊ ကောင်းသော အရပ်မည်သည်။ အသခ်ံတာ ဓာတု၊ ဓာတ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုန္ဒရဠ္ဆေသ။ ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္မာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ စ၊ ဆက်။ သုဋ္ဌု ဂမနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပဋိပဏ္ဍေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အနဘိဘူတသ၊ မလွှမ်းမိုး မနိုပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အပ်သောသူ၏။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဟီနေ ကိလေသေ ပုန အပစ္စာဂစ္ဆန္တောတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သိခါပ္ပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဣဒံ သမ္မာဂမနံ၊ ဤကောင်းစွာ သွားခြင်းသည်။ ယာယ အာဂမနီယပဋိပဒါယ၊ အကြင်လာခဲ့ရာ အကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ သာပိ၊ ထိုအာဂမနီယပဋိပဒါသည်လည်း။ သမ္မာဂမနမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၂၃၅] ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း၊ ဝါ၊ ဤသို့သွားခြင်းဖြင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုဂတောဝ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ သမ္မာ ဝါ ဂတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သမ္မာသမ္ဘောဓိယာ၊ ဉာဏ်သို့၊ ဝါ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့။ သမ္မာပနေ၊ ရောက်စေခြင်း၌။ အဝိပရီတပဋိပတ္တိယာ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အကျင့်ဖြင့်။ သဗ္ဗလောကဿ ဟိတသုခမေဝ ကရောန္တောတိ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ – ၌စပ်) မဟာဗောဓိယာနပဋိပဒါ၊ မဟာဗောဓိဉာဏ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်သည်။ အဝိဘာဝေန၊ ခွဲခြား ဝေဘန်ခြင်း မရှိသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ဟိတသုခါဝဟဘာဝေနေဝ၊ စီးပွါးချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သဿတံ၊ တအယူသို့ဝင်း။ ဥစ္ဆေဒံ၊ သို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ အန္တေ၊ ဤအဖို့တို့သို့။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ ဣတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတိ'၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဉာဏ်ဟူသော သွားခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကာမသုခံ၊ ခ–အကျင့်သို့ဝင်း။ အတ္တကိလမထံ၊ သို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ (အန္တေ)၊ ထိုသို့။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ ၍။ ဣတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂဂတိ'၊ အရိယာမဂ် ဟူသော သွားခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

တတြာတိ၊ ကား။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ သင့်လျော်သောအရာဌာန၌။ ယုတ္တသေဝ၊ သင့်လျော်သော စကားကိုသာလျှင်။ ဘာသနေ၊ ပြောဆိုခြင်းဟူသော။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော အနက်၌။ စ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤတတြ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီဝိဘက်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ အဘူတန္တိ၊ ကား။ အဘူတတ္ထံ၊ မဟုတ်မမှန်သော အနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထမုခေန၊ အနက်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝါစာယ၊ ၏။ အဘူတတာ ဝါ၊ မဟုတ် မမှန်သည်၏ အဖြစ်သည်ဝင်း။ ဘုတတာ ဝါ၊ သည်ဝင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အတစ္ဆန္တိ၊ ကား။ တသေဝ၊ ထိုဘူတ်–ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အဘူတန္တိ၊ ကား။ အသန္တံ၊ မရှိ။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိ။ အတစ္ဆန္တိ၊ ကား။ အတထာကာရံ၊ ထိုသို့ မဟုတ်သော အခြင်းအရာရှိသည်။ အညထာ သန္တံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနတ္ထသဒ္ဒါတန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေန ဝါ၊ မျက်မှောက်၌ မူလည်းဖြစ်သော။ သမ္ပရာယိကေန ဝါ၊ တမလွန်၌ မူလည်းဖြစ်သော။ အနတ္ထေန၊ အကျိုးမဲ့နှင့်။

သဠေတံ၊ စပ်၏။ အနတ္တာဝဟံ၊ အကျိုးမဲ့ကိုဆောင်တတ်၏။ အတ္တော၊ အကျိုးစီးပွါးသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္တော၊ မည်၏။ အတ္တသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော စ၊ ကိုဝင်း။ အဘာဝေါ စ၊ မရှိခြင်း, မဟုတ်ခြင်းကိုဝင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုအကျိုးမဲ့နှင့်။ သဠေတံ၊ စပ်၏။ ပိသုဏာဝါစံ စ၊ ကိုဝင်း။ သမ္ဘပ္ပလာပဠ္ဠ၊ ကိုဝင်း။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ စတုဗ္ဗိသေသပိ၊ သော။ ဝစီဒုစ္စရိတသ၊ ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ဇတ္ထ၊ ဤခြောက်ခွန်းသော စကားတို့တွင်။ ပဌမ၊ သော။ ဝါစာ၊ သည်။ သီလဝန္တံ၊ သီလ–ရှိသောသူကို။ ဒုဿီလောတိ၊ ဟူ၍ဝင်း။ အစဏ္ဍာလာဒိမေဝ၊ စဏ္ဍာလမဟုတ်သူ စသည်ကိုပင်လျှင်။ စဏ္ဍာလောတိအာဒိနာ၊ စဏ္ဍာလ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်ဝင်း။ ဘာသမာနသ၊ ပြောဆိုသောသူ၏။ (ဝါစာ၊ စကားဟူ၍။) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဒုတိယာ၊ ယ–စကားကို။ ဒုဿီလံ၊ ကို။ ဒုဿီလော တိ၊ ဟူ၍ဝင်း။ စဏ္ဍာလာဒိမေဝ၊ ကိုပင်လျှင်။ စဏ္ဍာလောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်ဝင်း။ အဝိနယေန၊ အဆုံးအမစကားမဟုတ်သဖြင့်။ ဘာသမာနသ၊ သူ၏။ (ဝါစာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။) တတိယာ၊ ယ–စကားကို။ အာပါယိကော။ ပ။ နေရယိကောအာဒိကာ ယထာ၊ အစရှိ သော စကားကဲ့သို့။ နေရယိကာဒိကသ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်လတ့်သောသူ စသည်ကို။ နေရယိကာဒိဘာဝဝိဘာဝနိကထာ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်လတ့်သောသူ စသည်၏ အဖြစ်ကို ဖော်ပြသော စကားဟူ၍။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) စတုတ္ထီ၊ ဣတ္ထစကားကို။ ဝေဒဝိဟိတေန၊ ဝေဒ ကျမ်း၌ စီရင်အပ်သော။ ယညဝိဓိနာ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း အစီအရင်ဖြင့်။ ပါဏာတိပါတာဒိကတံ၊ အစရှိသည်ကိုပြုခြင်းသည်။ သုဂတိ၊ ဘဝကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လောကသ၊ လူအပေါင်းကို။ ဗျာမောဟနကထာ၊ အလွန်မိုက်မဲ စေသော စကားဟူ၍၊ ဝါ၊ မှိုင်းတိုက်သော စကားဟူ၍။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ပဠူမီ၊ စကားကို။ ဘူတေန၊ ဟုတ်မှန်သော အကြောင်း ဖြင့်။ ပေသုညူပသံဟာရာဒိကထာ၊ ဂုံးချောခြင်းကို ဆောင်ခြင်းအစရှိသော စကားဟူ၍။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ဆဋ္ဌာ၊ စကားကို။ ယုတ္တာပဋုတ္တာဒေန၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အရာ၌၊ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဒါနသီလာဒိကထာ၊ စကားဟူ၍။ ဝေဒီ တဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ သမ္ဘာ ဂဒတ္တာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အဘူတာဒီ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားစသည်ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ ဘူတံ၊ ဟုတ်သော။ တစ္ဆံ၊ မှန်ကန်သော။ အတ္ထသဠိတံ၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော။ ပိယံ၊ ချစ်အပ် နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပံ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်၍ မြတ်နိုးအပ်သော စကားကို။ (ဂဒနတော–၌စပ်) တတော ဧဝ၊ ထိုဘူတစသည် ဖြစ်သော ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဘာ–သုဒ္ဓ၊ ကောင်းစွာ။ ဂဒနတော၊ မြွက်ဆိုတတ်သောကြောင့်။ ဒ–ကာရသ၊ ၏။ တ–ကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သုဂတော၊ မည်တော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာပါထဂမနတ္ထေန၊ နားခံ၌ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမျှဖြင့်။ ကဿစိ၊ သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပိယမ္ပိ၊ မနှစ်သက်အပ်သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ပိယံ ဧဝ၊ ချစ်အပ်နှစ်သက်အပ်သည်သာ လျှင်။ မနာပမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္ထသိဒ္ဓိယာ၊ ကိစ္စ၏ပြီးခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြီးလတ်သော်။ လောကသ၊ သတ္တလောက ၏၊ ဝါ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ ဟိတသုခါဝဟတ္တာ၊ အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။

အပိစ–အပရော နယော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသောနည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ဧတသ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားအား။ သောဘန်၊ တင့်တယ်သော။ ဂတံ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်တော်မူ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝေနေယျဇနပသင်္ကမနံ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျ သတ္တဝါတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဟိတသုခနိပ္ဖါပနတော၊ အကျိုးစီးပွါးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ သောဘန်၊ တင့်တယ်၏။ [၂၃၆] ဘဒ္ဒက်၊ ကောင်းပေ၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ၊ လက္ခဏာတော်ကြီး လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ရုပ်ကိုယ်တော်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတ ။ပ။ မိဂရာဇဂမနံ၊ မြန်လွန်းခြင်း, နှေးလွန်းခြင်း, ချွတ်ချော်ခြင်း, ဒရွတ်ဆွဲခြင်း, ဆောင့်ချ၍ နင်းခြင်း, ဖဝါးစွန်ဖြင့် နင်းခြင်း, ခွင်ခြင်း, ရှုပ်ထွေးခြင်း အစရှိသော အပြစ်ဒေါသတို့မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ တင့်တယ်သော ဟသ်မင်း, နွားလားဥသဘ, ဆင်မင်း, ခြသေ့မင်းတို့၏ သွားခြင်းနှင့်တူသော။ ကာယဂမနံ စ၊ ကိုယ်တော်၏ သွားခြင်းသည်လည်း။ (သောဘနမေဝ၊ တင့်တယ်သည် သာလျှင်တည်း။) ဝိပုလ။ပ။ သဟိတံ၊ ပြန့်ပြောသော အညစ်အကြေးကင်းသော ကရုဏာ သတိ ဝီရိယ အစရှိ သော ဂုဏ်ထူးဝိသေသတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဉာဏဂမနဠ၊ ဉာဏ်တော်၏သွားခြင်းသည်လည်း။ အဘိနီဟာရတော၊ စိတ်ကို မဟာဗောဓိဉာဏ်တော်သို့ ရှေးရှုဆောင်သည်မှ၊ ဝါ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ဆိုတောင်းသည်မှ။ ယာဝ၊ လောက်။ မဟာဗောဓိ၊ ဉာဏ် ကို။ (အဓိဂတာ၊ ရအပ်၏။ တာဝ၊ လောက်။) အနဝဇ္ဇတာယ စ၊ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခါဝဟတာယ စ၊ အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ သောဘနမေဝ၊ သာတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ သယမ္ဘုဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သကလမ္ပိ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ ပရိညာဘိသမယဝသေန၊ ယ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဇာနန္တော၊ ပိုင်းခြားဍ သိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ ဂတော အဝဂတော၊ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ တထာ၊ တပါး။ လောကသမုဒယံ၊ လောက၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ သစ္စာကို။ ပဟာနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တော၊ ရောက်စေသည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ ဂတော အတီတော၊ လွန်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ လောကနိရောဓံ၊ လောကမည်သော ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ ဂတော အဓိဂတော၊ ရောက်တော်မူ ရတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ လောကနိရောဓဂါမိနီ၊ လောက၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ် သော။ ပဋိပဒံ၊ မဂ္ဂသစ္စာတည်း ဟူသော အကျင့်ကို။ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ ဂတော ပဋိပန္နော၊ သွားတော်မူ ကျင့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ယံ၊ အကြင်သဘော တရားကို။

သဒေဝကဿ၊ သော။ ဣမဿ လောကဿ၊ ဤလောကသည်၊ ဝါ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဒိဋ္ဌ၊ မြင်အပ်ပြီ။ သုတ်၊ ကြားအပ်ပြီ။ မုတ်၊ ဏာက်အပ်ပြီ၊ ဝိညာတ်၊ သိအပ်ပြီ။ ပတ္တ၊ ရောက်အပ် ရအပ်ပြီ။ ပရိယေသိတ်၊ ရှာမှီးအပ်ပြီ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုဝိစာရိတ်၊ အဖန်ဖန်ကျက်စားအပ် ဆင်ခြင်အပ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော သဘောတရားကို။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ အာမလကံ ဝိယ၊ သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဂတော အဇ္ဈညာသိ၊ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။

၁၃၅။ သဗ္ဗထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ယော ယော လောကော၊ အကြင်အကြင် လောကကို။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပန၊ ဆက်။ တေ ပကာရေ၊ တို့ကို။ ဒဿေဘုံ၊ ဌ၊ သဘာဝတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပွါး၌။ သဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခ သဘာဝတော၊ ဒုက္ခ၏သဘောအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗော၊ သော။ လောကော၊ သည်။ ဒုက္ခသဘာဝေါ၊ ဒုက္ခသဘောရှိ၏။ ယထာဟ၊ မူကား။ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ၏။) သမုဒယတောတိ၊ ကား။ ယတော၊ အကြင် တဏှာ စသည်မှ။ သော၊ ထိုလောကသည်။ သမုဒေဒတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော တဏှာဒိတော၊ ထိုတဏှာ စသည်အားဖြင့်။ နိရောဓေတောတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌။ သော၊ ထိုလောကသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတော ဝိသင်္ခါရတော၊ ထိုသင်္ခါရ ကင်းရာ နိရောဓသစ္စာအားဖြင့်။ နိရောဓုပါယတောတိ၊ ကား။ ယေန ဝိဓိနာ၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ သော နိရောဓော၊ ထိုချုပ်ရာကို။ ပတ္တဗ္ဗော၊ ရောက်အပ်၏။ တတော အရိယမဂ္ဂတော၊ မဂ်အားဖြင့်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဣတော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီး သော လေးပါးသော အပြားမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ပကာရဿ၊ အပြား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗထာ လောကံ အဝေဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တဒတ္ထသာဓကော၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေတတ်သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယတ္ထ ခေါ အာဝုသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်ပါ၌၌။ နု ဇာယတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဒုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ ဇာတိအာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်တော်မူ၍။ နု စဝတိ, နု ဥပပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသော။ ပဒဒွယေန၊ ဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်အဆင့်။ စဝနုပပဇ္ဇနာနိ၊ စုတေခြင်း, ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ပန၊ ဝါဒအထူးကား။ ကေစိ၊ တို့သည်။ နု ဇာယတီတိအာဒိ၊ အစရှိသော သုံးပုဒ်ကို။ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣမှ တပါးသော နု စဝတိ, နု ဥပပဇ္ဇတိ–ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို။ သြပပါတိကဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဇာတိအာဒိရဟိတံ၊ ဇာတိစသည်မှ ကင်းသော အရပ်သို့။ ဂမနေနာတိ၊ ကား။ ပဒသာ၊ ခြေဖြင့်။ ဂမနေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။ ဥတေယျန္တိ၊ ကား။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥတ္တာယန္တိ၊ ဟူ၍၊ ပါဌော၊ တည်း။ နိဗ္ဗာနတ္ထိကော၊ (လောက၏အဆုံး) နိဗ္ဗန်ဖြင့် အလိုရှိသော။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဥတ္တာ၊ သိ၏။ (ဥဓာတ်+တုပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဥတ္တာယံ–ဟူသော ပါဌ်၏အလိုတည်း။)

[၂၃၇] ပါဒဂမနေန၊ ခြေလျင်သွားခြင်းဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ဥတ္တုံ ဝါ၊ သိခြင်းငါးခု။ ဒဋ္ဌုံ ဝါ၊ မြင်ခြင်းငါးခု။ ပတ္တုံ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းငါးခု။ ကာမံ နု သက္ကာ၊ အကယ်၍ကား မစွမ်းနိုင်။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ ပရိမိတပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနေ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ် ပိုင်းခြားအပ်သောဌာန၌။ တံ၊ ထိုလောက၏ အဆုံးကို။ ပညပေတွာ၊ ပညတ်၍။ ဒဿေမိ၊ ပြအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ သသည်မှီတိ၊ ကား။ သညာသဟိတော၊ သညာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမနကေ သဝိညာဏကေ၊ စိတ်ဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ပန၊ ဆက်။ အဝိညာဏကေ၊ စိတ်ဝိညာဏ်မရှိသော။ ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပသမုဒါယမတ္တေ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အပေါင်းမျှ၌မူကား။ ပညပေတုံ၊ ဌ၊။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ ကို။ လောကနိရောဓန္တိ၊ ကား။ တဿ လောကဿ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈနံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဟိ၊ မှန်။ အဒေသမ္မိ၊ တည်ရာအရပ်မရှိကြားသော်လည်း။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ယေသံ၊ အကြင်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရတော၊ ဖြင့်။ ဒေသတောပိ၊ အရပ်အားဖြင့်လည်း။ နိဒ္ဒိသိယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ (ကိံယထာ၊ ကား။) စက္ခုံ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ပိယရူပံ၊ ချစ်ဖွယ်သဘောတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာဖွယ် သဘောတည်း။ သော တဏှာ၊ ကို။ ပဟီယမာနာ၊ သော်။ ဇတ္ထ၊ ဤချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော၌။ ပဟီယတိ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဇတ္ထ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဒေသနာကဲ့သို့တည်း။

ဂမနေနာတိ၊ ကား။ ပါကတိကဂမနေန၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော သွားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ရိုးရိုးသွားခြင်းဖြင့်။ လောကဿန္တောတိ၊ ကား။ သင်္ခါရလောကဿ၊ ၏။ အန္တော၊ အဆုံးကို။ အန္တကိရိယာဟေတု ဘူတံ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်း အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ကုဒါစနန္တိ၊ ကား။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါမျှ၌သော်လည်း။ အပတ္တာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အနိဓိဂန္ဓာ၊ မရောက်မူ၍။ ပမောစနန္တိ၊ ကား။ ပမုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းတည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားခြင်းတည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ အပတ္တာ၊ ၍။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။ မုတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟဝေတိ၊ ကား။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်ပုဒ်မျှသာတည်း။ လောဝိဒူတိ၊ ကား။ သဘာဝါဒိတော၊ လောက၏သဘောအစရှိသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ ဇာနန္တော၊ သိတော်မူသော။ သုမေဓောတိ၊ ကား။ သုန္ဒရပညော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသော။ လောကန္တဂူတိ၊ ကား။ ပရိညာဘိသမယေန၊ ဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဝိဒိတ္တာ၊ သိပြီး၍။ ပဟာနာဘိ

သမယေန၊ ဖြင့်။ လောကန္တဂူ၊ လောကဏ် အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူသော။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသသ၊ မဂ်ဟူသော ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်း၏။ ပရိနိဗ္ဗိတတ္တာ၊ ပြီးဆုံးပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ မည်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သမိတတ္တာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုသစ္စမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အဘိသမိတတ္တာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမိတာဝီ၊ မည်၏။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလောကကို။ (နာသီသတိ နေ ပတ္ထေတိ) ယထာ၊ ဆေတာင့်တသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရဋ္ဌ လောကံ၊ တပါးသော လောကကိုလည်း။ (နာသီသတိ နေ ပတ္ထေတိ၊ မမူ။)

၁၃၆။ သဘာဝတော၊ လောကဏ် သဘောအားဖြင့်။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ လောကဝိဒုတာ၊ လောကကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ လောကော၊ ကို။ ဧကဒေသေနေ၀၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သေး၏။ တံ၊ ထိုလောကကို။ အနဝသေသတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ အပိစ တယော လောကာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဣဒ္ဓိယဗ္ဘိန်း၊ ဣဒ္ဓိနှင့်စပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမူဟော စ၊ အပေါင်းသည်ရင်း။ သန္တာနော စ၊ အစဉ်သည်ရင်း။ (သတ္တလောကော–၌ပင် ပြန်၍ စပ်ရမည်) ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ ငြိကပ်တတ် အလွန်ငြိကပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တော၊ မည်၏။ ဇတ္ထ၊ ဤခန္ဓာ အပေါင်းအစဉ်၌။ ကုသလာကုသလံ စ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုရင်း။ တဗ္ဗိပါကော စ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးကိုရင်း။ လောကီယန္တိ၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ (သတ္တလောကော၊ မည်၏။) အနိဒ္ဓိယဗ္ဘိန်း၊ ဣဒ္ဓေနှင့် မစပ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ အဆင်းစသည်တို့၏။ (ရူပါနံ–ဟု ရှိသင့်၏၊ ရုပ်တို့၏–အနက်ပေးရာ၏) သမူဟော စ၊ သည်ရင်း။ သန္တောနော စ၊ သည်ရင်း။ (သြကာသလောကော–၌ပင် ပြန်၍စပ်ရမည်) ဇတ္ထ၊ ဤရုပ်အပေါင်းအစဉ်၌။ တသာ စ၊ ထိတ်လန့်လှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့ကိုရင်း။ ထာဝရာ စ၊ မထိတ်လန့်၊ မလှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့ကိုရင်း။ လောကီယန္တိ၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတသ ထာဝရ သတ္တဝါတို့၏။ သြကာသဘူတော စ၊ တည်ရာဖြစ်၍လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သြကာသလောကော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသ၊ ဤ သြကာသလောကကို။ သဒါဓရတာယ၊ ထိုတသ ထာဝရ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဇနလောကော တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဥဘယေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ဣဒ္ဓိယဗ္ဘ အနိဒ္ဓိယဗ္ဘဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ သခံရိယန္တိ စ၊ ပြုပြင်လည်း ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ လုဇ္ဇန္တိ ပလုဇ္ဇန္တိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်စီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သခံရလောကော၊ မည်၏။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ၊ အကြောင်းလျှင် တည်ကြောင်းရှိကုန်၏။ [၂၃၈] ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကာ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ အာဟာရ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အယမာဟာရော။ ပ။ ဥပ္ပါဒါယာတိအာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ပစ္စယတ္ထော၊ အကြောင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ [အယံ၊ ဤအယောနိသော မနသိကာရသည်။ အနုပ္ပန္နဿ ဝါ၊ သော။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ၄၊ အာဟာရော၊ အကြောင်းတည်း။ [ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အသညသတ္တာပိ၊ သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာ၊ ထိုအကြောင်းလျှင် တည်ကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ သခံရခမ္မော၊ သခံရတရားသာတည်း။ နေ သတ္တခမ္မော၊ သတ္တဝါတရားမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ဒေသနာ၊ သည်။ ပဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံဒေသော၊ ဤ ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်သည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးသော သုတ်တို့၌လည်း။ ဧကခမ္မေ။ပ။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ) ယထာ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့တည်း။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကခမ္မေ၊ တခုသောတရား၌။ သမ္မာ၊ စွာ။ နိဗ္ဗိဒ္ဒမာနော၊ ငြီးငွေ့လတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝိရဇ္ဇမာနော၊ တပ်မက်ကင်းလတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝိမုစ္စမာနော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်လတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပရိယန္တဒဿာဝီ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုမြင်လတ်သော်။ သမ္မဒတ္ထ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောကို။ အဘိသမေစ္စ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဒိဋ္ဌေ၀ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘောဘ၌ပင်လျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတမသ္မိံ ဧကဓမ္မေ၊ အဘယ်တရား တခု၌နည်းဟူမူကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ ကုန်၏။]

ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ၊ မှားသောအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (ပရိကပ္ပနာ–၌စပ်) သဿတာဒိဝသေန၊ မြဲသည် စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ လောကောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပရိကပ္ပနာ၊ ကြံဆခြင်းသည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။

သတ္တဝိသယာ၊ သတ္တဝါလျှင် အရာရှိ၏။ သခါရဝိသယာ၊ သခါရလျှင် အရာရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသ တောဟုပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယာဝတာဟုပ။ ပရိဟရန္တီတိ၊ ကား။ ယတ္တကေ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ လ–နေ တို့သည်။ ပရိဝတ္တန္တိ ပရိဗ္ဗမန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစမာနာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထို လ–နေ တို့၏။ ပရိဗ္ဗမ နေနေဝ၊ လှည့်လည်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ တာ ဒိသာ၊ ထိုအရပ်တို့သည်။ ပဘာသရာ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိရောစန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ တာဝ သဟသ္သဓာ လောကောတိ၊ ကား။ တတ္တက်၊ ထိုမျှလောက်။ သဟဿပ္ပကာ ရော၊ တထောင်သော အပြားရှိသော။ ဩကာသလောကော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဟဿလောကဓာတုယော၊ တထောင် သော လောကဓာတ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ တာဝ သဟဿဝါတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ တည်း။ (တာဝသဟဿဝါ၊ ထိုမျှလောက် တထောင်ရှိသော–ဟု အနက်ပေး။)

တမ္မိတိ၊ ကား။ တိဝိဓမ္မိ၊ သော။ တံ လောကံ၊ ကို။ ။တထာ ဟိဿသဗ္ဗထာပိ ဝိဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ် ၏။ ဧကော လောကောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ပုဂ္ဂလောဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ယာယ ကထာယ၊ အကြင်ဒေသနာစကားဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိ ယာ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုဒေသနာ စကားဖြင့်။ သဗ္ဗော၊ သော။ သခါရလောကော၊ သည်။ ဧကော ဧကဝိဓော၊ တပါးသော အဖို့ရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ပကာရန္တရသ၊ အပြားတပါး၏၊ ဝါ၊ ထူးခြားသော အပြား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒွေ လောကာတိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒွေ လောကာ–စသော ပါဌ်တို့၌။ နာမဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဒါဖြင့်။ နိဗ္ဗာ နသ၊ ကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။) တသ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ အလောကသဘာဝတ္တာ၊ လောက သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စောဒနာအံ့။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ ယ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ လောကတာ၊ လောက၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ နနု၊ ရောက်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ နု အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ပရိညေ ယျာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်း သိအပ်ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ လောကောတိ၊ ၍။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ နု လုဇ္ဇတိ၊ မပျက်တတ်။ နု ပလုဇ္ဇတိ၊ အလွန်မပျက်တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ ယော၊ အကြင်တရားသည်။ တထာ၊ ထိုယူအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုသို့ယူ အပ်သည့်အတိုင်း။ နု ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ သော၊ ထိုတရားသည်။ လောကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံဂဟဏရ ဟိတာနံ၊ ထိုသို့ မှတ်ယူခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ လောကုတ္တရာနံ၊ တို့၏။ လောကတာ၊ လောက၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပါဒါနာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒသာယတ နာနီတိ၊ ကား။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ရူပါယတနာနိ၊ ရုပ်အာယတနတို့တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်၌။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူသော။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာဝစနေန၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုသောစကားဖြင့်။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ကို။ (ပကာသိတာ၊ ပြအပ်၏။) တာယာ စ၊ ထိုအနိစ္စတာဖြင့်လည်း။ (ပကာသိတာ–၌စပ်) "ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ မဟုတ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာနတ္တတာ စ၊ အဖြစ်တို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တီဏိပိ၊ ကုန်သော။ သာမညလက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ နာမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ (ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။) တေ စ၊ ထိုနာမ် တို့သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ် တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿအစရှိသည်တို့ ပင်တည်း။ ရူပန္တိ၊ ပုဒ် ဖြင့်။ ဘူတုပါဒါယရူပါနိ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့ကို။ (ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။) တာနိ စ၊ ထိုဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ပထဝီအာဒယော၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသေနေဝ၊ သာမညအားဖြင့် သာလျှင်။ သလက္ခဏ တော၊ မိမိ၏သဘော လက္ခဏာအားဖြင့်။ သခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ထိုသခါရတရားတို့ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုသခါရတရားတို့၏။ ကုသလာဒယော စ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတု အာဒယော စ၊ ဟိတ်အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဝိသေသာ၊ အကြင် အထူးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေပိ၊ ထို အထူးတို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ ထို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိ။ ပ။ ဝိဒိတော တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤသဘောတရား၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဂမ္မ၊ လာရောက်၍။ သေတိ၊ ကိန်းဝပ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုသဘောတရားသည်။) မဂါသယော ဝိယ၊ သားသမင်၏ ကိန်းဝပ်ရာကဲ့သို့။ အာသယော၊ မည်၏။ မိဂေါ၊ သည်။ ဂေါစရာ ယ၊ ဂျါ၊ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပစ္စာဂန္ဓာ၊ တဖန်ပြန်လာ၍။ တတ္ထေဝ ဝနဂဟနေ၊ ထိုနေမြေ ဖြစ်သော တောရှုပ်ခ်ိန်သာလျှင်။ သယတိ၊ ကိန်း ဝပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုတောရှုပ်သည်။ တသ၊ ထိုသမင်၏။ အာသယော၊ တည်ရာ ကိန်းဝပ်ရာမည်သည်။

(ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အညတ္ထ–ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ယတ္ထ–ဟု သော ဆိုလတ့်နှင့်ရင်း ဥပမာ ဥပမေယျနှင့်ရင်း ညီရာ၏) အညတ္ထ၊ တပါးသော တရား၌။ ပဝတ္တိတွာပိ၊ ဖြစ်ပြီး၍လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ သေတိ၊ ကိန်း၏။ သော၊ ထိုတရားကို။ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ အာသယောတိ၊ ကိန်းဝပ်ရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော ပန၊ ထိုအာသယသည်ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ၏။ စ၊ ထို စကား မှန်၏။ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ။ ပ။ ဧတေ အာသယသဒ္ဒိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်ရင်း။ အနုလောမိကာ၊ သစ္စ ဉာဏ်အားလျော်သော။ ခန္ဓိစေဝ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်ရင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ဖြစ်သော။ ယံ ဉာဏံ စ၊ အကြင်ဉာဏ်သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတေ၊ ဤဒိဋ္ဌိနှင့် ဉာဏ်ကို။ အာသယသဒ္ဒိတံ၊ အာသယဟု ဆိုအပ်၏။]

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အာသယတို့တွင်။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဂ်ဟိ တတ္ထာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣမာ ဧဝ ဒွေ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဤနှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓိဿိတာ၊ မှီကုန်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ သနည်း ဟူမူကား။ "ကစ္စာန၊ ကစ္စည်း။ အယံ လောကော၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထိတဉ္စ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ နတ္ထိတဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွယနိဿိတော၊ အယူနှစ်ပါး အပေါင်းကိုမှီ၏။" ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထိတာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သဿတဂ္ဂါဟော၊ သဿတအယူကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ နတ္ထိတာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါ ဟော၊ ကို။ (အဓိပ္ပေတော၊ ၏။) အယံ၊ ကား။ ဝဋ္ဋနိဿိတာနံ၊ ဝဋ်ကို မှီကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ အာသယော၊ ကိန်း ဝပ်ရာ (အလို) ပေတည်း။ ပန၊ တပါး။ အနုလောမိကာ၊ သစ္စဉာဏ်အားလျော်သော။ ခန္ဓိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ရင်း။ ယထာဘူတ ဉာဏံ၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသောဉာဏ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော တရားသည်။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာနံ၊ ဝဋ် ကင်းရာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မှီကုန်သော။ သုဒ္ဓသတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယော၊ ပေတည်း။

အာသယံ ဇာနာတီတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဇာနန္တော စ၊ သိသော်လည်း။ တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ စ၊ ထိုဒိဋ္ဌိအယူတို့၏ရင်း။ တေသဉ္စ ဉာဏာနံ၊ ထိုအာသယ မည်သော ဉာဏ်တို့၏ရင်း။ အပ္ပဝတ္တိကဿ ဏော၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ခဏ၌သော်လည်း။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ [၂၄၀] ကာမံ သေဝန္တညေဝ။ ပ။ နေက္ခမ္မာ ဓိမုတ္တောတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဧတေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ကာမံ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ သေဝန္တညေဝ၊ မှီဝဲနေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။ အယံ ပုဂ္ဂ လော၊ သည်။ ကာမဂရုကော၊ ကာမကို အလေးပြု၏။ ကာမသယော၊ ကာမလျှင် ကိန်း ဝပ်ရာရှိ၏။ ကာမဓိမုတ္တော၊ ကာမ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကာမံ၊ ကို။ သေဝန္တညေဝ၊ ကိုပင်လျှင်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေက္ခမ္မဂရုကော၊ ထွက် မြောက်ခြင်းကို အလေးပြု၏။ နေက္ခမ္မာသယော၊ ၏။ နေက္ခမ္မဓိမုတ္တော၊ ထွက်မြောက်ခြင်း ၌ နှလုံးသွင်းခြင်း ညွှတ်ကိုင်း ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။]

အပ္ပဟီနဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တာနေ၊ ၌။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ သယန္တိ၊ ကိန်းကုန် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုသယာ၊ ကုန်၏။ အနုရူပ်၊ လျော်သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ လဘိတ္တာ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤဝစနတ္ထ စကားရပ်ဖြင့်။ ကာရဏလာဘေ၊ အကြောင်းကို ရလတ်သော်။ နေသံ၊ ထိုအနုသယတို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငါထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပဟီနာ၊ အရိယာမဂ် ဖြင့် မပယ်အပ်သေးကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ကာရဏလာဘေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအနု သယတို့သည်။ ကေ ပန၊ နည်း။ ရာဂါဒယော၊ ကာမရာဂ အစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ် ကာလ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အနာဂတ်နှင့် တူကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့တည်း။ အတီတာ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ စ၊ တို့ကိုရင်း။ တံ သဘာဝတ္တာ၊ ထိုအနာဂတ်ကိလေသာ သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထို့အတူ အနုသယတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဟိ၊ မှန်။ ဧမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ကာလဘေဒေန၊ ကာလကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ သဘာဝဘေဒေါ၊ သဘာဝ၏ ကွဲပြား ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတ္တာဝိဓံ၊ သော။ တံ အနုသယံ၊ ကို။ တဿ တဿ သတ္တဿ၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပရောပရဘာဝေန၊ အရင့်အနု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။

စရိတန္တိ၊ ကား။ သုစရိတဒုစ္စရိတံ၊ သုစရိုက်ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို သုစရိုက် ဒုစရိုက်ကို။ ဝိဘဇေ်၊ ၌။ စရိတနိဒ္ဒေ သေ၊ စရိတ–ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျယ်ပြအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ စရိတန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ စရိယာ၊ အဖြစ်များခြင်း ဟူသော စရိုက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တာ၊ ထိုစရိုက်တို့သည်။ ရာဂဒေါသမောဟသဒ္ဒါ ဗုဒ္ဓိဝိတက္ကဝသေန၊ ဝိတက် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆ၊ ကုန်သော။ မူလစရိယာ၊ မူလစရိုက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တာသံ၊ ထိုမူလစရိုက်တို့၏။ အန္တရ

ဘေဒေါ၊ အတွင်းဝင်သော အပြားသည်။ အပရိယန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သံသဂ္ဂဘေဒေါ ပန၊ ရောနှောသော အပြားသည်ကား။ တေသဋ္ဌိဝိဓော၊ ခြောက်ဆယ့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တံ စရိတံ၊ ထိုစရိုက်ကို။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်ရင်း။ သံကိလေသဝေါဒါနတော၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဖလတော၊ အကျိုးအားဖြင့်ရင်း။ နိဿန္ဒတော၊ အကျိုးဆက်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသည်။ အဇ္ဈာသယဓာတု၊ ယဓာတ်တည်း။ သာ၊ ထိုအဇ္ဈာသယ ဓာတ်သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရင်း။ ပဏီတာဓိမုတ္တိ၊ မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ ယာယ၊ အကြင်အဇ္ဈာသယဓာတ်ဖြင့်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေ ယေဝ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကေယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ (သေဝန္တိ၊ ကုန်၏။) သာ အဇ္ဈာသယဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ သော အဇ္ဈာသယဘာဝေါ၊ ထိုအဇ္ဈာသယသဘောသည်။ အဓိမုတ္တိ၊ မည်၏။ တံ အဓိမုတ္တိ၊ ကို။ ဣမသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိမုတ္တိ၊ သည်။ ဟီနာ၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဣမသ၊ ၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) ပဏီတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တတ္ထာပိ၊ ထို ဟီန ပဏီတ နှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ဣမသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) မုဒု၊ နူးညံ့၏။ ဣမသ၊ ၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) မုဒု တရာ၊ သာ၍ နူးညံ့၏။ ဣမသ၊ ၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) မုဒုတမာ၊ အထူးသဖြင့်သာ၍နူးညံ့၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဇာနာတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဣဒ္ဓိယာနံ၊ တို့၏။ တိကွမုဒုဘာဝါဒိနာ၊ ထက်သည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်အားဖြင့်။ ယထာ–ရဟ်၊ စွာ။ အဓိမုတ္တိယာ၊ ၏။ တိကွမုဒုဘာဝါဒိကော၊ ထက်သည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဂဟိတာပိ၊ ယူအပ်ပြီး ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ယူအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ အဓိမုတ္တိ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တိကွိန္ဒြိယမဒိန္ဒြိယဘာဝဒဿနတ္ထं၊ တိကွိန္ဒြိယအဖြစ် မုဒိန္ဒြိယအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧတေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အပ္ပရဇံ၊ နည်းသော မြူရှိသော။ အက္ခံ၊ ဣန္ဒြေသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပညာမယေ၊ ပညာဖြင့်ပြီးသော။ အက္ခိမှိ၊ မျက်စိ၌။ ရဇံ၊ မြူသည်။ (ရဇော–ဟု ရှိသင့်၏) အပ္ပံ၊ နည်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အနုသဒရာဂါဒိရဇော၊ မများသော (ဝါ) နည်းသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိကုန်သော။ (အနုသန္ဒရာဂါဒိရဇ–သင့်) သတ္တာ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ထိုအပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ မဟာရဇက္ခေတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥဿဒရာဂါဒိရဇော၊ များသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ (ဥဿန္ဒ–သင့်) မဟာရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။

[၂၄၁] တိကွိန္ဒြိယေတိ၊ ကား။ တိဓိဏောဟိ၊ ထက်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ မုဒိန္ဒြိယေတိ၊ ကား။ မုဒုကေဟိ၊ နူးညံ့ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ကုန်သော။ ဥပနိဿယဣန္ဒြိယာနိ နာမ၊ ဥပနိဿယ ဖြစ်သော ဣန္ဒြေမည်သည်တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။ သွာကာရေတိ၊ ကား။ သုန္ဒရာကာရေ၊ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ကလျာဏပကတိကေ၊ ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော။ ဝိဝဋ္ဋဇ္ဈာသယေ၊ ဝဋ်ကင်းရာ၌ အလိုအဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ ဣဓ အတ္ထော၊ နက်။ သုဓိညာပယေတိ၊ ကား။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မ, မည်သောအရိယာမဂ်ကို။ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ သုကရေ၊ ပြုလွယ်ကုန်သော။ သဒ္ဓေ စ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသောသူတို့ကိုရင်း။ ပညဝန္တေ စ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော သူတို့ကိုရင်း။ သဗ္ဗေ အဘာဗ္ဗေတိ ဧတ္ထ၊ ပါ၌၌။ ဘဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ကမ္မာ။ ပ။ ရဟိတေ၊ ကမ္မာဝရဏ, ကိလေသာဝရဏ, ဝိပါကာဝရဏတို့မှ ကင်းကုန်သော။ ဝုတ္တာဝိပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဒွါကာရဒုဝိညာပယာဘဗ္ဗာ၊ ဒွါကာရပုဂ္ဂိုလ်, ဒုဝိညာပယပုဂ္ဂိုလ်, အဘာဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့တွင်။ ဣမသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရာဂရဇော၊ ရာဂဟူသော မြူသည်။ အပ္ပေါ၊ နည်း၏။ (အပ္ပံ–ရှိသင့်၏) ဣမသ၊ ၏။ ဒေါသရဇော၊ ဒေါသ ဟူသော မြူသည်။ အပ္ပေါ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပရဇက္ခေ သု၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဇာနနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တသ္မာ တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပရိမာဏော၊ အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော။ သတ္တော၊ တို့ကို။ အာသယာဒိတော၊ အာသယ အစရှိသည်ဖြင့်။ အနဝသေသေတွာ၊ မကြွင်းမူ၍။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သိတော်မူသောကြောင့်။ အသဘဂဝတော၊ သည်။ သတ္တလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။

စ၊ စောဒနာအံ့။ သတ္တော သု၊ တို့၌။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သော။ ပမာဏာဒိပိ၊ ပမာဏစသည်သည်လည်း။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ငြားအံ့။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တသ၊ ထိုပမာဏ စသည်ကို။ ဇာနနံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ နနု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ (တံ၊ ထိုပမဏ စသည်ကိုသိခြင်းကို။) နနု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မယူအပ်သော်လည်း။ တမ္မိ၊ ထိုပမာဏစသည်ကိုလည်း။ ဘဂဝတော၊ သည်။ သုဝိဒိတံ ဧဝ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်သည်သာလျှင်။ သုဝဝတ္ထာပိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်အပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပယောဇနာဘာဝါ၊ အကျိုး၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒေသနံ၊ သို့။

နေ အာရုဏ္ဍ၊ မတင်အပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အထ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ မဟာပထဝီတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

[အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါသည်။ နခသိခါယံ၊ လက်သည်းခွံပေါ်၌။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ပံသုံ၊ မြေမှုန့်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ငါမိန့်ဆိုမည့် ထိုစကားကို။ ကိं၊ မည်ထု၊ အသို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ မယာ၊ သည်။ နခသိခါယံ၊ ၌။ အာရောပိတော၊ တင်ထားအပ်သော။ ပရိတ္တော၊ သော။ ယော ဝါအယံ ပံသု၊ အကြင်မြေမှုန့်သည်ရင်း။ ယော အယံ ဝါ မဟာပထဝီ၊ အကြင်မဟာပထဝီ မြေကြီးသည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမေသု၊ ဤနှစ်ပါးတို့တွင်။) ကထမံ၊ အဘယ်သည်။ ဗဟုတရံ နု ခေါ၊ သာ၍များသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာမန္တေသိ၊ ၏။]

၁၃၇။ သြကာသ။ ပ။ ဝိဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မဒေဝ၊ ၏။ စက္ခဝါ ဒ္ဌန္တိ၊ ကား။ လောကဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုလောကဓာတ်ကို။ နေမိမဏ္ဍလသဒိသေန၊ အကွပ်ဝိုင်းနှင့်တူသော။ စက္ခဝါ ဒ္ဌပဗ္ဗတေန၊ စက္ကြာဝဠာတောင်သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ဝန်းရံရစ်ပတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခဝါ ဒ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စတုတိ သသတာနိ စာတိ၊ ကား။ စတုအဓိကာနိ၊ လေးခု (လေးရာ) အလွန်ရှိကုန်သော။ တိသသတာနိ၊ သုံးဆယ်သော အရာတို့တည်း၊ ဝါ၊ သုံးထောင်တို့တည်း။ တီဏိသဟဿနိ စ၊ သုံးထောင်တို့သည်ရင်း။ စတ္တာရိ သတာနိ စ၊ လေးရာတို့သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အမှုဈာနီတိ၊ ကား။ ဥပမှစတုတ္ထာနိ၊ အခွဲနှင့်တကွ လေးခုကုန်သော၊ ဝါ၊ အခွဲလျှင် လေးခုမြောက်ရှိကုန်သော၊ တီဏိ သတာနိ စ၊ သုံးရာတို့သည်ရင်း။ ပညာသဠ၊ ငါးဆယ်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နဟုတာနီတိ၊ ကား။ ဒသသဟဿနိ၊ တသောင်းတို့တည်း။ သခ်ါတာတိ၊ ကား။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ သဏ္ဌိတီတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ အောက်၌ရင်း။ ဥပရိတော စ၊ အထက်၌ရင်း။ (မြန်မာမူဟောင်း၌ ပရိတော စာတိ–ဟု ရှိ၏၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖီလာအားဖြင့်ရင်း–ဟု အနက်ပေး) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းတည်း။

ဇဝ သဏ္ဌိတေတိ၊ ကား။ ဇဝ၊ သို့။ အဝဋ္ဌိတေ၊ မြဲမြဲစွာတည်သော။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ စက္ခဝါဠေ၊ ၌။ အစ္ဆရိဂ္ဂတော တာဝဒေဝါတိ၊ ကား။ တတ္ထကမေဝ၊ ထိုမျှလောက်ပင်လျှင်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿနိယေဝ၊ ယူဇနာရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ တိုင်တိုင်ပင်လျှင်။ [၂၄၂] ဥဒ္ဓေဓော၊ မြင့်တက် ၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဇတ္ထ၊ ဤမြင့်မိုရ်တောင်၌။ ဥဒ္ဓေဓောဝ၊ အမြင့်သည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အသေ၊ ထိုတောင်၏။ အာယာမဝိတ္ထာရာပိ၊ အလျားအနံတို့သည်လည်း။ တတ္ထကာယေဝ၊ ထိုအမြင့်ပမာဏာ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သိနေရု။ ပ။ ရေနာတိ၊ ဟူသော။ ဇတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သိနေရု၊ မည်သော။ ပဗ္ဗတရာဇာ၊ တောင်မင်းသည်။ အာယာမေန၊ အားဖြင့်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿနိ၊ ယူဇနာရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့ တိုင်တိုင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿနိ၊ တိုင်တိုင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)]

တတောတိ၊ ကား။ သိနေရုဿ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ အောက်၌ရင်း။ ဥပရိ စ၊ အထက်၌ရင်း။ ဝုတ္တပ္ပမာဏာတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်အောက်။ ဥပမှုပမေနာတိ၊ ကား။ ဥပမေန ဥပမေန၊ ထက်ဝက် ထက်ဝက်သော။ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတော၊ ယုဂန္ဓိရ်တောင်သည်။ ဒွါစတ္တာလီသယောဇနသဟဿနိ၊ ယူဇနာ လေးသောင်း နှစ်ထောင်တို့တိုင်တိုင်။ သမုဒ္ဒေ၊ ၌။ အဠောဂါဠော စ၊ နှစ်သည်ရင်း။ တတ္ထကမေဝ၊ ထိုမျှလောက်ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥဂ္ဂတော စ၊ မြင့်တက်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဤသရော ပဗ္ဗတော၊ ဤသရေတောင်သည်။ ဇေဝီသယောဇနသဟဿနိ၊ ယူဇနာနှစ်သောင်းတထောင် တို့တိုင်တိုင်။ သမုဒ္ဒေ၊ ၌။ အဠောဂါဠော စ၊ နှစ်သည်ရင်း။ တတ္ထကမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊ ၌။ ဥဂ္ဂတော စ၊ မြင့်တက်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော တောင်တို့၌လည်း။ ဥပမှုပမှုပမာဏာတာ၊ ထက်ဝက် ထက်ဝက်သော ပမာဏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ သည်။ ယာဝ စက္ခဝါဠပါဒမူလာ၊ စက္ကြဝဠာတောင်ခြေတိုင်အောင်။ အနုပုဗ္ဗနိန္နော၊ အစဉ်အတိုင်း နက်ရှိုင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဇဝ၊ တူ။ ယာဝ သိနေရုပါဒမူလာ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ခြေရင်း တိုင်အောင်။ (အနုပုဗ္ဗနိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတောပိ၊ တောင်သည်လည်း။ ဟောဋ္ဌာ၊ ၌။ သိနေရုပမာဏာတော၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏ ပမာဏအောက်။ ဥပမှုပမာဏော ထက်ဝက် အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပထဝီယံ၊ ၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဤသရောဒယောပိ၊ ဤသရေတောင် စသည်တို့သည်လည်း။ ဇဝ၊ တူ။ (သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗနိန္နော၊ အစဉ်အတိုင်းနိမ့်၏။ အနုပုဗ္ဗပေါဏော၊ အစဉ်အတိုင်းညွတ်၏။ အနုပုဗ္ဗပဗ္ဘာရော၊ အစဉ်အတိုင်းရှိုင်း၏။" ဣတိ၊ သို့။

ဇော်၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သိနေရုယုဂန္ဓရာဒီနံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်နှင့် ယုဂန္ဓိုရ်တောင်စသည်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ သီဒန္တရသမုဒ္ဒါ နာမ၊ သီဒန္တရမည်သော သမုဒ္ဒရာတို့မည်သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုသီဒန္တရသမုဒ္ဒရာတို့သည်၊ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ယထာဂ္ဂမ်၊ တိုင်း။ သိနေရုအာဒီနံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်စသည်တို့၏။ အစ္ဆုဂ္ဂတသမာနပရိမာဏာ။ မြင့်တက်သည်နှင့် ညီမျှသော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဗြဟာတိ၊ ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးကုန်သော။

သိနေရုသ မသန္တတောတိ၊ ကား။ ပရိက္ခိပနဝသေန၊ ဝန်းရံသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သိနေရုသ၊ ၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ယုဂန္ဓရော၊ တောင်သည်။ တာဝ၊ စွာ။ သိနေရုံ၊ ကို။ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတော၊ ၏။ တံ၊ ထိုယုဂန္ဓိုရ်တောင်ကို။ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ ဤသရော၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဇေ၊ သို့၊ တံ တံ၊ ထိုထိုမြင့်မိုရ်တောင် ယုဂန္ဓိုရ်တောင်စသည်ကို။ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ တည်နေကုန်သော တောင်တို့ကို။ သိနေရုသ သမန္တတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ယောဇနာနံ၊ ပ။ ပဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌ ပတာနိ၊ ငါးရာတို့ တိုင်တိုင်။ ဥစ္စော ဥဗ္ဗေဓော၊ မြင့်တက်၏။ နဂဝုယာတိ၊ ကား။ နဂ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဝှါတဗ္ဗာ၊ ခေါ်အပ်သော၊ ရုက္ခာဘိဓာနာ၊ သစ်ပင်ဟူသော အမည်ရှိသော။ ပညာသ။ပ။ ယာမာတိ၊ ကား။ ဥဗ္ဗေဓတော၊ အမြင့်အစောက်အားဖြင့်။ ပညာသယောဇနက္ခန္ဓာ ယာမာ စ၊ ယူဇနောငါးဆယ် ပင်လုံး၏အလျား ရှိသည်ရင်း။ ဥဗ္ဗေဓတော စ၊ အမြင့်အစောက်အားဖြင့်ရင်း။ သမန္တတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်ရင်း။ ပညာသယောဇ–နသာခါယာမာ စ။ ယူဇနော ငါးဆယ်အကိုင်းအခက်တို့၏ အလျားရှိသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဇေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သတယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဏာ စ၊ ယူဇနောတရာ ပြန့်ကျယ်သည်ရင်း။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်ပင်လျှင်။ ဥဂ္ဂတာ စ၊ မြင့်တက်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယသာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ယသာ၊ အကြင်သပြေ ပင်၏။ မဟန္တတာကပ္ပဋ္ဌာယိတာဒိပ္ပကာရေန၊ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်, တကမ္ဘာပတ်လုံး တည်သည်၏အဖြစ် စသည်အပြား ရှိသော။ ပဘာဝေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဂရုဋ္ဌာနံ၊ ဂဋ္ဌန်တို့၏။ သိမ္မလိရုက္ခော၊ လက်ပ်ပင်သည်။ သိနေရုသ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ ဒုတိယပရိဘာဏော၊ ဒုတိယဥပစာအဆင့်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။

[၂၄၃] သီရိသေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တေ၊ ပဋမာဝိဘက်အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာ ဝိဘတ်အဆုံးရှိ သော ပုဒ်တည်း။ သတ္တာမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန၊ လိင်ပြန်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိရီသော၊ ကုက္ကိုပင်သည်။ သတ္တာ မော၊ ခုနှစ်ခုမြောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တတ္ထ၊ ထိုလဝန်းနေဝန်းတို့တွင်။ စဏ္ဍမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သူရနယမဏ္ဍလံ၊ နေဝန်းသည်။ ဥပရိ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ၊ ထိုနေဝန်း၏။ အာသန္နဘာဝေန၊ နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စဏ္ဍမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ အတ္ထာနော၊ ၏။ ဆာယာယ၊ အရိပ်၏။ ဝိကလဘာဝေန၊ ချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုတ်လျော့သော (ကလာ) အစိတ်အပိုင်းရှိသည် ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တာနိ၊ ထိုလဝန်းနေဝန်းတို့သည်။ ယောဇနသ္သရိကာနိ၊ တယူဇနောအခြား ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယုဂန္ဓရဂ္ဂပမာဏော၊ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ် ပမာဏရှိသော။ အာကာသေ၊ ၌။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ အသုရဘဝနံ၊ အသုရာ ဘုံသည်။ သိနေရုသ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) အဝီစိ၊ သည်။ ဇမ္ဗုဒီပသ၊ ဒီပ်ကျွန်း၏။ (ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။) ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ သည်။ သကဋ္ဌသဏ္ဌာနော၊ လှည်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အပရဂေါယာနံ၊ အပရဂေါယာဥ်ကျွန်းသည်။ အာဒါသသဏ္ဌာနော၊ ကြေးမုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟော၊ သည်။ အဒ္ဓစန္ဒသဏ္ဌာနော၊ လခြမ်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဥတ္တရကုရု၊ သည်။ ပီဌသဏ္ဌာနော၊ အင်းပျဉ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တံတံနိဝါသီနံ၊ ထိုထိုကျွန်း၌ နေကုန်သော။ မနုဿနဋ္ဌ၊ လူတို့၏ဂင်း။ တံတံ ပရိဝါရဒီပဝါသီနံ၊ ထိုထိုအရံကျွန်းငယ်တို့၌ နေကုန်သော။ မနုဿာနဋ္ဌ၊ တို့၏ဂင်း။ မုခမ္ပိ၊ မျက်နှာသည်လည်း။ တံတံသဏ္ဌာ နံ၊ ထိုထိုကျွန်းကြီး၏ သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒန္တရေသူတိ၊ ကား။ တေသံ စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ သု၊ အကြားတို့၌။ ဟိ၊ မှန်။ အညမညအာသန္နဘာဝေန၊ အချင်းချင်းနီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌပိတာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးလုံးကုန်သော။ ပတ္တာနံ၊ သပိတ်တို့၏။ အန္တရသဒိသေ၊ အကြားနှင့် တူကုန်သော။ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ဧကေကော၊ တခုခုသော။ လောကန္တရနိရယော၊ ရိုက်ငရဲသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

အနန္တာနီတိ၊ ကား။ အပရိမာဏာနိ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော။ ဇေတ္တကာနီတိ၊ ဤမျှတို့ဟူ၍။ အညေဟိ၊ ဘုရားမှ တပါးသော သူတို့သည်။ မိနိတုံ၊ တိုင်းတာခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ရေတွက်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျာနိ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်ကုန်။ ဘဝါ၊ သည်။ အနန္တေန၊ ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ တော်ဖြင့်။ အဝေဒိ၊ သိတော်မူပြီ။ အာကာသော၊ သည်။ အနန္တော၊ အဆုံးအပိုင်း အခြားမရှိ၊ သတ္တနိကာယော၊ သည်။ အနန္တော၊ ခြားမရှိ။ စက္ကဝါဠာနိ၊ တို့သည်။ အနန္တာနိ၊ ခြားမရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓမ္ပိ၊ သော။ အနန္တံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ သည်။ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ ပိုင်းခြားနိုင်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ အနန္တတ္တာ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥယျာတရားသည်။ ကာဝတကံ၊ အကြင်မျှလောက်ရှိ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ တာဝတကံ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယာဝတကံ၊ ၏။ ဥယျံ၊ သည်။ တာဝတကံ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥယျပရိ ယန္တိကံ၊ ဥယျာတရားလျှင် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဥယျံ၊ သည်။ ဉာဏပရိယန္တိကံ၊ ၏။ (ဣတိ–ပိသည်) တေန၊ ကြောင့်။

အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန အဝေဒီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်၏။ အနန္တတာ၊ အနန္တ၏ အဖြစ်ကို။ အနန္တဥေယျပဋိဝိဒ္ဓိနေနေဝ၊ အနန္တဖြစ်သော ဥေယျတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒီတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုအနန္တဥေယျတရားတို့၌။ အပ္ပဋိဟတစာရတ္တာ၊ အထိအငြိ အပိတ်အပင် ကင်းသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စောဒနာအံ့။ ဗွေ့ ဤအရာ၌။ ဝိဝဋ္ဋာဒီနမ္မိ၊ ဝိဝဋ္ဋကပ်စသည် တို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ ကမ္ဘာ၏ တိုးပွါးခြင်း အသစ်ဖြစ်ခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း။ ဝိဒီတတာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာနန၊ လော။ ဣတိ၊ အံ့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သင့်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋကပ် စသည်တို့ကို သိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပရတောဝ၊ ၌။ အဘိညာ ကထာယံ၊ အဘိညာဉ်ကို ဆိုရာစကားရပ်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်သတည်း။

၁၃၈။ အတ္ထနာတိ ဧတေ၊ ဤပုဒ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဋ္ဌမိဝိဘက်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဂုဏေဟိ၊ သီလစသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ အတ္ထနာ၊ မိမိထက်။ ဝိသိဋ္ဌတရသ၊ ထူးကဲသာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဗွေ့ ဤဝိသိဋ္ဌတရ–ဟူသော ပုဒ်၌။ တရ–ဂ္ဂဟဏေ၊ ပစ္စည်းကို။ အနုတ္တရောတိ၊ ပဒသ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထနိဒ္ဒေသတာယ၊ အနက်အဖွင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတံ၊ ၏။ ဝိသိဋ္ဌသ၊ ရိုးရိုးထူးသော။ ကသစိ၊ တစုံတယောက်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ၌။ တထာဂတသ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါ၊ နှင့်။ သဒိသကပ္ပေါပိ၊ တူလုနီးပါးသော်လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ သည်။ နတ္ထိ နာမ၊ မရှိတုံသေး၏။ သဒိသော၊ တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဝိသိဋ္ဌေ ပန၊ ထူးသည်၌ကား။ ကာ ကထာ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ကသစိတိ၊ ကား။ ကသစိပိ၊ တစုံတယောက်၏သော်လည်း။ အဘိဘဝတီတိ၊ ကား။ သီလသမ္ဘဒါယ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဥပနိဿယဘူတာနံ၊ ဥပနိဿယ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိရောတ္တပ္ပမေတ္တာကရုဏာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ (ဥက္ကဋ္ဌသပ္ပတ္တိယာ–၌ စပ်) ဝိသေသပစ္စယာနံ၊ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါသတိဝီရိယပညာနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဥက္ကဋ္ဌသပ္ပတ္တိယာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သမုဒါဂမတော၊ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာအဦးအစမှ။ ပဌာယ၊ ၍၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သီလဂုဏော၊ သီလဂုဏ်တော်သည်။ အနုညသာဓာရဏော၊ သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဝါသနပဋိပက္ခသ၊ ဝါသနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဖက်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌသပါရမိပ္ပတ္တော၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဒေဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ [၂၂၄] အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်ကို၊ ဝါ၊ မိမိကို။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နဘိဘုယျတိ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်–မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ သမာဓိဂုဏာဒီသုပိ၊ သမာဓိဂုဏ် အစရှိသည် တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကာ၊ လောကီ, လောကုတ္တရာ ရောနှောကုန်သည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ သည်။ လောကိယံ ဧဝ၊ လောကီသာလျှင်တည်း။ ကာမာဝစရမေဝ၊ ကာမာဝစရ သာလျှင်တည်း။

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေန၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဖြင့်။ သဒေဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ ကတံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဘိဘဝတိ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ တဿာပိ၊ ထိုဝိမုတ္တိ ဉာဏဒဿန၏လည်း ။ အာနုဘာဝတော၊ အာနုဘော်အားဖြင့်။ အသဒိသတ္တာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တမ္မိ၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသည်လည်း။ ဝိသယတော စ၊ ဖြစ်ရာအာရုံအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိအာကာရတော စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ ဥတ္တရိတရမေဝ၊ လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထိုဝိမုတ္တိ ဉာဏဒဿနသည်။ အနညသာဓာရဏံ၊ သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိမုတ္တိဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အတက္ကာဝစရံ၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မကျက်စားနိုင်သော။ ပရမဂမ္ဘီရံ၊ အလွန်နက်နဲသော။ သဏှသုခုမံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော။ သဝိသယံ၊ မိမိ၏အာရုံကို။ (ပါကင်္ဂုံ ဝိဘူတတရံ ကတွာ–တို့၌စပ်) ပဋိပက္ခမ္ဘာနံ၊ တို့၏။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဌု၊ စွာ။ ပါကင်္ဂုံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ သမ္ဘဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဝသီဘာဝသ၊ ဝသီဘော်၏၊ ဝါ၊ သို့။ ပါပိတတ္တာ စ၊ ရောက်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘဝင်ပရိဝါသ သ၊ ဘဝင်ဟူသော ပရိဝါသ်နေခြင်း၏၊ ဝါ၊ ဘဝင်ဖြစ်ခြင်း၏။ အတိပရိတ္တကတ္တာ စ၊ အလွန်တိုတောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ လဟုံ လဟုံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဧဝံ၊ သို့။ သီလာဒိဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥတ္တရိတရသ၊ လွန်မြတ်သော သူ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သဒိသဿာပိ၊ တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ အဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အသမောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အသမောတိ၊ ကား။ ဧတဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဧကသ္မိံ ကာလေ၊ တခုသောကာလ၌၊ ဝါ၊ တခုသောခေတ်၌။ သီလာဒိဂုဏေန၊ ဖြင့်။ သမာ သဒိသာ၊ တူညီသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမော၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ။ (သီလာဒိဂုဏေန၊ ဖြင့်။) အသမေဟိ၊ တူညီသူကင်းကုန်သော။ အတိတာနာဂတဗုဒ္ဓေဟိ၊ အတိတ်အနာဂတ် ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့နှင့်။ သမော၊ တူတော်မူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အသမာ၊ တူညီသူကင်းကုန်သော

အတိတ်အနာဂတ် ဘုရားတို့သည်။ ဧတသ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား၏။ သမာ၊ တူညီသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမသမော၊ မည်၏။ ဧတသ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ သီလာဒိဂုဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိမာ၊ အတုအပ ဥပမာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဋိမော၊ မည်၏။ သေသပဒဒွယေပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပုဒ်တို့တွင်။ ဥပမာ မတ္တံ၊ ဥပမာမျှသည်။ ပဋိမာ၊ မည်၏။ သဒိသူပမာ၊ ထပ်တူဥပမာသည်။ ပဋိဘာဂေါ၊ မည်၏။ ယုဂဠါဟဝသေန၊ ရှဉ်းစုံယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ညီတူထမ်းပိုးထမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဂုဏ်ရည်တူ ဖက်ပြိုင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတော၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

နေ ခေါ ပနာဟံ သမနုပဿာမိတိ၊ ကား။ မမ၊ ငါ၏။ သမန္တစက္ခုနာ၊ ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတာညာဏ်ဖြင့်။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ အာမလကံ ဝိယ၊ သျှစ်သျှားသီးကိုကဲ့သို့။ သဗ္ဗလောကံ၊ အလုံးစုံသော လောကကို။ ပဿန္တောပိ၊ ကြည့်ရှုသော်လည်း သဒေဝကေ၊ သော။ တတ္ထ (လောကေ)၊ ၌။ ပ။ (တတ္ထ) ပဇာယ၊ ထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌။ အတ္တနာ အတ္တာတော၊ မိမိထက်။ သီလသမ္ပန္နတရံ၊ အထူးသဖြင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော။ သမ္ပန္နတရသီလံ၊ အထူးသဖြင့် ပြည့်စုံသော သီလရှိသော။ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ နေ ပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တာဒီနိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အပဒါ ဝါ၊ အခြေမရှိသည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိပဒါ ဝါ၊ အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတုပ္ပဒါ ဝါ၊ အခြေလေးချောင်း ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟုပ္ပဒါ ဝါ၊ ကုန်သော။ ရူပိနော ဝါ၊ ရုပ်ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အရူပိနော ဝါ၊ ကုန်သော။ သညိနော ဝါ၊ သညာရှိသည် မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသညိနော ဝါ၊ ကုန်သော။ နေဝသညိနာသညိနော ဝါ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ထက်။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မှန်စွာကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဂ္ဂံ–အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံး၌။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အကျိုးကား။ အဂ္ဂေ၊ ၌။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။ တနည်း)] ဣတိ၊ ဟူသော။

[၂၄၅] ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တံ၊ တည်း။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။

[သဒေဝကေ၊ သော။ ပ။ (လောကေ၊ ၌။) သဒေဝမနုဿယ၊ သော။ (ပဇာယ၊ ၌။) တထာဂတော၊ သည်။ အဘိဘူ၊ လွှမ်းမိုးတော်မူ၏။ အနဘိဘူတော၊ သူတပါးတို့သည် မလွှမ်းမိုးအပ် မလွှမ်းနိုင်။ အညဒတ္ထုဒသော၊ စင်စစ် မြင်တော်မူ၏။ ဝသဝတ္တီ၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဧဝမာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အာဒိကာ ဂါထာယောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။

[လောကေ၊ ၌။ အဟံ ဟိ–အဟံ ဧဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။ အရဟာ၊ ကိလေသာကင်းသော၊ ဝါ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ရဟန္တာပေတည်း။ အဟံ၊ သည်။ အနုတ္တရော၊ အလွန်အကဲမရှိ မြတ်သော။ သတ္ထာ၊ ဆရာပေတည်း။ ဧကော၊ တဆူတည်းသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ကိုယ်တိုင်သိသော ဘုရားသည်၊ အမှိ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းပြီးသည် ဖြစ်၍။ သီတိဘူတော၊ အေးချမ်းစွာ ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။

ဣတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒဏ္ဍော၊ ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍။ ဒမယတံ၊ ယဉ်ကျေးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူပါပေ၏။ သန္တော၊ ကိလေသာမီ။ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍။ သမယတံ၊ ငြိမ်းအေးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သေဋ္ဌော၊ ၏။ မုတ္တော၊ လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍။

မောစယတ်၊ လွတ်မြောက်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးပါပေတည်း။ တိဏ္ဏော၊ ကူးမြောက်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ တာရယတ်၊ ကူးမြောက်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဝရော၊ မြင့်တော်မူပါပေ၏။ ဣမသ္မိံ လောကေ ဝါ၊ ဤလောကဌာနင်း။ ပရသ္မိံ ဝါ ပန၊ တပါးသော နတ်ဗြဟ္မာလောကဌာနင်း။ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားထက်။ သေဋ္ဌော စ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သော သူသည်ရင်း။ (ဗုဒ္ဓေန၊ နှင့်။) သဒိသော စ၊ တူသောသူသည်ရင်း။ နှ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ယံ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုညတ္ထိကာနံ၊ ကောင်းမှုဖြင့် အလိုရှိကုန်သော။ ဝိပုလဖလေသိနံ၊ ကောင်းမှု၏ ပြန့်ပြောများပြားသော အကျိုးကို လိုချင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒက္ခိဏေယျနံ၊ မြတ်သော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အဂ္ဂတ်၊ အမြတ်ဆုံး၏ အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့ ဧဝမာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၃၉။ ဒမေတီတိ၊ ကား။ သမေတိ၊ ငြိမ်သက်စေတတ်၏။ ကာယသမာဒီဟိ၊ ကိုယ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်း စသည်တို့နှင့်။ ယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ ကာယသမာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ တံ ယောဇေနံ၊ သည်။ ယထာ ရဟ်၊ စွာ။ တဒဂ်ဝိနယာဒီသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိနေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒမေတုံ ယုတ္တာတိ၊ ကား။ ဒမနာရဟာ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ အမနုဿပုရိသာတိ ဇေတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ (ဝစနတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ နု မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမနုဿ၊ မည်ကုန်၏။ ဇေတ္ထ၊ ဤအမနုဿ–ဟူသော ပုဒ်၌။ တံသဒိသတာ၊ ထိုလူတို့နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇောတီယတိ၊ ဖွင့်ပြအပ်၏။ (အောက်၌ မူကွဲပြထားသော နေ–ကာရေန–ပုဒ်နှင့်ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ မနုဿတ္တမတ္တံ၊ လူ၏ အဖြစ်–လူဇာတ်မျှသည်။ နတ္ထိ။ မရှိ။ အည်၊ တပါးသော အရာသည်။ သမာနံ၊ တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယက္ခာဒယော၊ တို့ကို။ အမနုဿတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်ကုန်၏။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့မှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ယေ ကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (နအဓိပ္ပေတာ)၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ တိရစ္ဆာနပုရိသာနံ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ယက္ခာဒယော ဇေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အမနုဿအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ အပလာလေ၊ အပလာလနဂါးသည်။ ဟိမဝန္တဝါသီ၊ ၌နေ၏။ (Hiouen Thsang II 168) စူဠောဒရမဟောဒရာ၊ နဂါးတို့သည်။ နာဂဒီပဝါသိနော၊ နာဂဒီပကျွန်း၌ နေကုန်၏။ (ဒီပဝံသ ၂–၇,၂၉၊ မဟာဝံသ ၁–၄၅–ဂါထာ) အဂ္ဂိသိခရူမသိခါ၊ နဂါးတို့သည်။ သီဟဠဒီပဝါသိနော၊ ကျွန်း၌ နေကုန်၏။ ဒေါသဝိသ သ၊ ဒေါသဟူသော အဆိပ်ကို။ ဝိနောဒေန၊ ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ နိဗ္ဗိသာ၊ အဆိပ်အတောက် မရှိသည်တို့ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပိတာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကူဋ္ဌဒန္တာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ယောဇ္ဇမုခဝါလိဂဟပတိအာဒီနံ၊ ယောဇ္ဇမုခမည်သောသူ, ဥပါလိ သူကြွယ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သက္ကဒေဝရာဇာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [၂၄ဖ] အဇေကလာပယက္ခဗကဗြဟ္မာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံ စေတ္ထ သုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ ကေသိသုတ္တံ၊ ဤကေသိသုတ်ကို။ (ဤပုဒ်နောင် ပုဒ်မ–ပိုနေသည်) ဝိနီတာ ဝိစိတြေဟိ ဝိနယနူပါယေဟိတိ၊ ဟူသော။ ဇေတသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ (ဤပါဠိ၌ဖြင့် ဇေတ္ထ–ပုဒ်၏အနက်ကိုပြသည်) သဏ္ဌာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပါယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိနယနသ၊ ဆုံးမခြင်းကို။ ဒီပနတော။ ပြခြင်းကြောင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိသုဒ္ဓသီလာဒီနံ ပဌမဈာနာဒီနိတိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓသီလသ၊ စင်ကြယ်သော သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမဈာနံ၊ ဈာန်ကိုငင်း။ ပဌမဈာနလာဘိနော၊ ဈာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုတိယဈာနံ၊ ဈာန်ကိုငင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တသ တသ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပရူပရိဝိသေသံ၊ အထက် အထက်ဖြစ်သော တရားထူးကို။ အာဒိကမ္မိကော၊ ဟောကြားတော်မူလျက်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ သောတာပန္နာဒီနန္တိ ဇေတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝါတိ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဒမထ၊ ယဉ်ကျေးခြင်းသို့။ အနုပဂတာ၊ မရောက်ကုန်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပုရိသဒမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်သော်လည်း။ ယေ (သတ္တာ)၊ တို့သည်။ ဝိပ္ပကတဒမ္မဘာဝါ၊ မပြီးသေးသော ဆုံးမထိုက်သည်၏အဖြစ် ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒမေတဗ္ဗတံ၊ ဆုံးမအပ် ဆုံးမထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နာတိဝတ္တာ၊ မလွန်ကုန်သေး။ တေ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒန္တေပိ ဒမောတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေပိ၊ ထိုမပြီးသေးသော ဆုံးမထိုက်သည်၏ အဖြစ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ပုရိသဒမ္မာ ဇေ၊ ဒမ္မမည်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ (ဤ၌ ဣတိ–ပိုနေသည်) ယတော၊ ယင်းသို့ ပုရိသဒမ္မမည်သောကြောင့်။ နေ၊ ထိုမပြီးသေးသော ဆုံးမထိုက်သည်၏အဖြစ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒမေတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။

အတ္ထပဒန္တိ၊ ကား။ အတ္ထာဘိဗျူဟကပဒံ၊ အနက်ကို ထင်ရှားပြသောပုဒ်တည်း။ ဝါကျံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါကျေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထာဘိဗျတ္တိ၊ အနက်၏ ထင်ရှားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာမာဒိပဒမတ္တေန၊ နာမ်စသော

ပုဒ်မျှဖြင့်။ (အတ္ထာဘိဗျတ္တိ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဧကပဒဘာဝေန၊ တခုတည်းသော ပုဒ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနညသာဓာရဏော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ သတ္တု၊ ၏။ ပုရိသဒမ္မသာရထိဘာဝေါ၊ ထိအဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဠ ဒိသာတိ၊ ကား။ အဠ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့သို့။ ဟိ၊ မှန်။ တာ၊ ထိုသမာပတ်တို့သည်။ အညမညသမ္ဘန္ဓာပိ၊ အချင်းချင်း ဆက်စပ်ကုန်သော်လည်း။ အသံကိဏ္ဏဘာဝေန၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဿန္တိ အပဒိဿန္တိ၊ ငဲ့၍ ဖဲ့၍ ရှုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိသာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိသာ ဝိယ၊ အရပ်မျက်နှာနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိသာ၊ မည်၏။ အသဇ္ဇမာနာတိ၊ ကား။ နသဇ္ဇမာနာ၊ မငြိမတွယ်ကုန်မူ၍။ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ နိဿင်္ဂစာရာ၊ ငြိတွယ်ခြင်းကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝနုတ္တိယောဂတော၊ လျင်စွာဖြစ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးသွားကုန်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကာယံ၊ ကို။ အပရိဝတ္တေန္တော၊ မလှည့်မူ၍။ ဧကံယေဝ ဒိသံ၊ တခုတည်းသော အရပ်သို့သာ လျှင်။ ဓာဝတိ၊ ပြေးသွားနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ ထူး။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒမိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော။ ပုရိသဒမ္မာ၊ ဆုံးမထိုက်ကုန်သော ယောကျ်ားတို့သည်။ ဧကိရိယာပထေနေဝ၊ တခုသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ပင်လျှင်။ အဠ ဒိသာ၊ အရပ်တို့သို့။ ဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကပလ္လင်္ကေနေဝ နိသိန္နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဠ ဒိသာတိ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ နိဒဿျနမတ္တံ၊ ဥပမာ ပုံစံပြမျှဖြစ်သော စကားတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လောကိယေဟိ၊ လောကဓ္ဓ အကျုံးဝင်ကုန်သော ပုထုဇဉ် သတ္တဝါတို့သည်။ အဂတပုဗ္ဗံ၊ မသွားဘူး မရောက်ဘူးသေးသော။ နိရောဓသမာပတ္တိဒိသံ စ၊ နိရောဓသမာပတ် ဟူသော အရပ်မျက်နှာသို့ဌင်း။ အမတဒိသဉ္စ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန် အရပ်မျက်နှာသို့ဌင်း။ ပက္ခန္ဒနတော၊ ပြေးသွားခြင်းကြောင့်တည်း။

၁၄၀။ ပစ္စက္ခော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ အတ္ထာဘာဝေါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမျက်မှောက် အတ္ထဘောဓ်၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ဣဓလောကတ္ထော၊ ဤမျက်မှောက် လောကဓ္ဓ အကျုံးကိုရ၏။ ကမ္မကိလေသဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘဝေတဗ္ဗေတော သမ္ဘာ ဂန္ဓဗ္ဗတော၊ ကောင်းစွာမရှတ် သွားအပ် ရောက်အပ်သောကြောင့်။ သမ္ဘရာယော၊ မည်၏။ ပရလောကော၊ တမလွန်လောကကိုရ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတမလွန်လောကဓ္ဓ။ နိယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘရာယိကော၊ ၏။ ပရလောကတ္ထော၊ တမလွန်လောကဓ္ဓ အကျုံးကိုရ၏။ ပရမော ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ အတ္ထော၊ အကျုံးတည်း။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သောအကျုံး။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို ရ၏။ တေဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ဘရာယိကပရမတ္ထေဟိ၊ ထိုမျက်မှောက်ဓဓ်ဖြစ်သော အကျုံး, တမလွန်ဓဓ် ဖြစ်သော အကျုံး, မြတ်သော (နိဗ္ဗာန်ဟူသော) အကျုံးတို့ဖြင့်။ ယထာရဟန္တိ၊ ကား။ ယထာနရူပ်၊ သင့်သည် အားလျော်စွာ။ ယော ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တေသု အတ္ထေသု၊ ထိုအကျုံးစီးပွါးတို့တွင်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် အကျုံးစီးပွါးကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ တဒနုရူပ်၊ ထိုအကျုံးစီးပွါးအားလျော်စွာ။ အနုသာသတီတိ၊ ကား။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမ၏။ တသ္မိ' အတ္ထေ၊ ထိုအကျုံးစီးပွါးဓဓ်။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ (ယော၊ အကြင်ကုန်သည် အပေါင်းသည်။) အတ္ထေန၊ စီးပွါးဥစ္စာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) သတ္ထော၊ မည်၏။ ဘဏ္ဍာမူလေန၊ ဥစ္စာ၏ အဖိုးရင်းနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ ဘဏ္ဍာဥစ္စာဟူသော အရင်းအနီးနှင့်တကွ။ ဝါဏိဇ္ဇာယ၊ ကုန်သွယ် ခြင်းငှါ။ ဒေသန္တရံ၊ အရပ်တပါးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော။ ဧနသမူဟော၊ လူအပေါင်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) [၂၄၇] ဧတသ၊ ဤခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟိတုပဒေသာဒိဝသေန၊ အကျုံးစီးပွါးကို ညွှန်ကြားခြင်း စသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိပါလေတဗ္ဗော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ သာသိတဗ္ဗော၊ ဆုံးမညွှန်ကြားအပ်သော။ သော၊ ထိုကုန်သည် အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) သတ္ထာ၊ မည်၏။ သတ္ထဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မူးကို ရ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သော ဝိယ၊ ထိုလှည်းကုန်သည်မူးနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္ထာ။ ပ။ သတ္ထဝါဟောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဓ္ဓ။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဒ္ဒေသပါဠိနယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဂါ။ ယထာ သတ္ထဝါဟောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိဓဓ်။ သတ္ထေတိ၊ ကား။ သတ္ထိကေ၊ လှည်းကုန်သည်အပေါင်းဓဓ် အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဧနေ၊ တို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤခရီးခဲဓဓ်။ ကဲ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊ လွန်မြောက်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကန္တာရော၊ မည်၏။ နိရဒကော၊ ရေမရှိသော။ အရညပ္ပဒေသော၊ တောအရပ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ ရုဒ္ဓိဝသေန၊ တင်စားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတရောပိ၊ သော။ အရညပ္ပဒေသော၊ ကို။ တထာ၊ ထိုအတူ ကန္တာရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စောရကန္တာရန္တိ၊ ကား။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ အဓိဋ္ဌိတကန္တာရံ၊ စိုးအုပ်လျက်တည်သော ခရီးခဲကို။ ဝါဠကန္တာရံ၊ ကို။ တထာ၊ ထိုအတူသိအပ်၏။ ဒုဿ္သိက္ခကန္တာရန္တိ၊ ကား။ ဒုလ္လဘဘိက္ခံ၊ ရခဲသော အစာရှိသော။ ကန္တာရံ၊ ကို။ တာရေတီတိ၊ ကား။ အခေမန္တဋ္ဌာနံ၊ ဘေးမကင်းရာအရပ်ကို။ အတိက္ကာမေတိ၊ ကျော်လွန်စေ၏။ ဥတ္တာရေတီတိအာဒိ၊ ကို။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ရဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝမေုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တာရေတီတိ၊ ကား။ ခေမန္တဘူမိ' ဘေးမရှိရာအရပ်သို့။ ဥပနေန္တော၊ ဆောင်လျက်။ တာရေတိ၊ ကျော်လွန်စေ၏။ နိတ္တာရေတီတိ၊ ကား။ အခေမန္တဋ္ဌာနတော၊ မှ။ နိက္ခာမေန္တော၊ ထွက်မြောက်စေလျက်။ တာရေတိ၊ ၏။ ပတာရေတီတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းပိုက်၍။ တာရေတိ၊ ၏။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိယ၊ ပွေ့ပိုက်၍ကဲ့သို့။ တာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဧတံ တာရဏတ္ထာရဏာဒိ၊ ဤတာရဏ, ဥတ္တာရဏ အစရှိသည်သည်။ ခေမဋ္ဌာနေ၊ ဘေးမဲ့အရပ်၌။ ဌပနမေဝ၊ တည်စေခြင်း – ထားခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခေမန္တဘူမိ'သမ္ဘာပေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သတ္ထော်တိ၊ ကား။ ဝေနေယျသတ္တော၊ တို့ကို။ မဟာဂဟနတာယ စ၊ များသော

အရှုပ်အထွေး ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ အလွန်အသွားခက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာနတ္ထတာယ စ၊ ကြီးစွာသော အကျိုးမဲ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုန္ဒိတ္ထရဏတာယ စ၊ ထုတ်ဆောင်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ထွက်မြောက်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧတိယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကန္တာရော၊ တည်း။ ဧတိကန္တာရော၊ ဧတိဟူသော ကန္တာရ။ တံ ဧတိကန္တာရံ၊ ကို။

ဥက္ကဌပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥက္ကဌသတ္တပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ လွန်မြတ်သော သတ္တဝါကို ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေဝမနုဿာ ဧဝ၊ နတ်နှင့်လူတို့သည်သာလျှင်။ ဥက္ကဌသတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ တိရစ္ဆာနာဒယော၊ တို့သည်။ နု (ဥက္ကဌသတ္တာ)၊ မမည်ကုန်။ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ သမ္မတ္တနိယာမောက္ကမနဿ၊ သမ္မတ္တနိယာမမည်သော မဂ်သို့သက်ရောက်ခြင်းအား။ ယောဂျပုဂ္ဂလဿ၊ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္နနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ဒေဝမနုဿ နန္တိ ဧတံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌ ဝိဘတ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမီအနက်၌ သက်သော ဝိဘတ်တည်း။ (တနည်း) ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ၌သက်သော ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဥပဇ္ဈာယတော၊ မှ။ အဗ္ဗေတိ၊ ရွတ်ဖတ်သင်ကြား၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဠိကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိ ကေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ တဟေတုကပဋိသန္ဓိအာဂ၊ သန္ဓေအစရှိသော။ မဂ္ဂဖလာဓိဂမဿ၊ မဂ်ဖိုလ်ရခြင်း၏။ ဗလဝကာရဏာ၊ အားကြီးသော အကြောင်းကို။

ဂဂ္ဂရာယာတိ၊ ကား။ ဂဂ္ဂရာယ နာမ၊ ဂဂ္ဂရာမည်သော။ ရညော၊ မင်း၏။ ဒေဝိယာ၊ မိဖုရား၏။ (ပေါက္ခရဏီ–၌စပ်) ဝါ၊ တနည်း။ တာယ၊ ထိုဂဂ္ဂရာ မိဖုရားသည်။ ကာရိတတ္တာ၊ ပြုစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဂ္ဂရာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ သရေ နိမိတ္တံ အဂ္ဂဟေသိတိ၊ ကား။ ဧသော၊ ဤအသံကို။ ဧမ္မောတိ၊ တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧမ္မသညာယ၊ ဖြင့်။ သရေ၊ အသံ၌။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဏှိ၊ ယူလေ၏။ ဂဏှာန္တော စ၊ ယူသော်လည်း။ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိသပရိယန္တေ၊ ပရိသတ်အစွန်း၌။ နိပဇ္ဇိ၊ ဝပ်၏။ သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ အဌာသိတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုဖား၏။ သီသေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍဿ၊ ၏။ ဌပိတဘာဝံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္တ၊ ထိုဖား၏ ဦးခေါင်း၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ ဥပ္ပီဠေတွာ၊ ဖိနှိပ်၍။ အဌာသိ၊ ရပ်တည်၏။ မဏ္ဍူကောပိ၊ သည်လည်း။ ဒဏ္ဍေ၊ ကို။ ဌပိတေပိ၊ သော်လည်း။ ဩဠိဠိတေပိ၊ ဖိနှိပ်အပ်သော်လည်း။ ဧမ္မဂတေန၊ တရား၌တည်သော။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်။ ဝိဿရံ၊ ဖောက်ပြန်သော အသံကို။ အကရောန္တော၀ဝ၊ မပြုမူ၍သာလျှင်။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၏။ "အဟံ၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်အရပ်မှ။ ဣဓ။ ဤနတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သနည်း။ တတ္တ၊ ထိုရေးဘဝ၌။ ကိံ ကမ္မံ၊ ကို။ အကာသိ" နု ခေါ၊ ပြုခဲ့လေသနည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ယာ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ဧမ္မတာ၊ ဖြစ်မြဲရိုးရာဓမ္မတာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပုရိမဘဝဿ၊ ရှေးဘ၌ဖြစ်သောဘဝ၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကြည့်အပ်ပြီး, မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရေ အဟမ္မိ နာမ ဣဓ [၂၄၈] နိဗ္ဗတ္တောတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကတညုတာသံဝမိုတေန၊ သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို သိသည်၏ အဖြစ်သည် ပွါးစေအပ်သော။ ပေမဂါရဝဗဟုမာနေန၊ ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်း လေးစားခြင်းများစွာ မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဝန္ဒိ၊ ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတန္တောဝ၊ သိလျက်သာလျှင်။ မဟာနေဿ၊ လူအပေါင်းအား။ ကမ္မဖလံ စ၊ ကံ၏အကျိုးကိုရင်း။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဠ္ဠ၊ ကိုရင်း။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်။ ကာတုကာမော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ကော မေ ဝန္ဒတိတိ ဂါထာယ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ တတ္တ၊ ထိုဂါထာ၌။ ကောတိ၊ ကား။ ဒေဝနာဂယက္ခဂန္ဓဗ္ဗာဒီသု၊ တို့တွင်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ကတမော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ မေတိ၊ ကား။ မမ၊ ၏။ ပါဒါနီတိ၊ ကား။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဣဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ ဣမာယ ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒေဝိဒ္ဓိယာ၊ နတ်၏ တန်ခိုးဖြင့်ရင်း။ ယသသာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဧဒိသေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပရိဝါရေန၊ အခြံအရံဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆေဒေန စ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်ရင်း။ ဧလန္တိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇောတမာနော၊ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်။ အဘိက္ကန္တေနာတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကန္တေန ကမနီယေန၊ နှစ်သက်ဖွယ်သော။ သုန္ဒရေန၊ ကောင်းသော။ ဝဏ္ဏေနာတိ၊ ကား။ ဆဝိဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်။ သရီရဝဏ္ဏနိဘာယ၊ ကိုယ်၏အဆင်းအရောင်ဖြင့်။ သဗ္ဗာ သြဘာသယံ ဒိသာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဒသပိဒိသာ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့ကိုလည်း။ ပဘာသေန္တော၊ ထွန်းတောက်စေလျက်။ စန္ဒော ဝိယ စ၊ လကဲ့သို့ရင်း။ သူရိယော ဝိယ စ၊ နေကဲ့သို့ရင်း။ ဧကောဘာသံ ဧကောလောကံ၊ တခုတည်းသော အရောင်အလင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မေးအပ်သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဝေဒေန္တော၊ ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍။ မဏ္ဍူကောဟံ ပုရေ အာသိန္တိ၊ ဟူသော။ ဂါထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္တ၊ ထိုဂါထာ၌။ ပုရေတိ၊ ကား။ ပုရိမဧတမိယံ၊ ရှေးဘဝ၌။ ဥဒကေတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်သည်။ တဒါ၊ ၌။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ မဏ္ဍူကော၊ ဖားသည်။ ဣတိ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ဥဒ္ဒုမာယိကာဒိကဿ၊ ဥဒ္ဒုမာယိကဖားအစရှိသော။ ထလေ မဏ္ဍူကဿ၊ ကုန်းပေါ်ဖြစ်သော ဖားကို။ နိဝတ္တနံ၊ နှစ်စေခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်။ စရန္တိ၊ ကျက်စားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရော၊ မည်၏။ ဂုန်း

နွားတို့၏။ ဃာသေသနဌာန်၊ အစာရှာရာ အရပ်ကို ရှု၏။ ဣ၁ ပန၊ ဤဂါထာ၌ကား။ ဂေါစရော ဝိယ၊ နွားစားကျက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရော၊ မည်၏။ ဇေတသ၊ ဤဖား၏။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာသည်။ ဝါရိ ဥဒကံ၊ ရေတည်း။ (တနည်း) ဝါရိ ဥဒကံ၊ ရေဟူသော။ ဂေါစရော၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါရိဂေါစရော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒကစာရီပိ၊ ရေ၌ကျက်စားသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကောစိ၊ သော။ ကစ္ဆပါဒိ၊ လိပ်စသော သတ္တဝါသည်။ အဝါရိဂေါစရောပိ၊ ရေလျှင်ကျက်စားရာ မရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါရိဂေါစရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဝ ဓမ္မံ သုဏာန္တသာတိ၊ ကား။ ကရဝီကရုတမဠုနာ၊ ကရဝိတ်ငှက်သကဲ့သို့ သာယာသော။ ဗြဟ္မသရေန၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံတော်ဖြင့်။ ဒေသေန္တသ၊ ဟောစဉ်၊ ဝါ၊ ဟောသော။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဇေသော၊ ဤအသံကို။ ဓမ္မော ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သရေ၊ အသံ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန၊ အာရုံယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုဏာန္တသ၊ နာစဉ်။ စ၊ မှန်။ ဇေတံ၊ ဤသုဏာန္တသ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ အနာဒရေ၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ အဝမိ ဝစ္ဆပါလကောတိ၊ ကား။ ဝစ္ဆေ၊ နွားတို့ကို။ ရက္ခန္တော၊ စောင့်ရှောက်သော။ ဂေါပါလဒါရကော၊ နွားကျောင်းသားသည်။ မမ၊ ၏။ သမီပံ၊ အနီးသို့။ အာဂန္တာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သြလုဇ္ဇ၊ ၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ သော်။ မမ၊ ၏။ သိသေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သန္ဓိရမ္ဘိတွာ၊ ၍။ မံ၊ ကို။ မာရေသိ၊ သေစေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

သိတံ ကတွာတိ၊ ကား။ တထာ ပရိတ္တတရေနာပိ၊ ထိုကဲ့သို့ အလွန်သေးငယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပုညာနုဘာဝေန၊ ကောင်းမှု၏အာနုဘော်ကြောင့်။ ဇဝံ၊ သို့။ အတိဝိယ ဥဠာရာ၊ အလွန်လျှင် ပြန့်ပြောကြီးကျယ်ကုန်သော။ လောကိယလောကုတ္တရာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပတ္တိယော၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းလျက်။ ပီတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘာသုရတရဝေလဝိပ္ပုရန္တ–ဒသနကိရဏာဝလီဟိ၊ အလွန်တောက်ပသော ဖြူဖွေးသော ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် ရှိသော သွားတို့၏ အရောက်စဉ်တို့ဖြင့်။ ဘိယျောသော မတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ တံ ပဒေသံ၊ ကို။ သြဘာသေန္တော၊ ထောက်ပစေလျက်။ သိတံ၊ ပြိုးခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဖားနတ်သားသည်။ ပီတိသောမနဿဝသေန၊ ဖြင့်။

[၂၄၉] [(ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။) မဟုတ္တံ၊ တဓာဏမ္ပိ။ စိတ္တပသာဒဿ၊ စိတ်ကိုကြည်လင်စေခြင်းကြောင့်။ (ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။) မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဣဒ္ဓိ စ၊ နတ်တန်ခိုးကိုရင်း။ ယသဉ္စ၊ အခြေအရံကိုရင်း။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါလော့။ မေ၊ ၏။ အာနုဘာဝဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပဿ၊ လော့။ မေ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ စ၊ ကိုရင်း။ ဇုတိဉ္စ၊ အရောင်ကိုရင်း။ ပဿ၊ လော့။

ဂေါတမ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား။ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကား။ ဒီဃံ အဒ္ဓါနံ၊ ပတ်လုံး။ တေ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အသေသာသုံ၊ ကြားနာကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယတ္တ၊ အကြင်အရပ်သို့။ ဂန္တာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ရောက်လတ်သော်။ နသောစရေ၊ မစိုးရိမ်ရကုန်။ (တံ) အစလဌာနံ၊ ထိုလှုပ်ရှားခြင်း မရှိသော အရပ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ (အသု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။)] ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ ဒွေ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဝတ္တွာ၊ ၍။ ပက္ကာမိ၊ ၏။

၁၄၁။ ယံ ပန ကိဉ္စိတိ ဇတ္တ၊ ပါ၌၌။ ယန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ အနိယမိတဝစနံ၊ မမှတ်သားအပ်သော အနက်ကို ဆိုသော စကားတည်း။ ကိဉ္စိတိ၊ ပုဒ်သည်။ တထာ၊ တို့အတူပင်တည်း။ ပနာတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ၊ မျှသာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ကိဉ္စိတိ၊ ပါ၌ဖြင့်။ ဥဒ္ဓျသ၊ တရားကို။ အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမဲ့ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပနာတိ၊ သဒ္ဒါသည်။ ဝိသေသတ္ထဒီပကော၊ အနက်ထူးကိုပြသော။ နိပါတော၊ ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ထိုပန–သဒ္ဒါဖြင့်။ (ဇောတီယတိ–၌စပ်) သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သခ်ေပတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ သတ္ထု၊ ၏။ စတုသစ္စာဘိသမ္ဗောဓေ၊ လေးပါးသော သစ္စာကို သိခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ပန ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်မူ ကား။ တဒညသာပိ၊ ထိုမှတပါးလည်း ဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓျသ၊ တရားကို။ အဝဗောဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမေန၊ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ–ဟူသော ရှေးပုဒ်ဖြင့်။ သတ္ထု၊ ၏။ ပဋိဝေဓဉာဏာနုဘာဝေါ၊ ထို ပဋိဝေဓဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ပစ္ဆိမေန၊ ဗုဒ္ဓေါ – ဟူသော နောက်ပုဒ်ဖြင့်။ ဒေသနာဉာဏာနုဘာဝေါပိ၊ ဒေသနာဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကိုလည်း။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနော၊ သော။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဇောတီယတိ၊ ပန–သဒ္ဒါဖြင့် ထွန်းပြအပ်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ ဝါ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရ၏။ တသ၊ ထိုဝိမောက္ခ၏။ အန္တော၊ အဆုံးသည်။ အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ လဒ္ဓေ၊ ရအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ လဒ္ဓဗ္ဗတော၊ ရအပ်ရန်ိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္တ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သဗ္ဗမ္မိ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်အပေါင်းကို ရှု၏။ ဇဝံ ပဝတ္တောတိ ဇတ္တ၊ ပါ၌၌။ သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသော။ အယံ နိဒ္ဒေသပါဠိနယော၊ နည်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)

[သဗ္ဗညုတာယ၊ အလုံးစုံကို သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ သဗ္ဗဒ သာဝိတာယ၊ အလုံးစုံကို မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါမည်၏။ အနညနေယျ တာယ၊ တပါးသောသူက သိစေအပ်သူ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဝိသဝိတာယ၊ အထူးထူးသော ဂုဏ်တို့ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ခီဏာသဝသခ်ီတေန၊ အာသဝေါ ကုန်ခြင်း အဖို့အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည် ၏။ နိရုပလေပသခ်ီတေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိမလူးလဲခြင်း အဖို့အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧကန္တဝိတရာဂေါ၊ စင်စစ်ကင်းသော ရာဂရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧကာယနမဂ္ဂ၊ တခုတည်းသောလမ်း တကြောင်းတည်းသောလမ်းသို့။ ဂတော၊ သွားတော် မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧကော၊ တပါးတည်းဖြစ်၍။ အနုတ္တရံ၊ အလွန် အကဲ မရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ ဓိဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။ အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက် မောဟကို ပယ်သတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘာ၊ အသိညာဏ်ကို ရခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဧတံ နာမံ၊ ဗုဒ္ဓ–ဟူသော ဤအမည်ကို။ မာတရာ၊ မယ်တော် သည်။ နေ ကတံ၊ မပြုအပ်၊ ဝါ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ပိတရာ၊ သည်။ နေ ကတံ၊ မဟုတ်။ ဘာတရာ၊ သည်။ နေ တကံ၊ မဟုတ်။ ဘဂိနိယာ၊ အစ်မ ညီမသည်။ နေ ကတံ၊ မဟုတ်။ မိတ္တာမစ္စေဟိ၊ တို့သည်။ နေ ကတံ၊ မဟုတ်။ ဉာတိသာလောဟိတေဟိ၊ အဆွေအမျိုးတို့ သည်။ နေ ကတံ၊ မဟုတ်။ သမဏဗြဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ နေ ကတံ၊ မဟုတ်။ ဒေဝတာ ဟိ၊ နတ်တို့သည်။ နေ ကတံ၊ မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသော။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အမည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤဗုဒ္ဓ–ဟူသော အမည်သည်။ ဝိမောက္ခန္တိက၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ ဖြစ်သော အမည်ပေတည်း။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဗောဓိ ယာ၊ ၏။ မူလေ၊ ၌။ သဗ္ဗညုတညာဏသ၊ ကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရသည်နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင် နက်။ သစ္ဆိကာ၊ တရားအလုံးစုံကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ ပညတ္တိ၊ ပေ တည်း။]

[၂၅၀] စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသာ၊ ထိုနိဒ္ဒေသပါဠိ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယာ၊ နှင့်။ ဘေ ဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိသု၊ နှစ်နည်းတို့တွင်။ ဧကေနပိ၊ တနည်းဖြင့်လည်း။ အတ္ထသိဒ္ဓ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊ ပဋိသမ္ဘိဒါနယော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနိယမတ္ထော၊ အနိယ မအနက်ရှိသော။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ လောကေ၊ ၌။ အဝဂန္တာ၊ သက်ဝင်တတ်သော သူကို။ အဝဂတောတိ၊ တ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုဒ္ဓကတ္တာဝေန၊ ဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈိတာ၊ သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ပဏ္ဍ သောသာ၊ သစ်ရွက်တို့ကို ခြောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ကို။ ပဏ္ဍသုသာတိ၊ သ–တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟေတုကတ္တာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဗောဓေတာ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓေါ–ဟူသော ပုဒ်၌။ ဟေတုအတ္ထော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အန္တောနီတော၊ အတွင်း၌ဆောင် အပ်၏၊ ဝါ၊ အတွင်း၌ ၎င်းပ်လျက်ရှိ၏။

သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗမ္မဗုဇ္ဈနသမတ္ထာယ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သော။ ဗုဒ္ဓိ ယာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗမ္မောနံ၊ တို့ကို။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနညနေယျ တာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အညေန၊ တပါးသောသူသည်။ အဗောဓနီယတော၊ မသိစေအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝိသဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါ တိ၊ ကား။ နာနာဂုဏဝိသဝနတော၊ အထူးထူးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။ ပဒုမမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ဝိက သနဋ္ဌေန၊ ပွင့်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ခီဏာသဝသခ်ီတေန ဗုဒ္ဓေါတိ ဧဝမာဒီဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ ယာယ်တို့ဖြင့်။ နိဒ္ဒကွယဝိဗုဒ္ဓေါ၊ အိပ်ပျော်ခြင်း၏ ကုန်ခြင်းအား ဖြင့် နိုးသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ သို့။ သဗ္ဗကိလေသနိဒ္ဒကွယဝိဗုဒ္ဓတ္တာ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်း၏ ကုန်ခြင်းဖြင့် နိုးတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကာယနမဂ္ဂ ဂတောတိ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဂမနတ္ထနံ၊ သွားခြင်းအနက်ရှိသော ဓာတ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓိအတ္ထတာယ၊ သိခြင်းအနက်ရှိသည် အဖြစ် ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိအတ္ထာနမ္ပိ၊ သိခြင်းအနက်ရှိသော ဓာတ်တို့၏လည်း။ ဂမနတ္ထတာ၊ သွားခြင်းအနက်ရှိသည် အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာယနမဂ္ဂ၊ တခုတည်းသော လမ်းသို့။ ဂတတ္တာ၊ သွားတော်မူပြီးသည် အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကော။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိစေအပ်သည်

အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ အထ ဧေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သယမေဝ၊ သာလျှင်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သမ္မာ သမ္ဗောဓိ၊ ဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတ္တာ၊ သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဗုဒ္ဓိ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓိ–ဟူသောပုဒ်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ပုဒ်။ ဗောဓေ၊ ပုဒ်။ ဣတိ၊ ဤသုံးပုဒ်သည်။ အနုတ္တရန္တရံ၊ အနက်အထူး မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပုဒ်တို့တွင်။ (ဗုဒ္ဓဂုဏယောဂတော–၌စပ်) ရတ္တဂုဏယောဂတော၊ နီသောအဆင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဒ္မော၊ ပုဆိုးသည်။ ရတ္တော ယထာ၊ ရတ္တ–နီသည် မည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓဂုဏယောဂတော၊ သိသော ဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉပနတ္ထဲ၊ ၄၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော ပရံ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ နေတံ နာမန္တိအာဒိ၊ စကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) အယံ ပညတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထာနုဂတာ၊ အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သော အမည်ပညတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗောဓနတ္ထဲ၊ ၄၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓေါ–ဟူသော ပုဒ်၌။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဤဆိုခဲ့သော အကြောင်း ကြောင့်တည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၄၂။ အသာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌ။ ပ။ ဓိဝစနန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ သီလာဒိဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌသ၊ ထူးသော။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ ထူးသောကြောင့်ပင် လျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေဟိ၊ တို့ထက်။ ဥတ္တမသ၊ မြတ်သော။ ဂရုနော၊ အလေးပြုအပ်သော မြတ်စွာဘုရားအား။ ဂါရဝဝသေန၊ ရိုသေလေးစားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်၏။ လောကနာထော၊ လောကတို့၏ အားကိုးရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ဥတ္တမံ ဂါရဝဋ္ဌာနံ–၌စပ်) အပရိမိတနိရုပမပ္ပ ဘာဝသီလာဒိဂုဏဝိသေသသမင်္ဂီတာယ စ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သော နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာကင်းသော အစွမ်းသတ္တိရှိသော သီလအစရှိကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဂါရဝဋ္ဌာနံ–၌ပင် စပ်) [၂၅၁] သဗ္ဗာနတ္ထ ပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ ခပ်သိမ်းသော အကျိုးမဲ့ကို ရှောင်လွှဲဖယ်ရှားခြင်းလျှင် ရှေသွားရှိသော။ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပ ရာယ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော စီးပွါးချမ်းသာကို စီရင်ခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ စီရင်ခြင်းလျှင် ထို (သဗ္ဗာနတ္ထပရိ ဟာရ)၏ နောက်လိုက်ရှိသော။ နိရတိသယာယ၊ အလွန်အကဲ မရှိသော။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းအား။ အစ္ဆရိယဘူတာရိတာယ စ၊ စင်စစ် ကျေးဇူးပြုတတ်သည် အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အပရိမာဏာ သု၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော။ လောကဓာတူသု၊ တို့၌။ အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဂါရဝဋ္ဌာနံ၊ ရိုသေလေးစားခြင်း၏ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌဝါစကံ၊ အမြတ်ကိုဟောသော။ ဝစနံ၊ သဒ္ဒါကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) သေဋ္ဌဂုဏသဟ စရဏတော၊ မြတ်သောဂုဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သေဋ္ဌန္တိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဟော အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစနံ၊ မည်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကိုရ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါတိ ဝစနေန၊ ဟူသောသဒ္ဒါဖြင့်။ ဝစနီယော၊ ဟောအပ်သော။ ယော အတ္ထော၊ သည်၊ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော အတ္ထော၊ သည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဂါရဝယုတ္တောတိ၊ ကား။ ဂရုဂုဏယောဂတော၊ လေးသော သီလစသောဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဂရုဘာဝယုတ္တော၊ လေးသည်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဂရုကရဏ၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို။ သာတိသယ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂါရဝယုတ္တော၊ မည်၏။ ဂါရဝါရဟော၊ ရိုသေ လေးစားခြင်းကို ထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘဂဝါတိ ဣဒံ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဂုဏဝိသေသဟေတုကံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူး လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဓေံပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘာဒိတုကာမော၊ ဖြစ်၍။ နာမံ ယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တာဝ၊ စွာ။ အတ္ထဒ္ဒါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စတုဗ္ဗိဓံ ဝါ နာမန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာဝတ္ထိကန္တိ၊ ကား။ အဝတ္ထာယ၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှား သော။ တံ တံ အဝတ္ထံ၊ ထိုထို အခိုက်အတန့်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပညတ္တံ၊ အပ်သော။ ဝေါဟာရိတံ၊ ခေါ်အပ်သော အမည် တည်း။ တထာ၊ တူ။ တေန တေန လိင်္ဂေန၊ ထိုထို အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဝေါဟာရိတံ၊ အမည်သည်။ လိင်္ဂိကံ၊ မည်၏။ နေမိတ္တိ ကန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တတော၊ အကြောင်း နိမိတ်မှ။ အာဂတံ၊ လာသော အမည်တည်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အကြင် အကြင်အလိုဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုရှိကာမျှဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သောအမည်တည်း။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အကြင် အကြင်အလိုမှ၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ် တိုင်းသော အလိုမှ။ အာဂတံ၊ လာသောအမည်သည်။ ယာဒိစ္ဆကံ၊ မည်၏။ ပဌမေန၊ သော။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဗာလော၊ သူငယ်။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျို။ ဝုဏ္ဏော၊ ကြီးသောသူ။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ကို။ သင်္ကေတော၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယအာဒိ–သဒ္ဒါအား ဖြင့်။ မုဏ္ဍီ၊ ဦးပြည်းသော ဦးခေါင်းရှိသောသူ။ ဇဋီ၊ ဆံကျစ်ရှိသောသူ။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ကို။ (သင်္ကေတော၊ ၏။) တတိယေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုဿုတော၊ အကြားအမြင်များသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ဓမ္မကထိကော၊ တရားဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ဈာယီ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ကို။ (သင်္ကေတော၊ ၏။) စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထအာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ အဃမရိသနံ၊ မကောင်းမှုအပြစ်ကို သည်းခံစေသော၊ ဝါ၊ မကောင်းမှုအပြစ်ကို ပယောက်စေသော။ ပါဝစနံ၊ ဣရုဝေဒကျမ်း၌လာသော ဆုတောင်း စကားတော်။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ကို။ သင်္ကေတော၊ ၏။ နေမိတ္တိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ကို။ ဗျတိရေကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ ၄။ နမဟာမာယာယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိမောက္ခန္တိကန္တိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌စပ်) ဣဒံ နာမံ၊ ဘဂဝါ–ဟူသော ဤအမည်သည်။ အရိယာယ ဇာတိယော၊ ဇာတိဖြင့်။ ဇာတကွဏေယေဝ၊ ဖြစ်သောခဏ၌ပင်လျှင်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊

သို့။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ ဝိမောက္ခန္တိက်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခ်ဖြစ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ခီဏာသဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့်။ သဟ၊ ပ။ ပဋိလာဘာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ အရဟတ္တဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ နိပ္ပဒ္ဒမာနံ၊ ပြီးလတ်သော်။ သဗ္ဗညုတညာဏာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ ယေဝ၊ သာလျှင်။ နိပ္ပဒ္ဒတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခန္တိကန္တိ၊ ကဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သစ္ဆိကာ ပညတ္တိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သစ္ဆိကိရိယာနိမိတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ သစ္ဆိကာ ပညာတ္တိတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သာ၊ ထိုပညတ်သည်။ ယံဂုဏာနိမိတ္တာ၊ အကြင်ဂုဏ်တို့လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ တေ၊ ထိုဂုဏ်တို့သည်။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စက္ခဘူတာ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုအမည်ပညတ် သည်လည်း။ ဂုဏာ ဝိယ၊ ဂုဏ်ကဲ့သို့။ သစ္ဆိကတာ ဧဝ နာမ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည် မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဝေါဟာရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ နိ (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[၂၅] ၁၄၃။ မဟာထေရသ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်၏။ ဂရုဘာဝတော၊ အလေးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဝဒန္တိတိ၊ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ၊ သော။ အနုဝါဒံ၊ တဖန် ထပ်၍ ဆိုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာဟ၊ ၏။) အသ၊ အား။ ဣသရိယာဒိဘေဒေါ၊ စသည်အပြားရှိသော။ ဘဂေါ၊ ဘဂဟု ဆိုအပ်သော ဘုန်းတန်ခိုးတော်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂီ၊ မည်၏။ အကာသိ ဘဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ရာဂါဒိပါပမ္မံ၊ ကို။ ဘဂ္ဂံ၊ ဖျက်စီးခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပျက်စီးသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြုလေပြီ။ ဘဂ္ဂဝါ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗဟူတိ ဉာယေဟီတိ၊ ကား။ ကာယာဘာဝနာဒိကေဟိ၊ အစရိကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဝနာဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုဘာဝိတတ္တာနောတိ၊ ကား။ သမ္ဘဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဘာဝိတသဘာဝသ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော သဘောရှိ၏။ စ၊ မှန်။ ဧတေ၊ ဤ သုဘာဝိတတ္တာနော – ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တေ၊ ပဋမာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ် တည်း။ (ဤဒဋ္ဌိဝါကျကိုထောက်လျှင် ဘာဝိသတဘာဝသ – အရာ၌ ဘာဝိတသဘာဝေါ–ဟု ပဋမာဝိဘတ်နှင့် ရှိသင့်၏)

နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဋ္ဌ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ် လတ်သည်ကား။ နိဒ္ဒေသနယော၊ နိဒ္ဒေသနည်း တည်း။

ဘဂဝါတိ ဧတေ၊ ဟူသောဤအမည်သည်။ ဂါရဝါဓိဝစနံ၊ အလေးပြုအပ်သည် အဖြစ်ကို ဆိုသောစကားတည်း၊ ဝါ၊ အလေးပြုခြင်းကို ပြုဆိုသော စကားတည်း။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ အဂ္ဂရာဂေါ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ရာဂ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ (ဘဂ္ဂဒေါသော–စသော ပါဠိတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ) ဓမ္မရတနံ၊ ကို။ ဘဒိ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ဝေဘန်တော်မူ၏။ ဝိဘဒိ၊ အကျယ်အားဖြင့် ဝေဘန်တော်မူ၏။ ပဝိဘဒိ၊ တဖန်အကျယ်အားဖြင့် ဝေဘန်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘာဝိတကာယော၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ကာယရှိ၏။ ဘာဝိတသီလော၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော သီလရှိ၏။ ဘာဝိတစိတ္တော၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ ဘာဝိတပညော၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပ္ပသဒ္ဒါနိ၊ နည်းသော ပြောဆိုသံ ရှိကုန်သော။ အပ္ပနိဂ္ဃောသာနိ၊ နည်းသော မြို့ရွာ၏ ကြွေးကြော်သံ ရှိကုန်သော။ ဝိဇနဝါတာနိ၊ လူတို့ကြောင့်ဖြစ်သော လေကင်းကုန်သော။ မနုဿရာဟသေယျကာနိ၊ လူတို့၏ လျှိုဝှက်သော အမှုကို ပြုခြင်းငှါ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ တောအရပ် တောအုပ်တို့ကိုဝင်း။ ပန္တာနိ၊ အလွန်အစွန်အဖျားကျကုန်သော၊ ဝါ၊ မြို့ရွာတို့မှ အလွန်ဝေးကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ တို့ကိုဝင်း။ ဘဒိ၊ မှီဝဲတော်မူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စီဝရ။ ပ။ ပရိက္ခာရာနံ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးပစ္စည်း တို့၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိတော်မူ၏၊ ဝါ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဘုန်းကံရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထရသသ၊ သ–ကို။ ပ။ အဓိပညာယ၊ ကို။ ဘာဂီ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ ပ။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ကသိဏသမာပတ္တီနံ၊ တို့ကို။ အာနာပါနဿတိ သမာဓိဿ၊ ကို။ အသုဘသမပတ္တိယာ၊ ကို။ ဘာဂီ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့ကို။ပ။ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ၊ ရှိသော။ အရိယဿ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ ဘာဂီ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊

တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ တထာဂတဗလာနံ၊ တို့ကို။ပ။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနံ၊ အသာဓာရဏာ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ ဘာဂီ၊ ဆည်းကပ်မိုဝဲလေ့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘဂဝါတိ ဧတံ နာမံ၊ အမည်သည်၊ (မာတရာ၊ သည်။ နု ကတံ၊ မဟုတ်။)။ပ။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ နာမံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ နာမံ၊ သည်။) သစ္စိကာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား နိဒ္ဒေသ နည်းတည်း။)

[၂၅၃] စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဂါရဝါမိဝစနန္တိအာဒီနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ ဂါထာယံ၊ ၌။ အာဂတပဒါနုက္ကမေန၊ လာသောပုဒ်အစဉ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်သည်။ ယဒိပိ နု (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ။ ထိုဂါထာ၌လာသော ပုဒ်တို့၏။ နိဒ္ဒေသဘာဝေန၊ အကျယ်ပြသော အဖွင့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဂါရဝါဓိဝစနန္တိ၊ ကား။ ဂရုနံ၊ အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဂရုဘာဝဝါစကံ၊ အလေးပြုအပ်သည် အဖြစ်ကို ဆိုသော၊ ဝါ၊ အလေးပြုခြင်းကို ပြဆိုသော။ ဝစနံ၊ တည်း။ ဘဇိတိ၊ ကား။ ဘာဂသော၊ အဖို့အားဖြင့်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဘဇိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဓမ္မရတနန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဖလာဒိ အရိယဓမ္မရတနံ၊ မဂ်ဖိုလ် အစရှိသော အရိယာတရားတည်းဟူသော ရတနာကို။ ။ပုန၊ တဖန်။ ဘဇိတိ၊ ကား။ သေဝိ၊ မှီဝဲပြီ။ ဘာဂိတိ၊ ကား။ ဘာဂဝေယျဝါ၊ ကြီးမားသောဘုန်းကဲ့ ရှိတော်မူ၏။ ။ပုန၊ တဖန်။ ဘာဂိတိ၊ ကား။ ဘဇေနသီလော၊ ဆည်းကပ် မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ (ဘဇ–ဓာတ် ဏီ–ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောပုဒ်ဟု ဆိုလို၏) အတ္ထရသသာတိ၊ ကား။ အတ္ထသန္ဓိသယသ၊ အနက်လျှင် မှီရာရှိသော။ ရသသ၊ အရသာကို။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ၊ သီသ၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို ကထေန္တသ၊ ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်အားဝင်း။ သုဏာန္တသ စ၊ နာသောပုဂ္ဂိုလ်အားဝင်း။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိ သောမနဿံ၊ ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿသည်။ အတ္ထရသော၊ မည်၏။ ဓမ္မံ၊ ဒေသနာပါဠိကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ (ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိ သောမနဿံ၊ သည်။) ဓမ္မရသော၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းအတ္ထရသ ဓမ္မရသကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အတ္ထဝေဒံ၊ အနက်ကို သိ၍ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဓမ္မဝေဒံ၊ ဒေသနာပါဠိကို သိ၍ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိရသသာတိ၊ ကား။ ဝိမုတ္တိဘူတသ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ရသသ၊ ကို။) ဝါ၊ တနည်း။ ဝိမုတ္တိသန္ဓိသယသ၊ အရဟတ္တဖိုလ်လျှင် မှီရာရှိသော။ ရသသ၊ ကို။ သညာဘာဝနာနန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စသညာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ သညာဘာဝနာနံ၊ တို့ကို။ ဆန္နံ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ဆ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏာဉာဏာနိ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုပုဒ်တို့၌။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ၊ သဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းကို။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၁၄၄။ ဘာဂျဝါတိအာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ (သင်္ဂီဟိတော ဧဝ–၌စပ်) ဘဂီ ဘဇိတိ နိဒ္ဒေသဂါတာယ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂီဟိတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပ။ သဟိတော၊ ပုဒ်၏ပြီးခြင်း အနက်ကို ဝေဘန်ခြင်း, အနက်ယောဇနာခြင်း အစရှိသည်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သံဝဏ္ဏနာ နယော၊ နည်းသည်။ တတော၊ ထိုနိဒ္ဒေသမှ။ အညာကာရော၊ တပါးသော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ ပန အပရော နယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိကန္တိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏဝိကာရော၊ ဝဏ္ဏ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းငင်း။ ဝဏ္ဏလောပေါ၊ ဝဏ္ဏ၏ကျေခြင်းငင်း။ ဓာတုအတ္ထေန၊ ဓာတ်၏အနက်နှင့်။ နိယောဇနဠ၊ ယှဉ်စေခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓံ၊ သော။ ဣမံ လက္ခဏံ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ သဒ္ဒနယေနာတိ၊ ကား။ ဗျာကရဏနယေန၊ ဗျာကရဏ်းနည်းဖြင့်။ ပိသောဒရာဒီနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ အာကတိဂဏဘာဝတော၊ အာကတိဂိုဏ်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံ ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပက္ခိပနမေဝ၊ ထည့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တပ္ပရိယာပန္နတာကရဏံ၊ ထို ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ ပက္ခိပနံ၊ ထည့်ခြင်းမည်၏။ ပါရပ္ပတ္တန္တိ၊ ကား။ ပရမုက္ကံ့သဂတံ၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ပါရမိဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ပါရမီအဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဘာဝဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ကုသလံ၊ ဘုန်းကံကုသိုလ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဘုန်းကံကုသိုလ်တို့တွင်။ မဂ္ဂကုသလံ၊ သည်။ လောကုတ္တရသုခနိဗ္ဗတ္တက၊ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော လောကီကုသိုလ်သည်။ လောကိယသုခနိဗ္ဗတ္တက၊ လောကီ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသော။ ဣတရမ္ပိ၊ ဤမှတပါးသော လောကီကုသိုလ်သည်လည်း။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ လောကုတ္တရ သုခနိဗ္ဗတ္တက၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။

လောဘာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ဧကကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဝိပရီတမနသိကာရော၊ ကို။ ဝိပလ္လာသဘာဝသာမညေန၊ ဝိပလ္လာသအဖြစ်ချင်း တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တထာ၊ တူကေကဖြင့်။ (ဂဟိတော၊ ၏။) အဟိရိကာဒယော၊ တို့ကို။ ဒုကဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။ လောဘာဒယော၊ တို့ကို။ တိဝိဓာ ကုသလမူလန္တိ တိကဝသေန၊ မူလ–ဟူသော တိကဝ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ၊ ပ။ ပပဉ္စာဒယော၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်, တဏှာသံကိလေသစသည်, ရာဂမလစသည်, ရာဂဝိသမစသည်, ကာမသညာ စသည်, ကာမဝိတက်စသည်, တဏှာ ပပဉ္စ စသည်တို့သည်။ တိဝိဓဒုစ္စရိတာဒယော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုစရိုက် စသည်တို့ မည်ကုန်၏။ သုဘသညာဒိကာ၊ စသည်တို့သည်။ စတုဗ္ဗိဓဝိပရိယေသာ၊ လေးပါးသော ဝိပရိယေသတို့ မည်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ

မာနာ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ စီဝရဟေတု ဝါ၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဍပါတ (ဟေတု ဝါ၊ လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) သေနာသန (ဟေတု ဝါ၊ လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ဤသို့ သာ၍သာ၍ ကောင်းသော ထောပတ်ဆီ ပျားစသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော တဏှာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတို့သည်။ စတ္တာရော တဏှာပ္ပဘေဒါ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓေ၊ ၌။ ကခံတိ၊ ယုံမှား၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ (ကခံတိ၊ ၏။) သံဃေ၊ ၌။ (ကခံတိ၊ ၏။) သိက္ခာယ၊ ၌။ (ကခံတိ၊ ၏။) သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့၌။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်။ အနတ္တမနော၊ သည်။ အာဟတစိတ္တော၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိသည်။ ခီလဇာတော၊ ဖြစ်သော ဒေါသငြောင့်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပဋ္ဌ စေတောခီလာနိ၊ လတို့မည်ကုန်၏။ ကာမေ၊ ၌။ အဝိတရာဂေါ၊ မကင်းသော ရာဂရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌။ အဝိတရာဂေါ၊ သည်။ ရူပေ၊ ဗဟိဒ္ဓ ရုပ်၌။ အဝိတရာဂေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ဝမ်းပြည့်အောင်။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ စား၍။ သေယျသုခံ၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿသုခံ၊ ဘယ်ညာနံစောင်းပြောင်း၍ အိပ်ခြင်းကြောင်းဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ မိဒ္ဓသုခံ၊ ငိုက်မျဉ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ်အပေါင်း နတ်အမျိုးကို။ ပဏိဓေယ၊ ရည်ရွယ်တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော တရားတို့သည်။ ပဋ္ဌ ဝိနိဗန္ဓာ၊ နှတို့မည်ကုန်၏။ ရူပါဘိနန္ဒနာဒယော၊ ရုပ်ကို နှစ်သက်ခြင်းစသည်တို့သည်။ ပဋ္ဌာဘိနန္ဒနာ၊ နတို့မည်ကုန်၏။ ကောဓော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း။ မက္ခော၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း။ ဣဿာ၊ မနာလိုခြင်း။ သာဌေယ္ယံ၊ မိမိ၌မရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဖော်ပြလျက် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း။ ပါပိစ္ဆတာ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်၏အဖြစ်။ သန္ဒိဋ္ဌိပရာမာသော၊ မိမိအယူကို မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ခြင်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဆ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ လတို့မည်ကုန်၏။ ရူပတဏှာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ဆ တဏှာကာယာ၊ ယတို့ မည်ကုန်၏။

ကာမရာဂ॥ပ॥ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ သတ္တာနုသယာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စသည်တို့သည်။ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ တဏှံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပရိယေသနာ၊ ရှာမှီးခြင်းငင်း။ ပရိယေသနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ လာဘော၊ ရခြင်းငင်း။ လာဘံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငင်း။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ နှစ်သက်တပ်မက်ခြင်းငင်း။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဇ္ဈောသာနံ၊ မျိုချိပ်ပြီးဆုံးစေခြင်း ငင်း။ အဇ္ဈောသာနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းငင်း။ ပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ။ ၍။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း ငင်း။ မစ္ဆရိယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အာရက္ခာ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငင်း။ အာရက္ခာဓိကရဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒယော၊ ဒုတ်ကိုစွဲကိုင်ခြင်း စသည်တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤတရားတို့သည်။ နဝ၊ ကုန်သော။ တဏှာမူလကာ၊ မူလကတို့ မည်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သဿတဝါဒါ၊ တို့ငင်း။ (အနက်လွယ်ပြီ) ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတာနိ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ ၆၂–ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ မည်ကုန်၏။ အဗ္ဗတ္တိကဿ၊ အဗ္ဗတ္တိက ခန္ဓာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အသ္မီတိ၊ ငါဖြစ်၏ဟု။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတ္ထတ္တသ္မီတိ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့် ငါဖြစ်၏ဟု။ ဧဝသ္မီတိ၊ ဤအတူငါဖြစ်၏ဟု။ အညထာသ္မီတိ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် ငါဖြစ်၏ဟု။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟု။ ဣတ္ထတ္တं ဘဝိဿန္တိ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်အံ့ဟု။ ဧဝံ ဘဝိဿန္တိ၊ ဟု။ အညထာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဟု။ အသသ္မီတိ၊ ငါမြဲသည်ဟု။ သဘတသ္မီတိ၊ ငါမမြဲဟု။ သိယန္တိ၊ ဖြစ်ရာအံ့ လောဟု။ ဣတ္ထတ္တं သိယန္တိ၊ ဟု။ ဧဝံ သိယန္တိ၊ ဟု။ အညထာ သိယန္တိ၊ ဟု။ အဟံ၊ သည်။ အပိ သိယန္တိ၊ ဖြစ်လို၏ဟု။ အဟံ၊ သည်။ ဣတ္ထတ္တံ အပိသိယန္တိ၊ ဟု။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ အပိ သိယန္တိ၊ ဟု။ အဟံ၊ သည်။ အညထာ အပိ သိယန္တိ၊ ဟု။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့ငင်း။ ဗဟိဒ္ဓရသ၊ ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့သော ဝတ္ထုဖြင့်။ အသ္မီတိ၊ ငါဖြစ်၏ဟု။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာ ဣတ္ထတ္တသ္မီတိ၊ ဟု။ ဣမိနာ ဧဝသ္မီတိ၊ ဟု။ ဣမိနာ အညထာသ္မီတိ၊ ဟု။ ဣတိအာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဝုတ္တနယာ၊ ဆိုအပ်သော နည်းရှိကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆတ္တိံသ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အတီတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆတ္တိံသ၊ တို့ငင်း။ အနာဂတာ၊ ဆတ္တိံသ၊ တို့ငင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဆတ္တိံသ၊ တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစာရိတာနိ၊ တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

[၂၅၅] ပဘေဒသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္ဆေကံ၊ အသီးအသီး။ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစပ်ရာ၌။ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ လောဘပ္ပဘေဒါ၊ လောဘအပြား။ ဒေါသပ္ပဘေဒါ၊ ပြား။ ယာဝ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတပ္ပဘေဒါ၊ တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်အပြားတိုင်အောင်။ (ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။) သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဒရထပရိဠာဟ ကရာနိ၊ ပူပန်ခြင်း ပူလောင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အနေကာနိ သတသဟဿာနိ၊ အသိန်းမက တို့ကို၊ ဝါ၊ သိန်းပေါင်းများစွာတို့ကို။ အဘဋ္ဌိ၊ ချိုးဖျက်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂတော စ၊ အာရုံစသည်ကို ဝေဘန်သော အားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိအာကာရဝိဘာဂတော စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အနန္တပ္ပဘေဒါ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော အပြားရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ သခေါ်ပတောတိ ဧတ္ထ၊ အစရှိသော ပါဠိ၌။ သမုဏ္ဌေဒပ္ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အပ္ပဝတ္တိ ကရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ ကိလေသမာရံ စ၊ ကိုရင်း။ (အဘဋ္ဌိ–၌ စပ်) သမုဒယပ္ပဟာနပရိညာဝသေန၊ သမုဒယကို

ပယ်ခြင်း (ခန္ဓာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓမာရ် စ၊ ကိုဝင်း။ သဟာယဝေကလ္လကရဏာဝသေန၊ အကူအညီအဖော်၏ ချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ အားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ ဖြင့်။ အဘိသင်္ခါရ မာရ် စ၊ ကိုဝင်း။ ဗလဝိမနဝိသယာတိက္ကမနဝသေန၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ခြင်း, နယ်ပယ်ကို ကျော်လွန်ခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝပုတ္တမစ္စုမာရဿ၊ ကိုဝင်း။ အဘာ၌၊ ပြီ။ ဘဂ္ဂေ၊ ပျက်သည်တို့ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ပရိဿယာနန္တိ၊ ကား။ ဥပဒ္ဒဝါနံ၊ ကပ်၍ နိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်တို့ကို။ သမ္ဘတိ စ၊ ယခုမျက်မှောက်ဖြစ်ခင်း။ အာယတိဋ္ဌ၊ နောင်အခါ၌ခင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ အနတ္တာဝဟတ္တာ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာရဏာဌေန၊ သေစေသော အနက်ကြောင့်။ ဝိဗဓနဌေန၊ နှိပ်စက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ကိလေသာဝ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိလေသမာရော၊ မည်၏။ ဝဓကဌေန၊ သတ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ခန္ဓာဝ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓမာရော၊ မည်၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝဓကံ ရူပံ၊ သတ်တတ်သော ရုပ်ကို။ ဝဓကံ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတိဇရာဒိမဟာဗျသနနိဗ္ဗတ္တနေန၊ ဇာတိ ဇရာ အစရှိသော ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ အဘိသင်္ခါရောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိသင်္ခါရမာရော၊ မည်၏။ သံကိလေသနိမိတ္တံ၊ သံကိလေသ၏ အကြောင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂုဏမာရ ဏာဌေန၊ ဒါန သီလစသော ဂုဏ်ကို သတ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဒေဝပုတ္တောဝ၊ ဝသဝတ္တီနတ်သားသည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝပုတ္တမာရော၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတသ စ၊ အသက်၏ဝင်း။ ဇီဝိတပရိက္ခာရာနဉ္စ၊ အသက်၏ အရံအတားဖြစ်သော ဝတ္ထုတို့၏ဝင်း။ ဓာနိကရဏေန၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ မဟာဗာရေပတ္တာ၊ လွန်စွာ နိပ်စက်တတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကြီးစွာသော လူသတ်သမားနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မစ္စု ဒေ၀၊ သေခြင်းသည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မစ္စုမာရော၊ မည်၏။

သတပုညလကါဏဝရသာတိ၊ ကား။ အနေက။ ပ။ ဝဟတော၊ အရာမကများစွာသော၊ ဝါ၊ ရာပေါင်းများစွာသော ကောင်းမှုတို့ကြောင့်ဖြစ်သော မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်တို့ကို ဆောင်သော။ (အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။) ရူပကာယ သမ္ဘတ္တိ၊ ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့် ဖလသမ္ဘဒါလေးပါးလုံးကို ပြသည်ဟု မဆိုမူ၍ ရူပကာယသမ္ဘတ္တိကို ပြသည်ဟူ၍သာ ဆိုသနည်းဟူမူကား။) ဣတရာသံ၊ ကုန်သော။ ဖလသမ္ဘဒါနံ၊ တို့၏။ မူလဘာဝတော စ၊ အရင်းခံ၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်းပေတည်း။ ဓမ္မကာယသမ္ဘတ္တိ၊ ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့် ဓမ္မကာယသမ္ဘတ္တိ အလုံးစုံကို ပြနိုင်သနည်းဟူမူကား။) ဉာဏသမ္ဘဒါဒီနံ၊ တို့၏။ ပဟာနသမ္ဘဒါပဒ–ကတ္တာ၊ ပဟာနသမ္ဘဒါလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘာဂျဝတာယ၊ တာဖြင့်။ လောကိယာနံ၊ လောကခ္ခ အတွင်းဝင်ကာမျှဖြစ်သော လူသာမန် လူပြိန်းတို့၏။ ဗဟုမတ ဘာဝေါ၊ များစွာ မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒီပိတော၊ ၏။) ဘဂ္ဂဒေါသတာယ၊ တာဖြင့်။ ပရိက္ခကာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော လူပညာရှိတို့၏။ ဗဟုမတဘာဝေါ၊ ကို။ (ဒီပိတော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဧဝံ၊ တူ။ ဣတော၊ မှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်စကားရပ်တို့၌လည်း။ ယထာသံ၎ါ၊ အရေအတွက်သ၎ါ အားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပုညဝန္တံ၊ ဘုန်းကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ခတ္တိယာဒယော၊ မင်းအစရှိကုန်သော။ ဂဟဋ္ဌာ၊ အိမ်နေ လူတို့သည်။ အဘိဂစ္ဆန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ တာပသပရိဗ္ဗာဇကာဒယော၊ ရသေ့ပရိဗိုဇ် အစရှိကုန်သော။ ပဗ္ဗ ဇိတာ၊ တို့သည်။ "ဒေါသဝိနယာယ၊ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောပေ၏။" ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဟီနဒေါသံ၊ ပယ်ပြီးသော ကိလေသာဒေါသရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (အဘိဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။) အဘိဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်လာကုန်သော။ နေသံ စ၊ ထိုလူရှင်တို့၏လည်း။ ကာယစိတ္တဒုက္ခာပနယနေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၌။ ပဋိဗလဘာဝေါ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒီပိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပကာရ သဗ္ဗာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ၊ ထိုဘုရား၏။ ရူပကာယံ၊ ကို။ ပသာဒဓက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ (ဒိသွာ၊ ရှုမြင်၍။) ဓမ္မကာယံ၊ ကို။ ပညာစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဒုက္ခဒုယသ၊ ဆင်းရဲနှစ်ခု အပေါင်း၏။ ပဋိပ္ပ သမ္ဘန္နတော၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဥပဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်လာကုန်သော။ တေသံ စ၊ ထိုလူရှင်တို့အားလည်း။ (ဤ၌ စ–သဒ္ဒါကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ််မှ စ–သဒ္ဒါဖြစ်သည်၊ ၎င်းဖြင့် ဝုတ္တတ္ထကို ဆည်းသည်) အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒီပိတာ၊ ၏။) ပဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မယာ၊ သည်။
[၂၅၆] အယံ လောကဂ္ဂဘာဝေါ၊ ဤလောကထက် မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဓိဂတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမှေပိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ စ ဝေ၊ သို့။ သမ္ဘာပဋိပတ္တိယံ၊ ၌။ နိယောဇနေန၊ တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့်။ အဘိဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်လာကုန်သော လူရှင်တို့ကို။ (သညောဇနသမတ္ထာတ–ဌ စပ်) လောကိယလောကုတ္တရသုခေ ဟိ၊ တို့နှင့်။ သညောဇနသမတ္ထတာ စ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သကစိတ္တေ၊ မိမိစိတ်၌။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရခြင်းဟူသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဝသီဘာဝါပါဒနံ၊ ဝသီ ဘော်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ ယေန၊ ယင်းသို့ မိမိစိတ်၌ အစိုးရခြင်းကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂါလာဒီသု၊ ပဋိဂ္ဂါလစသော အာရုံတို့၌။ အပ္ပဋိဂ္ဂါလသည်တာဒိဝိဟာရသိဒ္ဓိ၊ လ–ဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော နေခြင်း၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိအာဒိကော၊ နိဒ္ဓိအစရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓောပိ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းသည်လည်း။ စိတ္တိဿရိယမေဝ၊ စိတ်၌ အစိုးရခြင်း

သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စိတ္တဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်လတ်သော်။ ဣဗျနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ အဏိမာလဃိမာဒိကန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မဟိမာ၊ ၎င်း။ပ။ ယတ္ထ ကာမဝသာယိတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဆပိ၊ ဤခြောက်ပါးတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်။ ကာယသ၊ ၏။ အဏုဘာဝကရဏော၊ အဏုမြူသဖွယ်သေးငယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ အဏိမာ၊ မည်၏။ အာကာသေ၊ ၌။ ပဒသာ ဂမနာဒိနာ၊ ခြေဖြင့်သွားခြင်းစသည်ဖြင့်။ လဟုဘာဝေါ၊ ပေါ့ပါးလျင်မြန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ လဃိမာ၊ မည်၏။ မဟတ္တံ၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ မဟိမာ၊ မည်၏။ ကာယသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ မဟန္တတာပါဒနံ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်သို့ ဏောက်စေခြင်းပင်တည်း။ ဣဒ္ဓေသပ္ပတ္တိ၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပတ္တိ၊ မည်၏။ အဓိဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတနိပ္ဖါဒနံ၊ အလိုရှိအပ်သောအမှုကို ပြီးစေခြင်းသည်။ ပါကမ္မံ၊ မည်၏။ သယံသိတာ၊ မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ဣသရဘာဝေါ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ ဤသိတာ၊ မည်၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓေ၊ အထွေထွေ အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၌။ ဝသီဘာဝေါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိသိတာ၊ မည်၏။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတော ဝါ၊ သွားသောသူ၏ ၎င်း။ အည်း၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကရောတော ဝါ၊ ပြုသောသူ၏ ၎င်း။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ဝေါသာနပ္ပတ္တိ၊ အဆုံးသို့ရောက်ခြင်းသည်။ ယတ္ထကာမဝသာယိတာ၊ မည်၏။ "ကုမာရကရူ ပါဒိဒဿနံ၊ သတ္ပိသားသူငယ်၏ ရုပ်သဏ္ဌာန်စသည်ကို ပြခြင်းတည်း။" ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ။ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌ ဝိမ၊ သော။ ဣဒ၊ ဤတန်ခိုးသည်။ လောကိယသမ္မတံ၊ လောကဋ္ဌထင်ရှားသော ပညာရှိတို့သည် မြတ်သည်ဟု သမုတ်အပ်သော။ ဣဿရိယံ၊ ယ–ဘုန်းတန်ခိုးတော်ပေတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုဘုန်းတန်ခိုးတော်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ဣဒ္ဓိဝိဓဿောဂမံ စ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်၌ အတွင်းဝင်သည်၎င်း။ အနညသာဓာရဏဘူ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယသော၊ အကျော်အစောသည်။ ပဒေသဝုတ္တိ စ၊ တစိတ်တဒေသ အရပ်၌သာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၎င်း။ အယထာဘူတဂုဏသန္ဓိသယတ္တာ၊ မဟုတ်မမှန်သော ဂုဏ်လျှင်မိုရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိသုဒ္ဓေါ စ၊ မစင်ကြယ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာဂတသ၊ ၏။ (ယသော၊ သည်။) ဧဝံ၊ ဤကဲ့သို့။ နု၊ ဃာတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎၊ လောကတ္တယဗျာပကောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဣဒအဓိဂတသတ္ထုဂုဏာနံ၊ ဤလူ့လောကဋ္ဌ ရအပ် သိအပ်ပြီးသော ဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ အာရဗ္ဘ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဿရန္တာနံ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ အောက်မေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယသော၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကတ္တယဗျာပကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတတ္တာ ဧဝ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ အနဝသေသလက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနာဒိ သမ္ပတ္တိယာ၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံကုန်သော လက္ခဏာတော်ကြီး လက္ခဏာတော်ငယ်စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဗ္ဗဂ်ပစ္စဂ်သိရီ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ကြက်သရေဟူသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ခြင်းတည်း။ တိဏ္ဏော၊ မိမိကိုယ်တိုင် ကူးမြောက်သည်ရှိသော်။ တာရေယျ၊ ကူးမြောက်စေအံ့။ ဣတိ၊ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် အကျိုးစီးပွါးကို။ ဧတေန လောကနာထေန၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ မနောဝစီပဏိဓာနဝသေန၊ စိတ်နှင့်နှုတ်ကိုထားခြင်း ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏။ ကာယပဏိဓာနဝသေန၊ ကိုယ်ကို ထားခြင်းဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတ္ထိတံ၊ တောင့်တအပ်၏။ (ဤအရာ၌ "ဣစ္ဆိတံ မနောပဏိဓာနဝသေန, ပတ္ထိတံ ကာယဝစီပဏိဓာနဝသေန"–ဟုရှိလျှင် ယုတ္တရဖြစ်ရာ၏) တထေဝါတိ၊ ကား။ ပဏိဓာနာနုရူပမေဝ၊ ဆုတောင်းသည် အားလျော်စွာသာလျှင်။ ဝိရိယပါရမိဘာဝပ္ပတ္တော စ၊ ဝိရိယ ပါရမီအဖြစ်သို့ရောက်သော လုံ့လသည်၎င်း။ အရိယမဂ္ဂပရိယာပန္နော စ၊ အရိယာမဂ်၌ အကျုံးဝင်သော လုံ့လသည်၎င်း။ သမ္မာဝါယာမသခ်ါတော၊ သမ္မာဝါယာမဟုဆိုအပ်သော။ ပယတ္တော၊ မည်၏။

ဘောဒေဟိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထိကဒုကပဒသင်္ဂဟိတေဟိ၊ အလုံးစုံသောတိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ ပဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒီဟိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာဒယောဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သင်္ဂဟာဒယော စ၊ ဓာတုကထာကျမ်းမှ သင်္ဂဟစသည်တို့ကိုလည်း။ သမယဝိမုတ္တာဒယော စ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းမှ
[၂၅]
သမယဝိမုတ္တစသည်တို့ကိုလည်း။ ဌာပနာဒယော စ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းမှ ဌပနာစသည်တို့ကိုလည်း။ တိကပဋ္ဌာနာဒယော စ၊ တိကပဋ္ဌာန်းစသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒုက္ခသစ္စသ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပီဠနဋ္ဌော၊ ပီဠနဋ္ဌ–ဟူသည်။ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာနှင့်ပြည့်စုံသော။ သတ္တသ၊ ကို။ ဟိ သနံ၊ ညှင်းဆဲခြင်းတည်း။ အဝိပ္ပါရိကတာ ကရဏော၊ မပြန့်ကား မစည်ပင်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း။ သခ်ံတဋ္ဌော၊ သခ်ံတဋ္ဌ–ဟူသည်။ သမေစ္စ၊ အညီအညွတ်ပေါင်းစု၍။ သမ္ဘူယ၊ တကွဖြစ်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကတဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည် အဖြစ်တည်း။ သန္တာပဋ္ဌော၊ သန္တာပဋ္ဌ–ဟူသည်။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒီဟိ၊ တာ စသည်တို့ဖြင့်။ သန္တပ္ပနံ၊ ပူပန်စေခြင်းတည်း။ ပရိဒဟနံ၊ ပူလောင်စေခြင်းတည်း။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌ–ဟူသည်။ ဇရာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မရဏေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိပရိဏာမေ

တဗ္ဗတာ၊ ပြောင်းလွဲဖောက်ပြန် စေအပ်သည်အဖြစ်တည်း။ သမုဒယသ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယူဟနဋ္ဌော၊ အာယူဟနဋ္ဌ–ဟူသည်။ ဒုက္ခသ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ဘိဏ္ဍန်၊ ပေါင်းခြင်းတည်း။ နိဒါနဋ္ဌော၊ နိဒါနဋ္ဌော–ဟူသည်။ ဣ၊ ဤသည်ကား။ တံ ဒုက္ခံ၊ သင်အလိုရှိသော ထိုဆင်းရဲပင်တည်း၊ ဝါ၊ ထို ဆင်းရဲသည်။ ဣ၊ ဤအရာပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒဒ္ဓသ ဝိယ၊ အပ်နှင်းဘိသကဲ့သို့။ သမုဋ္ဌာပန်၊ ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းတည်း။ သံယောဂဋ္ဌော၊ သံယောဂဋ္ဌ–ဟူသည်။ သံသာရဒုက္ခေန၊ နှင့်။ သံယောဇန်၊ ယှဉ်ခြင်း–ယှဉ်စေခြင်းတည်း။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ ပလိဗောဓဋ္ဌ–ဟူသည်။ မဂ္ဂါဓိဂမသ၊ မဂ်ကိုရခြင်းကို။ နိဝါရဏ၊ တားမြစ်ခြင်းတည်း။ နိရောဓသ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ နိဿရဏဋ္ဌ–ဟူသည်။ သဗ္ဗူပဓီနံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဓိတို့ကို။ ပဋိနိဿဋ္ဌသဘာဝတ္တာ၊ ဝေးစွာ စွန့်လွှတ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဥပဓိတို့မှ။ ဝိနိဿဋ္ဌတာ၊ ထွက်မြောက်ကျွတ်လွတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တန္နိဿရဏနိမိတ္တတာ၊ ထိုဥပဓိ–တို့မှ ကျွတ်လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဋ္ဌ–ဟူသည်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိသံယုတ္တတာ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့နှင့် မယှဉ်သည်အဖြစ်တည်း။ အသင်္ခတဋ္ဌော၊ အသင်္ခတဋ္ဌ–ဟူသည်။ ကေနစိပိ၊ သော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ အနဘိသင်္ခတတာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ အမတဋ္ဌော၊ အမတဋ္ဌ–ဟူသည်။ နိစ္စသဘာဝတ္တာ၊ မြဲသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မရဏဘာဝေါ၊ သေခြင်း၏ မရှိခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မရဏဘာဝဟေတုတာ၊ သေခြင်းမရှိခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။ မဂ္ဂသ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ နိယျာနဋ္ဌ–ဟူသည်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။ နိဂ္ဂမနဋ္ဌော၊ ထွက်သွားခြင်း သဘောတည်း။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟူသည်။ နိဗ္ဗာနသ၊ သို့။ သမ္ဘဝပကဘာဝေါ၊ ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဒဿနဋ္ဌော–ဟူသည်။ အစ္ဆဋ္ဌသုခုမသ၊ စင်စစ်နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ကို။ သစ္ဆိကရဏ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်း။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အာဓိပတေယျဋ္ဌ–ဟူသည်။ စတုသစ္စဒဿနေ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်ခြင်း၌။ သမ္ဘယုတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အာဓိပစ္စကရဏ၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ မဂ္ဂါဓိပတိဝစနတော၊ အဂ္ဂါဓိပတိကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ရှိုင်ဦးအံ့။ ဈာနာဒီနံ၊ ဈာန် အစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဈာနာဓိပတိနော ဓမ္မာ တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝမာဒိ၊ ဤသို့–အစရှိသည်ကို။ အဝတ္ဝာ၊ မဟောမူ၍။ မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာ ဣဒေါ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂသ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိအဖြစ်၌။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဧတေ စ ပိဋ္ဌာနဒယော၊ စသည်တို့သည်လည်း။ သောဠသာကာရ နာမ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ပန၊ စောဒနာအံ့။ ဣတ္ထ၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ရောဂဂဏ္ဍာဒိအာကာရေသု၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ကုန်လျက်။ ဧတေ၀၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော အနက်သဘော တို့ကိုသာလျှင်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂယှန္တိ၊ သိမ်းယူအပ်ပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ သလက္ခဏတော စ၊ မိမိ၏ လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ သစ္စဋ္ဌရဒဿနတော စ၊ သစ္စာတပါးတို့ကို မြင်သောအားဖြင့်၎င်း။ အာဝိဘာဝတော၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဧတေ၀၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂယှန္တိ၊ ကုန်၏။) သွာယမတ္ထော၊ ထိုအနက်သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ သစ္စကထာယမေ၀၊ သစ္စကထာ၌သာလျှင်။ အာဝိဘာ၀ိ သတိ၊ လတ့်။

ကသိဏာဒိအာရမ္မဏာနိ၊ ကသိဏ်းစသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ရူပါ၀စရဈာနာနိ၊ ရူပါ၀စရစျာန်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗ၀ိဟာရော၊ ရမည်၏။ မေတ္တာဒိဈာနာနိ၊ မေတ္တာစျာန် စသည်တို့သည်။ ဗြဟ္မ၀ိဟာရော၊ ရမည်၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်သည်။ အရိယ၀ိဟာရော၊ ရမည်၏။ ကာမေတိ၊ တို့မှ။ ဝိ၀ေကဋ္ဌကာယတာ၀သေန၊ ကင်းဆိတ်ရာအရာ၌ တည်သော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကီဘာ၀ေါ၊ တယောက်ထီးတည်း၏ အဖြစ်သည်။ ကာယ၀ိ၀ေကော၊ ကာယ၀ိ၀ေကမည်၏။ ပဋ္ဌမဈာနာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိ၀ရဏာဒီဟိ၊ တို့မှ။ ၀ိ၀ိတ္တစိတ္တတာ၊ ကင်းဆိတ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ စိတ္တ၀ိ၀ေကော၊ စိတ္တ၀ိ၀ေကမည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဥပဓိ၀ိ၀ေကော၊ ဥပဓိ၀ိ၀ေက–မည်၏။ အညေတိ၊ ကား။ လောကိယာဘိညာဒိကေ၊ အဘိညာဉ်စသည်တို့ကို။

ဘ၀ေသု၊ ဘ၀တို့၌။ ပရိဗ္ဗမနံ၊ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရ၀သေန၊ ကိလေသာတိသင်္ခါရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော စ၊ ထိုလှည့်လည်ခြင်းသည်လည်း။ တဏှာ၀ပ္ပ၀ေနေ၀၊ တဏှာလျှင် ပြောန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာသင်္ခါတံ ဂမနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂမုခေန၊ အရိယာတည်းဟူသော ခံတွင်းဖြင့်။ ဥဂ္ဂိရိတံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ ပုန၊ တဖန်။ အ၀စ္ဆာ၀မနဝသေန၊ ပြန်၍ မမျိုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဘဂ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယထာ။ပ။ မေခလာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၂၅၈] အ၀ရော၊ အဌကထာနည်းမှတပါးသော။ နယော၊ နည်းသစ်ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ဘဂ၀ါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဘဂ၀ါ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီ စသည်ရှိတော်မူ၏၊ ဝါ၊ ပါရမီစသည်ကို ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။ ဘာ၀ေ၊ နေ့စဉ်သုံးဆောင် အပ်သော သမာပတ်စသော အဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မိ၀တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။ ဘ၀ေ၊ ချဉ်းကပ်အပ် ချဉ်းကပ်သင့်သော လောကီ လောကုတ္တရာစည်းစိတ်တို့ကို။ ဝနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။ ဘတ္တ၀ါ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူများစွာ ရှိတော်မူ၏။

ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘဂေ၊ လောကီကြက်သရေ စသည်တို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်စွန့်ပယ်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘာဂေ၊ ခန္ဓာစသော တရားအဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။

(ယော) ဒိနော၊ သည်။ ဘာဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော) ဒိနော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ (နောက်ပိုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူ အပြည့်အစုံ ယောဇနာလေ) ဘတဝါ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ပါရမီစသည်ရှိတော်မူ၏။ ဝါ၊ ပါရမီစသည်တို့ကို ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဘာဂေ၊ နေ့စဉ်သုံးဆောင်အပ်သော သမာပတ်စသော အဖို့တို့ကိုဂင်း။ ဘဂေ စ၊ ချဉ်းကပ်အပ်သော လောကီလောကုတ္တရာ စည်းစိမ်တို့ကိုဂင်း။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မိုဝဲတော်မူပြီ။ ဘတ္တဝါ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူများစွာ ရှိတော်မူ၏။ ဘဂေ၊ လောကီ ကြက်သရေ စသည်တို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်စွန့်ပယ်တော်မူပြီ။ တထာ၊ တူ။ ဘာဂေ၊ ခန္ဓာစသော တရားအဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော ဒိနော၊ သည်။) ဘဂဝါ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်တို့တွင်။ ဘာဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ သီလာဒယော၊ သီလအစရှိကုန်သော။ ယေ တေ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ဂုဏာကောဋ္ဌာသာ၊ အကြင် ဓမ္မက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ (သန္တို့၊ ကုန်၏။) တထာဂတသ၊ အား။ အနညသာဓာရဏာ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော။ နိရတိသယာ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထို ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ (သံဝိဇ္ဇန္တိ, ဥပလဗ္ဘန္တိ–၌ စပ်) သီလံ၊ ၎င်း။ ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ ၎င်း။ ဟိရီ၊ ၎င်း။ သြတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါ၊ ၎င်း။ ဝီရိယံ၊ ၎င်း။ပ။ သမထော၊ ၎င်း။ ဝိပဿနာ၊ ၎င်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ကုသလမူလာနိ၊ တို့၎င်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ သုစရိတာနိ၊ တို့၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သမ္မာဝိတက္ကာ၊ တို့၎င်း။ တိသော၊ ကုန်သော။ အနဝဇ္ဇသညာ၊ အပြစ်ကင်းသော သညာတို့၎င်း။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ နေကွမ္မစသော ဓာတ်တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့၎င်း။ပ။ စတသော၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ၊ တို့၎င်း။ စတုယောနိပရိစ္ဆေဒကညာဏာနိ၊ ယောနိ လေးမျိုးကို ပိုင်းခြား၍ သိသောညာဏ်တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယဝံသာ၊ အရိယာဝံသ တရားတို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝေသာရဇ္ဇညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊ ဓိ၎င်း။ ပဉ္စညာဏိကော၊ ငါးပါးသော ညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော။ သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်း။ ပဉ္စဇ္ဈာနာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိဿာရဏီယာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိမုတ္တာယတနညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ၊ ဝိမုတ္တိညာဏ်ကို ရင့်ကျက်စေတတ်ကုန်သော။ သညာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနနိ၊ တို့၎င်း။ ဆ ဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်း တို့၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ နိဿာရဏီယာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ ဆ သတတဝိဟာရာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ တို့၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ၊ ကိလေသာကို ဖောက်ထွင်းခြင်း အဖို့ရှိကုန်သော။ သညာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အဘိညာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အသာဓာရဏာညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အပရိဟာနိယာ၊ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ သတ္တ အရိယဓမ္မာ၊ တရားတို့၎င်း။ သတ္တ အရိယဓနာနိ၊ ဥစ္စာတို့၎င်း။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့၎င်း။ သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မာ၊ သူတော်ကောင်း၏ တရားတို့၎င်း။ သတ္တ နိဒ္ဒရဝတ္ထူနိ၊ တို့၎င်း။ သတ္တသညာ၊ တို့၎င်း။ သတ္တဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ ခုနှစ်ပါးသော ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂိုလ် တို့ကိုဟောသော ဒေသနာ၎င်း။ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိဒေသနာ၊ ခုနှစ်ပါးကုန်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ကို ဟောသောဒေသနာ၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမ္မတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ လောကဓမ္မတိက္ကမာ၊ ရှစ်ပါးသော လောကခံကို လွန်မြောက်ခြင်းတို့၎င်း။ အဋ္ဌ အာရမ္ဘဝတ္ထူနိ၊ တို့၎င်း၊ အဋ္ဌအက္ခဏဒေသနာ၊ ရှစ်ပါးသော အက္ခဏတို့ကို ဟောသောဒေသနာ၎င်း။ အဋ္ဌမဟာပုရိသဝိတက္ကာ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌအဘိဘာယတနဒေသနာ၊ ယတနတို့ကို ဟောသော ဒေသနာ၎င်း။ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ၊ တို့၎င်း။ ယောနိသောမနသိကာရမူလကာ၊ ကာရဏျင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ နဝ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ တို့၎င်း။ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ တို့၎င်း။ နဝသတ္တာဝါသ ဒေသနာ၊ ဝါသတို့ကို ဟောသောဒေသနာ၎င်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ အာဃာတပဋိဝိနယာ၊ ရန်ငြိုးကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းတို့၎င်း။ နဝ သညာနိ၊ တို့၎င်း။ နဝ နာနတ္တာ၊ တို့၎င်း။ နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ၊ တို့၎င်း။ နာထကရဏာ၊ အားကိုးရာကို ပြုတတ်သော။ ဒသ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ ကသိဏာယတနာနိ၊ တို့၎င်း။ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ သမ္မတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အရိယာဝါသာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အသေက္ခဏ္ဍာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ တထာဂတဗလာနိ၊ ဘုရား၏ ခွန်အားတို့၎င်း။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ မေတ္တာနိသံသာ၊ မေတ္တာ၏ အကျိုးတို့၎င်း။ [၂၅၉] ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မစက္ကာကာရာ၊ ဓမ္မစက်ကြာ၏ အခြင်းအရာတို့၎င်း။ တေရသ၊ ကုန်သော။ ခုတဂုဏာ၊ ခုတင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၎င်း။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ၊ ဝိမုတ္တိညာဏ်ကို ရင့်ကျက်စေတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စဒသ ဓမ္မာ၊ တဆယ့်ငါးပါးသော တရားတို့၎င်း။ သောဠသဝိဓာ၊ သော။ အာနာပါနဿတိ၊ တိ၎င်း။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ အပရမ္ပဂနိယာ၊ အပရဲ့ ပန–ပုဒ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အပရဲ့ ပန–ပုဒ်ဖြင့် လျှောက်ကြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့၎င်း။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၎င်း။ ဧကူနဝီသတိ၊ သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ စတုစတ္တာလီသ၊ ကုန်သော။ ညာဏဝတ္ထူနိ၊ တို့၎င်း။ ပညာသ၊

သော။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏာနိ၊ တို့ဝင်း။ ပရောပညာသ၊ ငါးဆယ်ကျော်သော။ ကုသလမ္မာ၊ တို့ဝင်း။ သတ္တာသတ္တာတိ၊ ၇၇–ပါး သော။ ဉာဏာဝတ္ထူနိ၊ တို့ဝင်း။ စတုဝီသတိ။ပ။ ဉာဏံ၊ နှစ်သန်းလေးသိန်းသော သမာပတ်တို့၌ ကျက်စားသော မဟာဝဇိရ ဉာဏ်ဝင်း။ အနုဿနယ။ပ။ ဉာဏာနိ၊ အနုဿနယသမ္ဗန္ဓပဌာန်းကျမ်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ဒေသနာဉာဏ်တို့ဝင်း။ တထာ၊ တူ။ အနုဿာသု၊ ကုန်သော။ လောကဓာတူသု၊ တို့၌။ အနုဿာနံ၊ အဆုံးမရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယာဒိဝိဘာဝန ဉာဏာနိ စ၊ အလိုအာသာ အစရှိသည်တို့ကို ထင်စွာ ပြတတ်သော ဉာဏ်ကိုဝင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန် သော။ အနုဿာပရိမာဏာဘေဒါ၊ အဆုံးမရှိ အတိုင်းအရှည်မရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ အနုညသာဓာရဏာ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော။ နိရတိသယာ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာဘာဂါ ဂုဏာကောဋ္ဌာသာ၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားအား။ ယထာဝုတ္တ ဝိဘာဂါ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဘန်ခွဲခြားအပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ ဂုဏာဘာဂါ၊ ဂုဏ်အဖို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တေ့ဗ္ဗေ၊ လျက်။ အာ – ကာရသ၊ ၏။ ရသတ္တံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဘာဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတေ၊ ၌။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဂုဏာဘာဂါ၊ ဂုဏ်အဖို့တို့သည်။ အသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော သုဂတော၊ ကို။) ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘတဝါ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီစသည် ရှိတော်မူ၏၊ ဝါ၊ ပါရမီစသည်တို့ကို ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ၊ နည်း။ သဗ္ဗလောကဟိတာယ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တလောက၏ အစီးအပွါးအလိုငှါ။ ဥဿုက္ကံ၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်းသို့။ အာပန္နေဟိ၊ ရောက်ကုန်သော။ (မဟာဗောဓိသတ္တေဟိ–၌စပ်) မနုဿတ္တာဒိကေ၊ လူအဖြစ် အစရှိကုန် သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်းစု၍၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ၊ ဉာဏ် ၌၊ ဝါ၊ အလိုငှါ။ ကတမဟာဘိနီဟာရေတိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မြတ်သော ဆုတောင်းခြင်း ရှိကုန်သော။ မဟာဗောဓိသတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိပူရေတဗ္ဗာ၊ ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်သော။ (ပါရမီယော–၌ စပ်) ဒါနပါရမီ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပေက္ခာပါရမီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသပါရမိယော၊ တို့ဝင်း။ ဒသ ဥပပါရမိယော၊ တို့ဝင်း။ ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယော၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမတိံသ ပါရမိ ယော၊ အညီအမျှ သုံးဆယ်သော ပါရမီတော်တို့ဝင်း။ ဒါနာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ၊ လေးပါးကုန်သော သင်္ဂဟ ဝတ္ထုတို့ဝင်း။ သစ္စာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ၊ လေးပါးကုန်သော တည်ရာတို့ဝင်း။ အတ္တာပရိစ္စာဂေါ၊ မိမိကိုယ် အသက်ကို စွန့်ခြင်းဝင်း။ နယနပရိစ္စာဂေါ၊ မျက်စိကို စွန့်ခြင်းဝင်း။ ဓနပရိစ္စာဂေါ၊ ဥစ္စာကို စွန့်ခြင်းဝင်း။ ရဇ္ဇပရိစ္စာဂေါ၊ တိုင်းပြည်ကို စွန့်ခြင်းဝင်း။ ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂေါ၊ သားမယားတို့ကို စွန့်ခြင်းဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌ ပဟာပရိစ္စာဂါ၊ တို့ဝင်း။ ပုဗ္ဗ ယောဂေါ၊ ရှေးဘဝ၌ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းဝင်း။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေးဘဝတို့၌ ကျင့်ခြင်းဝင်း။ ဓမ္မက္ခာနံ၊ တရားကို ဟောခြင်း ဝင်း။ ဉာတတ္ထစရိယာ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ အကျိုးငှါကျင့်ခြင်းဝင်း။ လောကတ္ထစရိယာ၊ လောက အကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်းဝင်း။ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယာ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်းဝင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒယော၊ ကုန်သော။ သဓေံပတော ဝါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်မူ လည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ (ယေ တေ) ပုညသမ္ဘဋဉာဏသမ္ဘာရ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ၊ အကြင်ကောင်းမှုဟူသော အဆောက်အဦ, ဉာဏ်၏အဆောက်အဦး ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထို ဂုဏ် ကျေးဇူးတို့ကို။ မဟာဘိနီဟာရတော၊ မြတ်သောဆုကို ပန်သည်မှ၊ ဝါ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ဆုပန်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကပ္ပါနံ၊ တို့၏။ သတသဟဿာဓိကာနိ၊ တသိန်း အလွန်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ ပတ်လုံး။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဟာနဘာဂိ ယာ ဝါ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သည်ဝင်း။ သံကိလေသဘာဂိယာ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သည်ဝင်း။ ဋ္ဌိတိဘာဂိယာ ဝါ၊ ရပ်တန့်ခြင်း အဖို့ရှိကုန်သည်ဝင်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဥတ္တရုတ္တရိ၊ အထက်ထက်၌။ ဝိသေသဘာဂိယာဝ၊ သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ နိရန္တရံ၊ အမြဲမပြတ်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဘတာ သမ္ဘတာ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီတို့သည်။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘတဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တေ့ဗ္ဗေ၊ လျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ တ–ကာရသ၊ ၏။ ဂ–ကာရံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဘတဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ တေ– ယေ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘရိ သမ္ဘရိ၊ ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ပရိပူရေသိ၊ ပြည့်ဝစေတော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝမ္မိ၊ သို့လည်း။ ဘတဝါ၊ ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

[၂၆၀] (ယော) နာထော၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ၊ ဉာဏ်၏။ သမ္ဘာရေ၊ အဆောက်အဦး ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒါနပါရမိအာဒိကေ၊ ဒါနပါရမီအစရှိ သည်တို့ကို။ ဘတဝါ၊ ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ တသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (သော) နာ ထော၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။

ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ နည်း။ စတုဝီသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါ၊ နှစ်သိန်း လေးသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။ ယေ တေ ဒေဝသိက် ဝဋ္ဋနကသမာပတ္တိ

ဘာဂါ၊ အကြင်နေ့တိုင်း သုံးဆောင်အပ်ကုန်သော သမာပတ်အဖို့တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တိုသမာပတ်အဖို့တို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ လောကဟိတတ္ထं စ၊ လောက၏အကျိုးစီးပွါး အလို့ငါ့ငင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရတ္ထं စ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာနေခြင်း အလို့ငါ့ငင်း။ နိစ္စကပ္ပံ၊ အမြဲတမ်း အမြဲတမ်းကာလပတ်လုံး၊ ဝါ၊ အမြဲမပြတ်၊ ဝါ၊ အမြဲလောက်နီးနီး။ (ဤနောက်ဆုံး အနက်ဌ် ကပ္ပသဒ္ဒါကို ဤသဒ္ဒနတ္ထ–ဟုမှတ်) ဝနိ ဘဒ္ဒေ၊ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီ။ သေဝိ၊ မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဗဟုလံ စွာ။ အကာသိ၊ မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ အဘိညေယျမ္မေသု စ၊ ယျတရားတို့ဌ်ခင်း။ ကုသလာဒီသု စ၊ တရားတို့ဌ် ခင်း။ ခန္ဓာဒီသု စ၊ တို့ဌ်ခင်း။ ပရိညေယျာဒိဝသေန၊ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ (ဝါ–ပိုသည်) စတုဗ္ဗိ ဓာ၊ ကုန်သော။ ယေ တေ အဘိသမယဘာဂါ၊ အကြင်အရိယာ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားအဖို့တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန် ၏။) ဝိတ္ထာရတော ပန၊ ကား။ စက္ခုံ၊ ကို။ ပရိညေယ္ယံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ပရိညေယ္ယံ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ပရိညေယျဘာဂါ စ၊ ယျတရားအဖို့တို့သည်ရင်း။ စက္ခုသ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတရားကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗဘာဂါ စ၊ တို့သည်ရင်း။ စက္ခုသ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာကို။ (သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ ၏။)။ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဂါ စ၊ တို့သည်ရင်း။ စက္ခုသ၊ ၏။ နိရောဓဂါမိ နီ၊ ချုပ်ရာသို့ ဆိုက်ရောက်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ကို။ (ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန် သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ ဌာန်တို့ရင်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနေကဘေဒါ၊ ကုန်သော။ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဂါ စ ဓမ္မာ၊ ပွါးစေ အပ်သော အဖို့တရားတို့သည်ရင်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ သဗ္ဗေ၊ တို့ကို။ ဝနိ ဘဒ္ဒေ၊ ပြီ။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဂေါစရဘာဝနာသေ ဝနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သေဝိ၊ ပြီ။ ဧဝမိ၊ သို့လည်း။ ဘာဂေ၊ ပရိညေယျစသောအဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ အစုဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဝေရဏာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဂုဏာကောဌသာ ဂုဏာဘာဂါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူး အဖို့တို့ကို။ ဝေနေယျသန္တာနေသု၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်တို့ဌ်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပတိဋ္ဌပေယျုံ ရေ ခေါ်၊ တည်စေရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဝနိ အဘိပတ္ထယိ၊ တောင့်တတော်မူပြီ။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏။ သာ စ အဘိပတ္ထနာ၊ ထိုတောင့်တခြင်းသည်လည်း။ ယထာဓိပ္ပေတဖလာဝဟာ၊ အလိုရှိတိုင်းသော အကျိုးကို ဆောင်တတ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘာဂေ၊ သီလစသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ တောင့်တတော် မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

(ယော) တထာဂတော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥ ယျသမာ–ပတ္တိဂုဏာဘာ ဂေ၊ ဥ ယျတရားအဖို့, သမာပတ်တရားအဖို့, ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့ကို။ ဘဒ္ဒေ၊ ချဉ်းကပ် မှီဝဲတော်မူပြီ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာယ၊ ငါ။ ပတ္ထယိ။ တောင့်တတော်မူပြီ။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဘဂဝါ၊ ၏။

ဘဂေ၊ ချဉ်းကပ်သင့်သော စည်းစိမ်တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ သနည်း။ တာဝ၊ စွာ။ သမာသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကတပုညေဟိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှု ရှိကုန်သော။ ပယောဂသမ္ပန္နေဟိ၊ လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယထာဝိဘဝံ၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်ဥစ္စာအားလျော်စွာ။ ဘဒ္ဒိယန္တိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲအပ် သုံးဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်ကုန်၏။ လောကိယလောကုတရသမ္ပတ္တိယော၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုဘဂတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ တထာဂတော၊ သည်။ သမ္ဗောဓိတော၊ ဓိဉာဏ်ကိုရသည်မှ၊ ဝါ၊ ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တဘူတော၊ ဘုရားအလောင်းဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်တော်မူစဉ်။ ပရ မုက္ကံသဂတေ၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ လောကိယေ၊ လောကီစည်းစိမ်တို့ကို။ ဝနိ ဘဒ္ဒေ၊ ပြီ။ သေဝိ၊ ပြီ။ ယတ္ထ၊ ယင်းလောကီ စည်းစိမ်တို့ဌ်။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ နိရာသေသတော၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကာရဂုဏမ္မေ၊ ပါရမီစသော တရားတို့ ကို။ သမန္နာနေန္တော၊ ကောင်းစွာ မပြတ်ဆည်းပူးတော်မူလျက်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ ဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ပရိပါစေသိ၊ ရင့်ကျက် စေခဲ့ပြီ။ [ဂ၂ဖ] ပန၊ တပါး။ ဗုဒ္ဓဘူတော၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးလတ်သော်။ နိရဝဇ္ဇသုခူပသံဟိတေ၊ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာ နှင့်စပ်ဆိုင်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုလောကီစည်းစိမ်တို့ကိုရင်း။ အနညသာဓာရဏေ၊ ကုန်သော။ လောကုတ္တရေပိ၊ လောကုတ္တရာ စည်းစိမ်တို့ကိုရင်း၊ ဝနိ ဘဒ္ဒေ၊ ပြီ။ သေဝိ၊ ပြီ။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ပဒေသရဇ္ဇ။ပ။ အာဒိဝသေန စ၊ ပဒေသရာဇ်မင်း စည်းစိမ်, စကြာဝတေးမင်းစည်းစိမ်, နတ်မင်း၏ စည်းစိမ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဈာန။ပ။ ဓမ္မဝသေန စ၊ ဈာန်, ဝိမောက္ခ, သမာဓိ, သမာပတ်, ဉာဏ်အမြင်, မဂ်ကိုပွါးစေခြင်း, ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်း အစရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ အနေကဝိဟတေ၊ ကုန်သော။ အနညသာဓာရဏေ၊ ကုန်သော။ ဘဂေ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ဝနိ ဘဒ္ဒေ၊ ပြီ။ သေဝိ၊ ပြီ။ ဧဝမ္မိ၊ လည်း။ ဘဂေ၊ တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

[လောကေ၊ ၌။ ယာ တာ သမ္ပတ္တိယော စ၊ အကြင်စည်းစိမ်တို့သည်ရင်း။ လော ကုတ္တရာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော။ ယာ (သမ္ပတ္တိယော စ)၊ တို့သည်ရင်း။

(သန္တိ၊ ကုန်၏။) တာ သဗ္ဗာ၊ တို့ကို။ သမ္ဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘဒ်၊ ပြီ။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်
လည်း။ (သော၊ ကို၊) ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။]

ဘတ္တာဝါ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူများစွာ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ၊ သနည်း။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဘတ္တာ ဒဠှဘတ္တိကာ၊ မြဲမြဲစွာ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သောသူတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘတ္တာဝါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တထာဂတော၊ သည်။ မဟာကရုဏာ။ ပ။ ဘာဝတော၊ မဟာကရုဏာ တော် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစရှိသော မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဥပမာကင်းသော အစွမ်းသတ္တိရှိကုန်သော ဂုဏ်အထူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသတ္တာတ္တာမော၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗာနတ္ထ ပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ အလုံးစုံသော အကျိုးမဲ့ကို ရှောင်လွှဲဖယ်ရှားခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပ ရာယ၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံသော စီးပွါးချမ်းသာကို စီရင်ခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ စီရင်ခြင်းလျှင် ထိ၏နောက်လိုက်ရှိ သော။ နိရတိသယာယ၊ သော။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ သဒေဝသမနုဿယ၊ သော။ ပဇာယ၊ အပေါင်းအား။ အစ္ဆရိယ ဘူတယ၊ စင်စစ်ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွတ္တိ' သမဟာပုရိသ။ပ။ ရူပကာယတာယ စ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ် တလဲ့မျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော် စသော တပါးသော သူတို့နှင့် မဆက်ဆံသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ရူပကာယ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ဝင်း။ (သမန္တပါသာဒိကတာ–၅၅စပ်၊ နောက်ဟိတ်သုံးပုဒ်တို့ကိုလည်း နည်းတူစပ်) ယဒေဘုစ္ဓဂုဏာဓိဂတေန၊ ဟုတ်မှန် တိုင်းသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် ရအပ်သော။ ဣတိပိသော ဘဂဝါတိအာဒိနယ–ပွဝတ္တေန၊ ဣတိပိသော ဘဂဝါအစရှိသော နည်း ဖြင့်ဖြစ်သော။ လောကတ္တယဗျာပိနာ၊ လောကသုံးပါးအပေါင်း၌ ပျံ့နှံ့သော။ သုဝိပုလေန စ၊ အလွန်ပြန့်ပြော ကြီးကျယ်သည် လည်းဖြစ်သော။ သုဝိသုဒ္ဓေန စ၊ သော။ ထုတိယောသေန၊ ရှီးမွမ်းသံ ကျော်စောသံနှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ကြောင့်ဝင်း။ ဥက္ကံသပါရမိပတ္တာသု၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ အပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ သုပတိဋ္ဌိတဘာဝ တော စ၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဒသဗလ။ပ။ ဘာဝတော စ၊ ဒသဗလဉာဏ်တော် စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ် တော် စသော အလွန်အကဲ မရှိသော ဂုဏ်ထူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ရူပပွမာဏော၊ ရုပ်လျှင် ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ ရူပပွသန္နော၊ ရုပ်၌ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ယောသပွမာဏော၊ ရှီးမွမ်းသံကျော်စောသံလျှင် ပမာဏရှိ သည်ဖြစ်၍။ ယောသပွသန္နော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ လူဓပွမာဏော၊ ခေါင်းပါးခြင်းလျှင် ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ လူဓပွသန္နော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဓမ္မပွမာဏော၊ သီလစသောဂုဏ်လျှင် ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မပွသန္နော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတုပွမာဏိကေ၊ သော။ လောကသန္ဓိဝါသေ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌။ သဗ္ဗထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပသာဒါဝဟဘာဝေန၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်သည် အဖြစ် ဖြင့်။ သမန္တပါသာဒိကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ (သမ္ဘတ္တိဋ္ဌာနံ–၅၅ စပ်) အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ သဒေဝမနုဿာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာဒရဗဟုမာနဂါရဝါယတနတာယ၊ ရိုသေခြင်း, များစွာ မြတ်နိုး ခြင်း, အလေးပြုခြင်းတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရမပေမသမ္ဘတ္တိဋ္ဌာနံ၊ လွန်ကဲသော ကြည်ညိုခြင်း, မြဲမြဲသော ဆည်းကပ် ခြင်းတို့၏ တည်ရာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေ၊ ယင်းအတိုင်းအရှည် မရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ တသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား ၏။ သြဝါဒေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝေစ္စပွသာဒေန၊ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ တို့၏။ သမ္ဘတ္တိ၊ ကောင်းစွာ ဆည်းကပ်ခြင်းကို။ သမဏေန ဝါ၊ သည်ဝင်း။ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ သည်ဝင်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ သည် ဝင်း။ မာရေန ဝါ၊ သည်ဝင်း။ ဗြဟ္မုနာ ဝါ၊ သည်ဝင်း။ ကေနစိ၊ သည်။ အသံဟာရိယာ၊ မဆွဲဆောင်နိုင်–မဖယ်ရှားနိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဣတိ–ပိသည်) တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ တို့သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဇီဝိတပရိစ္စာဂေပိ၊ အသက်ကို စွန့်ရသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၌။ ပသာဒံ၊ ကို။ နပရိစ္စဇန္တိ၊ ကုန်။ တသ၊ ရား၏။ အာဏံ၊ အမိန့် အာဏာကိုလည်း။ (နေ ပရိစ္စဇန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ။ ကြောင့်နည်း။) ဒဠှဘတ္တိဘာဝတော၊ မြဲမြဲသော ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယော ဝေ ကတညူ။ပ။ ဟောတိတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ သေယျထာပိ။ပ။ နာတိက္ကမန္တိတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ အာဟ၊ ၏။

[ယော ဓီရော၊ သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ကတညူ စ၊ သူ့ကျေးဇူးကို စိတ်ဖြင့် သိတတ်သည်ဝင်း။ ကတဝေဒီ စ၊ သူ့ကျေးဇူးကို ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ဖော်ပြလျက် ထင်ရှား သိတတ်သည်ဝင်း။ ကလျာဏမိတ္တော စ၊ ရှိသည်ဝင်း။ ဒဠှဘတ္တိ စ၊ မြဲမြဲသော ဆည်း ကပ်ခြင်း ရှိသည်ဝင်း။ ဟောတိ၊ ၏။]

[၂၆၂] [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ သည်။ ဌိတဓမ္မော၊ တည်မြဲသော သဘောရှိ၏။ ဝေလ၊ ကမ်းကို။ နာတိဝတ္တတိ သေယျထာပိ၊ မကျော်လွန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခ ဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ မယာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊ ၏။ တံ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ မမ၊ ၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နာတိက္ကမန္တိ၊ မကျော်လွန်ကုန်။]

ဧ၀ံ၊ သို့။ ဘတ္တာ၀ါ၊ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကသ၊ သော။ တ–ကာရသ၊ ၏။ လောပ်၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣတရသ၊ ၏။ ဂ–ကာရ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။

[ဂုဏာတိသယယုတ္တသ၊ လွန်ကဲသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ လောကဟိတေသိနော၊ လောက၏ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော။ (ယသ) သတ္ထု၊ အား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘတ္တာ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သော သူတို့သည်။ ဗဟ၀ေါ၊ များကုန်၏။ (တနည်း) ဗဟ၀ေါ၊ များစွာကုန်သော။ သမ္ဘတ္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ (သော၊ ကို။) ဘဂ၀ါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ဘဂေ၊ လောကီကြက်သရေ စသည်တို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ မည်သည်။ ကထं (ဟောတိ)၊ သနည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တဘူတောပိ၊ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်တော်မူစဉ်သော်လည်း။ ပုရိမာသု ဇာတီသု၊ ရှေးဘ၀တို့၌။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေန္တော၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူစဉ်။ သဂသခ်ါတံ၊ ဘဂဟု ဆိုအပ်သော။ သိရီ စ၊ ကြက်သရေကိုရင်း။ ဣဿရိယံ စ၊ အစိုးရခြင်းကိုရင်း။ ယသဉ္စ၊ အခြွေအရံကိုရင်း။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ၊ တံတွေးပေါက်ကိုကဲ့သို့။ အနပေက္ခော၊ မင့်မူ၍။ ဆဋ္ဌယိ၊ စွန့်တော်မူပြီ။ တထာ–တံ ၀စနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ (ပရိမာဏ နတ္ထိ–၌စပ်) သောမနဿကုမာရကာလေ စ၊ သောမနဿသတို့သား ဖြစ်စဉ်၌ရင်း။ ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ စ၊ ၌ရင်း။ အယောဃရပဏ္ဍိတကာလေ စ၊ ပညာရှိဖြစ်စဉ်၌ရင်း။ မူဂပက္ခပဏ္ဍိတကာလေ စ၊ ၌ရင်း။ စူဠသုတသောမကာလေ စ၊ စူဠသုတသောမ မင်းဖြစ်စဉ်၌ရင်း။ ဣတိ ဧ၀မာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ကာလတို့၌။ နေက္ခမ္မပါရမိပူရဏာ ၀သေန၊ နေက္ခမ္မပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေ၀ရဇ္ဇသဒိသာယ၊ နတ်မင်းအဖြစ်နှင့် တူသော။ ရဇ္ဇသိရိယာ၊ လူမင်းအဖြစ် ကြက်သရေကို။ ပရိစ္စတ္တအတ္တဘာ၀ါနံ၊ စွန့်အပ်သော အတ္တဘောတို့၏။ ပရိမာဏာ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စရိမတ္တဘာ၀ေပိ၊ နောက်ဆုံး အတ္တဘော၌လည်း။ ဟတ္ထဂတံ၊ လက်တော်သို့ ရောက်အံ့ဆဲဖြစ်သော။ စက္ကဝတ္တိသိရိံ စ၊ စကြာ၀တေးမင်း၏ ကြက်သရေကိုရင်း။ ဒေ၀လောကာဓိပစ္စသဒိသံ၊ နတ်ပြည်ကို (၀ါ) နတ်ပြည်၌ အစိုးရခြင်းနှင့်တူသော။ စတုဒီပိသရိယံ စ၊ ကျွန်းကြီး လေးကျွန်းတို့ကို (၀ါ) တို့၌ အစိုးရခြင်းကိုရင်း။ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိသန္ဓိဿယံ၊ စကြာ၀တေးမင်း၏ စည်းစိမ်လျှင် မှီရာရှိသော။ သတ္တရတနသမုဒ္ဂလံ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် တောက်ပသော။ ယသဉ္စ၊ အခြွေအရံကိုရင်း။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှလောက်သော်လည်း။ အမညမာနော၊ မမှန်ထင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ နိရပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက် တွယ်တာခြင်းမရှိပဲ။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အဘိနိက္ခမိတ္တာ၊ မြတ်သော တောထွက်ခြင်းဖြင့် ထွက်တော်မူ၍။ သမ္ဘာသမ္ဘောဓိं၊ ဓိဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈော၊ မူပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိရိအာဒိကေ၊ ကြက်သရေ အစရှိကုန်သော။ ဣမေ ဘဂေ၊ ဤဘဂတို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။ အထ ၀ါ၊ တနည်း။ နက္ခတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဘာနိ နာမ၊ ဘ–မည်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုနက္ခတ်တို့နှင့်။ သမံ၊ တူညီစွာ။ ဂစ္ဆန္တိ ပ၀တ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂါ၊ ဘဂမည်ကုန်၏။ သိနေရု။ပ။ သန္ဓိဿယာ၊ မြင့်မိုရ်တောင် ယုဂန္ဓရိုရ်တောင် ဥတ္တရကုရုကျွန်း ဟိမ၀န္တာ အစရှိသော သြကာသလောက အထူးလျှင် မှီရာရှိကုန်သော သောဘာ၊ တင့်တယ်ခြင်းတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ကပ္ပဋ္ဌိယဘာ၀တော၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ တေပိ၊ ထိုနက္ခတ်တို့နှင့် အညီအမျှ တည်နေကုန်သော ကမ္ဘာတန်ဆာ ကြက်သရေတို့ကိုလည်း။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ဝမိ၊ ပြီ။ တန္ဒိ၀ါသသတ္တာ၀ါသသမတိက္ကမနတော၊ ထိုတင့်တယ်ခြင်းတို့၏ နေရာဖြစ်သော သတ္တာ၀ါသကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ တပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထိုတင့်တယ်ခြင်းတို့နှင့်စပ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်သဖြင့်။ ပဇဟိ၊ ပယ်စွန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။ ဧ၀မ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘဂေ၊ ဘဂမည်သော တင့်တယ်ခြင်းတို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။

[ယော သုဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ စက္ကဝတ္တိသိရိံ စ၊ စကြာ၀တေးမင်း၏ ကြက်သရေကိုရင်း။ ယသဉ္စ၊ အခြွေအရံကိုရင်း။ ဣဿရိယံ စ၊ အစိုးရခြင်းကိုရင်း။ သုခံ စ၊ ချမ်းသာခြင်းကိုရင်း။ လောကစိတ္တဉ္စ၊ လောက၏ ဆန်းကြယ်သော တင့်တယ်ခြင်းကိုရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟာသိ၊ မူပြီ။ တတော၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဘဂ၀ါ၊ မည်၏။]

ဘဂေ၊ အဖိုတို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ မည်သည်။ ကထं (ဟောတိ)၊ သနည်း။ သဘာ၀ဓမ္မကောဋ္ဌာသာ၊ သဘောတရားအဖိုတို့သည်။ ဘာဂါ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိ၀သေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုခန္ဓာ စသည်တို့တွင်လည်း။ ရူပ၀ေဒနာဒိ၀သေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အတီတာဒိ၀သေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အနေက ဝိဓာ၊ များသော အပြားရှိကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုသဘာ၀ ဓမ္မအဖိုတို့ကိုလည်း။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ (၀မိ–၌စပ်) သဇ္ဇဲ၊ သော။ ပ၀ဠ္ဠ၊ တရားကို။ပ။ သံယောဇနံ၊ ကို။ သမုစ္ဆိန္ဒိတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်၍။ အမတं ဓာတုံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို။ သမာဓိကစ္ဆန္ဒော၊ ရတော်မူ ရောက်တော်မူ၍။ ၀မိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ အနပေက္ခော၊ ပဲ။ ဆဋ္ဌယိ၊ စွန့်ပယ်တော်မူပြီ။ နံ ပစ္စာ၀မိ၊ တဖန်ပြန်၍ မမျိုပြီ။ တထာ–တံ ၀စနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သဇ္ဇတ္တကမေ၀၊ အလုံးစုံ၌ တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပထ၀ီ၊ ပထ၀ီဓာတ်ကို။ပ။ ဓမ္မ၀ိစာရံ၊ ကို။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနုပဒဓမ္မ၀ိဘာဂ၀သေနပိ၊ အသီးအသီးသော ပုဒ်အစဉ် အားဖြင့် တရားတို့ကို ဝေဘန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သဇ္ဇေ၀၊ ကုန်သော။ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ အနုဝေသေသ

တော၊ ဖြင့်။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ အနပေက္ခပရိစ္စာဂေန၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသော စွန့်ခြင်းဖြင့်။ ဆဋ္ဌယိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ တံ အာနန္ဒ ။ပ။ ဝိဇ္ဇတီတိ၊ တိ–ဟူသော။ ဧတံ–ဝစနံ၊ ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယံ တံ၊ အကြင်တရားကို။ (တထာဂတေန၊ သည်။) စတ္တံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တံ။ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ မုတ္တံ၊ လွှတ်အပ်ပြီ။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌံ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသော တရားကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဝမိဿတိ၊ ပြန်လည်၍ မျိုလတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤ အကြောင်းသည်။ နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပေ။]

ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဘာဂေ ဝမိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာကုသလေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ၊ အပြစ်ရှိ အပြစ်မဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ ဟီန ပဏီတေ၊ ကုန်သော။ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ၊ အမည်းအဖြူ တူသောအဖို့ ရှိကုန်သော။ ဧမ္မေ၊ တို့ကို။ အရိယမဂ္ဂဉာဏမုခေန၊ အရိယာမဂ်ဉာဏ်တည်း ဟူသော ခံတွင်းဖြင့်။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ အနပေက္ခော၊ မူ၍။ ပရိစ္စဇိ ပဇဟိ၊ စွန့်ပယ်တော်မူပြီ။ ပရေ သဉ္စ၊ တပါးသော တပည့်သာဝကတို့ကိုလည်း။ တထတ္တာယ၊ ထိုအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ ထိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဧမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ။ ပြီ။ စ၊ မှန်။ ဧမ္မာပိ၊ ပ။ နော ဂဟဏတ္ထာယာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ–ဝစနံပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဧမ္မာပိ၊ ဝိပဿနာ ကုသိုလ် တရားတို့ကို လည်း။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အဧမ္မာ၊ အကုသိုလ် တရားတို့ကို။ ပဂေဝ၊ ပယ် အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုဖွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ ဝါ၊ စောစောကပင် ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ပြီး၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ကုလ္လူပမံ၊ ဖောင်လျှင် ဥပမာ ရှိသော။ ဧမ္မံ၊ ကို။ နိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ကူးမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒေသေသမိ၊ ဟောပေအံ့။ နော ဂဟဏတ္ထာယ၊ ဖွဲယူခြင်း အကျိုးငှါကား မဟုတ်ပေ။]

ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘာဂေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စသောတရား အဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။

[မဟေသိနာ၊ သည်။ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိဓမ္မဘေဒါ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် စသည် အပြားရှိသော တရားအဖို့တို့ကိုဝင်း။ ကဏှာ သုက္ကာ စ၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရား ဖြူစင်သော ကုသိုလ်တရားအဖို့တို့ကိုဝင်း။ ယတော၊ ကြောင့်။ ဝန္တာ၊ ထွေးအန်အပ်ကုန်ပြီ။ တတောပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (သော၊ ကို။) ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။]

တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ။ပ။ ဒိနောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော သင်္ဂီဟ ဂါထာကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ။ ဆိုအပ်ခဲ့ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဂုဏ်ပုဒ်တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့သည်။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ အတ္တဟိတ။ပ။ ဝသေန၊ အတ္တဟိတ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပရဟိတကို ကျင့်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ကုန်၏။ တာသု၊ သမ္ဘတ္တိနှင့်ပဋိပတ္တိ နှစ်မျိုးတို့တွင်။ အတ္တဟိတသမ္ဘတ္တိ၊ သည်။ ပဟာနသမ္ဘဒါဉာဏသမ္ဘဒါ–ဘေဒတော၊ တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ ထိုနစ်ပါးကိုသာ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်းဟူမူ။) အာနုဘာဝသမ္ဘဒါဒီနံ၊ တို့၏။ တဒဝိနာဘာဝေန၊ ထိုသမ္ဘဒါ ၂–ပါးနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သဖြင့်။ တဒန္တောဂဏ္ဌာ၊ ထိုသမ္ဘဒါနှစ်ပါး၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [၂ဖ၄] ပရိဟိ တပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ပယောဂါသယဘေဒတော၊ ပယောဂနှင့် အာသယ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ပယော ဂတော၊ အားဖြင့်။ (ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ သည်။) လာဘ။ပ။ စိတ္တသ၊ လာဘ် ရှိသေစွာ ပူဇော်ခြင်း စသည်တို့ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ စိတ်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဓမ္မူပဒေသော၊ ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲ တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တရားကို ဟောတော်မူခြင်းပေတည်း။ အာသယတော၊ အားဖြင့်။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ပဋိဝိရ ဒ္ဓေသုပိ၊ မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်ကုန်သော ဒေဝဒတ် အစရှိသော သူတို့၌သော်လည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဟိတေသိတာ စ၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဉာဏပရိပါကကာလာဂမနာဒိ စ၊ ဉာဏ်၏ရင့်ကျက်ရာ ကာလကို ငံ့လင့်တော်မူခြင်း စသည်သည်ရင်း ပေတည်း။ အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာပိ၊ အာမိသကိုခံယူခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း။ အတ္ထစရိယာ၊ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းသည်။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ ပရဟိတကို ကျင့်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဗုဒ္ဓဂုဏ်တို့ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အရဟန္တိအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂုဏ်ပုဒ်တို့တွင်။ အရဟန္တိ ဣမိနာ ပဟာနသမ္ပဒါဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဟိတ သမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ပြအပ်၏။ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ လောကဝိဒူတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပဒါဝသေန၊ ဖြင့်။ (အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။) စ၊ စောဒနာအံ့။ လောကဝိဒူတိ ဣမိနာပိ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်လည်း။ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓတာ၊ ဒ္ဓ၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝိယတိ နနု၊ ပြအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣဒံ ကိ၊ ဤသို့စောဒနာ ငြားအံ့။ ဝိဘာဝိယတိ၊ ပြအပ်သည်။ သစ္စံ၊ မုနိပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏာနဘာဝေါ၊ ဉာဏ်၏အာနုဘော်ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ၏။ လောကဝိဒူတိ ပန ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်မူကား။ အာသယာနုသယဉာဏာဒီနမ္ပိ၊ ဉာဏ်အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အာနုဘာဝေါ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။ သုဂတောတိ ပန ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်မူကား။ သမုဒါဂမတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာ လက်ဦးအစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။ အနုတ္တရော။ပ။ အနုသာနန္တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းကို။ သမတ္ထိတံ။ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အတ္တနာပိ၊ မိမိကိုယ်တော်တိုင်လည်း။ ဗုဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီ။ အညေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဗောဓေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ ဘဂဝါတိ ဣမိနာပိ၊ ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ သမုဒါဂမတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဗ္ဗာ၊ သော။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့သည်။ သခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ ဟေတုဖလ သတ္တူပကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓော၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အရဟံ။ပ။ ဝိဒူတိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဖလ သမ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ကုန်၏။ အနုတ္တရော။ပ။ မနုဿာနန္တိ ဣမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တူပကာရ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဖလဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သတ္တူပကာရ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ကုန်၏။ သုဂတော ဘဂဝါတိ ပန ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်မူကား။ ဟေတုဖလသတ္တူပကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဖြ၅] ၁၄၅။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ဝေဏ္ဏိ၊ ကား။ တတြာယံ နယောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓ ဂုဏာနုဿရဏသမယေ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သောအခါ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ ရာဂေန၊ သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ထကြွ ဖြစ်ပေါ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သော။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တေ ဟိ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ရာဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) စောရေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာဖြစ်သော။။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်လျက် လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးအပ်သော။ အရညမိဝ၊ တောကိုကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုရာဂသည်။ ပရိယဋ္ဌိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွဖြစ်ပေါ်လျက် လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုရာဂ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပရိယုဋ္ဌိ တရာဂံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွဖြစ်ပေါ်သော ရာဂရှိသောစိတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ ရာဂသ၊ ၏။ ယံ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ အကြင် ထကြွခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုထကြွခြင်းကို။ တံသဟိတော၊ ထိုရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ ၌။ ဥပ စရိတံ၊ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသ္မိံ ပက္ခေ၊ ၌။ ရာဂေနာတိ၊ ကား။ ရာဂေန ဟေတုနာ၊ ရာဂ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဒံ အတ္ထော၊ နက်။ ဥဒုဂတမေဝါတိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ ကာယဝကၠံဒီနံ။ ကိုယ်၏ ကောက်ခြင်းစသည်တို့၏။ အပနီတတ္တာ စ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ စိတ္တသ၊ ၏။ အနုဒဘာဝကရာနံ၊ မဖြောင့်မတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ မာယာဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ဥဒုဂတ မေဝ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ ဖြစ်သည်သာလျှင်။) ဝါ၊ တနည်း။ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန၊ ရာဂစသည်တို့၏ ထကြွဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိ သဖြင့်။ သြနတိဥန္ဓတိဝိရဟတော၊ ညွှတ်ကျခြင်း တက်ကြွခြင်း၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဥဒုဘာဝမေဝ၊ ဖြောင့်သည်၏ အဖြစ်ကို သာလျှင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဒုဂတမေဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ ဝိထိ၊ လမ်းမှန်သို့။ သြတိဏ္ဏ တာယ၊ သက်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လီနဒ္ဓစ္စဝိဂမနတော၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်း ကင်းသဖြင့်။ မဇ္ဈိမသမထနိ မိတ္တာပဋိပတ္တိယာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဥဒုဘာဝမေဝ၊ ဖြောင့်မတ်သည်၏ အဖြစ် သို့သာလျှင်။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ တထာဂတံ အာရဗ္ဘာတိ၊ ကား။ တထာဂတဂုဏေ၊ တို့ကို။ အာရမ္ဘဏံ ကတ္တာ၊ ၍။

ဣစ္ဆာသာတိ၊ ဟူသောပါဠိကို။ ဣတိ အသ၊ ဣတိ+အသ – ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ (ပဒစ္ဆေဒသံဝဏ္ဏနာတည်း)သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဝိတက္ကယတော၊ အဖန်တလဲလဲ ကြံစည်သော ယောဂီအား။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။ (ပါဌသေသ ထည့်စွက်၍ စပ်ရန်ပြသည်) ဧဝန္တိ၊ ကား။ နေဝ တသ္မိံ သမယေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနိန္နာ၊ ဘုရားဂုဏ်တို့၌ ညွတ်ကိုင်းကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရာ ပဝတ္တန္တိတိ ဧတေန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာသခ်ါတံ၊ ဘုရားဂုဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ကရောတိ–၌ ပကတိကတ္တားစပ်) ဝိတက္ကာဟတံ စ၊ ဝိတက်ဖြင့် ခေါက်အပ်သည်ကိုလည်း။ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ စ၊ ဝိတက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်လှည့်၍ ခေါက်အပ်သည်ကိုလည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အနုမဇ္ဇနဋ္ဌေ၊ (အထပ်ထပ်) သုံးသပ်အပ်သည်ကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရဇ္ဈာနနိပ္ပါဒိကာ၊ ဥပစာရဈာန်ကို ပြီးစေတတ်သော။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးသော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိပနသာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရပီတိ သဟိတစိတ္တသ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသော သူအား။ ကာယစိတ္တဒရထာတိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တပသဿဒ္ဓိနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သုခုမာဝတ္ထာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အခိုက်အတန့်ရှိကုန်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတာ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့တည်း။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိတိ၊ ကား။ သန္ဓိသီဒန္တိ၊ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်ကုန်၏။ အနုက္ကမေန ဧကက္ခဏေတိ၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အာဝဟန္တီ၊ ဆောင်လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ၌။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ခွါအပ်ပြီးကုန်သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္ဓိသိန္နာဝ၊ ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုဝိသဒါနိ၊ ကောင်းစွာသန့်ရှင်းကုန်သော။ သဒ္ဒါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဂုဏာတာယ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ သာတိသယံ၊ တက္ပ။ ပဌကိစ္စာဝ၊ ထက်သောကိစ္စ ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗလဝတီ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိပဒဋ္ဌာနာ၊ ရှိသော။ ပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ သဝိသေသာ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဇာယတိ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ငြိမ်းသော ကိုယ်ရှိသော ယောဂီအား။ သမာဓိပဒဋ္ဌာနံ၊ ဓိ၏ပဒဋ္ဌာန် ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည်။ ထိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် ခိုင်ခံ့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သုခေန၊ သည်။ အနုဗြူဟိတံ၊ ပွါးစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဝိဘာဝေယော၊ တို့သည်။ (ပဌမတမာနိ ဟုတ္တာ–စသည်၌စပ်) ဥပရူပရိ၊ ၌။ ပဌမပဌမတရဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ် သာ၍ ထက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတိတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ မဇ္ဈိမသမထပဋိပတ္တိယာ စ၊ ထသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဧကရသဘာဝေန စ၊ တူသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ပဌမတမာနိ၊ အထူးသဖြင့် သာ၍ထက်ကုန်သည်။ (ဝိတက္ကာဒယော–ကို ငဲ့၍ ပဌမတမာ–ဟု ရှိသင့်၏) ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ဈာနဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ပုံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယသ္မိံ မဟာနာမ။ ပ။ သမာဓိယတီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

> [၂၆၆] [မဟာနာမ၊ မဟာနာမ်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ ကသည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ အသ၊ ထိုအရိယာသာဝကအား။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂသည် ထကြွဖြစ်ပေါ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ပ။ သုခိနော၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝကဿ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။]

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိအရာ၌။ ဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တံ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သည်။ နု ဟောတိ ပန၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘီရတာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဂမ္ဘီရေ၊ နက်သော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပတိတနာဝါ၊ ကျရောက်သော လှေသည်။ (ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ နု လဘတိ) ဝိယ၊ မရသကဲ့သို့။ ဂမ္ဘီရေ၊ သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမထဘာဝနာ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌံ၊ ထောက်တည်ရာကို။ နု လဘတိ၊ မရပေ။ စ၊ ဆက်။ ဂမ္ဘီရတာယာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သဘာဝမ္မတာပိ၊ သဘာဝမ္မ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သဂ်ီဟိတာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝမ္မော၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ ပညတ္တိ၊ သည်။ နု၊ မနက်နဲပေ။ စ၊ စောဒနာဉီးအုံ့။ တဇ္ဇာပညတ္တိဝသေန၊ တဇ္ဇာပညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဘာဝမ္မော၊ ကို။ ဂယှတိ နနု၊ ယူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣဒံ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအုံ့။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝဗုမာနာယ၊ တိုးပွါးလတ်သော်။ ပညတ္တိ၊ ကို။ သမတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ သဘာဝေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ စောဒနာဉီးအုံ့။ ကတ္ထစိ၊ သော။ သဘာဝမ္မေပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဒုတိယာရုပ္ပဈာနာဒိ၊ ဒုတိယာရုပ္ပဈာန် အစရှိသော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ သမိဇ္ဈတိ နနု၊ ပြီးစီးပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣဒံ၊ ငြားအုံ့။ သမိဇ္ဈတိ၊ သည်။ သစ္စံ၊ ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ တံ ခေါ၊ ထိုဒုတိယာရုပ္ပအစရှိသော ဈာန်သည်ကား။ ဧကပ္ပကာရေ၊ တမျိုးတည်း အပြားရှိသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣဒံ ပန၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ကား။ နာနာပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိ၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာမိမုတ္တတာယတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း။ နာနပ္ပကာရေသု၊ အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော။ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ မနိသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ ဧကသ္မိံ ယေဝ

ကောင္ဘာသေ၊ ၌သာလျှင်။ အပ္ပနာဝေသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အဝတိဋ္ဌတိ ယထာ၊ နောက်ဆုံး၌ တည်ဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ် သနည်း။ ဣတိ၊ ငြားအုံ့။ အယံ ဥပညာသော၊ ဤကပ်၍ သိမ်းသွင်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၍ သိမ်းသွင်းခြင်းသည်။ ဝိသမော၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုကောင္ဘာသဘာဝနာ၌။ ကောင္ဘာသဗုဟုဘာဝေ၊ ကောင္ဘာသတို့၏ များသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပဋိက္ကူလာကာရသေဝ၊ ပဋိက္ကူလ အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ ဧကပ္ပကာရေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌ကား။ ဂုဏာနံ၊ တို့၏။ နာနပ္ပကာရတ္တာ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ (ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ ယောဂီသည်။ ဧကသ္မိံယေဝ ဂုဏေ၊ ၌သာလျှင်။ ဌာတုံ၊ ငါ။ နု သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏေသု၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ပေါ်ကုန်လတ်သော်။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝတော၊ အားကြီးသည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဓိမုတ္တာတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပစာရပ္ပတ္တံ၊ ဥပစာရသို့ရောက်သော။ ဈာနံ၊ သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အံ့။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏာသရီရသ၊ ဂုဏ်အပေါင်းတည်း ဟူသော ကိုယ်၏။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ သဂါရဝေါ၊ ရှိသည်။ သပ္ပတိဿော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထောယေဝ၊ ပင်လျှင်။ သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ၊ လွှမ်းမိုးသော။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသဒိသံ၊ ပသာဒနှင့်တူသော။ သဒ္ဓါမတ္တံ၊ သဒ္ဓါ၏ ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်သို့။ (အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။) ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့ကို။ အနုဿရဏာဝဿေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတိ ဝေပုလ္လံ၊ သတိ၏ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့။ (အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့၏။ ပရမဂမ္ဘီရတာယ စ၊ အလွန်နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နာနပ္ပကာရတာယ စ၊ အထူးထူးအပြားပြားများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပညာဝေပုလ္လံ၊ သို့။ (အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏။ ဥဠာရပုညကေ္ခတ္တတာယ၊ မြတ်သော ကောင်းမှု၏ လယ်ယာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုညဝေလ္လဋ္ဌ၊ ကောင်းမှု၏ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့လည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ၊ ၏။ ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂနိယတ္တာ၊ ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်၏ တည်ရာအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏာဝရမ္ဘဏာယ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ ဘယဘေရဝါဘိဘာဝနတော၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို နှိပ်နင်းပယ်ဖျောက်နိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုဿရေထ။ ပ။ သိယာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သမ္ဘဒ္ဒံ၊ ကို။ အနုဿရေထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ အောက်မေ့ကုန်သည် ရှိသော်။) တုမှာကံ၊ တို့အား။ ဘယံ၊ သည်။ နောသိယာ၊ မဖြစ်နိုင်။] ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမ္မာကြာဖက်၌။ ဥဒကသ၊ ရေ၏။ (ဝိနိဝဋ္ဌနံ) ဝိယ၊ လိမ့်ကျသွားခြင်းကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ (သီဟိဠ်မှု၌ သတိ ဒုက္ခသ–ဟု ရှိသည်၊ ထိုပါဠ်သာလျှင် သင့်သည်) ဒုက္ခသ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိနိဝဋ္ဌနတော၊ လိမ့်ကျသွားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကင်းဖျောက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာဝိဝါသနသမတ္ထော၊ ဆင်းရဲကို သည်းခံခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) [၂ဖြဂ] သံဝါသသည္ဓိ၊ ကား။ သဟဝါသသည်၊ အတူတကွနေရသည် ဟူသော အမှတ်သညာကို။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့၏။ မဟန္တဘာဝသ၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘူမိယံ၊ ဘုရားအဖြစ်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဝိပရိဝတ္တနတော၊ အပြန်ပြန်လည်ခြင်းကြောင့်။ သမ္ဘုဂါ သတ္ထာရံ ပဿတေ ဝိယာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဏ္ဏေ၊ ကား။ ဣမာယ ဘာဝနာယ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာမှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပဋိဝိဏ္ဏေ၊ မသိခဲ့သည်ရှိသော်။ သုဂတိပရာယဏောတိ၊ ကား။ သုဂတိသမ္ပရာယော၊ သုဂတိလျှင် မရွတ်လားရာ ရောက်ရာရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အပ္ပမာဒဿ၊ ကား။ အပ္ပမဇ္ဇနံ၊ မမေ့ခြင်းကို။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အနုယောဂ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကယိရာထာတိ၊ ကား။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သုမေဓသောတိ၊ ကား။ သုန္ဒရပညော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသော သူသည်။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဒိသမတ္ထေန၊ နိဝရဏကို ခွါခြင်းစသည်၌ စွမ်းနိုင်သော။ သတ္ထရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ သဂါရဘာဝါဒိဟေတုဘူတေန၊ သဂါရဝအဖြစ် စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဟတာ၊ ကြီးစွာသော။ သာမတ္ထိယေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာယ၊ ပြည့်စုံသော။

၂–ဓမ္မာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ ဓမ္မာနုဿတိန္တိ ဧတ္ထ၊ တိ–ဟူသော ပုဒ်၌။ ပဒတ္ထော စ၊ ပုဒ်အနက်ကိုရင်း။ သဘာဝတ္ထော စ၊ သဘောအနက်ကိုရင်း။ (သီဟိဠ်မှု၌ ဘာဝတ္ထော စ–ဟုရှိ၏။ ဘာဝတ္ထော စ၊ ဆိုလိုသော အနက်ကိုရင်း–ဟု အနက်ပေး၊ ထိုသီမူသာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်) အာဒိတော၊ ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသ၏ အစ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဒတ္ထနှင့် ဘာဝတ္ထကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဘာဝနာဝိဓာနမေဝ၊ ဘာဝနာ အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။

ဓမ္မာနုဿတိ ဘာဝေတုကာမေနာပိတိအာဒိ၊ ကိုး။ အာရဒ္ဓ၊ အပ်၏။ ဘွား၊ ဤဓမ္မာနုဿတိကထာ၌။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝိယ၊ တိ၌ကဲ့သို့။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ နု ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သနည်း။ ပဋိ ပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဧတာ အနုဿတိယော၊ တို့ကို။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနံ၊ သို့။ အာရဗ္ဘ နနု၊ ထင်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အံ့။ ဧတေ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဧဝံသန္တေပိ၊ သော်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သီလအစရှိသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာနမ္မိ၊ တို့အားလည်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်္ဂါ။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာ–ဂတေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဣဒ၊ ဤဓမ္မာနုဿတိကထာ၌။ နု ဝုတ္တံ၊ (အဌကထာဆရာ) မဆိုအပ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အရိယ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အထူးတည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ပုထုဇဉ်တို့အား ပြည့်စုံသော်လည်း။ ပါဋိယံ၊ ၌။ အာဂတတ္တာ စ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဤ၌ စ–သဒ္ဒါဖြင့် ဆည်းအပ်သော အနက်ရှာမတွေ့၊ တထာပိ–နေပုံလည်း အဆင်မပြေ၊ ထို့ကြောင့် ရင်းအစား တထေဝ–ဟု ပြင်၍ ရှေးဣဒ္ဓိတို–နှင့် တဝါကျတည်းဖြစ်သင့်၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်) ပန၊ ထိုမဓ္မာနုဿတိအရာ၌ မဆိုင်ဩော်လည်း။ အရိယသာဝ ကာနံ၊ တို့အား။ သုခေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ စ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ရင်း။ တထေဝ၊ ထိုအရိယာသာဝကတို့နှင့် သာဆိုင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ ပါဋိယံ၊ ၌။ အာဂတတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသ၊ ၌။ တံ ထိ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာ–ဂတေန–ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယဉ္စ ဝိစာရော၊ ဤ စိစစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိဿတေဝ၊ လာလတ်သာလျှင်တည်း။

၂၄၇။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိတိ ဘွား၊ ဤပါဠိ၌။ ပိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ သမ္ပိဏ္ဏောတိ၊ ၏။ ဣတရေသုပိတိ၊ ကား။ သန္ဓိဋ္ဌိကာဒိပဒေသု၊ တို့၌။ လောကုတ္တရဓမ္မောဝါတိဟိ၊ ဟူ၍။ အဝေရဏ်၊ ကန့်သတ်ခြင်း ကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကာဒိအတ္ထံ၊ က–စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤသန္ဓိဋ္ဌိကစသော အနက်တို့သည်။ ပရိယတ္တိဓမ္မေပိ၊ ၌လည်း။ သမ္ဘဝန္တေ၀၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ။ ချဲ့။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ ကို။ (သယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော–၌စပ်) ဝါ၊ သည်။ (သန္ဓိဋ္ဌိကော–၌စပ်) ဗဟုဿုတေန၊ ရှိသော။ အာဂတာဂမေန၊ လာသော အာဂုံရှိသော။ (ပညဝတာ–၌စပ်) ပရမေန သတိနေပက္ကေန၊ လွန်မြတ်သော သတိ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သော။ ပညဝတာ၊ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဒိကလျာဏာတာဒိဝိ သေသတော၊ တာအစရှိသော ဂုဏ်ထူးအားဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုမြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ အာစရိယပယိရူပါသနာယ၊ ဆရာကို ဆည်းကပ်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နလဗ္ဘာ၊ မရအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ စေ၊ ငြားအံ့။ (ဤမှနောက်၌ သီဟိုဠ်မှုတွင် တံ လောကုတ္တရဓမ္မေပိ သမာနံ–ဟုရှိ၏၊ ထိုပါဌ်သာသင့်သည်) တံ၊ ထိုသို့ဆရာနှင့် ကင်း၍ မရအပ် မရနိုင်ခြင်းသည်။ လောကုတ္တရဓမ္မေပိ၊ ဓမ္မ၌လည်း။ သမာနံ၊ တူညီ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိ သယေနေ၀၊ မိတ္တဟူသော မိုရာဖြင့်သာလျှင်။ ဘိဏ္ဍန်တော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ သတ္ထုသန္ဒဿနေပိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဉာဏ်ဖြင့်ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ရာ၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ကောင်းသောဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ဇယတိ၊ အောင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ အယံ ပန အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုကား။ တိတ္ထိယနိမ္မဒ္ဒနေ၊ တို့ကိုနှိမ်နင်းရာ၌။ နိပ္ပရိ ယာယတော၀၊ သာလျှင်။ [၂ဖြစ်] လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကိလေသဇယေ၊ ကိလေသာတို့ကို အောင်နိုင်ရာ၌။ ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။) ပရမ္ပရာဟေတုဘာ၀တော၊ အဆင့်ဆင့် အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သန္ဓိဋ္ဌ၊ ကိုယ်တိုင်ရှုမြင်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သော။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ လဗ္ဘတေ၀၊ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗ သော၊ သိမ်း။ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့ကို။ ပဟာနံ စ၊ ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝေါဒါနဓမ္မာနံ၊ ဖြူစင်ကြောင်း တရားတို့ကို။ ပရိဗြူဟနဉ္စ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွါးစေခြင်းကိုရင်း။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ပ၀တ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ (ဝိဘာ၀ေတဗ္ဗော–၌စပ်) ယေ ခေါ တွဲ ဂေါတမိ၊ ပ။ သတ္ထုသာသနဿ စ၊ နံ–ဟူ၍ရင်း။ ဓမ္မာပိ။ပ။ အဓမ္မာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဧ၀မာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိဘာ၀ေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။

[ဂေါတမိ၊ (မိထွေးတော်) ဂေါတမီ။ တွဲ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ (ဇာနေယ္ယာသိ–၌စပ်) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သရာဂါယ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံ၀တ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂကင်းခြင်းငှါ။ နော (သံ၀တ္တန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ သညောဂါယ၊ ၎င်္ဂါ။ သံ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသညောဂါယ၊ ဝဋ္ဋ၌မယှဉ်ခြင်းငှါ။ နော (သံ၀တ္တန္တိ)၊ ကုန်။ သဉ္ဇပါဒါနာယ၊ စွဲလမ်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပါဒါနာယ၊ ၎င်္ဂါ။ နော (သံ၀တ္တန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (စေ) ဇာနေယ္ယာသိ၊ သိငြားအံ့။ ဂေါတမိ၊ မီ။ ဧသော၊ ဤတရားသည်။ နု ဓမ္မော၊ တရားမဟုတ်။ ဧသော၊ သည်။ နု ဝိန ယော၊ ဝိနည်းမဟုတ်။ ဧတေ၊ ဤစကားသည်။ နု သတ္ထုသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။) ဧကံသေန၊ ဖြင့်။ ဓာရေယ္ယာသိ၊ မှန်လေလော့။ (ဓမ္မာ၀ိ–စသည်ကို ရှေးနှာ ၇၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ)]

အကာလိကာဓိဂမုပါယတာယ၊ အကာလိက တရားကို ရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကာလိကော၊ မည်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတာပရိသုဒ္ဓတာဟိ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်, ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ ဧဟိပဿဝိဓိ၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟူသော အစီအရင်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဟိပဿိကော၊ မည်၏။ တတော ဧ၀၊ ပင်လျှင်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခနိတ္ထရဏတ္ထိကေဟိ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဥပနယန်–၌စပ်)

အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဥပနယနံ ဝါ၊ ဆောင်ထည့်ပေးခြင်းကို ၎င်း။ စိတ္တသ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ ဥပနယနံ ဝါ၊ ဆောင်ပို့ခြင်းကို၎င်း။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩပနေယျိကော၊ မည်၏။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ၊ နှ ဟူသော ဦးခေါင်း၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ပရိစယေန၊ လေ့လာခြင်းဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝေဒံ စ၊ အနက်ကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ၎င်း။ ဓမ္မဝေဒဉ္စ၊ ဒေသနာပါဠိကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို၎င်း။ လဘန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အသီးသီးသော မိမိကိုယ်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္ဓိဋ္ဌကာဒိပဒေသု၊ တို့၌။ ပရိယတ္တိဓမ္မမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပကိ္ခပိတွာ၊ ၍။ မနသိကာရော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။

သာတိ၊ ကား။ ဂါထာ၊ သည်။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့တို့ဖြင့်။ သုန္ဒရတ္တာ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မသာတိ၊ ကား။ သာသနဓမ္မသ၊ ၏။ အဝယဝဝိနိမုတ္တော၊ အစိတ်မှ လွတ်သော။ သမုဒါယော နာမ၊ အပေါင်း မည်သည်ကား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုမျှ။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေသု အဝယဝေသု၊ အကြင်အစိတ်တို့ကို။ သမုဒါယရူပေန၊ အပေါင်း၏ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ အဝေက္ခိတေသု၊ ရှုကြည့်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ဂါထာတိ သမညာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအစိတ်ကို။ တတော၊ ထိုအပေါင်းမှ။ ဘိန္ဒိ ဝိယ၊ ကွဲသကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ သံသာမိဝေါဟာရံ၊ သံ+သာမိသမ္ဘာန် ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ဒဿ ဣတ္တော၊ ပြလိုသော (အဋ္ဌကထာဆရာ) သည်။ ပဋ္ဌမေန ပါဒေန အာဒိကလျာဏာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကောနုသန္ဓိကန္တိ ဣဒံ၊ စကားကို။ နာတိဗဟုဝိဘာဂံ၊ အလွန်မများသော ဝေဘန်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အလွန်မများသော အဖို့ရှိသော။ ယထာနုသန္ဓိ နာ၊ ဖြင့်။ ကောနုသန္ဓိကံ၊ တခုသော အနုသန္ဓေရှိသော သုတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣတရသ ပန၊ ဤမှတပါးသော နာနာနုသန္ဓိက သုတ်အားမူကား။ တေနေဝ ဒေသေတဗ္ဗမ္ဘဝိဘာဝေန၊ ထိုဟောအပ်သော တရားကို ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ တရား၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဘာဝါ၊ အစ အလယ် အဆုံး အဖို့တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပ်၏။ နိဒါနေနာတိ၊ ကား။ ကာလ။ ပ။ လက္ခဏေန၊ ဟောရာကာလ, ဟောရာအရပ်, ဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်, နာခံသော ပရိသတ် စသည်ကို ညွှန်ကြားခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ နိဒါနဂ္ဂေန၊ နိဒါန်းအဖွဲ့ဖြင့်။ နိဂမနေနာတိ၊ ကား။ ဣဒမဝေါစာတိ အာဒိကေန ဝါ၊ ဣဒမဝေါစ–ဤသို့ အစရှိသည် သော်လည်းဖြစ်သော။ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝုတ္တန္တိ ဝါ၊ ဝုတ္တံ –ဟူ၍ သော်လည်းဖြစ်သော။ ယထာဝုတ္တတ္ထနိဂမနေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်တို့ကို သိမ်းသွင်းသော အချုပ် စကားဖြင့်။

အယံ ကထာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််ကထာသည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ သုတ္တပိဋကသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ္တန်ပိဋကဏ၏ အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ သုတ္တပိဋကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မသ၊ ၏။ အာဒိကလျာဏာဒိကံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သုတ္တပိဋကဝိနယပိဋကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုအာဒိ ကလျာဏစသည်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သနိဒါနသဥ္ဇပ္ပတ္တိကတ္တာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သနိဒါနသဥ္ဇပ္ပတ္တိကတ္တာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တနိဒါနေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နိဒါန်းဖြင့်။ သနိဒါနတာယ စ၊ နိဒါန်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ [၂၆၉] သအဋ္ဌုပ္ပတ္တိကတာယ စ၊ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝေနေယျာနံ အနုရူပတောတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ စ၊ ပညတ်၏၎င်း။ ဓမ္မဒေသနာ ယ စ၊ နာ၏၎င်း။ တံတံသိက္ခာပဒဘာဝေန၊ ထိုထို သိက္ခာပုဒ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပညာပိယမာနသ၊ ပညတ်အပ်သော ဝိနည်း၏ ၎င်း။ (အနုရူပတော–၌ပင်စပ်) ဝေနေယျ–ဏျာသယာနုရူပ်၊ စွာ။ ပဝတ္တိယမာနသ၊ ဖြစ်စေအပ် ဟောအပ်သော ဓမ္မ၏၎င်း။ အနုရူပတော၊ ဝေနေယျတို့ အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထသာတိ၊ ကား။ ဒေသိယမာနသ စ၊ ဟောအပ်သည် လည်း ဖြစ်သော။ (စ–သဒ္ဒါဖြင့် ပညာပိယမာနသ–ကို ဆည်းသည်၊ ပညာပိယမာနသ ဒေသိယမာနသ စ–ဟု အပြည့်အစုံ ရှိသင့်၏) သီလာဒိ– အတ္ထသ၊ သီလစသော အနက်၏။ တံ ကိသ ဟေတု, သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို သုတ်တို့၌။ ဟေတူပမာဂဟဏေန၊ ဟိတ် ဥပမာတို့ကို ယူသဖြင့်။ ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော၊ ဟိတ် ဥဒါဟ ရဏ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်ဖြင့်။ သုတ္တဝိနယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိယတ္တိဓမ္မသ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈ–ပရိယောသာန ကလျာဏတံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တီဏိ ပိဋကာနိ၊ တို့ကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်း တည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုအစ အလယ် အဆုံး ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သကလော– ပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌ ၌။ သာသနဓမ္မောတိ၊ ကား။

[သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တရားကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည် ၎င်း။ ကုသလဿ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းသည်၎င်း။ သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ မိမိ စိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်းသည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤသုံးပါးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။]

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တသ၊ သော။ သတ္ထုသာသနဿ၊ ကို။ ပကာသကော၊ ပြတတ်သော။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ တည်း။ သာသနဿ၊ ၏။ သီလမူလကတ္တာ၊ သီလလျှင် အရင်းမူလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏော၊

အစအဖို့ကောင်း၏။ တေသံ၊ ထိုသမထ စသည်တို့၏။ သာသနသမ္ဘတ္တိယာ၊ သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော သာသနာတော်၏။ ဝေမ္ဗျောဘာဝတော၊ အလယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထာဒီဟိ၊ သမထ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ မဗ္ဗေကလျာဏော၊ ၏။ တဒဓိဂမတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ရသည်မှ။ ဥတ္တရိ၊ ၌။ ကရဏီယာဘာဝတော၊ ပြုဖွယ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသနကလျာဏော၊ ၏။ သာသနေ၊ ၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ စ၊ ထိုပညာ၏လည်း။ သီလံ စ၊ သည်ရင်း။ သမာဓိ စ၊ သည်ရင်း။ မူလံ၊ အရင်းမူလတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလသမာဓီဟိ အာဒိကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပညာ ပန၊ သည်ကား။ အနဿောပေဋ္ဌိဝေဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဂဏှန္တော၊ ၍။ ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ မဗ္ဗေကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ထို ဝိပဿနာမဂ်၏။ နိပ္ပတ္တိ၊ ပြီးခြင်းသည်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနသစ္ဆိကိရိယာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်း။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌၊ ဝါ၊ ထို့ထက်အလွန်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုဖွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာနကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဖလဂ္ဂဟဏေန၊ ဖိုလ်ကို ယူသဖြင့်။ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော နိဗ္ဗာန်ကို ယူသဖြင့်။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) တဒုဘယဋ္ဌ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ သာသနသမ္ဘတ္တိယာ၊ ၏။ သြသာနံ၊ အဆုံးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာနကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဗုဒ္ဓသ၊ ၏။ သုဗောဓိတာ၊ ကောင်းစွာသိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓတာ၊ ဒွေအဖြစ်တည်း။ တာယ၊ ထိုသုဗောတိတာ–ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တပ္ပဘာဝတ္တာ၊ ထိုဗုဒ္ဓလျှင် အမွန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သံကိလေသပ္ပဟာနံ စ၊ သကို ပယ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဝေါဒါနံ စ၊ ဖြူစင်စေခြင်းသည်ရင်း။ ပါရိပူရီ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စုံခြင်းသည်ရင်း။ ဓမ္မသုဓမ္မတာ၊ တာမည်၏။ တာယ၊ ထို ဓမ္မသုဓမ္မတာ–ဖြင့်။ မဗ္ဗေကလျာဏော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံသရီရတ္တာ၊ ထိုဓမ္မလျှင် အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ကြားဆုံးမအပ်၏။ တထာပဋိပတ္တိ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းသည်။ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုသံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာယ၊ ထိုသံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဖြင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝတော၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ သာသနဓမ္မံ၊ ကို။ တထတ္တာယာတိ၊ ကား။ ယထတ္တာယ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ၏။ တထတ္တာယ တထာဘာဝါယ၊ ထိုအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သော ပန၊ ထိုတထာဘာဝသည်ကား။ အဘိသမ္ဘောဓိ စ၊ ဓိဉာဏ်ရင်း။ ပစ္စေကဗောဓိ စ၊ ဓိဉာဏ်ရင်း။ သာဝကဗောဓိ စ၊ ဓိဉာဏ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ [၂၇၀] တိဝိဓော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣတော၊ ဤသုံးပါးသော အပြားမှ။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ၊ ကိုရခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ သဗ္ဗဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဂ္ဂဘာဝတော စ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣတရဗောဓိဒွယမူလတာယ စ၊ ဤမှတပါးသော ဗောဓိနှစ်ပါး အပေါင်း၏ မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဌမယ ဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏတာ၊ ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေမ္ဗျောဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဒုတယာယ၊ ယဗောဓိဖြင့်။ မဗ္ဗေကလျာဏတာ၊ ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တဒုဘယာဝရတာယ စ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံအောက် ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သာသနဓမ္မဿ၊ ၏။ တဒေါသာနတာယ စ၊ ထိုသာဝကဗောဓိလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တတိယာယ၊ ယဗောဓိဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိယောသနကလျာဏတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဧသောတိ၊ ကား။ သာသနဓမ္မော၊ သည်။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတောတိ၊ ကား။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ၊ လွတ်မြောက်ကြောင်း တရားမြတ်၌၊ ဝါ၊ မြတ်သော လွတ်မြောက်ကြောင်း တရား၌။ ဌတ္တာ၊ ၍။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏာန္တသ၊ နာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနံ၊ တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနသမ္ဘဝတော၊ ကွာခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာ ယထာဝုသော။ပ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ယသ္မိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဃာနန္တိတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ သော။ တေ–ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သတ္ထာ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်မူလည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အညတရော။ သော။ ဂရုဋ္ဌာနိယော၊ ဆရာ၏ အရာ၌ တည်သော။ အဗြဟ္မစာရီ ဝါ၊ သီတင်းသုံးဖော်သည် မူလည်း။ (ဓမ္မံ ဒေသေတိ။) တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ သော၊ ထို ရဟန်းသည် တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ အတ္ထဝေဒံ၊ အနက်ကို သိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဓမ္မဝေဒံ၊ ပါဠိဒေသနာကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။]

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိ သမယေ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ သြဟိတသော တော၊ ချထားအပ်သော နားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ နားစွင့်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ အသ၊ ထို အရိယာသာဝကအား။ တသ္မိ သမယေ၊ ၌။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဟီနာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

သမထဝိပဿနာသုခါဝဟနတောတိ၊ ကား။ သမထသုခသ စ၊ ကိုရင်း။ ဝိပဿနာသုခသ စ၊ ကိုရင်း။ သမ္ဘာဒနတော၊ ပြည့်စုံစေခြင်းကြောင့်။ စ၊ မှန်။ သော ဝိဝိစ္စေဝ။ပ။ ပီတိသုခန္တိအာဒိ စ၊ အစရှိသည်ကိုရင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ယတော။ပ။ ဝိပဿတောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဇော်–ဝစန်၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

[သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စ (ဇဝ၊) သာလျှင်။ သာဝိတက္ကံ၊ သော။ သဝိစာရံ၊ သော။ ဝိဝေကဇ ပီတိသုခံ၊ ရှိသော။ (ပဌမ ဈာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။)]

[ယတော ယတော၊ အကြင် အကြင် ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ (တတော တတော၊ ထိုထို သုံးသပ်အပ်သော ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ။) ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပီတိပါမောဇ္ဇသည်။ ဝိဇာနတံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ယောဂီတို့၏။ အမတံ၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကြီးပါပေတည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဓမ္မံ၊ ရုပ်နာမ်တရားကို။ ဝိပဿတော၊ ရှုမြင်သော ယောဂီအား။ အမာနသီ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော၊ ဝါ၊ လူတို့၏ အရာမဟုတ်သော။ ရတီ၊ ပျော်မွေ့ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

တထာ ပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ သုခံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ယထာ ဝါ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် မူလည်း။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ကြား ဆုံးမတော်မူအပ်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်အပ်သော။ သာသနဓမ္မော၊ သည်။ တာဒိဘာဝါဝဟနတောတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌဂုံပေကွာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဋ္ဌာဒီသု၊ တို့၌။ တာဒိဘာဝသ၊ တာဒိအဖြစ်ကို။ လောကဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အနုပလေပသ၊ မလိမ်းကျံခြင်းကို။ အာဝဟနတော၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။

ဇသ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ သုံးပါးသော ကောင်းခြင်းရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ရှိသော်။ ယံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ စ၊ ကိုရင်း။ ယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ။ ကိုရင်း။ ပကာသေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဗြဟ္မစရိယသည်။ ယထာနုရူပံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ အတ္ထသမ္ဘတ္တိယာ၊ အနက်အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ မည်၏။ ဗျဉ္ဇနသမ္ဘတ္တိယာ၊ သဒ္ဒါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ယဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

[၂၇၁] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဗြဟ္မစရိယတို့တွင်။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ တိသော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ သကလော၊ သော။ တန္တိဓမ္မော စ၊ ပါဠိ တရားဒေသနာတော်သည် ရင်း။ သာသန ဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းသာသနဗြဟ္မစရိယကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဘဂ္ဂေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကတမေသာနံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ အဘယ်ဘုရားရှင်တို့၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့် သာသနာတော်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ နု စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းမရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါသနည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ မေးလျှောက်အပ်၏။ သဗ္ဗသိက္ခာနံ၊ တို့၏။ မဏ္ဍဘူတ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတော၊ အကြည်အနှစ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော သိက္ခာသုံးပါး အပေါင်းဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧတာ၊ ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့် ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာနုရူပန္တိ၊ ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ အတ္ထသမ္ဘတ္တိယာ၊ အကျိုး၏ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ မည်၏။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေ၊ ၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အတ္ထာသမ္ဘတ္တိယာတိ၊ ကား။ သမ္ဘန္နတ္ထတာယ၊ ပြည့်စုံသောအကျိုးအနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓ၊ ဤသာတ္ထ–ဟူသော ပုဒ်၌။ သဟ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ဘတ္တိအတ္ထော၊ ရှိ၏။ ဣဓ၊ ဤမှတပါးသော တန္တိဓမ္မ ဗြဟ္မစရိယသည်ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ သာတ္ထံ စ၊ လည်းမည်၏။ သဗ္ဗဉ္ဉုနဉ္စ၊ မည်၏။ ပန၊ ဝါဒ အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ သာတ္ထံ၊ သာတ္ထသည်။ ဝစနသဘာဝံ၊ စကားဝါကျဒေသနာ သဘောရှိ၏၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါသဘောရှိ၏။ သဗ္ဗဉ္ဉုနံ၊ နသည်။ အတ္ထသဘာဝံ၊ အနက်သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ဝေဘန်၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နု သုန္ဒရံ၊ မကောင်း။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။) တတာဝိဘတ္တာသ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဝေဘန်အပ်သော။ ပရိယတ္တိမ္မသ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဒ္ဒတ္ထာ၊ သဒ္ဒါနှင့် အနက်တို့သည်။ အဘိန္နရူပါ ဝိယ၊ မကွဲပြားသော သဘောရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိနိယောဂံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တတာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဒါနှင့် အနက်တို့၏။ မိသီဘာဝံ၊ ရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကို။ လောကိယာ၊ လောကမ္ဘ ထင်ရှားကုန်သော ကျမ်းဆရာတို့သည်။ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘေဒေ၊ သည်။ သတိပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ သဗ္ဗဉ္ဉုနန္တိ ဇတ္ထ၊ နံ–ဟူသော ပုဒ်၌။ သပုတ္တော အာဂတောတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ ကဲ့သို့။ တုလျယောဂေါ၊ တူသော ယှဉ်ခြင်းကို။ ယဒိ အဓိပ္ပေတော၊ အုံ့။ ဇဝ သတိ၊ သော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္ထပဋိသရဏာ၊ အနက်လျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဗျဉ္ဇနပဋိသရဏာ၊ သဒ္ဒါလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်သည်။ မာ(ဟောထ)၊ မဖြစ်ကုန်

လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထပ္ပဓာနဝါဒေါ၊ အနက်ကိုသာ ပဓာနဟု ဟောသော ဝါဒကို။ ဗာဓိတော၊ တားမြစ်အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ သလောမကော သပက္ခကောတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇမာနတာမတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကို။ (ယဒိ အဓိပ္ပေတံ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဗျူဟနသမ္ဘတ္တိ၊ ကို။ အဂ္ဂဟိတာ၊ မယူအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

သာတ္ထံ သဗျူဟန္တိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်တို့၌။ နေတ္တိနယေနပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌါ။ သက်ံသန။ပ။ သဗျူဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ (အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) နေတ္တိယံ၊ ၌။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ–၌စပ်) ဗျူဟနမုခေန၊ သဒ္ဒါကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ ဗျူဟနတ္ထဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ယူခြင်း–သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အက္ခရံ ပဒန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗျူဟနပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်၏။ ဣဒ ပန၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ကား။ (ဒသေတုံ–ဝုတ္တံ–တို့၌စပ်) ပါဠိယံ၊ ၌။ (အာဂတတ္တာ–ဝယ်အာဂတ–ပုဒ်၌စပ်) သတ္တံ သဗျူဟန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထပဒါနိယေဝ၊ အနက်ပုဒ်တို့ကို သာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒသေတုံ၊ ဌါ။ သက်ံသနာ ပကာသနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သခေ်ပတော၊ ဖြင့်။ ကာသန် ဒီပန်၊ ပြခြင်းသည်။ သက်ံသန်၊ မည်၏။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မညမာနော၊ တဏှာ မာနဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မှတ်ထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မာရသ၊ ကိလေသာမာရ်သည်။ ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ အမညမာနော၊ မမှတ်ထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။" ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒေသနာတို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထကေန၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဋိပဒ်ခဲ့၊ သိအပ်လေပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ "ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အညာတံ၊ သိနားလည်အပ်ပါပြီ ဘုရား။" ဣတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကာသန်၊ ပြခြင်းသည်။ ပကာသန်၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ဖ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပညပေတိ ပဌပေတီတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ ကဲ့သို့။ အာဒိကမ္မသ္မိံ၊ အစပြုခြင်း ဟူသောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒဒ္ဝယံ၊ ဤသက်ံသနာ, ပကာသနာ–ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဥဒ္ဒေသဘာဝတော၊ ဥဒ္ဒေသ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိက္ခိန္ဒြိယာပေက္ခံ၊ တိက္ခိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်ကို ငဲ့၏။ ဟိ၊ မှန်။ တိက္ခိန္ဒြိယော၊ ယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သခေ်ပတော စ၊ အားဖြင့်ငင်း။ ပဌမဋ္ဌ၊ စွာငင်း။ ဝုတ္တံ အတ္ထံ၊ ဟောအပ်သော အနက်ကို။ [၂၇၂] ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သိ၏။ (ပဋိဝိဇ္ဈတိ–ဟု ရှိသင့်၏။) သံခိတ္တသ၊ အကျဉ်းအနက်ကို။ ဝိတ္ထာရဝစနံ စ၊ အကျယ်ဟောခြင်းသည်ငင်း။ သကိ ဝုတ္တသ၊ တကြိမ်ဟောအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ပုန ဝစနဋ္ဌ၊ တဖန်ဟောခြင်းသည်ငင်း။ ဝိဝရဏဝိဘဇနာနိ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (ကိ ယထာ၊ မူကား။) ကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ သခေ်ပတော စ၊ ဖြင့်ငင်း။ သကိ ယေဝ စ၊ သာလျှင်ငင်း။ ဝုတ္တသ၊ ပြီးသော။ အတ္ထသ၊ ကို။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ပ။ စိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိဝရဏဝသေန စ၊ ဖွင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ ဝိဘဇနဝသေန စ၊ ဝေဘန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဝစနံ ယထာ၊ ဟောခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဧတံ ပဒဒ္ဝယံ၊ သည်။ နိဒ္ဒေသဘာဝတော၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယာပေက္ခံ၊ ယပုဂ္ဂိုလ်ကို ငဲ့၏။ ဝိဝဋ္ဋသ၊ ဖွင့်ပြအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဝိတ္ထာရတရာဘိဓာနံ စ၊ အထူးသဖြင့် ကျယ်ပြန့်စွာ ဟောခြင်းသည်ငင်း၊ ဝါ၊ အလွန်ကျယ်ပြန့်စွာ ဟောခြင်းသည်ငင်း။ ဝိဘတ္တသ၊ ကို။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပနံ စ၊ သိစေခြင်းသည်ငင်း။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တပရိတောသနံ စ၊ စိတ်ကို နှစ်သက်စေခြင်းသည်ငင်း။ ဥတ္တာနီကရဏပညာပနာနိ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (ကိ ယထာ၊ မူကား။) ဖဿော ဟောတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဝဋ္ဋဝိဘတ္တသ၊ ဖွင့်အပ်ပြီး, ဝေဘန်အပ်ပြီးသော။ အတ္ထသ၊ ကို။ ကတမော တသ္မိံ သမယေ ဖဿော။ပ။ သမ္ဖုသနာတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဥတ္တာနီကိရိယာ စ၊ ပေါ်လွင်သည်ကို ပြုခြင်းသည်ငင်း။ ပညာပနာ စ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်ငင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဧတံ ပဒဒ္ဝယံ၊ သည်။ ပဋိနိဒ္ဒေသဘာဝတော၊ ကြောင့်။ မုဒိန္ဒြိယာပေက္ခံ၊ ၏။ ပညာပနပဌပန။ ပ။ ယောဂတောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠေ၊ ပါ၌ရှိ၏။

ပန၊ မေးခွန်းထုတ်ပြဦးအံ့။ အယံ ပါဌဝိကပ္ပေါ၊ ဤပါ၌ကွဲသည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဇာတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ နေတ္တိပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ပုရိမပါဠေ၊ သည်။ ဇာတော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။

[သက်ံသနာ၊ အကျဉ်းပြခြင်း။ ပကာသနာ၊ ရှေးဦးပြခြင်း။ ဝိဝရဏာ၊ ဖွင့်ခြင်း။ ဝိဘဇနာ၊ ဝေဘန်ခြင်း။ ဥတ္တာနီကမ္မံ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုခြင်း။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဧတေဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထော စ၊ ကိုငင်း။ ကမ္မဋ္ဌ၊ အမှုကိုငင်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။ (အာဂတံ–၌စပ်)]

ဒေသနဟာရယောဇနာယ စ၊ ၌လည်း။ ဧတသေဝ အတ္ထသ၊ ဤအနက်ကိုပင်လျှင်။ သက်ံသနာ၊ ခြင်း။ ပကာသနာ၊ ခြင်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ အာဂတံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမော ပန၊ နောက်ပါ၌သည်ကား။ ပညပေတိ။ပ။ ပဿထာတိ စာဟာတိ၊ ဟူ၍။ သုတ္တေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ (ဇာတော၊ ၏။ ဤမှ နောင် ဧဝဋ္ဌ ဗျူဟနမတ္တကတော–ဟု ပါ၌ရှိသင့်၏) ဧဝဋ္ဌ၊ သို့လျှင်။ နေသံ ဒ္ဝိန္ဒံ ပါဌာနံ၊ ထိုနှစ်မျိုးသော ပါ၌တို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဗျူဟနမတ္တကတော၊ သဒ္ဒါမျှအားဖြင့် ပြုအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ (သိမူကွဲတစောင်ခ်ဉ် အတ္ထကတော–ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် နေသံ ဒ္ဝိန္ဒံ ပါဌာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဗျူဟနမတ္တကတော၊ သဒ္ဒါမျှဖြင့် ပြုအပ်၏။ နု အတ္ထကတော၊ အနက်ဖြင့် ပြုအပ်သည် မဟုတ်–ဟု အနက်ပေးရာ၏) တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ သခေ်ပတော၊ ဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပနံ၊ သိစေခြင်း

သည်။ ပညာပန်၊ ၏။ ပဌမမေ၀၊ သာလျှင်။ ဌပန်၊ ထားခြင်းသည်။ ပဌပန်၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ ပဒါနိ၊ ဤနှစ်ပုဒ် တို့သည်။ သင်္ကံသနပကာသနပဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အ၀သိဋ္ဌာနိ၊ မထူးကုန်။ ပုရိမပါဒ္ဒေ၊ ၌။ ဆဋ္ဌ၊ သော။ ယဋ္ဌ ပဒ၊ ကိုလည်း။ ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဥပန်၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာပန်၊ နဟူ၍။ ၀ုတ္တ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဒုတိယပါဒ္ဒေ၊ ၌။ ပကာသနပဒေန၊ နှင့်။ ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ကာသန်၊ ပြခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ၀စနတ္ထပြု၍။ နိဗ္ဗိ သေသံ၊ အထူးမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပနပကာသနာနိ၊ သိစေခြင်း, အပြားအားဖြင့် ပြခြင်းတို့သည်။ အတ္ထာ၀ဘာသနသဘာ၀တာယ၊ အနက်ကိုပြခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဘိန္နာနိ၊ မကွဲကုန်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တသ၊ ကို။ တောသနံ စ၊ နှစ်သိမ့်အားရစေခြင်းသည်ရင်း။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ ဉာဏ်ပညာကို။ နိသာနံ စ၊ ထက်စေခြင်းသည်ရင်း။ ယာထာ၀တော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ၀တ္ထုသဘာ၀ါ၀သာသနေ၊ ၀တ္ထုသဘောကို ပြခြင်းကြောင့်၊ ၀ါ၊ ပြခြင်းရှိလတ်သော်။ ဇာယတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အ၀သိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပရိယတ္တိအတ္ထသ၊ ပရိယတ်၏ အနက်၏။ အတ္ထပဒရူပတ္တာ၊ အနက်ပုဒ် သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ၀ုတ္တဆအတ္ထပဒ–သမာယောဂတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ခြောက်ပါးသော အနက်ပုဒ်တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သာသနံ၊ သည်။ သာတ္ထ၊ မည်၏။

[၂၇၃] အက္ခရ॥ပ॥ သမ္ဘတ္တိယာတိ ဧတ္ထ၊ ယာ–ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဥစ္စာရဏဝေလာယ်၊ ရွတ်ဆိုသော ကာလ၌။ အပရိယောသိတေ၊ မပြီးမဆုံးသေးသော။ ပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဧကက္ခရံ ပဒံ၊ အက္ခရာ တလုံးသာ ရှိသော ပုဒ်သည်။ အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) "အာ၊ အား။ တံ၊ ထိုအရာည်။ ဧ၀ံ ကိရ၊ ဤသို့ဖြစ်သတတ်။" ဣတိအာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော စကားရပ်တို့၌။ အာ–ကာရာဒယော ဝိယ၊ အာ–အက္ခရာ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝိသုဒ္ဓကရဏာနံ၊ စင်ကြယ်သော ကသိဏ်း ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မနသာ ဒေသနာ၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားအပ်သော ဒေသနာသည်။ ၀ါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ အက္ခရဏာတော၊ (ဝေ၀စ် ပရိယာယ် စကားလှယ် အလားတူ အဖြစ်ဖြင့်) မသွန်းလောင်းအပ်–မရွတ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညေ၊ ကုန်သော ဆရာတို့သည် (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) "ဝိဘတ္တိယန္တံ၊ ဝိဘတ်အဆုံး ရှိသော အက္ခရာအပေါင်းသည်။ အတ္ထဥပနတော၊ အနက်ကို သိစေတတ်သော ကြောင့်။ ပဒံ၊ ပုဒ်မည်၏။ သခေ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ၀ုတ္တ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်။ ပဒါဘိဟိတံ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျဉ္ဇေတိ၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ နမည်၏။ ၀ါကျံ၊ ၀ါကျကို ရှု၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကိရိယာပဒံ၊ အာချာတ်ကိရိယာပုဒ်ရှိသော။ အဗျယကာရကဝိသေသနယုတ္တံ၊ အဗျယနိပါတ်ပုဒ်, ကာရက ဝိသေသနပုဒ်နှင့်ယှဉ်သော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ၀ါကျံ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ၀ါကျ၀ိဘာဂေါ၊ ၀ါကျကို ဝေဘာန်ခြင်းသည်။ အာကာရော၊ မည်၏။ အာကာရာဘိဟိတံ၊ အာကာရဖြင့် ဟောဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗစနံ၊ ၀စနတ္ထသည်။ နိ ရုတ္တိ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗစနဝိတ္ထာရော၊ ၀စနတ္ထကို အကျယ်ဆိုခြင်းသည်။ နိသေသုပဒေသတော၊ အကြွင်းမဲ့ညွှန်ပြခြင်း ဖြစ်သော ကြောင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ မည်၏။ အက္ခရာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ၊ ထိုသဒ္ဒါပုဒ်တို့၏။ သမ္ဘတ္တိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းခြင်းကြောင့်။ သမ္ဘန္ဓတာယ၊ ပြည့်စုံသည် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗဉ္ဉူ၊ မည်၏။

တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ အသ၊ ထိုဗြဟ္မစရိယ၏။ အတ္ထပဒသမာယောဂေါ စ၊ အနက်ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဗျဉ္ဇနသမ္ဘတ္တိ စ၊ သဒ္ဒါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အက္ခရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ကံသေတိ၊ အကျဉ်းပြု၏။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသေတိ၊ ရှေးဦးစွာပြု၏။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ၀ါကျတို့ဖြင့်။ ဝိ၀ရတိ၊ ဖွင့်ပြု၏။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိဘဇတိ၊ ဝေဘာန်၏။ နိရုတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ နိဒ္ဒေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပညပေတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး၊ ၀ါ၊ ထိုအတူ။ အက္ခရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥဋ္ဌါ၌ရှေ့တွာ၊ အကျဉ်းဖွင့်ပြု၍။ ဥဋ္ဌဒ္ဓိ တည်း၊ တညူပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိပဋ္ဌေတွာ၊ ချ၍။ ဝိပဋ္ဌတည်း၊ တညူပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနေတိ၊ ၏။ နိရုတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ နေယျံ၊ နေယျ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိဒ္ဒေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနေတိ၊ ၏။ ဧ၀ဉ္စ၊ သို့လျှင်။ အယံ ဧမ္မော၊ ဤဗြဟ္မစရိယ ဧမ္မသည်။ ဥဋ္ဌဒ္ဓိယမာနော၊ အကျဉ်းဖွင့်လုစ်အပ်သည် ရှိသော်၊ ၀ါ၊ သည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌဒ္ဓိတည်း၊ တညူပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိနေတိ၊ ၏။ ဝိပဋ္ဌိယမာနော၊ ချဲ့အပ်သည် ရှိသော်၊ ၀ါ၊ ချဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပဋ္ဌိတည်း၊ တညူပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝိနေတိ၊ ၏။) နိယျမာနော၊ ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်၊ ၀ါ၊ ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ နေယျံ၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝိနေတိ၊) ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥဋ္ဌဒ္ဓနော၊ အကျဉ်းဖွင့် ပြခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။ ဝိပဋ္ဌနော၊ ချဲ့ခြင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်တည်း၊ ၀ါ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) နယနံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အန္တေ၊ အဆုံးတည်း၊ ၀ါ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧ၀ံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ တီသု ကာလေသု၊ တို့၌။ တိဓာ၊ ဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်သော။ (ဧမ္မော၊ ဗြဟ္မစရိယ တရားသည်။) ဒေါသတ္တယ၀ိ၀မနော၊ ဒေါသသုံးပါး အပေါင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက်။ ဂုဏတ္တယာ၀ဟော၊ ဂုဏ်သုံးပါးအပေါင်းကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ တိ၀ိ၀ေ၀ေနေယျ၀ိနယနော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းကို ဆုံးမတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧ၀မ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ တိ၀ိ၀ကလျာဏော၊ ရှိသော။ အယံ ဧမ္မော၊ ဤဗြဟ္မစရိယ တရားသည်။ အတ္ထဗျဉ္ဇနပါရိပူရိယာ၊ အနက်သဒ္ဒါတို့၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထော၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ သဗျဉ္ဇနော၊ သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံ၏။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အတ္ထဂမ္ဘီရတာဒီအာဒီသု၊ တို့၌။ တန္တိအတ္ထော၊ ပါဠိတော်၏ အနက်သည်။ အတ္ထော နာမ၊ မည်၏။ တန္တိ၊ ပါဠိတော်သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ တန္တိယာ စ၊ ကိုဝင်း။ တန္တအတ္ထသ စ၊ ပါဠိတော်၏ အနက်ကိုဝင်း။ ယထာဘူတာဝဗောဓော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိခြင်းသည်၊ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ မနသာဝဝတ္ထာပိတာယ၊ စိတ်ဖြင့်ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သော။ တန္တိယာ၊ ကို။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဒေသနာ (နာမ)၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော။ တေ အတ္ထာဒယော၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သသာဒီဟိ၊ ယုန်ငယ်စသည်တို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ကို။ (ဒုက္ခောဂါဟော) ဝိယ စ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲသကဲ့သို့ဝင်း။ (အလဇ္ဇနေယျပတိဋ္ဌော) ဝိယ စ၊ မရအပ်သော ဆောက်တည်ရာ ရှိသကဲ့သို့ဝင်း။ မနုဗုဒ္ဓီဟိ၊ ပညာနုံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဟာ စ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ အလဇ္ဇနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏အကျိုးသည်။ အတ္ထော နာမ၊ မည်၏။ ဟေတု၊ သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ယထာဓမ္မံ၊ လျော်စွာ။ ဓမ္မာဘိလာပေါ၊ သဘောတရားကို ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အနလောမ။ ပ။ ဝသေန၊ အနလုံ ပဋိလုံ အကျဉ်းအကျယ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကထနံ၊ ဟောခြင်းတည်း။ အဘိသမယော၊ သိခြင်းသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ အတ္ထာနုရူပ်၊ စွာ။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌ဝင်း။ ဓမ္မာနုရူပ်၊ စွာ။ အတ္ထေသု၊ တို့၌ဝင်း။ ပညတ္တိပထာနုရူပ်၊ ပထအားလျော်စွာ။ ပညတ္တီသု၊ တို့၌ဝင်း။ အဝဗောဓော၊ သက်ဝင်၍ သိခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဋိဝိဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ သလက္ခဏာ သဓါတော၊ မိမိသဘော လက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရီတသဘာဝေါ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောသည်။ (ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ တေ အတ္ထာဒယော၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုပစိတ ကုသလသမ္ဘာရေတိ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ် အဆောက်အဦမရှိကုန်သော။ [၂၇၄] ဒုပ္ပညောဟိ၊ ပညာမဲ့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သသာဒီဟိ၊ တို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ကို။ (ဒုက္ခောဂါဟော) ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ (အလဇ္ဇနေယျပတိဋ္ဌော) ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ဒုက္ခောဂါဟာ စ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ အလဇ္ဇနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ တေသု၊ ထို ဂမ္ဘီရလေးပါးတို့တွင်။ ပဋိဝေဓသပိ၊ ၏လည်း။ အတ္ထသန္ဓိသိတတ္တာ၊ အနက်ကိုမှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထဂမ္ဘီရတာပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာဟိ သာတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။) တာသံ၊ ထိုအတ္ထဂမ္ဘီရတာ, ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာတို့၏။ အတ္ထဂုဏာဒီပနတော၊ အနက်၏ဂုဏ်ကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မဒေသနာနံ၊ တို့၏။ ဗျဉ္ဇနသန္ဓိသိတတ္တာ၊ သဒ္ဒါကို မှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မ။ပ။ သဗ္ဗညုနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထိုဓမ္မဂမ္ဘီရတာ, ဒေသနာဂမ္ဘီရတာတို့၏။ ဗျဉ္ဇနသမ္ဗန္ဓီပနတော၊ သဒ္ဒါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့် တည်း။

အတ္ထေသု၊ အနက်တို့၌။ ပဘေဒဂတံ၊ အထူးအပြားသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ အထူးအပြားကို သိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ အတ္ထဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါသု၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ, ဓမ္မပဋိသမ္ဘဒါ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါတို့၌။ ပဘေဒဂတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမိသပိ ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ဤပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၏လည်း။ အတ္ထဝိသယတ္တာ၊ အနက်လျှင်ဖြစ်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော သတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္ထသမ္ဗဒ္ဓတ္တိယာ၊ အနက်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုအတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ, ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါနှစ်ပါးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မောတိ၊ ကား။ တန္တိ၊ ဒေသနာပါဠိတည်း။ နိရုတ္တိတိ၊ ကား။ တန္တိပဒါနံ၊ ဒေသနာ ပါဠိပုဒ်တို့ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်နုတ်၍။ ဝစနံ၊ ဖွင့်ဆိုခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဓမ္မနှင့်နိရုတ္တိတို့၌။ ပဘေဒဂတာနိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ–ဝိသယတော သဗ္ဗညုနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနသမ္ဗတ္တိယာ၊ သဒ္ဒါ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါနှစ်ပါးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပရိကွဓနေ–ပွသာဒကန္တိ ဇတ္တေ၊ ပါ၌၌။ ဣတိ–သဒ္ဒေ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိံ ကုသလဂဝေသီနံ၊ အပြစ်ကင်းသော ကုသိုလ်ကား အဘယ်နည်းဟု ရှာမှီးလေ့ရှိကုန်သော။ ပရိကွဓနောနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပသာဒါဝဟံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အတ္ထသမ္ဗန္ဓန္တိ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍။ ဟေတုနော၊ အကြောင်းကို။ ဖလေန၊ ပညာရှိတို့ကို ကြည်ညိုစေတတ်သော အကျိုးဖြင့်။ အနုမာနံ၊ နှိုင်းဆ၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) နဒီပူရေန၊ မြစ်ရေပြည့်ခြင်းဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်အညာ၌။ ဝုဋ္ဌိပွဝတ္တိယာ၊ မိုးရွာခြင်းကို။ အနုမာနံ ဝိယ၊ နှိုင်းဆ၍သိခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုဓမ္မ၏။ သာတ္ထကတာ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယတာယ၊ ပညာရှိတို့သည်သာလျှင် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သာ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်သာလျှင် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရမဂမ္ဘီရသဏှသုခုမဘာဝတော၊ အလွန်နက်နဲနူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဒသောတိအာဒိ၊ သော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကိယဇနပွသာဒကန္တိ သဗ္ဗညုနန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကိယဇနသ၊ လောကၨ် အကျုံးဝင်ကာမျှ ဖြစ်သော သာမန်လူအပေါင်း၏။ ပသာဒါဝဟံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗညုနံ၊ သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ လောကိယဇနော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓသမ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ တုဿတိ၊ အားရနှစ်သိမ့်၏။ ဣဓမ်ပိ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း။ ဟေတုနော၊ အကြောင်းကို။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ အနုမာနံ၊ နှိုင်းဆ၍ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုဓမ္မ၏။ သဗ္ဗညုနတာ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ သဒ္ဓေယျတာယ၊ ယုံကြည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သာ၊ ထိုယုံကြည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဒိကလျာဏာ– ဒိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယတော သာတ္ထန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ပညာပဒဋ္ဌာနတာယ၊ ပညာ၏ နီးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထသမ္ဘန္ဓတံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ပရိကွဏဒေနပ္ပသာဒကံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ယုဂရိပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းကို ကြည်ညိုစေတတ်၏။ သဒ္ဒေယျတော သဗ္ဗညူနန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ သဒ္ဒါပဒဋ္ဌာနတာယ၊ သဒ္ဒါ၏ နီးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓညူနသမ္ဘန္ဓတံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊ ကြောင့်။ လောကိယဒေနပ္ပသာဒကံ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ ဒေမိ၊ လည်း။ (ဤ၌ ဝေမေတ္ထ–ဟု ရှိရာတွင် ဒေမေတ္ထ–ဟု သီမူနှင့်အညီ ရှိစေရမည်) ဒေတ္ထ၊ ဤပါဠိတို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပါယတော သာတ္ထန္တိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယတော၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ အဂါဓပါရတာယ၊ မထောက်မှီသည်၏ အဖြစ်, တဖက်ကမ်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အလွန်နက်ကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထသမ္ဘန္ဓံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုအနက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဥတ္တာနပဒတော သဗ္ဗညူနန္တိ၊ ကား။ သုဗောဓသဒ္ဒတာယ၊ သိလွယ်သော သဒ္ဒါရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓညူနသမ္ဘန္ဓံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရမဂမ္ဘီရသပိ၊ အလွန်နက်နဲသော်လည်း၊ ဝါ၊ အလွန်နက်နဲသည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ၏။ (ဘာဝ–ဌ္ဌစပ်) ဝေနေယျာနံ၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုဝိညေယျဘာဝါပါဒနတော၊ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ဧသ ဧသော၊ ဤအဖွင့်စကားရပ်အပေါင်းကို။ ပဌမသ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္ထဒ္ဒယသ၊ "အတ္ထသမ္ဘတ္တိယာ သာတ္ထံ, ဗုဒ္ဓညူနသမ္ဘတ္တိယာ သဗ္ဗညူနံ" ဟူသော အနက်နှစ်ခု ပေါင်း၏။ ပပဠော၊ အကျယ်ဖွင့်ဟူ၍။ (ပဘေဒေါ–ကို ပပဠော ဟု သီမူအတိုင်း ပြင်ပေးသည်) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ ဧဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို နောက်နောက် အဖွင့်စကားရပ်တို့၌။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့် ပင်လျှင်။ [၂၇၅] ဒေတ္ထ၊ ဤနောက် အဖွင့်စကားရပ်တို့၌။ ဝိကပ္ပသ ဝါ၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော ဝါ–သဒ္ဒါကိုဂင်း။ သမုစ္စယသ ဝါ၊ သမုစ္စည်း အနက်ရှိသော စ–သဒ္ဒါကိုဂင်း။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပနေတဗ္ဗသာတိ၊ ကား။ ပကွိပိတဗ္ဗသ၊ ထည့်စွက်အပ်သော။ အဝုတ္တသ၊ ဒေသနာ၌ တိုက်ရိုက်မဟောအပ် သေးသော။ ဝေါဒါနတ္ထသ၊ ဖြူစင်သောအနက်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သကလပရိပုဏ္ဏ–ဘာဝေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ၊ အလုံးစုံသောအဖို့တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏတာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပနေတဗ္ဗသာတိ၊ ကား။ သံကိလေသဓမ္မသ၊ ညစ်နွမ်းသောတရား၏။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ အဖွင့်ဖြစ်သည်)

ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာဒိသမ္ဘာပဋိပတ္တိယာ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ–အစရှိသော သမ္ဘာပဋိပတ်ကြောင့်၊ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုသမ္ဘာပဋိပတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဓိဂမဗျတ္တိတောတိ၊ ကား။ သစ္စပဋိဝေဓေန၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဓိဂမဝေယျတ္တိယသဗ္ဗာဝတော၊ အဓိဂမ၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကပိလဝတ္ထာဒိ ဝိယ၊ ကပိလရသေ့၏ အကျင့်စသည်ကဲ့သို့။ တုစ္ဆံ၊ အချည်းနီးသည်။ နိတ္ထရက်၊ အကျိုးမရှိသည်။ အဟုတ္တာ၊ မဖြစ်မူ၍။ အတ္ထသမ္ဘန္ဓံ၊ အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ပရိယတ္တိယာတိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မပရိစယေန၊ ပရိယတ္တိတရားကို လေ့လာ ခြင်းဖြင့်။ အာဂမဗျတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဒုရက္ခာတဓမ္မေသု၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောကြားအပ်သော တရားတို့၌။ ပရိစယံ၊ လေ့လာခြင်းကို။ ကရောန္တသ ဝိယ၊ ပြုသောသူအား ကဲ့သို့။ သမ္ဘောဟံ၊ တွေဝေခြင်းကို။ အဇနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဗာဟုသစ္စဝေယျတ္တိယသဗ္ဗာဝတော၊ များသော အကြားအမြင် ရှိသည်၏ အဖြစ်၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗညူနံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓညူနသမ္ဘတ္တိယာ၊ သဒ္ဒါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သတိ။ သော်။ အာဂမဗျတ္တိ၊ အာဂုမ်သုတ၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သီလာဒိပဋ္ဌဓမ္မကွန္ဒယုတ္တာတောတိ၊ ကား။ သီလာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေဟိ၊ တရားအဖို့တို့နှင့်။ အဝိရဟိတတ္တာ၊ မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ဏ္ဍဟူသည်။ အနဝသေသေန၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပုဏ္ဏံ ပူရိတံ၊ ပြည့်စုံ၏။ နိရုပက္ကိလေသတောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိမာနာဒိဥပက္ကိလေသာဘာဝတော၊ ဒိဋ္ဌိမာနအစရှိသော ညစ်ညူးကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထရတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။ နိဿရဏာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ လောကာမိသနိရပေက္ခတောတိ၊ ကား။ အထဋ္ဌိပိ၊ တစုံတခုသော အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ တဏှာသန္နိဿယသ၊ တဏှာဟူသော မှီရာကို။ အနိဿယနတော၊ မမှီခြင်းကြောင့်။

ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏာတာဒိအပဒေသေန၊ အာဒိကလျာဏာတာ–အစရှိသည်ကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒွယဝသေန၊ ရှေးဖြစ်သော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်နှစ်ခုအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မသ၊ ၏။ သွာက္ခာတတံ၊ တအဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပစ္ဆိမဝေသာရဇ္ဇ–ဒွယဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုသွာက္ခာတအဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အတ္ထာ။ပ။ သွာက္ခာတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုတော်မူပြီး၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ပြောင်းပြန်အနက်ကို ရှေသွား ပြုသဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိပလ္လာသမာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ အန္ဓရာယိကာတိ၊ အန္ဓရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တာဓမ္မာနံ၊ ဟောအပ်သော တရားဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနိပါတကာဒီနံ၊ သတ္တဝါကို ပျက်စီးစေခြင်းသေစေခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ အန္ဓရာယိကတ္တာဘာဝတော၊ အန္ဓရာယ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အပါယူပပတ္တိဟေတုတာယ၊ အပါယ်၌ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း

ကြောင့်။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတောတိ၊ ကား။ အတမ္မယတာဘာဝတော စ၊ ထိုကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ၀၊ တမ္မယတာမည်သော တဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ဝိပရီတော ဧ၀ ဟောတိ–၌စပ်) သံသာရတော၊ မှ။ နိယျာနိကာတိ၊ ထွက်သွားတတ်–ထုတ်ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ၀ုတ္တမ္မောနံ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ကေစ္စယညကိရိယာကပတိ–ပုရိသန္တရညာဏာဒီနံ၊ အချို့သော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုသောအမှု, ပကတိနှင့် ပုရိသတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကို သိသောဉာဏ် အစရှိသည်တို့၏။ တတော၊ ထိုသံသရာမှ။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဝိပရီတော ဧ၀၊ ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထသ၊ ၏။ ဝိပလ္လာသာပဇ္ဇနေန၊ ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ တေ အညတိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ (တေ–၏ အစွဲကို ပြသည်) တထာဘာ၀ါနတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ ကမ္မန္တရာယာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဠုန္နံ၊ တို့၏။ အန္တရာယိကဘာ၀သ၊ ကိုရင်း။ အရိယမဂ္ဂမ္မောနံ၊ တို့၏။ နိယျာနိကဘာ၀သ၊ ကိုရင်း။ ကဒါစိပိ၊ ၌သော်လည်း။ အနတိ၀တ္တနတော၊ မလွန်ခြင်းကြောင့်။

နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ အဓိဂန္တဗ္ဗသ၊ ရအပ်သိအပ်သော။ သဗ္ဗသခ်ံတ– ဝိနိဿဋ္ဌသ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့မှ ထွက်မြောက်–ကင်းလွတ်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ အား။ အနုရူပါယ၊ သော။ သဗ္ဗသခ်ါရနိဿရဏူပါယဘူတာယ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သပုဗ္ဗဘာဂါယ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာအကျင့်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ၏၊ ၀ါ၊ ကို။ အက္ခာတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပဋိပဒါနုရူပသာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဘူတာ၊ ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တောနာပိ၊ မျှဖြင့်သော်လည်း။ ကိလေသေဟိ၊ တို့သည်။ အနာမသနီယာ၊ မသုံးသပ်အပ်သော။ ယာဒိသီ၊ အကြင်သို့သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဒနုရူပသ၊ ထိုသို့သော သမ္မာပဋိပတ်အားလျော်သော။ သုပညတ္တာတိ၊ ကား။ သီလာဒိကဒ္ဓန္ဓတ္တယသင်္ဂဟိတာ၊ သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိပ္ပဘေဒါ၊ စသည် အပြားရှိသော အကျင့်ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဟာယိကဘာ၀ေန၊ ပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဋ္ဌု သမ္မဒေ၀၊ လျှင်။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်၏။ သံသန္ဒတိ၊ နီးနှောင်၏ ဟူသည်မှာ။ ကိလေသမလ၀ိသုဒ္ဓိတာယ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမေတိ၊ တူညီ၏။ ဧ၀ံ၊ သို့။ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပဒါပဋိပဇ္ဇနီယဘာ၀ေဟိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ အဖြစ်, ရောက်အပ်သော တရား၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ အညမညာနုရူပတာယ၊ အချင်းချင်းလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သွာက္ခာတတံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တိ၀ိဓဿပိ၊ သော။ လောကုတ္တရမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ သွာက္ခာတတံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အရိယမဂ္ဂေါ စေတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အန္တ၊ ဒွယန္တိ၊ ကား။ သဿတုစ္ဆေဒံ၊ သဿတနှင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကိုရင်း။ ကာမသုခအတ္တကိလမထာနယောဂံ၊ ဂကိုရင်း။ လိနဒ္ဓစ္ဆဲ၊ စ္ဆကိုရင်း။ ပတိဋ္ဌာနာယူဟနံ၊ ပတိဋ္ဌာနှင့် အာယူဟနကိုရင်း။ ဣတိ ဧ၀ं ပဘေဒံ၊ ဤသို့သော အပြားရှိသော။ အန္တဒွယံ၊ အစွန်းအဖို့ တရားနှစ်ပါး အပေါင်းကို။ အနုပဂမ္မာတိ၊ ကား။ အနုပဂန္တာ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ ၀ါ၊ ကား။ အနုပဂမနဟေတု၊ မကပ်ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသာနိတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု စ္ဆ။ ဝူပသန္တကိလေသာနိ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဒေ၀၊ လျှင်။ ပဟီနဒေါသာနိ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အပြစ်ဒေါသရှိကုန်၏။ သဿတာဒိသဘာ၀ဝသေနာတိ၊ ကား။ "ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ သဿတဠ ဓမ္မံ၊ အမြဲတမ်း တည်ရှိသော တရားကိုလည်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အုံ့။ အမတဠ ဓမ္မံ၊ သေခြင်းကင်းသော တရားကိုရင်း။ တာဏဠ ဓမ္မံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားကိုရင်း။ လေဏဠ ဓမ္မံ၊ ပုန်းအောင်းရာဖြစ်သော တရားကိုရင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အုံ့။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တေသု တေသု သုတ္တေသု၊ တို့၌။ သဿတာဒိဘာ၀ကိတ္တနဝသေန၊ သဿတ–စသည်၏ အဖြစ်ကို ပြောကြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

၁၄၈။ ရာဂါဒီနံ၊ ပ။ ဒဠ္ဍေတိ၊ ကား။ "ဣမိနာ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ မမ၊ အား၊ ၀ါ၊ ငါ၏ သန္တာန်၌။ ရာဂါဒယော၊ တို့ကို။ ပဟီနာ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အနုညနေယျေန၊ သူတပါးသည် မသိစေအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ၀ါ၊ သူတပါးက မသင်မပြအပ်သည်ဖြစ်၍။ သယံ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဠ္ဍေ၀၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ သန္ဒိဋ္ဌိ ဧ၀၊ သာလျှင်။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

တေန တေန အရိယသာ၀ကေန၊ သည်။ ပရသဒ္ဒါယ ပရသ သဒ္ဒဟနေန၊ သူတပါးကို ယုံကြည်သဖြင့်။ ပရနေယျေန၊ သူတပါးက သိစေအပ် သင်ပြအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္တဗ္ဗတံ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟိတ္တာ၊ စွန့်၍။ ဉာ၀ေတဗ္ဗတံ ပဟာယ၊ သိစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုစွန့်၍။ ကရဏဘူတေန၊ ကရိဏ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ဝိဘတ်၏ အနက်ကိုဖွင့်သည်) ပစ္စ၀ေက္ခဏဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ။ပသတ္ထာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ အမြင်သည်၊ ၀ါ၊ ပညာသည်။ သန္ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ သမ္မောဠ္ဠေ၀ိယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမ္မယုတ္တာယ၊ ယှဉ်သော။ သန္ဒိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပညာဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ အောင်တတ်၏။ အရိယဖလံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာရဏာဘူတာယ၊ သော။ တာယ ဧ၀ သန္ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏကရဏေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဝိသယီဘူတာယ၊ အာရုံပြုတတ်သည့် တရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သန္ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဘာဝနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂမ္မော၊ သည်။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနမ္မော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌိမ်၊ သော။ ဖလမ္မိ၊ သည်လည်း။ သကဒါဂါမိဝိပဿနာဒီနံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်အလို့ငါ့ ပွါးစေအပ်သော ဝိပဿနာ စသည်တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမသေ၊ အထက်မဂ်ကို ရခြင်း၏။ ဥပနိဿယဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ (ဝတ္တဗ္ဗတံ – ၌စပ်) ဒိဿမာနော၊ မြင်အပ်သည် ရှိသော်။ ဝန္ဒဘယ်၊ ဝန္ဒိဆင်းရဲဘေးကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတ်၊ ဆိုအပ်သည်အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။

[၂၇၇] ၁၄၉။ နာသေ ကာလောတိ၊ ကား။ အသေ၊ ထိုတရားအား။ အာဂမေတဗ္ဗော၊ ငံ့လင့်အပ်သော။ ကာလော၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအုံ့။ လောကိယကုသလသေ၊ အား။ (ကာလော အတ္ထိ–၌စပ်) ဥပပဇ္ဇေ အပရ ပရိယာယေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဖလဒါနံ၊ အကျိုးပေးခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ အာဂမေတဗ္ဗော၊ သော။ ကာလော၊ သည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေသေ၊ ထိုလောကုတ္တရာ ကုသိုလ်အား။ ကာလော၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ–အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နု ပဠာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပကဒ္ဒေါတိ၊ ကား။ ဒုရော၊ သော။ အသေ၊ ထိုလောကီကုသိုလ်အား။ ဖလဒါနံ၊ ကို။ ပတိ၊ ၍။ ပကဒ္ဒေ၊ ဝေးသော။ ကာလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလိကော၊ ၏။ ကာလန္တရဖလဒါယီ၊ ကာလတပါး၌ အကျိုးပေးလေ့ရှိသော လောကီကုသိုလ်တရားကိုရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော ဖလဒါနေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပတ္တောတိ၊ ကား။ ဥပနီတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ အကာလိကောတိ ပဒံ၊ ကို။

၁၅၀။ ဝိမိန္တိ၊ ကား။ ဝိဓာနံ၊ အစီအရင်ကို။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ပဿ၊ ရှုလှည့်။ ဣတိ ဧဝံ ပဝတ္တဝိဓိဝစနံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော အစီအရင်စကားကို။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာတိ၊ ကား။ ကိလေသမလဝိရဟေန၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းသဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ သိမ်း။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ အမနုညမ္မိ၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုသည်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပယောဇနေဝသေန၊ အကျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာသဘာဝပ္ပကာသနေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောကိုပြသော အားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပြသင့်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝံ၊ ထိုသို့သော ပြသင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ မနုညဘာဝပ္ပကာသနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၅၁။ ဥပနေတဗ္ဗော၊ ကပ်၍ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနေယျော၊ ၏။ ဥပနေယျောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သြပနေယျိကော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသေ အတ္ထသေ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပနေတဗ္ဗောတိ သြပနေယျိကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဥပနယနံ၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်း ဟူသည်။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သစ်တေ လောကုတ္တရဝမ္မေ ယုဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဆိုဦးသော်လည်း။ စိတ္တေ ဥပနယနန္တိ၊ ဟူရာ၌။ အာရမ္မဏဘူတသေ၊ သော။ ဝမ္မသေ၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို။ အာရမ္မဏဘာဝူပနယနေ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ဆောင်ခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတေ၊ အလိုရှိအပ်သည်ရှိသော်။ အသစ်တေပိ၊ အသစ်တတရား၌လည်း။ (ယုဇ္ဇေယျ–၌စပ်) အာရမ္မဏကရဏသစ်ါတ်၊ သော။ ဥပနယနံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြပနေယျိကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ သို့သောအနက်သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ အလ္လီယနန္တိ၊ ကား။ ဖုသနံ၊ တွေ့ခြင်းကို။ ။နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အရိယပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥပနေတိ၊ ၏။ ဣတိ–အယံ၊ သည် ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ (ကံ–ပုဒ်ထည့်၍ ပြသည်)

၁၅၂။ ဝိညူဟိတိ၊ ကား။ ဝိဒူဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓသစ္စေဟိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာရှိသော အရိယာပညာရှိတို့သည်၊ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော အရိယာပညာရှိ တို့သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုအရိယာပညာရှိတို့သည်။ ဧကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူအာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူအာဒီဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စတ္တန္တိ ဧတသေ၊ ပုဒ်၏။ ပတိ အတ္တနိ၊ အသီးအသီးသော မိမိ၌၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဘုမ္မဝသေန၊ သတ္တမီဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနိ အတ္တနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ သိအပ်၏ခံစားအပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ဘာဝိတော မေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ မေတိ ဣမိနာ၊ မေ–ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတွာ–၌စပ်) ပစ္စတ္တန္တိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အနွယတော၊ အလျော်အားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဗျတိရေကေန၊ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ နု ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝိညူဟိတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ အန္တောဂဓဝစနရဏံ၊ အတွင်းဝင်သော အဝစနရဏအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဗာလာနံ ပန အဝိသယော စေသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ (ဒဿေတွာ–၌စပ်) အာဒိကလျာဏတာဒိနာ စ၊ အာဒိကလျာဏ၏ အဖြစ်စသည်ဖြင့်ရင်း။ အညမညဿ၊ အား။ အနုရူပဒေသနာယ စ၊ သင့်လျော်သော ဒေသနာဖြင့်ရင်း။ (ဤအရာ၌ သီမှုနှင့် အညီ စ–သဒ္ဒါရှိရမည်၊ ရင်းကရိဏ်းနှစ်ပုဒ်ကို သွားကွာတတ်–၌စပ်၊ သို့မဟုတ် ဒဿေတွာ–၌ပင် ဝိသေသကရိဏ်းအဖြစ်ဖြင့်

စပ်) ဓမ္မသ၊ ၏။ သွာကွာတတ်၊ တ–မည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ ပဒ်၊ နောက်နောက် ဖြစ်သော ပုဒ်သည်။ ပုရိမသ ပုရိမသ၊ ၏။ ကာရဏာဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ အပိ စာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သန္ဓိဋ္ဌိကတ္တာတိ၊ ကား။ [၂၇၈] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဓမ္မော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုမြင်အပ်၏။ (အယံ ဓမ္မော၊ သည်။) သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပညာဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သန္ဒဿနဋ္ဌေ၊ ရှုမြင်ခြင်းကိုလည်း။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သွာကွာတော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဒုရက္ခာတော၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောကြားအပ်သော။ တိတ္ထိယဓမ္မေ၊ ၌။ တဒဘာဝတော၊ ထိုသန္ဒိဋ္ဌိက၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၁၅၃။ တသ္မာဝန္တိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖွင့်ဆိုသင့် ဖွင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃–သံဃာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ အရိယသံဃဂုဏာတိ၊ ကား။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ စ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနယေ၊ စီးပွါးမဲ့အမှုအကျင့်တို့ကို။ နိ ဣရိယနတော စ၊ မကျင့်ခြင်း–မဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ အယေ၊ ကြီးပွါးချမ်းသာကြောင်း အမှုအကျင့်တို့ကို။ ဣရိယနတော စ၊ ကျင့်ခြင်း–ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ သဒေဝကေန၊ သော။ လောကေန၊ လူအပေါင်းသည်။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အရဏီယတော စ၊ ဆည်းကပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်။ အရိယော စ၊ လည်းမည်၏။ သံဃော စ၊ လည်းမည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယသံဃော၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သံဃော၊ အပေါင်းတည်း။ အရိယသံဃော၊ အပေါင်း။ တသ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၏။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။

၁၅၅။ ယံ သမ္မာပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သုဋ္ဌု ပဋိပန္နောတိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သူ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာ အရိယမဂ္ဂပဋိပဒါ၊ ထိုအရိယာမဂ်ဟူသော အကျင့်သည်။ ပဋိပက္ခဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရား တို့ကို။ အနိဝတ္တိဓမ္မေ၊ ပြန်လာခြင်း သဘောမရှိသည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝဇဟနတော၊ ပယ်တတ်သောကြောင့်ရင်း။ ပယောဇနာဘာဝါ၊ (ပြန်လာခြင်းဖြင့်) အကျိုး၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ သယမ္မိ၊ သမ္မာပဋိပတ်ဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်သည်လည်း။ အနိဝတ္တိဓမ္မာ စ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း သဘောမရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဓိဂန္တဗ္ဗသ၊ ရအပ် သိအပ်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ အား။ ဧကံသတော၊ အားဖြင့်။ အနုလောမီ စ၊ လျော်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အပစ္စနီကာ စ၊ မဆန့်ကျင်သည်ရင်း။ အနဓမ္မဘူတာ စ၊ လျော်သော တရားဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုအရိယာမဂ်အကျင့် ပဋိပတ်ကို။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အရိယသံဃော၊ ကို။ သုပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ။ ဌါ။ သုဋ္ဌု ပဋိပန္နောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိဝတ္တိပဋိပဒန္တိ ဣတိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဥဇုပဋိပတ္တိ၊ ဖြောင့်မတ်သော အကျင့်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ နိဝတ္တနေ၊ ပြန်နစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥဇုပဋိပတ္တိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုလောမပဋိပဒံ အပစ္စနီကပဋိပဒန္တိ ဣတိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဥယပဋိပတ္တိ၊ သင့်မြတ်သော အကျင့်ကို။ (ဒသေတိ၊ ၏။) ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပဋိပဒ္ဓိတဗ္ဗသ၊ ရောက်အပ်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ အား။ အနုလောမနေန စ၊ ကြောင့်ရင်း။ အပစ္စနီကတာယ စ၊ မဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အသ၊ ထိုသမ္မာပဋိပတ်၏။ ဥယတာ၊ မည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒန္တိ ဣတိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ သာမီစိပဋိပတ္တိ၊ လျော်သော အကျင့်ကို။ (ဒသေတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ အနုဋ္ဌိကဘာဝဒီပနတော၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧတေန၊ ဤအနိဝတ္တိပဋိပဒ–အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌စပ်) ဣတရာနိ၊ ဤပဌမပုဒ်မှ တပါးကုန်သော။ တီဏိ ပဒါနိ၊ သုံးပါးသော ပုဒ်တို့သည်။ ပဌမပဒဿ၊ ရှေးဦးစွာသော သုပဋိပန္နပုဒ်၏။ ပဟ္ဌနိဒ္ဒေသော၊ အကျယ်ညွှန်ပြ ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ ကိစ္စသိဒ္ဓိတော၊ ကြောင့်။ အရိယဘာဝါဝဟံ၊ အရိယာအဖြစ်ကို ဆောင်တတ်–ဖြစ်စေတတ်သော။ သဝန်၊ ကြားနာခြင်းသည်။ သက္ကစ္စသဝန် နာမ၊ မည်၏။ (ဤစကားဖြင့် သုဏန္တိ–ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ သက္ကစ္စံ–ပုဒ်ကိုပါ ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ကစ္စံ သုဏန္တိတိ သာဝကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဝစနတ္ထဖြင့်။ အရိယာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ သီလဒိဋ္ဌိသာမညတာယာတိ၊ ကား။ အရိယေန သီလေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အရိယာယ ဒိဋ္ဌိယာ စ၊ အရိယာပညာဖြင့်ရင်း။ သမာနဘာဝေန၊ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သီလဒိဋ္ဌိယော၊ သီလနှင့် ပညာတို့သည်။ မဗ္ဗေ၊ အလယ်၌။ ဘိန္နသုဝဏ္ဏံ ဝိယ၊ ချိုးဖြတ်အပ်သော ရွှေတုံးရွှေချောင်းကဲ့သို့။ နိန္နာနာကရဏံ၊ ထူးခြားခြင်း မရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊

လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [၂၇၉] တေန၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယတ္တ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံ တခုသော အရပ်၌။ ဌိတာပိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း။ သံဟတာဝ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သံဃာတဘာဝမာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မာယာသာဒ္ဒေယျာဒိပါပမ္မသမုဋ္ဌေဒေန၊ မာယာသာဒ္ဒေယျ အစရှိသော အကုသိုလ်မမ္မတို့ကို အကြောင်းမဲ့ ဖြတ်သဖြင့်။ ဥဒ္ဒ၊ ဖြောင့်မတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဂေါ မုတ္တဝက်ံဘာဝေန၊ နွားကျင်ယဉ်ရေးကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ အဝက်ံ၊ အဝက်ံမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စန္ဒလေခါ ဝက်ံဘာဝေန၊ လအရေးကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ အကုဋိလာ၊ အကုဋိလမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နဂ်ံလကောဋိဝက်ံ ဘာဝေန၊ ထယ်ကိုင်း၏ အစွန်းကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ အဒိမ္မာ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။ အဝက်ံဒိဘာဝေန၊ အဝက်ံစသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဒ၊ ဖြောင့်မတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရိသုဒ္ဓေန၊ ကြောင့်။ အရိယာ၊ မည်၏။ အပဏ္ဏကဘာဝေန၊ မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဥယတိ ကမတိ၊ သွားရောက်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေန၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ဥယတိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥယော၊ ၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခနိယျာနာယ၊ ၄၂။ အနုဋ္ဌပိကတ္တာ အနုရူပတ္တာ၊ ကြောင့်။ သာမီစိ၊ သင့်လျော်သည်မည်၏။ ဩပါယိကာ၊ အကြောင်းဥပါယ်နှင့်ယှဉ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ သံခံ သမည့်၊ ဥဒုပဋိပတ်စသော အမည်သို့။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ဂတာ၊ ရောက်၏။ တာယ၊ ထို သမ္မာပဋိပတ်နှင့်။ သမဂ်ီတာယ၊ ကြောင့်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္မာ၊ စွာ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကုန်ဆဲ။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ပဋိပန္နသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သောတာ ပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ပဋိပန္နောတိ ယထာ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဝတ္တမာနတ္ထော၊ ဝတ္တမာန်အနက်ရှိ၏။ အတီတံ ပဋိပဒန္တိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တမဂ္ဂသမ္မာပဋိပတ္တိ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရိယာမဂ်ဟူသော သမ္မာပဋိပတ်ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌စပ်) သာမညနိဒ္ဒေသေန ဝါ၊ ဖြင့်သော်၎င်း။ (ဂတိတာနံ–၌စပ်) သုပ္ပဋိပန္နာ စ၊ ကောင်းစွာကျင့်ဆဲ မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ သုပ္ပဋိပန္နာ စ၊ ကောင်းစွာကျင့်ပြီး ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ သုပ္ပဋိ ပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ဆဲ ကျင့်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကသေသနယေန ဝါ၊ ဧကသိသ်နည်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဂဟိတာ နံ၊ ယူအပ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမူဟော၊ အပေါင်းကို။ သုပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ အာဒိပဒတ္ထနိဒ္ဒေသဘာဝေန၊ အစပုဒ်၏ အနက်ကို အကျယ်ပြသော စကား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတရပဒါနံ၊ သုပ္ပဋိပန္န–ပုဒ်မှတပါးသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အဝေါမိ သကံ၊ မရောနှောသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ ယထာနသိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံမသွန်သင်အပ်၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ အနုသာသနီအနုရူပ်၊ ဆုံးမသွန်သင် ခြင်း အားလျော်စွာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အပဏ္ဏကပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ အဝိရဇ္ဈနကပဋိပဒံ၊ မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်ကို။ အနဝဇ္ဇပဋိပတ္တိ၊ ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ သွာက္ခာတော၊ သော။ ဓမ္မဝိနယော၊ ၌။ အပဏ္ဏက ပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိမပဒေန၊ နှင့်။ သမ္မန္ဓော၊ သည်။ (သတိ၊ သော်) ဒုတိယပဒံ၊ ဒုတိယ နောက်ပုဒ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ–စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဒုတိယ ပဒေန၊ နှင့်။ သမ္မန္ဓေပိ၊ သည်လည်း။ (သတိ၊ သော်။) ပဌမံ ပဒံ၊ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤကားစော ဒနာတည်း။ (နဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။) နု (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ–နည်း။) တသ၊ ထိုပဌမပုဒ်၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ အပေက္ခိ တတ္တာ၊ ငဲ့အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ငဲ့ပုံကိုချဲ့၍ ပြဦးအံ့။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သာ အပဏ္ဏကပဋိ ပဒါ၊ သည်။ ယထာနသိဋ္ဌံ၊ တိုင်း။ ပဋိပဒါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၂။ ယထာနသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဘယဿပိ၊ နှစ်ပါးသော ပုဒ်၏လည်း။ သုပ္ပဋိပန္နဘာဝသာဓနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးသော ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္ဆံ၊ ၏။ ပိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥဘယံ၊ ကို။ သမုစ္စိနောတိ၊ ၏။

ကိလေသဇိမ္ပဝေန၊ ကိလေသာဟူသော အကောက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အန္ဓဒ္ဒယဂါဟော၊ အန္ဓနှစ်ပါး အပေါင်းကို ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ တံ၊ ထိုအန္ဓနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ကာယာဒိ ဝက်ံပဟာယိနီ၊ ကာယစသည်၏ အကောက်တို့ကို ပယ်လေ့ရှိသော၊ ဝါ၊ ပယ်တတ်သော။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ သည်။ ဥဒုပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈိမာယ။ ပ။ ဥဒုပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယုတ္တပဋ္ဌာပဋိပတ္တိ စ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အကျင့်သည်ရင်း။ နိဗ္ဗာနဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ဥယော နာမ၊ ၏။ သဗ္ဗ သစ်္စရသမထတာယ၊ အလုံးစုံသော သစ်္စရအပူမီးတို့၏ ငြိမ်းရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိတ္တံ၊ မီးစွဲလောင်အပ်သော။ စေလ ဝါ၊ အဝတ်ပုဆိုးကိုသော်၎င်း။ သီသံ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အဗ္ဗုပေက္ခိတ္တာပိ၊ သော်လည်း။ ပဋိပဒ္ဓိတဗ္ဗမေဝ၊ ကျင့်အပ်–သွားအပ် သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥယော ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ၌။ နိဗ္ဗာယနကိရိယာမုခေန၊ ငြိမ်းခြင်းကိရိယာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ [၂၈ဝ] ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤအဖွင့်လည်း မရှင်းလင်း) ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂဉာဏာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥယတိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ သစ်္စကရိယတိ စ၊ မျက်မှောက်လည်း ပြု အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဥယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဂုဏ်သမ္ဘာဝနာယ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသဖြင့်၊ ဝါ၊ မြတ်နိုးသဖြင့်။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ကယိရမာန်၊ သော။ ပစ္စုဗ္ဗာနာဒိသာမိစိကမ္မံ၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း အစရှိသော အရိုအသေပြုခြင်းအမှုကို။ (ပစ္စုပ္ပဗ္ဗာနာဒီ–ကား မသင့်) အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမိစိကမ္မာရဟာ၊ ကုန်၏။

၁၅၆။ ယဒိဒန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အန္တောဂဓလိင်ံဝစနဘေဒေါ၊ အတွင်းဝင်သော လိင် ဝုစ်အထူးအပြား ရှိသော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုယဒိဒ်–ဟူသော ပုဒ်၏။ (အတ္ထ–ဌစပ်) ဝစနဘေဒေန၊ ဝုစ်အထူးဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ယာနိ ဣမာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပကာရတ္ထေ၊ အပြားဟူသော အနက်ဌ၊ ဝါ၊ အတူဟူသော အနက်ဌ။ နိပါတော၊ တည်း။ ဣမိနာ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အထူးအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဧဝံ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဣတရာနိ၊ ဤပဌမအစုံမှ တပါးကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ယုဂဠာနိ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ။ ပ။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ပုရိသပုဂ္ဂလာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ ပဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိသာ စ၊ ယောကျ်ားတို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ တေ၊ တို့ဟူသည်။ ပုဂ္ဂလာ စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပုရိသာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဌမယ၊ သော။ ပကတိယာ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ပုဂ္ဂလာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တာသာမညေန၊ သတ္တဝါ သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သတ္တဝါချင်းတူသဖြင့်။ ဒုတိယာယပိ၊ ဒုတိယ ပကတိဖြစ်သော မိန်းမကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကိဒိသာနံ၊ အဘယ်သို့သဘော ရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ ပစ္စည်းတို့၏ (အမည်) နည်း။ အာနေတွာ၊ ဆောင်ခဲ့၍။ ဟုနိတဗ္ဗာနံ၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းတို့၏ (အမည်)တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ အဓိကာရတော၊ အရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လိုက်၍ယှဉ်စပ်သော အားဖြင့်။ ပါဟဏ္ဍော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဌ။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်ကို။ စတုန္နံ ပစ္စယာနန္တိ ပဒံ၊ ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ သာမိဝေသန၊ သာမိဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဏာမေတဗ္ဗံ၊ ပြောင်းလဲစေအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ရှိရင်းအတိုင်းအနက်ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ယေသံ ကေသဠိ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ အာဟုနန္တိ သမညာ၊ အာဟုန–ဟူသော အမည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဝါ၊ အဌကထာဌ်ပြသော ဝစနတ္ထမှ တနည်းကား။ အာဟုနံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟုနေယျော၊ မည်၏။ သက္ကာဒီနမ္ပိ ဝါ အာဟဝနန္တိ၊ ကား။ သက္ကာဒီဟိပိ၊ တို့သည်သော်လည်း။ ဒိယျမာနံ၊ အပ်သော။ ဒါနံ၊ ဒါနဝတ္ထုကို။ ယတ္ထ ဟုတံ် မဟပ္ဖလန္တိ၊ ကား။ ယသ္မိံ အာဝဟနီယဂ္ဂိမှိ၊ အကြင်ပူဇောအပ်သော မီးဌ။ ဟုတံ။ ပူဇော်အပ်သော။ ဒမိအာဒိ၊ နို့ခမ်း အစရှိသော ဝတ္ထုသည်။ အာဟုနေယျဂ္ဂိဂဟပတဂ္ဂိဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိသု၊ အာဟုနေယျမီး ဂဟပတိမီး ဒက္ခိဏေယျမီးတို့ဌ။ ဟုတတော၊ ပေးလှူ ပူဇောအပ်သော ဝတ္ထုထက်။ ဥဠာရဖလံ၊ ကြီးမားသော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟုတန္တိ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်သော ထုတ္ထုသည်။ နိကာယန္တရေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒိနိကာယေ၊ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီနိကာယ်ဌ။

ဥပေတွာ တေတိ၊ ကား။ ပိယမနာပေ၊ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ တေ ဥတိမိတ္တေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်ရှား၍။ တေသံ၊ ထိုဆွေမျိုးမိတ်ဆွေတို့အား။ အဒတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧသဧသော၊ ဤသံဃာကို။ (ဌ–တွင် ဒိဿတိ–ဌစပ်) ဧကဗုဒ္ဓန္တရေ စ ဒိဿတီတိ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ ဗုဒ္ဓန္တရေ၊ ဘုရားနှစ်ဆူတို့၏ အကြားကာလသည်။ ဝီတိဝတ္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်ရ၏။ စ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါဌ။ အသရှေ်ယျေပိ ကပ္ပေ၊ သည်သော်လည်း။ ဝီတိဝတ္တေ၊ သော်။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဗ္ဘောကိဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့နှင့်။ အဝေါမိဿံ၊ မရောနောမူ၍။ စ–သစ္ဆံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤဗြောကိဏ္ဏံ–ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိရိယာဝိသေသကံ၊ နပုဒ်တည်း။ ပိယမနာပတ္တကရမ္ဘော နာမ၊ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ မည်သည်ကား။ သီလာဒယော၊ တို့တည်း။ တေ၊ ထိုသီလ အစရှိသည်တို့သည်။ အရိယသံဃေ၊ ဌ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်ဌ။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကွေကွင်းကွဲကွာ၍ နေကုန်သော။ ဥတိမိတ္တာ၊ တို့သည်။ နစ စိရသေဝ၊ ပင်လျှင်။ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ တွေ့ဆုံတတ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဆွေမျိုးအစရှိသည်တို့ဌ။ ပိယမနာပတာ စ၊ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အနဝဋ္ဌိတာ၊ မြဲမြဲစွာ မတည်။ အရိယသံဃေ၊ သည်။ ဧဝံ၊ တူ။ နု(ဟောတိ)။ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပါဟုနေယျော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗကာရန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂကိရိယံ၊ အဦးအမြတ်ပေးလှူ ပူဇော်ခြင်းကို။ သဗ္ဗပ္ပကာရေ နာတိ၊ ကား။ အာဒရဂါရဝဗဟုမာနာဒိနာ စ၊ ရိုသေခြင်း အလေးပြုခြင်း များစွာမြတ်နိုးခြင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒေယျဓမ္မသ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ [၂၈၁] သက္ကစ္စကရဏာဒိနာ စ၊ ရိုသေစွာ ပြုပြင်ခြင်း အစရှိသည်လည် ဖြစ်သော။ သဗ္ဗေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သွာယံ ပါဟဝနီယသဒ္ဒေါ၊ ထိုပါဟဝနီယ–သဒ္ဒါကို။ ပရိယာယဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပါဟုနေယျောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဧတာယ၊ ဤအလှူဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤလှူဖွယ်ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယထာဓိပ္ပေတာဟိ၊ အကြင် အကြင် အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းကုန်သော။ သမ္ဘတ္တိဟိ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ဖြင့်။ ဒက္ခန္တိ ဝမ္ဘန္တိ၊ ကြီးပွါးကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏာ၊ မည်၏။ တထာဘာဝကရဏေန၊ ထိုသို့ ကြီးပွါးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒက္ခိဏံ၊ ကြီးပွါး

ကြောင်း မြတ်သောအလှူကို၊ ဝါ၊ လှူဖွယ်ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဒါရာဒိ၊ ကြွေးမြီအစရှိသော လောကီကိစ္စသည်။ (သီမူနှင့်အညီ ပုဒ်နှင့်အနက်ဖြစ်သည်၊ မြန်မာမူ၌ရှိသော ဥဌာရာတိ–ကား ပမာဒလေခ–ပါ၌ဟုက်တည်း) ဝိပုလဒြယလာဘေန၊ ပြန့်ပြောကြီးမားများပြားသော အမြတ်အစွန်းကို ရသဖြင့်။ ဝိသောဓိတံ နာမ၊ သုတ်သင်အပ် စင်ကြယ်စေအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒကို့ဏာ၊ ကြီးပွါးကြောင်းမြတ်သော အလှူသည်။ ဝိပုလဖလတာယ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားများပြားသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသောဓိတံ နာမ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟပ္ဖလကရဏတာယ ဝိသောဓေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပုညတ္ထိကေဟိ၊ ကောင်းမှုဖြင့် အလိုရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဃာ၌။ အဠလီ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို။ ကရဏီယာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကရဏီယာ၊ သော။ အဠလီ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဠလိကရဏီယော၊ မည်၏။

ပါဠိယံ၊ ၌။ အနုတ္တရန္တိ၊ ဟူ၍။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်ပေ၏။ ဟိ၊ ထိုစကား ဆိုသင့်စွ။ ဣဒေါ၊ ဤသံဃာဟူသော လယ်မြေထက်။ ဥတ္တရံ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးကဲသော လယ်မြေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနုတ္တရံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ အသ၊ ထိုသံဃာအား။ သမမ္ပိ၊ အတူအမျှသည် သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တေန၊ ၍။ အသဒိသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ခိတ္တံ ဝုတ္တံ၊ ပစ်ချ စိုက်ပျိုး အပ်သော။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ မဟပ္ဖလဘာဝကရဏေန၊ အကျိုးကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုသဖြင့်။ တာယတိ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခေတ္တံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤလယ်မြေ၌။ ဗီဇာနိ၊ တို့ကို။ ခိပန္တိ ဝပန္တိ၊ ပစ်ချစိုက်ပျိုးကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ခေတ္တံ၊ မည်၏။ ကေဒါရာဒိ၊ လယ်အစရှိသည်ကိုရ၏။ ခေတ္တံ ဝိယ၊ လယ်နှင့်တူ၏၊ ခေတ္တံ၊ လယ်နှင့်တူ၏။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ခေတ္တံ၊ လယ်နှင့်တူသည်တည်း။ ပုညကေ္ခတ္တံ၊ နှင့်တူသည်။ သေသံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄–သီလာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ မေ၊ ၏။ (အဟော ဝတ မေ သီလာနိ–ဟု ရှိသင့်၏) သီလာနိ၊ တို့သည်။ အဟော ဝတ အခဏ္ဍာနိ၊ ပြော်မကျိုးပါပေကုန်စွာတကား။ အဟော၊ ဝတ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ၊ ပြော်မပေါက်ပါပေကုန်စွ တကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဂုဏ်ပုဒ်တို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ အဟော ဝတာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းသည်။ သမ္ဘာဝနေ၊ ၌။ နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏာဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အခဏ္ဍဘာဝါဒိသမ္ပတ္တိဝသေန၊ မကျိုးသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော ပြည့်စုံခြင်း ဂုဏ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သီလာနိ၊ တို့သည်။ အနုဿရိယမာနာနိ၊ အောက်မေ့အပ်ကုန်သည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ အပ်ကုန်သော။ သီလာနိ၊ တို့သည်။ ပိယမနာပဘာဝါဝဟနေန၊ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်သဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မေတ္တာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသော အကြောင်းသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထာနော သီလာနိ အနုဿရိတဗ္ဗာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စာဂါဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧယေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

ယေသန္တိ၊ ကား။ သီလာနံ၊ တို့၏။ (သီလာဒီနံ–ကားမသင့်၊ မြန်မာမူဟောင်း သီမူတို့နှင့်အညီ သီလာနံ–သာ သင့်သည်) ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သမာဒါနေ၊ ဆောက်တည်ရာ၌၊ ဝါ၊ ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) သမာဒါနက္ခဏေန၊ ဆောက်တည်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ သမာဒါနေ၊ ၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥဒ္ဒေသက္ခဏေန၊ အားဖြင့်။ သီလာနံ၊ တို့၏။ အာဒိအန္တံ၊ အစအဆုံးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိယန္တေ ဆိန္နသာဋကော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝတ္ထန္တေ ဝါ၊ အဝတ်၏ အနားအစွန်း၌သော်ငင်း။ ဒသန္တေ၊ ဝါ၊ အမြီတ်အဆာ၏ အစွန်း၌သော်ငင်း။ ဆိန္နဝတ္ထံ ဝိယ၊ စုတ်ပြတ်သော အဝတ်ကဲ့သို့။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဥပမာသည်။ ဝိသဒိသုဒါဟရဏာ၊ မတူသော ဥဒါဟရဏ်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနိပိ ဥဒါဟရဏာနိ၊ တို့ကို လည်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) ဝိနိဝေဓဝသေန၊ ထုတ်ချင်းထွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆိန္နသာဋကော၊ ပေါက်သော ပုဆိုးသည်။ ဝိနိဝိဒ္ဓသာဋကော၊ မည်၏။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော အဆင်းဖြင့်။ ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ (သဗ္ဗလာ ဝိယ၊ ကြောင်ကျားသကဲ့သို့။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗလရဟိတာနိ၊ အကြောင်အကျားကင်းသော သီလတို့သည်။ အသဗ္ဗလာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ အကမ္မာသာနိ၊ အပြောက်အကွက်ကင်းသော သီလတို့ မည်ကုန်၏။ သတ္တဝိဓမေထုနသံယောဂေါ၊ ယုဉ်ခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သီလကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တောဝ ဧဝ၊ တည်း။ ကောရူပနာ ဟာဒီဟီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မက္ခပဋ္ဌာသ။ ပ။ တိမာနာဒယော၊ အတိမာန စသည်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အခဏ္ဍာဒိဂုဏာနိ၊ မကျိုးခြင်းအစရှိသော ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ တာနိယေဝ သီလာနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ သီလသ၊ ကို။

[၂၈] တဏှာဒါသဗ္ဗတော၊ တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ။ မောစနံ၊ လွတ်စေခြင်းသည်။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယဘာဝါပါဒနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကင်းရာနိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းပင်တည်း။ တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ တံသမ်ဂီပုဂ္ဂလော၊ ထိုသီလနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေရီ သယံဝသီ၊ မိမိအလိုလျှင် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုဇိဿော နာမ၊ တော်လှန်သူ မည်သည်၊ ဝါ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်အစိုးရသူ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏေန ဘုဇိဿာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ သီလေန၊ ဖြင့်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ ထင်ရှားသော နတ်သည် သော်ငင်း။ ဒေဝညတရော ဝါ၊

မထင်ရှားသော နတ်သည်သော်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်လိုး၏။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ဘဝ၌။ နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခဲ့သည်၊ သဿတော၊ အမြဲတမ်းတည်ရှိသည်။ (ဟောမိ၊ ဖြစ်အုံ့။) ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ သီလေန၊ ဖြင့်၊ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဧဝမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့သည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တေ၊ သင်၏။ သီလေသု၊ တို့၌။ ဒေါသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု ဝိပတ္တီသု၊ တို့တွင်။ ယာယ ကာယစိ၊ သော။ ဝိပတ္တိယာ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ ပြသဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌံ၊ ၎။ အနုဒ္ဒံသေတုံ၊ စွပ်စွဲခြင်း၎။ ။သမာဓိသံဝတ္တနပွယောဇနာနိ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေခြင်းလျှင် အကျိုးရှိသော သီလတို့သည်။ သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်းလျှင် အကျိုးရှိသော သီလတို့သည်။ သမာဓိ သံဝတ္တနိကာနိ၊ မည်ကုန်၏။

၁၅၉။ သိက္ခာယ သဂါရဝေါတိ၊ ကား။ သီလဓနံ၊ သီလတည်းဟူသော ဥစ္စာကို။ နိဿယ၊ ၍။ ပဋိလဒ္ဓသမာဒါနတ္တာ၊ ရအပ်သော ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ရှိရင်းအတိုင်း အနက်) ပဋိလဒ္ဓသမာဓာနတ္တာ၊ ရအပ်သော ကောင်းစွာထားခြင်း စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိုဠ် မူကွဲအနက်၊ ပဋိလဒ္ဓသမ္မာနနတ္တာ–ဟု ပါ၌ရှိသင့်၏) ပဋိလဒ္ဓသမ္မာနနတ္တာ၊ ရအပ်သော ကောင်းစွာမြတ်နိုးခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ သိက္ခာယ၊ ၌။ သဂါရဝေါ၊ ရှိသေခြင်းရှိသည်။ သပ္ပတိဿော၊ တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဘာဂဝုတ္တိတိ၊ ကား။ သမ္ဘူသီလေဟိ၊ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သော သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဘာဂဝုတ္တိကော၊ သဘောတူသောဖြစ်ခြင်း အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တာယ ဧဝ သိက္ခာယ၊ ထိုသိက္ခာနှင့်သာလျှင်။ သဘာဂဝုတ္တိ၊ သဘောတူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သိက္ခာဂါရဝရဟိတော၊ သိက္ခာ၌ ရိုသေခြင်းကင်း၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိလောမနတော၊ သိက္ခာကို ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သိက္ခာနှင့်မလျော်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ တာယ၊ ထိုသိက္ခာနှင့်။ ဝိသဘာဂဝုတ္တိ နာမ၊ သဘောမတူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြုသည် ရှိသော်။) ပရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဆိဒ္ဒံ၊ ဆေးပါက်အကြားသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဓမ္မာမိသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓရဏံ၊ အစေ့အစပ်ကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြန့်ခင်း၍ ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ ပဋိသန္ဓာရော၊ မည်၏။ သိက္ခာယ၊ ၌။ သဂါရဝတ္တာ ဧဝ၊ ရိုသေလေးစားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာ၌။ အပ္ပမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာနုဝါဒဘယံ၊ ဘေးရင်း။ ပရာနုဝါဒဘယံ၊ ၎င်း။ ဒဏ္ဍဘယံ၊ ၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဘယာနိ၊ တို့ကို။ ဣမသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဝါ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒူရသမုဿာရိတာနိ၊ ဝေးစွာဖယ်ရှားအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယဝိရဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ တည်း။

၅–စာဂါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁ဖဝ။ ပဂတိယာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုယ်ရင်းသဘောအားဖြင့်။ စာဂါဓိမုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်ကြဲခြင်း၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တေန၊ မပြတ်ယှဉ်သည်၊ ဝါ၊ မပြတ်အားထုတ်သည်။ တန္နိန္နေန၊ ထိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ ညွတ်သည်။ တပ္ပေါဏေန၊ ထိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ ကိုင်းရှိုင်းသည်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သဒါ၊ သိမ်း။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဒါနသံဝိဘာဂါ၊ ပေးလှူခြင်းနှင့် မိမိအဖို့ထဲမှ ခွဲခြမ်း၍ ပေးကမ်းခြင်း တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိစ္စပဝတ္တဒါနသံဝိဘာဂေါ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုသို့ နိစ္စပဝတ္တဒါန–သံဝိဘာဂ ရှိသည်။ ဣဓာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ပဂတိယာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရသ၊ အား၊ ဝါ၊ သူတပါးအလို့ငှါ။ ပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်သော လှူဖွယ်ကို။ ယံ ဒိယျတိ၊ အကြင်ပေးလှူအပ်၏။ တံ၊ ထိုပေးလှူခြင်းသည်။ ဒါနံ၊ မည်၏။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော၊ သုံးဆောင်အပ်သော ဝတ္ထုမှ။ ယံ သံဝိဘဇတိ၊ အကြင်ခွဲခြမ်းဝေဘန်၏။ သော၊ ထိုခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းသည်။ သံဝိဘာဂေါ၊ မည်၏။ ဣဒါနိ ပဘုတိတိ၊ ကား။ ဣတော ပဋ္ဌာယ၊ ဤနေ့မှစ၍။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ အဇ္ဇဒိဝသံ၊ ကို။ အာဒိ ကတွာ၊ ၍။ အဒတွာ၊ ၍။ နဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ မစားအုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါနသမာဒါနံ၊ ဒါနကို ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တံ ဒိဝသန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဘာဝနာရမ္ဘဒိဝသေ၊ ထိုဘာဝနာကို အားထုတ်သောနေ့၌။ တတ္ထ နိမိတ္တံ ဂဏှိတွာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဒါနေ၊ ၌။ ပရိစ္စာဂစေတနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဿ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေနာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မာ၊ ဤစွန့်ကြဲခြင်းမှ။ မလမစ္ဆေရာနိ၊ အညစ်အကြေးနှင့် ဝန်တိုခြင်းတို့သည်။ ဝိဂတာနိ၊ ကင်းကုန်၏။ (တနည်း) ဝိဂတာနိ၊ ကုန်သော။ မလမစ္ဆေရာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရော၊ မည်၏။ စာဂေါ၊ စွန့်ကြဲခြင်းကို ၏။ တဿ၊ ထိုဝိဂတမလမစ္ဆေရ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ၊ မည်၏။ တဒါဒိနံ၊ ထိုဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ အစရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ သမ္ဘတ္တိနံ၊ ပြည့်စုံခြင်း ဂုဏ်တို့၏။ ဝါ၊ ကား။ အာနိသံသာနံ၊ အကျိုးအာနိသင်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။

[၂၈၃] သတံ ဓမ္မံ အနုဿရတိ၊ ကား။ သာရဏံ၊ ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ၊ ကျင့်ဝတ် တရားဖြစ်သော။ ပဝေဏိံ၊ ကျင့်စဉ်ကို။ အန အန၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကမန္တော၊ တက်ရောက်သည်။ သြက္ကမန္တော၊ သက်ရောက်သည်။ ဝါ၊ ကား။

အဝေါက္ကမန္တော၊ မကျော်လွန် မလွှဲဖယ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒါယကဿ၊ လှူသောသူ၏။ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋိဘာနာ ဒယော စ၊ ဘာန အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယဘာဝါဒယော စ၊ ပိယဘာဝ–အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ လာဘာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ပကိတ္တိယာ၊ ဟောကြားအပ်ကုန်၏။ မနုဿတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တိဝိကပ္ပတ္ထော၊ မဆိုအပ်သည်ကို အထူးကြေခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို ဝါ–သဒ္ဒါဖြင့်။ (ဣန္ဒြိယပါဌဝဘာဝ–၌ ဘာဝ–ပိုသည်၊ သီမူလည်း မရှိ) ဣန္ဒြိယပါဌဝကမ္မဿကတာဉာဏဒီနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်, ကမ္မဿကတာဉာဏ် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မစ္ဆေရမလေနာတိ၊ ကား။ မစ္ဆေရသင်္ခါတေန၊ သော။ မလေန၊ အညစ်အကြေးသည်။ အထ ဝါ၊ ကား။ မစ္ဆေရဠ၊ ၎င်း။ မလဠ၊ ၎င်း။ မစ္ဆေရမလ၊ ဝန်တိုခြင်းနှင့် အညစ်အကြေး။ တေန မစ္ဆေရေန စေဝ၊ သည်၎င်း။ တေန လောဘာဒိမလေန စ၊ သည်၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဇာယနဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာသက် ကမ္မုနာ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ကံကြောင့်။ (မြန်မာမူဟောင်း၌ ရှိရင်းပါ၌တည်း၊ သီမူ၌ ကမ္မနာ–ဟု ရှိ၏၊ မူသစ်၌ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တနဝသေန–ကား မကောင်း) နိဗ္ဗတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကဏ္ဍမ္ဗာနန္တိ၊ ကား။ လောဘာဒီနံ၊ ကုန်သော။ (မူဟောင်းနှင့် သီဟိုဠ်မူပင်၊ သမာသ်တွဲလျက်ရှိသော မူသစ်ကား မကောင်း) ဧကန္တကာဠကာနံ၊ စင်စစ် မည်းညစ်ကုန်သော၊ ပါပမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ ဝိဂတတ္တာတိ၊ ကား။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤအလို အရိယာမဂ်ဖြင့်ပယ်၍ ကင်းသည်ကို ယူအပ်၏) ဝါ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤအလို ဝိဂတ–နှင့် ပဟီန–ပရိယာယ်ဟု ယူအပ်၏) ဝိဂတ မလမစ္ဆေရေန စေတသာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဣတ္ထတ္တမ္ဘူတလက္ခဏေ၊ အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်အဆုံး ရှိသော ပုဒ်တည်း။ သောတာပန္နဿ သတောတိ၊ ကား။ ဂေဟံ၊ ကို။ အာဝသန္တဿ၊ စိုးအုပ်နေသော။ သောတာပန္နဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာနဿ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိဿယဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝိဟရိတဗ္ဗဝိဟာရံ၊ နေအပ် နေသင့်သော နေခြင်းကို။ ဒေဝသိက်၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း။ ဝဋ္ဋနကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဘိဘဝိတ္ဝာတိ၊ ကား။ အဂါရံ၊ ကို။ အာဝသန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အညေသံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥပဗ္ဗနကရာဂါဒိဥပဋ္ဌိလေသေ၊ ဖြစ်တတ်သော ရာဂအစရှိသော ဥပဋ္ဌိလေသတို့ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုးနိုမ်နင်း၍။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ ဒေန္တော၊ ပေးလှူငြားသော်လည်း။ သာပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒေတိ၊ ၏။ သော။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုတ္တစာဂေါ၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အယံ ပန၊ ဤယောဂီသည်ကား။ ဧဝံ၊ တူ။ နဟ (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုတ္တစာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါတိ၊ ကား။ နိရပေက္ခပရိစ္စာဂေါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသော စွန့်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါဏာတိပါတဗဟုလော၊ ပါဏာတိပါတ အဖြစ်များသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ လောဟိတပါဏီတိ၊ သွေးစွန်းသော လက်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒါနဗဟုလော၊ ပေးကမ်းခြင်းများသော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပယတပါဏီတိ၊ စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ဒါတုံ သဒါဓောတဟတ္ထောယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဒါတိ၊ ကား။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိစ္စာဂေါတိ၊ ကား။ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေါ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်ကြဲခြင်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိကာရတော၊ အရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လိုက်၍ ယှဉ်စပ်သော အားဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ယံ ယံ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ယာစနကာ၊ တောင်းခံသော သူတို့သည်။ ယာစနေ၊ တောင်းခံခြင်း၌။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်သည် တည်း၊ ဝါ၊ သင့်လျော်သည်လည်း။ ယာစနယောဂေါ၊ လျော်သည်။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ယာစိတုံ၊ ၎။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ယာဒေန ယုတ္တောတိ၊ ကား။ သဒါ၊ သိမ်း။ ပရိစ္စဇနတော၊ စွန့်ကြဲခြင်းကြောင့်။ ဒါနေန၊ ပေးလှူခြင်းနှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဥဘယေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ ဒါနေ စ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း၌ရင်း။ သံဝိဘာဂေ စ၊ မိမိ သုံးဖို့ထဲမှ ခွဲခြမ်း၍ ပေးကမ်းခြင်း၌ရင်း။ ရတော အဘိရတော၊ မွေ့လျော်၏။

၁ဖ၁။ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ၊ စင်ကြယ်သော သီလရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အခဏ္ဍာဒိဂုဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။ (သီဟိုဠ်မူနှင့်အညီ ဖြစ်သည်၊ သီလဿ–ကား ဥပမေယျ၌ ဆိုလတ့ဲ့ဖြစ်သော ပရိစ္စာဂ–နှင့် မညီ) အနုဿရန္တဿ၊ ရှိသော်။ သီလာနုဿတိဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဏ္ဍတိ ယထာ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရိသုဒ္ဓဥဋ္ဌာရပရိစ္စာဂဿ၊ စင်ကြယ်၍ မြတ်သော စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အနုပက္ကိလိဋ္ဌမေဝ၊ မညစ်နွမ်းသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ပရိစ္စာဂံ၊ ကို။ အနုဿရန္တဿ၊ ရှိသော်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဏ္ဍတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ တည်း။

[၂၈၄] ဘိယျောသောတိ၊ ကား။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌သော်လည်း။ (သီဟိုဠ်မူ၌ ပိ–သဒ္ဒါမရှိ) မတ္တာယ ပမာဏဿ၊ အတိုင်းအရှည်၏။ မဟတိယာ၊ ကြီးသော။ (ဘိယျောသော–ကို ဖွင့်ဟန်ရှိသည်) မတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဝိပုလေန ပမာဏေန၊ ပြန့်ပြောသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဘိယျောသော မတ္တာယ၏ အနက်တည်း။ စာဂါဓိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ပရိစ္စဂေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ နိန္နပေါဏပဗ္ဗာရော၊ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ အလောဘဇ္ဈာသယော၊ အလောဘ၌ အဇ္ဈာသယရှိသည်။ ကတ္ထစိပိ၊ တစုံတခုသော အာရုံဝတ္ထု၌သော်လည်း။ အနဘိသင်္ခိစ္စတ္တော၊ မငြိကပ် မတွယ်တာသော စိတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဋိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မေတ္တာယန

ဝသေန၊ မေတ္တာပွါးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္စာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ အား။ အနုလောမကာရီ၊ လျော်သည်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ အနုရူပပဋိပတ္တိ၊ လျော်သည်ကို ပြုကျင့်ခြင်း ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိသာရဒေါတိ၊ ကား။ ဝိသဒေါ၊ သန့်ရှင်းဖြူစင်သည်ဖြစ်၍။ (မူအားလုံးညီ၏၊ ဝိသဒေန–ဟူ၍ သော်လည်း ရှိသင့်၏။ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော–ဟု အနက်ပေး၊ ဂုဏေန–၌စပ်) အတ္တနောဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဂုဏေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကတ္တစိပိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌သော်လည်း။ အမကုံဘူတော၊ မျက်နှာ မသိမ်ငယ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မျက်နှာရွှင်လန်းသည်ဖြစ်၍။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဝိဟာရီ၊ နေလေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သေသံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ လျှင်တည်း။

၆–ဒေဝတာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ အရိယမဂ္ဂဝသေနာတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ကို။ အဓိဂမဝသေန၊ ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမုဒါဂတေဟိတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ တဒုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုအရိယာမဂ် ဖြစ်သည်မှ။ ဥဒ္ဒ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ အာဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ ယာဒိသာ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ လောကိယာပိ၊ လောကီသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒယော၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တာဒိသာ၊ ထိုသို့သဘော ရှိကုန်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကာ၊ ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒယော၊ တို့သည်။ ကဒါစိပိ၊ ၌သော်လည်း။ နု (သန္တိ)၊ မရှိကုန်။ ဒိဋ္ဌန္တိ၊ ကစားမြူးတူးတတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တင့်တယ်ထွန်းပတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏။ (ဤဋီကာ စာမျက်နှာ ၇–၌ ဒေဝ–ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထအကျယ် အပြည့်အစုံရှိ၏) ဧတေသံ၊ ဤနတ်တို့အား။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုမဟာရာဇာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ဧဝ၊ ထိုစတုမဟာရာဇ်နတ် တို့သည်ပင်လျှင်။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေတ္တိံ သ၊ ၃၃–ယောက်သော။ သဟပုညကာရိနော၊ ကောင်းမှုအတူတကွ ပြုဖက်ဖြစ်ကုန်သော သူတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ပြည်၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ်သဟစရိတံ၊ ထို ၃၃–ယောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ သည်။ တာဝတိံသံ၊ မည်၏။ တန္ဒိဝါသိနောပိ ဒေဝါ၊ ထိုတာဝတိံသာ၌ နေလေ့ရှိသော နတ်တို့သည်လည်း။ တံသဟစရဏတော ဧဝ၊ ထိုဌာနနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ တာဝတိံသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒုက္ခတော၊ မှ။ ယာတာ အပယာတာ၊ ကင်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာမာ၊ မည်ကုန်၏။ တုသာယ ပီတိယာ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ ဣတာ ဥပဂတာ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တုသိတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ဤနတ်တို့အား။ ဘောဂါနံ၊ အသုံးအဆောင်တို့ကို။ နိမ္မာနေ၊ ဖန်ဆင်းခြင်း၌။ ရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမ္မာနရတိနော၊ မည်ကုန်၏။ ပရနိမ္မိတေသု၊ သူတပါးတို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော။ ဘောဂေသု၊ အသုံးအဆောင်တို့၌၊ ဝသံ၊ မိမိအလိုသို့။ ဝတ္တေန္တိ၊ လိုက်စေတတ်ကုန်၏။ (တနည်း) ဝသံ၊ ကို။ ဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာတို့၏။ ကာယော သမူဟော၊ အပေါင်းသည်။ ဗြဟ္မကာယော၊ မည်၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုပဌမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်း၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တတုတ္တရိတိ၊ ပုဒ်ကို။ တတော ဗြဟ္မကာယိကေဟိ၊ ထိုပဌမစျာန် ဗြဟ္မာတို့မှ။ ဥတ္တရိ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပရိတ္တာဘာဒိကေ၊ ပရိတ္တာဘာအစရှိသော ဗြဟ္မာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဒေဝတာ သက္ခိဌာနေ ဌပေတွာတိ၊ ကား။ ယထာရူပါယ၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာယ၊ သော။ သဒ္ဓါယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သီလေန၊ နှင့်။ သုတေန၊ နှင့်။ စာဂေန၊ နှင့်။ ပညာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ၍။ ဣတော၊ ဤလူ့ပြည်မှ။ စုတာ၊ စုတေကုန်သည် ရှိသော်၊ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ပြည်၌။ တာ ဒေဝတာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်လေကုန်၏။ မယှမ္ပိ၊ အားလည်း။ တထာရူပါ၊ သော။ သဒ္ဓါ စ၊ သည်၎င်း။ သီလံ စ၊ သည်၎င်း။ သုတံ စ၊ သည်၎င်း။ စာဂေါ စ၊ သည်၎င်း။ ပညာ စ၊ သည်၎င်း။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သက္ခိ သြတာရေန္တေန ဝိယ၊ သက်သေကို ချထားဘိသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ သက်သေထူသကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါ ဒိဂုဏာ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

(အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာ၊ တို့ကို။) ယဒိ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့အပ်ကုန်ငြားအုံ့။ ဧဝံ သန္တေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဥဘယဂုဏာနုဿရဏံ၊ နှစ်ပါးစုံသော ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ မနသိကတွာ၊ ၍။ သုတ္တေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော စ၊ ၏ ဂုဏ်ကို၎င်း။ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏ဂုဏ်ကို၎င်း။။ ဣတိ။ သို့။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသော ဂုဏ်ကို။ သမရုံ ဝိယ၊ တူညီသော ဝန်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ တူညီသော ဝန်ရှိသကဲ့သို့။ (ကတွာ၊ ၍။) သုတ္တေ၊ ၌။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏။ အထခေါ၊ သော်လည်း။ တံ "ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စာ" တိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ သက္ခိဌာနေ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူသော။ ပရတော၊ ၌။ ပဒံ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သက္ခိဌာနေ၊ ၌။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းသည်။ ကိမတ္ထံ ပန၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဒေဝတာနံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တေ၊ ၌။ ယထာရုတဝသေန၊ ဟောအပ်တိုင်းသော ပါဠိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှတိ ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အဌကထာယဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၁၆၃။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ ၌၊ ဌပေတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏာနုဿရဏံ၊ ကို။ ဒဠှံ ကတွာ၊ မြဲမြဲစွာပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သီလစာဂါနုဿတီသု ဝိယ၊ သီလာနုဿတိ စာဂါနုဿတိတို့၌ကဲ့သို့။ ဣဟာပိ၊ ဤဒေဝတာနုဿတိ၌လည်း၊ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏာနုဿရဏံ၊ သည်။ ဗျာနုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ၊ ဥပစာရ ဗျာန်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုနစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ။ဘာဝနာရမ္မဏေ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခါစ ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ အပရဘာဂေတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေန္တသ၊ ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ဥပစာရဗျာနံ၊ သည်။ ဣဗ္ဗတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာကာလေ၊ ဘာဝနာကို ပွါးစေသောကာလ၌။ ဣဓ၊ ဤဒေဝတာနုဿတိအရာ၌။ အတ္တနော ဧဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ ယဒိ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့အပ်ကုန်ကြား အံ့။ (ဧဝ၊ ကုန်လတ်သော်။) ကထံ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤအနုဿတိသည်။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣဗ္ဗတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဒေဝတာနံ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌စပ်) အယံ ဘာဝနာ၊ ဤအနုဿတိဘာဝနာကို။ သဒိသကပ္ပနာယ၊ အတူကိုကြံခြင်းဖြင့်။ ဒေဝတာနုဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဒေဝတာနံ ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဂုဏာနံ ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ အနုဿရဏေန၊ အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဒေဝတာနုဿတီတိ၊ ဟူ၍။) နှ (ဝုတ္တာ)။ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣဗ္ဗတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဒေဝတာဂုဏာနုဿရဏံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဣမိဿာ၊ ဤအနုဿတိ၏။ ဒေဝတာနုဿတီတိ၊ ဟူသော။ သမညာ၊ အမည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ (ပကိဏ္ဏကကထာ)၌ ဆိုလတ့်။ သေသံ၊ သည်။ သုဝိညေယ္မေဝ၊ လျှင်တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ ဧတာသန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဧတာသံ အနုဿတီနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္ထာရ ဒေသနာယန္တိ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရဝသေန၊ ဖြင့်၊ ပဝတ္တဒေသနာယံ၊ ဖြစ်သောဒေသနာ၌၊ ဝါ၊ ဟောတော် မူအပ်သော ဒေသနာ၌။ မဟာနာမသုတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဘဂဝါတိအာဒီနံ အတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝါတိအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်မှတပါး တနည်းကား။ အတ္ထဝေဒန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (အာဟ–၌စပ်) ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏အကျိုးကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧမ္မဝေဒန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တုဋ္ဌိံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ အာရကတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရန္တသ၊ အောက်မေ့သော ယောဂီအား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ယံ တံ အာရကတ္တံ၊ အကြင်ဝေးသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုဝေးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းပေတည်း။ စ–သဒ္ဒေ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဥပကော ဟေတု၊ သိစေတတ်သော အကြောင်းကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကာရကော ဝါ၊ ကာရက အကြောင်းကိုင်း။ သမ္ဘာဝကော ဝါ၊ သမ္ဘာဝကအကြောင်းကိုင်း။ နှ (အဓိပ္ပေတော၊) အပ်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ဥယမာနော၊ သိအပ်သော။ ယော အရဟတ္တတ္ထော၊ အကြင်အရဟံ၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအရဟံ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ ဖလံ၊ အကျိုးပေတည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဟေတုဖလဝိဘာဂေါ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧမ္မာနုဿတိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အာဒိမဗ္ဗပရိယောသာန–ကလျာဏတ္တာတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ရင်း။ ယသ္မာ ပန သာ သမ္ဘာပဋိပဒါတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထို ထိုဂုဏ်ပုဒ်တို့၌။ ဟေတုအပဒေသော၊ အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣဗ္ဗတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧမ္ဗျုပသံဟိတန္တိ၊ ကား၊ ယထာဝုတ္တဟေတု–ဟေတုဖလ သင်္ခါတဂုဏ္ဌုပသံဟိတံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းနှင့် အကြောင်း၏အကျိုးဟု ဆိုအပ်သော ဂုဏ်နှင့်စပ်သော။ ဂုဏေတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။

[ဂ၈၆] ၁၆၅။ အရိယသာဝကာနညေ ဣဗ္ဗန္တိတိ၊ ကား။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣဗ္ဗန္တိယေဝ၊ ပြည့်စုံကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣဗ္ဗတိ၊ သို့။ ဥတ္တရပဒါဝဓာရဏံ၊ နောက်ပုဒ်၌ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်း ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝဓာရဏာဠ္ဟေ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ အဝဓာရဏာ အနက်ရှိသော ဧဝ–သဒ္ဒါသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုအရိယာသာဝက တို့အား။ သုခသိဒ္ဓိဒဿနတ္ထံ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ပြီးစီးခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ နှ ဣဗ္ဗန္တိ၊ မပြည့်စုံကုန်။ (နှ–မပါပဲ ဣဗ္ဗန္တိ–ဟုရှိသောပါဌ်ကား မသင့်၊ မြန်မာမူဟောင်း တစောင်၌ရှိသည့်အတိုင်း နှ ဣဗ္ဗန္တိ–သာ သင့်သည်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ နတ္ထံ၊ ငှါ။ နှ၊ မဟုတ်။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သဒ္ဒေ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာနာမသုတ္တာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဗဟူသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အရိယသာဝကဂုဟာယံ၊ အရိယသာဝက–သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ နည်း။ ဣဗ္ဗတိ၊ ဤသည်ကား စောဒနာတည်း။ တေသံ၊ ထိုအရိယာသာဝကတို့၏။ ဗဟုလဝိဟာရတာယ၊ များစွာနေလေ့ရှိသော ဝိဟာရ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ကတံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

နိုက္ခန္တန္တိ၊ ကား။ နိဂ္ဂတ်၊ ထွက်မြောက်၏။ နိသဏ္ဌ၊ ကျွတ်လွတ်၏။ မုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိသဋ္ဌ၊ လွတ်အပ်၏၊ ဝါ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဝုဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ အပေတ်၊ ကင်းကွာ၏။ ဧတ် သဗ္ဗ်၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဝိကွမ္ဘနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဂေမှာတိ၊ ကား။ ပလိဘောဂတော၊ မက်မောဖွယ် ကာမဂုဏ်ဟူသော ပလိဘောမှ။ (သီမူကွဲ၌ ပဋိပတော–ကို ညွှန်အိုင်မှဟု အနက်ပေး) ဣဒမ္ပိတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဥပစာရဈာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ ကရိတွာတိ၊ ကား။ ပစ္စယ်၊ အကြောင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပါဒကံ၊ အခြေခံကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိန္တိတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ မည်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ (အံ ၌နှင့်အညီ ပရမဝိသုဒ္ဓိ–ဟု ရှိလျှင် "အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော စင်ကြယ်ခြင်း–စင်စစ်ကြယ်ခြင်းသို့"ဟု အနက်ပေး) ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။

သမ္ဘာဝေတိ၊ ကား။ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပိဋ္ဌေ၊ လွန်စွာဖိညှပ်နှိပ်စက်အပ်သော။ သံကဋ္ဌေ၊ ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဃရာဝသေ၊ ၌။ သြကာသဓိဂမော၊ မ–ဟူသည်။ လောကုတရဓမ္မသ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အဓိဂန္တဗ္ဗသြကာသော၊ ရအပ်သိအပ်သော အခွင့်တည်း။ အနုဿတိယော ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ အနုဿတိဌာနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိနုဿဘာဝါ၊ စင်ကြယ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ထိုက်ကုန်သည်။ ပရမတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိ ဓမ္မတာယာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဒ္ဝိမည်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ငြိမ်ခြင်း၏။ ဘဗ္ဗဘာဝေန၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပက္ကမေနာတိ၊ ကား။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပြုသဖြင့်။ ပရိယောဒပနာတိ၊ ကား။ ဝိသောဓနာ၊ ဖြူစင်စေခြင်း သုတ်သင်ခြင်းတည်း။

၁၆၆။ ဧဝံ သန္တေပိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာနာမသုတ္တာဒီသု၊ ကုန်သော။ အနေကေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အရိယသာဝကသော၊ ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတီသု၊ တို့ကို။ ဒေသိတာသုပိ၊ ဟောအပ်ကုန်ကြားသော်လည်း။ ယဿာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ယဿစိတ္တပ္ပသာဒဿ၊ အကြင်စိတ် ကြည်လင်ခြင်း၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပီတိ ပဋိလဘိတွာတိ၊ ကား။ အနုဿဝဝသေန၊ တဆင့်ကြား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သော။ ပီတိ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။

ဆဘနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣဒါနိ၊ ကား။ သတ္တမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၈–အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၈၇–၁)

မရဏာသတိကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၈၇] ၁၆၇။ ဣတောတိ၊ ကား။ ဒေဝတာနုဿတိယာ၊ မှ။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုဒေဝတာနုဿတိသည်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတီသု၊ တို့တွင်။ သဗ္ဗပစ္ဆာ၊ အလုံးစုံတို့၏နောက်၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျယ်ပြအပ် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နာ စ၊ နီးသည်ရင်း။ ပစ္စက္ခာ စ၊ မျက်မှောက်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒနန္တရံ၊ ထိုဒေဝတာနုဿတိ၏ အခြားမဲ့၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တရာယာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မရဏသေ၊ ကို။ သတိ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ မရဏာသတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒသေတုံ၊ ၎။ တတ္ထ မရဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမရဏ–ပုဒ်၏ အဖွင့်၌။ "ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။" ဣတိ၊ ဤသို့ရင်း။ "ရောမရဏံ၊ ကို။ ဒ္ဝိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ၂–ပါးကုန်သော ရူပကွန္ဓာ သခ်ါရကွန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်္ခိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စုတိခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝိနာသေ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမဋ္ဌ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ အကယ်၍ကား ဖွင့်ဆိုသင့်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖွင့်ဆိုသင့်သော်လည်း။ တံ၊ ထိုမရဏာသည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ၊ ၏။ ဝိနာသဘာဝေန၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာ နိကာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ ဥပစ္ဆေဒေါ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ နိဒ္ဒေသေ၊ မရဏ–ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌။ "ကဠေဝရသ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ နိက္ခေပေါ၊ ပစ်ချခြင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ၊ ၏။ ဥပစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်ခြင်း။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမရဏ–ပုဒ်၏ သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိ၌။ ဧကဘာဝပရိယာပန္နသတိ၊ ကား။ ဧကေန ဘဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နသ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ ဥပစ္ဆေဒေါ တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ်၏။ ဝိစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်ခြင်းတည်း။ အာယုက္ခယာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းတည်း။ သမုစ္ဆေဒမရဏန္တိ၊ ကား။ အရဟတော၊ ၏။ သန္တာနသ၊ ရုပ်နာမ် အစဉ်သန္တာန်၏။ သဗ္ဗ သော၊ သိမ်း။ ဥစ္ဆေဒဘူတံ၊ ပြတ်ခြင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မရဏံ၊ တည်း။ သခ်ါရာနံ ဧကာဘင်္ဂသခ်ါတန္တိ၊ ကား။ သခ်ံတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နသ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ပဝတ္တိကွဏာသ၊ ဖြစ်စဉ်ခဏ၏။ ဘင်္ဂေါနိရောဓေတိ၊ ပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဟူ၍။ သင်ံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ ဧကိကမရဏန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တကွဏဝန္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ခဏရှိသော။ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ၊ ထိုဘင်ခဏ၌သာလျှင်။ လဗ္ဘမာနံ၊ သော။ မရဏံ၊ တည်း။ ယံ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓံ၊ အကြင်ရုပ်ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ရုက္ခာဒိသမညာ၊ သစ်ပင် အစရှိသော အမည်ပညတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မိံ၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာအစဉ်သည်။ အနုပစ္ဆိန္နေပိ၊ မပြတ်ငြားသော်လည်း။ အလ္လတာဒိဝိဂမနံ၊ စိုသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ ကင်းခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မတဝေါဟာရော၊ သေသည်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ သမ္မုတိမရဏံ၊ မည်၏။ နု တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတန္တိ၊ ကား။ တံ သမုစ္ဆေဒခဏိက သမ္မုတိ မရဏံ၊ ထို သမုစ္ဆေဒမရဏ၊ ခဏိကမရဏ၊ သမ္မုတိမရဏကို။ ဣဓ မရဏာနုဿတိယံ၊ ၌။ နာဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အဗ္ဘာဟုလ္လတော စ၊ များစွာ ဖြစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်ရင်း။ အနုပဋ္ဌာနတော စ၊ မထင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အသံဝေဂ ဝတ္ထုတော စ၊ သံဝေဂ၏ အကြောင်းဝတ္ထု မဟုတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သတိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ အာယုအာဒိနံ၊ အသက်တမ်း စသည်တို့၏။ ခယကာလေ၊ ကုန်သော ကာလ၌။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ ကာလမရဏံ၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုအသက်တမ်း စသည်တို့၏။ အပရိက္ခီဏကာလေ၊ မကုန်သေးမီကာလ၌။ မရဏံ၊ သည်။ အကာလမရဏံ၊ မည်၏။ ကာလ မရဏံ ပုညက္ခယေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ယထာဓိကာရံ၊ အရာအားလျော်စွာ။ သမ္ဘတ္တိဘဝေ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပတ္တိဘဝေ ဝသေန ပန၊ အားဖြင့် မူကား။ ပါပကွယေ နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။

အာယုသန္တာနဇနကပစ္စယသမ္ဘတ္တိယာတိ၊ ကား။ အာယုပ္ပဗန္ဓသ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ်ကို။ ပဝတ္တာပနကာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော။ အာဟာရာဒိပစ္စယာနံ၊ အာဟာရ အစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ သမ္ဘတ္တိယံ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝိပက္ကဝိပါ ကတ္တာ တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဗလာနုရူပံ၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ။ (သီဟိဠ်မှ နှင့် အညီပင်တည်း၊ မြန်မာမူတို့၌ ဖလာန ရူပ–ဟု ရှိ၏၊ မသင့်) ဒါတဗ္ဗဝိပါကသ၊ ပေးသင့် ပေးထိုက်သော အကျိုးဝိပါက်၏။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဣတိ ကာလာဟာရာဒိသမ္ဘတ္တိယာ အဘာဝေနာ တိ၊ ကား။ [၂၈၈] ဒေဝါနံ ဝိယ၊ နတ်တို့၏ကဲ့သို့။ ဣတိသမ္ဘတ္တိယာ စ၊ တ္တိ၏ဝင်း။ ပဌမ ကပ္ပယာနံ ဝိယ၊ ကမ္ဘာဦးသူတို့၏ကဲ့သို့။ ကာလသမ္ဘတ္တိယာ စ၊ ၏ဝင်း။ ဥတ္တရကုရုကာဒီနံ ဝိယ၊ မြောက်ကျွန်းသူ မြောက်ကျွန်းသား စသည်တို့၏ကဲ့သို့။ အာဟာရသမ္ဘတ္တိယာ စ၊ ၏ဝင်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥတု သုက္ကသောဏိ တာဒိ၊ ဥတု, သုတ်သွေးအစရှိသည်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ (ပရိဂ္ဂယှတိ–ဟု ရှိလျှင် ဥတု သုက္ကသောဏိတာဒိ–ဟု ပဌမန္တ နှင့် ရှိရမည်) အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ ဝိယာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝိယ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဇ္ဇာနေ၊ ၌။ ပဌမေတော၊ ထားအပ်၏။ အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ၊ ယခုကာလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝဿသတ မတ္တ–ပရိမာဏသ ဝိယ၊ အနုစ်တရာမ္ပု အတိုင်းအရှည် ရှိသကဲ့သို့သော။ အာယုနော၊ အသက်တမ်း၏။ ခယ ဝသေန၊ ကုန်ခြင်း၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယောဇနာသည်ရှိသော်။ အနာဂ

တေပိ၊ ၌လည်း။ ပရမာယုနော၊ အသက်တမ်းကို။ သင်္ဂီ ဟော၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတီတေ ပန၊ ၌ကား။ ဂတိသမ္ဘတ္တိယာ ဝိယ၊ ဂတိ၏ ပြည့်စုံခြင်းကဲ့သို့။ ကာလာဟာရာဒိသမ္ဘတ္တိယာ၊ ကာလ အာဟာရ အစရှိသည်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဘာဝေန၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ အနေကဝဿသဟဿ ပရိမာဏောပိ၊ အနှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ အာယု၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲသော၊ ဝါ၊ ရောက်ဆဲသော။ အန္တရကပ္ပဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကလာဗုရာဇဒီနန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နန္ဒယက္ခနန္ဒမာဏဝကာဒီနံ၊ နန္ဒဘီလူး, နန္ဒလုလင် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂီဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိတိ၊ ကား။ ကာလမရဏာ၊ ဏာဝင်း။ အကာလမရဏာ၊ ဏာဝင်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော မရဏာတို့၌လည်း။ ပုညက္ခယမရဏာ၊ ဏာဝင်း။ အာယုက္ခယမရဏာ၊ ဏာဝင်း။ ဥဘယက္ခယမရဏာ၊ ဏာဝင်း။ ဥပက္ကမမရဏာ၊ ဏာဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ ယံ မရဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော မရဏာကိုလည်း၊ ဝါ၊ ထိုကာလ မရဏာစသော အလုံးစုံသော သေခြင်းကိုလည်း။

၁၆၈။ ယောနိသောတိ၊ ကား။ ဥပါယေန၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရောတိ၊ ဟူသည်ကား။ မရဏာ ရမ္မဏော၊ သေခြင်းလျှင် အာရုံရှိသော။ မနသိကာရော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယေန ဥပါယေန ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေ တဗ္ဗော၊ ၏။ တံ၊ ထိုဥပါယကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ အပြန်ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အယောနိသော ပဝတ္တယတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ အယောနိသော ပဝတ္တယတောတိ၊ ကား။ အနုပါယေန၊ ဖြင့်။ သတိ စ၊ ကိုဂင်း။ သံဝေဂ စ၊ ကိုဂင်း။ ဉာဏာ၊ ကိုဂင်း။ အနုပဋ္ဌပေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရတောဿူအားး။ တဒေတံ သဗ္ဗ မ္ပိတိ၊ ကား။ သောက ပါမောဇ္ဇာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ စ၊ သည်ဂင်း။ သံဝေဂဿ၊ ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနံ စ၊ သည်ဂင်း။ သန္တာသဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇ နၟ၊ သည်ဂင်း။ ယထာဂ္ဂမ်။ တိုင်း။ သတိသံဝေဂဉာဏဝိရဟတော၊ ဉာဏ်တို့၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဟောတိ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဇာတဿ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးသောသူအား။ ဧတံ မရဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဧကန္တိကံ၊ ဧကန် စင်စစ်ပင် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သရတိ၊ အောက်မေ့၏။ တတ္ထ၊ ထိုသေခြင်း တရား၌။ သံဝေဂဇာတော စ၊ ဖြစ်သော သံဝေဂရှိသည်ဂင်း။ သမ္ဘဇာနောစ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သည်ဂင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ ဣဒ္ဓေနမရဏာဒိနိမိတ္တံ၊ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ သောကာ ဒယော၊ တို့သည်။ အနောကာသာဝ၊ ဖြစ်ခွင့် မရှိကုန်သည်သာတည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယောနိသော မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တယတော၊ သူအား။ ဧတေ ဒေါသာ၊ ဤဆိုခဲ့သော အပြစ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အရညသုသာနာဒီသု၊ တောအရပ် သုသာန် စသည်တို့၌။ ဟတမတသတ္တောတိ၊ ကား။ စောရာဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဟတေ စ၊ သတ်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သရသေန၊ မိမိ၏ သဘောအားဖြင့်။ မတေ စ၊ သေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့၏။ သမ္ဘတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်း–ကောင်းစားခြင်းကို၊ ဝါ၊ စည်းစိမ်ကို။ ဒိဋ္ဌ ပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ မြင်အပ်ဘူး၏။ (တနည်း) ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ မြင်အပ်ဘူးသော။ သမ္ဘတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ဘတ္တိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ဘတ္တိနံ၊ တို့၏။ ယောဇေ တွာတိ၊ ကား။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဧကစ္စသာတိ၊ ကား။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိသော။ ဉာဏဿ ရဿ၊ ဉာဏ်ထူးကဲသော ယောဂီအား။

၁၆၉။ ဝဧကပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ဃာတကဿ ဝိယ၊ သူသတ်သမား၏ကဲ့သို့။ ပတိ ပတိ၊ ရှေးရှု မပြတ်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ကပ်၍ တည်ခြင်းအားဖြင့်။ အာသန္နဘာဝတော၊ နီးသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သမ္ဘတ္တိဝိ ပတ္တိတောတိ၊ ကား။ အာရောဂျာဒိ သမ္ဘတ္တိနံဝိယ၊ အနာကင်းသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ပြည့်စုံခြင်းတို့၏ကဲ့သို့။ ဇီဝိတသမ္ဘတ္တိယာ၊ အသက်ရှင်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဝိပဋ္ဌနတော၊ ပျက်စီးသောအားဖြင့်။ ဥပသံ ဟရဏာတောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တပါးသော သူတို့၏။ မရဏံ၊ ကို။ နိဒဿေ တွာ၊ ပုံတူပြ၍။ (သီမှနှင့် အညီဖြစ်သည်၊ မြန်မာမှ၌ ဒဿေတွာ–ဟု ရှိ၏) [၂၈၉] အတ္ထနော၊ ၏။ မရဏဿ၊ သေခြင်းကို။ ဥပန ယနတော၊ ကပ်၍ ဆောင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆောင်ပေးသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထပ်တူဆောင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နှိုင်းဆသောအားဖြင့်။ ကာယဗဟုသာဓာရဏာတောတိ၊ ကား။ သရီရဿ၊ ၏။ ဗဟူနံ၊ များစွာသော သတ္တဝါတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘာဝတော၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ၊ ကား။ ဇီဝိတဿ၊ အသက်၏။ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အနိမိတ္တတောတိ၊ ကား။ မရဏဿ၊ ၏။ ဝဝတ္ထိတနိ မိတ္တာဘာဝတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော အမှတ် နိမိတ်၏ မရှိသောအားဖြင့်။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ ကာလဿ၊ အသက်တမ်းကာလ၏။ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝတော၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ခဏ ပရိတ္တတောတိ၊ ကား။ ဇီဝိတက္ခဏဿ၊ အသက်ရှင်ဆဲ ခဏ၏။ ဣတ္တရဘာဝတော၊ တိုတောင်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။

ဝဧကပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ ဇတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ ဝိယ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေါ၊ ချေ၍ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝဧကဿ ဝိယ ပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဖွင့်ဆိုပြီး၍။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို သာလျှင်။ ဝိဝရန္တော၊ အကျယ်ဖွင့်ပြ လိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ စာရယမာနောတိ၊ ကား။ အာဂုရေန္တော၊ အာဝုံဟု ဟစ်အော်လျက်။ ပဟရဏာကာရံ၊ ခုတ်သတ်အံ့သော အခြင်းအရာကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတောဝ၊ ရှေးရှုအနီး၌ တည်သည်သာလျှင်။ ဥပဂန္တာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ဌိတောဝ၊ လျှင်။ (သီမှနှင့်အညီပင်) သမီပေ ဧဝ၊ အနီး၌သာလျှင်။

ဧရာမရဏ၊ ကို။ ဂဟေ တွာဝ၊ ယူကုန်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ္ဌ၊ မှိုင့်သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တံ၊ တက်လတ်သော်။ ပံသုဝိရဟိတံ၊ မြေမှုန့်မှကင်းသည်။ နဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဧရာမရဏဝိရဟိတာ၊ ဏမှကင်းကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္တကေန၊ ဤ မျှဖြင့်။ ဥပမာ၊ ကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။) အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ္ဌ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ပံသုဝိရဟိတမ္ပိ၊ မြေမှုန့်မှ ကင်းသည်သော်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ သတ္တာ ပန၊ တို့သည်ကား။ ကထ ဠီပိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ (ကတ္ထစိပိ–သီမူရှိ၏) ဧရာမရဏဝိရဟိတာ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ခဏိကမရဏံ၊ ကို။ ဥပမာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒ၊ ဤ မရဏသတိ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ သော။ မရဏံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒမရဏကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ တထာ ဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဧရာမရဏံ၊ ကို။ ဧဟေတွာဝ၊ သာလျှင်။ ယဒိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။ တေဟိ၊ တို့သည်။) နိဗ္ဗတ္တိသမနန္တရမေဝ၊ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ မရိ တဗ္ဗံ၊ သေရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝသဲ မရဏတောတိ၊ ကား။ အဝသဲ၊ မချွတ်။ မရိတဗ္ဗတော၊ သေရာသောကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ မရဏသဗ္ဘာဝတော၊ သေခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဗ္ဗတေယျာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတတော၊ တောင်မှ။ အာဂတာ၊ လာသော မြစ်တည်း။ ဟာရဟာရိနီတိ၊ ကား။ ပဝါဟေ၊ ရေအယဉ်၌။ ပတိတသ၊ ကျသော။ တိဏပဏ္ဍာဒိကသ၊ မြက်သစ်ရွက်အစရှိသည်ကို။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဟရဏ သီလာ၊ ဆောင်ခြင်း အလေ့ရှိ၏။ သန္ဓတေဝါတိ၊ ကား။ သဝတိ ဧဝ၊ စီးသွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဝတ္တတေဝါ တိ၊ ကား။ ပဝါဟဝသေန၊ ရေအယဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္တတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ လိမ့်သွားသည် သာလျှင်တည်း။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။

ယမေကရတ္တိန္တိ၊ ကား။ ယသဲ ဧကရတ္တိယံ၊ အကြင်တခုသောညဉ့်၌။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီအနက်၌။ ဥပ ယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အစ္စန္တသံယောဂအနက်၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ပဋ္ဌမန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိသန္ဓိကဏ္ဍေ၊ ၌။ ဂဗ္ဘေတိ၊ ကား။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ မာဏဝေါတိ၊ ကား။ သတ္တောဟု၊ သည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရတ္တိယံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တိဂ္ဂဟဏံ၊ ညဉ့်ကို ယူခြင်းကို ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဗ္ဘန္တရတောဝါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓိတအဗ္ဘော ဝိယ၊ တက်သော တိမ်တိုက်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကား။ မရဏသ၊ ကို။ အဘိမုခ ဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓိတောဝ၊ တက်သွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သော ယာတိတိ၊ ကား။ သော မာဏဝေါ၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ယာတိ၊ သွား၏။ ပဋမကွဏတော၊ ရှေးဦးစွာသော ပဋိသန္ဓေခဏမှ။ (သီမူ၌ ပဋိသန္ဓိကွဏတော–ဟူ၍ပင် ရှိ၏) ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဂစ္ဆတေဝ၊ တည်း။ သ ဂစ္ဆံ နနိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ ဖြစ်၍။ ခဏမတ္တမ္ပိ၊ ခဏမျှသော်လည်း။ နနိဝတ္တတိ၊ မဆုတ်နစ်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ မရဏံယေဝ၊ သေခြင်းသို့ သာလျှင်။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။

ကုန္ဒဒီနန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတတော၊ မှ။ ပတိတာနံ၊ ကျကုန်သော။ ခုဒ္ဒကနဒီနံ၊ မြစ်ငယ်တို့၏၊ ဝါ၊ ချောင်း တို့၏။ ပါတော အာပေါရသာနုဂတဗ္ဗနာနန္တိ၊ ကား။ ပုရိမဒိဝသေ၊ ရှေးနေ့၌။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ သူရိယသန္တာ ပေန၊ နေပူရောင်ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ အနုပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ရတ္တိယံ၊ ၌။ ဗဗ္ဗနမူလ၊ အဖွဲ. အညာ၏အရင်းသို့။ ဥပဂတေန၊ ကပ်ရောက်သော။ အာပေါရသေန၊ အာပေါဓာတ်ဟူသော အရည်ဖြင့်။ တိန္တသိ ထိလဗ္ဗနတာယ၊ စိုစွပ်၍ လျော့လျည်းသော အညာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါတော၊ နံနက်အခါ၌။ အာပေါရ သာနုဂတဗ္ဗနာနံ၊ အာပေါရသသည် အစဉ်လျှောက်အပ် စိမ့်ဝင်အပ်သော အညာရှိကုန်သော။

[၂၉၀] အစ္ဆယန္တိတိ၊ ကား။ အတိက္ကမန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ ဥပရုဇ္ဈတီတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဥဒကမေဝ၊ ရေသည်ပင်လျှင်။ သြဒကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒကောဃံ၊ ရေအယဉ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟောရတ္တာ၊ နေ့ညဉ့် တို့သည်။ အစ္ဆယန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာယု၊ အသက်သည်၊ ဝါ၊ အသက်ရှင်ရာ ကာလသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ ပပတတော တိ၊ ကား။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ကမ္မေ၊ အမှုကိစ္စ၌။ ဝိနိယုဇ္ဇိတုကာမာနံ၊ အားထုတ်ပြုလုပ်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော။ သာမိကာနံ၊ ပိုင်ရှင်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ပပတနတော၊ ကြွေကျခြင်းမှ။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးသည်။ (ဇာယတေ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ သစ်ပင်အောက်သို့။ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်ကုန်သော သူတို့အား။ ဘယံ၊ သည်။ (ဇာယတေ၊ ၏။) ဥဂ္ဂမနံ၊ နေထွက်ခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဥဂ္ဂမနနိမိတ္တံ၊ နေထွက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ။အမ္မ၊ အိုမိခင်။ မ်၊ အကျွန်ပ်ကို။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းပြုခြင်းမှ။ မာနိဝါရယ၊ မတားမြစ်ပါလင့်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။

ကောစိ၊ အချို့သော။ မိတ္တမုခသတ္တု၊ မိတ်ဆွေဟန်ဆောင်သော ရန်သူသည်။ ရန္ဓဂေသီ၊ သတ်ရန် အပေါက်အကြား အခွင့်အရေးကို ရှာသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ လျှက်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ နဟနေယျ၊ မသတ်ရာ၊ ဝါ၊ မသတ်သည်လည်း ရှိသေးရာ၏။ အယံ ပန၊ ဤသေခြင်းတရားသည်ကား။ ဧကဲသေ နဲ၊ ဖြင့်။ ဟနတိယေဝ၊ သတ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ သဟဇာတိယာ အာဂတတော တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ဇီဝိတဟရဏတော စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၇၀။ နန္တိ၊ ကား။ သမ္ဘတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ သုခီတိ၊ ကား။ ဒီဗ္ဗသဒိသေဟိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်နှင့်တူကုန်သော။ ဘောဂေဟိ စ၊ အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်တို့ဖြင့်ရင်း။ အာဓိပတေယ္ယေန စ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်အားရင်း။ သုခသမ်ဂီ၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒေဟဘေ့နေနာတိ၊ ကား။ သရီရေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ အသောကောတိ၊ ကား။ အသောက မဟာရာဇာ၊ အသောကမင်းမြတ်သည်။ သောကမာဂတောတိ၊ ကား။ သောစိတဗ္ဗတ်၊ စိုးရိမ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတောတိ၊ ရောက်လေ၏။

အာရောဂျယောဗ္ဗနာနံ၊ အနာကင်းသည်၏အဖြစ် အရွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်တို့၏။ ဗျာဓိဇရာပရိ ယောသာနတာ၊ နာခြင်း အိုခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (အာနိတာ–၌စပ်) ဇီဝိတသ၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ မရဏပရိယောသာ နတာယ၊ သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ဥဒါဟရဏဝသေန၊ ဥဒါဟ ရဏ်ပုံသက်သေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုအားဖြင့်။ အာနိတာ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယဘာဝ ဝသေန (သီမှုနှင့်အညီ ဘာဝ–သင့်သည်) သေခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အာနိတာ၊ ၏။) လောကောယေဝ၊ သတ္တဝါဟူသော လောကသည်ပင်လျှင်။ လောက သန္ဓိဝါသော၊ မည်၏။ သတ္တာဝါသာတိ ယထာ၊ သတ္တာဝါသာ–ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သန္ဓိဝသိတဗ္ဗတာယ၊ အတူတကွနေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တနိကာယော၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ လောကသန္ဓိဝါသော၊ မည်၏။ အနရ တောတိ၊ ကား။ ပစ္စတ္ထိကေန ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရန်သူသည် အစဉ်လိုက်အပ်သကဲ့သို့။ အနဗ္ဘော၊ အစဉ်လိုက်အပ်၏။ အနုသဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ဥပဝိသေန ဝိယ၊ လူးလိမ်းအပ်သော အဆိပ်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ လူးလိမ်းသော အဆိပ်သည် စိမ့်ဝင်အပ်သကဲ့သို့။ အနုပဝိဋ္ဌော၊ စူးဝင်အပ်၏။ အဘိဘူတော တိ၊ ကား။ မတ္တဟတ္ထိဟိ ဝိယ၊ အမုဲယစ်သော ဆင်တို့ (သည် လွှမ်းမိုးနှင်းချေအပ်သ)ကဲ့သို့။ အဗ္ဗောတ္ထဋ္ဌော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်၏။ အဗ္ဘာဟတောတိ၊ ကား။ ဘူတေဟိ ဝိယ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့သည် ပုတ်ခတ်သတ်အပ်သကဲ့သို့။ ပဟဋ္ဌော၊ ပုတ်ခတ်သတ်အပ်၏။

သေလာတိ၊ ကား။ သိလာမယာ၊ ကျောက်ဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ပံသုအာဒိမယာ၊ မြေမှုန့်စသည်ဖြင့် ပြီးကုန်သော တောင်တို့သည်။ နဲ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝိပုလာတိ၊ ကား။ မဟန္တာ၊ ကြီးမားကုန်သော။ အနေက ယောဇ နာယာမဝိတ္ထာရာ၊ ယူဇနာ များစွာ အလျား အနံ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှည်လျား ကျယ်ပြန့်ကုန်သော။ နဘံ အာဟစ္စာ တိ၊ ကား။ ဝိပုလတ္တာ ဇေ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို၊ ဝါ၊ မိုးတိမ်ကို။ အဘိဝိဟစ္စ၊ ထိဆိုက်၍။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဖရိတ္တာ၊ ပြန့်နှံ့ကုန်၍။ အနုပရိယေယျုန္တိ၊ ကား။ အနုဝိစရေယျုံ၊ လှည့်လည်ကုန်ရာ၏။ နိပ္ပေါထေန္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ။ မိမိသည်။ အာယာတိတံ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်အပ်သော အရာကို။ (အာသာဒိတံ–ဟုရှိသော သီမှု သာ၍ကောင်း၏၊ အနက်ကား အတူတူပင်) စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ၊ မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။ အဓိဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။ အဓိ ဘဝန္တိ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်ကုန်၏။ ကုလေန ဝါ၊ အမျိုးအားဖြင့်ရင်း။ ရူပေန ဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့်ရင်း။ သီလေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ သုတေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ သဒ္ဓါဒီဟိ ဝါ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်ရင်း။ သေဋ္ဌောတိ၊ မြတ်သည်ဟူ၍။ သမ္ဘာ ဝနာယ၊ ချီးမွမ်းသဖြင့်။ ခတ္တိယာဒီသု၊ မင်းမျိုးအစရှိသည် တို့၌။ ကဠိ၊ တစုံတယောက်ကိုမျှ။ နဲ ယရိ ဝဇ္ဇေတိ၊ မကြဉ်ရှောင်။ တေဟိ ဇေ၊ ထိုအမျိုးစသည်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ နိဟီနောတိ၊ ယုတ်ညံ့သည်ဟူ၍။ အဝမညမာနာယ၊ မထီမဲ့မြင်ပြုသဖြင့်။ သဒ္ဓါ ဒီသု၊ သူ့ဆင်းရဲမျိုး စသည်တို့၌၊ ကဠိ၊ ကိုမျှ။ နဲ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ မကြဉ်ရှောင်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗမေဝ၊ သတ္တဝါအလုံးစုံကို သာလျှင်။ အဘိမဒ္ဒတိနိမ္မထတိ၊ နှိမ်နင်းချေမှုန်း၏။ ဒဏ္ဍာဒိဥပါယာ စ၊ ဒဏ္ဍာအစရှိသော ဥပါယ်တို့သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအိုမင်း, သေမင်းနှိပ်စက်ရာ၌။ အဝိသယာ ဇေ၊ ကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရန် အရာ မဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အရာမရှိ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၎။ နဲ တတ္ထ ဟတ္ထိနံ ဘူမိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ [၂၉၁] မန္တယုဒ္ဓေ နာတိ၊ ကား။ အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတေန၊ အာထဗ္ဗဏဝေဒဖြင့် စီရင်အပ်သော။ မန္တသင်္ဂါမပ္ပယောဂေန၊ မန္တာန်ဖြင့် စစ်ထိုးခြင်းဟူသော လုံ့လ ပယောဂဖြင့်။ ဓနေနာတိ၊ ကား။ ဓနဒါနေန၊ ဥစ္စာတံစိုး လက်ဆောင် ထိုးခြင်းဖြင့်။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တဝိကပ္ပနတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို အထူး ကြံခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို ဝါ–သဒ္ဒါ ဖြင့်။ သာမဠ္ဠ၊ သာမဥပါယ်ကိုရင်း။ ဘေဒဠ္ဠ၊ ဘေဒဥပါယ်ကိုရင်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

၁၇၁။ ပရေဟိ သဒ္ဒိ အတ္တနော ဥပသံဟရဏတောတိ၊ ကား။ မတေဟိ၊ သေလေကုန်သော။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ (ဥပနယနတော–၌စပ်) တေပိ၊ ထိုသို့သော သူတို့သည်သော်လည်း။ မတာ နာမ၊ သေကြရတုံ သေး၏။ မာဒိသာ ပန၊ ငါကဲ့သို့သော သူတို့သည်ကား။ ကိမိ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ (နဲ မရိဿာမ၊ မသေပဲ ရှိကုန်အံ့နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ မရဏသ၊ သေခြင်းကို။ ဥပနယနတော။ ကပ်၍ ဆောင်သောအားဖြင့်။ ယသမဟတ္တတောတိ၊ ကား။ ပရိဝါရ မဟတ္တတော စ၊ အခြံအရံများသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘဝမဟတ္တတော စ၊ စည်းစိမ်များသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ပုညမဟတ္တတောတိ၊ ကား။ မဟာပုညဘာဝတော၊ ဘုန်းကံကြီးမားသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ထာမမဟတ္တတောတိ၊ ကား။ ဝီရိယဗလမဟတ္တတော၊ ဝီရိယ ခွန်အားကြီးမားသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ယုဓိဋ္ဌိလော၊ ယုဓိဋ္ဌိလမင်းသည်။ ဓမ္မပုတ္တော၊ ဓမ္မနတ်၏သားတည်း။ စာနရော၊ စာနရဟူသည်။ ယော၊ အကြင်သူကို။ ဗလဒေဝေန၊ ဗလဒေဝမင်းသည်။ နိဗ္ဗုဒ္ဓံ ကတ္တာ၊ လက်ပမ်းလုံးခြင်းကို ပြု၍။ မာရိတော၊ သတ်အပ်၏။ (သော၊ ထိုသူပင်တည်း။) (ဇာ ၆ ၄–ဓ၀–ဃ၆ပဏ္ဏိတဇာတ်၌ ကြည့်)

သဟ ဣဒ္ဓိဟိတိ၊ ကား။ ဝေဃယန္တကမ္ဘနနဒ္ဒေါဒမနာဒီသု၊ ဝေဃယန္တာ ပြာသာဒ်ကို လှုပ်စေခြင်း, နန္ဒော ပနန္ဒနဂါးကို ဆုံးမခြင်း စသည်တို့၌။ ဒိဋ္ဌာနုဘာဝါဟိ၊ တွေ့မြင်အပ်သော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣဒ္ဓိဟိ၊ တန်ခိုးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ မစ္စုမုခံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ရလေပြီ။

ကလ် နာဏ္ဍန္တိ သောဠသိန္တိ၊ ကား။ သောဠသနံ့၊ တဆယ်ခြောက်ခုတို့၏။ ပူရဏဘာဂ်၊ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော အဖို့ကို။ နံ အဏ္ဍန္တိ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣဒ်၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော ထေရဿသာရိပုတ္တဿ၊ အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏။ ပညံ၊ ကို။ သောဠသဘာဂေ၊ ၁၆–ပုံတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တတော၊ ထို ၁၆–ပုံမှ။ ဧကံ ဘာဂ်၊ ကို။ သောဠသဓာ၊ ဖြင့်။ ဂဟေတ္တာ၊ ယူ၍။ (သီမုဋ္ဌ ဂဏ္ဌေတ္တာ–ဟု ရှိ၏၊ ရေတွက် ၍–ဟု အနက်ပေး၊ သင့်သကဲ့သို့ ရှိ၏၊ ကတ္တာ–ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ) လဒ္ဓံ၊ သော။ ဧကဘာဂသစ်ါတံ၊ တပုံ ဟုဆိုအပ်သော။ ကလ်၊ တစိတ်ကို။ (နံ အဏ္ဍန္တိ–ဌ်စပ်) သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓံ၊ ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ၍။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပညာ၊ တို့သည်။ နအဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။

သဗ္ဗဿာပိ၊ သော။ သံကိလေသပက္ခဿ၊ သံကိလေသအဖို့ကို။ သမုဋ္ဌါတော၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်ခြင်းသည်။ ဥယေန၊ အသင့်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝိရိယဿ၊ ရှိသောသူအား။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဥဏာဝိရိယဗလေနာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသမ္ဘာဝါယာမေသု၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ အဋ္ဌဂိကော၊ သော။ အရိယ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၀၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧကာကိဘာဝေန၊ တပါးတည်း အဖြစ်ဖြင့်။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ၊ တချောင်းတည်းပေါက်သော ကြဲချိုနှင့် တူတော်မူကုန်၏။ ပရတောဃောသေန၊ သူတပါးထံမှ ဟောပြောအပ်သော တရားသံနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သယမေ၀၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဘူတာ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ပဋိဝိဒ္ဓါ ကုပ္ပါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သယမ္ဘုနော၊ သယမ္ဘုမည်ကုန်၏။

ဟတ္ထဂတသုဝဏ္ဏ၀ေလယာနံ၊ လက်၌တည်သော ရွှေလက်ကောက်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သံဃဋ္ဋနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းငင်း။ ဝံသကဋ္ဌိရဿ၊ ဝါးမျှစ်၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတရာ၌။ အသတ္တတာ၊ မငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ဣတိ ဧ၀မာဒိကံ၊ သော။ တံ တံ နိမိတ္တံ ကာရဏံ၊ ထိုထိုအကြောင်းနိမိတ်ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိမံ သန္တာတိ၊ ကာ။ ပ၀တ္တိနိ၀တ္တိယော၊ (ဒုက္ခနှင့် သမုဒယဟူသော) မပြတ်ဖြစ်ခြင်း, (နိရောဓနှင့်မဂ္ဂဟူသော) ဆုတ်နစ်ခြင်းတို့ကို။ ဥပပရိက္ခန္တာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကုန်လျှက်။ မဟန္တာနံ၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ၊ သီလ ကျေးဇူး အစရှိသည်တို့ကို။ ဆေနဒ္ဓေန၊ ရှာမှီးတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ မဟေသယော၊ မဟေသီ မည်ကုန်၏။ ဧကစရိယနိ၀ါသေနာတိ၊ ကား။ ဧကစရိယနိ၀ါသမတ္တေန၊ တပါးတည်းကျင့်ခြင်း တပါးတည်းနေခြင်းမျှဖြင့်။ သီလာ ဒိနာ၊ သီလစသည်ဖြင့်။ နံ၊ မဟုတ်ကုန်။ ယေသံ၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ခဂ္ဂမိဂ သိင်ံသမာ၊ ကြဲချိုနှင့်တူသော။ ဥပမာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ယေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ခဂ္ဂမိဂ သီင်ံ၊ ကြဲချိုဟူသော။ သမူပမာ၊ တူမျှသော ဥပမာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (ဣတိ၊ ကြောင့်။) တေ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်။ ခဂ္ဂသိင်ံသမူပမာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတသ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါ၊ ၏။ တမ္မနခတုဂ်ံနခတာဒိအသီ တိအနုဗျဉ္ဇန ပဋိမဏ္ဍိတေဟိ၊ နီမြန်းသော လက်သည်း ခြေသည်းရှိသည်၏အဖြစ်, မြင့်မောက်သော လက်သည်း ခြေသည်း ရှိသည်၏ အဖြစ် အစရှိသော ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် အပ်ကုန်သော။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာဒီဟိ၊ ကောင်းစွာ အညီအမျှတည်သော ခြေဖဝါး ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ဒ္ဒတ္ထိ သာယ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့်။ ဝိစိတြော၊ ဆန်းကြယ်သော။ အစ္ဆရိ ယဗ္ဘူတော၊ အံ့ဘွယ်မခန်းထူးဆန်းသော။ ရူပကာယော၊ ရူပကာယသည်၊ ဝါ၊ ရုပ် ကိုယ်တော်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသီတိ။ပ။ ရူပကာယော၊ မည်၏။ ဝါသနာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ [၂၉၂] ကိလေသာနံ၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧတသ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရ၀ရိသုဒ္ဓ သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏ ရတနေဟိ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော သီလကျေးဇူး အစရှိသော ဂုဏ် ရတနာတို့ဖြင့်။ သမိဒ္ဓေါ၊ ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မကာယော၊ ဓမ္မကာယသည်၊ ဝါ၊ တရားကိုယ်တော်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရ။ ဓမ္မကာယော၊ မည်၏။ ဌာနသောတိ၊ ကား။ တခ်ံဏေယေ၀၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။

ဧ၀ံမဟာနုဘာ၀ဿာတိ၊ ကား။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ စ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ဓမ္မာကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝိညာယမာနဝိပုလာ–ပရိမေယ္ယဗုဒ္ဓါနု ဘာ၀ဿ၊ သိအပ်သော ပြန့်ပြော၍ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ဘုရား၏အာနုဘော် ရှိတော်မူသော။ ဝသံ၊ အလိုအာဏာတော်သို့။ အနုပဂ မနေ၀သေန၊ မကပ်ရောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖဲခွါသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာဂတံ၊ မလာခဲ့ မလိုက်ခဲ့ချေ။ ဣတိ၊ ကား။ အမိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဧတသ၊ မိမိကိုယ်ဟု ဆိုအပ်သော ဤသူအား။ မရဏံ၊ သေခြင်းဟူသော။ သာမညံ၊ တူညီသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏသာမညော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသေခြင်းဟူသော တူညီသည်၏ အဖြစ်ရှိသည်၏။ ဘာ၀ေါ၊ အဖြစ် သည်။ မရဏသာမညတာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ဖြင့်။

၁၇၂။ ကိမိကုလာနန္တိ၊ ကား။ ကိမိသမုဟာန်၊ ပိုးအပေါင်းတို့၏၊ ဝါ၊ ကား။ ကိမိဇာတိန်၊ ပိုးမျိုးတို့၏။ ဇိယန္တိတိ၊ ကား။ ဧရ၊ အိုခြင်းသို့။ ပါပုဏာန္တိ၊ ကုန်၏။

နိက္ခန္တေတိ၊ ကား။ ဝိတိဝတ္တေ၊ လွန်လတ်သော်။ ပဋိဟိတာယာတိ၊ ကား။ ပစ္စာနုဂတာယ၊ တဖန် ရောက်လာလတ်သော်။ သော မမဿ အန္တရာယောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ သော။ သာ၊ ထိုသေခြင်းသည်။ ကေဝလ်၊ သက်သက်။ ကာလကိရိယာဝ၊ သေခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား၊ အတိဒုလ္လဘံ၊ အလွန်ရခဲသော။ ခဏံ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ ဌိတသာ၊ တည်သော။ မမ၊ ငါ၏။ သတ္ထုသာသနမနသိကာရသာ၊ ဘုရား၏အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းခြင်း ၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ အသာ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဗျာပဒ္ဒေယျာတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ။ ရောက်ရာ ၏။ သတ္ထကေန ဝိယ။ ဓားငယ်ဖြင့် (ဖြတ်သ)ကဲ့သို့။ အဂ်ပစ္ဆဂ်ါန်၊ အဂ်ါကြီးငယ်တို့ကို။ ကန္တနကာ၊ ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ မရဏာ ကာလေ၊ ၌။ သန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒနကဝါတာ၊ အစပ်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်တတ်သော လေတို့သည်။ သတ္ထကဝါတာ၊ မည်ကုန်၏။

၁၇၃။ အဗလန္တိ၊ ကား။ ဗလဟီနံ၊ ခွန်အားမှဆုတ်ယုတ်၏၊ ဝါ၊ ကင်းသော ခွန်အား ရှိ၏။ ဒုဗ္ဗလန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ တသေဝ၊ ထိုအဗလ ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဆဝစနံ၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလုယ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ဒု–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဒုသီလော ဒုပ္ပညောတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ အဘာဝတ္တော၊ မရှိခြင်းအနက် ရှိ၏။ တဒေတံ အာယု၊ ထိုအသက်သည်။ (တဒေတံ–အစွဲကို ပြသည်) အသာဝသာ သာနံ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏။ သမဝုတ္တိတာ။ ညီမျှသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဝေသနိက္ခမောဝ၊ ဝင်ခြင်းထွက်ခြင်း သာလျှင်တည်း။ ဗဟိနိက္ခန္တ ။ပ။ အနိက္ခမန္တေတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဧကသေသ၊ တခုတည်းသော လေ၏သာလျှင်။ ပဝေသနိက္ခမော ဝိယ၊ ဝင်ခြင်းထွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ နာသိကဝါတဘာဝ–သာမညေန၊ နှာခေါင်း လေချင်းတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အစ္စာသနအတိဌာနာ–ဒိနာ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ထိုင်ခြင်း အလွန်ကြာမြင့်စွာ ရပ်ခြင်း စသည်ဖြင့်။ (သီမှနှင့်အညီပင်) အဓိမတ္တတာယ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒဘာ ဝေါ၊ ထိုအလွန်ထိုင်ခြင်းစသည်၏ မရှိခြင်းသည်။ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့၏။ သမဝုတ္တိတာ၊ မည်၏။ အတိသီ တေန၊ အလွန်အေးသော ဥတုသည်။ အဘိဘူတသာ၊ နိပ်စက်အပ်သော။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဝိပဇ္ဇနံ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းကို။ မဟိ'သရဋ္ဌာဒီသု၊ မဟိ'သတိုင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဟိမပါတကာလေန၊ ဆီးနှင်းကျသော ကာလဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထို မဟိ'သတိုင်း အစရှိသည်တို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သီတေန၊ အအေးဓာတ်ဖြင့်။ ဘိန္နသရီရာ၊ ပျက်စီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝိတကမ္ဘယံ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ အတိဥ ဏှေန၊ အလွန်ပူသော ဥတုဖြင့်။ အဘိဘူတသာ။ နိပ်စက်အပ်သော။ (ကာယဿ၊ ၏။) ဝိပဇ္ဇနံ၊ ကို။ (ဒီပေတဗ္ဗံ–၌စပ်) မရုကန္တာ ရေ၊ သဲကန္တာရ၌။ ဥဏှာဘိတတ္တာယ၊ အပူသည် လွန်စွာ နိပ်စက်အပ်သော။ (ဣတ္ထိယာ–၌စပ်) ပစ္ဆိ စ၊ ခြင်းတောင်းကိုရင်း။ တတ္ထ၊ ထိုခြင်းတောင်း၌။ ဌပိတံ၊ တင်ထားအပ်သော။ ဥပရိသာဋကံ စ၊ အပေါ်ရုံအဝတ် (ဆာရီ) ကိုရင်း။ ပုတ္တဠ္ဠ၊ ကိုရင်း။ အဂ္ဂမိ တွာ၊ ဖိထိုင်၍။ မတာယ၊ သေလေသော။ ဣတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ သမဝုတ္တိတာ၊ သည်။ [၂၉၃] ပကောပါဘာဝေါ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ မရှိခြင်းတည်း။ ပထဝီဓာတုအာဒီနံ၊ တို့၏။ ပကောပေန၊ ကြောင့်။ သရီရသာ၊ ကိုယ်၏။ ဝိကာရာ ပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပရတောဝ၊ နောက်၌။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန ကထာယံ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆိုရာစကားရပ်၌။ ဆာဂမိသတိ၊ လာလတ့ဲ။ ယုတ္တကာလေတိ၊ ကား။ ဘုဠိတုံ၊ စားခြင်းငှါ။ ယုတ္တကာလေ၊ သင့်သော ကာလ၌။ ခုဒ္ဒါဘိဘူတကာလေ၊ ဆာလောင်ခြင်းသည် နိပ်စက်ရာ ကာလ၌။

၁၇၄။ အဝဝတ္ထာနတောတိ၊ ကား။ ကာလာဒိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ အပိုင်းအခြား၏ မရှိခြင်းအားဖြင့်။ စ–သဒ္ဒေ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြား ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အသက်ရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနဠ္ဠ၊ အသီးအသီး တည်ခြင်းကိုရင်း။ နိစ္ဆ ယော စ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုရင်း။ နု (အဓိပ္ပေတော)၊ အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နု နာယရေတိ၊ ကား။ နု ဥယန္တိ၊ မသိအပ်ကုန်။

ဣတော ပရန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ပရိန္တိ၊ ကား။ ပရံ အည်၊ တပါးသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ သြရကာလသာပိ၊ အတွင်းကာလကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ သဒ္ဒေ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရမာယုတော၊ အလွန်ဆုံးသော အသက်တမ်းမှ။ သြရကာလံ ဇေ၊ အတွင်းကာလကိုသာလျှင်။ ပရန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တတော ပရံ၊ ထိုအသက်တမ်းထက် အလွန်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝနသာ၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နု သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အဗ္ဗုဒပေသီတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ အဗ္ဗုဒကာလေ ပေသိကာလေတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိ သည်ဖြင့်။ ကာလသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္ဆေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ကာလောတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပုဗ္ဗဏှာဒိဝေလာ၊ နံနက်ခင်း အစရှိသော အချိန်ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗ ဏှေပိ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌သာလျှင်။ ဒေဟေန၊ ကိုယ်သည်။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ အနေကပ္ပကာရ တောတိ၊ ကား။ နဂရေ၊ ၌။ ဇာတာနံ၊ မွေးဖွားကုန်သော သူတို့၏။ ဂါမေ၊ ၌။ ဂါမေ

ဇာတာန်၊ သူတို့၏။ နဂရေ၊ ၌။ ဝနေ၊ ၌။ ဇာတာန်၊ တို့၏။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၌။ ဇန ပဒေ၊ ၌။ ဇာတာန်၊ တို့၏။ ဝနေ၊ ၌။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနေကပွကာရတော၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ဣတော စုတေနာတိ၊ ကား။ ဣတော ဂတိတော၊ ဤဂတိမှ။ စုတေန၊ စုတေသောသူသည်။ ဣဓ ဣမိသဿ ဂတိ ယံ။ ၌။ (ဣဓ–အစွဲကိုပြသည်) ယန္တယုတ္တဂေါဏော ဝိယာတိ၊ ကား။ ယန္တေ၊ ယန္တြားစက်၌။ ယုတ္တဂေါဏော၊ ကအပ်သော နွားသည်။ ယန္တံ၊ ယန္တြားစက်ကို။ နာတိဝတ္တတိ ယထာ၊ မလွန်နိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကော၊ လောကသည်၊ ဝါ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းသည်။ ဂတိပဋ္ဌက်၊ ဂတိ ငါးပါး အပေါင်းကို။ (နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။) ဣတိ၊ သို့။ ဇတ္တကေန၊ ဤမျှဖြင့်။ ဥပမာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

၁၇၅။ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ၊ ကား။ ဝဿသတတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ဒသ ဝါ ဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဝိသတိ ဝါ ဝဿာနိ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဒုတိယံ ဝဿသတံ၊ အနှစ်နှစ်ရာသို့။ အပါပုဏာတ္တော၊ မရောက်မူ၍။ အပ္ပကံ ဝါ၊ အနည်းငယ်သော နှစ်ပတ်လုံးမူလည်း။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဂမနီယောတိ၊ ကား။ ဥပဇ္ဇနဝသေန၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ သွားရလတံ့။ သမ္ဘရာယောတိ၊ ကား။ ပရလောကော၊ တမလွန် လောကကို။

ဟိဠေယျာတိ၊ ကား။ ပရိဘဝေယျ၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချရာ၏။ နာ သမ္ဘာဝေယျ၊ မချီးမွမ်းရာ။ နန္တိ၊ ကား။ အာယုံ၊ ကို။ သုပေါရိသောတိ၊ ကား။ သာရပုရိသော၊ သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော။ ပညဝါ၊ သည်။ စရေယျာတိ၊ ကား။ သုစရိတံ၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို။ စရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဒိတ္တသီသော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သတ္တဟိ ဥပမာဟိတိ၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏ၊ သူမြတ်။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့် ပြရလျှင်။ တိဏဂ္ဂေ၊ မြက်ဖျား၌။ ဥသာဝဗိန္ဒု၊ နှင်းပေါက်သည်။ သူရိယေ၊ သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ၊ သော်၊ ခိပ္ပံယေဝ၊ လျှင်။ ပဋ္ဌိဝဂ္ဂတိ၊ ပျောက်ကင်း၏။ နာ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒကေ၊ ၌။ ဥဒကပုဗ္ဗုဠု၊ ရေပြွက်သည်။ (ခိပ္ပံယေဝ–နစိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိ။) ဥဒကေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍရာဇိ၊ ဒုတ်အရေးသည်။ (ခိပ္ပံယေဝ–ဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ။) ပဗ္ဗတေယျာ၊ သော။ ဒုရဂ်မာ၊ ဝေးသော အရပ်သို့ရောက်သော။ သိဃသောတာ၊ သော။ ဟာရဟာရိ နီ၊ သော။ နဒီ၊ သည်။ (အသ၊ ရှိရာ၏။ သာ၊ ထို မြစ်ချောင်းသည်။ ယံ၊ အကြင်သို့သော ခဏ လယ မုဟုတ်၌။ အာဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်၍ စီးရာ၏။ သော၊ ထိုသို့သော။ ခဏော ဝါ လယော ဝါ မုဟုတ္တော ဝါ၊ သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ အထ ခေါ သာ ဂစ္ဆတေဝ ဝတ္တတေဝ သန္ဒတေဝ။) ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဇိဝှဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ခေဠပိဏ္ဍံ၊ တံထွေးပေါက်ကို။ သံယူဟိတ္တာ၊ စု၍။ အကသိရေနေဝ၊ မခဲယဉ်းသဖြင့်သာလျှင်။ ဝမေယျ၊ ထွေးရာ၏။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ သန္ဓတ္တော၊ ပြင်းစွာ ပူလောင်အပ်သော။ အယောကဋာဟေ၊ သံအိုးကင်း၌။ ပက္ခိတ္တာ၊ ထည့်အပ်သော။ မံသပေသိ၊ သားတစ်သည်။ ခိပ္ပံယေဝ၊ လျှင်။ ပဋ္ဌိဝဂ္ဂတိ၊ ၏။ နစိရဋ္ဌိတိကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယာတနံ၊ နွားသတ်ကုန်းသို့။ နီယမာနာ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဝဠာ ဂါဝီ၊ သတ်အပ်သော နွားမသည်။ ယံယဒေဝ ပါဒံ၊ အကြင်အကြင် ခြေကို။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကြွ၏။ (တေန တေန၊ ထိုထို ကြွတိုင်းသော ခြေဖြင့်)။ ဝဓေသ၊ သတ်ခြင်းမှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ သန္တိကေဝ၊ နီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ မရဏ သ၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ သန္တိကေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗြဟ္မဏ၊ သူမြတ်။ ဧဝ မေဝ ခေါ၊ ပင်လျှင်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဂေါဝဠ္ဠုပမံ၊ သတ်အပ်သော နွားနှင့်တူ၏။ ပရိတ္တံ၊ တိုတောင်း၏။ လဟုသံ၊ လျင်မြန်၏။ ဗဟုဒုက္ခံ၊ များသော ဆင်းရဲရှိ၏။ ဗဟုပါယာသံ၊ များသော ပင်ပန်းခြင်းရှိ၏။ မန္တာယံ–မန္တေယျ၊ စူးစမ်းဆင် ခြင်အပ်၏။ (တနည်း) မန္တာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဗောဓေတ္ဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ကုသလံ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇာတသ၊ ဖြစ်ပြီးသောသူ၏။ အမရဏံ၊ မသေခြင်း သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂ တာဟိ၊ လာကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အလကံတံ၊ သော။

ရတ္တိန္ဒိဝန္တိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ ညဉ့်နှင့်နေ့ပတ်လုံး။ ဘဂဝတော သာသနန္တိ၊ ကား။ အရိယ မဂ္ဂပဋိဝေဓ ဝဟံ၊ မဂ်ကို ထိုးထွင်းခြင်းကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ သတ္ထု၊ ၏။ သြဝါဒံ၊ ကို။ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ၊ ကား။ မယာ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ များစွာ။ အတ္တဟိတံ၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး ဖြစ်သော။ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ ရဟန်းကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒန္တရန္တိ၊ ကား။ တံ ခဏံ၊ ထိုခဏပတ်လုံး။ တတ္တက ဝေလံ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဧကံ ပိဏ္ဍပါတန္တိ၊ ကား။ ဧကံ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ ယာပနပွဟောနကံ၊ မျှစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒန္ဒန္တိ၊ ကား။ မန္ဒံ၊ နုံ့စွာ။ စိရာယ၊ နေ့စွာ၊ ဝါ၊ နေ့သော။ အဝိသာသိယော အဝိသာသနီယော၊ အကျွမ်းမဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ စိတ် မချအပ်သည် ဖြစ်၍။

၁၇၆။ စိတ္တေ၊ သည်။ ခရန္တေယေဝ၊ ထင်ရှားရှိစဉ်သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတဝေါဟာရော၊ အသက်ရှင်၏ ဟူသော ဝေါဟာရသည် (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ စိတ္တသ၊ ၏။ ခဏော၊ တည်ဆဲခဏသည်။ လဟုပရိဝတ္တိဘာဝတော၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိက္ကတ္တရော၊ အလွန်တိုတောင်းလ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ စိတ္တံ ယထာ၊ ဤစိတ်ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယံ၊ အကြင် တရားသည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်။ (အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ–တာဒိသံ၊ ထိုသို့ လျင်မြန်ခြင်း သဘောရှိသော။) အညံ၊ စိတ်မှ တပါးသော။ ဧကခဏမ္ပိ၊ တခုသော တရားကိုသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ နာ သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။

သတ္တာနဲ့၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ တခုသော စိတ်၏ ခဏမျှရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုသံ၊ ပေါ့ပါးလျင်မြန်၏။ ဣတ္တ ရံ၊ တိုတောင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပရမတ္ထတောတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပရမတ္ထတောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ (ပဋိက္ခိပတိ–၌စပ်) ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တာနဲ့၊ တို့၏။ ယာယံ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိ၊ အကြင်အသက်၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အသက်၏ဖြစ်စဉ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ သာ၊ ထိုအသက်၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဗန္ဓဝိသယတ္တာ၊ အစဉ်အဆက်လျှင် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေါဟာရ ဝသေန၊ လောကဝေါဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ (ဇီဝိ တပ္ပဝတ္တိ)၊ ထိုအသက်၏ အပြတ်ဖြစ်ခြင်း အစဉ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ (ဤ၌ပြအပ်သော ခဏသည် ထိုဇီဝိ တပ္ပဗန္ဓပဝတ္တိမျိုး မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) အတိပရိတ္တောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သေယျထာပိ။ပ။ ခီယန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ ပရိတ္တမ္ပိ၊ တိုတောင်းသော ခဏကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ (ဤ၌ ပြသော ခဏသည် ထိုပရိတ္တခဏမျိုးလည်း မဟုတ်၊ ထိုထက်လျင်မြန်သော အတိပရိတ္တခဏ–ဟု ဆိုလို၏)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့် ပြုရလျှင်။ သုသိက္ခိတာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်ပြီးသော လေးအတတ် ရှိကုန်သော။ ကတဟတ္ထာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လက်အကျင့်ရှိကုန်သော။ ကတူပါသနာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လေးအတတ်ကို ပြခြင်း ရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒဠ္ဌမ္ဘာ၊ မြဲမြံသော လေးရှိကုန်သော။ ဓနုဂ္ဂဟာ။ လေးသမားတို့သည်။ စတုဒ္ဒိသာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ရှေးရှုကုန်လျက်။ (အဘိမုခါ–ပုဒ်ကြောသည်) ဌိတာ၊ တည်ကုန်သည်။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ "အဟံ၊ သည်။ ကတူပါသနာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လေးအတတ်ကို ပြခြင်းရှိကုန်သော။ပ။ ဣမေသံ ဓနုဂ္ဂဟာနံ၊ ဤလေးဆရာတို့၏။ စတုဒ္ဒိ သာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ ခိတ္တော၊ ပစ်အပ်ကုန်သော။ ကဏ္ဏော၊ မြှားတို့ကို။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ မကျသေး မတည်သေးမီသာလျှင်။ (ဧဝ–ကြော) ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်ပေးအံ့"။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ စ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တသ ပုရိသ သ၊ ၏။ ဧဝေါ၊ လျှင်မြန်သောအဟုတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ တို့၏။ ဧဝေါ၊ သည်။ တတော၊ ထိုယောဂျာ၏ လျင်မြန်သော အဟုန်ထက်။ သီဃတရော၊ အထူးသဖြင့် လျင်မြန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ တသ ပုရိသ သ၊ ၏။ ဧဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ တို့၏။ ဧဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ယာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ မှ။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးသွားကုန်၏။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဧဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (ဤအရာ၌ မူရင်းပါဠိတော် သံ–၁–၄၅ဖ–၌ ပြထားသော မူကွဲပါဠိအတိုင်းရှိမှ ပြည့်စုံမည်၊ ပေယျာလသင်္ကေတ ဟောက်သွားဟန် တူသည်) တတော၊ ထိုသုံးမျိုးသော သူတို့၏ လျင်မြန်သော အဟုန်ထက်။ အာယုသင်္ခါရာ၊ ရတို့သည်။ သီဃတရံ၊ အထူးသဖြင့် လျင်မြန်စွာ။ ခီယန္တိ၊ ကုန်သွားကုန်၏။]

ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဓနုဂ္ဂဟသုတ်ဒေသနာ၌။ ဂမနသာဒါနံ၊ ပြေးသွားခြင်း၌ သာယာကုန်သော။ ဟေဋ္ဌုပရိယေန၊ အောက်နှင့် အထက်ဆင့်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆင့်လျက်။ ပဋိမုခံ၊ ရင်ဆိုင်။ ဓာဝန္တာနံ၊ ပြေးလာကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ နှစ်ဦးသော နတ်သားတို့၏။ သိရသိ စ၊ (အောက်လမ်းမှ ပြေးလာသော နတ်၏) ဦးခေါင်း ထက်၌ရင်း။ ပါဒေ စ၊ (အထက်လမ်းမှ ပြေးလာသော နတ်၏) ခြေဖဝါး၌ရင်း။ ဗဒ္ဓခုရဂေရာသန္ဓိပါတတောပိ၊ ကန့်လန့် ဖွဲ့ချည်ထားအပ်သော သင်ခုန်းသွားတို့၏ တည့်တည့်ဆုံမိဆဲ ခဏထက်လည်း။ ပရိတ္တကော၊ တိုတောင်းစွာသော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသ၊ ခြေ၏။ သော ခဏော၊ ထိုရုပ်သက်ခဏကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ စိတ္တသ ပန၊ စိတ်၏မူကား။ (ခဏော၊ သည်။) အတိဝိယ၊ လျှင်။ ပရိတ္တတရော၊ သာ၍ တိုတောင်းလုံ၏။ ယသ၊ ယင်း စိတ်သက်ခဏ၏။ ဥပမာပိ၊ မာသည် သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ တေနေဝ၊ ကြောင့် ပင်လျှင်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သောအပြန်ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်လျင်မြန်သော။ ဥပမာပိ၊ ကိုလည်း။ ယာဝဠု နု သုကရာ၊ အလွန်ပင် မပြိုလွယ်သည်သာတည်း။" (ဣဒံ–ကား အနက်မရှိ) ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဇီဝိတက္ခဏောတိ၊ ကား။ ဇီဝနက္ခဏော၊ ရှင်ဆဲခဏတည်း။ ဧကဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိမတ္တေနေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ–ဖြစ်ခိုက်မျှဖြင့် သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇီဝနက္ခဏဿ၊ အသက်ရှင်သော ခဏ၏။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧက စိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ၊ တခုသောစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ပကာသေန္တော၊ ၍။ ယထာ နာမာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ပဝတ္တမာနန္တိ၊ ကား။ ပဝတ္တန္တံ၊ လိမ့်လတ်သော်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကန္တိ၊ ကား။ ဧကစိတ္တက္ခဏမတ္တဝန္တံ၊ မျှရှိ၏။ တသ္မိံ စိတ္တေ နိရုဒ္ဓမတ္တေတိ၊ ကား။ ယေန ဝတ္တမာနစိတ္တက္ခဏေန၊ အကြင်ဖြစ်ဆဲစိတ်၏ ခဏဖြင့်။ (စိတ္တေန–ဟု ရှိလျှင် ဆိုလတ့ံနိယတ်နှင့် ညီရာ၏) ဇီဝတီတိ၊ အသက်ရှင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ သည်။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဘင်္ဂေ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ပတ္တမတ္တေ၊ ရောက်ခါမျှ ဖြစ်လတ်သော်။ တံသမင်္ဂီ၊ ထိုစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သတ္တော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေါ မတောတိ၊ ချုပ်လေပြီ သေလေပြီဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝုတ္တမေဝ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄၊ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆာန၊ ထိုစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌ စပ်) တီသုပိ ကာလေသု၊ တို့၌လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဇီဝနံ နာမ၊ အသက်ရှင်ခြင်း မည် သည်ကား။ စိတ္တက္ခဏဝသေနေဝ၊ ဏ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ဇီဝိတန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဣဒေတည်း။ သုခဒုက္ခာတိ၊ ကား။ သုခဒုက္ခဝေဒနာ၊ နာတိုတည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဥပေက္ခာပိ၊ ကွာသည်လည်း။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဘာဝတော၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာသု ဧဝ၊ တို့ဋ္ဌသာလျှင်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်၏။ အတ္တဘာဝေါတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဇီဝိတဝေဒနာဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသိဋ္ဌခမ္မာ၊ ကြွင်းသော တရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ကေဝလာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ ဝါ၊ အတ္တနှင့်ဝင်း။ နိစ္စဘာဝေန ဝါ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်နှင့်ဝင်း။ အဝေါမိဿာ၊ မရောနှောကုန်။ ဧကစိတ္တသမာ ယုတ္တာတိ၊ ကား။ ဧကေကေန စိတ္တေန၊ တခုတခုသော စိတ်နှင့်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ လဟုသော ဝတ္တတိ ခဏောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတာယ၊ တခုသော စိတ်၏ ခဏမျှရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုကော၊ လျင်သော။ အတိက္ကတ္တရော၊ အလွန်တိုသော။ ဇီဝိတာဒီနံ၊ ဇီဝိတ စသည်တို့၏။ ခဏော၊ ဖြစ်ရာခဏသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

ယေ နိရုဒ္ဓါ မရန္တသာတိ၊ ကား။ စဝန္တသ၊ စုတေဆဲဖြစ်သော။ သတ္တသ၊ ၏။ စုတိတော၊ စုတေသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တိဋ္ဌမာနသ ဝါ ဣဓတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ တိဋ္ဌန္တသ ရရန္တသ၊ ထင်ရှား တည်ဆဲဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘင်ပ္ပတ္တိယာ၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်သော။ ယေ ဝါ ခန္ဓာ၊ တို့သည်မူလည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ သဒိသာ ဧကသဒိသာ၊ တထပ်တည်း တူကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့တူ ကုန်သနည်းဟူမူ။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန်ပြန်၍ စပ်ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂတာ၊ ပျောက်ကင်းလေကုန်၏။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္ဒာ၊ လာကုန်၍။ ပဋိသန္ဓာနာဘာဝေန၊ စပ်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်၏။ [၂၉၆] ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအုံ့။ စုတိက္ခန္ဓာ၊ စုတိခန္ဓာတို့သည်။ နိ နိဝတ္တန္တိ ယထာ၊ မဆုတ်နစ် မပြန်လာကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တတော၊ ထိုစုတိမှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (နိ နိဝတ္တန္တိ၊ လာကုန်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ နံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်၊ ဝါ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကံ၊ တခုသော စိတ်၏ ခဏမျှရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အနိဗ္ဗတ္တေန နဿတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပန္နေန၊ မဖြစ်သေးသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဧတောတ၊ ဖြစ်နှင့် သည်။ နဿတောတိ၊ မဖြစ်။ အဧတောတ နာမ၊ မဖြစ်သေးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝတ္တမာနေန၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဇီဝမာနော နာမ၊ အသက်ရှင်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တဘင်္ဂါ မတော လောကောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တသ ဝိယ၊ စုတိစိတ်၏ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသပိ၊ သော။ တသ တသ စိတ္တသ၊ ထိုထိုစိတ်၏။ ဘင်ပ္ပတ္တိယာ၊ ပျက်ခြင်း(ဘင်)သို့ရောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ခြင်းကြောင့်။ အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်၊ ဝါ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ပရမတ္တတော၊ မှန်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ မတော နာမ၊ သေသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိရုဒ္ဓသ၊ ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာ၏။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန်ပြန်၍ စပ်ခြင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ပရမတ္ထိယာ၊ ပရမတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဧရန္တံ၊ ထင်ရှားတည်ရှိသော။ တံ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တိသော ဇီဝတိ၊ တိသသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိ၏။ ဖုသော ဇီဝတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနပ္ပဝတ္တိယာ၊ စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊ အရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာ သန္တာနပညတ္တိ၊ အကြင်သန္တာနပညတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထို သန္တာနပညတ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရမတ္ထိယာ ပရမတ္ထဘူတာ၊ မှန်သော အနက်သဘော ပရမတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ နာမဂေါတ္တံ၊ အမည် အနွယ်သည်။ နိ ဇီရတိ၊ မအိုမင်း–မဆွေးမြေ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (သံယုတ်ပါဠိ စကားဖြစ်သောကြောင့် ဝုတ္တံ–ဟု ရှိသင့်၏)

၁၇၇။ အညတရညတရေန၊ တပါးပါးသော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာသေဝနံ လဘတီတိ၊ ကား။ ဘာဝနာသေဝနံ၊ ဘာဝနာဟူသော မှီဝဲခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဧကတ္တဝသေန၊ တည်ကြည်သော စိတ်တခုတည်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မရဏာ ရမ္မဏမေဝ၊ သေခြင်းတရားလျှင် အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒါသိအပ်၏။ (ဤ ဣတိ–ပိုသည်) တေန၊ ကြောင့်။ မရဏာရမ္မဏာ သတိ သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဘာဝမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ သဘာဝမ္မ ဂတိကော ဧဝ၊ သဘောတရား၏ အလားရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဘာဝမ္မတ္တာ ပန အာရမ္မဏသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧရာမရဏံ॥ပ॥ ဣတ္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧရာမရဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သခ်ံတံ၊ ပြုပြင်အပ်သော တရားတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရားကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော တရားတည်း။] သံဝေဓေနီယတ္တာတိ၊ ကား။ သံဝေဂနနတော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတေသု၊ တို့၌။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ် နှလုံးသွင်းအပ်သော။ မဟာ ဝိကာရတာဝိယ။ အကြီးအကျယ် ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ မရဏံ၊ သေခြင်း တရားသည်။ အနုဿရိယမာနံ၊ အောက်မေ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက် နောက်နောက်၌။ ဥဗ္ဗေဂမေဝ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အာဝဟာတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသေခြင်း တရား၌။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတုံ၊ သက်ဝင်၍ တည်ခြင်းငါ။ နိ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ သဘာဝမ္မတ္တာ၊ သဘောတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ယဒိ နိ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်ငြားအုံ့။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ မရောက် လတ်သော်။) လောကုတ္တရဈာနံ စ၊ သည်ငင်း။ ဧကစ္စာနိ၊ ကုန်သော။ အရူပဈာနာနိ စ၊

တို့သည်ရင်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ လောကုတ္တရဏ္ဍာန် ပနာ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနက္ကမဝသေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိ ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဓိဂတာတိသယာယ၊ ရအပ်သော အလွန်အကဲရှိသော။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ ဘာဝနာယ ဖြင့်၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့မှ။ နိဗ္ဗိ နွှနဝိရဇ္ဇနာဒိဝိသံယောဂါဒိမုတ္တိ စ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း, မတပ်မက်ခြင်း စသည်ဖြင့် သင်္ခါရတို့နှင့်မယှဉ်ခြင်း၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့နှင့်မယှဉ်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်းခြင်းငင်း။ အပ္ပနာယ၊ မဂ်အပ္ပနာ၏။ ပဋိပက္ခဘူတာနံ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့ ၏။ ဝိဂမော စ၊ ကင်းခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံဘူတသ၊ ဤသို့ ထူးခြားစွာဖြစ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနက္ကမသ၊ နာအစဉ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရဏ္ဍာန်၊ သည်။ အပ္ပနာပဋ္ဌာနေ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမန မတ္တံ တတ္ထ ဟောတီတိ၊ ကား။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏသမ္ဘဋ္ဌာနာနံ ဝိယ၊ သဘာဝတရားလျှင် အာရုံရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ကဲ့သို့။ စိတ္တသ၊ ကို။ သမာဓေန၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်း၌။ ဗျာပါရော၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ယထာ သမာဟိတေန၊ အကြင် အကြင် ကောင်းစွာ ထားအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်မြဲတိုင်းသော။ ဝါ၊ တည်ကြည်မြဲတိုင်းသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တမေဝ၊ အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝဓမ္မေပိ၊ ၌လည်း။ အာရုပ္ပဏ္ဍာနံ၊ သို့။ အပ္ပေတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

[၂၉၇] သံဝေဂဗဟုလတ္တာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတတံ၊ အမြဲမပြတ်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ဧဝ။ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ သဗ္ဗဘဝေသု၊ တို့၌။ အနဘိရတိသညာ ပဋိလာဘော၊ မပျော်မွေ့သော အမှတ်သညာကို ဝါ, ပျော်မွေ့ဖွယ်မရှိဟု ထင်သော အမှတ်သညာကို ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မရဏသ၊ ၏။ အဝသံဘာဝိတာဒဿနတော၊ မချွတ်ဖြစ်လတ့ံသည်၏ အဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတနိကန္တိ၊ အသက်၌ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်းကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်၏။ အနိစ္စ သညာပဋိလာဘတော၊ ကြောင့်။ ပါပဂရဟီ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အသန္ဓိဓိဗဟုလတာ စ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း မများသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝိဂတမလမစ္ဆေ ရတာ စ၊ ကင်းသော မလမစ္ဆေရရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒနုသာရေနာတိ၊ ကား။ အနိစ္စ သညာပရိစယာန သာရေန၊ အနိစ္စသညာ၏ လေ့လာခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အဘာဝိတမရဏာတိ၊ ကား။ အဘာဝိတမရဏာနုဿရဏာ၊ မပွါးစေအပ်သေးသော သေခြင်းတရားကို အောက်မေ့ခြင်းရှိကုန်သော။ ။ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ မရဏသညာယ၊ ၏။ သူပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ထင်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘယော၊ ကြောက်ခြင်းမရှိသည်။ အသမ္မူဠှော၊ တွေဝေခြင်းမရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

မရဏာဿတိကထာ ပြီး၏။

ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၇၈။ ဇေတ္ထ၊ ဤကာလ၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာလေ၊ ပွင်းရာကာလ ပွင့်သောကာလကို။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ ပွင့်ရာကာလကို။ အညတြဋ္ဌပေတွာ၊ ၍။ (တနည်း) တံ၊ ကို။ ဋ္ဌပေတွာ၊ ၍။ အညတြ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ ကာလေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ဘူးသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ အဝိသယဘူတံ၊ အရာမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ စ၊ စောဒနာဦးအုံ့။ သုနေတ္တ သတ္ထာရာဒယော စ၊ သုနေတ္တ အစရှိကုန်သော ရသေ့ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သည်ရင်း။ အညေ၊ ကုန်သော၊ တာပသ ပရိဗ္ဗာဇကာ စ၊ ရသေ့ပရိဗိုဇ် တို့သည်ရင်း။ သရီရံ၊ ကို။ အသုဘန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇာနိံသု နု၊ သိကုန်သည်။ မဟုတ် တုံလော။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သုမေဓတာပသေန၊ သုမေဓာရသေ့သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဇိဂုစ္ဆန္တေန၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍--

> (အဟံ၊ သည်။) နာနာကုဏပပူရိတံ၊ အထူးထူးသော အပုပ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤကိုယ်ကောင်ပုပ်ကို။ ဆဒ္ဒယိတွာန၊ စွန့်၍။ အနပေက္ခော၊ မငဲ့သည် ဖြစ်၍။ အနတ္ထိကော၊ အလိုမရှိသည် ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆေယျံ၊ သွားရမူကား။ ယံ နု၊ ကောင်းလေစ။

ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာနိံသု နု၊ ထုံ လော။) ဗောဓိသတ္တာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ တာပသာဒယော စ၊ တို့သည်ရင်း။ သရီရံ၊ ကို။ အသုဘန္တိ၊ ဟူ၍။ ကာမံ ဇာနန္တိ၊ အကယ်၍ သိကြပေကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သိကြပါကုန်သော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာ နဘာဝေန၊ ဖြင့်။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ တေန၊

ကြောင့်။ အညတြ ဗုဒ္ဓပ္ပါဒါတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ကာယသဘာဝပွဝေဒ နတော၊ ကိုယ်၏သဘောကို သိခြင်း ကြောင့်။ သံဝေဂါယ၊ ၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ အတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထာယ၊ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မိက အစရှိသော အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ။ ယောဂကွေမာယာတိ၊ ကား။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ယောဂေဟိ၊ တို့မှ။ ခေမဘာဝါယ၊ ဘေးငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ။ သတိသမ္ဘေညာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌။ သတိ အဝိပ္ပဝါသာယ စ၊ သတိမကင်းခြင်းအကျိုးငှါငင်း။ သတ္တဋ္ဌာနိယသမ္ဘေညာယ စ၊ ခုနှစ်ဌာနတို့၌ ဖြစ်သော သမ္ဘေဥအကျိုးငှါငင်း။ ဉာဏဒဿနပဋိလာ ဘာယာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဉာဏာဓိဂမာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရခြင်းငှါ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယာတိ၊ ကား။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့ငင်း။ စိတ္တ သ၊ ၏။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းရာ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ စ၊ ၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ စ၊ ဖိုလ်တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ဤတရားတို့ကို။ ပစ္စက္ခကရဏာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ အမတသ၊ သေခြင်းကင်းရာဖြစ်၍ အမတမည်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ကို။ အဓိဂမဟေတုတာယ စ၊ ရခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အမတသဒိသာတပ္ပကသုခသဟိတတာယ စ၊ အမြိုက်ဆေးနှင့်တူသော မရောင့်ရဲစေတတ်သော ချမ်းသာနှင့်တကွဖြစ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ အမတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပရိဘုဥ္ဇန္တီတိ၊ ကား။ စျာနသမာပဇ္ဇနေန။ စျာန် ဝင်စားသဖြင့်။ ဝဋ္ဋဥ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ပရိဟီနန္တိ၊ ကား။ ဇိန်၊ ဆုံးရှုံး၏။ ဝိရဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ အနဓိဂမေန၊ မရသောအားဖြင့်။ ဝိရဇ္ဈိတံ၊ ချွတ်ယွင်းစေအပ်၏။ အာရဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သာဓိတံ နိပ္ပါဒိတံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေသု တေသု သုတ္တန္တေ သု၊ တို့၌။ ပသံသိတွာ၊ ၍။ ယံ တံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျယ်ပြတော်မူ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ [၂၉၈] သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ကတ္ထ၊ အဘယ်သုတ်၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ပန၊ အကျယ်ပြတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလတ်သော်။ ကာယဂတာ သတိသုတ္တေ၊ သုတ်၌တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိသုတ်၌။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အယံ ဒေသနာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ သခေါ်ပတ္ထော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိဘာဝနာ၊ သည်။ (ဟောတိ–၌စပ်) ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ကေန စ ပကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကတာ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အာနာပါနဿတိနိဒ္ဒေသော၊ တို့၏။ နိပ္ပတ္တိယာ၊ ပြီးသဖြင့်။ မဟပ္ဖလာ စ၊ များသော အကျိုးရှိသည်ငင်း။ (ဟောတိ–၌စပ်) ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာနံ၊ ဝိဇ္ဇာအဖို့ရှိကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏ငင်း။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယာနံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏ငင်း။ အရတိရတိသဟနတာဒီနဉ္စ၊ မြတ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌ မပျော်မွေ့ခြင်း, ကာမဂုဏ်တို့၌ ပျော်မွေ့ ခြင်းတို့ကို လွမ်းမိုးနိုပ်စက် တတ်သည်၏အဖြစ် စသည်တို့ငင်း။ သံသိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးသဖြင့်။ မဟာနိ သံသာ စ၊ များသော အာနိသင်ရှိသည်ငင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (သခေါ်ပတ္ထော၊ တည်း။) အာနာပါနပဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အာနာပါနကမ္မ ဋ္ဌာနာဝဓိ၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း အပိုင်းအခြားတည်း။ သေသေသုပိ၊ တို့၌ လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။

ဓာတုမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ယဒိပိ ဣဒ္ဓိ၊ အကယ်၍ကား ပြီးစီး ပြည့်စုံ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သမ္ဘသနစာရော၊ သုံးသပ်ခြင်း၏ဖြစ်ရာ–ကျက်စားရာ အာရုံသည်။ (သီမုနှင့် အညီပင်တည်း) တတ္ထ၊ ထိုဓာတု မနသိကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ပြဓာန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုမနသိကာရ ပဗ္ဗမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်လည်း။ ဧဝံဓမ္မော၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဧဝံဘာဝီ၊ ဤသို့ မချွတ်ဖြစ်လတ့ံ။ ဧဝံအနတီတော၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကို မလွန်နိုင်။" ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို သိဝထိကပိုင်းတို့၌။ အသုဘာနိစ္စတာဒီဟိ၊ အသုဘ၏ အဖြစ် အနိစ္စ၏အဖြစ်စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကာယေ၊ ၌။ အာဒီနဝသ၊ အပြစ်ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ထင်စွာပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဝသိဝထိက။ပ။ ဝုတ္တာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထဥဒ္ဒုမာ တကာဒီသုတိ၊ ကား။ ဧတေသု သိဝထိကပဗ္ဗေ သု၊ တို့၌။ အာဂတဥဒ္ဒုမာတကာဒီသု၊ လာသော ဥဒ္ဒုမာတက စသည်တို့၌။ အာနာပါနဿတိဝသေနာတိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ကရီသံ မတ္ထလုဂ်ံ၊ ဟူ၍။ ယော မတ္ထလုဂ်ံကောဋ္ဌာသော၊ ကို။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏၊ ဝါ၊ ယူအပ်လတ့ံ။ တံ၊ ထိုမတ္ထလုဂ်ံကောဋ္ဌာသကို။ ဣဒ ပါဠိယံ၊ ၌။ အဋ္ဌိမိဇ္ဇေနေဝ၊ ခြင်ဆီဖြင့်သာလျှင်။ သဂ်ံဏှိတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ ဒေသနာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေဿော၊ ၍။ မတ္ထလုဂ်ံ အဋ္ဌိမိဇ္ဇေန သဂ်ံဟေတွာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓ တိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ အနုသတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။ ဂတာ၊ သွားရောက်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊ ၌။ ဂတာ၊ ဖြစ်သော။ သတိ၊ သတိသည်။ ကာယဂတာ သတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတိသီသေန၊ သတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဣဒံ ဒွတ္တိံသကာရ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

၁၇၉။ စတုမဟာဘူတိကန္တိ၊ ကား။ စတုမဟာဘူတသန္ဓိဿယံ၊ ဓာတ်လေးပါးလျှင် မှီရာရှိသော။ ပူတိ ကာယန္တိ၊ ကား။ ပူတိဘူတံ၊ ပုပ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓကာယံ၊ အလွန်မကောင်းသော အနံ့ရှိသော ကိုယ်ကို။ ဌာနဂမနာဝတ္ထံ၊ ရပ်ခြင်း သွားခြင်း အခိုက်အတံ့ရှိသော။ သရီရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဥဒ္ဒ ပါဒတလာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) ဝါ၊ တနည်း ကား။ တသ၊ ထိုကိုယ်၏။ အဝယဝေသု၊ အစိတ်အပိုင်း တို့တွင်။ ပါဒတလံ၊ ခြေဖဝါးအပြင်သည်။ သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ အောက်၌ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒ ပါဒတလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။

ကေသလောမနခါနံ စ၊ ဆံပင် အမွေး ခြေသည်း လက်သည်း တို့၏ ၎င်း။ တစသ စ၊ အရေ၏ ၎င်း။ အတစပရိစ္ဆိန္နတာ၊ အရေဖြင့် မပိုင်းခြားအပ်သည် ၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာပြားအံ့။ ကိဉ္စာပိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား ရှိပေ၏။ ပန။ သော်လည်း။ ကာယသ၊ ၏။ တစပရိစ္ဆိန္နဗဟုလတာယ၊ အရေဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကောဋ္ဌာသ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တစပရိစ္ဆိန္နတာ၊ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ "တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္နံ" ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ထိုသို့ဆိုအပ် သော်လည်း။ အသ၊ ထိုကိုယ်၏။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ တစော၊ အရေတည်း။ (တနည်း) တစော၊ အရေ ဟူသော။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစပရိ ယန္တော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (သိဒ္ဓေန၊ ပြီးသော။) ဧတေန ဝစနေန၊ ဤသဒ္ဒါဖြင့်။ (ဧတေန ဝစနတ္ထေန–ဟုရှိလျှင် "ဤတဂ္ဂုဏ သံဝိညာဏဗဟုဗိဟိဝစနတ္ထ ဖြင့်"ဟု အနက်ပေးရာ၏) ကာယေကဒေသဘူတော၊ ကိုယ်၏ တစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တစော၊ ကို။ ဂဟိတောဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုအရေနှင့်စပ်ကုန်သော။ ကေသာဒယော၊ တို့သည်။ တဒနုပဝိဋ္ဌ မူလာ၊ ထိုအရေ၌ဝင်သော အမြစ်အရင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တစပရိယန္တာဝ၊ အရေလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ [၂၉၉] ဟောန္တိ။ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွတ္တိံသာ ကာရသမူဟော၊ ၃၂–ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။ သဇ္ဇောပိ၊ သော။ ကာယော၊ ကို။ တစပရိယန္တော တိ၊ အရေလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်ဟူ၍။ (သီမုနှင့်အညီပင်)ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အတ္ထိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝစနဝိပလ္လာသေန၊ ဝုစ်ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤ အတ္ထိ–ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတပဒံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ သခ်ါသု၊ သင်္ချာတို့၌။ အသ၊ ထိုအတ္ထိ–ဟူသောပုဒ်၏။ တဒေဝ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ သံဝိဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယသဒ္ဒံ၊ ကို။ ဏ္ဍန္ကေဟိ၊ ဖွင့်ကုန်သော။ အက္ခရစိန္တကေဟိပိ၊ သဒ္ဒါဆရာတို့သည်လည်း။ သရီရေ၊ ၌။ အသုစိသမုဒါယဘာဝေနေဝ၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုတို့၏ အပေါင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣတ္ထိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ အသုစိသဠာယတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ နံ၊ ထိုကာယ–သဒ္ဒါကို။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ကုစ္ဆိတာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာယဘူတတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတတ္တာ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ ဌာနဖြစ်သောကြောင့်။ ပူရံ နာနပ္ပကာရသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ယေဟိ၊ အကြင် ပကာရတို့ဖြင့်။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူး ထူးအပြားပြားရှိသော။ အသုစိ၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ပကာရာ၊ တို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ကေသာဒိကေ၊ ကုန်သော၊ တေ ပကာရေ၊ ထိုအပြားတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ကေသာ လောမာဒိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေန္တော၊ ၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဧတေ ကေသာဒ ယော ဒွတ္တိံသာကာရာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာကာရာ ပကာရာတိ၊ ဟူသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ဧကော၊ တူ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ ဧဝံ သမ္ဗန္ဓောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော–၌စပ်) ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ နခါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေတိ၊ ဟူသော ပဒတ္တယေန၊ ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းနှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပရိတောတိ၊ ကား။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ ဝါ၊ ကား။ ပါဒတလကေသမူလေသု စ၊ ခြေဝါးအပြင် ဆံပင်တို့၏ အမြစ် အရင်းတို့၌လည်း။ တစသ၊ ၏။ လဗ္ဘနတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တတော၊ ထက် ဝန်းကျင်၌။ သုစိဘာဝန္တိ၊ ကား။ သုစိ နော၊ စင်ကြယ်သော ဝတ္ထု၏။ သဗ္ဗာဝံ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ရှိခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ သုစိမေဝ၊ စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။

၁၈၀။ ယေန ဝိဓိနာ၊ အကြင်အစီရင်ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ယူခြင်း၌။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာဝိဓော၊ ရှိသော။ သော ဝိဓိ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တန္နိဿတ္တာ၊ ထိုအစီရင်ကြောင့် ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ (ဥဂ္ဂဟကောသလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) မနသိကာရ–ကောသလ္လေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

သဏ္ဌာယန္တာဝါတိ၊ ကား။ သဏ္ဌာယံ၊ သရဏ္ဌာယ်ခြင်းကို။ ကရောန္တာ ဧဝ၊ ပြုစဉ်ပင်လျှင်။ ကိရ၊ ကြားရသည်ကား။ စတ္တာရောမာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ သဏ္ဌာယန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုနစ်ပါးသော မထေရ်တို့အား။ သဏ္ဌာယမဂ္ဂေနေဝ၊ ရွတ်ဆိုခြင်း အစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ဥပဓာရေန္တာနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိပါဋိယာ၊ တိုင်း။ ဒွတ္တိံသာကာရာ၊ ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဝိဘူတတရာ၊ အထူးသဖြင့် ပေါ်လွင်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ခါယိံသု၊ ထင်လေကုန်၏။ ပဋိက္ကူသညာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု ဖြစ်သော အမှတ်သညာသည်။ သဏ္ဌာသိ၊ ကောင်းစွာတည်လေ၏။ တေ၊ ထိုနစ်ပါးသော မထေရ်တို့သည်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုအာရုံနိမိတ်၌။ ဈာနံ၊ ကို။ အပ္ပေတ္တာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဈာနပါဒကံ၊ ဈာန်လျှင်အခြေရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတ္တာ၊ ပွါးစေ၍။ ဒဿနမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိ သု၊ ထိုးထွင်း၍သိလေကုန်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ သဏ္ဌာယန္တာဝသော တာပန္နာ အဟောသုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာတိ၊ ကား။ တစပဋ္ဌကာဒိဝသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ မတ္ထလုဂ်ံသ၊ ဦးနှောက်၏။ ပထဝီဓာတုဗဟုလဘာဝတော၊ ပထဝီဓာတ်များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကရီသာ၀ သာနေ၊ ကရီသကောဋ္ဌာသ၏ အဆုံး၌။ တန္တိအာရောပန်၊ ပါဠိသို့တင်ခြင်းကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) အာဟ၊ ၏။ စ၊ အဋ္ဌကထာ စကားရပ်၌ အပြစ်တင်ဖွယ်ကို ပယ်လျက် ဆက်၍ ဆိုဦးအုံ့။ ဇော်ဌ၊ ဤအရာ၌။ မဲသ် နာရ။ပ။ ကေ သာတိ၊ ဟူ၍။ ဇ၀ဲ၊ သို့။ ဝက္ကပဋ္ဌကာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ အနလောမသဏ္ဌာယ်၊ အနလုံအားဖြင့် သရဏ္ဌာယ်ခြင်း ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပဋ္ဌိလောမသဏ္ဌာယော၊ ကို။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးပဋ္ဌက ဆက္ကတို့နှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်သည်ကို၊ ဝါ၊ စပ်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သွာယ်–သော အယ်၊ ထိုသရဏ္ဌာယ်ခြင်းကို။ (အာဒိအန္တ ဒဿနဝသေ နဝုတ္တော–၌ စပ်) [၃၀၀] သမ္ဗောဟဝိနောဒနိယ်၊ ၌။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ တိပဋ္ဌာဟ်၊ ငါးရက်သုံးလီ ၎င်း။ ပုရိ မေဟိ၊ ရှေးပဋ္ဌကဆက္ကတို့နှင့်။ ဇကတော၊ တပေါင်းတည်း။ တိပဋ္ဌာဟ်၊ ငါးရက်သုံးလီ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆပဋ္ဌာ ဟ်၊ ငါးရက်ခြောက်လီပတ်လုံး။ သဏ္ဌာယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးရက်ခြောက်လီ သရဏ္ဌာယ်ခြင်း၌။ အာဒိအန္တဒဿန ဝသေန၊ အစနှင့်အဆုံးကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနလောမပဋ္ဌိလောမ –သဏ္ဌာယေပိ၊ အနလုံပဋ္ဌိလုံအားဖြင့် သရဏ္ဌာယ်ခြင်း၌လည်း။ ပဋ္ဌိလောမသဏ္ဌာ ယော၊ သည်။ အန္တိမော၊ အဆုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇတမ္ပိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ပြဆိုသော ဤသရဏ္ဌာယ်ခြင်းသည်လည်း။ သဏ္ဌာယပ္ပကာရန္တရံ၊ သရဏ္ဌာယ်ခြင်း အပြားတပါးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟတ္ထသဓ်လိကာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အဂုံလိပန္တိ၊ လက်ချောင်းအစဉ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

မနသာ သဏ္ဌာယောတိ၊ ဟူသောပါဠ်ဖြင့်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တန်၊ ကြံခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်စိတ်ဖြင့် ကြံခြင်းကို။ မာနသံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဇပ္ပနန္တိ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ဗဒေ၀၊ သာလျှင်။ အဏ္ဍာယော၊ ရှေးရှုကြံခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဏ္ဌာယော၊ မည်၏။ စိန္တန်၊ ကြံခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ စိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ။ သုဋ္ဌု ပ၀တ္တနေန၊ ကောင်းစွာ မပြတ်ဖြစ်သဖြင့်။ ပဂုဏဘူတာ၊ လေ့လာ ကျေပြွန်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာန တန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပါဠိသည်။ (ဥပဋ္ဌာတိ၌စပ်) သမ္ဗာ၀ဒ္ဓိ တွာ၊ ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်၍။ မနသိကရောန္တသ၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာ၀ ပရိယောသာနာ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော ကောဋ္ဌာသ၌။ အသဇ္ဇမာနာ၊ မငြိကပ် မရပ်တန့်မူ၍။ နိရန္တရမေ၀၊ အခြားမရှိ တစပ်တည်းသာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တဒနသာရေန၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း ပါဠိကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ တဒတ္ထောပိ၊ ထိုပါဠိ၏ အနက်သည်လည်း။ ဝိဘူတတရော၊ အထူးသဖြင့် ပေါ်လွင်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ခါယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ၀စသာ သဏ္ဌာယော ဟိ။ပ။ ပဋ္ဌိ၀ေ၀သ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။။ လက္ခဏပဋ္ဌိ၀ေ၀–သာတိ၊ ကား။ အသုဘလက္ခဏပဋ္ဌိ၀ေ၀သ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ဟူသော။ ပဋ္ဌိက္ကူလသဘာ၀–သလ္လက္ခဏာသ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သဘောကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်း၏။ (သီမုနှင့်အညီ ဤနေရာကျမှ စာပိုဒ်ဆုံးရမည်)

ကသိဏေ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏမုခေန၊ အဆင်းကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဝ၀တ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသိဏေ၊ အား။ သဏ္ဌာနဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကိုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (၀၀တ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ။) ကသိဏေ၊ အား။ ဒိသာ ဝိဘာဂဂ္ဂဟဏမုခေ နဲ၊ အရပ်မျက်နှာ အကွဲအပြားကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (၀၀တ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ။) ကသိဏေ၊ အား။ ပတိဋ္ဌိတောကာသဂ္ဂဟဏမုခေ နဲ၊ တည်ရာအရပ်ကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (၀၀တ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ။) ကသိဏေ၊ အား။ သဇ္ဇသော၊ သိမ်း။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (၀၀တ္ထာနံ၊ ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ သလ္လက္ခဏံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကို။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လာ၀ဟံ၊ ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လကို ဆောင်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ တံ၊ ထိုဝဏ္ဏစသည်ဖြင့် မှတ်ခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကေသာဒီနံ ဝဏ္ဏော ၀၀တ္ထပေတဗ္ဗောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အတ္ထနော၊ ၏။ ဘာဂေါ၊ အဖို့တည်း။ သဘာဂေါ၊ မိမိ၏အဖို့။ သဘာ၀ေန၊ မိမိ၏ အဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေ ဒေါ၊ ပိုင်းခြား ခြင်းသည်။ သဘာ၀ပရိစ္ဆေ၀ေါ၊ မည်၏။ ဟေဋ္ဌာပရိတိရိယပရိယန္တေဟိ စ၊ အောက်အစွန်း အထက်အစွန်း ဖီလာအစွန်းတို့ဖြင့် ၎င်း။ သကောဋ္ဌာသိကကေသန္တရာဒီဟိ စ၊ မိမိ၏အဖို့၌ ဖြစ်သော ဆံပင်တပါး စသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆေ ဒေါ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အမိ၀ကတာ၀ဝေနာတိ၊ ကား။ ကောဋ္ဌာ သန္တ–ရေဟိ၊ အဖို့တပါးတို့နှင့်။ အ၀ေါမိ၀ကတာ၀ဝေန၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ သစ္ဆံ၊ ၏။ အ၀ဘာဂေါ၊ မိမိ၏ အဖို့မဟုတ်သော ကောဋ္ဌာသကို။ ဣ၀၊ ဤအရာ၌။ ဝိ၀ဘာဂေါ တိ၊ ဟူ၍။ အ၀ိ၀ေ့တော၊ ၏။ ဝိရုဒ္ဓ၀ဘာဂေါ၊ ဆန့်ကျင်သော သဘာ၀ကို၊ ဝါ၊ သဘာ၀နှင့် ဆန့်ကျင်သော အဖို့ကို။ နဲ (အ၀ိ၀ေ့တော)၊ အလိုမရှိအပ်။ သွာယ် အတ္ထော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဤအနက်ကို။ ကေသာဒိ၀ဒ္ဓ တော ဇ၀၊ ၀ဒ္ဓါအားဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်–သိအပ်၏။ (ဟိ၊ မှန်၏။ ကျေသည်။ ပြည်ဆရာတော်၏အဆို) ၀ဒ္ဓန္တ ရတ္ထာ ပေါဟ၀ဝေန၊ ၀ဒ္ဓါတပါး၏ အနက်ကို ပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ၀ဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေသာတိ၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အကေသာ၊ ဆံမဟုတ် သော အဖို့တို့သည်။ နဲ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ အကေသာ၊ ဆံပင် မဟုတ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအဖို့

တို့သည်။ ကေ ပန၊ တို့နည်း။ လောမာဒယော၊ အမွေးစသည်တို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဃဋ္ဌာဒီသု၊ အိုးအစရှိသည်တို့၌။ ပသင်္ဂေါ၊ ကပ်ငြိခြင်း–ကျရောက်ခြင်း–လျှဉ်းပါးခြင်းသည်။ နု (အတ္ထိ)၊ မရှိပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပကရဏေနေ၀၊ အရာအားဖြင့် သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုအိုးအစရှိသည်တို့၏။ နိ၀တ္တိ တတ္တာ၊ နစ်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဓာတုဝိဘင်္ဂသ၊ ဓာတ်ကို ဝေဘန်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ သာမညတောပိ၊ အားဖြင့်သော်လည်း။ အဂ္ဂဟိ တတ္တာ စ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တတ္ထေ၀၊ ထိုမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ်၌ပင်လျှင်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကထိတတ္တာ စ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိက္ကူလ ဝသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊ ၏။ [၃၀၁] ပုက္ကုသာ တိသုတ္တံ စ၊ သည်ရင်း။ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏေ၊ ဝိဘင်း ကျမ်း၌။ ဓာတုဝိဘင်္ဂပါဠိ စ၊ သည်ရင်း။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ၊ မည်၏။ ယသ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ကေသာဒိ၊ ကေသာအစရှိသော ကောဋ္ဌာသသည်။ (ကတ္တား ထည့်၍ ပြသည်) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ ဝဏ္ဏကသိဏာရမ္မဏာနိ၊ ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ ဥတ္တာ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ တံ၊ ရည်ရွယ်အပ်သော အကျိုးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ ဓာတုဝေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗေ၊ ဤပဋိက္ကူလမနသိကာရပိုင်း၌။ ဟိ၊ မှန်။ ကာယဂတာ သတိသုတ္တေ၊ ၌။ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤအနုသတိနိဒ္ဒေသအရာ၌။ ကာယဂတာသတိ ဘာ၀နာ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသီယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။

၁၈၁။ နု ကေန္တရိကာယာတိ၊ ကား။ ကေန္တရိကာယပိ၊ တခုခြားအားဖြင့်သော်လည်း။ နု မနသိကာ တဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ ဒ္ဒန္တရိကာဒိနာ၊ နှစ်ခုခြား စသည်ဖြင့်။ ပဂေ၀၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကေန္တရိကာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဂီသည်။ ဘာ၀နံ၊ ကို။ နု သမ္ဘ၀ဒေတိ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်။ လက္ခဏပဋိ၀ေ၀ံ၊ အသုဘ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘ၀ေါ၊ စပ်အပ်၏။

သြဏ္ဍမနဝိသ၀ေနန္တိ၊ ကား။ ပဋိပဒ္ဒိတဗ္ဗဝိသ၀ေတဗ္ဗေ၊ သွားအပ်, စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သော။ မဂ္ဂေ။ ခရီးတို့ကို။ ။ ဂဟေတဗ္ဗဝိသ၀ေတဗ္ဗဋ္ဌာနဿ၊ ယူအပ်, စွန့်လွှတ်အပ်သော အရပ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ အသလ္လကွဏာတော၊ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ ပုစ္ဆိ တွာ၀၊ မေးမြန်းသာလျှင်။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံပါပုဏာတီ တိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ (အဓိပ္ပါယော–၌ စပ်) အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာ၀ ပရိယောသာနာ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ မနသိကာရမတ္တံ၊ နှလုံးသွင်းကာမျှ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏အလိုတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်အဆုံးသို့ ရောက်ငြားသော်လည်း။ ပဋိက္ကူလာကာရသ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာကို။ သဒ္ဒါ၊ စွာ။ အသလ္လကွဏာတော၊ ကြောင့်။ အ၀ိဘူတံ၊ မထင်ရှား သည်။ ဟော တိ၊ ဖြစ်၏။ တတော စ၊ ပင်လျှင်။ ဝိသေသံ၊ သမာဓိအထူးကို။ နု အာ၀ဟတိ၊ မဆောင်တတ်။

ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ နု ဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ မနသိကရောတော၊ ယောဂီအား။ ယေ၊ အကြင် ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ (ဤ၌ ၀–ပိုသည်) ဝိဘူတာ၊ ပေါ်လွင်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပေါ်လွင် ထင်ရှားသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သာတိ သယံ၊ တကွ။ ပဋိက္ကူလတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော သ၊ ဂီ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယ္ယ၊ ရောက်ရာ၏။ အတိ၀ိယ၊ အလွန်လျှင်၊ ဒန္ဓံ၊ နှေးစွာ။ မနသိကရောတော၊ သော။ ဣမသ္မသပန၊ ဤယောဂီအားမူကား။ ဝိဘူတတော၊ ပေါ်လွင် သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနမေ၀၊ ထင်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဋိက္ကူလတာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အဖြစ်၌။ သဏ္ဌာနံ၊ သမာဓိ စိတ်၏ တည်ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိသေသာ၀ဓိဂမသ ပစ္စယော နု ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္မဏောတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ–၌စပ်) အသုစိပဋိက္ကူလန္တိ၊ မစင်ကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူ၍။ ကောသာဒီသု၊ တို့၌။ ပ၀တ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အသုဘာနုပဿနံ၊ အသုဘအနုပဿနာ ကို။ ဟိတွာ၊ စွန့်၍။ သုဘာဒိ ဝသေန၊ သုဘစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ကေသာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤကာယဂတာ သတိအရာ၌။ ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္မဏမေ၀ါတိ၊ အပြင်ပ၌ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံမည်သည်သာလျှင်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါဒယော၊ တို့သည်။ နီလာဒိ၀သေန၊ အညိုစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုထုသဘာ၀တာယ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထုတ္တာရမ္မဏံ နာမ၊ မည်၏။ နာနာရမ္မဏံ၊ အထူးထူးသော အာရုံတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသမာဓေန်၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာ မထားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မတည်ကြည်ခြင်းသည်။ စေတ သော၊ စိတ်ကို။ ဝိရူပေါ၊ ဖောက်ပြန်သော။ ခေ၀ေါ၊ ပစ်လွှင့်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခေ၀ေါ၊ မည်၏။ သော။ ထိုဝိက္ခေ၀ကို။ (ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော–၌ စပ်) သတိ၊ ကို။ သူပဋိတ်၊ ကောင်းစွာ ထင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိ ကရောန္တေန၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ပရိဟာယတီတိ၊ ကား။ ဟာယတိ၊ ဆုတယုတ်၏။ ပရိဓံသတီတိ၊ ကား။ ဝိနဿ တိ၊ ပျက်စီး၏။

[၃၀၂] ကေသာလောမာတိအာဒိကာ၊ ကေသာလောမာ ဤသို့ အစရှိသော။ လောကသင်္ကေတာနုဂတာ၊ လောကသင်္ကေတသို့ အစဉ်လိုက်သော။ ယာ အယံ (ပဏ္ဍာတ္တိ)၊ အကြင်ပညတ်သည်။ ပဏ္ဍာတ္တိတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပဏ္ဍာ တ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော ပညတ်တည်း၊ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော ပညတ်တည်း။ တံ ကောသာဒိပဏ္ဍာတ္တိ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ကူလဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ဥဋ္ဌဒ္ဓေတွာ၊ ခွါလုစ်၍။ တသာ၊ ထိုပညတ်၏။ ဥဋ္ဌဒ္ဓိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထိုကောဋ္ဌာသသည်။ ပဋိက္ကူလတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ ထင် လတ်သော်။ ပဋိက္ကူ လန္တိ၊ ဟူ၍၊ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်–ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယထာ ဟိတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတြ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ နှိုးနှောခြင်းတည်း။ မနုဿာ ဝိယ၊ လူတို့ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဥဒပါနံ ဝိယ၊ ရေတွင်းကဲ့သို့။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) တာလပဏ္ဍာ ဒိသညာဏံ ဝိယ၊ ထန်းရွက် အစရှိသော အမှတ်အသားကဲ့သို့။ ကေသာဒိပညတ္တိ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) တေန၊ ထိုအမှတ်အသား ဖြင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဥဒပါနေ၊ ၌။ နာနပိ ဝနာဒိ ဝိယ၊ ချိုးခြင်း သောက်ခြင်း စသည်တို့ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ကေသာလောမာတိ၊ ဟူ၍။ ပဏ္ဍာတ္တိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မန သိကာရော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) အဘိဏှသဗ္ဗာရေန၊ မပြတ်သွားလာခြင်းကြောင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ သညာဏေန၊ အမှတ်အသားနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဥဒပါနေ၊ ၌။ ကိစ္စကရဏံ ဝိယ၊ ချိုးခြင်း သောက်ခြင်းစသော ကိစ္စကို ပြုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ မနသိကာရဗဟုလေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ပဏ္ဍာတ္တိ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဋိက္ကူလဘာဝေ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ပဋိက္ကူလဘာဝေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ပုဗ္ဗဘာ ဂေ။ပ။ ပါကဋ္ဌောဟောတီတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ ယောဂီအား။ ကေသာဒိပညတ္တိ ယာ၊ ဆံအစရှိသော ပညတ်နှင့်။ သဒ္ဒါ ယေဝ၊ သာလျှင်။ ကောဋ္ဌာသာ နံ၊ တို့၏။ ပဋိက္ကူ လဘာဝေါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆာ၊ နောက်အခါ၌။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝိထိပဋိပန္နကာလေ၊ လမ်းရိုး လမ်းမှန်ဖြင့် သွားသောအခါ၌။ ပဋိက္ကူလဘာဝေယေဝ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ပဋိက္ကူလာကာရေ ယေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာ၌သာလျှင်။ ဘာဝနာ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မဥ္ဇနံ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ အနုပဋ္ဌဟန္တသ အနုပဋ္ဌဟန္တသ၊ မထင်တိုင်း မထင်တိုင်းသော ကောဋ္ဌာသကို။ မုဉ္ဇနံ၊ လွတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်။ ကထံ၊ အဘယ် သို့လျှင်။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ပန၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိကမ္မိ ကသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရိယောသာနေ။ပ။ တိဋ္ဌတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိအနုသာရေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီ သမာသ်သာသင့်သည်) အာဒိတော၊ အစမှစ၍၊ ဝါ၊ အစ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣဒံ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ (မနသိကာရော–၌စပ်) မနသာ သဏ္ဌာယော ဝိယ၊ စိတ်ဖြင့် သရဏ္ဌာယ်ခြင်းကဲ့သို့။ မနသိ ကာရော၊ သည်။ တေ တေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ အာမဋ္ဌမတ္တေ၊ သုံးသပ်အပ်ကာမျှတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ ပဋိက္ကူ လလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု (ဂစ္ဆတိ)၊ သွားသည်မဟုတ်။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ နေ၊ ထို ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (ဥပဓာရေန္တော မနသိကရောတိ–၌စပ်) လက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဓာရေန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင် လျက်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ကေစိ၊ အချို့သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ နု ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ အချို့ထင် အချို့ မထင်ရာ၌။ ပဋိပဋ္ဌနဝိဓိ၊ ပြိုကျင့်အပ်သော အစီအရင်ကို။ အသဿ၊ ၏။ အထ သာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ မနသိကာရကမ္မံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အမှုကို။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကီဝ စိရံ၊ အဘယ်မျှ ကြာအောင်။ (ကာတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ ဒွီသု၊ နှစ်ခုသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌ တေသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသမ္ပိ ဒွိန္နံ၊ ထိုနှစ်ခုသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်လည်း။ ဧကော၊ တခုသော ကောဋ္ဌာသသည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ သာ၍ ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌဟေတိ၊ ထင်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ တည်း။)

ဥက္ကုဋ္ဌုက္ကုဋ္ဌိဋ္ဌာနေယေဝ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။ ဧကတ္တ၊ တခုသောအရပ်၌။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ဥက္ကုဋ္ဌိယာ၊ ဟစ်အော်ခြင်းကြောင့်။ ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ သဗ္ဗတာလေသု၊ အလုံးစုံသော ထန်းပင်တို့၌။ ပတိတွာ၊ ခုန်ချ၍။ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍ ထ၍။ [၃၀၃] ပရိယန္တတာလံ စ၊ အဆုံးစွန်သော ထန်းပင်သို့ဎင်း။ အာဒိတာလံ စ၊ အစ ထန်းပင်သို့ဎင်း။ အာဂန္တာ၊ မသွားမူ၍။ (ဗမာမူကွဲသာ သင့်သည်၊ ပုဗ္ဗေ ဝိယ အဂန္တာ–ဟု စပ်၍ အနက်ယူရမည်) တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထို ထန်းပင်၌သာလျှင်။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ဥက္ကုဋ္ဌိယာ၊ ဟစ်အော်ခြင်းကြောင့်။ တတော တတော၊ ထိုထို ထန်းပင်မှ။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဒွေ ဘိက္ခာတိ၊ ကား။ ဒွီသု ဧကေသု၊ နှစ်ခုသော အိမ်တို့၌။ လဒ္ဓဘိက္ခာ၊ ရအပ် ရနိုင်ကောင်းသော ဆွမ်းတို့ကို။

အပ္ပနာတောတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကာရတော၊ အပ္ပနာ၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပ္ပနာဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဤဖြင့် အပ္ပနာတော–ဟူသောပုဒ်၏ သဒ္ဒါအနက်ကိုပြသည်) ဒွတ္တိံသာကရေ၊ ၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဟောန္တိ–ဟု အာချာတ်ပုဒ်ကား မသင့်၊ သီမူ၌ ဤပုဒ် အလျှင်းပင် မရှိချေ) ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ ကောဌာသေသု၊ တို့၌။ ဟောတိ ကိ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (ဟောတိ ကိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိစာရဏာယ၊ စိစစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ စိစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အပ္ပနာ ကောဌာသတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ ကောဌာသတော ကောဌာသတော၊ ကောဌာသတိုင်း ကောဌာသတိုင်းမှ။ (အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အပ္ပနာ ကောဌာသတော–ဟူသော ပါဠိ၏အနက်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကေသာဒီသုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အဓိစိတ္တန္တိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာစိတ္တं၊ ကို။ အနုယုတ္တောနာတိ၊ ကား။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တောန၊ မပြတ်အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ လွန်စွာ အားထုတ်သော။ ဘာဝေန္တေန၊ ပွါးစေသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာလေန ကာလန္တိ၊ ကား။ ကာလေ ကာလေ၊ သင့်သောအခါ သင့်သောအခါ၌။ ဥပလက္ခိတသမာဓနာကာရော၊ မှတ် သားအပ်ဘူးသော သမာဓနာကာရ–ရှိသော။ သမာဓိ ဇဝ၊ သမာဓိသည်ပင်လျှင်။ သမာဓိနိမိတ္တं၊ မည်၏။ မန သိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စိတ္တော၊ ၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဥပ္ပါဒေ တဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သမာဓိကာရဏံ၊ သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ သမာဓိနိမိတ္တं၊ မည် ၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံနိမိတ်ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တဥပေက္ခာနိမိတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ဤပုဒ်ကား။ ဝစနသေသော၊ ပါဌ်ကြွင်းတည်း။ တံ ဘာဝနာစိတ္တं၊ သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ပျင်းရိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဧတသ သံဝတ္တနသ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏။ ဌာနံ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံ မနသိကရဏာစိတ္တं၊ ထိုနလုံးသွင်းသော စိတ် သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ ဧတသ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏။ ဌာနံ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မုဒုန္တိ၊ ကား။ သုဘာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒုဘူတံ၊ နူးညံ့စွာဖြစ်သည်။ ဝသီဘာဝပတ္တံ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မုဒုတ္တာ ဇဝ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ကမ္မညံ ကမ္မက္ခမံ၊ အမှုမ်ခံ့သည်။ ကမ္မယောဂ္ဂံ၊ အမှုအား သင့်လျော်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဘဿရန္တိ၊ ကား။ ဥပက္ကိလေသဝိဂမေန၊ ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာမှ ကင်းသဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ ပရိယောဒါတံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နု ဇ ပဘင္ဂုံတိ၊ ကား။ ကမ္မနိယဘာဝူပဂမနေန၊ အမှုခ်ခံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ ပဘဋ္ဌနသဘာဝံ ဇ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိသည်လည်း။ နု (ဟော တိ)၊ မဖြစ်။ (ကိမိ၀ ဟူမူကား)။ သုဝဏ္ဏံ၊ ကောင်းစွာဦးပြီးသော။ (သု+ဝမ္မ+တ–ဖြင့် ပြီးသည်) သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေသည်။ ဝိနိယောဂကမ္မံ၊ အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာ။ပ။ ခယာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဥက္ကံ ဗန္ဓတီတိ၊ ကား။ မူသံ၊ မိုက်ခွက်ကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေ၏။ အာလိမ္ပေတီတိ၊ ကား။ အာဒီပေတိ ဇာလေတိ၊ တောက်လောင်စေ၏။ တဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌေနဝိကတိသဓိတံ၊ အဆင်တန်ဆာ အထူး ဟုဆိုအပ်သော။ တံ အတ္ထံ ပယောဇေန်၊ ထိုအကျိုးသည်၊ ဝါ၊ ကို။ အသ သုဝဏ္ဏကာရသ၊ ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်အား။ အနဘောတိ ပဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်စွမ်း၏။ သာဓေ တိ၊ ပြီးစေနိုင်၏။ ဝါ၊ ကား။ အသ သုဝဏ္ဏသ၊ ထိုရွှေ ၏။ အတ္ထံ၊ အဆင်တန်ဆာ အထူးဟူသော အကျိုးကို။ သုဝဏ္ဏကာရော၊ သည်။ အနဘောတိ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။

အဘိညာယ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဘေဒေန၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအစရှိသော ဘေဒဖြင့်။ သစ္ဆိကရကိယသ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပစ္စနုဘဝနာဒိကသ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်း–ရောက်ခြင်းအစရှိသော၊ ဝါ၊ အထွေထွေ အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းမှု ပြီးမြောက်ခြင်းအစရှိသော။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယသ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောတရားကို။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်သည်၊ ဝါ၊ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သက္ခိ၊ မည်၏။ သက္ခိနော၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသော သက်သေ၏။ ဘဗ္ဗတာ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ သက္ခိ ဘဗ္ဗတာ၊ မည်၏။ သက္ခိဘာဝနံ၊ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သက္ခိ စ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသော သက်သေလည်း ဟုတ်၏။ [၃၀၄] သော၊ ထိုမျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသက်သေဟူသည်။ ဘဗ္ဗော စ၊ ထိုက်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုနစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ မည်၏။ ဟိ။ မှန်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒီနံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ စသည်တို့ ကို။ ဘဗ္ဗော စ၊ ထိုက်လည်း ထိုက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣဒ္ဓိဝိဓ စသည်တို့၌။ သက္ခိ စ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့လည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ မည်၏။ (ထိုက်တန်၍ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသူဟု ဆိုလိုသည်) တသ၊ ထိုထိုက်တန်၍ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုထိုက်တန်၍ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသူ၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ သတိ သတိ အာယတနေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ၊ ထိုထိုသို့သော။ ပုဗ္ဗဟေတုအာဒိကေ၊ ရှေးဘဝက ပြီးခဲ့သော အကြောင်းအစရှိသော။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။

သီတိဘာဝန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသဒရထဝူပသမံ၊ ကိလေသာ–ဟူသော ပူပန်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကို။ နိဂ္ဂဏှာတီတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒဋ္ဌ၊ တက်ကြွသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒစ္စပါတတော၊ ဥဒ္ဒစ္စ၌ ကျခြင်းမှ။ ရက္ခဏတ္ထာယ၊ စောင့်ရှောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နိပ်၏။ ပဂ္ဂဏှာတီတိ၊ ကား။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ကော သဇ္ဇ၌ ကျခြင်းမှ။ ရက္ခဏတ္ထာယ၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ရှီးမြှောက်၏။ သမ္မဟ်သေတီတိ၊ ကား။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ တထာပဝတ္တိယံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၌။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ တောသေတိ၊ နှစ်သိမ့်စေ၏။ ဝါ၊ ကား၊ ဥတ္တေဇေတိ၊ ထက်မြက်စေ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရသာဒံ၊ သာယာဖွယ်ကောင်းသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ နိ ပက္ခိတ္တတိ၊ မပြေးဝင်။ တဒါ၊ ၌။ ဇာတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ သံဝေဂဝတ္ထူနိ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ဆင်ခြင်၍။ သမ္မဟ်သေတိ၊ ရှင်စေ၏။ သမုတ္တေဇေတိ၊ ကောင်းစွာ တက်ကြွစေ၏။ အဏ္ဏုပေက္ခတိတိ၊ ကား။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ စိတ္တံ၊ သည်။ အလီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်မူ၍။ အနုဒ္ဓဋ္ဌံ၊ မတက်ကြွမူ၍။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဘာဝနာဝီထိ၊ ဘာဝနာ၏ လမ်းရိုးလမ်းမှန်သို့။ သြတိဏ္ဏာ၊ သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ပဂ္ဂဟ နိဂ္ဂဟ–သမ္မဟ်သနေသု၊ မြှောက်ခြင်း, နိပ်ခြင်း, ရှင်စေခြင်းတို့တွင်။ ကဠိ ဗျာပါရံ၊ တစုံတခုသော ဗျာပါရကိုမျှ။ အကတ္တာ၊ ၍။ သမပ္ပဝတ္တေသု၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော။ ယုဂေသု၊ အစုံဖြစ်သော မြင်းတို့၌။ သာရထိ၊ ရထားထိန်းသည်။ အဏ္ဏုပေက္ခတိဝိယ၊ လျစ်လျူရှုဘိသကဲ့သို့။ ဥပေက္ခကောဝ၊ လျစ်လျူရှုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကောတိ၊ ကား။ ပဏီတေ ဥတ္တမေ၊ မြတ်သော။ မဂ္ဂဖလေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တောတိ၊ နလုံးသွင်းသည်။ နိန္နပေါဏပဗ္ဗာရော၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

သုဂ္ဂဟိတံ ကတ္တာ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လသင်္ခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိမိ၊ အစီအရင်ကို။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်ယူအပ်သည်ကို။ ပရိယာပုဏာနာဒိနာ၊ သင်ယူခြင်းစသည်ဖြင့်။ သုပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သုဋ္ဌု ဝဝတ္ထပေတ္တာတိ၊ ကား။ မနသိကာရကောသလ္လသင်္ခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိမိ၊ ကို။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဓာရေတ္တာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေး ကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ထူးခြားခြင်းကို။ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တေတ္တာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိကို။ ဝဂ္ဂဏှာဘာဝံ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပဝေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ ဘိယျော ဘိယျော၊ လွန်စွာ လွန်စွာ၊ ဝါ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ ဝါစာယ စ၊ နှုတ်ဖြင့်ရင်း။ မနသာ စ၊ စိတ်ဖြင့်ရင်း။ ပရိဝတ္တေတ္တာ၊ ပြန်လှန်၍။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ရက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏၊ ဝါ၊ သစ်သား၏။ ဒုဗ္ဗိနိဘော ဒေါ ဝါ၊ ခွဲနိုင်ခဲသော အစိတ်အပိုင်းကိုသော်ရင်း။ အရညဿ၊ တော၏။ ဂဟနဘူတော၊ အရှုပ်အထွေး ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပဒေသော ဝါ၊ အရပ်ကိုသော်ရင်း။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပါဠိ၏။ (ပဒေသော–၌စပ်) အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗိနိ ဘေဒေါ စ၊ ခွဲခြမ်းနိုင်ခဲသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဂဟနဘူတော စ၊ ရှုပ်ရှက်၍ အသိဓက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဒေသော၊ ကို။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာ နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စာတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဓက်ဆစ် အရပ်ကို။ ပရိပုစ္ဆနာဒိလဒ္ဓေန၊ မေးမြန်းခြင်း အစရှိသဖြင့် ရအပ်သော။ ဉာဏ ဖရသုနာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော ပုဆိန်ဖြင့်။ ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ၍။

နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနနိမိတ္တံ၊ ကို။ အသုဘာကာရော၊ အသုဘ အခြင်းအရာကို။ ဧဒိသေန၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ပယောဇနေန၊ ရည်ရွယ်အပ်သော အကျိုးဖြင့်။ လုဠနမ္ပိ၊ နှုတ်ခြင်းသည်လည်း။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ် မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ လုဠိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆိန္နဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ မုဏ္ဍိတဋ္ဌာနေ၊ ဦးပြည်း ရာ–ခေါင်းရိပ်ရာအရပ်၌။ နိဿရဏဗျာသယေန၊ ဝင့်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အလိုဖြင့်။ သြလောကနတော၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဥဿဒဝသေနာတိ၊ ကား။ အပလိတာနံ ဝါ၊ မဖြူသော ဆံပင်တို့၏ရင်း။ ပလိတာနံ ဝါ၊ ဖြူသောဆံပင်တို့၏ရင်း။ ဗဟုလတာဝသေန၊ များသည်အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တစပဋ္ဌကဿ၊ တစပဋ္ဌက–ကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဒဿနယောဂျတာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်း မြင်ခြင်းဂျါ သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိသွာဝ၊ သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတရေသု၊ တစပဋ္ဌကမှ တပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ သုတ္တာ စ၊ ကြားနာ၍ရင်း။ ဥတ္တာ စ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ရင်း။ နိမိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကောဋ္ဌာသဝဝတ္ထာပနကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၀၅] ၁၈၂။ အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ အဘိနဝါရိဋ္ဌဖလဝဏ္ဏာ၊ အသစ်ဖြစ်သော (လတ်လတ် ဆတ်ဆတ်) ပုတီးနက်သီး အဆင်းရှိကုန်၏။ ကဏ္ဏစူဠိကာတိ၊ ကား။ ဥပရိကဏ္ဏသက္ခလိကာယ၊ နားရွက်စွန်း (ဝါ၊ နားပေါက်ဝ)၏ အထက်၌။ (ပါဠိ အင်္ဂလိပ်, သက္ကတအင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်ကြီးတို့၌ ကဏ္ဏသက္ခလိကာ–ကို နားပေါက်ဝဟု ပြန်၏) ပရဘာဂ၊ အပြင်ဖက်အဖို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ကထံ၊ နည်းဟူမူ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဧကေတော၊ တပေါင်း တည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။

အာသယောတိ၊ ကား။ နိဿယော၊ မှီရာတည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၁၈၄။ အညေန၊ သော။ ဝဏ္ဏေန၊ နှင့်။ အသမ္မိဿကာဠကာ၊ မရောနှောမူ၍ မည်းနက်သော ဆံပင်တို့သည်။ အသမ္ဘိန္နကာဠကာ၊ မည်ကုန်၏။

၁၈၅။ ပတ္တသဒိသတ္တာ၊ အရွက်နှင့်တူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နခါ ဧ၀၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ နခပတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ နခါ၊ တို့ကို။ တိရိယ်၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ၀ဝတ္ထိတတံ၊ မရောမယှက်တည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တမေ၀ အတ္ထံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ဒွေ နခါ ဧကတော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၈၆။ ဒန္တပါဠိယာတိ၊ ကား။ ဒန္တာ၀လိယာ၊ သွားအစဉ်အတန်း၏။ ယာနကဥပတ္ထမ္ဘိနီတိ၊ ကား။ သကဋ္ဌသ ဧရဏ္ဍာ နေ၊ လှည်း၏ အဦးအရပ်၌၊ ဝါ၊ လှည်းဦးအရပ်၌၊ ဥပတ္ထမ္ဘကဒဏ္ဍော၊ ထောက်သော ဒုတ်တည်း။ ဒန္တာနံ၊ တို့၏။ အာ၀ရ ဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ ဟနုကဋ္ဌိ၊ မေးရိုးမည်၏။

၁၈၇။ သင်္ကိုယမာနာတိ၊ ကား။ သမ္ပိဏ္ဍိယမာနာ၊ လုံးစုံအပ်သည်ရှိသော်။ ကောသကာရက–ကောသော၊ ကောသ ကာရက ကောသဟူသည်။ ဥပလ္လိဏ္ဍုပေါ့ဠလက်၊ ဥပလ္လိဏ္ဍုမည်သော ပိုးကောင်၏အိမ်တည်း။ ယံ၊ အကြင်ပိုးအိမ်ကို။ ကောသေယျ ဖလန္တိပိ၊ ပိုးချည်မျှင် အကျိုးရှိသော ပိုးအိမ်ဟူ၍လည်း၊ ဝါ၊ ပိုးချည်မျှင် (ထွက်သော အ)သီး ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပုဋ္ဌဇန္ဓဥပါ ဟနော၊ ဟူသည်။ သကလပိဋ္ဌိပါဒစ္ဆာဒနဥပါဟနော၊ အလုံးစုံသော ခြေဖမိုးကို ဖုံးသော ဘိနပ်တည်း။ အာနိသဒ်၊ ဟူသည်။ အာသနပဒေသော၊ ထိုင်ကြောင်းဖြစ် သော ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းတည်း။ တူဏိရော၊ ဟူသည်။ သရာ၀ါသော၊ မြှားဏေရာ မြှားတောင့်တည်း။ ဂလကဉ္စုကော်၊ လည်ပင်းသင်တိုင်းဟူသည်။ ကဏ္ဌတ္ထာဏ၊ လည်ပင်းကို စောင့်ရှောက် ကာကွယ်သော တန်ဆာ အထူးတည်း။ ကီဋကုလာ၀ကော်၊ ဟူသည်။ ခရမုခကုဋ္ဌိ၊ မာကြမ်းသော နှုတ်သီးရှိသော ပိုးကောင်၏အိမ်တည်း။ (ဤပုဒ်လည်း အဘိဓာန်တို့၌ မထင်)

အနုလောမေန ပဋိလောမေန စာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ အံသပဒေသတော၊ ပခုံးအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗာဟုနော၊ လက်ရုံ၏။ ပိဋ္ဌိပဒေသေန၊ ကျောဖက်အရပ်ဖြင့်။ သြတရဏံ၊ သက်ဆင်းခြင်းသည်။ အနုလော မော၊ မည်၏။ မဏိဗန္ဓတော၊ လက်ကောက်ဝတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗာဟုနော၊ ၏။ ပုရိမဘာဂေန၊ ရှေးအဖို့ဖြင့်။ အာရောဟနံ၊ တက်ခြင်းသည်။ ပဋိလောမော၊ မည်၏။ တေနေ၀ နယေနာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ (အတ္ထောဌ–စပ်) ဒကွိဏာဟတ္ထေ၊ လက္ခ်ာလက်၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အနုလောမေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပဋိလောမေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သုခုမမိတိ၊ ကား။ ကထာ၀ုတ္တသြဠာရိကစမ္ဘတော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရှုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အရေထက်။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ အန္တောမုခစမ္ဘာဒိ၊ ခံတွင်း၏အတွင်းရေ စသည်ပင်တည်း။ (ဤသို့ရောက်မှ ပဌမ၀ိကပ် အဖွင့်ဆုံးသည်၊ ဤ၌ တရောင်းပိုဒ် ရှိရမည်၊ မူလ ဋီကာ ၂–၁၅၂နှင့် အညီပင်တည်း) ဝါ၊ ကား။ ကောဌာသေသု၊ တို့တွင်။ တစေန၊ အရေဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နောက်၌ ဆိုလတ့်သော ၀ိ၀ရိတ္တာ–ကိုထောက်၍ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ–ဟု ရှိသင့်၏။ ပဋိစ္ဆန္နတာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။) ယံ၊ အကြင်ကောဌာသသည်။ ဒုရူပလက္ခဏံယံ၊ မှတ်သားနိုင်ခဲ၏။ တံ၊ ထိုကောဌာသကို။ သုခုမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော ကောဌာသသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ တစ်၊ ကို။ ၀ိ၀ရိတ္တာ၊ ဖွင့်၍။ ပဿန္တသ၊ ရှုသော ယောဂီအား။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဆ၀ိပိ၊ အရေပါးသည်လည်း။ တစဂတိကာ ဧ၀၊ အရေထူ အလားရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစော၊ ကို။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာ သေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။

[၃၀၆] ၁၈၈။ နိသဒေါတော၊ တ–ဟူသည်။ သိလာပုတ္တကော၊ ဆေးကြိတ် ကျောက်သား–ကျောက်လုံးငယ်တည်း။ ဥဒ္ဓန ကောဋ္ဌိတိ၊ ကား။ မတ္တိကာ၀ိဏ္ဏေန၊ မြေညက်စိုင်ဖြင့်။ ကတဥဒ္ဓနသ၊ ပြုအပ်သော ခုံလောက်၏။ ကောဋ္ဌိ၊ အစွန်းတည်း။ တာလဂုဠပဋ္ဌလံနာမ၊ ထန်းလျက်ပြားလွှာ မည်သည်ကား။ ပဏ္ဏတာလဖ လ–လသိက်၊ ထန်းသီးမှည့်အစေးကို။ (ပြည်ဆရာ တော်ကြီး အနက်) ဝါ၊ ချက်အပ်ပြီးသော ထန်းသီးရည်အစေးကို၊ ဝါ၊ ထန်းတင်လဲကို။ တာလပဋ္ဌိကာဒီသု၊ ထန်းရွက်ပြားဖြင့် ယက်အပ်သော ဖျာစသည်တို့၌။ လိမ္ဗိတွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ သုက္ခာပေတွာ၊ ခြောက်စေ၍။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ခွါ၍။ ဂဟိတပဋ္ဌလံ၊ ယူအပ်သော အပြားအလွှာတည်း။ သုခုမန္တိ၊ ကား။ ယထာ၀ုတ္တံမတော၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အသားအောက်။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ပဏ္ဍိကမ် သာဒိ၊ ဖဏောင့်သား အစရှိသည်တည်း။ ထူလာနံ၊ ဆူဖြိုးသော သူတို့၏၊ ဝါ၊ ဝသောသူတို့၏။ သကလသရီရဿ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၏။ (ပဋိစ္ဆာဒိတတ္တာ–၌ တ္တာ–သမ္ဗန်စပ်) ကိသာနံ၊ ပိန်သောသူတို့၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ (သရီရဿ၊ ၏။) မံသေန၊ အသားသည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒိတတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၈၉။ ဇာလာကာရော၊ ကွန်ရက် အခြင်းအရာရှိသော။ ကဠုကော၊ သင်တိုင်းသည်။ ဇာလကဠုကော၊ မည်၏။ ၀ိသုံ ၀ဝတ္ထိတဘာ၀ေနေ၀၊ အသီးအသီး မရောမယှက် တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ နာ၀ု၊ အကြောတို့ကို။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ကုန်၏။

၁၉၀။ ဒန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဌပေတွာ ဒွတ္တိံသဒန္တဋ္ဌိ နီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကံ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌိ ဧကံ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ်။ ဧကဂ္ဂဟဏံ၊ ဧက–သဒ္ဒါကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဧကေကသ္မိံ ပါဒေတိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌ၏။ အဓိကတတ္တာ၊ လိုက်၍ ယှဉ်စပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ တိမတ္တာနီတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ်။ ဧဝံမတ္တသဒ္ဒေဟိ၊ ဧဝံ–သဒ္ဒါ, မတ္တ–သဒ္ဒါတို့ ဖြင့်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဝုတ္တာနိပိ၊ မဆိုအပ်သေး သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာနိသဒ္ဒိအာဒီနိ၊ တင်ပါးရိုး အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အတိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿယန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီး သော စကားကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကိဠာဂေါ့ဌကာနိ၊ က–တို့ဟူသည်။ သုတ္တေန၊ ချည်ကြိုးဖြင့်။ ဗဒ္ဓိတ္တာ၊ ၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဃဋ္ဋေတ္တာ၊ ထိပါးစေ၍။ ကိဠနဂေါ့ဌကာနိ၊ ကစားစရာ ဂေါ်လီလုံး ဂုံးညှင်းလုံးတို့တည်း။ ဧနေကဒဏ္ဍေ၊ ဏ္ဍ–ဟူသည်။ ဒါရကာနံ၊ သူငယ်တို့၏။ ကိဠနေ ကရုဒ္ဒကဧနက်၊ ကစားစရာလေးငယ်တည်း။ တတ္ထ ဃဋ်ဋ္ဌိကဿ ပတိ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနဋ္ဌိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ်၌။ ဇတ္ထုကဋ္ဌိမှိ၊ ပုဆစ်ရိုး၌။ ပတိသိတ္တာ၊ ၍။ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေနဥိရဋ္ဌနာ၊ ထိုပေါင်ရိုးသည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ရာဖြစ်သော။ ကဋ္ဌိဋ္ဌနော၊ ခါးရိုး–တင်ပါးရိုး၏။ ယံဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ အဂ္ဂစ္ဆိန္ဒ မဟာပုန္နာဂဖလ သဒိသံ၊ အဖျားပိုင်းကို ဖြတ်ထားသော ပုန်းညက်သီးကြီးနှင့် တူ၏။

ကုမ္ဘကာရေန၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ နိပ္ပါဒိတံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဥဒ္ဓနံ၊ ခုံလောက်သည်။ ကုမ္ဘကာရိက ဥဒ္ဓနံ၊ မည်၏။ (သေးငယ်သော အိုးတို့ကို ဖုတ်ရာ၌ သုံးသောအပေါက် အပေါက်ရှိသော ခုံလောက်ဝိုင်းဟူ၏) သီသကပဋ္ဌဝေဌကံ၊ က–ဟူ သည်။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍၊ ဝါ၊ ခွေ၍။ ဌပိတံ၊ သော။ သီသမယံ၊ သလွဲမည်းဖြင့် ပြီးသော။ ပဋ္ဌကံ၊ အပြားတည်း။ ယေန (တက္ကေန)၊ အကြင်တက္ကမည်သော ယောက်ရိုးတံဖြင့်။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ ကဋ္ဌန္တိ၊ ငင်ကုန်၏။ တသ္မိံ တက္ကမှိ၊ ထိုကောက်ရိုးတံ ၌။ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ စွပ်လျှို၍။ ဌပိတဂေါ့ဌကာ၊ ထားအပ်သော ယောက်လုံး–ဘီးလုံးတို့သည်။ ဝဋ္ဋနာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဝဋ္ဋနာနံ၊ ယောက်လုံး–ဘီးလုံးတို့၏။ အာဝဋ္ဋိ၊ အစဉ် သည်။ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋိ၊ မည်၏။

မဏ္ဍလာကာရေန။ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဆိန္နဝံသကဋ္ဌိရဇ္ဇာနိ၊ လိုးဖြတ်အပ်သော ဝါးမျှစ်ပိုင်း တို့သည်။ ဝံသကဋ္ဌိရစက္ကလကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဥစ္ဆုတစာဝလေခနသတ္ထကံ၊ ကြံခွဲကို သင်သော ဓားငယ်သည်။ အဝလေခန သတ္ထကံ၊ မည် ၏။

၁၉၂။ ဝက္ကဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ ဝက္ကပရိယန္တေန၊ အညို့၏အဆုံးဖြစ်သော။ ဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိ န္နံ၊ ပိုင်းခြား အပ်၏။ ဣတောဝ၊ ဤကောဋ္ဌာသမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝရူပေသုပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

၁၉၃။ ယံ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ယံ လောဟိတံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နိဿယနိဿယောပိ၊ မှီရာ၏ မှီရာကိုလည်း။ နိဿယောတွေဝ၊ သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့ကြောင့်။ ဂါမော၊ ရွာ ကို။ ဒဟော၊ လောင်အပ်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရစကားကဲ့သို့။ ကာရဏကာရဏေပိ၊ အကြောင်း၏ အကြောင်း၌လည်း။ ကာရဏဝေါဟာရော၊ အကြောင်းဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မိံ ရူပကလာပေ၊ အကြင်ရုပ်ကလာပ်၌။ [၃၀၇] ဟဒယ ဝတ္ထု၊ သည်။ (ဝတ္ထ တိ၊ ၏။) တမ္မိ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထု၏ဖြစ်ရာ ရုပ်ကလာပ်သည်လည်း။ လောဟိတဂတိကမေဝ၊ သွေး၏ အလားရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (နှလုံးသွေးတည်ရာဟူသမျှ၌ ဝတ္ထုရုပ်ကလာပ်ဖျံ့လျက် တည်နေသည်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံ နိဿာယာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၉၄။ ပဏ္ဍုကဓာတုကန္တိ၊ ကား။ ပဏ္ဍုသဘာဝံ၊ ဖျော့တော့သော သဘောရှိ၏။

၁၉၅။ ပရိယောနဟနမံသန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္ဆာဒကမံသံ၊ ဖုံးလွှမ်းသော အသားတည်း။

၁၉၆။ ဥဒရဇိဝှါမံသန္တိ၊ ကား။ ဇိဝှါသဏ္ဌာနံ၊ လျှာသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဥဒရဿ၊ အစာသစ်အိမ်ဟူသော ဝမ်း၏။ မတ္ထက ပဿေ၊ အထက်နံပါး၌၊ ဝါ၊ အထက်ဖက်၌။ တိဋ္ဌနကမံသံ၊ တည်သောအသားတည်း။ နီလန္တိ၊ ညိုသည်ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ နီလံ နာမ၊ အညိုမည်သည်ကား။ ဗဟုဓာတုကံ၊ များသော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၉၇။ ပပ္ဖါသမံသန္တိ၊ ကား။ ယထာဌာနေ ဧဝ၊ တည်မြဲတိုင်း အရပ်၌သာလျှင်။ လမ္ဗိတွာ၊ တွဲရဲ (တွဲလဲ) ဆွဲ၍။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ ပရိဝတ္တကမံသံ၊ ပြန်သောအသားတည်း၊ ဝါ၊ ကော့တက်သော အသားတည်း။ ("ပြန်သော, ကော့တက် သော" ဟူသော အနက်များမှာ သဒ္ဒါနက်မျှသာဖြစ်သည်။ အဆုတ်၏ အနေအထားနှင့်ကိုက်, မကိုက် စိစစ်သင့်သေး၏)

နိရသန္တိ၊ ကား။ နိဟီနရသ်၊ ကင်းသော အရသာရှိ၏။ နိရောဇန္တိ၊ ကား။ နိပ္ပတ်၊ တောက်ပခြင်းမရှိ။ (နိရောစ်–မ–စ–ကို ဇ–ပြု၍ ပြီးသည်ကို ရည်ရွယ်ဟန်ရှိ၏) ဝါ၊ ကား။ သြဇောရဟိတ်၊ အဆီသြဇောကင်း၏။

၁၉၈။ သြဘဂ္ဂါတိ၊ ကား။ အဝဘုဇိတ္တာ၊ အောက်သို့ခွေ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ (ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် သြဘဂ္ဂါ–ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ သြဘောဂ္ဂါ ရှိသင့်သကဲ့သို့ရှိ၏) သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ မရုမ္မေဟိ၊ ကျောက်ပြုတ် ကျောက်စရစ်ခဲတို့ဖြင့်။ ကတသု ဓာဝဏ္ဏံ၊ ပြုအပ်သော အင်္ဂတေအဆင်းရှိ၏။ သေတသက္ခရသုဓာဝဏ္ဏန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဋ္ဌရှိ၏။ သေတသက္ခရဝဏ္ဏံ စ၊ ဖြူသော ကျောက်စရစ်အဆင်းရှိသည်ရင်း။ သုဓာဝဏ္ဏံ စ၊ အင်္ဂတေအဆင်း ရှိသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၉၉။ အန္တသ၊ အူမ၏။ အာဘုဇိတ္တာ အာဘုဇိတ္တာ၊ ခွေ၍ ခွေ၍။ ဌိတပ္ပဒေသာ၊ တည်ရာ အရပ်တို့သည်။ အန္တဘောဂဋ္ဌာ နာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအူခွေတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဗန္ဓနဘူတံ၊ ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းသည်။ အန္တဂုဏံ နာမ၊ အူသိမ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အန္တဂုဏန္တိ အန္တဘောဂဋ္ဌာနေသု ဗန္ဓနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကုဒ္ဒါလ ဖရသုကမ္မာဒီနိ၊ ပေါက်တူး, ပုဆိန်ပေါက်ခြင်းအမှု စသည်တို့ကို။ ကရောန္တာနံ။ ပြုကုန်သော သူတို့၏။ အန္တဘောဂေ၊ အူခွေတို့ကို။ အဂဋ္ဌေ၊ မလျှော သည်တို့ကို ပြု၍၊ ဝါ၊ မလျှောအောင်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ အာဗန္ဓိတ္တာ၊ ဖွဲ့တွယ်၍။ ကိံ ဝိယ၊ အဘယ် ကဲ့သို့ ဖွဲ့တွယ်သနည်း ဟူမူကား။ ယန္တသုတ္တက်၊ ယန္တရားချည်ကြိုးသည်။ ယန္တဖလ ကာနိ၊ ယန္တားရားပျဉ်ချပ်တို့ကို။ (အာဗန္ဓတိ) ဣဝ၊ ဖွဲ့တွယ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအူခွေတို့၌။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့။ ဌိတံ၊ တည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပါဒပုဋ္ဌန။ပ။ ဌိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ–သစ္ဆ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ခုသော ဥပမာတို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဥပမာသည်။ အာဗန္ဓနဿ၊ ဖွဲ့တွယ်ခြင်း၏။ နိဒဿနံ၊ ပုံတူ အဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာတည်း။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ ဥပမာသည်။ ဌာနာ ကာရဿ၊ တည်ပုံအခြင်းအရာ၏။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၀၀။ ဘုတ္တ၊ စားအပ်သော။ သြဒနာဒိ၊ ထမင်းအစရှိသည်သည်။ အသိတံ နာမ၊ မည်၏။ ဝိဝနဝသေ နဿ၊ သောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဗ္ဗောဟာရူပါနကာဒိ၊ မျိုအပ်သော အဖျော် အစရှိသည်သည်။ ပီတံ နာမ၊ မည်၏။ သံခါဒိတံ၊ ဝါးအပ်–ခဲအပ်သော။ ပိဋ္ဌမူလဖလခဇ္ဇာဒိ၊ မုန့်ညက်ခဲဘွယ်, အမြစ်ခဲဘွယ်, အသီးခဲဘွယ် အစရှိသည်။ ခါယိတံ နာမ၊ မည်၏။ အဿာ ဒိတံ၊ သာယာအပ်–မြိန်အပ်သော။ အမ္မပဏ္ဏမရုဖာဏိတာဒိ၊ သရက် သီးမှည့်, ပျား, တင်းလဲ စသည်သည်။ သာယိတံ နာမ၊ မည်၏။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဥဒရေ၊ အကြင် အစာသစ်အိမ်ဟူသော ဝမ်း၌။ ယန္တိ စ၊ ယံ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ဥဒရ မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် အစာသစ်အိမ်ဟူသော ဝမ်း၌။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ အဖျော် ဘောဇဉ် အစရှိသည်သည်။ ပတိတ္တာ၊ ကျ၍။ တိဋ္ဌတိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ သာရမေယျဝန္တံ၊ ခွေး၏အန်ဖတ်သည်။ သုဝါနဝမထု၊ မည်၏။ ဝိဝေကန္တိ၊ ကား။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲဝေခြင်းသို့။

[၃၀၈] ၂၀၁။ ဟေဋ္ဌာနာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဏကမူလာနံ အန္တရေတိ၊ ကား။ ပုရိမဘာဂဝသေန၊ ရှေ့အဖို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာဘိယာ၊ ချက်၏။ ဟေဋ္ဌာပဒေသဿ၊ အောက်အရပ်၏ဂုဏ်း။ ပစ္ဆိမဘာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမပိဋ္ဌိကဏ္ဏကာနံ၊ အောက်ဖြစ်သော ကျောက်ဆူးရိုးတို့၏ဂုဏ်း။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ၌။ ဝေဠုနာဠိကသဒိသော၊ ဝါးကျည်တောက်နင့်တူသော။ ပဒေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၀၂။ သမောဟိတန္တိ၊ ကား။ နိစိတံ၊ စုဝေးလျက်။

၂၀၄။ ပူတိဘာဝံ၊ ပုပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သော။ ကုက္ကုဠဏ္ဍံ၊ ကြက်ဥသည်။ ပူတိကုက္ကုဠဏ္ဍံ၊ မည်၏။ ပိတ္တာဒီဟိ၊ သည်းခြေ စသည်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ကေဝလော၊ သော။ ဥဒ္ဓဂ်ံမဝါတော၊ ဆန်တက်သော လေသည်။ ဥဒ္ဒေ ကော၊ လေချဉ်တက်သည် မည်၏။

၂၀၅။ အဝဿာဝနကဋ္ဌိက်၊ ထမင်းရည်သည်။ အာစာမော၊ မ–မည်၏။

၂၀၆။ ဝက္ကဟဒယယကနပဗ္ဗါသေ တေမယမာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ ယကနံ၊ အသည်းကို။ ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေနေဝ၊ အောက်အဖို့၌ ပြည့်စေခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တေမေဟိ၊ စိုစွတ်စေ၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါး ကုန်သော ဝက္ကဟဒယပဗ္ဗါသ ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ တေသံ၊ ထိုဝက္ကစသော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ထောက် ထောက်၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ပဋ္ဌရဏေန၊ ယိုထွက်စေသဖြင့်။ (တေမေတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၀၇။ ဥတုဝိကာရော၊ ဥတုဏေ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဥဏှဝလာဟကာဒိဟေတုကော၊ ပူသော တိမ်တိုက် စသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဝိသမစ္ဆိန္နော၊ မညီမညွတ်ဖြတ်အပ်သော။ သိသာဒိကလာပေါ၊ ကြာစွယ် စသည်တို့၏ အစည်းသည်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်၊ ဝါ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ ပဋ္ဌရတိ (ယထာ)၊ ယိုတွက်စေသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ သာလျှင်။ သရီရံ၊ သည်။ ကေသကူ ပါဒိဝိ ဝရေဟိ၊ ဆံတွင်း အစရှိသော အပေါက်အကြားတို့မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌ရင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌ရင်း။ တိရိယဉ္စ၊ ဖီလာ အလယ် ပိုင်း၌ရင်း။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ သေဒံ၊ ချွေးကို။ ပဋ္ဌရတိ၊ ယိုထွက်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသုံ၊ ၄၂။ ဝိသမစ္ဆိန္နဂ္ဂဟဏံ၊ ဝိသမစ္ဆိန္နကို ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။

၂၀၈။ ဝိသမာဟာရဏ္ဍို၊ ကား။ တဒါ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနသရီရာဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်ဆဲသော ကိုယ်၏အရိုက်အတုံ့ အလို့၄။ အသပ္ပါ ယာဟာရံ၊ မလျောက်ပတ်သော အာဟာရကို။ ဝါ၊ ကား။ အတိကဋ္ဌကအစ္စုဏှာဒိ–ဝိသဘာဂါ ဟာရံ၊ စပ်လွန်းသော အာဟာရ, ပူလွန်းသော အာဟာရ အစရှိသော သဘောမတူသော အာဟာရကို။ သမ္မောဟ ဝိနောဒနိယံ ပန၊ ၌ကား။ ဝိသဘာဂါဟာရနော့ဝ၊ ဟူ၍ပင်လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒါ၊ ၌။ ပဝတ္တ မာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဝိသဘာဂတ္တာ၊ သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၂၀၉။ နှာနကာလေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ သိနေဟဿ၊ အဆီအစေး၏။ သမ္ဘဝဒဿ နတ္ထံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိဗ္ဗမန္တသိနေဟဗိန္ဒုဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာတိ၊ ကား။ ဝိသဋ္ဌံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပရိဗ္ဗ မန္တသိနေဟဗိန္ဒုသဏ္ဌာနာ၊ လည်နေသော ဆီပေါက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဥတုဝိသဘာဂေါ၊ ဂသည်။ ဗဟိဒ္ဓါ သမုဋ္ဌာနော၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ဓာတုဝိသဘာဂေါ၊ သည်။ အန္တောသမုဋ္ဌာနော၊ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်၏။ ဏ ပဒေသာတိ၊ ကား။ တေ ဟတ္ထတလာဒိပဒေ သာ၊ ထိုလက်ဖဝါးပြင် အစရှိသော အရပ်တို့တည်း။

၂၁၀။ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ ဥဏှာဒိရသာနံ၊ အပူအစရှိသော အရသာတို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ အာဟာရဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ နေသန္တိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟဒယံ အာဂိလာယတီတိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂါဟာရဒီ၊ သဘောမတူသော အာဟာရ စသည်ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ ဟဒယပ္ပဒေသော၊ နလုံးအရပ်သည်။ ဝိဝတ္တတိ၊ ဖောက်ပြန်စွာ ဖြစ်၏။

[၃၀၉] ၂၁၁။ ဒဓိနော၊ နို့ခမ်း၏။ ဝိသဒ္ဒနအစ္ဆရသော၊ စီးထွက်သော ကြည်သော အရည်သည်။ ဒဓိ မုတ္တံ၊ မည်၏။ ဂဠိတွာတိ၊ ကား။ သန္ဓိတွာ၊ စီး၍။ တာလုမတ္ထကဝိဝရေန သြတရိတွာတိ၊ ကား။ မတ္ထကဝိဝရတော၊ ဦးထိပ် အပေါက်အကြား မှ။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ တာလုမတ္ထကေန၊ အာစောက်၏ အထက်အရပ်ဖြင့်။ သြတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။

၂၁၂။ တေလံ၊ လှည်းဆီသည်။ သကဋ္ဌသ၊ လှည်း၏။ နာဘိအက္ခသီသာနံ၊ ပုံတောင်းနှင့် ဝင်ရိုးစွန်းတို့၏။ (အဗ္ဘညနကိစ္စံ၊ လိမ်းကျံခြင်းကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ ဝိယ၊ ပြီးစေသကဲ့သို့။) အဋ္ဌသန္ဓိနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘညနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနာ၊ လျက်။ ကဋ္ဌကဋ္ဌယန္တိတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌကဋ္ဌာတိ သဒ္ဒံ၊ ကင်္ကင်္ဟူသော အသံကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မုန်၏။ ဧတေ၊ ဤကဋ္ဌာကဋ္ဌာယန္တိ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ အနရဝဒဿနံ၊ မြည်သော အသံအတုကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဒုက္ခန္တိတိ၊ ကား။ ဒုက္ခိတာနိ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်။ သဠာတဒုက္ခာနိ၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၁၃။ သမူလံ၊ အမြစ်နှင့်တကွသော။ ထူလမာသံ၊ ပဲကြီးကို။ (သီမှုနှင့်အညီပင်) ဈာပေတွာ၊ မီးရှို့၍။ ဆာရိကံ၊ ပြာကို။ အဝဿာဝေတွာ၊ စစ်၍။ ဂဟိတယူသော၊ ယူအပ်သောအရည်သည်။ မာသခါရော၊ မည်၏။ ဥစ္ဆိဒ္ဓောဒကဗ္ဘမလာဒီနံ၊ ခွက်ဆေးရေ, ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့ကို။ ဆဒ္ဒနဋ္ဌာနံ၊ စွန့်သွန်ရာ အရပ်သည်။ စဇ္ဇနီကာ၊ မည်၏။ ယဝနယဋ္ဌံ နာမ၊ ယဝန ယဋ္ဌမည်သည်ကား၊ ဝါ၊ ယွန်းလူမျိုး ဂရိတ်လူမျိုးတို့၏ ရေစစ်အိုးမည်သည်ကား။ ပဂတိယာ၊ အားဖြင့်။ အမုခ မေဝ၊ ရေဝင်ရန် အပေါက် မရှိသည်သာလျှင်။ (သမ္ဘုခမေဝ–ဟူ၍လည်း ရှိ၏၊ နောက်ဝါကျနှင့် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် အမုခ မေဝ–ဟု ရှိမှသင့်မည်) ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယသ၊ အကြင်ရေစစ်အိုး၏။ အာရဂ္ဂမတ္တမ္ပိ၊ စူးငယ်ဖျားမျှ သော်လည်း။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ပဝိသနမုခံ၊ ဝင်ရာအပေါက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုသို့သော ရေစစ်အိုးကို။ ဒသေသုံ၊ ၄၂။ အမုခေ ယဝနယဋ္ဌေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာယူဟနန္တိ၊ ကား။ သမီဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။

၂၁၄။ ဧဝဠိတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္ဍ ပဋိပတ္တိယာ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္ဍ၌ အကျင့်ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သော စကားတည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ မနသိကာရ ကောသလ္ဍပဋိပတ္တိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ နိဂမနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကမ္မ ဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မတ္ထက်၊ အပြီးအဆုံး သို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဒဿေသုံ၊ ၄၂။ အနုပုဗ္ဗတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပဏ္ဍိတ္တိသမတိက္ကမာ ဝသာနေတိ၊ ကား။ ကေသာဒိပဏ္ဍိတ္တိ သမတိက္ကမ–မဝသေန၊ ကေသာအစရှိသော ပညတ်ကို ကျော်လွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ ဘာဝ နာယ၊ ၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝါတိ၊ ကား။ ဧကဗ္ဗမိဝ၊ တပြိုင်နက်ကဲ့သို့။ ကေသာ တိ၊ ကေသာ တိ–ဟူသော ပါဠိ၌။ (ကေသာတိတိ–ဟု ရှိသင့်လျက် ဣတိ–တပုဒ်ကျော်သည်) ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အစဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရတ္ထော၊ အပြား, အတူ ဟူသောအနက်ရှိ၏။

ဧဝမာဒိ နာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤအပြား, ဤအတူအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပိ တာ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိက္ကူလာကာရတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသဓမ္မာ၊ ကောဋ္ဌာသတရားတို့တည်း။

ဗဟိဒ္ဓါပိတိ၊ ကား။ သသန္တာနတော၊ မိမိသန္တာန်မှ။ ဗဟိပိ၊ အပဋ္ဌလည်း။ ပရသန္တာနကာယေပိ၊ သူတပါးသန္တာန် ဖြစ်သော ကိုယ်ဋ္ဌလည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ–ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ မနသိကာရံ၊ ဥပသံဟရတိတိ၊ ကား။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ သော။ ပဋိက္ကူလမနသိကာရံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဣဒံ ယာထာ၊ ဤငါ၏ကိုယ်ကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဧတေ၊ ထိုသူတပါး၏ကိုယ်သည်။ (ပဋိက္ကူလ၊ စက်ဆုပ် ဖွယ်ရှိ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပနေတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏၊ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၍ ဆောင်၏။ ဧဝံ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု ပါကဋီ ဘူတေသူတိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကာယေ ယထာ၊ ကိုယ်ဋ္ဌကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရေ သမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ ကာ ယေ၊ ဋ္ဌ။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့သည်။ ပဋိက္ကူလဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိဘူ တဘာဝေန၊ ပေါ်လွင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်လတ်သော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသိဏောသု၊ တို့ဋ္ဌ။ ဝမုနသဒိသော၊ ပွါးစေခြင်းနှင့်တူသော။ ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဇ္ဈာ၊ ဤကာယဂတာ သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဋ္ဌ။ အယံ ဘာဝနာ ဝိသေသော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ (ဤဝါကျ စကားမရှော)

အနုပုဗ္ဗမုဠ္ဠနာဒီတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တန္တနယေန၊ သုတ္တန်နည်းဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြခဲ့ ပြီးသော။ ဝိရိယသမတာယောဇေန်၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကိုယှဉ်စေခြင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပုနပ္ပုနံ မနသိကရော တောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ [၃၁၀] အတ္ထနော၊ ၏။ ကာယေ၊ ဋ္ဌ။ ကေသာဒိကေ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ကူလာပဋိက္ကူလာတိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိကုန်၏ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိကုန်၏ဟူ၍။ အဘိဏှသော။ မပြတ်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ ယဒါ၊ ဋ္ဌ။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ လဒ္ဓသမထာနိ၊ ရအပ်ပြီးသော သမထ ရှိကုန်သည်၊ ဝါ၊ ရအပ်ပြီးသော ကိလေသာငြိမ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝိသဒါနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏ ။ တဒါ၊ ဋ္ဌ။ အသဿဒ္ဓိယာဒီနံ၊ အသဒ္ဓိယ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့၏။ ဒူရီဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ဗလပ္ပတ္တေဟိ၊ ခွန်အားသို့ ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ လဒ္ဓူပတ္ထမ္ဘာနိ၊ ရအပ်သော ထောက်ပံ့ခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကို ရကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကို ရကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ပဌမတရာနိ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝိတက် အစရှိသော ဈာန်အင်္ဂါတို့၏။ ဥဒု ဝိပဿနိကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ တဒေကဋ္ဌေဟိ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့် တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိကွမ္ဘိတာနေဝ၊ ခွါအပ်ပြီးကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝေးကွာကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံယေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိက္ကူလကောဋ္ဌာ သနိမိတ်ကိုသာလျှင်။ အာသေဝန္တော၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသည်ရှိ သော်။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသည်ရှိသော်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုက္ကမေန အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရတောတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သဠာဝေပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ၊ သည်။

ပန၊ စောဒနာထုတ်ဋ္ဌရင်းဦးအံ့။ ဧတေ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အဝိညာဏကာ သုဘကမ္မဋ္ဌာ နာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ပဌမဈာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ယဒိ သိဒ္ဓေတိ၊ အကယ်၍ ပြည့်စုံငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ပြည့်စုံသည်ရှိသော်၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာသတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ဧဝံ ပဌမဈာနဝသေနာ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နာနာဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒီသု၊ သဏ္ဌာန်စသည် ရှိကုန်သော။ ဒွတ္တိံသာယ ကောဋ္ဌာ သေသု၊ တို့ဋ္ဌ။ ပဝတ္တမာ နာယ၊ သော။ သတိယာ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဇ္ဈာ၊ ဤကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းဋ္ဌ။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိဗလေန ဣဒ္ဓိနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပန္တသေနာသနေသု စ၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ဋ္ဌင်း။ အဓိကုသလေသု စ၊ လွန်ကဲ ထူးမြတ်သော သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တရားတို့ဋ္ဌင်း။ အရတိ စ၊ မပျော်မွေ့ခြင်းကိုင်း။ ကာမဂုဏေ သု၊ တို့ဋ္ဌ။ ရတိ စ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းကို ဌင်း။ သဟတိ အဘိဘဝတိ၊ လွှမ်းမိုးနိုပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရ တိရတိသဟော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။) သရီရသဘာဝစိန္တနေန၊ ကိုယ်၏မှန်ကန်သော သဘောကို ကြံစည်ခြင်း–ရှုခြင်းဖြင့်။ အနဘိရတိယာ၊ တောကျောင်း ဘာဝနာကုသိုလ်တရားတို့ဋ္ဌ မပျော်မွေ့ခြင်းကို။ ပဟီ နတ္တာ၊ ပယ်အပ် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ကောဋ္ဌာသဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာသိနေဟသ၊ ကိုယ်ဋ္ဌဖြစ်သော ချစ်ခြင်း၏။ ပရိကိ္ခီဏတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယဘေရဝံ၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို။ သဟတိ၊ နိုပ်စက်ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ သီတာဒီနဉ္စ၊ အအေးစသည်တို့ကို လည်း။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ အတ္တာသိနေဟဝသေန၊ ကိုယ်ဋ္ဌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုရိသသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘယဘေရဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခသ စ၊ ကိုလည်း။ အနဓိဝါသနံ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဣမံ ကောဋ္ဌာသဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တသ၊ အားထုတ် သော ယောဂီအား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဌမဈာနမတ္တမေဝ၊ မျှသည်သာလျှင်။ နု (သမ္ဘဒတိ)၊ ပြည့်စုံ သည်မဟုတ်သေး။

ဥတ္တာရိပေါ်၊ ထိုထက်အလွန်လည်း။ ပဋိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ကောသာဒီနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အာနာပါနဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသ်သိထွာ၊ ချီးမွမ်း၍။ ယံ တံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော် မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဒေါ၊ စပ်အပ်၏။ (ပသ်သနာကာရပါဠိကို မဖွင့်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပုစ္ဆာပါဠိကိုသာ ဖွင့်ပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့် တတ္ထ–စသည်ကို မိန့်သည်) တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထံ ဘာဝိတောတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပုစ္ဆာပါဠိယာ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိဘာဝိတေ၊ ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဘေဒါဘာဝတော၊ အကွဲအပြား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ထော မနာပါဠိယာပိ၊ ချီးမွမ်းသော ပါဠိ၏ လည်း။ အတ္ထော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိဘာဝိတောယေဝ၊ ဖွင့်ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုထောမနာ ပါဠိကို။ လဃိတ္တာ၊ ခုန်ကျော်၍။ ကထံ ဘာဝိတော စာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရဘာ တိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ (လုံးဝအထူးမရှိ၍ ဘေဒါဘာဝတော–ဟု ဆိုသလော–ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် တတ္ထ ဟိ–စသည်ကို မိန့်သည်) ဟိ၊ အထူး။ တတ္ထ၊ ထိုထောမနာပါဠိ၌။ ဣတော၊ ဤပုစ္ဆာပါဠိမှ။ ပသ်သာဘာ ဝေါ စ၊ ချီးမွမ်းသော စကား၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အယမ္မိ ခေါတိ ဝစနဋ္ဌ၊ ဟူသော စကားသည်ရင်း။ ဝိသေသော၊ ထူးသေး၏။ (ထိုထူးသော အရာတို့ကို ဖွင့်ပြလို၍ တေသု စသည်ကို မိန့်သည်) တေသု၊ ထိုအထူးတို့တွင်။ ပသ် သာဘာဝံ၊ ချီးမွမ်းသော စကား၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဧဝံ ပသ်သိ တွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပသ်သာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာနာပါ–နဿတိသမာဓိ၌။ အဘိရစိဇနေန၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်။ ဥဿာဟနတ္ထာ၊ အားထုတ် စေခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုချီးမွမ်းခြင်းကို။ သုတ္တာ၊ ၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ "ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမံ သမာဓိ' ကို။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပသ်သတိ၊ ၏။ [၃၁၁] အယံ သမာဓိ၊ သည်။ သန္တော စ၊ ငြိမ်သက်သည် ရင်း။ ပဏီတော စ၊ မွန်မြတ်သည်ရင်း။ အသေစ နကော စ၊ သွန်းထည့်အပ်သော အကြောင်းတပါး မရှိသည်ရင်း။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသော။ ဝိဟာရော စ၊ နေရာ ဝိဟာရသည်ရင်း။ (ဟောတိ) ကိရ၊ သတတ်။ ပါပဓမ္မေ စ၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုလည်း။ ဌာနသော၊ တခဏခြင်း။ အန္တရဓာပေတိကိရ၊ ကွယ်ပျောက်စေသတတ်။" ဣတိ၊ သို့။ သဠာတာဘိရ စယော၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဥဿာဟဇာတာ၊ ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်သည်ကို၊ ဝါ၊ အားထုတ်အပ်သည်ဟု။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သည်ကို၊ ဝါ၊ ဟု။ အညန္တိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်၏။ အယမ္မိ ခေါတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော ဝေဒိ တဗ္ဗော–ဌ် စပ်) မယာ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနမဟာသရဿ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒြာ၏၊ ဝါ၊ သို့။ သြတရဏ တိတ္ထဘူတာ၊ သက်ဝင်ရာ ဆိပ်ကမ်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ကသိဏာဒျာနအသုဘာဒျာနဒယော၊ အကြင် ကသိဏ်းစျာန် အသုဘစျာန် အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ကေဝလ်၊ သက်သက်။ တေ ဧဝ၊ ထို ကသိဏ်းစျာန် အသုဘစျာန် အစရှိသည်တို့သည် သာလျှင်။ နိ၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အယမ္မိ ခေါ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိသည်လည်း။ (သြတရဏတိတ္ထဘူတောဝ၊ သာလျှင် တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ (ကရော ဣဿ သမ္ဘိဏ္ဍနဝသေန–ဌ်စပ်) ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထာနော၊ အား။ ပစ္စက္ခဘူတံ၊ မျက်မှောက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမာဓိ' ကို၊ ဒေသနာနုဘာဝေန၊ ဒေသနာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ဖြင့်။ တေသမ္ပိ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အားလည်း။ အာသန္နဋ္ဌေ၊ နီးသည်ကိုရင်း။ ပစ္စက္ခဋ္ဌေ၊ မျက်မှောက်ကိုရင်း။ ကရောဣဿ၊ ပြုလျက်။ သမ္ဘိဏ္ဍနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အယမ္မိ ခေါ–ဟူ ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဒမုခေန၊ ဆက်စပ်ခြင်းကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။

သောဠသဝတ္ထုကန္တိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာသု၊ တို့၌။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကောဋ္ဌသဋ္ဌာနံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဌာနရှိသော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနပါဠိယာ၊ ၏။ ပဒတ္ထော၊ ပုဒ်အနက်ရင်း။ ပိဏ္ဍတ္ထော၊ အပေါင်းဖြစ်သော အနက်ရင်း။ ဥပမာ၊ ရင်း။ စော ဒနာ၊ ရင်း။ ပရိဟာရော၊ ရင်း။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်၏။ နိဒ္ဒေသောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ နိဿသတော၊ အကြောင်း မဲ့အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရော၊ ချဲပြခြင်းတည်း။

၂၁၆။ ကထန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပုစ္ဆနာကာရဝိဘာဝနပဒံ၊ မေးသော အခြင်းအရာကို ထင်စွာ ပြကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အညာသံ၊ တပါးသော ပုစ္ဆာတို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ကထေတုကမျတာဝသေန၊ တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ သာ စ၊ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဒေသနံ၊ သို့။ အာရုဠှာနံ၊ တက်ရောက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော၊ ပကာရဝိသေသာနံ၊ အပြားအထူးတို့ကို။ အာမသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဟော တိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကထန္တိ။ပ။ ကမျတာပုစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကထံ ဗဟုလီကတော တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤ ပါဌ်ဌ်လည်း။ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတ္တာ၊ ဆောင်၍။

သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ကထန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဗဟုလီကာရံ၊ ဓိကိုအကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းကို။ နာ နပ္ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုကမျတာပုစ္ဆာ၊ ချဲခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မေးသော ပုစ္ဆာ တည်း၊ ဝါ၊ မေးကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဗဟုလီကတော အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ တထာ ပုဗ္ဗမ္ဘနိဒဿနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မေးအပ်သောတရားကို ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဧသေဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါ၌ဖြင့်။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြတော်မူ၏။ (သန္တော စသည်တို့၏ အနက်ကို ရှေး၌ မပြအပ်သေးသည် မဟုတ်လော၊ ၎င်းတို့ကို ဧသေဝ နယော–ဟု အဘယ့်ကြောင့် ညွှန်သနည်း ဟူသော အမေးကို တထာ–စသည်ဖြင့် ဖြေ၏) တထာ၊ တူ။ သန္တဘာဝါဒယောပိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ် စသည်တို့သည်လည်း။ (သိဒ္ဓါ၊ ဂဟိတာ ဟောန္တိ–တို့၌စပ်) တသ၊ ထို အာနာပါနဿတိ သမာဓိ၏။ ယေဟိ ဘာဝနာဗဟုလီကာရေဟိ၊ အကြင် ပွါးစေခြင်း, အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းတို့ဖြင့်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးကုန်၏။ တဂ္ဂဟ ဏေနေ၊ ထိုဘာဝနာ, ဗဟုလီကာရတို့ကို ယူခြင်းဖြင့် ပင်လျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ကထံ ဗဟုလီကတောဟေ။ ဝုပသမေ တီတိ ဘေတ္ထာပိ ဧသေဝ နယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥဒါယိ၊ ယီ။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ ယထာပဋိပန္နော၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော်။ မေ၊ ၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဖြစ်စေပွါးစေကုန်၏။ (တထာ၊ ထိုအရာအားဖြင့်။) မယာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ အက္ခာ တာ၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဣတိအာဒီသု၊ ပါ၌တို့၌။ ဥပါဒ နဝမုနဗ္ဗေန၊ ဖြစ်စေခြင်း, ပွါးစေခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယဝသေန၊ ထို နှစ်ပါးစုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဘာဝိတောတိ ဥပါဒိတော ဝမိတော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဘာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်း ရှိခြင်းသို့။ ဝိဒ္ဓမာနတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဣတော ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝိ တော၊ ၏။ ဥပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တော၊ ရအပ်ခါမျှဖြစ်သော တရား တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဥပဋ္ဌေ၊ ဖြစ်ပြီးလတ်၍။ လဒ္ဓါသေဝနေ၊ ရအပ်သော မှီဝဲခြင်းရှိသော တရားသည်။ ဘာဝိတော၊ ပွါးစေအပ်သည် မည်၏။ ပဂုဏဘာဝံ၊ လေ့လာသည် အဖြစ်သို့။ အာပါဒိတော၊ ရောက်စေ အပ်သည်မည်၏။ ဝမိတော၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ [၃၁၂] အတ္ထော၊ တည်း။ အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိကာယာ တိ၊ ကား။ ဒီဃရဿာဒိဝိသေသေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ ကတ္တာ။ အဿာသပဿာသေ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇဂါဟိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်း ယူတတ်သော။ တေ၊ ထိုထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ ၍။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ ။ပစ္စယဘူတာယ်၊ အကြောင်း ပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သတိယ်၊ ၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပုရိမသ္မိံ၊ သော။ အတ္ထေ၊ အနက်၌၊ ဝါ၊ ဝစနတ္ထ၌။ သမ္ဘယုတ္တဝစနတော၊ သမ္ဘယုတ္တ–ပုဒ်ကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ သမာဓိသ၊ ၏။ (ပစ္စယ–၌စပ်) သတိယာ၊ ၏။ (ဘာဝ–၌စပ်) သဟဇာတာဒိပစ္စယ ဘာဝေါ၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒုတိယသ္မိံ ပန၊ ဒုတိယ ဝစနတ္ထ၌ကား။ ဥပနိဿယဘာဝေါပိ၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဥပစာရဇ္ဈာနသဟဂတာ၊ ဥပစာရဇ္ဈာန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိသ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့သိအပ်၏။ ဗဟုလီကတောတိ၊ ကား။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တိ တော၊ ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ၊ ရှိသော်။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနာဒိဝသီဘာဝပ္ပတ္တိ၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ဝသီဘော်သို့ရောက် ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင်သမာဓိကို။ ဝသီဘာဝံ၊ သို့။ အာပါဒိတော၊ ရောက်စေအပ်၏။ သော၊ ထိုသမာဓိကို။ ဣဒ္ဓိတိဒ္ဓိ တကွဏော၊ အလိုရှိတိုင်းသော ခဏ၌။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ဝင်စားအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ ပဝတ္တိယတိ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ကတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒေ ဘိက္ခဝေ သမဏောတိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဝိဝိစ္စေ ကာမေဟိတိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဧဝမာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါ၌တို့၌။ ပဌမပဒေ၊ ပဌမပုဒ်၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဧဝ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဒုတိယာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤပါ၌၌ လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဘယပဒနိယမေန၊ နှစ်ပုဒ်လုံး တို့၌ မြဲစေခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓ ဂုဏံ၊ ရအပ်သောဂုဏ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ အယဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အသုဘာရမ္မဏစျာနံ၊ အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောစျာန်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစျာန်ကို။ အသုဘေသု၊ အသုဘအာရုံတို့၌။ ယောဂကမ္မဘာဝတော စ၊ အားထုတ်ခြင်း အမှု၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ယောဂိနော၊ ၏။ သုခဝိသေသာနံ၊ ချမ်းသာအထူးတို့၏။ ကာရဏ ဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကေဝလန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ပဋိဝေဓဝေသနာတိ၊ ကား။ စျာနပဋိ ဝေဓဝေသန၊ စျာန်ဟူသော ပဋိဝေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ စျာနံ၊ သည်။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့်။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ပြီးစီးလတ်သော်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဝိဘယံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနဝေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိလျက်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာ သဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စ၊ ထိုးထွင်း၍လည်း သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဝေဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သြဠာရိကာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ကား။ ဗီဘစ္ဆာရမ္မဏတ္တာ၊ အိုဆိုးသော အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ကူလာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ကား။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗာရမ္မဏတ္တာ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ လေသန္တရေန၊ အမြွက် အထူးဖြင့်။ အာရမ္မဏသန္တတာယာတိ၊

ဟူသောပုဒ်ကို။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝိစေ တဗ္ဗတ်၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သည် ၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တ၊ ရောက်သော။ အာရမ္မဏသ၊ ၏။ ပရမသုခုမတ်၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စ်၊ ၏။ သန္တေ၊ ငြိမ်သက်သော။ သန္ဒိသိနေ၊ ငြိမ်ဝပ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တာမ နော၊ သော။ ဧမ္မော၊ သည်။ သယမ္မိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ သန္ဒိသိနော်ဝ၊ ငြိမ်ဝပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သန္တော ဝူပသန္တော နိဗ္ဗုတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဠာ ဟော၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော အလုံးစုံသော ပူလောင်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာရမ္မဏသန္တတာယ၊ အာရုံ၏ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏမ္ဘာနံ၊ ထိုအာရုံလျှင် အာရုံရှိသော တရားတို့၏။ သန္တတာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လောကုတ္တရမ္ဘာရမ္ဘဏာဟိ၊ လောကုတ္တရာတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏။

အသ၊ ဤသမာဓိအား။ သန္တပဏီတဘာဝါဝဟ၊ ငြိမ်သက်မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်ပေးတတ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ သေစနံ၊ သွန်းထည့်အပ်သော အကြောင်းသည်။ နု၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသေစနကော၊ မည်၏။ အသေစနကတ္တာ၊ သွန်းထည့်အပ်သော အကြောင်းတပါး မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာသိတ္တ ကော၊ မထည့်စွက်အပ်။ အနာသိတ္တကတ္တာ ဧဝ၊ မထည့်စွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဗ္ဘောကိ ဏ္ဍော၊ ရောပြွမ်းခြင်းမရှိ။ ပရိကမ္မာဒိနာ၊ ပရိကံစသည်နှင့်။ အသမ္ဘိဿော၊ မရောနှော။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါဠိယေကြော ဝိသုံယေဝေကော၊ အသီးအခြား တပါးသာလျှင် တည်း။ အာဝေဏိကော အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံ။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသော စကားကို။ သရသတော ဧဝ၊ မိမိ၏ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ သန္တဘာဝံ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ [၃၁၃] ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊ ငြိမ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပရိကမ္မံ ဝါ၊ ပရိကံသည်မူလည်း။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် နတ္ထိ–၌စပ်၊ ဤဋီကာနှင့် အညီ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း ပရိကမ္မေန ဝါ–ဟု ရှိရာတွင် ဝါ–ဟု ရှိသင့်၏) စ၊ ဆက်။ ပရိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကသိဏကရဏာဒိနိ မိတ္တာပ္ပဿ ဒနပရိယောသာနံ၊ ကသိဏ်းကို ပြုခြင်းလျှင် အစရှိလျက် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော အမူတည်း။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သော ပရိကံသည်။ ဣဒ၊ ဤ အာနာပါနသတိသမာဓိ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ–သစ္စ်၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုပရိကံပြုရိုက် အခါ၌။ ကမ္မ ဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နိရသာဒတ္တာ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသန္တံ၊ မငြိမ်သက်သည်။ အပ္ပဏီတံ၊ မမွန်မြတ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ဥပစာရေန ဝါ၊ ဥပစာရဖြင့် မူလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအာနာပါနသတိသမာဓိ၌။ သန္တတာ၊ ငြိမ် သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ယောဧနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဥပစာရကို ဏော၊ ခဏ၌။ နိဝရဏဝိဂမေန စ၊ နိဝရဏတို့၏ ကင်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ အင်ပါတုဘာဝေန စ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပရေသံ၊ တပါး သော ဈာန် သမာဓိတို့၏။ သန္တတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမသ၊ ဤအာနာပါနသတိသမာဓိ၏။ (သန္တတာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။) ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အယံ၊ မိသည်။ အာဒိသမန္နာဟာရတော၊ အစဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းမှ၊ ဝါ၊ စ၍ နှလုံး သွင်းသည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ပ။ ပဏီတော စ၊ မွန်မြတ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဧနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ကေစိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိကေ၊ မြောက်ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော အဘယဂိရိဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနာသိတ္တကောတိ၊ ဣတိ။ ဥပသေစနေန၊ သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော သြဇာဖြင့်။ နအာသိတ္တကော၊ မသွန်းလောင်း မထည့်စွက်အပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ သြဇာဝန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သြဇာဝန္တသဒ်သော၊ သြဇာရှိသည်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မဓုရောတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌော၊ အလိုရှိအပ် ကောင်းမြတ်၏။ စေတသိက သုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ၊ စေသတိကသုခကို ရခြင်းငှါဖြစ်ခြင်းကို။ တိကစတုက္ကဈာနဝသေန၊ တိကစတုက္ကဈာန်တို့၏အစွမ်း အားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ သန္တဘာဝေန၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုခဂတိ ကတ္တာ။ သုခ အလားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေသမ္မိ၊ အလုံးစုံသော ဈာန်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဈာနသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌသရီရတာဝသေန၊ ဈာန်ကြောင့်ဖြစ်သော မွန်မြတ်သော ရုပ်တို့သည် တွေ့ထိအပ်သော ကိုယ်ရှိ သည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယိကသုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ၊ ကာယိ ကသုခကိုရခြင်းငှါ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကာယိကသုခကို ရခြင်းငှါ ဖြစ်ခြင်းကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတကာလေ၊ ထပြီးသောအခါ၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣဒမသ္မိံပက္ခေ၊ ဤအဖို့၌။ အပ္ပိတပ္ပိ တက္ခဏောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ် ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝိက္ခမ္ဘိတေတိ၊ ကား။ ဈာနေန၊ ဖြင့်။ သကသန္တာနတော၊ မိမိသန္တာန်မှ။ အနီ ဟဠေ၊ မထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သေးသော။ အပ္ပဟီနေ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေးသော။ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အကောသလ္လ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကြောင့်။ သမ္ဘူတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ရှေသွားရှိကုန်၏။ ခဏေနေဝါ တိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပဝတ္တိက္ခဏေ နေဝ၊ ဖြစ်သော ခဏဖြင့်ပင်လျှင်။ အန္တရဓာပေတီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အန္တရ ဓာပန်၊ ကွယ်စေခြင်းသည်။ ဝိနာသန်၊ ပျက်စီးစေခြင်းပင်တည်း။ တံ ပန၊ ထိုပျက်စီးစေခြင်းသည်ကား။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဈာနကတ္တာ၊ ကသ၊ ဈာန်ဟူသော ကတ္တားကို။ အဓိပ္ပေ တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌာ နပ္ပဟာနံ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝူပသမေတီတိ၊ ကား။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပသမေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမနံ၊ ငြိမ်းစေ ခြင်းသည်။ သမ္ဘဒေ၊ သာလျှင်။ ဥပသမနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဋ္ဌု ဥပသမေတီ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ အညောပိ သမာဓိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိကွဏေနေ၀၊ ဖြစ်သော ခဏဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို။ အန္တရာပေတိ ဝူပသမေတိနန၊ ကွယ်ပျောက်စေသည် ငြိမ်းစေသည်မဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယမေ၀ သမာဓိ၊ ဤအာနာပါနသတိ သမာဓိကိုသာလျှင်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တောဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ငြားအံ့။ ပုဗ္ဗဘာဂတော၊ ရှေးအဖို့မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ နာနာ၀ိတက္ကဝူပသမသဗ္ဗာ၀တော၊ အထူးထူးသော ဝိတက်တို့၏ ငြိမ်းခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိတက္ကူပစ္ဆေဒါယ၊ ဝိတက်၏ပြတ်ဆဲခြင်းငှါ။ အာနာပါနသတိ၊ ကို။ ဘာ၀ေတဗ္ဗာ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဧတံ၊ ဤ အာနာပါနသတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ တိက္ခပညဿ၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ဉာဏုတ္တရဿ၊ ဉာဏ်ထူးကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဉာဏုတ္တရဿ၊ ၏။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဣတရေဟိ၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ၊ ဒိဋ္ဌိ ပတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ သည်။) သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တေဟိ၊ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်။ (သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တေဟိ–ဟု ရှိသင့်၏) (သာတိသယံ) ယထာ၊ သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဌာနသော အန္တရာပေတိ ဝူပသမေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အထ ၀ါ၊ ကား။ နိမိတ္တ ပါတုဘာ၀ေ၊ ပဋိ ဘာဂနိမိတ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ခဏေနေ၀၊ ပင်လျှင်။ အဂ်ပါတုဘာ၀သဗ္ဗာ၀တော၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ အယမေ၀ သမာဓိ၊ ကိုသာလျှင်။ ဌာနသော အန္တရာပေတိ ဝူပ သမေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကိ'ယထာ၊ မူကား။) ဥဒ္ဓိ တသ၊ တက်သော။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ အကာလမေ၀သ၊ အခါမဲ့မိုး၏။ ဓာရာနိပါတေ၊ မိုးရေအယဉ်ကျခြင်းကြောင့်။ ခဏေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ [၃၁၄] ပထ၀ိယံ၊ ၌။ ရဇောဇလ္လသ၊ မြူအညစ်အကြေး၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သေယျထာပိ။ပ။ ဥဒ္ဓိတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သာသ နိကသ၊ သာသနာတွင်းပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဈာနဘာ၀နာ၊ ဈာန်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေဘောဂိယာ၀၊ ကိလေသာကို ဖောက်ထွင်းခြင်း အဖို့ရှိသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (ဈာနဘာ၀နာ၊ သည်။) ဧကံသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေဘောဂိယာ၀၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမမေ၀ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင်။ ဘာ၀ေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ'၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရတော်မူကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ပါဒကဘူတော၊ အခြေခံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အယံ သမာဓိ၊ ဤအာနာပါနသတိ သမာဓိသည်။ အနုဏ္ဏမေန၊ ဖြင့်၊ ၀ါ၊ တိုင်း။ ဝဓိတွာ၊ ပွါး၍။ အရိယမဂ္ဂဘာ၀ံ၊ သို့။ ဥပဂတော ဝိယ၊ ရောက်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂဝုဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုခဲ့သော အနက်သည်။ ဝိရာဂနိရောပေဋ္ဌိနိသဂ္ဂါနုပဿနာနံ၊ ဝိရာဂါ နုပဿနာ နိရောဓနုပဿနာ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာတို့၏။ ဝ၀သေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဒေ၀၊ သာလျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်ပေ၏။ ဟေဌာ၊ ၌။ ပပဉ္စ ဝ၀သေန၊ အကျယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ မှတ်ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ သင်္ခေပေတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေ၀ တ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပိဏ္ဍတ္ထောတ္ထော၊ အပေါင်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂၁၇။ တမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ကထံ ဘာ၀ိတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၀သေန၊ မေးခွန်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခေ၀တော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ တံ အတ္ထံ၊ ကို။ ॥ဣဓ လောကေ၊ ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ ဣတိအာဒီသု၊ ပါ၌ တို့၌။ ဣဓ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ လောကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဓေ၀၊ ဤဣဓသာလလိုဏ်ဝူ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌမာနဿ၊ တည်စဉ်။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ သြကာသံ၊ တည်ရာ အရပ်ကို။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။) ဘိက္ခေ၀၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဘုတ္တာ၀ီ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပ၀ါရိတော၊ တန်ဖြိုဟုမြစ်ပြီးသည်။ အသံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ပဒပူရ ဏမတ္တံ၊ ပုဒ်ပြည့်ကြောင်းမျှကို။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။) ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိ ယာပုဏာတိ၊ သင်ယူ၏။ ဣတိအာဒီသု ပန၊ တို့၌မူကား။ သာသနံ၊ ကို။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣဓ ဘိက္ခေ ဘိက္ခုတိ ဣဓ၀ပိ၊ ဟူသော ဤဒေသနာ၌လည်း။ သာသနမေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဘိက္ခေ ဣဓမသ္မိ' သာသနေ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဖွင့်ဆို ပြီး၍။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အယဠီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ ၌။ သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနသတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တ–ကဿတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သဗ္ဗပ္ပ ကာရဂ္ဂဟဏ၊ သဗ္ဗပ္ပကာရကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ သောဠသ။ ကုန်သော။ ပကာရေ၊ အပြားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ကတံ၊ ပြုအပ် ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးသော အပြားတို့ကို။ ဣဓမသ္မိ' ယေ၀ သာသနေ၊ ၌သာလျှင်။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။) ဇာဟိရကာ၊ သာသနာပဗုဒ္ဓါလ်တို့သည်။ ဇာနန္တာ၊ သိကုန်သည်ရှိသော်၊ အာဒိတော၊ အစ၌။ စတုပ္ပကာရမေ၀၊ လေးပါးသော အပြားကိုသာလျှင်။ ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) တေန၊ ကြောင့်။ အညသာ သနဿ တထာဘာ၀ပဋိသေ–ဓနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ နိဿယဘာ၀ပဋိသေ၀နော၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကို တားမြစ် (ကြောင်းဖြစ်) သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤအညသာသနဿ တထာဘာ၀ပဋိသေ၀နော–ဟူသော အဖွင့် စကားရပ်ဖြင့်။ ဣဓ ဘိက္ခေ၀တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အန္တောဂ၀ေ၀သဒ္ဒံ၊ အတွင်း၀င်သော ဧ၀–သဒ္ဒါရှိ၏။ ဣတိ၊

သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာဝဓာရဏာနိ၊ အဝဓာရဏာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကပဒါနိပိ၊ တပုဒ်ချင်းတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါယုဘာကွေ့၊ လေလျှင်အစာရှိ၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဣဒေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တကော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အာနာပါနဿတိ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏသမဏာကရဏာဝမ္မော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော သမဏာအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ ရှိပေ၏။ ပရပ္ပဝါဒါတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ ကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော တိတ္ထိတို့၏။ နာနပ္ပကာရာ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှိကုန်သော။ ဝါဒါ၊ အယူဝါဒတို့တည်း။ တိတ္ထာယတနာနိ၊ အယူတည်းဟူသော တည်ရာဆိပ်ကမ်းတို့တည်း။

[၃၁၅] အရညာဒိကသော၀၊ တောစသည်၏သာလျှင်။ ဘာ၀နာနုရူပသေနာသနတံ၊ ဘာ၀နာအား လျောက်ပတ်သော အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ဣမသ္မာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုဒ္ဒမော၊ ဆုံးမနိုင်ခဲသော။ ဒမထ၊ ဆုံးမအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ ယဉ်ကျေးခြင်းသို့။ အနုပဂတော၊ မရောက်သော။ ဂေါဏော၊ နွားသည်။ ကူဋ္ဌဂေါဏော၊ မည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ထနေဟိ၊ နို့တို့မှ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ခီရံ၊ နို့ရည်သည်။ န ပဋ္ဌရတိ၊ မယိုထွက်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေါဟ ပဋိဗဒ္ဓနိ၊ နို့ညှစ်ခြင်းကို ဖွဲ့ချုပ်တတ်သော နွားမသည်။ ကူဋ္ဌနေရ၊ မည်၏။ ရူပသဒ္ဒါဒိကေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ။ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကေ၊ ဖြစ်သော။ အသာဒေါ၊ သုခသောမနဿဟူသော သာယာဖွယ်သည်။ ရူပါရမ္မဏာဒိရသော၊ ရူပါရုံ စသည်၏ အရသာမည်၏။ ပုဗ္ဗေ အာစိဏ္ဏာရမ္မဏာန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇတော၊ ရဟန်းပြုသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ အနာဒိမတိ၊ အစမရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌။ ပရိစိတာရမ္မဏံ၊ လေ့ကျက်အပ်ဘူးသော အာရုံကို။

နိဗဒ္ဓေယျာတိ၊ ကား။ ဗဒ္ဓေယ္ယ၊ ဖွဲ့ချည်ရာ၏။ သတိယာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေ၀၊ သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာန သလ္လက္ခဏာ၀သပ္ပ ဝတ္ထာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အာရမ္မဏောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာ ရမ္မဏော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အာရုံ၌။ ဒဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ထိရံ၊ မြဲစွာ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုသည်ရှိသော်။ သတောကာရိဿ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ပြုလေ့ရှိသော ယောဂီ၏၊ ဝါ၊ အမှတ်ရလျက် ပြုလေ့ရှိသော ယောဂီ၏။ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေါ၊ ဥပစာရ အပ္ပနာ အပြားရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဣဗ္ဗျတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ထာမဂတံ၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်သည်ကို၊ ဝါ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရ၀ဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဧကစ္စာ နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ (ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။) ဗုဒ္ဓသာ၀ကာနံ စ၊ ဘုရားတပည့် သာ၀ကတို့၏ဝင်း။ ဝိသေသာဓိဂမဿ စေ၀၊ တရားထူးကို ရခြင်း၏ဝင်း။ အညကမ္မဋ္ဌာနေန၊ တပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်။ အဓိဂတဝိသေသာနံ၊ ရအပ်သော တရားထူးရှိကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓသာ၀ကတို့၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာ ရဿ စ၊ မျက်မှောက်သော အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၏ဝင်း။ ပ၀ဒ္ဌာနဘူတံ၊ နီးစွာသော အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။

ယောဂိနံ၊ တို့အား။ အနုရူပနိ၀ါသဋ္ဌာနူပဒိသနတော၊ လျောက်ပတ်သော နေရာအရပ်ကို ညွှန်ပြခြင်းကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ၀ဏ္ဏ၀ိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ၊ မြေကြြန်တတ်သော ဆရာနှင့် တူတော်မူ၏။

အရညေ၊ တောဌ်။ ဧကကော၊ တပါးတည်း။ ဝိဟရိတ္ဝာ၊ နေ၍။ ပဋိပက္ခနိမ္မထနေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ချေမှုန်းခြင်းဖြင့်။ ဣဒ္ဓိတတ္ထသာ၀နတော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒီပိသဒိသော၊ သစ်မင်းကျားမင်းနှင့် တူ၏။ ဖလမုတ္တမန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌဖြင့်။ သာမည ဖလံ၊ လေးပါးသော သာမညဖိုလ်ကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆို၏။ ပရက္ကမဇ၀ယောဂ္ဂဘူမိန္တိ၊ ကား။ ဘာ၀နသာဟ၀ေ၀သ၊ ဘာ၀နာကို အားထုတ်ခြင်းအဟုတ် အစွမ်းအား။ ယောဂ္ဂကရဏဘူမိဘူတံ၊ သင့်လျော်သည်ကို ပြုရာမြေ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။

၂၁။ ဧ၀ံ ဝုတ္တလက္ခဏေသူတိ၊ ကား။ အဘိ၀ဍ္ဎ၀ရိယာယေန စ၊ အဘိ၀ဍ္ဎာ၀ေသနာဖြင့်ဝင်း။ သုတ္တန္တ ပရိယာယေန စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဝုတ္တလက္ခဏေသု၊ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာတို့တွင်။ ရက္ခသမီ၀န္တိ၊ ကား။ ယာ၀တာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်။ မဏ္ဍနိကေ၊ နေမွန်းတည့်သော။ ကာလေ၊ ၌။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဖရတိ၊ ပျံ့နှံ့၏။ နိ၀ါတေ၊ လေမရှိသော (လေငြိမ်သော) အခါ၌။ ပဏ္ဍာနိ၊ သစ်ရွက်တို့သည်။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ ဧတ္တာ ၀တာ၊ ဤမျှလောက်သော အရပ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ ရက္ခမူလ န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ရက္ခဿ၊ ၏။ သမီ၀ဌာနံ၊ အနီးဖြစ်သော အရပ်တည်း။ အ၀သေသသတ္တ၀ိဓသေနာသနန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ဝင်း။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်ဝင်း။ ဂိရိဂုဟံ၊ တောင်ခေါင်းဝင်း။ သုသာနံ၊ သုသာန်ဝင်း။ ဝနပတ္ထံ၊ တောအုပ်ဝင်း။ အဗ္ဘောကာသံ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်ဝင်း။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုးပုံ၌ဝင်း။ ဣတိ–ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သေနာသနတည်း။

ဥတုတ္တယာနကူလံ ဓာတုစရိယာနကူလန္တိ၊ ကား။ ဂိမှာဒိဥတုတ္တယသ စ၊ နွေ အစရှိသော ဥတုသုံးပါး အပေါင်းအားဝင်း။ သေမှာ ဒိဓာတုတ္တယသ စ၊ သလိပ်အစရှိသော ဓာတ်သုံးပါး အပေါင်းအားဝင်း။ မောဟာဒိ စရိယတ္တယသ စ၊ မောဟ

အစရှိသော စရိုက်သုံးပါးအပေါင်းအားဎင်း။ အနုကူလ်၊ လျော်သော။ တထာတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဂိမှကာလေ၊ နွေကာလ၌။ (စ–ပိ၏) အရည်၊ တောအရပ်သည်။ အနုကူလ်၊ လျောက်ပတ်၏။ ဟေမန္တေ၊ ဆောင်းကာလ၌။ ရုက္ခမူလ်၊ သစ်ပင်ရင်းသည်။ (အနုကူလ်၊ ၏။) ဝဿကာလေ၊ ၌။ သုညာဂါရံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းသည်။ (အနုကူလ်၊ ၏။(သေမှ ဓာတုကဿ၊ သလိပ် ဓာတ်ပြောသော။ သေမှပကတိကဿ၊ သလိပ်ဓာတ် ပင်ကိုယ်ရင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရည်၊ သည်။ (အနုကူလ်၊ ၏။) ပိတ္တ ဓာတုကဿ၊ အား။ [၃၁၆] ရုက္ခမူလ်၊ သည်။ ဝါတဓာတုကဿ၊ အား။ သုညာဂါရံ၊ သည်။ အနုကူလ်၊ ၏။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရည်၊ သည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ ရုက္ခမူလ်၊ သည်။ ရာဂစရိ တဿ၊ အား။ သုညာဂါရံ၊ သည်။ အနုကူလ်၊ ၏။ အလီနာနုဒ္ဒစ္စပက္ခိကန္တိ၊ ကား။ အသကော်စာဝိကွေ့ပ ပက္ခိတ်၊ မတွန့်ဆုတ် ခြင်း, မပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ရှိသော။ ဟိ၊ မုန်။ သယနံ၊ လျောင်းခြင်းသည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခိက်၊ ပျင်းရိခြင်း အဖို့ရှိ၏။ ဌာနစင်္ကံ မနာနိ၊ ရပ်ခြင်း, စင်္ကြံသွားခြင်းတို့သည်။ ဥဒ္ဒစ္စပက္ခိကာနိ၊ ကုန်၏။ နိသဇ္ဇာ၊ ထိုင်ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ တူ ကောသဇ္ဇဥဒ္ဒစ္စ အဖို့ ရှိသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ အသ၊ ထို ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထ်၏။ (သီမှ၌ ဧဝသာ–ဟု ရှိ၏၊ နိသဇ္ဇာ–နှင့် လိင်တူ၍သင့်၏) သန္ဓတာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိသဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဒဠ္ဘာဝံ၊ မြဲမြံ သည်၏အဖြစ်ကို။ ပလ္လင်္ကဘုဇေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေခြင်းဖြင့်။ (ဒသေန္တော–၌စပ်) အသသပဿာသာနံ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို။ ပဝတ္တနသုခ တံ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ ချမ်းသာ လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပရိမကာယသ၊ ကို။ ဥဇုကဋ္ဌပနေန၊ ဖြောင့်စွာထားခြင်းဖြင့်။ (ဒသေန္တော–၌စပ်) အာရမ္ဘဏပရိဂ္ဂဟူပါယ်၊ အာရုံကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပရိမုခ်၊ ရှေးရှု။ သတိယာ၊ ကို။ ဌပနေန၊ ထားခြင်းဖြင့်။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ဦရဗဒ္ဓါသနန္တိ၊ ကား။ ဦရုနံ၊ ပေါင်တို့ကို။ မိထောဗန္ဓန ဝသေန၊ အချင်းချင်းဖွဲ့ယှက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီဟိုဠ်မှုနှင့် သာရတ္ထဋီ, သျာမှ သင့်၏၊ ဦရုနံ မိထောဗန္ဓနဝသေန–ဟု ပါ၌ရှိစေရမည်) နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို။ (နိသဇ္ဇာ–ကား သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် ဝိဘာတ်မတူ၍ မကောင်း) ဟေဋ္ဌိမကာယသ၊ ကို။ အနုဇက်၊ မဖြောင့်မတ်။ ဌပနံ၊ ကို။ နိသဇ္ဇာဝစနေနေဝ၊ ထိုင်ခြင်းကို ဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗောဓိတ်၊ သိစေအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဇုံ ကာယန္တိ ဇေတ္ထ–ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ ကာယ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပရိမကာယဝိသယော၊ အထက်ပိုင်း ကိုယ်လျှင် အရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဥပရိ မသရီရံ ဥဇုကံ ဌပေတွာသိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဥဇုကဋ္ဌပနံ၊ ထိုဖြောင့်စွာ ထားခြင်းကို။ သရူပတောစ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပယောဇနတော စ၊ အကျိုးအားဖြင့်ရင်း။ ဒသေ တုံ၊ ငါ။ အဋ္ဌာရသာ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နု ပဏာမန္တိတိ၊ ကား။ နု သြနမန္တိ၊ အောက်သို့ မညွတ်ကုန်။ နု ပရိပတတီတိ၊ ကား၊ နု ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်းကွာ။ ဝီထိ၊ ဘာဝနာလမ်းမှန်ကို။ နု ဝိလဃံတိ၊ မရုန်ကျော်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ၊ ဝါ၊ ထက်။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ၊ ဘာဝနာအထူး၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ဖာတိ၊ တိုးတက်ခြင်း သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ပရိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဘိ–သဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူညီသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဋ္ဌ။ ပုထုတ္တာရမ္ဘဏတော၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံမှ။ နိဝါရေတွာ၊ တားမြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ၊ ကိုသာ လျှင်။ ပုရက္ခတွာ၊ ရှေ့ဆောင်ပြု၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိတိ၊ ပရိ–ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ပရိဏာယိကာ တိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းပိုက်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ နိယျာန ဋ္ဌော၊ ဋ္ဌ–ဟူသည်။ ပဋိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ။ နိက္ခမနဋ္ဌော၊ ထွက်သွားခြင်း အနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာ နန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗထာ၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခပ်သိမ်း။ ဂဟိတာသမ္မောသံ၊ ယူအပ်သော မမေ့ခြင်းရှိသော။ ပရိစ္ဆတ္တ သမ္မောသံ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော မေ့ခြင်းရှိသော။ သတိ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပရမံ၊ လွန်ကဲသော။ သတိနေပက္ကံ၊ သတိ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ရင့်ကျက် သော သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၁၉။ သတောဝါတိ၊ ကား။ သတိယာ၊နှင့်။ သမန္နာဂတော ဧဝ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ သရန္တော ဧဝ၊ အမှတ်ရ သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ရလျက်သာလျှင်။ အသသတိ၊ ဝင်သက်ရှု၏။ အသ၊ ထိုယောဂီ ရဟန်းအား။ ကာစိ၊ တစုံတခု သော။ သတိဝိရဟိတာ၊ အမှတ်သတိကင်းသော။ အသာသပ္ပဝတ္တိ၊ ဝင်သက်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သတော ပဿသတီတိ ဇေတ္ထာပိ၊ ဤပါဋ္ဌ၌ လည်း။ သတောဝ၊ သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှု ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ သတော ကာရီတိ၊ ကား။ သတော ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကား။ သတိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗသ၊ ပြုအပ်သော အမှုကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ကရဏသီလော၊ ပြုခြင်း အလေ့ရှိသော။ (ဟောတိ၊ ၏။) သတောဝ သတော ပဿသတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ၊ ဤဥဒ္ဒေသ စကား၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ ဟောအပ်ငြားအုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ အသသတိ ပဿ သတိစ္ဆေ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ သတော ကာရီတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ ဧကရသ်၊ တူသော အရသာရှိသော၊ ဝါ၊ တူသော ကိစ္စရှိသော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ကာတုကာမတာယ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ပဋ္ဌမစတုက္ကေ၊ ၌။ ပဒဋ္ဌယမေ၊ ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်သာလျှင်။ ဝတ္တမာနကာလ ဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှ တပါးသော ပုဒ်တို့သည်။ အနာဂတကာလ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (အာဂတာနိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကရသ်၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ကာတုကာမတာယ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ သတော ကာရီ ဧဝ၊ သတောကာ ရီ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၃၁၇] ဒီဃဲအဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃအဿာသဝသေန၊ ရှည်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘတ္တိ အလောပ်၊ ဝိဘတ်မကျေခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ပြခြင်းတည်း။ (အလုတ္တသမာသ်ဟု ဆိုလို၏) ဝါ၊ ကား။ ဒီဃန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တအဿာသဝသေန၊ ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဣတိ, ဝုတ္တ–နှစ်ပုဒ် ကျေသည်) စိတ္တသ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပန္တိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပသ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခေပေါတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမ်၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂဘာဝံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာဟောတီတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေ၊ သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်၍။ ဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တယာ သတိယာ တေန ဉာဏေန နာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ သတိယာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ဉာဏေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူ တံ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသံ၊ ကို။ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တသ၊ မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ပဇာနန္တသ–၌ စပ်) ဝါ၊ ကား။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေဝေသောအားဖြင့်။ ပဇာနန္တသ၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတ္ထ၊ ထိုရှည်သော ဝင်သက်ဟူသော အာရုံ၌။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ ဧဝ၊ ကပ်၍ တည်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ထင်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ အသမ္မောဟဝသေန ဝါ၊ မတွေဝေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ သမ္ဘဇာနန္တသ၊ သိသောယောဂီအား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ သမ္ဘဇည်၊ ဇဉ်သည်၊ ဝါ၊ မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသော ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒဓိနသတိသမ္ဘဇညေန၊ ထိုရှည်သော ဝင်သက်နှင့်စပ်သော သတိသမ္ဘဇဉ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုဧကဂ္ဂတာနှင့်စပ်သော သတိသမ္ဘဇဉ်ဖြင့်။ တံသမ်ဘိ၊ ထိုသတိ သမ္ဘဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သတော ကာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ တဖန်စွန့်လျက် ရှုသည်၊ ဝါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဿသနသ၊ ဝင်သက်ရှုခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဠိတည်း။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ (အတ္ထော–၌စပ်) ဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီနော၊ တဖန်စွန့်လျက်ရှုသော ယောဂီ၏၊ ဝါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီ၏။ အဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဖန် စွန့်လျက် ရှုသော ယောဂီ၏ ဝင်သက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိနယနယေန၊ ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဥဒ္ဓိတသ သန်၊ ဖြစ်သော ရှုထုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောလေကို ရှုထုတ်ခြင်းသည်။ အဿာသော၊ မည်၏။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဥဒ္ဓိတသ သန်၊ ဖြစ်သော ရှုသွင်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော လေကို ရှုသွင်းခြင်းသည်။ ပဿာသော၊ မည်၏။ သုတ္တန္တ နယေန ပန၊ ၌ကား။ ဗဟိ၊ ၌။ ဥဒ္ဓဟိတွာပိ၊ ဖြစ်ပေါ်၍သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အန္တော၊ ၌။ သသနတော၊ ရှုသွင်းခြင်း ကြောင့်။ အဿာသော၊ မည်၏။ အန္တော၊ ၌။ ဥဒ္ဓဟိတွာပိ၊ သော်လည်း။ ဗဟိ၊ ၌။ သသနတော၊ ရှုထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ပဿာသော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ အယ မေဝ နယော၊ ဤသုတ္တန်နည်းသည် သာလျှင်။ (သမေတိ–၌စပ်) အဿာသာဒိမဗ္ဗပရိယောသာနံ။ပ။ ဖန္ဒိတာ စာတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပဿာသာဒိ။ပ။ ဖန္ဒိတာ စာတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဝုတ္တာယ၊ သော။) ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပဋိ သမ္ဘိဒါ မဂ်ပါဠိတော်နှင့်။ သမေတိ၊ ၏။

[အဿာသဒိမဗ္ဗပရိယောသာနံ၊ အဿာသ၏ အစ အလယ် အဆုံးသို့။ သတိ ယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏။ အဗ္ဗတ္တံ၊ အတွင်း၌။ ဝိက္ခေပ ဂတေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ စိတ္တေ နှ၊ ဖြင့်။ ကာယေပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္မိ၊ သည်ရင်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ပူပန်ခြင်း ရှိကုန်သည်ရင်း။ ဣဒ္ဓိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်ရင်း။ ဖန္ဒိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿာသာဒိမဗ္ဗပရိယောသာနံ၊ ပဿာ သ၏ အစ အလယ် အဆုံးသို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝိက္ခေပဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကာယေပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္မိ၊ သည်ရင်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ကုန်သည်ရင်း။ ဣဒ္ဓိ တာ စ၊ ကုန်သည်ရင်း။ ဖန္ဒိတာ စ၊ ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

ပဌမ၊ စွာ။ အဗ္ဘန္တရဝါတော၊ အတွင်းမှလေသည်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိက္ကမေန၊ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။ အဿာသော၊ ကို။ ပဌမ၊ စွာ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကြကုန်၏။ တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယ တီတိ၊ ကား။ တာလုံ၊ အာစောက်ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိဆိုက်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္ဘတိဇာတော၊ မွေးဖွားစဖြစ်သော။ ဗာလဒါရကော၊ သူငယ်ကလေးသည်။ ခိပိတံ၊ ချေခြင်းကို။ ကရောတိ ကိရ၊ ပြုသတတ်။ ဧဝံ တာဝါတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သော စကားတည်း။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဧဝံ တာဝါတိ၊ အစရှိသော။ အနေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ပဝတ္တိက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ဗဟိနိက္ခမန ဝါတော၊ သည်။ အဿာသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလို တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၃၁၈] အဒ္ဓါနဝသေနာတိ၊ ကား။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ ကာလအဓွန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ အဒ္ဓါနံ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကာလသဒ၊ ကိုင်း။ ဒေသသ စ၊ ကိုင်း။ ဝါစကော၊ ဟော၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ် ပါးတို့တွင်။ ဒေသဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ဥဒါဟရဏဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ အားဖြင့်။ အဿာ သပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဒီဃရဿတံ၊

ရှည်သည် တိုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၎ါ။ ယထာ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သြကာသဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ သြကာသဘူတံ၊ အရပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ဖရိတ္တာတိ၊ ကား။ ဗျာပေတ္တာ၊ နံ့စေ၍။ ။ အနေကကလာပ ဘာဝေန၊ များစွာသော ကလာပ်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ၊ အမှုန့်အမှုန့် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဒီဃံ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဒေသံ၊ ကို။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဒီဃသန္တာနတာယ၊ ရှည်သော အစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒီဃာတိ၊ ရှည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဟတ္ထိအာဒိ သရီရေ စ၊ ဆင်စသည်တို့၏ ကိုယ်၌ဌင်း။ သုနခါဒိသရီရေ စ၊ ၌ဌင်း။ အသာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဒေသဒ္ဓါနဝိသိဋ္ဌေန၊ ဒေသအဓွန့်ဖြင့် ထူးခြားသော။ ကာလဒ္ဓါနဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒီဃရဿတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဏိကံ ပူရေတ္တာ သဏိကမေဝ နိက္ခမန္တိတိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ သီဃံ ပူရေတ္တာ သီဃမေဝ နိက္ခမန္တိ တိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဝစနတော၊ မိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ မနုဿသူတိ၊ ကား။ မနုဿသရီရေသု၊ လူ၏ ကိုယ်တို့သည်။ သမာနပ္ပမာဏေသုပိ၊ တူညီသော ပမာဏ ရှိကုန်သော်လည်း။ ဒီဃံ အဿသန္တိတိ။ ကား။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿာသပ္ပဗန္ဓံ၊ ဝင်သက်အစဉ်ကို။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဿသန္တိတိ ဇတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သုနခသသာဒယော ဝိယ၊ ခွေး ယုန် အစရှိသော သတ္တဝါတို့ကဲ့သို့။ ရဿံ၊ စွာ။ အဿသန္တိ စ၊ ဝင်သက်လည်း ရှုကုန်၏။ ပဿသန္တိ စ၊ ထွက်သက်လည်း ရှုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဒီဃဠ္ဠ၊ ရှည်စွာဌင်း။ ရဿဠ္ဠ၊ တိုစွာဌင်း။ ဣဒံ အဿသနဠ္ဠ၊ ဤဝင်သက် ရှုခြင်းသည်ဌင်း။ ဣဒံ ပဿသနဠ္ဠ၊ ဤထွက်သက် ရှုခြင်းသည်ဌင်း။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သရီရသဘာဝေါ၊ ကိုယ်၏သဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေ သန္တိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တေတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ဣတ္တရမဒ္ဒါ နန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်သော။ ကာလံ။ ကာလပတ်လုံး။

နဝဟာကာရေတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ အလဒ္ဓဝိသေသသ၊ မရအပ်သေးသော အထူးရှိသော ယောဂီအား၊ ဝါ၊ အထူးကို မရသေးသော ယောဂီအား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဒ္ဓါနဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဒိတော၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ အာကာရာ၊ တို့ဌင်း။ (ပါမောဇ္ဇဝသေနာတိ–တွင် ဣတိ–၌စပ်) တေ စ ခေါ၊ ထိုသုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့သည်လည်း။ (ပါဠိသေသ ဟောန္တိ–၌စပ်) ကေစ္စော၊ အချို့သော ယောဂီသည်။ အဿာသံ၊ ကို။ သုဠု၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှန်၏။ ကေစ္စော၊ သည်။ ပဿာသံ၊ ကို။ (သုဠု၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတိ၊ ၏။) ကေစ္စော၊ သည်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ (သုဠု၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဤသုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အဿသတိပိပဿ သတိပိတိ၊ ဟူ၍။ ကေဠေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဝစနံ၊ ဆိုသောစကားတည်း။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိပဲ တစပ်တည်း။ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန် ၏။ ဆဋ္ဌ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေးခ၌ကဲ့သို့။ တယော၊ သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဌင်း။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ တယော၊ တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ နဝဟာ ကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ ဧကသ ပုဂ္ဂလဿ၊ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယော ဧဝ အာကာရာ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ကာမံ လဗ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တန္တိ ဝသေန၊ ဒေသနာအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့၏။ ပါဠိအာရုဠ္ဠတ္တာ စ၊ ပါဠိ၌ တင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိကမ္မသ၊ ကို။ ကတ္တာဗ္ဗ တ္တာ စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ တတြာယံ ဘိက္ခု နဝဟာကာရေ ဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ ပဇာနတောတိ၊ ကား။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တေစိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ပဇာနတော၊ သိသော ယောဂီအား။ တတ္ထ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၌။ မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ ဧကေ နာကာရေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃံအဿာသာဒီသု၊ ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အာကာရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေ နဝ၊ တခုသော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ နဝသု၊ တို့တွင်။ ဝါ၊ ကား။ တီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေန၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒီဃော။ ပ။ ဘိက္ခုနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။

[ဒီဃော၊ ရှည်သော။ အဿာသော စ၊ အဿာသဝင်း။ ရဿော၊ တိုသော။ အဿာသော စ၊ ဝင်း။ တာဒိသော၊ ထိုအဿာသကဲ့သို့ ရှည်သော တိုသော။ ပဿာ သောပိ စ၊ ဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) စတ္တာရော၊ ကုန် သော။ ဝဏ္ဏာ၊ အခြင်းအရာတို့သည်။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ နာသိ ကဂ္ဂေ ဝ–နာ သိကဂ္ဂေ ဝါ၊ နာသီးဖျားဌ၌သော်ဌင်း။ (ဥတ္တရောဌ္ဌေ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌ သော်ဌင်း။) ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။]

[၃၁ဖ] အယံ ဘာဝနာ၊ သည်။ အဿာသပဿာသကာယာနုပဿနာ၊ အဿာသပဿာသ ဟူသော ကိုယ်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ သမ္ပဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ပါဠိဝေသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေ နဝ အာကာရေ စ၊ တို့ကိုဂင်း။ ဘာ၀နာ၀ိမိ် စ၊ ဘာ၀နာ အစီအရင်ကိုဂင်း။ ဒသေတုံ၊ ၎ါ။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကထံ ပဏာတီ တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ပဏနနဝိမိ်၊ သိခြင်း အစီအရင်ကို။ ကထေတုကမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဒီဃ် အဿာ သန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တလက္ခဏံ၊ သော။ ဒီဃ်၊ သော။ အဿာ သံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေတိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတေ၊ ရောက်သော။ ဒီဃေ၊ သော။ ကာလေ၊ ၌။ ဒီဃ် ခဏံ၊ ရှည်သော ခဏပတ်လုံး၊ ၀ါ၊ ရှည်သောခဏ၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ၀ါ၊ ကား။ သခ်ါတ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ထေယျသခ်ါတန္တိ အာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ကောဋ္ဌာသပရိယာယော၊ ကောဋ္ဌာသ၏ ပရိယာယ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါန သခ်ါတေတိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနကောဋ္ဌာသေ၊ ရှည်သော အခွန့်အဖို့၌။ ဒေသဘာဂေ၊ အရပ်အဖို့၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ဘာ၀နာယ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေးကာလမှ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အာ၀ဟန္တိယာ၊ ဆောင်လတ်သော်။ လဒ္ဓသာဒတ္တာ၊ ရအပ်သော သာယာဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဘာ၀နာ၌။ သာတိသယော၊ ဖြစ်သော။ ကတ္တုကာမတာလက္ခဏော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည် ၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ကုသလစ္ဆန္ဒော၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတီ၊ ၏။ ဆန္ဒ၀သေနာတိ၊ ကား။ တထာပ၀တ္တာဆန္ဒသ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော ဆန္ဒ၏။ ၀သေန၊ ဖြင့်။ သ၀ိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဘာ၀နံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝုဒ္ဓိ၊ သို့။ ဖာတိ၊ သို့။ ဂမေန္တသ၊ ရောက်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတော သုခုမတရန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာဆန္ဒပ္ပ၀တ္တိယာ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆန္ဒ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုရိမတော၊ ရှေးဖြစ်ဟောင်း အဿာသပဿာသတို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သော။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာ၀နာဗလေန၊ ဖြင့်။ ကာယသ၊ ၏။ ပဋ္ဌိပ္ပသဒ္ဓဒရထပရိဋ္ဌာဟတာယ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော ပူပန်ခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သုခုမတရာ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သုခုမတရ ဘာ၀ေန၊ သာ၍ သိမ်မွေ့.သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ သန္တတရတာယ စ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဂင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဝိထိပဋ္ဌိပန္နတာယ စ၊ လမ်းရိုးလမ်းမှန်ကို သွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂင်း။ ဘာ၀နာစိတ္တ သဟဂတော၊ ဘာ၀နာစိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပမောဒေါ၊ ဒ–ဟူသော။ ခုဒ္ဒိကာဒိဘေဒါ၊ ကာ–စသည်အပြားရှိသော။ တရုဏာ ပီတိ၊ နုသောပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တံ ဝိ၀တ္တတီတိ၊ ကား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ အဿာသပ ဿာသာနံ၊ တို့၏။ အတိ၀ိယ၊ လျှင်။ သုခုမတရဘာ၀ပ္ပတ္တိယာ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အနုပဋ္ဌဟ နေ၊ မထင်လတ်သော်၊ ၀ါ၊ မထင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိစေ တဗ္ဘာကာရပ္ပတ္တေဟိ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သော အခြင်းအရာသို့ ရောက်ကုန် သော။ တေဟိ၊ ထိ၀င်သက် ထွက်သက်တို့မှ။ (သီမှုနှင့်အညီ ဤပုဒ်ရှိသင့်၏) စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိနိ၀တ္တတိ၊ နစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့က ဆိုကုန်၏။ ပန၊ အသင့်အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ဘာ၀နာဗလေန၊ ဘာ၀နာ၏ အားအစွမ်းဖြင့်၊ ၀ါ၊ ကြောင့်။ အဿာသပဿာသသေသု၊ တို့သည်။ သုခုမတရ–ဘာ၀ပ္ပတ္တေသု၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၌။ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ပကတိအဿာသပဿာသတော၊ ပကတိဖြစ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတီတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေ၊ ဥပစာရအပ္ပနာ အပြားရှိသော။ သမာဓိမှိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ပုန၊ တဖန်။ ဈာနနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊ ဈာန်ကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဣာပါရာဘာ၀တော၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဗ္ဗျာပေက္ခံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ (ဎင်း ဣတိ–ပိုဟန်ရှိသည်) ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ တတြ မဇ္ဈတ္တု–ပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ၀တ္တာ၊ ကုန်သော။ (ဤ၌ ပ၀တ္တာ–ပုဒ်ထည့်၍ စပ်ရန်ပြသည်) ဒီဃ် အဿာသပဿာသာ ကာယောတိ၊ ကား။ ဒီဃာကာရာ၊ ရှည်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ စုဏ္ဏ၀ိစုဏ္ဏာပိ၊ အမှုန့်အမှုန့်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သမူဟဋ္ဌေ နဿ၊ အပေါင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ကာယော၊ မည်၏။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တမ္ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း။ ဇ္ဈာ၊ ဤဒေသနာ၌။ အဿာသပဿာသသမညမေ၀၊ အဿာသပဿာသ ဟူသောအမည်ရှိ၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနံ သတီတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ ဥပဂန္တ္မာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။

[၃၂၀] အနုပဿနာဉာဏန္တိ၊ ကား။ သမထ၀သေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တသ၊ ကို။ အနုပဿန စ၊ အဖန်ဖန် ရှုခြင်းသည်ဂင်း။ ဝိပဿနာ၀သေန၊ ဖြင့်။ (အနုပဿနာ–၌စပ်) အဿာသပဿာသေ စ၊ တို့ကိုဂင်း။ တန္ဒိသ ယံ၊ ထို အဿာသပဿာသတို့၏ မိုရာဖြစ်သော။ ကာယံ စ၊ ကိုယ်ကိုဂင်း။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်ဟူ၍ဂင်း။ (၀ဝတ္ထုပေတွာ–၌စပ်) စိတ္တံ စ၊ ကိုဂင်း။ တံသမ္ဗယုတ္တ ဓမ္မေ စ၊ ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့ကိုဂင်း။ အရူပန္တိ စ၊ နာမ်ဟူ၍ဂင်း။ ၀ဝတ္ထုပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ နာမရူပဿ၊ ကို။ အနုပဿနာ စ၊ သည်ဂင်း။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌိ ဘာဂနိမိတ် စသည်တို့၌။ ယထာဘူတာ၀ဗောဓော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းပင်တည်း။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သော ကာယော၊ သည်။ အာရမ္မဏကရဏ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဥပဂန္တ္မာ၊ ကပ်၍။ သတိ၊ သည်။ ဇ္ဈ၊ ဤကာယ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဈ၊ ဤဒေသနာ၌။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ ဣတရကာယသာပိ၊ ဤ

အသောသပသော–သကာယမှ တပါး သော ကာယကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာဝုတ္တသမ္မသနစာရသာပိ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုံးသပ်မှု၏ ကျက်စားရာ ဖြစ်သော ရူပကာယ၏လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဣဒ္ဓိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ နော သတိတိ၊ ကား။ သော ကာယော၊ သည်။ သတိ နာမ၊ သတိမည်သည်။ နေ ဟော တိ၊ မဖြစ်။ သတိ၊ သည်။ သရဏဋ္ဌေန စ၊ အောက်မေ့ခြင်း–အမှတ်ရခြင်း အနက်ကြောင့်ရင်း။ ဥပတိဋ္ဌနဋ္ဌေန စ၊ ကပ်၍ တည်ခြင်း အနက်ကြောင့်ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ နလည်းမည်၏။ သတိ စ၊ သတိလည်းမည်၏။ တာယ သတိယာ တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော၊ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေနေ၀၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ဖြင့်။ တံ ကာယန္တိ၊ကား။ တံ အသောသပသောသကာယဠော၀၊ ကိုရင်း။ တန္နိဿယရူပကာယဠ၊ ထိုအသောသပသောသကာယ၏ မှီရာဖြစ်သော ရူပကာယကိုရင်း။ အနုပသတိတိ၊ ကား။ ဗျာနသမ္မယုတ္တဉာဏေ နစေ၀၊ ဗျာန်နှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်ဖြင့်ရင်း။ ဝိပဿနဉာဏေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန ဝုစ္စတိ။ပ။ ဘာ၀နာတိ၊ ကား။ တေန အနုပသနေန၊ ထိုသို့အဖန်ဖန် ရှုခြင်း ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ ကာယေ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဘာ၀နာကို။ ကာယာနု။ပ။ ဘာ၀နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဣဒံ၊ ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ အသောသပသောသကာယေ စ၊ ၌ရင်း။ တသ၊ ထိုအသောသပသောသကာယ၏။ နိဿယဘူတေ၊ သော။ ကရဇကာယေ စ၊ ၌ရင်း။ ကာယသေ၀၊ ရုပ်အပေါင်းကာယကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ရုပ် အပေါင်း ကာယဟူ၍သာလျှင်။ ယာ အယံ အနုပသနာ၊ အကြင်ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုသောဉာဏ်သည်။ အနဒက ဘူတာယ၊ ရေမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မရီစိယာ၊ တဲလှုပ်၌။ ဥဒကာနုပသနာ ဝိယ၊ ရေဟုရှုခြင်းကဲ့သို့။ အနိစ္စာဒိသဘာ၀ေ၊ အနိစ္စစသည် သဘောရှိသော။ ကာယေ၊ ရုပ်အပေါင်း၌။ နိစ္စာဒိဘာ၀ါ နုပသနာ၊ နိစ္စစသည်၏အဖြစ်ကို ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုသည်။ နေ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အနိစ္စ ဒုက္ခနတ္တာသုဘဘာ၀သော၀၊ အသုဘ၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အနုပသနာ၊ အဖန်ဖန် ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုသော ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထို အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်။ ကာယာနုပသနာ၊ မည်၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊ ၌။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍ ၎င်း။ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍ရင်း။ ဣတ္ထိတိ ဝါ၊ မိန်းမဟူ၍ရင်း။ ပုရိ သောတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဂဟေတဗ္ဗသ၊ သော။ ကသ၊ တစုံတခု၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တာဒိ သ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အဟံ မမ စသည်ကို။ အနနုပသိတ္တာ၊ မရှုမူ၍။ ကာယမတ္တသေ၀၊ ရုပ်အပေါင်း (ကာယ) မျှကိုသာလျှင်။ အနုပသနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဉာဏ်သည်။ ကာယာနုပသ နာ၊ မည်၏။ တာယ ကာယာနုပသနာယ၊ နှင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ သော။ သတိယေ၀၊ ပင်လျှင်။ ဥပဋ္ဌာန်၊ ကပ်၍ တည်သည်တည်း။ သတိပဋ္ဌာန်။ သတိသည်ပင်လျှင် ကပ်၍တည်သောတရား၊ ဝါ၊ ကပ်၍တည်သောသတိ။ တသ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်ကို။ ဘာ၀နာ၀ဗုနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ကာယာနုပသနာသတိပဋ္ဌာန ဘာ၀နာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ဧသ နယောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (အတိဒိသတိ–၌စပ်) နဝဟိ အာကာရေဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၀ ခ၊ ကို။ ရဿ–ပဒေ၊ ရဿ–ဟူသောပုဒ်၌။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဇေတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဒဿိတေ၊ အကြင် အကြင် ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ကထံ ဒီဃံ အဿသန္တောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဂတေ၊ လာသော။ ဧတသ္မိ ပါဠိန ယေ၊ ဤပါဠိနည်း၌။ ဣဓတိ၊ ကား။ ရဿ–ပဒ၀သေန၊ ဖြင့်။ အာဂတေ၊ သော။ ဣမသ္မိ ပါဠိနယေ၊ ၌။

အယန္တိ၊ ကား။ ယောဂါ၀စရော၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ အဒ္ဓါနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃကာလ၀သေန၊ ရှည်သော ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတ္တရ၀သေနာတိ၊ ကား။ ပရိတ္တကာလ၀သေန၊ တိုသောကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

[၃၂၁] တာဒိသောတိ၊ ကား။ ဒီဃော စ၊ ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ရဿော စ၊ တိုသည်လည်းဖြစ်သော။ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာကာရော၊ တို့သည်။ တေ စ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့ သည်လည်း။ ဒီဃာဒယော ဧ၀၊ ဒီဃ စသည်တို့သည်သာလျှင်တည်း။ နာသိကဂ္ဂေ၀ ဘိက္ခုနောတိ၊ ဟူ၍။ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ၊ ဂါထာဖွဲ့ခြင်း၌ ချမ်းသာလွယ်ကူစေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ရဿံ ကတ္တာ၊ ရဿပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါတိ၊ ဝါ–ဟူသော ပါဌ်၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယ မတ္ထော၊ မမြဲခြင်း ကိန်းသေမမှတ်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဥတ္တရောဠ်၊ အထက်နှုတ်ခမ်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

၂၂၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံ၀ေဒီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ကာယဿ၊ အသောသကာယကို။ ပဋိပဋိ ပစ္ခေက်၊ အသီးအသီး။ သမ္မဒေ၀၊ သာလျှင်။ ဝေဒနာသီလော ဇာနနသီလော၊ သိလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇေတဿ၊ ဤယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဿ၊ ထိုအလုံး စုံသော အာသောသကာယကို။ ပဋိ ပဋိ၊ အသီးအသီး။ သမ္မဒေ၀၊ လျှင်။ ဝေဒေါ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထို အလုံးစုံသော အသောသ ကာယကို။ ပဋိ ပဋိ၊ အသီးအသီး။ သမ္မဒေ၀၊ လျှင်။ ဝေဒမာနော၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ဝါကျတို့၌။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ အသောသာဒိကာယဿ၊ အသောသ အစရှိသော ကာယကို။ အနေ ၀ သေသပရိ ယာဒါနေ၊ အကြင်းမဲ့ သိမ်းယူခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးသော်လည်း။

အနေကကလာပသမုဒါယဘာဝတော၊ များစွာသော ကလာပ်တို့၏ အပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တသ၊ ထိုအသာသ အစရှိသော ကာယ၏။ သဗ္ဗေ သမ္မိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂါနံ၊ အဖို့ တို့ကို။ သံဝေဒနဒဿနတ္ထं၊ ကောင်းစွာသိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋ္ဌိ–သဒ္ဒဂ္ဂ ဟောဏ်၊ ပဋ္ဌိ–သဒ္ဒါကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ကတ်၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုသို့ အသီးအသီး သိခြင်း၌။ သက္ကစ္စကာရီဘာဝဒဿနတ္ထं၊ ရိုသေစွာ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သံ–သဒ္ဒဂ္ဂဟဏ်၊ ကို။ (ကတ်၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထं၊ ကိယ။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သကလသာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အသာသ ပသာသေသု၊ တို့၌။ ယောဂိနော၊ ၏။ ပဋ္ဌိပတ္တိဝိဓာနေ၊ ကျင့်ခြင်းအစီအရင်သည်။ သမာနေပိ၊ တူကြားသော်လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သက္ကစ္စံ ယေဝ၊ လျှင်။ ပဋ္ဌိပဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ကတာ ယထာ၊ ပြုတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တမေဝတ္ထं၊ ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတုံ၊ ငှါ။ (ကထာ–၌စပ်) အတ္ထသ၊ ၏။ သမာနတာယ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သကလသာတိ– အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဒဒ္ဒယသ၊ ပုဒ်နစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၏။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်အဖွင့်ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါကဋံ ကရောန္တောတိ၊ ကား။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရော န္တော၊ ပြုလျက်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်ရှားစေလျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါကဋီကရဏ်၊ ထင်စွာ ပြုခြင်းဟူသော။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တတ္ထ၊ ထို အသာသ–ပသာသတို့၌။ အသမ္မုယှနံ၊ မတွေ့မဝေသိ ခြင်းသည်။ ဉာဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နေသံ၊ ထို အသာသပသာသတို့ကို။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်စေ ခြင်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧဝं ဝိဒိတံ ကရောန္တောတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါဠိ၌။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာဏသမ္မယုတ္တ စိတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အသာသပသာသေ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ နိ (ပဝတ္တေတိ)၊ ဖြစ်စေသည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ယောဂီကို၊ ဝါ၊ ဤသို့ ဉာဏသမ္မယုတ် စိတ်ဖြင့်သာလျှင် အသာသပသာသတို့ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီကို။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံသော အသာသပသာ သကာယကို အသီးအသီးကောင်းစွာ သိသည်ဖြစ်၍။ အသသိသာမိ၊ အံ့။ ပဿသိသာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတီတိ၊ ကျင့်သူဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဒ္ဒေတိ၊ ကား။ အနေကကလာပတာယ၊ များစွာသော ကလာပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝေန၊ အမှုန့် အမှုန့်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသဒ္ဒေ၊ ပြန့်သော။ သတိယာ စ၊ ၏ဝင်း။ ဉာဏဿစ၊၏ဝင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသ၊ ရှေအဖို့၌ ပြုပြင်ခြင်း၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ပါပဒ္ဓော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စတုတ္ထ ပုဂ္ဂလသဒိသေန၊ စတုတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွ ကပင်လျှင်။ သတိ စ၊ ကိုရင်း။ ဉာဏဿ၊ ကိုရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နပေတွာ၊ ရှေးရှုထင်စေ၍၊ ဝါ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေ၍။ တီသုပိ ဌာနေသု၊ တို့၌ လည်း။ ဉာဏသမ္မယုတ္တ မေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလို တည်း။

ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒနဝသေနေဝ၊ အလုံးစုံသော အသာသ–ပသာသ ကာယကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဃဋ္ဋတီတိ၊ ကား။ ဥဿဟတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါယမတီတိ၊ ကား။ ဝါယာမံ ကရောတိ၊ လုံ့လပြု၏။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာဘူတသာတိ၊ ကား။ အာနာပါနသတိ၊ ကို။ ဘာဝေန္တသ၊ ပွါးစေသော ယောဂီ၏။ သံဝရောတိ၊ ကား။ |၃၂၂| သတိ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝီရိ ယမ္မိ၊ သည်လည်း။ (သံဝရော၊ မည်၏။) တာယ သတိယာတိ၊ ကား။ အာနာပါနေ၊ ဝင်သက် ထွက်သက်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ယာ သတိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာယ၊ ထိုသတိနှင့်။ (သဒ္ဒါ–၌စပ်) တေန မနသိကာရေနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဝင်သက် ထွက်သက်တို့၌။ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ သတိရှေသွားရှိသော။ ယော သော ဘာဝနာမနသိကာရော၊ အကြင်ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်း ခြင်းနှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အာသေဝတီတိ၊ ကား။ တိသော သိက္ခာယောတိ၊ သုံးပါးသော သိက္ခာတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ အဓိကုသ လဓမ္မေ၊ လွန်မြတ်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣတ္ထ၊ ဤ အာနာပါနသတိအရာ၌။ တဒါသေဝနံ၊ ထိုသိက္ခာသုံးပါးတို့ကို မှီဝဲခြင်းကို။ သိက္ခနန္တိ၊ ကျင့်ခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။

ပုရိမနယေတိ၊ ကား။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ဘာဝနာနယေ၊ ဘာဝနာနည်း၌။ ပဌမဝတ္ထုဒ္ဒယေ၊ ပဌမ ဝတ္ထုနှစ်ခု အပေါင်း၌။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပဌမဝတ္ထုနှစ်ခု အပေါင်း၌လည်း။ အသာသ–ပသာသာနံ၊ တို့၏။ ယာထာ ဝတော၊ အားဖြင့်။ ဒီဃရဿဘာဝါဝဗောဓသဗ္ဘာဝတော၊ ဒီဃရဿ၏အဖြစ်ကို သိခြင်းရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဉာဏုပ္ပါဒနံ၊ ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ ကာမံ လဗ္ဘတေဝ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်သည် သာလျှင်တည်း။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုရှည်ခြင်း တိုခြင်းကို သိခြင်းသည်။ ယထာ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုအသာသပသာ သတို့ကို။ ဂဟဏမတ္တဘာဝတော၊ ယူခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိ ဒုက္ခရံ၊ မခဲယဉ်းပေ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရှေးနည်း နှစ်ပါး၌။ ဝတ္ထုမာနကာလပဗယောဂေါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤတတိယ အစရှိသော ဝတ္ထုသည်ကား။ ဒုက္ခရံ၊ ပြိုနိုင်ခဲ ၏။ ပရိသသ၊ ၏။ ခုရဓာရာယံ၊ သင်ခုန်းသွားဌ၊ ဝါ၊ သင်ခုန်းသွားရှိသော

လမ်း၌။ ဂမ နသဒိသ်၊ သွားခြင်းနှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤတတိယဝတ္ထု စသည်၌။ သာတိသယေန၊ အလွန်အကဲ နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရေန၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ပြုပြင်ခြင်းသည်။ ဘဝိတမ္ဗဲ၊ ရာ၏၊ ဝါ။ သင့် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတုံ၊ ၄ါ။ အနာဂတကာလပ္ပ–ယောဂေါ၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ တတ္ထ ယသ္မာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဏ္ဏပ္ပါဒနာဒီသူတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကာယာသင်္ခါရပဿမ္ဘနပီတိပဋိသံ–ဝေဒနာဒီ၊ ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေခြင်း ပီတိကို ထင်ရှားသိခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သံဝရသမာဒါနာနံ၊ စောင့်စည်းခြင်း ဆောက် တည်ခြင်းတို့ကို။ သင်္ဂဏှောတိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ။ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို အဿာသပဿာသကို။ (ဝုစ္စတိ–၌စပ်) စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ ဌာန်ရှိသည်၊ ဝါ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ သမာနောပိ၊ သော်လည်း။ ကရဇကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓ – ဝုတ္တိတာယ၊ ကရဇကာယနှင့်စပ် သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကရဇကာယဖြင့်။ သခ် ရီယတိ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယ သင်္ခါရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ လိုအပ်သည်မှ တပါး မလိုအပ်သည်ကို ဆိုဦးအုံ့။ ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော။ စေတနာလက္ခဏော၊ စေတနာလျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ဒွါရန္တရပ္ပတ္တိယံ၊ ဒွါရတပါး၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ယေဘုယျဝုတ္တိယာ စ၊ များသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ တဗ္ဗဟုလဝုတ္တိယာ စ၊ ထိုဒွါရ၌ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ ကာယဒွါရေန၊ ဖြင့်။ လက္ခိတော၊ သော။ ယော ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ (အတ္ထိ။ ၏။) သော၊ ထိုစေတနာ ကာယသင်္ခါရကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ နာဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ပဿမ္ဘေန္တောတိအာ ဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော။ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆိုသောပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဿမ္ဘနံ နာမ၊ နံ မည်သည်။ ဝူပသမနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းပင်တည်း။ တဋ္ဌ၊ ထို ငြိမ်းစေခြင်းသည်လည်း။ တထာ ပယောဂေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သော။ သြဠာရိကဿ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ၏။ ပယောဂ သမ္ဘတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပါဒနံ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြာတိ၊ ကား။ သြဠာရိကံ ကာယ သင်္ခါရ ပဿမ္ဘေန္တောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ အနာရဒ္ဓ ကာလေ၊ စ၍ အားမထုတ်သေးမီ ကာလ၌။ တတောဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ကာယစိတ္တာနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ အပရိဂ္ဂဟိတ ကာလေ၊ မသိမ်းဆည်းမီကာလ၌။ ဟိ၊ မှန်။ နိသီဒတိ။ပ။ ပဏာဓယာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ ကာယ ပရိဂ္ဂဟော စ၊ ကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုငင်း။ ပရိမုခံ သတိ ဥပဋ္ဌပေ တွာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တပရိဂ္ဂဟော စ၊ ကိုငင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယောတိ၊ ကား။ ကရဇကာယော၊ တည်း။ သဒရထာတိ၊ ကား။ သပရိဠာဟာ၊ ပူပန်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ [၃၂၃] နေသံ၊ ထိုကိုယ်နှင့် စိတ်တို့၏။ သာစ သဒရထတာ၊ ထိုပူပန်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဂရုဘာ ဝေန၊ လေးသည်၏အဖြစ်နှင့်။ (အဝိနာဘာဝိနီ) ဝိယ၊ ကင်း၍မဖြစ်သကဲ့သို့။ သြဠာရိကတာယ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။ အဝိနာဘာဝိနီ၊ ကင်း၍ မဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိ ကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗလဝတရာတိ၊ ကား။ သဗလာ၊ အားရှိကုန်သည်။ ထူလာ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်သည်။ သန္တာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ သည်။ တာဝ၊ စွာ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ၌။ ဝိက္ခေပါဘာဝေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း မရှိသဖြင့်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ လတ်သော်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဝူပသန္တံ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ တံသမုဋ္ဌာနာ၊ ထိုစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပမ္ဘာ၊ တို့သည်။ လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝပ္ပတ္တာ၊ ပေါ့ပါးသည်၏ အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် အမှုမ်ခဲ့ ခန့်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (သန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒနုဂဏှာတယ၊ ထိုစိတ္တရေပ် အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသံ၊ သော။ တိသန္တတိရူပံ၊ တိသန္တတိရုပ်သည်၊ ဝါ၊ သုံးပါးသော အစဉ်ရုပ်သည်။ (သန္တံ၊ သည်။ ဝူပသန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တေ စ၊ သည်ငင်း။ ကာယေစ၊ သည်ငင်း။ ဝူပသန္တေ၊ ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တမာနေ၊ သော်။ တန္နိဿိတာ၊ ထိုစိတ်နှင့်ကိုယ်ကို မှီကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သန္တသဘာဝါ၊ ငြိမ်သက်သော သဘောရှိကုန်သည်။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ သုခုမတရ သုခုမတမာ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့ကုန် အထူးသဖြင့် သာ၍သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယဒါ ပနဿ ကာယောပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အာဘုဇနံ၊ စ၍နှလုံးသွင်းခြင်း။ အာဘောဂေါ၊ စ၍နှလုံးသွင်းခြင်း။ ပဿမ္ဘေမိ၊ ငြိမ်းစေအုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမာဝဇ္ဇနာ၊ ရှေးဦးစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ အန အန၊ အဖန်တလဲလဲ။ အာဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ သမန္နာဟာရော၊ မည်၏။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္ထေ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်၌သာလျှင်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္တအာဝဇ္ဇနာ၊ ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ တသေဝ အတ္ထသ၊ ကိုသာလျှင်။ မနသိ၊ ၌။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌပနံ၊ ထားခြင်း သည်။ မနသိကာရော၊ မည်၏။ ဝိမံသာ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မည်၏။

သာရဒ္ဓေတိ၊ ကား။ သဒရထေ၊ ပူပန်ခြင်းရှိလတ်သော်။ သပရိဠာဟေ၊ ပူလောင်ခြင်းရှိလတ်သော်။ အမိ မတ္တန္တိ၊ ကား။ ဗလဝံ၊ အားရှိသည်။ သြဠာရိကံ၊ သည်။ (ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိ)၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန၊ လိင်ပြန်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော ပုလ္လိင်ကတ္တားကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေ၊ ဤအဓိမတ္တံ–ဟူသော

ပုဒ်သည်။ အဓိမတ္တ၊ အလွန်အကဲ။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကိရိယာဝိသေသနံ၊ ကိရိယာကို အထူးပြုသော ပုဒ်တည်း။ သုခုမန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ကာယမ္ပိတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ စိတ္တေ စ၊ သည်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိ တဗ္ဗ၊ စပ်အပ်၏။

၂၂၁။ ပဌမဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကရိယမာနံ၊ ပြုအပ်သော။ ဒုတိယဈာနဿ၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇနံ၊ အသီးသီးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော၊ ဝါ၊ ထူးခြားကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ပရိကမ္မံ၊ ပရိက်သည်။ ပဌမဈာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒုရသမုဿာရိ တပဋ္ဌိပကွဲ၊ ဝေးစွာ ဖယ်ရှားအပ်ပြီးသော ဆန့်ကျင်ဖက်ရှိ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တံ်သမုဋ္ဌာနော၊ ထိုပရိက်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ကာယသခ်ါရော၊ ကို။ ပဌမဈာနေ စ။ပ။ သြဠာရိ ကောတိ၊ ဟူ၍။ သဒိသော၊ တူသည်ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဝုတ္တော၊ ၏။ သေသူပစာရဒွယေပိ၊ ကြွင်းသော ဥပစာ နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒုတိယဈာနာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ပဋ္ဌိပဇ္ဇတော၊ သော။ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါဒိဝသေန၊ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါ–စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိလမတော၊ ပင်ပန်းသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ကာယကိလမထစိတ္တူပဃာတာဒိဝသေန စ၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်း စိတ်၏ ထိခိုက် ဆင်းရဲခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိတက္ကာဒိသခ်ါဘေန စ၊ ဝိတက်စသည်တို့၏ ချောက်ချားခြင်းဖြင့်ရင်း။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း၏။ သပရိဖန္ဒတာယ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယဈာနာဒိ–ဥပစာရေသု၊ တို့၌။ ကာယသခ်ါရဿ၊ ၏။ သြဠာရိကတာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အတိသုခုမောတိ၊ ကား။ အညတ္ထ၊ တပါးသော အောက်ဈာန်နှင့် ဥပစာတို့၌။ လဗ္ဘမာနော၊ သော။ ကာယသခ်ါရော၊ သည်။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ အတိက္ကန္တသုခုမော၊ သိမ်မွေ့သည်ကို ကျော်လွန်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဿ၊ ထိုကာယသခ်ါရ၏။ သုခုမ ဘာဝေါပိ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သည်သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သြဠာရိကတာ၊ သည်။ ကုတော၊ (အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အပ္ပဝတ္တနတော၊ လုံးဝ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပဝတ္တိ မေဝ ပါပုဏာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၂၄] လာဘိဿ၊ ဈာန်လေးပါးကိုရသည်။ သတော၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုပုဗ္ဗ။ပ။ ဝေလ၊ အစဉ်အတိုင်း သမာပတ်တို့ကို ဝင်စားသော အခါကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) ဝါ၊ ကား။ ဧကာသနေနေဝ၊ တထိုင်တည်းဖြင့် သာလျှင်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိလာဘံ၊ ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မဏ္ဍိမဘာဏကာ၊ တို့သည်။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဈာနတော၊ အောက်အောက်ဈာန်ထက်။ ဥပရူပရိဈာနူပစာရေပိ၊ အထက်အထက်ဈာန်၏ ဥပစာ၌လည်း။ သုခုမတရံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာ ဈာန်ကိုရရာ၌။ သောပစာရာနံ၊ ဥပစာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝိသေသဝန္တတာစ၊ ထူးခြားခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ သန္တတာ စ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ သမ္ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့် ဖြစ်နိုင်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧကောဝဇ္ဇနူပစာရံ၊ တူသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဥပစာ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဇေ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဇေ၀ံ၊ ဤသို့ရည်ရွယ်ဆိုသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တဝါဒေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝါဒ နှင့်။ ဣမဿ ဝါဒဿ၊ ဤဒုတိယဝါဒ၏။ အဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘိန္နဝိသယတ္တာ၊ ကွဲပြားသော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗေသညေဝါ တိ၊ ကား။ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ဦးသော ဆရာတို့၏လည်း။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ဖွင့်ဆိုသနည်းဟူမူကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆရာနှစ်ဦးတို့သည်လည်း။ ဝုစ္စမာ နေန၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ဖွင့်ဆိုသတည်း။) အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ။ပ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿမ္ဘတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သဒိသသန္တာနတာယ၊ တူသော အစဉ်သန္တာန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ တေ ဇေ အဿာသာဒယော၊ တို့သည်သာလျှင်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ နေသံ၊ ထိုကာယသခ်ါရတို့၏။ ပဿမ္ဘနာကာရော ပန၊ ငြိမ်းသော အခြင်းအရာကိုကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ သုခုမောတိ၊ ဟူသော စကားကို။ စတုဓာတုမုခေန၊ ဓာတ်လေးပါးဟူသော မုခဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓာတ်လေးပါးကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ၊ ဝိပဿ နာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းရှုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဏီတဘာဝတော၊ မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကလရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ အလုံးစုံသော ရုပ်တို့ကို သိမ်းဆည်းသောအခါ၌။ သုခု မော၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေ သုခုမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လက္ခဏာရမ္မဏီ ကဝိပဿနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကလာပသမ္မသနံ၊ သနဉ္ဇာဏ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတော၊ နာမ။ ပဌာယ၊ ၍။ ဗလဝဝိပဿနာ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှ။ သြရံ၊ အောက်ဖက်၌။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ သမထနယေ၊ ၌။ ဝုတ္တေနနယေန၊ ဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟိတေ။ပ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿမ္ဘတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာနယေ ပိ၊ ၌လည်း။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဿာတိ၊ ကား။ ဣမဿ "ပဿမ္ဘယံ ကာယသခ်ါရ"န္တိ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ စောဒနာသောနောဟီတိ၊ ကား။ အနယောဂပရိ ဟာရေဟိ၊ မေးစစ်ခြင်း ဖြေဆိုခြင်းတို့နှင့်။ ဇေန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။

ကထန္တိ၊ ကား။ ပဿမ္ဘယ်။ပ။ သိက္ခတီတိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဣဒံ၊ အကြင် ဇြိမ်းစေခြင်း ကျင့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာယ သခ်ါရသ၊ ကို။ တံ ပဿမ္ဘန် စ၊ ထို ဇြိမ်းစေခြင်းသည်ရင်း။ ယောဂိနော၊ ၏။ တံ သိက္ခန် စ၊ ထို ကျင့်ခြင်းသည်ရင်း။ ကထံ ကေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကထေတုကမျတာယ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ပြီး၍။ ကာယသခ်ါရေ၊ တို့ကို။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ သြဠာရိကသုခုမတော စ၊ မအားဖြင့်ရင်း။ ဝူပသမတော စ၊ ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ အနယောဂပရိဟာရ တော စ၊ မေးစစ်ခြင်း ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒဿေတုံ၊ ဂါ။ ကတမေ ကာယသခ်ါရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပါဠိ၌။ ကာယာဘိကာတိ၊ ကား။ ရူပကာယေ၊ ၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ကာယ သန္ဓိသိတာ၊ ကိုယ်ကိုမှီကုန် ၏။ ကာယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ တေ၊ ထို ဝင်သက် ထွက်သက်တို့ကို။ အကာယသမုဋ္ဌာနာပိ၊ ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သော တရားမဟုတ် ကုန်သော်လည်း။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ သခ်ရီယန္တိ၊ ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသခ်ါရာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဿမ္ဘေန္တောတိ၊ ကား။ သြဠာရိကောဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသော ကာယသခ်ါရကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျက်။ သေသပဒဒွယံ၊ ကြွင်း သော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ တသေဝ၊ ထို ပဿမ္ဘေန္တော–ဟူသောပုဒ်၏သာ လျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစ် ပရိယာယ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သြဠာရိကံ၊ သော။ အဝူပသန္တသဘာဝံ၊ မငြိမ်သက်သော သဘောရှိသော။ ကာယသခ်ါရံ၊ ကို။ [၃၂၅] သိန္ဓိသိဒါပေန္တော၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်စေသည်ကို။ ပဿမ္ဘေန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသည်ကို။ နိရောဓေန္တောတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) သုဠု၊ စွာ။ သန္တသဘာဝံ၊ ငြိမ်သက်သော သဘောသို့။ (သန္တသဘာဝံ–ပဋိ သံ၌–သင့်၏၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သို့–ဟု အနက်ပေး) နယန္တော၊ ဆောင်သည်ကို။ ဝူပသမေန္တောတိ၊ ဟူ ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။)

ယထာရူပေတီတိ၊ ကား။ ယာဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာယသခ်ါရေဟီတိ၊ ကား။ သြဠာရိကေဟိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ကာယသခ်ါရေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အာနမနာတိ၊ ကား။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ် ဖြင့်။ ကာယသ၊ ၏။ နမနာ၊ ညွတ်ခြင်းတည်း။ ဝိနမနာတိ၊ ကား။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ပဿတော၊ နံပါး သို့။ နမနာ၊ တည်း။ သန္ဓေမနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတော၊ သိမ်း။ ဝါ၊ ကား။ သုဠု၊ စွာ။ နမနာ၊ တည်း။ ပဏာမ နာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆတော၊ နောက်ဖက်သို့။ နမနာ၊ တည်း။ ဣဠုနာဒီနိ၊ ဣဠုန စသည်တို့သည်။ အာနမနာဒီနံ၊ အာနမန စသည်တို့၏။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဓိမတ္တာနိ၊ လွန်ကဲကုန်သော။ အဘိ မုခံ စလနာဒီ နိ၊ ရှေးရှု လှုပ်ရှားခြင်း စသည်တို့သည်။ အာနမနာဒယော၊ နှ–စသည်တို့မည်ကုန်၏။ မန္ဒာနိ၊ နံ့ကုန်သော။ (အဘိ မုခံ စလနာဒီနိ၊ တို့သည်)။ ဣဠုနာဒယော၊ မည်ကုန်၏။ ပဿမ္ဘယ် ကာယသခ်ါရန္တိ၊ ကား။ တထာရူပ်၊ သော။ အာနမနာဒီနံ၊ တို့၏။ ကာရဏဘူတ်၊ သော။ သြဠာရိက်၊ သော။ ကာယသခ်ါရ၊ ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျက်။ ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော ကာယသခ်ါရကို။ ပဿမ္ဘိတေ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ အာနမ နာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဿမ္ဘိတာ ဧဝ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီး ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သန္တံ သုခု မန္တိ၊ ကား။ ယထာရူပေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာယသ၊ ၏။ အပရိပ္ဖန္ဒနဟေတုဟိ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယသခ်ါရေဟိ၊ သိမ်မွေ့ သော ကာယသခ်ါရတို့ကြောင့်။ အာနမနာဒယော၊ တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တထာရူပ်၊ သော။ ဒရထာဘာဝတော၊ ပူပန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သန္တံ၊ သော။ အနောဠာရိ ကတာယ၊ မရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခုမ်၊ သော။ ပဿမ္ဘယ် ကာယသခ်ါရန္တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုတည်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သြဠာရိကောဠာရိက်၊ သော။ ကာယသခ်ါရ၊ ကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေ ဣတော၊ လျက်။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ကာယသ၊ ၏။ အပရိပ္ဖန္ဒနဟေတုဘူတေ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သုခုမသုခုမတရေ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သာ၍ သိမ်မွေ့ ကုန်သော ကာယသခ်ါရတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ တေပိ၊ ထိုသိမ်မွေ့ကုန်သာ၍ သိမ်မွေ့ကုန်သော ကာယသခ်ါရတို့ကိုလည်း။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ပရမသုခုမတရတာယ၊ အလွန်သာ၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောဋိပ္ပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ယံ ကာယသခ်ါရ၊ အကြင် အသိမ်မွေ့ဆုံး ကာယသခ်ါရကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအသိမ်မွေ့ဆုံး ကာယ သခ်ါရကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအသိမ်မွေ့ဆုံး ကာယသခ်ါရကို။ သန္တာ၊ ၍။ သန္တံ သုခုမ် ပဿမ္ဘယ် ကာယသခ်ါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတိတိအာဒိ၊ ဣတိ–ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ စောဒကဝစနံ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစောဒက စကားရပ်၌။ ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပကာရတ္ထော၊ ၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါ တော၊ တည်း။ ကိရာတိ၊ ကိရ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ အရုစိသူစနေ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို ပြခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။) ဧဝံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ စေ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအုံ့။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအုံ့။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုလတံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဣတိ ကိရ–ဟူသော ပါဠိ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ အတိသုခုမ်ပိ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ကာယသခ်ါရ၊ ကို။ ယဒိ ပဿမ္ဘေတိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ ကား။ (အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။) ဧဝံ သန္တေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တယာ၊ သင်ကျမ်းဆရာသည်။ ဝုတ္တာကာရေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ သည်။ လဇ္ဇမာနေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါတူပလ ဒ္ဒီယာတိ၊ ကား။ ဝါတသ၊ ကို။ ဥပလဒ္ဒီယာ၊ ရခြင်းကို၊ ဝါ၊ ရသော စိတ် ဝိညာဉ်ကို။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အသာသာသဒိဝါတာရမ္မဏသ၊ အသာသ–အစရှိသော လေလျှင် အာရုံ ရှိသော။ စိတ္တသ၊ ကို။ ပဘာဝနာ ဥပ္ပါဒနာ၊ ဖြစ်စေခြင်း သည်။ ပဝတ္တနာ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်း သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

(တေ စ–ဟူသော ပါဠိ၌ တေ စေ–ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်မူသာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်၏) တေ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော ကာယသင်္ခါရ တို့ကို။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ပဿမ္ဘေတဗ္ဗာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်။ စေ (သိယုံ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အသာသပဿာသာနဉ္စ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ သြဠာရိကေ၊ ကုန်သော။ အသာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ၊ ၍။ သုခုမာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို အသာသပဿာသတို့ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ကား။) ဥဘယေသံ၊ သြဠာရိက သုခုမအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသံ၊ ထို အသာသပဿာသတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ တေန၊ ဂီသည်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗတော၊ ငြိမ်းစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ အာနာပါနသတိယာတိ၊ ကား။ အာနာပါနာရမ္မဏာယ၊ သော။ သတိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဝတ္တနံ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်း သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာနာပါနာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ တံသမ္ပယုတ္တသ၊ ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သော။ အာနာပါနသတိ–သမာဓိသ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ ဥပ္ပါဒနာပိ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရမ္မဏာဓမ္မာ၊ အာရုံရှိ သော နာမ်တရား တို့သည်။ အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကဒါစိ၊ တရံတခါမျှ။ နဿဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့် တည်း။) နဿ စနံ တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ နန္တိ၊ ကား။ [၃၂၆] နိပါတ မတ္တံ၊ တည်း။ ဝုတ္တာဝိဓာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ရှိသော။ တံ သမာပတ္တိ၊ ထိုအာနာပါနသမာပတ်ကို။ ပဏ္ဍိတာ ပညဝန္တော၊ တို့သည်။ နဿ စေဝ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်လည်းမဝင်စားနိုင်ကုန်၊ ဝါ၊ ဝင်စားနိုင်သည်လည်း မရှိကုန်။ တတော၊ ထိုသမာပတ်မှ။ နဿ ဥဋ္ဌဟန္တိပိ၊ ထလည်းမထနိုင်ကုန်၊ ဝါ၊ ထနိုင်သည်လည်း မရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ စောဒကော၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဘာဝူပနယနံ၊ မရှိခြင်းသို့ဆောင်ခြင်း ရောက်စေခြင်းသည်။ ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့သော။ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ ၏။

ပုန၊ တဖန်။ ဣတိ ကိရာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တာယ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်း သော။ စောဒနာယ၊ ၏။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသဇ္ဇနာပါဠိ၌။ ကိရာတိ၊ ပုဒ်သည်။ ယဒိတိ ဧတသ၊ ဤပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ကိရ သိက္ခာတိ၊ အကယ်၍ ကျင့်ငြားအံ့။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ သန္တေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿမ္ဘနေ၊ ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပဘာဝနာ ဟောတီတိ၊ ကား။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ ကာယ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ယဒိပိ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ ငြိမ်းကုန်စေကာမူ။ သုခုမာပန၊ သိမ်မွေ့သော ကာယသင်္ခါရတို့သည်ကား။ အတ္ထေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုဣတ္တမေန၊ အားဖြင့်။ ပရမသုခုမဘာဝပ္ပတ္တသ၊ အလွန်သိမ်မွေ့ သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော ကာယသင်္ခါရ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာနာ ပါနသတိယာ စ၊ ကိုဂင်း။ အာနာပါ နသတိသမာဓိသ စ၊ ကိုဂင်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေတေ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ယထာ ကထံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာဝိဓာနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစီအရင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ကထံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နည်း။ တဒတ္ထသမ္ပဋိပါဒနေ၊ ထို အနက်ကို ပြီးစေရာ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတရာ သော။ ဩပမ္မံ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဩပမ္မံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သေယျထာပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ ၌။ သေယျထာပိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဩပမ္မတ္ထေ၊ ၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ကဲသေတိ၊ ကား။ ကဲသဘာဝေန၊ ကြေးခွက်ကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တသ၊ ၏။ တေသံ သဒ္ဒါနံ၊ ထိုအသံတို့ ၏။ ပဝတ္တာ ကာရသ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤနိမိတ္တံ–ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဥပဓာရိတတ္တာ သလ္လက္ခိတတ္တာ၊ မှတ်သားအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ သုခုမကာ သဒ္ဒါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အနရဝေ၊ နောက်လိုက်အသံတို့ကို၊ ဝါ၊ ညည်းသောအသံတို့ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယေ၊ ယင်းနောက်လိုက်အသံတို့သည်။ အပ္ပကာ၊ သေးငယ် ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ က–သဒ္ဒေါ၊ သုခုမကာ–ပုဒ်၌ ဤက–သဒ္ဒါ သည်။ အပ္ပတ္ထော၊ အသေးအငယ်ဟူသော အနက်ရှိ၏။ သုခုမ သဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏ တာပိတိ၊ ကား။ သုခုမော၊ သော။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ တည်း။ သုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တံ၊ သိမ်မွေ့သော အသံဟူသော နိမိတ်။ တဒါရမ္မဏတာယပိ၊ ထိုသိမ်မွေ့ သော အသံဟူသော နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည် အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တဒါ၊ ၌။ သုခုမာပိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ ကာမံ နိရုဒ္ဓါ၊ အကယ်၍ကား ချုပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ချုပ်ကုန်သော်လည်း။ သဒ္ဒနိမိတ္တသ၊ အသံ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာဟူသော နိမိတ်၏။ သုဂ္ဂဟိ တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမတရသဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏဘာ ဝေနာပိ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သော အသံ နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာဒိ တော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တသ္ဒတသ နိရုဒ္ဓသ သဒ္ဒသ၊ ထိုထိုချုပ်လေပြီး သော အသံ၏။ နိ မိတ္တံ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ အဝိက္ခိတ္တေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပဓာရေန္တသ၊ မှန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုဣတ္တမေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ အတိသုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တမ္ပိ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော အသံနိမိတ်ကိုလည်း။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတေဝ၊

သာလျှင်တည်း။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ သမာ ဓာနသဗ္ဗာဝတော၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိက္ခေပ်၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

၈၀ သန္တေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တသေဝ၊ လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ နိရုမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စကားစသိမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံးစကား၌။ ယသ သုတ္တပဒသ၊ အကြင်သုတ်ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ စောဒနာသောဓနာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တံ၊ ထို သုတ်ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဒရိတ္တာ၊ ထုတ်၍။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာနိ၊ ကာယ, အနုပဿနာနှင့် ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ (ကာယနှင့်အနုပဿနာ–ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို သရူပေကသေသနည်းဖြင့် ချေ၌ ပြီးသည်) ဝါ၊ ကာယ, အနုပဿနာနှင့် သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ပဿမ္ဘယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။

[၃၂၇] ၂၂၂။ အာဒိကမ္မိကဿ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သန္ဓာ ယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ပန၊ ကိုမူကား။ ဣတရစတုက္ကေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော စတုက္ကတို့၌လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ တည်း။ ဘေဒ္ဓာတိ၊ ကား။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ၌။ ပဋ္ဌသန္ဓိကန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌပဒ္ဓံ၊ ငါးပိုင်းရှိသော။ ပဋ္ဌဘာဂံ၊ ငါးဖို့ရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနတ္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဂဏ္ဌဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဏှန်၊ သင်ယူခြင်းသည်။ တဒတ္ထပရိပုစ္ဆာ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ အနက်ကို မေးခြင်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ပရိပုစ္ဆနာ၊ မေးခြင်းမည် ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဌတော စ၊ ကျမ်း (ပါဠိ)အားဖြင့်ရင်း။ အတ္ထတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန်၊ သည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းနှင့်အနက်။ သဲ့သယပရိပုစ္ဆနာ၊ ယုံမှားဖွယ် အဆစ်အပိုင်းကို မေးခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား နိမိတ္တျပဋ္ဌာန်၊ နိမိတ်၏ ထင်ခြင်းတည်း။ ၈၀၊ သို့။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနယုဥ္ဇန္တဿ၊ အား။ ဣဒ၊ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၌။ ၈၀၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်သားခြင်းတည်း။ ၈၀၊ သို့။ ဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ဖြစ်၏၊ (တနည်း) ဈာနံ၊ သို့။ အပ္ပေတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တထာ၊ ထို့အတူမှတ်သားခြင်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ၊ နာမည်၏၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ ရောက်ခြင်းမည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာနဗန္ဓနာဖုသနာနံ၊ ရေတွက်ခြင်း, အစဉ်လိုက်ခြင်း, ထိခြင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဥသုက္ကာပေတွာ၊ အားထုတ်စေ၍၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်တက်စေ၍။ (ဥသုက္ကာပေတွာ–ဟု ရှိသင့်၏) ဌပနာယ၊ ထားခြင်း၏၊ ဝါ၊ အပ္ပနာ ၏။ သမ္ဘတိ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တတော ပရမ္မိ၊ ထိုအပ္ပနာမှ နောက်၌လည်း။ သလ္လက္ခာဒိဝသေန၊ ဝိပဿနာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မတ္တကပ္ပတ္တိ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ သဘောကို။ သလ္လက္ခဏံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝူပဓာရဏန္တိ၊ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သြဓိသော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနတော၊ သင်ယူခြင်းကြောင့်။ အတ္ထနာပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ နံ ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ တတော ၈၀၊ သာလျှင်။ အာစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ နံ ဝိဟေသေတိ၊ မညှင်းဆဲ၊ ဝါ၊ ညှင်းဆဲသည်မမည်၊ ဝါ၊ ညှင်းဆဲရာမရောက်။ (ဓမ္မာဓိကရဏမ္ပိ ဝါ–ဟူသော သီ–သျှာမူ သာလျှင် သင့်သည်) ဝါ၊ တတော ၈၀–ဟု ဆိုခဲ့သည်မှ တနည်းကား။ ဓမ္မာဓိကရဏမ္ပိ၊ တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အာစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ နံ ဝိဟေသေတိ၊ မညှင်းဆဲ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘာဝနာယ၊ ၏။ မတ္ထက်၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပါပနတော၊ ရောက်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ တိ၊ ကား။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနော အကိလမနအာစရိယာဝိဟေသနဟေတု၊ မိမိ၏မပင်ပန်းခြင်း, ဆရာကို ညှင်းဆဲ ရာမရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ထောကန္တိ၊ ကား။ ထောကံ ထောကံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ သင်ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဓိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အစီအရင်တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တဥဂ္ဂဟမတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သင်ယူခြင်းမျှသည်။ နံ၊ မဟုတ်။ အာစရိယတော၊ ဆရာ့ထံမှ။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အစီအရင်သည်။ အာစရိယုဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုအာစရိယုဂ္ဂဟမှ။ ကေပဒမ္ပိတိ၊ ကား။ ဧကေကောဌာသမ္ပိ၊ တဖို့တပိုင်းကိုမျှသော်လည်း။

၂၂၃။ အနုဝဟနာတိ၊ ကား။ အသ္သာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ အနုဂမနဝသေန၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတိယာ၊ ကို။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိ။ အနုပဝတ္တနာ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဖုသနာတိ၊ ကား။ အသ္သာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဂဏေန္တဿ စ၊ ရေတွက်သောယောဂီ၏ဝင်း။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းကို ပဋ္ဌိသံ ဟရိတ္တာ၊ ရုပ်သိမ်း၍။ တေ၊ ထိုဝင်သက် ထွက်သက်တို့ကို။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဗန္ဓန္တဿ စ၊ အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏ဝင်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေ န္တဿ စ၊ ထားသော ယောဂီ၏ဝင်း။ နာသိကဂ္ဂါဒိဌာနဿ၊ နှာသီးဖျား အစရှိသော ဌာနကို။ နေသံ၊ ထိုဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏။ ဖုသနာ၊ ထိခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဏနာဒိဝသေန၊ ရေတွက်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ မနသိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ)

ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဖုသနာ ဝသေန၊ ဖုသနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ မနသိကာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာ နေယေဝ၊ ထိရာ ထိရာအရပ်၌သာ လျှင်။ ဂဏာနာဒိ၊ ရေတွက်ခြင်း စသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဖုသနာဂဟဏံ၊ ဖုသနာကို ယူခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေန္တော၊ ၍။ ဖုသနာတိ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဌပနာတိ၊ ကား။ သမာဓာနံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တသ၊ ကို။ တံအာဓာနံ၊ ထိုထားခြင်းသည်။ ဌပနံ၊ ဌပန မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သမာဓိ၊ ကို။ စိတ္တသ ဌိတိ သဏ္ဌိတိတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ သမာဓိပ္ပဓာနာ၊ သမာဓိလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပနာတိ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနိစ္စတာဒီနံ၊ အနိစ္စတာ စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်တို့ကို။ သလ္လက္ခဏတော၊ ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သလ္လက္ခဏာ၊ မည်၏။ ပဝတ္တတော စ၊ အဖျဖတ္တ ပဝတ္တမှုဝင်း။ နိမိတ္တတော စ၊ ဗဟိဒ္ဓသင်္ခါရနိမိတ်မှုဝင်း။ ဝိနိဝဋ္ဋနတော၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်သည်။ ဝိဝဋ္ဋနာ နာမ၊ မည်၏။ [၃၂၈] သကလသံကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ–ဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေသတို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဋနာပါရိသုဒ္ဓိနံ၊ ဝိဝဋ္ဋနာနှင့်ပါရိသုဒ္ဓိတို့ကို၊ ဝါ၊ မဂ်နှင့်ဖိုလ်တို့ကို။ ပဋိပဿနာတိ၊ ကား။ ပဋိပဋိ၊ အသီးအသီး။ ဒဿနံပေကွနံ၊ ရှုခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ခဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဧကံ တီဏိ ပဉ္စာတိ၊ တစ်, သုံး, ငါးဟု။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဏာနာယ၊ ၏။ ခဏ္ဍနံ၊ ပြတ်ခြင်းတည်း။ သြကာ သေတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဂဏာနဝိဓိ၊ ရေတွက်ခြင်း အစီအရင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂဏာနနိဿိတောဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကို မှီသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မဋ္ဌာနနိဿိတော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သိခါပ္ပတ္တံ နခေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤ စကားကို။ စိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကြာမြင့်စွာ။ ဂဏာနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တသ၊ ယောဂီ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအထူးသဖြင့် ကြာမြင့်စွာ နလုံးသွင်းသော ယောဂီသည်။ တထာလဒ္ဓံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ရအပ်ပြီးသော။ အဝိ ကွေ့ပမတ္တံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းမျှကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မညေယျ၊ အောက်မေ့ရာ၏။ အဿာသ။ပ။ ဂဟေတွာ တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဿာသပဿာသေသု၊ တို့တွင်။ ဧကောဝ၊ တခုသည်သာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပသ ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားမူကား။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလုံးတို့သည်လည်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ယော ဥပဋ္ဌာတိတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဋ္ဌ ဖြင့်။ ဒ္ဝီသု၊ ကုန်သော။ နာသာပုဋေါတေသု၊ နှာခေါင်းပေါက်လေတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်လေသည်။ ပ၊ ကဋ္ဌတရော၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအထူးသဖြင့် ထင်ရှားသောလေကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံ၊ သို့။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဒီပိတော၊ ၏။ ဣဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနန္တိ၊ ဟူသော။ အာမေဍိတဝစနေန၊ အာမေဍိတ်စကားဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ အဿာသပဿာ သာနံ၊ တို့ကို။ ဥပလက္ခဏံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဝုတ္တ ပွကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပလက္ခေတွာဝ၊ မှတ်၍သာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဂဏာနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဋ္ဌ။ ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပလိဃသ၊ တံခါးကျည်၏။ ပရိဝတ္တနံ၊ လျှိုရာလည်ရာဖြစ်သော ကွင်းမည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုတံခါးကျည်ကွင်းကို။ ယတ္ထ၊ အကြင်တံခါးတိုင်၌။ နိက္ခိပန္တိ၊ ထားကုန်၏။ သော၊ ထိုတိုင်သည်။ ပလိဃတ္ထ မ္ဘော၊ မည်၏။ တိယာ မရတ္တိန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္ဆန္ဒသံယောဂေ၊ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ ပုရိမန ယေနာတိ၊ ကား။ သီဃဂဏာနာယ၊ လျင်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဂေါပါလကဂဏာနာယ၊ နွားကျောင်းသား၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဧကော–အရာတွင် သီမူ၌ ဧကံ–ဟု ရှိ၏၊ ၎င်းပါဋ္ဌသင့်၏) ဧကံ ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စာတိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ဂဏာနာဝိဓိဒဿနံ၊ ရေတွက်ခြင်း အစီအရင်ကို ပြသော စကားတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌာတိအာဒီသုပိ၊ အဋ္ဌ–ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧကတော၊ တခုမှ။ ပဋ္ဌာယေဝ၊ လျှင်။ ပစ္ဆေက၊ အသီးအသီး။ အဋ္ဌာဒီနိ၊ တို့သို့။ ပါပေတဗ္ဗာနိ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ သီဃံ သီဃံ၊ စွာ။ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့လျှင်စွာ ရေတွက်ရာ၌။ ကာရဏံ စ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ နိဒဿနဉ္စ၊ ပုံတူဥပမာကိုလည်း။ ဂဏာနပဋိဗဒ္ဓေ ဟိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ တေန၊ ထိုဒုတ်ဖြင့်။ နာဝါ၊ လှေကို။ အရီယတိ၊ သွားစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိတ္တံ၊ မည်၏။ ပါဒေန ဒဏ္ဍော၊ သွားစေကြောင်းဖြစ်သော (ထိုးဝါး) ဒုတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အရိတ္တေန၊ ထိုးဝါးဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘနံ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းသည်။ အရိတ္တုပတ္ထမ္ဘနံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုထိုးဝါးထောက်ပံ့ခြင်း၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။

နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ နိရန္တရပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ ဌပနာယမေဝ၊ ဌပနာ မည်သော အပ္ပနာ၌သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရန္တရံ ပဝတ္တံ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဝိယ–နှင့်တကွ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသန္တံ၊ ဝင်သော။ ဝါတံ၊ လေကို။ မနသိ ကရောန္တော၊ ဂီသည်။ အန္တော၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝေသေတိ နာမ၊ သွင်းသည်မည်၏။ ဗဟိ၊ အပသို့။ စိတ္တနီဟရဏေပိ၊ စိတ်ကို ထုတ်ဆောင်ရာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဝါတဘ္ဘာဟတန္တိ၊ ကား။ အဘ္ဘန္တရဂတံ၊ အတွင်းသို့ဝင် သွားသော။ ဝါတံ။ ကို။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ မနသိကရောန္တသ၊ ဂီအား။ ဝါတေန၊ လေဖြင့်။ တံ ဌာနံ၊ ကို။ အဘ္ဘာဟတံ ဝိယ စ၊ တိုက်ခတ်အပ်သကဲ့သို့ရင်း။ မေဒေန၊ အဆီဖြင့်။ ပူရိတံ ဝိယ စ၊ ပြည့်သကဲ့သို့ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဠာတိ၊ ထင်၏။ [၃၂၉] ဖုဋ္ဌောကာသံ၊ ကို။ မုဋ္ဌိတ္တာ၊ လွတ်၍။ နီဟရတောဝ၊ ထုတ်ဆောင် သော ယောဂီအား။ ။ပန၊ ဆက်။ တထာ၊ ဖြင့်။ နီဟရတောဝ၊ ဂီ၏။ (စိတ္တံ–ဌိတပ်) ဝါတသ၊ ၏။ ဂတိသမန္နေသနမုခေန၊ သွားရာ ကို ရှာခြင်းကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ နာနာရမ္မဏောသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ စိတ္တံ ဝိက္ခိပတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧတေန္တိ၊ ကား။ ဧတံ အသာသပဿာသဇာတံ၊ ဤဝင်သက် ထွက်သက်အပေါင်းကို။

၂၂၄။ အနုရမနန္တိ၊ ကား။ ပဝတ္တပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ အသာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏာ ကရဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သတိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ အနုဂစ္ဆနံ၊ အစဉ် လိုက်ခြင်းတည်း။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ တဋ္ဌ ခေါန အာဒိ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာဘိ၊ ချက်သည်။ အာဒိ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုချက်အရပ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန တော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပဌမုပ္ပတ္တိဝသေန၊ ပဌမ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိ စိန္တာ၊ အစဟု ကြံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပတ္တိမတ္တာဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု၊ မဟုတ်။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုအသာသပဿာသတို့သည်။ နာဘိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝ နာသိကဂ္ဂါ၊ နာသီးဖျားတိုင်အောင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ ဖြစ်ကုန် သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင်အရပ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထေ၊ ထိုထိုဖြစ်ရာအရပ် ၌သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဂမနာဘာဝတော၊ သွားခြင်း၏ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယံ၊ အရပ်တပါး၌ ဖြစ်ခြင်း၌။ ဂတိသမညာ၊ သွားခြင်းဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယဒယံ မဇ္ဈန္တိ၊ ကား။ ယဒယသမီပံ၊ ရင်ချိုင့်၏ အနီး ဖြစ်သော။ တသ၊ ထိုရင်ချိုင့်၏။ ဥပရိဘာဂေါ၊ အထက်အဖို့သည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်တည်း။ နာသိကဂ္ဂံ ပရိယောသာနန္တိ၊ ကား။ နာသိကဋ္ဌာနံ၊ သည်။ တသ၊ ထိုထွက်သက်၏။ ပရိယော သာနံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသာသပဿာသသမညာယ၊ အသာသပဿာသဟူသော အမည်၏။ တဒဝဓိဘာဝတော၊ ထိုနာသီးဖျားလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧတေ၊ ဤအသာသပဿာသတို့ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာတိ၊ ဌာန်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ် ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရုပ်တို့၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘ္ဘန္တရံ ပဝိသနဝါတသ နာသိကဂ္ဂံ အာဒီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဝိသနနိက္ခမနပရိယာ ယော၊ ဝင်သည် ထွက်သည်ဟူသော ပရိယာယ် ဝေါဟာရကို။ တံသဒိသဝသေန၊ ထိုဝင်သည် ထွက်သည်နှင့် တူသည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဝုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိကွေ့ပဂတန္တိ၊ ကား။ ဝိကွေ့ပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ ဥပဂတံ၊ ကပ်ရောက်သော။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ သော။ အသမာဟိတံ၊ မတည်ကြည်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာရဒ္ဓါယာတိ၊ ကား။ သဒရထဘာဝါယ၊ ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ။ ဣဒ္ဓနာယာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာန မနသိကာရသ၊ ၏။ စလနာယ၊ ငှါ။

ဝိကွေ့ပဂတေန စိတ္တေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ကရဏာဝစနံ၊ ကရိဏား ဝိဘာတ်အဆုံး ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ၊ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာအနက်၌။ (ကရဏာဝစနံ၊တည်း။) သာရဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သဒရထ၊ ပူပန်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဣဒ္ဓိတာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓနကာ စလနကာ၊ တုန်လှုပ်ကုန်သည်။ တထာ၊ တူ။ ဖန္ဒိတာ၊ ကုန်သည်။

အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေနာတိ၊ ပါဌ်၌။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန၊ အစအလယ်အဆုံးသို့ အစဉ် လိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ (ကြေလေသော အနုဂမနပုဒ်၏ အနက်ကို ဖော်၍ ထိုနှင့်သမ္ဗန်ဟု ဆိုလို၏) အနုဗန္ဓနာယ။ပ။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော စကားကို။ ယေနာဓိပ္ပါ ယေန၊ အကြင်သို့သော အလိုဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအလိုကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန ဝိယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဝိသုံ မနသိကာရော နတ္ထိ တိ၊ ကား။ ဂဏနာယ စ၊ နာနှင့်ရင်း။ အနုဗန္ဓနာယ စ၊ နှင့် ရင်း။ ဝိနာ၊ ၍။ ယထာဂ္ဂမ်၊ တိုင်း။ ကေဝလံ ဖုသ နာဝသေန စ၊ သက်သက် ဖုသနာ၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ (ကေဝလ) ဌပနာ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနမန သိကာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖုသနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဌပနာယ၊ ဖြင့်။ (မနသိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ) ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (ဝိသဒိသူ ပမာတည်း) ဖုသနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဂဏနာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ မနသိကာရော၊ သည်။ နတ္ထိယေဝ နန၊ မရှိသည်သာလျှင် မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ ငြားအံ့။ သာရတ္ထဒီပ်၌ နတ္ထိယေဝါတိ–ဟု ဣတိ–နှင့် တကွ အပြည့်အစုံပင်ရှိ၏) ယဒိပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဂဏနာ၊ ကို။ (ဂဟေတဗ္ဗာ ယထာ–၌ စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရသ၊ ၏။ မူလဘာဝတော၊ မူလရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၃၃၀] ပဓာနဘာဝေန၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနုဗန္ဓနာ၊ ကို။ ဌပနာယ၊ ဌပနာမည်သော အပွနာ၏။ (မူလဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပဓာနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တာယ၊ ထိုအနုဗန္ဓနာနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဌပနာယ၊ ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဂဏနာ, အနုဗန္ဓနာတို့ကို ပဓာန၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့်။ ဖုသနာယ၊

၏။ နာနန္တရိကဘာဝေ၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် (ဂဏနာ, အနုဗန္ဓနာတို့၌) အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ (ဂဏနာ, အနုဗန္ဓနာတို့နှင့်) မကင်းရာ မကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာ ဧ၀၊ တို့ကိုသာလျှင်။ မူလဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ ပဓာနဘာ၀ေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဣတ ရာသ၊ ဤမှတပါးကုန်သော ဖုသနာ ၌ပနာတို့၏။ တဒဘာ၀ံ၊ ထိုမူလဘာ၀၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဂဏနာ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဧ၀ံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ တာ၊ ထိုဖုသနာ, ၌ပနာတို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသေ၊ အကျဉ်း ဥဒ္ဒေသစကားရပ်၌။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ရှိသောကြောင့်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ ယေ၀ါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ ယေ၀ ဂဏေန္တောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါ၌ဖြင့်။ ဖုသနာ၊ သည်။ ဂဏနာယ၊ ၏။ အင်္ဂ၊ မပြ ဓာန်းသော အစိတ်အပိုင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဂဏနာယ စ ဖုသနာယ စ မနသိ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထေ၀ါတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ ယေ၀၊ ၌သာလျှင်။ တေတိ၊ ကား။ အသာသပသာသေ၊ တို့ကို။ သတိယာ အနုဗန္ဓန္တောတိ၊ ကား။ ဂဏနာ၀ိထိ၊ ရေတွက်ခြင်းလမ်းစဉ်သို့။ (သီမူ၌ဌင်း သာရတ္ထဋီ၌ဌင်း ဂဏနာ၀ိမိ-ဟုရှိ၏၊ ရေတွက်ခြင်း အစီအရင်သို့-ဟု အနက်ပေး) အနဂန္နာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ (ရေတွက်စဉ်ကဲ့သို့ပင် အစဉ်လိုက်၍ ရှုမှတ်သည်ကို ဆိုလိုသည်) သတိယာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ နိဗန္ဓန္တော၊ ဖွဲ့သောယောဂီကို။ ဖုဋ္ဌောကာသေယေ၀၊ ၌သာလျှင်။ တေ၊ ထိုအသာသပသာသတို့ကို။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဥပဓာရေန္တော၊ မှတ်သောယောဂီကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပ္ပနာ ဝသေန စိတ္တံ ၌ပေန္တောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (စိတ်ကိုထားသည် ရှိသော်)။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧ၀ံ၊ ဖြင့်။ ယထာဥပ၌တေ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ၌ပေန္တော သမာဒဟန္တော၊ ကောင်းစွာထားသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ။ အနုဗန္ဓနာယ စာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အနုဗန္ဓနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဖုသနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ (မနသိ ကရောတီတိ၊ နှလုံးသွင်းသည် ဟူ၍ရင်း။) (တနည်း) (အနုဗန္ဓနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။) ၌ပနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသိ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သွာယမတ္ထောတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေ၀ဂဏေန္တောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ တတ္ထေ၀ ဂဏန်။ပ။ အနုဗန္ဓန္တောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ယွာယံ-ယော အယံ (အတ္ထော)၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သော အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ။ယာ၊ အကြင် သဘောသည်။ အစ္ဆန္တယ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နိ မိနောတိ၊ မရှိင်းယှဉ်တတ်။ နိ ဝိနိစ္ဆိနောတိ၊ မဆုံးဖြတ်တတ်။ သာ၊ ထိုသဘောသည်။ မာနသ၊ စင်စစ်ရှိင်းယှဉ်တတ် ဆုံးဖြတ်တတ်သော သဘော၏။ သမီပေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပမာ၊ မည်၏။ ဂ၀ယော၊ နွားနောက်သည်။ ဂေါဏောဝိယ၊ နွားနှင့်တူ၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဥပမာကဲ့သို့ တည်း။

၂၂၅။ ပဂုံဠောတိ၊ ကား။ ပီ၌သပ္ပီ၊ အင်းပျဉ်ဖြင့် သွားတတ်သော သူဆွဲတည်း။ ပေခေါ်လော၊ ပခက်သည်။ ဒေါ်လာ၊ မည်၏။ ကိဠတန္တိ၊ ကား။ ကီဠန္တာန်၊ ကစားကုန်သော။ မာတာပုတ္တာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ သူဆွဲဟူသော မိမိ၏။ ဘရိယာယ စ၊ မယား၏ဌင်း။ ပုတ္တဿ စ၊ သား၏ဌင်း။ ဥဘော ကောဋ္ဌိယောတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆန္တဿ၊ လာသောပခက်၏။ ပုရိမကောဋ္ဌိ၊ ရှေ့အစွန်းကိုဌင်း။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသောပခက်၏။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌိ၊ နောက်အစွန်းကိုဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိယော၊ တို့ကို။ မဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဒေါ်လာဖလကဿေ၀၊ ပခက်ပျဉ်ချပ်၏သာလျှင်။ မဏ္ဍ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘော ဝိယ၊ ဖွဲ့ချည်ရာတိုင်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘော၊ မည်၏။ နာသိကဂ္ဂ ဝါ၊ နာသီးဖျားကို သော်ဌင်း။ မုခနိမိတ္တံ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော မုခနိမိတ်ကိုသော်ဌင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။) တဿ၊ နာသီးဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော ထိုချည်တိုင်၏။ မူလေ သမီပေ၊ အနီး၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ကထံ ဌတွာ၊ အဘယ်သို့တည်၍နည်း။ သတိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဌတွာ၊ ၍။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သတိ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုနာသီးဖျား, အထက်နှုတ်ခမ်း၌။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ ထင်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ သော။ ယောဂါ၀စရော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဌိတော နာမ၊ တည်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အ၀ယ၀မ္မေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော သတိတရားဖြင့်။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပဒီသိ တဗ္ဗတော၊ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ နာသိကဂ္ဂါဒိ နိမိတ္တေ၊ နာသီးဖျားစသော မှတ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ သတိယာ နိသီဒန္တောတိ၊ ကား။ သတိ၀သေန၊ ဖြင့်။ နိသီ ဒန္တော၊ နေလျက်။ (အဘယ်သို့နေသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် သတိဥ-စသည်ကို မိန့်သည်) သတိဥ တတ္ထာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသဖြင့်။ ဌာနေ၊ တည်ရာ၌။ (ဝုတ္တံ) ဝိယ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ (ဣဓပိ၊ ဤနိသီဒန အရာ၌လည်း။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ ထိရာထိရာ အရပ်၌။

[၃၃၁]၂၂၆။ တေတိ၊ ကား။ နဂရဿ၊ ၏။ အန္တောဗဟိဂတာ၊ အတွင်းအပ၌ တည်ကုန်သော။ မနုဿာ စ၊ တို့သည်ဌင်း။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ ဟတ္ထဂတာ၊ လက်၌တည်ကုန်သော။ သဂ်ဟာ စ၊ သိမ်းပိုက်ထားသော ပစ္စည်းတို့သည်ဌင်း။

၂၂၇။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ဥပမေယျတ္ထဒဿနတော၊ ယျအနက်ကို ပြသောစကားမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ။ ဂါထာယံ၊ ၌။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ အာရုံ၌ စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော သတိ၏ မှတ်ကြောင်း နိမိတ်တည်း။ အနာရမ္မဏေ မေကစိတ္တဿာတိ၊ ကား။ ဧကဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ နိ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နိ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေတိ၊ ကား။ နိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ အဿာသော၊ သ ၎င်း။ ပဿာသော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏကရဏ၀သေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အ၀ိနိဗ္ဘဿ၊ မရ သော သူအား။ (ဤ၌ အဇာနန္တ-မသိ-ဟူသည်မှာ အာရုံမပြုမိခြင်းမျှသာ ဆိုလို၏) စ-

သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဗျတိရေကေ၊ ၌။ (ဝတ္ထုတိ၊ ၏။) ဘာဝနာတိ၊ ကား။ အာနာပါနသတိသမာဓိဘာဝနာ၊ ကို။ နုပလဗ္ဘတိတိ၊ ကား။ နု ဥပလဗ္ဘ တိ၊ မရအပ်။ နု သိဒ္ဓေတိ၊ မပြီး။ ဣတိ အယ်၊ သည်ကား။ စောဒနာဂါထာယ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယာ ပန ပရိဟာရဂါထာ၊ ဒုတိယအဖြေ ဂါထာသည် ကား။ သုဝိညေယျာဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

ကထန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ တာသံ၊ ထိုဂါထာတို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ပဒယောဇနာယ၊ ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းနှင့်။ သဒ္ဒီ၊ တကွ။ အယံ၊ လတ်သည်ကား။ အတ္ထ နိဒ္ဒေသော၊ အနက်ကို အကျယ်ပြခြင်းတည်း။ နိမိတ္တာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကစိတ္တသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကထံ၊ သို့။ နု ဟောန္တိ၊ နည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ တခုတည်းသော စိတ်၏ အာရုံ မဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ (နု စိမေ–ကား သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို ပြခြင်း မျှသာတည်း၊ အနက်ပေးရန် မလို) တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကထံနှင့်မတွဲမီ ရသင့်သော အနက်ကိုပြသည်၊ တနည်း–ပရိဟာရကမ်း၏ အလိုကို ပြသည်) အဝိဒိတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ ကထံ၊ သို့။ နု ဟောန္တိ၊ နည်း။ (ကထံ–နှင့် တွဲ၍ ရသင့်သော အနက်) ဟိ၊ မသိအပ်သည် မဟုတ်ကုန် သိအပ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်သည်ဟူသော စကားသင့်ပေ၏။ တေသံ၊ ထို သုံးပါးသော တရားတို့၏။ အဝိဒိ တတ္ထေ၊ မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) စိတ္တဿ၊ သည်လည်း။ ဝိကွေ့ပ်၊ သို့။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပဲရှိအံ့နည်း။ ပဓာနဿ ဘာဝနာယ နိပ္ပါဒကံ ဝီရိယဿ၊ ဘာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော ဝီရိယသည်လည်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ပညာယတိ၊ ထင်တော့အံ့နည်း။ နီဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝိကွမ္ဘကံ၊ ကွာစေတတ်သော။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ သမာဓာနဝဟံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းကို ဆောင်တတ်သော၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဘာဝနာနယောဂသခ်ါတံ၊ ဘာဝနာ၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ပယောဂဿ၊ ကိုလည်း။ ယောဂီ၊ သည်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ သာဓေတိ၊ အံ့နည်း။ ဥပရူပရိ၊ အထက် အထက်၌၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်။ လောကိယလောကုတ္တရံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ စ၊ အထူးကိုလည်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရနိုင် တော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (အတ္ထနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ကကစူပမာယ၊ ဖြင့်။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ သေယျထာပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘူမိဘာဂဿ၊ မြေအဖို့၏။ ဝိသမတာယ၊ မညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စဋ္ဌလေ၊ တလှုပ်လှုပ်ဖြစ်နေခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ရက္ခေ၊ သစ် တုံး၌။ ဆေဒနကိရိယာ၊ ဖြတ်ခြင်းကိရိယာသည်။ သုကရာ၊ ပြုလွယ်သည်။ နု သိယာ၊ ရာ။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ သစ်တုံး တလှုပ်လှုပ်ဖြစ်နေသည်ရှိသော်။ ကကစဒန္တဂတိ၊ လွှသွားတို့ ၏သွားခြင်းကို။ ဒုဗ္ဗိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သမေ ဘူမိဘာဂေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကကစေနာတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကေန၊ ငယ်သော။ ခရပတ္တေန၊ လွှဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ကေဝုစ်ဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနန္တိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ ထိကုန် ထိကုန်သော လွှသွားတို့၏။ (ဝိစ္ဆာတပုဒ်ကြောသည်ဟု ဆိုလို၏) ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ကကစဒန္တေ ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဒ္ဒာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပုရိသသ၊ ၏။ သတိယာ၊ ၏။ ဥပဒ္ဒာနံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နု အာဂတေ ဝါ။ပ။ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကကစဿ၊ လွှကို။ အာကမုနကာလေ၊ ဆွဲငင်သော ကာလ၌။ ပရိသာဘိမုခံ၊ လွှတိုက်သော ယောက်ျားဆီသို့ရှေးရှု။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော လွှသွားတို့ကို။ အာဂတာ(ဣတိ)၊ လာကုန်သည်ဟူ၍ဝင်း။ ပေလ္လနကာလေ၊ တွန်းသော ကာလ၌။ တတော၊ ထိုယောက်ျားမှ။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကွာသွားသော လွှသွားတို့ကို။ ဂတာ ဣတိ၊ သွားကုန်သည် ဟူ၍ဝင်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အာဂတာ ဝါ၊ လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ သွားသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ လွှသွားတို့ သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အဝိဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော လွှသွားတို့၌။ သတိယာ၊ ၏။ ဥပဒ္ဒိ တတ္ထာ၊ ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗဒ္ဒာနံ၊ ဖြတ်အပ်သော အရပ်ကို။ အဖုသိတွာ၊ မထိမူ၍။ ဂစ္ဆန္တာနံ စ၊ ကုန်သော။ အာဂစ္ဆန္တာနံ စ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်ဝင်းတည်း။ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ရက္ခသ၊ သစ်တုံးကို။ [၃၃၂] ဆေဒနဝိရိယံ၊ ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော လုံ့လဝီရိယတည်း။ ပယောဂန္တိ၊ ကား။ တသ္မေ၊ ထိုသစ်တုံးကို သာလျှင်။ ဆေဒနကိရိယံ၊ ဖြတ်ခြင်း ကိရိယာကို။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ အနေကဘာဝါပါဒနံ၊ များစွာသော အပိုင်းတို့၏အဖြစ် သို့ရောက်စေခြင်းကိုဝင်း။ တေန၊ ထိုသစ်သားဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ သော။ ပယောဇနဝိသေသံ စ၊ အကျိုးထူးကိုဝင်း။

ယထာ ရက္ခောတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ နှီးနှောသော စကားတည်း။ ဧတာယ၊ ထိုသတိဖြင့်။ အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိ၊ သည်။ ဥပနိဗန္ဓနာ နာမ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုအာရုံ၌ စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော သတိ၏။ အသာသပသာသနံ၊ တို့ကို။ သလ္လက္ခဏသ၊ မှတ်ခြင်း၏။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ နာသိကဂ္ဂ ဝါ၊ နှာသီးဖျားကိုသော်ဝင်း။ မုခနိမိတ္တံ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော မုခနိမိတ်ကိုသော် ၎င်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဧဝမေဝါတိ၊ ကား။ ကကစေန၊ ဖြင့်။ ရက္ခံ၊ ကို။ ဆိန္ဒန္တော၊ သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ အာဂတဂတေ၊ လာတိုင်း သွားတိုင်း ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊ တို့ကို။ အမနသိ ကရောန္တော်ပါ၊ နှလုံး မသွင်းဘြားသော်လည်း။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဒ္ဒာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သတိယာ၊ ကို။ ဥပဒ္ဒပနေန၊ ထင်စေ ဖြစ်စေ သဖြင့်။ အာဂတဂတေ၊ ကုန် သော။ ကကစဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဇာနာတိ ယထာပိ၊ သိသကဲ့သို့ဝင်း။ သုတ္တပဒဋ္ဌ၊ မျဉ်းကြိုးရာကို လည်း၊ ဝါ၊ မျဉ်းကြောင်းကိုလည်း။ အဝိရဒ္ဓန္တော၊ မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။ အတ္ထကိစ္စံ၊ လိုအပ်သော ကိစ္စကို။ သာဓေတိ ယာထာပိ၊

ပြီးစေသကဲ့သို့ဂင်း။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ နာသိကဂ္ဂေ မုခနိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ဒီဃနာသိကော၊ နာခေါင်းရှည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နာသိကဂ္ဂေ၊ နာသီးဖျားခ်ိန်။ ဣတရော၊ ဤမှ တပါးသော နာခေါင်းတိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဥတ္တရောဒ္ဓေ–ခ်ိန်စပ်) ဧတေန၊ ဤနှုတ်ခမ်းဖြင့်။ မုခံဒဿနံ၊ သွားကို။ နိမီယတိ ဆာဒီယတိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုခနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဥတ္တရောဒ္ဓေ၊ အထက် နှုတ်ခမ်းခ်ိန်။

ဣဒံ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ယေန ဝီရိယာရမ္ဘေန၊ အကြင်ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြင်ဝီရိယ ဟူသော အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝီရိယသ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကာယောပိ၊ သည်လည်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကမ္မနိယံ ဘာဝနာကမ္မကွမ်း၊ ဘာဝနာအမှုခ်ိန် ခန့်သည်။ ဘာဝနာကမ္မယောဂ္ဂံ၊ ဘာဝနာအမှုအား လျောက်ပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဝီရိယံ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသော ပဟီယန္တိတိ၊ ကား။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသဘူတာနိ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ နီဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိကမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိကမ္ဘန ပဟာန်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ပဟီယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတက္ကာ ဝူပ သမ္မန္တိ တိ၊ ကား။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ကာမဝိတက္ကာဒယော၊ ကုန်သော။ မိစ္ဆာ ဝိတက္ကာ၊ မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ ဥပသမံ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ နီဝရဏာပဟာနေန၊ နီဝရဏာကို ပယ်ခြင်း ဖြင့်။ ပဌမဈာနာဓိဂမံ၊ ပဌမဈာန်ကို ရခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဝိတက္ကဝူပသမာပဒေသေန၊ ဝိတက်ငြိမ်းခြင်းကို ညွှန်ပြခြင်း ဖြင့်။ ဒုတိယဈာနာဒီနံ၊ တို့ကို။ အဓိဂမံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အယံ ပယောဂေါတိ၊ ကား။ ဈာနာဓိဂမသ၊ ဈာန်ကို ရခြင်း၏။ ဟေတုဘူတော၊ သော။ အယံ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကို မပြတ်အားထုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မပြတ် ယှဉ်ခြင်းသည်၊ ပယောဂေါ၊ မည်၏။ သံယောဇနာ ပဟီယန္တိတိ၊ ကား။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ။ တို့ကို။ မဂ္ဂပဋိ ပါဋိယာ၊ မဂ်အစဉ်ဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟီယန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသယာ ဗျန္တီ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထို့အတူ မဂ် အစဉ်, သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့်။ သတ္တပိ၊ ကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မ တာပါဒနေန၊ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ဘဂ်မတ္တသပိ၊ ဘင်မျှ၏လည်း။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဂတန္တာ၊ ကင်းသော အစွန်းအစ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တု၊ ဤသံယောဇဉ် နှင့် အနုသယ နှစ်ပါးတို့တွင်။ သံယောဇနေပဟာနံ နာမ၊ မည်သည်။ အနုသယနိရောဓေနေ၀၊ အနုသယတို့၏ ချုပ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံယောဇနေ သု စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဟီနေသု၊ ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ အနုသယာနံ၊ တို့၏။ လေသောပိ၊ အရိပ်အမြွက်မျှသော်လည်း။ နတ္ထိ ဝိသ တိ၊ လတ့်။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဒဿနတ္တံ၊ ၄ါ။ သံယောဇနေ။ပ။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ ဣမံ သမာဓိ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ အနုဂ္ဂမေန၊ အားဖြင့်။ လဇ္ဇမာနော၊ သော။ အယံ သံယောဇ နပ္ပဟာနာဒိကော၊ ဤသံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးသည်။ ဣမသ သမာဓိသ၊ ၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယသ္သာတိ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အနုပဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အနုဂ္ဂမေန၊ အားဖြင့်။ ပရိစိတာတိ၊ ကား။ ပရိစိဏ္ဏာ၊ လေ့ကျက်အပ်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအုံ့။ ဇတ္တု၊ ဤဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ သခေါ်ပတ္ထော၊ တည်း။ အာနာပါနသတိ၊ ကို။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ [၃၃၃] ဒေသိတာ၊ ၏။ တထေ၀၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဒီဃရဿပဓာနနာဒိဝိဓိနာ၊ အရှည်အတိုကို သိခြင်း အစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ် အတိုင်း။ ပရိစိတာ၊ လေ့ကျက်အပ်သည်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဘာဝိ တာ၊ ပွါးစေအပ်သည်။ (ဟောတ၊ ၏။) တတော ဧ၀၊ လျှင်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသည်။ သောဠ သန်္ခ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ၊ တို့၏။ ပါရိပူရိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣမံ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ ဤခန္ဓာ အစရှိသော လောကကို။ ပညော ဘာသေန၊ ပညာတည်းဟူသော အရောင်အလင်းဖြင့်။ ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ စေ၏။ ယထာ ကိံ၊ ကား။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ စန္ဒိမာ ဣဝ၊ လကဲ့သို့တည်း။ အဗ္ဘပဋိလေ ဝိမုတ္တော၊ တိမ်တိုက်ဟူသော အညစ်အကြေးမှ လွတ်သော၊ ဝါ၊ တိမ်တိုက်နှင့် ကြွင်းသော အညစ်အကြေးတို့မှ လွတ်သော။ တာရက ရာဇာ၊ ကြယ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ စန္ဒိမာ ဝိယ၊ လကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (သခေါ်ပတ္ထော၊ တည်း။)

ဣဓတိ၊ ကား။ ကကစူပမာယံ၊ လွှ ဥပမာ၌။ အသ္သာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ဣဓ တိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ အသ္သာတိ၊ ကား။ ဥပမာဘူတသ၊ သော။ ကကစသ၊ ၏။ အာဂတဂ တ၀သေန၊ လာသည် သွားသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တသ ပုရိသသ၊ ၏။ အမနသိကာရော၊ နလုံးမသွင်း ခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ အသ္သာ သ၀သ္သာသာနံ၊ တို့၏။ အာဂတဂတ၀သေန၊ အားဖြင့်။ အမနသိကာရမတ္တမေ၀၊ နလုံးမသွင်းခြင်းမျှ သည်သာလျှင်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။

၂၂၈။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ အ၀သေသစျာနဂ်ံပဋိမဏ္ဍိတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိတက္ကာဒိအ၀သေ သစျာနဂ်ံ ပဋိမဏ္ဍိတာတိ၊ ဝိတက် အစရှိသော ကြွင်းသော စျာနင်တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သည်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိစာရာဒီတိ၊ ဝိစာရ စသည်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကသ၊ ၏။ အပ္ပနာဘာ၀တော၊ အပ္ပနာ မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုဝိတက်ကို။ ပါဋိယံ၊ ၌။ အပ္ပနာ

ဗျပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ဖွင့်ပြတော် မူအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တံသမ္ဗယောဂတော၊ ထိုအပ္ပနာမည်သော ဝိတက်နှင့်ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်။ ဈာနံ၊ ကို။ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဈာနဂေါသု စ၊ တို့တွင်လည်း။ သမာဓိ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသမာဓိကို။ အပ္ပနာ တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အဝသေ သ။ပ။ သမ္ဗဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာသစိ ပန။ပ။ ပဘုတီတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါ၌ ၌။ အနုက္ကမတော။ပ။ လဃုနာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ ဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ဇတ္ထကော၊ ဤမျှလောက်သော။ ဂန္ဓော၊ ကျမ်းရင်းစာသား သည်။ ပရိဟီနော၊ ယုတ်လျော့လျက်ရှိ၏။ (ယခု လက်ရှိ စာကိုယ်၌မူကား ထိုစာသား အပြည့်အစုံပင် ရှိ၏)

သာရဒ္ဒကာယသ၊ ပူပန်ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသော။ ကသစိ၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ။ ပဋ္ဌိကာ ဒီနံ၊ အခင်း ကြိုးပြား ဖျဉ်ပြားစသည်တို့၏။ ပလမ္ဗနေန၊ တွဲကျသဖြင့်။ သြနမတိ၊ ညွတ်ကျ၏။ ဝိကူဇေတီတိ၊ ကား။ သဒ္ဒံ၊ ကျိတ်ကျိတ် ဟူသော အသံကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဂတ္တာနိသဒကပ္ပရာဒီနံ၊ ကိုယ်, တင်ပါး, တတောင်ဆစ် စသည်တို့၏။ သန္ဓိဋ္ဌာနေသု၊ အဆက်အစပ်ဌာနတို့၌။ ဝလိ၊ အတွန့်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဝလိတံ၊ တွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရဒ္ဒကာယော၊ ပူပန် ပင်ပန်းသော ကိုယ်သည်။ ဂရုကော၊ လေးသည်။ ဃာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာယဒရထပူပ သမေန၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်း၏ ငြိမ်းခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးသော။ သြဠာရိကအသာသပဿာသနိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရေကကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ တသ၊ ထိုကာယဒရထပူပသမကို။ သာဓေနံဝိယ၊ ပြီးစေသော သာဓနကဲ့သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သြဠာရိကအသာသပဿာသ နိရောဓ ဝသေနာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ အနွယဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဒတ္ထသာဓနံ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေသော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌ဟု။ ကာယဒရထေ ပူပသန္တေတိ၊ ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ (အဓိပ္ပေတော–ဟု စပ်) စိတ္တဇရူပါနံ၊ တို့၏။ လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝေန၊ ပေါ့ပါးနူးညံ့အမှုမှ ခန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေသတိသန္တတိရူပါနမ္ပိ၊ ကြွင်းသော တိသန္တတိရုပ်တို့၏လည်း။ ယော လဟုအာဒိဘာဝေါ၊ အကြင်ပေါ့သည်၏အဖြစ် စသည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုပေါ့သည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကာယသ၊ ၏။ လဟုဘာဝေါတိ၊ ပေါ့သည်၏ အဖြစ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ သွာယံ–သော အယံ လဟုဘာ ဝေါ၊ ထိုကိုယ်၏ပေါ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ လဟုအာဒိဘာဝေန၊ ပေါ့သည်၏ အဖြစ်စသည် နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာ ယောပိ စိတ္တမ္မိ လဟုကံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ၏။

[၃၃၄] သြဠာရိကေ အသာသပဿာသေ နိရုဒ္ဓေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော နည်းရှိသော စကားကိုလည်း။ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တသ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သော အခြင်းအရာသို့ ရောက်သော။ ကာယ သခ်ါရသ၊ ကို။ ဝိစယနဝိဓိ၊ စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အာနီတံ၊ ဆောင်အပ်၏။

၂၂၉။ ဥပရူပရိ ဝိဘူတာနီတိ၊ ကား။ ဘာဝနာဗလေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ၊ အထက် အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်နောက် ကာလ၌။ ပါကဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေသတောတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဖုသနဒေသတော၊ ထိရာ အရပ်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဖုသနဝသေန၊ ထိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဓာရိတဌာ နတော၊ မှတ်အပ်ပြီးသော အရပ်မှ။

ကတ္ထ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဌာနဝသေန၊ ဌာန၏အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ ကသ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဖြင့်ငင်း။ ဝိမံသိယ မာနံ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်အပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဇေဋ္ဌ ကတ္တာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငါ။ အန္တောမာတု ကုစ္ဆိယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌ဟု။ ဥဒကေ၊ ၌။ နိမုဂ္ဂသ၊ ငုပ်နေသော၊ ဝါ၊ မြှုပ်နေသော။ ပုဂ္ဂလသ၊ အား။ နိရုဒ္ဓေါကာသတာယ၊ ချုပ်ရာအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပိတ်ဆို့အပ်သော အရပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာသပဿာ သာ၊ တို့သည်။ နေ ပဝတ္တန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်းတွင်း၌။ (နေ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။) မတာ နံ၊ သူသေတို့အား။ သမုဋ္ဌာပက စိတ္တာဘာဝတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ (နေ ပဝတ္တန္တိ ယထာ၊) ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အသညီဘူတာနံ၊ မှတ်နိုင်သော သညာမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မုစ္ဆာပရေတာနံ၊ တွေဝေမိန်းမောခြင်း နိပ်စက် အပ်သော သူတို့အားဌင်း။ ဝါ၊ တနည်း ကား။ အသညီသု၊ အသညသတ် ဘုံတို့၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောသူတို့အားဌင်း။ (နေ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။) တထာ၊ တူ။ နိရောဓသမာပန္နာ နံ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (နပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။) ပန၊ တပါး။ စတုတ္ထဈာန သမာပန္နာနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မတာဝသေနေဝ၊ ဓမ္မတာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ နေသံ၊ ထို အသာသပဿာသတို့၏။ အနုပ္ပဇ္ဇ နံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ရူပါရူပဘဝသမ်ဂီနံ၊ တို့အား။ တထာ၊ ထို့အတူပင်သိအပ်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အနုပုဗ္ဗတော၊ တိုင်း။ သုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ စတုတ္ထဈာနသမာပန္နသ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အား။ (နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။) ရူပဘဝေ၊ ၌။ ရူပါနံ စ၊ ရုပ်တို့၏ဌင်း။ ဘဝဂ်ိသ စ၊ ၏ဌင်း။ သုခုမဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ရူပဘဝ သမ်ဂီနံ၊ တို့အား။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကရဏော၊ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါရိသေသတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ကြွင်းကျန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခုနစ်ဌာနမှ အကြွင်းအကျန်ကို ယူရသောပါရိသေသနည်းအားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ အသာသပ သာသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိယေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာ ဝုတ္တာသတ္တဌာနဝိနိမုတ္တသ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ခုနစ်ဌာနတို့မှလွတ်သော။ အသသ ပဿာသနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနဌာနသ၊ မဖြစ်ရာအရပ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပကတိဖုဋ္ဌဝသေနာတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဖုသနဌာန

ဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိမိတ္တံဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သတိယာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိ ပကတိ ထိရာအရပ်ဌ။ (သီဟိုဠ်မှနှင့်အညီ တတ္ထ–တပုဒ်သာလိုသည်) သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ထိရတရသဠာနနံ၊ သာ၍မြဲမြံသော အမှတ်သညာကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိ၊ သည်။ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ၊ မြဲမြံသော အမှတ်သညာလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣမမေဝါတိ၊ ကား။ အနုပဋ္ဌဟန္တသ၊ မထင်သော။ ကာယသခ်ါရသ၊ ကို။ ကဏ္ဌကုဋ္ဌာပနနယေန၊ ဆူးထွင်သောနည်းဖြင့်။ (သျှာမူအရ ကန္ဒကုဋ္ဌာပနနယေန၊ သစ်ဥ သစ်ဖုကို ထုတ်ဖော်သော နည်းဖြင့်–ဟု ပေးရာ၏) ဣမံ ဧဝ ဥပဋ္ဌာပနဝိဓိမေဝ၊ ဤထင်စေခြင်း အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ အတ္ထဝသန္တိ၊ ကား။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထောတိ၊ ကား။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ သော (အတ္ထော)၊ ထိုအကျိုးသည်။ ယသ၊ အကြင်အကြောင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အတ္ထဝသော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ မုဋ္ဌ သတိသာတိ၊ ကား။ ဝိနဋ္ဌသတိသ၊ ပျောက်သော သတိရှိသော သူအား။ အသမ္ဘဝနသာတိ၊ ကား။ သမ္ဘဝေ ဥဏ္ဍကင်းသော သူအား။ ဘာဝေနန္တသ၊ ပွါးစေစဉ်၊ ဝါ၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ အနဏ္ဍမေ နံ၊ အားဖြင့်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်ကုန်သော။ အသာသသပသာသေ၊ တို့ကို။ ဝိမံသိတွာ၊ ၍။ တေ၊ ထို မထင်သော အသာသပသာသတို့သည်။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဣဒံ၊ သို့။ ဥပဓာရေတုံ စ၊ ဍဂါ၊ သမ္ဘဒေ၊ လျှင်။ ပဇာနိတုံ စ၊ ဍဂါ၊ သမတ္ထာဟိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ သတိ ပညာဟိ၊ တို့မှ။ ဝိရဟိတသ၊ ကင်းသောသူအား။ ဣဒံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၃၀။ ဣဒေါ၊ ဤအာနာပနသတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ အည်၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကရုကန္တိ၊ ကား။ ဘာရိယံ၊ လေး၏။ အသ၊ ထိုအာနာပါနသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ သာ စ ဂရုကတာ၊ ထိုလေးသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်း၏၊ ဝါ၊ ဍ၊ သုခုဒ္ဓကရဘာဝေန၊ အလွန်ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ကြောင့်။ ဂရုကဘာဝနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၃၃၅] ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်ဌ။ သန္တသုခုမ ဘာဝပ္ပတ္တိတော၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ (ဘဝိတဗ္ဗ–ဌ်စပ်) ဗလဝတီ၊ အားကြီးသော။ သုဝိသဒါ စ၊ အလွန်သန့်ရှင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ သူရာ စ၊ ရဲရင့်သည်လည်း ဖြစ်သော။ (ဤသုဝိသဒါ, သူရာ နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ဗလဝတီ–ကိုဖွင့်သည်) သတိ စ၊ ကိုဌင်း။ ပညာ စ၊ ကိုဌင်း။ ဣဒ္ဓိတ္ထဗ္ဘာ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ သုခုမသသနာမ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည် မည်သော။ အတ္ထသ၊ အကျိုးကို။ သာဓနေနာပိ၊ ပြီးစေကြောင်း ဖြစ်သော လက်နက်သည်လည်း။ သုခုမေနေဝ၊ သိမ်မွေ့သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ ၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဍ၊။ ယထာ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ အနုပဋ္ဌဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အသာသပသာသာနံ၊ တို့ကို။ ပရိယေသနပါယံ၊ ရှာမှီး ကြောင်း နည်းလမ်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တာဟိ စ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်ဌ။ ဂေါစရမုခေတိ၊ ကား။ ဂေါ စရာဘိမုခေ၊ စားကျက်သို့ ရှေးရှုသည်တို့ကို။ အနုပဒန္တိ၊ ကား။ ပဒါနုပဒံ၊ ခြေရာအစဉ်သို့၊ ဝါ၊ ခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ စရိတ္တာ တိ၊ ကား။ ဂေါစရံ၊ ကျက်စားခြင်းကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ တိ၊ ကား။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တသညိတဌာနေ၊ ဥပနိဗန္ဓန နိမိတ် ဟု မှတ်အပ်သော ဌာနဌ်။ ယောဇေတ္တာတိ၊ ကား။ မနသိကာရေန၊ နှင့်။ ယောဇေတ္တာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ ကား။ သတိရသ္မိယာ ဗန္ဓိ တ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ ယောဇေတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပမေယ္ယေ၊ ဌ်။ ဗန္ဓနယောဇနာဌာနာနိ၊ ဖွဲ့ရာဌာန နှင့်ယှဉ်စေရာ ဌာနတို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ နံ လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

၂၃၁။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝါ၊သည်ဌင်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်ဌင်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓ၊ ဤအရာဌ်။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော နိမိတ်ကိုလည်း။ ဂေဏ္ဍု၊ တပေါင်းတည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ရဲ့။ တူလပိစုအာဒိ ဥပမတ္ထယံ၊ လဲမှီ အစရှိသော ဥပမာသုံးခုအပေါင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဌ်။ ယဒုတိ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော ဥပမာသည်။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့ဌ်။ (ယဒုတိ၊ ၏။) ဂေဏ္ဍေတိ၊ ကား။ ဂေဏ၊ အချို့ကုန်သော။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။

တာရကရူပံ ဝိယာတိ၊ ကား။ တာရကာယ၊ ကြယ်တာရာ၏။ ပဘာရူပံ ဝိယ၊ အရောင်အဆင်းကဲ့သို့။ မဏိဂုဋ္ဌိကာဒိ ၏ ဥပမာ၊ ပတ္တမြားလုံးအစရှိသော ဥပမာတို့သည်။ ပဋိဘာဂေ၊ ဌ်။ ဝဋ္ဌန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဂေါ်ယေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနေကာကာရတော၊ များသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်သနည်း။ ဣဒံ၊ ရှိသောကြောင့်။ တဋ္ဌ ပနေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သုတ္တန္တန္တိ၊ ကား။ ဧကံ သုတ္တံ၊ တခုသော သုတ်ကို။ ။ ပဂုဏာပ္ပဝတ္တိ ဘာဝေန၊ ကျေပြွန်စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိစ္ဆေဒံ စ၊ မပြတ်စဲခြင်းကိုဌင်း။ မဟာ ဝိသယတဋ္ဌ၊ ကျယ်သော အရာရှိ သည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မဟတီ ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတ္ထဗ္ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ၊ အနက် သဒ္ဒါတို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သမန္တဘဒ္ဒကံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကောင်းသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗ ဘာဂမနောဟရာ၊ အလုံးစုံသော အဖို့အားဖြင့် စိတ်နှလုံးကို ဆွဲဆောင်နိုင်သော။ သဗ္ဗ ပါလိဖုလ္လာ၊ အလုံးစုံ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော သစ်ပင်အပေါင်းရှိသော။ ဝနဃဋ္ဌာ ဝိယ၊ တောအုပ်နှင့်တူ၏။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ ဧကော ဝနရာဇိ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝနပ္ပဂုမ္ဗေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာနာနသန္ဓိက၊ အထူးထူးသော အနုသန္ဓေရှိသော။ နာနာပေယျာလ၊ အထူးထူးသော ပေယျာလရှိသော။ ဝိဝိဓနယနိပုဏ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့် သိမ်မွေ့သော။ ဗဟုဝိဓ ကမ္မဋ္ဌာနမုခ၊ များသော အပြားရှိသော ကမ္မဋ္ဌာနမုခရှိသော၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော တံခါးမုခ်ရှိသော။ သုတ္တန္တံ၊ ကို။ အတ္ထိကေဟိ၊ အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ သမုပဇီဝိတဗ္ဗံ၊

ကောင်းစွာ မှီ၍ အသက်မွေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီတစ္ဆာယောပ။ ရုက္ခော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သညာနာနတာ ယတိ၊ ကား။ နိမိတ္တာ္ဟုပဋ္ဌာနတော၊ နိမိတ်ထင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၀၊ ရှေးဦးသာ လျှင်။ ပ၀တ္တသညာနံ၊ ဖြစ်သော သညာတို့၏။ နာနာ ဝိဘာ၀တော၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဣမေ တယော ဓမ္မာတိ၊ ကား။ အသာသော၊ ၎င်း။ ပသာသော၊ ၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗဘာ၀ေ နဲ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ နဲ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ နဲ စ ဥပစာရန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရမ္ပိ၊ သို့သော်လည်း။ နဲ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်ပဲ ရှိတုံသေး၏။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပဂေ၀၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယသ ပနာတိ၊ အစရှိသော။ ဝိဇ္ဇမာန ပကွော၊ ရှိသည်ကို ပြဆိုသော အဖို့ကို။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒါနိ။ ၌။ ဝုတ္တသေ၀၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ သမတ္ထနတ္ထं၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ကကစူပမာ ယံ၊ ၌။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တန္တိအာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ပစ္စာနီတာ၊ တဖန်ဆောင်အပ်ကုန် ၏။

[၃၃၆] ၂၃၂။ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဧ၀ं ဟောတီတိ၊ ကား။ ဘာ၀နံ၊ ကို။ အနုယုတ္တသ၊ အားထုတ်သော ယောဂီအား။ ဧ၀ं၊ သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဧ၀ं၊ သို့။ မနသိ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇေယ္ယာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တं နာမ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် မည်သည်ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ၄။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ တယိဒံ–တံ ဣဒံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ် ကို။ (မယာ၊ သည်။) လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဟန္ဒ ဒါနိ၊ ယခုအခါ ၌။ ယဒါ ဝါ တဒါ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ တရားထူးကို။ နိဗ္ဗတ္တေသာမိ၊ ဖြစ်စေအုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သကေ်ာစံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ရောက်ရာ၏။ ဝသီဒေယ္ယာတိ၊ ကား။ ဧတ္တက် ကာလံ၊ ဤမျှလောက်သော ကာလ ပတ်လုံး။ ဘာ၀နံ၊ ကို။ အနုယုတ္တသ၊ သော။ (မေ၊ အား။) နိမိတ္တမ္ပိ၊ နိမိတ်မျှသည်လည်း။ နဲ ဥပ္ပဇ္ဇံ၊ မဖြစ်ပေါ်သေး။ (အဟံ၊ သည်။) ဝိသေသသ၊ တရားထူးကို။ အဘာဗော၊ မထိုက်တန်ဟု။ မညေ၊ အောက်မေ့၏။ (တနည်း) အဘာဗော မညေ၊ မထိုက်တန် ယောင်တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝိသာဒံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ရာ၏။

ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဧရာမရဏာတော၊ မှ။ မုစ္စိသာမိ၊ လွတ်မြောက်ရအုံ့။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ပဋိပန္နသ၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ သကေ်ာစာပတ္တိ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ အုံ့နည်း။) ဘိယျောသောမတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ ဥဿာဟမေ၀၊ အားထုတ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ကရေယ္ယ၊ ၏၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တမိဒံ။ပ။ ဝတ္တဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ မဗ္ဗိမဘာဏကာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ဧ၀ं၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေယေ၀၊ ၌သာလျှင်။ ဘာ၀နာစိတ္တသ၊ ကို။ ဌပနေန၊ ထားခြင်းဖြင့်။ ဣတောပဘုတီတိ၊ ကား။ ဣတော ပဋိဘာဂနိမိတ္တာ္ဟုတ္တိတော။ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနုဗန္ဓနာယ စ။ပ။ မနသိ ကရောတီတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တं၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ အနုဗန္ဓနံ စ၊ ကို၎င်း။ ဖုသနံ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိသဒေ့တွာ၊ ၍။ ဌပနာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပနာ၀သေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဘာ၀ေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော ဧ၀။ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တေတိ ဂါထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဌပယံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဘာ၀နာစိတ္တं၊ ကို။ ဌပေန္တော၊ ထားလျက်၊ ဌပနာ၀သေန၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ လျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ နာနာကာရန္တိ၊ ကား။ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ं၊ သို့။ ဝုတ္တं၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ နာနာကာရံ၊ ကို။ ဟိ–သစ္စံ၊၏။ ဧတံ ဧကဝစနံ၊ ဤဧကဝုစ်ကို။ အာကာရ သာမညဝသေန၊ အာကာရတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ကတံ၊ ၏။) ဝိဘာ၀ယန္တိ၊ ကား။ ဝိဘာ၀ေန္တော အန္တရဓာပေန္တော၊ ကွယ်စေလျက်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တာ္ ပ္ပတ္တိတော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တေ အာကာရာ၊ တို့သည်။ အမနသိကရောတော၊ နှလုံးမသွင်းသော ယောဂီအား၊ ဝါ၊ နှလုံးမသွင်းသောကြောင့်။ အန္တရဟိတာ ဝိယ၊ ကွယ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန် ၏။ အသာသပသာသေတိ၊ ကား။ အသာသပသာသေ၊ ၌။ ယော နာနာကာရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအထူးထူးသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဘာ၀ယံ၊ ကွယ်စေလျက်။ ဝါ၊ တနည်း။ အသာသပသာသသမ္ဘူတော၊ သတို့မှဖြစ်သော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ သကံ စိတ္တं နိဗန္ဓတိ တိ၊ ကား။ တာယ ဧ၀ ဌပနာယ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တं၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်၏။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ယေ ပန၊ အကြင် ဆရာတို့သည်ကား။ ဝိဘာ၀ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိဘာ၀ေန္တော ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရောန္တောတိ အတ္ထံ၊ ထင်ရှားပြလျက် သိအပ်သည် ထင်ရှားသည်ကို ပြုလျက် ဟူသောအနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပုဗ္ဗဘာဂ၀သေန၊ ရှေအဖို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ သင့်ရာ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဓိတိသမ္ဗန္ဓတ္တာ၊ အားထုတ်မှုလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓီရော၊ ဓီရ မည်သော။ ယောဂီ၊ သည်။ အသာသပသာသေ၊ ၌။ နာနာ ကာရံ၊ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ–ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဘာ၀ေ န္တော၊ ထင်ရှားစေလျက်။ နာနာ

ကာရတော၊ အားဖြင့်။ တေ၊ ထိုအသာသပသာသတို့ကို။ ပဇာနန္တော၊ သိလျက်။ ဝိဒိတေ၊ သိအပ်သည်တို့ကို။ ပါကဋေ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ဝါ၊ တနည်း။ နာနာကာရ-နာနာကာရေ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ သြဠာရိကောဠာရိကေ၊ ရှုန့်ရင်းကုန် ရှုန့်ရင်းကုန်သော အသာသပသာသတို့ကို။ ပသမ္ဘေန္တောဝုပသမေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအသာသပသာသတို့၌။ ယံ နိမိတ္တं၊ အကြောင်းပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တသ္မိံ၊ ထို ပဋိဘာဂ နိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော၊ ထားလျက်။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။ နိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနက် တည်း။

[၃၃၇] ဝဏ္ဏတောတိ၊ ကား။ ဝိစုဝိဏ္ဏတာရကရူပါဒီသု ဝိယ၊ ဂွမ်းစိုင်, ကြယ်ရောင် အဆင်းစသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌိတဝဏ္ဏတော၊ ထင်သော အဆင်းအားဖြင့်။ လက္ခဏတောတိ၊ ကား။ ခရဘာဝါဒိ-သဘာဝတော၊ ကြမ်းသည်၏အဖြစ်စသော သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတော၊ ဖြင့်။ ။တံ နိမိတ္တံ၊ ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ နိမိတ္တသ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ရက္ခဏံ နာမ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းမည်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိဘာဂ နိမိတ်၌။ ပဋိလဒ္ဓသ၊ ပြီးသော။ ဥပစာရဈာနသ၊ ကို။ ရက္ခဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ။ပ။ ဂမယိတ္တာတိ၊ ဟူ ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၃၃။ ဇေတ္ထာတိ၊ ကား။ ဇေတိသံ ကာယာနုပဿနာယံ၊ ၌။ ပါရိသုဒ္ဓိ ပတ္တုကာမောတိ၊ ကား။ အဓိဂန္တု ကာမော စ၊ ရခြင်းငှါ အလိုရှိလတ်သော်ငင်း။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော စ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိလတ်သော်ငင်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဓိဂန္တုကာမ, သမာပဇ္ဇိတု ကာမနှစ်ပါးတို့တွင်။ သလ္လက္ခဏာဝိဝဋ္ဋနာဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိဂန္တုကာမော၊ လတ်သော်။ သလ္လက္ခဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော၊ လတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နာမရူပံ။ ပ။ ပဋ္ဌပေတီတိ၊ ဟူ၍။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယထာ ဟီတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ကာယသ စ၊ ၏ငင်း။ စိတ္တသ စ၊ ၏ငင်း။ အသာသပသာသာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယဘာဝဒဿနံ၊ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကိုပြသော စကားတည်း။ ကမ္မာရဂဂရိယာတိ၊ ကား။ ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းဘဲသမားတို့၏။ ဥက္ကာယ၊ မီးဖိုမှ။ အဂ္ဂိမနဘာသ္ဘာယ၊ မီးကိုမှုတ်သော သားရေအိတ် (ဖားဖို) ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဓမမာနာယာတိ၊ ကား။ ဓမယန္တိယာ၊ မှုတ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မှုတ်လတ်သော်။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဂါဟာပေန္တိယာ၊ ယူစေသည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဇ္ဇေန္တိ၊ ကား။ တဒနုရူပံ၊ ထိုလေမှုတ်ခြင်း အားလျော်သော။ ဇေမေဝါတိ ဇေတ္ထ၊ ဇေမေဝ-အစရှိသော ဤပါဠိ၌။ ကမ္မာရဂဂ ရိဝိယ၊ ပန်းဘဲသမားတို့၏ ဖား ဖိုကဲ့သို့။ ကရဇကာယော၊ ကို။ (ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါယာမော ဝိယ၊ လေကိုမှုတ်ခြင်း လုံ့လကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ အသာသပသာသာသ၊ တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဌာန်တို့သည်။ ကိဠာပိ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန် ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ကရဇကာယ်၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ဆာသ်၊ ထိုအသာသပသာသတို့၏။ အပ္ပဝတ္တန တော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယဠ္ဟ။ပ။ ပသာသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တသာတိ၊ ကား။ နာမရူပသ၊ ၏။ ပစ္စယံ ပရိယေသတီတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိကံ၊ အစရှိသော။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ဝီမံသတိ၊ စူးစမ်း၏။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ကင်ခံ ဝိတရတီတိ၊ ကား။ အဟောသိ။ပ။ နယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ သောဠ သဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဝိစိ ကိစ္ဆံ၊ ကို။ အတိက္ကမတိ၊ လွန်မြောက်၏။ ပဇဟတိ၊ ပယ် စွန့်၏။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ။ပ။ နယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ ကလာပသမ္မသနံ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ်သော ဉာဏ်မည်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ ပဋိပဒါ။ပ။ ပန္နာယ၊ ပဋိပဒါဉာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၌ အကျုံးဝင်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုသော ဉာဏ်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ သြဘာသာဒယောတိ၊ ကား။ သြဘာသော၊ အရောင်အလင်းငင်း။ ဉာဏံ၊ ငင်း။ ပီတိ၊ ငင်း။ ပဿဒ္ဓိ၊ ငင်း။ သုခံ၊ ငင်း။ အဓိမောက္ခော၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းငင်း။ ပဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငင်း။ ဥပေက္ခာ၊ ငင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သော သတိငင်း။ နိကန္တိ၊ လိုလား နှစ်သက်ခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ ကပ်ငြိခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ သြဘာသာဒယော။ ကုန်သော။ ဒသ၊ ဥပက္လိလေသဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ဥဒယံ ပဟာ ယာတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယာ – နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော။ သခါရာနံ၊ တရားတို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိသဒေ္ဓေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏။ ဘင်္ဂံသေဝ၊ ဘင်ကိုသာလျှင်။ အနုပဿနတော၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ မည်သော။ ဉာဏံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ အာဒီနဝါနုပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂံ မာယ၊ နာ ဉာဏ်ရှေသွားရှိသော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နာ ဉာဏ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ မုဉ္စိတုမ်။ပ။ ဉာဏာနံ၊ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်, ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်, သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်, အနုလောမဉာဏ်တို့၏။ စိဏ္ဏပရိယန္တေ၊ လေ့ကျက်ပြီး ဖြစ်ပြီးသည် ၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နေဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံ၊ ဖြစ်သော ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပန္နေန၊ သော။ မဂ္ဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်မက်ကင်းဆဲဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်မြောက်ဆဲဖြစ်၍။ [၃၃၈] ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂကွဏော၊ ၌။ အရိယော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိရဇ္ဇတီတိ စ၊ တပ်မက်ကင်းဆဲ ဟူ၍ငင်း။ ဝိမုစ္စတီတိ စ၊ လွတ်မြောက်ဆဲ ဟူ၍ငင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာဣဓမေန။ပ။ ပါပုဏာတိ တွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မဂ္ဂ။ပ။ သခါတသ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ ကြွင်းသော ကိလေသာ ဟုဆိုအပ်သော။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗသ၊ ဆင်ခြင်အပ်သော အာရုံတရား၏။ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဧကူနဝီ သတိ ဘေဒသ၊ တခုယုတ် နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဝိသိဋ္ဌကိလေ သာဘာဝေန၊ ကြွင်းသော ကိလေသာ၏

မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကူနဝီသတိတာ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အသာတိ၊ ကား။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကသ၊ ဌာန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။

၂၃၄။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ပဌမစတုက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ အဓိဂတဗျာနသ၊ ရအပ်ပြီးသော ဈာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေဒနာစိတ္တမ္မောနုပဿနာ–ဝသေန၊ နာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေသန္တိ၊ ကား။ တိဏ္ဏံ စတုက္ကာနံ၊ စတုက္ကတို့၏။

ပီတိပဋိသံဝေဒီတိ၊ ကား။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ပဋိ ပဋိ၊ အသီးအသီး။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒနသီလော၊ သိခြင်းအလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တသ၊ ထိုပီတိကို။ ပဋိ ပဋိ၊ သီး။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒေါ၊ သိခြင်းသည်။ ဧတသ၊ ဤယောဂီအား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တံ၊ ထိုပီတိကို။ ပဋိ ပဋိ၊ သီး။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒယ မာနော၊ သိတတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိပဋိသံဝေဒီ ဟူသောပုဒ်၌။ သံဝေဒနဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ သံဝေဒန–သဒ္ဒါဖြင့်ပင် လျှင်။ ပီတိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ ဝိဒိတဘာဝေါ၊ သိအပ် သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဗောဓိတော၊ သိစေအပ်ပြီးသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေဟိ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တသ၊ ထိုပီတိကို။ သံဝေဒနံ၊ ကောင်းစွာသိခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအပြားကို။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ပဋိ ပဋိ၊ သီး။ သံဝေဒီ၊ ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒီ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဒ္ဒဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ပြုအပ်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ကထံ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပုစ္ဆာဝစနံ အမေးစကားတည်း။ သပ္ပီတိ ကေ ဒွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ပီတိသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဌမဒုတိယဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိပါဋိယာ၊ တိုင်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသာတိ၊ ကား။ တေန၊ ထိုဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤ တသ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပဋိသံဝိဒိ တာတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ငဲ့၍။ ကတ္တာ အတ္ထော၊ ကတ္တား အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ သမာပတ္တိက္ခဏေတိ၊ ကား။ သမာပန္နက္ခဏေ၊ ဝင်စားဆဲခဏ၌။ ဈာနပဋိလာဘေနာတိ၊ ကား။ ဈာနေန၊ နှင့်။ သမဓိဘာဝေန၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏတောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏမုခေန၊ အာရုံကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ တဒါရမ္မဏဈာနပရိယာပန္နာ၊ ထိုအာနာပါန နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော ဈာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏသ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် ဟူသော အာရုံ၏။ ပဋိသံဝိဒိ တတ္တာ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်ပြီးသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ယထာ နာမ၊ ကား။ သပ္ပပရိယေသနံ၊ မြွေကို ရှာခြင်းငှါ။ (တာ ဒတ္ထျှ၌ အံ–သက်) စရန္တေန၊ လှည့်လည်သောသူသည်။ တသ၊ ထိုမြွေ၏။ အာသယေ၊ နေရာအရပ်ကို။ ပဋိသံဝိဒိတေ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ သောပိ၊ ထို မြွေကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပဋိသံဝိဒိတော ဧဝ၊ သိအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဂဟိတော ဧဝ၊ ဖမ်းယူအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မန္တာဂဒဗလေန၊ မန္တာန်ဆေးတို့၏ အားအစွမ်းဖြင့်။ တသ၊ ထို မြွေကို။ ဂဟဏသ၊ ဖမ်းယူခြင်း၏။ သုကရတ္တာ၊ ပြုလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ပီတိယာ၊ ၏။ အာသယဘူတေ၊ နေရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ကို။ ပဋိသံဝိဒိ တေ၊ ရှိသော်။ သာ ပီတိ၊ ထိုဈာန်၌ အကျုံးဝင်သော အာရမ္မဏိကပီတိ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ ဧဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သလက္ခဏတော စ၊ သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ သာမညလက္ခဏတော စ၊ သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ (သိမူနှင့်အညီပင်) တသ၊ ထိုပီတိကို။ ဂဟဏသ၊ ယူခြင်း၏၊ ဝါ၊ ရှုခြင်းသိခြင်း၏။ သုကရတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ကထံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်။ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟော တိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတမ္ပိ၊ ၏။ ဝိပဿနာက္ခဏေတိ၊ ကား။ တိက္ခဝိသဒပ္ပတ္တာယ၊ ထက်မြက် သန့်ရှင်းခြင်းသို့ရောက်သော။ (သီဟိဠ်ဗမူနှင့် မြန်မာမူဟောင်းတို့၌ရှိသော တိက္ခ ဝိသဒပ္ပဝတ္တာယ–ဟူသော ပါဋ္ဌက သာ၍ကောင်းသည်။ တိက္ခဝိသဒပ္ပဝတ္တာယ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းစွာ ဖြစ်သော)။ ဝိပဿနာ ပညာယ၊ ဖြင့်။ [၃၃၉] ဝိသယတော၊ အာရုံအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့်။ ဒဿနက္ခဏေ၊ ရှုဆဲခဏ၌။ လက္ခဏ ပဋိဝေဓေနာတိ၊ ကား။ ပီတိယာ၏။ သလက္ခဏသ စ၊ မိမိ၏ သဘော လက္ခဏာကိုရင်း။ သာမညလက္ခဏသ စ၊ ကိုရင်း။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ယသ၊ အကြင် သဘောတရား၏။ ဝိသေသတော စ၊ ဝိသေသ အားဖြင့်ရင်း။ သာမညတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ယံ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ၊ ထိုဝိသေသ လက္ခဏာ, သာမညလက္ခဏာကို။ ဝိဒိတေ၊ သော်။ သေ၊ ထိုသဘောတရားကို၊ ဝါ၊ သည်။ ယာထာ ဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ဝိဒိတော ဧဝ၊ သိအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အသမ္မောဟတော ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပါဠိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တဥ္စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဒီဃအသာသဝေနတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဋ္ဌတို့၌။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တမ္ဘံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင် တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုအောက် သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗအရာ၌။ သတောကာရိတာဒဿနဝသေန၊ သတော ကာရီ အဖြစ်ကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။

ပါဋ္ဌိ၊ သည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဣ၁၊ ဤအရာ၌။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ တာဝသေန၊ သံဝေဒီအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အာဂတာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ပီတိပဋိသံ ဝေဒီတာ၊ ဒီအဖြစ်ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဘာတ္တာ ဧ၀၊ ဝေဘန်အပ်ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သဧံပတ္ထော၊ တည်း။ ဒီဃံအဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘူ တဿ၊ သော။ ဒီဃသ၊ ရှည်သော။ အဿာသသ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဏာနတော၊ သိသော ယောဂီ သည်။ သာ ပီတိ၊ ထိုဈာန်၌ အကျုံး ဝင်သော အာရမ္မဏိကပီတိကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ စိတ္တသ။ပ။ ပဏာန တောတိ၊ ကား။ ဈာနပရိယာပန္နံ၊ သော။ အဝိက္ခေပေါတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမံ၊ သော။ စိတ္တသေသကဂ္ဂတံ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ တံသမ္ပ ယုတ္တာယ၊ ထိုစိတ္တေကဂ္ဂတာနှင့်ယှဉ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဏာနတော၊ ယောဂီသည်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အာရမ္မဏမုခေ န၊ အာရုံဟူသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧ၀၊ တူ။ တံသမ္ပယုတ္တမ္မောပိ၊ ထိုပီတိ နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ အာရမ္မဏမုခေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသံဝိဒိတာ ဧ၀၊ သိအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣ၁ တိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတီတိ၊ ကား။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ ရှည်သော အဿာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှည်စွာဟူ၍ ဟောအပ်သော အဿာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဥပဋ္ဌိတာ–၌စပ်) ဈာနသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဈာန်၏။ အာရမ္မဏေ၊ ဒီဃ အဿာသဟူသော အာရုံ၌။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍ တည်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထင်သောကြောင့်။ အာရမ္မဏမုခေန၊ သဖြင့်။ ဈာနေပိ၊ ၌လည်း။ ဥပဋ္ဌိတာ နာမ၊ ကပ်၍တည်သည် မည်သည်၊ ဝါ၊ ထင်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တယာ သတိ ယာတိ၊ ကား။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌိတာယ၊ ထင်သော။ တယာ သတိယာ၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ သုပ္ပဋိ ဝိဒိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာသိအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအာရုံ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုအာရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ သာ ပီတိ၊ ထိုဈာန်၌ အကျုံးဝင်သော အာရမ္မဏိက ပီတိကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃံပဿာသဝသေနာ တိအာဒီသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။

ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဌမစတုက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒသိတံ၊ ပြီးသော။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ပီတိကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိခြင်းကို။ အာရမ္မဏတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အသမ္မောဟတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အာဝဇ္ဇ တောတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာဝဇ္ဇတောတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောသူသည်။ သာ ပီတိတိ၊ ကား။ ဈာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ သာ ပီတိ၊ ကို။ ဈာန တောတိ၊ ကား။ သမာပန္နကွဏေ၊ ဝင်စားဆဲဧကၡ၌။ အာရမ္မဏမုခေန၊ အာရုံကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ဈာနတော၊ သိသော သူသည်။ "တဿ၊ ထိုသိသော သူသည်။ သာ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိ တာ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ ပဿတောတိ၊ ကား။ ဒဿနဘူတေန၊ ရှုတတ်မြင်တတ်သော ပညာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဿန္တဿ၊ ရှုမြင်သောသူသည်။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်သောသူသည်။ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတောတိ၊ ကား။ "ဧတ္ထက် ဝေလ၊ ဤမျှလောက်သော ကာလပတ် လုံး။ ဈာနသမင်္ဂီ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။" ဣတိ၊ သို့။ ဈာနစိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ ဆောက်တည်သောသူသည်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ ဝသီဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ကို။ ပဏာနနမုခေန၊ သိခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ပီတိယာ၊ ကို။ ပဋိသံ ဝေဒနာ၊ ခြင်းကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။

[၃၄၀] ဣဒါနိ၊ ၌။ ယေဟိ ဧမ္မေဟိ၊ အကြင်သဒ္ဒါအစရှိသော တရားတို့ဖြင့်။ ဈာနံ စ၊ သည်ရင်း။ ဝိပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။ သိဒ္ဓန္တိ၊ ကုန်၏။ ဈာနပရိယာပန္နာနံ စ၊ ဈာန်၌ အကျုံးဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿနာမဂ္ဂပရိယာပန္နာနံ စ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ သဒ္ဒါဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သဒ္ဒါယ အဓိမုစ္စ တောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အဓိမုစ္စတောတိ၊ ကား။ သမထ–ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒဟန္တဿ၊ ယုံကြည်သောသူသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝိရိယံ ပဂ္ဂဏှတောတိအာဒိသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ပင်လျှင်တည်း။ (သမထဝိပဿနာဝသေန ပဂ္ဂဏှတော–စသည်ဖြင့် သိရမည်ဟု ဆိုလို၏) အဘိညေယျန္တိ၊ ကား။ အဘိဝိ သိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဈာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော သစ္စာလေးပါး:ကို။ အဘိဈာနတောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗဂံ မာယ၊ ဝိပဿ နာပညာ ရှေသွား ရှိသော။ မဂ္ဂပညာယ၊ ဖြင့်။ ဈာနတော၊ သိသောသူသည်။ ပရညေယျန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခ သစ္စံ၊ ကို။ တီရဏပရိညာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂ ပညာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပရိဇာနတော၊ ပိုင်းခြား၍ သိသောသူသည်။ ပဟာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမုဒယသစ္စံ၊ ကို။ ပဟာနပရိညာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောသူသည်။ ဘာဝေ တဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်သော။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသောသူသည်။ သစ္ဆိကာ တဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ နိရောဓ သစ္စံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတော၊ ပြုသောသူသည်။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ပီတိယာ ဧ၀၊ ၏သာလျှင်။ ဝသေ န၊ အားဖြင့်။ အဘိညေယျာဒီနိ၊ ယျ–စသည်တို့ကို။ ဥဒ္ဒရန္တိ၊ ထုတ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ ထုတ်ခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဈာနာဒီသမုဒါယံ၊ ဈာန် အစရှိသော အပေါင်းကို။ ဥဒ္ဒရိတ္တာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုဈာန်အစရှိသော အပေါင်းမှ။ ပီတိယာ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရဏဿ၊ အသီးအခြားထုတ်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ််ပါဠိတော်၌။ ဒီဃ အသာသဝသေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဌမစတုက္ကဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇ တောတိအာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ (အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ ပီတိ ပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဘိညေယျ အဘိဇာနတောတိ အာဒီဟိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်။ (ပီတိပဋိ သံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတောတိအာဒီဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဥဘယထာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း။ (ပီတိ ပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ သမထဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤအာနာပါ နဒေသနာ၌၊ ဝါ၊ လေးပါးသော အနုပဿနာတို့တွင်။ ဝေဒနာနုပဿနာယံ၊ ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိသီသေန၊ ပီတိကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သနည်း။ သရူပတော ဇေ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ နု (ဂဟိတာ)၊ မယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာကြားအံ့။ ဘူမိဝိဘာဂါဒိဝသေန၊ ဘုံကိုဝေဘန်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲ၍။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ ဝေဒနာနုပဿနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ (ပီတိသီသေန၊ သဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ၏။) အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ဝေဒနာ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံသမ္မယုတ္တသုခံ၊ ထိုပီတိနှင့်ယှဉ်သော သုခကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္တံ၊ လွယ်ကူစွာ ယူခြင်းအကျိုး ၄ါ။ ပီတိသီသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဧတေနေဝ နယေန အဝသေသပဒါနိတိ၊ ကား။ သုခပဋိသံဝေဒီ စိတ္တသခ်ါရပဋိသံဝေဒီတိ၊ ဒီ–ဟူ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပီတိပဋိသံဝေဒီပဒေ၊ ၌။ အာဂတနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ (အသမ္မောဟတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။) ဒ္မိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုခပဋိသံဝေဒီ တာ၊ သုခကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တသခ်ါရပဋိသံဝေဒီတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပီတိဌာနေ၊ ပီတိ အရာ၌။ သုခါဒိပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ သုခသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဗျာနာနိ ဝါ၊ ဗျာန်တို့ကိုမူလည်း။ (သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဗျာနာနိ ဝါ၊ တို့ကိုမူလည်း။ သမာ ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိညာတုံ၊ ၄ါ။ သဏ္ဌာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တေန၊ကြောင့်။ တိဏ္ဏံ ဗျာနာနံ ဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒနာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သညာ၊ ကို။ ဂဟိတာ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒွေ ခန္ဓာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ပဂိဏ္ဍကသခ်ါရ သမ္မသနဝသေန၊ ပဂိဏ္ဍကသခ်ါရတို့ကို သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဘူမိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ရာအာရုံကို ပြခြင်း အကျိုး ၄ါ။ သုခန္တိ ဒွေ သုခါနီတိအာဒိ၊ ကို။ [၃၄၁] ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမထေ၊ ၌။ ကာယိကသုခါဘာဝတော၊ ကာယိက သုခ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ ပဿမ္ဘနပရိယာယေန၊ ပဿမ္ဘန၏ ပရိယာယ်အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဖွင့်ဆိုအပ် သော။ သော နိရောဓော၊ ကို။ (ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ တဗ္ဗော–၌စပ်) ဣမသ ဟိ။ ပ။ ကာလေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ ရတော၊ အားဖြင့်။ ကာယသခ်ါရော ၌။ (နိရောဓော၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တတ္ထ၊ ၌။) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယသခ်ါရ အရာ၌။ ကာယသခ်ါရဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဂတော၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ စိတ္တသခ်ါရဝသေန၊ အားဖြင့်။ (အာဂတော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမေဝ၊ ဤသည်သာ လျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။

ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တသခ်ါရသ၊ ၏။ ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ အတိဒေသေန၊ နည်းညွှန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ၌။ အည်၊ သော။ ယံ၊ အကြင်အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝတ္တုံ၊ ၏။ တံ၊ ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အပိစ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပီတိပဒေတိ၊ ကား။ ပီတိပဋိသံဝေဒီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေသိတကော ဋ္ဌာသေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော အဖို့၌။ ပီတိသီသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ၊ ကား။ ပီတိအပဒေသေန၊ ပီတိကို ညွှန်ပြသဖြင့်။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုပီတိနှင့်ယှဉ်သော။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပီတိ၊ ကို။ နု (ဝုတ္တာ)၊ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ဟောရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ (ရှေးနာ၌ ကသ္မာ ပနေတ္ထ–စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည်ကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်)ဒ္မိသု စိတ္တသခ်ါရပဒေသူတိ၊ ကား။ စိတ္တသခ်ါရပဋိသံဝေဒီ ပဿမ္ဘယ် စိတ္တသခ်ါရန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ စိတ္တသခ်ါရ ပဋိသံယုတ္တေသု၊ စိတ္တသခ်ါရနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ ဒ္မိသု၊ ကုန်သော။ ပဒေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစန တော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ပဋိဗဒ္ဓါ၊ စပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ တတော ဇေ၊ ထိုသို့ စိတ်နှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သခ်ၢရိ ယန္တိ၊ ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝေဒနာ၊ သညာနှင့်ဝေဒနာတို့သည်။ စိတ္တသခ်ါရာ၊ မည်ကုန်သည်။ ကာမံ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သညာ၊ သည်။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်း မျှသာတည်း။ ဝေဒနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာသမ္မယုတ္တာ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၃၅။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီတိ ဇော်ဌ၊ ဤပုဒ်၌။ ဒ္မိဟာကာရေဟိ။ပ။ ဗျာနပဋိလာဘေနာတိ–အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည် ဖြင့်။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ သဇ္ဇ၊ အလုံးစုံကို။ သုဝိညေယျ၊ လွယ်ကူစွာသိနိုင်၏၊ ဝါ၊ သိလွယ် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တံ မောဒန္တောတိ၊ ကား။ ဗျာနသမ္မယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္မယုတ္တာယ၊

သော။ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။ မောဒယမာနော၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ ဝါ၊ ကား။ တံ ပီတိ၊ ထိုစျာနသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ပီတိကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိပဿနာစိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မ ဏာဘူတာယ၊ သော။ တာယ ဧဝ ပီတိယာ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ မောဒယမာနော၊ လျက်။ ပမောဒေန္တော တိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ပီတိပရိယာယဘာဝတော၊ ပီတိ၏ ပရိယာယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မာ၊ ထို မောဒေန္တော–ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တို့တည်း။

သမ္ပယုတ္တာယ ပီတိယာ စိတ္တံ အာမောဒေတီတိ၊ ကား။ စျာနစိတ္တသမ္ပယုတ္တာယ၊ စျာန်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂ ဘူတယာ၊ ဇျင်ဖြစ်သော။ သြဒဂျလက္ခဏာယ၊ တက်ကြွသည်၏ အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ စျာနပီတိယာ၊ စျာန်ပီတိဖြင့်။ တမေဝ စျာနစိတ္တံ၊ ထိုစျာန်စိတ်ကိုပင်လျှင်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန စေဝ၊ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ စျာနပစ္စယ ဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပရိဗြူဟေန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွါးစေလျက်။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ၊ အလွန်ရွှင်လန်းသော အခြင်းအရာ သို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ အာမောဒေတိ စ၊ ဝမ်းမြောက်လည်း ဝမ်းမြောက်စေ၏။ ပမောဒေတိ စ၊ အလွန်လည်း ဝမ်းမြောက်စေ၏။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ [၃၄၂] ဥဒ္ဓာရံ၊ မြတ်သော။ စျာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပီတိ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ဝိပဿနာစိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏာဘူတာယ၊ သော။ တာယ ဧဝ ပီတိယာ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ၊ သို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသော။ ယောဂါဝစရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာမောဒေတိ ပမောဒေတီတိ၊ ဝမ်းမြောက်စေသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သမ်ဋ္ဌပေန္တောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ထားအပ်သည် ရှိသော်)။ ဤသကမ္မိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ လီနပက္ခဠ္ဠ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း အဖို့သို့ရင်း။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခဠ္ဠ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း အဖို့သို့ရင်း။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ အနောနတံ၊ မညွှတ်ကျပဲ။ အနန္ဒတံ၊ မတက်ကြွပဲ။ (ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ယထာ၊ သော်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမတ္တပဋိ ပတ္တိယာ၊ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ပြီးစီးသဖြင့်။ အဝိသ မ်၊ အညီအမျှ။ (ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ (ယထာ၊ သော်။) သမာဓိသ၊ ၏။ ဥက္ကံသဂမနေန၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိယာ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက် သဖြင့်။ သမ္ဘဒေ၊ လျှင်။ ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဌပေန္တော၊ လျက်။ လက္ခဏပဋိဝေဓေနာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိကသ၊ သော။ လက္ခဏသ၊ သာမညလက္ခဏာကို။ ပဋိပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ အသီးအသီး ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ခဏေ ခဏေ၊ တိုင်း၌။ အဝေါနေ၊ သိခြင်းဖြင့်။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ တိ၊ ကား။ ခဏမတ္တဌိတိကော၊ တခဏမျှ တည်ခြင်းရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ သောပိ၊ ထိုခဏိက သမာဓိသည်လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဧကာကာရေန၊ တမျိုးတည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားသည်။ အနဘိဘူတော၊ မနိုပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပိတော ဝိယ၊ အပ္ပနာစျာန်သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိစ္စလံ၊ မတုန်မလှုပ်။ ဌပေတိ၊ ထားတတ်၏၊ ဝါ၊ ထားနိုင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မောဒေန္တောတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဝသေန၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဝေစေန္တော၊ ကင်းစေလျက်။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ကရောန္တော၊ လျက်။ နီဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်စွန့်လျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိပဿနာက္ခဏေ တိ၊ ကား။ ဘာဝိနပဿနာက္ခဏေ၊ နာခဏေ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝေါနာမ၊ ပျက်ခြင်း ဘင်မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာ၏၊ ဝါ၊ အနိစ္စ လက္ခဏာ၏။ ပရမာ၊ လွန်ကဲသော။ ကောဋိ၊ အဖို့အစွန်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယာ–ဘာဝိနပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဘာဝိနပဿကော၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို ရှုသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ စိတ္တမုခေန၊ စိတ်ကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ သဗ္ဗသခ်ါရ ဂတံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားအပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ နော (ပဿတိ)၊ မရှု။ အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စ တရား၏။ ဒုက္ခတ္တာ စ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခတရား၏။ အနတ္တကတ္တာ စ၊ အနတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တဒေဝ၊ ထိုသင်္ခါရ တရားအပေါင်းကိုပင်လျှင်။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ သုခတော၊ သုခဟု။ နော (အနုပဿတိ)၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ ဟု။ အနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ နော (အနုပဿတိ) မရှု။ ပန၊ အဖို့တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တံ၊ ထိုအနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဖြစ်သော တရားကို။ နေ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ် မနှစ်သက်ထိုက်။ ယဉ္စ၊ အကြင်တရားကိုလည်း။ နေ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ် သက်အပ် မနှစ်သက်ထိုက်။ တံ၊ ထိုတရားကို။ နေ ရဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မတပ်မက် မတပ်စွဲထိုက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝိဒဿနာနုသာရေန၊ ပျက်ခြင်း ဘင်ကိုရှုခြင်းသို့အစဉ် လျှောက်သဖြင့်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခါရဂတေ၊ သင်္ခါရ တရားအပေါင်းကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ တသ္မိံ၊ ထိုမြင်အပ်ပြီးသော သင်္ခါရ တရားအပေါင်း ၌။ (တနည်း) ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ တသ္မိံ သင်္ခါရဂတေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ ဧဝံ၊ သို့။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ သော။ ဝိရဇ္ဇ န္တော၊ သော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တာဝ၊ စွာ။ လောကိယေနေဝ ဉာဏေန၊ လောကီဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ရာဂံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ အသ၊ ထိုရာဂ၏။ သမုဒယံ၊ ကို။ နေ ကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိရတ္တော၊ တက်မက်ခြင်းကင်းသော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်ပြီးသော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ (နိရောဓေတိ)ယထာ၊ ချုပ်သည်ဟု နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌ၊ မျက်မှောက် မမြင်အပ်သော အတိတ်အနာဂတ် သင်္ခါရတရား အပေါင်းကို။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်သည်ဟု

နှလုံးသွင်း၏။ နော သမုဒေတိ၊ ဖြစ်သည်ဟု နှလုံးမသွင်း။ အသ၊ ထိုမျက်မှောက် မမြင်ရသော သစ်ါရတရား၏။ နိရောဓ
မေ၀၊ ချုပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံး:သွင်း၏။ သမုဒယ်၊ ဖြစ်ခြင်းကြီးပွါးခြင်းကို။ နော (မနသိ ကရောတိ)၊
နှလုံးမသွင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (နိရောဓေတိ နော သမုဒေတိ–ဟူသော ပါဠိ၏) အနက်တည်း။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဋိ ပနော
ကျင့်သော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ပဋိနိသဇ္ဇတိ၊ တဖန်စွန့်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မစွဲယူ။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သော အနက်
အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အယံ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ သည်။ (ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ–
စသည်၌ စပ်) ၀ါ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ–၌စပ်) ခန္ဓာဘိသစ်ါရေဟိ၊ ခန္ဓာ အဘိ သစ်ါရတို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။
ပရိစ္စဇနတော၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သစ်ံတဒေါသဒဿနေန၊ သစ်ါရတရားတို့၏ အပြစ်ကိုမြင်သဖြင့်။ တဗ္ဗိပရိတော၊
ထိုသစ်ါရ တရားတို့မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တန္နိန္နတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဒန
တော၊ ပြေးဝင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ ပရိစ္စာဂ ပဋိနိဿဂ္ဂလည်း မည်၏။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ လည်း
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယာ၊ ထိုပဋိနိဿဂ္ဂါ–နုပဿနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ယောဂါ၀စ
ရော၊ သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပရိစ္စဇတိ၊ စွန့်၏။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ ၌လည်း။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ သော ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ။ပ။ ပဿသတိ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၃၄၃] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိစ္စသ၊ မမြဲသောတရားကို။ ၀ါ၊ ကား။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲ
ရှုခြင်းသည်၊ ၀ါ၊ ရှုသော ပညာသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဧတေ၊ ဤအနိစ္စာနုပဿနာ–ဟူသော အမည်သည်။
တေဘူမက ဓမ္မာနံ၊ ဘုံသုံးပါးဠိုဖြစ်သော တရားတို့၏။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တာယ၊ သော
ဝိပဿနာယ၊ ၏။ နာမ်၊ တည်း။ နိစ္စသညာတောတိ၊ ကား။ သစ်ံတ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ သဿတာ၊ အမြဲတည်ရှိ
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းလျက်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ မိစ္ဆာသညာယ၊ မှ။ ။သညာသီသေန၊ သညာကို ခေါင်းတပ်
သဖြင့်။ စိတ္တဒိဋ္ဌိနမ္မိ၊ စိတ်နှင့်ဒိဋ္ဌိတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သုခသညာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သစ်ါရေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိဒ္ဒနာကာရေန၊ ငြီးငွေ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော
အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နန္ဒိ တောတိ၊ ကား။ သပ္ပိတိကတဏှာတော၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာမှ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယာ
တိ၊ ကား။ တထာ၊ ထို့အတူ သစ်ါရ တရား:တို့၌။ (တတ္ထ–ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ဝိရဇ္ဇနာကာရေန၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ရာဂတော မောစေန္တော၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိရောဓနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ၀ါ၊ ကား။
ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် (ရှုသည်ရှိသော်)။ သစ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ယေ၀ ၊ တည်း။ အာယတိ၊ ၌။
ပုနဗ္ဘ၀ဝသေန၊ တဖန်ဘ၀သစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿနာ၊
အဖန်တလဲလဲ ရှုသော ပညာသည်။ နိရောဓနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤနိရောဓနုပဿနာသည်။ ဗလပ္ပတ္တာ၊
ခွန်အားသို့ရောက်သော၊ ၀ါ၊ ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသော။ မုဋ္ဌိတုကမျတာ၊ တာဘဏ္ဍေပေတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမုဒယတော
မောစေန္တော၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇနာကာရေန၊ တဖန်စွန့်လွှတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော
အနုပဿနာ၊ သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ နုပဿနာ၊ မည်၏။ အာဒါနတော တိ၊ ကား။ နိစ္စာဒိ၀သေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟဏတော၊ မှ။
၀ါ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူခြင်းမှ။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၂၃၆။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ အနုပဿီ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသောသူသည်။ ၀ါ၊ ကား။ အနိစ္စသ၊ မမြဲသော တရားကို။
အနုပဿနသီလော၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသောသူသည်။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤစကား:ရပ်၌။ ဧတံ အနိစ္စံ၊
ဤအနိစ္စဟူသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ကထံ ၀ါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ မည်သနည်း။ ကာ ၀ါ၊ အဘယ်တရား
သည်မူလည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်သနည်း။ ကသ ၀ါ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်၏မူလည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ နာပါနည်း။ ဣတိ၊
သို့။ စတုက္ကံ၊ လေးပါးသော အနက်အပေါင်းကို။ ဝိဘာ၀ေတဗ္ဗံ၊ ထင်ရှားပြသင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလေးပါးသော
အနက်အပေါင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနိစ္စံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စ စသည်တို့တွင်။ (ယထာ တံ–၌ တံကား:အနက်မရှိ) နိဗ္ဗာနံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ခုဝံ၊ ခိုင်မြဲသော တရား
သည်။ သဿတံ၊ အမြဲတည်ရှိသော တရား:သည်။ နိစ္စံ နာမ၊ မည်၏။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊
မည်၏။ ဥဒယဗ္ဗယ၀န္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိသော တရားကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။
သစ်ံတာ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စန္တိ၊ ပ။ ဘာ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒ၀ယညထတ္တသဗ္ဘာ၀ါ၊ ဖြစ်ခြင်း,
ပျက်ခြင်း, တပါးသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဥပ္ပါဒ
စသည်တို့တွင်။ သစ်ံတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့တို့ကြောင့်၊ ၀ါ၊ ဇနကအကြောင်း, ဥပထမ္ဘ
ကအကြောင်း, တို့ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဟုတ္တာ၊ မရှိသေး: မဖြစ်သေးမူ၍။ သမ္ဘ၀ေါ၊ ရှိခြင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထ
လာဘော၊ သရုပ်သဘော အထည်ကိုယ်ကို ရခြင်းသည်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ ထိုသစ်ံတ
တရား:တို့၏။ ခဏာနိ ရောဓော၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်း: ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ ဝယော၊ မည်
၏။ ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ အညထာ၊ ဥပါဒ် ဘင်တို့မှ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ဘာ၀ေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညထတ္တံ၊ မည်
၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ဥပ္ပါဒါ ဝတ္တာယ၊ ဥပါဒ်အရိုက်အတန်မှ။ ဘိန္နာယ၊ ကွဲပြားသော။ ဘင်္ဂါ၀တ္တာယ၊ ဘင်အရိုက်အတန်၌။

ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ ဝတ္ထု–တရားကိုယ် ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဌိတိသခ်ါတယာ၊ သော။ ဘဂ်ါ ဘိမုခါဝတ္ထာယမ္မိ၊ ဘင်သို့ ရှေးရှုသော အခိုက်အတန့်ခ်ိန်လည်း။ ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတ္ထ၊ ယင်းဘင်သို့ ရှေးရှု သော အခိုက်အတန့်ခ်ိန်။ ဧရာဝေါဟာရော၊ ဧရာဟူသော ဝေါဟာရသည် (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသာပိ၊ တခု တည်းဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဓမ္မသ၊ တရား၏။ (တနည်း) ဧကသာပိ ဓမ္မသ၊ တခုတည်းသော တရား၏သော်လည်း။ ဧရာ၊ အိုခြင်း ရင့်ခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်းတခုတည်းသော တရား၏ အိုခြင်း ရင့်ခြင်းကို။ ခဏိကဧရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စာ တိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကဲသေန၊ စင်စစ်အား ဖြင့်။ ဥပ္ပ၊ ဒဘံဂါဝတ္ထာသု၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း အခိုက်အတန့်တို့၌။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု–တရားကိုယ်၏။ အဘေဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ယူသည် ရှိသော်)။ အညော၊ တပါးသော တရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညော၊ တပါးသော တရားသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြစ်သည် [၃၄၄] အာပဇ္ဇေယ္ယ။ ရောက်ရာ၏။ တယိမံ–တံ ဣမံ ခဏိကဧရံ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဤခဏိက ဧရာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အညထတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ကထယိ သသာမ၊ ကုန်အံ့။

ယသ လက္ခဏတ္တယသ၊ (ဥပ္ပါဒ ဝယ အညထတ္တ ဟူသော) အကြင် သခ်ံတလက္ခဏာ သုံးပါး အပေါင်း၏။ ဘာဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အနိစ္စသမညာ၊ ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မိံ လက္ခဏတ္တယေ၊ ၌။ အနိစ္စတာသ မညာ၊ ဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စ တာတိ။ပ။ ထတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဝိသေသတော။ အားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ခဏိကနိရောဓေ၊ ခဏနင့် စပ်သော ချုပ်ခြင်း၌။ အနိစ္စတာဝေါဟာရော၊ တာ–ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဟုတ္တာ အဘာဝေါ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အဘာဝဿ၊ မရှိခြင်း–အဘာဝ ၏။ ဥပ္ပါဒပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်း–ဥပါဒ်လျှင် ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟုတ္တာ–ဂဟဏံ၊ ဟုတ္တာ–ကို ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဟုတ္တာ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝိနာသဘာဝဿ၊ ဝိနာသ ဟူသော အဘာဝ၏၊ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်း၏။ (သီမူနင့်အညီပင်) ပါဂဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ၊ မဖြစ်မီရှေးမဆွက မရှိသေး ခြင်းဟူသော အဘာဝလျှင် ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝါကာရေနာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တနာကာရေနေဝ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ခဏဘင်ံ နာတိ၊ ကား။ ခဏိကနိရောဓေန၊ ခဏနင့်စပ်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့်။ တသာ အနိစ္စတာယာတိ၊ ကား။ ခဏိကဘင်ံသခ်ါတာယာ၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော။ အနိစ္စတယာ၊ အနိစ္စတာမည်သော အနိစ္စ လက္ခဏာ၏။ တာယအနုပသနာယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ အနိစ္စာနုပသနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတောတိ၊ ကား။ သမင်ဂီဘူတော၊ ပြည့်စုံသော။ ယောဂါဝစရော၊ တည်း။

သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ခယော၊ ခယမည်၏။ တေသံယေဝ၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့၏သာလျှင်။ ဝိရဇ္ဇနံ ဝိလုဇ္ဇနံ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ခယော ဧဝ၊ ကုန်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိရာဂေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။ ခယ ဝိရာဂေါ၊ ကုန်ခြင်းဟူသော ပျက်ခြင်း။ ခဏိကနိရောဓော၊ ခဏနင့်စပ်သော ချုပ်ခြင်းကိုရ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ (ဝိရဇ္ဇန္တိ–နိရုဇ္ဈန္တိ–၌ စပ်) ဧတသ္မိံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်သိအပ်သည်ရှိသော်။ သဒ်ါရာ၊ တို့သည်။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အစ္စန္တဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ခယ ဝိရာဂေါ။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒုဘယဝသေန ပဝတ္တာတိ၊ ကား။ ခယဝိရာဂါနုပသနာဝသေန၊ နာ၏အစွမ်း အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကုန်ခြင်းဟူသော ပျက်ခြင်းကို ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ (ပဝတ္တိ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။) အစ္စန္တဝိ ရာဂါနုပသနာ ဝသေန၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စင်စစ်ပျက်ရာ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ယော ဧတေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ (ပဝတ္တိ–၌စပ်) အာရမ္မဏတော၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့်။ ခယဝိရာဂါနုပသနာဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ တန္နိန္နဘာဝတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အစ္စန္တဝိရာဂါ နုပသနာဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေဝေသော အားဖြင့်။ ခယဝိရာဂါနုပသနာဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏတော၊အားဖြင့်။ အစ္စန္တဝိရာဂါနုပသနာဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧသေဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂါနုပသဿိပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဒွေ နိရောဓာ။ပ။ နိရောဓော စာတိ၊ ဟူသော။ ဧဝမာဒိအတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော အနက် အဖွင့်ကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂဋ္ဌာနေ၊ ဝိရာဂအရာ၌။ နိရောဓေဝ၊ ကို။ ပကိုပိတ္တာ၊ ထည့်၍။ ခယော သခ်ါရာနံ ဝိနာသောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိရာဂါနုပဿီ–ဟူသောပုဒ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တသ၊ ထိုနိရောဓ နုပဿီ–ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပဟာတဗ္ဗသ၊ ပယ်စွန့်အပ်သော တရားကို။ တဒဂ်ံဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ ပရိစ္စဇနံ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းသည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထို့အတူ တဒဂ်ံသမုစ္ဆေဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (နိဿဇ္ဇနံ ပကွန္ဒနံ–၌စပ်) သဗ္ဗုပဓိနံ၊ အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့ကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂဘူတော၊ လွှတ်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိသခ်ါရေ၊ သခ်ါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ အတ္တနော၊ မိမိကို။ နိဿဇ္ဇ နံ၊ လွှတ်ခြင်းသည်။ တန္နိန္နတာယ ဝါ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း။ တဒါရမ္မဏတာယ ဝါ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ ပကွန္ဒနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းသည်။ ပကွန္ဒ နပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မည်၏။

[၃၄၅] တဒဂ်ံဝသေနာတိ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ တာဝ၊ စွာ။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ တဒဂ်ံပ္ပဟာ–နဝသေ နဲ၊ အားဖြင့်။ နိစ္စသည်၊ နိစ္စသညာကို၊ ဝါ၊ မြဲသည်ဟု ထင်မှတ်မှုကို။ ပရိစ္ဆေတေ၊ ပယ်စွန့်၏။ စ၊ ဆက်။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပယ်စွန့်သည်ရှိသော်။ (ပရိစ္ဆေတေ–၌စပ်) တထာ၊ မမြဲဟု ရှုသော ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိယဲ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ နိစ္စန္တိ၊ မြဲသည်ဟူ၍။ ဂဟဏဝသေန၊ စွဲယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယေ ကိလေသာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ တမ္မူလကာ၊ ထိုကိလေသာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ယေ အဘိသင်္ခါရာ စ၊ အကြင် အဘိသင်္ခါရ မည်သော အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်တို့သည်ရင်း။ တဒုဘယမူလကာ၊ ထိုကိလေသာ အဘိသင်္ခါရ နှစ်ပါးလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ယေ ဝိပါကက္ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုကိလေသာ, အဘိသင်္ခါရ, ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို။ အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆေတေ၊ ၏။ ဒုက္ခနုပဿနာဒယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထို အနိစ္စာနုပဿနာ အတူပင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဟိ။ပ။ ပရိစ္ဆေတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သခ်ံတဒေါသဒဿနေနာတိ၊ ကား။ သခ်ံတေ၊ သခ်ံတဖြစ်သော။ တေဘူမကေ၊ ဘုံးသုံးပါး၌ ဖြစ်သော။ သခ်ါရဂတေ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်း၌။ အနိစ္စတာဒိဒေါသဒဿနေန၊ မမြဲသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အပြစ်ကို မြင်သဖြင့်။ ။နိစ္စာဒိဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ တဗ္ဗိပရီတေ၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌။ တန္နိန္နတာယာတိ၊ ကား။ တဒဓိမုတ္တတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ နလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဒတီတိ၊ ကား။ အနုပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ အနုပဝိသန္တံ ဝိယ၊ ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဒါ။ပ။ ပရိစ္ဆေတေတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသေသု၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆေတ္တေသု၊ စွန့်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ (ပရိစ္ဆတ္တာ နာမ ဟောန္တိ–၌စပ်) အဝိပါ ကမ္မတာ–ပါဒနေန၊ အကျိုးပေးခြင်း သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်၊ ဝါ၊ အကျိုးမပေးခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေသဖြင့်။ အဘိသင်္ခါရာ စ၊ တို့ကိုရင်း၊ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ တံမူလကာ၊ ထို ကိလေသာ, အဘိသင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကိုရင်း၊ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း၊ အနုပ္ပတ္တိရဟဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္ဆတ္တာ နာမ၊ စွန့်အပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ တေ မဂ္ဂေါ ပရိစ္ဆေတီ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဥဘယန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဉာဏံ စ၊ ကိုရင်း။ မဂ္ဂဉာဏံ စ၊ ကိုရင်း။ ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂေါတြဘုဉာဏသ၊ ၏။ အနုပစ္စာ၊ ၌။ နိဗ္ဗာနဒဿနတော၊ ကြောင့်။ အနုပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စ တိ၊ ၏။

သောဠသဝတ္ထုဝသေန စာတိ၊ ကား။ သောဠသန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ၊ တို့၏။ ဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဝုစ္စမာနသန္တာ ဘာဝါဒိဝသေနာပိ၊ ဆိုအပ်လတ့ံသော သန္တာဘာဝ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သည် ရှိသော်။ ဣတိ ပဒံ၊ ဤဘာဝိတာ–ဟူသော ပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ။ ၏။

၂၃၇။ အဿာတိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊ ၏။ ကာမဝိတက္ကာဒိဝိတက္ကုပ္ဆေဒသ–မတ္ထာ တာယပိ၊ ကာမဝိတက် အစရှိသော မိစ္ဆာ ဝိတက်ကို ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ မဟာနိသံသတာ၊ များသော အကျိုးအာနိသင် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အယန္တိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ သည်။ ဥစ္စာဝစေသု၊ အမြတ်အယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊တို့၌ ပဝတ္တိ ယေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဣတောဝ စိတောဝ စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဝိဓာဝန်၊ ပြေးဝင်သွားခြင်း မည်၏။

ဝိဇ္ဇာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဝိမုတ္တိ (နာမ)၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ မူလဘာဝေါ၊ မူလအဖြစ် မည်သည်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပါဒကဘာဝေါ၊ အခြေခံ၏အဖြစ်တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကာယာနုပဿနာဒီနံ၊ ကုန် သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဿာ ဘာဝနာယ၊ ထိုအာနာပါနဿတိ ဘာဝနာ၏၊ ဝါ၊ ထို အာနာပါနဿတိကိုပွါးစေခြင်း၏။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ၊ ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးစေခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သတိပဋ္ဌာန–ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မဖြစ် ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုဝိဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိတို့ ၏။ သိခါပ္ပတ္တိဘာဝတော၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စရိမ ကာနန္တိ၊ ကား။ အန္တိမကာနံ၊ အဆုံးစွန်၌ ဖြစ် ကုန်သော။

[၃၄၆] ၂၃၈။ နိရောဓဝသေနာတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈနဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏ အလိုအားဖြင့်။ ဘဝစရိမကာတိ၊ ကား။ ဘဝဝသေန၊ ဘဝ၏အလိုအားဖြင့်။ စရိမကာ၊ အဆုံးစွန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ နိဟီနဘဝပဝတ္တိနော၊ ယုတ်ညံ့သော ဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော အသာ သပဿာသတို့တည်း။ ဗျာနစရိမကာ၊ တို့ကို။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စုတိစရိမကာတိ၊ ကား။ စုတိယာ၊ စုတိအားဖြင့်။ စရိမကာ၊ ကုန်သော။ စုတိကွဏ်ပဝတ္တိနော၊ စုတိကွဏ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗပရိယောသာနကာ၊ အလုံးစုံတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော အသာသပဿာသတို့တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တီသု ဘဝေသု၊ တို့တွင်။ နိဟီနေ၊ သော။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပုရတောတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဘာဂ်ဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ရူပမ္မာနံ၊ တို့၏။ သောဠသစိတ္တာ့ကွဏာယုကတာ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်သော စိတ္တာ့ကွဏ အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာ ဝိတာ၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စုတိစိတ္တသ ပုရတောတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ (အတ္ထေ–၌စပ်) စုတိစိတ္တံ၊ ကို။ အဝဓိဘာဝေန၊ အပိုင်းအခြား နယ်သတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုစုတိစိတ်မှ။ သြရံ၊ အတွင်းဖက်၌။ သောဠသမေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ ပန၊ ယူအပ်သော်ကား။ အသာ သပသာသာနံ၊ တို့၏။ သတ္တရသစိတ္တာ့ကွဏာယုကတာဝ၊ တဆယ့် ခုနှစ်ချက်သော စိတ္တာ့ကွဏ အသက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သာလျှင်၊ ဝါ၊ သည်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တသ၊ အားထုတ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဝါ၊၏။ ဣမေ၊ ဤစုတိစရိမက အသာသပ သာသတို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ "ဣမေ ပါကဋာ ဟောန္တိ" ဟူသော သုံးပုဒ်တို့ကိုဆောင်၍၊ ဝါ၊ ဣမေ–ဟူသော ပုဒ်ကို ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ထင်ရှားရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာနာ ပါနာရမ္မဏသ သုဒ္ဓ၊ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တမေဝတ္ထ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းငှါ။ စုတိစိတ္တ သာတိအာဒိ၊ ကို။ (သာရတ္ထ ဋီနှင့်အညီ စုတိစိတ္တသ ဟီတိအာဒိ–ဟု ရှိသင့်၏) ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာယုအန္တရံ၊ နာမ၊ အာယုအန္တရမည်သည်ကား။ ဇီဝိတန္တရံ၊ အသက်၏ အပိုင်းအခြားတည်း။ ဇီဝနက္ခဏာဝဓိ၊ အသက်ရှင်သော ခဏ၏အကန့်အသတ် အပိုင်းအခြားတည်း။ ဓမ္မတာယ ဇဝါတိ၊ ကား။ သဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ရစိဝသေနေဝ၊ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

စန္ဒာလောကဲ့ သြလောကေတွာတိ၊ ကား။ ဇုဏှပက္ခေ၊ လဆန်းပက္ခ၌။ ပဒေါသဝေလာယံ၊ ညဉ့်ဦးယာမ် အချိန်၌။ သမန္တတော၊ မှ။ အာသိဋ္ဌမာနခီရဝဏ်ဝိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော နို့ရည်အယဉ် ရှိသကဲ့သို့သော။ ဂဂနတလံ စ၊ ကောင်းကင် အပြင်ကိုရင်း။ ရဇေတပတ္တသဒိသဝါလိကာသန္ထတံ၊ ငွေပြားနှင့်တူသော သဲဖြင့်ဖြန့်ခင်းအပ်သော။ ဘူမိဘာဂဲ စ၊ ကိုရင်း။ ဒိသွာ၊ ၍။ အယံ ကာလော စ၊ ဤအချိန်အခါ ကာလသည်ရင်း။ အယံ ဒေသော စ၊ ဤအရပ်ဒေသည်ရင်း။ ရမဏီယော ထာ၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိစွတကား။ မမ၊ ၏။ အဗ္ဘာသယသဒိသော။ စင်ကြယ်သော အလိုနှင့်တူပေ၏။ အယံ ဒုက္ခဘာရော၊ ဤဒုက္ခ ဝန်ကို။ ကီဝ စိရံ၊ အဘယ်မျှကြာအောင်။ ဝဟိတဗ္ဗောနုခေါ၊ ဆောင်ရလတ့ံနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထာနော၊ ၏။ အာယုသင်္ခါ ရော၊ တို့ကို။ ပရိက္ခဏော၊ ကုန်သည်တို့ကို။ ဥပဓာရေတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင် သိမြင်ပြီး၍။ (တနည်း) အာယုသင်္ခါရော၊ တို့ကို။ ဥပဓာရေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိက္ခီ ဏော၊ ကုန်နေသည်တို့ကို။ (ဥတွာ၊ သိ၍။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ လေခံ ကတွာတိ၊ ကား။ စကံမေ၊ ၌။ တိရိယံ၊ ဖီလာကန့်လန့်။ လေခံ၊ အရေးကို။ ကတွာ၊ ၍။

အနုယုဉ္ဇေထာတိ၊ ကား။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ အားထုတ်ရာ၏။ ဘာဝေယျ၊ ပွါးစေရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဥပသမာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ ဝေဒ္ဓိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ဝိရာဂါဒိဂုဏာနုဿရဏာပ္ပကာရေန၊ ဝိရာဂ အစရိသော ဂုဏ်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခူပသမသင်္ခါတသာတိ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤ နိဗ္ဗာန်၌။ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဘေ ဒံ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခ စသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗမ္မိ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပသမ္မတိ၊ ငြိမ်း ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခူပသမော တိ၊ မ–ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာဟူ၍။ သင်္ခါတဗ္ဗသ၊ ဆိုအပ် ဆိုသင့်သော။

ပညတ္တိမ္မာတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒေသနာတို့၌။ အသဘာဝေါပိ၊ သဘာဝမဟုတ်သော ပညတ်ကိုလည်း။ ဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ ဓာရီယတိ အဝဓာရီယတိ၊ အောင်အပ် သိမှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပညတ်တရားမှ။ နိဝတ္တေန္တော၊ နစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မာတိ သဘာဝါတိ၊ ဟူ၍။ [၃၄၇] အာဟ၊ ၏။ ဘဝန်၊ ဖြစ်ခြင်း ရှိခြင်းသည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာ နတာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဘာဝေန၊ ထင်ရှားရှိခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဘာဝါ၊ မည်ကုန်၏။ သစ္ဆိကတ္ဗပရမတ္ထ တော၊ မှန်သော သဘော (ကိုယ်တိုင်တွေ့သိအပ်သည်ဖြစ်၍) မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနရူပါ၊ ရအပ်သော သရုပ် အထည်ကိုယ်ရှိသော သဘောတရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုသဘောတရားတို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ–၌စပ်) အတ္ထ နော၊ ၏။ သဘာဝသ၊ (ထင်ရှားရှိခြင်း ဟူသော) မိမိသဘောကို။ ဓာရဏတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာတိ စ၊ တို့ဟူ၍ဝင်း။ ယထာဝုတ္တေ နု၊ သော။ အဠေန၊ အနက်သဘောကြောင့်။ သဘာဝါတိ စ၊ တို့ဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်ံမ္မာ တိ၊ ကား။ ပစ္စယသမောဓာန–လက္ခဏေန၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ သင်ံမေန၊ ပေါင်းဆုံခြင်း ဖြင့်။ သန္ဓိပတိတွာ၊ စုဝေးကုန်၍။ သမာဂမ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တသော၊ ထိုသင်ံမ္မ–ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ပစ္စယေဟိတိ၊ ကား။ အနုရူပေဟိ၊ သင့်လျော်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ကတာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော။ အကတာတိ၊ ကား။ ကေဟိ စိပိ၊ တစုံတခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယောဟိ၊ တို့သည်။ နု ကတာ၊

မပြုအပ် မဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ အသင်္ခတာတိ၊ ဟူသော။ ဗဟုဝစနသ၊ ဗဟုဝုစ်ဝိဘတ်၏၊ ဝါ၊ အသင်္ခတာ–ဟူ၍ ဗဟုဝုစ်ဖြင့်ဟောခြင်း၏။ ကာရဏေ၊ ကို။ ဟေဌာ၊ အောက်ဖြစ် သော ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ အဖွင့် (စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၂၉)၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ အဂ္ဂမက္ခာယတီတိ၊ ဟူသောပါဠိကို။ အဂ္ဂေါ အက္ခာယတိ၊ ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ (တနည်း) အဂ္ဂမက္ခာယတီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်သည်ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ မ–ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းပြု၏။ အသင်္ခတလက္ခဏော၊ အသင်္ခတ လက္ခဏာရှိသော။ သော သဘာဝမ္မော၊ ကို။ (ပစ္စေတဗ္ဗော–၌စပ်) ဗွေ့ဌ၊ ဤ အသင်္ခတ တရား၌။ သံကိလေသဝမ္မော၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ပျက်ပြယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရာ ဂေါတိ၊ ဝိရာဂမည်သည်ဟူ၍။ ပစ္စေ တဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်၏၊ ဝါ၊ သိမှတ်အပ်၏။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာ နေန၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟီယမာနာ၊ ကုန်သော။ မာနမဒါဒယော၊ မာနမဒ အစရှိသော တရားတို့သည်။ တံ၊ ထိုအသင်္ခတတရားသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ ပဟီယန္တိ နာမ၊ ပယ်အပ်သည် မည် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမာဂမ္မ။ပ။ ဝိနသ္သန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သေယျောဟမသ္မီ– တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ မာနော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ မာနမဒေါ၊ မည်၏။ ပုရိသဘာဝံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဥပဒ္ဒနကမဒေါ၊ ဖြစ်တတ်သော မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ ပုရိသမဒေါ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေ နာ၊ ဖြင့်။ ဇာတိမဒါဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နိမ္မဒါတိ၊ ကား။ ဝိဂတမဒဘာဝါ၊ ကင်းသော ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကင်းကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမ မေဝ အတ္ထံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ၊ အမဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗွေ့ဌ၊ ဤအသင်္ခတ တရား၌။ မဒါ၊ ယစ် စေတတ်သော တရားတို့ကို။ နိမ္မဒီယန္တိ၊ နိမ္မဒအဖြစ်ကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းသည်ကို ပြုအပ်ကုန်၏။ (တနည်း) မဒါ၊ တို့သည်။ နိမ္မဒီ ယန္တိ–နိမ္မဒယန္တိ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းကုန်၏။ အမဒဘာဝံ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိ ကင်းခြင်းသို့၊ ဝါ၊ မယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဒနိမ္မဒနော၊ မည်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ကာမပိပါသာတိ၊ ကား။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပါတု ကမျတာ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကာမတဏှာ၊ ဏှာ–ပင်တည်း။ ကာမဂုဏာ ဧဝ၊ တို့သည်သာ လျှင်။ ဗွေ့ဌ၊ ဤ ကာမဂုဏ်တို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာလိယန္တိ၊ ငြိတွယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဂုဏာ လယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေဘူမကံ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကား။ တီသု ဘူမီသု၊ တို့၌။ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ ကမ္မဝဋ်, ကိလေသဝဋ်, ဝိပါကဝဋ် သည်။ ။ဧသ အသင်္ခတဝမ္မော၊ ကို။ (ဧသ–၏ အစွဲကို ပြသည်) အပရာပရဘာဝါယာ တိ၊ ကား။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့် အဆက်ဆက်။ ယောနိအာဒိတော၊ တရုသော ယောနိ အစရှိသည်မှ။ ယောနိ အာဒိဘာဝါယ၊ တပါးသော ယောနိစသည် ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ။အာဗန္ဓနံ၊ နဟူသည်။ ဂဏ္ဌိကရ ဏဲ၊ ထုံးဖွဲ့ခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ သံသိဗ္ဗနံ၊ နဟူသည်။ တုန္နကရဏဲ၊ အပ်လျှိုခြင်း–ချုပ်စပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ အသ၊ ထို အသင်္ခတ တရား၏။ နိက္ခမနံ စ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်ရင်း။ နိဿရဏဲ စ၊ ထွက်သွားခြင်း ကျွတ်လွတ်ခြင်းသည်ရင်း။ တဏှာယ၊ နှင့်။ ဝိသံယောဂေါ ဧဝ၊ မယှဉ်ခြင်းသည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသံယုတ္တော တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယေ ဂုဏေ၊ အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ နိမိတ္တံ ကတ္တာ၊ အကြောင်းနိမိတ်ပြု၍။ မဒနိမ္မဒနာဒိနာမာနိ၊ မဒနိမ္မဒန အစရှိသော အမည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈာနိ၊ တင်အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တက်ကုန်၏။ မဒနိမ္မဒနတာဒိကေ၊ မဒနိမ္မဒန အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ ယထာဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းကုန်သော။ တေ နိဗ္ဗတ္တိတ နိဗ္ဗာနဂုဏေ ဧဝ၊ ထို အမည် ပညတ်မှ အသီးထုတ်အပ်သော နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ မဒနိမ္မဒနတာဒီနံ ဂုဏာနံ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတေန၊ ဤသဘောတရားဖြင့်။ မဒါ၊ ယစ်စေတတ်သော တရားတို့ကို။ နိမ္မဒီ ယန္တိ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကင်းသည်ကို ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကေ၊ ဤသို့ အစရှိသော ကရိဏ်းသတ္တိ ဂုဏ်တို့ကို။ (ဂဟေတ္တာ၊ ၍။) နဟ (အာဟ)၊ မိန့်ဆိုသည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုကရိဏ်းသတ္တိဂုဏ်တို့သည်။ အရိယမဂ္ဂ ဂုဏာ၊ အရိယာမဂ်၏ ဂုဏ်တို့ပေတည်း။ ။ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။ တတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ဝုတ္တာ ပန၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလတ်သော်။ အသင်္ခတ–သံယုတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ သို့ဖြေအပ်၏။) တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သစ္စန္တိ၊ ကား။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်းမှန်သော တရားကို။ ဟိ၊ မှန်။ နိဗ္ဗာန်၊ သည်။ ကေနစိ ပရိယာယေန၊ တစုံတရသော အကြောင်းဖြင့်။ အသန္တဘာဝါ ဘာဝတော၊ မငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကံသေ နေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သန္တတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပရီတဗ္ဗေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကံ ဟိ သစ္စံ နဒုတိယမတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သစ္စံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အမှန်တရားသည်၊ ဝါ၊ မှန်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ဧကံ ဟိ၊ တပါး

တည်းသာလျှင်တည်း။ [၃၄၈] ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောအမှန်တရားသည်။ နဟ အတ္ထိ၊ မရှိ။] ပါရဏ္ဍို၊ ကား။ သံသာရဿ၊ ၏။ ပရတီရဘူတံ၊ တဖက်ကမ်းသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော တရားကို။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ တိဏ္ဏော။ပ။ ဗြာဟ္မဏောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အပ္ပကာ။ပ။ ဂါမိနောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အာဟ၊ ၏။ [တိဏ္ဏော၊ ကူးမြောက်ပြီးသည်ဖြစ် ၍။ ပါရဂံတော၊ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဗြာဟ္မဏော၊ အပပြုအပ် ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိသည်ဖြစ်၍။ ထလေ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကုန်းထက်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။]။ ။[ယေ ဧနာ၊ တို့သည်။ ပါရဂါမိနော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော တဖက်ကမ်းသို့ သွားရောက်ကုန်၏။ တေ၊ သွားရောက်ကုန်သော ထိုသူတို့သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ အပ္ပကာ၊ နည်းလှစွာကုန်၏။] သုဒုဒ္ဒသန္တိ၊ ကား။ ပရမဂမ्भီရတာယ စ၊ အလွန်နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတိသုခုမသန္တသဘာဝတာယ စ၊ အလွန် သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သော သဘော

ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ဉာဏ်၏အကြောင်း အဆောက်အဦး မရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒဠ္ဠ၊ ဂါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠ္ဠ၊ ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ လွန်စွာ။ ဒုဒ္ဒသ၊ မြင်နိုင်ခဲသော တရားကို။ ဝါ၊ သုဠ္ဠ ဒုဒ္ဒသ၊ အလွန်မြင်နိုင်ခဲသော တရားကို။ ။ဣတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန် ၌။ ဧရာ၊ အိုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂတေ၊ သော်။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ဧရာဘာ ဝေါ၊ အိုခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဧရံ၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ လျှင်။ ဧရာဒီ ဟိ၊ အိုခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ အပလောကိယတာယ၊ မဖျက်ဆီးအပ် မဖျက်ဆီးနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိရဋ္ဌေန၊ ခိုက်မြဲသော အနက်သဘောအားဖြင့်။ ခုဝံ၊ မည်၏။ တဏှာဒိဝပဋ္ဌာဘာဝတော၊ တဏှာအစရှိသော ပဝဋ္ဌတရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပပဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဣတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန် ၌။ မတ်၊ သေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမတံ၊ မည်၏။ အသိဝဘာဝကရာနံ၊ မငြိမ်းအေးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ သံကိလေသ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ သီဝံ၊ မည်၏။ စတူဟိ ယောဂေတိ၊ တို့သည်။ အနုပဒ္ဒုတတ္တာ၊ ကပ်ရောက်၍ မနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခေမံ၊ မည်၏။ ဝိသခၽိရဘာဝေန၊ သခၽိရကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အစ္ဆရိ ယတာယ စ၊ အံ့သြဖွယ် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဘူတပုဗ္ဗတာယ စ၊ ရှေးခဏ မဖြစ်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဗ္ဘုတံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ဣတိတိနံ အနတ္ထာနံ၊ အကျိုးမဲ့တို့ ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အနီတိကံ၊ မည်၏။ နိဒ္ဒုက္ခ တာယ၊ ဆင်းရဲကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ မည်၏။ (သြဋ္ဌ–ပဋ္ဌမကွန်ရာနှင့်သာ သင့်ကြောင်း မေတ္တာဘာဝနာအဖွင့်၌ ထင်ရှားလတ့ဲ) သဗ္ဗသံကိလေသမလ တော၊ မှ။ အစ္ဆန္ဒသုဒ္ဓိယာ၊ စင်စစ်စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင် ကြယ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ စတူဟိပိ၊ ကုန်သော။ သြဃေဟိ၊ ကိလေသာ အယဉ်တို့သည်။ အန ဩောတ္ထရဏီယတာယ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒီပံ၊ မည်၏။ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။ ပရိပါလနဋ္ဌေန၊ စောင့် ရှောက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ တာဏံ၊ မည်၏။ (ဤ၌ လေဏ–၏ အဖွင့်မရှိသောကြောင့်ရင်း, ဆိုလတ့ဲစကားရပ်၌ ထိုပုဒ်ကို ပြထားသောကြောင့်ရင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ လေဏဟူပုဒ် ပိုဟန်ရှိ၏)

သစ္စဟူ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမီတိအာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပါဠိ၊ ကို။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ (အာဒီသု–ဟူသောပါဠိ၌) အာဒိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ အနန္တ။ပ။ ဂမ္ဘီရဝစနေ ဟိ စ၊ ရ–အစရှိသော သဒ္ဒါတို့ဖြင့်လည်း။ ဗောဓိတာ၊ သိစေအပ်ကုန်သော။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ အဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်ကုန်သေးသော။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ သင်ယုန္တိ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဒါတို့တွင်၊ ဝါ၊ တို့၌။ ဧတသ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၏။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌေ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အစွန်းအပိုင်းအခြားသည်ရင်း။ ဝယဋ္ဌေ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော အစွန်းအပိုင်းအခြားသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဋ္ဌေ၊ မည်၏။ အသခ်ံတ ဓမ္မော၊ အသခ်ံတ တရားကိုရ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ အနာရမ္မဏတာယ၊ အာရုံမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာ သဝေါ၊ မည်၏။ နိပုဏာဉာဏဂေါစရတာယ၊ သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိပုဏော၊ မည်၏။ သခ်ံတ ဓမ္မော ဝိယ၊ သခ်ံတတရားကဲ့သို့။ ဧရာယ၊ အိုခြင်းဖြင့်။ အဇ္ဇေရိတတာယ၊ မဆွေးမြည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဇေရော၊ မည် ၏။ ဗျာဓိအာဒီဟိ၊ တို့သည်။ အပလောကိယတာယ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပလောကိတံ၊ မည်၏။ အစက္ခု ဝိညာဏဝိညေယျတာယ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မသိအပ်မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိဒဿနော၊ မည်၏။ အတိတ္တိကရဋ္ဌေန၊ မရောင့်ရဲခြင်းကို ပြုတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပဏီတော၊ မည်၏။ အပစုရတာယ၊ မများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အစ္ဆရိယော၊ မည်၏။ ဣတိတီဟိ၊ ဘေးရန်တို့သည်၊ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့တို့သည်။ အနဘိဘဝနီယသဘာဝတ္တာ စ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနီတိကဘာဝဟေတု တော စ၊ အနီတိကအဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ အနီတိက ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခမုတ္တိနိမိတ္တတာယ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း ၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တိ၊ မည်။ သံသာရံ၊ ကို။ ဘယတော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဘေးဟု။ ပဿန္တေဟိ၊ မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နိလယနီယတော၊ ပုန်းခိုရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လေဏံ၊ မည်၏။ တေသံယေဝ၊ သံသရာကို ဘေးဟု မြင်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သာလျှင်။ ပရာ၊ လွန်ကဲသော၊ ဝါ၊ နောက်ဆုံးဖြစ် သော။ ဂတိ၊ လားရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရာယဏော၊ မည်၏။ ပဂတိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အလဒ္ဓပတိဋ္ဌတာယ၊ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရအပ်သော ထောက်တည်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂါဓ ဋ္ဌေန၊ မထောက်မှီသော အနက်သဘောအားဖြင့်။ ဂမ္ဘီရော၊ မည်၏။ ကတပုညေဟိပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဒုက္ခနကိဏ္ဏေန၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ။ အနဗုဠ္ဠိတဗ္ဗတော၊ လျော်စွာ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုရနုဗောဓော၊ မည်၏။ သစ္ဆိကိရိယံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ မုဠ္ဆိတ္တာ၊ လွှတ်၍။ တက္ကဉာဏေန၊ ကြံဆသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝစရိတဗ္ဗော၊ ကျက်စားအပ်သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတက္ကာဝစရော၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗတော၊ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗ တော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။

အရိယသာဝကသေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သစ္ဆိကိရိယာဘာ–သမယဝသေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟူသော အထူးသိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ပါကဋ္ဌဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အယံ ဧဝ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဋ္ဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဒ္ဓိတိ ဧဝ၊ ပြီးစီး

ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သုခသိဒ္ဓိဝသေန၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ပြီးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အရိယသာဝကသော၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေ၀၊ သာလျှင်။ ဧ၀ံ သန္တေပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပသမ ဂရုကေနာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနနိန္နေန၊ နိဗ္ဗာန်၌ညွတ်ကိုင်းသော။ ။ယထာဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သုခံ သုပတိတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သော စကားသည်။ မေတ္တာ ကထာယံ၊ ၌။ အာ၀ိ၊ စွာ။ ဘ၀ိသတိ၊ တဲ့။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တာတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော၊ မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၊ ဝါ၊ အမြတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်။ ဟော တိ၊ ၏။

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ သည်ကား။ အဋ္ဌမ၀ရိ၀ိ၀ေ၀ဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၉–ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၅၀–၁၃)

မေတ္တာဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၅၀] ၂၄၀။ မေတ္တं ဗြဟ္မဝိဟာရံ၊ မေတ္တာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရကို။ (နိဒ္ဒါရဏနှင့် နိဒ္ဒါရဏီယ ညီအောင်ဖွင့်ပြသည်) ဘာဝေတုကာမေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ သုခနိသိန္နေနာတိ၊ ကား။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ အနိသီ ဒိတ္တာ၊ မထိုင်မူ၍။ ပလ္လင်္ကဘုဇေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေခြင်း ဖြင့်။ သုခနိသိန္နေန၊ ချမ်းသာစွာ ထိုင်နေသည်ဖြစ်၍။

ကသ္မာတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ အည၊ တပါးသော တရားကို။ အဓိဂန္တုကာမေန၊ ရခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညတ္တ၊ တပါးသော တရား၌။ အာဒီနဝါနိ သံသပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အပြစ်အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိ ယာ၊ ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မေတ္တာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘော သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ အဒေါသော၊ အဒေါသစေတသိက်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္ဒံ၊ မှန်၏။ အဒေါသ–နိဒ္ဒေသေ၊ အဒေါသ–ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌။ မေတ္တိ၊ ချစ်ခြင်း၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုခြင်း။ မေတ္တာယနာ၊ ချစ်သော အခြင်းအရာ၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုသော အခြင်းအရာ။ မေတ္တာယိတတ္တံ၊ ချစ်သည်၏အဖြစ်၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုသည်၏အဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ခန္ဓီတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဓိဝါသနကမ္မန္တိ၊ သည်းခံခြင်း ဟူသော ခန္ဓီကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ (ဉာဏခန္ဓီ မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုသည်းခံခြင်း ဟူသော ခန္ဓီသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဒေါသပဓာနာ၊ အဒေါသပြဓာန်းခြင်း ရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ မာနာယ၊ ပြီးလတ်သော်။ တိတိက္ခာခန္ဓီ၊ သည်းခံခြင်း လက္ခဏာရှိသော ခန္ဓီသည်။ သိဒ္ဓါ ဧဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓီ အဓိဂန္တဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓီယံ ၌။ အာနိသံ သပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အကျိုးအာနိသင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သာတ္ထိကာဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနေန၊ ထက်ဝန်းကျင်ထကြွခြင်း–ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကုသလုပ္ပတ္တိယာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ၄၊ သြကာသာ လာဘေန၊ အခွင့်ကိုမရ သဖြင့်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူအပ်သော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍။ ပါဏာယာတာဒိဝသေန၊ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိအနတ္ထ–မူလဘာဝတော၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့, တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့စသည်တို့၏ အကြောင်းရင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒီ နဝေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုအပ်၏။

ခန္ဓီ ပရမံ တပေါတိ၊ ကား။ ပရာပကာရသဟနာဒိကာ၊ သူတပါးတို့၏ မကောင်းမှုပြုခြင်း–ပြစ်မှားခြင်းကို သည်းခံခြင်း အစရှိသော။ တိတိက္ခလက္ခဏာ၊ သည်းခံခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ခန္ဓီ၊ ခန္ဓီတရားသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ တပေါ၊ အကျင့်ပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ကား။) အကတ္တဗ္ဗာကရဏာကတ္တဗ္ဗကရဏလက္ခဏာယ၊ မပြုသင့်သော အမှုကို မပြုခြင်း, ပြုသင့်သော အမှုကိုပြုခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ သမ္ဘာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်၏။ မူလဘာဝတော၊ အကြောင်းရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ခန္ဓီဗလံ ဗလာနီကန္တိ၊ ကား။ ဧတ သ၊ ဣါပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ (ဗလ–၌စပ်) မဂ်လဘူတာ၊ မဂ်လာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ခန္ဓီ ဧဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗလံ၊ ခွန်အားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓီဗလံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ သည်းခံခြင်း ခွန်အားရှိသော၊ (ဝါကျာဝတ္ထိကန္တနည်းဖြင့် အဲဝိဘတ်နှင့်ချသည်) ဟိ၊ မှန်။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ခန္ဓီ ဗလာ၊ သည်းခံခြင်း ဟူသော ခွန်အားရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေါသာဒိပဋိပက္ခဝိမေနသမတ္ထတာယ၊ ဒေါသအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက် တရားကို ပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနီက ဘူတေန၊ စစ်တပ်သဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တေနေဝ ခန္ဓီဗလေန၊ ထိုသည်းခံခြင်းဟူသော ခွန်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဗလာနီကံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ရှိသော။ (ဝါကျာဝတ္ထိကန္တပင်၊ တံ–၌စပ်)။ ခန္ဓာ ဘိယျော နု ဝိဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ အတ္ထနော စ၊ ၏ ၎င်း။ ပရေသဉ္စ၊ တို့၏ ၎င်း။ အနတ္ထပဋိဗာဟနော စ၊ အကျိုးမဲ့ကို တားမြစ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္ထာဝဟော စ၊ အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ခန္ဓီတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ဝါ၊ လွန်ကဲ ကောင်းမြတ်သော။ အပသယော၊ မှီရာ ကိုးကွယ်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝိဝေစနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဝိကမ္ပနတ္ထာယ၊ ပယ်ခွါခြင်းငှါ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ခန္ဓိယာ၊ နှင့်။ သံယောဇေနတ္ထာယ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဒုသေန္တိ၊ ပျက်စေတတ် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသာ၊ ကုန်၏။ ပဂ္ဂလာယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဒေါသာ၊ ဘာဝနာကို ပျက်စေတတ်ကုန်သည်တို့လည်း။ ပဂ္ဂလဒေသာ၊ ဘာဝနာကို ပျက်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ယေသု၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဘာဝနာ၊ သည်။ နု သမ္ဘဒ္ဒတိ၊ မပြည့်စုံ။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဝိပဒ္ဒတေ၊ ပျက်စီးသည်သာလျှင်တည်း။ တေ ဧ၊ ထိုဘာဝနာကို ပျက်စီးစေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ [၃၅၁] ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပဌမန္တိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနေန၊ ဆုအပ်လတ့ံသော။ (နယေန–၌စပ်) ကောဌာသတော၊ (ဂရုဌာနီယ–စသော) တခုသော

အဖို့မှ။ ကောဌာသန္တရူပသံဟရဏနယေန၊ (အတိပ္ပိယ စသော)အဖို့တပါးသို့ ဆောင်သောနည်းနှင့်။ ဝိနာ၊၍။ သဗ္ဗပဌမ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။

ပိယာယိတဗ္ဗော၊ ချစ်အပ်သောသူသည်။ ပိယော၊ မည်၏။ တပ္ပဋိပက္ခော၊ ထိုချစ်အပ်သောသူ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော သူသည်။ အပ္ပိယော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုအပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ အတ္ထသ၊ အကျိုးစီးပွါးကို။ အကာရကော၊ မပြုတတ်သောသူငင်း။ အနတ္ထသ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ် သော သူငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထနော စ၊ ၏ငင်း။ ပိယသ စ၊ ချစ်အပ်သော သူ၏ငင်း။ အနတ္ထသ၊ ကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ ရန်သူပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် သည်ကား။ အတ္ထနော စ၊ ၏ငင်း။ ပိယသ စ၊ ၏ငင်း။ အတ္ထသ၊ ကို။ အကာရကော၊ မပြုတတ်။ အပ္ပိယသ စ၊ မုန်းအပ်သောသူ၏လည်း။ အတ္ထသ၊ ကို။ ကာရကော၊ ၏။ အတ္ထံ မေ နာစရိတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ အပ္ပိယသ မေ အမနာပသ အတ္ထံ အစရိတိ အာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ အာဃာတဝတ္ထုဘူတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပိယော၊ မည်၏၊ ဝါ၊ မုန်းအပ်သောသူမည်၏။ အနနုကူလဝုတ္တိကော၊ မလျော်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ လိင်္ဂဝိသဘာဂေတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနာ၊ ဣတ္ထိလိင်အစရှိသော။ လိင်္ဂေန၊ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဝိသဒိသေ၊ မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဩဒိသောတိ၊ ကား။ ဘာဂသော၊ သီးသန့်ခွဲခြမ်း ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ တိဿ၊ တိဿာ မည်သောသူ (မ)။ ဒတ္တာ၊ ဒတ္တာ မည်သောသူ (မ)။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဩဒိသက်၊ သီးသန့်ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြု၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ဆသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့၌။ အဘာဝေတဗ္ဗတာယ၊ မပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ် ၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အပ္ပိယံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အပ္ပိယံ ဟိ။ပ။ ကိလမတိတိ၊ ဟူသော စကားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဒေါသေန၊ ဖြင့်။ သပရိဿယတံ၊ ဘေးရန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပိယတာ၊ မချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပိယဘာဝဿ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဥဒုပဋ္ဌိပက္ခာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင် ဖက်ပေတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣဿ၊ ထိုအပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဘာနေ၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌။ ဌပနေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဘာဝနာ၊ သည်။ နိ သိဒ္ဓတိ၊ မပြီးစီး မပြည့်စုံ။ အတိပ္ပိယသဟာယကံ၊ ပ။ ကိလမတိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ရာဂေန၊ ဖြင့်။ သပရိဿယတံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတိပ္ပိယသဟာယသ၊ အလွန်ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေ၏။ ဂေဟသိ တပေမဌာနဘာဝတော၊ ကာမဂုဏ်အိမ်၌ မှီသောချစ်ခြင်း၏ တည်ရာဌာန၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တကေ ပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌတာဟိ၊ ဣဋ္ဌအဖြစ် အနိဋ္ဌ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တံ မဇ္ဈသဘာဝံ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နေဝ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သည်လည်း မဟုတ်သော။ နာပ္ပိယံ၊ မုန်းအပ်သည်လည်း မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မဇ္ဈတ္တော၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ သမ္ဘာဝနီယပိယာယိ တဗ္ဗတာနံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်, ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်တို့၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဂရုဌာနေ စ၊ ၌ငင်း။ ပိယဌာနေ စ၊ ၌ငင်း။ ဌပေန္တော၊ သော်။ ကိလမတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဗ္ဗျပေက္ခိတဗ္ဗေ၊ လျစ်လျူရှုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘာဝနီယတာ ဝါ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ မနာပတာ ဝါ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွါးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း၊ ဝါ၊ စိတ်နှလုံးဖြင့် သောက်အပ်–မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ နိ ပစ္စု ပဌာတိ၊ ရှေးရှုမထင်။ စ၊ ဆက်။ ပိယဂရုဘာဝသမ္ဘဒ္ဓေ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်, အလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကောဌာသန္တရဘာဝါနုပနယနတော၊ (မဇ္ဈတ္တပိယ–ဟူသော) ကောဌာသ တပါး၏ အဖြစ်သို့ မဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ကောဓော၊ အမျက်ဒေါသသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တမေဝါတိ၊ ကား။ ထိသဘာဂလိင်္ဂမေဝ၊ သဘောမတူသော လိင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင်။ ။ လိင်္ဂသ ဘာဂေတိ၊ လိင် အားဖြင့် သဘောတူသော (သူ၌) ဟူ၍။ အဝိသေသေတွာ၊ အထူးမပြုမူ၍၊ ဝါ၊ ဝိသေသန မမမူ ၍။ ပိယပုဂ္ဂလေတိ၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ (ပွါးစေအပ်၏) ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘိတ္တိယုဒ္ဓမကာသီတိ၊ ကား။ သီလ၊ အဌင်္ဂသီလကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ပိဟိတဒ္ဒါရေ၊ ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော။ ဂဇ္ဇေ၊ တိုက်ခန်း၌။ သယနပီဌေ၊ အိပ်ရာအင်းပျဉ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေလတ်သော်။ မေတ္တာ မုခေန၊ မေတ္တာကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နရာဂေန၊ ဖြစ်သော ရာဂသည်။ အန္ဓီကတော၊ ကန်းသည်ကို ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကန်းစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဘရိယာယ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တ္မ ကာမော၊ ၍။ ဒ္ဒါရံ၊ ကို။ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်နိုင်မူ၍။ ဘိတ္တိ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတွာပိ၊ ဖောက်ခွဲ၍သော်လည်း။ နိက္ခမိတုကာမ

တာယ၊ ထွက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘိတ္တိ၊ ကို။ ပဟရိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ [၃၅၂] တေန၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယနာမုခေန ရာဂေါ ဝဠွေတိတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ အန္ဓ တမံ။ပ။ နရန္ဓိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ အာဟ၊ ၏။

[မေတ္တာယနာမုခေန၊ မေတ္တာပွါးခြင်းကို အရင်းခံ ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာပွါးယောင် ဟန်ဆောင်သဖြင့်။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဝဠွေတိ၊ လှည့်စားတတ်၏။]

[ယ်–ယသ္မိ ကာလေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ သည်။ နရ၊ လူကို။ သဟတေ၊ နှိပ်စက်၏။ တဒါ၊ ၌။ အန္ဓတမ်၊ အမိုက်မှောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

အာဒါနနိက္ခေပဝရိစ္ဆိန္နေ၊ ပဋိသန္ဓေ စုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဘူတေ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ခန္ဓပ္ပဗန္ဓေ–၌ စပ်) ခရမာနတာယ၊ ထင်ရှား ရှိဆဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခတော ဝိယ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ကဲ့သို့။ ဥပလဗ္ဘမာနေ၊ ရအပ်သော။ ခန္ဓပ္ပ ဗန္ဓေ၊ ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဣဒမေတ္တာဘာဝနာအရာ၌။ သတ္တာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ သတ္တာ–အစရှိသော သဒ္ဒါသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာယဒိ–၌ အာဒိ သဒ္ဒါဖြင့် ပါဏာစသည်ကိုယူ) တိယဒ္ဓ ဂတေ၊ သုးပါးသော အခွန့်ကာလ၌ တည်သော။ (ခန္ဓပ္ပဗန္ဓေ၊ ၌။) နှ (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလကတေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကာလကတေ၊ သေလေပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နှ ဣဒ္ဓိတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးခြားအံ့။ မေတ္တာဗျာပါရသ၊ ၏။ အယောဂျဌာနဘာဝတော၊ မသင့်လျော်သော ဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်ပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ မတပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟိတူပသံဟာရာရဟော၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်ပေးခြင်းငှါ၊ ထိုက်သည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ယတ္တ၊ အကြင်အသက် ရှင်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်သင့်သော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပယောဂတော၊ ကိုယ် နှုတ် လုံ့ လ ပယောဂအားဖြင့်။ ဟိတူပသံဟာရော၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်ပေးခြင်းကို။ လဗ္ဘေယျ၊ ရအပ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ရနိုင်ရာ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအသက်ရှင်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၌သာလျှင်။ မာနသော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဟိတူပသံဟာရော၊ သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ဒုက္ခာပနယနမောဒပ္ပဝတ္ထိသုပိ၊ ဆင်းရဲကိုပယ်ခြင်း, ဝမ်းမြောက် ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကရဏာဘာဝနာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ကာလကတေ၊ ၌။ အနိဗ္ဗန်၊ မပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ ဆရာမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဂုဏ မေတ္တာဗျာနော၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော မေတ္တာဗျာန် ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာစရိယသ၊ ၏။ ကာလကတဘာဝံ၊ ကို။ အဇာနန္တော၊ ၍။ တံ၊ ထိုဆရာကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိတုကာမော၊ ဖြန့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော ရဟန်းငယ်ကို။ အာစရိယံ။ပ။ အာရဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂုဏာဝ မေ မေတ္တာဗျာန သမာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဝေသာဟိတိ၊ ကား။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ မေတ္တံ၊ ကို။ အာရဘသိ၊ အားထုတ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံတိ၊ အသက်ရှင်သလော၊ နှ ဧဝံတိ၊ အသက်မရှင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာဟိ၊ သိလေလော့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မေတ္တာယန္တောတိ၊ ကား။ မေတ္တံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ မေတ္တံ။ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ လျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၄၁။ အတ္တနိ၊ မိမိကိုယ်၌။ ဘာဝနာ နာမ၊ မေတ္တာကို ပွါးစေခြင်း မည်သည်။ သက္ခိဘာဝတ္ထာ၊ သက်သေအဖြစ် အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာဝိဓသုခါနုဗန္ဓိ၊ (ဝိဝေကသုခ, ဈာနသုခ, မဂ္ဂဖလသုခစသော) အထူးထူး အပြားပြားသော နောက်လိုက် ချမ်းသာရှိသော။ အနဝဇ္ဇသုခအဗျာသေကသုခါဒိ၊ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာ, ကိလေသာဆင်းရဲနှင့် မရောသော ချမ်းသာ အစရှိသော။ ယံ–သုခံ၊ အကြင်ချမ်းသာကို။ အတ္တနိ၊ မိမိ ၌။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုချမ်းသာကို။ နိဒဿေန္တော၊ ၍။ တဿ၊ ထိုချမ်း သာ၏၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၏ တည်ရာ ဖြစ်သော မိမိ၏။ ဝတ္ထုမာနတာယ၊ ဖြစ်ဆဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟံ သုခိတော ဟောမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သရီရသုခံ နာမ၊ ကိုယ်၏ချမ်းသာ မည်သည်၊ ဝါ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာ မည်သည်။ အနေကန္တိက၊ အနေကန္တိက ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ဧကန်ဟုတ်။ ဣဒါဒိသဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ စိတ္တဒုက္ခံ၊ စိတ်ဆင်းရဲသည်။ အနော ကာသံ၊ ဖြစ်ရန် အခွင့်မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝံ၊ ထိုစိတ်ဆင်းရဲ၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နိဒ္ဒုက္ခော တိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟောမိ၊ ဖြစ်လို၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိနှင့်။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။ အဝေရောတိအာဒီသု၊ တို့၌။ တထာ၊ တူ ဟောမိ–နှင့် စပ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဒုက္ခာဘာဝေ၊ ဒုက္ခ၏ မရှိခြင်း ၌။ သုခသညာ၊ သုခဟူသော အမှတ်သညာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ နိဒ္ဒုက္ခတာ၊ ထို ဆင်းရဲမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝေရိနံ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဝေရ သညိတာနံ၊ ဝေရဟု မှတ်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဝေရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပါပမ္မာနံ စ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့၏ဝင်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဗျာပါဒ ဝိရဟတော၊ ဗျာပါဒကင်းခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဣဗျ သညိတာယ၊ ဣဗျ–ဟု မှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဣဗျ–ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣတိယာ၊ ဘေးဥပါဒ်၏၊ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်ဝင်း။ အနဝဇ္ဇကာယိကသုခသမင်္ဂိတာယ စ၊ အပြစ်ကင်းသော ကာယိကသုခနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အဝေရော။ပ။ သုခီ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တာနံ ပရိဟရာမီတိ၊ ကား။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဤသို့ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ မမ၊ ၏။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပဝတ္တေမိ၊ ဖြစ်စေ လို၏။ ယာပေမိ၊ မျှစေလို၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဝိဘာဂေ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကား သည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။ ဧဝံ သန္တောတိ၊ ကား။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အတ္တနိပိ၊ ၌လည်း။ မေတ္တာ၊ ကို။ ယဒိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ ပွါးစေအပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယံ ဝိဘာဂေ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ [၃၅၃] ဝတ္တာ၊ ၍။ ဝိဘာဂံဒေသနာယ၊ နှင့်။ သမာနဂတိကံ၊ တူသော အလားရှိသော။ သုတ္တပဒံ၊ ကို။ အာဟရန္တော၊ ၍။ ကထဠ ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသုတ်ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။

တန္တိ၊ ကား။ ဝိဘင်္ဂါဒီသု၊ တို့၌။ ဝစန်၊ ကို။ အပ္ပနာဝသေနာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာဝဟဘာဝနာဝသေန၊ အပ္ပနာကို ဆောင်တတ်သော ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ အဟံ သုခိတော ဟောမိတိအာဒိ ဝစန်၊ အစရှိသော စကားကို။ သက္ခိဘာဝ ဝသေနာတိ၊ ကား။ အဟံ ဝိယ၊ ငါကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ အသီးအသီးသော မိမိ၏။ သုခ ကာမာ၊ ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။ အတ္တနိ ဝိယ၊ မိမိ၌ကဲ့သို့။ သုခူပသံဟာရော၊ ချမ်းသာ ကို ဆောင်ပေးခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုချမ်းသာကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သက္ခိ ဘာဝေ၊ သက်သေ အဖြစ်၌။ ဌပနဝသေန၊ ထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ သစေပိ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အပ္ပနာဝဟာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ငြားအံ့။ အတ္တသိနေ ဟဝသေန၊ မိမိကိုယ်ကို ချစ်သော တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သပရိဿယ ဘာဝတော၊ ဘေးရန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကောဌာသန္တရေ၊ တပါး၌။ ဘာဝိတဘာဝနဿ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ဘာဝနာရှိသော သူအား။ တတ္ထာပိ၊ ထိုမိမိ၌ လည်း။ သီမသမ္ဘေဒေါ၊ ဒသည်။ ဟောတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။

သဗ္ဗာ ဒိသာတိ၊ ကား။ အနဝသေသာ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာ တို့သို့။ အနုပရိဂမ္ဘ စေတသာတိ၊ ကား။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရိယေသနဝသေန၊ ရှာမှီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနဂန္တာ၊ အစဉ် လိုက်၍။ နေဝ ဣဒ္ဓိ ဝိယတရမတ္တာနာ ကွစိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသာဟေန၊ အလုံးစုံသော အားထုတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အစွမ်းကုန် အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ပရိယေသန္တော၊ ရှာမှီးလတ်သော်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ အတ္တတော၊ မိမိထက်။ အတိသယေန၊ အလွန်အကဲ အားဖြင့်။ ဝိယ၊ ချစ်အပ်သော။ (သီဟိဠ်မှုနှင့် အညီပင်တည်း၊ အတိသယေန–ဖြင့် တရပစ္စည်း၏ အနက်ကိုပြသည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိယတရ–မသင့်) အည်၊ တပါးသော။ သတ္တာ၊ကို။ ကတ္ထစိဒိသာယ၊ တစုံတခုသော အရပ်မျက်နှာ၌။ နေဝ အဓိဂစ္ဆေ ယျ၊ မရရာ။ နဝ ပသေယျ၊ မတွေ့မြင်ရာ။ ဧဝံ ဝိယော ပုထု အတ္တာ ပရေသန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တတော၊ ထက်။ ဝိယတရ သ၊ သာ၍ချစ်အပ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံ တယောက်၏။ အနုပလဗ္ဘနဝသေန၊ မရအပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုထု ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဝိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အတ္တကာမော အတ္တ နော ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တော၊ မိမိ၏စီးပွါးချမ်းသာကို အလိုရှိသောသူသည်။ ပရံ သတ္တာ၊ ကို။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ကုန္ထကိပိလ္လိကမ္ပိ၊ ပိုးရွ ပရွက်ဆိတ်ကိုသော်လည်း။ နဟိ သေန ဟနေယျ၊ မည့်ငြားဆဲရာ။ နဝိဟေဌေယျ၊ မည့်ငြားဆဲရာ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အယံ နယောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေဟိ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ အတ္တနောဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိကိုသာလျှင်။ (သီဟိဠ်မှုနှင့် အညီပင်တည်း၊ အတ္တနော စ–ကား ဆည်းရန်မရှိသောကြောင့် မသင့်) ဝိယတရဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့် ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ နိဒဿေတွာ၊ ၍။ တေသု၊ ထိုအလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။ ကရုဏာယ နံ၊ သနားခြင်းကို။ ဝဒတာ၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ကတံ–၌စပ်) သုခေသိတာယ၊ ချမ်းသာကို ရှာမှီးလေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သက္ခိဘာဝေ ဌပေတွာ–၌စပ်) အတ္တာနံ၊ ကို။ သက္ခိဘာဝေ၊ သက်သေ၏ အဖြစ်၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မေတ္တာ ဘာဝနာယ၊ မေတ္တာကို ပွါးစေခြင်း၏။ နယဒဿနံ၊ ကို။ ကတမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၄၂။ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သုခေန၊ ဖြင့်။ အကိစ္ဆေန၊ မဆင်းရဲသဖြင့်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ။ မေတ္တာယ၊ ၏။ ပဝတ္တနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (တနည်း) မေတ္တာယ၊ ကို။ ပဝတ္တနတ္ထံ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ယွာသာတိ၊ ကား။ အသ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီ၏။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပိယောတိ၊ကား။ ဣဒ္ဓေ၊ အလိုရှိအပ်သော။ မနာပေါတိ၊ကား။ မနဝမ္ဘ နကော၊ စိတ်နလုံးကို ပွါးစေတတ်သော။ ဂရုတိ၊ ကား။ ဂုဏဝိသေသဝသေန၊ ဂုဏ်ထူး၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂရုကာတဗ္ဗော၊ အလေးပြုအပ်သော။ ဘာဝနီ ယောတိ၊ ကား။ သမ္ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အာစရိယမတ္တောတိ၊ ကား။ သီလာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယပွမာဏော၊ ဆရာ၏ ပမာဏရှိသော။ ပိယ ဝစနာဒီနိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထစရိယာ ဒိကေ၊ အကျိုးကိုကျင့်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ သီလသုတာဒီနိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဒိကေ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော တရားတို့ကိုဂုဏ်း။ ခုတမ္ဘေဇဂဂရိယာနယောဂါဒိကေ စ၊ အပ္ပိစ္ဆာ အစရှိသော ခုတမ္ဘနှင့် ဇဂဂရိယာနယောဂ အစရှိသော တရားတို့ကိုဂုဏ်း။ သင်္ဂဏှာ တိ၊ ၏။

[၃၅၄] ကာမန္တိ အယံ၊ ကာမ–ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ယုတ္တပ္ပတ္တကာရိတာသုခသိဒ္ဓိဒီပနော၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်, လွယ်ကူစွာ ပြီးစီးခြင်းတို့ကိုပြသော။ နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုနိပါတ်ဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုဆိုလတ့်သော အနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တာဒိသံ၊ သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘန္တော၊ သော။ ယောဂီ၊ သည်။ ယုတ္တပ္ပတ္တကာရီ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့ ရှိပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ သုခေန၊ ချမ်းသာစွာ။ သိဒ္ဓေတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ သန္တောသော၊ အားရ ရောင့်ရဲခြင်းကို။ နဟ ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်သေး။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒီပေတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာ သိမ္ဗဒ္ဓတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သီမာသမ္ဘေဒန္တိ၊ ကား။ မရိယာဒါပနယန်၊ အပိုင်းအခြား နယ်ပယ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်။ ဝိယော၊ ချစ်အပ်သောသူ။ မဇ္ဈတ္တော၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သောသူ။ ဝေရီ၊

ရန်သူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂါကရဏ၊ ခွဲခြားခြင်းကို မပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဒနန္တရန္တိ၊ ကား။ တတော ပိယမနာပဂရုဘာဝနီယတော၊ ထိုပိယမနာပဂရုဘာဝနီယပုဂ္ဂိုလ်မှ။ (အနန္တရ၊ ၌။) ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပိယမနာပ ဂရုဘာဝနီယ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာဓိဂမတော၊ မေတ္တာကိုရသည်မှ။ အနန္တရ၊ ၌။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ယကပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ ၏။ ဂရုဌာနီယေ၊ ဂရုအရာ၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓံ၊ ပြီးသော။ မေတ္တာ မနသိကာရ၊ မေတ္တာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ၌။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ၊ ကပ်ရှိဆောင်အပ်၏၊ ဝါ၊ ဆောင်ပေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ တံ၊ ထိုမေတ္တာမနသိကာရကို။ တတ္ထ၊ ထိုအတိပ္ပိယ သဟာယက ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သုခူပသံဟာရ၊ လွယ်ကူစွာ ကပ်ရှိ ဆောင်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွ ကပင်လျှင်။ ပဋ္ဌိပက္ခမ္ဟာနံ၊ တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ၊ ခွါအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အတိပ္ပိယသဟာယကတော၊ မှ။ အနန္တရ၊ ၌။ မဗ္ဗတ္တေ၊ မဗ္ဗတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မဗ္ဗတ္တံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဂရုဌာနေ၊ ပိယဂရုပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌။ ဌပေတုံ၊ ၄၊။ သုကရဘာဝတော၊ လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အတိပ္ပိယသဟာ ယကတောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပုရိမာဝတ္ထု၊ ရှေးခ၌ဖြစ်သော အခိုက်အတန့်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဂုဏမနသိကာရာဓိဂမတော၊ လေ့လာကျေပြွန်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို ရသည်မှာ။ ပဌာယ၊ ၍။ သောပိ၊ ထို အတိပ္ပိယ သဟာယက ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပိယ ဌာနေ ဧ၀၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ မဗ္ဗတ္တတော ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ မဗ္ဗတ္တပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ မေတ္တာယန္တေ နှ၊ မေတ္တာကိုပွါးစေသော ယောဂီသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမဗ္ဗတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဂုဏမနသိကာရာဓိဂမေန၊ ကျေပြွန်သော မနသိကာရကို ရသဖြင့်။ ပိယဘာဝံ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဥပသံဟရိ တွာ၊ ၍။ တဒနန္တရံ၊ ထိုသို့ဆောင်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌။ ဝေရီပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ မဗ္ဗတ္တေ၊ မဗ္ဗတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ တတော မဗ္ဗတ္တတော၊ ထိုမဗ္ဗတ္တအဖြစ်မှ။ ပိယဘာဝူပသံ ဟာရေန၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်သို့ဆောင်သဖြင့်။ ဝေရီ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပုရိမာဝတ္ထု၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကေက။ပ။ ကတွာတိ၊ ကား။ ပိယဂရုဌာနီယော၊ နီယပုဂ္ဂိုလ်ငင်း။ အတိပ္ပယော၊ ငင်း။ မဗ္ဗတ္တော၊ ငင်း။ ဝေရီ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသေသု၊ သတို့တွင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပိယဂရုဌာနီ ယေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာဘာဝနံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာ၊ ၍။ ဝသီဘာဝပတ္တိယာ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်သဖြင့်။ တထာ ပဝတ္တံ၊ ထိုသို့ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။ ကောဋ္ဌာသန္တရူပသံဟာရတ္ထံ၊ ကောဋ္ဌာသတပါးသို့ ဆောင်ပို့ခြင်း ၄၊။ မုဒုံ၊ ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဒနန္တရံ၊ ၌။ အတိပ္ပိယသဟာယေ၊ ၌။ အတိပ္ပိယ ဘာဝံ၊ အလွန်ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ပိယဘာဝမတ္တေ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်မျှ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ကပ်ရှိဆောင်အပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထို မေတ္တာစိတ်ကိုလည်း။ ဝသီဘာဝါပါဒနေန၊ ဘော်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ မုဒုံ၊ ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဒနန္တရံ၊ ၌။ မဗ္ဗတ္တေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဥဒါသီနဘာဝံ၊ အလယ်အလတ်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေ တွာ၊ ၍။ ပိယဘာဝံ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပုန၊ ဖန်။ တမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝသီဘာဝါပါဒနေန၊ ဖြင့်။ မုဒုံ၊ ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဒနန္တရံ၊ ၌။ ဝေရိမှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဝေရီသည်၊ ရန်သူဟူသော အမုတ်သညာကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ မဗ္ဗတ္တဘာဝူပဋ္ဌပနမုခေန၊ မဗ္ဗတ္တပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို ထင်စေခြင်းကို အရင်းခံ ပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှေသွားပြုသဖြင့်။ ပိယဘာဝံ၊ ကို။ ဥပါဒေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တဒနန္တရေ။ပ။ တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စျာနစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ရှိဆောင်အပ်၏။ ဥပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ် ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကမ္မဗလေန ဝါ၊ ရှေးက၏အစွမ်းကြောင့်သော်၎င်း။ ဧတရဟိ၊ ယခုမျက်မှောက်၌။ ပယောဂသမ္ဗတ္တိယာ ဝါ၊ ပယောဂ သမ္ဗတ္တိကြောင့်သော်၎င်း။ အနတ္တကရဿ၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုသောသူ၏၊ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အဘာဝ တော၊ ကြောင့်။ ဝေရီပုဂ္ဂ လော ဝါ၊ သည်မူလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာတိ၊ ကား။ [၃၅၅] မဟာ ပုရိသသဘာဝတ္တာ၊ ယောကျ်ားမြတ် သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိရကာလပရိစယ။ပ။ သမ္မန္ဒတာယ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ၌ လေ့ကျက်ခြင်းဖြင့် ပြီးသော ခန္ဓီ မေတ္တာ, ကရုဏာ အစရှိသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဋ္ဌာရဗျာသယတ္တာ၊ မြတ်သော အမျှောသယ ရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း၊ ဟိ၊ မှန်။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗသဟေ၊ အလုံးစုံကို သည်းခံနိုင်သည် ဖြစ်၍။ ပရာပရာဓံ၊ သူတပါး၏ အပြစ်ကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှလောက်လည်း။ နမညတိ၊ မအောက်မေ့–မထင်မှတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အနတ္ထံ။ပ။ နုပဗ္ဗတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ။ဝေရီပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။

၂၄၃။ ပုရိမပုဂ္ဂလေသူတိ၊ ကား။ ပိယာဒီသု၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ် အစရှိကုန်သော။ စျာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူ တေသု၊ ကုန် သော။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေသု၊ သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ မေတ္တံ သမာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိယံ၊ အမျက်ဒေါသ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ဥပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မေတ္တာစျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ မေတ္တာယန္တေန ပဋ္ဌိယံ ပဋ္ဌိဝိနောဒေ တဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌၌။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ (သီမှု၌ ပန–မရှိ) ဥပစာရဗျာနံ၊ ကို။ သမ္ဘာဒေတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန် ၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ အယူ၌။) ဥပစာရဗျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ထခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဣစ္ဆိ တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝုဋ္ဌဟိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည်၏

အပြစ်ကြောင့်တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ မေတ္တံ သမာပဇ္ဇိတွာ–ဟူသော ရှေးစကားရပ်၌။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဝေရီ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ အသတိယာ၊ သတိမပြုခြင်းဖြင့်။ အမနသိကာရေန၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းဖြင့်။ ပဋိဃံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တသ၊ မဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဥပ္ပါဒနံ သမာပဇ္ဇနံ–တို့၌စပ်) သာဓာရဏာတော၊ (အနိဋ္ဌာရုံအားလုံးနှင့်)ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ (နိဝရဏ ငါးပါးလုံးနှင့်) ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ (တနည်း) ပဋိဃံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တသ၊ အား၊ ဝါ၊ နှင့်။ သာဓာရဏာတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုပဋိဃကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ဈာနသ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနံ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းကိုငင်း။ သမာပဇ္ဇနံ စ၊ ကိုငင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ကား။ တံ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနုသရန္တသပိ၊ အောက်မေ့သော်လည်း။ မနသိ ကရောန္တေသပိ၊ နှလုံးသွင်းသော်လည်း။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဃံ၊ သည်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇ တိ၊ မဖြစ်။ တံ ဝိဓိံ၊ ထိုအစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ တံ ပုဂ္ဂလံ။ပ။ ဝိနောဒေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ မေတ္တာယနမေဝ၊ မေတ္တာပြုခြင်းကိုပင်လျှင်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိဃဝိနောဒနံ၊ ခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ နု နိဗ္ဗာတိ တိ၊ ကား။ ပဋိဃံ၊ သည်။ နု ဝူပသမ္မတိ၊ မငြိမ်း။

အနုသာရတောတိ၊ ကား။ အနုဂမနတော၊ အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဃဋ္ဋိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

တဋ္ဌ ခေါ ဃဋ္ဋနံ ဝါယမနံ၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းကိုလည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝက္ခမာနေန၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ ဣမိနာ အာကာရေ နု၊ ဖြင့်။

ဧတသ၊ ဤလွှအား။ ဥဘတော ဒွိသု ဌာနေသု၊ နှစ်ခုသော ဌာနတို့၌။ ဒဏ္ဍော၊ အရိုးဟူသော ဒုတ်သည်။ (အတ္ထိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘတောဒဏ္ဍကံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုနှစ်ဖက်၌ အရိုးရှိသော လွှဖြင့်။ သြစရကာ လာမကာစာရာ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော။ ပါပပုရိသာ၊ ယုတ်မာသော ယောကျ်ားဖြစ်ကုန်သော။(စောရာ–၌စပ်) တတြာပိတိ၊ ကား။ တေသုပိ အင်ံမင်ါနိ သြက္ကန္တေသုပိ၊ အင်ံကြီးငယ်တို့ကို ဖြတ်သော ထိုခိုးသူတို့၌လည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ မနောပဒေါသေန၊ စိတ်ကို ပျက်စေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ဖြင့် ပြစ်မှားခြင်းကြောင့်။ သာသနကရော၊ အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ သာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်း။ တသ္မာ ဝါ တိ၊ ကား။ တတောပိ၊ ထိုပဌမအမျက်ထွက်သော ယောကျ်ားထက်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒ သာမိ၀စနံ၊ ဤဆင့် ဝိဘတ်သည်။ နိဿက္ကေ၊ ပဉ္စမီ ဝိဘတ်၏ အနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဧ၀–သဒ္ဒေါ စ၊ သည်လည်း။ သမုစ္စယေ၊ ၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ပဌမံ ကုဒ္ဓပုရိ သတောပိ၊ ပဌမ အမျက်ထွက်သော၊ ယောကျ်ားထက်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ ကုဒ္ဓေနေန၊ ကြောင့်။ ပါပိယောတိ၊ ကား။ ပါပတရော၊ အထူးသဖြင့် ယုတ်မာသည်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သာရမ္ဘာဒိကသ၊ ချုပ်ချယ်ခြင်း အစရှိသော၊ ဝါ၊ သူ့ထက်ကျောအောင်ပြုခြင်း အစရှိသော။ ကိလေသာနဗ္ဗ သ၊ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာ အပေါင်း၏၊ ဝါ၊ နောက်လိုက် ကိလေသာ အပေါင်း၏။ ဝတ္ထုဘာ၀တော၊ တည်ရာ အပြစ်ကြောင့်တည်း။ ကောဓေ၊ ၏။ သာ၀ဇ္ဇတံ၊ အပြစ်ရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥတ္တာပိ၊ သိ၍သော်လည်း။ ကုဒ္ဓေနတော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကောဓေ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၌။ အနဝဇ္ဇ သညီ၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ (ဓ၀ံ သတိ၊ သော်။) ကုဒ္ဓသ၊ အမျက်ထွက်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ကို။ နု ပဋိကုဒ္ဓေယျ၊ တဖန်ပြန်၍ အမျက်မထွက်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥဘိန္နန္တိကား။ ဒွိန္နံပုဂ္ဂလာနံ၊ နှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္တနော စ ပရဿ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥဘိန္နံ ဣတိ၊ ကား။ ဥဘယေသံ လောကာနံ၊ နှစ်ခုသော လောကတို့၏။ ဣဒ၊ လောကပရလောကာနံ၊ ဤ မျက်မှောက်လောက, တမလွန် လောကတို့၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၃၅၆] သပတ္တကန္တာတိ၊ ကား။ ပဋိသတ္တုဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ရန်သူတို့သည်။ ဣစ္ဆိတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ သပတ္တ ကရဏာတိ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက် ရန်သူတို့သည်။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်ပြုထိုက်ကုန်သော။ ကောနေန္တိ၊ ကား။ ကုဒ္ဓေန သီလံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ကောဓနာယန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိကို။ ကောဓနော အယံ၊ ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ အယန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။ ကောဓပရေတောတိ၊ ကား။ ကောဓေန၊ အမျက်ဒေါသသည်။ အနုဂတော၊ အစဉ် လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပရာဘိဘူတော၊ လွန်စွာနှိပ်စက်အပ်သော။ (သီဟိဠ်မှ၌ ပရာဘူတော–ဟူ၍ ရှိ၏၊ ရှုံးစေအပ်သော–ဟု ပေးရာ၏) ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝ ဟောတီတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏ၀ါပိ၊ အဆင်းလှသော်လည်း။ အလကံတပဋိ ယတ္တောပိ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ တန်ဆာဆင်အပ်–ပြုပြင်အပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ အဆင် တန်ဆာဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်သော်လည်း။ မုခ၀ိကာရာဒိ၀သေန၊ မျက်နှာဖောက်ပြန်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတရဟိ စ၊ ယခုအခါ၌ဌင်း။ အာယတိ စ၊ နောင်အခါ၌ဌင်း။ ဝိရူပေါ ဧ၀၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်ရှိသည် သာလျှင်၊ ဝါ၊ အဆင်းမလှ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ ဖလံ၊ ဤအဆင်းမလှခြင်း ဟူသော အကျိုးသည်။ ကောဓဘိဘ၀သ၊ အမျက်ဒေါသနိပ်စက်ခြင်း၏။ ဧကန္တိကံ၊ စင်စစ် ဧကန်ဖြစ်သော အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတုံ၊ ဌါ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝါတိ၊ ဟူ၍။ အ၀ဓာရဏံ၊ ကန့်သတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အ၀ဓာရဏ အနက်ရှိသော ဧ၀–သဒ္ဒါကို။ (သာ၀ဓာရဏံ–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်း၏) ကတ္တာ၊ ပြုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကောဓဘိဘူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နု ပစုရတ္ထောတိ၊ ကား။ နု ပဟူတနေ၀၊

များပြားသော ဥစ္စာမရှိသည်။ နု ဘောဂဝါတိ၊ ကား။ ဥပဘောဂပရိဘောဂ ဝတ္ထုရဟိတော၊ အတွင်းအပ အသုံးအဆောင်ဝတ္ထု တို့မှ ကင်းသည်။ နု ယသဝါတိ၊ ကား။ နု ကိတ္တိမာ၊ ကျော်စောခြင်း မရှိသည်။

ဆဝါလာတန္တိ၊ ကား။ ဆဝဒဟနာလာတံ၊ သူသေကောင်ကို ဖုတ်ကြောင်းဖြစ်သော ထင်းစသည်။ စိတ ကာယံ၊ သူသေကောင်ကို ဖုတ်ရာထင်းပုံ၌။ သန္တဇ္ဇနမ္ပုက်၊ (အဘိဓာန်ကျမ်းတို့နှင့်အညီ) တံရှူးဝါးတည်း။ ဣတိ ပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဥဘတောပဒိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိသု၊ အစွန်းတို့၌။ ဒဠှံ၊ မီးလောင်အပ်သော။ မဗ္ဗေဠူထဂတန္တိ၊ ကား။ ဝေမ္ဗေဠ္ဌာနေ၊ အလယ်ပိုင်းအရပ်၌။ သုနခသ ဝါ၊ ခွေး၏သော်ငင်း။ သိဂါလသ ဝါ၊ မြေခွေး၏သော်ငင်း။ ဥိဟဒေန၊ စွန့်အပ်သော။ ဝူထေန၊ မစင်ဖြင့်။ မက္ခိ တံ၊ လိမ်းကျံအပ်သော၊ ဝါ၊ လူးပေသော။ ကဋ္ဌတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဒါရကိစ္စံ၊ သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ကိစ္စကို။ နေဝ ဖရတိ နု သာဝေတိ၊ မပြီးစေ။ တထူပမာဟန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ တထူပမံ တာဒိသံ၊ ထိုထင်းကုလားကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ ထိုထင်းကုလားနှင့် တူသည်ဟူ၍။ ဣမန္တိ၊ ကား။ သော စ ဟောတိ အဘိဏှာလူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော သုတ်၏ ရေပိုင်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ တိဗ္ဗသာရာဂတာဒိနာ၊ ထက်မြက်သော ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်စသည်ဖြင့်။ သီလရဟိ တံ၊ သီလမှကင်းသော ပုဂ္ဂလ်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣဒ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသက်ပွတာဝသေန၊ ပျက်စီးသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်, ပျက်စီးသော စိတ်အကြံ အစည်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဂေတမ္ဗို၏။

သော ဒါနိ တွန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္တ နော၊ ကို။ သြဝဒနာကာရဒဿနံ၊ ဆုံးမသော အခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။

၂၄၄။ ယော ယော ဓမ္မောတိ၊ ကား။ ကာယသမာစာရာဒီသု၊ ကိုယ်အကျင့် အစရှိသည်တို့တွင်။ ယော ယော သုစရိတ ဓမ္မော၊ အကြင် အကြင်ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော တရားသည်။ ဝူပသန္တောတိ၊ ကား။ သံယ တော၊ စောင့်စည်းအပ်သည်။ (အဓိပ္ပါ ယတ္ထ ဖွင့်သည်) ပရိသုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ကိလေသမလဝိဂမေန၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကင်းသဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသဒါဟာဘာဝေန၊ ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အနဝဇ္ဇဘာဝေန၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သည်။ ကာယသမာစာရသော၀၊ ၏သာလျှင်။ ဥပသမော၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကို။ စိရကာလံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ သံယတကာယကမ္မတာယ၊ စောင့်စည်းအပ်သော ကာယက်–ကိုယ်အမှု ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဝစီသမာစာရ, မနောသမာစာရတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။

တေတိ၊ ကား။ ဝစီမနောသမာစာရေ၊ နှုတ်အကျင့်, စိတ်အကျင့်တို့ကို။

သောတိ၊ ကား။ ဥပသန္တဝစီသမာစာရော၊ ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးသော နှုတ်အကျင့်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပဋိသန္ဓာရ ကုသလောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ပရေဟိ၊ တပါးသော သူတို့နှင့်။ ဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်အကြားသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓရဏေ၊ ဖုံးလွှမ်းပိတ်ဆို့ခြင်း၌၊ ဝါ၊ အစေ့ အစပ်ပြုခြင်း၌။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ သည်။ သခိ လောတိ၊ ကား။ [၃၅၇] အဓိဝါသနခန္တိသခါတေန၊ သော။ သခိလဘာဝေန၊ ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာ ဂတော၊ သည်။ သုခသမ္ဘာသောတိ၊ ကား။ ပိယ ကထော၊ ချစ်ဖွယ်စကားရှိသည်။ သမ္မောဒကောတိ၊ ကား။ သမ္မောဒနီယ ကထာယ၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်စကားဖြင့်။ သမ္မောဒနသီလော၊ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်စေခြင်း အလေ့ရှိသည်။ ဣဏ္ဍာနမုခေါတိ၊ ကား။ ဝိကုဏိတမုခေါ၊ တွန့်ရှုံ့သော မျက်နှာရှိသည်။ အဟုတ္ဝာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ပိတိသောမနဿဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိကသိတ မုခေါ၊ ပွင့်သော မျက်နှာရှိသည်။ ပဗ္ဗဘာသီတိ၊ ကား။ ယေန ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူနှင့်။ သမာဂတော၊ တွေ့ဆုံ လတ်သော်။ ပဋိသန္ဓာရဝသေန၊ အစေ့အစပ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌမ်ယေ၀၊ စွာလျှင်။ အာဘာသနသီလော၊ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုခြင်း အလေ့ရှိသည်။ ။မခုရေန၊ ချိုသာသော။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သရဘာညဝသေန၊ သရဘာညဝတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သြသာရေတိ၊ ရွတ်ဆိုတတ်၏။ သရဘာဏဝါပန၊ ချိုသာသော အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းကိုကား။ (သီဟိဠ်မှ၌ ပဒဘာဏက် ပန–ဟုရှိ၏၊ ပုဒ်ဖြင့် တရားဟောခြင်းကို ကား–ဟုပေး) ကရောန္တော၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပရိပုဏ္ဏေ ဟိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံကုန်သော။ အဗျာကုလေဟိ၊ ရှုပ်ထွေးခြင်း မရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ ဗျဉ္ဇနေဟိ စ၊ ဝါကျတို့ဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ဟောတတ်၏။

သဗ္ဗဇနဿ၊ အလုံးစုံသော လူအပေါင်းအား။ သက္ကစ္စကိရိယာယ၊ ရိုသေစွာ ပြုခြင်းဖြင့်။ ပါကဋော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယော ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သြကပ္ပေတ္ဝာတိ၊ ကား။ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ၊ ယုံကြည်၍။ ဟိ၊ မှန်။ သဒ္ဒါ၊ သည်။ သြကပ္ပနလက္ခဏာ၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သြဟိတသောတောတိ၊ ကား။ အဝဟိတသောတော၊ ချထားအပ်သော နှားရှိသည်ဖြစ် ၍။ သုဿုသန္တော၊ နာလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊

တည်း။ အဋ္ဌ ကတ္တာ အတ္ထ ကတ္တာ၊ အစီးအပ္ပါးကို ပြု၍၊ ဝါ၊ အစီးအပ္ပါးကဲ့သို့ ပြု၍။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထိကော၊ ထက်သန်သော အလိုဆန္ဒရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။

ဧကောပိ နု ဝူပသန္တော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဋ္ဌရင်းတည်း။ (အဝူပသန္တော–အရာ၌ "နု ဝူပသန္တော" ရှိသင့်သည် ဟူလို၏) ဧဝရူပေါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိရယတော၊ တခုသောဝရဲမှ။ နိရယ်၊ တခုသော ဝရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇန္တော၊ ကပ်ရောက်လျက်။ (တနည်း) နိရယ်၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တော၊ ဖြစ်လျက်။ ဗဟုကာလ၊ များစွာသော ကာလပတ်လုံး။ တတ္ထေव၊ ထိုဝရဲ၌သာလျှင်။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အဋ္ဌ။ပ။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ သဋ္ဌိဝါဒယော၊ သဋ္ဌိဝဒရဲ စသည်တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ မဟာနိရယာ၊ ဝရဲကြီးတို့တည်း။ အဝီစိမဟာနိရယဿ၊ အဝီစိဝရဲကြီး၏။ ဒွါရေ ဒွါရေ၊ တံခါးတိုင်း တံခါးတိုင်း၌။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊ လေးခု လေးခုကုန်သော ဝရဲတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကုက္ကုဠာဒယော၊ ကုက္ကုဠဝရဲ အစရှိကုန်သော။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ ဥဿဒနိရယာ၊ ဥဿဒဝရဲတို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) မဟာဒုက္ခဘာဂိ–ဘာဝတော၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲလျှင် အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရုည်၊ သနားခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ အဝိဟေသာဘူတာ၊ ညှင်းဆဲခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခာပနယနကာမတာ၊ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဋိ ဃော၊ အမျက်ဒေါသသည်။ အနောကာသောဝ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရုညမ္ပိ။ပ။ ဝူပသမ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣမဿ စ အတ္ထသာတိ၊ ကား။ ယော ယော ဓမ္မောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တသ၊ သော။ အတ္ထသ၊ အနက်ကို။

၂၄၅။ ယံ (ကာယံ)၊ အကြင်ရုပ်ကိုယ်ကို။ ဝေရီ၊ ရန်သူသည်။ ဒုက္ခာပေတုံ၊ ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ။ သက္ကော တိ၊ ၏။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သော ကာယော၊ ကို။ တဿ၊ ထိုရန်သူ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော ဝိသယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကိန္တိ၊ ကား။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ကိံ ကာရဏံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ (ဟိတ်အနက်၌ ပဌမာ သက်သည်ဟု ယူရာ၏) တဿာတိ၊ ကား။ ဝေရိနော၊ ရန်သူ၏။ အဝိသယေတိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ၄ါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂေါစရေ၊ အရာမဟုတ်သော။ သစိတ္တေတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ မဟာနတ္ထ ကရန္တိ၊ ကား။ ဣဓလောကတ္ထပရလောကတ္ထပရမတ္ထာနံ၊ ဤမျက်မှောက်လောကနှင့် အကျိုးစီးပွါး, တမလွန် လောကနှင့် အကျိုးစီးပွါး, မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးစီးပွါးတို့ကို။ ဝိရာနေဝသေန၊ ရှုတ်ယွင်းစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟတော ဝိပုလဿ စ၊ ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသည်လည်းဖြစ်သော။ နာနာဝိဓဿ စ၊ အထူးထူး အပြားပြား များသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မိကာဒိဘေဒဿ၊ က စသည်အပြားရှိသော။ အနတ္ထသ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ကာရကံ၊ ပြုတတ်သော။ မူလနိကန္တနန္တိ၊ ကား။ သီလဿ၊ ၏။ မူလာနိ နာမ၊ တို့မည်သည်။ ဟိရောတ္တပ္ပ ခန္ဓိမေတ္တာနဒ္ဒယာ၊ ဟီရိ သြတ္တပ္ပ ခန္ဓိ မေတ္တာ ကရုဏာတို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုအမြစ် တို့ကို။ ဆိန္ဒနံ၊ ဖြတ်တတ်သော။ ဟိ၊ မှန်။ ကောဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ၊ ဖြစ်သောသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ခြင်း။ ပါဏာတိ ပါတာဒိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟိရောတ္တပ္ပါဒီနိ၊ တို့ကို။ ဥစ္ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဧဠောတိ၊ ကား။ အန္ဓဗာလော၊ မိုက်ကန်းသော သူသည်။

[၃၅၈] အနရိယံ ကမ္မန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဝေရိနာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ မဟာပရာဓံ၊ ကြီးစွာသော ပြစ်မှားခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ယော သယန္တိ၊ ကား။ ယော တွံ၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ဒေါသေတုကာမောတိ၊ ကား။ ကောဓံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုကာမော၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ယဒိ ကရိ ယဒိ အကာသိ၊ အကယ်၍ ပြုခဲ့သည်ဖြစ်အုံ။ ဒေါသုပ္ပါဒေနာတိ၊ ကား။ ဒေါသဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ တဿ စ နာမာတိ၊ ကား။ တဿ အပရာဓကဿ၊ ထိုပြစ်မှားတတ်သော သူ၏။ ဒုက္ခဉ္စ နာမ၊ ဆင်းရဲ မည်သည်ကိုကား။ နာမာတိ၊ နာမ–ဟူသောပုဒ်သည်။ အသမ္ဘဝေန၊ ချီးမွမ်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အနက်၌၊ ဝါ၊ ရှုတ်ချခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုနာမသဒ္ဒါဖြင့်။ တဿ၊ ထို ဆင်းရဲကို။ ကရဏံ၊ သည်။ (သီမုနှင့်အညီပင်၊ ကာရဏံကား မသင့်) အနေကန္တိက်၊ အနေကန်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာဟသိ ဝါ နု ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကရိဿတိ ဝါ၊ ပြုသော်လည်းပြုနိုင်လတ့်။ နု ဝါ ကရိဿတိ၊ မပြုသော်လည်း မပြုနိုင်လတ့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဟိတံ မဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အဟိတာဝဟံ၊ စီးပွါးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သော။ ဒုဂ္ဂတိမဂ္ဂံ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ လမ်းကို။

အဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ဒေါသော၊ သည်။ တဝ၊ သင်၏။ အပ္ပိယဿ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ကို။ ကာရာပကော၊ ပြုစေတတ်၏။ သတ္တုပန၊ ရန်သူသည်ကား။ တဿ၊ ထိုဒေါသ၏။ ဝသဝတ္တိတာယ၊ အလိုရှိ၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒါသသဒိသော၊ ကျွန်နှင့်တူရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စာပကိရိယာယ၊ တုံ့ပြန်၍ ကျေးဇူးမဲ့ပြုခြင်း၏၊ ဝါ၊ လက်စားချေခြင်း၏။ အဋ္ဌာနံ၊ အရာမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တမေဝ ဒေါသံ၊ ထိုလက်သည် ယင်းအကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဒေါသကိုသာလျှင်။ ဆိန္ဒဿ–ဥစ္ဆိန္ဒ၊ ဖြတ်လော့။ ဓဏိ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့အား။ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိကာလသင်္ခါတော၊ ဖြစ်ရာကာလဟု ဆိုအပ်သော။ ခဏော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခဏိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တဗ္ဗာဝတော၊ ထိုခဏိကတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုတခဏမျှ

တည်ကြသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခဏပဘင်္ဂုံဘာဝတော၊ တခဏချင်း ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ ဒါနီခ ကုဿသီတိ၊ ကား။ အပရာဓကသ၊ ပြစ်မှားသောသူ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ယေဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ တေ၊ သင်အား၊ အပရာဓော၊ ပြစ်မှားခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ခဲ့ပြီ။ တေ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ တံခဏံယေဝ၊ ၌သာ လျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ ပန၊ ၌ကား။ အညေ၊ တပါးသော ခန္ဓာတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တွဲ၊ သည်။ ဣဒ၊ ဤ ပြစ်မှားသောသူ၏ ခန္ဓာတို့တွင်။ ကသ၊ အဘယ်ခန္ဓာအား။ ကုဿသိ၊ သနည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အနပရာဓေသု၊ ပြစ်မှားခြင်းမရှိ (အပြစ် မရှိ)သော ခန္ဓာတို့၌။ ကုဿနံ၊ သည်။ နု ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တံ ဝိနာ ကသသော ကရေတိ၊ ကား။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယသ၊ အကြင်သူ၏ သန္တာန်၌။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခကိရိယာယ၊ ဒုက္ခကိုပြုခြင်း ကြိယာ၏။ ဝိသယဘူတံ၊ အရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ကသ နာမ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ သော ဒုက္ခကာရကော၊ ထိုဆင်းရဲကို ပြုတတ်သောသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကရေ ကရေယျ၊ ပြုနိုင်ရာအံ့နည်း။ သယမ္ပိ ဒုက္ခဟေတု တွမိတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တွံ၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ဧတသ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ တသ စ၊ ထိုဆင်းရဲကို ပြုတတ်သောသူ၏ ၎င်း။ တုယ္ဟဉ္စ၊ သင်၏ ၎င်း။ တသ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သမာနေ၊ တူညီပါ လျက်။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုဆင်းရဲကို ပြုသောသူအား (သာလျှင်)။ ကုဿသိ၊ နည်း။ တုယ္ဟံ၊ အား။ နု (ကုဿသိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၄ဖ။ ပရလောကေပိ၊ တမလွန်လောကဘဝ၌လည်း။ အနဂါမိဘာဝတော၊ အစဉ်တစိုက် လိုက်ပါတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မံယေဝ၊ ကံသည်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သကံ သန္တကံ၊ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဿကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသောသူတို့ ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ကမ္မဿကတာ၊ မည်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည်။ နိသေခ နတ္ထာ၊ တားမြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ နိသေခနဋ္ဌေ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဘာဝိနော၊ ဖြစ်လတ့ံသော။ ကမ္မဿ၊ ကို။ (နိသေခနံ၊ တားမြစ်ခြင်းပေတည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံ ကမ္မံ ကရိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (အနာဂတ်ဖြစ်လျှင် ဝေးသောကြောင့် ဣဒံ–ဟု ဆိုသင့်ပါအံ့လော–ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ ပဋိဃ ဝသေန ပန–စသည် ကိုမိန့်) ပန၊ ဆက်။ ပဋိဃဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တကမ္မံ၊ ဖြစ်သောကံသည်။ ပါကဋဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အာသန္နဋ္ဌေ၊ နီးသည်၎င်း။ ပစ္စက္ခဋ္ဌေ၊ မျက်မှောက်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဗျတိရေကေ၊ ဗျတိရေက အနက်၌။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုစ–သဒ္ဒါသည်။ တသ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဖလနိဿန္ဒေန၊ အကျိုးဆက်အားဖြင့်။ နေဝ သမ္ဘာ သမ္ဘောဓိန္ဓိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗျတိရေကတော၊ ပြန်သော အားဖြင့်။ ဝုစ္စမာနမေဝ၊ ဆိုလတ့ံသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝ တေတိ၊ ထွန်းပြ၏။ နေဝ သမတ္ထော၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ နိရယေ၊ ၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧဝတ်၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေရယိကံ၊ မည်၏။ အတ္ထာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒေါသရဇေန၊ ဒေါသတည်းဟူသော မြူဖြင့်။ သြကိရတိ၊ ဖြန့်ကြဲမိ၏၊ ဝါ၊ ပက်မိဖြူးမိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[၃၅၉] ၂၄ဂ။ သတ္ထု၊ ၏။ ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ၊ ရှေးခ၌ကျင့်တော်မူခဲ့သော အကျင့်ဂုဏ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သတ္ထု၊ အား။ ဂါရဝေနာပိ၊ ရိုသေခြင်းကြောင့်လည်း။ ပဋိဃံ၊ ဒေါသသည်။ ဝူပသမေယျ၊ ငြိမ်းရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ (အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။)

ဗောဓိသတ္တောပိ၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ တေ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ နပ္ပဒူသေသိနေန၊ မပျက်စေခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလတ်သော်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဒေဝိယာ ပဒုဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဒေဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ပဒုဋ္ဌိနာ၊ ပြစ်မှားသော။ မိစ္ဆာစာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပရဒ္ဓေန၊ ပြစ်မှားသော။ ယတ္တ သုသာနေ၊ ၌။ ဆဝသရီရံ၊ သူသေကောင်ကို။ ဆဒ္ဒိယတိ၊ စွန့်ပစ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုသုသာန်သည်။ အာမကသုသာနံ၊ မည်၏။ နိခညမာနောတိ၊ ကား။ နိခဏိယမာနော၊ မြှုပ်အပ်သည် ရှိသော်။ ပုရိသကာရံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ အာဝါ၊ ဌတော၊ တွင်းမှ။ နိက္ခမနတ္ထယာ၊ ၄၊ ဗဟုဗလေန၊ လက်ရုံအားဖြင့်။ ပုရိသ ကာရံ၊ ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော အမှု–လုံ့လစွမ်းရည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ယက္ခာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌဝိနိစ္ဆယေန၊ တရား ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ အာရာဓိတစိတ္တ သ၊ အားရကျေနပ်စေအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ယက္ခသ၊ ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သိရိ ဂဗ္ဘန္တိ၊ ကား။ ဝါသာဂါရေ၊ နေရာ အိမ်တော်၌။

အာသီသေထေဝါတိ၊ ကား။ ယထာဓိပ္ပေတေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုးစီးပွါးတို့ကို။ ဥယတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတော၊ အပြစ်ကင်းသော အကြောင်းအားဖြင့်။ အာသံ၊ မြော်လင့်တောင့်တခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ၏။ နု နိဗ္ဗိဇ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ကိစ္စာပဇ္ဇသ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ မေ၊ ငါ့အား။ သောတ္ထိ–ဘာဝေါ၊ ချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နု နိဗ္ဗိဇ္ဇေယျ၊ မငြီးငွေ့–စိတ်မပျက်–လက်မလျှော့ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ အာပဒါ သု။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အာပဒါသု၊ ဘေးရန်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (အာဂတေသု၊ ရောက်လာကုန် သည်ရှိသော်။) ထာမော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စွမ်းရည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။] ယထာ ဣဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ ယေန ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ကသ္ဿစိ၊ သူကို။ ပိဋ္ဌံ၊ ညှင်းဆဲခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်

သော။ အတ္တာ နံ၊ ကို။ ဣဿိ၏ အလိုရှိခဲ့၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အဟုံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿာမိ၊ တွေ့မြင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေါတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ မျှသာတည်း။

ကာသိရညာတိ၊ ကား။ ကလာဗုနာ၊ အမည်ရှိသော။ ကာသိရာဇေန၊ ကာသိမင်းသည်။ သကဏ္ဌကာဟိတိ၊ ကား။ အယကဏ္ဌကေဟိ၊ သံဆူးတို့ဖြင့်။ သသဏ္ဌကာဟိ၊ ဆူးရှိကုန်သော။

မဟလ္လကောတိ၊ ကား။ ဝုဒ္ဓေါ၊ ကြီးသည်။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ကြီးသော အရွယ်သို့ရောက်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ရုဒ္ဓန္တိတိ၊ ကား။ နိရုဒ္ဓန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။

စိတ္တပရိဂ္ဂဏှနကာလောတိ၊ ကား။ (သီနှင့်မြန်မာမူအချို့၌ စိတ္တသန္ဓိဂ္ဂဏှနကာလောတိ–ဟု ရှိ၏။ သံဝဏ္ဏနာနှင့်ညီ၏။) ဝိသေဝနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ရှောင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ တုံ့ပြန်ချေပလိုခြင်းဟူသော ကြမ်းကြုတ်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ အကတ္တာ၊ ၍။ စိတ္တသ၊ ကို။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဒမနကာလော၊ ဆုံးမခြင်း၏ အခါတည်း။

ပုထုသလ္လေနာတိ၊ ကား။ ဝိပုလေန၊ ကြီးစွာသော။ သလ္လေန၊ မြှားသည်။ နာဂေါတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိနာဂေါ၊ ဆင်းဟူသော နာဂတည်း။ (မြွေစသည် မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) ဝဓီတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဈိ၊ ပစ်သတ်ပြီ။ (ဝိဓ–ဓာတ် ဖြင့်ပြီးသည် ဟု ဆိုလို၏) ဝါ၊ ကား။ မာရေသိ၊ သေစေပြီ။ (ဟန–ကို ဝဓ–ပြုသည်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣမံ ဌာနံ၊ ဤဟိမဝန္တာ တောအရပ် သို့။ အာဂန္တာ၊ ၍။ မယိ၊ ၌။ ဧဝံ ကရဏေ နာမ၊ ဤသို့ပြုခြင်းမည်သည်။ တဝ၊ သင်မူဆိုး၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤစေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်း ပယောဂသည်။ ကသ ဝါ ရညော၊ အဘယ်မင်း၏မူလည်း။ ပယော ဂေါ၊ ပယောဂနည်း။ ကသ ရာဇေတ္တသ ဝါ၊ အဘယ်မင်း၏ အမတ်၏မူလည်း။ ပယောဂေါ၊ ဂနည်း။ ဥယျောဇနာ၊ စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်းနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မီတိ၊ ကား။ (သီမူ၌ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသီတိ–ဟု ရှိ၏) နိလပိတလောဟိတာဒိဝသေန၊ အညိုအရွှေ အနီစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗဏ္ဏမယူခါ၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိသော အရောင်တို့တည်း။ (မယူခ–သဒ္ဒါ ပုံလိင်ဖြစ်၍ ဤ၌ အာကာရန္တနှင့် ရှိသောကြောင့် ဗဟုဝုစ်အနက်ပေးသည်) ဟိ၊ မှန်။ ဆဗ္ဗဏ္ဏာကိရဏဝန္တဒန္တာယ၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိသော အရောင်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော အစွယ်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ ဟတ္ထီ၊ တို့ကို။ ဆဒ္ဒန္တာတိ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆဒ္ဒန္တဝန္တာယ၊ ခြောက်ချောင်းသော အစွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဆဒ္ဒန္တာတိ၊ တို့ဟူ၍။) နဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ဆာတောတိ၊ ကား။ ဇိဃစ္ဆိတော၊ ဆာလောင်သည်ဖြစ်၍။ ခါဒေယျာတိ၊ ကား။ ခါဒေယ္ယ၊ စားလို၏၊ ဝါ၊ စားရမူကား။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အယမေဝ၊ ဤခါဒေယ္ယ–ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိသည်သာလျှင်။ ပါဠေ၊ မူလပါဠိရင်းတည်း။

[၃၆၀] အာဟိတောတိ၊ ကား။ သုဟိတော၊ အစာဝသည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘလန္တိ၊ကား။ မဂ္ဂါဟာရံ၊ လမ်းခရီး၌ အစာအာဟာရကို။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုလမ်းခရီး၌ အစာအာဟာရကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရေန၊ အားဖြင့်။ ပထသ၊ ခရီးလမ်း၏။ ဟိတန္တိ၊ အစီးအပွါးဟူ၍၊ ဝါ၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါထေယျန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ အန္ဓဗာလော၊ ဤမိုက်ကန်းသောသူသည်။ မိတ္တ ဒုဗ္ဘိ ဝတ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားတတ်စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏေ နာ၊ ဖြင့်။ အသုဝုဏ္ဏောဟိ၊ မျက်ရည်ပြည့်ကုန်သော။ နေတ္တေဟိ၊ မျက်စိတို့ဖြင့်။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒိက္ခမာနော၊ စူးစိုက်၍ ကြည့်ရှု လျက်၊ ဝါ၊ မော် ကြည့်လျက်။

မာ အယျောသိ မေ ဘဒန္တေတိ ဇ္ဈာ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ မာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပဋိကွေပေါ၊ ပယ်မြစ်ကြောင်းဖြစ်သော နိပါတ်တည်း၊ ဝါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်း အနက်ကို ဟောဏ်။ တေန၊ ထိုမာ–ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ တေန၊ ထိုယောဂျားသည်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ပြုနိုင်ခွင့်ရှိသော။ ဝိပ္ပကာရံ၊ ဖောက်ပြန်သော အပြုအမူကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ အယျော မေတိ၊ ကား။ တံ၊ သည်။ မမ၊ ၏။ အတိထိဘာဝ တော၊ ဧည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယျိရကော၊ အရှင်ကောင်းပေတည်း။ ဘဒန္တေတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဝိယသမုဒါစာရော၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုသော အာလုပ်စကားတည်း။ တံ နာမေတာဒိသံ ကရီတိ၊ ကား။ တွမ်ပိ၊ ဧည့်သည်အရှင်ကောင်းဖြစ်သော သင်သည်သော်လည်း။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အမှုကို။ အကာသိ နာမ၊ ပြုတုံဘိ၏။

ပန၊ တပါး။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျက်သော်လည်း။ မဟာကပိ၊ မျောက်မင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ခေမန္တ ဘူမိ၊ ဘေးငြိမ်းရာ နယ်ဆုံးအရပ်သို့။ သမ္ပာပေသိ၊ ရောက်စေပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

ပေဠာယ ပက္ခိပန္တေပိတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကာယ၊ ငယ်လုစွာသော။ ပေဠာယ၊ ပခြုပ်၌။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ကောဋ္ဌေတွာ၊ ကျောက်ကန်၌။ ပက္ခိပန္တေပိ၊ ထည့်သော်လည်း။ မဒ္ဒန္တေပိတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလဘာဝကရဏတ္ထံ၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ နာနပွကာရေဟိ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ မဒ္ဒန္တေပိ၊ နှိပ်နယ်သော်လည်း။ အလမ္မာနေတိ၊ ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့သော အမည်ရှိသော။ အဟိတုဏ္ဍိကေ၊ မြွေ အလမ္မာယ်ဆရာ၌။

ပိတံ ဝါတိ ဇတ္ထု၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တတ္ထဝိကပ္ပေ၊ မဆိုအပ်သေးသော အနက်ကို အထူးကြဲခြင်း၌။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) တေန၊ ထို ဝါ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သြဒါတမဋ္ဌိဌာဒီ၊ အဖြူအမောင်းအစရှိသော။ အဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သေးသော အဆင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ စိတ္တာနဝတ္ထန္တောတိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ သို့။ အနဝ တ္ထန္တော၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့်။ အယံ၊ ဤအလမ္မာယ်ဆရာသည်။ ဗဟုလာဘံ၊ များစွာ သော လာဘ်ကို။ လဘတု၊ ရစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ စိန္တိတသန္ဓိဘော၊ ကြံစည်အပ်သည်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ အာနဘာဝေန ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ ထလ၊ ကြည်းကုန်းကို။ ဥဒကံ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ပြုနိုင်၏။ ။ပ။ ဆာရိကံ၊ ပြာကို။ ကရေ၊ ပြုနိုင်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော်။ (နှ သိဒ္ဓတိ–၌စပ်) စိတ္တဝသီ၊ စိတ်အလိုသို့လိုက်သည်။ ယဒိ ဟေသ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအုံ့။ ။ပ။ ဥတ္တမတ္တော၊ ဘုရားအဖြစ်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျိုးသည်။ နသိဒ္ဓတိ၊ မပြီးနိုင်။ ဣတိ၊သို့။ တဒါ၊ ၌။ အတ္ထနာ၊ တိုင်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့အစွမ်းအာနုဘော်ရှိတိုင်းပြုရာ၌။ ဒိဋ္ဌ၊ သော။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဥတ္တမတ္တောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘောဇေပုတ္တောဟီတိ၊ ကား။ လုဒ္ဒပုတ္တောဟိ၊ မူဆိုး၏သားတို့သည်။

ယေန၊ အကြောင်းလှည်းမူးသည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ တဒါ၊ ၌။ လုဒ္ဒဟတ္ထတော၊ မုဆိုးတို့၏လက်မှ။ မောစိတော၊ လွတ်စေအပ်၏။ တံ သတ္တာဝါဟံ၊ ထို လှည်းမူးကို။ နာမေန၊ အားဖြင့်။ အာဠာရတိ၊ ဟူ၍။ အာလပတိ၊ ခေါ်ဝေါ်၏။ အတိက ဿတိ၊ ကား။ နာသာယ၊ နှာခေါင်း၌။ အာဝုတရဇ္ဇု၊ သိအပ်သော ကြိုးကို။ အာကမိုတွာ၊ ဆွဲငင်၍။ သမ္ဘရိဂယှာတိ၊ ကား။ ကာဠဝေတ္တလ တာဒီဟိ၊ နွယ်နက် ကြိမ်နွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍၊ ဝါ၊ ဆိုင်း၍။ ။ဒုဿဟာနံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသော အမှုတို့ကို။ သဟ နဝသေန၊ သည်းခံသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အစ္ဆရိယာနိ၊ အံ့ဖွယ်တို့ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အတိဝိယ၊ လျှင်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ အပ္ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်၊ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋ္ဌိဃစိတ္တာပ္ပါဒနေ နှ၊ ဒေါသ စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ကေနစိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ အပ္ပဋိသမခန္ဓိဂုဏာသ၊ မတူမျှသော သည်းခံခြင်းဂုဏ်ရှိသော။ သတ္ထု၊ ၏။ သာသနာ၊ အဆုံးအမ သာသနာတော်မှ။ ဝေါက္ကမနပ္ပသင်္ဂတော၊ ဖဲခွါခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၂၄ဈ။ အနမတဂ္ဂေါယံ။ ပတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဧတေသံ၊ ဤသုတ်ပုဒ်တို့အား။ အနမတဂ္ဂသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထော၊ ထိုအနမတဂ္ဂ–သဒ္ဒါ၏ အနက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနမ တဂ္ဂိယာနိ၊ မည်ကုန်၏။

[၃၆၁] အဇေဟိ၊ ဆိတ်တို့ဖြင့်။ ဂမနမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သော ခရီးသည်။ အဇေဍေ၊ မည်၏။ သင်္ကိ၊ ချွန်းချိတ်တို့ကို။ လဂ္ဂါပေတွာ၊ ငြိတွယ်စေ၍။ တေ၊ ထိုချွန်းချိတ်တို့ကို။ အာလမ္ဗိတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍။ ဂမနမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သင်္ကုံပထေ၊ မည်၏။ အင်္ကုံသာကာရေန၊ ချွန်းချိတ် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတဒီဃဒဏ္ဍော၊ ပြုအပ်သော ရှည်သော အရိုးရှိသော ချိတ်ကို။ သင်္ကိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (မဟာနိ–၌ ၂၄၂–၌ကား သင်္ကုံ–ကို ၎င်း တဲသင်းဟု ဖွင့်၏) အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပပါတမဂ္ဂ မဂ္ဂါဒိကေ၊ ကမ်းပါးပြတ် လမ်းသွားနိုင်ခဲသောလမ်း စသည်တို့ကို။ သင်္ကိ၊ ဟူ၏။ ၏။ ဥဘတောဗျူဠှေတိ၊ ကား။ သမ္ဘာရဏ္ဍော၊ ထိုးပစ်ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ။ ဒွီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပကွေဟိ၊ အဖို့တို့မှ၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဂါဠှသန္ဓာဟေ၊ မြဲစွာ ဖွဲ့အပ်သော ချုပ်မိန်ညှိ နှင့်လက်နက်ရှိသော။ ။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ကာရာနိ၊ ပြုနိုင်ခဲသော အမှုတို့ကို။ ကရိတွာ စ၊ ၍ရင်း။ ဧနာသာယ၊ ဥစ္စာကို မြှော်လင့်တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ပဗ္ဗတဝိ ဒုဂ္ဂနဒီဝိဒုဂ္ဂါ–ဒိပကွန္ဒနဝသေန၊ တောင်၌ အသွားခက်သောလမ်း, မြစ်၌ အသွားခက်သောလမ်း စသည်တို့ကို ဇွတ်အတင်းသွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မံ၊ ကို။ ပေါသေသိ၊ မွေးမြူခဲ့ဘူးပြီ။ ဥပကာရံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြုခဲ့ဘူးပြီ။ တတြ၊ ထိုမွေးမြူဘူး ကျေးဇူးပြုဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မနံ၊ ကို။ ပဒုသေတုံ၊ ပျက်စေခြင်းငှါ။ နပ္ပတိရူပံ၊ ပတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေ တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တုပ္ပါဒနဋ္ဌ၊ စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ဒိဿမာနေန၊ မြင်ရတွေ့ရသော။ ပုတ္တာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပေါသနာ ဒိနာ၊ မွေးမြူခြင်း စသည်ဖြင့်။ အတီတဿ၊ ကို။ အနုမာနတော၊ မှန်းဆသောအားဖြင့်။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၄ဉ။ မေတ္တာယာတိ၊ ကား။ မေတ္တာသင်္ခါတာယ၊ ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ မေတ္တာသဟိတာယ၊ နှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ၊ ကား။ စိတ္တသမာဓေန၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားခြင်း၌၊ ဝါ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားကြောင်းဖြစ်သော သမာဓိဈာန်၌။ အာသေဝိတာယာတိ၊ ကား။ အာဒရေန၊ စွာ။ သေဝိတာယ၊ မှီဝဲအပ်သော။ ဘာဝိတာယာတိ၊ ကား။

ဝုမ္ဘိတာယ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဗဟုလီကဘာယာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုန်၊ လဲ။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ယာနီကတာယာတိ၊ ကား။ ယုတ္တယာနဝိယ၊ ကအပ်ပြီးသော ယာဉ်ကဲ့သို့။ ကတာယ၊ သော။ ဝတ္ထုကတာယာတိ၊ ကား။ အဓိဋ္ဌာနဝတ္ထု ဝိယ၊ တည်ရာဝတ္ထု ကဲ့သို့။ ကတာယ၊ သော။ အနုဋ္ဌိတာယာတိ၊ ကား။ အဓိဋ္ဌိတာယ၊ မြဲမြဲစွာတည်သော။ ပရိစိတာယာတိ၊ ကား။ ပရိစိဏ္ဏာယ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော။ စိဏ္ဏဝ သီဘာဝါယ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသော်။ သုသမာရဒ္ဓါယာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု စွာ။ သမ္မာဒိတာယ၊ ပြီးစေအပ် ပြီးသော။ ပါဠိကခ်ါတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဝသ်ဘာဝိနော၊ မရ္ဗတ်ဖြစ်ကုန်လတ့်။ (တနည်း) အဝသ်ဘာဝိနော၊ မရ္ဗတ်ဖြစ်ကုန်လတ့်ဟု။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေသ်၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိသတိ၊ လာလတ့်။

၂၅၀။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရသခ်ေပါဒိနာ။ သခ်ေပ စသည်ဖြင့်။ ဓာတူန်၊ တို့ကို။ ဝိနိ ဗ္ဗဧန်၊ အသီး အသီးခွဲခြမ်းခြင်းတည်း။ အပရာဓောနာမ၊ ပြစ်မှားခြင်း အပြစ်မည်သည်ကို။ အပရဗ္ဗန္တသ၊ ပြစ်မှားသော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ရူပဓမ္မ မုဓေန်၊ ရုပ်တရားကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြု၍။ ကိံ ကေသာနံ ကုဋ္ဌသီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ကေသာဒိဝိနိမုတ္တသ၊ ဆံ အစရှိသည်တို့မှ လွတ်သော။ အပရဗ္ဗနုကသ၊ ပြစ်မှားတတ်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထမ္မဝသေ နေ၀၊ အသီးထုတ်အပ်သော ပရမတ္ထတရား၏ အစွမ်းအား ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိနိဗ္ဗောဂဝိဓိ၊ ခွဲခြမ်းခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အထ ဝါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဠုက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပစ္စေကံ၊ အသီး အသီး။ ဥပါဒါယ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကောဓသ။ပ။ နု ဟောတီ တိ၊ ကား။ အာရဂ္ဂေ၊ အပ်နှဖားထွင်းသော စူးငယ်ဖျား၌။ သာသပသ စ၊ မုန်ညင်းစေ့၏ ၎င်း။ အာကာသေ၊ ၌။ စိတ္တကမ္မသ စ၊ ပန်းချီဆေးရေး အမှု၏ ၎င်း။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အသ၊ ထိုမေတ္တာ ပွါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေရီတိ၊ ရန်သူဟူ၍။ ပရိကပ္ပိတေ၊ ကြံဆအပ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ကောဓသ၊ ၏၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကေသာဒီနံ၊ တို့၏။ အကုဿိတဗ္ဗတော စ၊ အမျက်မထွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဗ္ဗိနိမုတ္တသ၊ ထိုဆံ စသည်တို့မှလွတ်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။

၂၅၁။ သံ၀ိဘာဂေါတိ၊ ကား။ အာမိသသံ၀ိဘာဂေါ၊ အာမိသကိုဝေဘန်ခြင်းတည်း။ ပရသာတိ၊ ကား။ ပစ္စတ္ထိ ကသ၊ ရန်သူအား။ ဘိန္နာဇီ၀ေါတိ၊ ကား။ အပရိသုဒ္ဓါဇီ၀ေါ၊ မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။ တသ္မေ၀ံ ကရောတောတိ၊ ကား။ ဧ၀ံ၊ သို့။ သံ၀ိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်းကို။ ကရောန္တသ၊ သော။ တသ ဒါယကသ၊ ထိုပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတရသ တိ၊ ကား၊ ပဋိဂ္ဂါဟကသ၊ ခံယူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မမ မာတရာ၊ [၃၆၂] ဥပါသိကာယ ဒိန္နောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ ဓမ္မိယလာဘောတိ ဧတသ၊ ဟူသော စကား၏။ ကာရဏ၀ဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကားတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုအကြောင်းပြ စကားဖြင့်။ တသ၊ ထိုသပိတ်၏။ အာဂမနသုဒ္ဓိ၊ လာခဲ့ရာ ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်း၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

သဗ္ဗတ္ထသာ၀ကန္တိ၊ ကား။ အတ္တတ္ထော၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွါး။ ပရတ္ထော၊ သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွါး။ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မိကော၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌ ဖြစ်သော။ အတ္တတ္ထော၊ အကျိုးစီးပွါး။ သမ္မရာယိကော၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော။ အတ္တတ္ထော၊ အကျိုးစီးပွါး။ ဣတိ ဧ၀မာဒီနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ အကျိုးတို့ကိုဝင်း။ ဟိတာ နံ၊ အစီးအပွါးတို့ကိုဝင်း။ ပယောဇနာ နဉ္စ၊ ယှဉ်စေတတ်သော အကျိုးအားနိသင်တို့ကိုဝင်း၊ ဝါ၊ ရည်ရွယ် မြော်လင့် တောင့်တအပ်သော မျက်မှောက်အကျိုးတို့ကို ဝင်း၊ နိပ္ပါဒကံ၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဒါယကာ၊ ပေးလှူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥန္နမန္တိ၊ မြင့်တက်ကုန်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နမန္တိ၊ ညွတ်လာကုန်၏။

၂၅၂။ ဧ၀န္တိ၊ ကား။ ယထာ၀ုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ကကစူပမော၀ါဒါနုသရဏာဒီဟိ၊ ကကစူပမာ သြ၀ါဒကို အောက်မေ့ခြင်း အစရှိကုန်သော။ အတ္တနော၊ ကို။ သြ၀ဒနာကာရေဟိ၊ ဆုံးမသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝူပသန္တပဋိ္ဌယသာတိ၊ ကား။ ပဋိသခ်ါနဗလေန၊ ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ဝိနောဒိတာဃာ တသ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော အမျက် ဒေါသရှိသော။ တသ္မိမ္ဘိတိ၊ ကား။ ဝေရီပုဂ္ဂလေပိ၊ ၌လည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝေရီဂဟဏေနေ၀၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အပ္ပိယပုဂ္ဂလသပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝေရိမှိ၊ ရန်သူပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ တသ္မိမ္ဘိ၊ ထို အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ မေတ္တာသိဒ္ဓိတော၊ မေတ္တာ၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပိယတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ အတိပ္ပိယသဟာယကသ၊ ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိ ကသ၊ ချစ်ခြင်းဟူသော နီးသော ရန်သူ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒုဗ္ဘိနိမောစယဘာ၀ဒဿနတ္ထံ၊ ဖြေနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုး ရှိ၏၊ ဝါ၊ ၄ါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) မေတ္တာ၀သေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တာယနေ၀သေန၊ မေတ္တာကိုပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာကို ပွါးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမစိတ္တတန္တိ၊ကား။ ဟိတူပသံဟာရေန၊ အစီးအပွါးကိုကပ်၍ ဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်ပို့ခြင်းဖြင့်။ သမာန စိတ္တတံ၊ ညီမျှသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ ဒ–ဟူသည်။ သာ ဧ၀ သမစိတ္တတာ၊ ထိုညီမျှသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣမသ္မိံ ပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိက

ပုဂ္ဂလေ၊ ဌာန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိသိန္နေတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏော၊ ကြိယာတပါးဖြင့် ကြိယာတပါးကို မှတ်ကြောင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တ၊ သော။) ဘုမ္မ၊ သတ္တမီ ဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။

ဟိတမဗ္ဗတ္တေတိ၊ ကား။ ဝိယေ စ၊ ဝိယပုဂ္ဂိုလ်၌ရင်း။ (ဟိတ–၏ အဖွင့်ဖြစ်သည်) မဗ္ဗတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ စတုဗ္ဗိဓေတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ သော။ ဧနေ၊ လူ၌၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နာနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝိယမဗ္ဗတ္တာဒိနာနာကရဏံ၊ ဝိယ မဗ္ဗတ္တ စသည်ဖြင့် အသီးအသီးကွဲပြားသည်ကို ပြုခြင်းကို။ ဟိတစိတ္တောဝ ပါဏိနန္တိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သတ္တောသု၊ တို့၌။ ဟိတစိတ္တော ဆါတိ၊ အစီးအပွါးကို လိုလားသော စိတ်ရှိသူဟူ၍သာလျှင်။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ မေတ္တာယ၊ ကို။ နိကာမလာဘီတိ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်းရသူဟူ၍ရင်း။ ကုသလီတိ ဝါ၊ လွန်ကဲသော ကုသိုလ်ရှိသူဟူ၍ရင်း။ နေ ပဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်သေး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာ ဒီသု၊ အတ္တ စသည်တို့၌။ နာနတ္တံ၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိတစိတ္တော၊ အစီးအပွါးကို လိုလားသောစိတ်ရှိသော။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကုသလီတိ၊ ဟူ၍။ နေ ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ သာတိသယဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကုသလိဘာဝဿ၊ ကုသိုလ်ရှိသူ၏အဖြစ်၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ သည်။ ဝိသေသဝတီ၊ လွန်ကဲ ထူးခြားခြင်း ရှိသည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယတော၊ ကြောင့်။ အတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ နာနတ္တံ၊ အသီးအသီးကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ၊ ကို။ နိကာမလာဘီ၊ အလိုရှိတိုင်းရသောသူသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ တို့၏။ ဟိတစိတ္တောဝ၊ အစီးအပွါးကို လိုလားသော စိတ်ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလီတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ သို့တည်း။ (သီမူနင့် အညီပင်) ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဂါမသီမာဒယော၊ တို့သည်။ ဂါမန္တရာ ဒီဟိ၊ ရွာတပါး စသည်တို့နှင့်။ (အသ်ကိဏ္ဏမရိယာဒါရူပေန၊ မရောနှောသော အပိုင်းအခြား နယ်ပယ်၏ အသွင်အားဖြင့်။ ဌိတာ) ဝိယ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့။ သတ္တသခ်ါတေ၊ သော။ မေတ္တာဝိသယေ၊ မေတ္တာ၏ အရာ၌၊ ဝါ၊ မေတ္တာ၏ အာရုံ၌။ ဘာဝနာယ၊ သီမာသမ္ဘေဒ–မေတ္တာဘာဝနာကို ပွါးစေသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အည မည်၊ အချင်းချင်း။ အသ်ကိဏ္ဏမရိယာဒါရူပေန၊ အားဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာဒယော၊ မိမိစသည်တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သီမာ နာမ၊ နယ်ပယ်သိမ်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတသော သီမာယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဘိန္နာ ဟောန္တိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သမ္ဘေဒံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သမံ ဖရတိ မေတ္တာ ယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဟာ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သည်။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ ထူးခြားသည်။ အတိသယော၊ လွန်ကဲသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)။ အတ္တာဒိနာနတ္တာဒဿိနာ၊ အတ္တအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို ရှုမြင်သော။ ပုရိ မေန ပုရိမတော၊ ရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ နေ နာယတီတိ၊ ကား။ နေ ဥယတိ၊ မသိအပ်။ (ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ နေ နာယတိ–ဟု ရှိသင့်၏)

[၃၆၃] ၂၅၃။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနာဒီသု၊ တို့၌။ တံတံကသိဏမဏ္ဍလာဒိပရိဂ္ဂဟ–မုခေန၊ ထိုထိုကသိုဏ်းဝန်း စသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဘာဝနာဝသေန၊ ပွါးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓံ။ သော။ ဥဂ္ဂဟနိမိ တွံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဈာနသ၊ ၏။ ဂေါစရဘာဝေန၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပတိဋ္ဌတိ ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ နိမိတ္တံ နာမ၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်မည်သည်။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယထာဝုတ္တော။ သော။ ယော အယံ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ အကြင်သို့သော ဤသီမာသမ္ဘေဒကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ သွေဝ၊ ထိုသီမာသမ္ဘေဒသည်သာလျှင်။ နိမိတ္တံ ဝိယ၊ နိမိတ်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ၊ ထိုသီမာသမ္ဘေဒကို။ လဒ္ဓေ၊ သော်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သာတိသယတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိကမ္ဘိတာ နေဝ၊ ခွါအပ်ကုန် ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္ဓိသိန္ဓာဝ၊ ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တဋ္ဌ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တမေဝ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သီမာသမ္ဘေဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တသမထနိမိ တွံ၊ ဖြစ်သော သမထနိမိတ်ကို။ ॥ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ပရိပန္ထသ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်၏။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပကသိရေနေဝ အကိစ္ဆေနေဝ၊ မင်ပြင်ပင် မပင်ပန်းသဖြင့်သာလျှင်။ (အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ–၌စပ် သည်)

ဧတ္ထာဝတာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထကေန၊ သော။ ဘာဝနာနယောဂေန၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အနေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ॥ပဋ္ဌဂ်ိဝိပ္ပဟီနန္တိအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ တည်း။

ပဌမဗ္ဗာနာဒီနံ အညတရဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝက္ခမာနာယ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ဝိကုဗ္ဗနာယ၊ နာ၏။ (သာဓာရဏတာယ–တွင် တာ–ပစ္စည်း၌ စပ်) တေသံ၊ ထိုပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏတာယ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တသ္ဓေ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ (သမ္ဗန္ဓေတိ၊ ၏။)

ဥပစာရ မတ္တလာဘိနော၊ ဥပစာရမ္မကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေ (သမ္ဗန္ဓတိ)၊ မပြည့်စုံ။ ။ပဂုဏ္ဏဗလဝဘာဝါပါဒနေန၊ လေ့လာ ကျေပြွန်၍ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ဝေပုလ္လာဒိဝိသေသပ္ပတ္တသ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ဂုဏ်ထူးသို့ရောက်သော။ ဗျာနသ၊ ၏။ သြဓိသော စ၊ အပိုင်းအခြား ရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ အနောဓိသော စ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော အားဖြင့်ရင်း။ ဒိသာဖရဏာဒိဝသေန၊ အရပ်မျက်နှာသို့ ဖြန့်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝိဇမ္ဘနာ၊ အပြားအားဖြင့် စမ္ဘာယ်ကွန့်မြူးခြင်းသည်။ "ဝိဝိဓာ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းတည်း။" ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ မည်၏။

၂၅၄။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝဘဝါ၊ ဘင်တိုင်အောင်။ ဏတ္တာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တေန၊ သော။ သံသဋ္ဌေန၊ ရောနှောသော။ သမ္ဗယုတ္တေန၊ အညီအညွတ် အပြားအားဖြင့် ယှဉ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာယ၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ တကွဖြစ်၏။ တာယ၊ ထိုမေတ္တာနှင့်။ ဧကုပ္ပါဒါဒိဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ဗဒေ၊ သာလျှင်။ အန္ဓာဂတံ၊ အစဉ်မပြတ်လာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ သမန္နာဂတေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စေတော–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဓိစေတသောတိအာဒီသု၊ တို့၌။ သမာဓိပရိယာယောပိ၊ သမာဓိ၏ ပရိယာယ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုသမာဓိ ပရိယာယ်မှ။ ဝိသေသေတုံ၊ ဂါ။ စေတသာတိ စိတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ကား။ ဧတံ ပဒံ၊ ကို။ ဒိသောဓိပရိဂ္ဂ ဟော၊ ဒိသောဓိအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သတ္တောဓိပရိဂ္ဂဟမုခေနေဝ၊ အားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ သို့။ ဒသေ ဣတော၊ ၍။ ဧကိသ္မာ။ပ။ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဌိတသတ္တာ၊ တည်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ဒိသာဂဟဏေန၊ ဒိသာ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကေဒိသာ။ ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဖရဏာဠ္ဠ၊ ဖြန့်ခြင်းဟူသည်လည်း။ သာရမ္ဘဏသ၊ အာရုံရှိသော။ ဓမ္မသ၊ စိတ်စေတသိက် နာမ်တရား၏။ အတ္တနော၊ ၏။ အာရမ္ဘဏသ၊ ကို။ ဖသနာ၊ တွေ့ထိခြင်းပင်တည်း။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းတည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ အာရမ္ဘဏကရဏမေဝ၊ အာရုံပြုခြင်း သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖရိတ္တာတိ။ပ။ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ မေတ္တာဈာနပတ္ထမ္ဘိတံ၊ မေတ္တာ ဈာန်သည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ တထာတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိယမနံ၊ ကိန်းသေမှတ်ကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း၊ ဝါ၊ မှတ်အပ်သော
အနက်ရှိသော ပုဒ်တည်း။[၃၆၄] တံ၊ ထိုနိယတ်ပုဒ်သည်။ အနိယမာ–ပေက္ခသမ္ဗန္ဓီဘာဝတော၊ (ယထာ–ဟူသော) အနိယတ်ကို ငဲ့သော (အနိယတ်နှင့် အမြဲစပ်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ဥပမာနနှင့် ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော စပ်ခြင်းရှိသော) သမ္ဗန္ဓိပုဒ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပမာကာရနိယမနံ၊ ဥပမာ အခြင်းအရာကို မှတ်ကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ မှတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုတိယန္တိ၊ ကား။ ဥပမေယျဒဿနံ၊ ဥပမေယျကို ပြသောပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဥပမေယျံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥပမံ စ၊ ဥပမာနကိုရင်း။ တေန၊ ထိုဥပမာနနှင့်။ သမ္ဗန္ဓဠ္ဠ၊ အချင်းချင်းတူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဆက်စပ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝိနာ၊ ၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဥပမာနနှင့် သမ္ဗန္ဓကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ဂါ။ ယထာ ပုရတ္ထိမာဒီ သုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တထာ ဒုတိယန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဖရိတ္တာ ဝိဟရ တီတိ၊ ဟူ၍။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတိယံ စတုတ္ထန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ ပင့်ဆောင်၍ စပ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တဒနန္တရန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အနန္တရဂ္ဂဟဏံ၊ အနန္တရ–သဒ္ဒါသည်။ ဖရဏာပေက္ခံ၊ ဖြန့်ခြင်းကို ငဲ့၏။ (ဖရိတ္တာ–နှင့် စပ်ရမည်ဟု ဆိုလို၏) ဖရိတဗ္ဗဒိသာပေက္ခံ၊ ဖြန့်အပ်သော အရပ်ကိုငဲ့သည်။ နေ၊ မဟုတ်။ (ဒုတိယံ–စသည်နှင့် ဝိသေသန ဝိသေယျအဖြစ်ဖြင့် မစပ်ရဟု ဆိုလို၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိသာနံ၊ တို့၏။ အနိဒ္ဒိဋ္ဌရူပတ္တာ၊ မည္ယန်ပြအပ်သော သရုပ်သဘော အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တာသံ၊ ထိုဒုတိယ အစရှိသော အရပ်မျက်နှာတို့၏။ ဖရဏာ နုက္ကမေန၊ ဖြန့်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ ဒုတိယာဒိတာ၊ ဒုတိယစသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သရူပတော၊ သရုပ်အထည် ကိုယ် အားဖြင့်။ နေ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ ယံ ကဠေ ဇေ ဒိသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ တူ။ (ဤ၌ ပိုဒ်မင်ယ်ရှိသင့်၏) ယထာဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ (သီမုနှင့်အညီပင်) စတသော၊ လေးပါးသော အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ (ဖရိတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့)။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥဒ္ဓံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣတိ–ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတေနေဝ နယေ နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဧတေနေဝ နယေန–ဟူ သော ဤစကားသည်လည်း။ ဣတိ–သဒ္ဒသော၊ ၏သာလျှင်။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြသော စကားတည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အဓော တိရိယန္တိဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌။ ပိသဒ္ဒေါ၊ ကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေ၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဂါ။ အဓောဒီ သမ္ပိ တိရိယံ ဒိသမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတေနေဝ၊ ဤသံဝဏ္ဏနာပါဋ္ဌဖြင့် သာလျှင်။ ဒုတိယန္တိအာဒီသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌ လည်း။ ပိ–သဒ္ဒေသ၊ ၏။ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌတာ၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝမေ ဝါတိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်း။ ဣတိ–သဒ္ဒသော၊ ၏သာလျှင်။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဥဒ္ဓံ, အဓော–ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ အဓောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊ နိရယေသု၊ ငရဲဘုံတို့၌ဌင်း။ နာဂ ဘဝနာ ဒီသု၊ နဂါးဘုံစသည် တို့၌ဌင်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အရပ်၌။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမဒိသာယ၊ အောက်ဖြစ်သော အရပ် မျက်နှာ၌။ သတ္တာ၊တို့ကို။ ဂယှန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်လောက ၌။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝါ၊ ၌။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဥပရိမဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။

မ၏တ္တာဒီတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိ။ပ။ မနုဿာဒိကေ၊ မိန်းမ ယောကျ်ား အရိယာ ပုထုဇဉ် နတ် လူ အစရှိကုန်သော။ ပဘေဒေ၊ အပြားတို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဤသကမ္မိ ဗဟိ အဝိကွ်ိပမာနောတိ၊ ကား။ အပ္ပကမ္မိ၊ သော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာ နတောဝ၊ မှ။ ဗဟိ၊ ၌။ ဝိကွ်ေပ်၊ သို့။ အနာပဇ္ဇန္တော၊ မူ၍။ ဟိတူပသံဟာရတော၊ အစီးအပွါးကို ကပ်၍ ဆောင်သည်မှ။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ထောကမ္မိ၊ သော်လည်း။ အဝတ္တမာနော၊ မဖြစ်မူ၍။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာ အဖွင့်မှတပါ: တနည်: ကား။ သဗ္ဗတ္ထတာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန၊ သော။ အတ္ထဘာဝေန၊ မိမိကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပိုဒ်မင်ယ်ရှိသင့်၏) သဗ္ဗဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ (သီဟိုဠ် မှနှင့်အညီပင်) အတ္ထနိ၊ ၌။ အတ္ထနော အတ္ထဘာဝေ၊ မိမိ၏အတ္ထဘောဝ်၌။ (အတ္ထနိ–ကို ထပ်ဖွင့်သည်) ဟိတေသိတာ၊ အစီးအပွါးကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ "သဗ္ဗေန အတ္ထဘာဝေန" ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ၏ ဆိုလိုရင်း အနက်တည်း။ မေတ္တာယ၊ ၏။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သတ္တာဝိသယော၊ သတ္တဝါလျှင် အရာရှိ၏။ သော စ၊ ထိုသဗ္ဗ–သဒ္ဒါကိုလည်း။ ဒီဃ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတသ၊ ဤသတ္တလောကအား။ သဗ္ဗာ၊ သော။ (သီဟိုဠ်မှနှင့်အညီပင်) သတ္တကာယသခ်ါတာ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာဝန္တော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒတ္ထတော၊ ပုဒ်အနက်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တဝန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနောဓိသဒေသနာ၌၊ ဝါ၊ ဤပုဒ်တို့တွင်။ သဗ္ဗဓိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဒိသောဓိနာ စ၊ အရပ်မျက်နှာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ရင်း။ ဒေသောဓိနာ စ၊ အရပ်ဒေသ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ရင်း။ အနောဓိသော၊ အပိုင်းအခြား မရှိသောအားဖြင့်။ ဖရဏ၊ ဖြန့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထတာယ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သတ္တော ဓိနာ၊ သတ္တဝါ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ (အနောဓိသော၊ အားဖြင့်။ ဖရဏ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။) တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ အနောဓိသော ဒဿနတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ မိန့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထ၊ ကို။ ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ (ယေသဒ္ဒါ၊ တို့သည်။) ပရိယာယေန္တိ ဉာပေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ယေ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။) ပရိယာယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝုစ်စကား လှယ်တို့ကို ရအပ်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအနောဓိသမေတ္တာဒေသနာ၌။ ဝိပုလာဒိသဒ္ဒါ စ၊ တို့သည်လည်း။ တာဒိသာ၊ ထိုပရိယာယ်ပုဒ် သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပုလေနာတိ၊ ပ။ ဒဿနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပရိယာယဒဿနေ၊ ပရိယာပုဒ်ကိုပြရာ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ [၃၆၅] ဂဟိတပဒါနိပိ။ ယူအပ်ပြီးသော ပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဂယှန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိ ယထာ၊ မူကား။) သဒ္ဒါ သဒ္ဒဟနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဝုတ္တမ္မိ၊ ဟောအပ်ခဲ့ပြီးသော်လည်း၊ ဝါ၊ ဟောအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော။ သဒ္ဒါပဒ၊ သဒ္ဒါ–ဟူသော ပုဒ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဣဒ္ဓိယာဒိပရိယာယဒဿနေ၊ ဣဒ္ဓေ စသည်၏ ပရိယာယ်ကို ပြရာ၌။ သဒ္ဒါ သဒ္ဒါဒ္ဒိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့တည်း။ တထာ–သဒ္ဒေါ ဝါ။ပ။ နု ဝုတ္တောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (အတ္ထော–ဌ်စပ်) မေတ္တာသဟဂတေန။ပ။ ဝိဟရတီတိ ဧတသ၊ ဟူသော ဤပုဒ်အပေါင်းကို။ အနဝတ္တကော၊ အစဉ်လိုက်စေတတ်သော။ တထာ–သဒ္ဒေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ဣတိ–သဒ္ဒေါ စ၊ ကိုဝင်း။ (နောက်ဌ် ဆိုလတ့်သော တေ–နှင့် အရတူသောကြောင့် ဝုတ္တာ–ဌ်ပင် စပ်သည်ဟူ၍ မှတ်) ဖရဏန္တရာဒိဌာနံ၊ (ဒိသောဓိအားဖြင့်) ဖြန့်ခြင်းမှ တပါးသော ဝိပုလအဖြစ် စသည်၏ တည်ရာဖြစ်သော မေတ္တာဘာဝနာအထူးသည်။ တေသံ၊ (ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမျှကိုသာ သုံးသပ်တတ် ကုန်သော) ထိုတထာ–သဒ္ဒါ, ဣတိ–သဒ္ဒါတို့၏။ အဌာနံ၊ အရာမဟုတ်ပေ။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုတထာ–သဒ္ဒါ, ဣတိ–သဒ္ဒါတို့ကို။ နု ဝုတ္တာ၊ (ဤအနောဓိသ အရာ၌) မဟောအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ မေတ္တာ သဟဂတေန စေတသာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသော အနက်တည်း။ ဝုတ္တသေဝ၊ သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ ပုန ဝစနံ၊ တဖန် ဆိုခြင်းသည်။ နိဂမနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတေ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဝုတ္ထ သေဝ အတ္ထသ၊ ကို။ သမာပနဝသေန၊ ပြီးဆုံးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အဆုံးသတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုန ဝစနံ၊ သည်။ နိဂမနံ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ နာဗြားအံ့။ အယံ၊ (နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတေ ဝုတ္တ–ဟူသော) ဤစကားသည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တ–ဟု ဤသို့ဆိုခြင်းသည်။ နု ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်ပေ။ ဝါ၊ အပြစ်မရှိပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သြဓိသောအနောဓိသောဖရဏာနံ၊ သြဓိသောဖရဏာ, အနောဓိသော ဖရဏာတို့ကို။ သမာပနေ ဧဝ၊ ပြီးဆုံးစေသော အရာ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝိပုလေနာတိ၊ ကား။ မဟန္တေန၊ ကြီးကျယ်သော။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထို မေတ္တာ သဟဂုတ်စိတ်၏။ မဟတ္တံ၊ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာဒီသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ အာရမ္မဏသ၊ ၏။ ဧကဒေသမေဝ၊ တစိတ်တဒေသကိုသာလျှင်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ အနဝသေသဂ္ဂဟဏဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖရဏဝသေန ဝိပုလတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္ထတာဒီဟိ၊ ကိလေသာကို ခွါခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (ဤ၌ အာဒိ–ဖြင့် ဤဦးကာ နှာ ၁၀၉–၌ ပြခဲ့သော ဝိပုလဖလ ဒီဃသန္တာနတို့ကို ယူအပ်၏) မဟတ္တံ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သည် တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥဇ္ဇာရဗ္ဗန္ဒစိတ္တဝိရိယပညော၊ ကြီးမြတ် ထက်သန်သော ဆန္ဒ စိတ် ဝီရိယာ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟန္တေဟိ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂတံ ပဋိပန္နံ၊ သွားအပ်ကျင့်အပ်သည် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

မဟာဂ္ဂတ်၊ မည်၏။ တယိ ဒ၊ ထိုမဟာဂ္ဂုတ်စိတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဏာကန္တတော၊ အားဖြင့်။ ရူပါဝစရ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူမိဝသေန မဟာဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါရူပါဝစရေသု၊ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ တရားတို့၌။ မဟာဂ္ဂတဝေါဟာရော၊ ဂ္ဂုတ်ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ နိရုဇ္ဇော၊ ထင်၏။ ပဂုဏာဝသေနာတိ၊ ကား။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဂုဏိတံ၊ ပွါးစေအပ်သော အရာသည်။ ဗဟုလီကတံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော အရာသည်။ ပဂုဏံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်၏၊ ဝါ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဘာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုကောင်းစွာပွါးစေအပ်သော ဘာဝနာစိတ်သည်။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မပ္ပမာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပမာဏေ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ကား။ အပရိမာဏေ။ပ။ ဝသေန၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော သတ္တဝါတို့ကို အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သယမ္ပိ၊ (မေတ္တာစိတ်ဟူသော) မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ ဝေရရဟိတတ္တာ စ၊ ရန်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေရာဘာဝဟေတုတ္တာ စ၊ ရန်မရှိခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဝေရံ၊ မည်၏။ တယိဒံ ဒွယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အဝေရမည်ကြောင်း ဗျုပ္ပတ်ကို။ ယတော၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ လဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဗျာပါဒပစ္စတ္တိ–ကပ္ပဟာနေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စေတသော၊ စိတ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဗျာပတ္တိဝသေန၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟနနတော၊ နှိပ်စက်တတ်သော ကြောင့်။ ဗျာပဒဿ၊ မည်၏။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ အသာတံ၊ မသာယာအပ်သော ဒုက္ခကို ရ၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုစေတသိက ဒုက္ခ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဒေါ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုမေတ္တာသဟဂုတ်စိတ်၏။ တံ အဗျာပဒေါတ္တံ၊ ထိုစိတ်ဆင်းရဲကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပဋ္ဌ ဝိညာဏာဒီနံ ဝိယ၊ ပဋ္ဌ ဝိညာဉ်စသည်တို့၏ ကဲ့သို့။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ နု ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပစ္စတ္ထိက ဝိဝေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဒေါမ နဿပ္ပဟာနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ယထာနိတံ၊ ဆောင်အပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အပ္ပမညာဝိဘာဂေ စ၊ ဝိဘင်း၌ရင်း။ တေသု တေသု သုတ္တပဒေသေသု စ၊ ထိုထိုသုတ်တို့၏ အစိတ်တို့၌ရင်း။ အာဂတံ၊ လာသော။ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဝိကုဗ္ဗနံ၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရကို အထူးထူးအပြားပြား ပြုခြင်းကို၊ ဝါ၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရစျာန်၏ စမ္ဘယ် ကွန့်မြူးခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။

၂၅၅။ တထာတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ဥပသံဟရတိ–၌စပ်) ဣမိဿ ဝိကုဗ္ဗနာယ စ၊ (ထိုထိုသုတ် ပုဒ်တို့၌ လာသော) ဤမေတ္တာ ဗြဟ္မဝိဟာရဝိကုဗ္ဗနာ၏ရင်း။ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ။ပ။ ကာရေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာကာရဝိဘာဂေန၊ အခြင်းအရာကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ [၃၆၆] ဝိကုဗ္ဗနာယ စ၊ ၏ရင်း။ မဒ္ဒေဘိန္နသုဝဏ္ဏ ဿ၊ အလယ်၌ ဖြတ်အပ်သော ရွှေတုံး ရွှေရောင်း၏။ (ဘေဒါဘာဝေါ) ဝိယ၊ အကွဲအပြား မရှိသကဲ့သို့။ ဘေဒါဘာဝံ၊ အကွဲအပြား မရှိခြင်းကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ ဆောင်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သြဓိသောဖရဏာ။ပ။ ဒိသာဖရဏာဝသေန၊ ဖရဏာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုဦးအုံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤပြဆိုခဲ့သော ထိုထိုသုတ်ပုဒ်တို့၌။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ဝိယ၊ ၌ ကဲ့သို့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သတ္တောဓိ၊ (ဣတ္ထိယော စသော) သတ္တဝါ အပိုင်းအခြားကို။ နု ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဣတိ အယ မေဝ၊ ဤမျှသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ ယမ္ပိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဝိကုဗ္ဗနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဘေဒါဘာဝဒဿနမုခေန၊ အကွဲအပြားမရှိခြင်းကို ပြခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသတော၊ သအားဖြင့်။ အာနိတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ၊ ကို။ နိဒ္ဒေသတော၊ သအားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုနိဒ္ဒေသပါဠိ၏။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနံ၊ မပေါ်လွင် မထင်ရှားသော အနက်ရှိသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ စာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၂၅၆။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဒေသသဗ္ဗ–ဝိသယော၊ တစိတ်တဒေသ အလုံးစုံလျှင်အရာရှိသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ သဗ္ဗံ ဇနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏန္တိ ယထာ၊ ဟူသောပါဠိ ၌ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသဗ္ဗဝိသယော၊ အကြင်းမဲ့အလုံးစုံလျှင် အရာရှိသည်။ ကာမံ နု (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ သတ္တာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ကိုင်းခြားအပ်သော။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဝိသယံ၊ အဘိဓေယျတ္ထ အနက်ဟူသောအရာကို။ အဝိ သေသေတွာဝ၊ မကြွင်းကျန်စေမူ၍ သာလျှင်။ ပရိယာဒိယတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်သိမ်းယူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဝသေသပရိယာဒါန မေတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ရူပေ၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာ၌။ သတ္တောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗနကိစ္စေန၊ ငြိကပ်ခြင်း ကိစ္စရှိသော။ ဆန္ဒာဒိပရိယာ ယေန၊ ဆန္ဒစသော ပရိယာယ်ရှိသော။ လောဘေန၊ ဖြင့်။ အာသတ္တော လဂ္ဂေါ၊ ငြိကပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တတြာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ထိုဆန္ဒစသည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုဆန္ဒစသည်မည်သော လောဘဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

သတ္တာတယ၊ ဗြီကပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တာဝါမည်ကုန်သည်။ ယဒိ (သိယုံ)။ ကုန်ငြားအုံ့။ ဝီတရာဂေသု၊ ရာဂကင်းပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ သတ္တာဝေါဟာရော၊ ကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝီတရာဂေသု၊ မကင်းသေးသော ရာဂရှိသောပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ရဋ္ဌေန၊ တက်သော။ သဒ္ဒေန၊ သတ္တ–ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်။ (ဤဖြင့် အတွင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်) ဝါ၊ ကား။ အဝီတရာဂေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိတ္တာ၊ ၍။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓခန္ဓသန္တာနတာယ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော ခန္ဓာအစဉ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တံသဒိသေသု၊ ထိုအဝီတရာဂပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တူကုန်သော။ ဝီတရာဂေသု၊ တို့၌။ ရဋ္ဌေန၊ တင်အပ်သော။ သဒ္ဒေန၊ သတ္တ–ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်။ (အတင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်) (ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ ကိဉ္စိ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ သဒ္ဒါဖြစ်ကြောင်း သကတ်နိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တန္နိမိတ္တယုတ္တေ၊ ထို သကတ်နိမိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော အနက်ဒြပ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကတ္ထစိ ဝိသယေ၊ တစုံတခုသော အဘိဓေယျတ္ထအနက်ဒြဗ် ဟူသောအရာ၌။ (ပဝတ္တိ၊ သည်။ ရုဋ္ဌိ နာမ၊ မည်၏။) သမ္ဘူတိယာ၊ အမည်ပညတ်၏။ စိရကာလတာယ၊ ရှည်မြင့်သော ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တဝိရဟေပိ၊ သဒ္ဒါဖြစ်ကြောင်း သကတ်နိမိတ်ကင်းငြားသော်လည်း။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ရုဋ္ဌိ နာမ၊ မည်၏။ (အတွင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်) (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) ကစ္ဆဏ္ဍိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂါဝေါ၊ နွားမည်ကုန်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤအမည်ပညတ် ကဲ့သို့တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ သတ္တာသဒ္ဒသပိ၊ ၏လည်း။ ရုဋ္ဌိဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဠ္ဌ ဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ၊ ဘူတပုဗ္ဗ ဂတိကနည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှေးခဏ်ဖြစ်ဘူးသော ဂတိအားဖြင့်။ ဝီတရာဂေသု၊ တို့၌။ သတ္တာဝေါဟာရော၊ ကို။ ဒဠ္ဌ ဗ္ဗော၊ ၏။ သတ္တယောဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဗုဒ္ဓိ ဝါ၊ အသိဉ္စာဏ်သည်ရင်း။ ဝီရိယံ ဝါ၊ လုံ့လသည်ရင်း။ တေဏေ ဝါ၊ ဥသ္မာ ခေါ်သော အပူ၌သည်ရင်း။ သတ္တံ နာမ၊ သတ္တမည်၏။ တေန၊ ထိုသတ္တဂုဏ်နှင့်။ ယောဂ တော၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တာဝါတို့မည်ကုန်၏။ (ကိံယထာ၊ ကား။) နီလဂုဏယောဂတော၊ ညိုသောဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ နီ လော၊ ညိုသော။ ပဋော၊ ပုဆိုးတည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤသို့ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ (ဂုဏူပစာ, ဌာနျူပစာ–ဟု ဆိုလို၏)

ဧတေန၊ ဤထွက်သက်ဝင်သက်ဖြင့်။ ပါဏာနံ၊ ရှုရှိုက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါဏာ၊ မည်၏။ အသာသပ သာသာ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ရအပ်ကုန်၏။ တသ၊ ထိုရှုရှိုက်ကြောင်းဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်၏။ ကမ္မံ၊ ရှုရှိုက်ခြင်း အမှုကိစ္စသည်။ ပါဏနတာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုထွက်သက်၏ ရှုရှိုက်ခြင်း အမှုကိစ္စကြောင့်။ အသာသပသာသ သမ္ဘယောဂေန၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘူတတ္တာတိ၊ ကား။ ကမ္မ ကိလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ဧတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပူရဏတော စ၊ ပြည့်စေတတ်သောကြောင့် ၎င်း။ ဂလနတော စ၊ လျော့ကျတတ်သောကြောင့်၎င်း။ ပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နေရုတ္တာ၊ ဗျာကရုဏ်းဆရာ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တံ တံ သတ္တနိကာယံ၊ ထိုထို သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ပူရေန္တာ ဝိယ၊ ပြည့်စေ ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝတ္ထနိပါတိတာယ စ၊ (ကလလရေကြည် အရိုက်စသော) ခပ်သိမ်းသော အရိုက်အတန့်၌ ကျလေ့ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဂလန္တိ စဝန္တိ၊ ရွှေ့လျောတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပရိညာတဝတ္ထုကာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်သေးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ [၃၆၇] ဧတ္ထ၊ ဤရုပ်ကိုယ်၌၊ ဝါ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း၌။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဘိဓာနံ စ၊ အမည်သည်ရင်း။ စိတ္တံ စ၊ ကြံသိသော စိတ်သည်ရင်း။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တဘာဝေါ၊ မည်၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကိုရ၏။ ဝါ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ၊ ခန္ဓာ ငါပါးအပေါင်းကို သာလျှင်ရ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓ ပဉ္စက၊ ကို။ ဥပါဒါယာတိ၊ ကား။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲယူခြင်းကို။ နိဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပညတ္တိမတ္တသမ္ဘဝ (သဗ္ဗာဝ–သီ) တောတိ၊ ကား။ သတ္တသညိတေ၊ သတ္တဝါဟု မှတ်သိအပ်သော အနက်ဒြဗ်သည်၊ ဝါ၊ သတ္တဝါဟု အသိအမှတ်ပြုအပ် သော အနက်ဒြဗ်သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အသန္တေပိ၊ ထင်ရှားမရှိငြားသော်လည်း။ ပညတ္တိမတ္တေန၊ ပညတ်မျှဖြင့်။ သမ္ဘဝ တော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (သီဟိုဠ်မှုအလိုအားဖြင့် သဗ္ဗာဝတော၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အသန္တေပိ–ကို ထောက်၍ ထင်းသီမူကိုသာ ယုတ္တတရဟု မှတ်ယူအပ်၏။)

ယထာ စ သတ္တာတိ ဝစနန္တိ၊ ကား။ သတ္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ အဠေန၊ အနက်ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာ ယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ပဒေသဝုတ္တိပိ၊ တစိတ်တဒေသ၌ ဖြစ်သော်လည်း။ ရုဋ္ဌိဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနဝသေသပရိယာဒါယ ကော၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သေသာနိပိတိ၊ ကား။ ပါဏာဒိဝစနာနိပိ၊ ပါဏ အစရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိပိ၊ ထိုပါဏအစရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်လည်း။ ရူပါရူပဘာဝူပဂစတုတ္ထဈာနာဒိ သမ်ဂီနံ၊ ရူပဘာဝ အရူပဘာဝသို့ ကပ်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်, စတုတ္ထစျာန် စသည်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အသာသပသာ သာဘာဝတော စ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အဝိနိပါတမမ္ဘာနံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပုဂ္ဂလနသ၊ ငရဲသို့ကျခြင်း၏။ အဘာဝတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဒေသဝုတ္တိနိ။ တစိတ် တဒေသ၌ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန် ၏။ ရုဋ္ဌိဝသေန အာရောပေတွာ၊ တွာ–ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ ရုဋ္ဌိယာ၊ အထင်ရှိ အတွင်ရုဋ္ဌိ အတင်ရုဋ္ဌိ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကတ္ထစိ၊ သော။ ဝိသယေ၊ အနက်ဒြဗ် ဟူသောအရာ၌။ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ထင်ရှား မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပါဏ ပုဂ္ဂလဘာဝံ၊ ပါဏ၏အဖြစ်, ပုဂ္ဂလ၏အဖြစ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ॥သာဓေရဏ တော၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ သတ္တဝေဝစနာနိ၊ သတ္တ–သဒ္ဒါ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တို့တည်း၊ ဝါ၊

သတ္တဝါကိုဟောသော သဒ္ဒါတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟောတွာ၊ ၍။ အနောဓိသောဖရဏာ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော အားဖြင့် ဖြန့်သော။ မေတ္တာ၊ ကို။ ယဒိ ဝုစ္စတိ၊ အကယ်၍ ဟောအပ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဟောအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ထိုသို့ဟောပါ လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဟေဝ အာကာရေတိ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂ်၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာမဋ္ဌာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သတ္တာတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ ပဒါနိ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝေဝစနတာမတ္တံ၊ ဝေဝုစ်မျှ၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ် ကုန်သည်။ နနု ခေါ ပန (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ယတော၊ ယင်းသို့ဝေဝုစ်မျှ၏ အဖြစ်ကိုစွဲ၍ ယူခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ယူသည် ရှိသော်။ (ဣတရထာ–ရှိလျှင် ယုတ္တတရတည်း) ဇန္တုအာဒီနမ္ပိ၊ ဇန္တုအစရှိသော သဒ္ဒါတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇေ ယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ (နနု ခေါ ပန–၏အဆက်ဖြစ်သည်) နိမိတ္တ ဘူတံ၊ သဒ္ဒပဝတ္တနိမိတ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္ထဝိသေသံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ဆိုကုန် ၏။ တေ၊ ထိုကေစိဆရာ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယေ ပန အစရှိသောပါဠိ၌။ အတ္ထ တောတိ၊ ကား။ သဒ္ဒနဒ္ဓေန၊ ကပ်ငြိခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ သတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ပါဏနဒ္ဓေန၊ အသက်ရှူခြင်း အနက်သဘော ကြောင့်။ ပါဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝမာဒိအတ္ထတော၊ ဤသို့ အစရှိသော အနက်အားဖြင့်။ ။တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထို ကေစိဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အယူမျှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနောဓိသောဖရဏာ ဝိရုဒ္ဓါတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကေစိ သတ္တာ၊ အချို့သော ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ကေစိ ပါဏာ၊ အချို့သော ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ကေစိ ပုဂ္ဂလာ၊ အချို့သော ငရဲ၌ ကျရောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ သတ္တာဒိသဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသဝိသယာ၊ တစိတ် တဒေသ သတ္တဝါဟူသော အနက်လျှင် ဟောအပ်သော အရာရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧဝမတ္ထံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ပုဗ္ဗေ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ပ ဒေသဝိသယာ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော သတ္တဝါဟူသော အနက်လျှင် အရာရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧဝမတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမေသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဋ္ဌသု အာကာ ရေသူတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သတ္တာ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၌။ အာဂတေသု၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌသု ဘာဝနာကာရေသု၊ တို့တွင်။ အညတရဝသေနာတိ၊ ကား။ ယသ ကသိဏံ၊ တပါးပါးသော အခြင်းအရာ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။

၂၅၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ဘာဝနာကာရေသု၊ ပွါးစေသော အခြင်းအရာတို့၌။ အပ္ပနာ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ဧတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျာဘာရေဟိတာတိ၊ ကား။ ဒေါမနဿဗျာဘာရေ ဟိတာ၊ ဒေါမနဿဟူသော ဗျာဘာဓမ္မ ကင်းကုန်သည်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ယထာ ဝုတ္တအာကာရဝိဘာဂမတ္တတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာကို ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းမျှဖြင့်။ အပ္ပနာဝိဘာဂေါ၊ အပ္ပနာကို ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းသည်။ နနု (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေသုပိ ပဒေသူတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ပ။ ကောဌာသေသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသော ကောဌာသတို့တွင်လည်း။ ယံ ယံ ပါကဋံ ဟောတီတိ၊ ကား။ [၃၆၈] ပုဗ္ဗဘာဂေ၌။ တတ္ထ တတ္ထ အဘိနိဝေသေ၊ ထိုထိုစ၍ နလုံးသွင်းအားထုတ်ရာ၌။ အနေကကောဌာသဝသေနေဝ၊ များစွာသော ကောဌာသတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ယဒိပိ ပဝတ္တေတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်စေပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်စေသော်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သမိဒ္ဓနက္ခဏေ၊ ပြီးစီး ပြည့်စုံသော ခဏ၌။ တတ္ထ၊ ထိုများစွာသော ကောဌာသတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ကောဌာသသည်။ ပဂုဏတရတာယ၊ သာ၍ လေ့လာကျေပွန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုပါကဋံ၊ အလွန်ထင်ရှား သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုကော ဌာသ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိသ္မိံ ယထာ၊ ကား။) ဒွတ္တိံ သာကာရေ ယထာ၊ ဒွတ္တိံ သာကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုဒွတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အာရမ္မဏံ၊ ဆဲအစရှိသော အာရုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ဘာဝနာ အခြင်းအရာ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမေဝ၊ ဤမျှသည် သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ စတုန္နန္တိ၊ ကား။ စတုန္နံ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ ဗျာပနိစ္ဆာလောပေန၊ ဝိစ္ဆာပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော အာကာရ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

လိင်ံဝသေန၊ လိင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုမိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏။ ပစုရတော၊ များသောအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်သော။ ပကတိ၊ နဗုန်း ပဏ္ဏာက် ဟူသော ပကတိကို။ ပဌမဒုကေန၊ ဖြင့်။ ယဒိပိ နနု သင်ံဟိတာ၊ အကယ်၍ကား မသိမ်းယူအပ်ပေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဒုတိယဒုကေန စ၊ ဒုတိယဒုက်ဖြင့်ရင်း။ တိကေန စ၊ တိက်ဖြင့်ရင်း။ သင်ံဟိတာ ဧဝ၊ သိမ်းယူအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

ဣတိ သဗ္ဗာနိပိတိ၊ ကား။ အနောဓိသောဖရဏော၊ ၌။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်ရင်း။ ဩဓိသောဖရဏော၊ ၌။ အဋ္ဌဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးရင်း။ ဒိသာဖရဏော၊ ၌။ စတ္တာရိသတာနိ စ၊ လေးရာတို့ရင်း။ အသီတိ စ၊ ရှစ်ဆယ်ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ (အပ္ပနာသတာနိ–၌စပ်) သတ–သဒ္ဒါပေကျွာယ၊ သတ–သဒ္ဒါကို ငဲ့သဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုလ္လိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၂၅၈။ ဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထို မေတ္တာဘာဝနာ၌။ အာနိသံသေ၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ဂါ။ ဣတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌ ၌။ သေသာ ဇနာတိ၊ ကား။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ကို။ အလာဘိနော၊ မရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သမ္မရိဝတ္တမာနာ တိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏေန၊ လက္ချာဖြစ်သော။ ပသေန–ပသေန ဧဝ၊ နံပါးဖြင့်သာလျှင်။ အသယိတွာ၊ မလျောင်းမူ၍။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပရိဝတ္တမာနာ၊ ပြောင်းလဲ ပြန်လှန်ကုန်လျက်။ ကာကစ္ဆမာနာတိ၊ ကား။ ဃုရဃုရပဿာသဝသေန၊ ဃုရ ဃုရဟု အသက်ရှူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသရံ၊ ဖောက်ပြန်သော အသံကို။ ကရောန္တော၊ ကုန်လျက်။ သုခံ သုပတီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ သုပနာ၊ အိပ်ခြင်းသည်။ သယနေ၊ အိပ်ရာ၌။ ပိဋ္ဌိပွသာရဏလက္ခဏာ စ၊ ကျောက်ကုန်းကို ဆန့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော အိပ်ခြင်းငင်း။ ကိရိယာမ ယစိတ္တေဟိ၊ ပြုမူခြင်း ကိရိယာကို ပြီးစေတတ်သော စိတ်တို့နှင့်။ အဝေါကိဏ္ဏ ဘဝင်ပွဝတ္တိ–လက္ခဏာ စ၊ မရောနှောသော ဘဝင်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော အိပ်ခြင်းငင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနစ်ပါးသော အိပ်ခြင်းတို့တွင်။ အယံ၊ ဤ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကိုရသော ယောဂီသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဏိက်၊ ဖြည်းညှင်းစွာ။ နိပဇ္ဇိတွာ၊ လည်းလျောင်း၍။ အင်ံပစ္စင်ံ နိ၊ အင်ံကြီးငယ်တို့ကို။ သမောဓယ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ထား၍။ ပါသာဒိကေန၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သယတိ၊ အိပ်၏။ နိဒ္ဒေါက္ကမနေပိ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၌လည်း။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နော ဝိယ၊ ဝင်စားနေဘိ သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဥဘယထာပိ၊ နှစ်ပါးသော အပြားအဖြင့်လည်း။ သုခမေဝ၊ ချမ်းသာစွာသာလျှင်။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ အသုပိတွာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိဒ္ဒါကာလေ၊ အိပ်ပျော်သောအခါ၌။ သုခံ၊ ကို။ အလဘိတွာ၊ မူ၍။ ဒုက္ခေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ စွာ။ သုတ္တတ္တာ ဧဝ၊ အိပ်ပျော်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိဗုဇ္ဈနကာလေ၊ နိုးသောအခါ၌။ သရီရဝေဒေန၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထုန္နံ စ၊ ညည်းတွားခြင်းသည်ရင်း။ ဝိဇမ္ဘနံ စ၊ တဆန့်ငင်ငင်ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဣတော စိတော၊ ထိုမှဤမှ။ ဝိပရိဝတ္တနံ စ၊ ပြောင်းလဲ ပြန်လှည့်ခြင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိတ္ထုန္နန္တာ။ပ။ ဗုဇ္ဈန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤယောဂီသည်ကား။ သုခေန၊ သဖြင့်၊ ဝါ၊ စွာ။ သုတ္တာတ္တာ၊ အိပ်ပျော်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရဝေဒါဘာဝတော၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထုန္နနာဒိရဟိတောဝ၊ ညည်းတွားခြင်းစသည်မှ ကင်းသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ အပ္ပဋိဗုဇ္ဈိတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုခပဋိဗောဓော စ၊ ချမ်းသာစွာ နိုးခြင်းသည်လည်း။ သရီရဝိကာရာဘာဝေန၊ ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်သော အမူအရာမရှိခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ နိဗ္ဗိကာရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဘဒ္ဒကမေဝ သုပိနံ ပဿတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေန စ၊ ခံစားဘူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒေဝတူပသံဟာရဝသေန စ၊ နတ်တို့သည် ကပ်၍ ဆောင်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အသ၊ ထိုမေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဒ္ဒကမေဝ၊ ဖြစ်သော။ သုပိနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါပကံ၊ ယုတ်မာဆိုးသွမ်းသော အိပ်မက်သည်။ နဿ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စေတိယံ ဝန္ဒန္တော ဝိယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓေတုကျွောဘဟေတုကမ္မံ၊ ဓာတ် ချောက်ချားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော အိပ်မက်သည်လည်း။ ဗဟုလံ၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဒ္ဒကမေဝ၊ ကောင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥတုအာဟာရဇရူပါနံ၊ တို့၏။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဇရူပါနဂုဏတာယ၊ စိတ္တဇရုပ် အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဥရေ အာမုတ္တမုတ္တာဟာရော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဂိဝါယ၊ လည်၌။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဥရေ၊ ရင်၌။ လမ္ဗိတမုတ္တာဟာရော ဝိယ၊ တွဲလျားချအပ်သော ပုလဲသွယ်ကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ ကေဟိစိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဧကောဝလိဝသေန၊ တသွယ်သာရှိသော ပုလဲကုံး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနေကရတနာဝလိ သမူဟဘူတော၊ များစွာသော ရတနာအသွယ်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မုတ္တာဟာရော၊ ပုလဲသွယ် ပုလဲကုံးသည်။ အံသပွဒေသတော၊ ပခုံးအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကဋိပွဒေသသ၊ ခါး–တင်ပါး အရပ်၏။ ယာဝ ဟေဋ္ဌာဘာဂါ၊ အောက်အဖို့ တိုင်အောင်။ ပလမ္ဗန္တော (ပိ)၊ တွဲလျားကျသော်လည်း။ ဥရေ၊ ၌။ အာမုက္ကောယေဝ နာမ၊ စွပ်၍ ဝတ်ဆင်အပ်သည်သာလျှင် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ပါဠိလိပုတ္တေယေဝ၊ ပင်လျှင်။ ။ပဒေသသ၊ အရပ်၏။ ခေမတာယ စ၊ ဘေးငြိမ်းသည်၏အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ တသ တသ ပဒေသသ၊ ၏။ ရမဏီယတာယ စ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နိသီဒိတုံ ဝါ၊ နေခြင်းငါရင်း။ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ ငါရင်း။ သက္ကာ၊ နိုင်၏။

ဒသာဝ၊ အမြီတ်အဆာသည်သာလျှင်။ အန္တော၊ အစွန်းတည်း။ ဒသန္တော၊ အမြီတ်အဆာဟူသော အစွန်း။ ဝတ္ထသ၊ အဝတ်၏။ သြသာနန္တော၊ အဆုံးဖြစ်သော အစွန်းတည်း။

သမ္ပဇဝတ္တာဝါသန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သမ္ပဇဝတ္တာဝတ္တာဝါသံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်ဖြင့် နေခြင်းကို၊ ဝါ၊ ကျင့်ဝတ်ရှိလျက်နေခြင်းကို။ ကိရ၊ ချဲ့၊ ထေရော၊ ဝိသာခမထေရ်သည်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဝိဋ္ဌပဝိဋ္ဌဝိဟာရေ၊ ဝင်တိုင်းဝင်တိုင်းသော ကျောင်းတိုက်၌။ ဇေတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌။ အဟံ၊ သည်။ အာဂန္တ္တုကော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အစိန္တေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထို ထိုကျောင်းတိုက်၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗဝတ္တာနိ၊ ပြုအပ်ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကို။ ပရိပူရေန္တော၀ဝ၊ ဖြည့်ကျင့်လျက်သာလျှင်။ ဝိဟာသိကိရ၊ နေသတတ်။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ သမ္ပဇဝတ္တာမေတ္တာဝိဟာရဝါသံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော မေတ္တာဝိဟာရဖြင့်နေခြင်းကို။ ဘဏန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ထေရော၊ ဤဝိသာခ မထေရ် သည်။ အရဟတ္တာဓိဂမတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ မေတ္တာဝိဟာရီ၊ မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

ဝနန္တရေ ဌိတောတိ၊ ကား။ ထေရော၊ ဝိသာခမထေရ်သည်။ တထာ၊ ထိုဆိုခဲ့တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ပဇဝတ္တာ ဝါသဝသေန၊ အညီအမျှဖြစ်သော နေခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စရမာနော၊ လှည့်လည်ကျင့်သုံးလတ်သော်။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ အညတရံ၊ တခုသော။ ရမဏီယံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ဝနန္တရံ၊ တောအထူးကို၊ ဝါ၊ တောအုပ်တခုကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထို တောအုပ်၌။ အညတရသ္မိံ၊ တခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ယထာပရိစ္ဆေဒေန၊ ပိုင်းခြားအပ်တိုင်းသော ကာလဖြင့်။ တတော၊ ထိုသမာပတ်မှ။ ဥဋ္ဌိတော၊ ထလတ်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏာဝဇ္ဇနဟေတုကေန၊ ဂုဏ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပီတိသောမနဿေန၊ ပီတိသောမနဿဖြင့်။ ဥဒါနေန္တော၊ ဥဒါန်းကျူးလျက်။ ယာဝတာ ဥပသမ္ပန္နောတိ ဂါထံ၊ ဟူသော ဂါထာကို။ အဘာသိ ကိရ၊ ရွတ်ဆိုသတတ်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ ဝနန္တရေ ဌိတောတိ၊ ဟူသော။ ပဌမ ဂါထာ၊ ကို။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဂဇ္ဇမာနကောတိ၊ ကား။ သီဟဂဇ္ဇိတံ၊ ခြသေ့ကဲ့သို့ ဟိန်းဟောက်ခြင်းကို။ ဂဇ္ဇန္တော၊ ဟိန်းဟောက်လျက်။ ဂုဏာမေသန္တောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏသမုဒယံ၊ ဂုဏ်အပေါင်းကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာမှီးလတ်သော်။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။

မဏိလရုက္ခေ၊ မဏိလပင်၌၊ ဝါ၊ သပြေပင်၌။ နိဝါသိတာယ၊ နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ဒေဝတံ၊ ကို။ မဏိလိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဆိုကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဒေဝတာပိ၊ ထိုနတ်သည်လည်း။ အဟံ ဘန္တေ မဏိလိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရုက္ခဒေဝတာနံ၊ ရုက္ခစိုးနတ်တို့၏။ ဝေါဟာရော၊ အမည်သည်။ ဖန္ဒနဒေဝတာတိ ယထာ၊ ကြိုပင် စောင့်နတ်ဟူသော အမည်ကဲ့သို့။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ နိဝါသရုက္ခဝသေန၊ နေရာသစ်ပင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တလပဗ္ဗတေယေ၀။ ၌သာလျှင်။

[၃၇၀] ဗလဝပိယစိတ္တာတာယာတိ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ဗလဝပိယစိတ္တာတာမတ္တေနပိ၊ အားကြီးသော ချစ်ခင်စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်လည်း။ သတ္ထာ၊ လက်နက်သည်။ နိ ကမတိ၊ မစူးရှပဲရှိသေး၏။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ တို့ဖြင့်။ ပဂေ၀၊ အုံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ပရိပန္ထေန၊ ဘေးရန်ကြောင့်။ ပရိဟီနဇ္ဈာနဿ၊ ယုတ်လျော့ (ဆုံးရှုံး)သော ဈာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (စိတ္တံ–၌စပ်) ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ ဒူရသမုဿာရိတဘာ၀တော၊ ဝေးစွာပယ်ရှား အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ခိပ္ပမေ၀၊ လျင်စွာသာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ (ဤတွင် ဌီကာဆရာ၏ သကဝါဒ အဖွင့်ပြီးဆုံးသည်၊ ဤမှ နောက်၌ ခိပ္ပမေ၀–စသည်ဖြင့် ကေစိ၀ါဒကို ပြသည်၊ သီမူ၌ ဝါကျခွဲပုံနှင့် အညီပင်တည်း) "အာသ၀ါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှါ။ ခိပ္ပ မေ၀၊ သာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။" (ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိစေရ) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ သုဝိညေယျမေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဣတောဝ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း မှ။ အညကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိဂတဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ ရအပ်ပြီးသော ဈာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ သုခ သုပနာဒယော၊ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရခြင်း အစရှိကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ ကိဉ္စာပိလဗ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ မှကား။ သုခံ သုပန္တိ။ပ။ သုသမာဟိတာတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ။ပ။ သာ၀ကာတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[အ၌တွဲ၊ အ၌တွဲတရား၌။ သုသမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ မုနယော၊ ရဟန်းတော်တို့သည်။ သုခံ၊ စွာ။ သုပန္တိ၊ အိပ်ရကုန်၏။

ဂေါတမသာ၀ကာ၊ ဂေါတမဘုရား၏ တပည့်သားသာ၀က တို့သည်။ သဒါ၊ သိမ်း။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာနိုးခြင်းကို၊ ဝါ၊ နိုးခြင်းဖြင့်။ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။]

တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ (ကိဉ္စာပိ လဗ္ဘန္တိ–၏ အဆက်ဖြစ်သည်) ဗြဟ္မာ၀ိဟာရလာဘိနော၊ ရသော ယောဂီသည်။ အနေ၀သေသာ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကုန်သော။ ဣမေ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)

ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ၊ တို့၏။ (ဘာဝ–၌စပ်) ဗျာပါဒါဒီနံ၊ တို့၏။ ဥဒုဝိပစ္စနီကဘာဝတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ နိဿရဏ်။ပ။ စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒိဒံ–ယာ အယံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတေ၊ ဤမေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ မှ။ နိဿရဏ်၊ ထွက်မြောက် ကျွတ်လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော တရားပေတည်း။] ဗျာပါဒါဒိဝသေန စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခသုပနာဒယော၊ ဆင်းရဲစွာအိပ်ရခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပ္ပဋိပက္ခဘူတေသု၊ ထိုဗျာပါဒ စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ သုခသုပနာဒယော၊ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရခြင်း အစရှိကုန်သော အကျိုးအာနိသင်တို့သည်။ ဟတ္ထဂတာ ဧဝ၊ လက်သို့ ရောက်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လက်၌တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ကရုဏာန္တိ၊ ကား။ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာနရုဏတာယာတိ၊ ကား။ ဝိဟေသာယ၊ ညှင်းဆဲခြင်း၌။ ဣဒ၊ ဤ လောကဌ်။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဏိနာ ဝါ၊ လက်ဖြင့်ရင်း။ လေဿုနာ ဝါ၊ ခဲဖြင့်ရင်း။ ဒဏ္ဍေန ဝါ၊ ဒုတ်ဖြင့်ရင်း။ သတ္ထေန ဝါ၊ လက်နက်ဖြင့်ရင်း။ အညတရညတရေန ဝါ၊ တပါးပါးသော ဝတ္ထုဖြင့်ရင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဟေဌနဇာတိကော၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဝိဟေဌနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ညှင်းဆဲခြင်း၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ နိဗ္ဗာနရုဏတာယ, ဝိဟေသာယ–ဟူသော ပုဒ်တို့၏ အနက်တည်း။ အာဒီနဝန္တိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ ကို။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဟေဌနာယ၊ ညှင်းဆဲခြင်း၏။ ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဣဒ ဧဝ၊ ဤမျက်မှောက်လောကဌ်ဌင်း။ သမ္ပရာယေ စ၊ တမလွန်လောကဌ်ဌင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဒီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပနေန ဝါ၊ ချခြင်း သတ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ အင်္ဂါပစ္စင်္ဂေဒနေန ဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဓနဇာနိယာ ဝါ၊ ဥစ္စာကို ဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်ရင်း။ (ဝိဟေဌေတိ–၌စပ်) အလာဘာယ ဝါ၊ လာဘ်မရစိမ့်သော ငှါရင်း။ (ပရိသက္ကနေန–၌စပ်၊ နောက်သုံးပုဒ်လည်း နည်းတူပင်စပ်) အဝါသာယ ဝါ၊ နေရာမရစိမ့်သောငှါရင်း။ အနတ္ထာယ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့ အလိုငှါရင်း။ အယသတ္ထာယ ဝါ၊ အကျော်အစောမဲ့ အကျိုးငှါရင်း၊ ဝါ၊ မကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်း အကျိုးငှါရင်း။ ပရိသက္ကနေန ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ (သီဟိဠ်မှုနှင့် အညီပင်တည်း၊ မြန်မာမှု၌ သံ–ပိုနေသည်) အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ယထာဝဇ္ဇဿနေနပိ၊ ရှိတိုင်းသော အပြစ်ကိုပြခြင်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ကုန်းယောင် ကန်းယောင် ဟန်ဆောင်၍ ပြခြင်းဖြင့်လည်း။ ဝိဟေဌေတိ၊ ညှင်းဆဲ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သော၊ ထိုသို့သော။ ပမာဒဝိဟာရော၊ မေ့လျော့စွာ နေခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် ပင်လျှင်။ အလာဘာယပိ၊ ငှါလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ လဒ္ဓဿ၊ ရပြီးသော လာဘ်၏။ ပရိဟာ နာယပိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တန္ဒိမိတ္တံ၊ ထိုညှင်းဆဲခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။ [၃၇၁] အဝိ သာရဒေါ၊ ရွံ့ရှားခြင်း မကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရွံ့ရှားသည်ဖြစ်၍။ မကုံဘူတော၊ မျက်နှာမသာဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ မျက်နှာသိမ်ငယ်လျက်။ ပရိသံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်ရ၏။ သမ္မူဠှော၊ တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ပျက်သည်နောက်၌။ ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိကို။ ပါဋိုကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။ သုဂတိယမ္ပိ၊ သုဂတိဘုံ၌လည်း။ မနုဿဘူတော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ နိစကုလီကော၊ ယုတ်ညံ့သော အမျိုး၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဘောဂေ ပိ၊ ယုတ်ညံ့သော အမျိုးဇာတ်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဒ္ဒသိကော၊ အမြင်ဆိုးသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အကြည့်တန်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောပိ၊ အဆင်းမလှသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ရောဂဗဟုလော၊ ရောဂါများသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ များသော ရောဂါ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟွာဗာဓောပိ၊ အနာများသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပန္နပါနော၊ နည်းသော ထမင်းအဖျော်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဂ္ဂတောပိ၊ ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိတ္တဇီဝိတော၊ တိုတောင်းစွာ အသက်ရှင်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပါယုကောပိ၊ နည်းသော အသက်ရှိသည်လည်း၊ ဝါ၊ အသက်တိုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဟေသာယ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၏။ ဧဝမာဒိ အနေကာနတ္ထာနုဗန္ဓိတာ၊ ဤသို့ အစရှိသော များစွာသော နောက်လိုက် အကျိုးမဲ့တို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထို၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ ကရုဏာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ၌။ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနရုဏတာယ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပိယော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ အနာရမ္ဘဿ၊ အားမထုတ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ကရုဏာယိတုံ၊ ကရုဏာပွါးစေခြင်းငှါ။ အာရဘန္တဿ၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တာဝ၊ စွာ။ ပိယဘာဝေါ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နိ ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အဝိဂတော၊ မကင်းလတ်သော်။ ကရုဏာယနာ၊ ကရုဏာကို ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဝါ၊ (ရာဂကင်းသော) သနားခြင်းသည်။ ဣတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပိယဋ္ဌာနေယေဝ တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသပုဂ္ဂလေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ လိင်ံ ဝိသဘာဂကာလကတာနံ၊ လိင်အားဖြင့် သဘောမတူသော ပုဂ္ဂိုလ်, သေပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အခေတ္တဘာဝေ၊ ကရုဏာ၏ ခေတ်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပါဠိနယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဒုဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ ဒလိဒ္ဒံ၊ ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲသော။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဆောဂပါရိဧညတော၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ထက်ဝန်းကျင် ဆုံးရှုံး ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သုခသာဓနာနံ၊ ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦးတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်၊ ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ ဂတော ဥပဂတော၊ ရောက်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဒုဂ္ဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ဒုဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခေန၊ နှင့်။ သမ်ဂီဘာဝံ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သော။ ဒုရုပေတန္တိ၊ ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ ကား။ ဂတိကုလရူပါဒိဝသေန၊ ရူပအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တမဘာဝေ၊ အမှောင်ကျသည်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဒုဂ္ဂတော၊ မည်၏။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဥပေတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တမပရာယဏဘာဝေ၊ အမှောင်(ကျခြင်း)လျှင် လားရာရှိသည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဒုရုပေတော၊ မည်၏။ ဣတိ–ဧဝမ္မိ၊ သို့လည်း။ (ဧဝမေဝတ္ထ–ဟူသော သီဟိုဠ်မှုနှင့် အညီပင်) ဏ္ဌ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပရမကိစ္စယုတ္တန္တိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကိစ္စံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့။ အာပန္နံ၊ သော။ မဟာဗျသနနိမုဂ္ဂံ၊ ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်း၌ နစ်မြုပ်သော။ (သီဟိုဠ်မှုနှင့်အညီ သမာသ်သာသင့်သည်) အပ္ပေဝ နာမတိ၊ ကား။ သဘာ ဝတ၊ ကောင်းလေစု။

ဝမ္မေထ နန္တိ၊ ကား။ နံ စောရံ၊ ကို။ ဃာတေထ၊ သတ်ကုန်သော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဟိတာယ၊ စေခိုင်းအပ်သော။ ရညော၊ ၏။ အာဏာယ၊ ဖြင့်။ (ဤ၌ အဖွင့်တရပ်ပြီးဆုံးသည်) ဣဒါနေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ မာရိယမာနော၊ အသတ်ခံရလတ္တံ့သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အသတ်ခံရလတ္တံ့သော သူသည်။ ဧတ္တကမ္ပိ၊ သော်လည်း။ သုခံ၊ ကို။ လဘတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ခါဒနီယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ပ။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ သုသဒ္ဓိတောတိ၊ ကား။ သုခါနုဘဝေန၊ ချမ်းသာကို ခံစားခြင်း၌။ သန္နဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သည်၊ ဝါ၊ မြဲမြံစွာ ဖွဲ့အပ်သည်။

ဧတေနေဝ ဥပါယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ယေန ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တော၊ ပြီးသော။ ပရမကိစ္စာ ပန္နော ဝါ၊ အလွန်ဆင်းရဲ ငြိုငြင်ခြင်းသို့ရောက်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အာယတိံ၊ ၌။ ဒုက္ခဘာဂိမှိ ဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပဂ္ဂလေ၊ ၌။ ကရဏာယတိတုံ၊ ကရဏာကို ပွါးစေခြင်းငှါ။ ကရဏာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဧတေနေဝ နယေန၊ သာလျှင်။ ပိယပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ ပိယာယိတဗ္ဗပုဂ္ဂလေ၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ဒိဿမာနံ ဝါ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ အာယတိံ၊ ၌။ ဘာဝိနိံ ဝါ၊ ဖြစ်လတ္တံ့မူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခပ္ပတ္တိံ၊ ဆင်းရဲသို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကရဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ မဗ္ဗေတ္တာဝေရီသုပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ဝတ္ထုဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒုဝိဓော၊ သော။ ယော သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ကရုဏာဘာဝနာ၊ သည်။ သုခေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ သာလျှင်။ ကာမံ ဣဒ္ဓိတိ၊ အကယ်၍ကား ပြည့်စုံပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ပဝုဏာတရံ၊ အထူးသဖြင့် လေ့လာကျေပြွန်သည်ကို။ [၃၇၂] ကတွာ၊ ၍။ သီမာသမ္ဘေဒံ၊ ဒကို။ ကာတုံ၊ ၎။ တဒနန္တရံ၊ ထိုနှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဖြန့်သည်၏ အခြားမဲ့၌။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ၌ငင်း။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ မဗ္ဗတ္တော၊ ပုဂ္ဂိုလ် ၌ငင်း။ တတော၊ ၌။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ၌ငင်း။ ကရုဏာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဘာဝေန္တေန၊ ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ၊ ထိုရှေးရှေး ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြန့်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့ အခြားမဲ့၌။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေရိပုဂ္ဂ လော ဝါ၊ မူလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာ ဝါ၊ ယောဂျားမြတ် သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်မူလည်း။ အနတ္ထံ၊ ကို။ ကရောန္တေပိ၊ သူ၌သော်လည်း။ ဝေရိသညာဝ၊ ဝေရီဟူသော အမှတ်သည်ပင်လျှင်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ငြားအံ့။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ မဗ္ဗတ္တော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မနိယံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝေရိမှိ၊ ရန်သူပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဥပသံဟရာ မိ၊ ကပ်၍ဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာပါရောဝ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ နာ ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်တော့ပြီ။ ယသ ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားမူကား။ (ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သစေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိကသ၊ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အာ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တံ မေတ္တာယ။ပ။ ဂူပသမေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အထာနေန ပုရိမပုဂ္ဂလေသူတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ကကစူပမ။ပ။ တိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တံ ပဋိဃံ၊ ကို။ ဂူပသမေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတရဟိ၊ ၌။ မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တေ၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ကရုဏာယနဝိဓိံ၊ ကရုဏာပွါးခြင်း အစီအရင်ကို ငင်း။) သုခိတေပိ၊ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌သော်လည်း။ အကတကုသလတာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတိံ၊ ၌။ ဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ၊ ဆင်းရဲသို့ရောက်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရုဏာယနဝိဓိံ၊ ကိုငင်း။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကတ ကလျာဏေပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ တံ၊ ထိုကရုဏာပွါးခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ယောပိ စေတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဗျသနာနံ၊ ပျက်စီးခြင်းတို့၏။ ဝမ္ဗ ဒုက္ခံ အနတ္ထိကန္တိတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေ နသိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်သော်မှလည်း။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြားခြင်းဖြင့်။

ပရိယောသာပေတုံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျ သ၊ မစွမ်းနိုင်ကောင်းသော။ အနာဂတသ၊ သော။ အာပါယိကသ၊ အပါယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ဝင်း။ သုဂတိသုပိ၊ သုဂတိဘဝတို့၌လည်း။ ဇာတိဧရာဒိဘေဒသ၊ ဇာတိဧရာစသည် အပြားရှိသော ဆင်းရဲ၏ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရိမိတသ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော။ သံသာရဒုက္ခသ၊ ကို။ အနတိက္ကန္တဘာဝတော၊ မကျော်လွန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ ကရဏာယိတွာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ၊ ဆင်းရဲသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်ဝင်း။ သုခပ္ပတ္တိယာ၊ ချမ်းသာသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်ဝင်း။ (တနည်း) သုခပ္ပတ္တိယာ၊ ချမ်းသာသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အကတကုသလတာယ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဝင်း။ ကတာကုသလတာယ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်ရှိသော သူ၏အဖြစ်ဖြင့်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပ္ပကာရေနပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ကရဏာယ၊ ၏။ ဝတ္ထုဘာဝသ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခဏေန၊ ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ကရဏံ၊ သနားခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကရဏာဘာဝနံ၊ ကို။ ဝမေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ အထာနေန။ ပ။ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မေတ္တာဘာဝနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သီမာသမ္ဘေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ သမထနိ မိတ္တံ၊ ကို။ မေတ္တာယ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ မေတ္တာဘာဝနာယံ၊ ၌။ အပ္ပကသိရေနေဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တိကစတုက္ကဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ စ၊ ကိုဝင်း။ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တသ၊ ထို အပ္ပနာကို။ ဝမုနာ စ၊ ပွါးစေခြင်းကိုဝင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ ဣဓ ကရုဏာဘာဝနာယံ၊ ဤကရုဏာဘာဝနာအရာ၌။ တိကစတုက္ကဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ စ၊ သိလည်းသိအပ်၏။ ဝမေတဗ္ဗာ စ၊ ပွါးလည်း ပွါးစေအပ်၏။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ အသ၊ ထိုကရုဏာအပ္ပနာကို။ ဝမုနာဝိဓိပိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဝမေတဗ္ဗာ–ဟူသော ပုဒ်၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝေရဏေန၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်။ (ဒီပေတိ–၌ စပ်) ပဌမ ဝေရိပုဂ္ဂလော ကရုဏာယိတဗ္ဗောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ပါဠိဝိရုဒ္ဓံ၊ ပါဠိနှင့်ဆန့်ကျင်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓမ္ပိ၊ ယုတ္တိနှင့်ဆန့်ကျင်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ |၃၇၃| ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓကို ထင်စွာပြအံ့။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝေရိ၊ ကို။ သမနုဿရတော၊ အောက်မေ့သောသူအား။ ကောဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ကရုဏာ၊ သည်။ နဿ၊ မဖြစ်ရာ။ အတ္တာပိ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ သက္ခိဘာဝေန၊ သက်သေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကရုဏာယနဝသေန၊ ကရုဏာပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ သော၊ ထိုမိမိကိုယ်ကို။ ကိမိတိ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒီပေတိ၊ ပြ၏။) အပ္ပနာ ဝမေတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ စ၊ ဤပါဠိဖြင့်လည်း။ အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တသေဝ၊ သူအားသာလျှင်။ ကရုဏာသဟဂတေန။ပ။ ဝိဟရတီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတဝိကုဗ္ဗနာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိကုဗ္ဗနာသည်။ ဣဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

စ၊ ဆက်။ ကရုဏာပဒမတ္တမေဝ၊ ကရုဏာ–ပုဒ်မျှသည်သာလျှင်။ အသသ ပါဠိယာ၊ ထိုပါဠိ၏။ ဝိသေသော၊ (မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ အစရှိသော ပါဠိမှ) အထူးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို (ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ–အစရှိသော) ပါဠိကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနာ စ၊ ကိုဝင်း။ မေတ္တာယ၊ ၌။ ဝုတ္တအာနိသံသာ စ၊ တို့ကိုဝင်း။ ဣဓ၊ ဤကရုဏာဘာဝနာ၊ ၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတော ပရံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တတော ပရန္တိ၊ ကား။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ ဝိကုဗ္ဗနတော၊ ဟောအပ်သော ဝိကုဗ္ဗနာမှ။ ဥပရိ၊ ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂ဖ၀။ ဝိယပုဂ္ဂလာဒီသူတိ၊ ကား။ ပိယမဈတ္တဝေရီသု၊ တို့၌။ မုဒိတာဘာဝနာ၊ ကို။ နဿ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အားမထုတ်အပ်။ (ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိရ) ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘတ္တိ၊ ကို။ ပရိဏာမေတွာ၊ ပြောင်းလဲစေ၍။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) နဟီတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့အားမထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ကာရဏာဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကားတည်း။ ပိယ ဘာဝမတ္တေနာတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ မတ္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော၊ အထူးကို နစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုမတ္တ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သောမနဿပဋိသန္ဓိကတာဒိ–သိဒ္ဓါ၊ သောမနဿပဋိသန္ဓေ ရှိသည်၏အဖြစ် စသည်ကြောင့်ပြီးသော။ နိစ္စပ္ပဟ်သိတမုခတာ၊ အမြဲရွှင်သော မျက်နှာရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း။ ပုဗ္ဗဘာသိတာ၊ ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုတတ်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ သုခသမ္ဘာ သတာ၊ နားချမ်းသာသော ကောင်းသော စကားရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း၊ ဝါ၊ နားဝင်ချိုသော စကားရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း၊ သခိလတာ၊ စကားပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်ငင်း၊ ဝါ၊ ပြေပြစ်သော စကားရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း။ သမ္ဘောဒကတာ၊ ဝမ်းမြောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကေ၊ ကုန်သော။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘူတေ၊ နီးသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသေသေ၊ ဂုဏ်ထူးတို့ကို။ ဥလ္လိဂေ်တိ၊ ဖော်ပြ၏။ ဤဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိသေသေဟိ၊ ဂုဏ်ထူးတို့မှ။ ဝိရဟိတော၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝကာရေန ပန၊ ဧဝ–သဒ္ဒါဖြင့်မူကား။ ပိယပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သုခသမ္ပိတတာဒီ စ၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် စသည်ကိုဝင်း။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ဟေတုဘူတံ၊ သော။ ပမောဒပ္ပဝတ္တိ စ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဝင်း။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပရမာယ၊ လွန်ကဲသော။ သမ္ပတ္တိယာ၊ စည်းစိမ်ဖြင့်။ ပမုဒိတေ၊ သော။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေ၊ အလွန်ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သော။ ပိယပုဂ္ဂ

လေပ၊ ၌လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီ ရဟန်း၏။ မုဒိတောကာသ၊ မုဒိတာဖြစ်ခွင့် ကို။ လဘေယျ၊ ရရာ၏၊ ဝါ၊ ရနိုင်၏။ (ယုတ္တိဒဋ္ဌိကိုပြပြီး၍ ဝက္ခတိ ဟိ–စသည်ဖြင့် အာဂမဒဋ္ဌိကိုပြ၏) ဟိ၊ မှန်။ ဝိယပုဂ္ဂလ ဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကား ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ မဏ္ဍတ္တပုဂ္ဂလ၊ ကို။ အနုသရန္တသ၊ အောက်မေ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒါသိနတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဝေရီ၊ ကို။ သမနုသရန္တသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကောဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂေဝ မဏ္ဍတ္တဝေရိနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပမောဒပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောဏ္ဍသဒိသော၊ သွမ်းဖျင်းဖက်နှင့် တူသော။ သဟာယော၊ သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေသည်။ သောဏ္ဍသဟာယော၊ မည်၏။ မုဒိတမုဒိတောဝါတိ၊ ကား။ ပသာဒသောမ္မတာယ၊ ကြည်လင် အေးချမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ မုဒိတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပသာဒေ၊ ကြည်လင်ခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) အာမေဍိတံ၊ ဍိုတ်ပုဒ်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာနယေန၊ ဖြင့်။ အာဒိတော၊ ၌။ မုဒိတာဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝတ္ထုံ၊ တည်ရာဝတ္ထုကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပါဠိနယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ပိယပုဂ္ဂလ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သုခိတန္တိ၊ ကား။ သဠာတသုခံ၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာ ရှိသော။ သုခပ္ပတ္တံ၊ ချမ်းသာသို့ ရောက်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဒ္ဓိတန္တိ၊ ကား။ သုခါနုဘဝေန၊ ချမ်းသာကို ခံစားခြင်း၌။ သန္ဓဲ၊ ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သော။ ပဋိယတ္တသုခသာနေ၊ ပြင်ဆင်အပ်သော သုခဟူသော အဆင်တန်းဆာရှိသော။ (ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ) ဝါ၊ ပြင်ဆင်အပ်သော ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သော အသုံးအဆောင် အဆင်တန်းဆာရှိသော။ အဟောသာရုတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ တဿ သတ္တဿ၊ ၏။ [၃၇၄] သမ္ဘတ္တိယံ၊ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ် ချမ်းသာ၌။ သမ္ဘဇေပုဗ္ဗပမောဒနာကာရဒဿနံ၊ သမ္ဘဇဉ်ဘဏ် ရှေသွားရှိသော ဝမ်းမြောက်သော အခြင်းအရာကိုပြသော စကားတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အဟော သုဋ္ဌုတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ တဿ ပမောဒနဿ၊ ကို။ ဗဟုလီကာရဒဿနံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းကိုပြသော စကားတည်း။ ပိယံ မနာပန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ မနာပဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယမ္မိ၊ သုတ်ပါဠိတော်၌လည်း။ အတိပ္ပိယသဟာယကော၊ အလွန်ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကော၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။)

အတီတေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ၌သာလျှင်။ အတီတေ၊ ၌။ အနာဂတေတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝန္တရဂတေ၊ ဘဝတပါး၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၊ ပွါးစေ ခြင်းသည်။ နေ ရုဟတိ၊ မရောက်။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်ကာလ, အနာဂတ်ကာလ၌။ ကထံ၊ သို့။ ရုဟတိ၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။ အယံ၊ ဤ အတိတ်ကာလ, အနာဂတ်ကာလ၌ ဗြဟ္မ ဝိဟာရကို ပွါးစေခြင်းသည်။ နေ ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အယံ၊ ဤသူသည်။ သော ဧဝ ဒတ္တော၊ ထိုဒတ္တ ပင်လျှင်တည်း။ သော ဧဝ တိသ္သော၊ ထိုတိဿပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နတာယ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဘာဝေန၊ ထင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍မေးဦးအံ့။ အသ၊ ထိုမုဒိတာပွါးသော ယောဂီ၏၊ ဝါ၊ အား။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ သမ္ဘတ္တိ၊ စည်းစိမ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အာရမ္ဘဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့ မေးဌားအံ့။ အာဒေသာဒိတော ဝါ၊ တင်ကြို၍ အတပ် ဟောကြားခြင်း စသည်အားဖြင့်ရင်း။ (ဗေဒင်ဟောခြင်းမျိုးကို ရည်၏) ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ ပွန်ဖြစ်သော။ ပယောဂသမ္ဘတ္တိယာ၊ ကို။ အနုမာနတော ဝါ၊ နှိုင်းဆ ချင့်ချိန်သော အားဖြင့်ရင်း။ လဒ္ဓါယ၊ ရအပ်သော စည်းစိမ်၏။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ် ယူထိုက် ယူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပိယပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ သောဏ္ဍသဟာယသညိတေ၊ သွမ်းဖျင်းဖော် သူငယ်ချင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အတိပ္ပိယပုဂ္ဂလေ စ၊ ၌ရင်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ စ၊ ၌ရင်း။ စ၊ ဆက်။ ဒုဝိဓောပိ၊ သော။ ဧသ၊ ဤပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပိယဘာဝသာမညတော၊ ပိယအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အနုဣမေနာတိ၊ ကား။ အတိပ္ပိယပုဂ္ဂ လော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ပိယပုဂ္ဂလော၊ ရင်း။ မဏ္ဍတ္တော၊ ရင်း။ ဝေရီ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေ ကသ္မိံ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပဂုဏံ စ၊ ကျေပြွန်သည်ကိုရင်း။ မုဒုံ စ၊ နူးညံ့သည်ကိုရင်း။ ကမ္မနိယဉ္စ၊ အမှုခံ ခန့်သည်ကိုရင်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဥပသံဟရဏာနဏ္ဍမေန၊ ကပ်ရ်ဆောင်ခြင်း အစဉ် အားဖြင့်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဧနေသု၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ သမစိတ္တတာဝ၊ ညီမျှသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဧတာယ၊ ဤညီမျှသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သီမာ၊ နယ်ပယ်သိမ်သည်။ သမ္ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ မည်သည်။ ကိဠာပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗဟုသော၊ များစွာ။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုရိမသိဒ္ဓံ၊ ရှေးဦးစွာ ပြီးသော သမစိတ္တတာကို။ ဟေတုံ ကတ္တာ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဣတိ၊ ဤမှတပါးသော သီမာသမ္ဘေဒကိုလည်း။ ဖလံ ကတ္တာ၊ အကျိုးပြု၍။ သမစိတ္တတာယ သီမာ သမ္ဘေဒ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယထာဝုတ္တသီမာဘာဝေါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော နယ်ပယ်သိမ်၏ မရှိခြင်းသည်။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့် သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သေသံ၊ သော။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂ဖ၁။ ဥပေက္ခာဘာဝနန္တိ၊ ကား။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထ–ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ သည်။ ပုရိမ ဗြဟ္မဝိဟာရတ္တယနိဿန္ဒော၊ ရှေးဌာနဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရ သုံးပါးအပေါင်း၏ အကျိုးဆက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာဒီသု ပဋိလဒ္ဓတိကစတုက္ကဈာနေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဂုဏတတိယဈာနာတိ၊ ကား၊ သုဘာဝိတံ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသော။ ဝသီဘာဝံ၊ သို့။ ပါပိတံ၊ ရောက်စေအပ်ပြီးသော စျာန်သည်။ ပဂုဏံ၊ မည်၏။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့ပဂုဏ သဘောရှိသော။ တတိယ–ဗြဟ္မဝိဟာရဈာနတော၊ မှ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အပ္ပဂုဏံ၊ မလေ့လာ မကျေပြွန်သော စျာန်သည်။ ဥပရိစျာနသ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသောအကြောင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပဂုဏ–တတိယဈာနာ–ဟူသောပုဒ်၌။ စတုက္ကနယဝသေန၊ စတုက္ကနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတိယဂ္ဂဟဏံ၊ တတိယစျာန်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) သုခိတာ ဟောန္တူတိအာဒိဝသေနာတိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒုက္ခာ ဟောန္တူတိ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူရေတွက် ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ [၃၇၅] မမာယနံ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မြတ်နိုးခြင်းသည်။ (မမ ဣဒံ မမံ၊ မမန္တိ ကရဏံ မမာယနံ–ဟု ပြု) မမတ္တကရဏံ၊ ငါ၏ဥစ္စာအဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မြတ်နိုးခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ သတ္တကေလာယနံ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုသို့ မြတ်နိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ နှင့်။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ သတ္တကေလာယနမနသိကာရယုတ္တတ္တံ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သတ္တကေလာယန–မနသိကာရနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ။မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏။ (အာသန္နဝုတ္တိတာယ–တွင် တာ–ပစ္စည်း၌ စပ်) ရာဂဂေဟသိတဒေါမနဿသောမနဿာနံ၊ ရာဂ, ဂေဟသိတဒေါမနဿနှင့် ဂေဟသိတသောမနဿတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အာသန္နဝုတ္တိတာယ၊ နီးသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ ရဟ်၊ စွာ။ ပဋိဃာနုနယသမီပစာရိတာ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့၏ အနီး၌ ကျက်စားသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဒုက္ခတော၊ မှ။ မုစ္စန္တု၊ လွတ်စေကုန်သတည်း။ မောဒန္တု၊ ဝမ်းမြောက်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဟိတေသိ တဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ အစီးအပွါးကို လိုလားသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ တိသန္ဓမ္ပိ၊ သုံးပါးသော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏လည်း။ အနနုယသ၊ ချစ်ခြင်းအား၊ ဝါ၊ ၏။ အာသန္နစာရိတာ၊ အနီး၌ ကျက်စားသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တဗ္ဘိပရိယာယေ၊ ထိုသုခိတ ဘာဝ စသည်မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (ပါဌသေသ ဟောတိ–၌စပ်) လောဟိတပ္ပကောပေ၊ သွေး၏ ပျက်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ (လဒ္ဓေါကာသော) ဝိယ၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိသကဲ့သို့။ ဇတ္ထ၊ ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၌။ ပဋိဃံ၊ ဒေါသသည်။ လဒ္ဓေါကာသမေဝ၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမှတ် သာမညအားဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုမေတ္တာကရုဏာ မုဒိတာတို့၏။ ပဋိ ဃာနုနယသမီပစာရိတာ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့၏အနီး၌ ကျက်စားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

သောမနဿယောဂေန သြဠာရိကတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ တတိယဈာနသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုတတိယဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတသ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣဒံ အာဒီနဝဒဿနံ၊ ဤပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ တနည်း။) ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ တတော၊ ထိုတတိယဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတသ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဒီနဝဒဿနံ၊ အပြစ်မြင်ခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။ ဣဒံ–တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သြဠာရိကဘာဝေ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စမာနေ။ သော်။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိယောဂေနေဝ၊ ဝိတက်ဝိစာရ ပီတိတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သြဠာရိကတာ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့် ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာဟိ ပိ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့နှင့်လည်း။ တာသံ၊ ထိုမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏။ သမာယောဂ သဗ္ဗာဝတော စ၊ ယှဉ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သီဟိဠ်မှ အချို့မြန်မာမူတို့နှင့် အညီပင်ဖြစ်သည်) ဥပေက္ခာယ၊ ၌။ တဒဘာဝတော စ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရပီတိတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်ပြီ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတိယဈာနိကာနံယေဝ၊ တတိယစျာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တံတံစျာနသမတိက္ကမေနေဝ၊ ထိုထိုစျာန်ကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တံတံစျာနိကာ၊ ထိုထိုစျာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ သမတိက္ကန္တာ ဧဝ နာမ၊ ကျော်လွန်အပ်ကုန်ပြီးသာလျှင် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (စ၊ ဆက်။) စျာနသာမညေန၊ စျာန်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ စျာန်ချင်းတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဝေါဟာရမတ္တံ) ဝိယ၊ စျာန်ဟူသော ဝေါဟာရမျှ ကဲ့သို့။ မေတ္တာဒီသာမညေန၊ မေတ္တာစသည်တို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာစသည်ချင်း တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ မေတ္တာစသော ဝေါဟာရအမည်မျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပုရိမာသုတိ၊ ကား။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ တို့၌။ သန္တဘာဝတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တ။ပ။ ဘာဝတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော သတ္တကေလာ ယန အစရှိသော မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ သန္တဘာဝတော၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ သန္တဘာဝ တောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနမျှဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သုခုမတာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ရင်း။ ပဏီတတာ၊ မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ရင်း။ ဝိဒူရကိလေသတာ၊ ဝေးသော ကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်ရင်း။ ဝိပုလဖလတာ၊ ပြန့်ပြောသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒယောပိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။

အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗာ၊ ၏။ ပကတိမဏ္ဍိတ္ထောတိ၊ ကား။ ကိဠိ ကာရဏံ၊ ကို။ အနပေက္ခိတ္တာ၊ မင့ဲမူ ၍။ ပကတိယာ သဘာဝေနေ၀၊ ပကတိပင်ကိုယ် သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣမသ္မာ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဥဒါသိနပက္ခေ၊ လျစ်လျူ အဖို့၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ အဏ္ဍပေက္ခိတ္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ကတကမ္မ၀သေနေ၀၊ ပြုအပ်သော အစွမ်း အားဖြင့်သာလျှင်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအသျှင်သည်။ အာဂတော၊ လာခဲ့၏။ ဂစ္ဆတိ စ၊ သွားလည်း သွား၏၊ ၀ါ၊ သွားရ လတံ့။ တွဲပိ၊ သင်သည်လည်း။ အတ္တနာ၊ တိုင်။ ကတကမ္မ၀သေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတော၊ လာခဲ့၏။ ဂစ္ဆသိ စ၊ ၏၊ ၀ါ၊ လတံ့။ တသ၊ ထိုအသျှင်အား။ တ၀၊ သင်၏။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ ကိဠိ၊ တစုံတခုသော။ သုခံ၊ သုခကို။ ဥပနေတုံ ၀ါ၊ ဆောင်ပေးခြင်းငါသော်ငင်း။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အပနေတုံ ၀ါ၊ ပယ်ရှားခြင်းငါသော်ငင်း။ နေ လဗ္ဘာ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ မေတ္တာယနာဒိနာ၊ မေတ္တာပွါးခြင်း စသည်ဖြင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယဒိဒံ–ယံ ဣဒံ ကေလာယနံ၊ အကြင် အမြတ်တနိုးပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၀၊ ဤအမြတ်တနိုးပြုခြင်းသည်။ ကေ၀လံ၊ သက်သက်။ စိတ္တသ၊ ၏။ အနုဇကမ္မံ၊ မဖြောင့်မတ်သော အမှုတည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ယဒိဒံယာ အယံ မဏ္ဍိတ္ထတာ၊ အကြင် အလယ်အလတ်သဘော ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ အဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယေ ဟိ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂတ မဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သောလမ်းတည်း။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါဘူတော၊ မချွတ်မယွင်းသော အကျင့် ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဋိပက္ခဒိ ဂုဏ္ဌာမုခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ မဏ္ဍိတ္ထတာယ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏အဖြစ်၌။ သမုပဇာတဂါရ၀ဗဟုမာနာဒရော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော လေးစားခြင်း, များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုမဏ္ဍိတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အဏ္ဍပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုမဏ္ဍိတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ သ၀ိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွသော။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စုပ္ပဇ္ဇပေတိ၊ ရှေးရှုထင်စေ၏၊ ၀ါ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေ၏။ တထာ၊ အရာအားဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သော။ တသ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပကတိယာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဥဒါသိ

နတ္ထာ၊ လျစ်လျူ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ တတ္ထ၊ ထိုမဏ္ဍိတ္ထပုဂ္ဂိုလ်၌။ မဏ္ဍိတ္ထတာ၊ သည်။ [၃၇၆] သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ဘာ၀နာဗလေန၊ ဖြင့်။ နိ၀ရဏာနိ၊ တို့ကို၊ ၀ါ၊ တို့သည်။ ၀ိက္ခမ္ဘိတာနေ၀၊ ခွါအပ်ကုန်သည် သာလျှင်၊ ၀ါ၊ ကွာကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္ဓိသိန္ဓာ ဧ၀၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်၀ပ်ကုန်သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပိယ ပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ ဆောင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပေကာ။ပ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေ၀ံ ပုဂ္ဂလန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ ဧက–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဣတ္ထေကေ အဘိ၀ဒန္တိတိအာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အညတ္ထော၊ အည အနက်ရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကေ၀ံ ပုဂ္ဂလံ–ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ ကေ၀စနေနေ၀၊ ကေ၀ုစ် အံ–ဝိဘတ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ သဏ္ဌာ၀ိသေသော၊ တယောက်ဟူသော သဏ္ဌာအထူးသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညံ၊ တပါးသော။ (ဧကံ–၏ အနက်ကို ပြ၏) ဧကံ ပုဂ္ဂလံ။ တဉ္ဉိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ပုဂ္ဂလံ–၏ အနက်ကို ပြ၏) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ–ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ဧကံ ဟူသော ပါဋ္ဌဖြင့်။ အတ္ထာနံ၊ ကို။ နိ၀တ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ နေ၀ မနာပန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂလဋ္ဌ။ ကိုဝင်း။ အတိပ္ပိယ သဟာယကဋ္ဌ၊ ကိုဝင်း။ နိ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ၀ါ၊ ကား။ အတ္တာနမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ (နိ၀တ္တေတိ၊ ၏။) (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တာ နိ၊ ၌။ အမနာပတာယ၊ အမနာပ အဖြစ်၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဤ အတ္တာနမ္ပိ–ကိုလည်း စဉ်းစားသင့် ၏) နအမနာပန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပိယံ စ၊ ကိုဝင်း။ ဝေရိပုဂ္ဂလံ စ၊ ကိုဝင်း။ နိ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ပါရိသေသတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ကြွင်းကျန်သောအားဖြင့်။ မဏ္ဍိတ္ထပုဂ္ဂလသ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ အာပန္နံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကံ။ပ။ မနာပန္တိ ဣမိနာ၊ ပါဋ္ဌ ဖြင့်။ အတ္တနော စ၊ ကိုဝင်း။ ပိယာဒီနဋ္ဌ၊ တို့ကိုဝင်း။ ပဋိက္ခေ၀ပမုခေန၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥဒါသိနပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ယွာသ ပကတိမဏ္ဍိတ္ထောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝုတ္တေန၊ ခဲ့သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ॥အတ္တသိနေဟသ၊ မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခြင်း၏။ ဗလ၀ဘာ၀တော၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေရိတောပိ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ထက်လည်း။ အတ္တနိ၊ ၌။ မဏ္ဍိတ္ထတာယ၊ ၏၊ ၀ါ၊ ကို။ ဒုရူပသံဟာရတ္ထာ၊ ကပ်၍ ဆောင်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဣမေနသု စ အတ္တနိ စာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပဋ္ဌာ၊ နောက်၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပထ၀ီကသိဏေ ဝုတ္တနယေ နေ၀ါတိ၊ ကား။ အယံ။ပ။ ပစ္စတ္ထိကာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပထ၀ီကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ပဂုဏေ။ပ။ ဝုဋ္ဌာယာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တီသု ဗြဟ္မ၀ိဟာရေသု စ၊ တို့၌ဌဗြဟ္မ၀ိဟာရေ စ၊ ၌ဌင်း။ အာဒီနဝါနိသံသဒဿနဝေန၊ အပြစ်နှင့်အကျိုး အာနိသင်တို့ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤ (ပထ၀ီကသိဏေ ဝုတ္တနယေနေ၀–ဟူသော) စကားသည်ကား။ တတိယဈာနေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ စ၊ ကိုဝင်း။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ အာနိသံသံ စ၊ ကိုဝင်း။ ဒိသွာ၊ ၍။ စတုတ္ထာ၀ဇ္ဇိဂမာယ၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ရခြင်းငါ။ ယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တသ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုတ္ထဈာနသ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို ပြသော စကားတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပထ၀ီကသိဏေ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော စကားကို။ (ယောဇေတဗ္ဗံ–၌စပ်။ တနည်း) ဝုတ္တံ၊ သော။ ပထ၀ီသဒ္ဒံ၊ ကို။ အပနေတ္တာ၊ ပယ်၍။ တဒေ၀။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပထဝီကသိဏာဒီသူတိ (ဇော်ဌ)၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သေသကသိဏာနိ စ၊ တို့ကိုငင်း။ အသာသပသာ သနိမိတ္တဉ္စ၊ ကိုငင်း။ သင်္ခ်ာတိ၊ ၏။ ကသိဏာနာပါနေသု၊ ကသိဏ်းနိမိတ်, အာနာပါန နိမိတ်တို့၌။ ဥပ္ပန္နသ၊ သော။ တတိယဈာနသပိ၊ ဈာန်၏လည်း။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေန၊ ရဈာန်နှင့်။ ရူပါဝစရဈာနာဒီတာယ၊ ဈာန်အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဘာဝတာ၊ သဘောတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကာမ် အတ္ထော၊ အကယ်၍ကား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုရူပါဝစရ ဈာန် စသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သဘောတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာရမ္မဏသ၊ ၏။ ဝိသဒိသတာယ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကာရဏ်၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရကို ရခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏ ဝိသဘာဝတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ကသိဏာဒိဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာဝ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာ (ဧဝ)၊ သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ယထာ ဝုတ္တဈာနာနံ၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော ဈာန်တို့၏။ ဝိသဒိသတာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထော နနု၊ လော။ ဣတိ၊ နာဗြားအံ့။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘာဝနာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိသဒိသတာ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တိယာ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မ ဝိဟာရ မဖြစ်ခြင်း၏။ ဧကန္တိက်၊ ဧကန်ဖြစ်သော။ ကာရဏ်၊ သည်။ နနု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ [၃၇၇] မေတ္တာဒိဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပေက္ခာဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာ (ဧဝ)၊ လျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာပိ၊ သော်လည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယထာပဝတ္တိတံ၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ ဟိတေသိတာဒိအာကာရံ၊ စီးပွါးကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အခြင်းအရာကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ပြန်လှန်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ အာမသန္တီ၊ သုံးသပ်လျက်။ တတော၊ ထိုမေတ္တာ စသည်တို့မှ။ ဝိနိဝတ္တမာနရူပေန၊ ဆုတ်နစ်သော သဘောရှိသော။ အဗ္ဗျပေက္ခနာ ကာရေန၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ကမ္မဿကာ။ပ။ ဘဝိဿန္တီတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဇော်ဌ၊ ဤမေတ္တာ ဈာန်စသည်တို့၌။ အာရမ္မဏသဘာဝတာပိ၊ အာရုံအားဖြင့် သဘောတူသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ ဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓတတိယဈာနဿ၊ ရအပ်သော တတိယဈာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မေတ္တာဒီသူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္တ၊ ထိုပါဠိ၌။ မေတ္တာဒီသူတိ၊ ကား။ နိပ္ပါဒေ တဗ္ဗေသု၊ ပြီးစေအပ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ မေတ္တာဒီသု–ဟူသော ပါဠိ၏အနက်တည်း။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ ဗြဟ္မုတ္တမေနာတိ ဇော်ဌ၊ ပါဠိ၌။ သမ္မုတိဗြဟ္မာနော၊ သမ္မုတိဗြဟ္မာတို့ငင်း။ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ တို့ငင်း။ ဝိသုဒ္ဓိ ဗြဟ္မာနော၊ တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ တိဝိဓာ၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ ကောသိယ၊ ကောသိယနွယ်ဖွား အရှင်ပုဏ္ဏား။ သမ္မန္ဒ၊ ပြည့်စုံ ကောင်းမွန်သော။ သာလိကေဒါရံ၊ သလေးစပါးခင်းလယ်ကို။ သုဝါ၊ ကျေးတို့သည်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ စားကုန် ၏။ ဗြဟ္မေ၊ အရှင်ကောသိယ ပုဏ္ဏား။ တေ၊ သင့်အား။ (အဟံ၊ သည်။) ပဋိဝေဒေမိ၊ တိုင် ကြားပါ၏။ နေ၊ ထိုကျေးတို့ကို။ ဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ (အဟံ၊ သည်။) နဉ္စ ဥဿဟေ–နဉ္စ ဥဿဟာမိ၊ မစွမ်းနိုင်ပါ။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။)

မဟာဗြဟ္မေ၊ ဗြဟ္မာကြီး၊ ဝါ၊ အရှင်ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး။ ပရိဗ္ဗဇ၊ အရပ်တပါးသို့ လှည့်လည်သွားလော့။ အညေ၊ ဤမင်းမှ တပါးကုန်သော။ ပါဏိနောပိ၊ သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ လူတို့သည်လည်း။ ပစန္တိ၊ ချက်ကြပါကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။

ဧဝမာဒီသု၊ ကုန်သောပါဠိတို့၌။ ဗြဟ္မ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သမ္မုတိဗြဟ္မာနော၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ဗြဟ္မေ၊ သဟမ္မတိဗြဟ္မာ။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သောတဝန္တော၊ ပညာတည်းဟူသော နားရှိကုန်၏။ (တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါတရားတည်းဟူသော ခွက်ကို။ ပမုဉ္စန္တု၊ လွှတ်၍ ခံယူစေကုန်သတည်း။ (တနည်း) သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါတရားတည်းဟူသော လက်ကို။ ပမုဉ္စန္တု၊ ဖြန့်၍ ခံယူစေကုန်သတည်း။ တေသံ၊ ထိုပညာနားရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ အမတသ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ဒ္ဝါရာ၊ တံခါးတို့ကို။ (မယာ၊ ငါဘုရား သည်။) အပါရုတာ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်ပြီ။ ဝိဟိ သသညီ၊ ပင်ပန်းအံ့ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဂုဏ်၊ လေ့လာကျေးဖြန်သော။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်

သော။ ဓမ္မ၊ ကို။ မနုဿေ၊ လူတို့၌။ နိ ဘာသိ၊ ဃဟာခဲ့သတည်း၊ ဝါ၊ မဟောအံ့ဟု ဆင်ခြင်ခဲ့သတည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။

အထ ခေါ၊ ၌။ သဟမ္ပတိ၊ တိမည်သော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ ဧဝမာဒိသု၊ တို့၌။ ဗြဟ္မ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သော ဒေသနာစက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ လည်စေ၏။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေ၊ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်သော တရားကို။ ဗြဟ္မဏ္ဍိ၊ ဗြဟ္မဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုစင်ကြယ်မြင့်မြတ်သော ဗြဟ္မမည်သော တရားမှ။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ ပရမတ္တာဗြဟ္မတာယ၊ ဗြဟ္မာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိ ဗြဟ္မာနော နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိသေသတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗြဟ္မာဟူသော ဤအမည်သည်။ တထာဂတသ၊ ၏။ အဓိဝစန်၊ တည်း။" ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ၌။ ဗြဟ္မဘူတေဟိ၊ မြင့်မြတ်စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တိတော၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥတ္တမ ဗြဟ္မာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗြဟ္မာန်၊ တို့တွင်၊ ဝါ၊ တို့ထက်။ ဥတ္တမော၊ မြတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗြဟ္မာ စ၊ ဗြဟ္မာလည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုဗြဟ္မာဟူသည်။ ဥတ္တမော စ၊ မြတ်သည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၃၇စ] ဗြဟ္မုတ္တမော၊ မည်၏။ ဘဂဝါ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဗြဟ္မုတ္တမမည်သော ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သော။ပ။ စေတသာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌၊ ဝါ၊ ထိုထိုသုတ္တန်၌။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့အား။ ကထိတေ ဒေသိတေ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ဘာဝနာဣဒ္ဓိမေန စေဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်ဝင်း။ အတ္ထ ဝဏ္ဏနာဣဒ္ဓိမေန စ၊ အနက်အဖွင့် အစဉ်အားဖြင့်ဝင်း။ ဝိဒိတွာ ဇာနိတွာ၊ ၍။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ၌ ကဲ့သို့။ အသာဓာရဏား၊ မဆက်ဆံသော။ တံတံ ဗြဟ္မဝိဟာရပဋိနိယတမေဝ၊ ထိုထိုဗြဟ္မဝိဟာရ၌ အသီးအသီးကိန်းသေ သတ်မှတ် အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သာဓာရဏဘာဝတော၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ ပကိဏ္ဏက၊ ပြိုးပြွမ်းရောနှောသော။ ဝိသဒ္ဒ၊ ပျံ့နှံ့သော။ အတ္ထ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ် စေအပ်သော။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ ၏။

မေဒ္ဒတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (နိဒ္ဒိသတိ–၌စပ်) ဓမ္မတော၊ သဘာဝဓမ္မမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ကတ္တု၊ ကတ္တားကို။ နိဝတနတ္ထံ၊ နှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဓမ္မမေဝ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားကိုပင်လျှင်။ ကတ္တာရံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ၏။ သိနိယ္ယတိတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ (သိနေဟနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–၌စပ်) သတ္တော သု၊ တို့၌။ ဗျာပဇ္ဇနဝသေန၊ ပျက်စီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြစ်မှားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ လူဒဘာဝသ၊ ခြောက်ထပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥဇာပုဗ္ဗဂ်ံမ်၊ ဥဇာဏ်လျှင် ရှေသွားရှိသော။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သိနေဟနံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တဏှာယနဝသေန၊ ဆာလောင်တပ်မက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိနေဟနံ၊ ကို။) နဿ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဆာလောင်တပ်မက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ချစ်ခြင်းသည်။ မောဟပုဗ္ဗဂ်ံမ်၊ သော။ လုဗ္ဘနသဘာဝံ၊ လိုချင်မက်မောခြင်း သဘောရှိ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ချစ်ခြင်းသည်ကား။ အဒုဿနသဘာဝံ၊ မပြစ်မှားခြင်း သဘောရှိ၏။ အလောဘသမ္ဘယုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ တဏှာသိနေ ဟောပိ၊ တဏှာဟူသော ချစ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ တဏှာဖြင့် ချစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဗျာပါဒဝိရောဓီ၊ ဗျာပဒနှင့်ဆန့်ကျင်သည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေန၊ ထိုဗျာပါဒနှင့်။ သဟာနဝဋ္ဌာနတော၊ တကွမတည်ခြင်းကြောင့် တည်း။ (ဣတိ၊ ငြားအံ့။) တေန၊ ထိုဗျာပါဒနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ၊ ၌။ ယဒိပိ နဿ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်သော်လည်း။ (သော၊ ထိုတဏှာသိနေဟသည်။) အပ္ပဟာယကတော၊ ဗျာပါဒကို မပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝိရောဓီ၊ ဗျာပါဒနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ နဿ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မေဒ္ဒတိ၊ ချစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မိတ္တော၊ မည်၏။ ဟိတဏ္ဍာသယော၊ အစီးအပွါး၌ လိုလားခြင်းရှိသော။ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓော၊ ခန္ဓာအစဉ်ကို ရ၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုခန္ဓာအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိတ္တော၊ ချစ်တတ်သော ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘူတေ၊ သော။ မိတ္တေ ပိယေ၊ ချစ်အပ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧသော ပဝတ္တိ၊ ဤချစ်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ မိတ္တသ၊ ချစ်တတ်သောသူ၏။ မေဒ္ဒနဝသေန၊ ချစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကရဏား၊ မည်၏။ ကိံ နိမိတ္တံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ကေသံ၊ အဘယ်သူတို့၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပရဒုက္ခေ။ပ။ ဟဒယကမ္မနဏ္ဍိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကမ္မနဏ္ဍိ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသည်ကား။ ပရေသံ၊ တပါးသော သူတို့၏။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ အပနေတုကာမဿ၊ သည်းမခံနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အညထတ္တံ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တယိဒံ၊ ထိုနှလုံးတုန်ခြင်း သနားခြင်းသည်။ သပ္ပုရိသာနံယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဓု နန္ဒိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဓုနန္ဒိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သပ္ပုရိသာ၊ တို့ကို။ သပရဟိတသာဓနေန၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွါး, သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွါးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ သာဓုတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊

ကုန်၏။ ဝိနာသေတီတိ၊ ကား။ အဒဿနံ၊ မမြင်ရခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ အပနေတိ၊ ပယ်ရှားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဝိနာသေတိ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဟိ သနံ၊ ညှင်းဆဲခြင်းဟူသည်။ အပနယနံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကရဏာ၊ သည်။ ပရဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိ လက္ခဏာ၊ သူတပါးတို့၏ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဖရဏာဝသေနာတိ၊ ကား။ ဖုသနဝသေန၊ တွေ့ထိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏာကရဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အာရမ္မဏာကရဏံ၊ အာရုံပြုခြင်းသည်။ ဒုက္ခိတေသု၊ ဆင်းရဲရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒုက္ခာပနယ နာကာရေနေဝ၊ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ (ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

မောဒန္တီ တာယာတိ၊ တာယ–ဟူသော ဝစနတ္ထသည်။ မောဒနကိရိယာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ကိရိယာဟူသော။ မုဒိတာယ၊ ကို။ ကရဏဘာဝေနိဒ္ဒေသော၊ ကရိယာ၏အဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြသော စကားတည်း။ သွာယံ၊ ထိုကရဏဘာဝေနိဒ္ဒေသ သည်။ ဥပစာရသိဒ္ဓေါ၊ ဥပစာအားဖြင့် ပြီး၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်း ကိရိယာကို ပြီးစေရာ၌။ မုဒိတာဝိနိမုတ္တော၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း မုဒိတာမှ လွတ်သော။ ကောစိ၊ သော။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်ပြီးစေတတ်သော ကတ္တားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမေဝ၊ ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်း မုဒိတာကိုပင်လျှင်။ ကတ္တုဘာဝေန၊ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့်။ သယံ ဝါ မောဒတီတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ၏။ အယမ္မိ၊ ဤကတ္တုနိဒ္ဒေ သသည်လည်း။ ဥဟာရနိဒ္ဒေသောဝ၊ စာအားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထသဘော တရားတို့၏။ အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုခ္ခ မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အလိုသို့ မလိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဥပစာရနိဒ္ဒေသချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝသဝတ္တိ ဘာဝေနိ၀ါရဏတ္ထံ၊ အလိုခ္ခဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၇၉] ဝိယာဒီသု၊ ဝိယပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့၌။ ပက္ခပါတုပဋ္ဌေဒနမုခေန၊ တဖက်ခ၌ကျခြင်း, တဖက်သက်လိုက်ခြင်းကို ဖြတ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥဒါသိနဘာဝသစ်ါတာ၊ ဥဒါသိန်အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဣက္ခာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဝေရာ ဟောန္တူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပေက္ခတီ တိ၊ တိ ဟူ၍။ ကတ္တုနိဒ္ဒေသေ၊ ကတ္တား (အဖြစ်)ကို ညွှန်ပြခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာတည်း။

၂၆၃။ ဟိတော နာမ၊ မည်သည်ကား။ အတ္ထစရော၊ အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိ လက္ခဏာတိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတစရဏာကာရေန၊ အကျိုးစီးပွါးကိုကျင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ လက္ခဏာ၊ ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟိတာကာရသဿ၊ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သော အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ အကျိုး စီးပွါးဟူသော အဖို့အစုကို။ ပဝတ္တနလက္ခဏာ၊ ဖြစ်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဟိတူပသံဟာရရသာတိ၊ ကား။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတသဿ၊ ကို။ ဥပနယနကိစ္စာ၊ ဆောင်ပေးခြင်း ကိစ္စ ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပနယနသမ္ပတ္တိကာ၊ ဆောင်ပေးခြင်းလျှင် ပြည့်စုံ သော ဂုဏ်ရှိ၏။ အနတ္ထံ မေ အစရီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တနကဿ၊ ဖြစ်သော။ အာဃာတဿ၊ ရန်ငြိုးကို။ ဝိနယနာကာရေန၊ ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဥာဏဿ၊ ၏။ ဂေါစရဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ တနည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ အာဃာတဝိနယံ၊ ရန်ငြိုး၏ ကင်းပျောက်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဃာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ အမနာပါနမ္ပိ၊ မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ (မနာပဘာဝ–ဌ်စပ်) ပဋိက္ခူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၌။ အပ္ပဋိက္ခူလသညိတာရူပေန၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု (ဝါ) နှစ်သက်ဖွယ်ဟု အမှတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့်။ ယံ မနာပ ဘာဝဒဿနံ၊ အကြင်နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) မနာပါနံ၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော။ (သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မနာပဘာဝ–ဒဿနေ၊ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို ရှုခြင်း ၌။) ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ တထာပဝတ္တော၊ ထိုသို့ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို ရှုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ယောနိသောမနသိကာရော၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ (မနာပ ဘာဝဒဿနံ)၊ ထိုနှစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ရှုခြင်း သည်။ ဧတိသာ၊ ဤမေတ္တာ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသောအကြောင်းတည်း။ (တနည်း) ဧတိသာ၊ ဤမေတ္တာအား။ တံ (မနာပဘာဝ ဒဿနံ)၊ ရှုခြင်းဟူသော။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဗျာပါဒူပ သမောတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ ဝိကွမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပသမော၊ တည်း။ သမ္မတ္တိတိ၊ ကား။ သမ္မဒေနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ နိပ္ပတ္တိ၊ ကိစ္စပြီးစီးခြင်းတည်း။ (သိမ္ဘုနှင့်အညီပင်) တဏှာသိနေဟသ၊ တဏှာ ဟူသော ချစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ တဏှာဖြင့် ချစ်ခြင်း၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဝိပတ္တိတိ၊ ကား။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ရာဂေါ၊ သည်။ မေတ္တာမုခေန၊ မေတ္တာကို ရှေသွားပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာကို မျက်နှာပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာ၏ အသွင်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာယောင်ဆောင်သဖြင့်။ ဝဠွေတိ၊ လှည့်စားတတ်၏။

ကရုဏာဒီနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဒီသု၊ တို့၌။ ဣမိန နယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ အထူးမျှကိုသာလျှင်။ (မယံ၊ တို့သည်။) ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တဒုက္ခဿ၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို။ အပနယနာကာရော၊ ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာဟူသော၊ (ယော ဒုက္ခာပနယနာ ကရော–၌စပ်) အပနယနံ ပန၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်ကား။ ဟောတု ဝါ။ ဖြစ်မူလည်းဖြစ်စေ။ မာ ဝါဟောတု၊ မဖြစ်မူလည်း: မဖြစ်စေ။ ယော ဒုက္ခာပနယနာကာရော၊ အကြင်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တထာပဝတ္တိ လက္ခဏာ၊ ထိုသို့ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ ဒုက္ခာ။ပ။ လက္ခဏာ၊ မည်၏။ အပနေတုကာမတာယ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ အသဟနံ အနဓိဝါသနံ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းသည်။ ပရဒုက္ခာသဟနံ၊ မည်၏။ ဝိဟိံသာ၊ ညှင်းဆဲခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ညှင်းဆဲ လိုခြင်းသည်။ နံ၊ မဟုတ်။ အဝိဟိံ သာ၊ ညှင်းဆဲလိုခြင်း မဟုတ်၊ ဝါ၊ မညှင်းဆဲလိုခြင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ အဝိဟေဌနံ၊ မညှင်းဆဲလိုခြင်းကို ရှု၏။ တံ၊ ထိုမညှင်းဆဲလိုခြင်းကို။ ပစ္စုပ္ပဇ္ဇပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ (ဖလပစ္စု ပဋ္ဌာန်ကို ပြသည်) ဝါ၊ ကား။ ဝိဟိံ သာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ (အာကာရပစ္စုပဋ္ဌာန်ကို ပြသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဟိံ သာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဝိဟိံ သူပသမောတိ ဇတ္တ၊ ဤပုဒ်၌။ ဇောယ၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝိဟိံ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို။ ဝိဟိံ သနံ၊ ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဟိံသာ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ။ တို့ကို။ ဝိဟေဌနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကရုဏာ ယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဘူတော၊ သော။ ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ဒေါသစိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) သောကော၊ သည်။ ကရုဏာမုခေန၊ ကရုဏာကို ရှေသွားပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မျက်နှာပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ၏ အသွင်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကရုဏာယောင် ဟန်ဆောင်သဖြင့်။ ဝဏ္ဏေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောကသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပမောဒနလက္ခဏာတိ၊ ကား။ ပရသမ္ပတ္တိယာ၊ သူတပါးတို့၏ ပြည့်စုံကုံလုံသော စည်းစိမ်၌။ ပမောဒနလက္ခဏာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အနိဿယနရသာတိ၊ ကား။ ဣဿာယနဿ ဥသူယနဿ၊ ငြူစူခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘာဝ ကိစ္စာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ် ကိစ္စရှိ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပတ္တိယာ စ၊ ပြည့်စုံ ကောင်းစားခြင်း၌ရင်း၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်၌ရင်း။ ပန္တသေနာသနေသု စ၊ အစွန်အဖျားကျသော (မြို့ရွာနှင့်ဝေးသော) တောကျောင်းတို့၌ရင်း။ အဓိကုသလဓမ္မေသု စ၊ လွန်မြောက်သော သမထဝိပဿနာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ရင်း။ အသဟနံ၊ သည်းမခံခြင်း လက်မခံခြင်းသည်။ အရမဏ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ [၃၈၀] အရတိ ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခေပေါ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုအရတိကို။ ဝိဟနနာ ကာရေန၊ ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿာ၊ ထိုအရတိ၏။ (တဿ–ကား မသင့်) ဝိဃာတံ ဝူပသမံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရတိဝိဃာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။

ဂေဟသိတပီတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟဋ္ဌဘာဝေါ၊ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ၊ တက်ကြွ သည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ပဟာသော၊ မည်၏။ သတ္တေသု သမဘာဝဒဿနရသာတိ၊ ကား။ ပိယာဒိဘေဒေသု၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ဥဒါသိနဝုတ္တိယာ၊ ဥဒါသိန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။) သမဘာဝသော၊ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿနကိစ္စာ၊ ရှုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဥပပတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ ဣဿာတော၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ သမဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟဏကိစ္စာ၊ ယူခြင်း: ကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ပဋိဣဋ္ဌလာပဋိ ဣဋ္ဌလာကာရာနံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်, နှစ်သက်ဖွယ် အခြင်းအရာတို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်း: ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ပဋိဃာနုနယာနံ၊ မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့ကို။ ဝူပသမနာကာရေန၊ ငြိမ်းစေသော အခြင်းအရာ ဖြင့်။ ဝုတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုမုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့၏။ ဝူပသမံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ဝိဂ္ဂမ္ဘနံ၊ ကွာခြင်းကို။ ပစ္စုပ္ပ ပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဃာနုနယဝူပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဧဝံ ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာ တိ ဇတ္တ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ပစ္စာမသန္တော ဒဿေတိ–၌စပ်) ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရိက်ကို အရင်းခံ သဖြင့်။ ဟိတူပသံဟာရဒုက္ခာပနယနသမ္ပတ္တိ ပမောဒနာကာရေ၊ ဟိတူပသံဟာရအခြင်းအရာ, ဒုက္ခာပနယနအခြင်းအရာ, သမ္ပတ္တိပမောဒနအခြင်းအရာတို့ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ နှ–ပိုသည်) ပစ္စာမသန္တော၊ ပြန်လည်သုံးသပ်လျက်။ (ဒဿေတိ–၌စပ်) မေတ္တာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိဿန္နံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ အာကာရပဋိသေဓနမုခေန၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပယ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ အာသန္နကာ ရဏံ၊ နီးသော အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော ကမ္မဿကတာဉာဏ်သည်။ (အာသန္နကာရဏံ၊ သည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၂၆၄။ ဝိပဿနာ။ပ။ စာတိ ဇတ္တ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ဒိဋ္ဌမ္မေသုခဝိဟာရော စာတိ၊ စ–ဟူ၍လည်း။ (ပိ–ကြေ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့် သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုမျက်မှောက် အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်လည်း။ နေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တို့၏။ သာဓာရဏာပယောဇနံ၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးပေတည်း။ သုခံသုပတိတိအာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဇောဒသ၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ သာဓာရဏာပယောဇဉ်တို့ပင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုတဆယ့်

တပါးသော အကျိုးတို့ကို။ ဟေဠာ၊ ၌။ ဝုတ္တာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နိ ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။

ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဗျာပါဒါဒိ၊ စသည်သည်။) နိဿရတိ၊ ထွက်သွား၏။ အပဂစ္ဆတိ၊ ကင်းကွာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿရဏံ၊ မည်၏။ ပဟာယကံ၊ ပယ်တတ်သော တရားကိုရ၏။ ဧတေဟိ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ နီဝရဏာနိ စ၊ တို့ကိုရင်း။ တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုနီဝရဏတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာ စ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကိုရင်း။ ဝိကွမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာမဋ္ဌ ပဟီယန္တိ၊ ပေကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဒ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗျာပါဒါဒယော၊ စသည်တို့ကို သာလျှင်။ (ဧဝ–ကြေ) ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧဝဠ္ဍ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ရာဂနိဿရဏတာဝစနံ၊ ရာဂနိဿရဏအဖြစ်ကိုသာလျှင် ဆိုသောစကားကို။ သုဠု၊ စွာ။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည် ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၂ဖြ၅။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ မေတ္တာ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒါနပိ ယဝစနာဒိသီလသုတာဒိဂုဏာဂဟဏဝသေန၊ ပေးကမ်းခြင်း, ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်, သီလသုတ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ မနာပဘာဝဿနပဒဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဂေါပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ယထာ ယထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂုဏာဂုဟဏမုခေနေဝ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ယူခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ မနာပသညာပလောဘတော၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟု ဖြစ်သော အမှတ်သညာ၏ ဖြားယောင်းခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂုဏဒဿနသဘာဝတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိတ္တမုခ သပတ္တော ဝိယ၊ မိတ်ဆွေ၏ အသွင်ရှိသော ရန်သူကဲ့သို့။ တုလျာကာရေန၊ တူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုသနတော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ သည်။ မေတ္တာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော၊ နီးသောရန်သူမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုရာဂသည်။ လဟုံ၊ စွာ။ သြတာရံ၊ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတိသမ္မောသမတ္တော–နာပိ၊ သတိမေ့ရှုမျှဖြင့်လည်း။ မေတ္တံ၊ ကို။ အပနီယ၊ ပယ်၍။ တသာ၊ ထိုမေတ္တာ၏။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဖြစ်ရာဝတ္ထုဖြစ်သော အာရုံ၌။ [၃၈၁] ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းငါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတောတိ၊ ကား။ ရာဂတော၊ မှ။ ဝါ၊ ကား။ ရာဂဿ၊ ၏။ သြတာရလာဘတော၊ အခွင့်ကို ရခြင်းမှ။ သဘာဝဝိသဘာဝတာယာတိ၊ ကား။ သဘာဝဿ၊ မေတ္တာ၏ သဘောဝ ဖြစ်သော ရာဂ၏၊ ဝါ၊ မေတ္တာနှင့်သဘောတူသော ရာဂ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ မေတ္တာ၏သဘာဝ ဖြစ်သောရာဂနှင့်။ ဝိသဘာဝတာယ၊ သဘောမတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤကားပါဠိရှိရင်း အနက်တည်း၊ ဤပါဠိသည် "အထ ဝါ သဘာဝဿ ရာဂဿ ဝိသဘာဝတာယ" ဟု ဖွင့်ပြသော ဂဏ္ဌိနှင့်ညီပေ၏၊ သို့သော် ထိုဂဏ္ဌိသည်လည်း မြန်မာပြည်ရေးဖြစ်၍ မြန်မာမှ သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အောက်၌ရှိသော သီဟိုဠ်မူရွဲအရအားဖြင့်ကား) သဘာဝဿ၊ မေတ္တာသဘောဝ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ မေတ္တာသဘောနှင့်။ ဝိသဘာဝတာယ၊ မတူသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနာပါကာရဂါဟိနော၊ နှစ်သက်ဖွယ် အခြင်းအရာကို ယူလေ့ရှိသော။ မေတ္တာသဘာဝဿ၊ မေတ္တာနှင့်တူသော အဖို့ရှိသော ရာဂ၏။ (သီမူအရအားဖြင့်) မေတ္တာသဘာဝဿ၊ မေတ္တာသဘော၏။ (ဝိသဘာဂေါ–၌စပ်) တဗ္ဗိပရီတသဘာဝေါ၊ ထိုရာဂမှ (ဝါ) ထိုမေတ္တာမှပြန်သော သဘောရှိသော။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ တေန၊ ထိုရာဂနှင့်၊ ဝါ၊ ထိုမေတ္တာနှင့်။ ဝိသဘာဂေါ၊ မတူသော အဖို့ရှိသည်၊ ဝါ၊ သဘောမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုဗျာပါဒသည်။ သြတာရံ၊ ကို။ လဘမာနော၊ ရသည်ရှိသော်။ စိရေနေဝ၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။ လဘေယျ၊ ရရာ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒုရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။ ဌိတသပတ္တောဝိယ၊ တည်သော ရန်သူကဲ့သို့။ မေတ္တာယ၊ ၏။ ဒူရ ပစ္စတ္ထိကော၊ ဝေးသော ရန်သူမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတောတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒတော၊ ဗျာပါဒမှ။ နိဗ္ဗယေနာတိ၊ ကား။ အနုသကံနပရိသကံနေန၊ ထိတ်လန့်ခြင်း ရွံ့ရှာခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လဒ္ဓပတိဋ္ဌာယ၊ ရအပ်ပြီးသော ထောက်တည်ရာရှိသော။ မေတ္တာယ၊ ၏။ (တတ–သမ္ဗန်) ဗျာပါဒေန၊ သည်။ ဒုပ္ပဓံသိယတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ နိဗ္ဗယေန–ဟူသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ သတိတိ အာဒိ၊ ကို၊ အာဟ၊ ၏။

ဣဒ္ဓာနန္တိ၊ ကား။ ပိယာနံ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ ကန္တာနန္တိ၊ ကား။ ကမနီယာနံ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါနန္တိ၊ ကား။ မနဝမုနကာနံ၊ စိတ်နလုံးကို တိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ မနော၊ စိတ်ကို။ ရမေန္တိ၊ မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သနောရမာနံ၊ စိတ်နလုံးကို မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်သော။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနန္တိ၊ ကား။ တဏှာသန္ဓိဿိတာနံ၊ တဏှာကိုမှီကုန်သော။ အပ္ပဋိလာဘတော သမနုပဿတောတိ၊ ကား။ အပ္ပဋိလာဘေန၊ မရခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဣမေ၊ ဤရူပါရုံတို့ကို။ နိ လဘာမိ၊ မရ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတသတော၊ တောင့်တပူလောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတိ တန္တိ၊ ကား။ အတိဏ္ဍန္တံ၊ လွန်လေပြီးသော။ နိရုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ နိရောဓပ္ပတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လေပြီးသော။ ဝိပရိဏာတန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဝိဂမေန၊ သဘော၏ ကင်းခြင်းဖြင့်။ ဝိဂတံ၊ ကင်းလေပြီးသော။ သမနုဿရတောတိ၊ ကား။ အနုတ္ထုနုနဝသေန၊ ညည်း တွားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိန္တယတော၊ ကြံစည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဂေဟသိတန္တိ၊ ကား။

ကာမဂုဏာနိသိတံ၊ ကာမဂုဏ်ကို မှီသော။ အာဒီနာတိ ကျမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သောတဝိညေယျာနံ။ပ။ ဧဝမာဒီ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိကို။ သင်္ဂီဏာတိ၊ ရေတွက်၏။ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဝတာယာတိ၊ ကား။ ယေသု သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဘောဂါဒိ ဝိပတ္တိဒဿနမုခေန၊ သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ် စသည်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို ရှုခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ကရုဏာ၊ သည်။ ပဝတ္တိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ တန္နိ မိတ္တမေဝ၊ ထိုဘောဂါမိဝိပတ္တိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ အာဘောဂေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ယထာဝုတ္တဒေါမနဿမုခေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ဒေါမနဿကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုသောကသည်။ ကရုဏာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော၊ နီးသော ရန်သူမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော ကော၊ ကို။ ကျရ၊ ဤအရာ၌။ ဒေါမနဿသီသေန၊ သကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဘာဝဝိသဘာဝတာယာတိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဒုက္ခာပနယနကာမတာကာရဿ၊ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာရှိသော။ ကရုဏာသဘာဝဿ၊ ကရုဏာ၏ သဘာဝဖြစ်သော သောက၏။ (သီဟိုဠ်မူအရ တနည်းကား) ကရုဏာသဘာဝဿ၊ ကရုဏာသဘောဝ၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ဒုက္ခူပနယနာကာရော၊ ဆင်းရဲကို ဆောင်ပေးသော အခြင်းအရာရှိသော။ ဝိဟေသာသဘာဝေါ၊ ညှင်းဆဲလိုခြင်း သဘောသည်။ ဝိသဘာဂေါ၊ မတူသော အဖို့ရှိသည်၊ ဝါ၊ သဘောမတူသည်။ (ဟော တိ၊ ၏။) ကျတိ၊ သို့။ တာယ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ၊ ထိုကရုဏာ၏ သဘောဝဖြစ်သော သောက၏ (ဝါ) သောကနှင့် ဝိသဘာဝ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိုဠ်မူအရ တနည်းကား) တာယ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ၊ ထိုကရုဏာသဘော၏ (ဝါ) သဘောနှင့်မတူသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဝိဟေသာသည်။ သြတာရံ၊ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို။ လဘမာနာ၊ သော်။ စိရေနေဝ၊ သာလျှင်။ လဘေယျ၊ ၏။ ကျတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒုရေ၊ ၌။ ဌိတသပတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ဒုရပစ္စတ္ထိကာ၊ ဝေးသော ရန်သူဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဝတာယာတိ၊ ကား။ ယေသု သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဒဿနမုခေန၊ ဘောဂစသည်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ရှုခြင်းကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ မုဒိတာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ တန္နိမိတ္တမေဝ၊ ထိုဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ အာဘောဂေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ စက္ခု ဝိညေယျာနံ ရူပါနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တသောမနဿမုခေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော သောမနဿကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ပဟာသော၊ ရွှင်မြူးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုပဟာသသည်လည်း။ မုဒိတာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဟာသော၊ ကို။ ကျရ၊ ဤအရာ၌။ သောမနဿသီသေန၊ သောမနဿကို ပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဘာဝ ဝိသဘာဝတာယာတိ၊ ကား [၃၈၂] ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဟိ၊ ဘောဂစသည်၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြင့်။ မုဒိတေသု၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ပမောဒနာကာရဿ၊ ဝမ်းမြောက်သော အခြင်းအရာရှိသော။ မုဒိတာသဘာဝဿ၊ မုဒိတာ၏ သဘာဝဖြစ်သော ပဟာသ၏။ (သီဟိုဠ်မူအရ တနည်းကား) မုဒိတာသဘာဝဿ၊ မုဒိတာသဘော၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘောဂ စသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့၌။ အနဘိရမနာကာရာ၊ မပျော်မွေ့သော အခြင်းအရာရှိသော။ အရတိ၊ တိသည်။ ဝိသဘာဂါ၊ မတူသော အဖို့ရှိသည်၊ ဝါ၊ သဘောမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျတိ၊ သို့။ တာယ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ၊ ထိုသဘာဝ ဖြစ်သော ပဟာသ၏ (ဝါ) ပဟာသနှင့် ဝိသဘာဝ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိုဠ်မူအရ တနည်းကား) တာယ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ၊ ထိုမုဒိတာသဘော၏ (ဝါ) သဘောနှင့် ဝိသဘာဝ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအရတိသည်။ သြတာရံ၊ ကို။ လဘမာနာ၊ သော်။ စိရေနေဝ၊ သာလျှင်။ လဘေယျ၊ ၏။ ကျတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒုရေ၊ ၌။ ဌိတသပတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ဒုရပစ္စတ္ထိကာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပမုဒိတော စာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) မုဒိတာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးလတ်သော်။ အယမ္မိ အရတိ၊ ဤ ပန္တ သေနာသန, အဓိကုသလမ္မတို့၌ မပျော်မွေ့ခြင်း အရတိသည်လည်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကျတိ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗဂုဏာဒဿနဝသေ နေ၊ ရအပ် ရသင့်ရထိုက်သော ဂုဏ်ကို ပြသည်အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျဓမ်ပေ့တအရတိ–နိဂ္ဂဟဒဿနဝသေန၊ ဤအရာ၌ အလိုရှိအပ်သော ပရသမ္ပတ္တိ၌ မပျော်မွေ့သော အရတိကို နှိပ်ခြင်းကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နေ (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ ကာယစိတ္တဝိဝေက ပဋိပက္ခာယ၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေက၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ အရတိယာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာယ၊ ခွါအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခာ၊ သော။ အရတိ၊ သည်။ သုဝိက္ခမ္ဘနေယျာ၊ လွယ်ကူစွာခွါနိုင်သည်၊ ဝါ၊ ခွါလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ အရတိ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ အပ်၏။ ကျတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဓိကုသလဝမ္မေသူတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာဝမ္မေသု၊ တို့၌။

ဗာလကရမ္မယောဂတော၊ သူမိုက်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗာလဿ၊ မိုက်သော၊ ဝါ၊ မသိမလိမ္မာသော။ အတ္တဟိတပရဟိတဗျာမုဠ္ဍတာယ၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး သူတပါး စီးပွါးတို့၌ လွန်စွာတွေဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဠ္ဍဿ၊ တွေဝေသော။ ပုထူနံ၊ များစွာကုန်သော။ ကိလေသာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဇနနာဒီဟိ၊ ဖြစ်စေခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်မည်သော။ ကိလေသောဓိနံ၊ ကိလေသာ အပိုင်းအခြားတို့ကို။ မဂ္ဂေါဓိဟိ၊ မဂ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်။ အဓိတတ္တာ၊ မအောင်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနောဓိဇနဿ၊ ကိလေသာအပိုင်းအခြားတို့ကို မဂ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် မအောင်နိုင်သေးသော။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သြဓိသောဝ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် သာလျှင်။ ဓိတတ္တာ၊ အောင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သြဓိဓိနာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊

ထိုပါဠိဖြင့်။ ဣမသ၊ ဤဗာလ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သြမိဒိတဘာဝ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် အောင်နိုင်သော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ သတ္တမဘာဝါဒိတော၊ ခုနစ်ဘဝစသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဝါ၊ အလွန်။ ပဝတ္တနဝိပါကသ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးဝိပါက်၏။ အဒိတတ္တာ၊ မအောင်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပါကဒိနသ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို မအောင်နိုင်သေးသော။ ဝါ၊ ကား။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန်ပဋိသန္ဓေမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကဒိနာ၊ ဒိနမည်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ အသ၊ ထိုဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသေက္ခတ္တံ၊ အသေက္ခ၏အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ အနေကာဒီနဝေ၊ များသော အပြားရှိသော။ (သမ္မောဟေ–၌စပ်) သဗ္ဗေသမ္မိ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏။ မူလဘူတေ၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မောဟေ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသော မောဟ၌။ အာဒီနဝါနံ၊ တို့ကို။ အဒဿနသီလတာယ၊ မြင်လေ့ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ အပြစ်ကို ရှုမြင်လေ့မရှိသော။ အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ၊ အာဂမနှင့် အဓိဂမ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဿုတဝတော၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ဇဒိသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇက်သေန၊အားဖြင့်။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော နာမ၊ ဇဉ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အန္ဓပုထုဇဉ်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေရူပါတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မောဟပုဗ္ဗင်္ဂကာ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်း ရှေးရှိသော။ ရူပ် သာ နာတိဝတ္တတီတိ၊ ကား။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမနာယ၊ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပါရမ္မဏော၊ အဆင်းလျှင် အာရုံရှိ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သောမနဿဒေါမနဿရဟိ တံ၊ သောမနဿ ဒေါမနဿမှကင်းသော။ အညာဏမေဝ၊ မသိခြင်းသည်သာလျှင်။ အညာဏုပေက္ခာ၊ မည်၏။ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏဝသေန သဘာဂတ္တာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ သည်။ မေတ္တာဒယော ဝိယ၊ စသည်တို့ကဲ့သို့။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတူပ သံဟာရာဒိဝသေန၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်ပေးခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂုဏဒေါသေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် အပြစ်တို့ကို။ အဝိစာရေန္တီ၊ မစိစစ်မဆင်ခြင်မူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဗ္ဗျာပေက္ခနဝသေနေဝ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညာဏုပေက္ခာ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဝိဒ္ဓမာနမ္ပိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဂုဏဒေါသံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် အပြစ်ကို။ အစိန္တေန္တီ၊ မကြံစည်မူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဗ္ဗျာပေက္ခနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏဝသေန၊ အပြစ်နှင့်ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့ကို မစိစစ် မဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဘာဂါ၊ သဘောတူသည်၊ ဝါ၊ တူသော အဖို့ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအညာဏုပေက္ခာသည်။ လဟုံ၊ စွာ။ သြတာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကာ၊ နီးသော ရန်သူဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သဘာဂဝိသဘာ–ဂတာယာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓာနိဒ္ဓေသု၊ တို့၌။ ဗျတ္တတ္ထာကာရသ၊ အလယ် အလတ်သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာရှိသော။ [၃၈၃] ဥပေက္ခာသဘာဂသ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၏ သဘာဂဖြစ်သော အညာဏုပေက္ခာ၏။ (သီဟိဠ်မူအရ တနည်းကား) ဥပေက္ခာသဘာဝသ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ သဘော၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ အနုရောဓဝိရောဓပဝတ္တိအာကာရော၊ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သောအခြင်းအရာ ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ရာဂပဋိဃာ၊ ရာဂနှင့်ပဋိဃတို့သည်။ ဝိသဘာဂါ၊ မတူသော အဖို့ရှိကုန်သည်၊ ဝါ၊ သဘောမတူကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ တာယ သဘာဂဝိသဘာ–ဂတာယ၊ ထိုသဘာဂဖြစ်သော အညာဏုပေက္ခာ၏ (ဝါ) အညာဏုပေက္ခာနှင့် မတူသော အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိဠ်မူ အလိုအားဖြင့် တနည်းကား) တာယ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ သဘော၏ (ဝါ)နှင့် မတူသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုရာဂနှင့် ပဋိဃတို့သည်။ သြတာရံ၊ ကို။ လဘမာနာ၊ သော်။ စိရေနေဝ၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။ လဘေယျုံ၊ ရကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသသ၊ ၏။ ဒုရေ၊ ၌။ ဌိတသပတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသ၊ ၏။ ဒူရပစ္စတ္ထိကာ၊ ဝေးသော ရန်သူတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

၂၆၆။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒမူလကာ၊ ဆန္ဒလျှင် အမြစ်အရင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒသည်။ အာဒိ၊ အရင်းမူလအစတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတေသိတာဒုက္ခာပနယနကာမတာဒိနာ၊ အကျိုးစီးပွါးကို လိုလားသည်၏အဖြစ်, ဆင်းရဲကိုပယ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်စသည်ဖြင့်။ အနဝဇ္ဇာဘိပတ္ထနာဝသေန၊ အပြစ်ကင်းသော တောင့်တခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော အာဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရောတိ၊ သည်လည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ အနိရာကတဟိတစ္ဆန္ဒောယေဝ၊ မစွန့်မပယ်အပ်သော အကျိုးစီးပွါး၌ ဆန္ဒရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ အကျိုးစီးပွါး၌ ဆန္ဒကို မစွန့်မပယ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ (ပဝတ္တတိ–၌စပ်) တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ အဗျာဝဋ္ဌတာ၊ ကြောင့်ကြ မစိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ၊ မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အဗ္ဗျာပေက္ခနာကာရေန၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) မာတာ၊ မိခင်သည်။ သကိစ္စပသုတေ၊ မိမိကိစ္စ၌ ကောင်းစွာ လေ့ကျက်ဆောင်ရွက်နေသော။ ပုတ္တေ၊ ၌။ (အနိရာကတဟိတ–စ္ဆန္ဒောယေဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ အဗ္ဗျာပေက္ခနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ နိဝရဏာဒီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌ ကိလေသာနံ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိသော ကိလေသာတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ် လျှင်တည်ရာ ရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ ကတ္တစိ၊ အရာ၌။

သတ္တဂ္ဂဟဏမို့၊ သတ္တဝါကိုယူခြင်းသည်လည်း။ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏမေ၀၊ သင်္ခါရကို ယူခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိ" ယထာ၊ မူကား။) သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ယထာ၊ ဟူသောပါဠိ ကဲ့သို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တို့၌။ ဧ၀ံ။ တူ။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိဓမ္မ။ပ။ အာရမ္မဏ ခေါ်၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပညတ္တိမ္မေ၀သေနာ တိ၊ ကား။ ပညတ္တိသင်္ခါတဓမ္မ၀သေန၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သောတရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တို့၌။ သုခိတာ ဟောန္တျုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာ၀နာယ၊ ပွါးစေခြင်း၌။ သုခါဒိဂ္ဂဟဏမို့၊ သုခ စသော ပရမတ်တရားကို ယူခြင်းကိုလည်း။ ကာမဠ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုသုခစသည်ကို ယူခြင်းသည်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိပဿနာယ၊ နာရှုခြင်း၌။ အနိစ္စလက္ခဏဂဟဏ ဝိယ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ယူခြင်းကဲ့သို့။ အပ္ပ ဓာနဘူတံ၊ မပြောနိုင်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ သတ္တာပညတ္တိ ဧ၀၊ သတ္တ၀ါပညတ်ကို သာလျှင်။ ပဓာနဘာ၀ေန၊ ပဓာနဟု အဖြစ်ဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ဥပစာရေ ၀ါ၊ ဥပစာရကိုမူလည်း။ ပတ္တေ၊ ရောက်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ အာရမ္မဏာ၀ဗုန်၊ အာရုံကို ပွါးစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထာပိ၊ ထိုဥပစာ၌လည်း။ သီမာသမ္ဘေဒသိဒ္ဓိတော၊ သီမာ သမ္ဘေဒ၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဧကမာ၀ါသံ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာတိ၊ ကား။ ဣတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌၊ ၀ါ၊ ဤအိမ်၌။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိသာမိ၊ ဖြန့်အံ့။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဘဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ (ဤတွင် သံ၀ဏ္ဏနာ တရပ်ပြီး၏၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ပုဒ်မကြီး ရှိစေရမည်) ဧကာရဏ္ဏာ၊ တခုသော လမ်းကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ရဏ္ဏာဂဟဏေန၊ ရဏ္ဏာ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ရဏ္ဏာ၀ါသိနော၊ လမ်း၌နေကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ (ကိ" ယထာ၊ ကား။) ဧကံ ဒိသန္တိယထာ၊ ဟူသော စကားကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဥပဓုဂါမော–စသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူပင် တည်း။

၂၆၇။ ကသိဏာနံ နိဿန္ဒေါတိ၊ ကား။ အာရုပ္ပါအရူပဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ကသိဏဈာနာနံ၊ ကသိုဏ်းစျာန်တို့၏။ နိဿန္ဒ ဖလသဒိသာ၊ အကျိုးဆက်နှင့် တူကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကသိဏဈာနာနံ၊ တို့၏။ ပါရိပူရိယာ ဧ၀၊ ထက်ဝန်း ကျင်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓေနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ "တေဟိ၊ ထိုကသိုဏ်းစျာန်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အသိဒ္ဓေနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သမာဓိနိဿန္ဒေါတိ၊ ကား။ ရူပဈာနသမာဓိ နံ စ၊ ရူပစျာန်သမာဓိ တို့၏ ၎င်း။ ဟေဋ္ဌိမာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အရူပဈာနသမာဓိနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ နိဿန္ဒေါ၊ အကျိုးဆက်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ တေ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော သမာဓိတို့ကို။ အဓိကန္တာ၀၊ ရပြီး၍ သာလျှင်။ [၃၈၄] ပဋိလ ဘိတဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဝိပဿနာနုဘာ၀ေန၊ ၏အာနုဘော်ဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗတော စ၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိပဿနာ၀သေနေ၀၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော စ၊ ရောက်အပ် ဝင်စားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိပဿနာနိဿန္ဒေါ၊ တည်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ သမထဝိပဿနာနိဿန္ဒေါ၊ သမထဝိပဿနာ နှစ်ပါးတို့၏ အကျိုးဆက်တည်း။ ယထာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ ဒ္မိဟိ ဗလေဟိ။ပ။ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္တယနိဿန္ဒေါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌စပ်) မေတ္တာဒိ၀သေန၊ ဖြင့်။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ အဓိဂန္တာ၀၊ ၍။ ဌိတသေ၀၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မ– ဝိဟာရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓတရသ၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။) နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ တမေ၀တ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ (စာပိုဒ်နံပါတ် ၂၆၁–ကိ" ပနေတံ–စသည်၏ အဖွင့်ဖြစ်သော) အောက်၌။ ဝုတ္တမေ၀၊ တည်း။

၂၆၈။ သိယာတိ၊ ကား။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိ၀ိတက္ကော၊ အကြံအစည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု မေတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ၊ ရမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣဓတရကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိမတ္တာနိ၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်သော အကျင့်မျှဖြစ်ကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်ကား။ သဗ္ဗေ။ပ။ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရဟိတ ပဋိပတ္တိဘူတာနိ၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွါးနှင့်စပ်သော အကျင့်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိဘာ၀ေန၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိပတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေ ဝိဟာရာ၊ ဤဗြဟ္မ ဝိဟာရတို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ဗြဟ္မာနောတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ ဥပပတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုဥပပတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဣဓ၊ ဤကာမလောကဌ်။ ဈာနဘာ၀နာယ၊ ဈာန်ကိုပွါးစေခြင်းဖြင့်။ ဝိနိ၀ရဏာစိတ္တာ၊ နိ၀ရဏာ ကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မာလောကဌ်။ ယာ၀တာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဝိနိ၀ရဏာစိတ္တာ၀၊ နိ၀ရဏာကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိ ယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ၀ါ၊ ကား။ ဗြဟ္မာနောတိ၊ တို့ဟူသည်ကား။ သကလဗုဒ္ဓဂုဏဟေတုဘူတာနံ၊ အလုံးစုံသော ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒါနပါရမိတာဒီနံ၊ ဒါနပါရမိတော် အစရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ပရိပူရဏ ဝသေန၊ ဖြည့်ကျင့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗြူဟိတဂုဏာ၊

ပွါးစေအပ်ပြီးသော ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ မဟာသတ္တာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့တည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မာနောတိ–ဗြဟ္မာနော နာမ၊ ဗြဟ္မာမည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်။ သဗ္ဗ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတေသနေန စ၊ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးခြင်း–ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြင့်ရင်း။ အဟိတာပနယနေန စ၊ စီးပွါးမဲ့ကို ပယ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ သမ္ဗတ္တိပမောဒနေန စ၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ တို့၌။ ဝိဝဇ္ဇိတာဂတိဂမနမဏ္ဍတ္တာဘာဝါဓိဌာနေန စ၊ အဂတိလိုက်ခြင်းကို ကြဉ်၍ အလယ် အလတ်သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ တေ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ တေ ဗောဓိသတ္တာဗြဟ္မာနော ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ (ဝိဟရန္တိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေဟိ ဗြဟ္မဝိဟာရေဟိ၊ တို့နှင့်။ (ဧတေဟိ–ကို ဖွင့်သည်) သမ္ဗယုတ္တာ သမ်ဂီဘူတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ (သမ္ဗယုတ္တာ–ကို ဖွင့်သည်)

၂၆၉။ စတသော်ဝါတိအာဒိပဥ္ဍသာတိ၊ ကား။ စတသော်ဝါတိအာဒိကသ၊ စတသော်ဝ–ဤသို့ အစရှိသော။ (ဤသို့ ဧဝ–နှင့် တကွရှိမှ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် ညီမည်) တိဝိဓသ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ပဥ္ဍသ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဗျာပါဒသံကိလေသာဒိတော၊ ဗျာပါဒသံကိလေသ အစရှိသည်မှ။ ဝိသုဒ္ဓိနုပါယော၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဟိတူပသံဟာရာ–ဒိမနသိကာရဝသေသာ၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်ပေးခြင်း အစရှိသော နလုံးသွင်းခြင်း အထူးတို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာသံ မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏။ အပ္ပမာဏောတိ၊ ကား။ ပမာဏာရဟိတော၊ အတိုင်းအရှည်ကင်းသော။ ယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တန္တိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြု၏။

ဗျာပါဒဗဟုလသ၊ ဗျာပါဒအဖြစ်များသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဒုဝိပစ္စနိကဘာဝတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ပက္ခပါတဝသေန၊ တဖက်၌ကျသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တဖက်သပ်လိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနာဘုဇနံ၊ နလုံးမသွင်းခြင်းသည်။ အနာဘောဂေါ၊ မည်၏။ မဏ္ဍတ္တာကာရော၊ အလယ်အလတ် သဘောရှိသော အခြင်းအရာ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သော။ [၃၈၅] သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယွာယံ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တမေဝ၊ ထိုနလုံးသွင်းခြင်းကိုပင်လျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ယသ္မာ စ ယထာ မာတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဝုတ္တသာပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ ဟိတူပသံဟာရာဒိအတ္ထသ၊ ဟိတူပသံဟာရ အစရှိသော အနက်၏။ ဥပမေယျ ဘာဝံ၊ ယျ၏အဖြစ်ကို။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ (ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။) ယသ္မာ စာတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အတ္ထုပနယနတ္ထော၊ ဥပမာအနက်ကို ကပ်၍ဆောင်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ ပရိယာယေတိ၊ ကား။ ဝါရေ၊ အကြိမ်၌။ ကိစ္စဝသေန၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပရိဝတ္တနက္ကမေ၊ ထိုထိုအလှည့် အစဉ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဗျာဝဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အနသုဝက္ကာ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ တထာတိ၊ ကား။ မာတာ၊ သည်။ ဒဟရာဒီသု၊ သားငယ် အစရှိကုန်သော။ ပုတ္တေသု၊ လေးယောက်သော သားတို့၌။ (ဘဝတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာယနာဒိဝသိကေန၊ မေတ္တာကို ပွါးစေခြင်း စသည်၏အစွမ်း ဖြင့် နေလေ့ရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တသ္မာတိ၊ ကား။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သံကိလေသမ္မာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း တရားတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒေါသမောဟရာဂပဂ္ဂိယာ၊ ဒေါသအဖို့ မောဟအဖို့ ရာဂအဖို့ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ စ၊ ထိုညစ်ညူးကြောင်း တရားတို့မှလည်း။ ဝိသုဒ္ဓိ နုပါယော၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ အပ္ပမညာ၊ တို့တည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော စ၊ သည်လည်း။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်ပေးခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထိုနစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ သံကိလေသတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်း စသည် တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ စတသော်ဝ၊ လေးပါးတို့သည် သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

စတသော်ပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤအပ္ပမညာတို့ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ "ဧကေက၊ တပါးတပါးချင်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။" ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗသင်္ဂဟေ၊ အပ္ပမညာ အလုံးစုံကို သိမ်းယူခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမေန၊ အစဉ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ ရှိရာ၏။ ဟိတေသိတာ၊ အစီးအပွါးကို လိုလားတောင့်တသည်၏ အဖြစ်သည် မေတ္တာယနံ၊ မေတ္တာကို ပွါးစေခြင်း ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ပတ္ထိတဟိတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဘာဝေတွာ ဝါတိ၊ ကား။ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ ဤဒုစရိုက်အကျင့်ဖြင့်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရယာဒီသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကပ္ပေတွာ ဝါ၊ ကြံဆ၍သော်၎င်း။ ဒုက္ခာ ပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တတော ပရန္တိ၊ ကား။ တတော ဟိတာကာရပ္ပ ဝတ္တိအာဒိတော၊ ထို ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိ အစရှိသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝါ၊ အလွန်။ ကတ္တဗ္ဗာ ဘာဝတောတိ၊ ကား။ စတုတ္ထသ၊ ဖြစ်သော။ ကတ္တဗ္ဗသ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော။ ပကာရသ၊ ကိစ္စအပြား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အယံ ကမောတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဣမာသံ အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။

ပဝတ္တနက္ကမော၊ ဖြစ်ခြင်း အစဉ်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ "ဣမိနာဝ ကမေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧတာသံ၊ ဤအပ္ပမညာတို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (ပဝတ္တိ၊ သည်။) နု၊ မရှိ။" ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ နု (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ မေတ္တာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိသဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဘာဝနာနံ၊ တို့၏။ ကမနိယမော၊ အစဉ်၏ ကိန်းသေမြဲခြင်း သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော ဘာဝနာကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဘာဝေတုံ၊ ၄၊ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရသင့် ရထိုက်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒေသနာဣဒ္ဓိ–ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ။ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧကသတ္တာသာပိတိ၊ ကား။ ဧကသပိ၊ တယောက်သော်လည်းဖြစ်သော။ သတ္တာသ၊ ၏။ ။ အပ္ပဋိဘာဂနိမိတ္တတ္တာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္ဆေဒဂ္ဂဟဏံ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ယူခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားကို ယူခြင်း သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ သမ္ဘူတိသစ္ဘဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ သတ္တာဂ္ဂဟဏံ၊ သတ္တာဝါကိုယူခြင်းသည်။ ပရိစ္ဆိန္နရူပါဒိဂ္ဂဟဏံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သောရုပ် စသည်ကို ယူခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တိယာ၊ အပ္ပနာ သို့ရောက်သဖြင့်။ အပရာမသသတ္တာဂ္ဂဟဏမုဒ္ဒဘူတာနံ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်မူ၍ သတ္တာဝါကိုယူခြင်း၏ ခေါင်ထိပ် တရားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကသတ္တာရမ္မဏာနမ္မိ၊ တယောက်သော သတ္တာဝါလျှင် အာရုံရှိကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒီ နံ၊ တို့၏။ အပ္ပမာဏဂေါစရတာ၊ ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ ပမာဏံ အဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါမာတကာဒီသု၊ ဥဒ္ဒါမာတကကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့၌။ အတိရေကဒ္ဒါမာတကာဒိဘာဝပ္ပတ္တော၊ အလွန်အကဲ ဖောင်းကြွ ဖူးရောင်သော အရပ် စသည်အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ပဒေသေ၊ တစိတ်အရပ်၌။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံ နိမိတ်ကို။ ဂယှတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မူ၍။ သကလဖရဏဝသေနာတိ၊ ကား။ နိရဝသေသဖရဏဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။

၂၇ဝ။ နိဿရဏတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ယံ၊ အကြင်ပဟာယကတရားသည်။ ယဿ၊ အကြင် ပဟာတဗ္ဗတရား၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားကြောင်း ကင်းကွာကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထို ပဟာယက တရားသည်။ တဿ၊ ထိုပဟာ တဗ္ဗ တရား၏။ ဥဒုပဋ္ဌိပကဘူတမေဝ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နေက္ခမ္မံ၊ ပဌမ ဈာန်သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။) အာရုပ္ပါ၊ အရူပဈာန်တို့သည်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။) [၃၈၆] နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သဗ္ဗဓိရာနံ၊ တို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။) (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒေါမနဿသဟိတာနံ၊ ဒေါမနဿနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဗျာပါဒဝိဟိ သာရတီနံ၊ ဗျာပါဒ ဝိဟိ သာ အရတိတို့၏။ နိဿရဏဘူတာ၊ ထွက်သွား ကြောင်း ကင်းကွာကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာ၊ တို့သည်။ သောမနဿရဟိတာ၊ သောမနဿမှ ကင်းကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ နိဿရဏဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ နိဿရဏကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုမေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတို့၏။ ဥပေက္ခာသမ္ဘယောဂေါပိ၊ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကိုလည်း။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထိုရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏။ အနိဿရဏဘာဝတော၊ နိဿရဏ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်၏။ အဌဝီသတိယာ၊ သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ ကရုဏာမုဒိတာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ အာစရိယာ၊ အဌကထာဆရာတို့သည်။ ဣဒ္ဓန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ဘယောဂတော–ဟူသော စကားသင့်စွ၊ ဒြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ နု ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ (ကာ) ဝိယ၊ အဘယ်အရာကဲ့သို့ နည်းဟူမူ။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ ဝိယ၊ ကွာကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ ဝိယ–ဟူသော ဥပမာ စကားသင့်စွ။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံ တခါမျှ။ ဝေဒနပေက္ခံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ နု ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

၂၇၁။ သာတသဟဂတန္တိ၊ ကား။ သုခသဟဂတံ၊ သုခနှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို ပြု၍၊ ဝါ၊ တကွဖြစ်အောင်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော တွံ ဘိက္ခုတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ စတုန္နမ္မိ၊ ကုန်သော။ အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ သဝိတက္ကာဒိဘာဝေါ၊ ကွစသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ ဝိယ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဥပေက္ခာသဟဂတ ဘာဝေါပိ၊ ဂုတ်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိညာယတိ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတသောပိ၊ ကုန်သော။ အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ စတုက္ကပဉ္စကဈာ နိကာ၊ စတုက္ကဈာန်၊ ပဉ္စကဈာန်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ စောဒကသ၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝေဠိသတိတိ၊ ကား။ မူလသမာဓိမှိ၊ ဓိ၌။ ဝုတ္တမတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော အနက်ကို။ အနုန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝုတ္တာတာယ၊ ဟောတော်မူ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ ယဒိ ပကွိပတိ၊ အကယ်၍ ထည့်ငြားအုံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ထည့်သည် ရှိသော်။ ကာယာနုပဿ နာဒယောပိ၊ နာ စသည်တို့သည်လည်း။ စတုက္ကပဉ္စကဈာနိကာ၊ ဈာန်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ နု ပန ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကား မဖြစ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ တာသံ၊ ထိုကာယနုပဿနာ စသည်တို့၏။) ဝိပဿနာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကာယာနုပဿနာဒယော၊ ကာယာနုပဿနာ စသည်တို့သည်။ အာနာပါန ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုက္ကပဉ္စက–ဈာနိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကန္တော၊ ရွံ့ရှားစိုးရိမ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝေဒနာဒီသုတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည် ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမတ္တံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ "မေ၊ သည်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဘာဝိတာ၊ အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။" ဣတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ သဒ္ဒါတို့ဖြင့်။ ပကာသိတော ဧဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။

စိတ္တသမာဓိ၊ ကို။ (ပကာသိတော–၌စပ်) "မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဗ္ဗတ္တံ၊ ဂေါစရဗ္ဗတ္တ၌။ ဌိတံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။" ဣတိအာဒီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဗျဥ္ဇနေဟိ၊ တိုဖြင့်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျဥ္ဇနတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနသမာ ဓိစ္ဆာယာမတ္တံ၊ ရအပ်သော သမာဓိ၏ အရိပ်အမြွက်မျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ (ဤနေရာ၌ ဘရောင်းပိုဒ် ရှိသင့်၏) ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသာ ဝါကျတို့၌။ လဗ္ဘမာနံ၊ အသီးအသီး ရအပ်သော။ အဓိပ္ပါယံ၊ အသီးအသီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တတ္ထံ၊ ကို။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဒန္တော၊ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယထာဝါဒိတာယ၊ ဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ဆိုလေ့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို။ အပဝဒန္တော နာမ၊ ပယ်မြစ်စွပ်စွဲသည် မည်သည်။ ဟော တိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၇၂။ တယိမံ–တံ ဣမံ ဒေါသံ၊ ထိုစွပ်စွဲခြင်း ဟူသော အပြစ်ကို။ ပရိဟရိတုကာမေန၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (မဂ္ဂိတဗ္ဗော–၌စပ်) သဗ္ဗံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ သည်။ နီတတ္ထမေဝ၊ အပြည့်အစုံ ဆောင်ပြအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသော နီတတ္ထချည်းသာလျှင်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂရုကုလတော၊ ဆရာ့ထံမှ။ အဓိပ္ပါယော၊ ဒေသနာ၏ အလိုကို၊ ဝါ၊ ဘုရား၏အလိုတော်ကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ရှာမှီးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဂမ္ဘီရံ ဟိတိအာဒိ' ကို။ ဝတ္တာ၊ မိန့် တော်မူပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဓိပ္ပါယံ၊ ဘုရား၏အလိုတော်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အယဉ္စိတိအာဒိ' ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤ ရဟန်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ကို။ အာယာစိတာ၊ တောင်းပန်အပ်၏။ (တနည်း) အာယာစိတာ၊ တောင်းပန်အပ်သော။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုရဟန်းသည်။) အာယာစိတမ္မဒေသနော၊ မည်၏။ တံ အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ၊ ထိုတောင်းပန်အပ်သော တရားဒေသနာရှိသော ရဟန်းကို၊ ဝါ၊ တရားဟောခြင်းကို တောင်းပန်သော ရဟန်းကို။ ဧဝမေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဂရဟနေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း အနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ မုဓာ ဧဝ၊ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဧဝမေဝ–ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ အဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကား။ ဂေါစရဗ္ဗတ္တေ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အာရုံ၌။ ဣတိ၊ ကား။ [၃၈၇] အတ္ထော၊ (အဗ္ဗတ္တံ ဟူသောပုဒ်၏) အနက်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ နာမ၊ သည်။ သသန္တတိပရိယာပန္နာ၊ မိမိ၏သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနာယံ၊ အနက်အဖွင့်၌။ နိယကဗ္ဗတ္တဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤအဖွင့်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏) စိတ္တံ ဌိတံ ဘဝိဿတီတိ၊ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံမှ အပ၌။ အဝိက္ခိပ္ပ မာနံ၊ မပစ်လွင့်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်၍။ ဧကဂ္ဂဘာဝေ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သုသဏ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ သမာဟိ တံ၊ တည်ကြည်သည်။ (ဘဝိဿတိ၊ တံ့။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပ္ပန္နာတိ၊ ကား။ အဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ မခွါအပ်ကုန်သေး သော၊ ဝါ၊ မကင်းကွာကုန် သေးသော။ ပါပကာတိ၊ ကား။ လာမကာ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ ကုန်သော။ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ အကုသလာ၊ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူဆောင်ကုန်၍။ (ဤ ၂–ပုဒ်ကား သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ) ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သြကာသာဒါနေန၊ အခွင့်မပေးသဖြင့်။ ကုသလစိတ္တံ၊ ကို။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။ (ဤ ၄–ပုဒ်ကား သံဝဏ္ဏနာ) နု စ ဌသန္တိ၊ တည်လည်း မတည်ကုန်လတ့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣမိနာ၊ (နု စုပ္ပန္နာ –အစရှိသော)ဤပါဠိဖြင့်။ ယထာဝုတ္တသ၊ ဟောတော်မူတိုင်းသော။ သမာဓနသ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တောတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တေန၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ၊ ရအပ်ကာမျှ ဖြစ်သော။ နာတိသုဘာဝိတံ၊ အလွန်ကောင်းစွာ မပွါးအပ်သေးသော။ သမာဓနံ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော သမာဓိတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုရအပ်ကာမျှဖြစ်သော အလွန်မပွါးစေအပ်သော သမာဓိကို။ ဥပရိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာနံ၊ တဲ့ကုန်လော။ သမာဓိ ဝိသေသာ နံ၊ တို့၏။ မူလကာရဏဘာဝတော၊ အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မူလသမာဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (မူလ သမာဓိ–ဟူသော အာကာရပုဒ်ကို ငဲ့၍ ပုလ္လိင်နှင့် ချသည်) စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တော၊ တာမျှဖြစ်သော။ သွာယံ–သော အယံ မူလ– သမာဓိ၊ ကို။ (အဓိပ္ပေတော–၌စပ်) "အဗ္ဗတ္တမေဝ၊ ဂေါစရဗ္ဗတ္တ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သဏ္ဌာပေမိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ သန္ဌိ သာဒေမိ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်စေ၏။ ဧကောဒိ' တပါးတည်းဖြစ်သည်ကို။ ကရောမိ၊ ၏။ သမာဒဟာမိ၊ ကောင်းစွာထား၏။" ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ခဏိကသမာဓိ၊ ဓိဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးသော သုတ်တို့၌လည်း။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ မေ၊ သည်။ ဝိရိယံ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ် အပ်ပြီးသည်။ အသလ္လီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ရှိသည်။ (အဟောသိ၊ ပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဝိဝိစ္စေဝ။ပ။ ဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တာစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ဟောတော်မူအပ် သော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ ခဏိကသမာဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာယတိ ယထေဝ၊ သိအပ်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဣဓပိ၊ ဤသုတ်၌ လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ သော ဧဝ သမာဓီတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ မူလသမာဓိ' ကို။ အာဟ၊ ၏။

အသောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ကား။ အသ မူလသမာဓိသ၊ ကို။ ဘာဝနန္တိ၊ ကား။ ဝမုနံ၊ ပွါးစေခြင်းကို။ အယံ သမာဓိတိ စ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ မူလသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဧဝံ ဘာဝိတောတိ၊ ကား။ အရဏဝိသဟိတေန၊ မီးပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်အစုံဖြင့်။ (အရဏီသဟိတန္တိ အရဏီယုဂဋ္ဌ–ဒီ ၆ ၂–၄၀၀) ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ (ဝုစ္စတိ–ဌာနပ်) ဂေါမယစုဏ္ဍာဒီဟိ၊ နွားချေးမှုန့် အစရှိသည် တို့ဖြင့်။ ဝမိတော၊ ဖြစ်၍။ ဂေါမယဂ္ဂိအာဒိ ဘာဝံ၊ နွား ချေးမီး စသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တောပိ၊ ရောက်ငြားသော်လည်း။ အရဏီသဟိတေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒိတမူလဂ္ဂိတွေဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သော မူလမီးဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဣဓပိ၊ ဤ ဒေသနာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ မူလသမာဓိ ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ မေတ္တာဒိဝသေ နဲ၊ ဖြင့်။ ဝမိတော၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ။ ၏။

အညေသုပိ၊ ကုန်သော။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ။တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ (ဒေသေသိ–ဌာနပ်) မေတ္တာဘာဝနာပုဗ္ဗဂ်ံမေန၊ မေတ္တာဘာဝနာ ရှေသွားရှိသော။ ဘာဝနာနယေန၊ ဖြင့်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့၌။ သဝိတက္ကာဒိ ဘာဝဝသေန၊ သဝိတက္က စသည်အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုက္ကပဋ္ဌာန–ဈာနသမ္ဘာပနဝိဓိနာ၊ စတုက္ကစျာန်, ပဋ္ဌာန်စျာန်တို့သို့ ရောက်စေသော အစီအရင်ဖြင့်။ မူလသမာဓိသ၊ ကို။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းကို။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကရဏာဒိဘာဝနာပုဗ္ဗဂ်ံမ်၊ ကရဏာ စသည်ကို ပွါးခြင်း ရှေသွားရှိသော။ (ဘာဝနာဝိဓိ–ဌာနပ်) ပထဝီကသိဏာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဘာဝနာဝိဓိ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပဏ္ဍာ၊ ၌။ ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗဂ်ံမ်၊ သော။ ဘာဝနာဝိဓိ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ လျက်။ အာသဝက္ခယာယ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်အလို့ငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကရဏာ မေ စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ဓမ္မာနုပဿနာပရိယောသာနာယ၊ ဓမ္မာနုပဿနာလျှင် အဆုံးရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တာဓိဂမာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ။ [၃၈၈] ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တတော တွဲ ဘိက္ခု ဣမံ သမာဓိ သဝိတက္ကမ္မိတိအာဒိ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ ဓမ္မာနုပဿနာယ၊ ၏။ မတ္ထကပတ္တိ–ဒဿနတ္ထံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဓမ္မာနုပဿနာသည်။ သခ်ါရုပေက္ခာ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လျက်။ ယထာဝုတ္တေ နဓမ္မေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော သဝိတက္ကသဝိစာရစသော စျာန်တရား တို့ကို။ သမ္မသန္တီ၊ သုံးသပ်လတ်သော်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ မတ္ထကပတ္တာ နာမ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ "ဖလသမာပတ္တိဘူမိဒဿနတ္ထံ၊ ဖလ သမာပတ်၏ ဖြစ်ရာဘုံကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပုန၊ တဖန်။ ယတော ခေါ တေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ အရဟတ္တပတ္တိတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ လဒ္ဓဗ္ဗဖာသုဝိဟာရဒဿနံ၊ ရအပ်သော ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို ပြသော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဂဋ္ဌသီတိ၊ ကား။ ဂမိဿတိ၊ သွားလတ့ံ။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိတက္ကမ္မိတိအာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဝုတ္တာ–ဌ စပ်) မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏာတေ၊ မှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အာရမ္မဏေ၊ ပထဝီကသိဏ်းအစရှိသော အာရုံ၌။ သမာဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သဝိတက္ကမ္မိ–အစရှိသော ဒေသနာကို အပ္ပမညာ သမာဓိကို မရည်ရွယ် ပထဝီကသိဏ်း စသည်တို့၌ သမာဓိကိုသာရည်၍ ဟောအပ်သောကြောင့်။ ။ တထေဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဂန္ထဋ္ဌရေနပိ၊ ကျမ်းတပါးဖြင့်လည်း။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တထေဝါတိ၊ ကား။ တိကစတုက္က ဈာနဝသေနေဝ၊ တိကစျာန်, စတုက္ကစျာန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အဘိဓမ္မေတိ၊ ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ စ၊ ၌ဌင်း။ အပ္ပ မညာဝိဘင်္ဂါဒီသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ တတ္ထ တတ္ထ အဘိဓမ္မပ္ပဒေသေသု၊ ထိုထို အဘိဓမ္မာဒေသနာ စကားရပ်တို့၌။

၂၇၃။ သုဘပရမာဒိဝသေနာတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ သုဘ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ သုဘန္တေ၀၊ တင့်တယ်သည် ကောင်းသည်ဟူ၍ သာလျှင်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တသုဘဝိမောက္ခံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သုဘဝိမောက္ခကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ဝိမောက္ခ–ဟူသော နောက်ပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပရမသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥက္ကံ့သတ္ထော၊ အလွန်အကဲဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဧတိသာ၊ ဤ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိအား။ သုဘော သုဘဝိမောက္ခော၊ သုဘဝိမောက္ခဟူသော။ ပရမော ဥက္ကံ့သော၊ အလွန်အကဲသည်။ ပရမာ ကောဋ္ဌိ၊ အမြတ်အထွတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဘပရမာ၊ မည် ၏။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်၏။) တတော၊ ထိုသုဘဝိမောက္ခထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ တာယ၊ ထိုမေတ္တာစေတော ဝိမုတ္တိဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်သော ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသာဓာရဏဿ၊ မဆက်ဆံသော။ အတ္ထဿ၊ အကျိုး၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ကြောင့်။ ဝိပဿနာသုခါဒယော၊ သုခစသည်တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနဝသရာ၊ သက်ဝင်ခွင့်မရှိကုန်။ ဧတေ ဝိသေသာ၊ ဤအာနဘော် အထူးတို့သည်။ ဣတရေတရ–ဝိသိဋ္ဌာပိ၊ တပါးသည် တပါးနှင့်သော်လည်း (ဝါ) အချင်းချင်းသော်လည်း ထူးကုန်သေး၏။ ပရေဟိ၊ အပ္ပမညာ တို့မှ တပါးသော စျာန်တို့၏ အာနဘော်အထူးတို့မှ။ (ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးကုန်သည်မှာ။) ပဂေ၀၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အညမည်။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသေသေတွာတိ၊ ကား။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။

တဿ တဿ ဥပနိဿယတ္တာတိ၊ ကား။ သုဘဝိမေက္ခာဒိကဿ၊ ကွ အစရိသော။ တဿ တဿ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ပကတူပနိဿယဝသေန၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ။ကျေဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋမ္ဟတရဲ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ မေတ္တာဝိဟာရိဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿမေတ္တာ ဝိဟာရိဿ၊ ထိုမေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်ရ၍ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အပ္ပဋိဂ္ဂါလပရိစယာတိ၊ ကား။ မေတ္တာဘာဝနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တာသညိတေ၊ သတ္တဝါဟု မှတ်အပ်သော။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ (ပဋိဂ္ဂါလအပ္ပဋိဂ္ဂါလအဖြစ်ဖြင့်) အမှတ်မရှိ တစုံတခု သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အပ္ပဋိ ဂ္ဂါလာကာရေနေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟဏဿ၊ ၏။ ပရိစိတတ္တာ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ တဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သစ်ါရဘူတမ္ပိ၊ သစ်ါရဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အပ္ပဋိဂ္ဂါလာကာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ သဘာဝတော၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ [၃၈၉] အပ္ပဋိဂ္ဂါလဲ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သော နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံသည်။ (အပ္ပဋိဂ္ဂါလာကာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်သည်မှာ။) ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌။ အသ၊ ထိုမေတ္တာ ဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဘိရတိဝသေန၊ မွေ့လျော်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိရာသင်္ကံ၊ ရွံ့ရှားခြင်းမရှိပဲ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဝိမောက္ခ၏ အဓိမုစ္စနအနက်ကို ပြသည်) ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ သုခေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သုဋ္ဌု စ၊ စွာရင်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ (ဝိမုစ္စနအနက်ကို ပြသည်) ယတော၊ ယင်းသို့ ချမ်းသာသဖြင့် ကောင်းစွာလွတ်သောကြောင့်။ အဿ ဈာနဿ၊ ၏။ ဝိမောက္ခပရိယာယော၊ ဝိမောက္ခဟူသော အမည်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပဋိဂ္ဂါလေသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝိဘာဝေတ ဗ္ဗော–၌စပ်) အနုတ္ထစရဏာဒိအဓိပ္ပါယေန၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုကျင့်ခြင်း အစရှိသော အလိုဖြင့်။ သစေတနေ၊ စေတနာရှိသော။ အာရမ္မ ဏေ၊ သတ္တဝါပညတ် ဟူသောအာရုံ၌။ အာဃာတံ၊ ရန်ခိုက်ဒေါသကို။ ဥပ္ပါဒေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ပဋိဂ္ဂါလပရိစယာ၊ စက်ဆုပ်ရွံမုန်းဖွယ်ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် လေ့ကျက်ခြင်းကြောင့်။ အစေတနေပိ၊ စေတနာ မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါတာတပါ ဒိကေ၊ လေ နေပူ အစရှိသည်၌။ အာဃာတုပ္ပတ္တိယာ၊ ရန်ခိုက်ဒေါသဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ နတတော ပရန္တိ၊ ကား။ တတော သုဘဝိမောက္ခတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ကဿစိ၊ သော။ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧတေန၊ ဤဒုတ်လုံ့ကန်ဖြင့်။ အဘိဟနန္တိ၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိဃာတော၊ တမည်၏။ ယဿ၊ အကြင်ရုပ်အား။ အဘိဃာတော၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတံ၊ တမည်၏။ ယဿ၊ အကြင် အလုံးစုံသော ရုပ်အား။ တံ၊ ထိုဒဏ္ဍာဘိဃာတရုပ် ဟူသော။ အာဒိ၊ အစသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ရုပ်သည်။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ၊ ဒိမည်၏။ ယဿ၊ အကြင် ဒုက္ခအား။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ၊ တ–ရုပ်အစရှိသော။ ရူပ်၊ အနိုပ်စက်ခံရသော ရုပ်အပေါင်းဟူသော။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်း နိမိတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သတ္တာဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာဒိဇနိတံ၊ ဒုတ်ဖြင့် ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်သည် ဖြစ်စေအပ်သော။ ကရဇရူပဟေတုကံ၊ ကရဇရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခံ၊ ဖြစ်တတ်သော ဆင်းရဲကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ သုပရိဝိဒိတော၊ အလွန်ထင်ရှားသည်၊ ဝါ၊ အလွန်ထင်ရှားစွာ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊မူကား။) ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ရူပနိမိတ္တတ္တာ စ၊ ရုပ်လျှင် အကြောင်းနိမိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ပရဒုက္ခာသဟနရသတ္တာ စ၊ သူတပါး၏ ဆင်းရဲကို သည်းမခံနိုင်ခြင်း ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတ္ထ အာကာသေ၊ ၌။ (တတ္ထ–၏အစွဲကို ပြသည်) သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ အဘာ ဝေါ၊ မရှိခြင်းတည်း။ ဝိဝရံ၊ အပေါက်အကြားတည်း။ အပဂမော၊ ကင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းလျက်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ၏။

တေန တေနာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ယောဇနာ၊ အနက်ယောဇနာ ခြင်းတည်း။ ဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ တေန တေန ပါမောဇ္ဇကာရဏေန၊ ထိုထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြင့်။ ပမုဒိ တာနံ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇဝိညာဏံဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော ဝိညာဉ်ကို။ သမနုပဿန္တသ၊ ရှုဆင်ခြင်သော။ ယောဂိနော၊ အား။ "အယံ သတ္တော၊ သည်။ ပမောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်၏။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွ တကား။" ဣတိ၊ သို့။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်။ ပမုဒိတဝိညာဏဿ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ဝိညာဉ်ကို။ ဒဿနေန၊ ရှုခြင်းဖြင့်။ ဝိညာဏဿ ဂဟဏပရိစိတံ၊ ဝိညာဉ်ကို ယူခြင်း၌ လေ့ကျက်သော။ (အလေ့အကျက် ရသည်ဟု ဆိုလို၏) စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ ခြင်းတည်း။

အနုဂ္ဂမာဓိဂတန္တိ၊ ကား။ အာကာသကသိဏာဝဇ္ဇေ၊ အာကာသကသိုဏ်းသည် ကြဉ်အပ်သော။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ် မရှိ တခုခုသော။ ကသိဏေ၊ ၌။ ရူပါဝစရဈာနာဓိဂမာနုဂ္ဂမေန၊ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါးကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့်။ ရူပဝိရာဂ

ဘာဝနာယ၊ ရုပ်၌တပ်မက်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာဖြင့်၊ ဝါ၊ ရုပ်ကို စက်ဆုပ်သော ဘာဝနာဖြင့်။ အဓိဂတ်၊ ရအပ်သော။ ။ ဇောသ၊ ဤပဌမာ ရူပဝိညာဉ်၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံကား။ အာကာသနိမိတ္တံ၊ အာကာသပညတ်နိမိတ်တည်း။ (တနည်း) ဇောသ၊ အား။ အာကာသနိ မိတ္တံ၊ နိမိတ်ဟူသော။ ဂေါစရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရံ၊ မည်၏။ အာကာသနိမိတ္တဂေါစ ရော၊ အာကာသပညတ် နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ ဥပသံ ဟရတောတိ၊ ကား။ ဒုတိယရူပါဓိဂ မာယေ၊ ဒုတိယရူပဈာန်ကို ရခြင်းငှါ။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ နေန္တသ၊ ဆောင်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဆောင်သော ယောဂီအား။ တထာ၊ ထိုသို့ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပွါးစေသော ယောဂီအား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဥပသံဟရတော–ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာ ဏေ၊ ၌။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိညာဏဗျာယတနစိတ္တံ၊ သည်။ ပကွန္ဒတီတိ၊ ကား။ အနုပဝိသတိ၊ သက်ဝင်၏။ ဝိမောက္ခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပေတိ၊ သက်ရောက်၏။

အာဘောဂါဘာဝတောတိ၊ ကား။ သုခိတာ ဟောန္တုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုခါသီသနာဒိဝသေန၊ ချမ်းသာကို တောင့်တခြင်း စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဘုဇနာဘာဝတော၊ နလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခါသီ သနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ [၃၉၀] ပဝတ္တမာနာ၊ သော။ မေတ္တာဒိဘာဝနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ (သီဟိုဠ်မှ၌ ဇဝ–သဒ္ဒါမရှိ) ပရမတ္ထဂ္ဂ ဟဏမုခေန၊ ပရမတ္ထ တရားကို ယူခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြု၏။ ဥပေက္ခာ ဘာဝနာ ပန၊ သည်ကား။ တထာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိတ္တာ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဗ္ဗေပေက္ခနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရော တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ။ပ။ ဂ္ဂဟဏဒုက္ခံစိတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ–စောဒေမိ၊ အံ့။ ကမ္မဿကာ။ပ။ ဘဝိဿန္တီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပဝသေနပိ၊ ပယ်မြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပရမတ္ထဂ္ဂဟဏမုခေနေဝ၊ သဖြင့်သာလျှင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရောပိ၊ သည်လည်း။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ နနု၊ အာရုံပြုသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။ ဇော၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တံ၊ ထိုပရမတ္ထတရားကို ယူခြင်းသည်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) မတ္တာကပ္ပတ္တိယံ ပန၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဗ္ဗေပေက္ခနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့် တကွ။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေ ဇေ၊ ထင်ရှား မရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိသယေ၊ သက်သက် သတ္တဝါပညတ် အာရုံ၌။ တသ၊ ထိုဥပေကာ ဗြဟ္မဝိဟာရ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခတာ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော သက်သက်သတ္တဝါ ပညတ်ကို ယူခြင်းဖြင့် (ဝါ) ယူခြင်းကြောင့် ခဲယဉ်းငြိုငြင်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယကိုမှီ၍ ပေးသော အနက်၊ သီဟိုဠ်မှုအရအား ဖြင့်ကား) အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခတာ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော သတ္တဝါပညတ်ကိုယူခြင်း၌ ကျင်လျင် (ကျင်လယ်) သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ–၌စပ်) အဗ္ဗေပေက္ခနဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တိယာ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အပရာမသ သတ္တဂ္ဂဟဏမုခ–ဘူတတာယ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်မူ၍ သတ္တဝါ ပညတ်ကိုယူခြင်း၌ ခေါင်ထိပ်တရား ဖြစ်၍ဖြစ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေသံ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

၂၇၄။ သဗ္ဗာပေတာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဇော အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ ဒါနာဒီနန္တိ၊ ကား။ ပါရမိဘာဝပ္ပတ္တာနံ၊ ပါရမီအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဒါနာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရား တို့ကို။ သဗ္ဗကလျာဏမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သမတိ သာယ၊ အမျှသုံးဆယ်သော။ ပါရမိတာနံ စ၊ ပါရမီတော် လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တန္နိမိတ္တာနံ၊ ထိုအမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီတော်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓယာနိယာနဋ္ဌ၊ ဗုဒ္ဓယာဉ် နှင့်စပ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ၊ အပြစ်ကင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေ ဟိ၊ အလုံးစုံသော လောကီဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ထက်။ သုန္ဒရသဘာဝါနံ၊ ကောင်းသော သဘောတရားတို့ကို။ ဟိ၊ မှန်။ လောကိ ယဓမ္မာ၊ လောကီတရားတို့သည်။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေဟိ၊ သော ပါရမီဂုဏ်ကျေးဇူး တရားတို့ထက်။ အာနုဘာဝ တော၊ အားဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာ နာမ၊ လွန်မြတ်ကုန်သည်တို့ မည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ ကုန်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေသု၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတညာဏ် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့၌။ ဝတ္တာဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရိပူရိကာတိ၊ ကား။ ပရိဝုဒ္ဓိကရာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကြီးပွါးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ အဓိဋ္ဌာန်နာနိဝိယ၊ လေးပါးသော တည်ရာ အဓိဋ္ဌာန်တို့ကဲ့သို့။ သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ပါရမိတာနံ၊ ပါရမီတော်တို့ကို။ ပါရိပူရိကရာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသည်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဟိတဗ္ဗာသယတာယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌စပ်) မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရာဒီနံ၊ တို့၏။ (ဘာဝ–၌စပ်) ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝဒဿနမုခေန၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အပ္ပ မညာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ သန္တာနဿ၊ သန္တာန်၏။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ အဘိသခံတတ္တာ၊ ပြုပြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဗောဓိသတ္တာ၊ ဘုရားအလောင်း တော်တို့သည်။ ဒါနာဒိပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေတုံ၊ ၎။ သမတ္ထာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ အရာ အားဖြင့်။ (သမတ္ထာ၊ ကုန်သည်။) နု (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဣမဿ ဒါတဗ္ဗံ ဣမဿ နု ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ နိဒဿနမတ္တံ၊ မျှဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ် ၏။ ဣဒံ၊ ကို။ နု ဒါတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မူ၍။ ဣတိ၊ သို့။

ဝတ္တာဗွေတော၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဒါနပါရမိတာ၊ ဒါနပါရမီတော်သည်။ ဒေယျပဋိဂ္ဂါ ဟကဝိကပ္ပရဟိတာ၊ လှူဖွယ် ဝတ္ထုနှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်သွယ်နှစ်ခု ကြဲစည်ခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟော တိ၊ ၏။) ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ ယထာပိ။ ပ။ ပရိရက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[ယသ ကသစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော ရေဖြင့်။ သမ္ဘုဏ္ဍော၊ ပြည့်သော။ ကုမ္ဘော၊ အိုးကို။ အဓော ကတော၊ အောက်၌ မျက်နှာဝပ္ပြအပ်သည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ မှောက်ထားအပ်သည် ရှိသော်။ ဥဒက၊ ကို။ နိဿသ၊ အကြွင်းမဲ့။ ဝမတေ၀၊ အန်ထုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရေကို အန်ထုတ်ရာ၌။ နေ ပရိရက္ခတိယထာ၊ ကြွင်းကျန်စေသောအားဖြင့် မစောင့်ရှောက်သကဲ့သို့။]

သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ သုခနိဒါနန္တိ ဣမိနာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်လည်း။ သမ္ဘဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေန္တိ တိ ဣမိနာ စ၊ နှင့်လည်း။ (သမ္ဘဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။) တေန၊ ထိုသဗ္ဗသတ္တာနံ–ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ဝုတ္တာ ဟောတိ–၌စပ်) ဒေယျဓမ္မေ နေ ဝိယ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုဖြင့်ကဲ့သို့။ ဒါနဓမ္မေနပိ၊ ပေးလှူခြင်းစေတနာ တရားဖြင့်လည်း။ မဟာသတ္တာနံ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏။ လောကသ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါဟူသော လောကအား။ [၃၉၁] ဗဟူပကာရတာ၊ များသော ကျေးဇူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ ထိုသို့ ကျေးဇူးများစေသော အခြင်းအရာဖြင့်။ တသ၊ ထိုစေတနာဒါနကို။ ပရိဏာမနတော၊ ညွှတ်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိဘာဂ၊ အကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထာ ပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဥပဃာတန္တိ ဇေတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤ ပုဒ်၌လည်း။ ဝိဘာဂ၊ အကတွာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ ပဒယောဇနာ၊ ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စပ်ခြင်းတည်း။ ဝိဘာဂ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ ဥပဃာတံ၊ နှိပ်စက်ညှင်းဆဲခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇယန္တာ၊ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ သုခနိဒါနံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယန္တိ၊ ဆောက်တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား ပဒယောဇနာတည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သီလ ပါရမိတာ၊ သည်။ သတ္တကာလဝိကပ္ပရဟိတာ၊ သတ္တ၀ါနှင့် ကာလကို နှစ်သွယ်နှစ်ခု ကြဲစည်ခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုသီလ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ လောကတ္ထမေ၀၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောကအကျိုးငှါ သာလျှင်။ ပရိဏာမိယတိ၊ ညွှတ်စေအပ်၏။ နေကွမ္မံ ဘဇန္တိတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတ သ၊ ရှင်ရဟန်းအား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သီလံ၊ သည်။ ပရိပူရတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဂဟဋ္ဌသ၊ လူ၀တ်ကြောင်အား။ နေ ပရိပူရတိ၊ မပြည့်စုံ။ ဣဓ ပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဝိဘာဂ အကတွာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သုခနိဒါနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်အပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာလဝိဘာဂ၊ ကာလကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ နေ အနုတိဋ္ဌန္တိ၊ မဆောက်တည်ကုန်။ (တနည်း အနုကို ကမ္မပ္ပ၀စနီယ–ဟု ယူလျှင်) ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌။ နေ အနုတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ သီလံ ဝါ၊ သီလကို မူလည်း။ နေ သမာဒိယန္တိ၊ မဆောက်တည်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဇတံ၊ (သီလပရိပူရဏတ္ထံ နေကွမ္မံ ဘဇန္တိ –ဟူသော) ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ မျှသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗျာနာဒိနေကွမ္မဘဇနေ သာပိ၊ ဗျာန်အစရှိသော နေကွမ္မတရားသို့ ဆည်းကပ်ခြင်း၏လည်း။ ဣဒ္ဓိတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနတာ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာ၀၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်တို့၌လည်း။ ဇေ နယော၊ တည်း။ ဟိတာဟိတေသူတိ၊ ကား။ အတ္ထာနတ္ထေသု၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် အကျိုးမဲ့တို့၌။ အသမ္ဘောဟတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သမ္ဘောဟ၀ိဒ္ဓံသနာယ၊ ပြင်းစွာ တွေ၀ေခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပညံ ပရိယောဒပေန္တီတိ၊ ကား။ ယောဂ၀ိဟိတံ၊ ပညာဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ဝိဇ္ဇာဌာနာဒီ၊ ဆေးပညာ အစရှိသော နှုတ်မှုပညာ စိတ်မှုပညာအရာ စသည်ကို။ အသုတံ၊ မကြားနာဘူးသေးသည်ကို။ သုဏာန္တာ၊ ကြားနာကုန်လျက်။ သုတံ၊ ကြားနာဘူးသည်ကို။ ဝေါဒပေန္တာ၊ ဖြူစင်စေကုန်လျက်။ အဟံ ကာရမမ်ကာရာဒီ၊ ငါဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုသော ဒီဋ္ဌိ, ငါ၏ ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုသော တဏှာစသည်ကို။ ဝိဓုနန္တာ၊ ခါထုတ်ကုန်လျက်။ ဥဏ်း၊ ကို။ ဝိသော ဓေန္တိ၊ သုတ်သင် ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပညာပါရမိတာ၊ သည်။ အဟံ မမာတိ ဝိကပ္ပရဟိတာ၊ ၎င်း, ၎င်း၏ဥစ္စာဟု ကြဲစည်ခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိတသုခတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခါဒိ၀ုဒ္ဓိယတ္ထမေ၀၊ စီးပွါးချမ်းသာ စသည်၏ ကြီးပွါးခြင်း အကျိုးငှါ သာလျှင်။ နိစ္စန္တိ၊ ကား။ သသတံ၊ အမြဲ။ အ၀ိစ္ဆေ၀ေန၊ အစဉ်မပြတ်သဖြင့်။ ပဋိပကွေန၊ နှင့်။ အ၀ေါကိဏ္ဏံ၊ မရောပြွမ်းမူ၍၊ ဝါ၊ မရောပြွမ်းပဲ။ ဝိရိယမာရဘန္တိတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဟိတသုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော စီးပွါးချမ်းသာသည်။ အဘိ၀ဍ္ဎတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဧ၀ံ၊ ဖြင့်။ ပရက္ကမ်၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိရိယပါရမိတာ၊ သည်။ သကော်စ၀ိဂ္ဂေ၀ရ ဟိတာ၊ ဆုတ်နှစ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းမှ ကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိရ၁ာ၀ံ ပတ္တာ၀ိတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အ၀ရ၁ါနံ၊ ပြစ်မှားကျူးလွန်သော သူတို့ကို။ နိဂ္ဂဟသမတ္ထတံ၊ နှိပ်ခြင်း၌ (ဝါ) နှိပ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နာနပ္ပကာရက် အ၀ရာ၀ံ၀မဇ္ဈိတိ၊ ကား။ မမ္မဿေ၀ဒနာကာရေန၊ အသည်းနှလုံးစသော သေကွင်းအရပ်ကို ဖြတ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပ၀တ္တိတံ၊ သော။ နာနာ၀ိ၀ံ၊ သော။ အ၀ရာ၀ံ၊ ပြစ်မှားခြင်းကို။ သဟန္တိ၊ သည်းခံကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။

ဒေါသသဟနာ၊ အပြစ်ကို သည်းခံသော။ ခန္တီပါရမိတာ၊ သည်။ အတ္တပရိုကပ္ပဝိရဟိတာ၊ မိမိနှင့်သူတပါးကို နှစ်သွယ်နှစ်ခွ ကြံစည်ခြင်းမှ ကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ပဋ္ဌည် နှ ဝိသ်ဝါဒေန္တီတိ (ဧတေန)၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အဝိသ်ဝါဒနသာမညေန၊ မချွတ်ယွင်းစေခြင်း တူသဖြင့်။ သဗ္ဗသ ပိ၊ သော။ အနရိယဝေါဟာရသ၊ ကို။ အကရဏ၊ မပြုခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သစ္စပါရမိတာ၊ သည်။ ပဋ္ဌိညာတေ စ၊ ဝန်ခံအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အပဋ္ဌိညာတေ စ၊ ဝန်မခံအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌာဒိကေ၊ မြင်အပ်သောအရာစသည်၌။ မိစ္ဆာဝိ ကပ္ပရဟိတာ၊ မှားယွင်းစွာ ကြံခြင်းမှ ကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။ ယထာသမာဒိန္နေသု၊ အကြင် အကြင် ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒါနာဒိဓမ္မေသု၊ တို့၌။ နိစ္စလာဓိဋ္ဌာယိနော၊ မတုန်မလှုပ် တည်တံ့လေ့ ရှိကုန်သည်။ အစလ သမာဒါနာဓိဋ္ဌာနာ၊ မလှုပ်ရှားသော ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် တည်တံ့ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤနေရာ၌ ပုဒ်မကြီး ရှိသင့်၏) စ–သစ္ဆ၊ မှန်၏။ သမာဒိန္နေသု၊ ကုန်ပြီးသော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေသု၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ပါရမီတရားတို့၌။ သမ္မ ဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ ကြံ့ကြံ့တည်ခြင်းသည်။ အဓိဋ္ဌာနပါရမိတာ၊ တော်ပေတည်း။ တေသူတိ၊ ကား။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ အဝိစလာယာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အကမ္မနီယာယ၊ မလှုပ်ရှား စေအပ် မလှုပ်ရှားစေနိုင်သော။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတဗျာသယတာဒိအာကာရေန၊ အစရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ပါရမိ ယော၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌာနာ၊ ရလျှင် တည်ရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဓိဋ္ဌာနာဓိဋ္ဌာနာပိ၊ လေးပါးသော အဓိဋ္ဌာန်လျှင် တည်ရာရှိကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန် ၏။) တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယထာပဋ္ဌည်၊ ဝန်ခံချက်အားလျော်စွာ။ ပရာနုဂ္ဂဟာယ၊ သူတပါးတို့အား ချီးမြှောက် ခြင်းငှါ။ [၃၉၂] ပါရမီနံ၊ တို့ကို။ အနုဋ္ဌာနေန၊ လျော်စွာ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ၊ ဓိဋ္ဌာန်သည်။ ဝါ၊ သစ္စာဟူသော တည်ရာတည်ကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တပ္ပဋိပက္ခပရိစ္စာဂတော၊ ထိုပါရမီတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ စာဂါဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပါရမီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစိတ္တုပသမတော၊ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်။ ဥပသမာဓိဋ္ဌာ နံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဟိ၊ ထိုပါရမီတော်တို့ဖြင့်။ ပရဟိတူ–ပါယကော သလ္လတော၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွါး၏ အကြောင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စေကမ္ပိ၊ အသီးအသီး လည်း။ ပါရမိတာသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရကထာ၌။ သခ်ေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊ အားဖြင့်ကား။ ပါရမိတာသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပရမတ္ထဒီပနိယံ၊ နီမည်သော။ စရိယာပိဋကဝဏ္ဏနာယံ၊ စရိယာပိဋကတ၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတိဝိတ္ထာရဘယေန၊ အလွန်ကျယ်မည်မှ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။ နှ ဝိတ္ထာရယိမှ၊ မချဲ့ကုန်တော့ပြီ။ ဒသဗလညာဏာဒိကေ၊ စသည်၌။ တထာ၊ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ ဧတာဝ ဟောန္တိ တိ၊ ကား။ ဧတာ၊ ဤလေးပါးသော အပွမညာတို့သည်။ ဟောန္တိ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။
ဣတိ၊ ကား။ နဝမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၀–အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၉၃–၁၂)

ပဌမာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၉၃] ၂၇၅။ ဥဒ္ဒိဒ္ဒေသုတိ၊ ကား။ စတ္တာရော အာရုပ္ပါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိဒ္ဒေသု၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဥဒ္ဒိဒ္ဒေသု–ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ စတူသု အာရုပ္ပေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ရူပဝိဝေကေန၊ ရုပ်၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ အရူပံ၊ မည်၏။ (နတ္ထိ ရူပံ ဧတ္ထာတိ အရူပံ–ဟု ဝစနတ္ထပြုရာ၏) အရူပမေဝ၊ အရူပသည် ပင်လျှင်။ အာရုပ္ပံ၊ မည်၏။ စျာနံ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤပါ၌၌။ တဒတ္ထံ၊ ထိုစျာန် အကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အကျိုးရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမော၊ ပွါးစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ ၏။ ရူပါဒိကရဏာ ဇ္ဈာ၊ ကား။ ရူပဟေတု၊ ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပါဒိကရဏ်–ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိကရဏသတ္တေါ၊ သည်။ ကာမာဒိကရဏာ ဇ္ဈာ အာဒီသုဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဟေတုအတ္ထော၊ အကြောင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဒဏ္ဍနဒ္ဒေန၊ ခြိမ်းချောက်ကြောင်း အနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကြောင်း အနက်ကြောင့်။ ဒဏ္ဍော၊ မည်၏။ မုဂ္ဂရာဒိ၊ ဆောက်ပုတ်–လက်ရိုက် အစရှိသော ဒုတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပရပီဠာဓိပ္ပါယေန၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်လိုသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဆောက်ပုတ် အစရှိသောဒုတ်ကို။ အာဒါနံ၊ စွဲကိုင်ခြင်းသည်။ ဒဏ္ဍာဒါနံ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ သသနဒ္ဒေန၊ ညှင်းဆဲကြောင်း အနက်ကြောင့်။ သတ္ထံ၊ မည်၏။ အာဝုဓံ၊ ဓားစသော လက်နက်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဘဏ္ဍနံ၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကလဟော၊ မည်၏။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ဝိဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ နာနာဝါဒေါ၊ အသီးအသီးကွဲပြားသည်ကို ဆိုခြင်းသည်။ ဝိဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဧတေ ဇ္ဈာ၊ ကား။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိကံ၊ ဒဏ္ဍာ ဒါန စသည်သည်။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ အာရုပ္ပေ အရူပဘာဝေ၊ ရုပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝါ၊ ကား။ အာရုပ္ပေဘာဝေ၊ အရူပ ဘာဝ၌။ ရူပါနံယေဝါတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝါနံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ ရူပါနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ (ရူပါနံယေဝ–ဟူသောပုဒ်၏) အဓိပ္ပါယ်တည်း။ နိဗ္ဗိဒါယာတိ၊ ကား။ ဝိဂ္ဂမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓနတ္ထာယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယာတိ၊ ကား။ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ နိရောဓာ ယာတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈတ္ထာယ၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း အကျိုးငှါ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ၊ ဤ နိဗ္ဗိဒါယ–အစရှိသော သုံးပုဒ်ကို။ သမ တိက္ကမ်၊ ကျော်လွန်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒီနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဒိန္နာဒါနာဒိကံ၊ အစရှိ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပဟေတုကံ၊ ရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ ၏။ ဣဓ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတ မေဝ၊ လာသော အကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။ နေ (သဂ်ဏာတိ)၊ ရေတွက်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကရဇရူပေတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ယထာဝုတာဒီနဝါခိကရဏာဘာဝယောဂျ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြစ်၏တည်ရာ အကြောင်းအဖြစ် အားလျော်သော ရုပ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သြဠာရိကရူပေ၊ ရုန့်ရင်းသော ရုပ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာဒီနဝန္တိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ တဿာတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ကို။ အာလောကောပိ၊ အာလောက ကသိုဏ်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ အရောင်အလင်းသည်လည်း။ (သီဟိဠ်မှနှင့်အညီ ပိ–သဒ္ဒါနှင့်ရှိသော ပါ၌သာ သင့်သည်) ဝဏ္ဏ ဝိသေသော ဧဝ၊ အဆင်းအထူး သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအာလောက ကသိုဏ်း၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ပဋ္ဌိဘာဂ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌဒ္ဓေတွာ၊ ခွါ၍။ အာကာသနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ပန၊ မဖြစ်နိုင် သည်ကိုဆိုအံ့။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသ ကသိဏ်၊ ပိုင်းခြားအပ်သော အာကာသ ကသိုဏ်းကို။ ဥဋ္ဌဒ္ဓေတွာ၊ ၍။ (အာကာသနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ ငှါ၊ ဝါ၊သည်)။ နေ(သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ၊ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဟိ၊ မှန်။ တဿ၊ ထိုပရိစ္ဆိန္နာကာသ ကသိုဏ်းကို။ ဥဋ္ဌဒ္ဓေနာ နာမ၊ ခွါခြင်းမည်သည်။ ရူပနိမိတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သိယာ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပေတွာ။ပ။ နဝသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အာလောက ကသိဏာမို့၊ ကိုလည်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဌသု၊ ရှစ်ပါးသော ကသိုဏ်းတို့တွင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုအာလောက ကသိုဏ်းကို။ ဌပနေ၊ ထားခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ နေ ဒိဿတိ၊ မထင်။

ကရဇရူပ်၊ ကို။ အတိက္ကန္တံ၊ ကျော်လွန်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုကရဇရုပ်ကို။ အနာလမ္မနတော၊ အာရုံမပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ကရဇရုပ်ကို။ အနာလမ္မနဝသေနေဝ၊ အာရုံ မပြုနိုင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ နန၊ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ (ဣတိ၊ သို့စောဒနာငြားအံ့။) ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သြဠာရိ ကဂ်ပ္ပဟာနတော၊ ရုန့်ရင်းသော စျာန်အဂ်ါကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သန္တသဘာဝေန၊ ငြိမ်သက်သော သဘောရှိသော။ အာနေဉ္ဇ ပ္ပတ္တေန၊ အာနေဉ္ဇအဖြစ်သို့ရောက်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ အတိက္ကန္တံ၊ ကျော်လွန်အပ်သည်ရှိသော်။ သုဒ္ဓ၊ စွာ။ အတိက္ကန္တံ နာမ၊ ကျော်လွန်အပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ [၃၉၄] ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အသ္သာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ နိရုဇ္ဈနတော စ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမန တော စ၊

ကာမဓာတ်ကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ကာရဏ၊ ကို။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဲ့၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အကာရဏ၊ သင့်သော အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣတရေသံ၊ ဤအသာသပဿာသမှ တပါးကုန်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝတော စ၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်ဌင်း။ (သဗ္ဗာဝတော–ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် သဗ္ဗာဝတော စ၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဟုပေး) ဟေဋ္ဌိမဖျောနာနံ–ဟေဋ္ဌိမဖျောနာနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ အကာမဓာတုသံဝတ္တနီယတော စ၊ ကာမဓာတ်၌ မဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ဌင်းတည်း။ တပ္ပဋိဘာဂမေဝါတိ၊ ကား။ နိမိတ္တ ဂ္ဂါဟသဗ္ဗာဝတော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ယူခြင်း၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိဠ်ဒီပနှင့်အညီ သဗ္ဗာဝတော–သာသင့်သည်) ကရဇရူပပဋိဘာဂမေဝ၊ ကရဇရုပ်နှင့် တူသည်သာ လျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ သဒိသံ နာမ၊ တူသော အရာမည်သည်။ တဲ့၊ ထိုမူလအစစ် ဝတ္ထုသည်၊ ဝါ၊ ထိုမူလ ကရဇရုပ်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုကရဇရုပ်နှင့် တူသော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ သမတိက္ကမနေန၊ ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ။ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနယောဂ်၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကထံ ယထာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကထန္တိ၊ ကား။ ကာထေတုကမျတာပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ယထာ တိ၊ ပုဒ်သည်။ သြပမ္မတ္ထေ၊ ၌။ နိပါတော၊ လေခါစိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကာဌဝဏ္ဏာဒိနာ၊ မည်းသော အဆင်းစသည်ဖြင့်။ ကတပရိကမ္မာယ၊ ပြုအပ်သော ပြုပြင်မှု ပရိကံရှိသော။ လေခါယ၊ ရေးအကြောင်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ ဖလိတန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိဝရံ၊ အကြား ကို။ ဒိသွာတိ၊ ကား။ ဒုရတော၊ မှ။ ဒိသွာ၊ ၍။ သမာနရူပသဒ္ဒသမုဒါစာရန္တိ၊ ကား။ သဒိသရူပသဏ္ဌာနသရပ္ပယောဂ်၊ တူသော အဆင်းသဏ္ဌာန် အသံ အပြုအမူရှိသော။

အာရမ္မဏဝသေနာတိ၊ ကား။ မမ၊ ငါ၏။ စက္ခု၊ သည်။ သောဘန်၊ တင့်တယ်၏။ မမ၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ထိရော၊ ခိုင်ခံ့၏။ မမ၊ ၏။ ပရိက္ခာရာ၊ အသုံးအဆောင်တို့သည်။ သုန္ဒရာ၊ ကောင်းမွန်ကုန်၏။ ဣတိ ဇဝ်၊ သို့။ အာရမ္မဏ ကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရဇရူပသမ်ဂီကာလောတိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ အတ္ထဘာဝရူပေန စေဝ၊ အတ္ထဘောရုပ်နှင့်ဌင်း။ အာရမ္မဏရူပေန စ၊ အာရုံရုပ်နှင့်ဌင်း။ သမန္နာဂတကာလော၊ ပြည့်စုံသော အခါတည်း။ တမ္မိတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပဿပိ၊ ရုပ်၏လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ တဲ့–ဟူသော ပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ သာမိအနက်ပ။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ပုဒ်တည်း။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝိယ၊ ကြောက်ခြင်း လန့်ခြင်း ရှုမြင်ခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုကဲ့သို့။ သမတိက္ကမိတုကာမတာ၊ ကျော်လွန်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣဒဉ္စ၊ ဤစကားသည်လည်း။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံသော စကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တယော၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂ နိရောဓတို့ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ငဲ့၍။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကော၊ တကောင်သော။ သုနခေါ၊ သည်။ ဝနေ၊ ၌။ သူကရေန၊ ဝက်သည်။ ပဟဋ္ဌမတ္တော၊ ပက်အပ်ခါမျှဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ တကြိမ်ပက်အပ်ခါမျှဖြစ်၍။ ပလာတော၊ ပြေးလေ၏။ သော၊ ထိုခွေးသည်။ အရူပဒဿနဝေလာယ၊ အဆင်းကို ကောင်းစွာ မမြင်နိုင်သော မှောင်ရီရီအချိန်၌။ ဘတ္တာပစနဥက္ခလိ၊ ထမင်းအိုးကို။ ဒုရတော၊ မှ။ ဒိသွာ၊ ၍။ သူကရသညာယ၊ ဝက်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ဘီတော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဥတ္တာသန္တော၊ လန့်သည်ဖြစ်၍။ ပလာယိ ကိရ၊ ပြေးလေသတတ်။ ပိသာစဘီရုကော၊ တစ္ဆေ ကြောက်တတ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ရတ္တိ ဘာဂေ၊ ၌။ အပရိစိတေ၊ မလေ့ကျက်ဘူး မသွားလာဘူးသော။ ဒေသေ၊၌။ မတ္ထကစ္ဆိန္နံ၊ လည်ဆစ်ပြတ်ပြီးသော။ တာလကန္ဓံ၊ ထန်းပင်လုံးကို၊ ဝါ၊ ထန်းပင်ငုတ်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ သော်။ ပိသာစသညာယ၊ တစ္ဆေဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ဘီတော၊ ၍။ ဥတ္တာ သန္တော၊ ၍။ မုစ္ဆိတော၊ တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ ပပတိ ကိရ၊ လဲကျလေသတတ်။ တဲ့၊ ထိုခွေးနှင့် ယောကျ်ားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သူကရာ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၇၆။ ဝေန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဝေ–အစရှိသော စကားကို။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ သြပမ္မတ္ထံ၊ ဥပမာအနက်ကို။ နိဂမေန္တော၊ နိဂုံးအုပ်လိုသည်ဖြစ်၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆို၏။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ॥တသ္မိ' ဗျာနေ၊ ထိုရူပါဝစရ စတုတ္ထ ဗျာန်၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ကသိဏရူပံ၊ ကို။ သန္တဝိမောက္ခတောတိ၊ ကား။ အရူပဗျာနတော၊ အရူပစျာန်အောက်။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုအရုပစျာန်တို့သည်။ (အာဂတာ–၌စပ်) "ရူပေ၊ ရူပါဝစရ ဗျာန်တို့ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ (ဖုသိတဗ္ဗာ၊ တွေ့အပ် ရောက်အပ်ကုန်သော။) အာရုပ္ပါ၊ အရူပစျာန်တရားဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်သော။ ယေ တေ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)" ဣတိအာဒီသု၊ ပါ၌တို့၌။ သန္တ ဝိမောက္ခာတိ၊ တို့ဟူ၍။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုအရူပါဝစရ ဗျာန်၏၊ ဝါ၊ ထိုယောဂီအား။ သန္တတာသိဒ္ဓိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ပြီးခြင်းကို။ အနုဿုတိတော၊ တဆင့်ကြားအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ယထေဝါတိ (ဇတ္ထ)၊ ၌။ ဧကာရေ န၊ ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌စပ်) ယေ နေ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဇတ် ရူပါဝစရစတုတ္ထဗျာန်၊ သည်။ ဒုဝဂ်ိုက်၊ အဂ်ါနှစ်ပါးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝ ဣမိနာ ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ [၃၉၅] အာရုပ္ပါနိပိ၊ အရူပစျာန်တို့သည်လည်း။ (ဒုဝဂ်ိုကာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပေက္ခာစိတ္တေ ကဂ္ဂတာဝသေန၊ တာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝဂ်ိုကတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတိယဗျာနေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဒုဝဂ်ိုကတာမတ္တံ၊ အဂ်ါနှစ်ပါးရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကို။ နေ (ဒဿေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဇတ္တာပိ၊ ဤစတုတ္ထဗျာန်၌လည်း။ ဒုဝဂ်ိုတာမတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘူမိဘေဒတော၊ ဘုံအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ အယံ၊ ဤအဂ်ါ နှစ်ပါးရှိသည်၏အဖြစ်မျှသည်။ နေ ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်ပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပမေပမေယျဘာဝသ၊ ဥပမာနှင့်

ဥပမေယျအဖြစ်၏။ ဘိန္နာခိကရဏတော၊ ကွဲပြားသော တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (တည်ရာတူလျှင် တခုတည်း ဖြစ်၍ ဥပမာ ဥပမေယျ မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုလို၏)

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ နိကန္တိန္တိ၊ ကား။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ ပရိယာဒါယာတိ၊ ကား။ အာဒီနဝဒဿနေန၊ အပြစ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ တသ္မိံဈာနေ၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၌။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။ အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ မနသိကရဏေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဏီတတော စ၊ မွန်မြတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ သုခုမတော စ၊ သိမ်မွေ့သော အားဖြင့်ရင်း။ မနသိကာရော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တတောပ။ ကရိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပတ္ထရိတွာတိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ဝမိုတ်၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ကသိဏ်းကို။ (ပတ္ထရိတွာ၊ ဖြန့်၍။) ဝါ၊ ကား။ တဒါ၊ ၌။ ဝမုနဝသေန၊ ပွါးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတ္ထရိတွာ၊ ၍။ တေနာတိ၊ ကား။ ကသိဏာရုပေန၊ ဖြင့်။ ဥဿိဒ္ဓေတိ ကသိဏန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနသ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘူတံ၊ သော။ ပထဝီကသိဏာဒိကသိဏာရုပ်၊ ကို။ အပနေတိ၊ ပယ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥဿိဒ္ဓနဝိမိ၊ ခွါခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေနေ္တာ၊ ၍။ ဥဿိဒ္ဓေနေ္တာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သံဝေလ္လေတီတိ၊ ကား။ ပဋိသံဟရတိ၊ ခေါက်လိပ်၏။ အညဒတ္ထုတိ၊ ကား။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နေဝ ဥဗ္ဗဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ နေဝ ဥဗ္ဗဟတိ၊ မတက်။ နိ ဝိဝဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ နိ ဝိနိဝဇ္ဇတိ၊ မဆုတ်နစ်။ ဣမသ္မာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မာ ကသိဏာရုပသ၊ ကို။ အမနသိကာရန္တိ၊ ကား။ မနသိ၊ ၌။ အကရဏံ၊ မပြု ခြင်းကို။ အစိန္တနံ၊ မကြံခြင်း နလုံးမသွင်းခြင်းကို။ မနသိကာရဠ္ဠ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝနာ မနသိကာရဠ္ဠ၊ ဘာဝနာဟူသော နလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း။ နိဿာယ၊ ၍။ ။ဣဒံ၊ ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာနသ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘူတံ၊ သော။ ကသိဏာရုပ်၊ ကို။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ နမနသိကရောတော စ၊ နလုံးမသွင်း သည်လည်းဖြစ်သော။ တေန၊ ထိုကသိဏ်းရုပ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌောကာသံ၊ တွေ့ထိရာ ပျံ့နှံ့ရာ အရပ်ကို။ အာကာသော အာကာသော တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကရောတော စ၊ နလုံးသွင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ (တသ၊ ထိုယောဂီအား။) ယဒါ၊ ၌။ တံ၊ ထိုကသိဏ်းရုပ် သည်။ ဘာဝနာနုဘာဝေန၊ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ အာကာသံ၊ ဟင်းလင်း ပြင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တဒါ၊ ၌။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဥဿိဒ္ဓေတိ နာမ၊ မည်၏။ တဠ္ဠ၊ ထို ကသိဏ်းရုပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ–၌စပ်) တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ဥဿိဒ္ဓိတံ နာမ၊ ခွါအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ကသိဏုဿိဒ္ဓိ။ ပ။ ပညာယတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗမေတန္တိ၊ ကား။ တိဝိဓမ္မိ၊ ဖြစ်သော။ ဧတံ၊ ဤမည်သည်။ ပရိယာယဘာဝတော၊ ပရိယာယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။

နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ရူပါဝစရပဌမဈာနသ၊ ၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ နန၊ ခွါအပ်ကုန်ပြီးသည် မဟုတ်ပါလော။ တတော၊ ထိုပဌမဈာန်၏ ဥပစာရဏ မှ။ ပဌာယ စ၊ ၍လည်း။ အသ၊ ထိုယောဂီအား၊ ဝါ၊ ထိုယောဂီ၏ သန္တာန်၌။ နေသံ၊ ထိုနိဝရဏတို့၏။ ပရိယုဋ္ဌာန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ နိ (အတ္ထိ နန)၊ မရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ရှိငြားအုံ။ ဈာနတော၊ မှ။ ပရိဟာယေယျု၊ ယုတ်လျော့လေရာ၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ ငြားအုံ။) ပန၊ ပရိဟာရကို ဆိုဦးအုံ။ ဧကေ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ "သုခုမာနိ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ အရူပဈာနဝိက္ခမ္ဘနေယျာနိ၊ အရူပဈာန်ဖြင့် ခွါအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရူပဈာန်ဖြင့် မခွါနိုင်ကုန်သော။ နီဝရဏာ နိ၊ တို့သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တာနိ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော နီဝရဏာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧတံ၊ (နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တီ–ဟူသော) ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထို ဧကေဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ မဟဂ္ဂတကုသလေသု၊ တို့၌။ လောကုတရကုသလေသု ဝိယ၊ တို့၌။ လောကုတ္တရကုသလေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဩဒိ သော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ပဟာနံ နာမ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ခြင်းမည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ဆက်။ ရူပါဝစရေဟိ၊ ရူပါဝစရဈာန်တို့ထက်။ အာရုပ္ပါနံ၊ အရူပဈာန်တို့၏။ ယော ဥဗ္ဘာရဖလတာဒိဝိသေသော၊ အကြင်ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိသည် ၏အဖြစ် အစရှိသော အထူးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအထူးသည်။ ဘာဝနာ ဝိသေသေန၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့်။ သန္တတရ ပဏီတတရဘာဝေန၊ သာ၍ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်, သာ၍မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တေသုယေဝ၊ ထိုအရူပဈာန်တို့တွင် ပင်လျှင်၊ ပုရိမပုရိမေဟိ၊ ရှေးရှေးဈာန်တို့ထက်။ [၃၉၆] ပစ္ဆိမပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်နောက်ဈာန်တို့၏။ (ဝိသေသော) ဝိယ၊ အထူး ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိက္ခမ္ဘန္တီတိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏဘာဏနဝသေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ အညတ္ထာပိ၊ ဤအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်မှ တပါးသော စတုတ္ထဈာန် စသည်တို့၌လည်း။ ဟေဋ္ဌာ ၌။ ပဟီနာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီး သော တရားတို့ကို။ ဥပရိ ၌။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ "သဗ္ဗေ၊ ကုန် သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ 'နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တီ' ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုဆရာတို့သည်။ ဒုတိယဈာနုပစာရာဒီသု၊ တို့၌။ နီဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဝစနသ၊ နီဝရဏ တို့ကို ခွါခြင်းကို မဟောခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝတ္တေဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သေး၏။ သတိ သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ကား။ အာကာသနိမိတ္တာ

ရမ္မဏာ၊ အာကာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိ၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာထင်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သတိသီသေန၊ သတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥပစာရဈာနာနုဂုဏာနံ၊ အားလျော်ကုန်သော။ သဒ္ဓါပဋ္ဌမာနံ၊ သဒ္ဓါလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ သကိစ္စယောဂံ၊ မိမိကိစ္စ၌ (အထူး) ယှဉ်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပစာရေနာတိ၊ ကား။ ဥပစာရဈာနေန၊ ဈာန်ဖြင့်။ ဣဓာပိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သမ္မိဿ္ဍာနံ၊ ပေါင်းဆည်းသော စကားတည်း။ ဟိ၊ ၎။ တံ၊ ထိုရူပါဝစရ စတုတ္ထ ဈာန်သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သေသန္တိ၊ ကား။ သေသာနိ ကာမာဝစရာနီတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ။ဣဓ၊ ဤအာရုပ္ပနိဒ္ဒေသ၌။ ဝတ္တတေ့။ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သော၊ ဝါ၊ လျက်။ အဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သေးသော။ ယံ၊ အကြင်စကားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ ပန၊ ထိုစကားကိုကား။ ပထဝီ ကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌။ အဝိသိဋ္ဌံ၊ မထူးသော။ ယံ၊ အကြင်စကားရပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုမထူးသော စကားရပ်ကို။ အတိဒိသိတွာ၊ ညွှန်ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသည်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ အယံ ပန ဝိသေသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယာနပုတောဋ္ဌိကုမ္ဘိမုခါဒီနန္တိ၊ ကား။ သြဂုဏ္ဌာနသိဝိကာဒိယာနာနံ၊ ဖုံးအုပ်အပ်သော ထမ်းစင်အစရှိသော ယာဉ်တို့၏။ မုခံ၊ မျက်နှာဝသည်။ ယာနမုခံ၊ မည်၏။ ပတောဋ္ဌိယာ ခုဒ္ဒကဒ္ဒါရသ၊ ငယ်သော တံခါး၏။ မုခံ၊ အဝသည်။ ပတောဋ္ဌိမုခံ၊ မည်၏။ ကုမ္ဘိမုခံ၊ အိုး၏ မျက်နှာဝသည်။ ဣတိ၊ ပုဒ်သည်။ အနုလောမန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ အနုလောမန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဥပစာရောတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဧတေ၊ ဤသုံးပုဒ်သည်။ အနတ္တန္တရံ၊ ထူးသော အနက်မရှိ၊ ဝါ၊ မထူးသော အနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ တူသော အနက်ရှိ၏။ အရူပါဝစရဈာနစတ္ခုနှာ၊ အရူပါဝစရဈာန်ဟူသော မျက်စိဖြင့်။ ပေက္ခမာနော၊ ရှုကြည့်လျက်။

၂၇၇။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါနသမ္ဘဝဒဿနာဒိနာ၊ ဒဏ္ဍာဒါန၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ရှုခြင်း အစရှိသော။ သဗ္ဗေန၊ သော။ (ဒေါသဒဿနာကာရေန–၌စပ်) ရူပမမ္မေသု စ၊ တို့၌ဝင်း။ ပထဝီ ကသိဏာဒိ ရူပနိမိတ္တေသု စ၊ တို့၌ဝင်း။ တဒါရမ္မဏဈာနေသု စ၊ ထိုရုပ်နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော ဈာန်တို့၌ဝင်း။ ဒေါသဒဿနာကာရေန၊ အပြစ်ကို ရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသု ဧဝ ရူပါဒီသု၊ ထို ရုပ် အစရှိသည်တို့၌သာလျှင်။ နိကန္တိပ္ပဟာန အနာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိနာ၊ နိကန္တိကိုပယ်ခြင်း, နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော။ (အာကရေန၊ ဖြင့်။) "ရူပူပ ပတ္တိယာ၊ ရူပဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိသု၊ ပါ၌တို့၌။ ရူပဘ ဝေါ၊ သည်။ ရူပ် ယထာ၊ ရူပမည်သကဲ့သို့။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ ရူပဈာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌၊ ဝါ၊ ၏။ ရူပဈာနလာဘီ၊ ရူပဈာန်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒေဝဒတ္တော၊ ကို။ ဒတ္တောတိ၊ ဒတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပုရိမပဒလောပေန၊ ဖြင့်။ ကသိဏရူပ်၊ ရုပ်ဟူသော။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရူပါနိ ပဿတီတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဈာနစတ္ခုနှာ၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရပဒလောပန စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ပုရိမပဒလောပေန စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ယထာဣဓ၊ တိုင်း။ ရူပဈာနကသိဏရူပေသု၊ ရူပဈာန်နှင့် ကသိဏ်းရုပ်တို့၌။ ရူပဝေါဟာရော၊ ရူပဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပဈာန်နှင့် ကသိဏ်းရုပ်တို့၌ ရူပဟူသော ဝေါဟာရ၏ ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ရူပေရူပဈာနေ။ ၌။ တံ သဟဂတာ၊ ထိုရူပဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ ရုပသညာ၊ မည်၏။ တဒါရမ္မဏသ စာတိ (ဇတ္ထ)၊ ပုဒ်၌။ စ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တ၊ သော။ ရူပါဝစရဈာနံ၊ ကို။ သမ္မိဿ္ဍောတိ၊ ၏။ [၃၉၇] တေန၊ ထို စ–သဒ္ဒါဖြင့်။ "ပါဠိယံ၊ ၌။ ရူပသညာနန္တိ၊ ဟု ၍။ သရူပေကသေသေန၊ သရူပဧကသိသ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိရာဂါတိ၊ ကား။ ဇိဂုစ္ဆနတော၊ ကြောင့်။ နိရောဓတိ၊ ကား။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓေ ဆန္ဒရာဂဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ထိုရူပသညာနှင့် စပ်သော ဆန္ဒရာဂကို ခွါသဖြင့်။ နိရောဓနတော၊ ချုပ်စေခြင်းကြောင့်။ ။ဝုတ္တမေဝ၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၄၊။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ၊ ထို ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ–အစရှိသော ပါဠိ၏။ (ယောဇနာ–၌စပ်) သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိရာဂါ၊ ကြောင့်။ အနဝသေသာနံ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကုန်သော။ (ရူသညာနံ၊ တို့ကို။) နိရောဓာ၊ ချုပ်စေခြင်းကြောင့်။ ဣတိ ဧဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ဇတ္ထ ယောဇနာ–ဟူရာ၌ အတ္ထယောဇနာ–ဟုရှိလျှင်သာ၍ ကောင်းသည်)

အာရမ္မဏေ။ပ။ နဟောတီတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏာတိက္ကမေန၊ အာရုံကိုကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ အဂ်ါတိက္ကမေန၊ အဂ်ါကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။ (ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သည်။) နဟ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရူပဈာန်တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာသမတိက္ကမော၊ သညာကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏာသမတိက္ကမေန၊ အာရုံကို ကျော်လွန်

ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း ၍။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမတိက္ကန္တာသု စ။ ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ။ အဝတ္ထာ၊ မဟောမူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ သမာပန္နသာတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ကုသလသညာဝသေန၊ ကုသိုလ်သညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာပန္နဂ္ဂဟဏံ၊ သမာပန္န–ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝိပါကသညာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပပန္နဂ္ဂဟဏံ၊ ဥပပန္န–ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ ကိရိယာသညာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရဂ္ဂဟဏံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရကို ယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ မည်၏။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော၊ အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ သညာသမတိက္ကမသ၊ သညာကို ကျော်လွန်ခြင်း၏။ အနုနိပ္ပါဒီ စ၊ အစဉ်လိုက်၍ပြီးသည်ရင်း၊ ဝါ၊ နောက်လိုက်သည်ရင်း။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အဝုတ္တော စ၊ မဟောအပ်သည်ရင်း။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ဣဒ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌။ (သော၊ ထို အာရမ္မဏသမတိက္ကမကို။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနယောဂ်၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဒါရမ္မဏသ စေတံ အဓိဝစနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ကတာ–၌စပ်) ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌ကဲ့သို့။ သညာ သမတိက္ကမမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဝတ္တာ၊ မဆိုမူ၍။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမ ဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ အယံ တတ္ထ ဝတ္ထုဏာနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၇၈။ ပဋိဃာတေနာတိ၊ ကား။ ပဋိဃနနေန၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသယီဝိသယသမောဓာနေန၊ အာရုံရှိသော ဒွါရနှင့်အာရုံ၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ။အတ္ထင်္ဂမာတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်နောက်ပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ပြဆိုသော စကားတည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ ပြောင်းပြန်မှားနေသည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဃသညာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည်။ ဈာနသမင်္ဂီကာလေ၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ကာလ၌၊ ဝါ၊ ဈာန်ဝင်စားဆဲကာလ၌။ (တာသံ၊ တို့၏။) အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ–ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဣဓေဝ၊ ဤပဌမ အရူပဈာန်၌သာလျှင်။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ အနယောဂမုခေန၊ မေးစစ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ကာမဉ္စေတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိပဇ္ဇနကာနံ၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ၊ ကျင့်ဆဲ ကျင့်လတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥသ္သာဟဇနနတ္ထံ၊ ငါ။ ဧတာသံ ပဋိဃသညာနံ၊ တို့ကို။ (အစွဲပြသည်) ဧတ္ထပဌမာရုပ္ပကထာယံ၊ ၌။ (အစွဲပြသည်)အတ္ထင်္ဂမဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝစနံ၊ ဟောခြင်းကို။ (ဝိသေသနဖြည့်စွက်ပြသည်)

ဝါ၊ ကား။ ပသံသာကိတ္တနေန၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြောကြားခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပန၊ စင်စစ်ဖြင့်သော်ကား။ ပဋိဃသညာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ကို။ ဣဓေဝ၊ ဤပဌမာရုပ္ပကထာ၌သာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ဟောအပ်ဟောသင့် ဟောထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အထဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဘာဝမ္မသ၊ သဘာဝတရား၏။ အဘာဝေါ နာမ၊ မရှိခြင်းမည်သည်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပဟီနတာယ ဝါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်ရင်း။ ပစ္စယာဘာဝေန ဝါ၊ အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်သော်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ ရူပဈာနသမင်္ဂီနော၊ ရူပဈာန်နှင့် ပြည့်စုံနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ပဋိဃသညာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ပစ္စယာဘာဝမတ္တေန၊ အကြောင်း၏ မရှိခြင်းမျှကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဋိပက္ခာဓိဂမေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားကို ရခြင်းကြောင့်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကိဉ္စာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ တာတိ၊ ကား။ [၃၉၈] ပဋိဃသညာ၊ တို့သည်။ (အစွဲပြသည်) ရူပါဝစရန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နသာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဝင်စား၍။ ဝိဟရန္တသ၊ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိဉ္စာပိ နေ သန္တိ၊ အကယ်၍ကား မရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) နေ ပဟီနတ္တာ နေ သန္တိတိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုရူပဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေသောအခါ၌။ ပဋိဃသညာ၊ တို့သည်။ ပဟီနဘာဝေန၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ သန္တိ နာမ၊ မရှိသည်မည်ကုန်သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ နေ ဟိ ရူပဝိရာဂါယ။ပ။ သံဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ–စောဒေမိ၊ အံ့။ ပဋိဃသညာ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ အရူပဓမ္မာ ဧဝ၊ နာမ်တရားတို့သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ) နေ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ရူပါယတ္တာ စ ဧတေသံ ပဝတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယံ ပန ဘာဝနာတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အရူပ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာဟ၊၏။ ဓာရေတုန္တိ၊ ကား။ အဝဓာရေတုံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းငါ။ ဣဓာတိ၊ ကား။ အရူပဈာနေ၌။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဝစနာဒီဟိ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ ဟုဟောသော ဒေသနာစကားရပ် စသည်တို့ဖြင့်။ အာနေဉ္ဇတာ၊ အာနေဉ္ဇ၏အဖြစ်ကိုရင်း။ (ဝုတ္တာ–၌စပ်) ယေတေ။ပ။ အာရုပ္ပါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဒေသနာစကားရပ်ဖြင့်။ သန္တဝိမောက္ခတာ စ၊ သန္တဝိမောက္ခ၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

[၂၇၉] ဒေါသဒဿနပုဗ္ဗကပဋိပက္ခဘာဝနာဝသေန၊ အပြစ်ဒေါသကို ရှုခြင်း ရှေသွားရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက် ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိဃသညာနံ၊ တို့၏။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟတာပိသဒ္ဒေန၊ ကြီးစွာသော အသံဖြင့်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်သော်လည်း။ အရူပသမာပတ္တိတော၊ မှ။ နေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုဦးအံ့။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗရူပါဝစရ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ ပဌမဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပကမ္မိ သဒ္ဒံ၊ အသံ

အနည်းငယ်ကိုသော်လည်း။ နေ သဟတိ၊ သည်းမခံနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကို။ သမာပန္နသ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ သဒ္ဒါ၊ သည်။ ကဏ္ဌကော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၇၉။ အာရုပ္ပဘာဝနာယ၊ ၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ စုတိတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိရဟာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ ရူပသညာပဋိဃသညာနံ၊ တို့ကို။ (အာပါဒနေန–စသည်၌ စပ်) ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ပဌမ ရုပ္ပဈာန်၏။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ၊ အကျိုး၏ မပြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ အနုပ္ပတ္တိမ္မတာပါဒနေန၊ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသောအားဖြင့်။ သမတိက္ကမော စ၊ ကျော်လွန်ခြင်းကိုလည်း။ အတ္ထင်္ဂမော စ၊ ချုပ်ခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ပန၊ တပါး။ နာနတ္တသညာသု၊ တို့တွင်။ ဧကန္တရူပနိဿိတာ၊ စင်စစ် ရုပ်ကို မှီကုန်သော။ ယာ၊ အကြင်နာ နတ္တသညာတို့သည်။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုအရူပဘဝ၌။ နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အဖြစ်ကုန်။ တာ၊ ထိုနာနတ္တသညာတို့သည်။ အနောကာသတာယ၊ ဖြစ်ရာ သြကာသမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ အာရုပ္ပဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ နိဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ (နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ အနိဝါရိတတ္တာ၊ မတားမြစ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာစိ၊ အချို့သော နာနတ္တသညာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုဖြစ်တတ်သော နာနတ္တသညာတို့ကို။ အမနသိကာရေ၊ နှလုံး၌မပြုခြင်းကို။ အနာဝဇ္ဇနံ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကို။ အပစ္စဝေက္ခဏံ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ဧဝနပဋိပါဒကေန၊ ဧကိုသွားစေတတ်–ဖြစ်စေတတ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနီဟူသော မနသိကာရဖြင့်။ ဘဝင်္ဂမနသ၊ ဘဝင်စိတ်၏။ အန္တေ၊ အတွင်း (အကြား)၌။ အကာရဏံ၊ မပြုခြင်းကို။ အပ္ပဝေသနံ၊ မသွင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ တေန၊ (နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ–ဟူသော) ထိုပါဠိဖြင့်။ (အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်၌ ဣမိနာ–ဟုရှိ၏၊ သာရ၌ပေါ်လွင်၏။) နာနတ္တသညာမနသိကာရဟေတူနံ၊ နာနတ္တသညာကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမ၊ ကြောင့်။ သမာဓိသ၊ ၏။ ထိရဘာဝံ၊ မြဲမြဲခိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သခေါ်ပတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကာသနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ပတ် ၏။ ဝဏ္ဏော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ သောတူနံ၊ ကြားနာကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဥသာဟဇနနတ္ထဉ္စ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ ပလောဘနတ္ထဉ္စ၊ ဖြားယောင်းခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ ကထိတော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အကုသလာ၊ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ "သဗ္ဗသာဒရဟိတေ၊ အလုံးစုံသာယာဖွယ်မှ ကင်းသော။ အာကာသေ၊ ၌။ ပဝတ္တိတ သညာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သညာဖြင့်။ ကော အာနိသံသော၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံဂါဟိနော၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တတော မိစ္ဆာဂါဟတော၊ ထိုမိစ္ဆာအယူမှ။ နိဝတ္တေတုံ၊ ငှါ။ တီတိ ပဒေဟိ၊ တို့ ဖြင့်။ ဈာနသ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ကို။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ တံ၊ ထိုအကျိုးအာနိသင်ကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။ တေသံ၊ ထိုမကျွင်းကျင် မလိမ္မာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။ "အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤအရူပသမာပတ်သည်။ ဧဝံ သန္တာ ကိရ၊ ဤသို့ ငြိမ်သက်သတတ်။ ဧဝံ ပဏီတာ ကိရ၊ ဤသို့မွန်မြတ်သတတ်။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဿာ၊ ထိုအရူပသမာပတ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဿာ ဟံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။" ဣတိ၊ သို့ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ (ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။)

[၃၉၉] ၂၈၀။ အဿာတိ၊ ကား။ အာကာသဿ၊ အား။ ။ဥပ္ပါဒေါ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ အန္တော၊ အပိုင်းအခြားတည်း။ ဥပ္ပါဒန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အပိုင်းအခြား။ တထာ၊ တူ။ ဝယန္တော၊ ပျက်ခြင်းဟူသော အပိုင်းအခြား။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝ ဓမ္မော၊ တရားကို။ (ပရိစ္ဆိန္နော–၌စပ်) အဟုတ္တာ၊ မရှိသေး မဖြစ်သေးမူ၍။ သမ္ဘဝတော စ၊ ရှိခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဟုတ္တာ၊ ရှိပြီး ဖြစ်ပြီး၍။ ဝိနသနတော စ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အာကာသော၊ ကို။ အသဘာဝဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတရား မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒုဘယာဘာဝတော၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း နှစ်ပါးစုံ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနန္တော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ အဇ္ဇောကာသပရိစ္ဆိန္နာကာသာနံ၊ အဇ္ဇောကာသနှင့် ပရိစ္ဆိန္နာကာသတို့၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာကာသောတိ။ပ။ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤအာကာသဖြင့်။ ကသိဏံ၊ ပထဝီ စသော ကသိဏ်းကို။ ဥဋ္ဌါဒိယတိ၊ ခွါအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏုဋ္ဌါဏော၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုကသိဏုဋ္ဌါဏသည်ပင်လျှင်။ ကသိဏုဋ္ဌါဏံ၊ ဋ္ဌမ မည်၏။ မနသိကာရဝသေနာ ပီတိ၊ ကား။ ရူပဝိဝေကမတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ ရုပ်၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းမျှကို ယူသဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒဿ၊ အပိုင်းအခြားကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ ကြောင့်။ အနန္တဖရဏာကာရေန၊ အပိုင်းအခြားမဲ့ဖြန့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တပရိကမ္မမနသိကာရဝသေနာပိ၊ ဖြစ်သော ပရိကံဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ အနန္တံဖရတီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဟိတပရိစ္ဆေဒတာယ၊ မယူအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပရိကမ္မသမ္ဘသပုဗ္ဗကေန၊ ပရိကံ အတွေ့လျှင် ရှေသွားရှိသော။ ဈာနသမ္ဘသေန၊ ဈာန်အတွေ့ဖြင့်။ ဖုသတိ၊ တွေ့၏၊ ဝါ၊ ရောက်၏။ ။ဘောသဧမေဝ၊ ဘောသဧသည်ပင်လျှင်။ ဘောသဇ္ဈံ၊ ဘောသဇ္ဈမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာကာသာနန္တမေဝ၊ နန္တသည်ပင်လျှင်။ သံယောဂပရဿ၊ သံယုဂ်နှောင်းသော။ တ–ကာရဿ၊ တ–အက္ခရာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ စ–ကာရံ ကတ္တာ၊ စ–အက္ခရာပြု၍။ အာကာသာနဉ္စံ၊ ဥမည်၏။ ဈာနဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေ

နေ အာယတနမသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာယတန သဒ္ဒသ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေ၊ တည်ရာဟူသော အနက် ၌။ ဒဿနတော၊ တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်တည်း။ ကာရဏာကရသဠာတိဒေသ နိဝါသတ္ထေပိ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်, ထွက်ပေါ်ရာဟူသော အနက်, ဖြစ်ပေါ်ရာအရပ်ဟူသော အနက်, နေရာဟူသော အနက် ၌လည်း။ အာယတနသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။

ဝိညာဏဋ္ဌာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၁။ ဧတေန၊ ဤယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဝဇ္ဇနာဒိလက္ခဏော၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော လက္ခဏာရှိသော။ ဝသီဘာဝေါ၊ ဝသီဘော်ကို။ စိဏ္ဏော စရိတော၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီ။ ပဂုဏီကတော၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်ကို ပြုအပ်ပြီ။ (တနည်း) စိဏ္ဏော စရိတော၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော။ ပဂုဏီကတော၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်ကို ပြုအပ်ပြီးသော။ အာဝဇ္ဇနာဒိလက္ခဏော၊ သော။ ဝသီဘာဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိဏ္ဏဝသီဘာဝေါ၊ မည်၏။ တေန စိဏ္ဏဝသီဘာဝေန၊ ထိုလေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ။ရူပါဝစရသည်၊ ကို။ အနတိက္ကမိတ္တာ၊ မကျော်လွန်မူ၍။ အနဓိဂန္တဗ္ဗတော စ၊ မရအပ် မရောက်အပ် မရောက်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တံသဟဂတသညာမနသိကာရသမုဒါစာရ သ၊ ထိုရူပါဝစရစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သညာနှင့်မနသိကာရတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟာနဘာဂိယဘာဝါဝဟတော စ၊ ဟာန ဘာဂိယ၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တံသမတိက္ကမေနေဝ၊ ထိုရူပါဝစရစျာန်ကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ တဒညေသံ၊ ထိုရူပါဝစရစျာန်မှ တပါးကုန်သော။ သမတိက္ကမိတဗ္ဗာနံ၊ ကျော်လွန်အပ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ သမတိက္ကမသိဒ္ဓိတော စ၊ ကျော်လွန်ခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာသန္နေ။ပ။ ပစ္စတ္ထိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိထိပဋိပန္နာယ၊ လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဥပရူပရိဝိ သေသာဝဟဘာဝတော စ၊ အထက်ထက်၌၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့် အထူးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဏီတဘာဝသိဒ္ဓိတော စ၊ မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်၏ပြီးခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဌမာရုပ္ပ တော၊ ပဌမာရုပ္ပစျာန်ထက်။ ဒုတိယာရုပ္ပံ၊ စျာန်သည်။ သန္တတရသဘာဝံ၊ သာလွန်၍ ငြိမ်သက်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နော စ။ပ။ သန္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သုပ္ပဏီတတရာ။ပ။ ဣဓတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။ အနန္တံ အနန္တန္တိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အနန္တ အနန္တန္တိ၊ ဟူ၍ နှ မနသိကာ တဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ နှ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ မပွါးစေအပ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနန္တံ ဝိညာဏံ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိညာဏံ ဝိညာဏန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍သော်လည်း။ (မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။)

တသ္မိံနိမိတ္တေတိ၊ကား။ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏသခ်ါတေ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍ဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ဝိညာဏနိမိတ္တေ၊ ထိုဝိညာဉ် ဟူသော အာရုံနိမိတ်၌။ စိတ္တံ စာရေန္တသာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော။ အာကာသဖုဋ္ဌေ ဝိညာ ဏောတိ၊ ကား။ [၄၀၀] ကသိဏုဋ္ဌိဋ္ဌိမာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါကြောင်း ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ ဖရိတ္တာ၊ ပြန့်နှံ့၍။ ပဝတ္တေ၊ သော။ အာရမ္မဏဘူတေ၊ သော။ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏေ၊ ၌။ အပ္ပေတီတိ၊ ကား။ အပ္ပနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သဘာဝမ္မေပိ၊ သဘောတရား ၌သော်လည်း။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမဘာဝနာဘာဝတော၊ အာရုံကိုကျော်လွန်သော ဘာဝနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဒုတိယာ ရုပ္ပစျာန်စိတ်သည်။ စတုတ္ထာရုပ္ပဝိယ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်စိတ်ကဲ့သို့။ အပ္ပနာပ္ပတ္တံ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပနာန ယော ပနေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဒုတိယာရုပ္ပဈာနေ၊ ၌။ ပုရိမဘာဂေ။ပ။ အရူပါဝစရန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ပဌမာရုပ္ပဈာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အထ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပနာနယောတိ၊ ကား။ သဘာဝ ဧမ္မေပိ၊ သဘာဝတရား ဖြစ်ကြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ သဘာဝတရားလည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စျာနသ၊ ၏။ အပ္ပနာနယော၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သောနည်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော–၌စပ်) အာရမ္မဏာ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ မရဏာနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တန ယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၈၂။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဌမာရုပ္ပေ၊ ပဌမာရုပ္ပစျာန်၌။ အာသန္နရူပဈာနပစ္စတ္ထိကတာ စ၊ နီးသော ရူပစျာန်ဟူသော ရန်သူရှိသည်၏ အဖြစ်ရင်း။ အသန္တသဘာဝတာ စ၊ မငြိမ်သက်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေန၊ သော။ ဒေါသဒဿနာကာရေန၊ အပြစ်ကို ရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပစျာန်၌။ နိကန္တိပဟာနအနာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိအာကာရေန၊ နိကန္တိကိုပယ်ခြင်း, နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ အလိုမရှိ သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကုသလဝိပါကကိရိယာဘေဒတော၊ ကုသိုလ် ဝိပါက် ကိရိယာ အပြားအားဖြင့်။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သွာယမတ္ထော၊ ထိုဆိုအပ် ခဲ့ပြီးသော ဤအနက်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗ သောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စျာနသ၊ ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနတာ၊ နမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဗာဟိရတ္ထသမာသဝသေန၊ သမာသ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ။ပ။ ယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ အာရမ္မဏသ၊ ၏။ (အာကာသာနဉ္စာယတနတာ၊ နမည် သည်၏ အဖြစ်ကို။) သမာနာဓိကရဏ သမာသဝသေန၊ တူသောတည်ရာရှိသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မ ဓာရည်း သမာသ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (ဤအရာ၌ တံ ဒဿေတုံ–ဟု ရှိသော

သီမူသာသင့်သည်) အာရမ္မဏမ်ိုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပုရိမနယေနေဝါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ နာသ အန္တောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပဒသိဒ္ဓိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ သော ပုဒ်၏ပြီးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ရှိသော အာယတန–သဒ္ဒါဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ယုဇ္ဇတိ၊) ယထာ၊ ယှဉ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဠာတိဒေသဋ္ဌေနပိ၊ အနက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အာယတန သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဒသ္သေတုံ၊ ဌ၊။ တထာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ သဠာယတိ၊ ဖြစ်ပွါး၏။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ သဠာတိ၊ မည်၏။ သဠာတိ ဧဝ၊ ဖြစ်ရာသည်သာလျှင်။ ဒေသော၊ အရပ်တည်း။ သဠာတိ ဒေသော၊ ဖြစ်ပွါးရာအရပ်။ ။ဗျာနံ၊ ကို။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ အားဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အမနသိကရဏေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဥဘယာထာ၊ အားဖြင့်။ ယောဇေတေဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဟိ–ကသ္မာ၊ ကား။ ဗျာနသ္သပိ၊ ကိုလည်း။ အနာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ (အမနသိကရဏံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ဧဝနပဋိပါဒကေန၊ ပါဒက မနသိကာရဖြင့်။ ဘဝင်ံမနသ၊ စိတ်၏။ အန္တော၊ ၌။ အကရဏံ၊ သည်။ အမနသိကရဏံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏသ စ၊ ကိုလည်း။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနံ၊ မဖြစ်စေခြင်းသည်။ အပ္ပဝတ္တိကရဏံ၊ မည်၏။ ဣဒ၊ ဤသို့သော။ အတ္ထသ၊ ၏။ သမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ သာမညနိဒ္ဒေသေန ဝါ၊ နိဒ္ဒေသနည်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဧကေသေသနယေန ဝါ၊ သနည်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဧကဋ္ဌံ ကတ္တာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။

[၄၀၁] ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) အနန္တသ၊ သော။ အာကာသသ၊ ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ပင်စပ်) အတ္တနော၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟူသော မိမိ၏။ ဖရဏာကာရေနေဝ၊ ဖြန့်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ အနန္တန္တိ၊ အပိုင်းအခြားမရှိဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်, နှလုံးသွင်းသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ မနသိကာရ ဝသေန ဝါ အနန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလုံးစုံကို။ မနသိကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနဝသေသတော။ပ။ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗျာနဝိဘင်ေပိ၊ ၌လည်း။ အယမေဝ အတ္ထော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယံ ပန ဝိဘင်ေ ဝုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသာ ပါဠိယာ၊ ထိုဗျာနဝိဘင်းပါဠိ၏။ ဧဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တံယေဝ အာကာသံ၊ သကိုသာ လျှင်။ ဖုဋ္ဌ ဝိညာဏံ၊ နှံ့၍ဖြစ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ယတ္တော ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင် ၏။ တံယေဝ အာကာသံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိညာဏေန၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌံ၊ တွေ့ထိခြင်း, နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ တေန၊ ထိုပဌ မာရုပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဂဟိတာကာရံ၊ ယူအပ်ခဲ့သော အခြင်းအရာကို။ (ဝိညာဏေန ဖုဋ္ဌ–ကိုပင် ထပ်၍ဖွင့်ပြသည်) မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် နှလုံးသွင်းခဲ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် ကို။ အနန္တန္တိ၊ နန္တဟူ၍။ ဖရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ (ယတ္တော ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ၏။)။ ။ဟိ၊ မှန်။ ယံ အာကာသံ၊ ကို။ ပဌမာရုပ္ပသမ်ဓိ၊ ပဌမာရုပ္ပဗျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိညာဏေန၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်။ အနန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရတိ၊ ၏။ တံ ဖရဏာကာရသဟိတမေဝ၊ ထိုကောင်းကင်ပညတ်ကို ဖြန့်သော အခြင်းအရာနှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောန္တော၊ သော။ ဒုတိယာရုပ္ပသမ်ဓိ၊ ဒုတိယရုပ္ပဗျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ အနန္တန္တိ၊ အနန္တဟူ၍။ ဖရတိတိ၊ ဖြန့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနန္တဖရဏာကာရေန၊ အနန္တဟုဖြန့်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ (ရေပုဒ်၏ အဖွင့်) ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အနန္တတာ၊ အနန္တမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၏။ အာကာသသ ဝိယ၊ ကောင်းကင်ပညတ်၏ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒန္တာဒိအဘာဝေန၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား စသည်မရှိသောအားဖြင့်။ (အနန္တတာ၊ ကို။) နှ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) မသိအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာသ အန္တောတိ အနန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ ရူပ်ဌသဒ္ဒါတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ ဝိညာဏာနဉ္စ ဏ္ဍ၊ ဟူသော။ ဧတသ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ၌။ ဝိညာဏဉ္စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိရုဠ္ဠော၊ တက်၏၊ ဝါ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဝစနတ္ထတနည်းကား။ ယတာဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ ဒုတိယာရုပ္ပဗျာနေန၊ ဖြင့်။ အဠီယတိ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်အပ်၏။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနန္တဟု နှလုံးသွင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာလမ္ဗီယတိ၊ အာရုံပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဉ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏဉ္စ–ဟူသော ပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အာကိဉ္စညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၃။ တတိယာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ယဲ၊ အကြင်ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တသဒိသဲ၊ ဆိုအပ်ပြီးနှင့်တူ၏။ တဲ၊ ထိုပုဒ်အပေါင်းကို။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပုဗ္ဗမေဝ၊ အသစ်ဖြစ်သော ပုဒ်ကိုသာလျှင်။ (မယဲ၊ တို့သည်။) ဝဏ္ဏ ယိသမ၊ ကုန်အံ့။ ထိုတတိယာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်း၌၊ ဝါ၊ ထိုပုဒ်သစ်တို့တွင်။ တသေဝါတိ၊ ကား။ ယဲ၊ အကြင် အာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ၏။ တသေဝ၊ ထိုအာရုံ၏ သာလျှင်။ ။တဲ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်၏ အာရုံသည်။ ကိံ ပန၊ အဘာယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏသတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ တတော၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၏ မရှိခြင်းတည်းဟူသော အဘာဝပညတ်မှ။ အညံ၊သော။ တတိယာ ရုပ္ပဈာနသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတသာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ ဖြင့်။ တသ၊ ထိုဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏ်၏။ အနာရမ္မဏဘူတံ၊ အာရုံမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ အဘာဝေါတိ၊ ကား။ နတ္ထိတာ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ သုညတာတိ၊ ကား။ ရိတ္တတာ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိဝိတ္တာကာရောတိ၊ ကား။ ဝိဝေကော၊ ကင်းခြင်းတည်း။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏသ၊ ၏။ အပဂမ မေဝ၊ ကင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ မနသိကာတဗ္ဗောတိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏ဟူ၍။ [၄၀၂] ဝတ္တာ၊ ၍။ မနသိကာရဝိဓိ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၊။ တံ ဝိညာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ အမနသိကရိတ္ဝာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ မနသိ၊ နှလုံး၌။ အကတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ ဝါ၊ မထားမူ၍။ အစိန္တေတ္ဝာ၊ အကြံစည်မစဉ်းစားမူ၍။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ ကိန်းသေ မမှတ်ခြင်း အနိယမအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအနိယမအနက်ရှိသော ဝါ–သဒ္ဒါဖြင့်။ တီသု ပကာရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေနပိ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ ကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေ တိ၊ ၏။

တသ္မိံနိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏသ၊ ၏။ အဘာဝသင်္ခါတေ၊ မရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ဈာနပ္ပတ္တိနိမိတ္တေ၊ ထို တတိယာရုပ္ပဈာန်၏ ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ အာကာသေ ဖုဋ္ဌေတိ၊ ကား။ အာကာသံ၊ ကသိဏ်းကို ခွါကြောင်းကောင်းကင် ပညတ်ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တေ၊ သော။ အာကာသဖုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ဟူ၍မူလည်း။ ပါဠေ၊ ပါဋ္ဌရင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပါဋ္ဌရင်းကို။ (ဝေဒိတ ဗ္ဗော၊ ၏။) သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) သုညဘာဝေ စ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၌ရင်း။ ဝိဝိတ္တဘာဝေ စ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်၌ရင်း။ နတ္ထိဘာဝေ စ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်၌ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသုံးပါးသော အာကာရတို့တွင်။ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ တသ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဂဟဏတ္ထံ၊ ၄၊။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သုညဝိဝိတ္ထ နတ္ထိဘာဝေတိ၊ ကား။ သုညဝိဝိတ္ထတာသင်္ခါတေ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းသည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ နတ္ထိဘာဝေ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ တေန၊ ထိုပါဋ္ဌဖြင့်။ ဝိနာသာဘာဝမေဝ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အဘာဝကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပုရေ၊ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ အဖြစ်မီရှေးအဖို့၌။ အဘာဝါဒိကေ၊ မရှိခြင်းအစရှိသည်ကို။ နံ (ဒဿေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။

တသ္မိံ ဟိ အပ္ပနာစိတ္တေတိ၊ ကား။ အာကိဉ္စညာယတနဈာနသမ္ပယုတ္တေ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။ အပ္ပနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တေ၊ သော။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌမာရုပ္ပသ၊ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမသင်္ခါတေ၊ ကင်းကွာခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ နတ္ထိဘာဝေ၊ ထိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ အပ္ပနာစိတ္တေ၊ အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ။သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘာဝမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿန္တော၊ ရှုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ။ပုရိသော၊ သည်။ ကတ္ထစိ၊ အရပ်သို့။ ဂန္တွာ၊ သွားပြီး၍။ အာဂန္တွာ၊ ပြန်လာ၍။ သုညမေဝ၊ ရဟန်းတို့မှ ဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ နတ္ထိဘာဝမေဝ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ တံ သန္ဓိပါတဌာနံ၊ ထိုစည်းဝေးရာအရပ်ကို။ ပရိကမ္မမနသိကာရေန အန္တရဟိတေဟိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဋ္ဌဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏဘာဝေန၊ အာရုံပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တသ၊ ထိုပဋ္ဌမာ ရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နဋ္ဌတ္တာ၊ ပျက်စီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။) နံ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဥပမာ စကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ သြပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းတည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုတန်ဆောင်းဝန်း အစရှိသောအရပ်၌။ သန္ဓိပတိတံ၊ စည်းဝေးနေသော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ရှုမြင်ပြီး၍။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူသု၊ တို့သည်။ ကေနစိဒေ၊ ဖြစ်သော။ ကရဏီယေန၊ ဖြင့်။ အပဂတေသု၊ ဖဲသွားကုန်သည်ရှိသော်။ အာဂန္တွာ၊ ပြန်လာ၍။ တံ ဌာနံ၊ ထိုစည်းဝေးရာ အရပ်ကို။ ဘက္ခူဟိ၊ တို့မှ။ သုညမေဝ၊ ဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ တတောပိ၊ ထိုစည်းဝေးရာ အရပ်မှလည်း။ အပဂတကာရဏံ၊ ဖဲခွါခြင်း၏ အကြောင်းကို။ နံ (ပဿတိ) ယထာ၊ မရှုမြင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာနစိတ္တုနာ၊ ဈာန်မျက်စိဖြင့်။ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ရှု၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပရိကမ္မမနသိကာရေန၊ ပရိက်ဟူသော ဘာဝနာမနသိကာရဖြင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုပဋ္ဌမာ ရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ အပဂတေ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ တတိယာရုပ္ပဈာနစိတ္တုနာ၊ ဖြင့်။ တသ၊ ထိုပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ နတ္ထိဘာဝမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿန္တော၊ ရှုလျက်။

ဝိဟာရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမနကာရဏ၊ ကင်းခြင်း၏ အကြောင်းကို။ နု ဝိမံသတိ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဈာနသ၊ ၏။ တာဒိသာဘောဂါဘာဝတော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော နုလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ သဗ္ဗသော။ပ။ သမတိက္ကမ္မာတိ ဇ္ဈာ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၈၄။ သုညဝိဝိတ္တဘာဝါ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်, ကင်းသည်၏အဖြစ်တို့သည်။ နတ္ထိတာပရိယာယာ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်၏ ပရိယာယ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဖွင့်ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သုညဝိဝိတ္တပဒါနိပိ၊ သုညပုဒ် ဝိဝိတ္တပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ အာမေဍိတဝစနံ ပန၊ အာမေဍိတ်စကားသည်ကား။ ဘာဝနာကာရဒဿနံ၊ ပွါးစေပုံ အခြင်းအရာကိုပြသော စကားတည်း။ ဝိဘင်ေပိ၊ ဗျာနဝိဘင်း ၌လည်း။ ဣမသ္မာ ပဒဿ၊ ၏။ အယမေဝတ္ထော၊ ဤငါဆိုခဲ့သော အနက်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ယမ္မိ ဝိဘင်ေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ တညေဝ ဝိညာဏံ အဘာဝေတီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကတံ၊ နုလုံးသွင်းအပ်ပြီးသော။ ယံ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံယေဝ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ [၄၀၃] အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ သော။ တံယေဝ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။ (အဘာဝေတိ–၌စပ်) ပဌမေ နု၊ ပဌမာရုပ္ပဈာန်ဖြင့်။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်နိမိတ်ကို။ (အဘာဝေတိ) ဝိယ၊ မရှိခြင်း–မထင်ခြင်းကို ပြုသကဲ့သို့။ တတိယေနာ ရုပ္ပေန၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်ဖြင့်။ အဘာဝေတိ၊ မရှိခြင်း–မထင်ခြင်းကို ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧယတော သမ္မသနန္တိ၊ ဟူသော စကားဖြင့်။ ဘဂဝါနုပသသနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သ၊ ထိုဘဂဝါနုပသသနာသည်။ သခံတမ္ဘာနံ၊ တို့၏။ ဘဂဝါဘာဝ မေဝ၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿန္တိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှုသောကြောင့်။ ဝိညာဏမ္မိ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုလည်း။ အဘာဝေတိ၊ မရှိခြင်း–မထင်ခြင်းကိုပြု၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဧယတော။ ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ပါဌသ၊ ၏။ ။ ပုန၊ တဖန်။ အဿာတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အဘာဝေတီတိ၊ ကား။ အဘာဝံ ကရောတိ၊ မရှိခြင်းကိုပြု၏။ ဥဏဿ၊ အား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြုလတ်သော်)။ နု ဥပတိဋ္ဌတိ၊ မထင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) အမနသိကရဏတောဝ၊ နုလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်တည်း။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတိ ဝိဂတဘာဝံ ကရောတိ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုပြု၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိနာသေတိ၊ ပျက်စေ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာ၊ အားဖြင့်။ နု ဒိဿတိ၊ မထင်။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ကရဏတောဝ၊ ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အန္တရဓာပေ တိ၊ ကွယ်စေ၏။ တိရောဘာဝံ၊ တဖက်၌ဖြစ်ခြင်သို့၊ ဝါ၊ ကွယ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ နု အညထာတိ၊ ကား။ ဣမိဿာ ပါဠိယာ၏။ ဧဝံ၊ ဤငါဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာမှ။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ နု (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မသိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အယုဇ္ဇမာနကတ္တာ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ (နု အညထာ–ဟူသောပါဠိ၏) အဓိပ္ပါယ်တည်း။

အဿာတိ၊ ကား။ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏဿာဘာဝဿ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း၏။ ကိဠနန္တိ၊ ကား။ ကိုဠိပိ၊ စိုးစဉ်းမျှလည်း။ သဘာဝမ္ဘဿ၊ သဘောတရား၏။ အပ္ပါဝေသေသတာ နာမ၊ အနည်းငယ်သော အကြွင်းအကျန် ရှိသည်၏အဖြစ်မည်သည်။ ဘဂ်ေါ ဧဝ၊ ဘင်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ်ံမတ္တမ္ပိ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂ်ံမတ္တောပိ၊ ဘင်မျှသည်လည်း။ သတိ၊ သော်။ တဿ၊ ထိုသဘောတရား၏။ သကိဠနတာ၊ အနည်းငယ်မျှ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အကိဠနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ ကိဠိ ပကာရံ၊ တစုံတခုသော အပြားကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဝိဘာဝနံ၊ ကင်းခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ။ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၅။ နော စ သန္တာတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ သမာပတ်သည်။ သခ်ါရာဝသေသသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သခ်ါရတို့၏ အကြွင်းအကျန်ဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဝိသေသာ၊ အထူးနှင့်တကွ။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ။ တူ။ အယံ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ၊ သည်။ တဒ ဘာဝတော၊ ထိုသခ်ါရာဝသေသသုခုမဘာဝ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သန္တာ စ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။ နော၊ မဟုတ်။ ။ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပစ္စယာယတနိယတာယ စ၊ ဆွမ်းအစရှိသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် မျှစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ရောဂမူလတာယ စ၊ ရောဂါတို့၏ အရင်းမူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ယာ အယံ ရောဂသရိက္ခတာ စ၊ အကြင်ရောဂါနှင့် တူသည်၏အဖြစ်သည်ဝင်း။ ဒုက္ခတာသူလ ယောဂါဒိနာ၊ ဒုက္ခတာသုံးပါးဟူသော နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်း စသည်ကြောင့်။ ယာ အယံ ဂဏ္ဍသရိက္ခတာ စ၊ အကြင် အဖုအလုံးအိုင်းအမာအနာနှင့် တူသည်၏အဖြစ်သည်ဝင်း။ ပီဠာဒေနာဒိနာ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်ကြောင့်။ ယာ အယံ သလ္လသရိက္ခတာ စ၊ အကြင်စူးဝင်နေသော ငြောင့်နှင့်တူသည်၏

အဖြစ်သည်ဎင်း။ (ဟောတိ၏။)သာ၊ ထိုရောဂါ အိုင်းအမာ ငြောင့်တို့နှင့် တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သညာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာ။ပ။ သလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သာ၊ ထိုရောဂါစသည်နှင့် တူသော သညာကို။ ပဋ္ဌာကိစ္စာ၊ ထင်ရှားသော ကိစ္စရှိသော။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘဝဂတာ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝ၌တည်သော။ သြဠာရိကသညာ၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော သညာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သညာ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ နှ၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝေဒနာစေတနာဒီနမ့ဲ၊ တို့ကိုလည်း။ သဂ်ံဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သညာသီသေန၊ သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဧတံ သန္ဓာယ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတန ဈာန်သည်။ အသန္တဘာဝကရရောဂါ ဒီသရိကွဲသညာဝိရဟတော၊ မငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော (သညာ), ရောဂါ စသည်တို့နှင့် တူသောသညာမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ တံ၊ ထိုသန္တ ပဏီတဖြစ်သော တရားသည်။ ကိံ ပန၊ အဘာယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ [၄၀၄] တဒဘဝေသေန၊ ထိုနေဝသညာနာသညာကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုအလွန်သိမ်မွေ့သော သညာကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ တံ–သမ္မယုတ္တဈာနံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာနှင့် ယှဉ်သောဈာန်ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ဤ၌ ပုဒ်မကြီးရှိရ မည်) အာဒီနဝန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ရောဂါဒီသရိကွဲသညာဒီသဗ္ဗာဝေါပိ၊ ရောဂါစသည်တို့နှင့် တူသောသညာ စသည်တို့၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အာသန္နဝိညာဏဗျာယတနပစ္စတ္ထိကတာဝ၊ နီးသော ဝိညာဏဗျာယတနဈာန်ဟူသော ရန်သူရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ (အာဒီနဝေါ၊ ဟူ၍။) နှ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ မမှတ်အပ်။ ဥပရိတိ၊ ကား။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ဈာန်၌။ သာဝါတိ၊ ကား။ သာ ဧဝ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္တိတာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိတာ နိဗ္ဗတ္တိတာ၊ (ရှေးဦးစွာ) ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝဋ္ဋဋ္ဌိတာ၊ (နောက်ကာလ၌) သုံးဆောင်အပ်သော ဝင်စားအပ်သော။

တသ္မိံ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ တတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိသင်္ခါတေ၊ သော။ တသ္မိံ ဈာနနိမိတ္တေ၊ ထိုစတုတ္ထအာရုပ္ပဈာန်၏ ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ မာနသန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့် မာနသံ–ကို စိတ္တံ–ဟု ဖွင့်သနည်း ဟူမူကား) မနော ဧဝ၊ စိတ်သည်ပင်လျှင်။ မာနသံ၊ မည်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထ ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝနာမနသိကာရံ၊ ဘာဝနာ ဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဘာဝနာ ဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနသံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနမ့ဲ၊ တို့၏လည်း။ ဈာနာနဂုဏတာယ၊ ဈာန်အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာပတ္တိပရိယာယေ၊ သမာပတ်ဟူသော ပရိယာယ်အမည်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာ။ပ။ ခန္ဓေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတေသု၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့၌။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၈၆။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အာကိဉ္စည်၊ ညသည်၊ ဝါ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ စိုးစဉ်းဘင်မျှ အကြွင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အသ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတန ဈာန်၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတော၊ အာရုံအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနံ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်သည်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ အာကိဉ္စည မေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဈာနသ၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မ ဏံ၊ နတ္ထိဘောပညတ်ဟူသော အာရုံသည်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ အတ္ထော၊ အဋ္ဌကထာဝစ နတ္ထမ့ ထူးသောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ–ဟူသော ပါဋ်၌။ သေသံ၊ ကို။ ဟောဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယာယ သညာယ ဘာဝတောတိ၊ ကား။ ယာဒိသာယ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ သညာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော သညာ၏။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယာသာ (သညာ)၊ ကို။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စသ၊ ထင်ရှားသော သညာကိစ္စ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သညာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နှ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ သညာသဘာဝါနာတိဝတ္တ နတော၊ မှတ်သားခြင်းဟူသော သညာ၏သဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ အသညာတိပိ၊ သညာမဟုတ်မူ၍လည်း။ နှ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ တသာ၊ ထိုသို့သော သညာ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ဈာနံ၊ ကို။ တံ တာဝ ဒသေသတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ တံ သညာပဋ္ဌိပဒံ၊ ထိုသညာနှင့် သညာကို ရကြောင်းအကျင့်ကို။ ယထာဝုတ္တသည် စ၊ ကိုဎင်း။ တသာ၊ ထိုသညာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိဂမုပါယံ စ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းကိုဎင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ နေဝသညီနာသညီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော စကားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒရန္တေန၊ ထုတ်ပြတော်မူလို သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထုတ်ပြတော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သညာဝန္တမုဓေန၊ သညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ သညာ၊ ကို။ ဥဒ္ဒဏ္ဍာ၊ ထုတ်ပြတော်မူအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (ဥဒ္ဒရိယမာနေ၊ ထုတ်ပြတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။) နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ ပဋ္ဌိပဒါ၊ ထိုသညာကို ရကြောင်းအကျင့်သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အာရုံ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ယထာ စ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအာရုံနှင့်ဖြစ် ပုံအခြင်းအရာကို။ ဒသေသတုံ၊ ဌါ။ အာကိဉ္စညာ။ ပ။ ဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ဈာန် သည်။ စတုတ္ထာရုပ္ပဘာဝနာယ၊ နာ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဌာနပေတည်း။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ၊ ပတ်သည်။ (စတုတ္ထာရုပ္ပ ဘာဝနာယ၊ ၏။) ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာပေတည်း။

ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ယတြဟိ နာမာတိ၊ ကား။ ယာနာမ၊ အကြင်သို့သော (သမာပတ်သည်)။ နတ္ထိဘာဝမ္မီတိ၊ ကား။ ဝိညာဏသ၊ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ သုညတမ္မိ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသော်လည်း။ ဧဝံသုခုမမ္မိ၊ ဤမျှလောက် သိမ်မွေ့သည်ကို သော်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သန္တာရမ္မဏာတာယာ တိ၊ ကား။ ဧတိသာ၊ ဤသမာပတ်အား။ သန္တဿ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တာရမ္မဏာ၊ မည်၏။ တဿာ၀ေါ၊ ထိုသန္တာရမ္မဏာ၏ အဖြစ်သည်။ သန္တာရမ္မဏာတာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုငြိမ်သက်သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဈာနသန္တတာယ၊ ဈာန်၏ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နနု၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ တတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိ၊ ပတ်သည်။ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာနတော၊ ဈာန်ထက်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်။ နနု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။)

[၄၀၅] စောဒကော၊ သည်။ (ဒသေဿ္ဟော အာဟ–ဌ္ဌစပ်) ယံ၊ အကြင်တရားကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်ဟု။ မနသိကရောတိ၊ နလုံးသွင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ အာဒီနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ နနု ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ အာဒီနဝဒဿနေ စ၊ မြင်ခြင်းသည်လည်း။ အသိတိ၊ မရှိလတ်သော်။ သမတိက္ကမော ဧ၀၊ ကျော်လွန်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နနု သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေဿ္ဟော၊ ၍။ သန္ဓော။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရော၊ အဌကထာဆရာသည်။ အသမာပဇ္ဇိတုကာမ တာယာတိ၊ ဟူ၍။ ပရိဟာရံ၊ အဖြေကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပရိဟာရစကားဖြင့်။ အာဒီနဝဒဿနမ္မိ၊ အပြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထေ၀၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမေ၀တ္ထံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပါကဋမ္ပတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ယသ္မိံ ဈာနေ၊ ၌။ အဘိရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုဈာန်၌။ အာ၀ဇ္ဇနသမာပဇ္ဇနာဒိပဋိပတ္တိယာ၊ နလုံးသွင်းခြင်း ၀င်စားခြင်း အစရှိသော အကျင့်သည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ တတိယာရုပ္ပေ၊ တတိယအရူပဈာန်၌။ သာ၊ ထိုနလုံးသွင်းခြင်း ၀င်စားခြင်း အစရှိသော အကျင့်သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကေ၀လံ၊ သက်သက်။ အညာဘာ၀ တော၊ တပါးသော အာရုံ၏မရှိသောကြောင့်။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တမေ၀၊ အာရုံပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေဿ္ဟော၊ ၍။ ကိဉ္စာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သမတိက္ကမိတွာ၀ ဣတိ၊ ကား။ တေသံ သိပ္ပိနံ၊ ထိုလက်မှုပညာသည်တို့၏။ ဇီ၀ိကံ၊ အသက်မွေးကြောင်းအမှုကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှလောက်သော်လည်း။ အမညမာနော၊ မမှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍။ တေ၊ ထိုလက်မှုပညာသည်တို့ကို။ ဝီတိ၀တ္တတိယေ၀၊ ကျော်လွန်၍ သွားသည်သာလျှင်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါ၀စရော၊ သည်။ တန္တိ၊ ကား။ တတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိ၊ ကို။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သန္တာ ဝတာယံ သမာပတ္တိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်ဟု။ မနသိကရောန္တော၊ လျက်။ တန္တိ၊ ကား။ ယာယ၊ အကြင်သညာဖြင့်။ နေ၀သညီနာသညီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟော တိ၊ ၏။ သခ်ါရာ၀သေသသမာပတ္တိ၊ သခ်ါရတို့၏ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ ဘာ၀ေတီတိ၊ ပွါးစေသည် ဟူ၍။ ဝုစ္စ တိ၊ ၏။ တံ သည်၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဧနာ၊ ကို။ (ဝေတိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ သညာသီသေန၊ သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရမသုခုမန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌသဂတသုခုမဘာ၀ံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့။ (ပတ္တံ–ဌ္ဌစပ်၊ ဤဋီကာအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ပရမသုခုမံ ပတ္တံ–ဟု ပါ၌ရှိမှသင့်မည်) သခ်ါရာ၀သေသသမာပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌသဂတသုခုမတာယ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သေသတာမတ္တံ၊ ကြွင်းသည်၏ အဖြစ်မျှရှိသော၊ ဝါ၊ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်သော။ (ဒုတိယအနက် အလိုအားဖြင့် တာ–ပစ္စည်း အနက်မရှိဟု မှတ်ရမည်) သမာပတ္တိ၊ ကို။ တေန၊ ကြောင့်။ အစ္ဆန္တသုခုမဘာ၀ပတ္တ သခ်ါရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ အတိစ္စ၊ လွန်၍ဖြစ်သည်တည်း။ အစ္ဆန္တံ၊ အဆုံးကိုလွန်၍ဖြစ်သည်။ ယတော၊ အကြင်သခ်ါရထက်။ သုခုမတမံနာမ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သော သခ်ါရမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာပရမုက္ကဋ္ဌသဂတသုခုမတမ သခ်ါရံ၊ ထို (သူ့ထက် သိမ်မွေ့သည်မရှိသော) သခ်ါရ၏အခြင်းအရာအားဖြင့် အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော အသိမ်မွေ့ဆုံးသော သခ်ါရရှိသော။ (သိမ္ဘုနှင့်အညီ သုခုမ တမ–ဟု တမနှင့်တကွ သင့်သည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌမဈာနုပစာရတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တစ္ဆန္တိယာ ဝိယ၊ ရွှေခုတ်သကဲ့သို့။ ပ၀တ္တမာနာယ၊ သော။ ဘာ၀နာယ၊ သည်။ (ပါ၀ိတာ–ဌ္ဌစပ်) အနက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌။ အန္တိမကောဋ္ဌာသတံ၊ အဆုံးစွန်အဖို့၏အဖြစ်သို့။ ပါ၀ိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထအရူပဈာန်မှ။ ပရံ၊ ၌။ နိရောဓော ဧ၀၊ ချုပ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သခ်ါရပ္ပ၀တ္တိ၊ သခ်ါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နနု၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ (ဣတိ–ပိဟန်ရှိ၏) တေန၊ ကြောင့်။ သခ်ါရာ၀သေသသမာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၈၇။ ယံ တံ စတုက္ခ်ံ၊ အကြင် ခန္ဓာလေးပါးအပေါင်းကို။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ကုသလာဒိ၀ိသေသ၀ိသိဋ္ဌပရမတ္ထတော၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အထူးအားဖြင့် ထူးခြားသော ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ။ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အဓိပညာသိက္ခာယ၊ ၏။ အဓိ ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော ခန္ဓာလေးပါးအပေါင်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ။ပ။ အဓိပ္ပေ တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သြဠာရိကာယ သညာယ အဘာ၀တောတိ၊ကား။ စတုတ္ထာရုပ္ပ၀ိပါကသညာယ၊ သညာထက်။ စတုတ္ထာ ရုပ္ပကုသလသညာ၊ သညာသည်။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ဖြစ်ပေ ၏။ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသညာဟိ၊ သညာတို့ထက်။ တထာ၊ ထို့အတူ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်။ (ယဒိပိ ဟောတိ၊ ပေ၏။) တထာပိ၊ သော်လည်း။ သြဠာရိက သုခုမတာ နာမ၊ သြဠာရိကအဖြစ် သုခုမအဖြစ်မည်သည်ကို။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်၍

ထောက်၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘာဝပရိယာပန္နာယ ဝိယ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘာဝ၌ အကျုံးဝင်သော သညာကဲ့သို့ရင်း။ စတုဝေါကာရေပိ၊ ကာရ–ဘာဝ၌လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဝါ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တီသုဘူမီသု၊ တို့၌။ သညာယ ဝိယ စ၊ သညာကဲ့သို့ရင်း။ သြဠာရိကာယ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာ၏။ အဘာဝတောကြောင့်။ သုခုမာယာတိ၊ ကား။ သစ်ါရာဝသေသသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သစ်ါရတို့၏ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သဖြင့်။ သုခုမာယ၊ သော၊ သညာယ၊ ၏။ ဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာတိ ဇ္ဇာ၊ ပါ၌၌။ [၄၀၆] နကာရော၊ သည်။ အဘာဝတ္ထော၊ မရှိခြင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ နာသညန္တိ ဇ္ဇာ၊ ၌။ နကာရော၊ သည်။ အညတ္ထော၊ အညအနက်ရှိ၏။ အ–ကာရော၊ သည်။ အဘာဝတ္ထောဝ၊ အဘာဝအနက်သာလျှင် ရှိ၏။ အသညဋ္ဌ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာမရှိသည်ရင်း။ အနသညဋ္ဌ၊ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သည်ရင်း၊ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မကင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၏။) ဣတိ၊ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိယာပန္နတ္တာတိ၊ ကား။ ဧကဒေသဘာဝေန၊ တစိတ်တဒေသ၏ အဖြစ်ဖြင့် အနွှောဂတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇ္ဇာ တိ၊ ကား။ စတုတ္ထရုပ္ပေ၊ ၌။ ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ၊ ၌။ နေဝသညာတိ ဇ္ဇာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နကာရော၊ သည်။ အည တ္ထော၊ ရှိ၏။ တထာ၊ တူ။ နာသညာတိ ဇ္ဇာ၊ ပုဒ်၌။ နကာရော စ၊ သည်ရင်း။ အ–ကာရော စ၊ သည်ရင်း။ အညတ္ထောဝ၊ သာလျှင်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန ဒွယေန၊ ထိုအကွဲရာနှစ်ရ အပေါင်းဖြင့်။ သညာဘာဝေါ ဧဝ၊ သညာဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတောဝ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မမ္မာယတနပရိယာပန္နတာယ၊ ကြောင့်။ အာယတန ဘာဝေါ၊ အာယ တန၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန–ဟု ဆိုအပ်သနည်း ဟူမူကား။) နိဿယ ပစ္စယဘာဝတော၊ နိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။

ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဇ္ဇာ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌။ သညာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဧဒိသီ၊ ဤသို့ နေဝ သညာနာ သညာ သဘောရှိသည်။ ဇာတာ၊ ၏။ (တံ) ကာရဏံ၊ သည်။ ကိံ ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနယောဂ်၊ မေးမြန်း စိစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နဝေလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အယံ ဒေသနာ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနဒေသနာ ကို။ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနောတိအာဒီသုဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌ကဲ့သို့။ သညာသီသေန၊ ဖြင့်။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤ၌ ဝေ–ပိသည်၊ သီမူ၌ကား မရှိ) ဧသ အတ္ထောတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌ၊ တစုံတခုသော။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗသေဝ၊ ဆိုသင့်သည် သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဓမ္မသ၊ တရား၏။ ကဋ္ဌ၊ သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတာသစ်ါတော၊ ဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။

အတိထောကမ္မိ၊ အလွန်နည်းသော်လည်း။ ယံ၊ အကြင်ဆီကို။ အကပ္ပိယဘာဝံ၊ မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တေလမတ္ထိ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုအနည်းငယ်သော ဆီကိုပင်လျှင်။ နာဠိပူရဏံ၊ ဆီကျည်တောက်–ဆီပုလင်းကို ပြည့်စေခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နတ္ထိ ဘန္တေ တေလန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ယထာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အာရမ္မဏသဠာနနံ၊ အာရုံကိုမှတ်သားခြင်းသည်။ သညာကိစ္စံ၊ သညာ၏ ကိစ္စသည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အယံ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပ သညာသည်။ သညာ သမာနာ၊ သညာဖြစ်ပါလျက်။ တံ၊ ထိုမှတ်သားခြင်း ကိစ္စကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ကာတုံ၊ ၄၊။ နဿ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဟနကိစ္စမိဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပသညာသည်။ သစ်ါရာဝသေသသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ သစ်ါရတို့၏ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ၊ ထင်ရှားသော သညာကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၄၊။ နဿ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တတော ဧဝ၊ ထိုထင်ရှားသော သညာကိစ္စကို ပြုခြင်း၄ မစွမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ဉာဏသ၊ အား၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သုဂယှာပိ၊ လွယ်ကူစွာ ယူအပ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ယူလွယ်သည်လည်း။ နဿ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဆာန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါဇနနမ္မိ ကာတုံ နဿ သက္ကောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အကတာဘိနိဝေသောတိ၊ ကား။ အကတ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ပြုဘူးသော ဝိပဿနာဘိနိဝေသ မရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို မပြုဘူးသေး သော။ အပ္ပဝတ္တိတသမ္မသနာစာရော၊ ဖြစ်စေအပ်သော သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်း ကျက်စားခြင်း မရှိသော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်း ကျက်စားခြင်းကို မဖြစ်စေဘူးသေးသော။ ပကတိ ဝိပဿကောတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာ ရှုသောသူသည်။ ခန္ဓာဒိမုခေန၊ ခန္ဓာ စသည်ကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အဘိနိဝိသိတွာ၊ ရှေးဦးစွာ နှလုံး သွင်း၍။ ဒွါရာလမ္မနေဟိ၊ ဒွါရအာရုံတို့နှင့်။ သဒ္ဒီ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တာမ္မာ နံ၊ ဒွါရ၌ဖြစ်သော တရားတို့ကို။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဤတိုင်အောင် ပကတိဝိပဿကော–ပုဒ်၏ အဖွင့် ဖြစ်သည်၊ ဤမှနောင် သက္ကုဏေယျ–ပုဒ်ကို ဝုတ္တိနည်းဖြင့် ဖွင့်ပြသည်) တဗ္ဗိသယဉဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဉဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ ဥပ္ပါ ဒေတုံ၊ ၄၊။ သက္ကုဏေယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်း အရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ သောပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ စတုတ္ထာရုပ္ပစိတ္တာပ္ပါဒ ပရိယာပန္နေ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်စိတ္တာပ္ပါဒ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဖဿာဒိဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းမူ၍။ ဧကတောဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ ကလာပတောသမူဟတော၊ အပေါင်းအားဖြင့်။ သမ္မသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏

အစွမ်းအားဖြင့်။ နယဝိပဿနာသခ်ၨိတကလာပသမ္မသနဝသေန၊ နယဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော အပေါင်းလိုက်သုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖဿာဒိဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဈိတွာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်း၍။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ သရူပတောအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မသန်၊ သည်။ [၄၀၇] အနုပဒမ္မဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဓမ္မသေနာပတိနာပိနာမ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ စင်လျက်လည်း။ အနုပဒ၊ အသီးအသီး သရုပ်အဖို့အားဖြင့်။ ဝိပဿနေယျာ၊ ရှုအပ် ရှုနိုင်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧဝ၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤမျှလောက်။ သုခုမတ္တာ၊ သို့။ ဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ထေရသာတိ၊ ကား။ အညတရသ၊ အမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော။ ထေရသ၊ ၏။ အညဟိပိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ အပရာ၊ တပါးသော။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ အညတရံ၊ တယောက်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ မနုည်၊ နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသော။ မတ္တိကဘာဇနံ၊ မြေခွက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ စွဲကိုင်၍။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ "ဣမံ ဘာဇနံ၊ ဤခွက်ကို။ မေ၊ အား။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။" ဣတိ၊ သို့။ ယာစိ ကိရ၊ တောင်းသတတ်။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ သုရာသိတ္တတံ၊ သေရည်သွန်းလောင်းအပ်–ထည့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ "အယျော၊ အရှင်ပုဏ္ဏား။ ဒါတုံ၊ ၄ါ။ နု သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဧတ္ထ၊ ဤခွက်၌။ သုရာ၊ သေရည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သမီပေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ "တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ် မူကား။ ဣမဿ၊ ဤယောကျ်ားအား။ ပါတုံ၊ သောက်ခြင်း၄ါ။ ဒေဟိ၊ လော့။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရော၊ ခွက်ကိုကိုင် လျက်တည်သော ယောကျ်ားသည်။ "အယျော၊ အရှင်ပုဏ္ဏား။ နတ္ထိ၊ သောက်ရန်သေရည် မရှိပါ။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဗြာဟ္မဏသ၊ အား။ အယောဂျဘာဝံ၊ မသင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ (ဇာတံ) ယထာ၊ သို့ဝင်း။ ပါတဗ္ဗတာယ၊ သောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်–သောက်လောက်သည်၏အဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ခွက်၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဇာတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓပိ၊ ဤ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌လည်း။ (သညာ၊ သည်။ အတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်ဦးအံ့။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အာကာသာနဉ္စာယတန စသောဈာန်၌။ အနန္တော အာကာသော (ဣတိ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ အနန္တံ ဝိညာဏံ (ဣတိ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဘာဝနာကာရော၊ ပွါးစေပုံ အခြင်းအရာကို။ ဂဟိတော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌။ ကောစိ၊ သော။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဂဟိတော၊ မယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ တာဝ၊ စွာ။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ဘာဝနာကာရော နာမ၊ မည်သည်ကား။ သောပစာရသ၊ ဥပစာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဈာနသ၊ ၏။ ယထာသက်၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော။ အာရမ္မဏော၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော အာရုံ၌။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌။ အာရမ္မဏံ စ၊ သည်လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနမ္မာ၊ ယတနဈာန် တရားတို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်တို့ကို၊ (ဂဟေတဗ္ဗာ–၌စပ်) ဝါ၊ တို့သည်။ (သိယုံ–၌စပ်) ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကသ၊ တခုသော။ ပုဗ္ဗဂံမ္မသ ဝါ၊ ပြဓာန်းသော တရား၏မူလည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ သဗ္ဗေ ဧဝ ဝါ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကိုမူလည်း၊ ဝါ၊ တို့သည် မူလည်း။ (ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ရာ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပက္ခတို့တွင်။ ပဌမပက္ခေ၊ ပဌမအဖို့၌။ ဝိညာဏသ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ အာပန္နံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရေ၊ လတ်သော်။ စတုတ္ထာရုပ္ပသ၊ ဈာန်၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘာဝေါ၊ ယတန မည်သည်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ရောက်၏။ ဒုတိယ ပက္ခေပန၊ ၌ကား။ ဈာနသ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၏။ သဗ္ဗသော၊သိမ်း။ အာကိဉ္စညာယတနမ္မာရမ္မဏတာယ၊ အာကိဉ္စညာယတန တရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာကိဉ္စည် အာကိဉ္စညန္တိ၊ ဟူ၍။ အနသိကာရေ၊ လတ်သော်။ အာကိဉ္စညာယတနတာ ဝါ၊ ယတနဏ၏ အဖြစ်သည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အဘာဝါရမ္မဏတာ ဝါ၊ အဘာဝပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ် သည်မူလည်း။ (သိယာ၊ ၏။) သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ နေဝသညာနာ သညာယတနဘာဝေါ၊ နဈာန်၏အဖြစ်ကို။ နု လဗ္ဘတိ၊ မရအပ် –မရနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟု၊ ကုန်၏။) တံ ဣဒံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ဆိုသော ဤအကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်း မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တထာ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ဆိုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဈာနသ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ စတုတ္ထာရုပ္ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဝိညာဏံ ဝါ၊ ကိုသော် ၎င်း။ အာကိဉ္စည် ဝါ၊ ကိုသော်ငင်း။ အာမသန္တီ၊ သုံးသပ်လျက်။ နု ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်ပေ။ စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အာဃယ်ကို။ (အာမသန္တီ၊ လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ (ကိဉ္စရဟိတိ–ဟု ရှိသော မူကွဲနှင့်အညီပင်) တတိယာရုပ္ပသ၊ ဈာန်၏။ သန္တတ်၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (အာမသန္တီ၊ လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။)

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပါဋိယံ၊ ပါဋိတော်၌။ သန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်–
မဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ သုတ္တေ၊ ၌။ ကိဉ္စာပိ နု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်ပေ။ ဝိဘင်ေ ပန၊ ဝိဘင်းပါဋိတော်
၌ကား။ ဂဟိ တမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယထာဟ၊ မူကား။ တညေဝ။ပ။ ဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အထ၊
ထိုသို့ ဝိဘင်း ပါဋိတော်၌ ယူအပ်ပါလျက်။ ဝိဘင်ေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု
ဂဟိတော၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ဝေနေယျဿာသယတော စ၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအားဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊
ကြောင့်ရင်း။ ဒေသနာ ဝိလာသတော စ၊ ဒေသနာကို တင့်တယ်စေခြင်းအားဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ တင့်တယ်စေသော သဗ္ဗညုတ
ညာဏ်၏ အစွမ်းကြောင့်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ယေဝေနေယျာ၊ အကြင်ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ [၄၀၈]
တီသု၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပေသု၊ တို့၌။ အနန္တော အာကာသော, အနန္တံ ဝိညာဏံ, နတ္ထိ ကိဉ္စီတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။
ဂဟိတော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တသ္မိံ၊ ထိုဘာဝနာကာရကို။ (ဣဒ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်၌။) အဂ္ဂဟိတေ ဧဝ၊ မယူအပ်
သော်သာလျှင်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တေ၊
၌။ တထာ၊ ထိုသို့ ဘာဝနာကာရကို မယူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အဘိဓမ္မေ၊
အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌။ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ၊ ၌။ ဥဒ္ဒေသဒေသနာ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော ဒေသနာသည်။ သုတ္တန္တဂတိကာဝ၊
သုတ္တန်၏ အလားရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေ ပန ဝေနေယျာ၊ အကြင်ဝေနေယျတို့သည်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုဘာဝနာ
ကာရကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တေယေဝ၊ သာလျှင်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျတို့၏။ ဝသေ
နု၊ ဖြင့်။ ဝိဘင်ေ၊ ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဓမ္မိဿရော၊ တရားကို အစိုးရတော်မူသော။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်
ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရံ၊ ဟောအပ်သော အပြားကို။ ဇာနန္တော၊ သည်ဖြစ်၍။
ကတ္ထစိ၊ အချို့သော (အဘိဓမ္မာ) ဒေသနာ၌။ ဘာဝနာကာရံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သော (သုတ္တန်) ဒေသနာ၌။
ဘာဝနာကာရံ၊ ကို။ နု ဂဏှာတိ၊ ယူတော်မမူ။ သာ စ ဒေသနာ၊ သည်လည်း။ ယာဝ ဒေဝ ဝေနေယျဝိနယတ္ထာ၊ ဝေနေယျ
သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမခြင်း အကျိုးရှိသည်ချည်းသာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ကိလေသာတို့ကို
ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးရှိသည်ချည်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဝေနေယဏ္ဍာသယ, ဒေသနာဝိလာသ
နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒေသနာဝိလာသော၊ ဒေနာတော်ကို တင့်တယ်စေခြင်းပေတည်း၊ ဝါ၊ တင့်တယ်စေသော သဗ္ဗညုတညာဏ်၏
အစွမ်းပေတည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သုတ္တန္တဒေသနာ၊ သည်။ ပရိယာယကထာ၊ ပရိယာယ်ကထာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်ဒေသနာ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ နု ဂဟိတော၊ အပ်။ အဘိဓမ္မဒေသနာပန၊ သည်ကား။ နိပ္ပရိယာယ
ကထာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာဒေသနာ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝမ္မိ၊ သို့
လည်း။ ဣသုတ္တန်ဒေသနာ, အဘိဓမ္မာဒေသနာတို့၌။ ဘာဝနာ ကာရဿ၊ ကို။ ဂဟဏေ စ၊ ၌ရင်း။ အဂ္ဂဟဏေ စ၊ ၌ရင်း။
ကာရဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ (ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ့်သော အခြင်းအရာဖြင့်။) ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။
သုတ္တန္တေ၌။ ဘာဝနာကာရဿ၊ ပွါးစေသော အခြင်းအရာကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်း–မဟောခြင်းသည်။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ စျာန်၌။
ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ အထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါတည်း၊ ဝါ၊ အကျိုးရှိ၏။ သွာယံ ဝိသေသော၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗဘာဝနာဇနိတော၊
အစဉ်အတိုင်း ပွါးစေသော ဘာဝနာသည် ဖြစ်စေအပ်၏။ သာ စ အနုပုဗ္ဗဘာဝနာ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနက္ကမောပဇနိတာ၊
ပယ်စဉ်အားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဟာတဗ္ဗသမတိက္ကမေန၊ ပယ်အပ်သော တရားကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။
စျာနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဂန္တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကာမာဒီဝေက။ပ။
သောမနဿတ္ထဂံမမုခေန၊ ကာမ အစရှိသည်တို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်း ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း ပီတိကို စက်ဆုပ်ခြင်း
သောမနဿ၏ ချုပ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ရူပသညာဒီသမ
တိက္ကမမုခေန၊ ရူပသညာ စသည်တို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ (ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။)
စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စျာနာနိယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ (ဒေသိတာနိ၊ ကုန်သည်။) နု၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊
စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ သဗ္ဗမ္မိ သီလံ၊ အလုံးစုံ သော သီလကိုရင်း။ သဗ္ဗာပိ ပညာ၊ ကိုရင်း။ (ဒေသနံ အာရဗ္ဘ–၌စပ်)
ပဋိပက္ခဓမ္မပဟာနဝသေနေဝ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဘာဒေတဗ္ဗတော၊ ပြီးစေ
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မသမတိက္ကမဒဿနမုခေနေဝ၊ ပယ်အပ်သော တရားကို ကျော်လွန်ခြင်းကို ပြခြင်းကို
အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသနံ၊ သို့။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ရှိရင်းအတိုင်း အနက်ပေးလိုလျှင် ဒေသနာ၊ နာတို့သို့–ဟု ပေးရာ
၏) အာရဗ္ဘ၊ တင်အပ်၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ (တနည်း) တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဏာတိပါ
တံ။ပ။ တိအာဒိနာ၊ ဣသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သီလသံဝရော၊ ကို။ (ပဋိ ပက္ခဓမ္မပဟာနဝသေနေဝ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားကို
ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) (နောက်၌လည်း နည်းတူပင် ဆောင်၍စပ်) စက္ခုနာ
ရုပ်။ပ။ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ကို။ နေဝ ဒဝါယ နမဒါယတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘောဇနေမတ္တညုတာ၊ ကို။ ဣဓ
ဘိက္ခု။ပ။ ကပ္ပေတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ အာဟ။ပ။ စေတ သာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊
ကို။ "အသ္မိမာနသမုဋ္ဌာတာယ၊ အသ္မိမာနကို အကြွင်းမဲ့ နုတ်ပယ်ခြင်းငှါ။ အနိစ္စသညာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်၏။
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ
ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ ဣတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဣဓ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပေတိ

ကောင်းစွာ တည်၏။ အနတ္တသညီ၊ ဟု အမှတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသ္မိမာနသမုဋ္ဌါတ်၊ မာနကို အကြွင်းမဲ့နုတ်ပယ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။" (ဤတွင် သုတ်တရပ်) "အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာ၊ ကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါ ကင်းသော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘောဘ၌သာလျှင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ–အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။" ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပညာ၊ ကို။ ပဋိပက္ခဓမ္မပွဟာနဝသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသိတာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စျာနာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (ဒေသေသိ–၌စပ်) ဝိဝိစ္စေ၀ ကာမေဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗ။ပ။ မုခေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသေသိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာမာဒိဝိဝေက။ပ။ အရူပဈာနာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးဦးဆုံးအပ်ခဲ့ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုစျာန်တရားတို့တွင်။ ရူပါ၀စရံ ပဌမံ စျာနံ၊ စျာန်သည်။ (သန္တံ ပဏီတဉ္စ ဟောတိ–၌စပ်) ဘာ၀နာ၀ိသေသာဓိဂတေဟိ၊ ဘာ၀နာ အထူးဖြင့် ရအပ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီဟိ၀ိယ၊ ဝိတက်အစရှိသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့။ တိကွ၀ိသဒသူရသဘာ၀ေဟိ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်း ရဲရင့်သော သဘောရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီဟိပိ ဓမ္မေဟိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော တရားတို့နှင့်လည်း။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ၊ ကုန်သော။ နိ၀ရဏာနံ စ၊ တို့ကိုရင်း။ တဒေကဋ္ဌာနံ၊ ထိုနိ၀ရဏာတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါ၀ဓမ္မာနံ စ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကိုရင်း။ ဝိက္ခမ္ဘနတော၊ ခွါခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မဘာ၀ပတ္တံ၊ ဓမ္မအဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ကာမာ၀စရဓမ္မေဟိ၊ တို့ထက်။ သဏှသုခုမံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်ဖြစ်၍။ သန္တဉ္စ၊ ငြိမ်သက်သည်ရင်း။ ပဏီတဉ္စ၊ မွန်မြတ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒုတိယဈာနာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဘာ၀နာ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ သြဠာရိကင်္ဂပွဟာနတော၊ ရုန့်ရင်းသော အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ တတော၊ ထိုပဌမဈာန် စသည်ထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ သဏှသုခုမသဏှသုခုမတရာဒိဘာ၀ပတ္တာနိ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏အဖြစ် အစရှိသော သဘောသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အရူပါ၀စရံ ပဌမဈာနံ၊ သည်။ ရူ၀ိရာဂဘာ၀နာဘာ၀ေန၊ ရုပ်ကို စက်ဆုပ်သော ဘာ၀နာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပ၀တ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်၍။ အာရမ္မဏသန္တတာ ယပိ၊ အာရုံ၏ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အင်္ဂသန္တတာယပိ၊ အင်္ဂါ၏ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပါကတိကပရိတ္တဓမ္မေဟိ၊ ပကတိအတိုင်းသော ကာမာ၀စရ တရားတို့ထက်။ (သန္တသုခုမဘာ၀ပတ္တံ) ဝိယ၊ ငြိမ်သက် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗရူပါ၀စရဓမ္မေဟိ၊ အလုံးစုံသော ရူပါ၀စရ တရားတို့ထက်။ သန္တသုခုမဘာ၀ပတ္တံ၊ ငြိမ်သက် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏသန္တဘာ၀ေနာပိ၊ အာရုံ၏ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ တဒါရမ္မဏမ္မာ၊ ထိုငြိမ်သက်သော တရားလျှင် အာရုံရှိသော တရားတို့သည်။ သန္တသဘာ၀ါ၊ ငြိမ်သက်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိ" ယထာ၊ ကား။) လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာ၊ လောကုတ္တရာတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပစ္စ၀ေက္ခဏာတရားတို့သည်။ (သန္တသဘာ၀ါ၊ ကုန် သည်။ ဟောန္တိ) သေယျထာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

ဓမ္မတော စ၊ သမ္မယုတ်တရားအားဖြင့်ရင်း။ မဟဂ္ဂတဘာ၀ေနာပိ စ၊ မဟဂ္ဂတ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ အဘေဒေ၊ မကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ရူပါ၀စရစတုတ္ထတော၊ စတုတ္ထစျာန်ထက်။ အာရုပ္ပံ၊ အရူပစျာန်သည်။ အင်္ဂတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ သန္တမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ အင်္ဂါအားဖြင့် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုအရူပစျာန်၏။ သန္တ၀ိမောက္ခတာ၊ ကွ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဒုတိယရူပ္ပါဒီနိ၊ တို့သည်။ ပဌမာရုပ္ပါဒိတော၊ ပဌမအရူပစျာန် စသည်ထက်။ အင်္ဂတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း။ သန္တသန္တတရသန္တတမ ဘာ၀ပတ္တာနိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်, သာ၍ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်, အလွန်သာ၍ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ အားဖြင့်။ ဘာ၀နာ၀ိသေသသမာယောဂတော၊ ဘာ၀နာအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သွာယံ ဘာ၀နာ၀ိသေသော၊ သည်။ (ပါ၊ပေတိ–၌စပ်) ပဌမဈာနုပစာရတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ တံတံပဟာတဗ္ဗသမတိက္ကမနဝသေန၊ ထိုထို ပဟာတဗ္ဗကို ကျော်လွန်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တသ တသ စျာနသ၊ ၏။ သန္တသုခုမဘာ၀ံ၊ ငြိမ်သက် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ စျာန်၌။ သခ်ါရာ၀သေသသုခုမဘာ၀ံ၊ သခ်ါရတို့၏ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပေတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ သခ်ါရာ၀သေသ သုခုမအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်။ စတုတ္ထာရုပ္ပံ၊ စျာန်သည်။ အနုပဒမ္ဓ၀ိပဿနာ၀သေန၊ နာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာ၀ံ၊ သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ကပ်ရောက်၍။ ပကတိ၀ိပဿကသာ၀ပိ၊ ပကတိ၀ိပဿနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသော်လည်း။ နိဗ္ဗိဒုပ္ပတ္တိယာ၊ နိဗ္ဗိဒါ ဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ သခ်ါရာ၀သေသသုခုမဘာ၀ပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ နေ ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သယံ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပဟု ဆိုအပ်သော မိမိကိုယ်တိုင်။ တတိယာရုပ္ပဓမ္မေသု၊တို့၌။ ပ၀တ္တမာနံ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်ပါလျက်။ တေ၊ ထိုတတိယာရုပ္ပတရားတို့ကို။ ယာထာ၀တော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဝိဘာ၀ေတုံ၊ ၄၊။ နေ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ (ကိ" ယထာ၊ ကား။) တဒညဈာနာနိ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်မှ တပါးသော စျာန်တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ (ဝိဘာ၀ေတုံ၊ ထင်ရှားစေခြင်း၄၊။ သက္ကောန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝိဘာ၀ေတုံ၊ ၄၊။ နေ သက္ကောတိ၊ နိုင်။) ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကေ၀လံ၊ သက်သက်။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အသ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယာရုပ္ပတရားတို့၌။ ပ၀တ္တိမတ္တမေ၀၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ [၄၁၀] ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာ၀ေနာပိ၊ (ဝိပဿနာ၏) အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်း။ ဝိဘူတာကာရတာယ၊ ထင်ရှားသော အခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌာတုံ၊ ၄၊။ အပ္ပဟောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သော။ တယိဒံ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်သည်။ အာရမ္မဏကရဏေ၊ (သူတပါးကို) အာရုံပြုခြင်း၌။ ကိ" နာမ ပဟောတိ၊ အဘယ်သို့ စွမ်းနိုင်အုံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသ၊

ထို စတုတ္ထာရုပ္ဈာန်၏။ တဲ့ အဝိဘူတကိစ္စတဲ့၊ ထိုမထင်ရှားသော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီသွာ၊ မူ၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဟေဌာ၊ ၌။ တီသုဌာနေသု၊ တို့၌။ ဘာဝနာကာရ၊ ပွါးစေပုံ အခြင်းအရာကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ သဘောရှိသော ဘာဝနာကာရကို။ ဣဓ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ဈာန်၌။ နိ လဇ္ဇတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတုံ၊ ၎။ စတုတ္ထာရုပ္ဈဒေသနာယံ၊ ၌။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဘာဝ နာကာရ၊ ကို။ ပရိယာယဒေသနတ္တာ၊ ပရိယာယ်ဒေသနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိ ကထေသိ၊ ဟောတော်မမူ။

ပန၊ ဆက်။ သာရမ္မဏသ၊ အာရုံရှိသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထေ၀၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိသုခုမဘာဝပ္ပတ္တံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက် သော။ တံ၊ ထိုအာရုံပြုပုံအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ တံယေ၀။ပ။ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘာဂေ၊ ၌။ ယထာမမ္မသာသန ဘာ၀တော၊ သာသနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၀ါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂ၀ိသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိဘာဂေ၊ ၌။ သန္ဓာတော မနသိ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒါ၊ ထိုရှေးအဖို့ကာလ၌။ ယောဂိနော၊ အား။ တသ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ဈာန် ၏။ ဝိဘူတဘာ၀တော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုဦးအုံ့။ သုတ္တေ၊ ၌။ အပ္ပနာ၀သေန၊ အားဖြင့်။ ဘာ၀နာကာရော၊ ကို။ အ၀ိဘူတဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ နိ ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ကိဉ္စိ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ အချို့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဒိတော၊ ၌။ အ၀ိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။ တံ အနက်မရှိ။) ဗုဒ္ဓါ နုဿတိအာဒိ ယထာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အစရှိသည်ကဲ့သို့တည်း။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ (အ၀ိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ ယထာ၊ ကား။) အာနာပါနဿတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ဥဘယတ္ထ၊ အစ အလယ် နှစ်ပါးစုံ၌။ (အ၀ိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဥ၀သမာနုဿတိအာဒိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ထူး။ စတုတ္ထာရုပ္ဈကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ အ၀ိဘူတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ဘာ၀နာယ၊ ၏။ မတ္ထ ကပ္ပတ္တိယံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်။ အာရမ္မဏသ၊ ၏။ အ၀ိဘူတ ဘာ၀တော၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ၌။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဘာ၀နာကာရော၊ ကို။ နိ ဂဟိတော၊ အပ်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ (နိ ဂဟိတော၊ သည်။) နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာ ရုပ္ဈာန်၌ ဘာ၀နာကာရကို မဟောရာ၌။ နိ၌၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ၀ါ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ၏။

ပကိဏ္ဏကကထာ၀ဏ္ဏနာ

၂၈၈။ အသဒိသရူပေါတိ၊ ကား။ ဒ္ဝတ္တိံသ။ပ။ ကေတုမာလာဒီဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောဂျားမြတ်၏ လက္ခဏာ တော်ကြီး, ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်, တလဲ့မျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်, ကေတုမာလာ ရောင်ခြည်တော် အစရှိ ကုန်သော။ ရူပဂုဏေဟိ၊ ရူပဂုဏေဟိ၊ ရုပ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်။ အညေဟိ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာ၀ရဏရူပ ကာယော၊ မဆက်ဆံသော ရူပကာယရှိတော်မူသော။ ၀ါ၊ ကား။ ရူပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ယံ လောကေ။ပ။ အာဒိသုဝိယ၊ တို့၌ ကဲ့သို့။ သဘာ၀တ္ထော၊ သဘောဟူသော အနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသဒိသရူပေါတိ၊ ကား။ အသဒိသသဘာ၀ေါ၊ မတူ သော သဘောရှိတော်မူသော။ တေန၊ ထို အသဒိသသဘာ၀ အနက်ရှိသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဒသဗလ။ပ။ ဒီပနတော၊ ဒသဗလ ဉာဏ်တော် စတုဝေသာရဒ္ဓ ဉာဏ်တော် အစရှိသော ဂုဏ်အထူးတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကိုပြခြင်းကြောင့်။ သတ္ထာ၊ ၏။ ဓမ္မကာယ သမ္ပတ္တိယာပိ၊ ဓမ္မကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏လည်း။ အသဒိသတာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧ၀ं ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ တသ္မိန္တိ၊ ကား။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယ္ယာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အသာ၀ရဏံ၊ သော။ တတ္ထ တတ္ထ စာနေ၊ ၌။ ပတိနိယတမေ၀၊ အသီးအသီး ကိန်းသေမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သာ၀ရဏဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထေ၀၊ ထိုထိုစာန်၌သာလျှင်။ ပကိဏ္ဏက၊ ပြိုးပြွမ်းသော။ (သီမှ၌ ပကိဏ္ဏ–ဟု ရှိ၏၊ ပကိဏ္ဏံ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ပ၀တ္တာ ပကိဏ္ဏကာ–ဟု တဒ္ဓိတ်သင့်သော ကြောင့်ဎင်း သီမှသင့်ရာ၏) ဝိသဋ္ဌ၊ ပျံ့နှံ့သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပ၀တ္တာ၊ သော။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

၂၈၉။ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပသခ်ါတသ၊ သော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တသ၊ ကို။ အတိက္ကမနတော၊ ကျော်လွန်သောအားဖြင့်။ အာကာသတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသသ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ အတိက္ကမနတော၊ အားဖြင့်။ အာကာသေ ပ၀တ္တိတ၀ိညာဏာတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ပဌမာရုပ္ပ၀ိညာဏ သ၊ ကို။ အတိက္ကမနတော၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယာရုပ္ပ၀ိညာဏတိက္ကမနတော၊ အားဖြင့်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တဒတိက္ကမတော၊ ထိုပဌမာရုပ္ပ၀ိညာဉ်ကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ တသော၀၊ ထိုပဌမာရုပ္ပ၀ိညာဉ်၏သာလျှင်။ ဝိဘာ၀နံ၊ ကင်းကွာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ ဒုတိယာရုပ္ပ၀ိညာဏ၀ိဘာ၀နေ၊ ၀ိညာဉ်၏ ကင်းကွယ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) တဒေ၀၊ ထိုဒုတိယာရုပ္ပ၀ိညာဉ်ကိုသာလျှင်၀ါ၊ သည်သာလျှင်။ အတိက္ကန္တံ၊ အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ၊ ထိုဒုတိယာရုပ္ပ၀ိညာဉ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံဟူသော ပဌမာရုပ္ပ၀ိညာဉ်ကို။ (အတိက္ကန္တံ၊ သည်။) နိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ အနာရမ္မဏသ၊ အာရုံမဟုတ်သော အာရမ္မဏိကတရား၏၊ ၀ါ၊ ကို။ ဝိဘာ၀နာတိက္ကမော၊ ကင်းကွယ်စေခြင်းဟူသော ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ နိ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ပါဠိယာ၊ တော်၌လည်း။ ဝိညာဏဋ္ဌယတနံ။ပ။

အဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ယေဝ ဝိညာဏာ၌ယတန် အဘာဝေတီတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ တံယေဝ အဘာဝေတီတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ နု ဝုတ္တံ၊အပ်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝိညာဏာ၌ယတန် ဥပသမ္ဘဒေတိ ဇေတ္ထ ပန၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ဤကား။ အာရမ္မဏ၊ ဖြစ်သော။ ဝိညာဏာ၌၊ ကိုရင်း။ ဝိညာဏာ၌ယတနဟု၊ ဗျာန်ကိုရင်း။ (ဣတိ၊သို့။) ဒွယံ၊ နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မိံ ဒွယေ၊ ထိုနှစ်ပါးအပေါင်း၌၊ ဝါ၊တွင်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးနှင့်။ (တံ–သဒ္ဒသ၏။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်ခြင်းသည်။ အာပန္နေ၊ သော်။) ဝါ၊ တနည်း။ ယတော၊ အကြင် ဝိညာဏာ၌ယတနဗျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထခဲ့၏။ ပဓာနနိဿိတ္ဌေန၊ ပဓာန အားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော။ တေနေဝ၊ ထိုဝိညာဏာ၌ယတန ဗျာန်နှင့်သာလျှင်။ တံ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ သမ္ဗန္ဓေ၊ သည်။ အာပန္နေ၊ သော်။ (နိဝတ္တနတ္ထံ ဝိညာဏဝစနံ–ဤစပ်) အယဉ္စ၊ ဤအာရုပ္ပဘာဝနာ သည်လည်း။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏာ၌ယတနသ၊ ဗျာန်ကို။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ၄၊။ ဝိညာဏဝစ နံ၊ ဝိညာဏ–ဟူသော ပုဒ်ကို ဟောခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋမာရုပ္ပဝိညာဏသော်ပ၊ ၏သာလျှင်။ အဘာဝနာ တိက္ကမော၊ မဖြစ်ခြင်း မထင်ခြင်းဟူသော ကျော်လွန်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

၂၉၀။ ဧဝံ သန္တေပိတိ၊ ကား။ အဂ်ါတိက္ကမေ၊ အဂ်ါကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိခြားသော်လည်း။ သုပ္ပဏိတ တရာတိ၊ ကား။ သုဠု၊ စွာ၊ ဝါ၊ လွန်စွာ။ ပဏီတတရာ၊ သာ၍ မွန်မြတ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကား။ သုနှရာ စ၊ ကောင်း ကုန်သည်ရင်း။ ပဏီတတရာ စ၊ သာ၍ မွန်မြတ်ကုန်သည်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါသာဒတလာနဟု၊ ပြာသာဒ်အပြင်တို့၏ ရင်း။ သာဋ္ဌိကာနဟု၊ ပုဆိုးတို့၏ ရင်း။ တဇ္ဇာဝတော စ၊ ထိုပြာသာဒ်အပြင်၏ အဖြစ် အားဖြင့်ရင်း။ ပဓာဏတော စ၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်ရင်း။ (ရှေး ၂–ပုဒ်နှင့် အစဉ်အတိုင်းစပ်ယူ) သမဘာဝေ၊ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဥပရူပရိ ပန၊ အထက်အထက်၌မူကား။ ကာမဂုဏာနံ စ၊ တို့၏ ရင်း။ သုခသမ္ဘသာဒီနဟု၊ ကောင်းသော အတွေ့ စသည်တို့၏ ရင်း။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ပဏီတတရာဒိဘာဝေါ၊ ပဏီတတရ စသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဇောသဝ် သမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ အာရုပ္ပဘာဝတော စ၊ အာရုပ္ပတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ အဂ်ံတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမဘာ ဝေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဘာဝနာဝိသေသသိဒ္ဓေါ၊ ဘာဝနာ အထူးကြောင့်ပြီးသော။ သာတိသယော၊ သော။ ဥပရူပရိ၊ ၌။ ပဏီတတရာဒိဘာဝေါ ပန၊ သည်ကား။ (အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ယထာဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၂၉၁။ နိဿိတောတိ၊ ကား။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဒုဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ စွာ။ နု ဌိတာ၊ မတည်ကုန်။ ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ စွာ။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တန္နိဿိတန္တိ၊ ကား။ တေနေ၊ ထိုဒုတိယ ယောဂျားသည်။ နိဿိတံ၊ မှီအပ်သော။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ (ဌာနံ–ဟူ၍ ဆိုသော်လည်း ပဌမ ယောဂျားကို ယူရမည်၊ ထိုသို့ယူပါမှ ဥပမေယျနှင့် ညီညွတ်မည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တန္နိဿိတန္တိ၊ ကား။ မဏ္ဍူပလဂ္ဂံ၊ မဏ္ဍူပ်၌ တွဲလွဲဆွဲသော။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ ပုရိသံ၊ ဒုတိယ ယောဂျားကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဤဒုတိယအဖွင့်ကား မူလဋီကာ၌မရှိ၊ ဥပမေ ယျနှင့်လည်း နီးနှောရန် ခက်၏) ဟိ၊ မှန်။ မဏ္ဍူပလဂ္ဂံ၊ မဏ္ဍူပ်၌ တွဲလွဲဆွဲသော ယောဂျားကို။ အနိဿာယ၊ မမှီမူ၍။ တေန၊ ထိုယောဂျားနှင့်။ ဝိနာဘူတေ၊ ကင်းရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိဝိတ္တေ၊ ကင်းဆိတ်သော။ ဗဟိသြကာသေ၊ ပြင်ပအရပ်၌။ ဌာနံ ဝိယ၊ တည်ခြင်းကဲ့သို့။ အာကာသလဂ္ဂဝိညာဏာသ၊ ကောင်းကင်၌ ငြိတွယ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ ဝိဝေကေ၊ ကင်းဆိတ် ခြင်းဟူသော။ တဒဟေ၊ ထို ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်း၌။ တတိယာရုပ္ပသ၊ တတိယာရုပ္ပဗျာန်၏။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

[၄၁၂] ၂၉၂။ အာရမ္မဏံ။ ပ။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ အာသန္နဝိညာဏာ၌ယတနပစ္စတ္ထိက်၊ ဟူသော ရန်သူရှိ၏။ (သီမှနှင့်အညီ ပုဒ်ခွဲသည်) ရူပါသန္နာကာသာရမ္မဏဝိညာဏာပဂမာရမ္မဏံ၊ ကသိဏ်းရုပ်နှင့်နီးသော အာကာသလျှင် အာရုံရှိသော ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်းလျှင် အာရုံရှိ၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။) နော စ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်။ ဣတိ စ၊ ရင်း။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝမ္မိ၊ သော်လည်း။ တံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ဗျာန်ကို။ ဣဒံ နေဝသညာန သညာယတနဗျာန်၊ ဗျာန်သည်။ အညသ၊ သော။ တာဒိသသ၊ သော။ အာရမ္မဏာဘာဝယောဂျသ၊ အာရုံ၏အဖြစ်အား လျောက်ပတ်သော တရား၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အလာဘေန၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ ဧဝ၊ အာရုံပြုသည် သာလျှင်တည်း။ သဗ္ဗဒိသမ္ဗတိန္တိ ဣဒံ။ တိ–ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဧနသ၊ တိုင်းသားပြည်သူ လူအပေါင် ၏။ အဂတိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သွားရာအရပ်၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ကား။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ဝတ္တတီတိ၊ ကား။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဝါ၊ အသက်မွေး၏။

၂၉၃။ အာရုဏ္ဍောတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ အယံ၊ ကား။ သခေ်ပတ္ထော၊ တည်း။ ကောစိ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ အနေကပေါရိသံ၊ အသူများစွာရှိသော။ ဒီဃနိသေဏိ၊ ရှည်သော လှေကားကို။ အာရုဏ္ဍော၊ တက်သည်ရှိသော်၊ တသ၊ ထိုယောဂျား၏။ ဥပရိမဝေ၊ အထက်ဖြစ်သော ခြေ၌။ ဌိတော၊ လျက်။ တသ္သာနိသေဏိယာ၊ ထိုလှေကား၏။ ဗာဟုမေဝ၊ လက်ရုံးဟူသော ဘောင်ကိုသာလျှင်။ အညသ၊ တပါးသော ထောက်စရာကို။ အလာဘတော၊ မရခြင်းကြောင့်။ သြလုဗ္ဘတိ ယထာ စ၊ ထောက်ကိုင် သကဲ့သို့ရင်း။ ပံသုပဗ္ဗတသ ဝါ၊ မြေတောင်၏ ရင်း။ မိသကပဗ္ဗတသ ဝါ၊ မြေနှင့်ကျောက်ရောသော တောင်၏ ရင်း။ အဂ္ဂကောဋ္ဌိ၊ ထိပ်အစွန်သို့။ အာရုဏ္ဍော၊ တက်သော ယောဂျားသည်။ တသ၊ ထိုတောင်၏။ မတ္ထကမေဝ၊ ထိပ် အရပ်ကိုသာလျှင်။ သြလုဗ္ဘတိ ယထာ စ၊ ထောက်သကဲ့သို့ရင်း။ ဂိရိံ သိလာပဗ္ဗတံ၊ ကျောက်တောင်ကို။ အာရုဏ္ဍော၊ သည်။

ပရိပ္ပန္နမာနော၊ တုန်လှုပ်လျက်။ အညာဘာဝတော၊ တပါးသော တောက်ကိုင်စရာ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇဏ္ဍုက မေဝ၊ ပုဆစ်ခူးကိုသာလျှင်။ သြလုဗ္ဘတိ ယထာ စ၊ သို့ဝင်း။ တထာ၊ တူ။ ဧတံ စတုတ္ထာရုပ္ပဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ တံ တတိယာ ရုပ္ပံ၊ ဈာန်ကို။ သြလုဗ္ဘိတွာ၊ ထောက်ကိုင်သမှု အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကေ္လတိ၊ ကား။ (သခေါ်ပတ္ထော၊ တည်း။) ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဘတ္တံ၊ အပ်။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ–ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါလွင်သော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ၏။
ဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဏ္ဍတိ၊ ဤတွင်ပြီးပြီ။

၁၁–သမာဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၄၁၃–၁၇)

အာဟာရေပဋိက္ကူလဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

[၄၁၃] ၂၉၄။ ဥဒ္ဒေသော နာမ၊ အကျဉ်းပြသော စကားမည်သည်ကား။ မုဒုမ္ဒိုမပညာဟုလ္လတော၊ နသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်, အလတ်စားပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဒ္ဒေသတ္ထော၊ အကျယ်ပြခြင်း ဟူသော အကျိုးရှိ၏။ အာဂတော၊ ရောက်လာသော။ ဘာရော စ၊ ဝန်ကိုလည်း။ အဝသံ၊ မချွတ်။ ဝဟိတဗ္ဗော၊ ရွက်ဆောင် အပ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ ဧကော သညာတိ။ပ။ အနုပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အယံ သညာသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ရူပသညာသဒ္ဒ သညာတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ သဉ္ဇာနနလက္ခဏော၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်း လက္ခဏာ ရှိသော၊ ဝါ၊ မှတ်သားခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဧမ္မေ၊ ၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ အနိစ္စသညာဒုက္ခသညာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဝိပဿနာယံ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ "သောပါက၊ သောပါက။ ဥဒ္ဒုမာတကသညာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ရူပသညာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ ဝင်း။ ကွမေ ဧမ္မာ၊ ဤသဘောတရားတို့သည်။ ဧကတ္ထာ၊ တူသော အနက်ရှိကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ နာနတ္ထာ၊ ထူးသော အနက်ရှိကုန်သလော။ ကွတိအာဒီသု၊ တို့၌။ သမထေ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ ကွ ဝန၊ ဤအရာ၌ကား။ သမထသ၊ ၏။ ပရိကမ္မေ၊ ပရိကံ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိက္ကူလာကာရဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာကို ယူခြင်းကိုသော်၎င်း။ တပ္ပဘာဝိတံ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာကို ယူခြင်းသည် ပွါးစေအပ်သော။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဝါ၊ ကို သော်၎င်း။ ကွ ဝ၊ ဤအရာ၌။ အာဟာရေပဋိက္ကူလသညာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရေ ပဋိက္ကူလသညာ ၌။ ယသ္မိံ အာဟာရေ၊ အကြင်ကဗဠီကာရအာဟာရ၌။ ပဋိက္ကူလသညာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကဗဠီ ကာရအာဟာရ၌။ နိဗ္ဗေဒဝိရာဂုပ္ပါဒနာယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ တပ္ပသင်္ခေါ၊ ထိုကဗဠီကာရ အာဟာရနှင့်စပ်သဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ကိစ္စပ္ပဘေဒါဒီ နဝေါပမ္မေဟိ၊ ကိစ္စအပြား အပြစ် ဥပမာတို့ဖြင့်။ ဝိဘာ ဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ အာဟရတီတိ အာဟာရောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာဟရတီတိ၊ ကား။ အာဟာရပစ္စယသခ်ါတေန၊ အာဟာရပစ္စည်းဟု ဆိုအပ်သော။ (ပစ္စယဘာဝေ နာ–၌ စပ်) ဥပ္ပတ္တိယာ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ဝင်း။ ဌိတိယာ ဝါ၊ တည်ခြင်း၏ဝင်း။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တ နော၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အာနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ နိဗ္ဗတ္တေတိ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်စေတတ်၏။ ပဝတ္တေတိ စ၊ မပြတ်လည်း ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဝါ၊ တည်လည်း တည်စေတတ်၏။ ကွတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကဗဠံ၊ အလုပ်အလွေ့ကို။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ ကဗဠီကာရော၊ မည်၏။ စ–သစ္ဒံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤကဗဠီကာရော–ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝတ္ထု ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏတော ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ သြဇာလက္ခဏော၊ သြဇာလက္ခဏာရှိသော အာဟာရကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကဗဠီကာရော စ၊ အလုပ်အလွေ့ကို ပြုအပ်သည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ပြုအပ်သည်ဟူသည်။ ယထာဝုတ္တေ နာ၊ ပြီးသော။ အတ္ထေန၊ ဆောင်တတ်သည် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာဟာရော စ၊ အာဟာရလည်း ဟုတ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ ကဗဠီကာရဟာရော၊ မည်၏။ သေသေသု ပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိတတ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤဖဿသည်။ အရူပဓမ္မောပိ သမာနော၊ နာမ်တရားပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဖုသနာကာရေနေဝ၊ တွေ့ထိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုဖဿကို။ ဖုသနလက္ခဏောတိ၊ တွေ့ထိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စေတယတိ၊ စေ့ဆော်တတ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ စေတနာ၊ မည်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ သမ္မယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ အဘိသန္ဒဟတိ၊ ဆက်စပ်ပေးတတ်၏။ ကွတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မနေသန္ဒိသိတာ၊ စိတ်ကို မှီသော။ စေတနာ၊ သည်။ မနောသဏ္ဌာ တနာ၊ မည်၏။ ဥပ္ပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောနှင့် ကြံဆခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီဟိဠ်မူနှင့် အညီပင်၊ ဥပပတ္တိ–ကား မသင့်) ဝိဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သာမညတ္ထတော စ၊ သာမညအနက်အားဖြင့်ရင်း။ ဝိသေသတ္ထတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အာဟာရာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤအာဟာရတို့ကို။ စတ္တာရောဝ၊ လေးပါးတို့ကို သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ အညေ၊ ဤလေးပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထ နော၊ ၏။ ဖလသ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ ကိံ၊ မဖြစ်ကုန်သလော။ ကွတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ နော၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။ ကွမေ၊ ဤလေးပါးသော တရားတို့သည်။ တထာ စ၊ မိမိ၏အကျိုးအား ကျေးဇူးပြုသော ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ [၄၁၄] အညထာ စ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ (ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ တူညီငြားသော်လည်း။ အတိရေကပစ္စယာ၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူကား။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဧတေသု၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရ တို့တွင်။ ပဌမော၊ ပဌမ အာဟာရသည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ယသ္မိံ ကလာပေ၊ အကြင်ရုပ်ကလာပ်၌၊ ဝါ၊ အကြင်ရုပ်အပေါင်း၌။ (ဟောတိ၊ ၏။)

တပ္ပရိယာပန္နာနံ၊ ထိုရုပ်ကလာပ် ရုပ်အပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သော ရုပ်တို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တော၀ေ၀ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ သြဇဋ္ဌမက်၊ သြဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ရူပ်၊ အာဟာရဇရုပ်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယ အာဟာရသည်။ (သယံ၊ တိုင်။ ယသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တပ္ပရိယာပန္နာနံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော တရားတို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တော၀ေ၀၊ လျှင်။) တိသော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ တတိယော၊ တတိယအာဟာရသည်။ (သယံ ယသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ။ပ။ ဟောန္တော၀) တီသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ စတုတ္ထော၊ စတုတ္ထအာဟာရသည်။ (သယံ ယသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ။ပ။ ဟောန္တော၀) ပဋိသန္ဓိကမ္မဏော၊ ၌။ နာမရူပံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဗဠီကာရာဟာရောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့တွင်။ ကမ္မဇာဒိဘေဒဘိန္နာ၊ ကမ္မဇ အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ သြဇာ၊ သည်။ ပစ္စယလာဘေ၊ အကြောင်းကို ရသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒွေတိသော၊ နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။ ပဝေဏိယော၊ အစဉ်တို့ကို။ ဃဋ္ဋေန္တီ၊ ဆက်စပ်စေလျက်။ သြဇာဋ္ဌမက ရူပ်၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ သုခဝေဒနီယာ–ဒိဘေဒဘိန္နာ၊ သုခဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်း အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ဖဿာဟာရော၊ သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အာဟရတိ၊၏။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိဘေဒဘိန္နော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ မနောသ၎ေတနာဟာရော၊ သည်။ ကာမဘဝါဒီသု၊ ကုန်သော။ တီသုဘဝေသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သဝိညာဏံ စ၊ ဝိညာဉ်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိညာဏံ စ၊ ဝိညာဉ်မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဋိသန္ဓိကမ္မဏော၊ ၌။ နာမဠ၊ ကိုငင်း။ (အရူပပဋိသန္ဓေကို ရည်၏) ရူပဠ၊ ရုပ်ကိုငင်း။ နာမရူပဠ၊ ကိုငင်း။ အာဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဲ့၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥပတ္ထမ္ဘကဠေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဣမေ ၀ေ ဓမ္မာ၊ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ အာဟာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ သည်။ ရူပကာယသ၊ အား။ ဥပတ္ထမ္ဘကဠေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ (ဥပတ္ထမ္ဘကဠေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကဗဠီကာရော။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ကဗဠီကာရော၊ အလုပ်အလွေ့ကို ပြုအပ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ ဣမသ္မာကာယသ၊ ဤရုပ်ကိုယ်အား။ အာဟာရပစ္စယေန၊ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အရူပိနော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တာကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့အားငင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုအာဟာရကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ စ၊ တို့အားငင်း။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)] အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) အဗ္ဗတ္တိကသန္တတိယာ၊ အဗ္ဗတ္တရုပ်နာမ်အစဉ်၏။ ဝိသေသပစ္စ ယတ္တာ၊ ထူးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဗဠီကာရာဟာရော စ၊ ကိုငင်း။ ဖဿာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန် သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့ကိုငင်း။ အာဟာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ သည်။ ကဗဠီကာရာဟာရ–ဘက္ခာနံ၊ ရလျှင် အစာရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရူပကာယသ၊ ၏။ ဝိသေသပစ္စယော၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။ (ဟော တိ၊ ၏။) နာမကာယေ၊ ၌။ ဖဿော၊ သည်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ (ဝိသေသပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) မနောသ၎ေတနာ၊ သည်။ ဝိညာနသ၊၏။ (ဝိသေသပစ္စယော ဟောတိ။) ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမရူပသ၊၏။ (ဝိသေသ ပစ္စယော ဟောတိ။) ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ "ဘိက္ခဝေ၀၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကော၊ အာဟာရလျှင် တည်ကြောင်းရှိ၏။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ အနာဟာရော၊ အာဟာရ အကြောင်း မရှိလတ်သော်။ နော တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ (ဣတိ၊ သို့ငင်း။) တထာ၊ တူ။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသောအကြောင်း ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘ၀တိ၊ ဖြစ်၏။) သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘ၀တိ၊ ၏။) ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ (သမ္ဘ၀တိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ ဤသို့ငင်း။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ကဗဠီကာရာဟာရေတိ၊ ကား။ ကဗဠီကာရေ၊ အလုပ်အလွေ့ကို ပြုအပ်သော။ အာဟာရေ၊ ၌။ နိကန္တိ၊ နိကန္တိ–ဟူ သည်။ တဏှာ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုတဏှာသည်။ (ဘယ်–ဟူသော ပစနပုဒ်ကိုင်း၍ နပုလ္လိင်နှင့် ထားသည်) အနတ္ထဝဟတော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဂဓိတသ၊ တပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဟာရ ပရိဘောဂေါ၊ အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အနတ္ထာယ၊ အကျိုးမဲ့ အလို့ငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟေတု အတ္ထော၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧ၀ံ၊ ဤ အတူပင်တည်း။ နိကန္တိတိ၊ ကား။ နိကာမနာ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ [၄၁၅] ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းတည်း။ ဧတသ္မာ၊ ဤသဘောမှ။ ဘာယတိ၊ ကြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ နိကန္တိ ဧ၀ံ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ နိကန္တိဘယံ၊ နိကန္တိ–ဟူသော ကြောက်ဖွယ်ဘေး။ ကဗဠီကာရာဟာရဟေတု၊ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣမေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ ဘယံ ဘယာနကံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဿ၊ က စသည်အပြားရှိသော။ အနတ္ထဿ၊ အကျိုးမဲ့၏ငင်း။ သကလဿပိ၊သော။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ၏ငင်း။ ဟေတုဘာ၀တော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနေ၀၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ကဗဠီကာရေ။ပ။ ဝိရဂ္ဂေန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၀၊ တို့။ ကဗဠီကာရေ၊ အပ်သော။ အာဟာရေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်ခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ နန္ဒီ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တဏှာ၊ သည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဝဋ္ဋဆင်းရဲ၌၊ ဝါ၊ အာဟာရ၌။ (သံယုတ်ဋီကာနှင့်အညီတည်း) ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌတ်၊ ၏။ ဝိရုဠ္ဠ၊ စည်ပင်၏။]

ဥပကမနဲ့၊ ကပ်ခြင်းသည်။ အပ္ပဟီနဝိပလ္လာသသ၊ မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ သမောဓေနဲ့၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ သင်္ကတိ၊ တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ သုခဝေဒနီယာဒိဖဿုပ္ပတ္တိ၊ ယ–အစရှိသော ဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယ် ဘယာနကဲ့၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခတာဟိ၊ တို့မှ၊ ဝါ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ သင်္ခါရဒုက္ခတို့မှ။ အပရိမုစ္စနတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သုခဝေဒနီယ်။ပ။ ဟောတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခဝေဒနီယ်၊ ဖြစ်သော။ ဖဿ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဘ။ ၍။ သုခါ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏)။ပ။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအုပ်စု၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။] ဧတေန၊ ဤပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥပပဇ္ဇနံ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပပတ္တိ၊ မည်၏။ ခိပနံ၊ ပစ်ချခြင်းသည်။ ဘယ် ဘယာနကဲ့၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ကား။) ဥပပတ္တိမူလကေဟိ၊ ကပ်၍ ဖြစ်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ဗျသနေဟိ၊ ပျက်စီးခြင်းတို့မှ၊ အပရိမုတ္တိတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (သီမူနှင့် အညီပင်) တေန၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဒါ။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဒ္ဒါ၊ ပညာမဲ့သော၊ ဝါ၊ မသိမလိမ္မာသော။ ပုရိသ ပုဂ္ဂလော၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုဟူသော။ သင်္ခါရံ၊ သင်္ခါရကို။ စေ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အကယ်၍ ပြုလုပ်အားထုတ်ငြားအံ့။ ပုညုပဂံ၊ ကောင်းမှုနှင့် ကောင်းမှု၏အကျိုးသည် ကပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းမှု, ကောင်းမှု၏ အကျိုးနှင့် ယှဉ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကုသိုလ်ဝိညာဉ်, ကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ အပုညံ၊ မကောင်းမှုဟူသော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ စေ အဘိသင်္ခရောတိ၊ မအံ့။ အပုညုပဂံ၊ မကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု၏အကျိုးသည် ကပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းမှု, မကောင်းမှု၏ အကျိုးနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိညာဏံ၊ အကုသိုလ်ဝိညာဉ်, အကုသလ–ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။] ပဋ္ဌိသန္ဓိတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရာဒီဟိ၊ ဘဝတပါးစသည်တို့နှင့်။ ပဋ္ဌိသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဘယ် ဘယာနကဲ့၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ပဋ္ဌိသန္ဓိနိမိတ္တေဟိ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဒုက္ခေဟိ၊ တို့မှ။ အဝိမုစ္စနတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏေ။ပ။ ဝိရုဇ္ဈန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (အနက်မှာ ရှေးသာဂေပါဠ်နှင့် တူပြီ)

ပုတ္တမံသူပမေန၊ သား၏အသားလျှင် ဥပမာရှိသော။ သြဝါဒေန၊ ဖြင့်။ နိစ္ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂါယ၊ ဆန္ဒရာဂကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်းအလို့ငှါ။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြအပ်သည့်အတိုင်း ရှုသည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုကဗဠိကာရာဟာရ၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိဘယံ၊ နိကန္တိဟူသော ဘေးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ နိစ္စမ္ဘာ၊ အရေမရှိသော။ ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ ယံ ယံ ဌာနံ၊ အကြင် အကြင် အရပ်သို့။ ဥပဂစ္ဆေတိ၊ ကပ်၏။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရပ်၌သာလျှင်။ နံ၊ ထိုအရေ မရှိသော နွားမကို။ ပါဏိနော၊ (ပိုးမွှား ခြင် ယင် ကျီး ငှက်စသော) သတ္တဝါတို့သည်။ ခါဒန္တိယေဝ၊ ခဲစားကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ။ တူ။ ဖသ္သေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၏။ ဝေဒနာ စ၊ ကိုလည်း။ ဒုက္ခသလ္လာ ဒိတော၊ ဒုက္ခနှင့်သလ္လ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဖဿေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ပဿန္တသ၊ ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပဂမနဘယံ၊ အာရုံသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းဟူသော ကြောက်ဖွယ်ဘေးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖဿာဟာရော နိစ္စမ္ဘဂါဝူပမေန ဒီပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂိဟိ၊ မီးတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အာဒိတ္တာ၊ တောက်လောင်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ ဘဝတို့သည်။ အဂ်ါရကာသုသဒိသာ၊ မီးကျီးတွင်း မီးကျီးစုနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပပတ္တိဘယံ၊ ဘဝသစ်၌ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဘေးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနောသဠေတနာဟာရော အဂ်ါရကာသူပမေန ဒီပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနတ္ထပါတတော၊ အကျိုးမဲ့၌ ကျခြင်းကြောင့်။ စောရသဒိသံ၊ ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်သင့်သော ခိုးသူနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုရဓိဝါသတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟာရသဒိသီ၊ လုံ့ဖြင့် ထိုးချက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒေဝ၊ စွာသာလျှင်။ ပဿတော၊ ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဘယံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေဟူသော ဘေးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏာဟာရော သတ္တိ သတူပမေန ဒီပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၄၁၆] ဧဝံ၊ သို့။ ကိစ္စာဒိမုခေန၊ ကိစ္စ စသည်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ အာဟာရေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အာဟာရတို့တွင်။ ယထာဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်ပြ၍။ ပဋ္ဌိကူလတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အားဖြင့်။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ဣမေသုပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပါဒါယရူပနိဒ္ဒေသေပိ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို အကျယ်ပြရာ နိဒ္ဒေသ၌လည်း။ ကဗဠိကာရော အာဟာရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဥပါဒါရုပ်အာဟာရမှ။ ဝိသေသေန္တော၊ ထူးစေလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အထူးပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ အသိတပီတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေ၊ ဤအသိတ။ပ။ ပ္ပဘေဒေါ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဘူတကထနံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုသောစကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အသိတ။ပ။ ပ္ပဘေဒေါ တိ၊ ကား။ အသိတဗ္ဗပါတဗ္ဗခါယိတဗ္ဗသာယိတဗ္ဗဝိဘာဂေါ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အာဟာရဟူသော ခွဲခြားခြင်းရှိသော။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် တ–ပစ္စည်းကို တဗ္ဗ–ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်ရသနည်း ဟူမူကား။) ဒုဒ္ဓန္တိ ယထာ၊ ဒုဒ္ဓ–ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့။ ကာလဘေဒဝစနိစ္စာယ၊ ကာလအကွဲအပြားကို ဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကဗဠိကာရော အာဟာရောဝါတိ၊ အာဟာရောဝ–ဟူ၍။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။

(ဒဠ္ဍဖ္ဍ–ဌ္ဌစပ်) ဖဿာဟာရာဒိနိဝတ္ထာနံ ယထာ၊ ဖဿာဟာရ စသည်ကို နစ်စေသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သြဇာဟာရနိဝတ္ထာနမ္ပိ၊ သြဇာ ဟူသော အာဟာရရုပ်ကို နစ်စေခြင်းကိုလည်း။ ဝါ၊ နစ်စေသည်ဟူ၍လည်း။ ဒဠ္ဍဖ္ဍ၊ ၏၊ ဟိ၊ မှန်။ သဝတ္ထုကောဝ၊ ဝတ္ထုနှင့် တကွ သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ ဣဒ၊ ဤအာဟာရေ ပဋိဂ္ဂူလသညာဘာဝနာ အရာဒ္ဓါ။ ကမ္မဋ္ဌာန ဘူတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အာဟရီယတိ၊ ဆောင်အပ်–စားမျိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာ ရော၊ အာဟာရမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကဗဠီကာရော အာဟာရော–ဟူသော ပုဒ်၌၊ ဝါ၊ ဤပဋိဂ္ဂူလသညာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠ္ဍဖ္ဍော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အာဟရတီတိ အာဟာရောတိ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီး သော အနက်ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတသြဇာဝသေန၊ သဝတ္ထုကအာဟာရမှ အသီးထုတ်အပ်သော ပရမတ်သြဇာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနသခ်ါတေ၊ သော။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအနက် ဤအရာ၌။ ။ဥပ္ပန္နာ သညာ တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သညာသီသေန၊ သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိဂ္ဂူလာ။ပ။ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၃၄၂–ကြောင်းရေ ၆–၇–၌ ဆိုလတ့ံသော စကားကို ရည်၍ ဆိုသည်)

ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိယတ္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြသော ကျမ်းစာကို။ (သီမှနှင့် အညီပင်) ဓမ္မတော စ၊ ပါဠိအားဖြင့်ရင်း။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်ရင်း။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သည်ကို။ သုမနသိကတံ၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်သည်ကို။ သုပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်သားအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟတော ဧကေပဒမ္ပိ အဝိရဒ္ဓနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဂ္ဂဟတောတိ၊ ကား။ အာစရိယဥဂ္ဂဟတော၊ ဆရာ၏အထံမှ သင်ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်မှ။ ဧကေပဒမ္ပိတိ၊ ကာ။ ဧကမ္ပိ ပဒံ၊ တပုဒ်ကိုသော်လည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧကေကော ဋ္ဌာသမ္ပိ၊ တခုသော အဖို့ကိုသော်လည်း။ ပဒေသမတ္တမ္ပိ၊ တစိတ်မျှကိုသော်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒသဟာကာ ရေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ။ ဆိုအပ်သနည်း။ အန္ဓိမဇ်ဝိကာဘာဝတော စ၊ အယုတ်ညံ့ဆုံး အသက်မွေးမှု၏အဖြစ် အားဖြင့်ရင်း။ ပိဏ္ဍပါတသ၊ ကို။ အလာဘလာဘေသု၊ မရခြင်း ရခြင်းတို့၌။ ပရိတသနဂေဓဒိသမုပ္ပတ္တိတော စ၊ တောင့်တ ခြင်းမက်မောခြင်း စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဘုတ္တသ၊ စားအပ်ပြီးသော အာဟာရ၏။ သမ္မဒဇနနတော စ၊ ဆွမ်းဆီ ယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ကိမိကုလသံဝဍ္ဎနတော စ၊ ပိုးမျိုးတို့ကို ပွါးစေခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိပိ၊ တို့ဖြင့် လည်း။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂူလတာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ နန၊ ဆင်ခြင်အပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဟိ၊ ဆင်ခြင်သင့်သည်မှန်၏။ အန္ဓမိဒံ။ပ။ ပတ္တပါဏီတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ အလဒ္ဓါ စ။ပ။ ပရိဘုဉ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဘုတ္တော စ။ပ။ အာဝ ဟတီတိ၊ ဟူ၍ရင်း (အာဝဟတီတိ–ရှိသော သီမှနှင့်အညီ)။ တဏ္ဏောဌကာ ဒယော စ။ပ။ ဧဝန္တိတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိဒံပိဏ္ဍောလျံ၊ အကြင် ဆွမ်းခံခြင်းအမှုသည်။ ဧဝိကာနံ၊ အသက်မွေးမှုတို့တွင်။ အန္ဓံ၊ အယုတ်ညံ့ ဆုံးပေတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပတ္တပါဏီ၊ လက်၌ သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ခွက်လက်စွဲလျက်။ ပိဏ္ဍောလေ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ သွားသည်ဖြစ်၍။ (တွဲ၊ သည်။) ဝိစာရသိ၊ လှည့်လည်သွားလာနေဘိ၏။ (ဣတိ၊ သို့။) အယံ၊ ဤစကားသည်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ အဘိသာပေါ၊ ကြိမ်ဆိုဆဲရေးသော စကားပေတည်း။]

[ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ အလဒ္ဓ၊ စ၊ မရမူ၍လည်း၊ ဝါ၊ မရခြင်းကြောင့်လည်း။ ပရိတသတိ၊ တောင့်တ၏။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ လဒ္ဓါ စ၊ ရသည်ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်တည်း။ ဂဓိတော၊ မက်မောသည်ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတော၊ တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ အဗ္ဗောသန္နော၊ မျိုလျက်ပြီးဆုံးစေသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မျိုသိမ်းသည်ဖြစ်၍။ အနာဒီနဝဒဿာဝီ၊ အပြစ်ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍။ အနိဿရဏပညော၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ ဉာဏ်ပညာကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။]

[ဘုတ္တော စ၊ စားအပ်ပြီးသော်လည်း။ အာဟာရော၊ သည်။ ကဿစိ၊ အား။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းကို သော်၎င်း။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်ရုံမျှသော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲကိုသော်၎င်း။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။]

[တဏ္ဏောဌကာဒယော၊ တဏ္ဏောဌကပိုး အစရှိကုန်သော။ ဒွတ္တိ သကုလပ္ပဘေဒါ၊ သုံးဆယ့်နှစ်မျိုး အပြားရှိကုန်သော။ ကိမယော စ၊ ပိုးတို့သည်လည်း။ နံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ဥပနိဿာယ။ ၍။ ဧဝန္တိ၊ ကုန်၏။]

[၄၁၇] (ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ တာဝ၊ စွာ။ အန်မဇ်ဝိကာဘာဝေါ၊ အယုတ်အညံ့ဆုံး အသက် မွေးမှု၏အဖြစ်ကို။ စိတ္တသံကိလေသဝိသောဓနတ္ထံ၊ စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်း တရားကို သုတ်သင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ကမ္မဋ္ဌာနဘိနိ ဝေသတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စ၍ နှလုံးသွင်းသည်မှ။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ "အဟံ၊ သည်။ ဆဝါလာတသဒိသော၊ သူသေကောင် ဖုတ်သော ထင်းကုလားနှင့်တူသည်။ မာဘဝေယျ၊ မဖြစ်ပါစေသတည်း။" ဣတိ၊ ဤသို့ မြှောင်လင့်၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပိဏ္ဍပါတသ၊ ကို။ အလောဘလာဘေသုပိ၊ မရခြင်း ရခြင်းတို့၌လည်း။ ပရိတသနဂေဓဒိ သမုပ္ပတ္တိနိဝါရဏံ၊ တောင့်တခြင်း မက်မောခြင်း စသည်၏ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ပဂေဝ၊ လျှင်။ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေ အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သုပရိသုဒ္ဓသီလသ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော သီလရှိသော။ ပဋိသခ်ါနဝတော၊ ဆင်ခြင်

ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဒဘာဝတော၊ ထိုပရိတသနဂေဒတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဘတ္တသမ္မဒေါ၊ ဆွမ်းဆီ ယစ်ခြင်းကို။ အနေကန္တိ ကော ဝါ၊ ဧကန်မဟုတ်ဟူ၍ရင်း။ ပရိဘောဂန္တောဂဓော ဝါ၊ ပရိဘောဂ၌ အတွင်းဝင်သည်ဟူ၍ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ကိမိကုလသံဝဒ္ဓနံ၊ ပိုးတို့ကို ပွါးစေခြင်းကို။ နု သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မရေတွက်အပ်။ ဝါ၊ တနည်း ကား။ သင်္ဂဟိတမေဝ၊ ရေတွက်အပ်ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒသဟာကာရေဟိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ နိယ မသ၊ ကိန်းသေမှတ်သားခြင်း၏။ အကတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့၌၊ ဝါ၊ အာဟာရေပဋိက္ကူလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဣတရေသမ္မိ၊ ဤမှတပါး သော အခြင်းအရာတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာ တို့၌။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ပဋိက္ကူလတာပစ္စဝေက္ခဏသ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့် တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဃရဂေါဠိက ဝစ္ဆမူသိက–ဧတုကဝစ္ဆာဒိကံ၊ အိမ်မြှောင်ချေး ကြွက်ချေး လင်းနို့ ချေး အစရှိသည်ကို။ သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သင့်သည်ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ကေန္တိကန္တ၊ စင်စစ်ဟူ၍။ နု (ဂဟိတံ)၊ ယူအပ်သည်မဟုတ်။ တထာ၊ တူ။ ပရိယေသနာဒီသုပိ၊ ရှာမှီးခြင်း စသည်တို့၌လည်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂမနတောတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ပစ္စာဂမနမ္မိ၊ ပြန်လာခြင်းကိုလည်း။ ဂမနသဘာဂတ္တာ၊ သွားခြင်းနှင့်သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမနေနေဝ၊ ဂမနဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ (ကိံ ဝိယ၊ ကား။) ပဋိပက္ကမနသာလာဒိဥပသင်္ကမံ၊ ဆွမ်းခံ ရာမှ ဖဲရာ ဆွမ်းစားစရပ် စသည်သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းကို။ ပရိယေသနေ၊ ပရိယေသနဋ္ဌာ။ သင်္ဂဟိတံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ (ဤ နေရာ၌ ပုဒ် မရှိ သင့်၏) ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ (ဣဒံ၊ ဤပစ္စာဂမနသည်။) သသုစိဌာနက္ကမနဝိရူပဒုဂ္ဂန္ဓဒဿနဃာ ယနာဓိဝါသနေဟိ၊ မစင်ကြယ်သော အရပ်ကို နင်းရခြင်း, ဖောက်ပြန်သော အဆင်းကို မြင်ရခြင်း, မကောင်းသော အနံ့ကို နံ့ရခြင်း စသည်တို့ကို သည်းခံခြင်းတို့ဖြင့်။ (ဂမနေန၊ နှင့်။) သမာနပဋိက္ကူလဲ၊ တူသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏။ ဂမနတောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာစာရဝသေန၊ ဆွမ်းခံသွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ဂမနတော၊ သွားခြင်းအားဖြင့်။ ပရိယေသနတောတိ၊ ကား။ ဂေါစရဂါမေ၊ ၌။ ဘိက္ခတ္တံ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ။ အာဟိဏ္ဍနတော၊ လှည့်လည်ခြင်း အားဖြင့်။ ပရိဘောဂတောတိ၊ ကား။ အာဟာရဿ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇနတော၊ သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသည်။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပါးစုံနှင့်။ အာသယတိ၊ အသီးအခြား တည်တတ်၏။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ပဝတ္တမာနောပိ၊ သော်လည်း။ ကမ္မဗလဝဝတ္ထိတော၊ ကံ၏ အားအစွမ်းသည် ပိုင်းခြားအပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ မရိယာဒဝသေန၊ အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသင်္ကရတော၊ ရောနှောခြင်း မရှိသောအားဖြင့်။ သယတိတိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသယော၊ မည်၏။ အာမာသယသ၊ အစာသစ်အိမ်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ တိဋ္ဌနကော၊ တည်တတ်သော။ ပိတ္တာ ဒိကော၊ သည်းခြေအစရှိသည်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အယံ အာ–ကာရော၊ ဤ အာ–အကၠရာသည်။ မရိယာဒတ္ထော၊ အပိုင်းအခြား ဟူသော အနက်ရှိ၏။ တတော အာသယတော၊ ထိုအသီးအခြား တည်တတ်သော သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ဟူသော အာသယအားဖြင့်။ ။ယထာဘုတ္တော၊ အကြင် အကြင် စားအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ စားအပ်တိုင်းသော။ အာဟာရော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအစာသစ်အိမ်၌။ နိဒဓာတိ နိဝိတော ဟုတ္တာ တိဋ္ဌတိ၊ စုဝေးသည်ဖြစ်၍ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဓာနံ၊ မည်၏။ အာမာသယော၊ အစာသစ်အိမ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တတော နိဓာန တော၊ ထိုစားအပ်သော အာဟာရ၏ စုဝေးလျက် တည်ရာ အစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။ အပရိပက္ကတောတိ၊ ကား။ ဂဟဏီသခ်ါတေန၊ ဝမ်းမီးဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မဇတေဇေန၊ ကမ္မ ဇတေဇောဖြင့်။ အပရိပက္ကတော၊ မကျက်သေးသောအားဖြင့်။ ပရိပက္ကတောတိ၊ ကား။ ယထာဘုတ္တာသ၊ သော။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ဝိပက္ကဘာဝတော၊ ကျက်ပြီးသည်၏ အပြစ်အားဖြင့်။ ဖလတောတိ၊ ကား။ နိပ္ပတ္တိတော၊ ပြီးခြင်းအားဖြင့်။ (သီမူ–ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယတို့နှင့် အညီပင်) နိဿန္ဒတောတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ ဝိဿန္ဒနတော၊ ယိုစီးထွက် သောအားဖြင့်။ သမ္မက္ခနတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ မက္ခနတော၊ လူးလဲလိမ်းကျံသော အားဖြင့်။ သဗ္ဗတ္တ၊ အလုံးစုံ သော ဂမနတော–အစရှိသော အာကာရပုဒ်တို့၌။ "အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တံတံကိရိယာနိပ္ဖတ္တိပဋိပါဋိဝသေန၊ ထိုထိုအမှု ကြိယာ၏ ပြီးခြင်းအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂမနတောတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ အယံ အနုပုဗ္ဗီ၊ ဤအစဉ်ကို။ ဌပိတာ၊ အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သမ္မက္ခနံ၊ လူးလဲလိမ်းကျံခြင်းကို။ ပရိဘောဂါဒီသု၊ သုံးဆောင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနမ္မိ၊ သော်လည်း။ နိဿန္ဒဝသေန၊ ယိုစီး ထွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလဲ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပစ္ဆာ၊ အလုံးစုံ တို့၏ နောက်၌။ ဌပိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၉၅။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝတ္တဗ္ဗပဋိပတ္တိယာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံသော အကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့်။ မဟာနု ဘာဝေ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏာဒိသိဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ပြီးသော။ ဧမ္မသုဧမ္မတ်၊ တရားတော်၏ ကောင်းသောတရား အဖြစ်ကို။ ပုရက္ခတ္တာ၊ ရှေးရှု ပြု၍။ [၄၁ဓ] ယောဂါဝစရေန၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေ ဣတော၊ ၍။ ဧဝံ။ပ။ သာသနေတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နာမသဒ္ဒေါ၊ ကို။ သမ္ဘာဝနေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း အနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိ တေန၊ ရဟန်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဂါမာဘိမုခေန၊ ရွာသို့ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။) ဂမနာဒိတော၊ သွားခြင်း အစရှိသောအားဖြင့်။ အယဉ္စ ပစ္ဆဝေက္ခဏာ၊ ဤဆင်ခြင်ခြင်း

သည်လည်း။ ယောဂိနော၊ ၏။ အတ္တာဒ္ဒေသိကာဝ၊ မိမိကိုယ်ကို ညွှန်ခြင်း ရှိသည်သာလျှင်။ နှ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနုဒ္ဒေသိကာပိ၊ ညွှန်ခြင်း မရှိသော ပစ္စဝေက္ခဏာသည်လည်း။ (ဟောတိ၊၏။)ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ သကလရတ္တိန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ခုရဒ္ဒယ်၊ ခုရနှစ်ပါး အပေါင်းကို။ ပရိဂ္ဂဟေသိ၊ သိမ်းဆည်းတော်မူ၏။ ပရိဝေဏန္တိ၊ ကား။ ပရိဝေဏဂံဏ်း၊ ပရိဝုဏ်ဝင်းအပြင် (ကွင်းပြင်)ကို။ ဝိသတိ သဝါရေတိ ဇတ္တာ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝါရအပိုင်း အခြားကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဥဏ္ဏာသနေန၊ ပူသောနေရာဖြင့်။ (ဝါရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနံ၊ နိဝရဏကိုခွါ ခြင်းသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်သေးသော။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဖရဏာပီတိယာ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိသဇ္ဇာဝသေန၊ ထိုင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ကာယကိလမထံ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းကို။ နဝိနောဒေတိယေဝ၊ မပယ်ဖျောက်နိုင်သေး သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣရိယာပထစလနံ၊ ဣရိယာပုထ်၏ လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဝိသတိ သဝဂ္ဂဟဏံ၊ နှစ်ဆယ် သုံးဆယ်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ ယထာသလ္လက္ခိတဘိက္ခာစရဏဝေလာဝသေန၊ အကြင် အကြင် မှတ်အပ်သော ဆွမ်းခံသွားချိန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ ဂမနတော၊ ဂမနအားဖြင့် နှလုံး သွင်းသည်မှ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သမ္ဘက္ခနမနသိကာရော၊ သမ္ဘက္ခနအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။) ဇကော၊ တကြိမ်သော။ ဝါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဝိသတိ သဝါရေ၊ အကြိမ်နှစ်ဆယ် သုံးဆယ်တို့တိုင်တိုင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိ ကရိတ္တာ၊ ၍။ နိဇေနသမ္ဘာဝနီတိ၊ ကား။ ဇေနသမ္ဘာဝရေဟိတာနိ၊ လူတို့ဖြင့် (ဝါ) လူတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ကျင်းမြောင်းခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ အပ္ပါကိဏ္ဏတံ စ၊ လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ အပ္ပသဒ္ဒတံ စ၊ လူတို့၏ အသံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ အပ္ပနိဗ္ဗောသတဉ္စ၊ မြို့ရွာ၏ ကြွေးကြော်သံ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတော ဇဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဝိဝေကသုခါနိ ဇနေဝိဝေကေန ဣဒ္ဓာနိ၊ လူတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကား။ ပဝိဝေကသ၊ စိတ္တဝိဝေက ဟူသော။ ဈာနာနုယောဂသ၊ ဈာန်ကိုအားထုတ်ခြင်းအား။ ဥပကာရာနိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆာယူဒကသမ္ဘဇ္ဇနီ၊ အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီတလာနိ၊ အေးမြကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုစီနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရမဏီယဘူမိဘာဂါနိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ် မြေအဖို့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမာနိ ဒွေ၊ ရှေးနှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ဒွိန္နံ၊ နောက်နှစ်ပုဒ်တို့၏။ ကာရဏဝစနာနိ၊ အကြောင်းပြ စကားတို့တည်း။ အရိယန္တိ၊ ကား။ နိဒ္ဒေသံ၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဝိဝေကရတိန္တိ၊ ကား။ ဈာနာနုယောဂရတိ၊ ဈာန်ကို အားထုတ်ခြင်း၌ (ဝါ) အားထုတ်ခြင်းဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းကို။

ယောဂါဝစရာနံ၊ တို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ နာမ၊ နေရာအရပ်မည်သည်။ သုဇ္ဂိတံ၊ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်သည်။ သုသမ္မဋ္ဌ မေဝ၊ ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်းအပ်သည်သာလျှင်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဇဂ္ဂနတော။ သုတ်သင်ပြီးမှ။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဇဝမ္မိ၊ ဤသို့ ညစ်ပေသော သဘောရှိသည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂါလတာပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ပါဒရဇ်။ပ။ ကိဏ္ဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပစ္ဆတ္တရဏန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဘူမိယာ၊ မြေပြင် ကြမ်းပြင်၏။ ဆဝိရက္ခဏတ္ထံ၊ အရေအရောင်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အတ္ထရိတဗ္ဗံ၊ ခင်းအပ်သော။ စိမိလိကာဒိအတ္ထရဏံ၊ ပုဆိုးကြမ်း အစရှိသော အခင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလိယော၊ ငယ်သော လင်းနို့ တို့သည်။ ဇတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဥပဟ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒုသိတတ္ထာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတောတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ အပ္ပေကဒါ၊ တရံ တခါ၌။ ဥလူကပါရာဝတာဒီတိ ဣဓာပိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ပါ၏။ အပ္ပေကဒါတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဘန္ဓီ တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒီဟိတိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကစဝရာဒီ၊ အမှိုက် စသည်ကို။ သင်ဏာတိ၊ ရေတွက်၏။ ပရိဝေဏတော၊ ပရိဝုဏ်ဝင်းမှ။ ဝိဟာရဂံဏပ္ပဝေသမဂ္ဂေါ၊ ကျောင်းတိုက်ဝင်းသို့ ဝင်သောလမ်းသည်။ ဝိဟာရရဏ္ဍာ၊ မည်၏။

ဝိတက္ကမာဠကေတိ၊ ကား။ အဇ္ဈ၊ ယနေ့။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ရပ်ကွက်၌။ ဘိက္ခာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရိတဗ္ဗံ နခေါ၊ သွားအပ်ပါသနည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကနမာဠကေ၊ ကြံစည်ရာ တန်ဆောင်း၌။ ဂါမဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဂါမဂါမိမဂ္ဂံ၊ ရွာသို့ သွားသော လမ်းသို့။ ခါဏုကဏ္ဋကဝန္တော၊ သစ်ငုတ်ဆူးငြောင့်ရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟောတီတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ ဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်၏။

[၄၁၉] ဂဏ္ဍံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေနာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဇဝမဏ္ဍာသယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဝါသနာဒိ၊ ဝတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာဒဿနံ၊ ဝတ်အကျင့်ကို ပြသောစကားတည်း။ ဂဏ္ဍာရောဂိနာ၊ အိုင်းအမာရောဂါရှိသော သူသည်။ ဝါတာတပါ–ဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ လေ နေပူ အစရှိသော ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဂဏ္ဍံ၊ အိုင်းအမာကို။ ပဋိစ္ဆာဒယမာနေန ဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းဘိ သကဲ့သို့။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဍံ ဝိယ၊ အိုင်းအမာနှင့်တူသော။ ဂဏ္ဍံ၊ ကိုယ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒယမာနေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဂဏ္ဍသဒ္ဒံ၊ ကို။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဘန္ဓီတဗ္ဗံ၊ သည်။ ဘာဝတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂဏ္ဍောတိ ခေါ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည် သည်။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။

ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဂဏ္ဍောတိ၊ ဟူသောအမည်သည်။ အတ္တာဘာဝသ၊ အတ္တဘောဏ်။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်၏အမည်တည်း။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ရူပကာယသ၊ ရုပ်ကိုယ်၏။(ပရိယာယော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုက္ခာတာသူလယောဂတော၊ ဒုက္ခတာသုံးပါးဟူသော နာကျင်နိုပ်စက်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အသုစိပဋ္ဌရဏတော၊ မစင်ကြယ်သော အညစ်အကြေးတို့ကို ယိုထွက်စေတတ်သောကြောင့်ရင်း။ ဥပ္ပါဒရောဘင်္ဂေါ၊ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း တို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဒါမာတကပက္ကပဘိဒ္ဓနတော၊ ဖူးဖူးရောင်၍ မှည့်ရင့်လျက် ပေါက်ကွဲပျက်စီးခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ ဝဏ္ဏစောဠကန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏပဋ္ဌိဿာဒကဝတ္ထခဏ္ဍံ၊ အမာကိုဖုံးလွှမ်းသော အဝတ်ပိုင်းကို။ နီဟရိတ္ဝာတိ၊ ကား။ ထဝိကတော၊ အိတ်မှ။ ဣဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ ထုတ်၍။ ကုဏ္ဍပါနိပီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဧဝ ရူပါနိပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ကိုသော်လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မြင်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂရဟာ ယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း အနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို မြင်ရခြင်းသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်း ခဲသွားရာ၌။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဝဒဿနေ၊ ဖြစ်သင့်သည် ဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြခြင်းအနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) အဓိဝါသေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ခမိတဗ္ဗော၊ သည်းခံအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်းမခံသည်ရှိသော်။ အာဟာရသ၊ ၏။ အနုပလဗ္ဘနတော၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဂါမ ဒ္ဒါရေတိ၊ ကား။ ဂါမဒ္ဒါရသမီပေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ ဥမ္မာရဗ္ဘန္တရေ၊ တံခါးခုံ၏ အတွင်းဖက်၌။ ဝိနိဝိဒ္ဓိတ္ဝာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဂါမရဒ္ဓာ၊ ရွာလမ်းတို့ကို။ (ထုတ်ချင်းမပေါက်သော လမ်းတိုမဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) ယုဂမတ္တဒဿိနာပိ သတာ၊ ထမ်းပိုးတပြန်မျှ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ သြလောကေတဗ္ဗာ၊ ဝေးစွာမျှော်၍ ကြည့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပစ္ဆတ္ထရဏာဒီတိ၊ ကား။ ဃရဂေါလိကဝစ္ဆာဒိသံကိလိဋ္ဌပစ္ဆတ္ထရဏာဒိကံ၊ အိမ်မြောင်ချေး အစရှိသည်တို့ဖြင့် ညစ်ပေသော မြေအခင်း ကြမ်းပြင်အခင်းအစရှိသော။ အနေကဝိ သာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ဒုန္နိဝတ္ထဒုပ္ပါရုတမနုဿသမာကုလာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ရုံသော လူတို့ဖြင့် ပြွမ်းကုန်သော။ ဂါမရဒ္ဓာနံ၊ ရွာလမ်းတို့ကို။ သြလောကနမ္ပိ၊ မြင်ရခြင်းကိုလည်း။ အာနေတွာ၊ ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုသို့သော ရွာလမ်းတို့ကို မြင်ရခြင်းသည်လည်း။ ပဋိကူလမေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ အဟော ဝတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဂရဟနေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော။ တည်း။ ဘောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဓမ္မာလပနံ၊ တရားကို ခေါ်သော အာလုပ်ပုဒ်တည်း။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အာဟာရအကျိုးငှါ။ ဂမ နမ္မိ နာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်သော်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧဂဏ္ဍံ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်ရင်း။ ဒုရဓိ ဝါသဠ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒံ အယံ အာဟာရော၊ သည်။ ယာဝဠ ပဋိကူလော၊ အလွန်လျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွတကား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၉၆။ ဂမနပဋိကူလန္တိ၊ ကား။ ဂမနမေဝ၊ သွားခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပဋိကူလံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်တည်း။ ဂမနပဋိကူလံ၊ သွားခြင်းဟူသော စက်ဆုပ်ဖွယ်။ အဓိဝါသေတွာပီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက် ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဧတ္ထကေနာပိ၊ ဤမျှဖြင့်လည်း။ မုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဒါ၊ ဤမှ။ ပရမ္မိ၊ နောက်၌လည်း။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပဋိကူလံ၊ ကို။ အဓိဝါသေတဗ္ဗမေဝ၊ သည်းခံအပ်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ် လတ္တံသော။ ပဋိကူလံ၊ ကို။ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ပေါင်း၏။ သဃံဘဋ္ဌိပါရုတေ နာတိ၊ ကား။ သဃံဘဋ္ဌိယာ ကပ္ပနပါရုပနေန၊ အပိုင်းအပိုင်းပြတ်သော ကိုယ်ရုံအဝတ်ဖြင့်။ ပါရုတသရီရေန၊ ရုံအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယာသု ဝိတိသု၊ တို့၌။ ယာဝ ပိဏ္ဍိကမံသာပီတိ၊ ကား။ ယာဝ ဇေဃံပိဏ္ဍိကမံသပ္ပ ဒေသာပိ၊ သလုံးမြင်းခေါင်း ကြွက်သားအရပ် တိုင်အောင်သော်လည်း။ ဥဒကစိက္ခလ္လေတိ၊ ကား။ ဥဒကမိဿေ၊ ရေနှင့်ရောသော။ ကဒ္ဒမေ၊ ညွန်၌။ ဧကေန စီဝရန္တိ၊ ကား။ ဧကေန၊ တဖက်သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ နိဝတ္ထစီဝရံ၊ ဝတ်ရုံသော သင်္ကန်းကို။ ။ဧတေန၊ ဤရေဖြင့်။ မဇ္ဇာ၊ ငါးတို့ကို။ ဓောဝိယန္တိ၊ ဆေးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မစ္ဆဓောဝနံ၊ မည်၏။ ဥဒက်၊ ငါးဆေးရေကိုရ၏။ သမ္မိသ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္ဆေက်၊ အသီးအသီး။ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သကဒ္ဒမာနံ၊ ညွန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒီနံ၊ လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး စသည်တို့၏။ သန္ဒနဋ္ဌာနာနိ၊ စီးသွားရာ အရပ်တို့သည်။ သြဠိဂလ္လာနိ၊ တံစီးမြောင်းမည်ကုန်၏။ ယာနိ၊ အကြင် တံစီးမြောင်းတို့သည်။ ဇဏ္ဏုမတ္တအသုစိဘရိတာနိပိ၊ ဒူးဆစ်မျှတိုင်အောင် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေဝလာနံ၊ ညွန်နှင့်မဖက် သက်သက်ကုန်သော။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒီနံ၊ တို့၏။ [၄၀၂] ဆဠေနဋ္ဌာနာနိ၊ စွန့်သွန်ရာအရပ်တို့သည်။ စဋ္ဌနိကာနိ၊ တံစီးတွင်းမည်ကုန် ၏။ ယတောတိ၊ ကား။ သြဠိဂလ္လာဒိတော၊ တံစီးမြောင်း စသည်မှ။ တာ မက္ခိကာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုတံစီးမြောင်း တံစီးတွင်း စသည်တို့၌။ သဏ္ဍာသဏ္ဍာစာရိနော၊ အစုလိုက် အစုလိုက် ကျက်စားကုန်သော။ နီလမက္ခိကာ၊ ယင်မမဲရိုင်းတို့သည်။ နိလီယန္တိတိ၊ ကား။ အစ္ဆန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ဝါ၊ နားကုန်၏။

ကေသဠိ၊ အချိုကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ သဒ္ဒါတရား ရှိကုန်သော လူတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သက္ကစ္စကာရေ၊ ရိုသေစွာ ပြုခြင်း–ရိုသေစွာ ပေးလှူ ပူဇော်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ (အနက်မဲ့ မဖြစ်ရုံမျှသာပြသည်) ပဋိကူလပစ္စဝေက္ခဏာယောဂျံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားလျောက်ပတ်သော။ (အသက္ကစ္စကာရမေဝ–စသည်၌စပ်) အသဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တနကအသက္ကစ္စကာရမေဝ၊ ဖြစ်တတ်သော မရိုမသေပြုခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒသေတုံ၊

ဌ၂။ ဒဒမာနာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓ၊ အပ်၏။ သယမေဝ၊ ကိုင်တိုင်ပင်လျှင်။ ရိဠိုတွာ၊ မြှောက်လင့်ခြင်းကင်း၍၊ ဝါ၊ ငြိုးငွေ့၍။ ဂစ္ဆိသတိ၊ လတ့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ရည်ရွယ်၍။ တုဏ္ဍီ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂစ္ဆာတိ၊ ကား။ အပေဟိ၊ ဖဲသွားလေ လေ့။ ရေတိ၊ ကား။ အမ္ဘော၊ အချင်း။ မုဏ္ဍကာတိ၊ ကား။ အနာဒရာလပန်၊ မရိုမသေခေါ်ဝေါ်သော စကားတည်း။ သမုဒါ စရန္တိတိ၊ ကား။ ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိဏ္ဍောလျှသ၊ ဆွမ်းခံခြင်း၏။ အန္တိမဇီဝိကာဘာဝေန၊ အယုတ်ညံ့ဆုံးသော အသက်မွေးမှု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကပဏာမနုဿေန။ပ။ နိက္ခမိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၉၇။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ပတ္တဂတေ၊ သပိတ်၌တည်သော။ တသ္မိ အာဟာရေ၊ ၌။ ။အယ်၊ ရဟန်းသည်။ မယ္ပ၊ အား။ ဥစ္ဆိဋ္ဌ၊ စားကြွင်းကို။ ဒါတုကာမောနဓေါ၊ ပေးခြင်းငါ အလိုရှိလေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကေယ္ယ၊ ယုံမှားတွေးတောရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်၍။ လဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ရက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာရသ၊ ၏။ ဥဏ္ဏတာယ ဝါ၊ ပူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သပရိဠာဟတာယ ဝါ၊ ပူအိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း။ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ ပဋ္ဌရမာနော၊ ယိုထွက်လျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သုက္ခထဒ္ဒဘတ္တမ္ပိတိ၊ ကား။ သုက္ခတာယ၊ ခြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထဒ္ဒမ္ပိ၊ မာကြမ်းသော်လည်း၊ ဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ သတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ တက္ကကဋ္ဌိကာဒိနာ၊ ရက်တက်ရည် ထမင်းရည် စသည်ဖြင့်။ ဥပသိတ္တံ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော ဆွမ်းကို။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ သေဒေန၊ ချွေးဖြင့်။ ကိလိန္နတာယ၊ စိုစွတ် လူးလဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌိဏ္ဏာ့လတ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။

တသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတေ၊ ဆွမ်းကို။ သမ္ဘိန္နသောဘေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိနဋ္ဌသောဘေ၊ ပျက်စီးပြီးသော တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ ဝေမ္ဗျတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ကာ။ ဇိဂုါယ၊ ၏။ မ္ဗျတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ။ဒန္ဓမလ်။ သွား၏ အညစ်အကြေးသည်။ ဒန္ဓဂူထကော၊ သွားချေးမည်၏။ ဝိစုဏ္ဏိတမက္ခိတောတိ၊ ကား။ ဥဘယေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒန္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိစုဏ္ဏိတော၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက် ကြိတ်ချေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ခေဠာဒီဟိ၊ တံတွေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သမုပလိတ္တော၊ လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ စ၊ ဆက်။ ဓေါ်ဘူတသ၊ ဤသို့သဘော ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အသ၊ ထိုဆွမ်း၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ယာယ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ စ၊ အကြင်အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ရင်း။ ယာယ ဂန္ဓသမ္ပဒါ စ၊ အကြင်အနံ့၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ရင်း။ ယာယ အဘိသင်္ခါရသမ္ပဒါ စ၊ အကြင်ပြုပြင်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသုံးပါးသော ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဂေါ်သေန၊ အားဖြင့်။ ဝိနသတိ၊ ပျက်စီး၏။ ရသော ပန၊ သည်ကား။ နသေယျ ဝါ၊ ပျက်စီးမူလည်း ပျက်စီးရာ၏။ နဝါ နသေယျ၊ မပျက်စီးမူလည်း မပျက်စီးရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တရဟိတ။ပ။ ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုဝါနဒေါဏိယန္တိ၊ ကား။ သာရမေယျာနံ၊ ခွေးတို့၏။ ဘုဉ္ဇနကသမ္ဘဏေ၊ စားရာခွက်၌။ သုဝါနဝမထု ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝန္တသုနခဆန္ဒနံ ဝိယ၊ ထွေးအန်အပ်သော ခွေး၏အန်ဖတ်ကဲ့သို့။ (ဆန္ဒနံ–အရာ၌ ဆန္ဒနံ–သာ၍ကောင်းသည်) စက္ခုသ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ ဥက္ကံသဂတံ၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ တသ၊ ထိုအာဟာရ၏။ ပဋိက္ကူလဘာဝံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

၂၉၈။ ပရိဘောဂန္တိ၊ ကား။ အဗ္ဗောဟရဏံ၊ စားမျိုခြင်းသို့။ ဧသ အာဟာရော၊ သည်။ အန္တော၊ အစာသစ်အိမ်တွင်းသို့။ ပဝိသမာနော၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ ဗဟလမခုကတေလမက္ခိတော ဝိယ၊ ပြစ်ချွဲသော သစ်မည်စည်ဆီဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမ ဇေဂုစ္ဆော၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ အန္တောတိ၊ ကား။ ကောဋ္ဌသ၊ အစာသစ်အိမ်၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌၊ ဝါ၊ သို့။ နိဓာနံ၊ သိုမှီးစုဝေးလျက်တည်ရာ အစာသစ်အိမ်သို့။ အနုပဂတော၊ မကပ်ရောက်သေးသော။ အာမာသယံ၊ အစာသစ်အိမ်သို့။ အပ္ပတ္တောယေဝ၊ မရောက်သေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ ပိတ္တာဒီဟိ၊ သည်းခြေအစရှိသည်တို့နှင့်။ ဝိမိသိတော၊ ရောနှောအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝိသမာနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (အစာအိမ်ထဲသို့ မရောက်သေး၍ ပဝိဋ္ဌော–ဟု မဆိုသည်ကို သိစေ၏) အာမာသယပဏ္ဍာသယ ဝိနိမုတ္တော၊ အစာသစ်အိမ် အစာကျက်အိမ်တို့မှ လွတ်သော။ အယံ အာသယော နာမ၊ ဤအာသယမည်သည်။ ကော၊ အဘယ်

[ဌ၂] နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကေ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပိတ္တာမေဝ၊ သည်းခြေသည်ပင်လျှင်။ အာသယော၊ တည်း။ ပိတ္တာသယော၊ သည်းခြေဟူသော အာသယ။ လောကသ၊ လောက၏၊ ဝါ၊ လူအပေါင်း၏။ မန္ဒပုညာဗဟုလ္လတော၊ ဘုန်းကံနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိကော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓေ၀ အာသယတောတိ၊ ကား။ ဇေဂုစ္ဆော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အန္တော၊ အစာသစ်အိမ်တွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်လတ်သော်။ ဇေဂုစ္ဆတရေဟိ၊ သာ၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်သော။ ပိတ္တာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိမိသိတော၊ ရောနှောအပ်သည်ဖြစ်၍။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဇေဂုစ္ဆော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဓေ၀ သို့။ အာသယတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၉၉။ နိဓာနတောတိ ဓေတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤအာကာရ၌လည်း။ ဓေသေ နယော၊ ပင်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ အာဟာရော၊ သည်။ ဒသဝဿိကေနာတိ၊ ကား။ ဓာတိယာ၊ မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်။ ဒသဝဿေန၊ ဆယ်နှစ်ရှိသော။ သတ္တေန၊ သတ္တဝါသည်။ ဩကာသေတိ၊ ကား။ အာမာသယသင်္ခါတေ၊ အစာသစ်အိမ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။

၃၀၀။ ဧဝရူပေတိ၊ ကား။ ဧဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒသဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ယာဝ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးတိုင်အောင်။ အဓေတဝစ္ဆကူပသဒိသေ၊ မဆေးကြောအပ်ဘူးသော ကျင်ကြီးတွင်းနှင့်တူသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဧဝရူပေ–ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ နိဓာနန္တိ၊ ကား။ နိဓာတဗ္ဗတံ၊ သိုမှီးအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ယထာ ဝုတ္တပ္ပကာရေတိ၊ ကား။ ဧတသေ (ပဒေသသေ)၊ ဤအစာသစ်အိမ်အရပ်အား။ သစေ ပန ဒသဝဿိကေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ပကာရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုအရပ်သည်။) ယထာဝုတ္တပ္ပကာရော၊ မည်၏။ တသ္မိံ (ပဒေသေ)၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော အစာသစ်အိမ်အရပ်၌။ ပရမန္ဓကာရတိမိသေတိ၊ ကား။ အတိ ဝိယ၊ လျှင်။ အန္ဓကရဏမဟာတမသိ၊ အမြင်ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သော ကြီးစွာသော အမိုက်မှောင်၌၊ ဝါ၊ အမိုက်မှောင်ရှိသော။ အတိဒုဂ္ဂန္ဓဧဂေ္ဂ၊ အလွန်မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အစာသစ်အိမ် အရပ်၌။ ပရမဧဂေ္ဂ ဘာဝံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္နာ၊ ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ–အယံ၊ ကား။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ တည်း။ ကတ္ထ၊ အဘာယံ၌။ ကိံ ဝိယ၊ အဘာယံကဲ့သို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ယထာ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာလ မေဃေန၊ မိုးအခါ၌ မိုးသည်။ အဘိဝုဋ္ဌေ၊ ရွာသွန်း အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရွာသွန်းအပ်သော။ အာဝါဋ္ဌေ၊ ကျင်းချိုင့်၌။ ဗဟုသော၊ အကြိမ်များစွာ။ ဝဿနေန၊ ရွာခြင်းဖြင့်။ ဧကစ္စံ၊ အချို့သော။ အသုစိ ဧတံ၊ အစင်ကြယ်သော အညစ်အကြေး အပေါင်းသည်။ ဥပ္ပိလဝိတ္တာ၊ ဖျောရ၍။ ဝိဂဏ္ဍေယျ၊ ကင်းဖျောက်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကာလမေဃဂ္ဂဟဏံ၊ အခါမဲ့မိုးကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တိဏာပဏ္ဍကိလဉ္ဇဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ၊ မြက်သစ်ရွက်ဖျာပိုင်းကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ နာသုဘသာသပိ၊ အသုဘမဟုတ်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ အသုဘမဟုတ်သော ဝတ္ထု၏ လည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ အနသုဘသာသပိ–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်းသည်) အသုဘေန၊ နှင့်။ သမ္ဓိသတာယ၊ ရောနှောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသုဘဘာဝပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အသုဘအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ကာယဂ္ဂိ။ပ။ စိတောတိ၊ ကား။ ဂဟဏိတေဧေန၊ ပါစက ဝမ်းမီးအပူဖြင့်။ ပဂ္ဂုထိတနိပဂ္ဂတာယ၊ ကျိုက် ကျိုက်ဆူလျက် ကျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပဗ္ဗဇေ ဏာပုဗ္ဗဋ္ဌ–နိစိတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အမြုပ်အပြွက်စုဝေးသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အမြုပ်အပြွက်တစီစီတက်လျက်။ အပရိပဂ္ဂတောတိ၊ ကား။ အပရိပဂ္ဂဘာဝတော၊ မကြေမကျက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။

၃၀၁။ သုဝဏ္ဏ။ပ။ ဝိယာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတုယော၊ ရွှေ ကျောက် ငွေကျောက် အစရှိသော ဓာတ်သတ္တုတို့သည်။ ဝိမိနာ၊ အစီအရင်ဖြင့်။ တာပိယမာနာ၊ ကြိုချက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိကေ၊ ရွှေ ငွေ အစရှိသည်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တိယော၊ လွတ်ကုန်လျက်၊ ဝါ၊ ထွက်စေကုန်လျက်။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဘာဝံ၊ ရွှေ ငွေ အစရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အယံ၊ ဤအာဟာရသည်။ ဧဝံ၊ တူ။ နာ၊ မဟုတ်။ အယံ ပန အာဟာရော၊ သည်ကား။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ပါစကဝမ်းမီးဖြင့်။ ပရိပဂ္ဂော၊ ချက်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကြေကျက်လတ်သော်။ ဖေဏာပုဗ္ဗဋ္ဌကေ၊ အမြုပ်အပြွက်တို့ကို။ မုဉ္စန္တော၊ လွတ်လျက်၊ ဝါ၊ ထွက်စေလျက်။ (ပဂ္ဂဟသယံ ပူရေတိ–၌စပ်) ဧတ္ထ၊ ဤကျောက်ပြင်၌။ သဏ္ဌာ၊ သိမ်မွေ့သော အမှုန့်ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဏှကရဏီတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမကေ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ နိသဒေ၊ ဏျာက်ပြင်၌။ ပိသိတွာ၊ ကြိတ်၍။ နာဠိကေ ခုဒ္ဒကဝေဠုနာဠိကာယံ၊ ငယ်သော ဝါးကျည်တောက်၌။ (ပက္ခိပ္ပမာန–၌စပ်) ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနမတ္တေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်မျှဖြင့်။ (တူညီပုံကို ပြသည်) ပက္ခိပ္ပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ဖြေ့တော့သော အဆင်းရှိသော မြေညက်ကဲ့သို့။ ကရီသဘာဝံ၊ ကျင်ကြီး၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္နာ။ ၍။ ပဂ္ဂာသယံ၊ အစာကျက်အိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ မုတ္တာဘာဝံ၊ ကျင်ငယ်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္နာ၊ ၍။ မုတ္တ ဝတ္ထိ၊ ဆီးအိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဂဟဏိယာ၊ ပါစကဝမ်းမီး၏။ ဣန္ဒနဘာဂေါ ဝိယ၊ လောင်စာအဖို့ကဲ့သို့။ ကိမိဘက္ခဘာဂေါ၊ ပိုးစာအဖို့သည်။ |၄၂၂| အပါကဋ္ဌောဝ၊ မထင်ရှားသည် သာလျှင်တည်း။ ရသဘာဂေါ စ၊ ကိုလည်း။ ဖလတော၊ ပြီးသော အကျိုးအားဖြင့်။ ပကာသီယတိ၊ ပြအပ်၏၊ ဝါ၊ ပြအပ်လတ်။ တေ စ၊ ထိုလောင်စာအဖို့ စသည်တို့သည်လည်း။ အပရိပဂ္ဂသဘာဂါ၊ အပရိပဂ္ဂနှင့် တူသောအဖို့ ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ အပရိပဂ္ဂ သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုလောင်စာအဖို့ စသည်တို့ကို။ အနာမသိတွာ၊ မူ၍။ ကရီသမုတ္တဘာဂါ ဧဝ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်အဖို့ တို့ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။

၃၀၂။ ပဋ္ဌိဏ္ဍူလသ နာမ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မည်သော ဝတ္ထု၏။ ဖလေန၊ အကျိုးသည်။ ပဋ္ဌိဏ္ဍူလေနေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သမ္ဘာ ပရိပစ္စမာနောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နခဒန္တာဒီနိတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒွတ္တိံ သာကာရပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ တစာဒီနိ ဧဝ၊ အရေအစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ နု (သဂ်ဏာတိ)၊ သိမ်းယူရေတွက်သည် မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အက္ခိဝူထကဏ္ဌဝူ ထဒန္တမလေလ္လိကာသမ္ဘဝါဒီနိ၊ မျက်ချေး နားဖာချေး သွားချေး ချေးညှော် သုက်အစရှိကုန်သော။ ဒွတ္တိံ သကောဋ္ဌာသဝိနိမုတ္တာနိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့မှ လွတ်ကုန်သော။ အသုဘာနိ၊ အသုဘဝတ္ထုတို့ကို။ သဂ်ဏှန္တော၊ ရေတွက်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သိမ်းယူလိုသည်ဖြစ်၍။ နာနာကုဏပါနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၀၃။ နိဿန္ဒမာနောတိ၊ ကား။ ဝိဿဝန္တော၊ ယိစီးလတ်သော်။ ပဋ္ဌရန္တော၊ ယိုထွက်လတ်သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဒိနာ ပကာရေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နာသိကာယ၊ နှာခေါင်းမှ။ သိဃာ်ဏိကာ၊ နှပ်သည်။ မုခေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ မှ။ ခေဠော၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ၌၊ ပိတ္တံ၊ သည်။ သေမှံ၊ သည်။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဝမတိ၊ အန်ထွက်၏။

ဝစ္ဆမဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ ဥစ္ဆာရော၊ သည်။ ပဿာဝမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ မှ။ ပဿာဝေါ၊ သည်။ သကလကာယေ၊ တကိုယ်လုံး၌။ လောမကူပေဟိ၊ မွေး ညင်းတွင်းတို့မှ။ သေဒလ္လိကာ၊ ချွေးနှင့် ချေးညှော်သည်။ (နိဿန္ဒတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံပကာရံ၊ ဤသို့သော အပြားရှိသော။ အသုစိ၊ အစင်ကြယ်သောအညစ်အကြေးကို။ သဂ်ဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ပဌမဒိဝသေတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ နိဿန္ဒဒိဝသာပေက္ခာယ၊ ယိုထွက်သောနေ့ကို ငဲ့သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဒိဝသေ နိဿန္ဒေ္ဓေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိကုဏိတမုခေါ တိ၊ ကား။ ဇိဂုစ္ဆာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သကုံစိတမုခေါ၊ တွန့်ရှုံ့သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဂုစ္ဆိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မကုံဘူတောတိ၊ ကား။ ဣမမ္မိ နာမ၊ ဤသို့သော အာဟာရကို စင်လျက်လည်း။ ပေါသေမိ၊ မွေးမြူ ပြုစုမိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမနကဇာတော၊ ဖြစ်သော နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ရတ္တောတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုံ၊ အဝတ်ကို။ ရဂ်ဇာတေန၊ ဆိုးရည်ဖြင့်။ (ရတ္တံ) ဝိယ၊ တပ်စွဲစေအပ်သကဲ့သို့။ စိတ္တာသ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမာကာရေန၊ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာရှိသော။ ဆန္ဒရာဂေန၊ ဖြင့်။ ရတ္တောတိ၊ တပ်စွဲသည်ဖြစ်၍။ ဂိဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အဘိကင်္ခနသဘာဝေန၊ လိုချင်ခြင်းသဘောရှိသော။ အဘိဂိဇ္ဈနေန၊ မက်မောခြင်းဖြင့်။ ဂိဒ္ဓေါ၊ မက်မောသည် ဖြစ်၍။ ဂေဓံ၊ မက်မောခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဂထိတောတိ၊ ကား။ ဒုမ္မောစနီယ ဘာဝေန၊ ဖြေနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂန္ထိတော ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရ၌။ ပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့တွယ်အပ်သည် ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတောတိ၊ ကား။ ရသတဏှာယ၊ ဖြင့်။ မုစ္ဆံ မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ၏။ ဝိရတ္တောတိ၊ ကား။ ဝိဂတရာဂေါ၊ ကင်းသော တပ်စွဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အဋ္ဌိယမာနောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခိယမာနော၊ ဆင်းရဲစေအပ်သည် ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနောတိ၊ ကား။ လဇ္ဇမာနော၊ ရှက်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနောတိ၊ ကား။ ဟီဠေန္တော၊ ရှုတ်ချသည် ဖြစ်၍။

နဝဒ္ဓါရေဟီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝါကဋ္ဌာနံ။ ထင်ရှားကုန်သော။ မဟန္တာနံ၊ ကြီးသော ဒ္ဓါရတို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောမကူပဝိဝရေဟိပိ၊ မွေးညင်းတွင်း အပေါက်အကြားတို့မှလည်း။ သန္ဒတေ၊ ယိုစီးထွက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ နိလီယတီတိ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဒဿေန္တော၊ မပြမူ၍။ နိဂူဟတိ၊ လျှို့ဝှက်၏။ ဝါ။ ကား။ သကုံစတိ၊ တွန့်၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧကေန ဒ္ဓါရေန၊ တခုသော ဒ္ဓါရဖြင့်။ ပဝေသနံ၊ သွင်းခြင်းငင်း။ အနေကေဟိ ဒ္ဓါရေဟိ၊ များစွာသော ဒ္ဓါရတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့မှ။ အနေကဓာ၊ များသောအပြားအားဖြင့်။ နိက္ခာမနံ၊ ထုတ်ခြင်းငင်း။ ပကာသပဝေသနံ၊ အထင်အရှား သွင်းခြင်းငင်း။ နိဂူဠနိက္ခမနံ၊ လျှို့ဝှက်၍ ထုတ်ခြင်းငင်း။ (ဤ ၂-ပုဒ်၌ သီဟိုဠ်မှနှင့်အညီ ဤအတိုင်း သမာသ်သာသင့်သည်) ပီတိသောမနဿဇာတေန၊ ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဝေသနံ၊ သွင်းခြင်းငင်း။ မကုံဘူတေန၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ နိက္ခာမနံ၊ ထုတ်ခြင်းငင်း။ သာရတ္တေန၊ တပ်မက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အလွန်တပ်မက်သည်ဖြစ်၍။ ပဝေသနံ၊ သွင်း ခြင်းငင်း။ ဝိရတ္တေန၊ တပ်မက်ကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိက္ခာမနံ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ တိုဖြင့်။

[၄၂၃] ၃၀၄။ ပရိဘောဂကာလေပီတိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ပိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဝိဋ္ဌမတ္တောပိ၊ ဝင်ပြီးကာမျှသော်လည်း။ (အာဟာရော၊ သည်။) ပဝေသဒ္ဓါရံ၊ ဝင်ရာ ဒ္ဓါရကို။ ဧဂုစ္ဆံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်ကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုတုံဘိ၏။ လဒ္ဓ ပရိဝါသော၊ ရအပ်သော ကိန်းအောင်းခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိပါကပတ္တော၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ ဣတရ ဒ္ဓါရာနိ၊ ဤမှတပါးသော ဒ္ဓါရတို့ကို။ (ဧဂုစ္ဆာနိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသည်မှာ။) ပဝေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧသ အာဟာရော၊ သည်။ ဂန္ဓဟရဏတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝိသဂန္ဓာပနယနတ္ထံ၊ စိမ်းညီသော အနံ့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ကာယဂ္ဂိနာတိ၊ ကား။ ဂဟဏိတေဇောနုဂတေန၊ ပါစကတေဇောဓာတ်မီးသည် အစဉ်လျှောက်အပ်သော။ ကာယုသ္မာနာ၊ ကိုယ် ၏အပူငွေ့ဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဒေဟကန္တိ၊ ကား။ ဖေဏာနိ၊ အမြှုပ်တို့ကို။ ဥဋ္ဌပေတွာ ဥဋ္ဌပေတွာ၊ တက်စေ တက်စေ၍။ ပစ္ဆိတွာတိ၊ ကား။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၏။ ဥတ္တရမာနောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပိလဝန္တော၊ ပေါ်မျောလျက်၊ ဝါ၊ လတ်သော်။ သေမှာဒီတိ (ဇတ္ထ)၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပိတ္တာဒိကေ၊ သည်းခြေအစရှိသည်တို့ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ ၏။ ကရီသာဒီတိ (ဇတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သေဒလ္လိကာဒိကေ၊ ချွေး ချေးညှော် စသည်တို့ကို။ (သဂ်ဏာတိ၊ ၏။) မုခါဒီနိ၊ ခံတွင်းအစရှိကုန်သော။ ဣမာနိ ဒ္ဓါရာနိ၊ တို့သည်။ ဧကစ္ဆန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ပဿာဝမဂ္ဂ သန္ဓာယ၊ ပဿာဝမဂ်ကိုရည်၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ စောက္ခဇာတိကာ၊ စင်ကြယ်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ၊ အသန့်အပြန့်ကြိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မုခါဒီနိပိ၊ ခံတွင်း စသည်တို့ကိုလည်း။ ဓောဝိတွာ၊ ဆေးကြော၍။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဓောဝန္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဧကစ္ဆန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝစ္ဆ မဂ္ဂံ၊ ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။) ဒ္ဝိတ္တိက္ခတ္တုန္တိ၊ ကား။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ၊ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်သော်ငင်း။ တိက္ခတ္တုံ၊ ဝါ၊ သုံးကြိမ်သော်ငင်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤဂမနစသော ဆယ်ပါးသော အာကာရတို့တွင်။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါ။ ဂမနပရိယေသနာနံ၊ သွားခြင်း ရှာမှီးခြင်းတို့၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏလတာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏလတာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တန္ဒိသယယတော၊ ထိုအာဟာရကို မှီသောအားဖြင့်။ ပရိဘောဂဿ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏။ (ပဋိဂ္ဂဟဏလတာ၊ ကိုဂင်း။) တံသမ္ဘဒ္ဓတော၊ ထိုအာဟာရ နှင့်စပ်သောအားဖြင့်။ အာသယနိဓာနာနံ၊ အာသယနှင့်နိဓာနတို့၏။ (ပဋိဂ္ဂဟဏလတာ၊ ကိုဂင်း။) တဗ္ဘိကာရတော၊ ထိုအာဟာရ ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းအားဖြင့်။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော အပရိပက္ကစသည်တို့၏။ (ပဋိဂ္ဂဟဏလတာ၊ ကိုဂင်း။ အာဟာရေ ပဋိဂ္ဂဟဏလတာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ ဝိသေသော၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အသ၊ ထိုအာဟာရ၏။ ကိမိဘက္ခဘာဝေါပိ၊ ပိုးစာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိကာရပက္ခေယေဝ၊ ဖောက်ပြန်သော အဖို့၌သာလျှင်။ ဌပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

၃၀၅။ တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော။ အာကာရေဟိ၊ တိုဖြင့်။ ပုနပ္ပုန်၊ လဲ။ မနသိ ကရောန္တသ၊ ဂီအား။ ပဋိက္ကူလာကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ ကဗဋီကာရာဟာရသညိတံ၊ ဟာရဟုဆိုအပ်သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ (အနွယအဖွင့်) ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။ နေ၊ (မီ့ဝဲသည်) မဟုတ်။ (ဗျတိရေကအဖွင့်) ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တတ္တ၊ ထိုအာဟာရေပဋိက္ကူလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ ငြားအုံ့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေနပိ၊ သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်သည် ထင်သည်။ သတိ၊ သော်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တေန၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော။ ဈာနေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ နေ စ ဘဝတိ၊ ဖြစ်ကား မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နာနာ ကာရတော စ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဘာဝမ္မဘာဝေန၊ သဘောတရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော စ၊ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဗဋီကာရာ။ပ။ ဂမ္ဘီရတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟာရေပဋိက္ကူလသညာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဋိက္ကူလာကာရဝသေန၊ ပဋိက္ကူလ အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင် အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တရားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကဗဋီကာရာဟာရပညတ္တိ၊ ကဗဋီကာရာဟာရ ဟူသော အမည်ပညတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေ ဧဝ ဓမ္မာ၊ ထိုစွဲမှီရာဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ် ရုပ်တရားတို့သည်သာလျှင်။ ပဋိက္ကူလာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပညတ္တိ၊ အမည်ပညတ်သည်။ နေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ကူလာကာရဂ္ဂဟဏမုခေနေပိ၊ ပဋိက္ကူလအခြင်းအရာကို ယူခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်လည်း။ သဘာဝဓမ္မေယေဝ၊ သဘောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တနတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ သဘာဝမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေနေဝ၊ ပင်ကိုရင်း သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရေ ပဋိက္ကူလကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဈာနံ၊ သို့။ အပ္ပေတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ နေ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိ၊ မှန်။ ပုရိမသစ္စ ဒွယံ၊ ရှေးဖြစ်သော (ဒုက္ခနှင့်သမุဒယ) သစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဒုဒ္ဒသံ၊ မြင်နိုင်ခဲသည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယဒိ သမာဓိယတိ၊ အကယ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ငြားအုံ့။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သညာ ဣဒ္ဓေ၀ ဝ၊ သညာ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ် အပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပဋိက္ကူလကာရဂ္ဂဟဏဝသေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣမိဿ ဘာဝနာယ၊ ဤအာဟာရေပဋိက္ကူလဘာဝနာ၏။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣမဉ္စ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရသတဏှာယာတိ၊ ကား။ မဓုရာဒိရသဝိသယာယ၊ အချို အစရှိသော အရသာလျှင် အာရုံရှိသော။ တဏှာယ၊ မှ။ ပတိလီယတီတိ၊ ကား။ သကုံစတိ၊ တွန့်ဆုတ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနေကာကာရ–အနေကာကာရတော၊ များစွာသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို အာဟာရေပဋိက္ကူလကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဋိက္ကူလတာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်၏။ သဏ္ဌိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပတိကုဋ္ဌတီတိ၊ ကား။ [၄၂၄] အပသက္ကတိ၊ ဖဲခွါ၏။ နေ ဝိသရတိ၊ မပြန့်သွား။ ပတိဝတ္တတီတိ၊ ကား။ နိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နစ်၏။ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကောတိ၊ ကား။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ ဒုဿ္ဂိကွ ကန္တာရသ၊ ကို။ နိတ္ထရဏပ္ပယောဇနော၊ ကျော်လွန်ထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတမဒေါတိ၊ ကား။ မာနမဒါဒီနံ၊ မာနဖြင့် ယစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိမ္မဒေါ၊ ယစ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ စ၊ ဆက်။ မဒါဘာ၀ဂ္ဂ ဟဏေနေ၀၊ ယစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အသေ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဒဝမဏ္ဍနဝိဘူသနာဒီနမ္ပိ၊ ပျော်မြူးခြင်း, အင်္ဂါ ကြီးငယ်တို့ကို ပြည့်ဖြိုးစေခြင်း, အရေအဆင်းကို ကြည်လင်တောက်ပစေခြင်း စသည်တို့၏လည်း။ အဘာ၀ေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဂဟိတော ယေ၀၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကဗဋီကာရာဟာရပရိညာမုခေနာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တန ယေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလာကာရတော၊ ပဋိက္ကူလ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကဗဋီကာရာဟာရသ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြားခြင်း။ ဇာနနဒ္ဒါ ရေန၊ သိခြင်းဟူသော အဝဖြင့်၀ါ၊ သိခြင်းဟူသော အကြောင်းဖြင့်။ ပဋ္ဌကာမဂုဏိကော ရာဂေါတိ၊ ကား။ အနတိ၀တ္တနဋ္ဌေန၊ မကျော်လွန်သော အနက်ကြောင့်။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ ၀ါ၊ ကား။ တပ္ပယောဇနော၊ ထိုကာမဂုဏ် ငါးပါးလျှင် (ရည်မှန်းတောင့်တအပ်သော) အကျိုးရှိသော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ပရိညံ သမတိက္ကမံ၊ ကျော်လွန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရသတဏှာယ၊ သည်။ သမ္မဒေ၀၊ သာလျှင်။ ဝိဂတာယ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ ရူပတဏှာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဂတာ ဧ၀၊ ကင်းကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘောဇနေမတ္တညုတာယ၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း၏။ ဥက္ကံသဂမနတော၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝိသယိသမတိက္ကမေ၊ ဝိသယီဖြစ်သော အာရမ္မဏိကရာဂကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိသယော၊ အာရုံဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတရားသည်။ သမတိက္ကန္တော ဧ၀၊ ကောင်းစွာ ကျော်လွန်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ပဋ္ဌ။ပ။ ပရိဇာနာ တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ရူပါယတနာဒီသု၊ ရူပါယတန စသည်တို့သည်။ ပရိညံ၊ ပိုင်းခြားခြင်း သိအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တေသု၊ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ တန္နိဿယဘူတာနိ စ၊ ထို ရူပါယတန စသည်တို့၏ မှီရာဖြစ်သော ဘူတရုပ်တို့သည်ရင်း။ တဂ္ဂါဟကာ၊ ထို ရူပါယတန စသည်တို့ကို ယူတတ်ကုန်သော။ ပသာဒါ စ၊ ပသာဒရုပ်တို့သည်ရင်း။ သုခေနေ၀၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့်သာလျှင်။ ပရိညံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိတွင် တရပ်ပြီး၏။ အပရိပက္ကာဒီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာသယနိဓာနာနမ္ပိ၊ အာသယနှင့် နိဓာနတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအပရိပက္ကစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ အပရိပက္ကံ၊ ဣ–ဟူသည်။ ဥဒရိယမေ၀၊ အစာသစ်သည် သာလျှင်တည်း။ အာသယဂ္ဂဟဏေန၊

အာသယကို ယူသဖြင့်။ ပိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာနံ၊ သည်းခြေ သလိပ် ပြည်သွေးတို့ကိုဂင်း။ ပရိပက္ကဂ္ဂဟဏေန၊ ကျွဲကို ယူသဖြင့်။ ကရီသမုတ္တာနံ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကိုဂင်း။ ဖလဂ္ဂဟဏေန၊ ဖလကိုယူသဖြင့်။ ကေသာဒီနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော ကောင်္ဘာသတို့ကိုဂင်း။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာသတိဘာဝနာပိ ပါရိပူရိဂ် စ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသုဘသညာယာတိ၊ ကား။ အသုဘဘာဝနာယ၊ အား။ အဝိညာဏက–အသုဘ ဘာဝနာနယောဂဿ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းအား။ ကျွတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနုလောမပဋိ ပဒ၊ လျော်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋိက္ကူလာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ပဋိက္ကူလ အခြင်းအရာကို ယူခြင်းဖြင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝသလ္လက္ခဏတော၊ မစင်ကြယ်လျက် မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကျွမ် ပန ပဋိပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ကျွမ် အာဟာရေပဋိက္ကူလသညာဘာဝနံ၊ ကို။ အမတပရိယောသာနတန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနနိဋ္ဌက်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးတရားသို့၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပန်းတိုင်သို့။ (သီမူသာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်၊ ဤနေရာ၌ တရောင်းပိုဒ်လည်း ရှိသင့်၏) အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိက္ကူလသညာဘာဝနာသခ်ါတ်၊ ပဋိက္ကူလသညာဘာဝနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပစာရဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ပါဒကံ ကတွာ၊ အခြေခံ ပြု၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းသို့။ ကျွတိ အတ္ထော၊ နက်။

အာဟာရေပဋိက္ကူလဘာဝနာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ ဥဒ္ဒေသော နာမ၊ မည်သည်ကား။ မုဒုမဇ္ဈပညာဘာဟုလ္လတော၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေသတ္ထော၊ အကျိုးရှိ၏။ အာဂတော၊ သော။ ဘာရော စ၊ ဝန်ကိုလည်း။ အဝဿံ၊ မရှောင်။ ဝဟိတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။ ကျွတိ ကတွာ၊ ၍။ ဧကေ။ပ။ အနုပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၄၂၅] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိသယဘေဒေန၊ အာရုံ၏အကွဲအပြားအား ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနသ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဘေဒေ၊ အကွဲအပြားသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝဝတ္ထာနဘာဝသာမညေန ပန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့် မူကား။ တံ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ အဘိန္နံ၊ မကွဲပြားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဧကံ ဝဝတ္ထာ နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဝိသယဘေဒေ၊ အာရုံ၏ကွဲပြားခြင်းသည်။ ဝါ၊ အာရုံအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထသိဒ္ဓိယံ၊ ကိစ္စပြီးလတ်သော်၊ ဝါ၊ အကျိုးပြီးလတ်သော်။ တသ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဧကဝိသ ယတာဝ၊ တခုသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတိ၊ ကြောင့်။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဒွတ္တိ သာကာရေ၊ ဒွတ္တိ သာကာရသမ္ဘဝန်း၌။ ကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တသ၊ ပြုသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော၊ သည်။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ ဧကသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဧကသ္မိံ ယေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တခုသော ကောဋ္ဌာသ၌သာလျှင်။ အတ္ထ သိဒ္ဓိ၊ ဘာဝနာကိစ္စပြီးခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကျိုးပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ နု (ဟောတိ ယထာ)၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကျွဓာပိ၊ ဤစတုဓာတု ဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လည်း။ (ဟောတိ၏။) ကျွတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ (ကသ္ဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိဝိ တက္ကော၊ သည်။ ဋီ နာ ၃၈၄–ကြည့်) သိယာ၊ ၏။ ပဋိက္ကူလဘာဝသာမညေန၊ ပဋိက္ကူလ၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွတ္တိ သာကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အဘေဒတော၊ မကွဲပြားသော အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကျွဓ၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဓာတုဘာဝသာမညေန၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်။ အဘေဒတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ကျွဒ၊ (ဧကံ ဝဝတ္ထာန်–ဟူသော) ဤစကားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ကြံစည်သည့်အတိုင်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုဒွတ္တိသာကာရကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဏ္ဍိတ္တိသမတိကျွမတော၊ ပညတ်ကို ကျော်လွန်သည်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ပဋိက္ကူလ ဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကျွဓ ပန၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကား။ သဘာဝသရသလက္ခဏတော၊ ကက္ခဋတ္တ အစရှိသော သဘောဟူသော မိမိ၏ ရသ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုဘာဝသာမညတော၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်။ (မနသိ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။) နု၊ မဟုတ်ကုန်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သဘာဝူပလက္ခဏဝသေန သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန ပပဉ္စေန၊ ဤအကျယ်ဖြေရှင်းခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ကေနစိတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေဟိ၊ ၃၉–ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့နှင့်။ အသံသဋ္ဌ၊ မရောနှောသော။ စတု ဓာတုဝဝတ္ထာန် နာမ၊ မည်သော။ ဧကံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စတုဓာတု။ပ။ နိဒ္ဒေသောတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခွဲခြား၍ဆိုအပ်သနည်း။ စတုဓာတု ဝဝတ္ထာန်၊ လေးပါးသော ဓာတ်တို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဘာဝနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ (ကျွတိ၊ နာ ငြားအုံ့။) သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဘာဝနာဝ၊ နာသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ နု၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဗဟုလီကာရော၊

ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုခြင်းသည်။ ဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနဘေဒေန၊ (သဒ္ဒါ) စကား၏ ကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ထိုသို့ ခွဲခြား၍ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ စောဒနာဦးအံ့။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ကထံ၊ သို့။ နိဒ္ဒိသီယတိ၊ အကျယ်ညွှန်ပြ အပ်သနည်း။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့် ဤသို့မေးရသနည်းဟူမူ။) တသာ၊ ထိုဘာဝနာ၏။ ဝစီဂေါစရာတိက္ကန္တဘာဝတော၊ စကား၏ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်ကို လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ အယံ၊ ဤဘာဝနာနိဒ္ဒေသော–ဟု ဆိုခြင်းသည်။ နဒေသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ (တနည်း) အယံ ဒေသော၊ ဤအပြစ်သည်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘာဝနတ္ထော၊ ဘာဝနာ အကျိုးရှိသော ဒေသနာနည်း၌။ ဘာဝနာဝေါဟာရတော၊ ဘာဝနာ ဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ဘာဝနာဟူသော ဝေါဟာရ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (ပဝတ္တန–ကြေ) ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ဘာဝနတ္ထော၊ ဘာဝနာဟူသော အကျိုးရှိ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ဖြစ်သောနည်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေ တော၊ ၏။

သဘာဝူပလက္ခဏာဝသေနာတိ၊ ကား။ ကက္ခဋတ္တာဒိကသ၊ ကက္ခဋတ္တ အစရှိသော။ သလက္ခဏသ၊ မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို။ ဥပဓာရဏာဝသေန၊ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ ပထဝီကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာန်ဝိယ၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့။ ပဏ္ဍိတ္တိမတ္တသလ္လက္ခဏာဝသေန၊ ပညတ်မျှကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝ (ပဝတ္တတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ နီလကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာန် ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နီလာဒိဝဏ္ဏသလ္လက္ခဏာဝသေန၊ အညို အစရှိသော အဆင်းကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝ (ပဝတ္တတိ)၊ မဟုတ်။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတာဒိသာမညလက္ခဏာဝသေန၊ အနိစ္စတာ အစရှိသော သာမညလက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာပိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပထဝီအာဒီနံ၊ ပထဝီစတ်စသည်တို့၏။ သဘာဝသလ္လက္ခဏာဝသေန၊ သဘာဝကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဘာဝူပလက္ခဏာဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကက္ခဋတ္တာဒိကသ၊ သော။ သလက္ခဏသ၊ ကို။ ဥပဓာရဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော၊ ဉာဏ်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော၊ ယေဝါ ပနကဋ္ဌလာသော (အဓိမောက္ခဟူသော) ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ နဝ (ဝေဒိ

တဗ္ဗော)၊ အပ်။ [၄၂၆] ဝိကက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယောပိ၊ ဝိတက် အစရှိသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုလည်း။ နဝ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အပ်။ ဓာတုမနသိကာရောတိ၊ ကား။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော၊ တည်း။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဘာဝနာမနသိကာရော၊ ဘာဝနာဟူသော နလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာတဗ္ဗတော၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကမ္မမည်၏။ ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခဝိ သေသာနံ၊ ချမ်းသာ အထူးတို့၏။ ကာရဏာ ဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌာနဋ္ဌေ၊ အကြောင်းလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ မည်၏။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝသလ္လက္ခဏာဝသေန၊ သဘောကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ယောဂကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဓာတု။ပ။ အတ္ထတော ဧကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တယိဒံ–တံ ဣဒံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ ။ဒွိဓာ အာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဓာတုဝိဘာဂေ၊ ၌။ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရဝသေန၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဓာ အာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ နန၊ ဆိုအပ် ဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ နဝ၊ မဆိုသင့်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတုဝိဘင်း၌လည်း။ အဋ္ဌတ္တိကာနံ၊ ကဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ အနဝသေသပရိယာဒါနသ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတတ္တာ စ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဗာဟိရာနံ၊ ရဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ စ၊ ထက်ဝန်းကျင် အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဒွိဓာ အာဂတန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဒွိဓာဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ နိယမော၊ ဤသို့ ကိန်းသေ မှတ်ခြင်းကို။ နဝ ဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ အာဂတမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော မှတ်ခြင်းကို။ (ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။) တေန၊ ထိုသို့မှတ်ခြင်းကြောင့်။ တတိယသ၊ သုံးခု မြောက်ဖြစ်သော။ ပကာရသ္သာပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရန ယော၊ ကိုလည်း။ သခ်ေပတော စ ဝိတ္ထာရတော စာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အာဝုတ္တိဝသေန၊ (ပြန်လည်၍ ယူအပ် ဆိုအပ်သော) အာဝုတ္တိ နည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။ စ–သဒ္ဒေနေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။ (သီမူနှင့် အညီပင်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အတိသခ်ေပပဋိက္ခေပမုခေန၊ အလွန်ကျဉ်းသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပယ်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသော။ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရနယေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘ မာနော၊ အပ်သော။ ယော ဝိတ္ထာရဘာဂေါ၊ အကြင် အကျယ်အဖို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအကျယ်အဖို့ကို။ ဝိတ္ထာရန ယန္တောဂဓမေဝ၊ အကျယ်နည်း၌ အတွင်းဝင်သည်ကို သာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒွိဓာ အာဂတန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေဠု ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ နာတိတိက္ခပညသ။ပ။ အာဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒဠ္ဌ ဝစနံ၊ ဤစကားကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ နိဒဿနမတ္တံ၊ မျှဟု၊ ဝါ၊ ပုံစံပြမျှဟု။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတိပဋ္ဌာနကာယ ဂတာသတိသုတ္တာဒီသုပိ၊ မဏ္ဍိမ နိကာယ်မှ သတိပဋ္ဌာနသုတ်, ကာယဂတာသတိသုတ် စသည်တို့၌လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ရာဟုလောဝါ

ဒေတိ၊ ကား။ မဟာရာဟုလောဝါဒေ၊ သုတ်၌။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ်တိ၊ ကား။ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တေ စ၊ ၌ဌင်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဓာတု ဝိဘင်္ဂေ် စ၊ ၌ဌင်း။

မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အတ္ထေန၊ ဥပမေယျအနက်ဖြင့်။ ဥပမ်၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဒေသနာ၊ သည်။ ကာမ်အာဂတာ၊ အကယ်၍ကား လာပေ၏။ စ၊ သော်လည်း။ ဥပမာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ယာဝဒေဝ ဥပမေယျတ္ထဝိဘာဝနတ္ထာ၊ ဥပမေယျ အနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းမျှသာလျှင် အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဥပမ်၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဥပမေယျတ္ထံ၊ ဥပမေယျအနက်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄ါ။ သေယျထာပိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဠိ၊ ကို။ အာနီတာ၊ ဆောင်အပ်၏။ ပန၊ မေးခွန်း ထုတ်၍ ရှင်းဦးအုံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုဝသေန၊ ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတ်တို့တွင်လည်း။ စတုမဟာဘူတဝသေန၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးကြားအုံ့။ သတ္တာသုညတာသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငါ။ (ဤ၌ ပုဒ်မ မလို) ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ (ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။) တတ္ထာပိ၊ ထို ဓာတ်တို့တွင်လည်း။ သြဠာရိကဘာဝေန၊ ရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုပါကဋ္ဌတာယ စ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧကစ္စဝေနေယျဇနစရိတာနုကုလတာယ စ၊ အချို့သော ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၏ စရိုက်အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာဘူတဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ပထဝီဓာတူတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ဓာတုတ္ထောနာမ၊ ဓာတု–သဒ္ဒါ၏ အနက်မည်သည်ကား။ ဝါ၊ ဓာတ်၏အနက် မည်သည်ကား။ သဘာဝတ္ထော၊ သဘောဟူသော အနက်တည်း။ [၄၂၇] သဘာဝတ္ထော နာမ၊ သဘာဝတ္ထမည်သည်ကား။ သုညတတ္ထော၊ ဆိတ်သည်ဟူသော အနက်တည်း။ သုညတတ္ထော နာမ၊ မည်သည်ကား။ နိဿတ္တတ္ထော၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟူသော အနက်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဘာဝသုညတနိဿတ္တတ္ထေန၊ သဘောတရား, သတ္တဝါမှ ဆိတ်သည်, သတ္တဝါမဟုတ်ဟူသော အနက်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပထဝီယေဝ၊ ပထဝီသည်ပင်လျှင်။ ဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်။ အာပေါဓာတုအာဒီသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ ပထဝီဓာတူ တိ၊ ကား။ သဟဇရူပမမ္မာနံ၊ တကွဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာဓာတု၊ တည်ရာဓာတ်တည်း။ တထာ၊ တူ။ အာပေါဓာတူ တိ၊ ကား။ အာဗန္ဓနဓာတု၊ ဖွဲ့တွယ်သော ဓာတ်တည်း။ တေဇောဓာတူတိ၊ ကား။ ပရိပါစနဓာတု၊ ရင့်ကျက်စေသော ဓာတ်တည်း။ ဝါယောဓာတူတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထမ္ဘနဓာတု၊ ထောက်ကန်တတ်သော ဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီ ဓာတု–အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ သမာသော စ၊ သမာသ်ကိုရင်း။ ဘာဝတ္ထော စ၊ ဆိုလိုသော အနက်ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သခ်ေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ သည်ကား။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။

ဧဝံ တိက္ခပညဿာတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ဧဝန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ယထာဒဿိတံ၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ပါဠိ၊ ကို။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ အလွန်မထက်သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အတွက်။ ဝိတ္ထာရဒေသနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၏။) ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ တိက္ခပညဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ဝတ္ထယုဂံ၊ ပုဆိုး အစုံကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထယုဂိကော၊ ကမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဓာတုကမ္မ ဋ္ဌာန်၊ ဋ္ဌာန်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနပယောဇနော၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ပယောဇဉ်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်း အားထုတ်ခြင်း ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ မည်၏။ တသ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာ နိကသ၊ ထို ဓာတ်ပဋ္ဌာန်းကို ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ထို ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဆေကောတိ၊ ကား။ တဲ့တဲ့သမညာယ၊ ထိုထိုအမည်၌။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်နားလည်သော။ ယထာဇာတေ၊ ဖြစ်မြဲ တိုင်းသော။ သာသနာ နဂုံ၌ကကုဓရဝိသာဏာဒိဝန္တေ၊ လည်ပျဉ်း အမြီး လဘို့ ခွါ ချီ စသည်ရှိသော။ အဋ္ဌမ်သာဒိအဝယဝ သမုဒါယေ၊ အရိုးအသား အစရှိသော အစိတ်တို့၏ အပေါင်း၌၊ ဝါ၊ အပေါင်းကို။ အဝိဘတ္တေ၊ မခွဲခြမ်းအပ်သေးသည်ရှိသော်။ ဂါဝီသမညာ၊ နွားဟူသော အမည်သည်။ ဝိဘတ္တေ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန် အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ (ဂါဝီသမညာ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဝိဘတ္တေ၊ သော်။ အဋ္ဌမ်သာဒိအဝယဝသမညာ၊ အရိုးအသား အစရှိသော အစိတ်အပိုင်း၏ အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဇာနနကော၊ သိနားလည်သော။ (ဤတိုင်အောင် ကုသလော–ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်) ဂေါဃာ တကောတိ၊ ကား။ ဇိဝိ ကတ္ထာယ၊ အသက်မွေးမှု အလို့ငါ။ ဂုန်ံ၊ တို့ကို။ ဃာတကော၊ သက်သောသူတည်း။ အန္တေဝါသီတိ၊ ကား။ ကမ္မကရဏဝသေန၊ အမှုကို ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တသ၊ ထိုနွားသတ်သမား၏ သမီးပဝါသီ၊ အနီး၌နေသောသူ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုတပည့်၏။ တံ၊ ထိုနွားသတ်သမားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဇီဝနတော၊ အသက်မွေးခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာတိ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ၊ တခုသော အရပ်၌။ အည်။ တပါးသော လမ်းကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ မဟာပထာနံ ဝေမ္ဈဌာနသင်္ခါ တေတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာပထာနံ၊ လမ်းမကြီးတို့၏။ တာယ ဧဝ ဝိနိဝိဇ္ဈနဌာနတာယ၊ ထိုသို့ ထုတ်ချင်းထွင်းရာ ဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေမ္ဈသင်္ခါတေ၊ အလယ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေ မဟာပထာ၊ ထိုလမ်းမကြီးတို့သည်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဒိသာဟိ၊ တို့မှ။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ သမောဟိတာ ဝိယ၊ ပေါင်းဆုံကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ စာတု

မဟာပထ၊ မည်၏။ တသို့ စာတုမဟာပထေ၊ ထိုလမ်းလေးခွဆုံ၌။ ဝိလီယန္တိ ဘိဒ္ဒန္တိ၊ ကွဲကုန်၏။ ဝိဘဒ္ဒန္တိ၊ ဝေဘန် ခွဲခြားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝါ၊ အဖို့တို့သည်။ ဝ–ကာရသ၊ ၏။ ဗ–ကာရ၊ ကို။ ဣ–ကာရသ စ၊ ၏လည်း။ ဤ–ကာရ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဗီလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမေဝ ဘာဝတ္ထု၊ ထိုအဖို့ ဟူသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ကောဌာသံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒ္ဝိတ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဒ္ဝိတော ဝါတိအာဒီသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဌာနသခ်ါတဣရိယာပထသမဝိတာယ ဝါ၊ ရပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဣရိယာပုထ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ ဌာ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ ဂတိနိဝတ္တိအတ္ထတာယ၊ သွားခြင်း၏ နစ်ခြင်းဟူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ တပါးသော အရာ၌။ ဂမနံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသဣရိယာပထသမဝိတာယ ဝါ၊ ကြွင်းသော ဣရိယာပုထ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ ဗောဓေကော၊ သိစေတတ်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောတိ)၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ရူပကာယသ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဗောဓေကော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို သိစေတတ်သည်ကို၊ ဝါ၊ သိစေတတ်သည်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နံ။ပ။ ယထာ ဒ္ဝိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၄၂၈] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာကာရေနာတိ၊ ကား။ ဌာနာဒိနာ၊ ရပ်ခြင်း အစရှိသော။ ရူပကာယသ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဌာနာဒယော၊ ရပ်ခြင်း အစရှိသော အခြင်းအရာတို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ–၌စပ်) ဣရိယာပထ သခ်ါတာယ၊ သော။ ကာယိကဣရိယာယ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမူအရာကိရိယာ၏။ ပဝတ္တိဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣရိယာပထာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဒ္ဝိတန္တိ၊ ကား။ ယထာ ပဝတ္တံ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော။ ယထာဝုတ္တဌာနမေဝ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဖြစ်ခြင်းဟူသော တည်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဏိဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာ ဒ္ဝိတတ္တာဝ ယထာပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒ္ဝိတန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကာယသ၊ ၏။ ဌာနသခ်ါ တဣရိယာပထ သမာယောဂပရိဒီပနံ၊ ရပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဣရိယာပုထ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို ပြကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ တဒညဣရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ၊ ထိုရပ်ခြင်းမှတပါး သုံးပါးသော ဣရိယာပုထ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဒ္ဝိတန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကာယသခ်ါတာနံ၊ ကာယဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တသို့ တသို့ ခဏေ၊ ၌။ သကိစ္စဝေန၊ မိမိကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနပရိဒီပနံ၊ တည်တံ့ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပစ္စယကိစ္စဝေန၊ ပစ္စယကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ထိုထို အကြောင်းတို့သည်။ ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ နိဟိတံ၊ ထားအပ်၏။ ပဏိဟိတံ၊ ထိုထိုအကြောင်း တရားတို့သည် အပြားအားဖြင့် ထားအပ်၏။ ဣတိ (ပရိဒီပနံ)၊ ဤသို့သော အနက်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇတ္ထ၊ ဤယထာဒ္ဝိတံ ယထာပဏိ ဟိတံ–ပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဓာတုသောတိ၊ ကား။ ဓာတုံ ဓာတုံ၊ ဓာတ်တိုင်း ဓာတ်တိုင်းကို။ ပထဝီအာဒိဓာတုံ၊ ကို။ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတွာ၊ အသီးအသီးပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခတီတိ၊ ကား။ ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး။ အဝေက္ခတိ၊ သက်ဝင်၍ရှု၏။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတွာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်း၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။

ယထာ ဆေကောတိအာဒိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ပါဠိယာ၊ ၏။ သဒ္ဒတ္ထဝိဝရဏဝေန၊ သဒ္ဒါနက်ကို ဖွင့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဘာဝတ္ထဝိဘာဝနဝေန၊ ဆိုလိုအပ်သော အနက်ကို ထင်စွာ ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ယထာ ဂေါ၊ ယာတကသာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပေါသေန္တသာတိ၊ ကား။ မဲသူပစယပရိဗြူဟနာယ၊ အသား၏ ဆူးဖြိုးလျက် ပွါးတိုးခြင်း အကျိုးငှါ။ ကုဏ္ဍကဘတ္တကပ္ပါ သဒ္ဓိအာဒီဟိ၊ ဆန်ကွဲ ထမင်း ဝါစေ့ စသည်တို့ဖြင့်။ သံဝဍ္ဎေန္တသ၊ ပွါးစေစဉ်။ ဝမိတံ မတန္တိ၊ ကား။ ဟိ သိတ်၊ ညှင်းဆဲအပ်သတ်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ မတ်၊ သေပြီးသော နွားကို။ စ၊ ဆက်။ မတန္တိ၊ ကား။ မတမတ္တံ၊ သေပြီးကာမျှဖြစ်သော နွားအကောင်ကို။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ တာဝဒေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂါဝီတိ သညာ၊ နွားဟူသော အမှတ်သညာသည်။ နိ အန္တရဓာယတိ၊ မကွယ်ပျောက်သေး။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယာနိ အင်ပစ္စင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဂါဝီသညာ၊ နွားဟူသော အမည်သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) မတမတ္တာယပိ၊ သေပြီးကာမျှဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဂါဝိယာ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုအင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ သန္ဓိဝေသသ၊ စုဝေးတည်နေသော အသွင်သဏ္ဌာန်၏။ အဝိနဋ္ဌတ္တာ၊ မပျက်စီးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဗီလသောတိ၊ ကား။ ဗီလံ ဗီလံ၊ အဖို့အဖို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိဘဇိတွာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌိသဃာတတော၊ အရိုးအပေါင်းမှ။ မံသံ၊ ကို။ ဝိဝေစေတွာ၊ ကင်းစေပြီး၍၊ ဝါ၊ ခွဲခွါ၍။ ဝါ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအရိုးအပေါင်းမှ။ ဝိဝေစိတံ၊ ကင်းစေအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ခွဲခွါအပ်ပြီးသော။ မံသံ၊ ကို။ ဘာဝသော၊ အဖို့အဖို့အားဖြင့်။ ကတွာ၊ ၍။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ မံသသညာ ပဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟိတကမ္မဌာနသ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော ကမ္မဌာန်းမရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတသပိ၊ ရဟန်းဖြစ်သူအားဌင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်သော်လည်း။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂ ဂန္တိ၊ ကား။ သန္တတိသမူဟကိစ္စဃနာနံ၊ သန္တတိဃန သမူဟဃန ကိစ္စဃနတို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇနံ ဝိဝေစနံ၊ အသီး အသီး ခွဲခြားခြင်းကို၊ ဝါ၊ ကွဲပျက်ခြင်းကို။ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ ဃနဏ၏ အသီး အသီး ကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဓာတုသော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓာတ်တိုင်း ဓာတ်တိုင်းကို၊ ဝါ၊ အသီးအသီးသော ဓာတ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တသ၊ ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ သတ္တသညာတိ၊ ကား။ အတ္တာနဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ သတ္တသညာ၊ သတ္တဝါဟု ဖြစ်သော အမှတ်သညာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေါဟာရဝသေန၊ လောက ဝေါဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တသတ္တ သညာယပိ၊ ဖြစ်သော သတ္တဝါ

ဟူသော အမှတ်သညာ၏လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္တရာခေါ်၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ ယုတ္တမေ၀၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယာထာ၀တော၊ ဟုတ်မှတ်သောအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂသ၊ ဃန၏ အသီးအသီး ကွဲပျက်ခြင်းကို။ သမ္မာဒနတော၊ ပြီးစေခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုး။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ လောကဝေါဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော သတ္တ၀ါ ဟူသော အမှတ်သညာ ကင်းပျောက်သည်။ သတိ၊ သော်။ ယထာဝုတ္တသြ၀ပမ္မတ္ထေန၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာ အနက်နှင့်။ သြ၀မေယျတ္ထော၊ ဥပမေယျအနက်သည်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ သံသန္ဒတိ၊ နီးနှောမိ၏။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓာတုဝသေနေ၀ စိတ္တံ သန္ဓိန္ဒတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၀၇။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတာဋ္ဌာန်၊ လာရာဌာနကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါ နိ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတဋ္ဌာန်၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၊ မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ [၄၂၉] ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧ၀န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂေသု၊ တို့၌။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂမန မေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏၊ ၀ါ၊ နှိုင်းယှဉ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဒေသနာနယံ၊ ကို။ နု (ဥပသံဟရတိ)၊ ကပ်၍ ဆောင်သည်မဟုတ်၊ ၀ါ၊ နှိုင်းယှဉ်သည် မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။)အညထာပိ၊ တပါးသော အပြား အားဖြင့်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရာဟု လောဝါဒသုတ်, ဓာတုဝိဘင်းသုတ်, ဓာတုဝိဘင်းတို့၌။ ဒေသနာနယသ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တတြာတိ၊ ကား။ ယထာဒဿိတေ၊ ပြအပ်ပြီးသော။ တသ္မိံ မဟာဟတ္ထိပဒူပမပါဋေ၊ ပါဠိ၌။ အဗ္ဗတ္တိကာတိ၊ ကား။ သတ္တ သန္ဓာနပရိယာပန္နာ၊ သတ္တ၀ါ၏သန္ဓာန်၌၊ အကျုံး၀င်သော။ ။အဗ္ဗတ္တံ ပစ္စတ္တန္တိ ပဒဒွယေနပိ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်လည်း။ တံတံပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မော၊ ထိုထို အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်၌ ဖြစ်သောတရားကို။ ပစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယမ္ပိ နိယကသ အဓိ၀စနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း၊ ၀ါ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ သသန္ဓတိ ပရိယာပန္နတာယ၊ မိမိ သန္ဓာန်၌ အကျုံး၀င်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ၀ါ၊ မိမိကိုယ်ကောင်ဟူ၍။ (သီမူ ပင်၊ အတ္တနိ–ထက်ကောင်းသည်) ဂဟေတဗ္ဗဘာ၀ူပဂနေ၀သေန၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဓိကိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်သောတရားသည်။ အဗ္ဗတ္တံ၊ မည်၏။ (အတ္တ–ဟု အခေါ်ခံရန် ရည်ရွယ်၍ ကဲ့သို့ ဖြစ်သောတရားဟု ဆိုလို၏) တံတံသတ္တသန္ဓတိပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုထို သတ္တ၀ါတို့၏ သန္ဓာန်၌ အကျုံး၀င်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ပစ္စတ္တံ၊ မည်၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အတ္တနိ။ပ။ ပစ္စတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကဏ္ဍဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ ကထိန်၊ ခက်မာသော သဘောသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တံ။ ထိုခက်မာသော သဘောသည်။ ထဒ္ဓဘာ၀ေန၊ မာသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဟဇာတာနံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခရိဂတန္တိ၊ ကား။ ခရီသု ခရ သဘာ၀ေသု၊ မာကြမ်းသော သဘောတို့၌။ ဂတံ၊ ဖြစ်သည် တည်း၊ ၀ါ၊ အတွင်း၀င်သည်တည်း။ တပ္ပရိယာပန္နံ၊ ထိုမာကြမ်းသော သဘောတို့၌ အတွင်း၀င်သည်။ ခရသဘာ၀မေ၀၊ မာကြမ်းသော သဘောသာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ ခရ သဘာ၀ံ၊ မာကြမ်းသော သဘောရှိသော ဝတ္ထု သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖရုသာကာရေန၊ ကြမ်းတမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ဖရုသာ ကာရံ၊ ကြမ်းတမ်းသော အခြင်းအရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖရုသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နံ နာမ၊ နှုရုပ် မည်သည်ကား။ သရီရဋ္ဌက်၊ ကိုယ်၌တည်သော ရုပ်တရား တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကိုယ်၌ တည်သော ရုပ်တရားသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနတံ၊ ဌာန်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥပါဒိန္နမ္ပိ၊ နှုမည်သော ရုပ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနုပါဒိန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဏှာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာဒိန္နဂဟိတပရာ မဋ္ဌ၀သေန၊ ယူအပ် စွဲလမ်းအပ် မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤ ကိုယ်၌ တည်သော ရုပ်တရား အပေါင်းသည်။ ဥပါဒိန္နမေ၀၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသေတုံ၊ ၄၊ ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဋ္ဌ အာဒိန္နန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ မမန္တိ၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ အဟန္တိ၊ ငါဟူ၍။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှား သောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ သေယျထိဒန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ၀ါစီ၊ ပုစ္ဆာကို ဟောသော နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကတမန္တိ စေတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ အဗ္ဗတ္တိကာဒိဘေဒတော၊ က–အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ပြီးသော။ တံ ပထ၀ီဓာတုံ၊ ကို။ ဒသေန္တေါတိ၊ ကား။ ဝတ္ထု၀ိဘာဂေန၊ ဆံပင်အစရှိသော တည်ရာ၀တ္ထုကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ ဝတ္ထု အပြားအားဖြင့်။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ။မတ္ထလုဂ်ံ၊ ကို။ အဌိမိဇ္ဇေနေ၀၊ ရိုးတွင်း ခြင်ဆီဖြင့်သာလျှင်။ သဂ်ံဟေတွာ၊ ၍၊ ၀ါ၊ ရေတွက်ခြင်းကြောင့်။ ဣဓ ပါဠိယံ၊ ဤသုတ်ပါဠိ၌။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကိဉ္စာပိ နု ဥဒ္ဒဇ္ဇံ၊ အကယ်၍ကား မထုတ်ပြအပ်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝီသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒေသေတုံ၊ ၄၊ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုဦးနှောက် ကောင်္ဘာသကိုလည်း။ သဂ်ံဏှန္တော၊ သိမ်းယူလိုသည်ဖြစ်၍။ (အာဟ–၌စပ်) ထဒ္ဓဘာ၀ါဒိ ကတာယ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ် လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပထ၀ီ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသုယေ၀၊ တို့၌သာလျှင်။ မတ္ထလုဂ်ံ၊ ကို။ ပဏ္ဍိ၀ိတ္တာ၊ ၍။ "ဝီသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထ၀ီဓာတုံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ သိအပ်၏" ဟူ၍။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာဆို၏။ ၀ါ၊ ကား။ ယံ ၀ါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ မတ္ထလုဂ်ံသ၊ ကို။ သဂ်ံဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဣ၊ ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ ယံ ဝါ ပနညမ္မိ ကိဉ္စိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ပုဗ္ဗာပရာပေက္ခံ၊ ရှေးနောက်ဝါကျ နှစ်ပါးကို ငဲ့၏။ (ဤ၌ တရောင်းပုဒ်မ ရှိရမည်) မတ္တလုံ၊ ကို။ ပက္ခိပိ တွာ၊ ၍။ ဝိသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယံ ဝါ ပနညမ္မိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ယံ ဝါ ပနညမ္မိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အဝသေသေသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ [၄၃၀] ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ (ပထဝီဓာတု၊ ကို။ သင်္ခေပတော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တီသု ကောဋ္ဌာသေသူတိ၊ ကား။ တိပ္ပကာရေသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ဟိ၊မုန်။ တေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ နဟောန္တိ)၊မဟုတ်ကုန်။ (ကောဋ္ဌာသသုံးပါးမဟုတ်၊ သုံးမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏)

ဝိသဒ္ဒနဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌရဏသဘာဝေန၊ ယိုစီးခြင်းသဘောအားဖြင့်။ အပ္ပေါတိတိ၊ ကား။ ဝိသရတိ၊ ပြန့်သွား တတ်၏။ ပပ္ပေါတိတိ၊ ကား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။ (ဤဋီကာနှင့်အညီ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ အပ္ပေါတိ ပပ္ပေါတိတိ– ဟုရှိသော ပါဌ်ကိုသာ ပါဌ်မှန်ဟု သိအပ်၏) စ၊ ဆက်။ ဧတေ (ပဒဒွယံ)၊ ဤအပ္ပေါတိ ပပ္ပေါတိ–ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း ကို။ သသမ္ဘာရ အာပဝေန၊ သသမ္ဘာရအာပေါဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ သော၊ ထိုသသမ္ဘာရအာပေါဓာတ် သည်။ ဝိသဒ္ဒနဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ သသမ္ဘာရပထဝီသင်္ခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဝိသရတိ စ၊ ပြန့်လည်း ပြန့်သွားတတ်၏။ ပါပုဏာတိ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ လက္ခဏာပဝေနေ၊ လက္ခဏာ အာပေါဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဧတံ ပဒဒွယံ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဟိ၊ မုန်။ သောပိ၊ ထိုလက္ခဏာ အာပေါဓာတ် သည်လည်း။ သဟဇာတအညမညနိဿယာဒိပစ္စယတာယ၊ နိဿယ အစရှိသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ သေသဘူတတယသင်္ခါတံ၊ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တံ တံ ဌာနံ၊ သို့။ ဒြဝဘာဝ သိဒ္ဓေန၊ အရည်အဖြစ်ဖြင့် ပြီးသော။ ဝိသဒ္ဒနဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဗန္ဓတ္တံ စ၊ ဖွဲ့စည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ အာသတ္တတ္တံ စ၊ ငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ အဝိပ္ပကိဏ္ဏဘူ၊ ဖရိဖရဲ မကြဲသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ကရောန္တော၊ လျက်။ (သိမူနှင့်အညီပင်) အပ္ပေါတိ၊ ၏။ ပပ္ပေါတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာဗ္ဗတ္တံ၊ သို့။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

တေဇနဝသေနာတိ၊ ကား။ နိသိတဘာဝေန၊ သွေးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တိက္ခဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ် ဖြင့်။ ဝုတနယေနာတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနာဝိဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာပေါဓာတုယံ၊ ဓာတ်၌။ ဝါ၊ အာပေါဓာတု နိဒ္ဒေသဿ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကုပိတေနာတိ၊ ကား။ ခုဘိတေန၊ ရောက်ရှားပျက်စီးသော။ ဥသုမဇာတောတိ၊ ကား။ ဥသ္မာဘိ ဘူတော၊ ကိုယ်ငွေ့သည် လွှမ်းမိုးနိုပ်စက်အပ်သည်။ ဇီရတီတိ၊ ကား။ ဇီဏ္ဏော၊ အိုမင်းရင့်ယော်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဇော ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ လဇ္ဇမာနာ၊ သော။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ဇရာပဝတ္တိ၊ ဇရာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပါကဋ္ဌေ ရောဝဝသေန၊ ထင်ရှား သော ဇရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဣဏ္ဍိယဝေကလ္လတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ပကတိဥသုမံ၊ ပကတိ ကိုယ်ငွေ့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ဥဏ္ဍာဘာဝေါ၊ ပူသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တာပေါ၊ မည်၏။ သရီရဿ၊ ကို။ ဒဟနဝသေန၊ ပူလောင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ မဟာဒါဟော၊ ကြီးစွာသော ပူလောင်ခြင်း သည်။ ပရိဒါဟော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤသန္တာပတေဇော ဒါဟတေဇောတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ စ၊ တနည်းကား၊ ဝါ၊ ဆက်။ ယေန ဇီရိယ တီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (အတ္ထော–ဌ်စပ်) ဧကာဟိကာဒိဧရောဂေန၊ တရက်ချန်ဖျား အစရှိသော အဖျားရောဂါဖြင့်။ ဧရိယတိ၊ ဖျားစေအပ်၏၊ ဝါ၊ ဖျား၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ဤအလိုအားဖြင့် သန္တပ္ပနတေဇောနှင့်ထပ်တူဖြစ်နေ၏) သတက္ခတ္တုံ၊ အကြိမ်တရာ၊ ဝါ၊ အကြိမ်များစွာ။ တာပေတွာ တာပေတွာ၊ ပူစေ၍ ပူစေ၍၊ ဝါ၊ ခွေ့၍ခွေ့၍။ သီတုဒကေ၊ ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဒရာ၊ ထုတ်အပ်သော။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်သည်။ သတဓောတသပ္ပိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အသိတန္တိ၊ ကား။ ဘုတ္တံ၊ စားအပ်သော။ ခါယိ တန္တိ၊ ကား။ ခါဒိတံ၊ ခဲအပ်သော။ သာယိတန္တိ၊ ကား။ အဿာဒိတံ၊ သာယာအပ်လျှက်အပ်သော။ သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ သမဝေါကိနိယာ၊ အညီအမျှကြေကျွေကျက်စေသော။ ဂဟဏိယာ၊ ပါစကာတေဇောဓာတ် ဟူသော ဝမ်းမီး ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသမ္မာပရိပါကောပိ၊ ကောင်းစွာ မကြေကျွေကျက်ခြင်းကိုလည်း။ ဝိသမဝေါကိနိ ယာ၊ မညီမညွတ် ကြေကျွေကျက်စေတတ်သော။ တဿာ ဧဝ၊ ထိုပါစကတေ ဇောဟူသော ဝမ်းမီး၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရသာဒိဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ရသရုဓိရမံသမေဒနှာရုအဋ္ဌိအဋ္ဌိ မဇ္ဇသုက္ကဝသေန၊ အရည်အသွေး အသား အဆီ အကြော အရိုး ခြင်ဆီ သုက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဝေကန္တိ၊ ကား။ ပုထုဘာဝံ၊ အသီးအခြား၏အဖြစ်သို့။ အညမည့်၊ ချင်း။ ဝိသဒိသဘာဝံ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဟိ၊ ချဲ့။ အသိတာဒိဘေဒဿ၊ စားအပ်သော အာဟာရစသည် အပြားရှိသော။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ပရိဏာမေ၊ ပြောင်းလဲခြင်း ရင့်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ရသော၊ အရည်ဓာတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအာဟာရ၏ ပြောင်းလဲခြင်းရင့်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ရသဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတို့ အတ္ထော၊ (အာဟာရဿ ပရိဏာမေ ရသော ဟောတိ–ဟူသောပါဌ်၏။) အနက်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ရသဿ၊ ရသဓာတ်၏။ ပရိဏာမေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်၊) ရုဓိရံ၊ အသွေးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ နေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝါယနဝသေနာတိ၊ ကား။ သမုဒီရဏဝသေန၊ လှုပ်ရှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လှုပ်ရှားစေသည် (တွန်းကုန် သည်)၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဝေဂဂမနဝသေန၊ အဟုန်နှင့်တက္ကသွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြေးသွား သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာဒီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေကခိပနာဒိပဝတ္တနကဝါတာနံ၊

လေချဉ်တက်ခြင်း ချေဆတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ကို။ [၄၃၁] ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပိတ္တသေမှလသိကာကေဝလဒုဂ္ဂန္ဓာဒိနီဟရဏာကာန်၊ သည်းခြေ သလိပ် အစေး သက်သက်သော အနံ့ဆိုး စသည်တို့ကို ထုတ်ဆောင်တတ်သော လေတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကုစ္ဆိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥဒရပရိယာယော၊ ဥဒရ သဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်သည်၊ ဝါ၊ ဝမ်း၏အမည်သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ကောဋ္ဌ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အန္တန္တရဿ၊ အူ၏အတွင်းအရပ်၏။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဝသိဋ္ဌော၊ ထိုအူ၏အတွင်းအရပ်မှ ကြွင်းသော။ ဥဒရပွဒေသော၊ ဝမ်းအရပ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကုစ္ဆိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိသယာ။ပ။ ဗဟိဝါတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမိဋ္ဌနပဿာရဏာဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာလောကနဝိလောကေနဥဒ္ဓရဏာတိဟရဏာဒီကာ၊ တည့်တည့်ကြည့်ခြင်း စောင်းငဲ့၍ ကြည့်ခြင်း ခြေကို ကြွခြင်း လှမ်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကာယိကကိရိယာ၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုအရာတို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝါတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ မုဠ္ဠိတ္တာ၊ လွတ်၍။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေ တိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကိုယ်၏အပြင်ပ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ္တဇရုပ်၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နန အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပဿာသောတိ။ပ။ ပဝတ္တတီတိ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) တံ၊ ထိုစကားကို။ နိက္ခမနာကာရေ၊ ထွက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ဝင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ္တဇရုပ်၏။ သန္ဓာနေ၊ ၌။ ပဝတ္တဥတုသမုဋ္ဌာနဿ စ၊ ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်၏ဝင်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာပေါဓာတုအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ နိဒ္ဒေသဲ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတို့တွင်။ အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ (သီမုနှင့် အညီပင်) သမ္ဘဝဿ၊ သုက်ကို။ (သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တေဇောဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ သရီရေ၊ ၌။ ပါကတိကဥသ္မာယ၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ငွေ့ကို။ (သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဓမ္မနီဇာလာနုသဋ္ဌသ၊ သွေးကြောကွန်ရက်သို့ အစဉ်လျှောက်၍ ပြန့်သွားသော။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ စမ္မခီလပိဋ္ဌကာဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါယုနော၊ အရေဝတ်ဝက်ခြစသော အဖုအလုံးစသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊၏။ သမိဋ္ဌနာဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါတာ၊ ကွေးခြင်းအစရှိသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာ နာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပုရိမာ ပဠ္ဌ စတုသမုဋ္ဌာနာတိ ဝစနံ၊ ဟူသော စကားကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ သို့ မေးငြားအံ့။) ဟိ၊ အဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ သမိဋ္ဌနာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ ဧဝ၊ ကွေးခြင်း စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သည်သာလျှင်။ အဂ်ီမဂ်ီနုသာရိနော၊ သို့အစဉ်လျှောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့သည်။ နန (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တဒညေပိ၊ ထိုမှတပါးသော လေတို့သည်လည်း။ (အဂ်ီမဂ်ီနုသာရိနော၊ မည်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရောဓေ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ (အတ္ထောဌ် စပ်) ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတေ၊ သော။ ဧတသ္မိံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထိုဧတ္ထ–ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ဒသိတံ ဟောတိ–ဌ်စပ်) အယံ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မဟာဟတ္ထိပဒူပမသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ (အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။) နန၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ ကား။ မဟာရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာနယေပိ၊ ဌ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ဧဝံ ရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂေသုပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးဌ် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။

၃၀၈။ ဘာဝနာနယေတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ နယေ၊ သိကြောင်းဖြစ်သောနည်း၌။ ယေန၊ အကြင် အစီအရင်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးစေခြင်းသည်။ ဣဏ္ဍတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ တသ္မိံ ဘာဝနာဝိဓိမှိ၊ ထိုဘာဝနာ အစီအရင်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိက္ခပညော၊ တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်။ နာတိတိက္ခပညော၊ ပညာပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာနံ၊ ကုန်သော။ ယေသံ ဣမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဤသို့သော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဒ္ဝိဓာ၊ အားဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။ ဒ္ဝိဓာတ၊ အားဖြင့်။ ဒေသိတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသောပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စဉ်နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း။ ဒ္ဝိဓာဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဣဏ္ဍိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို စဉ် နှလုံးသွင်းခြင်း နှစ်ပါးကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ တိက္ခပညဿ ဘိက္ခုနောတိအာဒိ၊ ကို။ [၄၃၂] အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ လောမာ ပထဝီဓာတူတီတိ ဧတ္ထ၊ ဓာတူတိ–ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အစဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဧဝံ ဝိတ္ထာရတော ဓာတုပရိဂ္ဂဟောတိ၊ ကား။ ကေသာ။ပ။ ပထဝီဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒ္ဝါစတ္တာလီသာယ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပဝတ္တတောတိ၊ ကား။ ဒန္ဓတော သဏိကတော၊ နှေးကွေးလေးဖင့်သော အားဖြင့်။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ ကက္ခဠဘာဝေါ၊ အကြင်ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အကြင်ခက်မာခြင်း သဘောသည်။ ယံ

အာဗန္ဓနလက္ခဏန္တိအာဒီသုပိ၊ တိုဋ္ဌလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ဧဝံ မနသိ ကရောတောတိ၊ ကား။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အနာမသိတွာ၊ မူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ လက္ခဏာမတ္တတော၊ လက္ခဏာမျှအားဖြင့်။ မနသိကာ ရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသည် ရှိသော်။ အသာတိ၊ ကား။ တိက္ခပညသ၊ ထက်သော ပညာရှိသော ရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံပါ ကဋ္ဌ ဟောတိတိ၊ ကား။ ယောဂကမ္မသ၊ အားထုတ်ခြင်း အမှု၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဒေဝ လက္ခဏံ၊ ထိုကက္ခဋဘာဝ စသော လက္ခဏာသည်သာလျှင်။ ဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တသ လက္ခဏသ၊ ထို လက္ခဏာ၏။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလက္ခဏာကို၊ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ မနသိကာရသခၠိတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဘူတံ၊ သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တိက္ခပညသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကျွန်ုပ်ယပါဋ္ဌဝေန၊ တို့၏ ထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ရုစိ–ဌ်စပ်) သခၠိတ္တရုစိဘာဝတော၊ အကျင့်းကို နှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ မန္ဒပညသ၊ နုံ့သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နံ ကျွန်ုတိ၊ စုံ။ ကျတိ၊ ကြောင့်။ နာတိတိက္ခပညသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (မန္ဒပညသ–ဟု မဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသည်) ဧဝံ မနသိ ကရောတောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သခၠေပတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သော်။ အန္ဓကာရံ အဝိဘူတံ ဟောတီတိ၊ ကား။ အနုပဋ္ဌာနတော၊ မထင်ခြင်းကြောင့်။ အန္ဓံ ဝိယ၊ ဉာဏ်အမြင်ကန်း သကဲ့သို့။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အပါကဋ္ဌ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျတိ၊ ကား။ ယောဧနာ၊ တည်း။ ပုရိမနယေနာ တိ၊ ကား။ ကေသာ ပထဝီဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုအာမသနေန၊ ဆပ်င်အစရှိသော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်သော အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တသ၊ သော်၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နာတိတိက္ခပညသ၊ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အခိပ္ပနိသန္တိတာယ၊ လျင်စွာ မဆင်ခြင်နိုင် မသိနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ရုစိ–ဌ်စပ်) ဝိတ္ထာရရုစိဘာဝတော၊ အကျယ်ကို နှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ကျဒါနိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ။ ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၎။ ယထာ ဒ္ဒီသု ဘိက္ခူသူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပေယျာလမုခန္တိ၊ ကား။ ပေယျာလပါဠိယာ၊ ၏။ မုခဘူတံ ဒ္ဝါရဘူတံ၊ အဝင်ဝ ဒ္ဝါရသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သိကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာဒိတော၊ ၌။ ဝါရံ ဝါ၊ တခုသော ဝါရကိုသော်ငင်း။ ဝါရဒွယံ ဝါ၊ ဝါရနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကိုသော်ငင်း။ ဝိတ္ထာရေတွာတိ၊ ကား။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗာယိတွာ၊ ပြီး၍။ ဥဘတောကောဋ္ဌိဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ တသ တသ ဝါရသ၊ ထိုထိုဝါရ၏။ အာဒိအန္တဂ္ဂဟဏဝသေနေဝ၊ အစအဆုံးကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သြဋ္ဌပရိယာဟတ မတ္တန္တိ၊ ကား။ သြဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဗသနတ္တံ၊ ထိရုံမျှကို။ ။ဂန္ဌပရိဝတ္တနေ၊ ကျမ်းဂန်ကို ပြန်လှန်ရွတ်ဆိုရာ၌။ တိက္ခပညသ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သခၠေပေါ၊ သည်။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဝါ၊ လျော်၏။ ဝိတ္ထာရော၊ သည်။ နံ (ရုစ္စတိ)၊ မနှစ်သက်။ ကျတရသ စ၊ ဤမှတပါးသော နာတိတိက္ခ ပညာရဟန်းလည်း။ ဝိတ္ထာရော၊ သည်။ ရုစ္စတိ၊ ၏။ သခၠေပေါ၊ သည်။ နံ (ရုစ္စတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဘာဝနာနယေပိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ကျတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှိုးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိက္ခပညသ၊ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ သခၠေပေါ၊ အကျင့်သည်ရင်း။ နာတိတိက္ခပညသ၊ အား။ ဝိတ္ထာရော စ၊ သည်လည်း။ သပ္ပါယော၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇိတုကာမသ၊ အားထုတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သီလဝိသောဓနာဒိပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ သီလဝိသောဓန အစရှိသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ကျစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြည့်စုံသော။ တံ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ မေဝ၊ တည်း။ ကျတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကျဓ၊ ဤအရာ၌။ (တံ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စကို။) နံ အာမဋ္ဌ၊ မသုံးသပ်–မဆိုအပ်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝေကဋ္ဌကာယသ စ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တည်သော ကိုယ်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိဝေကဋ္ဌစိတ္တသော စ၊ ဆိတ် ငြိမ်ရာ၌တည်သော စိတ်ရှိသည်သာလျှင်လည်း ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ [၄၃၃] ကျတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ကျတရသ၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နံ (ကျတိ)၊ မပြည့်စုံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ ဒသေသ္ကော၊ ၍။ ရဟောဂတေ နံ ပဋ္ဌိသလ္လီနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ရဟောဂတေနာတိ၊ ကား။ ရဟသိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌၊ ဝါ၊ သို့။ ဂတေန၊ ကပ်လျက်။ ဧကာကိနာ၊ တယောက်ထီးတည်း။ ဘာဝနာနုကူလဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝနာအား လျောက်ပတ်သော အရပ်သို့။ ဥပဂတေန။ ကပ်လျက်။ ကျတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဋ္ဌိသလ္လီနေနာတိ၊ ကား။ ပတိ ပတိ ပုထုတ္တာရမ္မဏာတော၊ အသီးအသီး အထူးထူးသော အာရုံမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နသေဓတွာ၊ တားမြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ သလ္လီနေန၊ ကောင်းစွာ ကပ်ငြိသည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ သံသိလိဋ္ဌစိတ္တေန၊ ကောင်းစွာ ကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကျတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဤမြို့ ကာပါဌ်နှာ ၂၁၉–၌ ပြခဲ့သော အဖွင့်ကသာ၍ ရှင်းသည်) သကလမ္ပိ။ပ။ အာဝဇ္ဇေတွာတိ၊ ကား။ ပါဒတလာ၊ ခြေဝါးအပြင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းဖြစ်သော။ ကေသမတ္ထကာ၊ ဆံဖျားမှ။ အဓော၊ အောက်၌၊ ဝါ၊ အောက်ပိုင်းဖြစ်သော။ တိရိယံ၊ ဖီလာ အားဖြင့်။ တစပရိယန္တံ၊ အရေလျှင် အဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ကရဇကာယံ၊ ကရဇကာယကို။ ဓာတုဝသေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ လျက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့ဖြင့်ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကျမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ။ပ။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကျတိ၊ သို့။ စတုမဟာ

ဘူတဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမန္နာဟာရိတွေ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ နက်တည်း။ ဣဒါ နိ၊ ၌။ တာသံ ဓာတူနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ လက္ခဏာတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဥပဒ္ဒာနာကာရတော စ၊ ထင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ မနသိကာရ ဝိမိ ၊ နှလုံးသွင်းပုံ အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ယော ဣမသ္မိံ ကာယေ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ထဒ္ဓဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ထဒ္ဓ လက္ခဏာ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏။ ခရဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒာနာကာရံ၊ ထင်သော အခြင်းအရာကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဥဏှေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရံ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဥပဒ္ဒာနာကာရံ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌရဏသဘာဝတ္တာ၊ ယိုစီးခြင်း သဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒြဝဘာဝေါ၊ အရည်၏အဖြစ်သည်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ အာဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းသည်။ ဥပဒ္ဒာနာကာရော၊ ထင်သော အခြင်းအရာတည်း။ တေဇောဓာတုယာ၊၏။ ဥဿှသဘာဝတ္တာ၊ အပူ၌ငွေ့သဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဏှဘာဝေါ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်သည်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ပရိပါစနံ၊ ရင့်ကျက်စေခြင်းသည်။ ဥပဒ္ဒာနာကာရော၊ တည်း။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘန သဘာဝတ္တာ၊ ထောက်ကန်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ ထောက်ကန်ခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ သမုဒီရ ဏံ၊ ရွှေ့ခြင်း တွန်းခြင်းသည်။ ဥပဒ္ဒာနာကာရော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဥပဒ္ဒာနာကာရော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သကိစ္စကရဏဝသေန၊ မိမိကိစ္စကို ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဏှသ၊ အား။ ဝိဘူတာကာရော၊ ထင်သော အခြင်းအရာတည်း။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ဂုင်ဦးအုံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယ ဂ္ဂဟဏံ၊ လက္ခဏာနှင့် ဥပဒ္ဒာနာကာရ နှစ်ပါးစုံကို ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊နည်း။) ပုဂ္ဂလဗျာသယတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလို အဗျာသယကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဇေစ္စသ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကရောန္တသ၊ သော်။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့သည်။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေစ္စသ၊ အား။ သကိစ္စကရဏတော၊ မိမိကိစ္စကို ပြုသောအားဖြင့်။ (ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။) ယော၊ ယင်းသို့သော မိမိ ကိစ္စကို ပြုခြင်းကို။ ရသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထို လက္ခဏာနှင့် ရသနှစ်ပါးတို့တွင်။ အယံ ယောဂီ၊ သည်။ ဓာတု ယော၊ တို့ကို။ မနသိကရောန္တော၊ သော်။ အာဒိတော၊ ၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သလက္ခဏတောပိ၊ မိမိ၏ လက္ခဏာအားဖြင့် ၎င်း။ သရသတောပိ၊ မိမိ၏ ရသအားဖြင့်ရင်း။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယော ဣမသ္မိံ ကာယေ။ပ။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂါဟကဘူတေန၊ ပိုင်းခြား၍ယူတတ်သော တရားဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥဏှေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ လက္ခဏာတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်ရင်း။ ရသတော ဝါ၊ အားဖြင့် သော်ရင်း။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ သံခိတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာနယေ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဇဝံ၊ သို့။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားယူပြီး၍။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ခရဘာဝေါ ဝါ၊ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဒြဝဘာဝေါ ဝါ၊ အရည်၏ အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ အာဗန္ဓနဘာဝေါ ဝါ၊ ဖွဲ့စည်းသည်၏ အဖြစ်မူလည်းဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဥဏှဘာဝေါ ဝါ၊ ပူသည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပရိပါစန ဘာဝေါ ဝါ၊ ရင့်ကျက်စေသည်၏ အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) [၄၃၄] ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ ဝါ၊ ထောက်ကန်သည်၏ အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ သမုဒီရဏဘာဝေါ ဝါ၊ ရွှေ့ရှားတွန်းကန်သည်၏ အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ (အာဒိ–သဒ္ဒါဖြင့် ရသနှင့် ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကို ယူအပ်၏) သဒ္ဒိ ယေဝ၊ တကွသာလျှင်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိ ကရောန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ကာလသတမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာရင်း။ ကာလသဟဿမ္ပိ၊ အကြိမ်တထောင်ရင်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် အဖန်ဖန်ခေါက်အပ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇဝံ၊ သို့။ မနသိကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ လက္ခဏာဒီသု၊ တို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။ (သဘောသည်ဟုဆိုသော်လည်း လက္ခဏာစသည် တို့တွင် တပါးပါးကိုပင် ဆိုလိုသည်) သုပါကဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုကောင်းစွာ ထင်ရှားသော သဘောကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ ဓာတရံ၊ ဤမှတပါးသော ကောင်းစွာ မထင်ရှားသော သဘောကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ တေန၊ ထိုကောင်းစွာ ထင်ရှားသော လက္ခဏာစသည်နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ တကွ။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဇဝံ၊ သို့။ မနသိကရောန္တေန၊ သောယောဂီသည်။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အားဖြင့်ရင်း။ နာတိသီဃတော၊ မလျင်လွန်းသော အားဖြင့်ရင်း။ နာတိသဏိကတော၊ မနေးလွန်းသော အားဖြင့်ရင်း။ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကိုပယ်သော အားဖြင့်ရင်း။ ပဏ္ဍိတ္ထိ သမတိက္ကမနတော၊ ပညတ်ကို ကျော်လွန်သော အားဖြင့်ရင်း။ အနုပဋ္ဌာနမုခ နတော၊ မထင်သည်ကို စွန့်လွှတ်သောအားဖြင့် ရင်း။ လက္ခဏာတော၊ အားဖြင့်ရင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သုတ္တန္တာ စ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မနသိကာရကောသလ္လံ၊ ကို။ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ အနုပုဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ အနုပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အာစရိ ယသ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟိတပဋိပါဋိတော၊ သင်ယူအပ်ခဲ့ပြီးသော အစဉ်အားဖြင့်။ သာ စ၊ ထိုအစဉ်သည်လည်း။

ဒေသနာပဋိပါဋိ ယေဝ၊ တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တေနာပိ၊ သော ယောဂီသည်လည်း။ နာတိသီ ဃတော၊ မလျင်လွန်းသောအားဖြင့်။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ အတိသီဃတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သောယောဂီအား။ အပရာ ပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော၊ သည်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော် လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ကို။ နာ အာဝဟတိ၊ မဆောင်တတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိသီဃတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကာ တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ နာတိသီဃတော၊ အားဖြင့်။ (မနသိကာတဗ္ဗံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နာတိသဏိကတောပိ၊ မနေးလွန်းသောအားဖြင့်လည်း။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကာ။ အတိသဏိ ကတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သော ယောဂီအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ နဂ္ဃတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသဓိဂမဿ၊ တရားထူးရခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတိသီဃံ စ၊ အလွန်လျင်စွာ၎င်း။ အတိသဏိ ကဉ္စ၊ အလွန်နေးစွာ၎င်း။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဣဒ္ဓိဿ ပုရိသော၊ သွားသောသူ နှစ်ယောက်တို့ကို။ ဇတ္ထု၊ ဤအရာ၌။ နိဒဿေတဗ္ဗာ၊ ဥပမာ ပြအပ်ကုန်၏။ ဝိကေ္ခပပဋိဘာဟနတောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသဒ္ဒေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ၊ အထူးထူး သော အာရုံ၌။ စေတသော ဝိကေ္ခပေါ၊ စိတ်ကိုပစ်လွင့်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဟိ၊ မပြစ်ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဝိကေ္ခပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနာ၊ မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ ပရိဓံသတိ၊ လျှော ကျ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထု၊ ဤအရာ၌။ ဧကေပဒိကမဂ္ဂဂါမီ၊ ခြေတဖဝါး စာမျှရှိသော လမ်းကို သွားသော။ ပုရိသော။ ကို။ နိဒဿေတဗ္ဗော၊ ပုံတူအဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်၏။ ပဏ္ဍိတ္တိသမတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ် တည်း။ ဣတိ အာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယာ ပဏ္ဍိတ္တိ၊ အကြင်ပညတ်သည်။ (တနည်း) ပထဝီဓာတူတိအာဒိကာ၊ ပထဝီ ဓာတ် ဤသို့အစရှိသော။ ယာ အယံ ပဏ္ဍိတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပညတ်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ လက္ခဏေသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဍိတ္တိ၊ ပညတ်ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်၍။ ကက္ခဋလက္ခဏာဒီသု ဧဝ၊ တို့၌ သာလျှင်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ လက္ခဏာနိ၊ ကက္ခဋအစရှိသော လက္ခဏာတို့သည်။ သုပါကဋာနိ သုဝိဘူတာနိ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ မနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာသေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်း ထုံခြင်းကို။ လဘတိ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ သော။ ရူပကာယော၊ ရုပ်ကိုယ်သည်။ ဓာတုမတ္တတော၊ ဓာတ်မျှအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ သုညော၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်ဟု။ နိဿတ္တော၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟု၊ ဝါ၊ သတ္တဝါမရှိဟု။ နိဇ္ဇီဝေါ၊ ဇီဝမဟုတ် ဇီဝမရှိဟု။ ယန္တသုတ္တေန၊ ယန္တြားစက်ကြိုးဖြင့်။ (အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပရိဝတ္တမာနံ၊ ပြန်လှန်လှုပ်ရှားသွားလာသော။) ယန္တံဝိယ၊ ယန္တြားစက်ကဲ့သို့။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပရိဝတ္တ မာနော၊ ပြန်လှန် လှုပ်ရှားသွားလာနေသည်ဟူ၍။ (ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ပြင်ပ၌လည်း။ မနသိကာရံ၊ ကို။ သစေ ဥပသံဟရတိ၊ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဆောင်သည်ရှိသော်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ အာဟိဏ္ဍန္တော၊ လှည့်လည်ကုန်သော။ မနုဿတိရစ္ဆာနာ ဒယော၊ တို့သည်။ သတ္တာကာရံ၊ သတ္တဝါ၏ အခြင်းအရာကို။ [၄၃၅] ဝိဇဟိတွာ၊ ၍။ ဓာတုသမူဟဝသေနေဝ၊ ဓာတ်အပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုလူ တိရစ္ဆာန် အစရှိသည် တို့သည်။ ကရိယမာနာ၊ ပြုအပ်သော။ ကိရိယာ၊ အပြုအမူအရာသည်။ ဓာတုမယေန၊ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ယန္တေန၊ ယန္တြားစက် ဖြင့်။ ပဝတ္တိယမာနာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေဟိ၊ ထိုလူ တိရစ္ဆာန် အစရှိသည်တို့သည်။ အဗ္ဗော ဟရိယမာနံ၊ စားမျိုအပ်သော။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ အဖျော် ဘောစဉ် အစရှိသည်သည်။ ဓာတုသဃ်ာတေ၊ ဓာတ်အပေါင်းအစု၌။ ပက္ခိပ္ပမာနော၊ ထည့်အပ်သော။ ဓာတုသဃ်ာတော ဝိယ၊ ဓာတ်အပေါင်း အစုကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အထ၊ ၌။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ တထာ၊ အားဖြင့်။ လဒ္ဓါသေဝနမိဒံ၊ ရအပ်သော မှီဝဲခြင်း ထုံခြင်းရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အစ္စာရဒ္ဓဝိရိယတာယ၊ အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း။ အတိလီနဝိရိယတာယ၊ အလွန် တွန့်ဆုတ်သော ဝီရိယ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇဝသေန ဝါ၊ ပျင်းရိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဘာဝနာဝီထိံ၊ ဘာဝနာလမ်း ရိုးလမ်းမှန်ကို။ ယဒိ နဩတရေယျ၊ အကယ်၍ မသက်ငြားအုံ့။ တဒါ၊ ၌။ အဓိစိတ္တသုတ္တံ၊ သုတ်ရင်း။ အနုတ္တရသီတိဘာဝသုတ္တံ၊ သုတ်ရင်း။ ဗောဇ္ဈင်သုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု တီသု သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ဝီရိယသမာဓိယောဇနာ၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တယော စ သုတ္တန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝီရိယသမထံ၊ ဝီရိယ နှင့် သမာဓိကို။ (သမတ်–ရှိသည်ကား ဤ၌မသင့်) ယောဇေတွာ၊ ၍။ တသ္မိံ ယေဝလက္ခဏေ၊ ထိုကက္ခဋ စသော လက္ခဏာ၌ သာလျှင်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဂီအား။ ယဒါ၊ ၌။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ လဒ္ဓသမတာနိ၊ ရအပ်သော ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ရှိကုန်လျက်။ သုဝိသဒါနိ၊ ကောင်းစွာသန့်ရှင်းကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ အသဒ္ဓိယာဒီနံ၊ အသဒ္ဓိယ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့၏။ ဒူရီဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ထာမပ္ပတ္တေဟိ၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဗလေဟိ၊ ဗိုလ်တို့သည်။ လဒ္ဓုပတ္တမ္ဘာနိ၊ ရအပ်သော ထောက်ပံ့ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကို ရကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စျာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌာတရာနိ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုစျာန်အင်္ဂါတို့၏။ ဥဇုဝိပစ္စနိကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျက်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ တဒေကဋ္ဌေဟိ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့် တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်

တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဝိကွမ္ဘိတာနိယေ၀၊ ခွါအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ နိဝုံးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္တာ၀တာ၊ ဤမျှဖြင့်။ အနေန၊ ဤ ယောဂီ ရဟန်းသည်။ ဓာတုလက္ခဏာရမ္မဏ၊ ဓာတ်တို့၏ လက္ခဏာလျှင်အာရုံရှိသော။ ဥပစာရဈာန်၊ ကို၊ ၀ါ၊ သည်။ သမဓိဂတ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဓာတုမတ္တတောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသောပုဒ်၌။ မတ္တ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိ၀တ္တိအတ္ထော၊ အထူးကို နှစ်စေခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုမတ္တ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဣတော၊ ဤဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကာ စ၊ အပ၌ ဖြစ်သော တိတ္ထိတို့သည်၎င်း။ လောကိယမဟာဇနော စ၊ လောကမ်၌ အကျုံးဝင်သော များစွာသော လူအပေါင်းသည်၎င်း။ သတ္တော ဇီ၀ေါတိ အာဒိကံ၊ သတ္တ၀ါ ဇီ၀ ဤသို့အစရှိသော။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာ၀ေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ယံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဝိကပ္ပနာမတ္တေနေ၀၊ ကြံဆခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ သမာရောပေန္တိ၊ တင်စားကုန်၏။ တံ၊ ထိုအထူးကို။ နိ၀တ္တေတိ၊ ၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ နိဿတ္တာတော နိဇ္ဇီ၀တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာ၀ဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲ စိတ်သို့ ဆောင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ ဘာ၀နာ၀သေန၊ ပွါးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓာတုမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုလက္ခဏံ၊ ဓာတ်တို့၏လက္ခဏာကို။ မနသိ၊ စိတ်နလုံး၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္စ၀ေက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တဒေ၀ ဓာတုလက္ခဏံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး၊ ၀ါ၊ အဖန်ဖန်။ (နောက်၌ဆိုလတ္တံ့သော အပရာ ပရံ–ကို ငဲ့သည်) အ၀ေက္ခိတဗ္ဗံ၊ စူးစိုက်၍ ရှုအပ်၏။ ဘာ၀နာသိဒ္ဓေန၊ ဘာ၀နာဖြင့် ပြီးသော။ ဥဏ္ဏာ၀စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ (ဤဦးကာ စာမျက်နှာ ၄၂၈–၌ ပြခဲ့သော ပစ္စ၀ေက္ခတိ–ပုဒ်၏ အဖွင့်နှင့်ညီ၍ ယူအပ်၏)

တသေ၀ံ ၀ါယမမာနသ္သာတိ၊ ကား။ ဧ၀ं ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာ၀နံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ္သ စ၊ မပြတ်အားထုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (ပရက္ကမ် ပ၀တ္တေန္တသ္သ စ တသ္သ ယောဂိနော–ဟု စပ်) တတ္ထ ဘာ၀နာအနုယောဂေ၊ ၌။ သက္ကစ္စကာရိတာယ၊ ရိုသေစွာ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သာတစ္စကာရိတာယ၊ မပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သပ္ပါယသေ၀ိတာယ၊ လျောက်ပတ်သည်ကို မှီ၀ဲလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သမထနိမိတ္တသလ္လကဏေန၊ သမထနိမိတ်ကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့ကို။ အနုပ၀တ္တနေန၊ လျော်စွာ ဖြစ်စေခြင်း ဖြင့်၎င်း။ ကာယေ စ၊ ၌၎င်း။ ဇီ၀ိတေ စ၊ ၌၎င်း။ နိရပေက္ခ၀ုတ္တိတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ သကေါံစံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ အနာပ၀ဇ္ဇနေန၊ မရောက်သဖြင့်၎င်း။ (သီမှနှင့်အညီပင်) ဘာ၀နံ၊ ကို။ ဥသုက္ကာပေတွာ၊ အားထုတ်စေ၍၊ ၀ါ၊ အဆင့်ဆင့်တက်စေ၍။ ဥသ္သောဠှယံ၊ လွန်ကဲသော အားထုတ်ခြင်း၌။ [၄၃၆] အ၀ဋ္ဌာနေန၊ မြဲမြဲစွာတည်သဖြင့်။ သမ္မဒေ၀၊ စွာ သာလျှင်။ ၀ါယာမံ၊ လုံ့လကို။ ပယောဇ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပရက္ကမ်၊ အဆင့်ဆင့်အားထုတ်ခြင်းကို။ ပ၀တ္တေန္တသ္သ စ၊ ဖြစ်စေသည်လည်းဖြစ်သော။ တသ္သ ယောဂိနော၊ အား။ ဓာတုပ္ပဘေဒါ၀ဘာသနပညာပရိဂ္ဂဟိတောတိ၊ ကား။ ပထ၀ီအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သဘာ၀လက္ခဏာ၀ဘာသနေန၊ သဘာ၀လက္ခဏာကို ထင်လင်းစေသဖြင့်။ အ၀ဘာသနကိစ္စာယ၊ ထင်လင်းစေခြင်း ကိစ္စရှိသော။ ဘာ၀နာ ပညာယ၊ ပညာသည်။ အာဒိမ၎ဗရိယောသာနေသု၊ တို့၌။ အ၀ိ၀ေဟနေန၊ မစွန့်သဖြင့်။ သဗ္ဗတော၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ ဂဟိတော၊ အပ်သော။ (အစအလယ်အဆုံး အလုံးစုံပင် ပညာနှင့်ယှဉ်သည် ဟုဆိုလို၏) မဟဂ္ဂတဘာ၀ံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တတာယ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရမတ္တော၊ ဥပစာရမျှဖြစ်သော။ သိခါပ္ပတ္တော၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ကာမာ၀စရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပစာရသမာဓီတိ၊ ဓိဟူသော အမည်ကို။ ရဏ္ဍိ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝေ၀ိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ စာရီ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ မည်၏။ ဧတ္တ စ၊ ဤဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လည်း။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ သော်လည်း။ တာဒိသသ၊ (အပ္ပနာသို့ကပ်၍ ဖြစ်လေ့ရှိခြင်းဟူသော) ထိုသို့သော သဘောရှိသော။ သမာဓိသ၊ အနွတ္တ ဥပစာရသမာဓိ၏ (လက္ခဏာနှင့်)။ သမာနလက္ခဏတာယ၊ တူသော လက္ခဏာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧ၀ं၊ ဤသို့ ဥပစာရ သမာဓိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဟောတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပနာ မဖြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ သဘာ၀ဓမ္မာရမ္မဏတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ သဘာ၀ဓမ္မေ၊ သဘောတရား၌။ (နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌စပ်) တသ၊ ထိုသဘောတရား၏။ ဂမ္ဘီရဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ ဘာ၀နာ၀ိသေ သေ၊ နာ အထူးသည်။ အသတိ၊ သော်။ အပ္ပနာစျာနံ၊ သည်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ လောကုတ္တရံ စျာနံ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ ဘာ၀နာနုက္ကမ၀သေန၊ နာအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အပ္ပနာပ္ပတ္တံ၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အာရုပ္ပံ၊ စျာန်သည်။ အာရမ္မဏာ တိက္ကမ၀ဘာ၀နာ၀သေန၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏာနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တောဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ဧ၀ं၊ သို့။ ရူပကာယေ၊ ၌။ အ၀ိသေသေန၊ အားဖြင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှနေ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဓာတု ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုရူပကာယ၌။ အဋ္ဌိအာဒီနံ၊ အရိုးစသည်တို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇနေ၀သေန၊ အသီး အသီးခွဲခြမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခ်ေ၀ပတော၊ အားဖြင့်။ သုတ္တေ၊ ၌။ အာဂတံ၊ သော။ ဓာတုမနသိကာရ၀ိဓိံ၊ ဓာတ်တို့၌ နလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၊။ အထ ၀ါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ယထာပစ္စယံ၊

အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ သန္ဓိဝေသဝိသိဋ္ဌာ၊ စုဝေးလျက် ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ထူးကုန်သော၊ ဝါ၊ စုဝေးလျက်တည်နေခြင်းဖြင့် ထူးကုန်သော။ ကဋ္ဌဝလ္လိတိဏာမတ္တိကာယော၊ သစ်သားနွယ်မြက် မြေညက်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အဂါရသမညာ၊ အိမ်ဟူသော အမည် သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုသစ်သား စသည်တို့၌။ ကောစိ၊ သော။ အဂါရော နာမ၊ အိမ်မည်သည်။ နဿ အတ္ထိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ သန္ဓိဝေသဝိသိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်လျက်။ ပဝတ္တမာနာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌိနာရုမံသစမ္မာနိ၊ အရိုး အကြော အသား အရေတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သရီရသမညာ၊ ကိုယ်ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧတ္ထ၊ ဤအရိုးစသည်တို့၌။ ကောစိ၊ သော။ အတ္တာ၊ သည်။ ဧဝေါ၊ ဧဝသည်၊ ဝါ၊ အသက်ကောင်သည်။ နဿ (အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တေဟိ၊ ထိုအရိုးစု စသည်တို့သည်။ ပရိဝါရိတံ၊ ဝန်းရံအပ်သော။ အာကာသမတ္တံ၊ ဟင်းလင်းပြင်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဒေသနာ၊ သည်။ သတ္တသုညတာသန္ဓသနပရာ၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းလျှင်ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ဖြစ်၍။ နိဿတ္တာဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဋ္ဌိ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍိကဋ္ဌိကာဒိဘေဒံ၊ ဖနောင့်ရိုးစသည် အပြားရှိသော။ ပဋိပါဋိယာ၊ အားဖြင့်။ ဥသိတံ၊ ထူထောင်အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ အတိရေကတိသတဘေဒံ၊ သုံးရာကျော် အပြားရှိသော။ အဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နာရူဟာတိ၊ ကား။ တမေဝ အဋ္ဌိ သဃံဘဋ္ဌံ၊ ထိုအရိုးအပေါင်း အရိုးစုကိုသာလျှင်။ အာဗန္ဓိတ္တာ၊ ဖွဲ့တွယ်၍။ ဌိတံ၊ သော။ နဝသတပဗ္ဗဘေဒံ၊ ကိုးရာအပြားရှိသော။ နာရုံ၊ အကြောကို။ မံသန္တိ၊ ကား။ တမေဝ အဋ္ဌိ သဃံဘဋ္ဌံ၊ ကိုသာလျှင်။ အနုလိမ္ပိတ္တာ၊ လိမ်းကျံ၍။ ဌိတံ၊ သော။ နဝပေသိသတပ္ပ ဘေဒံ၊ အသားတစ်ကိုးရာ အပြားရှိသော။ မံသံ၊ ကို။ စမ္မန္တိ၊ ကား။ မစ္ဆိကပတ္တကစ္ဆာယာယ၊ ငါး၏အကြေးနှင့်တူသော။ (မကို့က ပတ္တကစ္ဆာယာယ–ဟု ရှိသင့်၏၊ ယင်း၏ အတောင်နှင့်တူသော–ဟု အနက်ပေး) ဆဝိယာ၊ အရေပါးဖြင့်။ သဠာဒိတံ၊ ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ (ဗဟလစမ္မံ–၌စပ်) သကလသရီရံ၊ တကိုယ်လုံးကို။ ပရိယောနဒ္ဓိတ္တာ၊ မြှေးယှက်၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဗဟလစမ္မံ၊ အရေထူကို။ ပဋိစ္စ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အာကာသော ပရိဝါရိတောတိ၊ ကား။ ဘိတ္တိပါဒါဒိဝသေန၊ နံရံအခြေ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ကဋ္ဌံ၊ သစ်သားငင်း။ တသ္မေ၊ ထိုသစ်သားကိုသာလျှင်။ အာဗန္ဓနဝလ္လိ၊ ဖွဲ့တွယ်သောနွယ်ငင်း။ အနုလေပနမတ္တိကာ၊ လိမ်းကျံသော မြေညက်ငင်း။ ဆာဒနတိဏံ၊ ဖုံးမိုးသော သက်ကယ်မြက်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတာနိ ကဋ္ဌာဒီနိ၊ ဤသစ်သား စသည်တို့ကို။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌ငင်း။ ဗဟိ စ၊ အပ၌ငင်း။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဌိတောတိ၊ သော။ [၄၃၇] အာကာသော၊ ဟင်းလင်းပြင် အရပ်သည်။ အဂါ ရန္ဒေ၊ သာလျှင်။ သံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ အမည်ပညတ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧဟန္တိ ပဏ္ဍိတာ၊ အိမ်ဟူသော အမည်ပညတ်ကို။ လဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝ မေဝ၊ သာလျှင်။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌိအာဒီနိ၊ တို့ကို။ အန္တော စ၊ ၌ငင်း။ ဗဟိ စ၊ ၌ငင်း။ ပရိဝါရေတွာ၊ ၍။ ဌိတောတိ၊ သော။ အာကာသော၊ သည်။ တာနေဝ အဋ္ဌိအာဒီနိ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ရူပန္ဒေ၊ သာလျှင်။ သံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝေါဟာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ စ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ကဋ္ဌာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သံ၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ အဂါရံ၊ ကို။ လောကေ၊ ၌။ ခတ္ထိယဂေဟံ၊ မင်းမျိုးဖြစ်သူ၏အိမ်။ ဗြာဟ္မဏဂေဟံ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သူ၏အိမ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤကိုယ်ကိုလည်း။ ခတ္ထိယ သရီရံ၊ မင်းမျိုးဖြစ်သူ၏ကိုယ်။ ဗြာဟ္မဏသရီရံ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သူ၏ကိုယ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်၌၊ ဝါ၊ ဤအရိုး စသည်တို့၌။ ကောစိ၊ သော။ သတ္တော ဝါ၊ သည်ငင်း။ ဧဝေါ ဝါ၊ အသက်ကောင်သည်ငင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။

တေတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်း၍ ခွဲခြမ်း၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တဲ့တဲ့အန္တရာနသာရိနာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌိနာရူနံ၊ အရိုးနှင့်အကြောတို့၏ငင်း။ နာရုမံသာနံ၊ အကြောနှင့် အသားတို့၏ငင်း။ မံသစမ္မာနံ၊ အသားနှင့်အရေ တို့၏ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ တေသံ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဝရာနုပါတိနာ၊ အကြားသို့ အစဉ်လျှောက်လေ ရှိသော။ ဉာဏသခ်ါတေန၊ သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာတိ၊ ကား။ အနေကက္ခတ္တုံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဝိနိဝေဌေတ္တာ၊ ဖြေ၍။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆေကံ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အသီးအသီးကုန်သော။ အဋ္ဌိအာဒီနံ၊ တို့၏။ အန္တရာနုသာရိနာ၊ အတွင်းသို့ အစဉ်လျှောက်လေ့ရှိသော။ ဉာဏဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဧတေသုတိ၊ ကား။ သကလမ္ပိ၊ သော။ အတ္တာနော၊ ၏။ ရူပကာယံ၊ ရုပ်ကိုယ်ကို။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လေးဖို့အားဖြင့်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိဘတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ယထာ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ အဖို့တို့၌။ ပုရိမနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ယော ဣမသ္မိံ ကာယေ ထဒ္ဒဘာဝေါ ဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထို ဘာဝနာ အစီအရင်ကို။ အနန္တရနယေ၊ အခြားမဲ့နည်း၌။ ဝုတ္တာကာရေနေဝ၊ ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (သီမူနှင့်အညီပင်)

၃၀၉။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတော၊ သော။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ ၌။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ယခုအခါ၌ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာဝနာနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒွါစတ္တာလီသာယ။ပ။ ဥဂ္ဂဏှိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။

အာဒိတော၊ ၌။ ဒွတ္တိ သာကာရာ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ နိ ဟောန္တိ နနု၊ မဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဩားအံ့။ ဝတ္ထုသီသေန၊ တည်ရာဝတ္ထုကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဓာတုနံယေ၀၊ တို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ သင်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ နိ ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်၊ ဝါ၊ အပြစ်မရှိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေတိ၊ ကား။ ဂေါစရဂါမတော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ။ နာတိ ဒူရနာစ္စာသန္နတာဒီဟိ၊ မဝေးလွန်း မနီးလွန်းသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အဂ်ေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ သော။ ကတသဗ္ဗကိစ္စောနာတိ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤရဟန်းသည်။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကံ၊ ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်း အစရှိသော။ သဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတသဗ္ဗကိစ္စော၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ အသ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏။ သီလဝိသောဓနာဒိပန၊ ဓနအစရှိသော ကိစ္စသည်ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူသည်မှ။ ပဂေ၀၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးခဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သသမ္ဘာရသခ်ေပတောတိ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤ တရားသဘောဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဝေါဟာရာ၊ အသိဉာဏ်နှင့်ဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္ဘာရိယန္တိ၊ ဖြစ်ပွါးစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထို ဗုဒ္ဓိနှင့်ဝေါဟာရတို့၏အကြောင်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤတန္နိမိတ္တတရားဟူသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ပထ၀ီအာဒိ၊ ပထ၀ီအစရှိသည်ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကေသာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဝီသတိယာ၊ သော။ အာကာရေသု။ ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပထ၀ီတိ၊ ဟူ၍။ (ပ၀တ္တာ၊ ကုန်သော။) ဗုဒ္ဓိ၀ေါဟာရာ၊ အသိဉာဏ်နှင့် ဝေါဟာရတို့သည်။ ပထ၀ီနိမိတ္တကာ၊ ပထ၀ီလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ထဒ္ဓတံ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပ၀တ္တနတော၊ ကြောင့်တည်း။ [၄၃၈] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကေသာ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပထ၀ီ၊ သည်။ သမ္ဘာရော နာမ၊ မည်၏။ သ၀ိသေသာယ၊ အထူးနှင့်တကွသော။ တသ္သာ၊ ထိုပထ၀ီဓာတ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေသာဒယော၊ ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ သမ္ဘာရေဟိ၊ ပထ၀ီ ဟူသော သမ္ဘာရတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသမ္ဘာရာ၊ မည်ကုန်၏။ အာ၀ေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ သသမ္ဘာရာနံ၊ သမ္ဘာရနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သခ်ေ၀ေါ၊ ချုံးခြင်းသည်။ သသမ္ဘာရသခ်ေ၀ေါ၊ မည်၏။ တတော သသမ္ဘာရသခ်ေ၀တော၊ ထို သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို ချုံးသောအားဖြင့်။ ဘာ၀ေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သခ်ေ၀တော၊ အားဖြင့်။ ဝီသတိယာ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ဒ္ဝါဒသသု စ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ရင်း။ စတူသု စ၊ လေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ရင်း။ ဆသု ကောဋ္ဌာသေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ယထာဂ္ဂမံ၊ တိုင်း။ ပထ၀ီအာဒိကာ၊ ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဓာတုဝ၀တ္ထာနံ၊ ဓာတ်တို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ သသမ္ဘာရသခ်ေ၀တော၊ သခ်ေ၀အားဖြင့်။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒ ဘိက္ခု ဝီသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သသမ္ဘာရ၀ိဘတ္တိတောတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရာနံ၊ ရနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ကေသာဒီနံ၊ ဆံပင် စသည်တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာဒိကေ၊ ဆံပင်အစရှိကုန်သော။ ဝီသတိ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေးဦးကဲ့သို့။ ဧကဏ္ဍ၊ တည်း။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ပထ၀ီဓာတုဘာ၀ေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝ၀တ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ အာ၀ေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ သလက္ခဏသခ်ေ၀တောတိ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤသဘောဖြင့်။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။ သဘာ၀ေါ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣဓ ပန၊ ဤဓာတုဝ၀တ္ထာန်အရာ၌ကား။ ထဒ္ဓတာဒိ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်စသည်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထဒ္ဓလက္ခဏာ ဒိ၀န္တတာယ၊ ကြမ်းတမ်းသော လက္ခဏာစသည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလက္ခဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝါစတ္တာလီသ၊ သော။ အာကာရာ၊ ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုလေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သခ်ေ၀တော၊ ချုံးသောအားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသာဒိကေ၊ ကုန်သော။ ဝီသတိ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ဧကဏ္ဍ၊ တည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဓတာဒိကံ၊ သော။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဝ၀တ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်၍။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ သလက္ခဏသခ်ေ၀တော၊ အားဖြင့်။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်း မည်၏။ အာ၀ေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။ သလက္ခဏ၀ိဘတ္တိတောတိ၊ ကား။ ထဒ္ဓလက္ခဏာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သလက္ခဏာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသာဒီနံ၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝါစတ္တာလီသယ၊ သော။ အာကာရေသု၊ တို့၌။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ ထဒ္ဓတာဒီနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝ၀တ္ထာပနဝ၀ေန၊ အားဖြင့်။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။

ဧ၀ံ၊ သို့။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော။ ဘာ၀နာနယံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသိတုံ၊ အကျယ်ပြခြင်းငှါ။ ကထံ သသမ္ဘာရသခ်ေ၀တော ဘာ၀ေတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော–၌စပ်) တိက္ခပညော၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တိက္ခတာယ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပရောပရိ ယတ္တသဗ္ဗာ၀တော၊ အရင့်အနှရှိသည်၏ အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အရင့်အနှရှိသည်၏ အဖြစ်၏ရှိခြင်းကြောင့်။ တိက္ခိန္ဒြိယတာ၀သေန၊ တိက္ခိန္ဒြိယ၏အဖြစ် မုဒိန္ဒြိယ၏ အဖြစ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊

နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တိက္ခိန္ဒြိယသ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ပဌမနယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ မုဒိန္ဒြိယသ၊ မုဒိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယနည်းကို။ (ဝုတ္တော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နာတိတိက္ခပညော၊ အလွန်မထက်သော ပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ (ဒုဝိဓော၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိသဒိန္ဒြိယော၊ သန့်ရှင်းသော ဣန္ဒြေရှိ၏။ တသ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သသမ္ဘာရသခေါ်ပတော စ၊ သခေါ်ပအားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏသခေါ်ပတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဘာဝနာနယော၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ယော ပန (ပုဂ္ဂလော)၊ သည်ကား။ နာတိဝိသဒိန္ဒြိယော၊ အလွန်သန့်ရှင်းသော ဣန္ဒြေမရှိ။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော စ၊ ဝိဘတ္တိအားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဘာဝနာနယော၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်း ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပယတော ဧဝ၊ ပိုင်းခြားစဉ်ပင်လျှင်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ပရိဂ္ဂဟိ တတ္ထာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။

[၄၃၉] ၃၁ဝ။ ယသာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နာတိဝိသဒိန္ဒြိယံ၊ အလွန်သန့်ရှင်းသော ဣန္ဒြေမရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဘာဝယတောတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရသခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဝေန္တသ၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ယေန ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူ၍။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တဝိဓော၊ သော။ သော ဝိဓိ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟကော သလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တန္နိဿိတ္တာ၊ ထိုအစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ (ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) မနသိကာရကောသလ္လမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒွတ္တိ သာကာရေတိ၊ ကား။ ဓာတုမနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတေ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော။ ကေသာဒိကေ၊ သော။ ဒွတ္တိ သဝိဓေ၊ သော။ ဒွတ္တိ သဝိဓေ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့၌။ စ၊ ဆက်။ ဒွတ္တိ သာကာရေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ တေဇဝါယုကောဋ္ဌာသေ သု၊ တေဇောကောဋ္ဌာသ, ဝါယော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အဆင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနသ၊ ပိုင်းခြားခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗံ တတ္ထ ဝုတ္တဝိဓာနံ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝစသာ မနသာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဥဂ္ဂဟကောသလ္လဒ္ဒေသတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ၏ ဥဒ္ဒေသမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ အနုပုဗ္ဗမုဠ္ဠနာဒိဝသေနာတိ ပဒ်၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာဝ၊ လောက်။ အာဂတံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ သမ္ဘာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာ သပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်အရပ်မျက်နှာ တည်ရာ အပိုင်းအခြားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ အယံ မနသိကာရော၊ သည်။ ဓာတုပဋိက္ကူလဝဏ္ဏမနသိကာရာနံ၊ ဓာတုမနသိကာရ, ပဋိက္ကူလမနသိကာရ, ဝဏ္ဏ ကသိဏ်းမနသိကာရတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ပဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ (ရှေးဟောင်းသီမှုနှင့်အညီ သတ္တမျိုးသာသင့်သည်) သာဓာ ရဏော၊ ဆက်ဆ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတဓာတုမနသိကာရမေဝ၊ အသီးထုတ်အပ်သော ဓာတုမနသိကာရကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အဝသာနေ ဧဝံ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၁၁။ အညမည်။ပ။ ဧတေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ "သီသကဋာဟပလိဝေ့ဌနစမ္ဘံ၊ ဦးခေါင်းခွံကို မြေးယက်ရစ်ပတ်သော အရေထူ။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေါဟာရိယမာနာ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော။ ဧတေ ဘူတုပါဒါယဓမ္မာ၊ ဤဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ "မယိ၊ ၌။ ကေသာ၊တို့သည်။ ဇာတာ၊ ပေါက်ရောက်ကုန်၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဦးခေါင်းခွံကို မြေးယက်ရစ်ပတ်သော အရေထူ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ အာဘောဂ ပစ္စဝေက္ခဏသုညာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းမှ ဆိတ်ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ကာရဏသ စ၊ အရေထူဟူသော အကြောင်း၏ဂုဏ်။ ဖလသ စ၊ ဆံပင်ဟူသော အကျိုး၏ဂုဏ်။ အဗျာပါရတာယ၊ ဗျာပါရမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဓာတုမတ္တတံ၊ ဓာတ်မျှ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ စ၊ ထိုပြင်လည်း။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာနမ္မိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းတို့၏လည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အဗျာပါရတာ၊ ဗျာပါရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ စ၊ ထိုအာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာတို့သည်ရင်း။ တေသံ၊ ထိုအာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာ တို့၏။ ကာရဏာနိ စ၊ အကြောင်းတို့သည်ရင်း။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဘုဇိတ္တာ စ၊ နှလုံး သွင်းကုန်၍ရင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ စ၊ ဆင်ခြင်ကုန်၍ရင်း။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ပစ္စယဘာဝံ ဝါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ် သို့မူလည်း။ နှ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရုပ်ပြီး၏။ ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမ သနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ အစေတနောတိ၊ ကား။ နစေတနော၊ စေတနာ မဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ စေတနာရဟိတော၊ စေတနာမှကင်း၏။ အဗျာကတောတိ၊ကား။ အဗျာကတရာသိပရိယာပန္နော၊ အဗျာကတအစု၌ အကျုံးဝင်၏။ သုညောတိ၊ ကား။ အတ္တသုညော၊ အတ္တမှ ဆိတ်၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နိဿတ္တော၊ သတ္တဝါ မဟုတ်၊ ဝါ၊ သတ္တဝါမရှိ။ ထဒ္ဓလက္ခဏာဓိကတာယ၊ ခက်မာသော လက္ခဏာလွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထဒ္ဓေါ၊ ခက်မာ ၏။ တထော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဓန္ဓော၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော လောမာအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။

၃၁၂။ သုညဂါမဠာနေတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌၏။ သုညဂါမဂ္ဂဟဏ၊ လူဆိတ်သော ရွာပျက်ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ ကာယသ၊ ကိုယ်၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒကဝိရဟဒဿနတ္ထံ၊ ခံစားတတ်သော သူမှ ကင်းခြင်းကို ပြခြင်း အကျိုးရှိ၏။

၃၁၃။ မရုကဋ္ဌိကေတိ၊ ကား။ မရုကဗီဇာနိ၊ သစ်မည်စည်အစေ့တို့ကို။

[၄၄၀] ၃၁၄။ ဂေဟထမ္ဘာနံ၊ အိမ်တိုင်တို့၏။ အာဓာရဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌပိတသိလာယော၊ ထားအပ်သော ကျောက်တို့ကို။ ပါသာဏာဒုက္ခလကာနိ၊ ကျောက်ဆုံတို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ (အာကာရကို ငဲ့၍ အဓိပ္ပေတာနိ–ဟု နပုံလိင်နှင့်ဆို၏)

၃၁၅။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အသ၊ ထိုအရေ၏။ (စမ္မသ–ဟုရှိသင့်၏)ဒုဂ္ဂန္ဓာဒိဘာဝေ၊ မကောင်းသော အနံ့ရှိသည် စသည်၏အဖြစ်၌။ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အလ္လဂေါစမ္မဂ္ဂဟဏ၊ စိုသော နွားအရေကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၃၁၆။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ မံသပေသီနံ၊ သားတစ်တို့၏။ ဗဟလတာယ၊ တူတဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာမတ္တိကဂ္ဂဟဏ၊ ထူသော မြေညက်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၃၁၇။ ကုဋ္ဌဒါရုသူတိ၊ ကား။ ဒါရုကုဋ္ဌိကာယ၊ သစ်သားနံရံအခြေရှိသော။ ကုဋ္ဌိယာ၊ ကုဋ္ဌိ၏၊ ဝါ၊ အိမ်ငယ်၏။ ဘိတ္တိ ပါဒဘူတေသု၊ နံရံ၏အခြေဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ကဋ္ဌေသု၊ သစ်သားတို့ကို။ (လက္ခဏာဝန္တကဲပုဒ်)

၃၁၈။ ပဏ္ဍိကဋ္ဌိအာဒီနံ၊ ဖဏောင့်ရိုးစသည်တို့၏။ အာဓာရဘာဝေါ၊ ဆောင်တတ်သည် အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်သည်။ (အသမန္နာဟာရသိဒ္ဓေါ) ဝိယ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပြီးသကဲ့သို့။ ဂေါပ္ပကဋ္ဌိအာဒီနံ၊ ဖမျက်ရိုး စသည်တို့၏။ အာဓေယ္ယ ဘာဝေါပိ၊ ဆောင်အပ်သော၊ ဝါ၊ တည်တတ်သော အာဓေယျ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အသမန္နာဟာရသိဒ္ဓေါ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ။ ဌ၊ ပဏ္ဍိကဋ္ဌိ။ပ။ ဋ္ဌိတန္တိအာဒီ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ သီသဋ္ဌိ ဂီဝဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတန္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၁၉။ သိန္နဝေတ္တဂ္ဂါဒီသူတိ၊ ကား။ သေဒိတဝေတ္တကဋ္ဌိရာဒီသု၊ ပြုတ်ဖြောအပ်ပြီးသော ကြိမ်ညွန့် စသည်တို့ကို။

၃၂၁။ ဥရဋ္ဌိသဃံဘော၊ ရင်ရိုးအပေါင်းအစုကို။ ပဋ္ဌရသဒိသတာယ၊ ချိုင့်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥရဋ္ဌိပဋ္ဌရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တောဘ၊ ၏။ တသ၊ ထိုရင်ချိုင့်၏။ အထိရဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိက ပဋ္ဌရံ၊ ဆွေးမြည့်သော သဲလျင်းချိုင့်ကို။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ပုံတူ ဥပမာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ၏။

၃၂၂။ ယမကမံသပိဏ္ဍောတိ၊ ကား။ မံသပိဏ္ဍယုဂဠေ၊ အသားစိုင်အစုံသည်။

၃၂၃။ ကိလောမကဿ၊ အမြှေး၏။ သေတဝဏ္ဏတာယ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိလောတိကပလိ ဝေဌိတောတိ၊ ဟူ၍။ ပိလောတိကံ၊ ပုဆိုးကြမ်းကို။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ပုံတူဥပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝမေဝ။ပ။ ဇာနာတီတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌၏။ ဝဏ္ဏဟဒယာနိ၊ အညှိုနှင့်နှလုံးတို့သည်။ "မယံ၊ ငါတို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နကိလောမကေန၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမြှေးသည်။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နာနိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်၏"။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ သကလသရီရေ၊ တကိုယ်လုံး၌။ မံသံ စ၊ အသားသည်လည်း။ "အဟံ၊ ငါ့ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နကိလောမကေန၊ သည်။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏"။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ (ဣတိ၊ သို့။) ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၂၄။ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿန္တိ၊ ကား။ ကုသူလဿ၊ ကျီ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ မတ္ထကပဿံ၊ အထက်နံပါးကို။

၃၂၅။ ဒ္ဝိန္နံ ထနာနမန္တရေတိ၊ ကား။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ထနပွဒေသာနံ၊ သားမြတ်၏ တည်ရာအရပ်တို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ထနပွဒေသော စ၊ သားမြတ်တို့၏ တည်ရာအရပ်ကိုလည်း။ အဗ္ဘန္တရဝသေန၊ အတွင်းဖက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၂၇။ ဇေဝိသတိအန္တဘောဂေတိ၊ ကား။ ဇေဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်တခုသော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ဩဘဂ္ဂေါ ဘဂ္ဂေ၊ အောက်သို့ ခွေ၍ခွေ၍ ကျသော။ အန္တမဏ္ဍလေ၊ အူခွေအဝန်း၌။

[၄၄၁] ၃၂၈။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ဌိတောဝ၊ တည်သော။ ပရိဘုတ္တာဟာရော၊ စားသုံးအပ်သော အာဟာရ သည်။ ဥဒရိယံ၊ ယမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒရိယံ။ပ။ သာယိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၃၁။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်၊ သံသရဏလောဟိတံ ဝိယ စ၊ ရွှေရှားသော သွေးကဲ့သို့ငင်း။ ကာယုသ္မာ ဝိယ စ၊ ကိုယ်၏အပူငွေ့ကဲ့သို့ငင်း။ ကမ္မဇရူပပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိကံ၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ ။ပ။ ဌိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပဋိဗဒ္ဓတာဝစနေန၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆိုသောစကားဖြင့်။ အသ၊ ထို အဗဒ္ဓသည်းခြေ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗာဝမေဝ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ ဝိယ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ကဲ့သို့။ ဧကန္တကမ္မဇေ၊ စင်စစ်ကမ္မဇ၏ အဖြစ်ကို။ နဿ (ဒီပေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပိတ္တာ ကောသကေတိ၊ ကား။ မဟာကောသဋ္ဌကီကောသသဒိသေ၊ သပွတ်ခါးကြီးသီး၏ အိမ်နှင့်တူသော။ ပိတ္တာဓေရေ၊ သည်းခြေ၏ တည်ရာအိမ်၌။ ယူသဘူတောတိ၊ ကား။ ရသဘူတော၊ အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။

၃၃၂။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒီနံ၊ လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး စသည်တို့ကို။ ဆဋ္ဌနဋ္ဌာနံ၊ စွန့်သွန်ရာအရပ် သည်။ စဋ္ဌနိကာ၊ တံစီးတွင်းမည်၏။ တသံ စဋ္ဌနိကာယံ၊ ထိုတံစီးတွင်း၌။

၃၃၃။ ပုဗ္ဗာသယော၊ ယသည်။ မဋ္ဌပုညာနံ၊ ဘုန်းကံနည်းကုန်သော။ (သီဟိုဠ်မှုနှင့် အညီပင်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နှာ ၃၃၉၊ စာပိုဒ် ၂၉၈–နှင့်လည်း ညီ၏) ကေသဠိဒေဝ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အသဗ္ဗသာဓာရဏာ။ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်မဆက်ဆံ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ပုဗ္ဗော အနိ ဗဒ္ဓေါကာသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၃၄။ ပိတ္တံ ဝိယာတိ၊ ကား။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဝိယ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေကဲ့သို့။ အကလသရီရန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဇီဝိတိ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သရီရပ္ပဒေသံ၊ ကိုယ်အရပ်ကို။ ဝက္ကဟဒယ။ပ။ တေမေန္တန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ယကနံ၊ အသည်းကို။ ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏောန စ၊ အောက်အရပ်အဖို့ကို ပြည့်စေသဖြင့်ငင်း။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော အညို့ နလုံး အဆုတ်တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုအညို့စသည်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ထောက် ထောက်၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ပဋ္ဌရဏောန စ၊ ယိုချသဖြင့်ငင်း။ တေမေတိ၊ စိုစွတ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ။ပ။ တေမယမာနေတိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ တေမကတေမိ တဗ္ဗာနံ၊ စိုစိတ်စေတတ်သော သွေးနှင့်စိုစွတ်စေအပ်သော အညို့စသည်တို့၏။ အဗျာပါရတာသာမညနိဒဿ နတ္ထံ ဇေ၀၊ ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ကို ညွှန်ပြခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်။ ဥပမာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဌာနသာမည နိဒဿနတ္ထံ၊ တည်ရာဌာနအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ညွှန်ပြခြင်းငှါ။ (ဥပမာ၊ ကို။) နဿ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ သန္ဓိစိတ လောဟိတေန၊ စုဝေးလျက် တည်သောသွေးသည်။ တေမေတဗ္ဗာနံ၊ စိုစွတ်စေအပ်ကုန်သော။ ကေသဠိ၊ အချို့သော ဝက္ကဟဒယ ပပ္ပါသ ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဟေဋ္ဌာ ဌိတတာ၊ အောက်၌တည်သည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယကန ကောဋ္ဌာသ၏။ ဥပရိ ဌိတတာ၊ အထက်၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကိုငင်း။ ကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေ သေ၊ ၌။ ဒဿိတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ယကနဿ၊ အသည်း၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂဌာနံ၊ အောက်အဖို့အရပ်သည်။ "မယိ၊ ၌။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ တည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ နဿ ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝက္ကာဒီနိ၊ အညို့စသည်တို့သည်။ "အမှေ၊ ငါတို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စိုစွတ်စေလျက်။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ နဿ ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဣတိ ဇေ၀၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၃၆။ ပတ္ထိန္ဒသိနေဟောတိ၊ ကား။ ထိနဘာဝေ၊ ပြစ်ချွဲသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဃနဘာဝေ၊ အစိုင်အခဲ၏ အဖြစ်သို့။ ဂတသိနေဟော၊ ရောက်သော အဆီအစေးတည်း။ သကလသရီရေ၊ ၌။ မံသံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တဋ္ဌ၊ ထို စကားကိုလည်း။ ထူလသရီရံ၊ ဆူဖြိုးသော ကိုယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မေဒဿ၊ အဆီခဲ၏။ ပတ္ထိန္ဒ တာယ၊ ပြစ်ချွဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဃနာဘာဝေ၊ အစိုင်အခဲ၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ မံသဿ ဝိယ၊ အသား၏ကဲ့သို့။ ထဒ္ဓတာ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သီဟိုဠ်မှုနှင့်အညီပင်) နဿ၊ မဖြစ်၊ ဝါ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတ္ထိန္ဒ ယူသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုအဆီအခဲ၏။ အာပေါကောဋ္ဌာသတာ၊ အာပေါ ကောဋ္ဌာသ၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

[၄၄၂] ၃၃၇။ ဥဒကပုဏ္ဏောသု တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသူတိ၊ ဟူသော စကားကို။ နာတိပရိဏတာနံ၊ အလွန်မရင့်ကုန် သေးသော။ သဇလကာနံ၊ ရေရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရေနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ အဂ္ဂတော၊ အဖျားမှ၊ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းမှ။ ဆိန္နာနံ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်သော။ တာလသလာဋ္ဌုကာနံ၊ ထန်းသီးစိမ်းတို့၏။ ဝိ၀ရာနိ၊ အပေါက်အခေါင်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၃၈။ ဝသာယ၊ ဆီကြည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ အာဓေရေ၊ ၌။ အဘိဗျာပနမုခေန၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ အရင်းခံပြုသဖြင့်။ အဗျာပါရတောသာမည်၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာ၀ေတဗ္ဗံ၊

ထင်စွာ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစာမဂတတေလ၊ ထမင်းချိုး၌ (၀ါ) ထမင်းရည်၌တည်သော ဆီကို။ နိဒဿိတ်၊ ဥပမာ အဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၃၉။ အမ္မိလဂ္ဂမဒုရဂ္ဂါဒိကေ၊ ချဉ်သောအဖို့ ချိုသောအဖို့ရှိသော အရသာ အစရှိသော။ ခေဠုပ္ပတ္တိပစ္စယေ၊ တံတွေးဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။)

၃၄၃။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ တေဇောကောဋ္ဌာသေသု၊ သတို့၌။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိတတ္တိ၊ ကို၊ ပရိဏာမေတွာ၊ ပြောင်းလဲစေ၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေန သန္ဓပ္ပတိ တိ။ကား။ ယေန၊ အကြင်တေဇောဖြင့်။ ကာယော၊ သည်။ သန္ဓပ္ပတိ၊ ပြင်းစွာပူလောင်၏။ သန္ဓပ္ပနကိစ္စော၊ ပြင်းစွာ ပူလောင်စေခြင်း ကိစ္စရှိသော။ အယံ တေဇော၊ ဤတေဇောသည်။ ဣတိ၊ သို့။ တသ၊ ထိုတေဇော၏။ ပရိဂ္ဂဏှနာ ကာရော ဧ၀၊ သိမ်းယူသော အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဗ္ဗော၊ ပြန်လည် သုံးသပ်အပ်၏။ ယေန ဇီရိယတီတိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ပင်တည်း။

၃၄၄။ အသာသပသာသ၀ေသနာတိ၊ ကား။ အန္တောပ၀ိသနဗဟိနိက္ခမနနာသိကာ၀ါတဘာ၀ေန၊ အတွင်းသို့ဝင်သော နှာခေါင်းလေ, အပသို့ထွက်သော နှာခေါင်းလေတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧ၀ံပတ္တမနသိကာရသတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ သသမ္ဘာရ၀ိဘတ္တိတော၊ တွဲအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ သမ္ဘာရနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပ၀တ္တကမ္မ ဋ္ဌာနမနသိကာရသ၊ ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော။ ဓာတုယော ပါကဋာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိ တတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဝိဘူတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤ အရာ၌လည်း။ ဘာ၀နာ၀ိဓာနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၄၅။ တတ္ထေ၀ါတိ၊ ကား။ တေသုယေ၀ ဝီသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု၊ ထိုနှစ်ဆယ်သော ကောဋ္ဌာသတို့၌သာလျှင်။ ပရိပါ၀စန။ပ။ လက္ခဏန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်တို့၌လည်း။ တတ္ထေ၀ါတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုန၊ တဖန်။ တတ္ထေ၀ါတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ တေသုယေ၀ ဒွါဒသသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌သာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသာနံ၊ ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ သ၀ိဂ္ဂဟတာယ၊ အထည်ကိုယ်ဒြဗ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိမ္ဘုနင့်အညီပင်) တတ္ထ၊ ထိုဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရှိကုန်သော။ အာပေါဓာတုအာဒယော၊ တို့ကို၊ ၀ါ၊ တို့သည်။ နှာနိယစုဏ္ဏာဒီသု၊ ဆပ်ပြာမှုန့်အစရှိသည်တို့၌။ ဥဒကာဒယော ဝိယ၊ ရေအစရှိ သည်တို့ကဲ့သို့။ သုဝိညေယ္ယာ၊ လွယ်ကူစွာ သိအပ်ကုန်၏၊ ၀ါ၊ သိလွယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေ၀ အာဗဇ္ဈနလက္ခဏန္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သန္ဓပ္ပနာဒိတေဇောကောဋ္ဌာသေသု ပန၊ သန္ဓပ္ပနအစရှိသော တေဇောကောဋ္ဌာသတို့၌မူကား။ ၀ါယောဓာတု အာဒယော၊ တို့ကို၊ ၀ါ၊ တို့သည်။ တထာ၊ တူ၊ ၀ါ၊ ထိုကဲ့သို့။ နှ သုဝိညေယ္ယာ၊ လွယ်ကူစွာ မသိအပ်ကုန်၊ ၀ါ၊ မသိလွယ်ကုန်။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ၀ါ၊ ကြောင့်။ တေန အဝိနိဘုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထေ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ နှ (ဝုတ္တံ)၊ မဆိုအပ်။ ယဒိ ဧ၀ံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ၀ါယုကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ တတ္ထေ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ကထံ။ အဘယ့်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပါသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) ဟိ၊ တတ္ထေ၀–ဟု ဆိုသင့်စွ။ ဥဒ္ဒဂ်ံ မ၀ါတာဒယော၊ အထက်သို့ဆန်တက်သော လေအစရှိကုန်သော။ ၀ါယုကောဋ္ဌာသာပိ၊ ၀ါယော ကောဋ္ဌာသတို့သည်လည်း။ ပိဏ္ဍာကာရေနေ၀၊ အပေါင်းအစု အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ်၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သန္ဓပ္ပနာဒိတေဇောကောဋ္ဌာသာ ပန၊ တို့သည်မူကား။ (ပိဏ္ဍာကာရေနေ၀၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ်၊ သို့။) နှ (ဥပဂစ္ဆန္တိ)၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ (၀ါယော ကောဋ္ဌာသတို့၌ တတ္ထေ၀–ဟုဆိုသော) စကား သည်။ နှ ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်၊ ၀ါ၊ အပြစ်မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တေနာတိ၊ ကား။ တေန ဆာဒေန၊ နှင့်။ အ၀ိနိဘုတ္တန္တိ၊ ကား။ အ၀ိနာဘူတံ၊ မကင်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ၀ါ၊ မကင်း မကွာသော။ ၀ါ၊ ကား။ တံတံကလာပဂတ၀သေန၊ ထိုထို ကလာပ်တို့၌ တည်သော ဓာတ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ အ၀ိနိ ဘုတ္တံ–ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧ၀ं ၀ဝတ္ထာပယတောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ အားဖြင့်။ သလက္ခဏသခ်ေ၀တော၊ အားဖြင့်၊ ၀ါ၊ လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို ချုံးသောအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ [၄၄၃] ၀ဝတ္ထာပေန္တသ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသော။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ တသေ၀ं ၀ါယမမာနသာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

၃၄၆။ ဧ၀ မ္ပိ ဘာ၀ယတောတိ၊ ကား။ သလက္ခဏသခ်ေ၀တော၊ ပ–အားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဘာ၀ေန္တသာပိ၊ ပွါးစေသော်လည်း။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရ၀ိဘတ္တိတော၊ ဝိဘတ္တိ အားဖြင့်။ ဘာ၀နာယံ၊ ပွါးစေခြင်း၌။ ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧ၀န္တိ၊ ကား။ ကေသေ ယထာ၊ ဆံ၀င်၌ကဲ့သို့။ ဧ၀ं၊ တူ။ သဗ္ဗ ကောဋ္ဌာသေသူတိ၊ ကား။ ဧကစတ္တာလီသဘေဒေသု၊ ကုန်သော။ သေသသဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ ကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ (ဤ၌ ပုဒ်မကြီးရှိရမည်) ဧ၀ं၊ သို့။ ဇတ္ထ၊ ဤသသမ္ဘာရ၀ိဘတ္တိနည်း၌။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဓာတုသတသ၊ တရာ

ခြောက်ဆယ့် ရှစ်ပါးသော ဓာတ်ကို။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤသသမ္ဘာရဝိဘတ္တိအရာ၌။ ဘာဝနာဝိဓာန်၊ သည်။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ လျှင်တည်း။

ကွဒါနိ၊ ၌။ ဝစနတ္ထာဒိမုခေနပိ၊ ဝစနတ္ထ အစရှိသည်ကို အရင်းခံပြုသဖြင့်လည်း။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ မနသိကာရဝိဓာန်၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ၊။ ဝစနတ္ထတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝစနတ္ထတောတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗ ပဌမ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟဏံ၊ သင်ယူခြင်းသည်။ ဝစနဝသေန၊ သဒ္ဒါ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝစနဒ္ဓါရေန၊ သဒ္ဒါကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ တဒတ္ထသ၊ ထိုသဒ္ဒါ၏ အနက်၏။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသဒ္ဒါ၏အစွမ်းအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝစနတ္ထတောပိ၊ သဒ္ဒါ၏အနက်အားဖြင့်လည်း။ ဓာတူနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗတာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ ဝစနတ္ထဝသေန၊ သဒ္ဒါနက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသေသတော စ၊ ဝိသေသအားဖြင့်ရင်း။ (ပထဝီစသည်၏ အနက်ကိုရည်၏) သာမညတော စ၊ ညအားဖြင့်ရင်း။ (ဓာတုဏ်အနက်ကိုရည်၏) ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဌိတသ၊ တည်သော ယောဂီအား။ (ဝုတ္တာ–၌စပ်) ဝါ၊ သည်။ (မနသိကာတဗ္ဗတာ–၌စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့သည်။ ပိဏ္ဍသော၊ အပေါင်းအစုအားဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ နု (ပဝတ္တန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကလာပတောပိ၊ အပေါင်းအစု ကလာပ်အားဖြင့်လည်း။ မနသိကာတဗ္ဗတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေ ကလာပါ၊ ထိုကလာပ်တို့သည်။ ပရမာဏုပရိမာဏာ၊ ပရမာဏုမြူ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပ္ပရိယာပန္နာနံ၊ ထိုကလာပ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ပထဝီ ဓာတုအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဧကသ္မိံ သရီရေ၊ တခုသော ကိုယ်၌။ ပရိမေယျပရိစ္ဆေဒ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော အပိုင်းအခြားကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ၊။ စုဏ္ဏတော၊ အမှုန့်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အသေးစိတ်အားဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ တာသံ၊ ထိုပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့ကို။ စုဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သော အယံ မနသိကာရော၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သဃံဌဝသေန၊ အပေါင်းအစု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်သော။ နိဗ္ဗိဒ္ဓိတသရူပမေဝ၊ အသီးထုတ်အပ်သော သရုပ်သဘောကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တေန၊ သိမ်းဆည်းသော ယောဂီသည်။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းရာ၌။ (ပရိဂ္ဂယှမာနာသု–၌စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝါစတ္တာလီသာယ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဓာတူသု၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂယှမာနာသု၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဇတ္တကာ၊ ဤမျှသော ဓာတ်တို့သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဇတ္တကာ၊ ဤမျှသောဓာတ်တို့သည်။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်အစ ရှိသည်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ကွတိ၊ သို့။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဥတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ကြောင်းသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ပရိညာတသမုဋ္ဌာနာနမ္မိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသောဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုဓာတ်တို့၏။ (ဝိသေသသာမညေ–၌စပ်) သဒ္ဒါနုသာရေန၊ ပထဝီအစရှိသော သဒ္ဒါသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ (ပထဝီ–သဒ္ဒါ စသည်နှင့်စပ်သော ဝိသေသ, ဓာတု–သဒ္ဒါနှင့်စပ်သော သာမညမျိုး မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) ဝိသေသသာမညေ ပရိဂ္ဂဟော၊ ဝိသေသအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း, သာမညအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကွတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ နာနတ္တေ ကတ္တတော၊ နာနတ္တ, ဧကတ္တအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ လက္ခဏဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိဘုတ္တာရူပါပိ၊ အသီး အသီးခွဲခြမ်းအပ်သော သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတော၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာန တာယ၊ မညွှန်ပြအပ် မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာန ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒေသေန၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့်။ အဝိနိ ဘုတ္တာ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းအပ်ကုန်။ ကွတိ၊ သို့။ အယံ ဝိသေသော၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကွတိ၊ သို့။ [၄၄၄] ဒဿ

တုံ၊ ဌာ။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂတော၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းအပ်, မခွဲခြမ်းအပ်သောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဝိ နိဗ္ဘောဂဝုတ္တိယံ၊ အသီးအသီး မကွဲပြားသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း၊ ကာစိဒေဝ၊ အချို့သော ဓာတ်တို့ သည်သာလျှင်။ ကာသဠိ၊ အချို့သော ဓာတ်တို့နှင့်၊ သဘာဂါ၊ သဘောတူကုန်၏၊ ဝါ၊ တူသော အဖို့ရှိကုန်၏။ ကာစိ၊ အချို့ သော ဓာတ်တို့သည်။ ဝိသဘာဂေါ၊ သဘောမတူကုန်၊ ဝါ၊ ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။ ကွတိ၊ သို့။ အယမ္မိ ဝိသေသော၊ ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကွတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ သဘာဂဝိသဘာဂတော၊ သဘောတူ, မတူသော အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဘာဂဝိသဘာဂါပိ၊ သဘောတူသည် မတူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကာ၊ ကသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဤဒိသကိစ္စဝိသေသယုတ္တာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကိစ္စအထူးနှင့်ယှဉ်ကုန် ၏။ ဗာဟိရာ၊ ပြင်ပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓာတုယော၊ တို့သည်။) တဗ္ဗိပရီတာ၊ ထိုအဗ္ဗတ္တိကဓာတ်တို့၏ ကိစ္စမှပြန်သော ကိစ္စရှိကုန်၏။ ကွတိ၊ သို့။ အယံ ဝိသေသော၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကွတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ အဗ္ဗတ္တိကဗာဟိရဝိသေ သတော၊ ကဓာတ် ဗာဟိရဓာတ်တို့၏ အထူးအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဇာတိသင်္ဂဟာဒိကော၊ ဇာတ်တူ အားဖြင့် ရေတွက်ခြင်း သိမ်းယူခြင်း အစရှိသော။ ဓာတုသင်္ဂဟဝိသေသောပိ၊ ဓာတ်တို့ကို ရေတွက်ခြင်း အထူးကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂ ဟိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကွတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ သင်္ဂဟတော၊ ရေတွက်ခြင်း သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊

၏။ သန္ဓာရဏာဒီဟိ၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ယထာသကကိစ္စေဟိ၊ အကြင် အကြင်မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကိစ္စတို့ဖြင့်။ အညမညူပတ္ထမ္ဘဘာဝတောပိ၊ အချင်းချင်းထောက်ပံ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ပစ္စယတော၊ ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဗျာ ပါရနယတော၊ အဗျာပါရနည်းအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အသမန္နာ ဟာရတော၊ နလုံးသွင်းခြင်း ကင်းသောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အတ္တနော၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ပစ္စယမ္မဝိသေ သတော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအထူးအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယဘာဝဝိသေသတော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိအထူးအားဖြင့်ရင်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ပစ္စယဝိဘာဂ တော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပစ္စည်းတရားကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ ဇဝ၊ သို့။ တေရ သန္ဓံ၊ ကုန်သော။ ဇတေသံ အာကာရာနံ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ကို၊ ဝါ၊ ဤအပြားတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။

၃၄၇။ တတ္ထ၊ ထိုပတ္ထဋ္ဌာ–စသောပါ၌၌။ (ဤတတ္ထ–မှ ရှေး၌ အနုသန္ဓေ ဝါကျရှိသင့်၏) ပတ္ထဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ပုထုတ္တာ၊ ကြီးမားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ ပုထုဘာဝတော၊ ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထဝီ၊ မည်၏။ (သီမုနှင့်အညီပင်) ပုထဝီ ဇဝ၊ ပုထဝီသည်ပင်လျှင်။ ပထဝီ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒတ္ထော၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပထနဋ္ဌေန၊ ထင်ရှားသော အနက်ကြောင့်။ ပထဝီ၊ မည်၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခာယတိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အပ္ပေါတိတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် (နှာ ၄၃ဝ)၌။ ဝုတ္တော ဇဝ၊ ဝိသရိတိ–ဟုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာတည်း။ အာပီယတီတိ၊ ကား။ သောသီယတိ၊ ခြောက်စေအပ်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပီဝီယတိ၊ သောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အယံ ပနတ္ထော၊ ဤပိဝီယတိဟူသော အနက်သည်ကား။ သသမ္ဘာရာပေ၊ သသမ္ဘာရအာပေါ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ လက္ခဏာပေပိ၊ လက္ခဏာ အာပေါ၌လည်း။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သောပိ၊ ထိုလက္ခဏာအာပေါသည်လည်း။ ဖရသပါစန ဝိသောသနာကာရေန၊ ကြမ်းတမ်းသော အခြင်းအရာ, ကျက်စေသောအခြင်းအရာ, ခြောက်စေသော အခြင်းအရာရှိသော။ သေသဘူတတ္တာယေန၊ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပီယမာနော ဝိယ၊ သောက်အပ်ဘိသကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အာပါယတီတိ၊ ကား။ ဗြူဟေဟိ၊ ပွါးစေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပရိဗြူဟနရသာ၊ ပွါးစေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ တေဇေတီတိ၊ ကား။ နိသေတိ၊ သွေးတတ်၏၊ ဝါ၊ ထက်စေတတ်၏။ တိက္ခဘာဝေန၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သေသဘူတတ္တယေ၊ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ဥဿာပယတိ၊ ပူစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါယတီတိ၊ ကား။ သမီရေတိ၊ ရွှေ့ရှားစေတတ်၏။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန၊ အရပ်တပါးသို့ရောက်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘူတသဃာတံ၊ ဘုတ်အပေါင်းကို။ ဂမေတိ၊ သွားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဇဝ၊ အားဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ၊ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝစနတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သာမည တော၊ အားဖြင့်။ (ဝစနတ္ထံ၊ ကို။) ဝတ္တုံ၊ ၎။ အဝိသေသေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သလက္ခဏာဓာရဏာတောတိ၊ ကား။ တိတ္ထိယပရိ ကပ္ပိတော၊ တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော။ ပကတိ၊ ပကတိဝင်း။ အတ္တာ၊ အတ္တဝင်း။ (ပကတိနှင့် အတ္တအတူတူ မဟုတ်၊ တခြားစီပင်ဟု ထိုဝါဒီတို့က ကြံဆကြ၏) ဣတိ ဇေမာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်ဒြဗ်သည်။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဇဝ၊ တူ။ ဇော၊ ဤပထဝီအစရှိသော ဓာတ်တို့သည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်။) နှ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဇော၊ ဤပထဝီ အစရှိသော ဓာတ်တို့သည်။ သလက္ခဏ၊ မိမိ၏လက္ခဏာ ဟုဆိုအပ်သော။ သဘာဝံ၊ သဘောကို။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ မည်ကုန်၏။ [၄၄၅] ဒုက္ခာဒါ (ဓာ) နတောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ ဝိဒဟနတော၊ စီရင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ရဲ့။ ဇောဓာတုယော၊ တို့သည်။ ကာရဏာဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ အသီးအခြား တည်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ အယ လောဟာဒိဓာတုယော၊ သံကျောက် ကြေးကျောက် အစရှိသော ကျောက်ဓာတ် တို့သည်။ အယလောဟာဒီ၊ သံကြေးအစရှိသည်ကို။ (ဝိဟဒန္တိ) ဝိယ၊ စီရင်ကုန်သကဲ့သို့။ အနေကပ္ပကာရံ၊ သော။ သံသာရ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဝိဒဟန္တိ၊ စီရင်တတ်ကုန်၏၊ (ဝါ၊ တနည်း။) ဒုက္ခာဓာနတောတိ၊ ကား။ အနပ္ပကဿ၊ များစွာသော။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ ဝိဓာနမတ္တတော၊ စီရင်ခြင်းမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့် ဝိဓာနမတ္တတော–ဟုဆိုသနည်း ဟူမူကား။) အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုသို့ မလိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုသံသရာဝဋ္ဋ ဆင်းရဲကို။ ကာရဏာဘူတာဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ (ကရဏာဘူတာဟိ–ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ကရိဏီးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောဟု–ပေး) ဇောဟိ၊ ဤဓာတ်တို့ဖြင့်။ သတ္တော်ဟိ၊ တို့သည်။ အနဝဓိယတိ၊ စီရင်အပ်၏။ (ကရဏာသာဓန–ကို ပြ၏) တထာ ဝိဟိတံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စီရင်အပ်သော။ တံ စ၊ ထိုသံသရာ ဆင်းရဲကိုလည်း။ ဇောသွေဝ၊ ဤဓာတ်တို့၌သာလျှင်။ ဓီယတိ ဌပီယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ ဇဝ၊ သို့။ ဒုက္ခာဓာနတော၊ ဆင်းရဲကို စီရင်ခြင်းမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲကို စီရင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲကိုထားရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ မည်ကုန်၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ နိဇ္ဇီဝဋ္ဌော၊ ဇီဝ မဟုတ် ဇီဝ မရှိသော အနက်သည်။ ဓာတုဋ္ဌော၊ ဓာတ်၏အနက်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။

အယ် အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ခဲ့ပြီးသည်လျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယ် ပုရိသော၊ သည်။ ဆဓာတုရော၊ ခြောက်ပါးသော ဓာတ်ရှိ၏"။ ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ဒေသနာတို့၌။ ဇီဝသညာသမူ ဟနတ္ထံ၊ ဇီဝဟု ဖြစ်သော အမှတ်သညာကို ပယ်နှုတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဓာတုဒေသနံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဝစနတ္ထမုခေနပိ၊ ဝစနတ္ထကို အရင်းခံပြုသဖြင့်လည်း။ အသာဓာရဏတော စ၊ မဆက်ဆံသော အားဖြင့်ရင်း။ သာဓာရဏတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သရသလက္ခဏမေဝ၊ မိမိ၏ သဘော လက္ခဏာကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝီယတိ၊ ထင်စွာ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ။ပ။ ကာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝစနတ္ထမုခေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ဌိတသ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနသိကာ ရော၊ ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၄၈။ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ပကာရေတိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ အထ ဝါ၊ သော်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကောဌာသတို့၌။ ဓာတု ယော၊ တို့ကို။ အာကရီယန္တိ ဒိဿန္တိ၊ ရှုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရော၊ မည်ကုန်၏။ ကောဌာသော၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) အဌဝမ္မသမောဓာနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယဝသေသေန၊ အကြောင်းထူးအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝိသိဋ္ဌရူပါနံ၊ ထူးသော သဘောရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏာဒီနံ၊ ကုန်သော။ အဌန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမဝါယ တော၊ စုဝေးလျက်တည်ခြင်းကြောင့်။ သန္ဓိဝေသဝိသေသဝသေန၊ စုဝေးလျက်တည်ခြင်း ဟူသော အထူး၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဟာဝဌာနတော၊ တကွတည်ခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုရှစ်ပါးသော တရားအပေါင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ကေသာတိ၊ ဆံပင် တို့ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ သမ္ဘူတိ သမညာမတ္တံ၊ အမည်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံယေဝ ဝိနိဗ္ဘောဂါတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ ဝဏ္ဏာဒီနံ၊ ထိုအဆင်း စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝိနိဗ္ဘုဇနတော၊ ဉာဏ်ဖြင့် အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ ဝဏ္ဏာ ဒယော၊ ကုန်သော။ အဌ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇမာနာ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန် အပ်ကုန် သည်ရှိသော်။ အညမညဗျတိရေကေ နဲ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အချင်းချင်းမှ ထူးခြားလျက် ပိုလွန်သော အားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘန္တိ ယထာ၊ ရအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝဏ္ဏာဒီဗျတိရေကေန၊ ဝဏ္ဏစသည်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စသည်တို့မှ ထူးခြားလျက် ပိုလွန်သောအားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာ၊ တို့ကို။ နဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒိတေ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ (ဤ၌ စ-သဒ္ဒါပိုသည်၊ သီမုဋ္ဌကား မရှိ) ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကေသာ တိ၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ သမ္ဘူတိ၊ သမုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုတရားတို့ကို။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး၊ ကတေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကေသာတိ၊ ဟူသော။ သမ္ဘူတိ၊ အမည်သည်၊ ဝါ၊ သမုတ်အပ်သော ပညတ်ဝတ္ထုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အဌဝမ္မကလာပမတ္တမေဝါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ကေသပညတ္တိယာ၊ ဆံပင်ဟု ပညတ်ခြင်း၏။ ဥပါဒါယ ဘူတေ၊ စွဲမှီအပ်သော တရားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ စွဲမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာဒိကေ၊ တို့ကို။ ဧကတ္တေန၊ တရု တည်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဝဏ္ဏအစရှိသည်တို့၏။ အဌဝမ္မမတ္တ ဘာဝတော၊ ရှစ်ပါးသော တရားမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။) နဲ၊ မဟုတ်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ ကောဌာသော၊ သ-ဟူသည်။ (ဣတိ-ပိုသည်၊ သီမုဋ္ဌကားမရှိ) တာဝ၊ စွာ။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ကေသမူလံ၊ ဆံပင်၏ အမြစ်အရင်းတည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ လောမာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒသဝမ္မကလာပေါပိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အသိတာဒိပရိပါစကော၊ စားအပ်သော အစာစသည်ကို ကြေကျက်စေတတ်သော။ တေဇောကောဌာသော၊ သည်။ နဝဓမ္မ ကလာပေါပိ၊ (ဇီဝိတနှင့်တကွ) ကိုးပါးသော တရားတို့၏ အပေါင်းအစုသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်သေး၏။ ဣမေ ကေသာဒိကောဌာသာ၊ တို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ [၄၄၆] အဌနဝဒသဝမ္မသမူဟ ဘူတာ၊ ရှစ်ပါး ကိုးပါး ဆယ်ပါးသော တရားတို့၏ အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ ယဒိ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီအာဒိဓာတုမတ္တာတော၊ ပထဝီအစရှိသော ဓာတ်မျှအားဖြင့်။ မနသိ ကရီယန္တိ၊ နလုံးသွင်းအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဥဿဒဝသေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဓာတုမနသိကာရော၊ သည်။ ယာဝဒေဝ သတ္တသညာသမုဋ္ဌါနတ္ထော၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ် သညာကို ခွါနှုတ်ခြင်း အကျိုးရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဓမ္မဝိနိဗ္ဘောဂေါစ၊ တရားတို့ကို အသီးအသီးခွဲခြမ်းခြင်းသည် လည်း။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ သတ္တသညာသမုဋ္ဌာယ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်သညာကို ခွါနှုတ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောဌာသေသု၊ တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဓမ္မဝိဘာဂေါ၊ တရားတို့ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သေး၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတ္ထ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဤကောဌာသတို့တွင်။ ဥဒရိယံ စ၊ အစာသစ်သည်ရင်း။ ကရီသံ စ၊ အစာဟောင်းသည်ရင်း။ ပုဗ္ဗော စ၊ ပြည်သည်ရင်း။ မုတ္တံ စ၊ ကျင်ငယ်သည်ရင်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာ နာ၊ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ အသိတာဒိပရိပါစကတေဇော၊ စားအပ်သော အစာစသည်ကို ကြေကျက်စေတတ်သော တေဇောသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏။ အဿာသပဿာသဝါတော၊ လေသည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးသော ကောဌာသတို့သည်။ ဧကသမုဋ္ဌာနာ၊ တရုသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သေဒေါ၊ ချွေးငင်း။ အသု၊ မျက်ရည်ငင်း။ ခေဠော၊ တံတွေးငင်း။ သိဃာ ဏိကာ၊ နှပ်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။

စတ္တာရော၊ လေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥတုစိတ္တဝသေန၊ ဥတုစိတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွိသမုဋ္ဌာနာ၊ နှစ်ပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သေသာ၊ ကုန်သော။ ဒွတ္တိ သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ စတုသမု ဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

တေသု၊ ထိုလေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ အသိတာဒိပရိပါစကေ၊ သော။ တေဇောကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ဇီဝိနဝကော၊ နဝကဟူသော။ ဧကော ကလာပေါ၊ တခုသော ကလာပ်၎င်း။ (ကလာပ် ၁–ခု၊ ရုပ်ပေါင်း ၉–ခု) အညေသု ကုန်သော။ ဧက သမုဋ္ဌာနေသု၊ (၅–ပါးသော) ဧကသမုဋ္ဌာန် ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဥတုသမုဋ္ဌာနော ဝါ၊ ဋ္ဌာန်မူလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော ဝါ၊ ဋ္ဌာန်မူလည်းဖြစ်သော။ ဧကေကော၊ တခုတခုသော။ အဋ္ဌကော၊ အဋ္ဌကကလာပ်၎င်း။ (က ၅၊ ရုပ် ၄၀။ ရှေးနှင့်ပေါင်းလျှင် က ၆၊ ရုပ် ၄၉) ဒွိသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဥတုစိတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ နှစ်ခုနှစ်ခု ကုန်သော။ အဋ္ဌကာ၊ အဋ္ဌက ကလာပ်တို့၎င်း။ (က ၈၊ ရုပ် ၆၄။ ပေါင်းလျှင် က ၁၄၊ ရုပ် ၁၁၃) စတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဋ္ဌာန်ဖြစ် ကုန်သော (၃၂–ပါးသော) ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သော။ တယော တယော၊ သုံးခုသုံးခုကုန်သော။ အဋ္ဌကာ၊ က ကလာပ်တို့၎င်း။ (က ၉၆၊ ရုပ် ၇၆၈။ ပေါင်းလျှင် က ၁၁၀၊ ရုပ် ၈၈၁) ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် ကောဋ္ဌာသနှင့် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသတို့၌။ သဒ္ဒနဝကာ၊ က ကလာပ်တို့၎င်း။ (အသံမြည်တတ်သော ဥတုသမုဋ္ဌာနကောဋ္ဌာ သအပေါင်း ၁၊ ကလာပ် ၂၊ ရုပ် ၁၈။ ပေါင်းလျှင် က ၁၁၂၊ ရုပ် ၈၉၉) အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ တေဇောဝါယောကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဇီဝိတနဝကာ၊ က ကလာပ်တို့၎င်း။ (က ၈၊ ရုပ် ၇၂။ ပေါင်းလျှင် က ၁၂၀၊ ရုပ် ၉၇၁) သေသေသု၊ ကုန်သော။ စတုဝီသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ကာယဘာဝဒသကဒွယသဟိတာ၊ ကာယ ဒသက, ဘာဝဒသက နှစ်ပါးအပေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကလာပ်တို့၎င်း။ (ဤ၌ ကာယဘာဝသဟိတာ ဒွေ ဒွေ ဒသကာ–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ရှင်းလင်း၏၊ က ၄၈၊ ရုပ် ၄၈၀၊ ပေါင်းလျှင် က ၁၆၈၊ ရုပ် ၁၄၅၁) စက္ခာဒိသည်တေသု၊ စက္ခုစသည်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်သော။ မံသကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါဝတ္ထုဒသကသဟိတာ စ၊ စက္ခုဒသက။ပ။ ဝတ္ထုဒသက နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ကလာပ်တို့၎င်း။ (ဤ၌လည်း စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါ ဝတ္ထုသဟိတာ ပဋ္ဌ ဒသကာ စာတိ–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ရှင်း၏။ ကလာပ် ၅၊ ရုပ်ပေါင်း ၅၀။ ရှေးနှင့်ပေါင်းလျှင် ကလာပ် ၁၇၃–ခု၊ ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁–ခု ဖြစ်၏) ဣတိ၊ သို့။ ပရိပုဏ္ဏာယတနကေ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော။ ရူပကာယေ၊ ၌။ ဘေဒ၊ (အမျိုး တူရုပ်ကလာပ်တို့၏) ကွဲပြားခြင်းကို။ အနာမသိတွာ၊ ၍။ ဧကတ္တဝသေန၊ တူသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ် ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသတ္တတာ ဓိကသတ်ရူပကလာပါ၊ ခုနှစ်ဆယ့်သုံးပါး အလွန်ရှိသော တရာသော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်၊ ဝါ၊ ၁၇၃–ပါးသော ရုပ်ကလာပ် တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သီမူသာ သင့်သည်) ရူပဝိဘာဂတော၊ (ကလာပ်အသီးအသီး၌ ပါဝင်သော) ရုပ်တို့ကို ဝေဘန် သောအားဖြင့်။ သာဓိက်၊ အပိုအလွန် (တခု)နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဒိယမှရူပသဟသဿ၊ တထောင့်ငါးရာသော ရုပ်အပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁)။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ ကေသာအစရှိကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ အဝယဝ ဝိဘာဂေန၊ (ဆံတပင်စီ အစရှိသော) အစိတ်အစိတ်ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ တဒဝယဝကလာပါနံ၊ ထို (ဆံတပင်စီ စသော) အစိတ် အစိတ်၏ အစိတ်ဖြစ်သော ကလာပ်တို့၏။ ဘေဒေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ ပန၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်ကား။ ရူပမ္မာနံ၊ တို့၏။ အသရေ၎ယျဘေဒတာ၊ အသရေ၎အပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ မရေမတွက်နိုင်သော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓမ္မဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ အနေကဘေဒဘိန္နာပိ၊ များစွာသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်ငြားသော်လည်း။ ဣမေ ဒွါစတ္တာလီသ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ ဥဿဒဂ္ဂဟဏေန၊ များသည်ကို ယူသောအားဖြင့်။ စတုဓာတုဝသေနေဝ၊ အားဖြင့် သာလျှင်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဿဒဝသေန ပန။ပ။ မနသိ ကာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကလာပနည်း၌။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၃၄၉။ မဏ္ဍိမေန ပမာဏေနာတိ၊ ကား။ အာရောဟပရိဏာဟေဟိ၊ အလုံးအရုပ်တို့ဖြင့်။ မဏ္ဍိမသရီရေ၊ အလယ်အလတ် ဖြစ်သော ကိုယ်၌။ လဗ္ဘမာနေန၊ ရအပ်သော။ မဏ္ဍိမေန၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ပရိမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂယှ မာနာတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိတက္ကေတွာ၊ ကြံဆ၍။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပရမာနုဘေဒသဠုဏ္ဏာတိ ဇတ္တု၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ကေစိ ဝဒန္တိ–၌စပ်) အဂုံလသ၊ လက်သစ်၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော အဖို့သည်၊ ဝါ၊ ရှစ်ပုံတပုံသည်။ ယဝေါ၊ မုယောမည်၏။ ယဝသ၊ မုယောဂါ။ အဋ္ဌမော ဘာဝေါ၊ ရှစ်ပုံတပုံသည်။ ဥကာ၊ တသန်းမည်၏။ ဥကာယ၊ တသန်း၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ လိက္ခာ၊ လိက္ခာမြူမည်၏။ လိက္ခာယ၊ ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ ရထရေဏု၊ (ရထားလမ်း လှည်းလမ်း၌ ညက်နေသော) ရထရေဏုမြူမည်၏။ ရထရေဏုသ၊ ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ တဇ္ဇာရီ၊ (ရထားလမ်း လှည်းလမ်း၌ လွင့်တက်နေသော) တဇ္ဇာရီမြူမည်၏။ တဇ္ဇာရိယာ၊ ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ အဏု၊ (အိမ် ကျောင်း နံရံပေါက်မှ နေရောင်ခြည်၌ မြင်ရသော) အဏုမြူမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဏုနော၊ အဏုမြူ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ ပရမာဏု နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဧကံ အဂုံလံ၊ တလက်သစ်သည်။ သတ္တဓညမာသပ္ပမာဏံ၊ စပါးခုနစ်လုံး ပမာဏရှိ၏။ ဧကော ဓညမာသော၊ စပါးတလုံးသည်။ သတ္တဥဋ္ဌိကာပမာဏော၊ သန်းခုနှစ်ကောင် ပမာဏရှိ၏။ ဧကော ဥဋ္ဌိကာ၊ တသန်းသည်။ သတ္တ လိက္ခာပမာဏော၊ လိက္ခာခုနစ်ခု အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဧကော လိက္ခာ၊ တလိက္ခာသည်။ ဆတ္တိ သရထရေဏုပ္ပမာဏော၊ ရထေဏုမြူ ၃၆–လုံး အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဧကော ရထေဏု၊ တခုသော ရထေဏု မြူသည်။ ဆတ္တိ သတဇ္ဇာရိပ္ပမာဏော၊

တဇာရိမြို့ ၃ဖ–လုံး ပမာဏရှိ၏။ ဧကော တဇာရီ၊ တဇာရိမြို့ တခုသည်။ ဆတ္တိ သအဏုပ္ပ မာဏာ၊ အဏုမြို့ ၃ဖ–လုံး ပမာဏ ရှိ၏။ ဧကော အဏု၊ အဏုမြို့တခုသည်။ ဆတ္တိ သပရမာဏုပ္ပမာဏော၊ ပရမာဏုမြို့ ၃ဖ–ခု ပမာဏရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဏုနော၊ အဏုမြို့၏။ ဆတ္တိ သတိမဘာဂမတ္တော၊ ၃ဖ–ပုံ တပုံမျှသည်။ ပရမာဏု နာမ၊ ပရမာဏုမြို့ မည်၏။ အာကာသ–ကောဋ္ဌာသိကော၊ ဟင်းလင်းအပြင် အာကာသအဖို့၌ ဝင်၏။ မံသစက္ခုဿ၊ ၏။ အဂေါစရော၊ ကျက်စားရာမဟုတ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဂေါစရဘူတော၊ ကျက်စားရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုပရမာ ဏုမြို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပရမာဏုဘေဒသဗ္ဗဏ္ဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တပရမာဏုပ္ပဘေဒေန၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော ပရမာဏုမြို့အထူးအပြားအားဖြင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူတာ၊ အမှုန့်အမှုန့်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သုခုမရဇဘူတာတိ၊ ကား။ တတော ယေဝ၊ ထိုသို့ အမှုန့်အမှုန့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သုခုမရဇောဝ၊ သိမ်မွေ့သော မြူ၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သော။ (ပထဝီဓာတု–၌ စပ်သည်)

ဒေါဏမတ္တာ သိယာတိ၊ ကား။ သောဠသနာဠိမတ္တာ၊ ၁ဖ–ကွမ်းစားအတိုင်း အရှည်ရှိသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣဓေပိ၊ ဤ ဒေါဏမတ္တာ သိယာ–ဟူသော ပါဠိ၌လည်း။ မဒ္ဒိမေန ပမာဏေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတ္ဝါ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့ဆောင်၍ စပ်အပ်သောကြောင့်။ (ဝဒန္တိ–၌စပ်) ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ စတုမုဋ္ဌိက်၊ လေးဆုပ်သည်။ ကုဋုပ်၊ တကုဋုပ် မည်၏။ စတုကုဋုပ်၊ လေးကုဋုပ်သည်။ နာဠိ၊ ကွမ်းစားမည်၏။ တာယ နာဠိယာ၊ ထိုကွမ်းစားဖြင့်။ သောဠသ နာဠိယော၊ ၁ဖ ကွမ်းစားတို့သည်။ ဒေါဏံ၊ တစိတ် မည်၏။ တံ ပန၊ ထို ၁ဖ–ကွမ်းစားရှိသော တစိတ်သည်ကား။ မဂနောဠိယာ၊ မဂတိုင်း၌ သုံးသော ကွမ်းစားဖြင့်။ ဒွါဒသ နာဠိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ဂီဟိတာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပေါင်းစု၍ ယူအပ်သည်ရှိသော်)။ နု ဝိပ္ပကိရတိ၊ ဖရိဖရဲ မကြဲ။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ အာဗန္ဓနေ ဝသေန၊ ဖွဲ့စည်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ဗိဏ္ဏိတ္ဝာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ အနုပါလိတာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်)။ ပဋ္ဌရဏသဘာ ဝါယ၊ ယိုစီးခြင်း သဘောရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကိလိန္နဘာဝံ ဝါ၊ စိုစွတ်သည်၏အဖြစ်သို့ဌင်း။ ပိစ္ဆိလဘာဝံ ဝါ၊ စေးနဲ့သည်၏ အဖြစ်သို့ဌင်း။ နာ ပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ အနုရက္ခိတာ၊ လျော်စွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာတိ၊ ကား။ သဃ်ဘတဝါယုနာ၊ ပေါင်းစုသော လေသည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ ထောက်ကန်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ တောင့်မာခိုင်စေခြင်းသို့။ ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နု ဝိကိရတိ နု ဝိဒ္ဓံသတိတိ၊ ကား။ သုခုမရဇဘူတာပိ၊ သိမ်မွေ့သောမြူ (အပေါင်း) ဖြစ်၍ဖြစ်သော်လည်း။ ပထဝီ ဓာတု၊ သည်။ အာဗန္ဓနပရိပါစနသမุဒီရဏကိစ္စာဟိ၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း, ကျက်စေခြင်း, တွန်းကန်ခြင်း ကိစ္စရှိကုန်သော။ အာပေါ တေဇောဝါယောဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တို့သည်။ (ပစ္စယာ–၌ စပ်) ဝါ၊ ဓာတ်တို့မှ။ လဒ္ဓပစ္စယာ၊ ရအပ်သော ကျေးဇူးပြုခြင်း ရှိသည်ဖြစ် ၍၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကို ရသည်ဖြစ်၍။ (နု ဝိကိရတိ–၌ စပ်) သိနေဟေန၊ အစေးသည်။ တေမိတာ၊ စိုစေအပ်သော။ တေဇော၊ အပူငွေ့သည်။ ပရိပက္ကာ၊ ကျက်စေအပ်သော။ ဝါယုနာ၊ လေသည်။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ ထောက်ကန်ခြင်းသို့။ ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်သော။ ပိဋ္ဌစုဏ္ဏာ ဝိယ၊ မုန့်ညက်မှုန့်ကဲ့သို့။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ နု ဝိကိရတိ၊ ဖရိဖရဲမကြဲ။ နု ဝိဒ္ဓံသတိ၊ မပျက်စီး။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ပိဏ္ဍိတာ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်။ ဃနဘူတာ၊ အစိုင်အခဲဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နာနပ္ပကာရေန၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဝိကိရိယမာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိကပ္ပန္တိ၊ ကား။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြားခြင်းသို့။ တေဇောဝါယောဓာတုယော ပိ၊ ဓာတ်တို့သည်လည်း။ ရူပမ္မဘာဝတော၊ ရုပ်တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဝိဂ္ဂဟာ၊ အထည်ကိုယ်ဒြဗ် ရှိကုန်သည်။ ယဒိပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ဃနဘာဝေါ၊ အစိုင်အခဲ၏အဖြစ်ကို။ ပထဝီအာ ပေါ–ဓာတူသု၊ တို့၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ (ဃနဘာဝေါ၊ ကို။) တေဇောဝါယောဓာတူသု၊ တို့၌။ နု လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မေယျဘာဝါဘာဝတော၊ နှိုင်းယှဉ်ချင့်ချိန်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတေဇောဝါယော ဓာတ်တို့၌။ စုဏ္ဏဘေဒေါ၊ အမှုန့်အထူးအပြား ကို။ နု ဥဒ္ဓရော၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဘဒ္ဒာ–တံ ဝစန်၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သသမ္ဘာရတေဇောဝါယူသုပိ၊ ရနှင့်တကွဖြစ်သော တေဇောဝါယောဓာတ်တို့၌လည်း။ မေယျဘာဝေါ၊ နှိုင်းယှဉ် ချင့်ချိန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နု လဗ္ဘတေဝ၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

[၄၄၈] ယူသဂတာတိ၊ ကား။ ယူသဘာဝံ ဒြဘာဝံ၊ အရည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သော။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ အာဗန္ဓနာကာရဘူတာ၊ ဖွဲ့စည်းသော အခြင်းအရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နု ပဋ္ဌရတီတိ၊ ကား။ နု သြဂဠတိ၊ မလျှောကျ။ နု ပရိဿဝတီတိ၊ ကား။ နု ဝိဿန္ဒတိ၊ မစီးသွား။ ပိဏ္ဍိတပိဏ္ဍိတဘာဝံ ဒဿေတီတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ ဗြူဟနရသတာယ၊ ပွါးစေခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥသုမာကာရဘူတာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ဖြင့်။ ကာယေ၊ ၌။ ပါကတိကဥသ္မာပိ၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ဌေ့သည်လည်း။ ဂဟဏိသဓ်ါတာယ၊ ဝမ်းမီးဟုဆိုအပ်သော။ တသ္သာယေဝ တေဇောဓာတုယာ၊ ထိုပါစကတေဇော ဓာတ်၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပရိပါစေတီတိ၊ ကား။ သန္ဓေဇေတိ၊ ကောင်းစွာ တက်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာ။ ထိုပါစကတေဇောဓာတ်သည်။ ယထာဘုတ္တသ၊ စားအပ်တိုင်းသော။ အာဟာရဿ၊ ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပရိဏာ မနေန၊ ပြောင်းလဲစေခြင်း–ကြေကျက်စေခြင်းဖြင့်။ ရသာဒိသမ္ဘတ္တိယာ၊ ရသ စသည်အဖြစ်သို့

ကောင်းစွာ ရောက်ခြင်း၏။ ဟေတု ဘာဝ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်လျက်။ ဣမံ ကာယံ၊ ကို။ ပရိပါစေတိ၊ ကျက်စေ၏။ သန္တေဇေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ နိ ပူတိဘာဝံ ဒဿေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မူပနိဿယာယ စ၊ ကဲ့လျှင် ဥပနိဿယရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တပ္ပသာဒဟေတုကာယ စ၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သရီရေ၊ ၌။ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဝါ၊ အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းခြင်း၏။ တေဟေဟေတု၊ သည်။ ဝိသေသပစ္စ ယော၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာယ၊ ဥတုကြောင့် အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပသမ္ပတ္တိ ယာ၊ အဆင်းရုပ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏၊ ဝါ၊ အဆင်းရုပ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းခြင်း၏။ ယထာဝုတ္တတေဟေဟေတု၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော တေဟေဟေတ်သည်။ (ဝိသေသပစ္စ ယော၊ တည်း။ ဣတိ။ ဤသို့သော အနက်သည်။) ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင် ပြီး၏၊ ဝါ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဠ္ဟသ အာဝဟတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သမုဒီရဏဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ သမုဒီရဏံ၊ သမုဒီရဏဟူသည်။ အနုပေလ္လနံ၊ တွန်းခြင်းတည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝိသောသနန္တိ၊ ခြောက်သွေ့စေခြင်းဟူ၍။ (ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။) ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ နဟူသည်။ သေသဘူတတ္တာယသ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ်သုံးခုအပေါင်း၏။ ထမ္ဘိတတ္တာပါဒနံ၊ သောက်ပန်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ တောင့်တင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ ဧကေ၊ ဆရာတို့သည်။ ဥပ္ပီဠနန္တိ၊ ဖိနှိပ်ခြင်းဟူ၍။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တာယာတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာယ၊ ထောက်ကန်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ သည်။ အပရာယာတိ၊ ကား။ သမုဒီရဏလက္ခဏာယ၊ သမုဒီရဏလက္ခဏာ ရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုသမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်သည်။ ပေလ္လ နသဘာဝါ၊ တွန်းခြင်းသဘောရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမဿာဟတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သမဿာဟနံ၊ ကောင်းစွာ တိုက်ခတ်ခြင်း ဟူသည်။ ရူပကလာပသ၊ ရုပ်ကလာပ်–ရုပ်အပေါင်း၏။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယာ၊ အရပ်တပါး၌ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတု ဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်တည်း။ အာသန္နတရုပ္ပတ္တိယာ၊ အလွန်နီးကပ်သော အရပ်၌ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အဝယဝန္ဓနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းတည်း။ လာဌေတိတိ၊ ကား။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ၊ သွားလာကွန့်မြူးစေ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင် အကျိုးငှါ။ စုဏ္ဏတော၊ စုဏ္ဏအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ သည်။ အာဂတော၊ ၏။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဧဝမေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဓာတုယန္တန္တိ၊ ကား။ သုတ္တေန၊ ချည်ကြိုးဖြင့်။ ယန္တရူပကံ၊ ယန္တြားရုပ်–စက်ရုပ်သည်။ (ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့။ ကတ္တုဘူတေ၊ ပြုတတ်သူ ကတ္တားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနိ၊ အတ္တသည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ စိတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဓာတုမယံ၊ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ယန္တံ၊ ယန္တရားရုပ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤစုဏ္ဏဘာဝနာနည်း၌လည်း။ မနသိကာရဝိဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၅၀။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ဝုတ္တာ ဧဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သည်သာလျှင်။ ယဒိပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဒဿေတုဘ၊ ၍။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟဝိဓိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ လက္ခဏာဒိတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ ဧတေန၊ ဤသဘောဖြင့်။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ (တံ၊ ထိုသဘောသည်။) လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဧတိသာ၊ ဤပထဝီဓာတ်အား။ ကက္ခဋတ္တံ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။) ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ၊ မည်၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ကက္ခဋတ္တမေဝ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝိညာတာဝိညာတ သဒ္ဒတ္ထ–တာဝသေန၊ သိအပ်သော သဒ္ဒါနက်ရှိသည်၏အဖြစ်, မသိအပ်သော သဒ္ဒါနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ကပ္ပနာသိဒ္ဓေန–ဌ်စပ်) အဘိနေ့ပိ၊ မကွဲပြားငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ မကွဲပြားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧမ္မေ၊ တရားဌ်။ ကပ္ပနာသိဒ္ဓေန၊ ကြံဆခြင်းဖြင့်ပြီးသော။ ဘေဒေန၊ အပြားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ "ကက္ခဋတ္တံ လက္ခဏာမေတိသာတိ ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ" ဟူ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ညွှန်ပြခြင်းကို ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထ ဝိသေသာဝဗောဓော၊ အနက်အထူးကို သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ |၄၄၉| (ယံ၊ အကြင်သဘောကို။) လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုသဘောသည်။) လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ကက္ခဋတ္တံ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ လက္ခိယမာနာ၊ မှတ်အပ်သော။ ဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝမ္မိ၊ သို့လည်း။ (ဧဝမ္မေတ္ထ–ဟူသော သီမူနှင့် အညီပင်) ဧတ္ထ၊ ဤကက္ခဋတ္တ–ဟူသော ပုဒ်ဌ်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သေသာသုပိ၊ ဓာတ်တို့ဌ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပတိဋ္ဌာနရသာတိ၊ ကား။ သဟဇာတမမ္ဘာနံ၊ သဟဇာတိဖြစ်သော တရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝ–ကိစ္စာ၊ တည်ရာအဖြစ်လျှင် ကိစ္စရှိ၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ နေသံ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့ကို။ သမ္ပဋ္ဌိဿနာကာရေန၊ ခံလင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဏှာ၊ အား။ ပစ္စုပတိဋ္ဌ တိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဋ္ဌိဿနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဌာန်ကို။ အည ဧမ္မတာယ၊ တပါးသော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဉ္ဒဋ္ဌံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုရကာရဏံ ဝိယ၊ ဝေးသော အကြောင်းကဲ့သို့။ သာဓာရဏဘာဝ

သဗ္ဗာဝတော၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နေ ဥဒ္ဒဏ်၊ အပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာဒီသု၊ ဝါရ၏ အဖွင့်စသည်တို့၌။ ရသာဒိနာ၊ ရသ အစရှိသည်ဖြင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော တရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပစ္စယဝန္တတာဒဿနတ္ထं၊ အကြောင်းရှိသော အကျိုး၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုး ၄၊။ ပဒဋ္ဌာန်၊ ကို။ ဥဒ္ဒဏ် ယထာ၊ ထုတ်ပြအပ်သကဲ့သို့။ ဣဒေ၊ ဤအရာ၌။ ဧဝံ၊ တူ။ နဉဒ္ဒဏ်)၊ အပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဣဒေ၊ ဤလက္ခဏာဒိတော–ဟူသော ဘာဝနာနည်း၌။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ အနည္ဓသာဓာရဏာဝိသေသဝိဘာဝနပရာယ၊ တပါးသော တရားတို့နှင့်မဆက်ဆံသော အကြောင်းထူးကို ပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသော။ စောဒနာယ၊ (ဖြစ်သင့်သော) စောဒနာခြင်း တိုက်တွန်းခြင်းကြောင့်။ အညမ္မဘူတံ၊ တပါးသော တရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဒဋ္ဌာန်၊ ကို။ နဉဒ္ဒဏ်၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏ ။ ဗြူဟနရသာတိ၊ ကား။ သဟဇာတမ္မောနံ၊ တို့ကို။ ဝမုနကိစ္စာ၊ ပွါးစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သာ၊ ထိုအာပေါဓာတ်ကို။ “နေသံ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့၏။ ပီဏိတဘာဝံ၊ စိုပျိုပြည့်ဖြိုးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏ ။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏ ။ သဂ်ီဟပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။ ဗဟိရဥဒက်၊ အပြင်ပရေသည်။ နာနီယစုဏ္ဏသ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်ကို၊ ဝါ၊ ဆပ်ပြာမှုန့်ကို။ (သဂ်ီဟဏ) ဝိယ၊ ပေါင်းစုသကဲ့သို့။ သဟဇာတမ္မောနံ၊ တို့ကို။ သဂ်ီဟဏပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ ပေါင်းစုသော အားဖြင့် ဥဏ္ဏအား ရေးရှုထင်တတ်၏။ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။ ဗဟိရဂ္ဂိ၊ အပြင်ပမီးသည်။ ဇတုလောဟာဒီနံ၊ ချိပ်ကြေးစသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ (မုဒုဘာဝါနုပ္ပဒါနော) ဝိယ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပေးသကဲ့သို့။ သဟဇာတမ္မောနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ မုဒုဘာဝါနုပ္ပဒါနပစ္စု ပဋ္ဌာနာ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပေးသောအားဖြင့် ဥဏ္ဏအား ရေးရှုထင်တတ်၏။ အဘိနီဟာရော၊ ဧဟူသည်။ ဘူတသဃ်ဋ္ဌသ၊ ဘူတရပ်အပေါင်း၏။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊ အရပ်တပါး၌ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဗီဇေတော၊ မျိုးစေ့မှ။ အကုံရဿ၊ အညောက်ကို။ (နီဟရဏ) ဝိယ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ နီဟရဏ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းတည်း။

၃၅၁။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကဲ့အစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပ္ပတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ၊ ဥတုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ဥတုတော၊ ဥတုကြောင့်။ ကဒ စိ၊ ရံခါ၊ စိတ္တတော၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုကြောင့် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ အဝသေသာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ စတုဝီသတိ၊ ၂၄–ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့ရင်း။ အာဒိတော၊ အစ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ တေဇောကောဋ္ဌာသာ စ၊ တို့ရင်း။ (အာဒိတော၊ ၌။) ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝါယောကောဋ္ဌာသာ စ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွတ္တိ သ၊ ၃၂–ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တည်း။ သဗ္ဗေပိတိ၊ ကား။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်လည်း။ ကမ္မာဒိ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကေသာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ မံသတော၊ အသားမှ။ အဝိမုတ္တဘာဝေါ၊ မလွတ်သော အဖို့သည်။ ကမ္မာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနောဝ၊ ကဲ့ အာဟာရ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ဣတိ၊ ပြီး၏ ။

၃၅၂။ နာနတ္တေကတ္တာတောတိ၊ ကား။ ဝိသေသသာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏ ။ အည မည်၊ အချင်းချင်း။ ဝိသဒိသတာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ နာနတ္တံ၊ တ္တမည်၏ ။ သမာနတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကတ္တံ၊ တ္တမည်၏ ။ သဗ္ဗသမ္ပိတိ၊ ကား။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သလက္ခဏာဒိတောတိ၊ ကား။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာတည်း။ သလက္ခဏံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော လက္ခဏာ၊ တတော သလက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ရသပစ္စု ပဋ္ဌာနာနံ ဝိယ၊ ရသ, ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန် တို့ကိုကဲ့သို့။ မုဒုသဏှဖရသဘာဝါဒီနမ္ပိ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ် စသည်တို့ကိုလည်း။ သဂ်ီဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏ ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနတ္တဘူတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သာရေဏာတ္တာ၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏ ။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ ငြားအုံ့။ (ဧကတ္တံ၊ သည်။) နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ အညာ ဧဝ၊ တပါးတခြားတို့သာလျှင်တည်း။ ဥတုအာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုအစရှိသည်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓာတုယော၊ တို့သည်။) အညာ (ဧဝ)၊ တို့သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ ဘေဒံ၊ အပြားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ။ဧတာသံ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ ရုပ္ပနသဘာဝံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကို။ ။ဧတံ ရုပ္ပနံ နာမ၊ ဤရုပ္ပနမည်သည်။ ကိံ ပန၊ နည်း။ သီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္ဓိပါတေ၊ အအေး အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံလတ်သော်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယာ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ အကြင်ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့် မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏ ။ တံ၊ ထိုမတူသော ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရုပ္ပနံ၊ မည်၏ ။) ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုသီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္ဓိပါတသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဇ္ဇမာနသေဝ၊ ထင်ရှားရှိဆဲသာလျှင် ဖြစ်သောရုပ်၏။ [၄၅၀] ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိယာ၊ မတူသော ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ထူးသောဖြစ်ခြင်း၏။ ယော ဟေတု ဘာဝေါ၊ အကြင်အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏ ။) တံ၊ ထိုအကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ရုပ္ပနံ၊ မည်၏ ။ အနတိတတ္တာတိ၊ ကား။ အပရိစ္စဇနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ မဟန္တပါတုဘာဝေါ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ သသမ္ဘာရဓာတုဝသေန၊ သသမ္ဘာရဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏ ။ မဟာဝိကာရတာ၊ ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။

တထာ၊ ထိုအတူ သသမ္ဘာရဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) (ဤမှ နောက်၌ မြန်မာမူဟောင်းတို့တွင် ရှိရင်း အတိုင်း မဟာဘူတသာမည် လက္ခဏာဓာတုဝသေန–ဟု ပါ၌မှန် ရှိစေရမည်) မဟာဘူတသာမည်၊ မဟာဘုတ်တို့နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို။ လက္ခဏာဓာတုဝသေန၊ လက္ခဏာဓာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၏။) မဟာပရိဟာရတာ စ၊ များစွာသော အကြောင်းတို့သည် ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ မဟတ္တာဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဥဘယဝသေန၊ သသမ္ဘာရဓာတ်, လက္ခဏာဓာတ် နှစ်ပါးစုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ ဘူတသဒ္ဒါပေက္ခာ ယ၊ ဘူတ–သဒ္ဒါကိုငဲ့သဖြင့်။ ဧတာနိတိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ကတော၊ ၏။) အနေကသတ သဟဿရူပကလာပသင်္ခါတမယ၊ အသိန်းမက များစွာသော ရုပ်ကလာပ်အပေါင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဟဝသေန စ၊ အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သန္ဓတိဝသေန စ၊ အစဉ်သန္ဓာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အပရိမိတပရိမာဏာနံ စ၊ မရှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဓာတ်တို့၏ရင်း။ အနေကယောနေယာမဝိတ္ထာရာနံ စ၊ တယူဇနာမကသော အလျားအနံရှိသော ဝတ္ထုတို့၏ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ စတ္တာရိ နဟုတာနီတိ၊ ကား။ စတ္တာရိ ဒသသဟဿာနိ၊ ယူဇနာ လေးသောင်းတို့ရင်း။ ॥ဒေဝါနဝါဒီနံ၊ နတ် အသုဘ အသုရာ စသည်တို့၏။ တိဂါဝုတာဒိသရီရဝသေန၊ သုံးဂါဝုတ် စသည်ရှိသော ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဟာဘူတာနိ–ဟူသော ပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူတာနိ ဇာတာနိ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် ဝစနတ္ထပြီး၏။ အနေကာဘူတဝိသေသဒဿနေန စ၊ များစွာသော မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုအထူးကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနေကစ္ဆရိယဒဿနဝသေန၊ များစွာသော အံ့ဖွယ်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဗ္ဘုတဒဿနေန စ၊ များစွာသော မဖြစ်စဘူးအထူးအဆန်းကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ် များပြားသော အစွမ်းသတ္တိရှိသော။ ဘူတော၊ သတ္တဝါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၌။ မဟန္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဘူတာနိ၊ မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဝါ၊ မမှန်သော ဝတ္ထုနှင့် အံ့ဖွယ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတော၊ မည်၏။ မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်သမားကိုရ၏။ ယက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ ဇာတိဝသေနေဝ၊ ဇာတ် ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ မဟန္တာ၊ ကြီးကုန်သော။ ဘူတာ၊ ဘုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အယံ မဟာဘူတသဒ္ဒေါ၊ ကို။ တေသု၊ ထိုဘီလူးအစရှိသည်တို့၌။ နိရုဠှော၊ ထင်သည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပထဝီအာဒယော ပန၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့သည်ကား။ ဝဋ္ဋကတာယ၊ လှည့်စားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဌာနတာယ စ၊ မညွှန်ပြအပ်–မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာန ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာဘူတာ ဝိယ၊ မျက်လှည့်သည် မဟာဘုတ်, ဘီလူးစသော မဟာဘုတ်တို့နှင့်တူကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ (ဆိုလတ္တံ့နှင့်အညီ နပုလိင်နှင့် ရှိစေရမည်) ဘူတသဒ္ဒသ၊ ၏။ ဥဘယ လိင်ကိတာယ၊ နှစ်ပါးသော လိင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နပုံသကတာ၊ နပုံလိင်၏ အဖြစ်ကို။ ကတာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ သယံ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်။ အနီလာဒိသဘာဝါနိ၊ အညိုစသည် မဟုတ်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ နီလာဒိသဘာဝသ၊ အညိုအစရှိသော သဘောကို။ ဥပဒ္ဒာပနံ စ၊ ထင်စေခြင်းသည်ရင်း။ အနိတ္ထိပုရိသာဒိသဘာဝါနေဝ၊ မိန်းမယောကျ်ားအစရှိသည် မဟုတ်သော သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ လျက်။ ဣတ္ထိပုရိသာဒိအာကာရသ၊ မိန်းမယောကျ်ားအစရှိသော အခြင်းအရာကို။ ဥပဒ္ဒာပနံ စ၊ ၎င်း။ ဝဋ္ဋကတာ၊ လှည့်စားတတ်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အညမညဿ၊ ၏။ အန္တော စ၊ ၌ရင်း။ ဗဟိ စ၊ ၌ရင်း။ အဋ္ဌိတာနံယေဝ၊ မတည်ကုန်မူ၍ သာလျှင်၊ ဝါ၊ မတည်ကုန်သော ဓာတ်တို့၏သာလျှင်။ အညမည်၊ ချင်း။ နိဿယ၊ ၍။ အဝဋ္ဌာနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဌာနတာ၊ မညွှန်ပြအပ်–မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာန ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ အပြစ်ကား။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ အညမညဿ၊ ၏။ အန္တော၊ ၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သည်။ ယဒိ (သိယုံ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ အညမညနုပ္ပဝေသနတော၊ အချင်းချင်းသို့ ဝင်ခြင်းကြောင့်။ သကိစ္စကရာ၊ မိမိ ကိစ္စကို ပြုနိုင်ကုန်သည်။ နု သိယုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ (ယဒိ သိယုံ၊ ကုန်ငြားအံ့။) ဝိနိဗ္ဗဇ္ဇတ္တာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းအပ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တထာ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အဝိနိဗ္ဗဇ္ဇတ္တာဝါ ဒေါ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းအပ်–မခွဲခြမ်းနိုင်ဟုဆိုသော ဝါဒသည်။ ဟာယေယျ၊ ယုတ်လျော့–ပျက်စီးစေရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒိ သိတဗ္ဗဌာနာ၊ ညွှန်ပြအပ်–ညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာန ရှိကုန်သည်။ နု (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ ပတိဋ္ဌာ နာဒိနာ၊ တည်ရာအဖြစ် အစရှိသော။ ယထာသက်ကိစ္စဝိသေသေန၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော (ဝါ) မိမိနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စ အထူးဖြင့်။ သေသာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါး သုံးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဟဇာတာဒိနာ၊ သဟဇာတအစရှိသော။ ပစ္စ ယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နစ အညမည် နိဿယ နု တိဋ္ဌန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မနောပေဟိတိ၊ ကား။ မနောဟရေဟိ၊ နှလုံးကိုဆောင်တတ်ကုန်သော။ စာတုရိယဝန္တေဟိ၊ တင့်တယ်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိကွေပေတီတိ၊ ကား။ ကာဠသာမတာဒိဝဏ္ဏောဟိ၊ မည်းနက်သည်၏အဖြစ်, ဝါရွှေသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အဆင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ ပုထုလဝိဝရကိသတာဒိသဏ္ဌာနေဟိ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်, အပေါက်အကြား၏အဖြစ်, သေးသွယ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော သဏ္ဌာန်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဟတ္ထဘာမုကာဒိဝိကွေပေဟိ စ၊

လက်မျက်ခုံး စသည်တို့၏ ပစ်လွှဲခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း။ သရသလက္ခဏာန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဘူတံ၊ သဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ သကိစ္စကံ၊ ကိစ္စနှင့်တကွသော။ သဘာဝံ၊ ကို။

[၄၅၁] မဟာပရိဟာရတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ မဟန္တေဟိ။ပ။ ဘူတာနိ၊ မဟာပရိဟာရာနိ ဝါ ဘူတာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ထိုနစ်ပါးသော အနက်တို့တွင်။ ပစ္ဆိမတ္ထေ၊ နောက်ဖြစ်သော အနက်၌။ ပုရိမပဒေ၊ ရှေ့ပုဒ်၌။ ဥတ္တရပဒဿ၊ နောက်ပုဒ်ဖြစ်သော။ ပရိဟာရသဒ္ဒဿ၊ ၏။ လောပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဟာဘူတာ နီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တထာ ဟိတိ၊ ကား။ တတော ဧဝ ဝိကာရသ မဟန္တတ္တာ ဧဝ၊ ထိုသို့ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ရှိခြင်းကြောင့်။ တံ ဝိကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဘူမိတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အစ္ဆိမတောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိသ၊ မီး၏။ ။ကေ၊ တခုသော။ ကောဋ္ဌိသတသဟသံ၊ ကုဋေတသိန်းတည်း။ ကောဋ္ဌိသတ သဟဿေကံ၊ ကုဋေတသိန်း။ စက္ကဝါဠန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ကုဋေတသိန်းသော စကြဝဠာကို။ အာဏာ ခေတ္တဘာဝေန၊ အာဏာခေတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ၎ကံ ကတွာ၊ တခုတည်းပြု၍။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဝိလီယတီတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိကရမေဃာဘိဝုဋ္ဌေန၊ ပျက်စီးခြင်းကို ပြုတတ်သော မိုးသည် ရွာသွန်းအပ်သော။ ခါရုဒကေန၊ ငန်ခါးသောရေဖြင့်။ လဝဏံ ဝိယ၊ ဆားကဲ့သို့။ ဝိလယံ၊ ကြေမွခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝိဒ္ဓံသတိ၊ ပျက်စီး၏။ ကုပိတေနာတိ၊ ကား။ ခုဘိတေန၊ ရောက်ချားသော၊ ဝါ၊ ပျက်စီးသော။ ဝိကိရတီတိ၊ ကား။ ဝိမေတိ၊ မှုတ်လွင့်အပ်၏။ ဝိဒ္ဓံသတိ၊ ၏။

အနုပါဒိန္နေသု၊ အနုပါဒိန္နဘူတရုပ်တို့၌။ ဝိကာရမဟတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဥပါဒိန္နေသု၊ တို့၌။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပတ္ထဒ္ဒေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကဋ္ဌမုခေန ဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပမတ္ထော၊ ဥပမာအနက်ရှိ၏။ ကဋ္ဌမုခေန၊ ကဋ္ဌမုခမည်သော။ သပ္ပေန၊ မြွေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက် အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကိုက်အပ်သောကိုယ်သည်။ ပတ္ထဒ္ဒေါ၊ ခက်မာတောင့်တင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပထဝီ ဓာတုပ္ပကောပေန၊ ပထဝီဓာတ်၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ၊ ကဋ္ဌမုခမြွေ၏ ခံတွင်း၌ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ၊ ကဋ္ဌမုခမြွေ၏ခံတွင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ ပတ္ထဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝဓာရဏတ္ထော၊ ဏ–အနက်ရှိ၏။ သော၊ ထို ဝါ–သဒ္ဒါကို။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝါ–သဒ္ဒါ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကဋ္ဌမုခေန၊ မြွေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကာယော၊ သည်။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ပတ္ထဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ နှင့်။ အဝိယုတ္တော၊ မကင်းကွာသော။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ အနိယမအနက်ရှိ၏။ တတြ၊ ထိုအနိယမ အနက်ရှိသော ဝါ–သဒ္ဒါ၌။ အယံ၊ လတံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကဋ္ဌမုခေန၊ မြွေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပတ္ထဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ ဝါ၊ ဖြစ်သည်မူလည်းရှိ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊ မန္တာန်အဆိပ်ဖြေဆေး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝါ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မူလည်းရှိ၏။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ပန၊ ကြောင့်မူကား။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ (ကုစားနိုင်ကောင်းသော) မန္တာန်ဆေးဝါးမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဧကန္တပတ္ထဒ္ဒေါ၊ စင်စစ် ခက်မာတောင့်တင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်တည်း။

ပူတိကောတိ၊ ကား။ ကုထိတော၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ သန္တတ္တောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ တတ္တော၊ ပူလောင်သည်။ သမုပ္ပန္နဒါဟော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းရှိသည်။ သဏ္ဌိန္နောတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဆိန္နော၊ ဖြတ်အပ်သည်၊ ဝါ၊ ပြတ်သည်။ ပရမာဏုဘေဒသဠုဏ္ဏော၊ ပရမဏုမြူ အပြားအားဖြင့် မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ မူကား။) အာယသ္မတော ဥပသေနတ္ထေရဿ၊ ၏။ သရီရံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ မဟာဝိကာရာနိ ဘူတာနီတိ၊ ကား။ မဟာဝိကာရဝန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့တည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသော ဘူတရုပ်တို့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗလောကဿ၊ လူအပေါင်းအား။ ပါကဋာနိပိ၊ ထင်ရှားကုန်သော်လည်း။ ဝိပလ္လာသံ၊ ဖောက်ပြန်သော အမှတ် အသိ အမြင်ကို။ မုဋ္ဌိတွာ၊ လွှတ်၍။ ယထာသဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာနေ၊ သိမ်းဆည်းရာ၌။ (မူလဋ္ဌိကာ၌ ပရိဂ္ဂယှမာနာနိ–ဟု ရှိ၏၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သည် ရှိသော်–ဟု အနက်ပေးသင့်၏) မဟန္တေန၊ သော။ ဝါယာမေန၊ လုံ့လနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နပရိဂ္ဂယှန္တိ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်–မသိမ်းဆည်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (သိမှု–မူလဋ္ဌိကာတို့နှင့်အညီ နပရိဂ္ဂယှန္တိတိ–ဟု ပါဠိရှိစေရမည်) ဒုဝိညေယျသဘာဝတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တာနီတိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့ကို။ (မန္ဒာ ဇာနာတိ–တို့၌စပ်) သုဝိညောယျာနိ၊ သိလွယ်ကုန်၏။ (ဤနေရာ၌ ပုဒ်မကြီးမရှိသင့်) အမဟန္တာ

နိ၊ မကြီးကျယ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တာ၊ ထင်မှတ်၍။ ဌိတော၊ တည်သော သူသည်၊ ဝါ၊ တည်သောသူသည်သော်လည်း။ (မူလဋ္ဌ, သီမူတို့နှင့်အညီပင်) တေသံ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့၏။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟတံ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ [၄၅၂] ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဧတာနိ၊ ဤမဟာဘုတ်တို့သည်။ အဟော မဟန္တာနိ၊ သြော်–ကြီးကျယ်ကုန်စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဝါ၊ အဌကထာဝစနတ္ထမှတပါ: နည်းတပါးကား။ မဟာဘူတေကဒေသတာဒီဟိ၊ မဟာဘုတ်မည်သော ခန္ဓာငါးပါ: အပေါင်း၏ တစိတ်အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မဟာဘူတေကဒေသတော စ၊ မဟာဘုတ် မည်သော ခန္ဓာငါးပါ:အပေါင်း၏ တစိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာဘူတသ မည်တော စ၊ မဟာဘုတ်ဟု သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သာမည–မဟုတ် ရဿနှင့် သာမည–ဟု ရှိစေ ရမည်) မဟာဘူတ သန္ဓိသယတော စ၊ ကြီးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာဘူတဘာဝ တော စ၊ များစွာသော ဘုတ်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာဘူတပရိယောသာနတော စ၊ မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ အဆုံးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိပိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်တည်း။ မဟာဘူတာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ မဟာဘူတေကဒေသတောတိ၊ ဟူသောအကြောင်း၌။ ဟိ၊ အကျယ်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်းကို။ ဘူတန္တိ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူ၍၊ သမနုပဿထ၊ ရှုကုန်၏လော။ ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ခန္ဓပဉ္စက၊ ခန္ဓာငါးပါ: အပေါင်းကို။ ဘူတန္တိ၊ ဘုတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့တွင်။ ကာမဘဝေ စ၊ ၌ရင်း။ ရူပဘဝေ စ၊ ၌ရင်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စ၊ ၌ရင်း။ ဧကစ္စေ၊ သော။ သညီဘဝေ စ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ယဒိဒံ၊ ခန္ဓာပဉ္စက၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓာ ငါးပါ: အပေါင်းသည်။ မဟာဝိသယတာယ၊ ကြီးကျယ်သော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပထဝီအာဒယော၊ ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ တသ မဟာဘူတသ၊ ထိုမဟာဘူတ မည်သော ခန္ဓာငါးပါ:အပေါင်း၏။ ဧကဒေသဘူတာ၊ တစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်။ (ဟေတုမန္တဝိသေသနဖြစ်သည်) မဟာဘူတာတိ၊ တို့ဟူကုန်၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သမုဒါယေသု၊ အပေါင်းတို့၌။ ပဝတ္တဝေါဟာရာ၊ ဖြစ်သောအမည် ဝေါဟာရတို့သည်။ အဝယဝေသုပိ၊ အစိတ်တို့၌လည်း။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိ' ယထာ၊ ကား။) သမုဒ္ဒေ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီ။ ဣတိ ယထာ စ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့ရင်း။ ပဠော၊ ပုဆိုးကို။ ဒဗ္ဗော၊ မီးလောင်အပ်၏။ ဣတိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့ရင်းတည်း။ မဟာဘူတသမညတောတိ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤသဘောတရားတို့၌။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့သည်။ တဒဓိန ဝုတ္တိတာယ၊ ထို သဘောတရားတို့နှင့် စပ်၍ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘူတာနိ၊ ကုန်၏။ ပထဝီအာဒယော၊ ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။ ဇောသု၊ ဤ ဓာတ်တို့၌။ သာ အယံ ဘူတသမညာ၊ ထိုဘူတဟူသော အမည်သည်။ ဥပါဒါရူပါနံ၊ တို့၏။ အနညတ္ထဝုတ္တိတာယ၊ တပါးသော တရားတို့၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပရီတဋ္ဌာ စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော အနက်ရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဇောတ၊ ဤလေးပါးသော ဓာတ်တို့သည်။ လောကဿ၊ လောကအား။ ဗဟူပကာရာ စ၊ များစွာသော ကျေးဇူးရှိကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စက္ခုသမုဒ္ဒါဒီနံ၊ တို့၏။ နိဿယဘူတာ စ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသုံးပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်သော။ ဘူတာနီတိ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏ ဖြစ်ရာဘုတ်တို့ဟူ၍။ သမညာယိ' သု၊ သိအပ်ကုန်ပြီ။ (ကာလသုံးပါးနှင့် ဆိုင်သောကြောင့် သမညာယန္တိ–ဟု ရှိသင့်၏။) မဟာဘူတသန္ဓိသယတောတိ၊ ကား။ မဟန္တာနံ မဟာနုဘာဝါနံ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ မဟာသမ္မတမန္ဓာတုပ္ပဘုတီနံ၊ မဟာသမ္မတမင်း, မန္ဓာတ်မင်း အစရှိကုန်သော။ ရညံ၊ မင်းတို့၏ရင်း။ သက္ကာဒီနံ၊ သိကြားမင်းအစရှိကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏ရင်း။ ဝေပစိတ္တိအာဒီနံ၊ ဝေပစိတ္တိအသုရာမင်း အစရှိကုန်သော။ အသုရာနံ၊ တို့၏ရင်း။ မဟာဗြဟ္မာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မာနံ၊ တို့၏ရင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဂုဏာတော၊ အားဖြင့်။ မဟန္တာနံ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏ရင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏ရင်း။ သာဝ ကာနံ၊ တို့၏ရင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍။ (မဟန္တာနံ၊ ကြီးကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။) သဗ္ဗေ သမ္မိ၊ ကုန်သော။ (မဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။) ဘူတာနံ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ နိဿယဘူတတာယ၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသု၊ ဤဘူတရုပ်တို့၌။ မဟန္တာ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ ကာယော၊ သည်။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့ဖြင့် ပြီး၏၊ ဝါ၊ မဟာဘုတ်တို့ကိုမှီ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ မဟာဘူတဘာဝတောတိ၊ ကား။ မဟာဘူတဘာဝတော၊ များစွာသော ဘုတ်အပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ မဟာသဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဟာဇနော၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်။ သန္ဓိပတိတော၊ စည်းဝေး၏။ ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဗဟုဘာဝေ၊ များသည်၏အဖြစ်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ စ၊ ဆက်။ ပထဝီအာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဧကသ္မိမ္မိအတ္ထဘာဝေ၊ တခုသော အတ္ထဘောဝ်ဿော်လည်း။ အပရိမေယျပ္ပဘေဒါ၊ မရှိုင်းယှဉ်အပ်သော အပြားရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟန္တာ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ အနေကသတသဟဿပ္ပဘေဒါ၊ တသိန်းမက များပြားသော အပြားရှိကုန်

သော။ ဘူတာ၊ ဘူတရုပ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ မဟာဘူတပရိယောသာနတောတိ၊ ကား။ မဟာဘူတသ၊ မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပရိယောသာနပ္ပတ္တိတော၊ အဆုံးသို့ရောက်ခြင်း ကြောင့်။

ဟိ၊ ချဲ့။ ကာလော၊ ပုရေဘတ် အစရှိသော ကာလသည်၊ ဝါ၊ နံနက်ပိုင်း အစရှိသော ကာလသည်။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ သဟတ္တနာ၊ (ကာလဟူသော) မိမိနှင့်တကွ။ ဃသတိ၊ စား၏၊ ဝါ၊ ကုန်စေ၏။ ယော စ ဘူတော၊ အကြင်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော သတ္တဝါသည်ကား။ ကာလဃသော၊ အနာဂတ်ပဋိ သန္ဓေကာလကို စားတတ်၏၊ ဝါ၊ အနာဂတ် သံသရာ ကာလကို စားတတ်–ကုန်စေတတ်၏။ သ–သော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော သတ္တဝါသည်။ ဘူတပစနိ၊ သတ္တဝါတို့ကို အပါယ်ဘုံ၌ ကျက်စေတတ် သော တဏှာကို။ ပစိ၊ ကျက်စေ၏။

[၄၅၃] ဣတိ ဧဝမာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ခီဏာသဝေါ၊ ကို။ ဘူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကတာယ၊ အကြင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝနှောင်ကြိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတိ၊ ၌။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဘူတောတိ၊ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတရေ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (ဘူတာတိ၊ ဖြစ်ပြီး သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟူ၍။) နု (ဝုစ္စန္တိ)၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘဝိဿန္တိတိ ဝေါဟာရ၊ ဖြစ်ကုန်လတ့် ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ အနတီတတ္တာ၊ မလွန်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘူတော ဧဝ၊ ဖြစ်ပြီးသော ရဟန္တာကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ ၌။ ပူဇာဝသေန၊ ပူဇော်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟာဘူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) မဟာခီဏာ သဝေါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဝုတ္တော) ယထာ၊ သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ အနာဒီမတိ၊ အစ မရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌။ ပဗန္ဓ ဝသေန၊ အစဉ်အဆက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ယထာဝုတ္တသ၊ သော။ မဟာဘူ တသော၊ မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပရိယော သာနပ္ပတ္တိ၊ အဆုံးသို့ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညတြ၊ တပါးသော သန္တာန်၌။ (ပရိယောသာနပ္ပတ္တိ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတော၊ တ–မည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဘူတာ ပရိယောသာနံ ပတ္တာ၊ အဆုံးသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ဘူတ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ လောပံ ကတ္တာ၊ ၍။ မဟာဘူတာ၊ ဘုတ်တို့ မည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဧတော ဓာတုယော၊ ဤလေးပါးသော ဓာတ်တို့ကို။ မဟာဘူတေကဒေသတာ ဒီဟိ၊ မဟာဘုတ်မည်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏ တစိတ်အဖြစ် အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာတိ၊ မဟာ ဘုတ်မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပထဝီအာဒီနံ၊ တို့၏။ ကက္ခဋပဋ္ဌရဏာဒိဝိသေသလက္ခဏသမဝါယော၊ ရဏာ–အစရှိသော ဝိသေသလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ သည်၏ အဖြစ်သည်။ အပရိစ္ဆိတ္တဓာတုလက္ခဏာနံယေဝ၊ မစွန့်အပ်သော ဓာတ်၏ လက္ခဏာရှိသော သဘောတရားတို့အား သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုလက္ခဏံ အနတီတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာမညပရိစ္ဆာဂေ နု၊ သာမညကို စွန့်သဖြင့်။ ဝိသေသော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဝိသေသနိရပေက္ခံ၊ ဝိသေသကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ သာမညံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ နု ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရိုးမရှိ။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ တမတ္ထာပေက္ခတောပ။ ဒွယန္တိ၊ ယံ–ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန် ၏။

[တမတ္ထာပေက္ခာတော၊ ထို (သာမည) အနက်ကို ငဲ့ခြင်း ကြောင့်။ သသာမညံ၊ သာမညနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဘေဒံ၊ အထူးဝိသေ သကို။ နော ဖောတိ၊ မစွန့်။ သံသယုပ္ပါဒါ၊ ယုံမှားသံသယ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကတ္ထက၊ တူသော အနက်ရှိသော။ ဒွယံ၊ ဝိသေသ နှင့်သာမညနှစ်ခု အပေါင်းကို။ သမေဝ–သမံ ဧဝ၊ အညီအမျှသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။]

သလက္ခဏာဓာရဏေန စာတိ၊ ကား။ ယေန သလက္ခဏာဓာရဏေန၊ အကြင် သလက္ခဏာဓာရဏကြောင့်။ ဓာတုယော တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသလက္ခဏာဓာရဏကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥဘယထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နိဿတ္တာနိဇ္ဇီဝတာယ ဧဝ၊ သတ္တဝါမဟုတ် ဇီဝမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝ နတော၊ ထင်စွာ ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဆဓာတုရောယံ ဘိက္ခု ပုရိသောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတီတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အာဟ၊ ၏။ အရူပါနံ၊ တို့၏။ ဓဏတော၊ ဓဏအောက်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။

ဈာနသ၊ ၏။ နာတိက္ကတ္တရ တာယ၊ အလွန်မတိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော ဈာနရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧရဏော နာတိ၊ ကား။ ဌာနေန၊ တည်ခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တနေန၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧယ္ဟေနာတိ၊ ကား။ ဈာနဘဂုံတာယ၊ ဈာနအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဥဒယဝယပဋိပီဋနာဒိနာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ သပ္ပဋိဘယတာယ၊ ကြောက်ဖွယ် ဘေးဘျမ်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အတ္တသာရဝိရဟေန၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။

၃၅၃။ သဟုပ္ပန္နာဝ တောတိ၊ ကား။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဇော ဓာတုယော၊ တို့သည်။ သမာနကာလေ၊ တူသော ကာလ၌။ လဗ္ဘမာနာပိ၊ ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ သဟုပ္ပန္နာဝ သဟပဝတ္တမာနာဝ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ အဝက်သတော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗပရိယန္တိမေ၊ အလုံးစုံတို့၏ အစွန်း၌ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အောက်ထစ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဥတုစိတ္တာဟာရ သမုဋ္ဌာနေသု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ကလာပ်တို့တွင်။ သုဒ္ဓဋ္ဌကေ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်၌ဝင်း။ ကမ္မဇေသု၊ ကမ္မဇကလာပ်တို့တွင်။ ဇီဝိတနဝကေ၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇကေကသ္မိံ၊ တခုခုသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိ ကလာပေပိ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌက အစရှိသော ကလာပ်၌သော်လည်း။ ပဒေသေန၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းအပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ အနိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ၊ မညွှန်ပြအပ်–မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာန ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်တည်ရာအရပ်၌။ တိသမုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ [၄၅၄] ပတိဋ္ဌာ ဝသေန၊ တည်ရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထေဝ၊ ထိုတည်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ တသာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ အာဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒီရဏာဝသေန၊ ဖွဲ့တွယ်ခြင်း, ကျက်စေခြင်း, တွန်းကန်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတရာ၊ ဤမှ တပါးသော သုံးပါးသော ဓာတ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသေ သုပိ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

၃၅၄။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ဂရုကတ္တာ၊ လေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညမည်၊ ချင်း။ သဘာဂါ၊ တူသော အဖို့ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ သဘောတူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇော၊ ဤအရာ၌။ ပထဝီယာပိ၊ ၏လည်း။ လဟုဘာဝေါ၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ နန၊ ရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ တထာ ဟိ၊ သာလျှင်။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ ကက္ခဠ၊ ခက်မာသည်။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သည်။ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဖရုသံ၊ ကြမ်းတမ်းသည်။ ဂရုကံ၊ လေးသည်။ လဟုကံ၊ ပေါ့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြတော်မူအပ်၏။ အာပေပိ၊ အာပေါဓာတ်၌လည်း။ လဟုဘာဝေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတေဝ နန၊ ရအပ်သည်သာလျှင် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌာနေ၊ အဲ့။ နန (လဗ္ဘတေ)၊ မရအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိပ္ပရိယာယဂရုဘာဝသ၊ မုချအားဖြင့် လေးသည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ဂရုဘာဝေါ ဧဝ၊ လေးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဂရုတရံ၊ သာ၍လေးသည်ကို၊ ဝါ၊ သာ၍ လေးသော ပထဝီဓာတ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ လဟုဘာဝေါတိ၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ်ဟူ၍။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ကိံ ဝိယ၊ ကား။) တေဓောဓာတုယာ၊ ၏။ သီတဘာဝေါ ဝိယ၊ အေးသည်၏အဖြစ် ကဲ့သို့တည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ရူပဿလဟုတာတိ၊ တာ–ဟူသော စကားကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊သနည်း) အယမ္ပိ၊ ဤရူပဿလဟုတာဟူသော စကားသည်လည်း။ ဝုတ္တနယာ ဧဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လဟုတာကာရံ၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ လဗ္ဘနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိစ္ဆေဒဝိကာရလက္ခဏာနိ၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ် ဝိကာရရုပ် လက္ခဏာရုပ်တို့တို့။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နန လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိပ္ပန္နရူပါနံ၊ တို့၏။ အဝတ္ထာဝိသေသဘာဝတော၊ အခိုက်အတဲ့အထူး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထသိဒ္ဓံ၊ ပရမတ္ထ အားဖြင့်ပြီးသော။ ဂရုဘာဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုရိမာ ဒွေ ဂရုကတ္တာ သဘာဂါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာတိပဒေန၊ ဖြင့်။ သဘာဂါတိ၊ ဟူသော။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ ဒွေတိ ပန ဣဒံ၊ ဒွေဟူသော ဤပုဒ်ကိုကား။ ပုရိမာတိ ဇော ယထာ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္ဆိမာတိ ဇောတာပိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂရုကသဟုကဘာဝတော၊ လေးသည်၏အဖြစ် ပေါ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသဘာဂါ၊ သဘောမတူကုန်၊ ဝါ၊ မတူသော အဖို့ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ ထူးသောအဖို့ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဂရုကလဟုကဘာဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ (ယောဇိတာ) ယထာ၊ ယှဉ်၍ပြအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မေယျဘာဝါမေယျဘာဝေဟိ စ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ် နှိုင်းယှဉ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်, မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်လည်း။ (အောက်၌ ရှိသော သီ၊ က–မှဟောင်းသာ သင့်သည်) သဘာဂဝိသဘာဂတာ၊ သဘောတူသည်၏အဖြစ် သဘောမူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၅၅။ အဗ္ဗတ္ထိကာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဗ္ဗတ္ထိကဓာတ်တို့ပင်တည်း။ သတ္တသန္ဓာနပရိယာပန္နာ၊ သတ္တဝါ သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော ဓာတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိညာဏဝတ္ထု– ဝိညတ္တိဣန္ဒြိယာနန္တိ၊ ကား။ စက္ခာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္နံ ဝိညာဏဝတ္ထူနံ စ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ဝိညာဉ်၏တည်ရာ ဝတ္ထုတို့၏ဝင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိညတ္တိနံ စ၊ ဝိညတ်ရုပ်တို့၏ဝင်း။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဝိညာဏဝတ္ထူတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဟဒယ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ဝါဒ၌) ဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန၊ ဣန္ဒြိယသဒ္ဒါ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဣန္ဒြေကို ယူခြင်းဆိုခြင်းဖြင့်။ အဋ္ဌန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ရူပိန္ဒြိယာနံ၊ ရုပ်ဣန္ဒြေတို့ကို။

ဂဟဏ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝုတ္တ ဝိပရိတပ္ပကာရာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ–ဌ္ဌစပ်) ဗဟိရာနံ၊ ရဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိညာဏဝတ္ထုဝိညတ္တိဒ္ဒြိယာနံ၊ ဝိညာဉ်၏တည်ရာ ဝတ္ထု၊ ဝိညတ်ရုပ်, ဣန္ဒြေတို့၏။ အနိဿယတာ စ၊ မိမိရာ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဣရိယာပထဝိရဟော စ၊ ဣရိယာပုထ်မှ ကင်းခြင်းသည်ရင်း။ ဝုတ္တ ဝိပရိယာယော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ ပြန်ခြင်းမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိ စတုသမုဋ္ဌာနတာပိ၊ စတုသမုဋ္ဌာန် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ (ဝုတ္တပရိ ယာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏရူပသ ဝိယ၊ လက္ခဏရုပ်၏ကဲ့သို့။ ကုတောစိပိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမုဋ္ဌာနသ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိ (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ။ ထို ဗဟိရဓာတ်တို့၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာနတာယ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အ‌ဗ္ဗတ္တိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ လဟုတာဒိနိဿယတာပိ၊ လဟုတာ အစရှိသော ရုပ်တို့၏ မိမိရာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်သေး ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့် မဆိုထိုက်ပေပြီ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညတ္တိဂ္ဂဟဏံ၊ ဝိညတ်ကို ယူခြင်း–ဆိုခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာပေတည်း။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နိ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့် မဆိုထိုက်ပေပြီ။)

၃၅၆။ ဣတရာဟိတိ၊ ကား။ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တူဟိ၊ ဓာတ်တို့နှင့်။ ဇကသင်္ခါတိ၊ ကား။ သဇာတိ သင်္ခေန၊ ဟူသော ဇာတ်ရှိသော တရားတို့ကို ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဇကသင်္ခါ၊ တူသော ရေတွက်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ သမာနဇာတိယာနံ၊ တူသော ဇာတ်ရှိသော တရားတို့ကို။ သင်္ခေါ၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ သဇာတိသင်္ခေါ ဟ–မည်၏။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ သဟ–ကား မသင့်) တေန၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၄၅၅] ၃၅၇။ တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟုတ္တာ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ကား။ ယေဟိ မဟာဘူတေဟိ၊ အကြင် မဟာဘုတ်တို့သည်။ သမ္မိဏ္ဏနဝသေန၊ ပေါင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခေါဟိတာ စ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်ရင်း။ (အာပေါ ဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်) ပရိပါစနဝသေန၊ ကျက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပါလိတာ စ၊ လျော်စွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရင်း။ (တေဇောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်) သမုဒီရဏဝသေန၊ တွန်းကန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာ စ၊ ထောက်ကန်အပ်သည်ရင်း။ (ဝါ ယောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်) ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ (ပထဝီဟူသော) မိမိနှင့်။ သဟဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်။ သန္ဓာရဏဝသေန၊ ကောင်းစွာ ဆောင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ တည်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝသယော၊ မိမိရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သဟဇာတာ ဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သေသာသုပိ၊ ကြွင်းသော ဓာတ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

၃၅၈။ အညမည် အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိ ဘာဝနာနည်း၌။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ အသမန္နာဟာရတာ၊ အချင်းချင်း နလုံးသွင်းခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ ဧဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဣမိနာဝနယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော၊ ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သေး၏။ ဣတိ၊သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပထဝီဓာတု စေတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ပထဝီဓာတု စေတ္ထာတိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ပထဝီဓာတု စေတ္ထာတိ၊ ဟူသော ပါ၌၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္မိဏ္ဏနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို စ–သဒ္ဒါဖြင့်။ အယမ္မိ၊ ဤနလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်း။ ဧကော၊ သော။ မနသိကာရပ္ပကာရော၊ နလုံးသွင်းခြင်း အထူးအပြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတာသု ဓာတူသု၊ ဤ (လေးပါးသော) ဓာတ်တို့တွင်။ "အဟံ၊ သည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။" ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ရင်း။ "ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောမိ၊ ၏။" ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ရင်း။ နိ ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားဖြင့်။ အတ္တနိ ဝိယ၊ မိမိ၌ကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကိစ္စေ စ၊ ၌လည်း။ အာဘောဂါဘာဝံ၊ နလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဥပကာရကသ ဝိယ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပထဝီ မဟာဘုတ်တရား၏ကဲ့သို့။ ဥပကတ္တဗ္ဗာနမ္မိ၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သော မဟာဘုတ်တရား သုံးပါးတို့၏လည်း။ အာဘောဂါဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ဣတရာနိပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတ်တို့၌လည်း။ အတ္တကိစ္စုပကတ္တဗ္ဗဘောဒေသု၊ မိမိ၏ကိစ္စ, ကျေးဇူးပြုအပ်သော ဓာတ်အပြားရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံတို့၌။

၃၅၉။ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ၊ ကား။ ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂတော ဧဝ၊ ပစ္စည်းတရားတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂတော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဟိ၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ပစ္စယ တောတိ ဣမိနာ၊ ပစ္စယတော–ဟူသော ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အာကာရဖြင့်။ (ဧတေန–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ပထဝီအာဒီနံ၊ ပထဝီ အစရှိသော ဓာတ်တို့၏။ အညာသာဓာရဏော၊ တပါးသော ဓာတ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ပတိဋ္ဌာဘာဝါ ဒိနာ၊ တည်ရာ၏အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့်။ သေသဘူတတ္တယသ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ်သုံးခုအပေါင်းအား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣဒ ပန၊ ပစ္စယဝိဘာဂတော–ဟူသော ဤအာကာရ၌မူကား။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင်ပစ္စည်း တရားတို့ကြောင့်။ ပထဝီအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ စ၊ ထိုပစ္စည်း

တရားတို့၏ရင်း။ ပထဝီအာဒီနဟု၊ ဓာတ်တို့၏ရင်း။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣမေသံ ဒွိန္နံ အာကာရာနံ၊ (ပစ္စယတော–နှင့် ပစ္စယဝိဘာဝတော–ဟူသော) ဤနှစ်ပါးကုန်သော အာကာတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကုသလာကုသလံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပုပ္ပါဒကံ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ ရူပုပ္ပါဒကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ တည်း။ အာဟာရောတိ၊ ကား။ အဗ္ဗတ္တိကော၊ အဗ္ဗတ္တ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ ရူပုပ္ပါဒကော၊ သော။ အာဟာရော၊ တည်း။ ဥတုတိ၊ ကား။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဥတု၊ တည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ကမ္မမေဝါတိ၊ ဟူသော၊ ဝါ၊ ဟူ၍။ အဝေါရဏံ၊ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ခြင်းသည်။ သမုဋ္ဌာနသင်္ခါရာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သမုဋ္ဌာန်တို့၏ ရောယှက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တေန၊ ထိုအဝေါရဏာဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုကမ္မမေဝ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ကေသဠိ၊ အချို့ကုန်သော။ အကမ္မဇနမ္မိ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော ဓာတ်တို့အားလည်း။ ကမ္မသ၊ ၏။ ပရိယာယပစ္စယဘာဝေါ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ အထက်မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နိဒ္ဒေသ (နှာ ၂၄၉)၌ ဆိုလတ့်။ စ၊ စောဒနာဦးအုံ့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဓာတ်တို့၏။ ကမ္မတော၊ မှ။ အညေနပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ နု၊ ဖြစ်ရာသည်–ရှိရာသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ။ ဩားအုံ့။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ–ရှိရာ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုကဲမှ တပါးသော အကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ကမ္မဂဟိကောဝ၊ ကဲ၏အလား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိ ယောဂိနိဝတ္တနတ္ထံ၊ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော အကြောင်းပစ္စည်းကို နစ်စေခြင်းငှါ။ အဝေါရဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နု စိတ္တာဒယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ဇတ္ထပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရေတိ၊ ကား။ [၄၅၆] စိတ္တာဒိတော၊ စိတ်အစရှိသည်မှ။ အညေ၊ တပါးသော အကြောင်းပစ္စည်းတို့သည်။ ဇနကပစ္စယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ သမုဋ္ဌာပကတံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယော ပန၊ ပစ္စည်းသည်ကား။ ကမ္မပစ္စယောဝ၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလာကုသလာ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ စ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့အားဌင်း။ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့အားဌင်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ ကမ္မပစ္စေယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သေသာနန္တိ၊ ကား။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်စသည်လျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ဓာတ်တို့အား။ ပရိယာယတော ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌာနေ၌။ အရူပါနံယေဝ၊ နာမ်တရားတို့အားသာလျှင်။ ဥပနိဿယပစ္စယသ။ ပစ္စည်း၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ရူပမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုတ္တေ ပန၊ ၌ကား။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဝနသဏ္ဍံ၊ တောအုပ်ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝိနာ၊ အဘာဝေါ၊ ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ၊ ပစ္စည်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စိတ္တံ ဇနကပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ကား။ သဟဇာတနိဿယာဟာရာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ တတ်သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပကတံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဇနကပစ္စယော ဟောတီ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဟာရဥတုသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်ဖြင့်။ ကမ္မာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ ပစ္စယဝိဘာဂံ၊ ပစ္စည်းကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုကဲ စသည်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတူနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဝိဘာဂံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဒိသိတွာ၊ အကျဉ်းပြပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသတိ၊ အကျယ်ပြတော်မူ၏။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတူတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတန္တိ ဇတ္ထ၊ တံ–ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသစကားရပ်၌။ (တတ္ထ–ကို ဖွင့်သည်) သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ (ပါဠိသေသအဖွင့်) ကမ္မဇ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဇာနံ၊ ကုန်သော။ အာပေါဓာတုအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိသဏ္ဌံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့အား။ ။သဟုပ္ပတ္တိယာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အတ္ထနော၊ အား။ ဥပကာရိကာနံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ (သီမှနှင့် အညီ) တာသံ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရကတော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ အာဓေရဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝ ဘင်္ဂါ၊ ဘင်တိုင် အောင်။ ဌရဏတော စ၊ တည်ရှိခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဝိဂမာဘာဝတော စ၊ ကင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ဌင်း၊ ဝါ၊ မကင်းခြင်းကြောင့်ဌင်း။ သဟဇာတအညမညနိဿယ အတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ စေ၀၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန စ၊ တည်ရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟောန္တီ စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဖြစ်သော်လည်း။ (ပထဝီဓာတု–ကိုင်ဲ၍ ထီလိုင်နှင့်ထားသည်) ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထနော စ၊ ကမ္မဇ ပထဝီဓာတ်ဟူသော မိမိအားဌင်း။ တာသဉ္စ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော ကမ္မဇဓာတ်တို့အားဌင်း။ (ဇနကဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနပထဝီဓာတုယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ သည်။) တာသံ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာန် အာပေါ တေဇော ဝါယောတို့ကို။ အသမုဋ္ဌာပကတ္တာ၊ မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ နိဿယပစ္စယဂ္ဂဟဏေနေ၀၊ နိဿယပစ္စည်းကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်

ကို။ သင်ဟိတော၊ သိမ်းယူအပ်သည်။ ကာမ် ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ အနည္ဓသာဓာရဏ ကိစ္စ၊ တပါးသော ဓာတ်တို့နှင့်မဆက်ဆံသော ကိစ္စသည်။ သဟဇာတာနံ၊ သဟဇာတ်တရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ တည်ရာ ၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ ဝသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ပတိဋ္ဌာဝသေန စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသုံ ကတ္တာ၊ အသီးအခြား ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဗန္ဓနဝသေန စာတိအာဒီသုပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊ တည်း။ တိသန္တိ တိမဟာဘူတာနန္တိ၊ ကား။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်ကုန်သော။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဝေါကိဏ္ဏာနံ၊ မရောပြွမ်းကုန်သော။ စတုမဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပစ္စယော ဟောတိ–၌ စပ်သည်) အဝိဿ္ဌေဒေန၊ မပြတ်စဲသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သန္ဓတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဤပုဒ် သီမူ၌မရှိ) သန္ဓတိဂ္ဂဟဏံ၊ သန္ဓတိကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ နာမ၊ မည်သည်။ သဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နံ ပတိဋ္ဌာဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နံ

အာဗန္ဓနဝသေနာတိအာဒီသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊ တည်း။ [၄၅၇] ဣတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတေသု၊ ဤကမ္မသမုဋ္ဌာန်မဟာဘုတ်တို့တွင်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတု စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသန္တိအာဒီသု၊ သံ–ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ တန္တိနယော၊ ပါဠိနည်းကို၊ ၀ါ၊ သည်။ နေတုံ၊ ဆောင်ခြင်း၄ါ။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တအာဟာရ။ပ။ ဒေသေ နယောတိ၊ ဟူ၍။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်းပြတော်မူ၏။

သဟဇာတာဒိ။ပ။ စ ပနာတိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ ပန–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသတ္ထော၊ ရှိ၏။ တဒုဘယေန စ၊ ထိုပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်လည်း။ ယထာဝုတ္တသဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဣမိနာ ဝိသေသေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အထူးဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဧကံ ပဋိစ္စတိ ဂါထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဓာတုံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဓာတုယော၊ တို့သည်၊ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ သမ္ဘဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တိ ဿော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကောဝ၊ တပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဓာတု၊ သည်။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ သမ္ဘ ဝတ္တတိ၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဆဓာ၊ အားဖြင့်။ သမ္ဘဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနေန၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၏။) အတ္ထော ပန၊ ကိုကား။ (ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။) ပထဝီအာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကိဿာ၊ တပါးပါးသော ဓာတ်၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဣတရာသံ၊ ဤမှ တပါးကုန်သော။ တိဿန္နံ တိဿန္နံ၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ဧကော၊ တခုသော။ စတုက္ကော၊ တည်း။ တိဿန္နံ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဣတရာယ၊ ဤမှတပါးသော။ ဧကေကိဿာ၊ ဓာတ်၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ အပရော၊ သော။ စတုက္ကော၊ တည်း။ ပဌမဒုတိယာ၊ ပဌမနှင့် ဒုတိယဓာတ်တို့ဌင်း။ တတိယစတုတ္ထာ၊ ဓာတ်တို့ဌင်း။ ပဌမတတိယာ၊ တို့ဌင်း။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ တို့ဌင်း။ ပဌမစတုတ္ထာ၊ တို့ဌင်း။ ဒုတိယတတိယာ၊ တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ၊ ဤဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအစုံအစုံ၌။ ဣတရာသံ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧကော၊ သော။ ဆက္ကော၊ ဆက္ကတည်း။ ဧဝံ။ သို့။ ပစ္စယဘာဝေန၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဓာ စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ (စတုဓာ စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။) ဆဓာ စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဧကဒ္ဓိကတိက ဝသေန စ၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ (ပစ္စယ–၌စပ်) တိကဒုကဧကကဝသေန စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ (ပစ္စယုပ္ပန္နတာ–၌စပ်) ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဝိဘာဂေါ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယ္ဟု ပစ္စယဘာဝေါ၊ ဤပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သဟဇာတ။ပ။ ပစ္စယဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပစ္စည်းတို့၌လည်း၊ ၀ါ၊ တို့တွင်လည်း။ အညမညမဝေနေ၀၊ အညမညပစ္စည်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ကျေးဇူးပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိစ္စဝါရေ၊ ၌။ ဧကံ မဟာဘူတံ၊ ပ။ ဒွေ မဟာ ဘူတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

[ဧကံ၊ တပါးသော။ မဟာဘူတံ၊ ဘုတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူ တေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။]

အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒီတိ (ဣတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒါနဝိဿဇ္ဇနာဒိကာယိကကိရိယာ–ကရဏသ၊ ယူခြင်း,စွန့်လွှတ်ခြင်း အစရှိသော ကိုယ်၌ဖြစ်သော အမှုအရာ ကြိယာကို ပြုခြင်းကို။ သင်ဟော၊ ကို။ ဒဿဗ္ဗော၊ ၏။ ဃဋ္ဋနကိရိယာယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း ကြိယာ၏။ ပထဝီဓာတုဝသေန၊ အားဖြင့်။ သိဒ္ဓေနတော၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပိဠနသ၊ ဖိနှိပ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၀ါတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတုယေ၀၊ သည်ပင်လျှင်။ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (ပစ္စယော–ဟောတိ–၌စပ်) တတ္ထ၊ ထိုခြေကို တည်စေရာချထားရာ၌။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။

အပ္ပဓာနဘာဝ–အပ္ပဓာနဘာဝေါ၊ မပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ပဓာနဘာဝ–ပဓာနဘာဝေါ စ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေဝိယ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်၌ကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌာပနေပိ၊ တည်စေရာ၌လည်း။ သာတိသယကိစ္စတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်၏။ ပတိဋ္ဌာပနသ ပါဒဋ္ဌပနသ၊ ခြေကို တည်စေခြင်း ချထားခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ [၄၅၈] ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အဝကွေ့ပနသသာတိ၊ ကား။ အဓောနိကို့ပနသ၊ အောက်သို့ ချခြင်း၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုအောက်သို့ချခြင်း၌။ ဂရုတရ သဘာဝါယ၊ အထူးသဖြင့် လေးသော သဘောရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ သာတိသယော၊ တကွသော။ ဗျာပါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာ တူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဒ္ဓဂ်တိကာ၊ အထက်သို့သွားခြင်း သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓရဏော၊ ခြေကို ကြွခြင်း၌။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ဘာဝ–၌စပ်) တသာ၊ ထိုတေဇောဓာတ်သို့၊ ဝါ၊ ၏။ အနုဂတဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ နောက်လိုက်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တိရိယံဂတိကာယ၊ ဖီလာသွားခြင်း သဘောရှိသော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ အတိဟရဏာဝီတိဟရဏေသု၊ ရှေသို့ ဆောင်ခြင်း, ဘေးသို့ ဆောင်ခြင်းတို့၌။ သာတိသယော၊ သော။ ဗျာ ပါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေဇောဓာတုယာ၊ ၏။ တသာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်သို့၊ ဝါ၊ ၏။ အနုဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတိဟရဏာ ဝီတိဟရဏာ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဌိတဋ္ဌာနတော၊ တည်ရာအရပ်မှ။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ပါဒသ၊ ကို။ ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အတိဟရဏံ၊ ဏာမည်၏။ ပုရတော၊ ရှေသို့။ ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းတည်း။ တတော၊ ထို တည်ရာဌာနမှ။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ ဝီတိဂ္ဂမ္ဘ၊ ကျော်လွန်၍။ ဟရဏံ၊ သည်။ ဝီတိဟရဏံ၊ မည်၏။ ပသ္သတော၊ ဘေးသို့။ ဟရဏံ၊ တည်း။

ဧကေကေန မုခေနာတိ၊ ကား။ ပတ္ထဋ္ဌတ္တာ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တေသု၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော။ တေရသသု၊ ကုန်သော။ အာကာရေသု၊ ရတို့တွင်။ ဧကေကေန၊ တပါးတပါးသော အာကာရဖြင့်၊ ဝါ၊ တပါးတပါးသော။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာမုခေန၊ သိမ်းဆည်းကြောင်း အမြွက်ဖြင့်။ သွာယန္တိ၊ ကား။ သော အယံ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ။ ကထံ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုဥပစာရသမာဓိ၏။ ဝဝတ္ထာနပရိယာယော၊ ဝဝတ္ထာန်ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ စတုန္နံ ဓာတူနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၃၆၀။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣမိဿာ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသေ၊ အကျိုးတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ဣဒဉ္စ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုညတံ အဝဂါဟတီတိ၊ ကား။ ဓာတုမတ္တတာဒဿနေန၊ ဓာတ်မျှ၏ အဖြစ်ကို ရှုမြင်သဖြင့်။ ရူပကာယဿ၊ ၏။ အနတ္တကတံ၊ အတ္တမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဝတ္ထာပယတော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သော ယောဂီအား။ တဒနုသာရေန၊ ထိုရူပကာယသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ နာမကာယဿာပိ၊ ၏လည်း။ အနတ္တကတာ၊ အတ္တမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သုပါကဋာ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အတ္တသုညတံ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပရိယောဂါဟတိ၊ သက်ဝင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ သတ္တသည် သမုဋ္ဌါတေတီတိ၊ ကား။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ။ ပေါသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတ္ထီ၊ မိန်းမ။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ အယာထာဝသည်၊ မဟုတ်မမှန်သော အမှတ်သညာကို။ ဥဋ္ဌါတေတိသမူဟနတိ၊ နှုတ်ပယ်၏။ ဝါဌမိဂယက္ခရက္ခသာဒိဝိကပ္ပံ အနာပဇ္ဇမာနောတိ၊ ကား။ သသန္ဓာနေဝိယ၊ မိမိသန္ဓာန်၌ကဲ့သို့။ ပရသန္ဓာနေပိ၊ သူတပါးတို့၏ သန္ဓာန်၌လည်း။ ဓာတုမတ္တတာယ၊ ဓာတ်မျှ၏အဖြစ်၏။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခီဏာ သဝေါ ဝိယ၊ ရဟန္တာကဲ့သို့။ (အကရောန္တော သဟတိ–၌စပ်) "ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်ကား။ သီဟဗျဂ္ဃါဒယော၊ ခြင်္သေ့ ကျားအစရှိကုန်သော။ ဝါဌမိဂါ၊ သားရဲတို့တည်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်ကား။ ယက္ခရက္ခသာ၊ ဘီလူးရက္ခိုသ်တို့တည်း" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝမာဒိဝိကပ္ပံ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ကြံဆခြင်းကို။ အကရောန္တော၊ မပြုသည်ဖြစ်၍။ ဘယဘေရဝံ၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို။ သဟတိ အဘိဘဝတိ၊ နိပ်စက်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တဝိကပ္ပါနာပဇ္ဇနံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကြံဆခြင်းသို့ မရောက်ခြင်းကို။ ဘယဘေရဝသဟနသ၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို နိပ်စက်လွှမ်းမိုးခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဋ္ဌါတော၊ တ–ဟူသည်။ ဥပ္ပဋိလာဝိတ္တံ၊ ပေါ်လွင်တက်ကြွသည်၏ အဖြစ်တည်း။ နိဋ္ဌါတော၊ တ–ဟူသည်။ ဒီနဘာဝပ္ပတ္တိ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ပန၊ အကျိုးထူးကား။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယေ၊ ၌။ သမ္ဘဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂဿ၊ ဃန အစိုင်အခဲ၏ အသီးအသီး ကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကရဏာ တော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ မဟာပညော စ၊ ကြီးသောပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဗုဒ္ဓိစရိတသ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနကူလန္တိ၊ လျော်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အပရိပက္ကတာယ၊ မရင့်ကျက်သေး သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သုဂတိပရာယဏော ဝါ၊ သုဂတိလျှင် လည်းလျောင်းရာ–လားရာ ရှိသည်သော်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ကျေနဝိသတိဘာဝနာနယပဋိမဏ္ဍိတသ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ဘာဝနာနည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ (သီမူ၌ ဤပုဒ်မရှိ) စတုဓာတုဝဝတ္ထာနနိဒ္ဒေသသ၊ တ္ထာန်ကို အကျယ်ပြသော စကားရပ်၏။ လီနတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကွယ်ဝှက်သော အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော စကားရပ်တည်း။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးဆုံးသို့ရောက်ပြီ။

[၄၅၉] ၃ဖ၁။ ကောသမာဓိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သရူပါဒိပုစ္ဆာ၊ သရုပ်စသည်ကို မေးခြင်းသည်။ ယာဝ ဒေဝ ဝိဘာဂါဝဗောဓနတ္ထာ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်သောအားဖြင့် သိခြင်းအကျိုး ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ သိသည် တိုင်အောင် အကျိုးရှိသည်ဟုဆိုလို၏) ဟိ၊ မှန်။ သရူပါဒိတော၊ သရုပ်အစရှိသောအားဖြင့်။ ဥတသ၊ သိအပ်ပြီးသော တရား၏။ ပဘေဒေါ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိတ္ထာရသ၊ အကျယ်စကား၏။ သခ်ေပဝုဗ္ဗကတ္တာ၊ အကျဉ်းစကားလျှင် ရှေသွား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဝိညေယ္ယာ၊ သိလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရဝိဓိနာ စ၊ အကျယ်ပြခြင်း အစီအရင်ဖြင့်လည်း။ သခ်ေပဝိဓိ၊ အကျဉ်းပြခြင်း အစီအရင်ကို။ သဂ်ယုတိ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိသ။ပ။ ဒသေသတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကော သမာဓိတိအာဒိနာပိ၊ အစရှိသော မေးခွန်းဖြင့်လည်း။ သမာဓိသေသ၊ ၏သာလျှင်။ ပကာရဘေဒေါ၊ အထူးအပြားကို။ ဒဿီယတိ၊ ၏။ ဘာဝနာနိသံသောပိ၊ ဘာဝနာ၏အကျိုး အာနိသင်သည်လည်း။ ဘာဝနာနယနိဿိတော ဧဝ၊ ဘာဝနာနည်းကို မှီသည်သာလျှင်။ (မဟာတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒသေသတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကော သမာဓိ–စသော မေးခွန်းထဲ၌ သမာဓိ၏ဝိတ္ထာရနှင့် ဘာဝနာနယတို့ တိုက်ရိုက်အားဖြင့် မပါခဲ့သောကြောင့် ရှင်းပြသည်) သဗ္ဗပွကာရတောတိ၊ ကား။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကဿ၊ ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ကို။ ကရဏပွကာရတော စေဝ၊ ပြုခြင်း အပြားအားဖြင့်ရင်း။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာဝိဘာဝနတော စ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးစေခြင်း အစီအရင်ကို ထင်စွာ ပြခြင်းအားဖြင့်ရင်း။

သမတ္တာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တမေဝ သမတ္တဘာဝံ၊ ထိုပြီးစီးပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကိုပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄ါ။ ဒုဝိဓောယေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣအေဝ ပါဠိဖြင့်။ လောကိယသမာဓိ၊ လောကီ သမာဓိကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒဿသု ကမ္မဋ္ဌာနေသူတိ၊ ကား။ ဥပစာရာဝဟာနီတိ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ဖြစ်စေကုန်၏ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ယာနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ကုန်၏။) တေသု၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ အပ္ပနာပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသူတိ၊ ကား။ အပ္ပနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂ စိတ္တေသု၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော စိတ်တို့၌။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တပ္ပါဒေသု၊ ရှေးအဖို့ ဖြစ်သော စိတ္တပ္ပါဒ်တို့၌။ ဧကဂ္ဂတာတိ၊ ကား။ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိယံ စ၊ တူသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝီထိ၌ရင်း။ နာနာဝဇ္ဇနဝီထိယံ စ၊ ကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော၊ ဝါ၊ အထူးထူးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝီထိ၌ရင်း။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အဝေသသကမ္မဋ္ဌာနေသူတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ ဝဟာနီတိ၊ အပ္ပနာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တိ သကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ သုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။

သမာဓိအာနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ

၃ဖ၂။ ပစ္စက္ခဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေါ၊ ခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်း ဟူသော အတ္တဘောကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမျက်မှောက်အတ္တဘော၌။ သုခဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သော တရားသည်။ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ ရမည်၏။ သမာပဇ္ဇိတ္တာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာ ပြအပ်ပြီးသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧကဂ္ဂစိတ္တာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရ သမာဓိနောပိ၊ ဓိကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဥပစာရ သမာဓိမှ။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ နှစ်စေခြင်းငါ။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သမာဓိ–ဟု သာမန်မဆိုပဲ အပ္ပနာ သမာဓိ–ဟုဆိုခြင်း၏အကြောင်း ကိုပြသည်) နှ ခေါ ပနေတေတိ၊ ကား။ ဗာဟိရကတာဝိတာ၊ သာသနာပဗုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပွါးစေအပ်ကုန်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တ ကရာ၊ စိတ်တည်ကြည်ရုံမျှကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဧတေ ဈာနဓမ္မာ၊ ဤဈာန်တရားတို့ကို။ အရိယသ ဝိနယေ ဗုဒ္ဓသဿဘာဂဝတော သာသနေ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာတော်၌။ ကိလေသာ နံ၊ တို့ကို။ သလ္လေခနပဋိပဒါ၊ ခေါင်းပါးစေတတ်သော အကျင့်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ သလ္လေခါတိ၊ သလ္လေခတရားတို့ဟူ၍။ နှ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်။ သာသနေ ပန၊ ၌ ကား။ အဝိဟိ သာဒ ယောပိ၊ အဝိဟိသာ အစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ လောကုတ္တရပါ–ဒကတ္တာ၊ လောကုတ္တရာ၏ အခြေခံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သလ္လေခါ၀၊ သလ္လေခတရားတို့ မည်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

သမ္မာခေတိ၊ ကား။ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ၊ တဏှာသံကိလေသ အစရှိသည်ဖြင့်။ သံကိလိဋ္ဌတာယ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမသမ္မာခေ၊ အလွန်ကျဉ်းကြပ်သော။ အတိ ဝိယ သင်္ကိုဋ္ဌာနဘူတေ၊ အလွန်ကျဉ်းကြပ်သော အရပ်ဌာန ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သံသာရပ္ပဝတ္တေ၊ သံသရာအယဉ်၌။ ဩကာသာဓိဂမနယေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထပဋိလာဘယောဂ

သ၊ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွါးကို ရခြင်းငှါ သင့်လျော်သော။ နဝမခဏသခါ်တသ။ နဝမခဏဟု ဆိုအပ်သော။ ဩကာသ

သ၊ အခွင့်အခါကို။ အဓိဂမနယေန၊ ရသောနည်းဖြင့်။ [၄၆၀] ဟိ၊ မှန်။ တသ၊ ထိုဗုဒ္ဓပ္ပါဒနဝမခဏ၏။ ဒုလ္လဘတာယ၊ ရခဲ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝေဂဗဟုလော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂအဖြစ်များသော။ ပဂ္ဂလော၊သည်။ အပွနာဓိဂမမ္မိ၊ အပွနာကို
ရခြင်းကိုသော်လည်း။ အနာဂမယမာနော၊ မင့်မဆိုင်းမူ၍။ ဥပစာရသမာဓိမိုယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဌတွာ၊ ၍။ သီဃ၊ စွာ။
သံသာရဒုက္ခ၊ ကို။ သမာတိက္ကမိသာမီတိ၊ ကျော်လွန်တော့အံ့ဟု။ ဝိပဿနာယ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကရောတိ၊ ၏။

အဘိညာပါဒကန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအဘိညာဉာဏပါဒကဘူတ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသော အဘိညာဉ်ဉာဏ်၏ အခြေခံ
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဓိဋ္ဌာနဘူတ၊ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဟောတီတိ ဝုတ္တနယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။
ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပကာရတ္ထော၊ အပြားဟူသော အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဣတိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤအပြား
အားဖြင့်။ ဝုတ္တနယာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိကုန်သော။ ဣတိ၊ သို့။ သေသာဘိညာနမ္မိ၊ ကြွင်းသော အဘိညာဉ်တို့၏လည်း။
ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော အပြားကို။ သဂ်ဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ သတိ သတိ အာယတနေတိ၊ ကား။ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓေ၊
ရှေးဘဝ၌ပြီးသော။ အဘိညာဓိဂမသ၊ အဘိညာဉ်ကို ရခြင်း၏။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားရှိလတ်
သော်။ ဟိ၊ မှန်။ အဘိညာဓိဂမသ၊ ၏။ အဓိကာရော၊ လွန်ကဲစွာပြုခြင်းကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယော၊ ယင်းအဓိကာရကို။ ပုဗ္ဗ
ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ဝသီဘာဝေါ၊ အလိုရှိတိုင်း နိုင်နင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ နေ (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်
သည်မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတိ သတိ အာယတနေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီ
ယသာတိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနဝိဘာဂါယ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော ဝေဘန်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော အပြားရှိသော။ အဘိ
ဝိသိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။ ပညာယ၊ အဘိညာဉ် ပညာဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗသ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ဓမ္မသာတိ၊ ကား။
ဘာဝေတဗ္ဗသ စေ၊ ပွါးစေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗသ စ၊ ထင်ရှားစေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မသ၊
သဘောတရားကို။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ထူးသော ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ရှေးရှု
ညွတ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တတြ တတြေဝါတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ယေဝ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ
ဓမ္မေ၊ ထိုထိုမျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောတရား၌ပင်လျှင်။ သက္ခိဘာဝါယ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းအလို့ငှါ၊ ဝါ၊ မျက်မြင်
သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စက္ခကာရိတာယ၊ မျက်မှောက်ပြုသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သဗ္ဗော၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) သက္ခိ
ဘဗ္ဗော၊ မည်၏။ တသ၊ ထို မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏၊ ဝါ၊ မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏၊
ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊မည်၏။ တံ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊
ထိုမျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊
မျက်မှောက်ပြုသူဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့။

တံ တံ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ထိုထိုဘဝသို့ ရောက်စေတတ်သော ကံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဘဝပတ္ထနာယ၊ ဘဝကို တောင့်တ
ခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နာယပိ၊ မဖြစ်ဘြားသော်လည်း။ ကမ္မသ၊ ၏။ ကတူပစိတဘာဝေနေဝ၊ ပြုအပ်ပြီး ဆည်းပူးအပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဘဝပတ္ထနာကိစ္စံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အပတ္ထယမာနာ ဝါတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ သဟ၊ တကွ။ ဗျေတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟဗျော၊ မည်၏။ သဟာယော၊ အပေါင်း
အဖော်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဧကဘဝူပဂေါ၊ တူသော ဘဝသို့ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်သောသူကို၊ ဝါ၊
တူသောဘဝ၌ ဖြစ်သောသူကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ တသ၊ ထိုတူသော ဘဝသို့ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သောသူ၏၊ ဝါ၊ ဘဝတူ
ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ အပေါင်းအဖော်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ သဟဗျတာ၊ မည်၏။ တံ သဟဗျတံ၊ ထိုအပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်သို့။

ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ အပွနာသမာဓိဘာဝနာယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ ဘဝဝိသေသဟူသော
အကျိုးအာနိသင်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဣဓ ကရာပိ၊ ဤမှတပါးသော ဥပစာရသမာဓိ
ဘာဝနာသည်လည်း။(ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေးသလော။)ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ မနသိကတ္တာ၊
၍။ ဥပစာရသမာဓိ ဘာဝနာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ကား။ တိသဿံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုက္ခတာနံ၊ ဒုက္ခတာတို့၏။ နိဗ္ဗုတိ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရား
၌။ ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးဝင်သော။ သခါ်ရဒုက္ခတာ၊ သခါ်ရဆင်းရဲ၏ အဖြစ်သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ထင်ရှား ရှိသော်လည်း။
စိတ္တသ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသန္တသမာ၀၊ မရှိသည်နှင့်တူ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။
သုခံ ဝိဟရိဿာ မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ နာဝင်း။ပ။ ဝိဝဋ္ဋာ
နုပဿနာ၊ နာဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာဟိ အဋ္ဌဟိ၊ ဤရှစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့ဖြင့်ဝင်း။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂ
ဖလဉာဏောဟိ စ၊ အရိယာ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်ဝင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ (ဉာဏစရိယာဟိ၊

တို့ဖြင့်။) [၄၆၁] နဝဟိ သမာဓိစရိ ယာဟိတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ ကုန်သော။ ရူပဇ္ဈာနာနံ စ၊ ရူပါဝစရစျာန်တို့၏ဝင်း။ စတုန္နံ၊
ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ (သမာဓိစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။)
ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ရူပဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ရူပါ၀စရသမာဓိ တို့သည်ဝင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
အရူပဇ္ဈာနသမာဓိ၊ တို့သည်ဝင်း။ ဥဘယေသံ၊ ရူပါ၀စရ အရူပါ၀စရဟူသော နှစ်ပါးသော သမာဓိတို့၏။ ဥပစာရသမာဓိ၊

ကို။ ကော်၊ တခုတည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ နဝ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သမာဓိဘာဝနာယောဂေတိ၊ ကား။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ နာကို။ အနယောဂေ၊ အနယုဉ္ဇနေ၊ မပြတ်အားထုတ်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ သမာဓိဘာဝနာသင်္ခါတေ၊ သမာဓိကို ပွါးစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယောဂေ၊ အားထုတ်ခြင်း၌။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ယောဂေါတိ၊ အားထုတ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း ဟူမူကား။ ယောဂါ၊ ဘာဝနာ အလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘူရိ၊ ပညာသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်၊ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။

၃၆၃။ သမာဓိပီတိ (ဇတ္ထ)၊ ပါဠိ၌။ ပိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သီလ၊ ကို။ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ၏။

သမာဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ကောဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ ၁-၏အဖွင့်တည်း၊ ၀၊ အဖွင့်သည်။
ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏၊
ပဌမဘာဂေါ၊ ပဌမအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယဘာဂ

လက္ခိတဗျပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]	
အကတာဘိနိဝေသော	၄၂၁
အ-ကာရော	၄၂၀
အကာလမရဏံ	၁၅၅
အကာလိကော	၁၁၄-၁၃၃
အကုဋ္ဌိလာ	၁၃၇
အကွဲရဏတော	၁၂၃
အကွဲရံ	၁၂၃
အကွော	၇
အခိပ္ပနိသန္တိတာယ	၄၇၉
အဂဒ္ဒေ	၂၀၂
အဂ္ဂစ္ဆိန္နမဟာပုန္နာဂ	၂၀၀
အဂ္ဂမဂ္ဂါယတိ	၂၀၇
အဂ္ဂကိရိယံ	၁၄၁
အဂ္ဂိမေနဘဏ္ဍာယ	၂၆၇
အဂ္ဂိသိခဗ္ဗမသိခါ	၆၃
အဃမရိသနံ	၇၆
အစိန္တေယ္ယော	၃၂
အစ္ဆိမတော	၅၂၀
အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော	၄၇၆
အင်္ဂါတိက္ကမေန	၄၀၀
အင်္ဂါရကာသုသဒိသာ	၄၄၁
အင်္ဂုလ	၅၁၀
အစ္ဆာသနအတိဌာနာဒိနာ	၁၇၀
အစ္ဆရိယော	၂၉၁
အဇ္ဇရော	၂၉၁
အဇပထော	၃၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]	
အဇရံ	၂၉၀
အဇိမ္ဟာ	၁၃၇
အဏ္ဏတ္ထံ	၄၇၁
အဏ္ဏာယော	၁၈၆
အဏ္ဏောသန္နော	၄၄၃
အဏ္ဌိယတိ	၄၁၀
အဏ္ဌလိကရဏီယော	၁၄၂
အညတ္ထောဝ	၄၂၀
အညထတ္ထံ	၂၀၀
အညဒတ္ထု	၃၉၆
အညာဏုပေက္ခာ	၃၆၉
အဋ္ဌိယမာနော	၄၅၇
အဌမေ့ကလာပမတ္တံ	၅၀၆
အဌမေ့သမောဝေနာ	၅၀၆
အဌမိစ္ဆတ္တာ	၈၂
အဌသင်္ခါရတုသတသ	၅၀၀
အဌသတတဏ္ဍာဝိစရိတာနိ	၈၃
အဏ္ဍာနံ	၂၁
အဏ္ဍိမိဏ္ဍေန	၄၇၂
အဏ္ဍံ ကတ္တာ	၃၀၉
အဏ္ဍကတ္တာ	၃၀၉
အဏိမာ	၈၆
အဏု	၅၀၉၊၅၁၀
အတက္ကာဝစရော	၂၉၂
အတမ္ဗယတာဘာဝတော	၁၃၀
အတိဒေဝေါ	၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အတိဟရဏဝိတိဟရဏေသု	၅၃၇
အတ္တသုညတာ	၅၃၀
အတ္တဟိတပဋိပတ္တိမတ္တာနိ	၃၇၂
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိဝသေန	၄၇၀
အတ္ထဝေဒ	၁၅၁
အတ္ထုပနယနတ္ထော	၃၇၄
အတ္ထော	၁၂၅
အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏော	၁၉၇
အဓိကရဏသဒ္ဒေါ	၃၉၁
အဓိကုသလဓမ္မေ	၂၃၄
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၇၅
အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန	၄၀၀
အဓိဋ္ဌာနပါရမိတာ	၃၀၉
အဓိဋ္ဌာနဘူတံ	၅၄၂
အဓိမုစ္စတော	၂၇၂
အဓိမုတ္တိ	၅၂၊၁၀၁
အဓိဝါသနက္ခန္တိ	၂၉၃
အနတ္ထကော	၂
အနတ္ထစရဏေန	၆
အနန္တရသမနန္တရဝိဝသေန	၁၀
အနန္တော	၂၉၁
အနုမတဂ္ဂံ	၀
အနုမတဂ္ဂိယာနိ	၃၁၇
အနုဝကာသော	၂၁
အနုဝဇ္ဇသုခအဗျာသေကသုခါဒိ	၂၉၀
အနုသည်ံ	၄၂၀
အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ	၇
အနာဂတကာလပ္ပယောဂေါ	၂၃၅
အနာဂမယမာနော	၅၄၁
အနာဒရာလပနံ	၄၅၂
အနာဒိမတိ	၅၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနာဝဇ္ဇနံ	၄၀၀
အနာဝရဏဉာဏံ	၂၀
အနာသဝေါ	၂၉၁
အနိဒဿနော	၂၉၁
အနိရုပိတရူပေန	၃၀
အနိဝတ္တိခမ္မာ	၁၃၅
အနိတိကခမ္မော	၂၉၁
အနိတိကံ	၂၉၀
အနုက္ကမာဓိဂတံ	၃၀၄
အနုဂမနံ	၂၄၉
အနုဋ္ဌာနေန	၃၀၉
အနုဋ္ဌိတာယ	၃၁၀
အနုတ္ထုနနဝသေန	၃၆၅
အနုနယဿ	၃၅၁
အနုနိပ္ပါဒီ	၄၀၁
အနုနုတံ	၂၇၆
အနုပဋ္ဌာနမုဏ္ဍနတော	၄၀၂
အနုပဒံ	၂၆၃၊၄၂၂
အနုပဿတိ	၂၃၁
အနုပဿနာဉာဏံ	၂၃၀
အနုပါလိတာ	၅၁၁၊၅၃၀
အနုပုဗ္ဗတော	၄၀၂
အနုပုဗ္ဗဘာဝနာ	၄၂၆
အနုပေလ္လနံ	၅၁၃
အနုမဇ္ဇနံ	၁၀၇
အနုမာနတော	၃၄၉
အနုမာနိကံ	၃၁
အနုရဝဒဿနံ	၂၀၅
အနုရဝေ	၂၄၃
အနုဝဟနာ	၂၄၆
အနုဝိစာရိတံ	၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနုဝိမိယတိ	၅၀၅
အနုသယာ	၅၁
အနုသာရတော	၃၀၅
အနုဿဒဏ္ဍဂါဒိရဇာ	၅၃
အနုဿက်နုပရိသက်နေန	၃၆၅
အနေကစ္ဆရိယဒဿန	၅၁ဂ
အနေကဘ္ဂုတဒဿန	၅၁ဂ
အနေကာဘူတဝိသေသဒဿန	၅၁ဂ
အနောကာသတာယ	၄၀၃
အနောမိဇိနဿ	၃၆ဂ
အနောနတ်	၂၇၆
အန္ဓကုဏ်	၂၀၂
အန္ဓိမဇ်ဝိကာဘာဝေန	၄၅၂
အန္ဓေဝါသီ	၄၆ဂ
အန္ဓပုထုဇ္ဇနော	၃၆ဂ
အပဏ္ဏကပဋိပဒါ	၁၃ဂ၊၁၇၀
အပနယနာကာရော	၃၆၁
အပရဂေါယာနံ	၅၇
အပရမ္ပနိယာ	၉၃၊၉၄
အပလာလော	၆၃
အပလိတာနံ	၁၉၇
အပဝဒန္တော	၃၇၇
အပုညုပဂ်	၄၄ဝ
အပုဗ္ဗမေဝ	၄၁ဝ
အပ္ပဂုဏ်	၃၅ဝ
အပ္ပဋိက္ကူလပရိစယာ	၃ဂ၂
အပ္ပဋိမော	၂၃
အပ္ပဋိဃတစာရတ္တာ	၅ဂ
အပ္ပတ္တမာနသာ	၂ဝ
အပ္ပနာဗျပ္ပနာ	၂၅၉
အပ္ပန္နပါနော	၃၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အပ္ပမညာ	၃၇၄
အပ္ပဝတ္ထုပဋ္ဌ	၁ဂဝ
အပ္ပဝတ္ထိတသမ္ဘသနစာရော	၄၂၂
အပ္ပါဝသေသတာ	၄၁၄
အပ္ပိတော	၂၇၇
အပ္ပေါတိ	၄၇၃
အဗဒ္ဓပိတ္ထံ	၄၉ဖ
အဗ္ဗဝေ	၂၂
အဗ္ဘဥ္ဇနကိစ္စံ	၂ဝ၅
အဗ္ဘုဒ္ဓိတော	၁ဖ၀
အဗ္ဘုတ်	၂၉ဝ
အဗျာပဇ္ဇံ	၂၉ဝ၊၃၂၉
အဗျာပါရုနယတော	၅ဝ၂
အဘဗ္ဗော	၂ဖ၅
အဘာဝိတကာယော	၁ဖ
အဘိညာဓိဂမဿ	၅၄၂
အဘိညာပါဒက်	၅၄၂
အဘိပတ္ထနာ	၉၃
အဘိဝိဟစ္ဆ	၁ဖ၆
အဘိဝုဒ္ဓေ	၄၅၄
အဘိသမ္ဘောဓိ	၁၁ဂ
အဘိသာပေါ	၄၄၃
အဘူတာနိ	၅ဂ
အမတ်	၂၉ဝ
အမနသိကရဏ်	၄ဝ
အမုခမေဝ	၂ဝ၆
အယာထာဝသည်	၅ဂ
အယောဂ္ဂတာဝ	၄၂
အယောဃရပဏ္ဍိတကာလေ	၁ဝ
အယ္ပိရကော	၃ဝ
အရဟေ.ယ္ယတော	၂၄

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော
[အ]	
အရုဏိသဟိတေန	၃၂၉
အရတိ	၃၆၂
အရတိရတိသဟနုတာဒီနံ	၁၀၂
အရိတ္ဌံ	၂၄၉
အရိယဝံသာ	၉၂
အရိယဝိဟာရော	၉၀
အရ္ဃိသူစနေ	၂၄၁
အရ္ဃပဒဿနဝေလာယ	၃၉၅
အလမ္ပာနေ	၃၁၆
အလ္လဂေါစမ္ပဂ္ဂဟဏံ	၄၉၄
အဝကော	၁၃၇
အဝဿနံ	၅၁၃
အဝဋ္ဌာနံ	၃၀၉
အဝတိဋ္ဌတိ	၁၀၉
အဝတ္ထာဝိသေသဘာဝတော	၅၂၀
အဝဘာသန	၄၀၆
အဝလေခနသတ္ထကံ	၂၀၁
အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာ	၃၀၉
အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒဏ္ဍတာ	၃၀၅
အဝိဇ္ဇာဘာဝတဏှာမယနာဘိ	၇
အဝိနိဗ္ဘုတ္တဝါဒေါ	၅၁၉
အဝိပ္ပကိဏ္ဏံ	၄၇၄
အဝိဿာသိယော	၁၇၄
အဝိဟိ သာဒယော	၅၄၀
အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ	၃
အဝေါကိဏ္ဏာနံ	၅၃၄
အဝေါက္ကမန္တော	၁၄၆
အသက်ရတော	၁၇၁
အသခ်ံတဋ္ဌော	၀၉
အသခ်ေယျဘေဒတာ	၅၀၉
အသဇ္ဇမာနော	၃၀

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော
[အ]	
အသန္ဓိသမာဝ	၅၄၃
အသမန္နာဂမော	၆
အသမန္နာဟာရတော	၅၀၃
အသမသမော	၂၃၊၆၀
အသမော	၂၃
အသုစိပဋ္ဌရဏတော	၄၄၉
အသေစနကော	၂၁၄
အသောကမဟာရာဇာ	၁၆၁
အသောကာဝဒါန	၁၆၁
အဿာဒိတံ	၂၀၃
အဿာဝေတ္ဌာ	၂၀၅
အဿာသော	၂၂၄
အဿုတဝတော	၃၆၀
အဿု	၅၀၀
အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ္ဌं	၁၅၀
အဟိတုဏ္ဍိကေ	၃၁၆
[အာ]	
အာကခ်ပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိနော	၂၀
အာကာသာနဉ္စံ	၄၀၅
အာကိရိယဋ္ဌိ	၁၄
အာဂမနသုဒ္ဓိ	၃၁၉
အာဂုရေန္ဓော	၁၅၀
အာဃာတနံ	၁၇၃
အာဃာတိတံ	၁၆၆
အာစရိယုဂ္ဂဟော	၂၄၆
အာစာမဂတတေလံ	၄၉၀
အာစာမော	၂၀၄
အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတေန	၁၆၆
အာဒါနတော	၂၇၉
အာဒါသသဏ္ဌာနော	၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဒိကလျာဏော	၁၁၆၊၁၁၇
အာဒေသာဒိတော	၃၄၉
အာမိပတေယျဒ္ဓော	၈၉
အာနမနာဒယော	၂၄၁
အာနိသဒ္ဒိ	၂၀၀
အာနိသဒံ	၁၉၈
အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒိနံ	၁၀၄
အာပါယတိ	၅၀၄
အာပိယတိ	၅၀၃
အာဗန္ဓတ္တံ	၄၂၄
အာဗန္ဓန	၅၂၇
အာဗန္ဓနဘာဝေါ	၄၈၁
အာဘာသနသီလော	၃၀၈
အာမကသုသာနံ	၃၁၃
အာမလကံ	၄၂
အာမာသယသ	၄၄၅
အာမာသယံ	၄၅၃
အာမာသယော	၄၄၆
အာယူဟနဒ္ဓော	၈၉
အာရကာ	၁၆၊၁၈
အာရဂ္ဂေ	၃၁၉
အာရမ္ဘဏတော	၄၂၈
အာရမ္ဘဏပစ္စယေန	၉
အာရမ္ဘဏမုခေန	၂၆၉
အာရမ္ဘဏာတိက္ကမေန	၄၀၀
အာရုပ္ပံ	၃၉၁
အာဝဋ္ဌိကံ	၂၅
အာဝဟနီယဂ္ဂိမှိ	၁၄၀
အာဝုတ္ထိဝသေန	၄၆၅
အာဝေဏိကာ	၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာသတ္ထတ္ထံ	၄၂၄
အာသယ	၁၉၇၊၄၄၅၊၄၅၄
အာသဝသမုဒယော	၂
အာသျံ	၂၁၂
အာသံ	၂၁၂
အာသီသေထေဝ	၃၁၃
အာဟာရ	၄၃၀
အာဟာရော	၅၃၁
အာဟုနေယျော	၁၄၀
[ဣ-ဤ]	
ဣဒ္ဓါနိဒ္ဓဘာဝတော	၁၂၆
ဣတိဘဝါဘဝဟေတု	၈၁
ဣတိ-သဒ္ဒေါ	၄၂၂၊၅၅၂
ဣတ္ထရံ	၁၂၄
ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ	၄၂၄
ဤသိတာ	၈၂
[ဥ]	
ဥက္ကံ	၁၉၄
ဥက္ကာယံ	၂၆၃
ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ	၄၉၂
ဥဂ္ဂဟိတ	၄၈၂
ဥဂ္ဂဟော	၂၄၅
ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာဒီ	၄၂၅
ဥဋ္ဌါဒ္ဌနဝိဓိ	၃၉၆
ဥဋ္ဌါဒ္ဌိတံ	၃၉၂
ဥဋ္ဌါဒ္ဌေတွာ	၁၂၄
ဥဋ္ဌါတော	၅၃၈
ဥဒ္ဓစ္စံ	၄၅၂
ဥဒ္ဓိန္နဘာဝနေတ္ထိကတာယ	၅၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉဇု	၁၃၇
ဉဇုပ္ပဋိပတ္တိ	၁၃၀
ဉဏဘာဝေါ	၄၀၂
ဉတု	၅၃၁
ဉတုသမုဋ္ဌာနာ	၅၀၇၊၅၁၆
ဉတ္တမပြဟ္မာ	၃၅၇
ဉတ္တရကုရု	၅၇
ဉတ္တရဝိဟာရဝါသိကေ	၂၁၅
ဉတ္တေဇေတိ	၁၉၅
ဉဒကစိက္ခလ္လေ	၄၅၁
ဉဒကပုဗ္ဗဋ္ဌ	၁၇၃
ဉဒပါနံ	၁၉၀
ဉဒရာဝဒေဟကံ	၀၂
ဉဒရိယံ	၄၉၆၊၅၀၇
ဉဒါနေန္ဒြော	၃၃၀
ဉဒါသိနတာ	၃၄၇
ဉဒါသိနဘာဝံ	၃၀၃
ဉဒ္ဒေကခိပနာဒိပဝတ္တနက-ဝါတာနံ	၄၇၅
ဉဒ္ဒေကော	၂၀၄
ဉဒ္ဓရဏော	၅၃၇
ဉဒ္ဓါရုဒိ	၁၄၁
ဉဒ္ဓုမာတကပက္ကပဘိဒ္ဓနတော	၄၄၉
ဉပကတ္ထဗ္ဘာနံ	၅၃၀
ဉပကာရကဿ	၅၃၀
ဉပစရိတံ	၁၀၆
ဉပစာရသမာဓိ	၄၀၆
ဉပညာသော	၁၀၉
ဉပဋ္ဌာနံ	၂၄၅
ဉပဋ္ဌာနာကာရော	၄၀၁
ဉပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန	၄၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉပဓိဝေကော	၉၀
ဉပနယနတော	၁၅၀
ဉပနိဗန္ဓနာ	၂၅၆
ဉပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ	၂၅၆
ဉပနိဿယပစ္စယော	၉၊၁၀၊၅၃၂
ဉပပတ္တိပြဟ္မာနော	၃၅၇
ဉပပတ္တိဘယံ	၄၄၁
ဉပပန္နဂ္ဂဟဏံ	၄၀၁
ဉပမာ	၂၅၃
ဉပရိအာမာသယေ	၄၄၅
ဉပရိသာဋ္ဌကံ	၁၇၁
ဉပလ္လိဏ္ဏပေါဋ္ဌလကံ	၁၉၀
ဉပသမာဓိဋ္ဌာနံ	၃၀၉
ဉပသံဟရဏတော	၁၅၇
ဉပသေစနေန	၂၁၅
ဉပါဒါယုပါဒါယ	၅၂၃
ဉပါဒိနံ	၄၇၂
ဉပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရဘာဝနံ	၃၅၀
ဉပ္ပတ္တိရဟာနံ	၄၀၃
ဉပ္ပါဒနဝုနဋ္ဌေန	၂၁၂
ဉပ္ပါဒဋ္ဌော	၄၀၄
ဉပ္ပိလာဝိတတ္တံ	၅၃၀
ဉပ္ပဋ္ဌနသာ	၅၃၆
ဉဗ္ဗဋ္ဌတိ	၃၉၆
ဉဘယလိင်္ဂတာယ	၅၁၀
ဉမ္ဘာဒဿ	၃၂
ဉမ္ဘာရဗ္ဘဋ္ဌရေ	၄၅၀
ဉရဋ္ဌပဋ္ဌရံ	၄၉၅
ဉလ္လင်္ကေတိ	၃၄၇
ဉဿဒဂ္ဂဟဏေ	၅၀၉
ဉဿဒနိရယာ	၃၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉဿာဝဗိန္ဒု	၁၇၃
ဉဿာဟဇနနတ္ထံ	၄၀၂
ဉဿောဇ္ဈယံ	၄၀၆
[ဏ-ဒ]	
ဏိကာ	၅၀၉၊၅၁၀
ဏိဟဒေန	၃၀၇
ကေတ္တာဝသေန	၁၇၀
ကေသေသနယေန	၁၃၇၊၄၀၀
ဟေပယိကော	၁၁၄
[ထ]	
ထဝဋ္ဌတိ	၅၁၂
ထစရကာ	၃၀၅
ထဇာလက္ခဏော	၄၃၆
ထဌပရိယာဟတမတ္တံ	၄၇၉
ထတိဏ္ဏတာယ	၁၀၇
ထဒဂ္ဂလက္ခဏာယ	၂၇၆
ထမိဇိနာ	၃၆၀
ထမိသက်	၂၉၅
ထနတိဥန္ဒတိဝိရဟတော	၁၀၇
ထပနေယျိကော	၁၁၄၊၁၃၃
ထပါယိကာ	၁၃၇
ထဘဂ္ဂါဘဂ္ဂေ	၄၉၆
ထဘာသာဒယော	၂၆၀
ထလုဇ္ဈ	၇၀
ထလုဇ္ဈတိ	၄၃၄
ထလုဇ္ဈိတ္ဝာ	၄၃၄
ထဋ္ဌိဂလ္လာနီ	၄၅၁
ထသာရေတိ	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ကကစူပမာယ	၂၅၅
ကက္ခဋ္ဌတ္ထလက္ခဏာ	၅၁၄
ကက္ခဋ်	၅၂၃
ကဠေကော	၂၀၀
ကဠကဠာယန္တီ	၂၀၅
ကဌမုခမုခဂတော	၅၂၁
ကဏ္ဏကဋ္ဌာပနနယေန	၂၆၂
ကဏ္ဏကော	၄၀၃
ကတညုတာသံဝစိုတေန	၆၀
ကတဟတ္ထာ	၁၇၅
ကတူပါသနာ	၁၇၅
ကန္ဒနုကာ	၁၇၀
ကန္ဒန်ီ	၂၀၁
ကန္ဓာရော	၆၆
ကပ္ပနုပါရုပနေန	၄၅၀
ကဗဇ္ဈိကာရော	၄၃၆
ကဗဇ္ဈိကာရုဟာရော	၄၃၆
ကမ္ဘကမ်	၁၉၃
ကမ္ဘကယကရံ	ဂ
ကမ္ဘဋ္ဌာနပ္ပနာ	၂၄၅
ကမ္ဘဋ္ဌာနာတိနိဝေသော	၄ဂ၁
ကမ်	၅၃၁
ကမ္ဘပစ္ဘယော	၅၃၂
ကမ္ဘယောဂ်	၁၉၃
ကမ္ဘဝန်	၁၃
ကမ္ဘသကတာ	၃၁၂
ကမ္ဘသကာ	၃၁၂
ကမ္ဘာရဂဂ္ဂရိယာ	၂၆၇
ကမ္ဘာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနော	၅၁၆
ကရီသံ	၅၀၇
ကရဏာ	၃၆၆

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကရုဏာပြဟ္မဝိဟာရံ	၃၄၀
ကရုဏာမုခေန	၃၆၂
ကရုဏာယနံ	၃၀၁
ကရုဏာယိတုံ	၃၄၂
ကရုဏာသဘာဝဿ	၃၆၆
ကလဟော	၃၉၁
ကလာပတော	၅၀၁
ကလာပုရာဇာဒီနံ	၁၅၆
ကသိဏုဂ္ဂါဠ္ဍိမံ	၄၀၅
ကသိဏုဂ္ဂါဠ္ဍော	၄၀၅
ကာကစ္ဆမာနာ	၃၃၆
ကာမုပါဒါနံ	၁၀၊၁၁
ကာယပရိဂ္ဂဟော	၂၃၆
ကာယပိဏ္ဍော	၉၀
ကာလန္တရဖလဒါယီ	၁၃၃
ကာလမရဏံ	၁၅၅
ကာဋ္ဌဝေတ္တလတာဒီဟိ	၃၁၆
ကိဉ္ဇနံ	၄၁၄
ကိရ	၂၄၁၊၂၄၃
ကိလိန္နတာယ	၄၅၂
ကိလိန္နဘာဝံ	၅၁၁
ကိလေသောဓိနံ	၃၆၈
ကိလောမကဿ	၄၉၅
ကိဝစိရံ	၂၈၆
ကိဋ္ဌနဂေါဋ္ဌကာနိ	၂၀၀
ကုန္ဒဒါရုသု	၄၉၅
ကုဋုဝံ	၅၁၀
ကုဏ္ဍကဘတ္တကပ္ပါသဋ္ဌိအာဒီဟိ	၄၇၀
ကုထိတော	၅၂၁
ကုပိတေန	၄၇၄
ကုသလစ္ဆန္နော	၂၂၉

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကုဋ္ဌဂေါဏော	၂၁၉
ကုဋ္ဌခေနု	၂၁၉
ကောဋ္ဌမတ္ထကပယဿံ	၄၉၅
ကောသေယ္ယဖလံ	၁၉၈
[ခ]	
ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂ	၁၆၈
ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ	၁၆၈
ခဏဘင်္ဂတာယ	၅၂၆
ခဏိကဇရာ	၂၈၀
ခဏိကမရဏံ	၁၅၅
ခဏိကသမာဓိ	၃၂၉
ခယဝိရာဂေါ	၂၈၂
ခရပတ္တေန	၂၅၅
ခရဘားဝေါ	၄၈၁
ခရိုဂတံ	၄၂၂
ခရိသု	၄၂၂
ခါဏုကဏ္ဏကမဂ္ဂေါ	၄၄၉
ခုဘိတေန	၄၂၄၊၅၂၀
ခေမံ	၂၉၀
ခေဋ္ဌာဒီဟိ	၄၅၂
ခေဋ္ဌော	၅၀၈
[ဂ]	
ဂဏ္ဌသိ	၃၈၁
ဂဒ္ဒရော	၃၃၉
ဂဏ္ဍရောဂိနော	၄၄၉
ဂဏ္ဍသရိက္ခတာ	၄၁၅
ဂဏ္ဍံ	၄၄၉
ဂဏ္ဍော	၄၄၉
ဂတ္ထာနိသဒကပ္ပါဒီနံ	၂၆၀
ဂထိတော	၄၅၆
ဂန္ဓပရိဝတ္တနေ	၄၃၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ဂဓိတော	၄၄၃
ဂမ္ဘီရော	၂၉၂
ဂရုက်	၅၂၂
ဂရုကုလတော	၃၇ဂ
ဂရုဌာနိယေ	၃၀၂
ဂရုတရသဘာဝါယ	၅၃ဖ
ဂရုတရံ	၅၂ဂ
ဂရုဘာဝံ	၅၂ဂ
ဂဟဏိတေဇေန	၄၅၄
ဂဟဏီသခ်ါတေန	၄၄ဖ
ဂဟနဘူတော	၁၉ဖ
ဂါမရဋ္ဌာ	၄၅၀
ဂါဝီသမညာ	၄ဖ၇
ဂိဒ္ဓါ	၄၅ဖ
ဂုဏသရီရသ	၁၁၀
ဂေဓမှာ	၁၅၃
ဂေါစရမုခေ	၂ဖ၃
ဂေါပ္ပကဋ္ဌိအာဒီနံ	၄၉၅
ဂေါမုတ္တဝက်ာဘာဝေန	၁၃၇
ဂေါဝဏ္ဏုပမံ	၁၇၃
[ဃ]	
ဃရဂေါဋ္ဌိကဝစ္ဆ	၄၄၅
ဃာသေသနဋ္ဌာနံ	ဖ၉
ဃုရုဃုရုပဿာသဝသေန	၃၃ဖ
[စ]	
စက္ကဝါဠံ	၅၄
စတုက္ကပဋ္ဌကဏ္ဍာနိကာ	၃၇၇
စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ	၄ဖ၃
စတုမုဋ္ဌိက်	၅၁ဝ
[စ]	
စတုသမုဋ္ဌာနာ	၅ဝဂ၊၅၁ဖ
စန္ဒနိကာ	၂ဝဖ၊၄၉ဖ
စန္ဒနိကာနိ	၄၅၁
စမ္ဘဝိလပိဋ္ဌကာဒီနိမ္ဘတ္တက-ဝါယုနော	၄၇ဖ
စရဟိ	၄၂၄
စရိမကာနံ	၂ဂ၅
စရိမတ္ထဘာဝေပိ	၁ဝ၁
စ-သဒ္ဒေါ	၅၃၄
စာဂါဓိဋ္ဌာနံ	၃ဂ၉
စာတုမဟာဘူတိကော	၅၂၄
စာတုမဟာရာဇိကော	၁၄၉
စာနုရော	၁ဖ၇
စာရယမာနော	၁၅ဂ
စိတ္တဇေ္ဇပါနုဂုဏတာယ	၃၃၇
စိတ္တံ	၅၃၁
စိတ္တပဋ္ဌံ	၃ဝ
စိတ္တပရိဂ္ဂဟော	၂၃ဖ
စိတ္တဝိဝေကော	၉ဝ
စိန္တိတသန္ဓိတော	၃၁ဖ
စိမိလိကာဒီအတ္ထရဏံ	၄၄ဂ
စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူတာ	၅၁ဝ
စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဒ္ဒေ	၂၃၄
စုတိစရိမကာ	၂ဂ၅
စူဠသုတသောမနာလေ	၁ဝ၁
စူဠောဒရမဟောဒရော	ဖ၃
စောဇ္ဈာတိကာ	၄၅ဂ
[ဆ]	
ဆတ္တိ သပရမာဏုပ္ပမာဏော	၅၁ဝ
ဆဒ္ဒန္တာ	၃၁၄

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဆ-ဇ]	
ဆန္ဒမူလကာ	၃၇၀
ဆပဋ္ဌာဟံ	၁၈၆
ဆဝါလာတံ	၃၀၇
ဇတုကာ	၄၄၈
ဇနကပစ္စယော	၅၃၂
ဇမ္ဗုဒီပေါ	၅၇
ဇာတိကန္တာရော	၆၇
ဇာလကဝုကော	၂၀၀
ဇိဏ္ဏသန္ဒမာနိကပဋ္ဌံ	၄၉၅
ဇိနံ	၁၈၁
ဇုဏ္ဏပက္ခေ	၂၈၆
ဇေဂုစ္ဆံ	၄၅၀
[ဈ-ဉ]	
ဈာနစရိမကာ	၂၈၅
ဈာနဝိဘင်္ဂေ	၄၀၉
ဉာဏပရိယန္တိက်	၅၈
ဉာဏဖရဏံ	၈
ဉာဏုတ္တရသု	၁၅၇
ဉာယော	၁၃၇-၁၃၉
ဉေယျပရိယန္တိက်	၅၈
[ဋ-တ]	
ဋပနာ	၂၄၆
တက္ကကဋ္ဌကာဒိနာ	၄၅၂
တက္ကမို	၂၀၁
တစပရိယန္တော	၁၈၄
တစ္ဆန္ဒိယာ	၄၁၉
တဏ္ဍာရီ	၅၀၉
တဏှာမူလကာ	၈၂
တဒဓိနဝုတ္တိတာယ	၅၂၃
တဒနုဂုဏတာယ	၂၃၇

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[တ]	
တဒပဒေသေန	၄၁၆
တဒေကဋ္ဌာနံ	၄၂၇
တန္တိနယော	၅၃၄
တာဏံ	၂၉၁
တာပိယမာနာ	၄၅၅
တာလဂုဠပဋ္ဌလံ	၁၉၉
တာလသလာဋ္ဌကာနံ	၄၉၈
တာလာဝတ္ထုကတာ	၂၀
တာလုမတ္ထကေန	၂၀၅
တာလုံ	၂၂၅
တာဝတိံသာ	၁၄၉
တိက္ခပညဿ	၄၇၉
တိတိက္ခာခန္တိ	၂၉၃
တိန္တသိထိလဗန္ဓနတာယ	၁၆၀
တိပဋ္ဌာဟံ	၁၈၆
တိဘဝရထေ	၂
တိရိယံ	၂၈၆
တုန္ဒကရဏ်	၂၈၉
တူဏိရော	၁၉၈
တေဇတိ	၅၀၄
တေဇောဓာတု	၅၃၁
တေသင်္ခိဝိဓော	၅၂
[ထ]	
ထဒ္ဓဘာဝေါ	၄၈၁
ထိနဘာဝံ	၄၉၇
ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ	၂၆၂
[ဒ]	
ဒဏ္ဍရုဇိ	၁၇၃
ဒဏ္ဍာဒါနံ	၃၉၁
ဒဏ္ဍာဘိဃာတံ	၃၈၃
ဒဓိမုတ္တံ	၂၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ]	
ဒန္ဓဂ္ဂထကော	၄၅၂
ဒဝမဏ္ဍနဝိဘူသနာဒီနံ	၄၆၀
ဒသဓမ္မကလာပေါ	၅၀၇
ဒသန္ဓေ	၁၄၃
ဒဿနဒ္ဒေါ	၈၉
ဒဿနမဂ္ဂံ	၁၈၅
ဒဠ္ဍဘတ္တိကာ	၉၉
ဒဠ္ဍဘတ္တိဘာဝတော	၁၀၀
ဒါနံ	၁၄၅
ဒီကၠိတော	၂၄
ဒီဃဓမ္မနိမ္မာနဝါဒဝသေန	၁၁
ဒီဃဓမ္မသုခဝိဟာရဂ္ဂဟဏံ	၄၀၁
ဒီဃဓမ္မသုခဝိဟာရော	၅၄၀
ဒီဃပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိ	၁၅၃
ဒီဃသမ္ပန္နော	၂၁
ဒီဗ္ဗဝိဟာရော	၉၀
ဒီသောဓိနာ	၃၂၆
ဒီဃနိသောဏိ	၄၃၃
ဒီနဘာဝပ္ပတ္တိ	၅၃ဂ
ဒီပံ	၂၉၁
ဒီပိသဒီသော	၂၂၀
ဒုက္ခတာသူလ	၄၁၅၊၄၄၉
ဒုက္ခာဒါ (၈၁) နတော	၅၀၄
ဒုက္ခာဝေဒနတော	၅၀၅
ဒုက္ခဘာရော	၂၀၆
ဒုက္ခသလ္လာဒီတော	၄၄၀
ဒုဗ္ဗစ္ဆော	၃၄၂
ဒုတိယပရိဘဏ္ဍေ	၅၃
ဒုဒ္ဒသိကော	၃၄၂
ဒုရမိဝါသံ	၄၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ]	
ဒုရုပေတော	၃၄၃
ဒုရသမုဿာရိတပဋ္ဌိပက္ခံ	၂၃ဂ
ဒုရသမုဿာရိတာနိ	၁၄၅
ဒေသနာ	၁၂၅
ဒေသောဓိနာ	၃၂၆
ဒေါဏမတ္တာ	၅၁၀
ဒေါဏံ	၅၁၀
ဒေါဟပဋ္ဌိဗန္ဓနီ	၂၁၉
ဒြဝဘာဝေါ	၄ဂ၀၊၄ဂ၁
ဒ္ဒန္ဓရိကာဒီနာ	၁ဂဂ
ဒ္ဒါကာရဒုဝိညာဏယာ ဘဗ္ဗာ	၅၃
ဒ္ဒါသင်္ခ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ	ဂ၂
ဒ္ဒိသမဒ္ဒနာ	၅၀ဂ
[ဓ]	
ဓညမာသော	၅၁၀
ဓနဇာနိယာ	၃၄၁
ဓမ္မံ ပဿန္တော မံ ပဿတိ	၁ဂ
ဓမ္မနီဇာလာနုသဋ္ဌသ	၄၇၆
ဓမ္မရဇ္ဇပ္ပတ္တိ	၃၆
ဓမ္မဝေဒံ	၁၅၁
ဓမ္မသရိရေန	၂၁
ဓမ္မသုဓမ္မတံ	၄၄၆
ဓမ္မသေနာပတိနာပိ	၄၂၂
ဓမ္မူပသံဟိတံ	၁၅၂
ဓမ္မော	၂ဂ၇
ဓရဏတော	၅၃၃
ဓရဏေန	၅၂၆
ဓာတုမတ္တတော	၄ဂ၅
ဓာတုယန္တံ	၅၁၃
ဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂေါ	၃၁ဂ
ဓာတုသဿာတော	၄ဂ၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဓ]	
ဓိရော	၂၆၆
ဓုဝံ	၂၉၀
[နာ]	
နကာရော	၄၂၀
နခပတ္တာနိ	၁၉၈
နတ္ထိဘာဝမေဝ	၄၁၃
နတ္ထိဘာဝေ	၄၁၁
နပုံသကတာ	၅၁၈
နပုံသကနိဒ္ဒေသော	၅၁၇
နဝမမ္ပကလာပေါ	၅၀၇
နဝမခဏသခ်ါတသ	၅၄၁
နာဂ္ဃန္တိ	၁၆၇
နာတိသဏိကတော	၄၈၂
နာတိသီဃတော	၄၈၂
နာဘိယာ	၇
နာမသဒ္ဒါ	၄၄၇
နာသာပုဋ္ဌဝါတေသု	၂၄၇
နာဋ	၅၁၀
နာဋ်ဋပူရဏ်	၄၂၁
နိကန္တိဘယံ	၄၃၉၊၄၄၀
နိကာမလာဘီ	၃၂၁
နိကာယန္တရေ	၁၄၀
နိဂ္ဂါတော	၅၃၈
နိဂ္ဂဟဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ	၂၀၂
နိစိတံ	၂၀၄
နိစ္စကပ္ပံ	၉၆
နိစ္စလသဒ္ဒါ	၂၁
နိစ္စမ္မာ	၄၄၀
နိဇ္ဇီဝဒ္ဒော	၅၀၅
နိဋ္ဌရဏပ္ပယောဇနော	၄၆၀
နိဒါနဒ္ဒော	၈၉
[နာ]	
နိဒ္ဒကွယဝိဗုဒ္ဓေါ	၇၃
နိဓာနံ	၄၄၆
နိန္ဒာနာကရဏ်	၁၃၆
နိပုဏော	၂၉၁
နိပ္ပပဉ္စံ	၂၉၀
နိပ္ပဒေသဝိသယာ	၃၃၄
နိပ္ပရိယာယကထာ	၄၂၅
နိပ္ပရိယာယဂရုဘာဝသ	၅၂၇
နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ	၉
နိဗ္ဗတ္တိတသြေဘာဝသေန	၄၄၂
နိဗ္ဗုဒ္ဓံ	၁၆၇
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာဝ	၂၁၇
နိမုဂ္ဂသ	၂၆၁
နိမ္မဒီယန္တိ	၂၀၀
နိမ္မဒေါ	၄၆၀
နိယျာနဒ္ဒော	၀၉၊၂၂၂
နိရဝဇ္ဇသုခ္ဌပသံဟိတေ	၉၀
နိရုတ္တိ	၁၂၇
နိရုတ္တိနယေန	၆၊၇၊၉၆၊၁၀၁၊၁၀၄၊ ၅၀၃
နိရုဒ္ဓော	၅၁၀
နိသဇ္ဇံ	၂၂၂
နိသဒပေါတော	၁၉၉
နိသဒေ	၄၅၅
နိသာနံ	၁၂၃
နိသေတိ	၅၀၄
နိဿဂ်စာရံ	၂၀၊၆၅
နိဿရဏဒ္ဒော	၀၉
နေက္ခမ္မံ	၃၊၆
နေမိယာ	၇
နေမိတ္တိက်	၇၅

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နေဝသညာ	၄၂၀
နာနီယစုဏ္ဏသ	၅၁၅
[ပ]	
ပကတိဝိပဿကော	၄၂၂
ပကတူပနိဿယဝသေန	၃၀၂
ပက္ကာသယံ	၄၅၅
ပက္ကုထိတနိပက္ကတာယ	၄၅၅
ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ	၂၀၃
ပက္ခပါတဝသေန	၃၂၃
ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒနမုခေန	၃၆၀
ပဂုဏံ	၃၄၉
ပဂုဏ္ဌော	၂၅၃
ပစုရတ္ထော	၃၀၂
ပစ္စက္ခကာရိတာယ	၅၄၂
ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ	၂၆
ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဝတော	၅၃၁
ပစ္စယဘာဝဝိဘာဝတော	၅၃၁
ပစ္စယယာပနိယတာယ	၄၁၅
ပစ္စယဝိဘာဝတော	၅၀၃
ပစ္စဝေက္ခဏာ	၂၃၂
ပစ္စာပကိရိယာယ	၃၁၁
ပစ္စာဝမိ	၁၀၃
ပစ္ဆေကဗောမိ	၁၁၂
ပစ္ဆေတမ္ဘော	၂၀၀
ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ	၄၀၁
ပညာဓိဋ္ဌာနံ	၃၉၀
ပညာဝေပုလ္လံ	၁၁၀
ပဋိသာနုနယာနံ	၃၆၃
ပဋိပဿနာ	၂၄၂
ပဋိယတ္တသုခသာဓနံ	၃၄၀
[ပ]	
ပဋိယောဂိနိဝတ္တနတ္ထံ	၅၃၂
ပဋိလဒ္ဓသမာဓာနတ္တာ	၁၄၄
ပဋိလဒ္ဓသမ္ပဒါနတ္တာ	၁၄၄
ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပါ	၁၆၀
ပဋိဝေဓော	၁၂၅
ပဋိသန္ဓိရဏံ	၁၄၄
ပဋိသန္ဓိသောရော	၁၄၄
ပဋိသန္ဓိ	၄၄၀
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ	၄၃၂
ပဋိသလ္လီနေန	၄၀၀
ပဌဝိကိစ္စာ၀	၁၀၀
ပဌဝိသညာကိစ္စံ	၄၂၁
ပဏ္ဍိကာဒီနံ	၂၆၀
ပဏမနာ	၂၄၀
ပဏိဓာနံ	၄၆၉
ပဏိဟိတံ	၄၆၉
ပဏ္ဏတ္တိ	၁၉၀
ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမတော	၄၆၂
ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော	၄၀၂
ပဏီတာဓိမုတ္တိကော	၁၉၆
ပဏီတော	၂၉၁
ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော	၂၉၂
ပဏ္ဍသုသာ	၃၃
ပဏ္ဍိကဋ္ဌိအာဒီနံ	၄၉၅
ပတိဋ္ဌာနရသာ	၅၁၄
ပတိနိယတမေ၀	၄၃၀
ပတိကုဋ္ဌတိ	၄၆၀
ပတ္ထဒ္ဓတ္တာ	၅၀၃
ပတ္ထနတာယ	၄၉၇
ပတ္ထနယ္ယသော	၄၉၃
ပတ္ထနသိနေဟော	၄၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပထနဌေန	၅၀၃
ပထဝီ	၅၀၃
ပထဝီဓာတုကောဋ္ဌာသေသုယေဝ	၄၃၃
ပဒပူရဏမတ္တံ	၂၁၀
ပဒဘာဏကံ	၃၀၉
ပဒုမပလာသေ	၁၁၀
ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော	၃၃၀
ပဒေါသဝေလာယံ	၂၀၆
ပဓာနကာရဏံ	၂
ပဓာနံ	၂၅၆
ပဓာနိယင်္ဂါနိ	၉၂
ပန-သဒ္ဒေါ	၅၃၄
ပန္တသေနာသနေသု	၂၀၉
ပပ္ပါသမ်ံသ	၂၀၂
ပဘင်္ဂ	၁၉၄
ပဘဋ္ဌနသဘာဝံ	၁၉၄
ပဘဿရ	၁၉၃
ပဘာဝနာ	၂၄၂
ပယတပါဏိ	၁၄၇
ပယတ္တော	၀၀
ပယောဂ	၂၅၆
ပယောဇနာနံ	၃၁၉
ပရဒုက္ခာသဟနံ	၃၆၁
ပရမန္ဓကာရတိမိသေ	၄၅၄
ပရမာဏု	၅၁၀
ပရမာဏုပရိမာဏာ	၅၀၁
ပရမုက္ကံသဂတံ	၅
ပရဟိတပဋိပတ္တိဘူတာနိ	၃၇၂
ပရာယဏော	၂၉၂
ပရိက္ခကဇနာနံ	၁၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပရိက္ခကာနံ	၀၅
ပရိစိတာယ	၃၁၀
ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ	၂၀၃
ပရိညေယ္ယ	၂၇၃
ပရိဏာမနေန	၅၁၂
ပရိဏာမေ	၄၇၅
ပရိဒါဟော	၄၇၄
ပရိမံသတိ	၄၀၃
ပရိပန္ဓေန	၃၃၉
ပရိပါစန	၅၂၇
ပရိပါစနဘာဝေါ	၄၀၂
ပရိပုစ္ဆာ	၂၄၅
ပရိပြဋိဟနံ	၁၁၃
ပရိပြဋိဟေန္တော	၂၇၆
ပရိဘဝေယ္ယ	၁၇၂
ပရိယာယကထာ	၄၂၅
ပရိယာယတော	၅၃၂
ပရိယာယဒေသနတ္တာ	၄၂၉
ပရိယာယာ	၃၂၇
ပရိယာယေန	၅၂၀
ပရိယုဋ္ဌိတရာဂံ	၁၀၆
ပရိယုဋ္ဌိတံ	၁၀၆
ပရိယောသာနကလ္ယာဏော	၁၁၆၊၁၁၇
ပရိယောဟနမ်ံသ	၂၀၂
ပရိသက္ကနေန	၃၄၁
ပရိသဝတိ	၅၁၂
ပရောပရိယတ္တ	၄၉၂
ပလိဃတ္ထမ္ဘော	၂၄၀
ပလိတာနံ	၁၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပလိဗောဓ္ဌော	၈၉
ပဝတ္တိက္ကမေန	၂၂၅
ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော	၁၆၈
ပဝိဇမ္ဘနာ	၃၂၃
ပဿသုခ်	၈၂
ပဿာသော	၂၂၄
ပဟာတဗ္ဗံ	၂၃၃
ပဟာသော	၃၆၇
ပါကဋိကရဏံ	၂၃၃
ပါဂဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ	၂၈၁
ပါဏနတာ	၃၃၂
ပါဏာ	၃၃၃
ပါထေယ်ျ	၃၁၅
ပါကမ္မံ	၈၇
ပါရိသုဒ္ဓိ	၂၄၇
ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ	၃၇၆
ပါရိသေသတော	၂၆၁
ပါဟဝနီယသင်္ခေါ	၁၄၁
ပါဟုနေယျော	၁၄၁
ပါဠိဝိရုဒ္ဓံ	၃၄၆
ပါသာဏဥဒုက္ခလကာနိ	၄၉၄
ပိဂ်ိယော	၂၁
ပိစ္ဆိလဘာဝံ	၅၁၁
ပိဋ္ဌစုဏ္ဏာ	၅၁၁
ပိဏ္ဍသော	၅၀၁
ပိဏ္ဍောလော	၄၄၃
ပိဏ္ဍောလ်ျ	၄၄၃
ပိတ္ထာသယော	၄၅၃
ပိယာယိတဗ္ဗော	၂၉၅
ပိယော	၂၉၅
ပိလိန္ဓဝစ္ဆသ	၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပိ-သဒ္ဒေန	၅၄၄
ပိ-သဒ္ဒေါ	၄၄၉
ပိဋ္ဌသဏ္ဌာနော	၅၃
ပိဋ္ဌသပ္ပိ	၂၅၃
ပိတိပဋ္ဌိသံဝေဒီ	၂၆၉
ပိဋ္ဌနဒ္ဓော	၈၈
ပုဂ္ဂလဏ္ဌာသယတော	၄၈၁
ပုဂ္ဂလော	၃၃၂
ပုညဝေပုလ္လံ	၁၁၀
ပုညသမ္ဘာရဉာဏသမ္ဘာရ	၉၅
ပုညာဒီအာတီသခ်ိရ	၂
ပုညာနုဘာဝေန	၇၀
ပုညုပဂ်	၄၄၀
ပုဒ္ဓမန္ဒဥ္ဇပါဟနော	၁၉၈
ပုတ္ထမ်သူပမေန	၄၄၀
ပုထဝီ	၅၀၃
ပုထုတ္တာရမ္ဘဏ်	၁၉၀
ပုဗ္ဗဘာသီ	၃၀၈
ပုဗ္ဗဝိဒေဟော	၅၃
ပုဗ္ဗော	၅၀၂
ပုရိမဿ ပုရိမဿ	၄၀၁
ပုရိသမဒေါ	၂၈၈
ပေခေါလော	၂၅၃
ပေလ္လနကာလေ	၂၅၆
ပေဋ္ဌာယ	၃၁၅
ပေါထုဇ္ဇနိကော	၁၄၉
[ဖ]	
ဖရဏန္ဓရာဒိဋ္ဌာန်	၃၂၃
ဖရသုံ	၈
ဖရုသ်	၅၂၃

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဖ]	
ဖလသမ္ပတ္တိဝသေန	၁၀၆
ဖုဋ္ဌောကာသံ	၃၉၂
ဖုသနာ	၂၄၆
ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကေ	၄၅၅
ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ	၄၅၃
[ဗ]	
ဗလဒေဝေန	၁၆၃
ဗဟုပါယာသံ	၁၃၃
ဗဟုလီကာရော	၄၆၃
ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော	၂၅
ဗာလကရုဓမ္မယောဂတော	၃၆၃
ဗာဟိရကဘာဝိတာ	၅၄၀
ဗာဟိရတ္ထသမာသဝသေန	၄၀၀
ဗာဟုသစ္စဝေယျတ္တိယ သဗ္ဗာဝ- တော	၁၂၉
ဗိလသော	၄၃၀
ဗိလာ	၄၆၀
ဗုဇ္ဈိတာ	၃၃
ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ	၃၃၂၊၃၀၅
ဗုဒ္ဓံ	၂
ဗုဒ္ဓယာနိယာနံ	၃၀၅
ဗုဒ္ဓဝိသယော	၃၂
ဗုဒ္ဓါနိ	၂၆
ဗုဒ္ဓိစရိတဿ	၅၃၀
ဗောဓိမဏ္ဍေ	၀
ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ	၁၃၃
ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမတ္တံ	၃၃၃
ဗျသနေဟိ	၄၄၀
ဗျာပဇ္ဇံ	၃၂၉
ဗျာပန္နစ္ဆာလောပေန	၃၃၅

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဗ]	
ဗျာပာဒရုဟိတာ	၃၃၄
ဗျာမောဟနုကထာ	၄၁
ဗေဠုတိ	၅၄၃
ဗြဟ္မကာယိကာ	၁၄၉
ဗြဟ္မံ	၃၅၃
ဗြဟ္မဝိဟာရမ္ပေကွာ	၃၃၆
ဗြဟ္မဝိဟာရော	၉၀
ဗြဟ္မုတ္တမေန	၃၅၆
ဗြဟ္မုတ္တမော	၃၅၃
ဗြာဟနရသာ	၅၁၅
[ဘ]	
ဘဂဝါ	၃၃၊၃၀၊၉၁၊၉၄၊၉၆၊ ၉၇၊၉၀၊၁၀၊၁၀၃၊၁၀၄
အင်္ဂတော?	၄၂၀
ဘင်္ဂါနုပဿနံ	၄၁၄
ဘင်္ဂါဘာဝမေဝ	၄၁၄
ဘင်္ဂေါ	၄၁၄
ဘတ္တသမ္မဒေါ	၄၄၄
ဘယဘေရဝံ	၅၃၀
ဘယံ	၄၄၀၊၄၃၉
ဘဝစရိမကာ	၂၀၅
ဘာဝတ္ထဝိဘာဝနုဝသေန	၄၃၀
ဘဝရာဂေါ	၁၁
ဘာဂဝေယျဝါ	၇၀
ဘာဂီ	၇၀
ဘာဝဒဿနတ္ထံ	၅၃၁
ဘာဝနီယော	၃၀၁
ဘာဝိတကာယာ	၁၀
ဘာဝိတော	၂၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘာဝေတမ္ပံ	၂၇၃
ဘိန္နာဇီဝေါ	၃၁၉
ဘိယ္ယောသော	၁၄၈
ဘုဇိသော	၁၄၃
ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ	၃၃၁
ဘူတသဒ္ဒါပေက္ခော	၅၁၇
ဘူတော	၅၂၅
ဘေသဇ္ဇမေဝ	၄၀၅
ဘောဂပါရိဇုညတော	၃၄၃
ဘောဇနေမတ္တညုတာယ	၄၆၀
[မ]	
မဂနောဒ္ဓိယာ	၅၁၁
မဂ္ဂိတမ္ဘော	၃၇၈
မဂ္ဂေါဓိဟိ	၃၆၈
မကုံဘူတော	၄၅၆
မစ္ဆဓောဝနံ	၄၅၁
မဏ္ဍနိ်ကေ	၂၂၀
မဏ္ဍိမသမထနိမိတ္တပဋိပတ္တိယာ	၁၀၇
မဏ္ဍေကလျာဏော	၁၁၆-၇
မဏိဂုဏ်ဒ်ကာဒိဥပမာ	၂၆၃
မဏိလရုကေ	၃၃၉
မဏ္ဍပလဂ္ဂံ	၄၃၃
မတ္တ-သဒ္ဒေါ	၄၈၅
မတ္ထကပယော	၂၀၂
မတ္ထလုင်ိ	၄၇၂
မဒနိမ္မဒနော	၂၈၈
မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္ဆိုပဋ္ဌာနာ	၅၁၅
မဓုကဒ်ကေ	၄၉၄
မနသာသဏ္ဌာယော	၁၈၆၊၁၉၁
မနာပေါ	၃၀၁
[မ]	
မနုဿသရီရေသု	၂၂၆
မနုဿရုဟယောယ္ဟကာနံ	၇၇
မန္ဒာ	၅၂၂
မန္ဒာဂဒ္ဒဗလေန	၂၇၀
မန္ဒာဂဒ္ဒဝေသေန	၅၂၁
မန္ဒာယံ	၁၇၃
မမာယနံ	၃၅၀
မရဏသာမညတာ	၁၇၀
မရဏံ	၁၅၄
မရိယာဒါပနယနံ	၃၀၁
မရုမ္ဘေဟိ	၂၀၂
မဟဂ္ဂတံ	၃၂၈
မဟတ္တဝိဇ္ဇမာနတ္တာ	၅၁၇
မဟန္တတာကပ္ပဌာယိတာဒီပ-ကာရေန	၅၇
မဟန္တပါတုဘာဝေါ	၅၁၇
မဟာကောသာဌ္ဌကိကောသ-သဒိသေ	၄၉၆
မဟာနာမသုတ္တာဒီသု	၁၅၂
မဟာပရိဟာရတာ	၅၁၇
မဟာပုရိသဘာဝတ္တာ	၃၀၄
မဟာဗောဓိယာနပဋိပဒါ	၃၉
မဟာဗျသနနိမ္မဂ္ဂံ	၃၄၃
မဟာဘိနိဟာရော	၉၅
မဟာဘူတပရိယောသာနတော	၅၂၂
မဟာဘူတဘာဝတော	၅၂၂
မဟာဘူတသန္ဓိဿယတော	၅၂၂
မဟာဘူတသာမညတော	၅၂၂
မဟာဘူတာ	၅၁၈
မဟာဘူတာနိ	၅၂၂
မဟာဘူတေကဒေသတော	၅၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မဟာဘူတော	၅၁၈
မဟိမာ	၈၇
မဟိ သရဋ္ဌာဒီသု	၁၇၁
မာနသံ	၄၁၆
မာနသ	၂၅၃
မာယာကာရော	၅၁၈
မာသခါရော	၂၀၅
မိတ္တမုခသပတ္တော	၃၆၄
မိထောဗန္ဓနဝသေန	၂၂၂
မိဒ္ဓသုခံ	၈၂
မုစ္ဆာပရေတာနံ	၂၆၁
မုစ္ဆိတော	၄၅၇
မုဋ္ဌိတုကမ္မတာ	၂၇၉
မုတ္တစာဂေါ	၁၄၇
မုတ္တံ	၅၀၇
မုဒုကံ	၅၂၇
မူဂပက္ခပဏ္ဍိတကာလေ	၁၀၁
မူလသမာဓိ	၃၇၉၊၃၈၀
မူသံ	၁၉၄
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ	၃၄၀
မေတ္တာနိသံသာ	၉၃
မေတ္တာမုခေန	၂၉၇၊၃၆၁
မေတ္တာယနာ	၂၉၃
မေတ္တာယနာမုခေန	၂၉၇
မေတ္တာယန္ဒော	၂၉၈
မေတ္တာယိတတ္တံ	၂၉၃
မေယျဘာဝေါ	၅၁၂
မေယျဘာဝါမေယျဘာဝေဟိ	၅၂၈
[ယ]	
ယကနံ	၂၀၄၊၄၉၇
ယတ္ထကာမဝသာယိတာ	၈၇
ယထာဌိတံ	၄၆၉
ယဝနယဋ္ဌံ	၂၀၆
ယဝေါ	၅၀၉
ယာစနယောဂေါ	၁၄၇
ယာနုကဥ္ဇပတ္ထမ္ဘိနီ	၁၉၈
ယာနုပ္ပတောင်ကုမ္ဘိမုခါဒိနံ	၃၉၉
ယာနိကတာယ	၃၁၈
ယုတ္တပ္ပယုတ္တေန	၁၄၅
ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓမ္မိ	၃၄၆
ယုမ်ိုင်ခ်ိုလော	၁၆၇
ယူသဂတာ	၅၁၂
ယူသဘူတော	၄၉၆
ယူသော	၂၀၅
ယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော	၄၆၄
[ရ]	
ရဇောဇလ္လသ	၂၁၇
ရထရေဏု	၅၀၉၊၅၁၀
ရန္ဓဂေသီ	၁၆၁
ရသဓာတု	၄၇၅
ရဟော	၂၂
ရိဏ္ဍိတ္ဘာ	၄၅၂
ရုမ်ိုရံ	၄၇၅
ရူဇ်ိုဘာဝေါ	၃၃၁
ရူဇ်ိုဝသေန	၄၀၆
ရူပဂုဏေဟိ	၄၃၀
ရူပါဒိကရဏ်	၃၉၁
ရူပီ	၄၀၀
ရုဂပရိယုဋ္ဌိတ	၁၀၆
[လ]	
လက္ခဏတော	၄၀၂
လက္ခဏံ	၂၄၅၊၅၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[လ]	
လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ	၂၃၉
လယိမာ	ဂ၆
လဒ္ဓဗ္ဗဂုဏဒဿနဝသေန	၃၆၇
လမ္ပိတမုတ္တာဟာရော	၃၃၇
လဟုကံ	၅၂၇
လဟုသံ	၁၇၄
လာဇ္ဇေတိ	၅၁၃
လိက္ခာ	၅၀၉၊၅၁၀
လိင်္ဂိကံ	၂၅
လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလကတာနံ	၃၄၂
လီနုဒ္ဓစ္စဝိဂမနတော	၁၀၇
လုဒ္ဓိတ္ဘာ	၁၉၇
လေခါစိတ္တံ	၃၉၃
လေဌုနာ	၃၄၀
လေဏံ	၂၉၂
လောကန္တရဋ္ဌိရယေ	၅၀
လောကသန္နိဝါသော	၁၆၄
လောကိယဇနဿ	၁၂၇
လောကိယသမာဓိ	၅၃၉
လောကိယာနံ	ဂ၅
လောဟိတပါဏိ	၁၄၇
[ဝ]	
ဝဋ္ဋကတာ	၅၁၉
ဝဋ္ဋနာနံ	၂၀၁
ဝဏစောဒ္ဓကံ	၄၄၉
ဝတ္ထုမာနကာလပ္ပယောဂေါ	၂၃၅
ဝတ္ထိတာ	၄၁၆
ဝတ္ထုယုဂံ	၄၆၇
ဝတ္ထုယုဂိကော	၄၆၇
ဝတ္ထုကတာယ	၃၁ဂ
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော	၂၂၀
[ဝ]	
ဝန္ဒသုနခဆဋ္ဌနံ ဝိယ	၄၅၃
ဝဓိ	၃၁၄
ဝနိ	၉၆-၇-ဂ
ဝယန္ကော	၄၀၄
ဝယော	၂ဂ၀
ဝသာ	၄၉ဂ
ဝသိတာ	ဂ၇
ဝဋ္ဋဋ္ဌိ	၁ဂ၁
ဝံသကဋ္ဌိရဿ	၁၆ဂ
ဝါတဗ္ဗာဟတံ	၂၄၉
ဝါတူပလဒ္ဓိယာ	၂၄၂
ဝါရိဂေါစရော	၆၉
ဝါ-သဒ္ဒေါ	၂၃၂
ဝါသနာ	၅
ဝိကပ္ပနာမတ္တေနေ၀	၄ဂ၅
ဝိကုဏိတမုခေါ	၃ဝဂ၊၄၅၆
ဝိကွမ္ဘနမေ၀	၁၅၃
ဝိကြေပပဋိဗာဟနတော	၄ဂ၂
ဝိကူဇတိ	၂၆၀
ဝိဂတမဒေါ	၄၆၀
ဝိဂ္ဂဟော	၃၉၁
ဝိဃာတဿ	၃၂
ဝိဇ္ဇမာနပက္ခော	၂၆၄
ဝိဇ္ဇော	၁ဂ၁၊ ၂ဂ၄
ဝိညာဏဂ္ဂဟဏပရိစိတ်	၃ဂ၄
ဝိညာဏဋ္ဌိ	၄၁၀
ဝိတက္ကနမာဒုကေ	၄၄ဂ
ဝိတက္ကပရိယာဟတံ	၁၀၇
ဝိတက္ကမာဒုကေ	၄၄ဂ
ဝိတက္ကာဟတံ	၁၀၇
ဝိထမ္ဘနဘာဝေါ	၄ဂ၂

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိတ္ထမ္ဘနံ	၄၀၁၊၅၁၁
ဝိတ္ထမ္ဘိတာ	၅၁၁၊၅၃၀
ဝိဒ္ဓသ္ဟာ	၂၂
ဝိနဋ္ဌကတာ	၂၂
ဝိနိဗ္ဗုဇနတော	၅၀၆
ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဈမာနာ	၅၀၆
ဝိနိယုဇ္ဇိတုကာမာနံ	၁၆၀
ဝိနိယောဂကွမ်	၁၉၄
ဝိနိဝဋ္ဋနတော	၁၁၁
ဝိပဋ္ဌေတ္ဝာ	၁၂၄
ဝိပရိဏာမဌော	၈၈
ဝိပုလုဒ္ဒြယလာဘေန	၁၄၁
ဝိမနကဇာတော	၄၅၆
ဝိမုတ္တိ	၂၈၄
ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ	၉၃
ဝိမောက္ခန္တိကဉ္စာ	၇၁
ဝိမောက္ခပရိယာယော	၃၈၂
ဝိရတ္တော	၄၅၂
ဝိရာဓနဝသေန	၃၁၀
ဝိလယံ	၅၂၀
ဝိလီယတိ	၅၂၀
ဝိဝဋ္ဋတိ	၃၉၆
ဝိဝဋ္ဋနာ	၂၄၂
ဝိဝါဒေါ	၃၉၁
ဝိဝိတ္တဘာဝေ	၄၁၁
ဝိဝေကဌော	၈၉
ဝိဝေကရတိ	၄၄၈
ဝိသဒိသုပဓတ္တိ	၅၁၂
ဝိသဘာဂေါ	၁၈၂
ဝိသာဒံ	၂၆၅
ဝိသီဒေယ္ယ	၂၆၅

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိသုဒ္ဓိနုပါယော	၃၂၃၊၃၂၄
ဝိသုဒ္ဓိ	၂၉၁
ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာနော	၃၅၂
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၃၂၃
ဝိသေဝနံ	၃၁၄
ဝိသေသပစ္စယတ္ထာ	၄၃၈
ဝိသေသသာမညပရိဂ္ဂဟော	၅၀၂
ဝိဿဇ္ဇနာပနယနတ္ထံ	၄၅၂
ဝိဿဇ္ဇနတော	၄၄၆
ဝိဿဝန္တော	၄၅၆
ဝိဟာရရစ္ဆာ	၄၄၈
ဝိတိဟရဏံ	၅၃၂
ဝိထိပဋ္ဌိပန္နာယ	၄၀၆
ဝိရိယပါဒေဟိ	၈
ဝိရိယသမထံ	၄၈၄
ဝိရိယသမာဓိယောဇနာ	၄၈၄
ဝေဒကဝိရဟဒဿနတ္ထံ	၄၉၄
ဝေဒနုပေက္ခံ	၃၇၆
ဝေဒမာနော	၂၃၂
ဝေဝစနာနိ	၃၂၂
ဝေါသာနံ	၂၆၅
[သ]	
သံကဋ္ဌေ	၁၅၃
သံကိလေသဝေါဒါနုပက္ခိယေသု	၈
သံဃသုပဓိပတ္တိ	၁၁၂
သံယူဟိတ္ဝာ	၁၂၃
သံယောဂဌော	၈၉
သံဝါသသည်	၁၁၁
သံဝိဘာဂေါ	၁၄၅
သံဝေလ္လေတိ	၃၉၆
သံသယာနုဗန္ဓံ	၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သံသာရော	၈
သံသိလိဋ္ဌစိတ္တေန	၄၈၀
သကဒ္ဒသဏ္ဌာနော	၅၇
သကိဉ္စနတာ	၄၁၄
သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ	၂၀၂
သက္ခိ	၁၅၀
သက္ခိဘမ္ဘတာ	၁၉၅၊၅၄၃
သက္ခိဘမ္ဘော	၁၉၄၊၅၄၂
သက္ခိဘာဝါယ	၅၄၂
သခိလတာ	၃၄၇
သခိလော	၃၀၈
သင်္ကာသေတိ	၁၂၄
သင်္ကုပ်ထော	၃၁၇
သခ်ိတဒ္ဓော	၈၈
သခ်ိရုဝေသသုခုမ ဘာဝပ္ပတ္တိယာ	၄၂၁
သခ်ိရုဝေသသမာပတ္တိ	၄၁၉
သခ်ေပဝိဓိ	၅၃၉
သခ်ေပေါ	၁၂
သင်ဟဏပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၅၁၅
သစ္စာဓိဋ္ဌာန်	၃၈၉
သစ္စိကာတမ္ဗံ	၂၇၃
သဏ္ဌာယမဂ္ဂေန	၁၈၅
သဏ္ဌာတိဒေသော	၄၀၈
သဏ္ဌာတိဒေသဒ္ဌေန	၄၀၈
သဏာတိသင်ဟေန	၅၂၉
သဏာတိသင်ဟော	၅၂၉
သဏ္ဌံ	၅၂၇
သဏ္ဌာနရဏီ	၄၅၅
သတိ သတိ အာယတနေ	၁၉၅
သတိဝေပုလ္လံ	၁၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သတိသီသေန	၃၉၈
သတောကာရီ	၂၂၄
သတ္တဉ္ဉိကာပမာဏော	၅၁၀
သတ္တကေလာယနံ	၃၅၀
သတ္တင်ဒနိယသမ္ဘဏ္ဍာယ	၁၈၁
သတ္တသညာ	၄၇၀
သတ္တသုညတာသန္ဓယနတ္ထံ	၄၆၆
သတ္ထာ	၃၃၁၊၃၃၃
သတ္ထုပကာရဝသေန	၁၀၆
သတ္ထောမိ	၃၃၀
သတ္ထံ	၃၃၁
သတ္ထကဝါတာ	၁၇၀
သတ္ထာ	၆၆
သတ္ထော	၆၆
သဒ်ိသကပ္ပေါ	၅၉
သဒ္ဒန္တရတ္ထာပေါဟနဝသေန	၁၈၈
သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ	၁၁၀
သဒ္ဓါမဟတ္တံ	၁၁၀
သဒ္ဓါဟတ္ထေန	၈
သန္ဓိဋ္ဌနမ္ပုက်	၃၀၇
သန္ဓိဝိမောက္ခတာ	၄၂၈
သန္ဓိသပဒ္ဒော	၈၈
သန္ဓိသေါ	၄၇၄
သန္ဓေဇေတိ	၅၁၂
သန္ဓိဋ္ဌိ	၁၃၂
သန္ဓိဋ္ဌကော	၁၁၂၊၁၃၂
သန္ဓိဋ္ဌိယာ	၁၁၃
သန္ဓိဋ္ဌာန်	၃၂
သန္ဓိရမ္ဘနသန္ဓိကိုပနကိစ္စတာယ	၈
သန္ဓိရမ္ဘိတ္ဘာ	၇၀
သန္ဓိသိန္ဓာ	၁၀၈

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သန္ဓိသိန္ဓော	၂၁၄
သန္ဓိသာဒေမိ	၃၂၉
သန္ဓိသီဒါပေန္တော	၂၄၀
သပတ္တကန္တာ	၃၀၆
သပတ္တကရဏာ	၃၀၆
သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ	၂၃၂
သဗ္ဗညုတညာဏံ	၂၀
သဗ္ဗဒိသမ္ဗတိ	၄၃၃
သဗ္ဗဒုက္ခုပသမော	၂၀၇
သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာ	၂၆၄
သဗ္ဗဘာဝမနောဟရာ	၂၆၄
သဗ္ဗသမ္ဘဝိသယော	၃၃၀
သဗ္ဗသခါရူပသမံ	၃
သဗ္ဗသဟော	၃၀၄
သဗ္ဗာဝန္တော	၃၂၆
သဗ္ဗုဠ္ဟနံ	၁၂၀-၁
သဘာဝဝိသဘာဝတော	၅၀၂
သဘာဝဝုတ္တိ	၁၄၄
သဘာဝေါ	၁၀၇
သဘာဝသရသလက္ခဏတော	၄၆၂
သဘာဝသုညတနိဿတ္တတ္ထေန	၄၆၆
သဘာဝူပလက္ခဏဝသေန	၄၆၃
သမတ္ထဘာဝံ	၅၃၉
သမန္နာနေန္တော	၉၀
သမန္နာဟာရော	၂၃၇
သမပ္ပဝတ္တဝတ္တဝါသံ	၃၃၀
သမဗ္ဘာဟနံ	၅၁၃
သမဝဋ္ဌိတံ	၇
သမဝဓာနတော	၅၀၆
သမဝုတ္တိတာ	၁၇၀

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သမဝေပါကိနိယာ	၄၂၄
သမာနာဓိကရဏသမာသ-ဝသေန	၄၀၀
သမာပန္နဂ္ဂဟဏံ	၄၀၁
သမာယောဇိတံ	၇
သမိတာဝီ	၄၅
သမိပဝါသီ	၄၆၀
သမုစ္ဆေဒမရဏံ	၁၅၄
သမုဋ္ဌာနသက်ရာ	၅၃၁
သမုဒါဂမတော	၅၉၊၁၀၅
သမုဒီရဏ	၅၂၃
သမုဒီရဏဘာဝေါ	၄၀၂
သမုဒီရဏလက္ခဏာ	၅၁၃
သမောဟိတံ	၂၀၄
သမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၅၁၄
သမ္ပတိဇာတော	၂၂၅
သမ္ပတ္တိ	၃၆၁
သမ္ပလံ	၃၁၅
သမ္ဘာဝေယ္ယ	၁၇၂
သမ္ဘက္ခနတော	၄၄၆
သမ္ဘဇနနတော	၄၄၃
သမ္ဘသနစာရော	၁၀၂
သမ္ဘာသမ္ဘောဓိ	၄
သမ္ဘုတိမရဏံ	၁၅၅
သမ္ဘောဒကော	၃၀၀
သမ္ဘောဒနိယကထာ	၃၀၀
သရသလက္ခဏံ	၅၂၀
သလ္လက္ခဏာ	၂၄၃
သလ္လသရိက္ခတာ	၄၁၅
သလ္လေခနပဋိပဒါ	၅၄၀
သလ္လေခါ	၅၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]	
သဝိဂ္ဂဟတာယ	၄၉၉
သသမ္ဘာရသခ်ေပတော	၄၉၁
သဟဗျတာ	၅၄၃
သဟဗျော	၅၄၃
သဟဝါသသည်	၁၁၁
သာတ္ထံ	၁၂၀-၁
သာဓာရဏပယောဇနံ	၃၆၃
သာမညဖလာနိ	၁၈၁
သာမိစိ	၁၃၇
သာရမေယျဝန္တံ	၂၀၃
သာရမ္ဘာဒိကဿ	၃၀၅
သာဝကဗောဓိ	၁၁၇
သာဝကာ	၁၃၆
သာဋ္ဌိကာနဋ္ဌ	၄၃၂
သာတစ္စကာရိတာယ	၄၈၆
သာမညနိဒ္ဒေသေန	၄၀၈
သာရမေယျာနံ	၄၅၃
သာသနာနဂ်ိုဋ္ဌ	၄၆၇
သာသနေ	၅၄၀
သိယ်ာဏိကာ	၅၀၈
သိနေဟတ္ထဂ္ဂါဒိသု	၄၉၅
သိမ္ဗလိရုက္ခော	၅၇
သိရီသော	၅၇
သိလာပုတ္တကော	၁၉၉
သိဝံ	၂၉၀
သိတာဒိဝိရောဓိပစ္စယ-သန္ဓိပါတေ	၅၁၇
သိမာ	၃၂၁
သိမာသမ္ဘေဒံ	၃၀၂
သိလပထဝိယံ	၈
သိသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌနစမ္မံ	၄၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]	
သိသကပဋ္ဌဝေဌကံ	၂၀၁
သုခသမ္ဘာသတာ	၃၄၇
သုခသမ္ဘာသော	၃၀၈
သုခသုပနာဒယော	၃၃၉၊၃၄၀
သုခုမရဇဘာဝံ	၅၁၀
သုခူပယံဟာရော	၃၀၀
သုခေသိတာယ	၃၀၁
သုဂတိပရာယဏော	၅၃၈
သုဂတိသမ္ပရာယော	၁၁၁
သုဂယ္ဟာပိ	၄၂၁
သုဇဂ္ဂိတံ	၄၄၈
သုညဘာဝေ	၄၁၁
သုညဂါမဂ္ဂဟဏံ	၄၉၄
သုတ္တပဒံ	၂၅၆
သုတ္တန္တာ	၄၈၂
သုတ္တန္တိကပရိယာယေန	၅၃၂
သုဓန္တံ	၁၉၄
သုနခါဒိသရီရေ	၂၂၆
သုပ္ပဋိပန္နော	၁၃၅
သုဘပရမာ	၃၈၁
သုဘပရမာဒိဝသေန	၃၈၁
သုရာသိတ္ထတံ	၄၂၃
သုဝါနဒေါဏိယံ	၄၅၃
သုဝါနဝမထု	၂၀၃
သုသမာရဒ္ဓါယ	၃၁၈
သုသမ္ပဋ္ဌမေဝ	၄၄၈
သုဟိတော	၃၁၅
သေတသက္ခရသုခ၀ဏ္ဏံ	၂၀၂
သေဒလ္လိကာ	၄၅၆
သေဒိတဝေတ္တကဋ္ဌာဒိသု	၄၉၅
သေဒေါ	၅၀၈

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော
[သ]	
သေမ္ဘဝတုကဿ	၂၂၁
သေယျသုခံ	၈၂
သေရီ	၁၄၃
သောမနဿကုမာရကာလေ	၁၀၁
သောဏ္ဍသဒ်သော	၃၄၈
သောဏ္ဍသဟာယော	၃၄၈
သောဋ္ဌသနာဋ်မတ္တာ	၅၁၀
သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ	၂၁၁
[ဟ]	
ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ	၂၇၆
ဟတ္ထဘမုကာဒိဝိကေ္ခပေဟိ	၅၂၀

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော
[ဟ]	
ဟတ္ထိအာဒိသရိရေ	၂၂၆
ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ	၁၀၁
ဟရုယမာနော	၄၅၇
ဟာရဟာရိနီ	၁၅၉၊၁၇၃
ဟိတူပသံဟာရုရဟော	၂၉၇
ဟိတူပသံဟာရော	၂၉၇
ဟိတော	၃၆၀
ဟိဋ္ဌေန္ဒော	၄၅၇
ဟိဋ္ဌေယျ	၁၇၂
ဟုတတော	၁၄၀
ဟုနိတမ္ဘာနံ	၁၄၀
ဟေတုဖလသတ္တုပကာရ၀သေန၁၀၆	
ဟောန္တီ	၅၃၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ

အက္ခရာစဉ် မြန်မာဝေါဟာရ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အကြည့်တန်သည်	၃၄၂
အကြိမ်တထောင်	၄၀၂
အကြိမ်တရာ	၄၀၂
အကွပ်	၇၊၉
အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံလျှင် အရာရှိသည်	၃၃၀
အခင်းကြီးပြား ပျဉ်ပြား	၂၆၀
အခွင့်အခါ	၅၄၁
အစမရှိသော	၅၂၅
အစာကျက်အိမ်	၄၅၅
အစာသစ်	၅၀၇
အစာသစ်အိမ်	၄၄၅၊၄၅၃၊၄၉၆
အစာသစ်အိမ်၏အထက်	၄၄၅
အစာဝသည်	၃၁၅
အစာဟောင်း	၅၀၇
အစီးအပွါးကဲ့သို့ပြု၍	၃၀၉
အစီးအပွါးကိုဆောင်ပေးခြင်း	၂၉၇
အစီးအပွါးကိုဆောင်ပေးခြင်း ၄ါ ထိုက်သည်	၂၉၇
အစေ့အစပ်ကိုပြုခြင်း	၁၄၄
အစဉ်အားဖြင့်	၄၀၂
အစပ်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်တတ်သော လေ	၁၇၀
အဆီ	၂၄၉
[အ]	
အဆုံးစွန်ဌဖြစ်ကုန်သော	၂၀၅
အညီအမျှကြေကျွက်စေသော	၄၅၅
အဏုမြူမည်သည်	၅၁၀
အတူကိုကြံ့ခြင်း	၁၅၁
အတင်ရှင်ကိုပြုသည်	၃၃၁
အတွေ့မှုဆိတ်၏	၄၉၄
အတွေ့မှုဆိတ်သည်၏အဖြစ်	၅၃၀
အတွင်ရှင်ကိုပြုသည်	၃၃၁
အထင်ရှင်ကိုပြုသည်	၃၃၁
အပလာလနဂါး	၆၃
အပေါင်းအစု	၅၀၁
အပေါင်းအစုကလာပ်	၅၀၁
အပေါင်းအဖော်	၅၄၃
အဖွဲ့အည့ာ၏ အရင်း	၁၆၀
အဖို့အဖို့	၄၃၀
အဗျာကတစွဲ့အကျုံးဝင်၏	၄၉၄
အဘိညာဉ်ကိုရခြင်း	၅၄၂
အမြဲလောက်နီးနီး	၉၆
အမြီတ်အဆာ၏အစွန်း	၁၄၃
အမှုအားသင့်လျော်သည်	၁၉၃
အမှုခွဲခဲ့သည်	၁၉၃
အမှန်အမှန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော	၅၁၀
အမြေး	၄၉၅
အမြုပ်အပြက်	၄၅၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အရေဇုတ်ဝက်ခြံ စသော အဖု အလုံး စသည်တို့ကိုဖြစ်စေ တတ်သောလေ	၄၂၆
အရေမရှိသော	၄၄၀
အရင့်အနုရှိသည်၏အဖြစ်	၄၉၂
အရည်၏အဖြစ်	၄၀၀
အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော	၄၉၆
အရှည်အထွေးဖြစ်၍ဖြစ်သော	၁၉၆
အလုံးစုံကိုသည်းခံနိုင်သည်	၃၀၄
အလုံးစုံ ပင်လုံးကျွတ်ပင့်သော	၂၆၄
အသောကမင်းမြတ်	၁၆၁
အသည်း	၂၀၄၊၄၉၂
အသန့်အပြန့်ကြိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်	၄၅၀
အသွေး	၄၂၅
အပ်နှဖားထွင်းသောစူးငယ် ဖျား	၃၁၉
အပ်လျှိုခြင်း-ချုပ်စပ်ခြင်း	၂၀၉
အိမ်မြောင်ချေး	၄၄၅
အောက်သို့ ခွေ၍ခွေ၍ကျသော	၄၉၆
အောက်သို့ချခြင်း	၅၃၆
အိုင်းအမာရောဂါရှိသောသူ	၄၄၉
[အာ]	
အာကတိဂိုဏ်း	၇၉၊၀၀
အာစောက်	၂၂၅
အာဂူးဟု ဟစ်အော်လျက်	၁၅၀
အာဝုတ္တိနည်း	၄၆၅
အာဟုန်-ဟူသောအမည်	၁၄၀
[ဣ]	
ဣရုဝေဒကျမ်းဌီလာသော ဆုတောင်းစကားတော်	၇၆
[ဥ-ဦး]	
ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်း	၅၀၇
ဥဒါန်းကျူးလျက်	၃၃၀
ဥပဓိဝေဝကမည်၏	၉၀
ဥပဟန်ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်း	၄၀၁
ဥပလ္လိတ္တုမည်သော ပိုးကောင်၏ အိမ်	၁၉၀
ဥဿဒေရဲ	၃၀၉
ဦးပြည်း	၂၄
[က]	
ကစားစရာ လေးငယ်	၂၀၀
ကဌမုခမြေခံတွင်း	၅၂၁
ကရုဏာယောင် ဟန်ဆောင် သဖြင့်	၃၆၂
ကာယဝိဝေဝကမည်၏	၉၀
ကုက္ကုဋ္ဌေ	၃၀၉
ကုသိုလ်ဆန္ဒ	၂၂၉
ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်	၄၄၉
ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချရာ၏	၁၇၂
ကော့တက်သောအသား	၂၀၂
ကင်းသည်၏အဖြစ်	၄၁၁
ကင်ကင် ဟူသော အသံ	၂၀၅
ကပ်၍ဆောင်သောအားဖြင့်	၁၅၀
ကပ်၍သိမ်းသွင်းခြင်း	၁၀၉
ကောင်းစွာဦးပြီးသော	၁၉၄
ကောင်းစွာကပ်ငြိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍	၄၀၀
ကောင်းစွာ တံမြက်လှဲအပ်သည်	၄၄၀
ကောင်းစွာတက်စေ၏	၅၁၂
ကောင်းစွာတိုက်ခတ်ခြင်း	၅၁၃
ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ် လာခဲ့ရာ လက်ဦးအစမှ	၁၀၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်သည်	၄၄၈
ကိုယ်တင်ပါး တတောင်ဆစ်	၂၆၀
ကျေပြွန်သည်ကိုရင်း	၃၄၉
ကျင်ငယ်	၅၀၇
ကျင်းချိုင့်	၄၅၄
ကျောက်ပြင်	၄၅၅
ကျောက်ပြုတ်ကျောက်စရစ်ခဲ	၂၀၂
ကြီးသည်ဖြစ်၍ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း	၅၁၇
ကြေမွခြင်း	၅၂၀
ကြံစည်ရာ တန်ဆောင်း	၄၄၈
ကြံဆခြင်းမျှဖြင့်	၄၈၅
ကြံ့ချို	၁၆၈
ကျက်စေခြင်း	၅၂၇
ကြမ်းတမ်းသည်	၅၂၇
ကြိမ်ဖန်များစွာပြုခြင်း	၄၆၃
ကြောက်ဖွယ်ဘေး	၄၃၉
ကြိုခေါ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်	၄၅၅
ကွမ်းစား	၅၁၀
[ခ]	
ခဏအားဖြင့်ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်	၅၂၆
ခဲဖြင့် (ဂဲဖြင့်)	၃၄၀
ခံတွင်း	၂၅၇
ခက်မာသည်	၅၂၇
ခေါင်းပါးစေတတ်သော အကျင့်သည်	၅၄၀
ချီးမွမ်းအပ်သောမင်ပညာဖြင့်	၁၃၂
ချီးမွမ်းခြင်းအနက်	၄၄၇
ချစ်အပ်သောသူ	၂၉၅
ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ	၉၇
ချမ်းသာကိုဆောင်ပေးခြင်း	၃၀၀
[ခ]	
ချမ်းသာကိုရှာမှီးလေ့ရှိသည်၏ အပြစ်	၃၀၁
ချောက်ချားသော	၅၂၀
ချေး	၅၀၈
ချွတ်ယွင်းစေသည်၏ အစွမ်း	၃၁၀
ခြေကိုတည်စေခြင်း-ချထားခြင်း၏	၅၃၆
ခြေကိုကြွခြင်း၌	၅၃၇
ခြေကို တည်စေရာ ချထားရာ၌	၅၃၆
ခြေရာအစဉ်အတိုင်း	၂၆၃
ခြသေ့ကဲ့သို့ဟိန်းဟောက်ခြင်း	၃၃၉
ခွါအပ်သည်	၃၉၇
ခွါလှစ်၍	၁၉၀
ခွေ၍ခွေ၍	၂၀၂
ခွေး၏ အန်ဖတ်	၂၀၃
[ဂ–ဃ]	
ဂုဏ္ဍပစာ ဟု ဆိုလို၏	၃၃၁
ဂုဏ်ရည်တူဖက်ပြိုင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၆၁
ဂေါ်လီလုံး	၂၀၀
ဂုံညင်း	၂၀၀
ဃုရှုဃုရှုဟု အသက်ရှူသည်	၃၃၆
[င]	
ငုံ၍ဖမ်း၍ရှုအပ်ကုန်၏	၆၅
ငါးဆေးရေကိုရှု၏	၄၅၁
ငါးရက်ခြောက်လီပတ်လုံး	၁၀၆
ငါးရက်သုံးလီ	၁၀၆
ငန်ခါးသောရေ	၅၂၀
ငပ်နေသော	၂၆၁
ငြိုကပ်သည်၏ အဖြစ်ကို	၄၃၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[င]	
ငြီးငွေ့၍	၄၅၂
ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်	၁၀၀
ငြိမ်ဝပ်သည်သာလျှင်	၂၁၄
[စ]	
စကားပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်	၃၄၇
စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း	၅၃၀
စပါးတလုံးသည်	၅၁၀
စာနုရဟူသည်	၁၆၇
စိတ္တဝိဝေကမည်၏	၉၀
စီး၍	၂၀၅
စု၍	၁၇၃
စုဝေးလျက်တည်ခြင်း	၅၀၆
စေတနာမှကင်း၏	၄၉၄
စေးနဲ့သည်၏အဖြစ်	၅၁၁
စားကြွင်း	၄၅၂
စက်ဆုပ်ဖွယ်	၄၅၀
စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူ	၁၄၇
စစ်၍	၂၀၅
စင်စစ် ခက်မာတောင့်တင်းသည်	၅၂၁
စိုစွတ်သည်၏အဖြစ်	၅၁၁
စိုပျိုပြည့်ဖြိုးသည်၏အဖြစ်	၅၁၅
[ဆ]	
ဆိုကြည်	၄၉၀
ဆူးထွင်သောနည်း	၂၆၂
ဆေးကြိတ်ကျောက်သား ကျောက်လုံးငယ်	၁၉၉
ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့၏ငြိမ်းရာ	၂၀၇
ဆန်ကွဲထမင်း ဝါစေ့ စသည်တို့ဖြင့်	၄၇၀
[ဆ]	
ဆန့်ကျင်ဖက်ကိုမှီဝဲခြင်း	၃၁၄
ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကား	၃၀
ဆပ်ပြာမှုန့်	၅၁၅
ဆိတ်သည်၏အဖြစ်	၄၁၁
ဆောင်ပေးသောအားဖြင့်	၁၅၀
ဆိုလိုအပ်သော အနှက်ကို ထင်စွာပြသည်၏အစွမ်း	၄၇၀
ဆုံးရှုံး၏	၁၀၁
ဆွေးမြေ့သော သံလျင်းချိုင့်	၄၉၅
ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်း	၄၄၄
[ဇ—စျ – ည]	
ဇီဝမဟုတ်-ဇီဝမရှိသော	၅၀၅
စျာန်အတွေ့	၄၀၅
ညီတူထမ်းပိုး ထမ်းခြင်း	၆၁
ညည်းသောအသံ	၂၄၃
ဉာဏ်ထူးကဲသောယောဂီ	၁၅၇
[ဍ-တ]	
ဍာရှုပစာဟု ဆိုလို၏	၃၃၁
တံခါးကျည်ကွင်း	၂၄၀
တံခါးခုံ၏အတွင်းဖက်	၄၅၀
တံစီးတွင်း	၄၉၆
တံစီးတွင်းမည်ကုန်၏	၄၅၁
တံစီးမြောင်းမည်ကုန်၏	၄၅၁
တကုရုံမည်၏	၅၁၀
တက္ကောဌကပိုး	၄၄၄
တစိတ်	၅၁၀
တစ္ဆေကြောက်တတ်သော	၃၉၅
တဇာရိမ္ဘု	၅၀၉၊၅၁၀
တဒမိနာဒိဂုဏ်း	၈၀

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တဖက်ခ်ကျသည်၏အစွမ်း အားဖြင့်	၃၂၃
တဖက်သတ်လိုက်ခြင်းကို ဖြတ်ခြင်း	၃၆၀
တဖက်သတ်လိုက်သည်၏အစွမ်း အားဖြင့်	၃၂၃
တဖန်ပြန်၍မမျိုပြီ	၁၀၃
တရာ့ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်	၅၀၀
တရားကိုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါဘုရားကိုမြင်၏	၁၈
တလက်သစ်သည်	၅၁၀
တလိုက္ခာသည်	၅၁၀
တသန်းမည်၏	၅၀၉
တူလုနီးပါးသော်လည်း ဖြစ်သော	၅၉
တံထွေးအစရှိသည်တို့	၄၅၂
တံရွှန်းဝါး	၃၀၇
တင်ပါးရိုး	၂၀၀
တောင့်တတော်မူခြင်း	၉၇
တောင့်တတော်မူပြီ	၉၇
တောင့်မာခိုင်စေခြင်း	၅၁၁
တွန်းခြင်း	၅၁၃
တွန်ရှိသောမျက်နှာရှိသည်	၃၀၈
တွန်းကန်ခြင်း	၅၂၇
[ထ]	
ထက်ဝန်းကျင်	၅၁၃
ထက်သောကိစ္စရှိကုန်သည်	၁၀၈
ထင်ရှားသောအနက်	၅၀၃
ထန်းသီးစိမ်း	၄၉၈
ထန်းလျက်ပြားလွှာ	၁၉၉
[ထ]	
ထပ်တူဆောင်သောအားဖြင့်	၁၅၈
ထမင်းရည်	၂၀၄
ထုတ်ချင်းထွင်း၍	၄၅၀
ထောက်အကန့်	၉
ထောက်ကိုင်သကဲ့သို့	၄၃၄
ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍	၅၂၃
ထိုးဝါးဖြင့်	၂၄၉
[ဒ-ဓ]	
ဒါဟတေဇောဓာတ်	၄၂၄
ဒိဋ္ဌမမှသုခဝိဟာရကိုယူခြင်း	၄၀၁
ဒီဗျာဝဒါနကျမ်း	၁၆၁
ဒုက္ခဝန်	၂၈၆
ဒေါမနဿဟူသောဗျာဗာဓမှ ကင်းကွန်သည်	၃၃၄
ဓာတ်မျှ၏အဖြစ်	၄၉၃
[နှ]	
နက်နဲသည်၏အဖြစ်	၄၅၉
နန္ဒာဘီလူး	၁၅၆
နန္ဒလုလင်	၁၅၆
နပုံလိုင်ဖြင့်ညွှန်ပြခြင်း	၅၁၇
နယ်သိမ်မည်ကုန်၏	၃၂၁
နဝမခဏဟုဆိုအပ်သော	၅၄၁
နီးတော်မူ၏	၁၈
နူးညံ့သည်	၅၂၇
နားဝင်ချိုသောစကားရှိသည်၏ အဖြစ်	၃၄၇
နောက်ဆုံးဌာနည်ဘီသကဲ့သို့	၁၀၉
နောက်လိုက်အသံ	၂၄၃
နွားမ	၄၄၀
နွားသတ်ကုန်း	၁၇၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နာ]	
နွားဟူသောအမည်	၄၆၂
နှလုံးကိုဆောင်တတ်ကုန်သော	၅၁၉
နှလုံးမသွင်းခြင်း	၄၀၄
နှလုံးသွင်းခြင်းကင်းသော	၅၀၃
နှင်းပေါက်	၁၂၃
နှပ်	၅၀၈
နှုတ်ဆက်ပြောဆိုခြင်းအလေ့ ရှိသည်	၃၀၈
နှိုင်းဆသောအားဖြင့်	၁၅၈
နှိုင်းယှဉ်မျှင့်ချိန်အပ်သည်	၅၁၂
[ပ]	
ပခြုပ်	၃၁၅
ပညတ်ကိုကျော်လွန်သော	၄၈၂
ပညတ်ကိုကျော်လွန်သည်	၄၆၂
ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဉာဏ်ဟူသော သွားခြင်း	၃၉
ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ သော သတ္တပညတ်ကို ယူခြင်း၌ ကျင်လျင်သည်၏ အဖြစ်	၃၈၅
ပဒုမ္မာကြာဖက်	၁၁၀
ပရမာဏုမြူ	၅၁၀
ပရမာဏုမြူအတိုင်းအရှည်	၅၀၁
ပရမာဏုမြူ ၃၆-ခု ပမာဏရှိ၏	၅၁၀
ပရိကံအတွေ့လျှင် ရှေ့သွား ရှိသော	၄၀၅
ပက်မိ ဖြူးမိ၏	၃၁၃
ပယ်ဖျောက်သောအခြင်းအရာ	၃၆၁
ပါစကတေဇောဓာတ်ဟူသော ဝမ်းမီး	၄၂၅
[ပ]	
ပါစကဝမ်းမီးအပူ	၄၅၄၊၄၅၅
ပါဋ္ဌိနည်း	၅၃၄
ပါဋ္ဌိနှင့်ဆန်ကျင်သည်	၃၄၆
ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း	၈၀
ပုဂ္ဂိုလ်တို့	၄၈၁
ပုဆိုးအစုံ	၄၆၂
ပုတောင်ဦး-ပုဒ်	၃၉၉
ပူသည်၏အဖြစ်	၄၈၁
ပေါ်သည်	၅၂၃
ပေါ် လင်တက်ကြွသည်၏အဖြစ်	၅၃၈
ပေါင်ရိုး	၂၀၀
ပေါင်းစုသောအားဖြင့်	၅၁၅
ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း	၄၆၃
ပိုးချည်မျှင်(ထွက်သောအ)သီး	၁၉၈
ပုံတောင်း(ပဒေါင်း)	၃၊၉
ပုံတောင်းနှင့် ဝင်ရိုးစွန်းတို့၏	၂၀၅
ပြုံ့လွင့်ခြင်း	၄၈၂
ပျက်စီးခြင်း	၄၄၀
ပြစ်ခဲ့သည်၏အဖြစ်	၄၉၃
ပြန့်သွားတတ်၏	၄၃၃
ပြည်	၅၀၃
ပြုတ်ဖျောအပ်ပြီးသော ကြိမ်ညှန့်	၄၉၅
ပြန်သော(ကော့တက်သော) အသား	၂၀၂
ပွါးစေခြင်းကိစ္စရှိ၏	၅၁၅
[ဖ]	
ဖကောင့်ရိုး	၄၉၅
ဖမျက်ရိုး	၄၉၅
ဖရိုဖရဲကြဲသည်၏အဖြစ်	၄၃၄
ဖိနှိပ်ခြင်း	၅၃၆

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဖ]	
ဖီလာကန့်လန့်	၂၀၆
ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့ရာအဦးအစမှ	၅၉
ဖြစ်ပွါးရာအရပ်	၄၀၀
ဖြန့်ခင်းရှိဖုံးလွှမ်းခြင်း	၁၄၄
ဖွဲ့စည်းခြင်း	၄၀၀
ဖွဲ့တွယ်ခြင်း	၅၂၇
ဖွဲ့စည်းသည်၏အဖြစ်	၄၃၄
[ဗ]	
ဗလဒေဝမင်း	၁၆၇
ဗုဒ္ဓယာဉ်နှင့်စပ်သော ဂုဏ် ကျေးဇူးတရား	၃၀၅
ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၅၃၀
ဗုဒ္ဓပွါဒနဝမခဏ	၅၄၁
ဗောဓိမဏ္ဍိုင်(ဗောဓိမဏ္ဍော)	၈
[ဘ]	
ဘဝတူပုဂ္ဂိုလ်	၅၄၃
ဘဝင်စိတ်	၄၀၅
ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်း	၃၃၁
ဘူတသဒ္ဒါကို ငဲ့သဖြင့်	၅၁၇
ဘေးငယ်ဘေးကြီး	၂၀၉၊၅၃၈
[မ]	
မကျော်လွန် မလွှဖယ်သည်	၁၄၆
မချတ်ယှင်းသောအကျင့်	၁၃၈၊၃၇၀
မဂဓတိုင်းဌာသုံးသောကွမ်းစား	၅၁၁
မင့်မဆိုင်းမူ၍	၅၄၁
မငြိမတွယ်မူ၍	၃၈
မဆင်ခြင်ခြင်း	၄၀၄
မဏိလပင်	၃၃၉
မည်တော်ကျပဲ	၂၇၆
[မ]	
မတာက်ကြွပဲ	၂၇၆
မထင်သည်ကို စွန့်လွှတ်သော အားဖြင့်	၄၈၂
မထိုက်တန်	၂၆၅
မနီသာဒိဂုဏ်း	၈၀
မန္တာန် အဆိပ်ဖြေဆေးဝါး	၅၂၁
မန္တာန်ဆေးတို့၏အစွမ်း	၂၇၀
မနှေးလွန်းသောအားဖြင့်	၄၈၂
မရေတွက်နိုင်သောအပြား ရှိသည်	၅၀၉
မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအုံ	၄၆၆
မရောပြွမ်းကုန်သော	၅၃၄
မရှိမသေခေါ် ဝေါ် သောစကား	၄၅၂
မရှိသည်၏အဖြစ်	၄၁၁
မလျှောအောင်	၂၀၂
မလျှောကျ	၅၁၂
မလျင်လွန်းသောအားဖြင့်	၄၈၂
မဟာဘုတ်ဟု သိအပ်သည်၏ အဖြစ်	၅၂၂
မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ အဆုံးသို့ရောက် ခြင်း	၅၂၂
မဟုတ်မမှန်သော	၅၁၈၊၅၃၈
မဟီ သတိုင်း	၁၇၁
မာကြွမ်းသောသဘောရှိသော ဝတ္ထု	၄၃၂
မုချအားဖြင့် လေးသည်၏ အဖြစ်	၅၂၇
မုယော	၅၀၉
မက်မောသည်	၄၄၃
မုန့်ညက်မှုန့်ကဲ့သို့	၅၁၁

အကွဲရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း	၃၆၃
မေတ္တာ၏အသွင်ဖြင့်	၃၆၁
မေတ္တာကို မျက်နှာပြူသဖြင့်	၃၆၁
မေတ္တာကို ရှေသွားပြူသဖြင့်	၃၆၁
မေတ္တာယောင်ဆောင်သဖြင့်	၃၆၁
မိုက်ခွက်	၁၉၄
မိုးအခါ၌မိုး(ကာလမိုး)	၄၅၄
မျှားစွာသောကျေးဇူးရှိကုန်သည်	၅၂၃
မျှားစွာသောဘုတ်တို့၏အဖြစ်	၅၂၂
မျက်နှာရှင်လန်းသည်	၁၄၈
မျက်နှာသိမ်ငယ်လျက်	၃၄၁
မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ခြင်း	၅၄၂
မျက်မှောက်ပြူသူဖြစ်ခြင်း	၅၄၂
မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်း	၅၄၂
မျက်ရည်	၅၀၈
မျက်လှည့်သမား	၅၁၈
မျှဉ်းကြောင်း	၂၅၆
မျှဉ်းကြိုးရာ	၂၅၆
မျှိသိမ်းသည်	၄၄၃
မြေကြန်တတ်သောဆရာ	၂၂၀
မြား၏နေရာ မြားတောင့်	၁၉၈
မြုပ်နေသော	၂၆၁
မွေးဖွားစဖြစ်သော	၂၂၅
မြှောလင့်ခြင်းကင်း၍	၄၅၂
[ယ]	
ယန္တြားရုပ်-စက်ရုပ်	၅၁၃
ယုတ္တိနှင့်ဆန့်ကျင်သည်	၃၄၆
ယုမ်ဒ်ဒ်လမင်း	၁၆၇
ယဉ်ကျေးခြင်း	၂၁၉
[ယ]	
ယောက်လုံး-ဘီးလုံး	၂၀၁
ယောက်ျားမြတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်	၃၀၄
ယောက်ရိုးတံ	၂၀၁
ယိုစီးထွက်သော	၄၄၆
ယိုစီးလတ်သော်	၄၅၆
ယွန်းလူမျိုး ဂရိတ်လူမျိုးတို့၏ ရေစစ်အိုး	၂၀၆
[ရ]	
ရထရေဏုမြို့	၅၀၉၊၅၁၀
ရသဓာတ်	၄၂၅
ရှုးသွပ်ခြင်း	၃၂
ရေချိုးကသယ်မှန့်	၅၁၅
ရေဝင်ရန်အပေါက်မရှိ	၂၀၆
ရက်တက်ရည် ထမင်းရည်	၄၅၂
ရင်ရိုးအပေါင်းအစု	၄၉၅
ရင့်ကျက်စေခြင်း	၄၀၁
ရင့်ကျက်သောသတိ	၂၂၂
ရုပ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူး	၄၃၀
ရိုးတွင်းခြင်ဆီ	၄၂၂
ရှေးအဖိုဝ်ခြုံသော ပြူပြင်ခြင်း	၂၃၅
ရှေးမဆွကပင်လျှင်	၂၃၄
ရှေ့ခြင်း တွန်းခြင်း	၄၀၁
ရှဉ်းစုံယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်	၆၁
[လ]	
လဆန်းပက္ခ	၂၀၆
လေချဉ်တက်ခြင်းချေဆတ်ခြင်း	၄၂၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လေချဉ်တက်သည်	၂၀၄
လေး (၄) ဆုပ်	၅၁၀
လေးသည်	၅၂၂
လောကီသမာဓိ	၅၃၉
လောကောပစာရဂိုဏ်း	၈၀
လက်စားချေခြင်း	၃၁၁
လည်ပျင်း, အမြီး, လတ္တီ, ခွါ, ချို	၄၈၇
လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသော	၄၀၆
လိုက္ခာမြှူ	၅၀၉
လိမ်ကျသွားခြင်း	၁၁၁
လျှောကျ၏	၄၈၃
လျှင်စွာမဆင်ခြင်နိုင်-မသိနိုင် သည်၏အဖြစ်	၄၂၉
လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းရှိသော	၁၄၇
လွန်ကဲသောအားထုတ်ခြင်း	၄၈၆
လွန်စွာဖိညှပ်နှိပ်စက်အပ်သော	၁၅၃
လွယ်ကူစွာယူအပ်သည်	၄၂၁
[ဝ]	
ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို မပြုဘူးသေးသော	၄၂၂
ဝိရိယနှင့်သမာဓိကိုယှဉ်စေခြင်း	၄၈၄
ဝေဝုစ်စကားလှယ်	၃၂၇
ဝေးစွာဖယ်ရှားအပ်ပြီးသော ဆန့်ကျင်ဖက်ရှိ၏	၂၃၈
ဝါးမျှစ်	၁၆၈
ဝင်ရိုး	၇
ဝမ်းပြည့်အောင်	၈၂
ဝမ်းမီးဟု ဆိုအပ်သော	၄၄၆
ဝမ်းမြောက်ဖွယ်စကား	၃၀၈
[သ]	
သံယသုပ္ပဋိပတ္တိဖြင့်	၁၁၇
သဠေါ်ဝရဲ	၃၀၉
သတ္တဝါမဟုတ်	၄၉၄
သတ္တမည်၏	၃၃၁
သနားခြင်း	၃၀၁
သန္ဓာပတေဇော	၄၂၄
သပြေပင်	၃၃၉
သပ္ပတ်ခါးကြီးသီး၏ အိမ်နှင့် တူသော	၄၉၆
သဗ္ဗညုတဉာဏ်	၃၀
သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီနိကာယ်	၁၄၀
သဘောတူ မတူသော	၅၀၂
သမာပန္နကို ယူခြင်း ဆိုခြင်း	၄၀၁
သမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော	၅၁၃
သရဘညဝတ်	၃၀ဂ
သလိပ်ခေတ်ပြောသော	၂၂၁
သသမ္ဘာရဓာတ်	၅၁၇
သာယာအပ် မြဲ, အပ်သော	၂၀၃
သူ, ထက်ကျောအောင်ပြုခြင်း အစရှိသော	၃၀၅
သေးငယ်သော အိုးတို့ကို ဖုတ်ရာ၌သုံးသော အပေါက် အပေါက်ရှိသော ခုံလောက် ဝိုင်း	၂၀၁
သက်သေထူသကဲ့သို့	၁၅၀
သင်တိုင်း	၂၀၀
သင်ဓုန်းသွားရှိသောလမ်း	၂၃၅
သင်ယူအပ်ခဲ့ပြီးသော	၄၈၂
သစ်ငုတ်ဆူးပြောင့်ရှိသော	၄၄၉

အကွဲရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သစ်မည်စည်အစေ့	၄၉၄
သည်းခံနိုင်ခဲသည်	၄၅၀
သတ်အပ်သောနွားနှင့်တူ၏	၁၂၃
သိမ်မွေ့သောမြေ၏အဖြစ်	၅၁၀
သိမ်မွေ့သည်	၅၂၃
သို့ဖြစ်လျှင်	၄၂၄
သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောင္ဘသ	၅၁၆

အကွဲရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ရာ ကျက်စား ရာ အာရုံ	၁၀၂
သွေးစွန်းသောလက်ရှိသူ	၁၄၃
သွေးတတ်၏	၅၀၄
သွားလာကွန်ယှက်စေ၏	၅၁၃
သွမ်းဖျင်းဖက်နှင့်တူသော	၃၄၀
သျှစ်သျှားသီး	၄၂
သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့	၆၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ််မဟာဋီကာနိဿယဒုတိယတွဲ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၁	၅	ဝိစ္ဆာကို	ဝိစ္ဆာအနက်ကို
၁	၁၄	ရောက် စာမျက်နှာကို	ရောက်ရာ စာမျက်နှာကို
၄	၂၃	ပြန့်နှံ့သော	ပျံ့နှံ့သော
၆	၂၂	ကောင်းစွာ	လွယ်ကူစွာ
၈	၁၃	သဒ္ဓါဟတ္ထေနာတိ	သဒ္ဓါဟတ္ထေနာတိ
၁၀	၃၂	အာဟ	ဝုတ္တံ
၁၈	၁၈	ဒေါ၊ ဤစကားကို။	ဒေါပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။
၂၂	၁	သုပ္ပဋိပန္နေဟိ၊ သော	သုပ္ပဋိပန္နေဟိ၊ ကုန်သော
၂၄	၂၃	(ကသ္မာ၊ ကား။	(ကသ္မာ၊ ကား။)
၂၄	၂၈	ကြောင့်တည်း)	ကြောင့်တည်း။
၂၅	၁၅	ပရိညေယ္ယ	ပဋိညေယ္ယ
၂၆	၂၂	သဘာဝူပဂမတော	သဘာဝူပဂမနတော
၂၈	၂၉	ကေန္ဆေန	ကေန္ဆေန
၃၂	၂၅	နုဂ္ဂဟတာယ	နုဂ္ဂဟာယ
၄၁	၆	မိုက်မဲသော	မိုက်မဲစေသော
၄၂	၁၁	ဟိတသုခဝဟ	ဟိတသုခါဝဟ
၄၂	၁၆	တထာ၊	တထာ၊ တပါး။
၄၅	၁၈	ပတ္ထေတိ	ပတ္ထေတိ
၄၅	၃၂	လောကိယန္တိ	လောကိယန္တိ
၅၀	၂၂	အယံ၊ ကား။	အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။
၅၀	၃၁	ဆိုလုံ	ဆိုလိုံ
၇၁	၁၁	အနက်ကို	အနက်ထူးကို
၇၄	၄	ရတ္ထဂုဏ	ရတ္တဂုဏ
၈၁	၃	နိဗ္ဗတ္တက	နိဗ္ဗတ္တက်
၈၉	၂၄	နိဗ္ဗာနသာ၊ ကို	နိဗ္ဗာနသာ၊ သို့

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၉၀	၂၆	ဥပရိဝိဝေကော	ဥပဓိဝိဝေကော
၉၃	၁၂	ဌာန်တို့ဌ်ဌင်း	ဌာန်တို့ဌင်း
၁၀၀	၃၃	ဘိက္ခာပဒံ	သိက္ခာပဒံ
၁၀၃	၁	အာသ	သေ
″	၂	ဘုရားအား	ဘုရားသည်
၁၀၄	၁၈	သမ္မတ္တိ	ပဋ္ဌိပတ္တိ
၁၁၁	၂	ကြောင့်တည်း၊ ဝါ။ကင်းပျောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။	ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကင်းပျောက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္ထော၊ ဆင်းရဲကိုသည်းခံခြင်းဌ်စွမ်းနိုင်သည်။ (ဟောတီ၊ ၏။)
၁၁၁	၈	သမ္မုခါ။သတ္ထာရံပဿတေ	သမ္မုခါ သတ္ထာရံ ပဿတော
၁၁၂	၁၄	ဣတိ စ	ဣတိ စ
″	၂၀	[၂၄၇]	၁၄၇။
″	၃၃	နှ လဗ္ဘတိ	နှ လဗ္ဘာ
၁၁၅	၁၂	ဝိသေသဘော	ဝိသေသတော
၁၁၉	၄	ရတိ	ရတိ
၁၂၃	၁၄	သိအပ်၏။	သိအပ်၏။ ဝေ၊ သို့။
၁၂၅	၂၃	မန္ဒဗုဒ္ဓိဟိ	မန္ဒဗုဒ္ဓိဟိ
၁၂၆	၂၆	အနက်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း	အနက်၏ပြည့်စုံခြင်း
″	၂၉	ရှိရစေမည်	ရှိစေရမည်
″	၃၀	ရှေးဌ် ဆုခဲ့ပြီး	ရှေးဌ် ဆိုခဲ့ပြီး
၁၂၇	၂	သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း	သဒ္ဒါ၏ ပြည့်စုံခြင်း
၁၃၂	၁၀	ပုဒ်ကဲ့သို့။	ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
၁၃၅	၂၈	တသ	တသာ
″	၂၉	အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း	အဖြစ်ကြောင့်
၁၃၇	၁၂	ဩပါယျိကာ	ဩပါယိကာ

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၁၄၁	၃	ပြုတတ်သောဂုဏ်	ပြုတတ်သောဂုဏ်
၁၄၂	၈	ဒသေန္ဓော	ဒသေန္ဓော
၁၄၅	၂၃	မစ္ဆေရမလာနိ	မလမစ္ဆေရာနိ
၁၅၈	၁၄	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၁၆၀	၆	ဂစ္ဆတော	ဂစ္ဆတေ၀
၁၆၄	၁၅	ဂသုမတိ	ဝသုမတိ
၁၆၅	၂၄	ပတိဋ္ဌာပယိဿာမာတိ	ပတိဋ္ဌာပယိဿာမာတိ
၁၇၂	၃၂	ကာလကိလည်း	ကာလကိုလည်း
၁၇၉	၂၂	ထားပြီးအပ်သော	ထားအပ်ပြီးသော
॥	၃၁	ပျော်မေဖွယ်	ပျော်မွေ့ဖွယ်
၁၈၃	၂၃	ထိုကိုယ်အား	ထိုကိုယ်၏
၁၈၄	၃	အရေဖြင့်ပိုင်းခြား အပ်ကုန်	အရေလျှင်အပိုင်းအခြား ရှိကုန်
၁၉၃	၂၅	ကမ္မကွယံ	ကမ္မကွမ်
၁၉၈	၂၃	ကဏ္ဌတ္ထာနံ	ကဏ္ဌတ္ထာဏံ
॥	၂၉	သက်ဆင်းခြင်းတည်း	သက်ဆင်းခြင်းသည်
၁၉၉	၁၂	ပဋ္ဌိစ္စိန္နတ္ထာ	ပဋ္ဌိစ္စန္နတ္ထာ
၂၀၀	၂၆	ခါရိုး	ခါးရိုး
၂၀၁	၁၁	ကြံခွန်ကို	ကြံခွံကို
၂၀၄	၂၁	အလည်ပိုင်း	အလယ်ပိုင်း
၂၂၁	၃၁	ပဝတ္ထနက	ပဝတ္ထန
၂၂၂	၂၁	ပုရက္ခိတ္ထာ	ပုရက္ခတ္ထာ
၂၃၆	၁၃–၂	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၂၄၆	၁၅	ရေတွက်ခြင်း	ရေတွက်ခြင်းကို
၂၅၂	၂၃	ဂဏန်	တတ္ထေ၀ ဂဏန်
၂၆၃	၂၃	၂၁၃॥	၂၃၁॥
၂၈၁	၂၀	ယုတ္တရ	ယုတ္တတရ
၂၈၃	၁၆	ပရိစ္ဆေယန္တီ	ပရိစ္ဆေဒန္တီ

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၂၀၄	၁၄	ပရိစ္ဆေတီဟိ	ပရိစ္ဆေတီတိ
၂၉၀	၂၅	ဝိသေန	ဝိသေသန
၃၀၆	၇	ဥဘိန္နန္တိ၊	ဥဘိန္နန္တိ၊ ကား။
၃၀၇	၁၄	သန္ဓေဇနုမ္ပုက္ကံ	သန္ဓေဇနုမ္ပုက် (အဘိဓာန် ကျမ်းတို့နှင့်အညီ)
၃၁၂	၁	ပြစ်မှားသော	ဤ ပြစ်မှားသော
၃၁၀	၃၁	အာနိသံသတိ၏	အာနိသံသတို့၏
၃၂၃	၂၄	ဧကိဿာ	ဧကဒိသာ
၃၃၃	၁၆	တကယ်၍	အကယ်၍
၃၃၀	၄	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၃၄၀	၂	သူငယ်ခြင်း	သူငယ်ချင်း
၃၆၂	၂၀	တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။	(တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။)
၃၆၂	၂၉	ဂဟဏကိစ္စာ၊	ဒဿနကိစ္စာ၊ ရှုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဥပပတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ ဣဏ္ဍဏတော၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ သမဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟဏကိစ္စာ၊
၃၉၆	၂၁	ဟတိအာဒိ	ဟီတိအာဒိ
၃၉၇	၃	ပြန့်နှံ့.ရာ	ပျံ့နှံ့.ရာ
၄၀၀	၂၂	ရှုပသညာနံ၊ တို့ကို။	(ရှုပသညာနံ၊ တို့ကို။)
″	၂၂	ဧဝံ ဝါ	ဣတိ ဧဝံ ဝါ
၄၀၅	၁၂	ဝသေနာတိ	ဝသေနာပိတိ
″	၃၁	တ္ပသ	တ္ပဿ
၄၁၀	၉	အပြစ်ကို	အဖြစ်ကို
၄၁၂	၂၄	ဝိပဿနာ၏ အရသာ	ဝိပဿနာ၏ အရာသာ
″	၂၆	ယူရလျှင်	ယူလျှင်
၄၁၃	၂၉၊၃၁	သာလျှင်	ပင်လျှင်

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၄၁၄	၁၃	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၄၂၇	၂၃	သဘာဝပွတ္တံ	ဘာဝပွတ္တံ
၄၃၀	၇	ဥပမာနုဿတိ	ဥပသမာနုဿတိ
၄၃၁	၃	ပြန့်နှံ့သော	ပျံ့နှံ့သော
၄၅၀	၃၂	သဏ်ဘတိ	သဏ်ဘင္ဆီ
၄၆၆	၂၃	အဖြစ်ကြောင့်။	အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။
၄၉၇	၂၇	ပြစ်ခဲ့သည်၏	ပြစ်ချဲ့သည်၏
၅၀၅	၃၂	ရသည်ဟူရင်း	ရသည်ဟူ၍ရင်း
၅၀၆	၁၇	ဉာဏ်ဖြင့်ခွဲခြမ်း	ခွဲခြမ်း
၅၁၀	၂၀	စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူဘာ	စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူတာ
၅၁၆	၁၀	သဗ္ဗသမ္မိတိ	သဗ္ဗာသမ္မိတိ
၅၂၅	၃	လတ်ံသော	လတ်ံဟူသော
၅၂၆	၂၀	အတ္ထယူသော	အတ္ထဟူသော
၅၂၈	၂၆	ကား စက္ခာဒီနံ	ကား။ စက္ခာဒီနံ
။	၃၃	ပဒန္ဓိ	ဝဒန္ဓိ
၅၃၁	၃၀	ကြောင့်သာလျှင်	ကြောင့်ပင်လျှင်

(၂) ။ပုံမှန်-၀၀၀၄ —၃၅-၇-၆ ၁—ရှင်ပေ—ဝေ-ထေ-ဇမ-ဝ

အလိမ္မာ-စာမှာ ရှိသည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ပါဠိတော်

၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သို့မ-မကြင်ရွှေ, မကြင်မေ, မကြင်တွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ အုပ်ရေ - ၁၀၀၀)

အိမ်အမှတ် (၅၇) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။